Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1897-1897

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

ARBEJDERBEVÆGELSENS Kampagnetrænde 14

Nr. 1
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 8. Januar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Udenfor Grænserne.

Intet Land har i saa høj Grad som *Tyskland* tildraget sig Typografernes Opmærksomhed i det forløbne Aar. Som bekendt herskede der i Aarets Begyndelse særlig gode Konjunkturer, hvoraf den tyske Forbundsledelse benyttede sig, idet den i de største Byer som Berlin, Leipzig, Hamborg, München etc. opfordrede til at forelægge Principalerne Ønsket om Lønforbedring og Arbejdstidens Forkortelse til 9 Timer samt endvidere at søge udvirket forbedrede Specialbestemmelser. Principalerne blev af de gunstige Konjunkturer og den Styrke, som Organisationen raadede over, tvungne til at indlade sig i Forhandling, endskønt man indtil for kort Tid siden havde ligget i aaben Fejde med den dem forhadte Ledelse, og Svendenes Fordringer gik da i første Række ud paa at opnaa en øjeblikkelig Forhøjelse af Tusindbetalingen og af den faste Løn samt en Forkortelse af Arbejdstiden til 9 Timer. En Tid lang saa det ud som om det skulde komme til Strejke — navnlig da Boghandlernes Organisation forsøgte at udøve et Pres mod Principalerne, men til Slutning lykkedes det dog Berlinerbogtrykkerne, som ogsaa under den store Kamp i 91 havde vist sig mest tilbøjelige til at komme overens med Svendene, men som stadig var blevne mødte med skarp Modstand af Leipziger-Principalerne, som for enhver Pris vilde hævde deres Hegemoni, at bryde dette Overherredømme. Der opnaaedes saaledes et Kompromis med Svendenes Delegerede, som, selv om det ikke i ét og alt tilfredsstillede, dog under de givne Forhold maatte betragtes som en Forbedring. Desværre lykkedes det ikke Svendene at bevare den Enighed, uden hvilken Arbejderne overhovedet Intet er i Stand til at udrette, thi i sidste Øjeblik brød Fagbladets, *Correspondent*, Redaktør ud af Rækkerne, idet han navnlig drog til Felts imod det Tariffællesskab og Tarifens Varighed, som fra Principalernes Side blev stillet som en bestemt Betingelse for at gøre Indrømmelser. Denne indre Strid førte til en ekstraordinær Generalforsamlings Indvarsling i det tyske Forbund, paa hvilken Meningerne om Tariffællesskab med Principalerne stod skarpt imod hinanden. Tilhængerne af Tariffællesskabet sejrede dog med ⅔ Majoritet og samtidigt vedtoges det énstemmigt at afsætte Redaktøren, Hr. A. Gasch. Hermed slog denne sig dog ikke til Ro. Efter kort Tids Forløb startede han og Meningsfæller et nyt Blad, *Buchdrucker-Wacht*, og Forbundsledelsen foretog nu en Eksklusion af ham og enkelte Meningsfæller.

Indtil nu varer Kampen indenfor det tyske Forbund med usvækket Kraft, og det synes i Øjeblikket ikke muligt, at nogen Forsoning kan komme i Stand. Efter hvad der kan skønnes, sér det dog ikke ud til, at Oppositionen indenfor det tyske Forbund har opnaaet nogen nævneværdig Tilslutning, hvilket maaske ikke mindst hidrører fra den Holdning, som denne har indtaget lige over for Indførelsen af den ny Tarif i de Egne af Tyskland, hvor man overhovedet ikke vil vide af tarifmæssige Tilstande. I *Rhinland-Westfalen* har Principalerne nemlig »Særinteresser«, og da Svendene forlangte den ny Tarif indført her og Principalerne satte sig imod dette, udgav man fra *Buchdrucker-Wacht* den Parole, at Arbejderne i Betragtning af de ringe Forbedringer, som den ny Tarif indeholdt, burde holde sig nevtrale. Selvfølgelig vil der aldrig kunne udrettes noget for en Organisations Medlemmer, naar et saadant Brud paa Disciplinen fik Lov til at passere, og der er næppe nogen Tvivl om, at de tyske Kolleger vil forlange Respekt for et paa lovlig Maade opnaaet Resultat, selv om dette ikke skulde tilfredsstille alle Fordringer. Forøvrigt har de tyske Principalers Centralledelse opført sig meget loyalt under Tarifbevægelsen i Rhinland-Westfalen, idet man har gjort Front imod de derværende Principalers Særbestræbelser og afskaaret dem fra Arbejdskraft — et Træk, som staar i grel Modsætning til københavnske ledende Principalers Bestræbelser paa at skaffe blokerede Provinstrykkerier fornøden Arbejdskraft — og Resultatet er da ogsaa blevet dette, at den ny Tarif har vundet Indpas i langt større Udstrækning end nogensinde før.

I de andre Lande har der hersket saa nogenlunde rolige Forhold i det gamle Aar. I *Østrig* har man været fuldt optagen af den ny Tarifs Indførelse, hvilket er lykkedes vistnok over al Forventning. I det Hele taget indtager det østrigske Forbund en særlig fremskudt Stilling ved den Interesse, hvormed Kollegerne omfatter Organisationen. I Nabolandet *Ungarn* kan dette desværre ikke siges at være Tilfældet, thi det synes som om det ungarske Forbund er længe om at rejse sig efter det Nederlag, som Lønbevægelsen i Budapest bragte det. I *Schweiz* har Organisationen haft den støtte, jævne Tilgang som i tidligere Aar, uden at alvorlige Begivenheder har sat Spor, hvilket ogsaa kan siges om *Holland;* derimod synes der at være Ebbe i det organisatoriske Liv baade i *Belgien*, der end ikke sendte nogen Delegeret til den internationale Kongres i Genf, og i *Frankrig*, som opgav Forbindelsen med det internationale Forbund, hvilken Adskillelse forhaabenlig ikke vil være af nogen lang Varighed, og som endvidere forkastede et Forslag om Indførelsen af en Arbejdsløshedskasse, som utvivlsomt vilde have styrket og udviklet Forbundet i høj Grad samtidigt med at Forslaget vilde have udviklet den Offervillighed blandt de franske Kolleger, som disse — desværre for dem selv — endnu ikke er i Besiddelse af. I *Italien* udbrød der, som bekendt, ved Aarets Slutning en temmelig omfattende Strejke, som indtil nu ikke er sluttet, og om hvis Resultat man endnu ikke kan dømme, men som man er berettiget til at haabe det bedste om, eftersom det i Følge de sidste Efterretninger ikke er lykkedes Principalerne at opnaa Tilgang af Skruebrækkere, lige saa lidt som der kan noteres Frafald i Svendenes Rækker.

Blandt særlige Begivenheder i den internationale Verden kan nævnes Afholdelsen af den tredje internationale Kongres, som holdt sine Møder i Genf i Avgust Maaned. Som bekendt vedtoges det paa denne at oprette en international Modstandskasse, saafremt denne sanktioneredes af Forbundene, men endnu foreligger det endelige Resultat ikke.

Sætte-Støbemaskinerne, som er dukket op i mangen ny Skikkelse, snart hist, snart her, har endnu ikke naaet at slaa Rod noget Steds, naar undtages *Amerika* og *England*. Der arbejdes dog ihærdigt saavel i Østrig som i Tyskland for at opnaa Resultater, og det gælder derfor om for samtlige Organisationer at staa fuldt rustede til at modtage denne Arbejdernes værste Konkurrent paa Arbejdsmarkedet, for at man — saaledes som i *London* — kan opnaa økonomiske Fordele

for de Kolleger, som betjener Maskinen, og samtidig søge Arbejdsløsheden indskrænket saa meget som muligt.

Og Arbejderne glemmer samtidigt ikke, at hver ny Maskines Indførelse er det nuværende Samfunds *Mene mene tekel.*

Kritik.

Aarsskrift. Udgivet af Boghandlermedhjælper-Foreningen. MDCCCXCVI. Trykt hos NIELSEN & LYDICHE.

For anden Gang udgiver Boghandlermedhjælper-Foreningen et Skrift, beregnet paa at udvikle Standens Udøveres Kendskab til Fagets Specialiteter og paa at give Interesserede Anledning til at stifte Bekendtskab med selve Boghandelen og dermed beslægtede Fremstillingsgrene. Boghandlermedhjælper-Foreningens Redaktions-Udvalg har løst denne Opgave med ikke ringe verve. Man finder i Skriftet en instruktiv Artikel af F. HENDRIKSEN om *Den fotografiske Ætsnings nyeste Værktøj*, i hvilken den erfarne Forfatter navnlig dvæler ved Amerikanernes fortræffelige Hjælpemidler, en særdeles udtømmende Redegøren »*Om Bogkataloger og deres Benyttelse*« af F. LAMPRECHT, en underholdende og fiks Opsats om Pariser-Boghandelen af HENRIK KOPPEL, fag-tekniske Meddelelser om »*Provinsboghandelen, Forlags-Ekspeditionen og deres Mellemled Kommissionsvirksomheden*« og »*Musikhandelen i Bogladen*«, henholdsvis af d'Hrr. ANDREAS DOLLERIS og ALFRED NIELSEN, medens det mere underholdende Stof er besørget af GUSTAV WIED i »*Nogle Erindringer fra min Boghandlertid*« og af OTTO B. WROBLEWSKI i et Rejseminde, betitlet »*Hvorledes jeg tjente en Pariserrejse paa en Staalpen*«, af hvilke den førstnævnte fortæller ulige fornøjeligere end den sidste.

Medens den kunstneriske Udstyrelse virker forfriskende ved liv- og fantasifulde Friser og Cul de lampes, tegnede af Kunstmaleren GERHARD HEILMANN, kan dette ikke siges om den typografiske. Vi lægger mindre Vægt paa Smaafejl som at der i Forordet findes enkelte knækkede Bogstaver — værre er Forordets altfor stærke Skydning —, at man ét Sted benytter den traditionelle Notestreg, andet Steds borttager den, en enkelt Overskrifts uheldige Arrangement eller de sædvanemæssige Anbringelser af Punktum'er efter Overskrifterne. Vor Hovedanke gælder selve *Bogsidens* Udseende. For det første virker den levende Kolumnetitel uskønt ved sin Størrelse og dernæst er selve Teksten holdt paa konventionel Maade: Satsen med Halvgevierter og Gevierter efter Punktum, saaledes at de store tomme Mellemrum efter Punktum'erne springer frem som gabende Huller. Desuden er Satsen i sig selv i høj Grad ujævn, hvilket selvfølgelig kun bidrager til at frembringe et endnu mere uroligt Udseende. En saadan Bogside skulde ikke have Lov til at se Lyset i et blot nogenlunde flot anlagt Værk — langt mindre i et Værk, som et af Boghaandværkets væsenligste Specialfag udgiver. Det er ikke længer tilstrækkeligt, at danske Bogtrykkere sørger for ensartet Skriftvalg; man maa, hvis den Ros, som dansk Boghaandværk overøses med fra forskellig Side, skal være fortjent, ogsaa have Opmærksomheden henvendt paa den *bibliofile* Virkning, og i denne Retning lader Aarsskriftet, som sagt, ikke lidt tilbage at ønske. Trykningen er et sobert Arbejde, som til Gengæld opvejer mange Fejl i Satsanlæget.

En skøn Historie, Om tuende Kiøbmend, oc om en ærlig oc dydelig Quinde. Oc huorledis det gick den ene Kiøbmands Hustru vdi hans frauærelse, Oc huad falsk oc suig dem baade vederfarit er. Trykt paa Haandpresse af SIMON BERNSTEEN.

Hr. SIMON BERNSTEEN udsendte i Oktober Maaned 96 et Cirkulære til »Bogvenner«, hvori han meddelte, at han vilde gøre et Forsøg med at trykke bibliofilt udstyrede Bøger, som skulde sælges direkte fra hans Trykkeri. Denne Beslutning var modnet hos Hr. B. ved et Besøg, som han med Understøttelse af det Reiersenske Fond havde foretaget i England, og hvor han bl. a. havde gjort sig bekendt med den bekendte Kunstner og Socialist WILLIAM MORRIS' Trykkeri. Ovenstaaende Bog er nu den første, som forlader Hr. Bernsteens Presse. Det er al Ære værd, at der i vort Land findes saa modige Mænd, at de tør binde an med en saadan Opgave. Hr. Bernsteen var til en Begyndelse Handskemager, og først i en mere moden Alder vovede han sig ud paa Boghaandværkets brydsomme Veje. Det tjener da ikke mindst til Hæder for ham og er et Vidnesbyrd om den Energi, hvormed han har arbejdet, at han uden særlig Forskole i Virkeligheden har distanceret sine Fagfæller for saa vidt som han har vendt den idé- og skønhedsforladte Maade, hvorpaa danske Bogtrykkere i en Aarrække har arbejdet, Ryggen, og har søgt andet Steds hen. Kun vilde vi have ønsket, at Hr. Bernsteen noget mindre havde øst af den engelske Kilde, som hans Trykarbejde bærer saa tydeligt Spor af, og havde forsøgt at arbejde *selvstændigt* ved at give sit Arbejde et mere individuelt Præg. Vi siger ikke dette, fordi vi ikke værdsætter William Morris Arbejder — tværtimod: vi skatter hans dekorative Sans, hans fuldt gennemførte Bogside, som virker ved sin tætsluttede Form, hans ypperlige Tryk, der faar Ens Øje til at svælge i Beskuelsen af den gnistrende sorte Farve — saa sort, at man næsten fornemmer dens Duft —, hans brillante Papir, der føler sig som Pergament man fik i Haanden — kort sagt hele hans karakterfulde Udførelse og Anlæg, der er som en Budbringer om en fuldstøbt Personlighed. Men netop fordi Hr. Bernsteen næppe opnaar at blive en William Morris, men kun en Kopi, vilde det have været formaalstjenligt, hvis ny Veje var betraadte.

Vi er ingen Ven af *den aabne Side*, som vore Bogtrykkere og Forlæggere benytter, naar de tror at skulle lave noget flot. Men herfra og saa til at give Kolumnen den sammenpressede Form, som Hr. B. har gjort, er der et Spring — endda et stort. Dette er gennemført saavel i Skydning som i Udslutning, og det saa stærkt, at der sine Steder kun er 1 Punkt mellem Ordene. Vilde Hr. B. have anvendt den Cicero til Tekstskrift, som han nu har anvendt, burde han have gjort sit Format og sin Skydning større; nu opnaas kun en plump Virkning; thi den kraftige Skrift taaler ikke den sammenpressede Form. Endvidere burde de anvendte Ornamenter i Linjerne, som William Morris ogsaa benytter, have været udeladte; vi regner det for en af Morris Fejl, idet Ornamentet kun bringer Uro og Forstyrrelse i Siden. I en bibliofilt udstyret Bog burde endelig en Trykfejl som »Bindelsbøll« have været undgaaet.

Til Bogen har BINDESBØLL tegnet en Del Initialer, Vignetter samt Titel. De er ikke alle lige lykkedes — navnlig da ikke Initialerne.

Hr. Bernsteen bør støttes af alle Bogvenner i sine hæderlige Bestræbelser paa at udføre stilfulde og dekorative Trykarbejder.

Det franske Nationaltrykkeri.

BLANDT Kollegerne i Paris hersker der for Tiden en ikke ringe Ophidselse, foranlediget ved, at Nationaltrykkeriets Lukning er paa Dagsordenen. Dette Trykkeri har længe været en Torn i Øjet paa Pariser-Bogtrykkerne, og de har regelmæssig benyttet Lejligheden ved Behandlingen af Budgettet i Deputeretkamret til at bekæmpe dets Eksistens. Ny synes deres Bestræbelser at skulle krones med Held, idet Budgetudvalget har indgivet et Andragende til Deputeretkamret, som gaar ud paa, at Statens Trykarbejder, med Undtagelse af saadanne, som skal hemmeligholdes, i Fremtiden overgives til Privattrykkerier.

Saa snart dette Forslag blev bekendt, protesterede den truede Anstalts Personale herimod ved en Skrivelse til et af de mest indflydelsesrige Blade i Paris og ved nogle Artikler i *Typographie française*, hvori Trykkeriets Situation klargjordes. Forbundets Centralbestyrelse har heller ikke lagt Hænderne i Skødet, men har i Foreningens Organ offenliggjort en Serie opklarende Artikler.

Nationaltrykkeriet beskæftiger, som tidligere omtalt, omtrent 1300 Mennesker, deraf 340 Sættere, og har 55 Maskiner og 40 Haandpresser. Af Materialets Omfang kan man danne sig et Begreb, naar man hører, at der findes 25—30,000 Forme af alle Arter. Næsten alle Arbejderne (med Undtagelse af Trykkerne og Litografernе) er Foreningsmedlemmer og arbejder paa Beregning. Pariser-Sektionens Tarif er den gældende, med Undtagelse af Prisen for Tabelsats, der er noget lavere, da man har taget Hensyn til det særlige Materiale, som fremmer Arbejdet betydeligt. For hver 24 Svende er en Lærling tilladt. Læretiden udgør 4 Aar.

Det er ingen glimrende Tilstande, men i Sammenligning med de private Bogtrykkerier er de dog tilfredsstillende, og det Lidet bliver i hvert Fald ikke formindsket ved chikanøse Lønreduktioner, som det desværre er Tilfældet i mange andre Bogtrykkerier. Dette i Forbindelse med, at der afdrages 3 pCt. af Lønnen som Bidrag til »Aldersklassen«, bevirker, at det forholdsvis store Antal af Arbejdere søger at blive i Statsanstalten »for Livstid«, til Trods for, at de ofte maa undvære Arbejde i dagevis. Nu og da bliver de saa befalet til Natarbejde for at lave et eller andet Hastværksarbejde færdig til næste Morgen. En af de største Fordringer blev for to Aar siden stillet til Personalet: Om Aftenen Kl. 7 blev 70 Folio-Taltabeller fordelt til Sætning, og næste Morgen Kl. 9 blev Aftrykkene afleveret til vedkommende Ministerium.

Som Grund til Modstanden mod Trykkeriets fortsatte Bestaaen angives af Principalerne: 1) Leveringsdygtigheden lader i Forhold til Omkostningerne en Del tilbage at ønske; 2) det konkurrerer med de andre Trykkerier ved Overtagelse af Privatarbejder; 3) det arbejder meget for dyrt for Staten.

Den første af disse Grunde bliver for en Del anset for berettiget; men ved en formaalstjenlig Organisation (som forresten allerede er paabegyndt) kan dette Onde let afhjælpes. Paa den anden Indvending svarer Anstaltens Venner, at samme ikke alene ikke overtager noget Privatarbejde, men at den heller ikke modtager alle Statsarbejder.

Og om den tredie Beskyldning. Ja, der ligger Hunden begravet! Ikke saadan at forstaa, at Paris' Bogtrykkere ikke vilde lade sig godt betale for de samme Arbejder, men Nationaltrykkeriets *Arbejdere* synes dem ikke at blive udbyttede tilstrækkeligt. Hos dem selv er det anderledes. Saa enige som Principalerne nu fører Felttoget mod Statsinstitutionen, ligesaa fjendtlige vilde de efter en Sejr komme til at staa overfor hverandre, thi saa begyndte Delingen af Byttet. Ifølge Loven maatte Trykarbejderne efter Anstaltens Lukning udskrives til fri Konkurrence. For af de tildelte Arbejder at hente den størst mulige Profit til sin egen Pung vilde Sejrherrerne i Konkurrencen naturligvis trykke Lønnen saa langt ned som muligt, og til den Ende saa vidt gørligt erstatte det mandlige Personale med kvindeligt do. Allerede nu beskæftiger nogle af Nationaltrykkeriets Hovedmodstandere hver 50—100 kvindelige Sættere; en af dem har endog 26 Lærepiger à 50 Cts. (35 Øre) pr. Dag — naar de leverer et bestemt Kvantum Sats; i modsat Fald bliver der trukket af »Lønnen«.

Ophævelsen af Statstrykkeriet vilde være skadeligt, og vi ønsker derfor, at vore galliske Kollegers Befuldmægtigede i Deputeretkamret maa finde Ørenlyd.

HUSK

KARNEVALET
i Koncertpalæets
Saloner

Lørdag d. 30. Januar 1897

Elektriske Kaskader — Kæmpe-Orkester
Gummi-Klovner — Humoristiske Gladiatorer

Nogle af Aarets Mærkedage.

Den 1. Januar havde Hr. Bogtrykker M. A. Hannover været i Besiddelse af Jørgensen & Co.s Bogtrykkeri i 10 Aar. Samme Dag holdt *Aftenposten* 25-Aars Jubilæum. Den 3. Januar fyldte *Fyens Stiftstidende* 125 Aar og samme Dag den Hempelske Boghandel i Odense 100 Aar. Den 17. Januar er Erik Bøgh 75 Aar, den 18. Januar Boghandler-Foreningen 60 Aar og den 19. Januar har Redaktør C. Carstensen naaet samme Alder. Den 9. Februar bliver S. L. Møllers (Møller & Thomsen) Bogtrykkeri 70 Aar og den 23. Februar Simon Bernsteens 15 Aar. Den 2. Maj S. Oettingers Bogtrykkeri (Keilgaard & Sørup) 40 Aar. Den 2. Juni fylder Forfatteren Carl Gjellerup 40 Aar og den 5. Juni Bogtrykker Magnus Lund (C. Lunds Bogtr.) 50 Aar. Den 13. Juni Fjeldsøes Bogtrykkeri 40 Aar. Den 13. Juli fylder Boghandler Otto Wroblewsky 70 Aar. Den 24. Juli Forfatteren Henrik Pohtoppidan 40 Aar og den 31. Juli Ove Rode 30 Aar. Den 11. Avgust fylder Xylograf F. Hendriksen 50 Aar og den 12. Avgust Foreningens Vært, Typograf Gravesen samme Alder. Den 22. Avgust fylder Forfatterinden Amalie Skram 50 Aar. Den 5. September I. Cohens Bogtrykkeri 40 Aar. Den 27. September 100-Aarsdagen for Chr. Winthers Fødsel. Den 1. Oktober: *Aftenbladet* 10 Aar og den nu gældende Tarif 5 Aar. Den 3. Oktober har Schultz' Bogtrykkeri haft Rigsdagens Trykarbejde i 25 Aar. Den 21. Oktober fylder *Helsingørs Dagblad* 30 Aar og samme Dag Dr. Edv. Brandes 50 Aar. Den 31. Oktober er det 30 Aar siden Typografernes Sangforening modtog en Fane af Bogtrykker Klein. Den 11. November: O. C. Olsens Bogtrykkeri 30 Aar. Den 23. November: Qvists Bogtrykkeri 70 Aar. Den 5. December: Aamodts *Sten*trykkeri 40 Aar. Den 7. December fylder Bogtrykker Lazarus 65 Aar. Den 10 December Maglemølles Papirfabrik 25 Aar. Den 17. December Trykkeribestyrer i Ringsted Henrik Christensen 40 Aar. Den 30. December er det 85 Aar siden Koenig & Bauer tog det første Prøvetryk paa den af dem opfundne Cylinder-Hurtigpresse.

Anmærkninger.

Af de Trykkerier, der i Aar fejrer Jubilæum, er S. L. Møllers paa en Maade af en dobbelt Art, idet Sally B. Salomons Trykkeri, der nogle Aar tilbage blev forenet med S. L. Møllers, i Aar kan fejre sit 50-Aars Jubilæum den 21. April. — Oettingers Jubilæum gælder kun som Trykkeri her i Byen, idet Oettinger nogle Aar tidligere var Bogtrykker i Køge. — Af de to andre Trykkerier, der ligeledes fejrer 40 Aars Jubilæum, drives Fjeldsøes under Administration og I. Cohens er overgaaet til et Aktieselskab i Forening med Georg Bachs Bogtrykkeri den 9. Marts 1896. — F. E. Bordings Trykkeri (V. Petersen) kan nok først i Aar, den 9. September, holde 50-Aars Jubilæum, skønt Bording allerede løste Borgerskab 1844.

Nær og fjærn.

Byraadsvalget i Kolding medførte ikke Hr. P. Hvidtfeldts Sejr denne Gang. Han fik 266 St. mod 388, som faldt paa Modkandidaten.

Fyns Stiftstidende fejrede i Søndags 125-Aars-Festdagen for sin Tilværelse. Efter Dagbladene mindedes Højtideligheden ved en Festmiddag for Personalet i »National«.

Odense Lokalforening. Paa en ekstraordinær Generalforsamling, som afholdtes Onsdag den 30. Decbr. 96 oplyste Formanden (Ditlev Nielsen), at han ønskede at træde tilbage som Formand, da hans Tid var meget optaget. — Der opstilledes to Kandidater, C. J. Christensen og Chr. Petersen, begge hos Milo. Resultatet af den skriftlige Afstemning blev, at Chr. Petersen valgtes med 25 St. Christensen fik 23 St.

Hans Nielsen,
Sekretær.

Juleuddelings-Bidragene. Hr. Redaktør! I sidste Numer af *Typ.-Tid.* findes i det lille Stykke »Søren« under Rubriken »Alle Vegne fra« en lidt misvisende Angivelse af Ny typ. Forenings Medlemmers Bidrag til Juleuddelingen, en Fejl, jeg som Hovedkasserer for Indsamlingen beder Dem give mig Lejlighed til at anholde og korrigere. For at lette Indsamlingen var det bestemt, at Indbetalingen kunde ske hos de forskellige Foreningers Kasserere, og det var jo vitterligt for Enhver, at alle de indsamlede Bidrag gik i én Fælleskasse. Som Følge heraf skete der kun en samlet Indbetaling fra hvert Trykkeri, og naar der hos Hr. Helmer kun er indkommet en ringe Sum, er det selvfølgelig begrundet i, at Inkassatorerne har haft lettere ved at aflevere Pengene enten til Hr. Bergenholz eller til mig. Det er ikke kommet mig for Øre, at enten den ene eller den anden Forenings Medlemmer har holdt sig tilbage, og efter hvad der er mig bekendt, kan »de Ny«s Bidrag fuldstændig staa Maal med Bidragene fra Medlemmer af de andre Foreninger.

Den 3. Januar 1897.

Deres forb.
C. E. Bynck.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Den 5. Januar. Fraværende med anm. Forf.: Berg og Warberg.

1. Formanden ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar og takkede for godt Samarbejde samt overbragte de kontraherende Foreningers Nyaarshilsener samt en Mængde Hilsener fra forsk. Lokalafdelinger.

2. Derefter afgaves forskellige Meddelelser om foretagne administrative Handlinger. Blandt andet forelaa Redegørelse fra den tidligere Brønderslev Lokalformand samt Medddelelse om, at han havde afviklet sit Forhold til den omtalte Lokalafdeling. Til Efterretning.

3. Hovedkassereren fremsendte Maanedsoversigten.

4. Skrivelse fra Fredericia med Klage over, at Fællesstyrelsen havde nægtet et Medlem Reservefondsunderstøttelse. Hovedbestyrelsen billigede efter de modtagne Oplysninger Fællesstyrelsens Afgørelse.

5. Optagelsesvilkaarene for et tidligere Medlem i Helsingør fastsattes til 20 Kr.

6. Gustav Clausen anmoder om, at Afstemningen over Centralisationsforslagene maa blive udsat til der forelaa en Beregning over Begravelseskassens finansielle Stilling. Hovedbestyrelsen har ikke noget herimod, og skal paa given Anledning tilføje, at de ønskede Oplysninger med Hensyn til en saadan Beregning for et halvt Aar siden er indsendt herfra.

6. En Strejkebryder havde henvendt sig til Hovedbestyrelsen om Optagelse i Foreningen. Han henvistes til paagældende Lokalafdeling.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

Den typ. Forening og Typ. Hjælpekasser.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. JOH. JENSEN. I Morgen: Hr. A. R. ANDERSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra $7^1/_2$—9.

Fællesudvalget holder Møde paa Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. FORM.

Ny Medlemmer: Sætter Knud Lauritz Larsen, udl. $^1/_1$ 96 hos C. C. Jensen (arb. s. Sted). Sætter Christlieb Sylling (O. C. Olsen) i den forh. Sygeafdeling. Sætter Laur. Carl Willenberg-Lorentzen (Jørgensen & Co.). Stereotypist Peter Nielsen (N. Cohen). Stereotypist Søren Theodor Sørensen (N. Cohen). I Kvindeafdelingen: August Petersens Hustru Anna Engelhardine og Vilh. Olsens Hustru Agnes Elise Marie. Trykkerske Sofie Elisabeth Petersen (Emil Petersen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 882 (Dsk. t. F.), Johan Chr. Døhr (arbl.) fra Svendborg. 156 (D. t. Trykkerf.), Carl Joh. Chr. Kiefer (arbl.) fra Aarhus. 1182, Carl Vilhelm Larsen (arbl.) fra Holbæk.

Bortrejste: 509, Emil Eskildsen (Schultz) til Helsingør. 1182, Carl Vilhelm Larsen (arbl.) til Holbæk.

Udmældt: 820, Trykker Magnus Hellstrøm (S. L. Møller).

Udslettet (for Restance): 1379, Stereotypist Carl Marius Joh.s Nielsen (udenfor Faget).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig $12^1/_2$—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

Dansk typografisk Forening.

For de mange tilsendte Nytaarshilsener modtag vor hjærteligste Tak og Genhilsen samt Ønsket om et godt og heldbringende Nytaar for vore Organisationer.

For Hovedbestyrelsen
P. HVIDTFELDT.

Ny Lokalforeningsformand.

Odense: I Stedet for Hr. Ditlev Nielsen er valgt Typograf CHR. PETERSEN, Thorsgade 26, 1. Kontortid $12^1/_2$—$1^1/_2$ og i Reglen efter Kl. 7 Aften.

Kolding, den 5. Januar 1897. P. HVIDTFELDT.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Decbr. Maaned 96.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	659.71
Reservefonden	-	4042.00
Begravelseskassen		11269.59
	Kr.	15971.30

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	335.00
Gage til Formanden (Oktober Kvartal)		-	25.00
do. til Kassereren (do.)		-	31.25
Porto		-	1.08
Reservefonden		-	4042.00
Begravelseskassen	Kr. 11269.59		
i Dødsfald i Randers	- 200.00		
		-	11069.59
Kassebeholdning den 31. Decbr.		-	467.38
		Kr.	15971.30

Kolding, d. 31. December 1896. ULRIK PETERSEN. Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aarhus, O. P. Hansen (32 Aar), tidl. Medlem. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 502, Florian Jørgensen, 1046, A. F. Augustenborg, 986, Aug. Chr. Hugger og 1120, Thyge P. Thygesen (alle i Randers Venstreblad). Ringsted, 112, Esben Hansen (arbl.). Rudkøbing, 1105, Th. Bech (Langelands Avis), fra Kolding. Slagelse, 1065, Vald. Larsen (arbl.) fra Rejse. Aalborg (Løgstør), 969, H. P. Købke. Nakskov, 875, Bendix Bendixen.

Bortrejste: Nakskov, 945, N. P. Andersen (paa Rejse). Ringsted, 994, H. Carlsen til Kbhvn.

Udslettede (for Restance): Fredericia, 373, Overopsynsmand Chr. Holst (Middelfart Sindssygeanstalt) og 1132, Chr. Torbensen Holmer (Middelfart).

Den typografiske Trykkerforening.

Ny Medlemmer: Frederik A. A. Svendsen, udl. $^{31}/_{12}$ 96 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. Sted). A. Hansen, udl. $^1/_1$ 97 hos Herdahl (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 10. Januar, Kl. 1 i* **Industriforeningens Foredragssal**. Udstilling: Franske Bogbinderarbejder, et Udvalg af nordisk Bogarbejde for 1896 samt Foreningens Samling af illustrerede Juleblade.

Fagskolen for Boghaandværk

begyndte atter Undervisningen Søndag den 2. Januar Kl. 7. Indmældelser modtages paa Skolen, Nørrevoldgade 80, 3. S. o. G.

Typografernes Sangforening

Lørdag Aften Kl. 10 pr.: Kantateprøve til Aarsfesten Søndag den 7. Februar. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dronninggaard. Start Trianglen Kl. 10. Køref. Nilsson og Ystrøm.

Onsdag Styrelsesmøde.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for December Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*		
Kassebeholdning	Kr. 2173.11	Telegrammer, Porto m. m. (Formanden)	Kr.	6.80
		Gage til Formanden (2. Halvaar 96)	-	25.00
		do. til korresp. Medl. (2. Halvaar 96)	-	18.75
		do. til Kassereren (2. Halvaar 96)	-	25.00
		Kassebeh. 31. Decbr.	-	2097.56
	Kr. 2173.11			Kr. 2173.11

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*		
Kassebeholdning	Kr. 11543.20	Bidrag til det internationale Sekretariat for 1896	Kr.	95.17
		1. Bidrag til Italienerne	-	95.17
		2. do. - do.	-	97.17
		3. do. - do.	-	95.17
		4. do. - do.	-	95.17
		Gage til Formanden (2. Halvaar 96)	-	25.00
		do. til korresp. Medl. (2. Halvaar 96)	-	18.75
		do. til Kassereren (2. Halvaar 96)	-	25.00
		Telegrammer, Porto m. m. (Formanden)	-	6.80
		Diæter (korresp. Medl.)	-	10.00
		Kassebeh. 31. Decbr.	-	10981.30
	Kr. 11543.20			Kr. 11543.20

Kolding, den 31. Decbr. 1896. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Maskintrykker.

En dygtig og paalidelig Trykker (25 Aar, militærfri), søger fast Plads enten i København eller Provinserne. Vedkommende kan udføre saavel Værk- som Akcidensarbejde. Billet mrkt. »22« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 2
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 15. Januar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Svenska Typografförbundet.

I Anledning af Forbundets 10-aarige Bestaaen afholdtes, som tidligere meddelt, en Fest i det musikalske Akademi i Stockholm, ved hvilken Lejlighed Forbundets Ordfører, Hr. L. A. Mårtensson, gav en Redegørelse for den tilbagelagte Virksomhed, af hvilken vi, da det antagelig har Interesse for vore Medlemmer, som har haft Lejlighed til en rum Tid at beskæftige sig med Tanken om en lignende Sammenslutning herhjemme, gengiver et Uddrag:

Ved 1880-Tallets Begyndelse fandtes i Sverig et Antal typografiske Foreninger eller Klubber, som, dannede efter den i 1846 oprettede Stockholmerforening, holdt deres Møder paa bestemte Tider og behandlede saadanne Spørgsmaal, som vedrørte Faget og dets Udøvere. Disse Foreninger stod dog ikke i nøjere Forbindelse med hverandre, men arbejdede hver for sig indtil man i Aaret 1883 benyttede 400-Festen for Bogtrykker-Kunsten til i Stockholm at indkalde til et almindeligt svensk Typografmøde, der atter efterfulgtes af et andet i 1886. Resultatet af Mødet i 1883 var Dannelsen af en Rejsehjælpskasse for Typografer og Skriftstøbere, hvorved de forskellige Afdelinger kom i nærmere Berøring med hinanden og som atter affødte 1886-Mødet, der vedtog Dannelsen af Forbundet, og efter Udarbejdelsen af Lovene traadte dette som sagt ud i Livet 1. Januar 1887.

Programmet lød:

Svensk Typografförbund har til Formaal: *at* sammenslutte til en Enhed alle indenfor Bogtrykkerier og Skriftstøberier beskæftigede mandlige og kvindelige Sættere, Trykkere, Skriftstøbere, Sætter- og Trykkerlærlinge samt Hjælpearbejdere, som mindst et Aar har haft Beskæftigelse indenfor Bog- eller Skriftstøberier og er fyldt 16 Aar, for gennem enig Samvirken og ad praktiske Veje at søge forbedret disses Stilling i social, økonomisk og intellektuel Henseende; *at*, saa vidt muligt, virke for Typografiens og Skriftstøberiets Udvikling; *at* træde i Gensidighedsforbindelse med Foreninger og Forbund indenfor Landet, som har lignende Formaal som Forbundet; *at* yde a) Sygehjælp, b) Begravelseshjælp, c) Understøttelse ved forefaldende Arbejdsløshed og d) Rejsehjælp, dels til egne Medlemmer og dels til Medlemmer af gensidige udenlandske Foreninger, samt e) Invalideunderstøttelse.

Det til Forbundslovenes Udarbejdelse nedsatte Udvalg valgtes til midlertidig Bestyrelse og ledede Forbundet det første halve Aar. Det galdt fornemmeligst at realisere Sammenslutningen for at kunne iværksætte de øvrige Programpunkter. Og — siger Hr. L. A. Mårtensson — tager man Hensyn til den Mistillid, som denne Art af Arbejdervirksomhed mødes med, ikke blot hos Principaler, men ogsaa hos Arbejderne selv, saa maa det erkendes, at det første Aars Arbejde var ganske respektabelt, idet det opviste som Resultat 457 Medlemmer fordelt paa 17 Lokalforeninger indenfor Riget og en Kassebeholdning af — 461 Kr. 57 Øre. Sit eget Fagblad forskaffede Forbundet sig allerede fra første Færd ved at overtage den af Stockholms typografiske Forening udgivne *Nordisk Typograf-Tidning*, hvis Navn forandredes til *Svensk Typograf-Tidning* og gratis tilstilledes ethvert af Forbundets Medlemmer.

»Højere Løn!« havde Feltraabet lydt mange Aar tidligere blandt Typograferne saa vel som blandt alle andre Arbejdere og Løntagere. Paa Grund af betydeligt prisstigende Livsfornødenheder søgte Arbejderne en nødvendig Forhøjelse af deres Arbejdsindtægter. Det viste sig imidlertid snart, at nogen egenlig Fordel ikke var saa let at skaffe, da man ikke havde noget at sætte som Modvægt til de afvisende Svar paa Anmodningerne, man mødte — noget, som var egnet til at skaffe Respekt for Fordringerne og som kunde holde Arbejderne skadesløse i Kampen for økonomiske Forbedringer. For at ruste sig i denne Henseende føjedes frivillig Indsamling af Reservefonds-Midler til Forbundets Opgaver, og til Slutningen af 1892 havde man indsamlet 12,984 Kr. 20 Øre. Fra 1893 blev Bidragene obligatoriske. Siden 1888 har Fonden udredet et Beløb af 25,000 Kr., hvoraf 20,000 Kr. i Understøttelse, og det har ved dens Kapitals Tilstedeværelse været muligt for det svenske Typografforbund at skaffe sig Gehør ved Lønbevægelserne.

Efterhaanden blev den organisatoriske Ordning af de forskellige Afdelinger fuldbyrdet, og da hos Forbundets ledende Mænd stadig Orden og Ærlighed i Forvaltningen parredes med dygtigt Arbejde for Formaalenes Fremme, staar Svensk Typografforbund nu som en livskraftig Organisation. Den over hele Landet planlagte Lønbevægelse medførte jo, særlig for Provinserne, gode Resultater. I over 50 af Landets Købstæder er siden 1892 Lønreguleringen indført, som har forhøjet Arbejdsindtægterne for de typografiske Arbejdere. Trods megen Modstand lykkedes Gennemførelsen ved personlige Forhandlinger mellem de enkelte Bogtrykkere og Typografernes Tillidsmænd saa godt som over det Hele. De enkelte Steder, hvor Forhandlingerne viste sig omsonst, har Arbejderne gennemgaaende sejret i Kampen. Og hvad der har ligesaa megen Værdi: Lønbevægelsen bidrog til at styrke Forbundet baade i Kraft og Medlemsantal, ligesom det fra at være ildeset hos Størsteparten af Principalerne siden er bleven mødt med Agtelse og Tillid, og Hr. L. A. Mårtensson tilføjer endog: Mange er de Raad og Oplysninger, som af Principaler er begærede af Organisationens Styrelse — ogsaa fra saadanne Bogtrykkere, som havde udladt sig med, at de skulde slaa Typografernes Organisation ihjæl!

Til Aaret 1895's Udgang var der til Lønbevægelser i Udlandet afsendt 10,737 Kr. 19 Øre, foruden at mange Lokalafdelinger har sendt særlige Bidrag. Ligeledes er det ikke smaa Summer, der ad Frivillighedens Vej er indsamlet til andre Fag indenfor Sverig i samme Øjemed.

I 1893 oprettedes et Arbejdsanvisningskontor. Denne Gren af Virksomheden nyder megen Tillid blandt Bogtrykkerne og er derfor til stor Gavn for Medlemmerne.

Svensk Typografforbund regner nu med et Medlemsantal af 2000 og en Kapitalbeholdning af 50,000 Kroner.

Sygekassens Læger.

For nogle Aar siden foretog Styrelsen for Typografernes Hjælpekasser den praktiske Foranstaltning at inddele Byen i Krese og ansætte en Læge i hver Kres, hvilket lettede Adgangen til Lægerne betydelig og vistnok vakte almindelig Glæde blandt Medlemmerne.

Slet saa praktisk finder jeg nu ikke Styrelsen har været ved Professor Fabers Afgang, og jeg vil derfor henlede Formandens Opmærksomhed paa et Par Ulæmper, da jeg sér af Styrelsesreferatet at han skal undersøge Lægeforholdene ved andre Sygekasser.

Paa Regnskabet staar: *Københavns østre Bydel:* Dr. med. Rasch, Reservelæge ved Kommunehospitalets 4. Afdeling, Amagertorv 10,

2. Sal, tr. 1—2½ (*Special-Klinik* i Hud- og Kønssygdomme). Udenfor Konsultationstiden modtages Sygemældinger paa Kommunehospitalet. Jeg synes nu ikke det er videre praktisk, at Dr. Rasch bor i den *vestre*, medens han er Læge for den *østre* Kres; og at man ogsaa kan træffe ham paa Kommunehospitalet vil kun bevirke, at man risikerer at løbe forgæves. Og hvor træffes han om Natten?

I det Hele taget tror jeg det er upraktisk overfor Størstedelen af Medlemmerne, at have en *Specialist i Hud- og Kønssygdomme* til Kreslæge. Det er uden Tvivl ikke den Slags Sygdomme, der forekommer flest af i en Sygekasse, hvor der er mange Kvinder, Lærlinge og Familier med Børn.

Dr. Rasch er altsaa Reservelæge paa Kommunehospitalets *4. Afdeling*, hvor der *udelukkende* behandles Hud- og Kønssygdomme og privat har han Special-Klinik i samme Sygdomme. Med al Agtelse for Dr. Rasch' Dygtighed, tør man vel nok gaa ud fra — efter dette at dømme —, at han næppe kan være saa *alsidig* som en Sygekasselæge bør være.

Jeg vil i hvert Tilfælde henstille til Styrelsen, at vi faar en Læge som bor lidt mere centralt end Dr. Rasch.

Tillige kunde det være ønskeligt at faa at vide, hvilke Pligter Lægerne har overfor Kassens Medlemmer. F.

Det af den ærede Indsender paaklagede Forhold med Hensyn til Lægekresinddelingen er jo nu, som han ogsaa selv bemærker, under Overvejelse indenfor Styrelsen, og at det ledende Princip ved Løsningen af denne Sag vil blive det, der tjener Medlemmernes Interesser, er ingen Tvivl underkastet, selv om det for Indsenderen og maaske flere tilsyneladende kunde være tvivlsomt efter den sidst af Styrelsen trufne Ordning ved Fordelingen af Byens Lægekrese. Angaaende den anden Side af Sagen, vedrørende Dr. Rasch' Dygtighed som Mediciner i det Hele taget, tror vi ikke — efter den os bekendte Tilfredshed, Medlemmerne nærer med ham — at der er nogen særlig Grund til Frygt for, at hans Specialstudium skal have skudt de en Gang erhværvede almene Lægekundskaber til Side; imidlertid vil Styrelsen maaske ogsaa her tage Indsenderens Frygt under Overvejelse. — De Pligter, Lægerne har overfor Medlemmerne, er, kort udtrykt, de samme som disse har overfor alle Patienter: hurtig Ekspedition, omhyggelig Behandling og selvfølgelig at de er at træffe paa de af dem opgivne Tider. RED.

Det største Karneval.

DET største, flotteste, muntreste og dertil billigste Karneval, nogen faglig Forening nogensinde har afholdt, bliver Typografernes. Ingen vil komme paa Siden af os med Hensyn baade til Lokaler og festlige Arrangementer. Det vil vi slaa uigendrivelig fast, og Ingen, selv med den bedste Vilje, vil være i Stand til at benægte det.

Non plus ultra.

Til daglig forbeholdt Adelen eller de tre første Rangklasser og ellers kun aabnende sig ved berømte Stjærners Koncerter for den lille Del af det store Publikum, der har Raad til at betale en halv Snes Kroner for Billetten — staar Koncertpalæet med sine storartede og elegante Lokaliteter, med sin Himmel-, sin Konge- og Riddersal samt øvrige fyrstelige Gemakker nu aabne for Typograferne og deres Damer den fineste Dag og bedste Dato i Maaneden, nemlig *Lørdag den 30. Januar.*

Det mest storslaaede er Belysningen. Et saa overordenlig fyldigt og stærkt elektrisk Lys, som her vil overstraale Gutenbergs Arvtagere, kan ikke andre Lokaler i København opvise Magen til, en saa gylden og purpur Udsmykning af Lokalerne findes ikke et eneste andet Sted, og saadanne Pladsforhold, som Koncertpalæet byder baade for de aktive Karnevalsgæster og de passive Tilskuere, vil man forgæves søge udenfor den Plads, som Typograferne stormer den 30. ds. — Tilskuerne er udenfor de sædvanlige Hylder, der bydes dem ved andre Foreningers Fester; de faar Plads i Loger med brede og magelige Siddepladser, hvor Ingen sidder i Vejen for Andre og hvorfra Alle kan overskue Alt, hvad der passerer i Salen.

Men Festudvalget har været klar over, at al den Elegance forpligter, at man, for at det Ene skal svare til det Andet, maa byde Deltagerne endnu mere end sædvanligt — og sikkert er det, at ligesaa imponerede Kollegerne vil blive af Lokaliteternes storartede Hygge og Komfort, ligesaa henrykte vil de blive ved det

Repertoire,

som opruller sig for dem den Aften.

Først vil det mod Sædvane fordoblede Orkester paatvinge sig den nødvendige Beundring, naar det paa Slaget 8 lader en Introduktion til Typografernes Karneval bruse gennem den mægtige Sal, hvor en rutineret og dekoreret Balinspektør og fire med Skærf forsynede Marskaller leder Ballet. Og naar den første halve Time — forøvrigt den for Dansens Glæder behageligste — er forsvunden, da vil de hver eneste Logeplads dækkende Tilskuere holde sig paa Underlivet af Interesse for *den verdensberømte Atleth og Kraftkunstner*, der af sin egen Lomme ofrer 500 Kr. til Enhver, som har Lyst til at tjene dem ved at kaste ham til Jorden. Selv om han nu er nok saa sikker i sin Sag, er Muligheden dog ikke udelukket for, at Folk kan gaa hjem med flere Penge end de kommer. Vild Jubel vil gribe Alle ved den *Komik og Kunst*, Klovnerne en Time efter serverer. Man vil erfare, at aldrig tidligere er de to Ingredienser blevne saa udmærket sammensatte — men — nolens volens — Erkendelsen af Festudvalgets talentfulde Arrangement vil i første Række komme til Syne ved det Kl. 10½ stedfindende originale mægtige Optog: *Fra det gamle Kongens København*, hvortil er anskaffet originale Dragter, og som ved en livfuld Iscenesætten vil aabne et Vue over Fortidens Folkeliv, som endnu mange af vore ældre Kolleger vil mindes fra deres Barndomstid.

Udenfor dette i den største Sal passerede, vil den sidste Aar med saa overvældende Begejstning modtagne

Latter-Variété

blive genoprettet i ny Skikkelse og med nye og fortrinlige Artister. Af disse fremhæves: Chansonetten Mad. AMLUND, Sangerinden Frk. INGEBORG PETERSEN, Kupletsangeren Hr. D'MARTELL, Salon-Humoristen VIGGO JENSEN, Komik-Duettisterne FIX & FAX. Desuden Fremvisning af levende Billeder med aktuelle Æmner, hvoriblandt fremhæves *Typografens Liv fra Vugge til Grav*, der i den nøjeste Tilslutning til Virkeligheden vil skildre Fagfællers Kaar og afbilde flere kendte Mænds Virken og Laden. De forskellige Engagementer har krævet saa flotte Honorarer og Merudgifter, at Adgangen til Variétéen nødvendiggør en Entré af *10 Øre*, der dog staar i et underligt bagvendt Forhold til den virkelig morsomme Tid, man dér vil tilbringe. Men »meget for Ingenting«, som er Festudvalgets Devise, passer jo godt til Publikums Mængde, som gør 'et!

Og saa loves der endda endnu mange flere Overraskelser.

Festmaaltidet

finder Sted i den saakaldte mindre Sal, hvor der dækkes til 500 Personer og hvor Alt er arrangeret saaledes, at ikke en eneste Deltager skal mangle Adgang. Sidste Aars Fataliteter paa dette Omraade er endnu Festudvalget i Minde, og der er derfor truffet de mest omfattende Foranstaltninger for at hele denne Festivitet gaar som efter en Snor og Ingen behøver at nøjes med Lugten fra Koncertpalæets berømte fortrinlige Køkken.

Originale og udmærkede Sange, fortrinlige og instruktive Taler vil her blive holdte, ligesom Orkestret vil besørge den nødvendige musikalske Tilslutning.

Til Festen og Fællesmaaltidet har Festudvalget desuden haft den smukke Idé at invitere bl. a. vore tidligere Fagfæller og stadige Medlemmer af Foreningen, d'Hrr. Folketingsmænd og Redaktører HARALD JENSEN og WIINBLAD, som det sikkert vil være Deltagerne en stor Fornøjelse at hilse paa.

Selve Karnevalet

vil, som her skildret, blive en enestaaende Fest, som baade Den typografiske Forening og Gutenberg-Koret vil have Ære og Glæde af, og i Fest-Annalerne vil det blive indskrevet som den største og mest pragtfulde Fest, Typograferne nogensinde har deltaget i. Og den vil ogsaa faa den første Plads i en Tilslutning fra Kollegernes Side, som aldrig før er set, thi utvivlsomt vil Enhver, der ikke er født Asket, møde frem der og sammen med Kameraterne hengive sig til den Glæde, som kun Karnevalsløjer kan skabe. Og dermed er saa alle de fejlslagne Forhaabninger og utroværdige Rygter slaaet til Jorden, som i den forløbne Uge har villet fortælle, at vi ikke fik Koncertpalæets største Sal til Disposition. Vi faar ikke alene *den* — vi har skriftligt erhværvet *alle Koncertpalæets samtlige Lokaler*. Men det er saamæn heller ikke for meget, kender vi Kollegerne ret.

Udskrivning af en Konkurrence om Udførelsen af Titelblade.

Vi har modtaget følgende med Anmodning om Offenliggørelse:

Til den ny samlede Udgave af Prøver fra vort Skriftstøberi, Messingliniefabrik og galvanoplastiske Anstalt, som for Øjeblikket er under Trykning, fordres et Antal Titelblade, og ønsker vi derfor at give en

større Kres af dygtige Fagfolk Lejlighed til med deres Viden at tage Del i Frembringelsen af smukke Udkast til disse Titelblade. Der er Tale om følgende 8 Titler, hvis Indhold ogsaa kan bringes til Udtryk ved afvigende Ordlyd:

1. Mustersammlung von J. G. Schelter & Giesecke, Schriftgiesserei, Messinglinienfabrik und galvanoplastische Anstalt.
2. Dedikation med Ordlyd: Gewidmet von J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig.
3. Buch- und Zeitungsschriften.
4. Deutsche Auszeichnungs- und Zierschriften.
5. Lateinische Auszeichnungs- und Zierschriften, orientalische Schriften und dergl.
6. Zeichen, Ziffern, Musiknoten, Stickmuster und Verschiedenes.
7. Einfassungen, Schmuckstücke und verschiedener Zierrat.
8. Erzeugnisse der Messinglinienfabrik.

Den beskaarne Bogs Bladstørrelse andrager 27 × 18 Ctm. i Højdeformat. — Deltagelsen i denne Konkurrence er uindskrænket; enhver Deltager har imidlertid at iagttage følgende Betingelser:

Alle Betegnelser og Udtryk maa gives i det tyske Sprog og alle Fremmedord saa vidt mulig undgaas. Skrifter og Ornamenter maa udelukkende tages ud af vor Forretnings Frembringelser og helst af vore nyere og nyeste. Der foreskrives ikke nogen særlig Stil for den ene eller den anden Titel; der kan derimod vælges af det for Haanden værende Materiale, ligegyldigt for hvilken Titel, enten strængt stilfuldt eller i den nuværende herskende Ornamenteringsmetode. Anvendelsen af Indfatninger og Ornamenter skal helst anvendes i den Form, i hvilken de leveres af os; en Tilskæren eller Forandring af dem er saa vidt muligt at undgaa. Vore Prøver findes omtrent i alle Trykkerier og udleveres sikkert gærne af enhver af d'Hrr. Bogtrykkere til Brug i Konkurrencen. Enkelte Blade sender vi ogsaa gærne — for saa vidt som det er muligt. Udkastene maa laves i den foreskrevne Formatstørrelse, og Materialet, der anvendes, maa tydeligt kunne ses; dog er det ikke en Betingelse at aftegne Indfatninger i alle Detailler; saadanne behøver kun at skitseres eller at opklæbes med den nødvendige Forsigtighed, saafremt Helhedsindtrykket ikke lider derunder. Udkastene maa være anlagte i de Farver, i hvilke man ønsker dem trykt. Farvernes Antal foreskrives ikke; dog foretrækkes saadanne Udkast, som ved det mindst mulige Antal Farver opnaar en smuk Virkning. Fortløbende Toner eller Farvesammensætninger, som kan udføres med vor Irisvekselriver, regnes for én Farve. Farvetoner, fremkomne ved at trykke flere ovenpaa hinanden, regnes ikke med som en særlig Farve. Det er ikke nødvendigt, at en Konkurrerende indsender alle 8 Titler; det overlades ham at konkurrere med flere Udkast for én eller for alle Titler eller for et begrænset Antal Titler. Udkastene indsendes senest

den 28. Februar 1897

uden Navn og forsynes kun med et Motto og med Bemærkningen Titel-Wettbewerb. I en tillukket Konvolut, som bærer det samme Motto, lægges Indsenderens Navn og Bopæl.

For de bedste Arbejder udsætter vi følgende Præmier:

2 første Præmier paa hver 200 M.
3 anden — — 100 -
3 tredje — — 50 -

Bedømmelseskomitéen bestaar af:

Hr. Kommerzienrat HERMANN GIESECKE
Hr. Direktør, Dr. RICHARD GRAUL
Hr. Professor MAX HONEGGER
Hr. Hofrat, Professor SCHREIBER

i Forbindelse med undertegnede Firma. De præmiebelønnede Indsenderes Navne offenliggøres senest den 1. April 1897. De præmiebelønnede Arbejder bliver vor Ejendom. Desforuden forbeholder vi os Ret til at købe enkelte af de ikke-præmiebelønnede Arbejder efter Bedømmelseskomitéens Værdiansættelse. Alle ikke-præmiebelønnede eller ikke af os særligt erhværvede Arbejder tilbagesendes Indsenderne.

Leipzig, Brüderstrasse. J. G. SCHELTER & GIESECKE.

Nær og fjærn.

Falske Rygter om, at Den typografiske Forening og Gutenberg-Koret ikke til deres store Karneval vilde komme i Besiddelse af Koncertpalæets største Sal, har i den sidste Uge svirret livligt rundt i Typograf-Krese. Naturligvis er det *Løgn altsammen*. Der findes ikke én Sal, uden at den er i vor Besiddelse den Aften.

Paa Tæerne. Hr. FABRITIUS er atter ude i sidste Numer af *Ny typ. Tid.* for at forsøge paa at vaske Ny typ. Forening rén. Han kan spare sig al sin Anstrængelse, thi Kendsgærningerne fra Fortid og Nutid taler tydelig nok. Det var Hr. F. selv, som nævnte Bidragene til Bespisningen og til Juleuddelingen som Illustration til den Maade, hvorpaa Ny typ. F. understøttede Fagets uheldigst stillede Kolleger. Nu er disse to Institutioner jo kun en Draabe i Havet lige over for den Hjælp, som de organiserede Typografer yder deres uheldigst stillede Kolleger i Rejse- og Arbejdsløshedshjælp, og da Ny typ. F. har vidst at slippe fra disse Byrder, er det ret skabagtigt at fremhæve den Smule Hjælp, som man yder de to fortjenstfulde Institutioner, som et Tegn paa »Offervillighed«. Hvis Hr. F. vilde ræsonnere »kollegialt«, skulde han snarere have forlangt, at Ny typ. Foren.'s Medlemmer, som til daglig slipper med et langt billigere Kontingent, fordi man ikke vil dele Byrderne til Arbejdsløse og Rejsende, havde ydet betydeligt mere til de to ovenfor anførte Indsamlinger. Hr. F. maa derfor gærne for vor Skyld indbilde sig, at han har været overordentlig spendabel — de Arbejdsløse vil nok vide at vurdere denne Maade at være godgørende paa.

Om *Gensidigheden* skrev Hr. F.: »Den almindelige Opfattelse af Gensidighed med en eller flere Foreninger er vel nok den, at alle Parter have *lige Pligter* og *lige Rettigheder*«. Hertil raabte vi Bravo, og fremhævede, at det var netop denne simple og billige Fordring, Fællesstyrelsen havde stillet. Den forlangte nemlig 10 Øre ugenlig af Ny typ. Forenings *betalende* Medlemmer — ligesom de andre Foreningers Medlemmer maatte betale — og til Gengæld skulde Ny typ. Forenings Medlemmer have Lov til at rejse, hvorhen de vilde og hæve deres Understøttelse. De *fritoges* endog for de 10 Øre til Reservefonden, som de andre Foreningers Medlemmer maatte udrede. Og hvad *tilbød* man: **1 Øre** pr. Medlem. Disse velsituerede »Kolleger« vilde altsaa spare **9 Øre** pr. Medlem ugenlig. Saa sagde Fællesstyrelsen: Nuvel, vil I spare, saa maa I ogsaa slaa af paa *Rettighederne*, og der *indrømmedes saa eventuelt Ny typ. Forenings Medlemmer Ret til at hæve Understøttelse i Udlandet mod at man deltog i Forhold til Medlemsantal i de Udgifter, som alle Tilrejsende foraarsagede de københavnske Foreninger*. I Lighed med den tidligere Gensidighedskontrakt skulde saa Ny typ. Forening betale Udgifterne til deres egne Rejsende i Provinserne. Naturligvis vilde man ikke gaa ind herpaa; akkurat som de udenfor Foreningerne staaende »Kolleger« vilde man nok have alle Fordelene, men *ingen* Forpligtelser. Dette viste sig jo ogsaa klart ved den anden afgørende Sag: *Tarifen*. Man blæste *Reservefonden* et langt Stykke, da man først havde halet Tarifen i Land, og den Maade, hvorpaa man i selve Kommissionen — efterat man med Hænder og Fødder havde strittet imod, at der overhovedet indledede nogen Tarifbevægelse — varetog »Svendenes« Tarv, fremgik drastisk af det Eksempel, som et af Ny typ. F.'s Kommissionsmedlemmer gav ved at stemme sammen med Principalerne i et for de københavnske Typografer meget vigtigt Punkt.

Hr. F. er dristig nok til at hævde, at de skandinaviske Rejsekasser og Reservefonds har Forbindelse med *politiske* Fagforeninger, uagtet han *maa* vide, at **Forbundet** netop, for at samle alle Afskygninger indenfor Faget, staar paa absolut faglig Grund, medens Den typ. Forening ved sin Tilslutning til De samvirkende Fagforeninger virker for de faglige og *økonomiske* Opgaver, som den ansér for formaalstjenlige for Foreningen som *Fagforening*. Ethvert Medlem har imidlertid sin Frihed ubeskaaret i den Forstand, at han ikke personlig behøver at aflægge nogensomhelst politisk Trosbekendelse. Dette er jo ogsaa Tilfældet i Ny typ. Forening; Forskellen er **kun** den, at medens vi støtter demokratiske Bestræbelser for at fremme de Formaal, som vi mener, at Medlemmerne er bedst tjent med, viser Tendensen i Ny typ. Forening sig i, at man, saasnart man skal til en Jurist, gaar til en **Højre**-Sagfører, saa snart man skal have en Foredragsholder, gaar til en **Højre**-Rigsdagsmand, osv. Vi paastaar ikke, at man vælger Hr. ANTH. LARSEN til Formand, **fordi** han er Kresformand i Højres Arbejder- og Vælgerforening, men vi siger, at den Omstændighed, at han *er* Kresformand og *tillige* Formand i Ny typ. Forening **karakteriserer**. Desværre kan vi ikke sige det samme om Hr. F., der vel nok kunde lide at være baade det ene og det andet, men som, til Trods for, at han har underskrevet **Højre**-Opraab, kun kneben er naaet til at blive Bestyrelsesmedlem. Hans Tid kommer imidlertid ogsaa nok.

Hr. F. *har* kastet *Smuds* paa Ny typ. Foren.'s Medlemmer — derom vidner baade Protokollen fra Fællesmødet og hans egen Protest. Den lød nemlig *ordret* efter *Ny typ. Tid.*: »Men da jeg var sikker paa, at Størsteparten af vore Medlemmer aldrig vilde indmælde sig i Den typ. Forening, saafremt vor Forening blev ophævet, vilde de *(Ny typ. F.'s Medlemmer*. Red.) komme til at staa udenfor Foreningslivet, og jeg maatte fastholde, at den Eventualitet ikke var udelukket, at *Løsgængere* under en eventuel Konflikt *maaske kunde spille os et Puds* (udhævet af Red.), og hermed var Foreningen ikke tjent.«

Hr. F. maa for os gærne give disse Udtalelser en anden Betegnelse end »Smuds«; vi har nærmest troet, at det tjente til Hæder for Ny typ. Forening, men ganske vist ikke for Hr. F. — at stemple disse Udtalelser som skét.

Det stockholmske Tarifspørgsmaal er nu sejlet ind i Forhandlingernes Havn. Som vi meddelte, havde en af de mere ansete Bogtrykkere underrettet Forbundsstyrelsen om, at man ikke maatte opfatte Principalernes Afslag paa de stillede Fordringer som en Nægtelse af Forhandlinger om disse, og Resultatet er da nu blevet, at der er nedsat en Tarifkommission bestaaende af 5 Sættere, 5 Trykkere og 5 Principaler. Som Følge deraf har Styrelsen tilbageholdt sit Forslag om Afstemning over fire af Tarifens Hovedpunkter.

Tilbage staar nu at se, hvorvidt denne Kommission vil opnaa et godt Resultat, skriver *Svensk Typograf-Tidning*, men vi haaber, at det skal ske, thi de Personer, Bogtrykkerne har valgt til Medlemmer af den, er kendt som Arbejdervenner og alle personligt højt vurderede af Typograferne.

Den svenske Forbundsstyrelse blev genvalgt. Det højeste Stemmetal for Oppositionen var 695, medens det højeste for de Genvalgte var 944. — Stockholms lokale Ledelse vandtes derimod, som meddelt, af Oppositionen, som tiltraadte Virksomheden den 2. Januar, ved hvilken Lejlighed der afholdtes Medlemsmøde, hvor — Foreningen

frembar sin Tak til den afgaaende Styrelse for dens Arbejde i foregaaende Aar.

I St. Petersborg hersker en saa stor Travlhed i Sætterierne, at man en hel Del Arbejdssteder paa eget Initiativ har forhøjet Satsprisen for at faa Fingre i Arbejdskraft.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 11. Januar. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Der afgaves Meddelelse om, at et Medlem i Horsens havde faaet Tilladelse til at nyde Resten af sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i Silkeborg. — Endvidere, at Præstø Lokalafd. var ophævet fra Nytaar, da samtlige derværende tre Medlemmer var blevne arbejdsløse ved Trykkeriets Salg. Præstø bliver Filial under Næstved. Det var tilladt et Medlem i Brønderslev at afdrage sit Laan hos Foreningen paa læmpelige Vilkaar.

2. Et Andragende fra et Medlem i Aarhus om Forskud paa sin Begravelseshjælp af 100 Kr., da hans Moder var død, eventuelt om et Laan af samme Størrelse, kunde ikke bevilges.

3. En Strejkebryder anmodede om Hovedbestyrelsens Anbefaling til Optagelse i Foreningen. Henvistes til den paagældende Lokalafdeling.

HVIDTFELDT.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. D. A. JENSEN. I Morgen: Hr. C. KNUDSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Trykker Fr. A. Anton Svendsen (Nielsen & Lyd.), udl. 1/1 97. I Kvindeafd.: Rosenbergs Hustru Amalie C. E., og Chr. Jensens Hustru Olivia H. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 994 (Dsk. t. F.), Henrik C. A. Carlsen (Ekspestr.) fra Ringsted.

Bortrejste: 855 (Dsk. t. F.), Hans Viggo Reher (arbl.) til Plads i Køge. 1249, Holger A. Meyer (Bording) til Udlandet.

Udmældt (af Kvindeafd.): Lærling Fr. A. A. Svendsen (overg. til Hjælpekasserne).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ophævet Lokalforening.

Præstø Lokalafdeling er fra 1. Jan. ophævet og indlagt som Filial under Næstved.

Kolding, den 12. Januar 1897. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

8. Januar: *Herning.* 9. Januar: *Varde.* 11. Januar: *Helsingør.* 12. Januar: *Præstø.*

Kolding, den 12. Januar 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Hjørring, Peder Thomas Munk, udl. 1/1 97 i Hjørring Amtstid. (arb. s. Sted). Horsens, Hans Peter Hansen, udl. i Foghs Bogtr. 1/1 97. Roskilde, Julius Lorentz D. Hansen, udl. 1/1 97 efter 5 Aars Lære hos Christiansen (**arbejdsløs**). Fredericia, Sætter Carl Fred. Chr. Skovgaard, udl. i Fredericia Dagbl. 31/12 96 efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Helsingør, Georg Donatzky, tidl. Medl., 35 Aar. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hjørring, 1016, F. Verwohlt fra Randers i Pl. Kolding, 1143, H. Chr. E. L. Rolin fra Randers (Lit. Anstalt), 889, M. J. Wonsyld fra Haderslev (do.) og Verb. d. D. B., N. O. Jeppesen (Folkebladet).

Bortrejste: Kolding, 580, Erik Larsen Madsen til Haderslev i Pl. Randers, 1143, H. Chr. E. L. Rolin til Kolding i Pl. Thisted, 993, Marinus Jepsen (arbl.) paa Rejse. Hjørring, 931, N. P. Gudum paa Højskolen. Aarhus, 1002, N. S. Bigum og 1037, Fr. C. C. Jensen (begge arbl.).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Maskebal *Lørdag den 27. Februar (Wittmack).* »**Føniks**« **store Orkester** under Ledelse af Hr. WITZANSKY. **Faglig Revy** »**Vore egne Vennever**«, *Øjebliksbillede i én Plade af Trykkernes Rimsmed.* **Nedsatte Priser.** *Udførligt Program senere.* STYRELSEN.

Enkekassen. *Nyt Medlem:* Jens Peter Julius Olsen (Politiken). — Indv. mod Optagelsen maa indsendes til Styrelsen inden 14 Dage. VALD. BRUSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Birkerød, over Fiskebæk hjem. Start Trianglen Kl. 9,30 pr. Køref. Høyer og Sørensen.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Jacobsen & Olsen,
8, Løvstræde 8,
anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske*
Papirsorter
samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.
Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

Leonard Pehrsson
Klosterstræde 14, 3.
anbefaler sig med Bogbinderarbejde
og **Blankokort i alle Façons.**

Sætter-Trykker.
Som saadan søger en ung Mand Plads. Saavel Akcidens som Avis. Billet mrkt. »31« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Maskintrykker.
En dygtig Illustrationstrykker, der tillige kan udføre smukt Værk- og Akcidensarbejde, søger en fast Plads. Billet mrkt. »30« bedes indlagt paa Kontoret, Admiralgade 19.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

J. G. A. Eickhoff, København V.
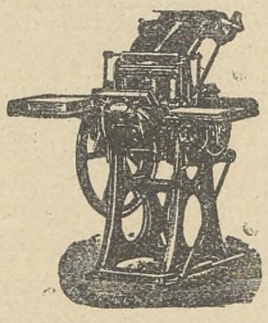
Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

Vinkelhager og Skibe
anbefales,
saavel ordinære som forniklede.
Alle Reparationer
paa Diegeltryks- og Hurtigpresser samt Gasmotorer udføres prompte og solidt.
Cycle-Reparationer udføres.
Ærb. **H. Chr. Nielsen,**
Vesterbrogade 80.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 3
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 22. Januar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Til Fest!

To Gange om Aaret kalder Den typografiske Forening sine Medlemmer til Fest — midt i Vinterens Hjærte og midt i Sommerens Skød — og Aar for Aar er det blevet saaledes, at bestandig færre sidder dens Røst overhørig, at bestandig flere opfatter dens Fester som Noget, de *skal* med til, noget Uundværligt, Noget, de ikke kan være bekendt at blive borte fra.

Og det er ganske naturligt. Er det ikke den, der i det daglige Liv sikrer vort Arbejde en Værdi, som kan brødføde os? Er det ikke den, som med Kraft tilbageviser enhver Brutalitet, vi maatte møde under vort Arbejde, og som rækker os en hjælpende Haand, naar det kniber i Livets alvorlige Dage? Er det ikke den — den eneste — hos hvem vi finder Støtte under Arbejdsløshed og Sygdom, og som vi med Tillid kan henvende os til ved mangfoldige andre Lejligheder, hvor Hjælp og Assistance er nødvendig? Er det ikke den, der har sluttet Forbindelse med Fagets Brødre i andre Lande, og som derigennem sikrer os, hvor vi end maatte ture omkring, at møde aabne Arme og beredvillig Hjælp under ukendte Forhold?

Jo, og derfor er det *ikke alene* den store Fornøjelse, som faar os til at møde, naar Foreningen kalder til Fest, men ligesaa meget den Paaskønnelse, vi *maa* yde den som vort Værn og Værge under Livets forskelligartede andre Forhold.

Og derfor er dens Fester ikke den daarligste Maalestok for *Livet* indenfor Foreningens Medlemmer. Er Sløvheden og Dvaskheden tilstede, saa viser den sig paa alle Omraader, ogsaa ved Fornøjelserne. Er der Interesse for de Opgaver, den har sat sig, yder man Tilslutning til den Vej, ad hvilken de frembæres og søges bedst løst, ja, da er man heller ikke forsvunden, naar der holdes Fest; thi man véd, at ogsaa en saadan kan være en gavnlig Spore og Udvikler af det gode kollegiale Samhold, paa hvilket vi dog i Virkeligheden bygger Organisationens bedste og tryggeste Fremskridt.

Under det dagligdags Stræb véd vi, at vi tæller saa og saa mange, men vor Omgangskres af Kolleger er sjældent udvidet til flere, end det Arbejdssted omfatter, hvori vi sysselsættes. Vi har i tidligere Dage, hvor vi maaske tog lidt mere iøjnefaldende Del i de fælles Bestræbelser, lært en Mængde gode Kolleger at kende; men de er siden forsvundne og kun ved tilfældige Lejligheder dukker Mindet om dem op. Vi véd nu, at naar Foreningen kalder til Fest, kan vi derigennem faa den bedste Lejlighed til at opfriske gamle Historier og hilse paa »Ven og Frænde«, som sammen med os i bestemt givne Tilfælde traadte i Breschen for vor Ret, ligesom vi dog ogsaa kan faa Adgang til at faa set den Ungdom samlet paa én Plet, der skal afløse os og tage Fædrenes Arv op til yderligere Udvikling.

Og derfor vil det Karneval, som afholdes i Koncertpalæet i Morgen otte Dage, samle *alle* Kolleger, hvis Interesser ikke er begrænsede af Privatejendomsretten og som Arbejdets trøstesløse Slid ikke lægger Hindringer for. Baade Unge og Gamle, baade Blonde og Graa vil komme til Syne der; og ligesaa vist som de Unge vil paaskønne de Gamles Trofasthed, som ikke lader denne Fest slippe fra sig — der for dem vil afspejle mange af Ungdommens glade Timer — saaledes vil de Gamle støttes i de gode Betragtninger, de hidtil har næret overfor Foreningens yngre Kræfter, og fæstnes i Troen paa, at *den* Ungdom ikke alene kan bære Idealerne højt, men ogsaa vil arbejde for at virkeliggøre dem.

Og hvad der yderligere styrker den Opfattelse, at ogsaa en Fest kan tjene Organisationen til Styrke, er ikke Samværet med Kollegerne alene, men med deres Familier, Hustruer og Børn. Naar Foreningen derfor sjældent eller aldrig kalder til Fest uden at de skal være med, saa bør det være *dem* et Bevis for, hvor stor Vægt man lægger paa, at Familielivet kommer til at tjene som Symbol paa det Kameratskab, Organisationen søger at udvikle, og at man erkender den mægtige og gode Indflydelse, Kvinderne *kan* sprede til deres Omgivelser, og som sætter Frugt hos Manden i Pligtopfyldelse paa alle Omraader. Hustruernes Kendskab til hinanden og deres Mænds Kolleger vil heller ikke være uden Afgørelse for den betydningsfulde Stilling, de vil indtage, naar alvorsfulde Afgørelser paa Foreningsomraadet skal træffes.

Under Hensyn til dette, og til, at vort fortræffelige *Gutenberg-Kor*, der Aar for Aar har vundet stærkere Fodfæste hos os ved dets talentfulde Sang og Arrangementer, lægger alle Kræfter ind paa at skabe en mindeværdig Fest, byder vi paa Forhaand *alle* Kolleger Velkommen til Karnevalet i Koncertpalæet i Morgen otte Dage!

Kolding Lokalforening

afholdt i Lørdags Aftes en livlig og til sine Tider meget bevæget Generalforsamling, som i fuldt Maal stod paa Højde med Generalforsamlingerne i gamle Dage, hvis Ry er gaaet viden om Lande.

Kvartalsregnskabet gik efter nogen Diskussion til Afstemning og godkendtes énstemmig.

Efter at *Ekstrakassens Regnskab* havde delt samme Skæbne, behandledes et Spørgsmaal om *to Blokadebryderes Optagelse*, H. P. Hansen og F. Niemann, der begge i en Skrivelse havde anmodet om Optagelse i Foreningen. De har begge arbejdet under Blokaden paa Litografisk Anstalt her i Byen, og da Forholdene for nogen Tid siden blev ordnede, bestemtes det i Overenskomsten, at de begge skulde fratræde Pladsen, Niemann til 1. Januar og H. P. Hansen til April Flyttedag.

Om disse to Andragender førtes en meget lang og bevæget Diskussion. Fra Litografisk Anstalts Personale var man enig om at anbefale H. P. Hansen til Optagelse, hvorimod det fra samme Side bestemt og gentagne Gange betonedes, at man ikke under nogen Omstændighed vilde tilraade at stemme for Niemanns Optagelse, hvis Optræden i det hele var en saadan, at man ikke kunde arbejde sammen med denne, og hvis Niemann blev optaget i Foreningen, var det sikkert, at han vilde forblive i Forretningen, og Udsigterne for et vedvarende godt Samarbejde mellem Arbejderne og Forretningen vilde i saa Tilfælde være mere end tvivlsomt. En Mængde Talere havde Ordet for at fremsætte baade gamle og nye Standpunkter — det sidste vakte ikke ringe Forbavselse, særlig fordi det fremsattes og ivrigt forsvaredes af vor Forenings første Mand, som dog sikkert ikke selv har nogen Tyrkertro paa dets praktiske Gennemførelse. Efter at der gentagne Gange var vedtaget Afslutning, gik man endelig og under Protest til Afstemning.

Et Forslag, der bl. a. gik ud gaa at *anbefale* de to Blokadebryderes Optagelse, forkastedes med overvældende Majoritet.

H. P. Hansens Optagelse vedtoges det at anbefale, medens Niemanns Optagelse blev nægtet. Sagen gaar nu til Hovedbestyrelsens endelige Afgørelse.

Tiden var da langt fremrykket, og Sindene i stærkt Oprør.

Den næste Sag — *Oprettelse af en Fagforening med Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger* — fik derfor ikke den rolige og saglige Behandling, man kunde ønske. Da Diskussionen var temmelig livlig og udæskende, fandt Forslagsstillerne sig foranledigede til at tage Forslaget tilbage foreløbig. Alligevel sporedes der en Velvillighed overfor Spørgsmaalet, der giver Haab om, at ogsaa Kolding Typografer snart vil slutte sig til de øvrige Arbejdere her i Byen.

Et Fanespørgsmaal gav ligeledes Anledning til en livlig Diskussion. Det vedtoges dog at stryge Bestemmelsen om, at Fanen ikke maa deltage i politiske Fester, og i Fremtiden lade en Generalforsamling afgøre Spørgsmaalet i hvert enkelt Tilfælde.

Under *eventuelt* behandledes nu en Mængde Sager, men hvad der blev vedtaget, er ikke muligt at referere — thi der taltes paa en Gang om Alt mellem Himmel og Jord.

Saa sluttedes den alvorlige Del. Men længe derefter dvælede de brave Kolding-Kolleger ved et Glas under munter Skæmt og Sang m. m.

Alt i alt en interessant Aften, en af Kolding Typografers »historiske« Aftener. L. V.

Ved elektrisk Lys.

Hvor skal jeg sætte min Søn i Lære?

Humoreske efter *Union Printer* ved CAREL.

En bekymret Moder fremsætter følgende Forespørgsel i Anledning af, at hun er bleven tilraadet at sætte sin begavede Søn, Thomas, der er 16 Aar gammel, i Bogtrykkerlære:

1. Er Bogtrykindustrien lukrativ?

2. Hvor mange Uger eller Maaneder behøver en »begavet Dreng« for at kunne bemestre sig Faget?

3. Vil han være skikket til at overtage en Faktorplads ved et Morgenblad efter 6 Maaneders flittig Lære?

4. Lægger Typograferne sig efter slette Vaner?

Svar ad 1: Ja, Frue, det er en Kendsgærning. Der er intet Tilfælde forhaanden, som bestrider, at en Typograf arbejder mere end den halve Tid, og hvorfor? Simpelthen, fordi han i saa kort Tid fortjener saa mange Penge, at han fuldt ud behøver den anden Halvdel for at kunne bruge dem. Stil Dem en Gang ved Ranchs Uhr og se ned ad Østergade. Den lange Række af soignerede og elegantklædte Herrer, De da vil se drivende op og ned ad Gaden, er Sætere. De er hovedrige. De arbejder, naar de har Lyst dertil, og maa have megen Lyst dertil, naar de virkelig arbejder. Der er ikke det mindste i Vejen for, at en Sætter i Løbet af et Par Aar kan være en Rotschild. At sætte, ærede Frue, er det samme som at fange Guldkorn. Vi har kendt Avis-Opstikkere, som i en halv Dag præsterede saa megen Sats, at de brugte den anden halve Dag til at opklæbe deres Bilag og udregne deres Fortjeneste.

ad 2. Svaret paa, hvor mange Uger eller Maaneder Deres begavede Dreng behøver for at kunne bemestre sig Faget, afhænger meget betydeligt af, hvor udviklet Deres Drengs Begavelse er. Vi kender f. Eks. en Dreng, der i tre Dage opnaaede det. Den første Dag lærte han, hvad der teknisk betegnes som »Fagene«, den anden blev han fortrolig med Konversationen i Sætteriet og den tredje fandt han det heldigst at være beskæftiget, naar hans Læremester var tilstede. Inden Ugen var omme tog Typograferne Hatten af for ham og bød ham Cigarer.

ad. 3. Ingen Tvivl er om, at han efter 6 Maaneders flittig Lære vil være skikket til at overtage en Faktorplads. Vi har Folk i de Stillinger, hvis Kendskab til Trykkerivæsnet turde kaldes meget svagt; saaledes kender vi bl. a. en Faktor, der har store Vanskeligheder med at skelne to Skrifter af forskellige Grader fra hinanden, naar Signaturen er éns (Ligheden i Signaturen volder ham Hovedpine), men ikke desto mindre stikker han dog hver Fredag sine 70 Kr. i Lommen og afskediger regelmæssig sine Folk, naar han bliver ked af deres Udseende. Vi har endog hørt ham spørge, hvorfor to Mennesker ikke kan sætte af én Kasse og hvorfor én Typograf ikke kan sætte med begge Hænder.

ad. 4. Efter slette Vaner . . . Vi kan uden Forbehold svare Nej. Slette Vaner har ingen værre Modstandere end Typograferne. De er de mest nøgterne, netteste og allermest moralske Arbejdere, der eksisterer. Tobak afskyr de, Spiritus hader de. Desuden fastsætter Foreningen strænge Straffe for overdreven Nydelse af hvad Art nævnes kan, og Bestyrelsens vigtigste Funktion er, at gennempløje Morgenkaféerne for at forvandle smaa Sorte til Zwiebelfisk og rive de antrufne Ulykkeliges Medlemskort i Stykker.

Til Slut, ærede Frue, hvis De ønsker, at Deres Thomas i Løbet af urimelig kort Tid skal blive saa rig som en Krøsus, saa stiller De ham ved Sætterkassen. Arbejdsgivende Principaler skriger om »Hjælp«, Aviserne vrimler af Tilbud. Hvert nyt Morgenblad er overfyldte med dobbeltskudte Efterspørgsler. De gyldne Æbler hænger paa det typografiske Træ, taalmodig ventende paa den begavede unge Mand, der vil komme og plukke dem. Send De Deres Thomas ud i det glade Liv! Der findes ikke et eneste typografisk »Atelier« i denne store By, som ikke vil modtage ham med aabne Arme! — Mange af disse beskæftiger udelukkende begavede Thomas'er. Hvis De, før De dør, vil se ham rig ud over alle Gærrighedens gærrigste Drømme, anset og dekoreret af Hs. Majestæt Kongen, paa Hat med Ministrene — saa gives der kun én Vej til at opnaa alt dette — gør ham til en Kunstner af det bevægelige Alfabet!

En Kunstanstalt i gamle Dage.

Efter *Nord. Tr.-Tid.*

Mark Twain, eller rettere Samuel Langkorne Clemens, der nu er over 70 Aar, leverer en ganske interessant Skildring fra sine Læreaar i »Wechey Courriers« Trykkeri.

Han skriver nemlig:

»En Bogtrykker den Gang var et ganske anderledes Menneske end nu til Dags. Det véd Ingen bedre end jeg, thi jeg er en af de faa Lykkelige, der har gjort Bekendtskab med ham. I de kolde Vintermorgener maatte jeg gøre Ild paa, hente Vand fra Landsbybrønden og feje Trykkerilokalet. Under dette Arbejde maatte jeg nøje passe paa, at alle Bogstaver blev pillede op fra Gulvet, thi der var ikke flere den Gang, end man havde Brug for. Var *Manden* tilstede, saa var jeg meget omsorgsfuld og lagde alle de gode Bogstaver i de respektive Fag i Kassen, og de itubrudte kastede jeg i Tøjkassen. Men var *han* ikke tilstede, saa gav jeg Pokker i Sorteringen, og forvandlede alt til Tøj, eller saa mit Snit til at stikke dem under Formen, som stod paa Slutteborbet — thi saaledes gjorde Trykkerlærlingen bag Trykkerens Ryg, og jeg — var jo ogsaa Lærling.

Om Lørdagen maatte jeg fugte Papiret og om Søndagen vende det; vor Avis var nemlig et Ugeblad. Jeg trak Arkene gennem Pressen, gjorde Valserne og Formene rene, falsede Aviser og bragte dem omkring i den ubehagelige Morgenstund hver Tirsdag.

Avisbudet var den Gang en meget interessant Genstand for Stedets samtlige Hunde. Havde jeg kunnet opbevare alle de Bid, som disse Køtere tildelte mig, vilde Pasteur have haft nok at beskæftige sig med et helt Aar.

Ogsaa de Eksemplarer, der skulde med Posten, maatte jeg pakke. Vi havde nemlig et Hundrede Abonnenter i Byen og tre Hundrede og halvtreds paa Landet. By-Abonnenterne betalte deres Abonnement i Kolonialvarer og de udenbys i Kaalhoveder og Favnebrænde — nota bene hvis de overhovedet betalte. Skete dette, maatte vi hver Gang kvittere med Tak og Pris i Avisen, thi hvis ikke det fandt Sted, opsagde de Abonnementet. Enhver af vore ærede Abonnenter satte Mundkurv paa vor Avis osv., de meddelte os deres Instrukser og foreskrev os, hvilke Anskuelser vi skulde gøre os til Talsmand for. Men i Almindelighed gjorde vi os ikke meget Besvær. Hændte det, at Avisen gik »i Fisk« eller der paa anden Maade kom noget i Vejen, saa lod vi simpelthen Avisen først udkomme næste Uge. Fra Tid til anden indstillede vi Bladet, t. Eks. naar der var Udsigt til en rig Fiskefangst.

Lokalet var prægtigt. Jeg ser endnu den Dag i Dag dette antediluvianske Trykkeri for mig: Hesteprangernes Priskuranter paa Væggene, Klumper af smæltet Talg i d-Faget, hvor vi plejede at stille Lyset i de sildige Aftentimer, Haandklædet, som først blev holdt for smudsigt, naar det var saa stift, at det kunde staa af sig selv — desuden mange andre Kendemærker og Sindbilleder, som den Gang udmærkede et »Kunstens Tempel«.

Nær og fjærn.

Det største Karneval. Tilslutningen har vist sig over Forventning storslaaet; allerede i Tirsdags maatte Foreningens Bud, Hr. MØLLER, erklære sig renonce paa Deltager-Billetter, og han sad ynkeligt i det med Tilskuerne. Disse sidste er der nu Intet at gøre ved — der bliver ikke til dem trykt flere Billetter — og de, der ikke har sikret sig i Tide, bliver ikke Tilskuere den Aften; derimod har Festudvalget ladet trykke — da der ikke derved bliver Pladsmangel — et nyt Oplag paa 200 Herre- og ligesaa mange Dame-Deltager-Billetter; men saa er det ogsaa forbi, og der bliver ikke Adgang for en eneste Sjæl mere. Nu véd man, hvad man har at rette sig efter!

— Dernæst vil vi alvorligt lægge Medlemmerne paa Sinde, at der ikke vil blive solgt Billetter ved Indgangen. Med sidste Karneval i Erindring og de mange resultatløse Henvendelser i Minde fra den Gang, maa Festudvalget bestemt fordre, at Enhver er forsynet med sin Billet, naar han vil have Adgang. Politiets Forholdsregler gør Afvisningen absolut nødvendig.

— Som et opmærksomt og smukt Træk nævner vi, at Typografernes Sangforening, for ikke at lægge Hindringer for sine Medlemmers Karnevalslyster, vil søge at indstille Sangprøven Lørdag den 30. ds., saafremt det er muligt for Dirigenten at omlægge sin Undervisning til en anden Aften.

— Et fortrinligt Bevis paa, hvad Agitation og Interesse for Sagen hos Inkassatorerne kan føre til, giver en herværende Kollega paa et mellemstort Trykkeri, som har solgt — **80** Billetter! Vi tvivler om, at Andre kan stikke den!

— Som man vil se af omstaaende Program faar Publikum ved Karnevalet Lejlighed til at hilse paa og stifte nærmere Bekendtskab med virkelig ægte Kinesere, nemlig d'Hrr. Hang diu soa, Djong ying tun og Djong hang tai.

— I Koncertpalæets Stueetage — i Flugt med den store Sal — vil der for den Aften blive anlagt et »fint« Konditori, saaledes at Nødvendigheden ikke, hver Gang en Forfriskning tiltrænges, byder Deltagerne at gaa paa 1. Sal.

Kolding Typografer afholder Fastelavns-Lørdag Aftenunderholdning med Bal paa »Alhambra«.

Arbejdsmændenes Fagblad, Organ for de tre sammensluttede Arbejdsmænds-Forbund, der tæller ca. 17,000 Medlemmer, udgaar i udvidet Format fra 1. Jannar fra Kolding og trykkes i Sjodt & Weiss' Bogtrykkeri.

Social-Demokratens Redaktion. Hr. A. F. DECKER, hvis Sygdom ikke var af saa langvarig Natur, som Rygtet vilde mælde, har atter overtaget Stillingen som Redaktionssekretær.

Vort Havebrug, Blad for enhver Haveejer, Fællesorgan for Dyrkere af Kolonihaver, og udgivet og redigeret af Torveassistent, Gartner P. HANSEN, er et med dette Aar paabegyndt nyt 16-sidigt Maanedsskrift, af hvilket første Hæfte er os tilsendt. Med sine populære Anvisninger til Dyrkning af Haver, vil det sikkert finde en god Jordbund hos alle de Arbejdere, der har købt sig et Stykke Havejord og som benytter deres Fyraften til den ret fornuftige Motion at grave og plante dèr, samtidig med at de muligvis kan høste noget økonomisk Udbytte. Tidsskriftets redaktionelle Indhold vil sikkert være en god Støtte for disse Jordbrugere, men dets typografiske Udseende, som der dog ogsaa burde tages en Smule Hensyn til, lader meget tilbage at ønske. Et til Papiret noget vel bredt Format, altfor drabelige og Bladets Titel evig gengivende Kolumnetitler, stadig variable Rubrikskrifter, et daarligt Tryk, særlig iøjnefaldende overfor »Illustrationerne«, der er komplet udviskede, uden Tanke af Register og med et Papir af den daarligste Sort er saadanne Smagløsheder, der ikke opfordrer til at imødekomme Udgiverens Forventninger om, at Skriftet skulde tjene til nogen nævneværdig Nytte for Havedyrkerne udover det Øjeblik, de faar det i Haanden. Ønsker Udgiveren Skriftet benyttet til mere end almindeligt Avisbrug, bliver det sikkert nødvendigt ikke at se saa nøje paa »Billigheden«, som han i dette Tilfælde har gjort. Det er trykt hos Hr. B. NIELSEN, Linnésgade 18, K.

Fra Amerika. De tyske Typografers Organisation i Amerika (Deutsch-Amerikanischen Typographia), der tæller 1115 Medlemmer, har i Følge sin sidste Aarsberetning en samlet Formue paa 8,596 Doll. 8 Cts. eller 7 Doll. 70 Cts. pr. Hoved. Foreningen har 23 flere Medlemmer end sidste Aar, hvad der ikke er saa lille et Antal, naar man tager Hensyn til, at Sættemaskinerne, der i Amerika vel har en større Udbredelse end i noget andet Land, selvfølgelig driver en stor Mængde Medlemmer ud af deres Pladser og derved ogsaa ud af Organisationen. Det samlede Kontingent i Aarets Løb udgjorde 20 Doll. 80 Cts. pr. Medlem. En Sammenligning af de i Regnskabsaaret udgivne Summer med de i det foregaaende Aar giver til Resultat, at Arbejdsløshedsunderstøttelsen er dalet med 1652 Doll. og Sygeunderstøttelsen er steget med 328 Doll. I Begravelseshjælp blev der udgivet 1,218 Doll. mindre end i det foregaaende Aar og i Rejsehjælp 35 Doll. mere. Samtlige Udgifter til Understøttelser udgjorde i Regnskabsaaret 16,855 Doll. mod 19,339 Doll. i det forudgaaende Aar. Beretningen noterer derefter en hel Del Sejre, som Organisationen har vunden, dels gennem fredelig Agitation, dels ved de »gammeldags« Vaaben: Strike og Boykotten, hvoraf man faar et godt Begreb om, hvilken Virksomhed Kollegerne hinsides Atlanten maa udfolde mod Kapitalisterne.

Af samme Forenings Organ ser man, at der for Tiden kæmpes for en mere udvidet Indførelse af det saakaldte Femdage-System (d. v. s. Indskrænkning af Arbejdsugen til 5 Dage = 40 Timer) i de Trykkerier, hvor Sættemaskiner er i Virksomhed. Anledningen hertil er, at Sættemaskinerne frembringe en fuldstændig Revolution i vort Fag, som gør det nødvendigt for Organisationen efter Ævne at raade Bod paa de Ulykker, som »Jærnkollegaen« foraarsager.

Fra Transvaal. I den vigtigste By Johannesburg findes 10 Bogtrykkerier. Der udgives 3 Dagblade, hvoraf det ene udkommer 3 Gange daglig, 2 Uge- og 2 Maanedsblade. Arbejdslønnen pr. Uge er for Trykkere 100 Kr., for Sættere 110 Kr., som dog i Akkord kan gaa op til 140 Kr. Den daglige Arbejdstid er 8½ Time, heri medregnet 1 Times Middagspavse. For Bolig og Kost betales fra 120 til 135 Kr. om Maaneden. Typograferne er nærmest Englændere og Amerikanere, dog er der ikke faa Hollændere og Tyske i Hovedstaden Pretoria.

For Trykkere. *Nord. Trykkeri-Tid.* skriver: I den kolde Aarstid er det en almindelig Ulæmpe i Trykkerierne, at man vanskeligt faar drevet Temperaturen i Lokalet saa højt, at Farveværket i Presserne funktionerer som det skal. Saa mangen Morgentime gaar af denne Grund ørkesløst hen, og Opvarming med tændte Lamper under Maskinen eller Valseværket lader sig ikke altid anstille, skønt dette hidtil har været den eneste Udvej. Nu har imidlertid en Fagmand i Stuttgart fundet paa en Indretning i dette Øjemed, som særlig turde finde Anvendelse i vort kolde Klima. Det er en halv-cylindrisk Kasse af Valsernes Længde; denne fyldes med en Slags Glødemasse (Dresdener Glühmasse), som besprænges med Spiritus og antændes, hvorpaa den hænges under Farveværket, og i flere Timer afgiver den en jævn Varme. Prisen er 10 Mrk. + 1 Mrk. 40 Pf. for 10 Bokser med Glødemasse. Ved Bestillinger opgives Farvekassens Længde.

Ingen bliver hjemme

Lørdag den 30. Januar 1897

til det største og morsomste

KARNEVAL

som nogen faglig Forening nogensinde har afholdt, og i det omfangsrigeste og flotteste Lokale, som overhovedet findes i det ganske Land, nemlig

i Koncertpalæets største Sal

samt øvrige elegante Lokaler

Bredgade 28

Det enestaaende

PROGRAM

er i Korthed angivet ved følgende:

I den store Sal:

Kl. 7½ aabnes Adgangen.

Kl. 8: *Det overordenlig store Orkester (18 Mand) indleder Festen med Introduktion til Typografernes Karneval.*

Kl. 8½: **Enestaaende Atleth- og Kraftkunster.** 500 Kr. i Dusør til Enhver, som kaster Kæmpen til Jorden.

Kl. 9½: **Japanesiske ekscentriske Klovner.** *Uovertræffeligt — aldrig før set!*

Kl. 10½: Storartet originalt Optog:

Fra det gamle Kongens København.

En Promenade til Fælleden. — Den gl. kgl. Hestgarde. — Hofembedsmænd, Borgere og Folk af alle Stænder. — Udmarsch. — Defilering. — Revy. — Rast. — Madstræv. — Geledderne ordnes. — Hjemmarsch. — Vægter-Serenade.

Originale Viser og Vers m. m. m.

Hele Natten optræder desuden:

De til Festen inviterede

virkelig ægte Kinesere

fra Opiums- og Spillehulerne i Vutsjang og Sjanghaj.

Masser af komiske Masker.

Fremstilling af moderne levende Reklamemidler.

Ballet ledes af 2 *Balinspektører* og *Marskaller.*

Herolder og **Udraabere** vil tilkendegive, naar de forskellige Optrin skal foregaa.

I Variétéen:

Kl. 9, 10 og 11 og eventuelt flere Gange senere i Løbet af Natten:

Sang — Kunst — Gymnastik — Komik.

I hver Forestilling:

Enestaaende opsigtvækkende optiske Eksperimenter.

Ikke før set i Norden:

Fortsat Julerose-Idé: **Kendte Mænds Næser.**

Typografens Liv fra Vugge til Grav.

Originalt, storslaaet, aktuelt! · · · Entré: 10 Øre.

I den mindre Sal:

Kl. 12½: *Fællesspisning à la carte à 1 Kr. pr. Kuvert.* Stort Udvalg af Retter. Brillant Køkken.

Kvikke Sange og Taler. — **Begivenhedernes Kaleidoskop.**

Adgangen til Karnevalet betales af Herre-Deltagere med *1 Kr. 25 Øre* og af Damer med *1 Kr.*, Tilskuere slipper med *50 Øre* og Børn kommer ind for *35 Øre.* Tilskuere, som faar Lyst til at danse efter 12, kan løse Balbaand á *75 Øre.* · · · **Uhørt lave Priser!**

Schünemanns udmærket assorterede Karnevalsgarderobe, Borgergade Nr. 3, anbefales Medlemmerne og den vil ligeledes være tilstede selve Festaftenen i Koncertpalæet.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

Typografernes Sangforenings 51. Aarsfest

Koncert — Festmaaltid — Bal

Søndag den 7. Februar i Larsens Lokaler

Foreningsmeddelelser.

Den typ. Forening og Typ. Hjælpekasser.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. Olaf Nielsen. I Morgen: Hr. Hans Jessen.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Nyt Medlem: I Kvindeafdel.: Louis Jørgensens Hustru Elna Julie Sofie. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 272 (Norsk-dansk Forening, Chicago), Sætter Chr. Simonsen (arbl.) fra Amerika.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i December Maaned 96: 29 C. C. E. Andersen 15 Kr., 32 Vald. Andersen 5, 408 Dupont 12, 2913 A. V. Jonassen 7, 1159 Carl Chr. Larsen 19, 1172 Viggo Larsen 21, 1241 Ferd. Meier 35, 1303 Chr. Nielsen 32, 1361 Johan F. Nielsen 21, 1421 S. C. E. Olsen 35, 1572 Laur. Vilh. Petersen 35, 1767 Emil Svane 15, 1773 Anders K. Simonsen 14, 1775 Joh. E. Sørensen 35, 1779 Emil Steinhardt 19, 1913 Axel Wandrup 10 — ialt 330 Kr.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. V. Bergenholz.
(Privat: Ahornsg. 17.)

Dansk typografisk Forening.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

13. Januar: *Nyborg* og *Viborg*. 14. Januar: *Slagelse* og *Stubbekøbing*. 15. Januar: *Thisted*. 17. Januar: *Kolding*. 18. Januar: *Aalborg* og *Ringsted*. 19. Januar: *Hillerød* og *Nykøbing F.*

Kolding, den 19. Januar 1897. Ulrik Petersen,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Kolding, H. P. Hansen (28 Aar), udl. 1/1 88 paa Faaborg Avis, udmældt 1892, arb. i Korsør under Blokaden, sidst arb. i Kolding i Litografisk Anstalt under Blokaden. Chr. F. Niemann (tidl. Medlem), udlært 1/5 86 i Loll.-Falsters Folketid., sidst arb. i Kolding i Litografisk Anstalt under Blokaden. C. O. Olsen, udl. i Storehedinge 1/5 85 (tidl. Medlem). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Køge, 855, Hans Viggo Reher (fra Københ.). Kolding, 1061, Kristian Petersen, sidst paa Rejse. Aarhus, 1037, Fr. C. C. Jensen i Plads.

Bortrejste: Odense, 804, H. J. Lauritzen til Assens. Aarhus, 57, Anders Andersen (arbl.). Hillerød, 1074, Johan Peter Petersen (paa Rejse).

Den typografiske Trykkerforening.

Nyt Medlem: H. C. Andersen, udl. 1/1 97 hos Friedlænder (arb. i Missionstrykkeriet). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Typografernes Sangforening

Lørdag Aften Kl. 10 pr.: Sangprøve. Styrelsen.

Enkekassen. *Ny Medlemmer:* Fred. Vald. Hansen (Nielsen & Lydiche) og Carl Vald. Theodor Hansen (Missionstr.). — Indv. mod Optagelsen maa indsendes til Styrelsen inden 14 Dage.

Kassererkontoret, Vimmelskaftet 36, 3., er aabent den første Søndag i hver Maaned fra 11—1. Vald. Brusen.

T. C. C. Søndag Tur til Søllerød. Over Nærum ad Strandvejen hjem. Start Trianglen Kl. 9,30. Køref. Th. Rasmussen og Michelsen.

De Medlemmer, som ønske Maskiner til Foraaret, bedes henvende sig til Formanden, Nørrevold 44, Stuen. Dække, Slanger og alle Cykledele faas til en gros Priser igennem Klubben.

Dansk typ. Forenings
Arbejdsanvisningskontor
anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.
Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

ANNONCER

Den Typografiske Forening

Stiftet 1869

Med de dertil forenede Hjælpekasser

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

Foruden at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i
Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr.
50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.
Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer Bergenholz, Admiralgade 19, 1.

Journalist.

En 40-aarig rask Mand, øvet i alt journalistisk Arbejde, søger Plads ved et Provinsblad som Redaktionssekretær eller lignende. Billet, mrkt. »Journalist«, bedes indlagt paa dette Blads Ekspeditionskontor.

Leonard Pehrsson
Klosterstræde 14, 3.
anbefaler sig med Bogbinderarbejde
og **Blankokort i alle Façons.**

Vinkelhager og Skibe
anbefales,
saavel ordinære som forniklede.
Alle Reparationer
paa Diegeltryks- og Hurtigpresser samt Gasmotorer udføres prompte og solidt.
Cycle-Reparationer udføres.
Ærb. **H. Chr. Nielsen,**
Vesterbrogade 80.

Jacobsen & Olsen,
8, Løvstræde 8,
anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske*
Papirsorter
samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.
Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

Et større Bogtrykkeri
ønskes tilkøbs. Billet mrkt. »B.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Hurtigpresse (Trykflade 52×72) samt **Falseapparat** i *udmærket* Stand kan faas til Købs mod Afbetaling og paa billige Vilkaar. Billet mrkt. »Hurtigpresse« modtager nærv. Blads Ekspedition.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
Stereotypi etc.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»Typograf-Tidende«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
Grundlagt 1833

Pladsbytning.

En Typograf fra København (militærfri), ønsker at bytte **fast** Plads med en Kollega i Helsingør snarest muligt. Billet mrkt. »32« bedes indlagt paa dette Blads Ekspeditionskontor i Løbet af 8 Dage.

Redaktør: Gustav Clausen, Webersgade 4, St. Ø.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Carl Olsen, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. Bergenholz, Admiralgade 19, 1. S. K
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 4
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 29. Januar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Korrekturspørgsmaalet.

Som vore Læsere maaske erindrer, indeholdt *Typ.-Tid.* en Gang i Sommer en Notits om en fra Boghandlerforeningen rejst Bevægelse angaaende Betalingen for Korrektur, idet Boghandlerne formente, at denne Del af Bogarbejdet i Aarenes Løb var stegen saa betydeligt og bleven saa følelig for Forlæggerne, at en Reform i Henseende til Korrekturbetalingen var nødvendig. Et Par Møder om denne Sag mellem ovennævnte Forening og Foreningen af danske Bogtrykkere blev saa temmelig resultatløse, og vi havde troet, at Bevægelsen efterhaanden var løben ud i Sandet; det lader imidlertid ikke til, at Boghandlerne er tilbøjelige til at lægge denne Sag ad acta, idet Hr. Boghandler E. Hagerup ved et i December Maaned afholdt Foredrag i Dansk Forfatterforening atter har taget Spørgsmaalet op til Diskussion, og i det sidst udkomne Nr. af *Dansk Bogtrykker-Tidende* gøres de af Hr. H. ved denne Lejlighed fremsatte Paastande til Genstand for en — som det forekommer os — berettiget Kritik.

Vi har hidtil holdt os udenfor denne Strid, da Spørgsmaalet forekom os udelukkende at berøre Boghandler og Bogtrykker, men da der gennem Hr. H.s Foredrag* synes at gaa en Antydning af, at den høje Korrekturbetaling for en stor Del skyldes Sætteren, dels ved at denne formentlig tager Betaling saavel for sine egne Fejl som for Forfatterens Rettelser (Hr. H. nævner et Eksempel paa en 1. Korr. med 3 Forfatterfejl og 67 Sætterfejl, blandt disse sidste 3 Sætninger paa 6—10 Ord), dels ved, at Sætteren ikke udfolder den samme Anspændelse ved Korrigeringen som ved Sætningen, tror vi ogsaa at burde sige vor Mening om denne Sag.

Korrekturbetalingen har til alle Tider været et omstridt Spørgsmaal paa Trykkerierne, da Beregningen heraf ikke som for Sætningens eller Aflægningens Vedkommende kan opstilles efter bestemte Skalaer, men maa udfindes dels efter den af vedkommende Arbejder anvendte Tid, dels ved et Skøn, grundet paa Billighedsfølelse. Det af Hr. H. ovenfor nævnte Eksempel hører sikkert til Undtagelserne, og det opvejer i alt Fald de ikke saa sjældne Korrekturtilfælde, hvor Forfatteren i selve den af ham skrevne eller udarbejdede Bog takker Sætteren for udvist Omsorg. Spørgsmaalet bliver tillige, hvad der skal forstaas ved Begrebet »Sætterfejl« — d'Hrr. Boghandlere og Forfattere henfører ganske sikkert under denne Rubrik Interpunktions- og Ortografifejl; men Tarifen siger udtrykkelig herom, at forlanges Satsen udført med anden Retskrivning, end Manuskriptet indeholder, betales herfor enten Godtgørelse eller ogsaa godtgøres heraf opstaaende Korrektur. Lad os tænke os, at en samvittighedsfuld Sætter efter bedste Ævne bestræber sig for at levere en saa fejlfri Korrektur som vel mulig, d. v. s. gennemfører en konsekvent Ortografi (de fleste Forfattere ere inkonsekvente i denne Henseende), har Øje med Interpunktionen, slaar op i Ordbøger o. s. v.; naar han saa faar Korrekturen tilbage, er han berettiget til at forlange Godtgørelse for de eventuelle af Forfatteren foretagne Rettelser, men den Tid han har anvendt paa at gøre sit Arbejde saa fuldkomment som mulig — *den* faar han ikke betalt.

* En Gengivelse af Foredraget findes optrykt i *Nord. Boghandlertid.* for 22. December 1896. Bladet er fremlagt i Foreningslokalet.

Hr. H. — og sikkert flere med ham — synes at mene, at Korrigerarbejdet er af særlig let Natur og af Sætteren bliver benyttet til at »tage den med Ro«, medens Sandheden er den, at dette Arbejde i nok saa høj Grad som Sætningen lægger Beslag paa den Udøvendes hele Opmærksomhed, og ikke sjælden yderligere vanskeliggøres ved Forfatterens eller Oversætterens Ukendskab til de simpleste Korrekturtegn.

De typografiske Arbejdere har i Aarenes Løb opnaaet forskellige Lettelser og mere præcise Bestemmelser i Udøvelsen af deres Fag, og selvfølgelig er Spørgsmaalet med Hensyn til Korrekturs Betaling ogsaa gaaet fremad (man erindrer forrige Tarifs Bemærkning om, at Sætteren skulde spørge, hvilken Ortografi han havde at følge!), og hvilken Ordning d'Hrr. Boghandlere og Bogtrykkere end maatte enes om paa dette Omraade, saa bør Sætternes Parole i denne Sag være den: Manuskriptet leveres i den Stand, hvori det ønskes udført; i modsat Fald — Korrekturgodtgjørelse.

Det finske Typografforbund.

Aaret 1896 vil være et minderigt Aar for Finlands Typografer. I Juni Maaned kom de til Forbundets Dannelse udarbejdede Love »stadfæstede« tilbage fra — som Finnerne siger — »allerhøjeste« Sted. Der var ganske sikkert fra forskellig Side ikke lagt faa Hindringer i Vejen, thi bl. a. havde adskillige af Helsingfors' Blade søgt at gøre Typografernes Organisation missliebig, fordi den havde støttet andre Fags Strejker; ja end ikke, mens Andragendet om Forbundets Dannelse var indsendt til Approbation, havde Typograferne undladt dette, men indsamlet til en Bygningsarbejderstrejke, der var baseret paa — selvfølgelig — »uberettigede« Fordringer. Om Angrebene er undgaaet den allerhøjeste Opmærksomhed eller man har fundet Behag i den djærve og ligefremme Maade, hvorpaa Fagbladet *Gutenberg* gav Svar paa Tiltale, er ikke godt at sige; men de fik Lov til at danne Forbund og fik som sagt Lovene stadfæstede. Bladet erklærede det nemlig for en ganske simpel Pligt at yde enhver Haandsrækning til *Medbrødre i andre Fag.* »Vi *er* Arbejdere«, sagde det, »og Enhver af os har i mer eller mindre Grad erfaret Byrden af en lang Arbejdsdag og en lille Ugeløn, og vi finder derfor, at det vilde være mere end egoistisk, om vi ikke søgte at støtte vore Medbrødre i deres — som vi anser dem for — mere end billige Fordringer«.

Ogsaa blandt de finske Typografer selv mødtes Ledelsens Arbejde af Sløvhed og Ligegyldighed, og mange var de, som deraf tog Anledning til at spaa Forbundet en sygnende Tilværelse. Imidlertid var Fagbladet af modsat Mening og ræsonnerede, at naar først Arbejdet for Forbundet tog sin Begyndelse, vilde Livet nok vise sig. Der var jo dog ikke én finsk Typograf, som ikke alt længe havde erkendt, at Noget burde gøres for at forbedre hans nuværende Stilling baade i intellektuel og økonomisk Henseende og sikkert maatte ogsaa Enhver i Forbundet finde den bedste Spore til enigt og samdrægtigt Arbejde derfor.

Selvfølgelig vogtede man sig for at holde sig til dette Maal alene; det var allerede godt, at man turde sætte det i Spidsen paa de udsendte Opraab. Nej, »vi tør ogsaa paapege, at det ikke alene er Arbejdernes Bedste, Forbundet vil fremme, men ogsaa Faget i sin Helhed, hvorfor vi tør paaregne saavel d'Hrr. Principalers som Faktorers Medvirkning til Udførelse af Forbundets, for alle Parter, gavnlige Virksomhed«, stod der.

Og videre; »Lad se, at ogsaa finske Mænd stiller sig i de Rækker, som søger at hindre vort Fags Forkrøbling baade i teknisk og økonomisk Henseende«.

Det finske Forbund er dannet paa ligesaa bred Basis som de fleste udenlandske og optager baade Lærlinge og Hjælpearbejdere. Mærkelig nok, at der ikke er rejst Indvendinger herimod fra nogen Side, thi Finnerne faar man Indtryk af staar ellers paa mange Omraader i organisatorisk Henseende langt tilbage. Eller skulde det være den reaktionære Regeringsmyndighed, de er undergivne, som kaster et saadant Skær over dem? Som et Eksempel til Belysning af denne vor Opfattelse nævner vi Helsingfors-Kollegernes Stilling til Bladarbejderspørgsmaalet. Man beklagede sig med god Grund over den lange Arbejdstid i Dagbladene — 14—16 Timer, og om Mandagen, hvor i de fleste Tilfælde to Numre udgaar, endog 20 Timer — men paa et i den Anledning afholdt Bladsættermøde fremkom der kun to Forslag til at søge at hindre det, og det ene, som blev forkastet, fordi det uden Nytte har været forsøgt før, gik ud paa at invitere alle Dagbladenes Redaktører til et Møde for at diskutere, »hvad der var at gøre for Opnaaelsen af regelbunden Arbejdsordning Sættere og Redaktører imellem«, og det andet, som vedtoges, nøjedes med at udtale *Ønskeligheden* af, at de resp. Redaktioner gik mere Haand i Haand med Sætterne, end hvad nu er Tilfældet«. De gode Finner maa efter dette tro mere paa stegte Duer, end tilladeligt er. Ligesaa mærkeligt blev Udfaldet af deres Arbejde for Mandagsnumrenes Afskaffelse. Man henlagde Spørgsmaalet med den Bemærkning — at herom vil man ikke ad fredelig Vej kunne komme overens med Redaktionerne.

Og hvor tilbagetrængt Opfattelserne eller maaske Kræfterne for Finnernes Vedkommende i det Hele er, kendetegnes bedst ved, at Typograferne dèr, som allevegne, har Lov paa sig for at være Arbejdernes Pionerer. Typografernes nu dannede Forbund er saaledes det første indenfor Finlands faglige Arbejdere. Men nu synes det, som ogsaa de andre Fag faar Vind i Sejlene, og baade Bogbinderne og Malerne har indgivet Begæring om »allerhøjeste« Stadfæstelse paa Forbundslove.

Imidlertid — Finnerne vil komme med og følge Trup med alle andre Landes organiserede Arbejdere, og deres nydannede Forbund er et overordenlig vigtigt og solidt Grundlag til Fremme af Væksten i Arbejdernes Opfattelse. Det brede Fundament, hvorpaa de har bygget deres Sammenslutning, vil maaske befordre Udviklingen og ikke ret længe forbeholde dem den beskedne Plads som Arrièregarde; thi naar man betænker *deres* Organisations Ungdom og *den* reaktionære Statsskik, de skal gennembryde for at naa frem, saa har de ved Dannelsen af Forbundet allerede nu overvundet mere end andre »frie« Landes Organisationer, som stadig tvistes om Sammenslutningens Nytte.

Finnerne har ogsaa straks erhværvet sig som Forbundsorgan *Gutenberg*, der gratis tilstilles ethvert Medlem. Bladet ledes i en Aand, der vil fremme Forstaaelsen hos de finske Typografer om Enighedens og Fremskridtets Betydning baade for dem selv og for Arbejderstanden i sin Helhed.

Karneval.

Proverbe af PER TORNAM.

HVORFOR saa lystige?

Er det fordi hele Jorden vaander sig i en tusindfoldig Jammer, i utallige Veraab, der forener sig til et eneste stort Smærtensskrig og overdøver de spredte Glædesraab, som stiger op fra Paladsernes Marmormure?

Hvorfor saa lystige?

Eller skulde det maaske være, at vor gamle medtagne Jord har gennemlevet sit Svangerskab, naaet sin Fødselstime og nu under haarde Veer bringer sit Barn: en ny og fuldkommen Samfundsorden til Verden?

Ikke — —?

Hvorfor da saa lystige?

Maledotti, maledotti, det er jo Karneval!

En myldrende Flok blandt Menneskemyrerne paa den ellers revnede Tue har for et Øjeblik sluppen Glæden ud af Buret, smøget Arbejdets dagligdags Lænker af sig og fundet en Frihed, der gør de lystige Fanger kaade som i en let Vinrus.

— — — —

Det er Aften. Scenen er udenfor en stor By. Lige for staar der en høj Gran. Omkring denne staar der flere Graner og bagved disse staar atter andre Medlemmer af Slægten. Ser man nøjere til, er det som aabnedes Øjnene pludselig med dobbelt Synskraft og saa' et nyt Bagved, hvor en Uendelighed af Graner vugger sig i en let Nattebrise. De nikker forsigtigt med Toppene over mod hverandre ligesom i en frygtsom Tilnærmelse. Maaske at de Yngre af dem længes at mødes Favn mod Favn i tankeløs Elskov. Eller maaske er det kun barnagtige Hemmeligheder, de hvisker hverandre ind i de lyttende Grene.

Kun i Midten brydes Skovtæppets dybe Ensformighed af en Stribe. Den er lige som en Lineal og synes i Maaneskinnet hvid som en stivnet Sølvflod.

Højt oppe i Skoven kommer der et rødligt Lyspunkt hoppende frem paa Striben. Lyden af gallopperende Heste, en Vogns Rumlen og Bjældeklang vælder frem gennem Nattens vaagne Stilhed. Lyspunktet vokser hurtigt. Det deler sig i flere mindre Punkter, som ogsaa deler sig. Snart tæller man otte.

Nede, hvor Vejstriben munder ud af Skoven, staar der en Mand i Munkekutte. Han ser Lyspunkterne vokse til osende Fakkelblus. De bæres af Lakajer paa skumhvide Heste, som danner Fortravet til en aaben Vogn. I Vognen kigger et dejligt og fint Kvindeansigt ud af en Pelsbunke. Ansigtet indrammer to sære Øjne.

Som en æventyrlig Dronning jager Toget forbi Munken og op imod Byen. Han vender sig og ser Kirkens gotiske Spir løfte sig højt op over sammenhobede Bygninger med kantede Tage og forvildet grupperede Skorstene. Det hele tegner sig som en kæmpemæssig Silhuet, klistret op paa Himlen af en overnaturlig Magt.

— — — —

Munken sukker, stryger sin kolde blaafrosne Haand langsomt og træt over sin Pande og gaar bagefter med hurtige, energiske Skridt.

— — — —

Det er inde i en spejlrig Sal, at han bukker for Ansigtet fra Vognen, tager i sine store hvide hendes juvelfunklende, bløde Barnehænder og kysser dem fyrigt, synes at betænke sig, kysser dem atter usikkert og ængsteligt.

Damen smiler overgivent og lader sig føre bort af ham i hvirvlende Dans blandt de Hundrede af andre Masker. Under Dansen aander hun dybt og tungt. Det hvide Bælte om hendes Midje brister, falder klirrende mod Gulvet. En Sky af snehvidt Flor løser sig som de brusende Fjer om en ung Hansvane om hendes morgenfriske Legeme. Hun bærer blegrøde Strømper. Man kan under Dansen se dem til oven over Knæerne.

Maskerne iler rastløse til og fra. De synes alle at have et eller andet at søge om. Farveharmonien dannes ved Tilfældigheder. I næste Nu er alt én eneste broget Disharmoni.

— — — —

»Jeg har ikke troet paa Elskov fra jeg fyldte 17 Aar og til i Aften«, siger Munken til Damen; og han fortsætter: »Nu er det mig som om jeg kunde tro baade paa Elskov og Troldom. Et fremmed Jeg har trængt sig ind hos mig, kneblet mit forrige Selv og aandet en sjælfuld Lykke ind i mit Sind«.

Damen smiler lyst, maaske lidt drillende, før hun svarer: »Munke har for mig altid været et Sagn, som lærde Historikere introducerede sig med. I Aften begyndte jeg at tro paa Sagnet. Men, Højærværdighed, Kutten bedrager! *Nu* tror jeg ikke paa Munke, hvem der saa end fjæler sig i Kutten. Kød og Blod *er* Kød og Blod. Selv en Munk er dog kun et Menneske!« Hun vifter sig, slænger sig i en Fløjelssofa, stirrer ind i Spejlene og glemmer tilsyneladende Omverdenen.

»Bare det ikke var noget dumt, jeg der sagde?« tænker hun.

— — — —

Man danser, pludrer og ler og ler, pludrer og danser.

Det kunde have været lystigt!

Adelsmænd, Pager og andre Masker trænger sig om Damen, som fortrinsvis taler med Munken og en Mefisto-Maske.

Og Natten glider bort til Gaadernes Land, sælsom og forvirret som et Havfrukvad.

I Daggryet stiger Damen til Vogns. Hun følges ud af *Alle*. En af Ungersvendene bøjer sig ned, fatter om det tilstænkede Vogntrin og kysser hendes Skospænder, og Vognen kører bort. Bjældeklangen taber sig. Hovslagene døer hen. Fakkelblussene skrumper sammen til et Blus, som forsvinder, dér, hvor Vejen bøjer ind i Granskoven. Men det synes som om hele Toget bliver borte i Morgenstjærnens Skær.

Men Manden i Munkekutten gaar bort tilbage ad den Vej han er kommen. Dér, hvor han først har set Toget, standser han, knuger Hænderne krampagtigt mod sit Bryst: »*Hun er min!*« hvisker han bort ad Vejen, hvor hun forsvandt. Hans Stemme er tonløs af svulmende Jubel.

Mefisto-Masken staar paa samme Tid i sin Ungkarlebolig og stirrer op paa sin afdøde Moders Billede. Saa nærmer han sig, kysser Billedet paa Panden og siger: »Du skal vide det, Moder. Du skal vide det allerførst: *Hun er min!*« og højere siger han: »Hun er min!« men kun for at gentage det forfra. Da tager Glæden ham pludselig helt. Med skælvende Hænder aabner han Vinduet og raaber det ud i Morgendæmringen: »Hun er min, hun er min! Hør det Alverden: hun er min!«

Men de Andre, som fulgte Damen til Vogns, staar endnu længe paa Trappen. En Hvisken arbejder sig op i Klyngen og faar Tone, først fra en Enkelt, man kan ikke høre fra hvem: »De vare lykkelige de to!« Saa tager Tonen til at vokse frem i et Kor: »De vare lykkelige de to! — De vare vist lykkelige? — — Hvem var den lykkelige?«

I Salen tænder Tjeneren flere Lys. Maaske svækkedes Lyset af hendes Bortgang, eller var det af Dagslyset? Ogsaa her spørges der i Krogene og Kabinetterne, men Ingen svarer.

— — — —

I Vognen sidder Damen og smiler. Hun længes hjem med større Il end Hestene.

»Nu kan jeg næsten fortælle Moder et Æventyr«, mumler hun.

Det kunde have været lystigt!

Og Smilet sover ind paa Ansigtet i lyse Gaader, mens Damen drømmer i Vognpuderne. — —

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalforening

afholdt Lørdag den 23. ds. en stærkt besøgt ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: De to Blokadebrydere H. P. HANSENS og CHR. F. NIEMANNS Optagelse i Foreningen. Et Medlem gav forskellige Oplysninger ang. H. P. Hansens Forhold: hvorledes han tog Arbejde paa *Korsør Avis* for knapt et Par Aar siden, *trods* Kollegernes indtrængende Anmodning om at holde sig borte derfra, *trods*, at de samme Kolleger forestillede ham, at han ved en saadan Optræden vilde komme til at staa som en Hindring for, at ældre og gifte Kolleger kom til at arbejde under bedre og ordnede Forhold, og *trods*, at *der blev tilbudt ham Understøttelse* og stillet ham i Udsigt, at han atter kunde blive optagen i vor Forening. Der faldt flere forskellige Udtalelser, alle gaaende ud paa at protestere imod de to nævnte Herrers Optagelse. Følgende Resolution vedtoges *enstemmigt:*

»Næstved Lokalforening udtaler i Anledning af den anmældte Optagelse af to Blokadebrydere sin skarpeste Misbilligelse af Kolding Lokalforenings Stilling i denne Sag, idet man i Henhold til indhentede Oplysninger ligesaa kraftigt maa protestere imod H. P. Hansens som imod Chr. F. Niemanns Optagelse«.

Forskellige mindre Sager behandledes derefter, hvorpaa Generalforsamlingen hævedes. C.

Nær og fjærn.

Det største Karneval. Alt er nu i Orden; de forskellige Generalprøver afholdte og Kl. 7½ i Morgen gaar Fløjdørene op for den smukkeste og fornøjeligste Fest, denne Vinter vil bringe Typograferne.

Forinden vi skrider til at give den Rettesnor og Vejledning, som de overordenlig talrige og store Lokaliteter og de mangeartede Optrin nødvendiggør, vil vi *indtrængende bede d'Hrr. Inkassatorer tilsende Hr. Kasserer Bergenholz hurtigst muligt eventuelt uafsatte Billetter*, da Efterspørgslen er saa stærk, at hverken han eller Foreningens Bud, Hr. Møller, er i Stand til at tilfredsstille den under de nuværende Forhold. Da ethvert Medlem maa kunne have bestemt sig *nu*, om han vil med eller ej, vil det være økonomisk uforsvarligt, *hvis* der endnu skulde være nogle Billetter disponible, at lade disse uafsatte — trods et stort Antal Liebhavere. Altsaa forventer vi denne Velvilje fra d'Hrr. Inkassatorers Side.

Kl. 7½ — som sagt — lukkes op; *ikke før*. Kommen ind i den store Vestibule gaar man ligefrem og ind ad de for Midten værende to Sidedøre; den til venstre er forbeholdt Tilskuerne, den til højre Deltagerne. I den atter bag disse værende Forhal gaar Tilskuerne op ad Trapperne til højre og venstre, medens Deltagerne gaar ind ad den paa Midten værende Hovedindgang. Garderober findes overalt.

Loger og Balkon er forbeholdt Tilskuerne, og ingen af disse vil komme til at mangle Siddeplads, hvorfra Alt kan overses. Som Følge deraf vil *kun Deltagerne* faa Adgang til Gulvet i den største Sal.

Balbaand kan af Tilskuerne løses efter Kl. 11½ og koster 75 Øre.

Maskeradegarderoben findes i Solistværelset ved den mindre Sal. Kostymer faas her fra 1 Kr.

Festmaaltidet foregaar i den mindre Sal Kl. 12½. Fra den store Sal marscheres med Musik i Spidsen derind, og denne musicerer under Maaltidet. Efter Sange for Foreningen, Kvinden og en Variationsvise vil bl. a. d'Hrr. Folketingsmand HARALD JENSEN, Foreningens Formand og P. FASMER tale. Derefter gives Ordet frit. Kuverten koster kun 1 Krone og denne Fællesspisning vil utvivlsomt blive Festens Clou!

Program for Nattens Overraskelser vil — saa vidt Oplaget strækker til — blive overrakt Enhver.

Variétéen findes bag Riddersalen; men forøvrigt vil Plakater vise Vejen, ligesom Herolder og Udraabere vil ride omkring ved de resp. Forestillingers Begyndelse.

Skulde der her være glemt Noget, som Deltagerne ønskede at vide, vil alle Oplysninger kunne erhværves i Morgen Aften hos Festudvalgets Medlemmer, som sikkert med stor Fornøjelse vil tilfredsstille særlig Damernes Nyfigenhed.

Og saa — paa Gensyn!

Typografernes Sangforening fejrer, som omstaaende Program viser, sin 51. Aarsfest med Koncert og Bal i Larsens Lokaler Søndag den 7. Februar. Sangerkoret møder op med flere nye Numre, af hvilke særlig »En segeltur på Mälarn« vil fæstne Interessen. Men desforuden vil man faa den store Fornøjelse at høre den fra 50-Aarsfesten kendte og der i saa høj Grad paaskønnede store Kantate, der var forfattet af Hr. ALB. AUENER og sat i Musik af Kammermusikus LEMBCKE, gentaget, hvad der falder sammen med det her i Bladet i sin Tid fremsatte Ønske. Iøvrigt er der fortrinlig Assistance.

»Dansk Bogtrykker-Tidende« har forandret sin Titel, idet det fra at være »Medlemsblad for Foreningen af danske Bogtrykkere« nu er blevet »Organ for Danmarks Bogtrykkere«. Foreningen af danske Bogtrykkere staar dog vedblivende opført som Udgiver.

Nyt tysk Pragtværk. Paa Hr. EMIL ROTHS Forlag i Giessen (Hessen) er udkommet: »Gutenbergs Værk, Liv og Berømmelse« af ALFRED BÖRCHEL. Udførlig Anmældelse tilligemed Original-Prøver af Bogens Illustrationer vil følge senere.

Edisons nyeste. Den vidunderlige Mands nyeste Opfindelse gaar ud paa intet mindre end ved Hjælp af en avtografisk Telegraf at overføre et Billede paa en Afstand af tusinde Mile, og det med en saa absolut Nøjagtighed, at vedkommende Billede bliver fuldstændig naturtro reproduceret.

EDISON siger selv:

»Idéen er ikke aldeles ny, men meget mere en Forbedring af det gamle Casellisystem, ved hvilket Overførelsen sker ved Hjælp af en Pendul. Jeg havde begyndt at forbedre denne Maskine for flere Aar siden, men da kom Telefonen imellem og lagde Beslag paa al min Tid og alt mit Arbejde. Først ganske nylig kom jeg paa den Tanke, at en Forbedring af Casellis Apparat kunde være til Nytte for Bladene. Det er for disse, at mit Apparat er bestemt; dog maa jeg udtrykkelig gøre opmærksom paa, at intet Blad kommer til at erholde Monopol paa Benyttelsen af min Avtotelegraf. Jeg har forbeholdt mig Patentet selv, men vil sælge Maskinen til de Bladejere, som vil benytte sig af den.

Brugen af Apparatet er meget enkelt. Kunstneren gør først sin Skitse færdig paa almindelig Maade. Saa snart denne er fuldført, vikler han den omkring den Cylinder, som er anbragt paa Enden af Maskinen, trykker paa en Knap, og i samme Øjeblik som Maskinen drejer sig rundt — er Billedet blevet reproduceret paa sit Bestemmelsessted. Apparatet er allerede nu færdigt til Brug, men inden jeg sender det i Handelen, vil jeg søge at formindske dets Format, saa at man kan føre Maskinen med sig i Lommen, stille den op paa et Telegrafbord og afsende vedkommende Billede med samme Lethed, som man nu befordrer et Telegram paa 200 Ord«.

I Slutningen af denne Maaned haaber Hr. Edison at være færdig med Apparatet, og det vil da blive sendt i Handelen i sin lettest transportable Form.

Stort Legat. *Berliner Tageblatts* Udgiver har stiftet et Legat paa 200,000 Mark til Understøttelse for Bladets Redaktions- og Trykkeripersonale.

Trykkeriet »Propaganda Fide«. Et af de berømteste Trykkerier er det i Rom beliggende, som tilhører Kollegiet for Udbredelsen af den kristne Tro (Congregtio de Propaganda Fide), som staar under Opsyn af en Kardinal. Bygningen, hvori Bogtrykkeriet befinder sig, blev paabegyndt af den berømte Arkitekt Bernini og fuldført af Borromini. Foruden et meget righoldigt Bibliotek, hvis største literære Sjældenheder er en Gave af Kardinal Stephan Borgia, besidder Propagandaen det sprogrigeste Trykkeri i Verden, hvor Bøger og Flyveskrifter trykkes paa alle de Sprog, som tales.

Trykkeriet blev grundlagt 1626 af Pave Gregor XV og udvidet af Urban VIII. Et Aar senere var det allerede i Besiddelse af de nødvendige Typer for at kunne trykke 26 Sprog. Da Napoleon I 1811 tog Pave Pius VII til Fange og førte ham til Fontainebleau, lukkede han ogsaa Propagandaens Trykkeri og sendte alt dets Materiale til Paris. Tre Aar senere, under Ludvig XVIII's Regering, sendte Paven en Kirkefyrste til Paris og udvirkede, at Trykkeriet blev givet tilbage. En hel Del af Materialet var imidlertid bleven ubrugeligt; men, takket være Pave Pius VIII's Anstrængelser, lykkedes det snart igen at bringe Trykkeriet i den tidligere blomstrende Stand. Da Gregor XVI 1842 besøgte Trykkeriet, kunde man forevise ham et Album, som indeholdt Arbejder trykt i 55 forskellige Sprog, nemlig 22 asiatiske, 27 evropæiske, 3 amerikanske og 3 afrikanske. Iblandt de fra dette Trykkeri udgaaede Værker befinder sig ogsaa »Fadervor« trykt i 250 Sprog.

Ny Opfindelse. Aviser fra London bringer Meddelelse om en ny Opfindelse, der er bleven forevist af en Hr. Friese Gruve i et Møde af Royal Society for et talrigt Avditorium af Lærde og Notabiliteter fra det højere Londoner-Selskab, og som skal være egnet til at revolutionere hele Bogtrykindustrien. Det handler om intet mindre end en fotografisk Sætte- og Trykmaskine. Sindrigt konstruerede Apparater overflødiggør Sættere og Trykkere. Bogstaverne ordner sig metodisk i en Vinkelhage og Papiret trykkes ad elektrisk Vej.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. P. HANSEN.

Foreningslokalet *lukkes Lørdag Aften Kl. 8 præcis paa Grund af Karnevalet.*

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Sætter Chr. Alfred Kryger, udl. 22/12 96 i Kristelig Bogtr. (arb. s. Sted). Trykker Peter Alfred Hansen, udl. 1/1 97 (Herdahl). Kemigraf Verner Larsen og Typograf Eleonore Frederikke Hansen (begge hos Aller). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: V. d. D. B., Magnus Chr. Petersen (Centraltrykkeriet) fra Stettin.

Bortrejste: 1182, Carl Vilh. Larsen (arbl.) til Plads i Svendborg. 882 (Dsk. t. F.), Johan C. Døhr (arbl.) til Pl. i Flensborg. 1371, A. C. Nielsen (Bernsteen) til Pl. i Silkeborg.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Aabent Søndag 10—12.* V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

21. Januar: *Horsens, Rønne, Nykøbing M., Roskilde, Holbæk, Fredericia, Næstved, Skanderborg* og *Frederikshavn.* 23. Januar: *Ringkøbing.* 25. Januar: *Esbjerg.* 26. Januar: *Vejle, Nakskov, Hjørring* og *Aarhus.*

Kolding, den 26. Januar 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Fredericia (Middelfart), Sætter Hans Jørgen Knudsen, udl. 1/1 97 i Middelfart Avis efter 7 Aars Lære (arb. s. St.). Nykøbing F., Ludvig Jensen, udl. i Loll.-Falst. Stiftstid. efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Assens, 804, Martin Julius Lauritzen fra Odense. Holbæk, 939, Chr. Ryberg i Pl. Aarhus, 1030, P. Th. Jensen i Pl. Hjørring, 827, J. N. Høgsted i Pl. fra Aarhus. Skanderborg, 433, Johan Emil Sørensen fra København i Plads.

Bortrejste: Viborg, 1006, V. M. A. Vindelin (arbl.) paa Rejse. Aarhus, 827, J. N. Høgsted til Pl. i Hjørring. Hjørring, 839, J. Chr. Møller til Pl. i Brønderslev.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Rudolf Møller-Dam, udl. 4/12 96 hos Simonsen, arb. hos Enevoldsen & Andersen. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Foreningens 51. Aarsfest. Ærede Medlemmer, som ikke senest 1. Februar have modtaget deres Medlemsbilletter, bedes afhente disse hos Kassereren. Man erindres om Lovenes § 4, som foreskriver, at Restance ikke maa finde Sted. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Klampenborg. Start Trianglen Kl. 10. Køref. Chr. Hansen og M. C. Nielsen.

De Medlemmer, som ønske Maskiner til Foraaret, bedes henvende sig til Formanden, Nørrevold 44, Stuen. Dække, Slanger og alle Cykledele faas til en gros Priser igennem Klubben.

Typografernes Sangforenings
51. AARSFEST

Søndag den 7. Februar Kl. 7½ i Larsens Lokaler,

St. Annæplads 13.

FORELØBIGT PROGRAM:

H. RUNG: Danmark mit Fædreland.
CONRADI: Solnedgang.
F. REISSIGER: Aften paa Sæteren.
} Korsange.

SINDING: Romance.
MLÜNARSKI: Polonaise.
} For Violin. Hr. kgl. Kapelmusikus **Jul. Borup.**

N. J. SIMONSEN: Hvor Sommeren dufter vidunderlig frisk.
P. HEISE: Serenade af »Bertran de Born«.
G. A. LEMBCKE: Majsang.
} For Baryton.

C. J. HANSEN: Sang paa Havet.
E. GRIEG: Bjørneskytten.
A. LANGE: En segeltur på Mälarn.
} Korsange.

H. WIENIAWSKI: Andante.
NACHEZ: Zigeunerdans.
} For Violin. Hr. kgl. Kapelmusikus **Jul. Borup.**

G. A. LEMBCKE: Kantate ved Typografernes Sangforenings 50-Aars Jubilæum, for Baryton, Kor og Orkester.

Akkompagnatør: Hr. kgl. Kammermusikus **G. A. Lembcke.**

Derefter *Bal.* Kl. 11½ *Maaltid* à la carte. Kl. 1 *Cotillon.*

Medlemmer med Dame indbydes til denne Fest. Besøgende, indførte ved et Medlem, kunne deltage. *Billetter* til Koncerten à 50 Øre faas hos Inkassatorer og Sangere paa Trykkerierne. *Baltegn* à 1 Kr. for en Herre, 50 Øre for en Dame faas i Salen. STYRELSEN.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Leonard Pehrsson

Klosterstræde 14, 3.

anbefaler sig med Bogbinderarbejde

og **Blankokort i alle Façons.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

En Hurtigpresse (Trykflade 52×72) samt **Falseapparat** i *udmærket* Stand kan faas til Købs mod Afbetaling og paa billige Vilkaar. Billet mrkt. »Hurtigpresse« modtager nærv. Blads Ekspedition.

Illustrationstrykker.

En *dygtig yngre Illustrationstrykker,* der er *fuldstændig inde i den moderne fagmæssige Teknik,* kan straks eller senere faa Plads i Aktie-Bogtrykkeriet i Kristiania. Løn efter Kvalifikationerne; en i enhver Henseende *1. Klasses Mand* vil kunne gøre Regning paa *særdeles gunstige Betingelser.*

Sætter-Trykker.

Som saadan søger en 25 Aar gl. Typograf Plads. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »A. M.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter.

En dygtig Akcidens- og Avissætter søger Plads snarest. Billet mrkt. »33« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sofus Utke! Jeg har forlagt dit Brev og mindes ikke Adressen. Desværre kan jeg kun meddele Dig, at Pladsen var besat.

Venlig Hilsen. BERTELSEN.

Ærede Lokalformænd bedes bringe dette til Vedkommendes Kundskab.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende,* der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

Journalist.

En 40-aarig rask Mand, øvet i alt journalistisk Arbejde, søger Plads ved et Provinsblad som Redaktionssekretær eller lignende. Billet, mrkt. »Journalist«, bedes indlagt paa dette Blads Ekspeditionskontor.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 5
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 5. Februar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Opsigelse.

Avlet af Fortidens uddybede Klasseforskel, konserveret gennem en dertil velegnet Opdragelse, baseret paa en Tro, der gjorde enhver Tvivl formastelig om, at den, Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand dertil, har det vigtigste — og derfor ogsaa det vanskeligst omstødelige — Bolværk mod Arbejdernes Frigørelse været den besynderlige Hensynsfuldhed, ja mere korrekt den slaviske Underdanighedsfølelse overfor »Overordnede«, som Arbejderne ganske intensivt endnu er gennemsyrede af.

Endnu! Ja, thi endnu — trods det store og vægtige Arbejde, som er nedlagt for at aabne Arbejdernes Øjne for deres lige saa store, om ikke større Menneskeværd end de saakaldte »overordnede« Samfundsklasser — staar man endnu mange Gange Ansigt til Ansigt med en hos Arbejdere saa slavisk Opfattelse af dette Forhold, at det maa forbavse — en saa sløv og uinteresseret Forstaaelse hos dem af Organisationens Magt og Betydning, at det maa harme.

Og denne Underdanighedsfølelse parres ganske udmærket med den hos adskillige af Arbejdskøberne dominerende Brutalitet, som ikke just er medfødt, men tilegnet gennem det samme Opdragelsessæt, som kendetegner Arbejderne. Man vil derfor nærmest træffe denne »Dyd« hos de Individer, som er udgaaede af Arbejdernes egne Rækker, idet de ikke er i Besiddelse af den Dannelse, som, trods Alt, den »fødte« *Overklasse* sidder inde med og som i de fleste Tilfælde er en Hindring for Brutaliteten. I hvor mange Tilfælde illustreres ikke dette ved Erfaringer om, at Arbejdere, som pludselig bliver »ophøjede«, i samme Øjeblik slaar en tyk Streg over en Fortid, hvor de maaske mere end nogen anden hævdede deres »Ret« som Arbejdere, for at indtage lige det stik modsatte Standpunkt, blive »Øjentjenere« og kun kan hævde, hvad der er billigt for Arbejdskøberen.

Eller skulde det være, fordi disse Folk i Almindelighed bedre er kendt med det negative Modstandsstandpunkt, Arbejderne næsten altid indtager, og véd, hvor mange Hensyn, udover de, der bæres oppe af den erhværvede indsnævrede Opdragelse, der maa tages, de Eventualiteter, der maa regnes med, naar endelig en Arbejder skal tage Bladet fra Munden overfor en hensynsløs Behandling?

Vi véd det ikke; men saa meget er vist, at før Arbejderne bliver klare over, at de ikke *skal* og ej heller *behøver* at taale Alt, saa længe fortsætter den organiserede faglige Bevægelse med at dreje sig om sin Akse, uden at være i Stand til med en lignende Art Grifler, som Moselov blev skrevet med, at indprænte for Samtiden Værdien af deres Samfundsarbejde og derigennem skabe den Respekt for en alménmenneskelig Lov, der vil vende op og ned paa det nuværende Forhold, idet den udleder Samfundets største Gæld overfor *dem*, der staar lavest efter den nuværende Borgerligheds-Opfattelse.

Brutaliteten er Udtryk for den Følelse af Magtbesiddelse, som Manglen af Aandsoverlegenhed gør dominerende; jo mindre af sidste Slags, desto mere af første. Med den voksende faglige Overproduktion, med det stigende Tilbud, har hidtil kun holdt Skridt en Opfattelse hos Arbejdskøberne af, at den, der maa sælge sin Arbejdskraft til dem, er en Træl, som paa *alle* Omraader, uden Undtagelse, er deres Vilje underkastet og hvem de ikke paa nogetsomhelst Felt skylder Regnskab for deres Gøren og Laden udover det, at de er forpligtede til at betale en Ugeløn, hvis Grænse de har et evigt Hovedbrud med at reducere.

Paa intet Omraade faar Arbejderne stærkere at føle Overmagten og deres egen Afhængighed end ved Anvendelse af *Opsigelsesretten*, som Principalerne mener sig forlenede med. Utilfredse med de utallige Aarsager til at gøre sig færdige med en Mand, som de kan finde Støtte for i Tarifen, og som af den Grund ingen Kat vil gøre Ophævelser over bliver afskediget, formener de sig berettigede til, uden at skylde Nogen Regnskab eller Forklaring derfor, at afskedige hvem som helst, naar blot de ikke *synes* om ham. De føler sig i Besiddelse af den reneste Absolutisme i alle Forhold *deres* Arbejdere vedrørende, og mener det som den selvfølgeligste Ting under Solen, at kun *deres* Vilje skal være gældende i Alt og overfor Alt, hvad deres »Virksomhed« omfatter.

Og en Mængde Arbejdere finder denne Principals-Absolutisme om ikke naturlig, saa dog som »Noget, der Intet er at sige til«; de er derfor indirekte selv Skyld i, naar denne Opfattelse hos Arbejdskøberne fortsættes og udvikles; de har ingen Forstaaelse af, at det for dem maa være en Æressag, at deres Afhængighedstilstand ikke udvides til Aarsager, som de ikke kender eller som deres Arbejdskontrakt ikke indeholder Hjemmel for. Arbejdsmangel og Forsømmelser fra deres egen Side kan de ikke indse bør indeholde de eneste gyldige Grunde til at gøre dem brødløse, at deres Afhængighed derigennem er tilstrækkelig stor og at de i andre Tilfælde ikke bør lade en Opsigelse gaa upaatalt.

Dette maa ændres. De har som Mennesker og som Medlemmer af en Organisation Forpligtelse til at bekæmpe et Uvæsen, som er mere omfattende end man tror, og som vil blive en Svamp for Organisationslivet i sin Helhed, hvis det faar Lov at trives. En Seen gennem Fingre med Opsigelsesgrunde vil medføre, at den sidste Rest af Selvstændighedsfølelse svinder, idet Principalen derigennem vil have Haand- og Halsret over Enhver, der paataler sin egen Ret eller paa sine Kameraters Vegne forhandler om disses Velfærd. Og den Mangel paa Støtte fra Kollegernes Side, som Ligegyldighed i slige Tilfælde medfører, vil afføde, at det vigtigste Fundament for Organisationen, Medlemmernes Paataleret overfor Retskrænkelse, ødelægges, idet Enhver selvfølgelig vil betakke sig *derfor* med de Følger for Øje, der ugenert lader ham blive gjort brødløs.

Det er derfor Organisationens og Medlemmernes vigtigste Opgave at fastholde, at ikke enhver Opsigelse er berettiget. Modparten har, som sagt, saa mange Midler til at blive en Arbejder kvit, at han skal føle det som en *Skam* hver Gang han, uden at Forsømmelser eller Mangel paa Arbejde kan paakaldes, gør en hæderlig Arbejder brødløs, og vil han ikke tage mod Forklaring og Fornuft, men lader sin Brutalitet vokse til en foragtelig Afvisning, saa *bør* Medlemmerne og Organisationen tvinge ham til Fornuft ved de Midler, som staar til Raadighed — thi det er en Pligt, de har, som ikke benyttet vil ødelægge al Organisation og gøre Enevolds-

regimentet endnu utaaleligere end det kan være i Forvejen, og som opfyldt vil være den vigtigste Støtte for en højere og mere menneskelig Opfattelse af Arbejdernes Værdi.

Og paa Kampen herfor — bør *Alt* sættes ind.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalforening

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 29. Januar. Den afgaaede Formand, DITLEV NIELSEN, oplæste Regnskabet for Oktober Kvartal. Dette balancerede med en Indtægt af 768 Kr. 31 Øre. Indtægterne havde i det forløbne Kvartal været:

Kassebeholdning fra forrige Kvartal	Kr.	13.11
Ordinær Kontingent	-	521.00
Bidrag til Begravelseskassen	-	104.20
Tilbagebetalt Laan	-	26.00
Andre Indtægter	-	4.00
Modtaget fra Hovedkassen	-	100.00
Ialt	Kr.	768.31

Udgifterne havde været:

Arbejdsløshedsunderstøttelse	Kr.	23.25
Sygeunderstøttelse	-	49.00
Rejseunderstøttelse	-	50.50
Andre Udgifter	-	2.10
Indsendt til Hovedkassen	-	625.00
Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning	-	18.46
Ialt	Kr.	768.31

Regnskabet godkendtes.

Regnskabet for Ekstrakassen godkendtes ligeledes.

Til Slutning anbefalede en Taler at protestere mod de 2 Herrer, H. P. HANSENS og NIEMANNS Optagelse i vor Forening. Flere Talere havde Ordet i Tilslutning hertil. Det overdroges Formanden at sende en Protest-Skrivelse til Kolding Lokalforening. HANS NIELSEN.

Randers Lokalforening

vedtog enst. paa Generalforsamlingen den 31. Januar sin Tilslutning til den fra Næstved afgivne Resolution med Hensyn til H. P. HANSENS og CHR. F. NIEMANNS Optagelse i Dansk typ. Forening.

Typografien i Japan.

ALT Bog-, litografisk og Ætsningstryk, deri Indbegrebet Banksedler, Frimærker og alle Slags Skattestempler for Regeringen i Japan, udføres af et Etablissement i Tokio, kendt under Navnet *Insetsukioku*. Den Bygning, hvori det findes, er af fransk Arkitektur og forsynet med alle de Forbedringer og Bekvemmeligheder, som nu for Tiden hører til et velordnet Bogtrykkeri. Pladsforholdene har dog vist sig for indskrænkede, og det stadig forøgede Arbejde har foraarsaget, at en Del af Virksomheden har maattet henlægges til nogle gamle og upraktiske Bygninger, som en Gang i Tiden udgjorde Bolig for en Prins. Alle Arbejderne — hvoraf henimod to Tredjedele er Kvinder — bærer under Arbejdet et Slags Uniform af hvidt Bomuldstøj, som særlig klæder Kvinderne godt. Den bestaar kun af et Stykke Klæde uden Knapper, men sammenholdes om Livet af et Skærf, og lader derfor en stor Del af Legemet blot. Ikke desto mindre har Japaneserne intet Øje for det »vovede« i denne Situationsdragt.

Enhver Arbejder bærer snoet om venstre Arm smalle røde Baand, der kendetegner saavel hans Rang som hans Tjenesteaar. Veteraner i Tjenesten bærer indtil 6 af saadanne Prydelser. Faktorer bærer tillige andre Tegn paa Værdigheden.

Maskinerne er for det meste af tysk eller fransk Fabrikation. Mange laves dog ogsaa i selve Japan efter »stjaalne« Patenter, da Regeringen kun indkøber en Presse eller et Apparat, og de indfødte skarpsindige Maskinister eftergør dem med Lethed, selv om de ikke altid bliver saa durable som Modellerne.

Regeringen har en egen Farvefabrik, Skriftstøberi og Papirfabrik, som er beliggende i en Forstad til Tokio. Man tilvirker baade fint og ordinært Papir, og Japaneserne har Ord for at levere det bedste Papir i Verden. Med Insetsukioku er forenet Værksteder, hvor Maskiner fabrikeres og Reparationer foretages.

De Indfødte er udmærkede Tegnere og Gravører samt besidde en meget højt udviklet Dygtighed og Smag. Men Lønningerne er selvfølgelig smaa. Den højeste Betaling er 45 Doll. i amerikansk Mynt om Maaneden, og for denne Betaling er Arbejdernes Tid og Talent helt og holdent optaget. Direktøren for Etablissementet, som i Rang staar næst efter Medlemmerne i Regeringen, erholder ikke ret større Løn end Bydrengene, som er ansatte ved Regeringstrykkeriet i Washington. Den laveste Løn, som betales blandt de i Trykkeriet sysselsatte 600 Arbejdere er saadan noget som 9—10 Øre om Dagen, og *den* modtager Punkterersker. Gennemsnitslønnen for Typograferne er 24 sen eller 45 Øre om Dagen for en Arbejdstid af 11 Timer, fra 7 Morgen til 6 Aften, med en halv Times Middagspavse.

Sætteriet i et japansk Trykkerietablissement vil sikkert virke afskrækkende paa de gamle Kulturlandes Sættere. Det almindelig japanske Ordforraad er repræsenteret af 4,427 sammensatte Ordtegn (Ideografer) og 47 enkelte saadanne, der benævnes »Kana« og tjener til at forene eller komplettere de første. For officielle Arbejder, til Eks. Arbejder fra Regeringsekspeditionerne, fordres yderligere 2,506 Ordtegn, og for at være i Stand til at sætte de parlamentariske Debatter maa Ordtegnene kompletteres med — 5,987, saaledes at Sætteren ved saadanne Lejligheder maa bakse med et Totalantal af 12,920 Ideografer af én Skriftsort. Men det er ikke Alt. Der findes endnu mellem 14 og 20,000 særlige Ordtegn for videnskabelige Arbejder og til at angive hele det japanske Ordforraad behøves mindst 80,000 Ordtegn.

Regeringen beflitter sig dog paa at indskrænke Ordforraadet og give det mere naturlige Grænser. En Kommission af Skolemænd og Filologer nedsattes forrige Aar af Undervisningsministeren paa Tilskyndelse af den nationale Lærerforening, og denne Kommissions Arbejder siges at gaa fremad, ihvorvel det er forbundet med meget store Vanskeligheder. Der findes for det japanske Sprog intet Alfabet som hos os. Hvert Ord repræsenteres af et særligt Ideograftegn, hvis Mening modificeres eller forstærkes gennem Tillæg af en »Kana«.

En Sats japanske Typer optager et Fladerum af 8—10 Kvadratfod, og Reoler og Kasser danner en Firkant med Aabning i Midten og en snæver Gang for Ud- og Indtræde. Sætteren sidder ved et Bord i Midten af denne Firkant med de supplerende 47 »Kana« foran sig og en lang, besynderlig Vinkelhage i sin Haand. Han deler sit Mannuskript i smaa Portioner og giver hver af sine 5—6 Hjælpere — sædvanlig smaa Drenge og Piger — sit Stykke, og de springer da omkring foran Kasserne med en mindre Vinkelhage og piller de nødvendige Ordtegn op, mens de synger Navnet til de finder det. Det hele er en Sættemetode, som vil jage enhver evropæisk Sætter paa Flugt.

De udannede Japanere kan ikke forstaa Indholdet af det trykte Ordtegn ved at se det, men modtager først Opfattelsen af dets Værdi gennem Øret, hvorfor de altid maa læse højt. En japansk Læsestue gør derfor et overordentlig kuriøst Indtryk med sine højtlæsende Gæster. Tidligere læste Børnene ogsaa højt, og paa den Sugeværkslyd, som deraf opstod, vidste man altid, naar man var i Nærheden af en Skole. Regeringen har dog nu forbudt denne Læsemetode i de offenlige Skoler, og den nuværende Ungdom lærer at læse med Øjnene aldeles som det bruges i vore Skoler; men paa de private Omraader vedbliver dog den gamle Metode at være i Brug.

Naar en af de smaa Hjælpere har sat alle de Ordtegn, hans »Manuskript« indeholder, placerer han sin Vinkelhage samt et Aftræk af Satsen paa Bordet foran Sætteren, som, udrustet med et Par store Briller med Forstørrelsesglas, arrangerer Ordtegnene i sin egen Vinkelhage og indsætter en »Kana« fra sin egen Kasse, hvor det er nødvendigt. Senere placerer han det Satte paa et »Skib«, og overlader til en af sine Medhjælpere at tage et Aftryk til Korrekturlæseren.

At Børn foretrækkes til Sætternes Hjælp skyldes, at de anses for at have bedre Hukommelse end de Voksne og at deres smaa Fingre lettere kan tage Typerne op af de snævre Fag. Den overordenlig gode Hukommelse hos disse Børn forbavser altid en Fremmed i Japan; men Folkeracen driver ogsaa som en Art Specialitet Hukommelsesøvelse, og har gjort det gennem Aarhundreder, og en Japaner glemmer aldrig noget. Ideen til denne Specialitet giver Sproget, thi den tarveligste Læsekyndighed fordrer mindst Kendskab til 2000 forskellige Ordtegn.

Barnet begynder med at lære enkelte Meninger og fæster i Hukommelsen hvert Ordtegn i sin første Bog. Skridt for Skridt læres et større Antal Ord, indtil den unge Hjærne er forsynet med det enorme Antal Ord, der kræves for at tyde Sprogets Mening.

En japansk Skriftkasse er ca. 3 Fod lang og 2 Fod bred, adskilt paa Længden i 2 lige Dele og hver af disse atter paa Tvers delt i smaa, lige, langstrakte Fag, kun saa brede, at de tillade Typerne, som alle er af samme Tykkelse, at stilles med Signaturen opad.

Der er sædvanlig 40 Fag i hver Afdeling og saaledes 80 i hver Kasse. Disse er imidlertid dobbelte og indeholder derfor 160 Ordtegn. Hver Reol optager 12 Kasser med 1,920 ulige Tegn, saaledes at 12 Reoler indeholder et fuldstændig Skrift-Sortiment, bestaaende af omkring 23,000 Tegn. Dette betragtes som nok til almindelig forekommende Sats.

Det japanske Sprog stammer fra Kina og var oprindelig en Kombination af tegnede Billeder (Billedskrift). Det oprindelige Ord for

Træ var en raa Tegning af et saadant, men er bleven afklaret til det nuværende bestemte Tegn. Hver enkelt af disse Nationer (Kina og Japan) har gjort sine egne Tegne-Mortifikationer, men de tvende Sprog hviler dog paa samme Grundprinciper. Mange af Tegnene er de samme for begge Sprog; men det siges, at en Japaneser lettere kan læse kinesisk end en Kineser japansk. I begge Lande er Forskellen stor mellem det talte og det skrevne eller trykte Sprog, og mange, som kan læse Aviser, kan ikke læse Bøger, idet Ordforraadet i de første er mere begrænset end i de sidste. Folk med større literær Dannelse benytter sig af Udtryk, som aldrig forekommer i den almindelige Konversation.

Missionærer, som kan læse Bibelen flydende, siger *Tid. for Bogtrykkerkunst*, kan ofte ikke læse sædvanlige Bøger, da det Sprog, som forekommer i de hellige Skrifter er vidt forskelligt fra det, som anvendes af Nutidens Bogtrykkere. Mange af disse Missionærer er ikke i Stand til at drage Nytte af den indenlandske Literatur, da de savner den Hukommelsesævne, som de Indfødte har udviklet, og de maa, ihvorvel de kan tale nogenlunde fejlfrit, altid have Ordbogen i Lommen — for det Tilfælde, at de skal læse et Brev eller en Avis.

— — Som bekendt er der til det tyske Rigstrykkeri føjet en japansk-kinesisk Sættersal. Oprettelsen af denne dikteredes af den mere og mere udviklede Handelsforbindelse med Østasien. De anskaffede Typer andrager med et rundt Tal 100,000 og de optager i en Række ikke mindre end 500 løbende Meter. 2 Sættere havde et seks Ugers anstrængende Arbejde med at ordne og opstille Tegnene.

Karnevalet i Lørdags

i Koncertpalæet blev, som det hedder, en Sukces d'estime. Allerede Kl. 7½ dannede Folk Espalier udenfor Vestibulens mægtige Glasdøre, og, da disse paa Slaget sprang op, mylrede Publikum ind. Men særlig i Timerne mellem 8—10 var Trængslen stor, og da Klokken var 11 vurderedes den i Sal og Loger tilstedeværende menneskelige Beholdning af Koncertpalæets Inspektør til 1800.

Den største Sal

tog sig da overordenlig imponerende ud, set fra de bag Balkonen værende mægtige Fløjdøre. Det flatterende elektriske Lys kastede et eget magisk Skær over den mægtige Forsamling, der under Dansen ikke lod en Stump Gulv til Syne og hvis flotte og i Mængde af Tilfælde originale Dragter stod sig udmærket i Belysningen. Alt dette virkede smittende paa Deltagerne, og et gennemgaaende udmærket Humør karakteriserede denne Fest, saaledes som det jo ogsaa *bør* være.

Og hvad der ikke mindst bidrog hertil var de vellykkede Underholdnings-Arrangementer, Festudvalget havde truffet, og som med overordenlig Bravør udførtes af Medlemmer af Gutenberg-Koret og Sportsklubben. Den Pudsighed, hvormed f. Eks. Brydningen og de forskellige Vægtøvelser foregik, var latterfremkaldende, og helt imponerende var de ekscentriske Klowners halsbrækkende Kunststykker, som foregik paa, over og under et Bord, og de lønnedes da ogsaa med et øredøvende Bifald. Humørsmittende var ligeledes Optoget af Borgere, Livjægere og tilstødende Folk fra Holbergs Tid, og særlig tog Generalen og hans Adjutant Stikkene hjem, da »Rasten« kom, og de steg af Hestene, som de satte paa Græs. Desværre kom de til Optoget hørende Viser og Vers ikke til deres fulde Ret.

Om disse Arrangementer dannede de øvrige Deltagere en interessant Ramme. De ægte Kinesere var som himmelfaldne over Alt, og sikkert var deres egen Morskab over Publikum større end omvendt. Kuriøse Masker var i høj Grad fremherskende, og det vil være temmelig umuligt at nævne alle Fortjenester i denne Henseende, thi mellem Døden med Leen og Djævelen med Helvedes røde Vingefang hvirvlede sig alle mulige opsigtvækkende National- og Fantasidragter, bl. a. Indianere, Grønlændere, Vilde Roser, Bachantinder samt en nydelig Dykkerske med et fuldt rigget Sejlskib som Hat.

I det Hele var der Pragt i Dragtudfoldelsen.

I Variétéen

var der til hver Forestilling fuldt Hus og de utrættelige Damer og Herrer, som her diverterede, skaanede ikke sig selv for at tilfredsstille Publikum, af hvilken Grund Forestillingerne trak noget længe ud. Stærkt Bifald hilste Præstationerne.

Lysbilledernе, som skildrede Typografens Liv fra Vugge til Grav var ganske vellykkede, men mødte ikke samme Forstaaelse i hver Forestilling. Lidt vel karikerede var Næserne, og Ligheden blev ikke mere end en Trossag, men en ganske ufattelig Mængde af disse fremtrædende Bruskvækster af kendte Mænd var her samlede sammen; og nationale Grænser for Behovet var ikke fundne.

Ved Bordet.

Kl. 12½ spillede Musiken Bordmarschen, og det løb Festudvalget koldt ned ad Ryggen da det saa et Tusinde Mennesker slutte sig til — Værten havde nemlig ikke været i Stand til at dække for flere end 400 og det endda kun ved at tage Balkonen til Hjælp. Som Følge deraf gled der dog ogsaa et Skuffelsens Udtryk over 600 ellers glade Menneskers Aasyn; og Ingen beklagede det mere end Festudvalget, som svor høje Eder paa, at det skulde blive noget ganske andet næste Aar. Trængslen medførte tillige, at Talerne kun vanskeligt hørtes.

Paa Festudvalgets Vegne bød GUSTAV CLAUSEN Velkommen. Han saa i den enorme Tilslutning et Bevis for, at man havde valgt den rette Fornøjelse ud af de mange, der i denne Tid hænger Typograferne over Hovederne. Ligeledes bød han Hædersgæsterne, d'Hrr. Folketingsmænd og Redaktører Harald Jensen og Wiinblad Velkommen, ikke alene fordi de som Folkets kaarne Mænd var udgaaede af vore Rækker, men fordi de derigennem og ved hele deres Livsvirksomhed havde vist sig i Besiddelse af de stærke Nærver og den faste Vilje, som et stort Maal altid giver, og som kan tjene til Eksempel for Arbejderstanden i sin Helhed og for Typograferne i Særdeleshed. Han oplæste derefter under kraftigt Bifald følgende fra Esbjerg modtagne Telegram:

Typografisk Forening, Koncertpalæet, København.
Dristigt vovet halvt vundet. God Fornøjelse.
Kollegial Hilsen
Typografernes Fagforening, Esbjerg,

ligesom et motiveret Leve for Esbjerg Lokalafdeling modtoges med Jubel.

Efter Sangen for Foreningen, der modtoges med Bifald, talte Folketingsmand HARALD JENSEN. Han drog i store Træk en Parallel mellem Den typografiske Forening og Dansk typografisk Forening fra 1876 indtil Nutiden og konkluderede derudaf, at Dansk typografisk Forening ved den Velvillighed, hvormed de københavnske Kolleger paa alle Omraader havde mødt den, selv paa saadanne, der havde været vel egnet til Betænkeligheder, stod i stor Taknemlighedsgæld til den gamle Forening. Han sluttede med som Tolk for denne Følelse at udbringe et Leve for den typografiske Forening. Dette fulgtes af Hurraraab, Fanfarer og Klapsalver.

Nu blev Sangen for Kvinden afsunget under stærkt Bifald. Vi citerer et af Versene:

Adam han gik pessimistisk omkring,
førend han fik sin Forlovelsesring,
men da skøn Eva i Møde ham gik,
fik han paa Livet det rigtige Blik.
Det var jo rigt'nok en gnaven én,
den Gang hun gav ham en Gravensten;
Adam han saa jo paa Hensigten blot,
og Eva hun mente det godt
O, Eva!
Du vidste jo nok, at den Frugt var forbudt
O, Eva!
Du glemte det blot et Minut.

Hr. VICTOR PETERSEN talte derefter for Kvinden. Efter at han ved sine blaa Meddelelser var kommen i Miskredit hos »Borgerskabet«, vilde Ingen fortænke ham i, at han søgte at gøre sine Hoser grønne hos Kvinderne. Hvorvidt han vilde naa det, var han dog ikke sikker paa, thi han var ukendt med Benyttelsen af de ved slig en Lejlighed sædvanlige smukke Ord. Det, som han forstod ved Kvindens Opgave, og som han nærmere udviklede, var, at hun paa alle Omraader stod solidarisk med Manden, at hun fulgte hans Virksomhed med Interesse og støttede ham i vanskelige Tider. Stærke Hurraraab fulgte det udbragte Leve for Kvinden.

Under Jubel sang man derefter en Vise om Tykt og Tyndt, hvorai et enkelt Vers lyder:

Anton og Søren nu gaar med Flor,
Sammenslutningen sank i Jord.
Kunde den blot staa op igen,
de hilste med Glæde den.
Nu skriver de Spalte op og ned
om al deres egen Velgørenhed —
om Sammensmæltningens Konsekvens —
rives og skænd's.
Anton maler blot væk
og Søren bru'r en Del Blæk;
men fordre, at man skal forstaa Volapyk
Næ — *den* er for tyk!

Hr. P. FASMER talte derefter humoristisk for Festudvalget og de Assisterende, og skildrede særlig komisk de Ængstelser, Festudvalget havde lidt under, og som kun de ægte Kinesere havde raadet Bod paa. Kraftigt Bifald fulgte, og det udbragte Leve besvaredes med Entusiasme.

Sluttelig udbragte Festudvalgets Formand under stærk Tilslutning et Leve for Digterne og Talerne, og Bordet hævedes.

— — —

I sin Helhed var Karnevalet det mest vellykkede, stærkest besøgte og morsomste, som Typograferne endnu har afholdt, og hvis blot Alle havde faaet Plads til Fællesspisningen havde Slaget været *helt* vundet.

Nær og fjærn.

Sangforeningens Aarsfest paa Søndag. Idet vi gentagende henleder Opmærksomheden paa denne Fest, beder vi bemærket, at Begyndelsestiden af Hensyn til de assisterende Kunstnere er ændret fra Kl. 7½ til 8.

I Kolding stiftedes i Tirsdags Aftes en Fagforening for Typografer med et Medlemsantal af over 20. Til Formand valgtes Typograf L. V. HANSEN. Foreningens Hovedformaal er ved Tilslutning til de samv. Fagforeninger at søge fremmet en bedre Forstaaelse og et godt Samarbejde saavel indenfor Faget som mellem de øvrige Fagorganisationer i Kolding. — Mødet, der dirigeredes af V. C. BERG, var overordenlig livligt og kulminerede til Slutning i begejstrede Leveraab for den nystiftede Fagforening. HVIDTFELDT hilste Foreningen med hjærtelige Ord. Efter Mødet samledes Kollegerne om en Bolle Punsch, og ogsaa her faldt mangt et godt Ord for Foreningens Vækst.

Horsens Avis samt Trykkeri og Ejendom er i Følge Dagbl. af Redaktør H. FOGH solgt til et Par Herrer fra Aarhus for 200,000 Kr. Overtagelsen finder Sted fra 1. April d. A.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Den 2. Februar. Frav. med anm. Forfald THUESEN.

1. Formanden afgav Meddelelse om foretagne administrative Handlinger siden sidste Møde.

2. Kassereren fremsender Maanedsoversigten og meddeler, at tre Lokalafdelinger ved Fristens Udløb mangler.

3. Fra Middelfart forespørges, om et tidligere Medlem af Dansk typ. Forening, der er slettet med Restance og ønsker at indtræde i Aarhus Understøttelsesforening, kan afvikle sit Forhold til Dansk typ. Foren. mod at betale 6 Ugers Restance og et Laan paa 9 Kr. — Ja.

4. Fra Gustav Clausen forelaa en længere Skrivelse om Centralisationen. Beregneren forlangte Oplysning om gifte Medl.s Hustruers Alder og hvornaar hvert enkelt Medlem er indtraadt i Foreningen (af Hensyn til Begravelseskassen). — Det vedtoges atter at udsende de i Juli Maaned udsendte Skemaer til Medlemsfortegnelsen med Tilføjelse af to Rubriker til Besvarelse af de stillede Spørgsmaal.

5. Forretningsføreren for Anvisningskontoret besværede sig over, at et Medlem i Kolding ikke havde afviklet sin Skyld til samme. — Det vedtoges, at Formanden skulde tilskrive vedk. Medlem om, at han havde at indbetale sin Skyld, ellers vilde han blive sat i Karantæne.

6. Dernæst gav Formanden Meddelelse om en Samtale, han i Dag havde haft med Bogbindersvendeforeningens Forretningsfører, der havde meddelt, at samtlige Medl. af Bogbindersvendeforeningen hos Melchior i Fredericia havde faaet Valget mellem at udmælde sig af Fagforeningen eller forlade Fabriken. Forretningsføreren ønskede et Samarbejde med Typografernes Organisation i Lønspørgsmaal. Det vedtoges at afholde en Konference med Bogbindernes Forretningsfører og Hovedbestyrelsen Fredag. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. F. F. E. NIELSEN. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Josef Frederik Eisner (arbl.), udl. 1/4 93 hos Kihl. Sætter Ernst Vilh. Niclasen (**arbl.**), udl. 30/1 97 hos Carl Andersen. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Aabent Søndag 10—12.* V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

17. Januar: *Køge.* 27. Januar: *Assens, Silkeborg, Brønderslev* og *København* (Den typ. Foren. og Den typ. Trykkerf., Rejsekassen og Reservefonden). 28. Januar: *Svendborg, Maribo* og *Kalundborg.* 1. Februar: *Ribe* og *Odense.* 2. Februar: *Skive.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb den 29. Januar.

I Dag mangler: *Faaborg, Rudkøbing* og *Randers.*

Kolding, den 2. Februar 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Næstved, Fred. Carl Chr. Wolander, udl. 15/1 97 i Næstved Avis. Varde, Friedrich Fendrich, udl. 1/1 97 i Ribe Amtstidende efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Køge, 1002, Sætter Nicolaj Stig Bigum (Østsj. Folkebl.) fra Københ. Nyborg, 1065, Sætter Valdemar Larsen (Schønemann) fra Københ. Silkeborg, 1371 (Den t. F.), Alfr. Chr. Nielsen (i Plads) fra Københ. Esbjerg, 1153, Chr. Rosendahl (Dagbl.) fra Varde. Svendborg, 1182 (Den t. F.), Carl Vilh. Larsen (Assam) fra Københ.

Bortrejste: Næstved, 977, Fritz Baumgarten og 1103, Niels Bendixen (begge fra Filialen Vordingborg), 711, F. A. Moosdorf og 1035, Hans Peter Hansen, alle paa Rejse, samt 716, Just Petersen til Plads i Københ. Aarhus, 1037, Fr. C. C. Jensen til Pl. i Viborg. Varde, 1153, Chr. Rosendahl til Pl. i Esbjerg.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Januar Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning		Kr.	467.38
Reservefonden		-	4072.00
Begravelseskassen		-	11069.59
Rente ifl. Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 96:			
af Hovedkassen	Kr. 34.50		
» Reservefonden	- 73.15		
» Begravelseskassen	- 177.50		
		-	285.15
Bidrag fra Lokalafdelingerne		-	4033.32
		Kr.	19927.44

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	570.85
do. » Rejsekasser og Reservefonds		-	2325.07
Bladhold		-	11.15
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder (Okt. Kv.)		-	5.00
Assurance af Foreningens Arkiv		-	0.70
Porto m. m. (Formanden)		-	9.23
Tryksager		-	5.50
Typ.-Tid. (Nr. 40—53)		-	306.36
Reservefonden		-	4145.15
Begravelseskassen	Kr. 11247.09		
Bidrag til do.	- 664.20		
		-	11911.29
Kassebeholdning den 31. Januar		-	637.14
		Kr.	19927.44

Kolding, d. 1. Februar 1897. ULRIK PETERSEN. Hovedkasserer.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Ny Medlemmer: E. Bruun, tidl. Medlem (arbl.). H. Bruun, tidl. Medlem (arb. hos Trier). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 7. Februar Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne Trykarbejder, tyske, franske, engelske og amerikanske. Et nyt Værk med Afbildninger af Bogbind.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½ præcis: Koncertprøve.

Søndag den 7. Februar afholdes Sangforeningens 51. Aarsfest med *Koncert, Fællesmaaltid* og *Bal.*

Kl. 8: Koncert. Derefter Bal. Kl. 11½ Maaltid à la carte. Kl. 1 Kotillon. — Billetter til Koncerten à 50 Øre faas hos Inkassatorer og Sangere samt hos Hr. MØLLER. Baltegn à 1 Kr. for en Herre, 50 Øre for en Dame faas i Salen.

Intet Billetsalg ved Indgangen. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dragør. Start Ny Halmtorv (Lokalet) Kl. 10. Køreudvalget bedes møde Onsdag.

Fundne Sager. Ved Maskeballet er fundet et Signet (med et Stykke Kæde) og en Visitkort-Mappe, mrkt. K. J. Begge Dele kan afhentes paa Kontoret, Admiralgade 19.

ANNONCER

Illustrationstrykker.

En *dygtig yngre Illustrationstrykker,* der er *fuldstændig inde i den moderne fagmæssige Teknik,* kan straks eller senere faa Plads i Aktie-Bogtrykkeriet i Kristiania. Løn efter Kvalifikationerne; en i enhver Henseende *1. Klasses Mand* vil kunne gøre Regning paa *særdeles gunstige Betingelser.*

2 Diegeltrykpresser,

en til Haandkraft og en til at træde, brugte, men i udmærket Stand, samt noget Petit- og Cicero-Antikva-Skrift og en Reol sælges billigt. Billet mrkt. »34« sendes snarest til Admiralgade 19, 1.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Sætter-Trykker.

Som saadan søger en 25 Aar gl. Typograf Plads. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »A. M.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter.

En dygtig Akcidens- og Avissætter søger Plads snarest. Billet mrkt. »33« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 6
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 12. Februar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Et vigtigt Lovforslag.

Forslag til Lov om Bidrag af Statskassen til Understøttelseskasser for Arbejdsløse.

I forrige Uge indbragte de samvirkende Fagforeningers Formand, Hr. Folketingsmand J. Jensen, Forslag til Støtte for de Fag- og Arbejderforeninger, som har søgt at løse den prisværdige, men overordenlig vanskelige Opgave at yde Understøttelse i Arbejdsløshedstilfælde, og Forslaget lyder i sin Helhed saaledes:

§ 1. Indenrigsministeren bemyndiges til at udbetale af Statskassen et Beløb af indtil 500,000 Kr. aarlig til Fag- eller Arbejderforeninger, som har til Formaal at understøtte deres Medlemmer under indtrædende Arbejdsløshed, naar denne ikke kan tilregnes Arbejderens eget Forhold.

Statsbidraget fordeles mellem Foreningerne efter disses Medlemstal og i Forhold til, hvad Medlemmerne selv yder i Kontingent til det ovennævnte Formaal. Har Foreningen flere Formaal, er det en Betingelse for at faa Bidrag af Statskassen, at Medlemmernes Bidrag til det i denne Lov omhandlede Øjemed udgør en egen Afdeling af Foreningens Kasse, som ikke kan anvendes paa anden Maade. Statskassens Bidrag kan udgøre indtil det dobbelte af Medlemmernes eget Bidrag, dog ikke udover 10 Kr. aarlig pr. Medlem.

§ 2. Foreninger, som modtage Understøttelse af Statskassen til det i § 1 nævnte Formaal, indsender aarlig, senest den 1. September, til Indenrigsministeren en Beretning om den Del af deres Virksomhed, som omfatter Understøttelsen af Arbejdsløse.

§ 3. Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1897 og underkastes et Gennemsyn i Rigsdagssamlingen 1900—1901.

Dette Forslag er al Anerkendelse værd, thi det tiltrænges i høj Grad. De Fag — og vort staar sikkert paa dette Omraade i første Række — som har søgt ad kollegial Vej at raade Bod paa den forfærdelige Ulykke, som Arbejdsløsheden er, har modtaget gode Erfaringer om, hvilke store og stadig voksende Krav til Offervilligheden en blot nogenlunde Fyldestgørelse af Opgaven kræver, og hvorledes gennem Aarene ikke alene Antallet af de Uheldigtstillede er udvidet, men ogsaa en stadig Forhøjelse af den ydede Hjælp har vist sig paatrængende nødvendigt, hvis — det skulde frugte noget og i alt Fald en nogenlunde nævneværdig Tid holde Kollegerne ude fra Fattiggaardene og al den anden kendte og skattede offenlige Hjælp; thi til Trods for alle Anstrængelser i saa Henseende er det jo i Virkeligheden kun en Brøkdel af den *nødvendige* Hjælp, som kan ydes. Til Illustration heraf skal vi kun nævne et enkelt Aar — f. Eks. 1895, der hverken var det værste eller det bedste. I dette Aar beløb det samlede Antal Arbejdsløshedsdage indenfor Den typografiske Forenings Medlemmer sig til 20,698, og skulde der med den Understøttelse, som gives, været ydet Understøttelse herfor, var det altsaa ligesaa mange Kroner; men den ydede Hjælp beløb sig kun til — 2,754 Kroner, det vil sige: de arbejdsløse Kolleger maatte uden Understøttelse klare sig selv i 17,944 Dage! Og dog er ca. 3000 Kroner ingen Bagatel at yde for de arbejdende Kamerater, som Side om Side dermed har mange andre organisatoriske Opgaver at løse overfor hinanden, som Syge-, Begravelses-, Rejsehjælp osv.

Nu er man selvfølgelig paa det Rene med, at der maa være Regler for, en Begrænsning af den Hjælp, som skal ydes, og at selv om disse Regler befinder sig indenfor en temmelig rummelig Ramme, det understøttede Antal Dage ikke paa langt nær vil kunne naa det *virkelige* Antal; som Følge deraf vil selv Statens Bidrag — om det bliver vedtaget — ikke tilnærmelsesvis kunne bøde paa Ulykken i dens hele Omfang. Men det vil være en god pekuniær Hjælp for Organisationerne.

Derimod er der én Ting, der maa vogtes paa, og som Sygekasseloven desværre ikke har haft rigtig Øje for, og det er, at udover Statens Kontrol med denne Afdeling af Virksomheden i regnskabsmæssig Henseende og Forbudet mod Midlernes Anvendelse til andre Formaal, bør Organisationerne have den fri Udvikling og Forvaltning af Arbejdsløshedskassen i sine Hænder uden Indblanding fra Statens Side i Medlemmernes Bestemmelsesret; thi paalægges der strammere Baand og paatager Staten sig samtidig en Art Formynderskab overfor Medlemmerne, da kunde det være, at Hjælpen blev for dyrt købt, at Arbejdsløshedskassen gled ud af den samlede Organisations Sammentømring, hvad Arbejderne ikke *kan* være tjent med.

Imidlertid — Haabet er ringe om, at dette Forslag bliver til Lov i de første Aaringer; vi kender jo Lovgivningsmagtens Drøvtyggeri og véd, hvor forsigtigt Overklassens derværende Flertalsregimente tager paa Sager, der vedrører Arbejderne; men det vil have gjort en fortjenstfuld Virkning paa de faglige Organisationer, som endnu ikke har turdet vove sig i Kast med den vanskelige Opgave, og fremme Udbedringen af disse Kasser indenfor de Foreninger, som allerede har dem. Og det burde tillige ventes nu, at disse sidste ikke vil lægge Hænderne i Skødet, men stadigvæk erindre Rigsdagen om Forslagets Tilværelse ved at andrage om Støtte i nævnte Retning paa hvert Aars Finanslov, indtil Forslaget er vedtaget.

I vor Forenings Ledelse har Spørgsmaalet om at søge Statens Støtte paa dette Omraade gentagne Gange været diskuteret; men Tvivlen om ad den Vej at naa et Resultat har slaaet Troen derpaa ned. Forslagets Fremkomst bør give Impulsen til, at Skridtet ikke vedblivende lades uforsøgt, og under alle Omstændigheder vil de Tal og Beviser, et saadant Andragende kan belægges med, muligvis aabne Folkerepræsentanternes Øjne for Nødvendigheden af at yde Hjælpen.

Vi skal forøvrigt i en nær Fremtid vende tilbage til dette Æmne og deri give en samlet Oversigt over den Udvikling, *vort* Fags Arbejdsløshedshjælp har taget her i Landet.

Fagliteratur.

Gutenberg. Hans Liv, Værk og Berømmelse. Pragtudgave til Erindring om Opfinderen af Bogtrykkerkunsten Johannes Gutenbergs Fødsel for 500 Aar siden. Med 34 Afbildninger og Titelbillede. Af Hofraad Alfred Börckel. Giessen 1897. Emil Roths Forlag. Pris Mk. 4.50, hæftet Mk. 3.00, Subskript. Mk. 2.50.

Bogens Format er stort Leksikon 8°. Den indeholder 122 Sider Tekst, trykt med Korpus Romersk. Udstyrelsen er luksuriøs og smagfuld; men hvis det har været Meningen med dette Værk at vise, hvor langt den tyske Bogtrykkerkunst er naaet siden Gutenbergs Dage, da har man uden Tvivl skudt forbi Maalet. Udførelsen er endog temmelig ofte — udenfor Kritik. Ganske vist er Prisen billig, men dette beretiger ingenlunde Udgiveren af et saadant Værk til at se gennem Fingre med sin Bogtrykker, samtidig med at han pointerer, at Trykningen »paa Grund af Værkets hele Indhold og Formaal« er sket i selve den Egn,

hvor Gutenberg fødtes, levede og kæmpede. Bindet er noget af det smukkeste, vi har set. Det er ikke særligt overlæsset, heller ikke særlig enkelt. Ypperligt er Reliefbilledet af Gutenberg. Dog maa vi kritisere sammes Indfatning og Baggrund. Indfatningen — en oval Ramme — er altfor meget af en Mangekant og Rammens Skygge daarlig lagt paa, hvortil kommer, at Baggrundens Tone er paafaldende ujævn; desuden er den dobbelte røde Streg sammenpresset aldeles skævt ind i Bindet. Alt dette er dog — efter vor Mening — kun Fejl ved de enkelte Anmældelseseksemplarer, der formodenlig er blevne forcerede stærkt til Udsendelse straks ved Aarets Begyndelse.

Vi skal nu gaa over til nærmere at omtale Indholdet og derfor i store Træk gengive samme:

Forfatteren, Hr. Alfred Börckel, har med sædvanlig tysk Grundighed behandlet sit Æmne. Maaske endog lidt for grundigt, nemlig paa Bekostning af Værkets Popularitet. Man maa dog være ham taknemlig for hans Arbejde, der helt igennem er interessant og rummer nye Oplysninger om Gutenbergs Livsførelse, Oplysninger, som med utrolig Flid er gravede op af tyske Arkiver rundt omkring, sammenlignede med det foreliggende Stof og kombinerede til en Helhed. Heldigvis — kan man sige — har Gutenberg været en stolt og energisk Mand, som ikke vilde lade sig træde paa Tæerne; thi det er mestendels af Procesakter, at man lærer de nærmere Omstændigheder ved hans Livsførelse at kende.

Det var i den tidligste Middelalder, da alle Aandsprodukter endnu — skrevne paa Latin — laa trygt under Laas og Slaa bag Klostrenes Mure og kun tilgængelige for enkelte Lærde af Munkene, at Johan Gutenberg førte Dødsstødet mod hin gyldne Tid for Overtro og Landsknægte ved Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten, gav Aanden Vinger og som en anden Gud raabte sit: »Bliv Lys!« ud over Jorden, saa det hørtes til de fjærneste Afkroge.

Gutenberg nedstammede — som bekendt — fra en af de anseteste Patricierslægter, Genschfleisch, i den gejstlige Kurstat Mainz. Navnet havde Slægten antaget efter et Stamsæde »Hof z. Genschfleisch«, som den ejede i Byen. Hans Fader hed Friele eller Frielo, hans Moder Elsa. Hun var Datter af en Werner Wyrich til »Hof z. Gutenberg«. Denne Gaard blev i 1633 ødelagt af Svenskerne (under Gust. Adolf), men senere igen opbygget, og den undergik i det Hele taget mange Skæbnens Omskiftelser, indtil den i 1894 nedbrændte. Nu staar der Privathuse paa Grunden. Efter Datidens Skik antog Gutenberg efter Faderen Navnet »Henne (= Johannes) Genschfleisch den Unge« og efter Moderen kaldte han sig »til Gutenberg«, altsaa lød hans fulde Navn: JOHANNES GENSCHFLEISCH DEN UNGE TIL GUTENBERG. Hans Fødselsaar er endnu stadig ubekendt, men meget tyder paa, at dette falder imellem 1390—1400. Forældrenes Bryllup fandt nemlig Sted i Aaret 1386 og Gutenberg menes at have været deres tredje Barn. — Forskellige Omstændigheder lader formode, at Faderen, tilligemed en Mængde andre Patricier, ved et Oprør blev tvungen til at udvandre til Strassburg, hvorhen Sønnen Johannes da fulgte ham. Derimod synes Moderen at være bleven i Mainz tilligemed en ældre Søn, der hed Friele. Og nu mangler ethvert Spor indtil 1430. Uden Tvivl er hans Ungdom forløbet under stormfulde Tildragelser, medens han dog, som en Ætling af den rige og ansete Slægt Genschfleisch, der i Forening med Sidelinjerne »Zur Lade« og »Sorgenloch« leverede Mainz Borgmestre og andre høje Embedsmænd, sikkert har faaet en meget god Opdragelse, maaske af en saakaldt Børnepræst (»Kinderpfaffer«) eller Husgejstlig, saaledes som det da var Mode blandt Patricierne. Nu er der at bemærke, at netop i dette Tidsrum var der foregaaet eller foregik der et nyt Opsving i de med Bogtrykkerkunsten nær beslægtede Haandværk, f. Eks.: Brev- og Kortmaleri, Træ- og Metalsnit, Tavletrykning af Billeder og Ord, Metalstøbning, Stempelskæring og Udmøntning. Dette har ikke ladet Gutenberg uberørt. Da hans Familie havde Udmøntningsrettigheder, har han sikkert allerede i sin Ungdom været vel bevandret i Udmøntningens Hemmeligheder, der jo i teknisk Henseende er særdeles nær beslægtet med Bogtrykkerkunsten.

Nogen direkte Afsløring af Opfindelsen foreligger ikke. Men alt tyder paa, at den er Produktet af en energisk Viljes Kraft og glimrende Begavelses Tænkning. I sin tekniske Alsidighed og Dygtighed har G. da haft en udmærket Støtte til Gennemførelsen af sin Idé, medens han derimod stadig har maattet kæmpe med økonomiske Vanskeligheder. Gutenberg opfandt jo ikke Trykningen, men Bogtrykkunsten med bevægelige Typer, eller med andre Ord Typografien. Allerede et halvt Aartusinde før hans Tid havde saaledes Kineserne trykket (f. Eks. den vældige Buddhakanon fra Aaret 972), men ogsaa Tyskerne havde trykket før G.s Dage. Dette var imidlertid ikke med Typer, men med udskaarne Trætavler, ikke med Presse, men Aftryk der toges ved Hjælp af en Børste. En kinesisk Smed skal dog ogsaa have trykt med *bevægelige* Ord, men hans Kunst er senere forglemt. Babylonier, Ægyptere, Grækere og Romere har brugt Bogstavstempler til skriftlige Øjemed. Rige Romere har desuden givet deres Børn hele Alfabeter af Metal eller Elfenben, for at de lettere kunde lære at læse. En Udtalelse af Cicero hentyder endog til Typografiens Væsen og Natur.

Den første bestemte Efterretning, man har om Gutenberg, daterer sig fra den 14. Marts 1434. Efter Faderens Død i 1430 (?), havde Gutenberg faaet Tilladelse til at vende tilbage til sin Fødeby Mainz, men forblev i Strassburg. Derimod havde han en Rente tilgode i Mainz, som Raadet ikke vilde betale ham. Denne Rente var nu i 1434 vokset til 310 Guldgylden (1 Guldgylden = omtrent 7 Mark). Gutenberg benyttede sig da af Tilfældet for at fremtvinge Betaling, idet han lod en Mainzer Byskriver, der just opholdt sig i Strassburg, sætte fast som Gidsel. Borgmester og Raad i Strassburg blandede sig deri og Skriveren maatte edelig love at tilstille en af Gutenbergs Slægtninge i Oppenheim de 310 Gulden, hvorefter han løslodes. Senere hen tilstod Raadet i Mainz ham, vistnok paa Foranledning af Raadet i Strassburg, en Livrente af 12 Gulden. Hele hans Strassburger-Ophold vilde dog have ligget hen som en Gaade, hvis ikke en Proces, som en vis Andreas Dritzehns Arvinger førte med ham, havde givet værdifulde Oplysninger. Af disse Procesakter fremgaar det, at Gutenberg i Strasburg »bedrev mange Slags Kunster«, i hvilke han oplærte andre mod Betaling. Hans Hovednæring har vel været Guldsmedekunsten og Slibning af Ædelstene. Forholdene førte da med sig, at han mod en nærmeret angivet Sum indviede to af sine Lærlinge i Bogtrykningen, hvilken Kunst de dog skulde holde hemmelig. Men det gik dog stadig ned ad Bakke, og tilsidst havde han pantsat mange af sine Ejendele.

I Begyndelsen af Aaret 1448 befinder han sig i Mainz, hvor han laaner Penge af en rig Borger, Johan Fust. Først fik han et Beløb af 800 Gulden, derefter 300 Gulden til Driftsomkostninger, for hvilke Penge Fust skulde have Andel i Gevinsten. Dette forslog heller ikke, og snart var hans Gæld til Fust vokset til et Beløb af 2026 Gulden. Da Opfindelsens Gennembrud lod vente paa sig, er det ganske naturligt, at Forholdet efterhaanden blev spændt mellem Fust og den stolte selvbevidste Gutenberg, og det endte med, at Fust anlagde Proces og fordrede Gælden betalt.

Allerede før det kom til Proces, havde Fust imidlertid med Bistand af sin Svigersøn Schøffer, der var en dygtig Tekniker, oprettet et nyt stort Bogtrykkeri, uafhængigt af Gutenberg, hvis Pengenød derfor var ham meget belejlig. Og Processen gik Gutenberg imod. Fust har sandsynligvis faaet Mesterens værdifuldeste Materialer udleverede, deriblandt de kostbare »Psaltertyper«, og kun paa denne »lumpne« Maade lykkedes det den kloge og beregnende Fust at udgive det af Gutenberg forberedte pragtfulde »Psalterium« 14. August 1457, der var et virkeligt typografisk Mesterværk.

Bogens Slutningsord lyder som følger:

»Nærværende Codex af Salmerne, prydet med smukke, farvede Initialer og Rubrikerne tilstrækkeligt udhævede (med rødt), lavede uden nogensomhelst Brug af Pen, men ved Hjælp af en kunstig Opfindelse af Trykning og støbte Bogstaver er udført og fuldendt til Guds Ære af Johan Fust, Borger i Mainz, og Peter Schøffer af Gernsheim i Aaret 1457 paa (Marias) Himmelfartsaften.«

At Opfindelsen var Gutenbergs, omtalte Udgiverne ikke, og førstnævnte maatte jo tie og taale, da hans Forhold var saa fortvivlede: Nu havde hans Pengenød imidlertid ogsaa naaet sit Højdepunkt, idet han fik Understøttelse af sin Ven Dr. Humerey til at indrette sig et nyt Trykkeri, hvormed han trykte det saakaldte Katholikon. Vi skal her lige nævne de Arbejder, som gælder for at være Gutenbergs egne:

1. Danate. 2. Afladsbreve. 3. Opraab imod Tyrkerne. 4. Den 42-linjede Bibel. 5. Den 36-linjede Bibel. 6. Katholikon'et.

To Aar senere afbrød Kurstriden mellem Diether v. Isenburg og Adolf v. Nassau Udøvelsen af Bogtrykkerkunsten i Mainz. I 1462 blev han ved Erkebiskop Adolfs Velvilje kurfyrstelig Hofmand, og samtidig fritaget for enhver egenlig Tjeneste. Han blev ogsaa herved beskyttet mod enhver Beslaglæggelse af »Person og Gods« og kunde saaledes tilbringe sin Livsaften i Fred, uantastet af sine Kreditorer. Men heller ikke hans Dødsaar kender man. Kun et er sikkert, at han ikke efterlod sig noget, som han kunde kalde sin Ejendom. Gutenberg blev begravet i Franciskanerkirken i Mainz. Denne Kirke sløjfedes i Aarene 1809—16. Man har en eneste Kopi efter et avtentisk Portræt af ham, og fra dette stammer alle senere Gengivelser.

Værket gaar derefter over til at beskrive Bogtrykkerkunstens Sejrsgang over Jorden, og slutter med en overordenlig righoldig Samling af bekendte Mænds Udtalelser og Lovprisninger om Opfindelsen, og denne Samling er meget interessant. Alt i Alt er det en Bog, som det vel lønner sig at studere. PER TORNAM.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalforening

afholdt Lørdag den 6. Februar en ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at der var indkommet Protester mod H. P. Hansens og Chr. Niemanns Optagelse i Foreningen fra Næstved, Faaborg, Odense og Randers Lokalforeninger, Den typ. Forening samt fra 3 Medlemmer af sidstnævnte. FORMANDEN oplæste Protesterne, efter hvilke HVIDTFELDT gav nogle Oplysninger om Niemann, hvis Begæring om Optagelse maatte betragtes som tagen tilbage, da han havde erklæret ikke at ville underkaste sig en almindelig Afstemning, hvad Taleren mente var det eneste rigtige i dette Tilfælde. Generalforsamlingen vedtog:

»Idet Generalforsamlingen overgiver Sagen til Medlemmernes Afgørelse, gaar den over til næste Sag paa Dagsordenen«.

Endvidere behandledes en Forespørgsel angaaende Tarifens Forstaaelse, der lyder: Bør der ikke betales mere for smal Format end for bredt? HVIDTFELDT svarede: Jo! Ihvorvel der ikke staar noget om det i den nyoprettede Overenskomst, saa har man i alle Tilfælde, hvor en saadan Tvivl opstod, henvist til Tarifen i Kjøbenhavn, hvis Bestemmelser for smalle Formater lyder saaledes: Indtil 20 Bogstaver i Linjen godtgøres med 8 Øre, 25 med 6, 30 med 4 og indtil 35 Bogstaver i Linjen med 2 Øre pr. 1000 Bogstaver. Lokalforeningen vedtog enstemmig at gøre disse Krav gældende.

Derefter sluttede Generalforsamlingen, hvorefter Formanden opfordrede til talrig Deltagelse ved det forestaaende Fastelavnsbal.

Nær og fjærn.

Havnearbejderne i Aarhus. Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa det af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger udstedte Opraab om at komme de strejkende Havnearbejdere i Aarhus til Hjælp. Som bekendt kom Strejken, da de ved Juletid nægtede at losse en hamborgsk Damper og derved stillede sig solidariske med deres tyske Kolleger. Arbejdskøberne benyttede samtidig Lejligheden til at opsige den gældende Priskurant, og har senere afvist en af Borgmesteren i Aarhus tilbudt Mægling som Opmand.

Det lysende Eksempel paa Solidaritet, som Aarhus Havnearbejdere ved denne Lejlighed viste, vil sikkert ogsaa have fundet Typografernes Sympati, og vi forventer derfor, at heller ikke vore Fagfæller vil staa som ligegyldige Tilskuere til den fortsatte Kamp, som omfatter 500 Mand.

Bidrag kan sendes til Hr. Kasserer V. BERGENHOLZ, Admiralgade, 19, 1. S., K.

Typografernes Sangforenings Aarsfest havde samlet godt — om end ikke overfyldt — Hus. Koncerten gik med Præcision og Sangene lød fortræffeligt. De Numre, Interessen særligt knyttede sig til, f. Eks. den muntre »Segeltur på Mälarn«, blev udførte med virkelig Overlegenhed. At Hovednumret, Jubilæums-Kantaten, vandt stærkt Bifald, er en Selvfølge, thi en ypperlig Støtte fandt den jo atter her i Mestersangerens »mandigt vækkende Malmklang«, Komponistens Akkompagnement og selve Forfatterens Recitering. Hr. Kammersanger SIMONSEN sang desuden tre Smaasange, bl. a. den herlige »Vær hilset, min Sol«, under stormende Bifald, ligesom Hr. Kammermusikus JUL. BORUP diverterede Publikum med et fortrinligt Violinspil.

Ballet gik med Liv og Lyst, men Tilslutningen vil dog ikke være i Stand til at dække det en Gang ved denne Aarsfest givne Underskud. Ligeledes var Fællesspisningen animeret, hvad baade Taler og Sange bidrog til.

Den italienske Lønbevægelse. Det internationale Bogtrykkersekretariat har under 30. Januar modtaget følgende Meddelelse fra det italienske Forbunds Centralbestyrelse: Strejken mellem Skriftstøberne kan delvis betragtes som endt, idet i Mayland 90 Mand atter har optaget Arbejdet, medens 60 er uden Beskæftigelse; i Turin er 6, i Genua omkring 25 uden Arbejde, medens bemældte Steder alle øvrige har genoptaget Arbejdet. I Florenz og i Bologna fortsættes Strejken uforandret, men man forventer, at den disse Steder i de nærmeste Dage vil tage en for Kollegerne gunstig Vending.

Da der vedblivende baade er Strejkende og Udelukkede at understøtte, og da det italienske Forbunds Midler er fuldstændig opbrugte, forventer Sekretariatet hos Forbundene at finde fortsat Lydhørhed for Støtte, og i et Møde den 4. Februar har derfor Tilsynskommissionen besluttet at udstrække det den 22. November f. A. udskrevne Kontingent af 10 Cts. pr. Medlem og pr. Uge til 20. Februar. Saaledes at der i Alt fra Forbundene til nævnte Kamp vil være udskrevet 13 Ugers Bidrag.

Typographische Jahrbücher, 1. Hæfte af 1897 med 17 Kunstbilag er os tilsendt. Af Bilagene er det betydeligste et af Professor ved Kunstakademiet i Leipzig M. Honegger leveret koloreret Udkast til Reklamering for Bog- og Stentryksfarvefabriken Birger & Wirth i Leipzig, og som er udført paa Digeltrykspressen Phønix (Schielter & Gieseche), men absolut dadelfrit er det dog ikke. Af de øvrige Blade nævner vi et Trefarvetryk fra Gleitsmanns Farvefabrik i Dresden, og en Gengivelse af et Oliemaleri af Napoleon Nani i Verona, forestillende et lystigt Selskab i Kunstneratelieret, og fremstillet gennem »den fotomekaniske kemigrafiske Proces« af National-Chemigraph Co. i St. Louis. Dette sidste er overhovedet helt fortrinligt. Desuden findes Bilag fra Klippgen & Co. i Dresden, C. F. Rühl, Gustav Najorth og G. Fritzsche i Leipzig. C. F. Rühl leverer nogle nye originale Kornblomst-Indfatninger fra sit Skriftstøberi, hvilke findes »særdeles anbefalesværdige til Benyttelse ved den forestaaende 100-Aars Fødselsdagsfest for Kejser Wilhelm I.« og er ret kønne. Af Teksten nævne vi en Artikel om »Enkelt Hurtigpresse med dobbelt Cylinderomdrejning« og »Forbedringer i den foto-mekaniske Reproduktionsteknik«. — Aarsprisen paa Skriftet er 4 Mk. 8 Pf., og det er forlagt af Julius Mäser i Leipzig.

Et Pragtværk af første Rang er udgivet af den franske Forlagsboghandel og Bogtrykkeri Mame. Det er Værket »Jesu Liv« i to Bind, hvoraf hvert Eksemplar i Subskription koster den Bagatel af 1068 Kroner. Pragtværket indeholder 100 Illustrationer af Maleren TISSOT, som har opholdt sig 10 Aar i Palæstina for at gøre Studier; det er trykt paa haandlavet Papir med særlig for Anledningen forfærdigede Typer. Trods 1068 Kr. pr. Ekspl. vil ikke de første 1000 Bøger, der afsættes, være i Stand til at dække Firmaets Udgifter!

Den første ungarske Nodestikker blev for ikke længe siden efter fire Aars Læretid ved Budapester Actien Druckerei udlært under usædvanlige Festligheder, thi foruden det sædvanlige Fagpersonale var ogsaa en Gehejmeraad og en veritabel Statssekretær tilstede. Den unge Mand blev fejret som Nationens Haab paa Nodestikkeriets Omraade. I Handelsministerens Navn overrakte Industribestyrelsens Overdirektør Ynglingen samtlige de for Stillingens Udøvelse nødvendige Utensilier.

Anvendelse af gamle Aviser. Gammelt Avispapir vedbliver at lugte af Bogtrykkersværte og er derfor i mange Tilfælde uanvendeligt. Sværten kan dog ogsaa være nyttig; det paastaas saaledes med Bestemthed, at der aldrig gaar Møl i Avispapir, fordi Sværten virker som Kamfer; det er derfor godt at bruge Avispapir som Underlag for Gulvtæpper og til Indpakning af Pelsværk og uldne Sager. Avispapir kan i Følge *Polyt. Notitzblatt* ogsaa anvendes som Isolationsmiddel, hvor dets Brandfarlighed ikke kommer i Betragtning; det anføres saaledes, at man i en Krukke med Vand kan opbevare et Stykke Is en hel Nat selv i den varmeste Sommer, naar man pakker Krukken helt ind i Avispapir; dette vil nemlig baade forhindre Tilførsel af varm Luft og Udveksling af Varme mellem Krukken og Omgivelserne.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 7. Februar. CHR. CLAUSEN udebleven med anmældt Forfald. Protokollen oplæstes og godkendtes.

CHR. CLAUSEN anmoder, da han paa Grund af Sygdomsforhold i Hjemmet kun vanskelig kan give Møde i Styrelsen, om den ene Styrelses-Suppleants Indkaldelse. Da C.s Forsømmelser endnu ikke har naaet det i Lovene foreskrevne Omfang, henlagdes Sagen. — Kassereren beklagede sig i en Skrivelse over et karantænedømt Medlems Opførsel imod ham, hvilket medførte, at Styrelsen vedtog at udvide Paagældendes Karantæne til absolut Forbud mod, at han det første halve Aar indfinder sig i Lokalet og at han ved Overtrædelse ekskluderes. — Paa et herværende Trykkeri havde fundet en Afskedigelse Sted, som Personalet ikke mente at kunne lade gaa upaatalt hen. Ihvorvel Beslutningen herom først var tagen noget længe efter Opsigelsen, vedtog dog Styrelsen at yde sin Tilslutning til Sagen, forsaavidt Personalet vedblivende fastholdt den og den Afskedigede ønskede den gennemført. — F. K. MADSEN rettede en Forespørgsel angaaende Redaktionernes Forpligtelse til i rette Tid at udtage Mandskab til Overarbejde, hvilket besvaredes med, at dette skulde ske inden den ordinære Arbejdstids Udløb.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. AUG. PETERSEN. I Morgen: Hr. CHR. ANDERSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 11 i »*Søfryd*« ved Fredens Bro. Man bedes møde præcis. FORM.

Indsigelse mod CHR. ALFRED KRYGERS Optagelse i Foreningen er nedlagt af AXEL HANSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Niels Magnus Åkerfelt (Trier), Medlem af Svenska Typografförbundet. Roar Valdemar Hørringsen (B. Nielsen), udl. ⁵/₂ 97. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 57 (Den t. F.), Anders Andersen (Bernsteen) fra Aarhus. 945 (Dsk. t. F.), Niels P. Andersen (Jørgensen & Co.) fra Rejse. 1094 (Dsk. t. F.), C. F. C. Andersen (Emil Petersen) fra Rejse. 1103 (Dsk. t. F.), Niels Bendixen (Schouw & Co.) fra Rejse. 1011 (Dsk. t. F.), Sofus Jensen (Brd. Andersen) fra Rejse. 1121 (Dsk. t. F.), Vald. Fr. Borup (Klemmert) fra Struer. 112 (Dsk. t. F.), Esben Hansen (Svendsen) fra Ringsted. 855 (Dsk. t. F.), Hans Viggo Reher (arbl.) fra Køge. 1105 (Dsk. t. F.), Theodor Beck (Carl Lund) fra Varde.

Bortrejste: 891 (Dsk. t. F.), Jens Larsen (arbl.) til Stubbekøbing. 855 (Dsk. t. F.), Hans Viggo Reher (arbl.) til Plads i Køge. 390 (V. d. D. B.), Magnus Petersen (Centraltr.) til Plads i Haderslev.

Lægerne.

Paa given Anledning bemærkes, at Hr. Dr. med. RASCH, som har Konsultation paa Amagertorv 10 A. ², bor paa Kommunehospitalet, hvortil Sygemældinger altsaa kan sendes (ogsaa om Natten, hvis det er fornødent).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

3. Februar: *Randers* og *Faaborg*. 4. Februar: *Rudkøbing*. Hermed er samtlige Regnskaber modtagne.

Kolding, den 9. Februar 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadte: Helsingør, 349, Emil Eskildsen (»Nordsjælland«) fra København. Viborg, 1037, F. C. C. Jensen (Backhausen). Stubbekøbing, 891, Jens Larsen. Aarhus, 827, J. N. Høgsted (syg). Næstved, 943, Chr. Larsen (fra Præstø).

Bortrejste: Næstved, 624, J. Carlsen (Vordingborg) til Plads i København. Struer, 1121, F. V. Borup (arbl.) til Kbhvn. Kolding, 1143, H. Rolin (arbl.) til Kbhvn. og (Askov), 1030, P. Th. Jensen til Pl. i Aarhus. Holbæk, 2916 (Den t. F.), V. E. J. Jensen (arbl.) paa Rejse. Varde, 1105, Theodor Beck (arbl.) til Kbhvn. Nyborg, 1065, Valdemar Larsen (arbl.) paa Rejse. Nakskov, 808, O. T. Svendsen paa Rejse.

Udslettet: Aarhus, 779, Chr. Christensen Worm (for Restance).

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 21. Februar: **Generalforsamling** efter Sangøvelsen. Alle bedes møde. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½—12 gentages Aarsfestens Sange ved en Bolle, hvortil Medlemmerne indbydes. STYRELSEN.

Enkekassen. Søndag, 28. Febr., Kl. 11 Form., Admiralgade 19, 1. S.: **ordinær aarlig Generalforsamling**. Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskabets Godkendelse. 3. Honorar til Kassereren. 4. Forslag fra Styrelsen: § 3, Stk. 4., forandres til: Rejser et Medlem til Udlandet, kan han forblive i Kassen, naar han indsender sit Kontingent kvartalsvis forud. 5. Valg af Styrelse og Revisorer. 6. Valg af Kasserer. 7. Eventuelt. — Mulige Forslag indsendes senest 3 Dage forinden Generalforsamlingen til Formanden, P. FASMER, Larslejstræde 8, 2. Sal. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Kastrup. Start Ny Halmtorv Kl. 10. Køref. Sørensen og Dreyer.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Januar Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 2097.56	Porto m. m. (Formanden)	Kr. 5.84
Bidrag fra Lokalafdelingerne	- 853.87		
Rente ifl. Sparekassebog fra 11. Juni til 11. December 1896	- 52.40	Kassebeh. 31. Januar	- 2998.09
	Kr. 3003.93		Kr. 3003.93

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning ...	Kr. 10981.30	Porto m. m. (Formanden)	Kr. 5.84
Bidrag fra Lokalafdelingerne	- 1471.10		
Rente ifl. Sparekassebog fra 11. Juni til 11. December 1896	- 159.40	Kassebeh. 31. Januar	- 12605.96
	Kr. 12611.80		Kr. 12611.80

Kolding, den 1. Februar 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Faktor.

En dygtig og paalidelig Faktor kan faa Plads paa et større københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »35« bedes sendt til Ekspeditionskontoret, Admiralgade 19, 1.

Jacobsen & Olsen,

8, Løvstræde 8,

anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske* **Papirsorter** samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.

Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

Vinkelhager og Skibe

anbefales,

saavel ordinære som forniklede.

Alle Reparationer

paa Diegeltryks- og Hurtigpresser samt Gasmotorer udføres prompte og solidt.

Cycle-Reparationer udføres.

Ærb. **H. Chr. Nielsen,**

Vesterbrogade 80.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 7
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 19. Februar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ikke synes om.

Hr. Trykkeribestyrer P. Christensen har — for ligesom at vise, at det ikke er paa *alle* Omraader, at han er undergaaet forandrede Opfattelser — fundet sig beføjet til i sit Organ for i Lørdags »ikke at lade staa uimodsagt«, hvad vi i *Typ.-Tid.* for 5. Febr. skrev om Opsigelse. Som det var at vente af en Mand i hans Stilling, der, som han skriver, »heldigvis er saa frit stillet, at han kan paatale denne Sag uden at tage falske »kollegiale« Hensyn«, finder han »den hule Smisken for Arbejderne ved at vende op og ned paa de virkelige Forhold« — *bundfalsk.*

Han indrømmer dog, at det »*kan være*, at der en enkelt Gang paa et eller andet Trykkeri finder en umotiveret Opsigelse Sted«, men at Arbejderen paa intet Omraade faar stærkere at føle Overmagten og deres egen Afhængighed end ved Anvendelsen af *Opsigelsesretten*, som Principalerne mene sig forlenede med — det er falsk. Han tilføjer, at Sandheden er jo tværtimod den, at paa *næsten ethvert Trykkeri* staar Aar for Aar nogle *daarlige* og *uefterrettelige* Arbejdere, der kun beholder deres Plads, fordi Bogtrykkeriejerne *føler Ulyst til i det Hele taget at sige op.* Disse Arbejdere tager mangen Gang Pladsen op for *bedre* Folk, der nu maa søge til Arbejdsløshedskassen for at friste Livet. Den *Overbærenhed*, der her vises, *er næppe paa sin rette Plads*, men den taler imod *enhver* Paastand om brutal Benyttelse af Opsigelsesretten.

Hvis Hr. P. Christensen havde indledet sin Modsigelse til vor Artikel om Opsigelse med, at han »aldeles ikke kender Forholdene« paa Trykkerierne — hvad han har været aabenhjærtig nok til at gøre før i lignende Anledning — saa havde vi ladet hans Indlæg passere med en ganske simpel Henvisning til hans Ukendskab med Forholdene. Men naar han uden at give dette tilkende, søger at afkræfte Rigtigheden af det af os anførte, som — paa Grund af den mangelfulde Retsposition, Arbejderne mener sig i Besiddelse af — meget ofte gaar upaatalt hen, da maa vi endnu en Gang beskæftige os med Opsigelsen og dens Aarsager.

Vi skal holde os til det af ham i vor Artikel genciterede Stykke, der lyder:

> Utilfredse med de utallige Aarsager til at gøre sig færdige med en Mand, som de kan finde Støtte for i Tarifen, og som af den Grund ingen Kat vil gøre Ophævelser over bliver afskediget, formener de (Arbejdskøberne) sig berettigede til, uden at skylde nogen Regnskab eller Forklaring derfor, at afskedige hvem som helst, naar blot de ikke *synes* om ham.

Det er nemlig dette Ord *synes*, Hr. Christensen er bleven afficeret ved, og hvis nærmere Kontrollering fra Arbejdernes Side han ikke kan tænke sig nogen *fornuftig* Tarifhævdelse af — da Arbejderne jo har den samme Ret: naar de ikke *synes* om en Principal, kan de opsige deres Pladser og forlade ham.

Hvad vil det sige, at en Arbejdskøber — vi holder os ved denne Betegnelse ikke alene til den nyeste, men ogsaa til den korrekteste Terminologi — *ikke synes om* en Arbejder og derfor opsiger ham? Tror Hr. C., at det er hans Ansigt eller en anden Del af Vedkommendes Legeme, der er en Hindring hos Arbejdskøberen for fortsat at lade ham tjene sit Brød i hans Officin? Vi véd ikke, om Hr. C. er saa naiv at tro det er en Mulighed, men vi véd, at han ikke vilde vige tilbage for — af Hensyn til en *fornuftig* Hævdelse af Tarifen — at forsvare en saa latterlig Grund, thi »Arbejderne kan jo i samme Tilfælde gaa fra Principalen« og det »er noget, der hører med, for at en Arbejder kan føle sit Menneskeværd og sin Selvbestemmelsesret« vil Hr. Christensen sige.

Vi véd imidlertid, at saa langt grænser en Arbejdskøbers Latterlighed ikke, selv om han vil hævde det som *sit* Privilegium, at naar han *ikke synes om* en Mand, har han Ret til at skilles ved ham. Nej, han *vil* hævde denne latterlige Grund og sin Ret til Afskedigelse af denne Aarsag, fordi ethvert andet Motiv vilde havne i vedkommende Medlems Tilbøjelighed til at fordre *sin tarifmæssige Ret.* Og det er her, at saa godt som alle umotiverede Opsigelser hviler, og det er her, vi mener, at Medlemmerne ikke bør, som Hr. Christensen ønsker, lade sig byde Alt, thi blev det Kutyme, havde vi kun en Tarif paa Papiret, men i Praksis en Priskurant efter Principalernes Hoveder, og af hvad Beskaffenhed den blev, kan Hr. Christensen ganske sikkert sige sig selv, med det Kendskab han — som Forretningsleder fra forskellige Steder — maa have til mange Fagfællers Tilbøjelighed til at »fire« i Fordringerne, naar der ytres mindste Tvivl om deres Ret fra Overordnedes Side, ja, i mange Tilfælde ogsaa uden en saadan. Han har jo saaledes tidligere gennem nærværende Blad faaet at vide, at da han stod som Bestyrer af Centraltrykkeriet var der Medlemmer af hans Forening, som leverede Overarbejde uden Godtgørelse, og vi var sikkert ikke ude af Stand til at fremlægge yderligere Beviser om Eksistensen ogsaa nu af Folk af den Kaliber fra andre Steder. Hvor skadelig for Organisationen den Slags Individer er, hvor demoraliserende Kendskaben hertil virker hos Andre — vil sikkert selv Hr. Christensen ikke være blind for, og at vi, for at skabe saa solide og sikre Arbejdsvilkaar som muligt, af alle Kræfter *bør* støtte de Kolleger, som hævder deres Ret — anser vi for en Selvfølge. Vi betragter det overhovedet for den *allerførste Pligt* af Fagfæller, der *vil* kaldes Kolleger, at de hævder deres Ret.

Vi har jo da ogsaa utallige Eksempler paa, at disse umotiverede Opsigelser mange Gange er faldne overfor Folk, som i vedkommende Trykkerier har adskillige Aar paa Bagen, at Principalens »synes om« vedkommende Arbejder først har lidt Skibbrud, naar han har tilladt sig den Frihed f. Eks. at forlange en større Godtgørelse for et Arbejde, end Principalen mener at kunne gaa ind paa »i Henhold til Tarifen«, ligesom jo ogsaa et beskedent Tilbud om en eventuel Voldgiftsafgørelse paa Spørgsmaalet har medført en brutal Opsigelse. Vi behøver her kun at minde om en Sag fra det Trykkeri, Hr. Christensen nu bestyrer, og hvor han forøvrigt selv var Voldgiftsdommer; her blev i 1893 afskediget 2 Mand, der havde fordret deres tarifmæssige Ret. Og det er intet enestaaende, men tvertimod et ganske almindeligt Tilfælde, selv om man maaske adskillige Steder gør sit Bedste for, at Afskedigelserne ikke skal blive altfor iøjnefaldende.

Voldgiftsretten frakendte den Gang disse Folk nogen Erstatning — efter Hr. Christensens Indlæg tyder det paa, at det har vundet hans Bifald og maaske hans Stemme — og saa længe en Voldgiftsret intet Plaster har lagt paa den Brutalitet, der afføder disse Opsigelser, saa længe skal *vore* Medlemmer

ikke lide under dem, men hos *os* finde al den Støtte, de som organiserede Medlemmer kan gøre Krav paa, og som er nødvendig, hvis Tarifen skal have mere Værdi, end det Papir, hvorpaa den er trykt.

Sluttelig skal vi kun anholde den Kynisme, der gaar igennem Hr. Christensens Udtalelse om, at *daarlige* Arbejdere mangen Gang tage Pladsen op for *bedre* Folk, og at Overbærenhed hermed næppe er paa sin Plads.

Hvis vor Opfattelse af hans Mening med dette Udtryk er rigtig, at mindre hurtige og dygtige Arbejdere burde sendes paa Gaden for at give Plads for dueligere Folk — hvad vi har al god Grund til at tro, da han finder den *nødvendig i den store Konkurrence* —, saa kan man ikke hos nogen Bogtrykker vente større Hensynsløshed i Udtalelserne og en større Tankeløshed angaaende Aarsagen til Daarligdommen, end her er fremkommen fra en Trykkeribestyrer.

Gutenberg.

Ved Velvilje fra Forlæggeren er vi blevne i Stand til at gengive Billeder af den i sidste Numer omtalte Bog: Gutenberg, hans Liv, Værk og Berømmelse, og ligesom vi tror, at disse Gengivelser vil interessere vore Læsere, saaledes er vi ikke i Tvivl om, at et nærmere Bekendtskab med Bogens Tekst for de Fleste vil være en Fornøjelse.

— — —

— — — Efter Typernes Støbning kommer vi til deres Sats. Bogstaverne ligger i Kasser af Træ. Disse er aftalte i 110 Fag for Tysk (Fraktur) og 160 Fag for Antikva-Sats (Latinsk, Fransk, Engelsk etc.). For at kunne sætte orientalske Sprog og Musiknoder er endnu flere Fag nødvendige. Til den sidstnævnte Art af Sats fordres der saaledes Kasser med omtrent 460 Fag. — — — Tidligere behøvede man to Forme til Trykningen af et Ark Papir, en til Skøntrykket og en til Bagsiden — Papiret fugtet og enhver Form tilrettet paa det omhyggeligste, for at der ikke skulde opstaa den ringeste Ujævnhed mellem Sats og Maskine. Til at opnaa et godt Resultat maa man navnlig have gode Valser til at udjævne og paaføre Farven. Forhen lavede man disse af Hestehaar, der vikledes om en Stang og blev overtrukne med Læder. Nu fremstilles de af en Blanding: Lim og Sirup eller Glycerin, Sukker og Gelatine. Haandpressen af Træ, der brugtes endnu i dette Aarhundrede, og som siden Gutenbergs Dage ikke har forandret sig væsenligt, bestaar af to Flader til at trykke mod hinanden og en saakaldet Karre, der trækkes frem og tilbage ved Hjælp af et Haandsving for at paaføre Farven. Trykningen sker dernæst ved at lægge Papirarket om Satsen, lægge Ramme og Deckel paa o. s. v. Efter Trykningen hænges Arket til Tørring, hvorefter det glattes ved Presning. Paa denne Maade kunde man trykke 250—300 Ark paa den ene Side i Timen indtil Friedrich Königs Hurtigpresse i Begyndelsen af dette Aarhundrede konstrueredes og toges i Brug og efterhaanden fortrængte Gutenberg-Pressen fra de større Trykkerier. Det store engelske Verdensblad *Times* tryktes første Gang den 28. November 1814 med denne Hurtigpresse.

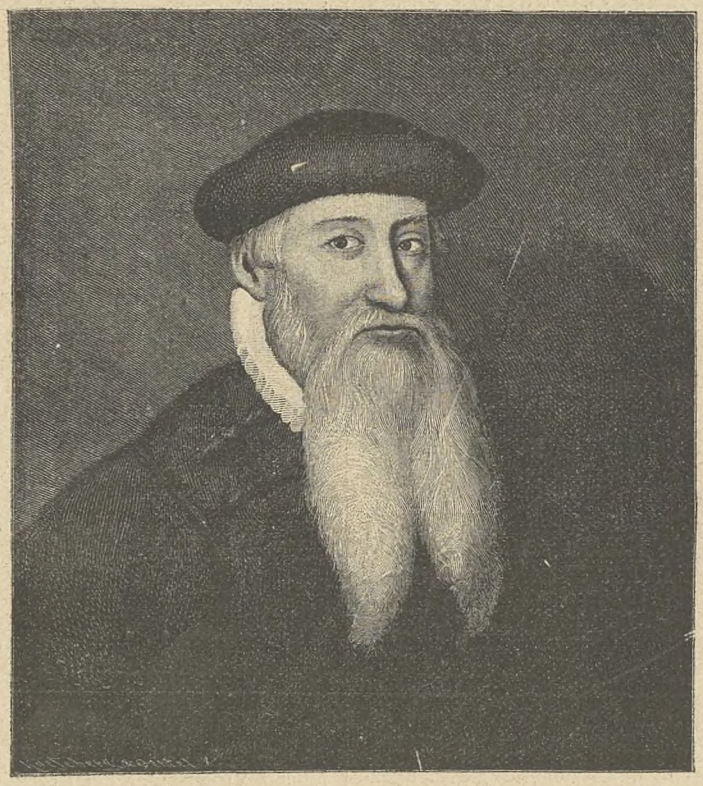

Det formentlig ældste Portræt af Gutenberg.
Efter Mainzer-Kopien af Strassburger-Originalen, der brændte i 1870.

Omtrent saaledes arbejdede man i Praksis i tidligere Tid og omtrent saaledes arbejder jo Bogtrykkerne den Dag i Dag. Man bør deraf ligeledes slutte, at den ældste Bogtrykkervirksomhed i det mindste i Hovedtrækkene er foregaaet paa samme Maade.

— — — Før Gutenberg vovede sig til et saa stort Foretagende som Trykningen af den første Bibel, har han sikkert prøvet og øvet sin Kunst paa mindre Trykarbejder. Hertil egnede de latinske A B C-Bøger til Skolebrug sig fortrinligt, og da navnlig Donaterne, der var indførte i alle Middelalderens Skoler. I Nationalbiblioteket i Paris findes der to Pergamentblade af en saadan Donate. De er fundne i Mainz og 27-linjede, og antages at være det ældste typografiske Arbejde.

Disse Blade viser paa de første 9 Linjer endnu tydeligt det hurtige Slid paa altfor bløde Blytyper; de næste 9 Linjer er allerede mindre slidte, de følgende 6 synes nyligt tagne i Brug og de sidste 3 Linjers Typer er støbte af et bedre Metal.

Efter Donaterne kommer blandt Gutenbergs mindre Arbejder Afladsbrevene i Betragtning. De bestaar af 3 Dele. Den første Del omhandler Anledningen til og Hensigten med Syndsforladelsen, saavelsom Sted, Aar og Dag for Udfærdigelsen og Køberens Navn; den anden indeholder Betingelsen for Syndsforladelsen, d. v. s. hvorledes man skulde føre sit Levned o. s. v., og den tredje Del er Absolutionsformlen for Dødens Vedkommende. Sluttelig er Prisen paatrykt og et allegorisk Segl vedhængt, som gør Brevet gyldigt. Af disse Breve findes der endnu 20, hvoriblandt ét i København. Det 1454. Oplag tryktes paa tysk, det 1455. Oplag paa italiensk Pergament. Oplagenes Størrelse kender man ikke. Der var ladet Plads aaben til Modtagerens Navn og Stedet og Dagen for Udstedelsen — hvilket man tilføjede med Pennen. Aarstallet var derimod paatrykt med latinske Taltegn. Det først bekendte Afladsbrev er dateret Fritzlar d. 12. November 1454. Samtidigt hermed tryktes der en lille Folkebog i Gutenbergs Officin:

»En (For)maning fra Kristenheden imod Tyrkerne«.

Det er et Opraab til hele Kristenheden om at drage ud imod Konstantinopels Erobrere og slaas til sidste Mand. Den nævnte Forfatter lover deri Korsfarerne 12 gunstige Tegn paa Himlen i Aarets Løb og ønsker til Slut:

»Eyn gut selig nuwe Jar.« (Et godt, saligt nyt Aar.)

Opraabet er trykt paa 9 Kvartsider og er skrevet paa Rim.

Imidlertid er det dog Trykningen af Bibelen, som er Gutenbergs første Hovedværk; men det er tillige det mest glimrende Vidnesbyrd om hans Kunst. Til dette Arbejde maatte han skære ca. 100 forskellige Stempler og 2 Alfabeter. I Stedet for Titel bærer første Side sædvanlig Overskriften »Incipit prologus etc.« (ɔ: »Forordet begynder«). Begyndelsesbogstaverne paategnedes eller paamaledes bagefter af Illuminatoren (Dekoratøren) — mest i rødt eller blaat. Begge Gutenbergs Bibeltryk er udaterede. De kaldes efter Linjeantallet den 42- og den 36-linjede Bibel. I lange Tider vidste man ikke, hvilken der var den ældste, og det er først i den nyeste Tid, at Dziatzko gennem en indgaaende Tekstsammenligning har fastslaaet, at den 42-linjede har Forrangen i Alder, ja endog har leveret Manuskriptet til den 36-linjede. Den 42-linjede Bibel tryktes i Aarene 1453—56, og den blev, efter Mainzeren, Heinrich Cremers Notits i Pariserexemplaret, fuldendt i den første Halvdel af Aaret 1456. Han skriver nemlig:

»Denne Bog er dekoreret, indbundet og fuldendt ved Heinrich Cremer, Vikar ved Kollegiatkirken til St. Stephan i Mainz, i det Herrens Aar Ettusindefirehundredeogseksoghalvtreds, paa Himmelfartsfesten for den glorrige Jomfru Maria. Gud ske Lov. Alleluja etc.«

Af denne Bibel har man hidtil opsporet 31 Eksemplarer: 10 paa Pergament og 21 paa Papir.

Hvilken Værdi disse Bøger i vore Dage besidder, kan man let forstaa, naar man faar at vide, at et ufuldstændigt 1-Binds Pergament-Eksemplar (Perkins, London) i 1873 opnaaede en Pris af 77,000 Mark, medens et Papireksemplar (Syston-Bibliotheket, London) i 1885 kostede 78,000 Mark. Et fuldstændigt Eksemplar har 641 trykte Blade uden Indholdsfortegnelse. Af Oplaget — der vel næppe har været under 100 Eksemplarer — synes 1/3 at være bleven trykt paa Pergament, der kostede næsten 3 Gange saa meget som Papir. Arbejdet har næppe været nogen god Forretning for Gutenberg.

Som Gutenbergs sidste Værk har vi allerede nævnt Katholikon'et. Det er en latinsk Ordbog med Grammatik, en Art Encyklopædi, hvis Tekst Dominikaneren Johannes Balbus fra Genua fuldendte i Aaret 1286. Bogen bestaar af 373 tættrykte 66-linjede Folioblade.

En særegen Værdi faar Værket ved sin Slutningsbemærkning:

»Med den Allerhøjestes Bistand, paa hvis Vink den Umyndiges Tunge bliver talende, og som ofte aabenbarer de Smaa, hvad han skjuler for de Vise, er denne fortræffelige Bog, Katholikon, i Aaret 1460 efter at Herren blev Menneske, færdigtrykt uden Hjælp af Rør, Griffel eller Pen, men kun ved Hjælp af den vidunderlige Overensstemmelse i alle Forhold mellem alle Dele og Forme, i det velsignede Mainz, en af den berømte tyske Nations Stæder, den Nation, hvem Guds Huldsalighed gennem frivillige Naadesgaver og høj Aandsklarhed har værdiget at foretrække og fremhæve over alle andre Nationer.

Hellige Fader, Dig og Sønnen og den Helligaand ydes Lov og Ære som den treenige Guddom.

Bogtrykkerne. Træsnit af Jost Amsun. (Af Schoppers Panoplia 1568.)

Kling til Kirkens Pris i denne Bog Katholikon. Og glem ikke at prise den gode Jomfru Maria.

Gud ske Lov.

— Af Katholikon'et findes der endnu 25 Eksempl. rundt omkring.

— — —

Til Slut gengiver vi et Par af Bogens Samling mere bekendte Udtalelser om Bogtrykkerkunsten:

»Thi hvem véd ikke, at denne af *vore Landsmænd* sidst opfundne Kunst kan skade den Dødelige ligesaa meget, naar fejlfulde Eksemplarer cirkulerer mellem Folk, som den kan gavne med godt korrigerede Eksemplarer.«

Johann Müller (Regiomontanus), Königsberg i Franken (1436—1476), i sin Fortale til et Indlæg imod Gerhard von Cremonas's »Planetensystem«, Nürnberg omtr. 1474—75.«

— — —

»Den næsten guddommelige Kunst, at trykke Bøger med støbte Bogstaver blev opfunden indenfor Murene af den gamle Stad Mainz paa Frederik III. Tid 1450. Da udgik Værket fra den berømte *Johann Gutenberg* lig en levende Strøm. Man siger, at den gamle Stad Strassburg har ernæret ham i sit Skød fra Barnsben af; men Mainz med alle Borgerne gav ham frydelige Gaver. Der begyndte han sin Virksomhed, men hér modnedes hans Værk o. s. v.«

Af en latinsk Lovsang af Mainzer Korrektøren Johannes Arnoldi Bergellanus (fra Bürgel), Mainz 1541.

— — —

Skulde Nogen ønske Bogen, kan Bestilling (Prisen er anført i sidste Numer af *Typ.-Tid.*) indsendes til Bladets Redaktion i Løbet af de første 8 Dage.

PER TORNAM.

ABCDEFGHIJMNOPQ
RST Dabcdefghilmnopqrs
stuß

Typerne til den 36-linjede Bibel. (Faksimile efter Originalen.)

Nær og fjærn.

I Foreningslokalet paabegyndes paa Tirsdag Aften Kl. 9 en Serie af de fra sidste Vinter kendte hyggelige Soiréer. Som sig hør og bør lægger Gutenberg-Koret for, men ogsaa anden fortrinlig Assistance vil medvirke. Damerne er som altid mellem Typograferne velkomne.

Bevægelse. Der hersker for Tiden den livligste Omsætning paa Typografernes Arbejdsmarked. Der er gode Konjunkturer i Forretningsverdenen, og vi faar vor Part deraf. Som Følge heraf søger Bogtrykkerne efter Arbejdskraft, og særlig er Akcidenssættere kostbare og efterspurgte. Desuden har tilfældige Omstændigheder medført forskellige Avancementer, saaledes for Jens Chr. Høyer, der er bleven Faktor i Vejle, Jens Sørensen fra Græbe, som i Dag holder sit Indtog i Bagges Bogtrykkeri og for Alfred V. Larsen fra O. C. Olsen & Co., der har overtaget Bestyrerpladsen i Fjeldsøes Trykkeri efter gamle Meyer. Disse tre giver atter Plads for Andres Forhaabninger, og i det Hele taget virker den almindelige Travlhed ret heldig paa Typografernes Fastlønsforhold, som er i en glædelig Fremgang som Følge af Lovene for Tilbud og Efterspørgsel.

I Nakskov blev paa en den 13. ds. afholdt ekstraordinær Generalforsamling af Typograferne enst. vedtaget Oprettelsen af en Fagforening med Tilslutning til Fællesorganisationen.

Tiden, der trykkes af Hr. Direktør GEORG A. BACH (I. Cohens Bogtrykkeri) meddeler, at I. Cohens Bogtrykkerier (Georg A. Bach), som har indrettet sig særligt for Katalogtryk o. l., har faaet det store Oplag af Kataloger til Glyptoteket overdraget. »Den energiske Hr. Bachs velkendte Fagduelighed«, siger Bladet, »borger for, at Katalogerne vil blive den udsøgte Kunstsamling værdig«.

Vi skal se efter!

Dødsfald. Faktor J. EMIL MEYER, der bestyrede det Fjeldsøeske Bogtrykkeri, velkendt i den ældre typografiske Verden, er Søndag Nat afgaaet ved Døden. Efter at have udgivet Kerteminde- og Vordingborg Avis, har han som mangeaarig Faktor i Cohens Bogtrykkeri, som Anlægger og Bestyrer af det Mallingske Bogtrykkeri i Kristiania og derefter som Faktor ved *Slagelse-Posten* altid vist sig som en dygtig, nidkær og afholdt Fagmand.

Jordfæstelsen finder Sted paa Søndag den 21. Februar Kl. 12 fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Scheiblers Priskonkurrence, fra hvilken man forhaabenlig snart kan vente et Resultat, har givet Faktor A. M. WATZULIK Anledning til bl. a. at udtale:

»Det er ganske interessant at se, hvorledes de nordiske Kolleger har anstrængt sig for at vise deres tekniske Færdighed. Konkurrencearbejderne, der alle er udførte i Sats — altsaa ikke tegnede — viser, paa nogle faa ret rosværdige Undtagelser nær, den egenlige nordiske Akcidenskunsts nuværende Standpunkt. De fleste Udkast er ret og slet simple og dagligdags, og de lader i mere eller mindre Grad meget tilbage at ønske med Hensyn til Klarhed og Tydelighed. Ogsaa her finder man de samme Svagheder, som man saa ofte ser: Uforstand med Hensyn til Valg af Skrifter og disses Virkning. I det Hele har den nordiske Typografi endnu ikke traadt sine Børnesko, men vi har den Vished, at en alvorlig Stræben ogsaa er tilstede i fuldt Maal blandt disse vore Kolleger.«

Han mener dog, at mange tyske Kolleger kan lære noget af de mest originale Udkast, nemlig Simpelhed, Originalitet og Virkningsfuldhed. En Annonce med faa Linjer og faa Hjælpemidler kan ofte virke langt mere end en overlæsset og mejsommelig udført Kunstannonce.

En Sættemaskine er efter syv Aars Arbejde bleven konstrueret af Mekaniker C. HANSEN i Nyborg. Apparatet ligner en Symaskine.

Typerne kastes ned i en Messingtragt, hvorefter de vendes af et Par Staalfingre, som føre dem ind til »Kontrolløren«. Der rettes de og sættes i Linjen. Naar Linjen tildels er fuld, ringer en Klokke; Linjen skydes over, og en ny paabegyndes. Hr. Hansen, der agter at tage Patent paa Maskinen, mener, at den kan udføre to til tre Mands Arbejde. *(Haandværkerbladet.)*

Agitér for Tilslutning til

Den typografiske Trykkerforenings

MASKEBAL

Lørdag den 27. ds., Aften Kl. 8½

i Wittmacks Lokaler.

Føniks store Orkester

udfører Musiken under Ledelse af Hr. WITTZANSKY.

Kl. 9½: **Atleth-Præsentation.**

Jærnvægtsøvelser

af Medlemmer fra en herværende kendt Klub.

Kl. 10½: *Eneste Opførelse af Revyen*

Vore egne Vinnever.

Fagligt Øjebliksbillede med aktuelle Viser i én Plade

af Trykkernes Rimsmed.

Kl. 12: *Fællesspisning* à la carte.

NB. Efter Bordet danses i begge Sale.

Billetter faas foruden hos de paa de udsendte Programmer nævnte Kolleger endvidere hos Hr. *Bergenholz.*

Agitér for Tilslutning!

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Den 15. Februar. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Formanden gav forskellige Meddelelser.

2. Kolding Lokalafdeling fremsender de mod d'Hrr. Niemann og H. P. Hansen nedlagte Protester, som vare indkomne fra Den typ. Forening i København, fra forskellige Medlemmer i København, fra Faaborg, Næstved, Odense og Randers Lokalafdelinger. — Formanden meddelte, at han fra Niemann havde modtaget en »bestemt Protest mod, at Spørgsmaalet om hans Optagelse blev sat til almindelig Afstemning, da han ikke vilde gaa polsk Tiggergang, hvorfor han i saa Fald tog sin Indmældelse tilbage«. Herpaa havde Formanden svaret, at naar Niemann paa Forhaand erklærede ikke at ville bøje sig for Foreningens Vedtægter, saa maatte han hellere sejle sin egen Sø. — Kongressen vedtog som bekendt i sin Tid Regler for Blokadebryderes Optagelse, der gik ud paa Karantænebestemmelser og Optagelse enten af Generalforsamling (for Københavns Vedkommende) eller almindelig Afstemning (for centraliserede Foreninger). — Hovedbestyrelsen besluttede imidlertid, i Kraft af de nedlagte Protesters Mængde og Vægt, at støtte sig til Dansk typ. Forenings Loves § 24. Begges Optagelse nægtedes.

3. Forespørgsel fra Hillerød Lokalformand om, hvorvidt et Medlem, der ikke er understøttelsesberettiget (ikke har betalt længe nok), kan erholde Laan for at rejse i Plads. — Ja.

4. Det besluttedes at udsende helt ny Skemaer i Overensstemmelse med Beregnerens stillede Spørgsmaal til Beregning af Kasserne.

HVIDTFELDT.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Den 14. Februar. Alle mødte.

Det vedtoges at lade Medlemsfortegnelsen (ogsaa for den statsanerkendte Afdeling) trykke sammen med Regnskabet. — Der forelaa Svar paa et Andragende til Frederiksberg Kommune om Moderation paa Hospital; man tilstod Hjælpekasserne samme Begunstigelser som statsanerkendte Kasser for Medlemmer, der vare optagne inden 1. Januar 1894, dog kun forsaavidt Paragraf 3 i Kassernes Love (som angaar Udelukkelse af Medlemmer, der miste deres Rettigheder i Den typ. Forening eller Den typ. Trykkerforening) *udgaar.* Styrelsen kunde ikke paa nogensomhelst Betingelse gaa med hertil, og man vedtog at sende en Skrivelse til Frederiksberg Kommune for at faa Motiverne til dette Forlangende at vide. — En Enke efter et for flere Aar siden afdød Medlem ønskede at benytte Kassernes Læge; kunde *ikke* bevilges. — Et Medlem var bleven paakørt paa Købmagergade af en Omnibus, endskønt han gik paa Fortovet, og indlagt paa Hospitalet. Det vedtoges at søge nærmere Oplysninger om dette Tilfælde, og eventuelt gøre Erstatningskrav gældende overfor Aktieselskabet med Hensyn til Udgifterne under Sygdommen. — I Anledning af, at der næsten altid var Pladsmangel paa Frederiks Hospital, saaledes at de Syge maatte vente i flere Dage, inden de kunde blive indlagte, besluttedes det at fremdrage dette Forhold i de samvirkende Sygekasser.

Lægespørgsmaalet. FORMANDEN foreslog, som Resultat af sine Overvejelser, at inddele København og Omegn i 23 Lægekredse (nu 7); endvidere oplyste han, at han havde rettet Anmodninger til Læger i disse 23 Krese om eventuelt at være Kassens Læger; de havde næsten alle svaret bekræftende. Form. mente, at hvis hans Forslag vedtoges, var Formaalet, at lette Adgangen til Lægehjælp for Medlemmerne, naaet. — Flere af Styrelsens Medlemmer udtalte deres Misbilligelse af, at Formanden havde rettet Anmodninger til Lægerne, forinden han vidste, om Styrelsen vilde gaa med til hans Forslag; endvidere mente man, at Forslaget var for vidtgaaende. — Efter en længere Diskussion *vedtoges* følgende Resolutioner: 1) »Styrelsen betragter den af Formanden skete Henvendelse til Læger som aldeles privat og Styrelsen uvedkommende« (vedtaget med 3 St. mod 2). 2) »Styrelsen beslutter, at lade det foreliggende Forslag cirkulere for i et senere Møde at tage Beslutning og eventuelt lade denne gaa til Generalforsamlingens Afgørelse« (vedtaget med 4 St. mod 1). — Derimod *forkastedes* følgende: »Styrelsen vedtager at tilskrive de nuværende Kasselæger, forsaavidt de har faaet Skrivelse fra Formanden, at Styrelsen ønsker et Møde med d'Hrr. Læger for at konferere med dem om Lægeforholdene ved Kassen« (forkastet med 4 St. mod 1) samt »Stille Sagen i Bero og henvise den til Generalforsamlingen« (forkastet med 4 St. mod 1). O. J.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. JOH. JENSEN. I Morgen: Hr. A. R. ANDERSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Nyt Medlem: Trykker Rudolf Møller Dam, udlært 4/12 1896 hos Simesen (arbl.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 624 (Dsk. t. F.), Niels C. J. Carlsen (Missionstr.) fra Vordingborg. 716 (Dsk. t. F.), Just Petersen (Missionstr.) fra Næstved. 1065 (Dsk. t. F.), Valdemar Larsen (C. Andersen) fra Rejse. 1145 (Dsk. t. F.), Jul. L. D. Hansen (S. L. Møller) fra Roskilde. 808 (Dsk. t. F.), Olaf Fritz Svendsen (Hoffensberg) fra Rejse. 1123 (Den t. F.), Paul Lüder (B. Nielsen) fra Rejse.

Bortrejst: 540 (Norsk Centralf.), Jens Chr. Høyer (I. Cohen) til Plads i Vejle.

Til **de strejkende Havnearbejdere i Aarhus** har jeg modtaget: Hannover Kr. 2.50, Aamodt 0.80, Bording 6.70, Nogle Bladsættere 5.00, Nationaltid. 3.00 — ialt Kr. 18.00. Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hos Lokalformanden i Odense henligger et Brev til Typograf VINDELIN.

Tilbagekaldelse: Aarhus. Af C. C. WORM har jeg nu modtaget Kr. 12.60, hvorfor den i sidste Nr. anførte Udslettelse herved tilbagekaldes. LOKALF.

Tiltraadte: Helsingør, 344, Carl Einar Christensen fra København. Vejle, 540, Jens Chr. Høyer (Dgbl.) fra København.

Bortrejste: Nyborg, 1147, Marius Kleiner paa Rejse. Odense, 1020, M. L. Henningsen til Plads i Kolding.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften paabegyndes Indøvelsen af Sange til Sommerturene m. v. Tilgang til Koret modtages Kl. 10. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Gentofte. Start Trianglen Kl. 10. Køref. Nilsson og Ystrøm.

To Sættere,

vante til Akcidens- og skematisk Sats, kan faa Plads i København. Billet mrkt. »36« tilsendes Typ.-Tid.s Ekspedition.

Trykker.

En dygtig og paalidelig Trykker kan faa en varig og godt lønnet Plads i København. Billet med Referencer mrkt. »A.« indlægges paa dette Blads Ekspeditionskontor.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 8
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 26. Februar 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Voldgiftsretten.

Udskrifter

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Mandagen den 15. Februar 1897 holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og O. C. OLSEN.

Retten valgte enstemmig Hr. LAUR. MADSEN til Formand, Hr. V. BERGENHOLZ til Næstformand. Til Sekretær og juridisk Konsulent for Retten antoges Overretssagfører OSKAR JOHANSEN.

I FORMANDENS Forfald ledede NÆSTFORMANDEN Mødet.

Retten afsagde følgende

Kendelse i Sag Nr. 1/1897.

Ved Skrivelse af 6. Juli 1896 har Hr. Victor Petersen for Den typografiske Forening fremsat følgende Spørgsmaal til Voldgiftsretten:

»Har en Paketsætter Ret til at sætte og beregne de i Manuskriptet forekommende Rubrikker og Streger?«

Da det ikke i Skrivelsen er oplyst, at der er begaaet et Brud paa Tarifen, eller at der foreligger Meningsforskel mellem Principaler og Svende angaaende Fortolkningen af Tarifen, ansér Retten sig i Henhold til Tarifens §§ 47 og 48 ikke for kompetent til at besvare det fremsatte Spørgsmaal og dømme derfor saaledes i Sagen:

Denne Sag afvises.

Retten afsagde følgende

Kendelse i Sag Nr. 2/1897.

Ved Skrivelse af 25. Januar 1897 har Bestyrelsen for Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier, næst at fremsende i Afskrift en Arbejds-Overenskomst, oprettet med de i Dagbladet *Tiden* beskæftigede Sættere, anmodet Voldgiftsretten om at afgøre: »hvorvidt Sætning af en Del af Bladets Tekst kan ske i Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkeriers Sætteri i Tordenskjoldsgade Nr. 16«.

I Skrivelsen har Bestyrelsen bl. a. anført følgende:

Fredagen den 8. Januar blev 2 af Sætterne i Dagbladet *Tiden* med 8 Dages Varsel opsagte til at fratræde deres Pladser. Da derefter 2 af Sætterne som Repræsentanter for samtlige Sættere i nævnte Dagblad henvendte sig til Aktieselskabets Direktør, Bogtrykker Georg A. Bach, for at erfare Grunden til den stedfundne Afskedigelse, svarede denne, at det var Forespørgerne uvedkommende og i Gentagelsestilfælde vilde bevirke disses Afskedigelse. Som Følge heraf indfandt Den typografiske Forenings Formand sig hos Hr. Bogtrykker Bach, som gentog, hvad der den foregaaende Dag var sagt de to Repræsentanter for Personalet. Da Formanden derpaa fremsatte Formodning om, at Grunden til den ene af de to Afskedigelser maatte søges i, at vedkommende Sætter ved Overenskomstens Udarbejdelse var optraadt paa Personalets Vegne, svarede Hr. Bogtrykker Bach hertil, at Aarsagen til Afskedigelserne simpelthen var Indskrænkning af Personalet paa Kultorvet, for at en Del af Arbejdet kunde blive udført i Tordenskjoldsgade.

Det udtaltes derhos i den anførte Skrivelse, at Aktieselskabets Direktør, paa Sætterpersonalets Opfordring om at tage Afskedigelserne tilbage, var indgaaet paa at forlænge Opsigelsesfristen til Voldgiftsrettens Dom var falden, hvorhos der sluttelig nedlægges Paastand paa: »at hele den Optræden, der fra Typograferne og deres Forenings Side er udvist overfor os, stemples som upassende og af Voldgiftsretten misbilliges, og endvidere, at den ærede Voldgiftsret erkender, at der Intet er til Hinder for, at Sats til Dagbladet *Tiden* udføres i Aktieselskabets Sætteri i Tordenskjoldsgade Nr. 16.«

I Skrivelse af 4. Februar 1897 til Voldgiftsretten har Dagbladet *Tidens* Sætterpersonale bl. a. anført, at det er det ommældte Aktieselskabs Mening, at den Sats, som eventuelt sættes i Selskabets Trykkeri i Tordenskjoldsgade, skal udføres til betydelig lavere Pris, end den Overenskomst, som er truffet mellem Aktieselskabets Bestyrelse og Trykkeriet, fastsætter som Pris paa Sats i Dagbladet *Tiden*, og at det særlig under denne Forudsætning er uberettiget at lade en Del af Satsen udføre i Trykkeriet i Tordenskjoldsgade, og har Personalet i Henhold hertil nedlagt Paastand paa: »at det forbydes Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier — i Følge den bestaaende Overenskomst med *Tidens* Sætterpersonale — at lade nogen som helst Sats til Dagbladet *Tiden* udføre udenfor dette Blads Sætteri paa Kultorvet, samt at de øvrige Punkter afvises som den ærede Voldgiftsret uvedkommende«.

Saaledes som Sagen foreligger for Voldgiftsretten, idet der særligt ikke er rejst Strid om Betalingen for det Arbejde, der eventuelt maatte blive udført udenfor Sætteriet paa Kultorvet, vilde Retten alene have at afgøre den bestaaende Meningsforskel mellem Bestyrelsen for Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier og Sætterpersonalet i Dagbladet *Tiden* om, hvorvidt det i Almindelighed er det nævnte Aktieselskab tilladt at lade Sats til Dagbladet *Tiden* sætte i Selskabets Trykkeri i Tordenskjoldsgade i Stedet for paa Kultorvet, men da dette Spørgsmaal, hvis bekræftende Svar synes selvfølgelig, ikke angaar Fortolkningen af Tarifen, ansér Retten sig ikke for kompetent til at tage det under Paakendelse og dømmer derfor saaledes i Sagen:

Denne Sag afvises.

V. BERGENHOLZ.

OSKAR JOHANSEN.

Da den første Sag omhandler et reelt Spørgsmaal, uden at der ved Sagens Indankning er fremsat de Grunde, som har foranlediget det, og da den af Voldgiftsretten til Afvisning paaberaabte § 47 nok kan opfattes som kun givende Retten Myndighed til at beskæftige sig med faktisk paaviselige Tarifstridigheder, foranlediger den ikke til særlig Omtale udenfor den Meddelelse, at Sagen blev indanket i Juli Maaned f. A. og først nu er paadømt.

Derimod forekommer det os, at den anden Dom kan give Anledning til nogle Bemærkninger, rent bortset fra det støttende Supplement den er til vore Artikler om Opsigelse. Man faar nemlig ved Dommens Afvisning det Indtryk, at det eneste, der har reddet Hr. BACH fra at blive dømt, er, at det positive Bevis for, at han vilde lade Arbejdet udføre i Aktieselskabets Bogsætteri i Tordenskjoldsgade *for en billigere Betaling*, har manglet. Da det imidlertid ikke godt kan tænkes, at Interessen hos Hr. Bach og Aktieselskabet for at iværksætte en for Forretningsgangen saa generende og tidsspildende Ordning som den anførte Udførelse af en Del af Bladets Arbejde et helt andet Sted, end hvor Redaktion og Sætteriet findes, skulde have anden Aarsag end den pekuniære Fordel, som deraf kunde flyde, forekommer det os alligevel mærkeligt, at Retten ikke har ladet sine Præmisser tale et saa tydeligt Sprog derom, at Hr. Bach — hvis Opfattelsesævne vi ikke er i Stand til at bedømme — faar den absolute Forstaaelse af, at hvis det, som af Personalet fremhævet, *er* Meningen at faa det billigere udført, da kan *selvfølgelig* Bladets Arbejde i Bogsætteriet ikke finde Sted.

Nu kan man maaske ræsonnere, at dette fra Rettens Side er fuldstændig korrekt, thi naar der ikke for Brud paa den

mellem Parterne oprettede Priskurant er fremlagt faktiske og oplysende Beviser, da er det ikke alene Dommernes Ret, men endogsaa deres Pligt at undgaa enhver Tilkendegivelse af en saadan eventuel Stilling. Selvfølgelig kan der disputeres derom, men Ingen vilde være mere villig til at respektere en saadan Opfattelse end vi, *hvis* det var en for alle Sager og under alle Omstændigheder konsekvent Rettesnor for Voldgiftsrettens Præmisseaffattelse. Men er den det? Nej, det synes ikke. Endnu i samme Sag viser Inkonsekvensen sig i Præmisserne, og det endda overfor en Side af den, om hvilken Retten erklærer, at »det ikke angaar Fortolkningen af Tarifen«, og hvorom den som Følge deraf er langt mere uberettiget til at udtrykke *sin* Mening, end i det af os fremdragne Tilfælde. Det er, naar den, efter at have afvist enhver Tanke om sin Indblanding i Bedømmelsen af »hele den Optræden, der fra Typograferne og deres Forenings Side er udvist overfor os (Bach)«, konkluderer, at det eneste, Retten vilde have at afgøre, er »den bestaaende Meningsforskel mellem Bestyrelsen for Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier og Sætterpersonalet i Dagbladet *Tiden* om, hvorvidt det i al Almindelighed er det nævnte Aktieselskab tilladt at lade Sats til Dagbladet *Tiden* sætte i Selskabets Trykkeri i Tordenskjoldsgade i Stedet for paa Kultorvet«. Her erklærer nemlig Retten, at da dette Spørgsmaal *ikke angaar Fortolkningen af Tarifen*, ansér Retten sig *ikke for kompetent til at tage det under Paakendelse*, men udtaler ikke desto mindre i Præmisserne, at *dets bekræftende Besvarelse iøvrigt synes selvfølgeligt.* Naar Retten kan udtale den Art private Meninger om Noget, der, som den selv erkender, ligger udenfor dens Bedømmelseskompetence, og som — da Ingen har Anledning til at tillægge Udtalelserne allerringeste Betydning — ingen Værdi har udover den *personlige Sympati*, den kan afspejle for Kollegerne, saa maatte det dog være langt naturligere om Retten *paa lignende Vis* havde udtalt sig overfor det andet Spørgsmaal, der ligger under dens Ægide, og hvis Besvarelse kunde have tjent Appellanten til Advarsel og derved hindret Fortsættelsen af den beklagelige Strid mellem Parterne samt sparet Retten for nye Møder og ny Ulejlighed.

Imidlertid kan vi ikke være utilfredse med Afvisningen, for saa vidt som den stiller Personalet endnu mere frit overfor Modparten end forhen. Men om Klageren deraf ræsonnerer, at han har bedst af at vise lidt mere Hensynsfuldhed overfor sit Personale, hvilken Erkendelse vi gaar ud fra var bleven Resultatet ved den omspurgte tydeligere Udtalelse, ansér vi for tvivlsomt, selv om vi ønsker det af Interesse for begge Parter.

Typografernes Sportsklub

kan i næste Maaned fejre sin 10-aarige Bestaaen, idet dens Stiftelsesdag er den 10. Marts. I den Anledning forberedes der en Festlighed, som skal afholdes i Wittmacks Lokale Søndag den 14. Marts. Ved denne Lejlighed vil der bl. a. finde en Opvisning Sted af Klubbens bedste Gymnastikere under Ledelse af deres dygtige Lærere.

Sportsklubben har i denne sin 10-aarige Bestaaen kunnet glæde sig ved en jævn Interesse fra den typografiske Stands Side, en Interesse, der har gjort det muligt for Klubben at eksistere paa et Tidspunkt, da adskillige af dens Kolleger maatte lide Straadøden.

Det var i 1887 at det lykkedes d'Hrr. Folketingsmand Herman Trier og Overretssagfører C. Staal — maaske navnlig den sidste — at rejse Arbejderne til Forstaaelse af, at der var andre Opgaver for dem, end at lade deres Ryg kroges i Arbejdets Trædemølle uden at gøre noget for at faa den rettet, og at der var andet at bruge Fritiden til end at døse den hen i Uvirksomhed — maaske i et Værtshus mindre sunde Atmosfære. De gjorde Arbejderne begribeligt, at den første Betingelse for at kunne føre Kampen for Tilværelsen med større Held var at have et sundt og stærkt Legeme.

Og hvad var vel mere skikket dertil end Udøvelsen af Friluftssporten? Den sunde Motion i den friske Luft skulde nok jage Arbejdets Støv ud af Lungerne, forny Blodet og faa det til at rulle raskere gennem Aarerne. Og medens man hidtil havde betragtet Sporten som noget, der kun kunde udøves af Bourgeoisiets velhavende, men mindre beskæftigede Sønner, saa man nu pludselig Arbejderne i Tusindvis flokkes om Fodbold og Kricket. De øde Fælleder fik Liv og befolkedes om Aftenen og om Søndagen med Tusinder af solbrunede Mænd, hvis hvide Dragter lyste i Solskinnet og gav den grønne Flade et Præg af Folkeliv, som maatte virke i høj Grad oplivende.

Blandt de Fag, der organiserede sig i Sportsklubber, var bl. a. Typograferne, Skomagerne, Skræderne, Tobaksarbejderne, Malerne osv. Under den Reaktion, som nogle Aar efter indtraadte i Begejstringen for den ny Sag, bukkede nogle af disse Sportsklubber under eller assimilerede sig med andre, hvor Tilgangen ikke var begrænset til et enkelt Fags Medlemmer. Men blandt de, der overvandt Børnesygdommene, var Typografernes Sportsklub, der den Dag i Dag kan glæde sig ved en temmelig rodfæstet Eksistens.

Hvad der navnlig bevirkede, at adskillige Klubber afgik ved en altfor tidlig Død, var den lange, kedelige Vintersæson, i hvilken Friluftssporten maatte hvile; derved sløvedes ganske naturligt Interessen for Klubben en hel Del. Men denne uheldige Omstændighed kom Typografernes Sportsklub heldigt over, idet den begyndte at drive Gymnastik i Vintermaanederne. Dette bidrog i høj Grad til, at Fagets unge Medlemmer sluttede sig til Klubben, og den gaar nu sit 10-aarige Jubilæum i Møde med et Medlemsantal, der ikke er saa langt fra de Hundrede.

Udøvelsen af Gymnastik er da nu næsten bleven Hovedvirksomheden indenfor Klubben, og naar Klubben derfor, som sagt, den 14. Marts fejrer 10-Aarsdagen, sker det da ogsaa med at vise Kollegerne en Prøve paa, hvad der i den Henseende udrettes. De, der har haft Lejlighed til de foregaaende Aar at overvære Klubbens Gymnastikopvisninger eller har set enkelte af Klubbens Medlemmer, naar de har assisteret ved Fester, og beundret deres dristige Spring og smidige unge Lemmer, vil jo vide, hvilken Fornøjelse det er at overvære en saadan Opvisning. Vi tager ikke i Betænkning at sige, at der her er præsteret Ting, som ret vel kan maale sig med, hvad vore større bekendte Gymnastikforeninger har kunnet vise ved deres offenlige Opvisninger.

Festen vil desuden faa yderligere Interesse i Aar ved, at der vil blive fremvist *Brydning*. En Del af Klubbens Medlemmer dyrker nemlig ogsaa denne højst moderne Sport, der jo i de sidste Aar næsten har stillet al anden Sportsopvisning i Skygge. Og den maa da ogsaa siges at høre til noget af den mest interessante og spændende Sport for Tilskuere at overvære.

Alt i alt indtager Typografernes Sportsklub for Øjeblikket en mere sikker Position end nogensinde. Dens aarlige Opvisninger er ved at gaa ind i Typografernes almindelige Bevidsthed som en af de Begivenheder, man *maa overvære*, og som bibringer En en ganske behagelig Følelse af Stolthed paa Standens Vegne over, at der endnu findes Krummer i det danske Folk.

Vi skal endnu notere, at *Gutenberg-Koret* assisterer Festen med nogle af sine smukkeste Sange og at der efter Opvisningen er Fællesspisning og Bal. Forøvrigt overlader vi Kollegerne selv at danne sig et Begreb om Festens Karakter ved at studere det udførlige Program, som netop i disse Dage omsendes til Trykkerierne.

En Misbilligelse.

I Anledning af Referatet i *Typ.-Tid.s* sidste Numer af Hjælpekassernes Styrelsesmøde, hvor det fremhæves under Behandlingen af Lægespørgsmaalet, at Formanden var Genstand for flere Medlemmers Misbilligelse, fordi han havde rettet Anmodninger til Lægerne forinden han vidste, om Styrelsen vilde gaa med til hans Forslag — hvilket er meget korrekt —, finder jeg mig foranlediget til at oplyse her, hvad *gentagne Gange* skete i Styrelsesmødet *forinden* Misbilligelsen vedtoges, at denne Henvendelse til Lægerne var rettet som et i Form ganske almindeligt Spørgsmaal og uden Spor af forpligtende Betydning hverken for Styrelsen eller for mig personlig; men jeg ansaa det nødvendigt, da jeg i et foregaaende Møde var bemyndiget til at stille Forslag til en anden Ordning af Lægeforholdet (*Typ.-Tid.* 20/12 96), at gøre dette saaledes, at *hvis* Styrelsen gik med til de af mig foreslaaede Lægekrese, der da ikke skulde savnes det *vigtigste* Grundlag for Forslaget, nemlig Lægeassistancen.

Forhaabenlig vil man efter dette være i Stand til at se, at »Egenraadigheden« — som *Misbilligelsen* giver Indtryk af at være tilstede — ikke er synderlig anmassende, hvorved *Motivet* til Misbilligelsen for de Fleste sikkert vil være lige saa dunkelt som det er for mig selv.

GUSTAV CLAUSEN,
f. T. Formand.

Nær og fjærn.

Trykkerforeningens Maskebal finder, som annonceret, Sted i Morgen Aften i Wittmacks hyggelige Lokaler paa Gammelholm. Til Afveksling fra foregaaende Aar byder Maskeballet denne Gang paa ekstraordinært arrangerede Fornøjelser som *Jærnvægtsøvelser* og Opførelse af en *Revy*, betitlet »Vore egne Vinnever«, og som omhandler alle de aktuelle Spørgsmaal, der i den seneste Tid har været paa Dagsordenen i den typografiske Verden, ligesom en Vise, tilegnet de københavnske Formænd, sikkert vil gøre sig. Disse Overraskelser, i Forbindelse med det forholdsvis lange Pusterum fra de mellem Typograferne sidst afholdte Festligheder, vil sikkert være i Stand til at fylde de wittmackske Lokaler til sidste Plads, saa meget mere, som det gamle Ry om det gode Humør ved Trykkerforeningens Maskeballer endnu holder sig godt, og sikkert ikke vil blive stillet i Skygge heller denne Gang.

Enhver, som ikke naaede at komme med i Koncertpalæet den 30. Januar, og alle de, som mener, at en Fornøjelse hver fjerde Uge ikke kan være formegen Erstatning for det dagligdags Slid, kan ikke gøre noget bedre end købe Billetter til Trykkerforeningens Maskebal.

De gode Tider. Schultz' Bogtrykkeri har uopfordret forhøjet Lønnen for de af Personalet, der havde 18 Kr., til 20 Kr.

Typografernes Understøttelseskasser for Enker og Efterladte har udsendt sit Regnskab for 1896, hvoraf fremgaar, at den fra det foregaaende Aar opførte Kassebeholdning, 3,431 Kr. 49 Øre, er steget med 526 Kr. 57 Øre, saaledes at den nu udgør 3,948 Kr. 6 Øre. I honorable Bidrag er, foruden at Regnskabet er gratis trykt af Hr. Bogtrykker AXEL E. AAMODT, indkommet 367 Kr. 15 Øre, medens selve Medlemsbidraget udgør 2,268 Kr. 40 Øre og Renterne andrager 122 Kr. 35 Øre. Den forsikrede Sum er udbetalt til 7 Medlemmer med ialt 2,100 Kr. Der er indmældt 32 nye Medlemmer, udmældt 1, udslettet 5 og døde de omtalte 7. Kassen tæller nu 416 Medlemmer.

Den aarlige Generalforsamling afholdes paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet, Admiralgade 19, og Dagsordenen indeholder foruden de sædvanlige Punkter et Forslag fra Styrelsen om at forandre Lovenes § 3, 4. Stk. saaledes, at Medlemsrettigheden ikke ophører ved Bortrejse til Udlandet.

Aftenunderholdningen i Tirsdags Aftes i Foreningslokalet var særdeles vellykket. Gutenberg-Koret foredrog med vanlig Bravør og under stærkt Bifald sine kønne Kor- og Solosange, ligesom Hr. CHR. SCHOUW ved Oplæsningen af »Fastelavnsgildet« og Foredraget af de deri indlagte Viser gjorde stor Lykke. — Alt i alt en Aften, som sikkert de fleste af de Tilstedeværende snart vil ønske da capo.

Fagskolen for Boghaandværk har udsendt Beretning om sit fjerde Skoleaar, hvoraf fremgaar, at det forløbne Aar har samlet det største Antal Elever, den endnu har haft. Tillige meddeles, at Bogbindermestrene har tilladt deres Lærlinge at søge Skolens Undervisning fra Kl. 6 Aften, og haaber man — Haabet er lysegrønt! — at Bogtrykkerprincipalerne snart vil følge efter med en lignende Indrømmelse.

Skolen har i 1896 haft sin første kvindelige Elev (Bogbinder), og 3 Islændere og 1 Svensker har søgt Undervisningen, som ialt er frekventeret af 70 Elever, hvoraf de 39 var Gengangere fra foregaaende Aar; i Sætterafdelingen var 6 Svende og 20 Lærlinge, i Trykkerafdelingen: 2 Svende og 13 Lærlinge, og i Bogbinderafdelingen: 14 Svende og 15 Lærlinge. Den stærke Tilgang til Trykkerafdelingen har medført, at denne Klasses Elever er delt i to Hold fra Nytaar.

Med Statstilskudet paa 3000 Kr., Det Reiersenske Fonds Bidrag af 300 Kr. og en overgaaet Kassebeholdning af 8 Kr. 11 Øre opføres Indtægten ialt med 6005 Kr. 47 Øre. Udgiften, hvori er medregnet et tilbagebetalt Laan til Forening for Boghaandværk paa 700 Kr., udgør 5978 Kr. 96 Øre, og Kassebeholdningen ved Regnskabsaarets Udgang er saaledes 26 Kr. 51 Øre.

For Fremtiden vil enhver Elev, der har tilendebragt et Kursus paa Skolen, modtage et skriftligt Vidnesbyrd; og uden et saadant er Ingen berettiget til at henvise til Skolen som Anbefaling for sin Arbejdskraft. Deri vil tillige blive meddelt, hvorlænge han har været Elev og hvorledes han har gjort Brug af Undervisningen.

Beretningen ledsages af en Svendeprøve, der har medvirket til, at de to Fagfæller, som har udført den, har faaet Sølvmedaille. Denne efter vort Skøn gode Idé burde se en fremtidig større Udvikling i Møde, da den i langt højere Grad end den tørre Beretning vil vække Interessen for Fagskolen og dens Virksomhed, og — ved en agitatorisk Benyttelse af et større Oplag — muligvis pekuniært lønne sig.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 22. Februar. Fraværende: TORKILD PETERSEN og BERG, begge syge.

1. Meddelelser. Medlem Nr. 1078, H. P. Olsen, af Roskilde Lokalafdeling, er afgaaet ved Døden uden at være understøttelsesberettiget i Begravelseskassen. — Et rejsende Medlem havde anmodet Odense Lokalafd. om Sygeunderstøttelse for »et Korn« paa Øjet, for hvilket han tidligere var nægtet Sygeunderstøttelse af Nyborg-Afdelingen. Formanden havde svaret Odense Lokalformand, at han skulde lade Vedk. præstere Lægeattest for at være arbejdsudygtig og i saa Fald lade ham indlægge paa Sygehus eller Klinik. Billigedes.

2. Fællesstyrelsen refererede nogle Sager fra Fredericia, Kolding og Nakskov.

3. Hovedkassereren fremlagde Regnskabet for Juli—December 96. Hovedbestyrelsen bekræftede ved sin Underskrift, at der var en Beholdning i Hovedkassen af Kr. 3319.18, i Dansk typ. Foren.s Reservefond Kr. 4145.15, i Begravelseskassen Kr. 11,877.54, i Lokalafdel. 589.45 eller ialt Kr. *19,931.32*, der med Rejsekassens Beholdning af Kr. 2273.74 og Reservefondens Kr. 11,922.78 udgør en samlet Sum af Kr. *34,127.84*. Regnskabet gaar nu til Hovedrevisionen i Ringkøbing.

4. Ved Fremlæggelsen bemærkedes, at Næstved Lokalafdeling det indeværende Kvartal havde modtaget 287 Kr. som Tilskud fra Hovedkassen, hvorfor det vedtoges at forlange en Opgørelse af Afdelingens Indtægter og Udgifter til Dato. HVIDTFELDT.

Agitér for Tilslutning til

Den typografiske Trykkerforenings

MASKEBAL

Lørdag den 27. ds., Aften Kl. 8½

i Wittmacks Lokaler.

Føniks store Orkester

udfører Musiken under Ledelse af Hr. WITTZANSKY.

Kl. 9½: **Atleth-Præsentation.**

Jærnvægtsøvelser

af Medlemmer fra en herværende kendt Klub.

Kl. 10½: *Eneste Opførelse af Revyen*

Vore egne Vinnever.

Fagligt Øjebliksbillede med aktuelle Viser i én Plade

af Trykkernes Rimsmed.

Kl. 12: *Fællesspisning* à la carte.

NB. Efter Bordet danses i begge Sale.

Billetter faas foruden hos de paa de udsendte Programmer nævnte Kolleger endvidere hos Hr. *Bergenholz*.

Agitér for Tilslutning!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. D. A. JENSEN. I Morgen: Hr. PETER HANSEN.

Nyt Medlem: Kvindeafd.: A. S. Andersens Hustru Anna Julie. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1112 (Dsk. t. F.), Chr. Martin Andersen (I. Cohen) fra Roskilde. 2916 (Den t. F.), Vald. E. J. Jensen (arbl.) fra Holbæk.

Bortrejste: 235, Chr. P. Breinholdt (arbl.) paa Rejse. 1546, Niels Peter Petersen (arbl.) til Pl. i Kolding.

Død: Trykker J. P. Petersens Enke Valborg Mariane, 59 Aar.

Til **de strejkende Havnearbejdere i Aarhus** har jeg modtaget: Hannover (2. B.) Kr. 2.50, Aamodt (2. B.) 0.70, Bording (2. B.) 6.45, Nogle Sættere i »Tiden« 2.50, Nationaltid. (2. B.) 2.45, Laur. Madsen (1. B.) 1.00 — ialt Kr. 15.60. Med det tidl. indk. Kr. 18.00 ialt Kr. 33.60. Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Aabent **paa Søndag** 10—12.

V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hos Lokalformanden i Skanderborg, Hr. A. Bernh. Larsen, henligger der 2 Breve til Typograf JULIUS OLSEN.

Nyt Medlem: Køge, Sætter Peter Chr. Daniel Hoppe, udl. 17/2 97 i Østsjæll. Folkeblad efter 4½ Aars Lære, aflagt Svendeprøve (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 1020, M. L. Henningsen og 1546 (Den t. F.), Niels Peter Petersen, begge i Plads).

Bortrejst: Horsens, 1128, C. A. V. M. Lückow til Pl. i Københ.

Udstettet: Kolding, C. O. Olsen (for Restance).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften: Intet Møde. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Bagsværd, over Lyngby hjem. Start Nørrebros Runddel Kl. 10. Køref. Michelsen og F. Nielsen. Styrelsen bedes møde Onsdag.

Trykker.

En dygtig og paalidelig Trykker kan faa en varig og godt lønnet Plads i København. Billet med Referencer mrkt. »A.« indlægges paa dette Blads Ekspeditionskontor.

Typograf.

En Sætter (Provinsianer) søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »T.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Zinkætser.

En dygtig Zinkætser kan faa Plads straks. Man henvender sig til Hr. R. Helmer, Absalonsgade 17, 4. Sal. V.

Korrespondance.

Hr. P. CHRISTENSEN. Deres Indlægs sene Tilsendelse medfører, at det først kan blive optaget i næste Numer. RED.

Den typ. Forenings Regnskab for Hoved- og Arbejdsløshedskassen for 2. Halvaar 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Beholdning 1. Juli 96	8623	31
Medlemsbidrag	2055	60
Do. af Trykkerforeningsmedlemmer	145	5
Do. ekstra à 10 Øre ugtl.	2	30
Indskud	34	»
Brødr. Bergs Gæld	22	86
Laan-Afdrag	4	99
Overskud af Maskeraden 29/2 96 (endv.) Kr. 11.20		
÷ afgivet til Gutenberg-Koret - 5.10	6	10
Overskud af Stiftelsesfesten 20/6 96	92	20
Typografernes Hjælpekasser, Halvdelen til en Adresse	15	»
Kursgevinst ved Køb af 10,000 Kr. Obligationer	125	44
Rente Decbr. Termin 1896	262	48
Dsk. t. F.s Part af Udg. til Typ.-Tid.: April Kv. 355.83, Juli Kv. 427.33	783	16
Salg af Bibliotekskataloger samt Mulkter	14	5
» » Medlemskort	»	50
Kr.	12187	4
Arbejdsløshedskassen.		
Beholdning 1. Juli 96	3996	69
Medlemsbidrag	2055	60
Do. af Trykkerforeningsmedlemmer	145	5
Brødr. Bergs Gæld	9	14
Laan-Afdrag	2	1
Medlemsgæld	2	»
Kr.	6210	49

Udgift.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Fast Understøttelse til 2 Enker	24	»
Strejkebidrag til de samv. Fagforeninger	410	70
Centralisationen (Tryksager 25.60, Rejseudgifter 74.25)	99	85
Tilskud til Malmøturen	32	63
Husleje (Oktbr. 96—April 97)	100	»
Voldgiftsretten	17	12
Biblioteket (nye Bøger 86.15, Bogbind 6.30)	92	45
Til Uddannelse paa Fagskolen	4	50
Inventarium (et Bogskab, 2. Rate 100.00, Landkort 11.00, Ramme 6.00)	117	»
Tryksager (Blanketter, Stemmesedler, Overarbejdstabel etc.)	38	»
Formandshonorar	75	»
Kassererhonorar	250	»
Budløn (inkl. 4.00 for Fanens Udbringelse)	196	»
Bladhold	11	94
Porto (4.34) og Telegrammer (2.90)	7	24
Tilskud til Rejsende i 1. Halvaar 96	106	9
Typ.-Tid.s Underskud (Juli Kv. 854.67, Okt. Kv. 612.70)	1467	37
Diverse (en Dørplade, Penne og Blyanter etc.)	9	85
Beholdning 31. Decbr. 96	9127	30
Kr.	12187	4
Arbejdsløshedskassen.		
Understøttelse (49 Medl. i Juli Kv., 43 i Oktbr. Kv.)	2274	»
Kontrol af Arbejdsløse	7	50
Beholdning 31. Decbr. 96	3928	99
Kr.	6210	49

Status den 31. Decbr. 1896.

Aktiver.

Beholdning 31. Decbr. 1896:			
Obligationer	Kr. 10000.00		
Sparekasse-Indskud	- 4000.00		
Kontant	- 291.51		
		Kr. 14291.51	
12 Andele i Social-Demokraten	Kr. 144.00		
Biblioteket	- 1200.00		
Inventarium etc.	- 1900.00		
			- 3244.00
Diverse Debitorer:			
Dansk typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i Oktbr. Kvartal 96	Kr. 306.35		
Typ.-Tid.s Formue pr. 31/12 96 (Halvdelen)	- 11.04		
Restancer: Medlemsbidrag à 50 Øre	- 268.50		
do. do. à 30	- 6.30		
do- Indskud	- 12.00		
Almindelige Laantagere	- 74.99		
Brødr. Berg	- 937.00		
			- 1616.18
			Kr. 19151.69

Passiver.

Rejsekassens Beholdning pr. 31. Decbr. 1896	Kr. 538.42	
Reservefondens do. pr. do.	- 696.80	
		Kr. 1235.22
Formue 31. Decbr. 96		- 17916.47
		Kr. 19151.69

Medlemsantallet var den 31. Decbr. 1896: **688.**

København, den 31. Januar 1897. V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab er af os undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtigt.

Hovedkassen har haft et Overskud af 503 Kr. 99 Øre, Arbejdsløshedskassen et Underskud af 67 Kr. 70 Øre, Rejsekassen et Overskud af 816 Kr. 77 Øre og Reservefonden et Overskud af 1227 Kr. 12 Øre. Den samlede Formuefremgang i samtlige Afdelinger bliver altsaa 2480 Kr. 18 Øre. I Halvaaret er oversendt til Kolding (til Rejsekassen og Reservefonden): 2090 Kr. 96 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 17. Februar 1897 fandtes en Beholdning af 14120 Kr. 92 Øre.

Da der fra 1. Januar d. A. til Dato har været en Merudgift af . . . . . 170 - 59 -

skulde Kassebeholdningen den 31. Decbr. 1896 være . . . . . 14291 Kr. 51 Øre, hvilket stemmer med ovenstaaende Regnskab og samtlige Bøger, Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

Den 17. Februar 1897. H. JESSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Typograf-Tidendes Regnskab for 2. Halvaar 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Annoncer	388	72
Abonnement	198	7
Underskud	1467	37
Kr.	2054	16

Udgift.	Kr.	Øre
Trykning af Bladets Nr. 27—53	1536	42
Indenbys Forsendelse	129	24
Udenbys do.	98	28
Redaktionshonorar	150	»
Ekspeditionshonorar	100	»
Budløn	17	50
Porto	20	72
Nytaar til Postbude	2	»
Kr.	2054	16

Status den 31. Decbr. 1896.

Aktiver.

Diverse Debitorer:		
Annoncer	Kr. 2.64	
Abonnement	- 19.45	
		Kr. 22.09

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 96 . . . Kr. 22.09

Den 14. Januar 1897. V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtigt.

Den 25. Januar 1897. H. JESSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 9
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 5. Marts 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Paa Glatis.

Forrige Uge modtog vi fra Hr. Trykkeribestyrer P. Christensen

En Forklaring.

Da det fremgaar af Udtalelser i forrige Nr., at man giver min Betegnelse »daarlige Arbejdere« en noget forvrænget Udtydning, skal jeg tillade mig at oplyse, hvad jeg forstaar ved dette Udtryk. Til de daarlige Arbejdere regner jeg først og fremmest dem, hvis Arbejde er saa slet, at det medfører stadige Klager fra Forfatteres og andre Kunders Side, og det er disse, Forretningerne af Konkurrencehensyn er nødte til at afskedige; men foruden denne Undermaalerklasse er der dem, som benytter enhver Lejlighed til at »holde blaa« eller lave Fest paa Arbejdsstedet, og hvis Spektakler ikke alene hindrer dem selv i at arbejde, men tillige forstyrrer de Kamerater, der helst vil passe deres Gærning i Ro og Fred; endvidere Surkaalsmagerne, der laver Regning ved bare at skrive op paa ikke udført Arbejde, men ikke holder Regnskab dermed, og som ikke undser sig ved at lade et Værk, i hvilket flere har været beskæftigede, slutte uden saa meget som at anmælde deres Skyld, saa at Forretningen ved at gøre alle deres Medarbejdere Ulejlighed med Efterregnskab maa søge at finde de Skyldige. Endelig er der en Del Arbejdere, der betragter Tarifens Bestemmelser om fastsat Arbejdstid som dem uvedkommende, undtagen hvor der er Tale om Overarbejde, som trods alle Advarsler eller — naar disse ikke frugter — Mulkter ikke vil rette sig efter Forskrifterne. Alle disse kalder jeg daarlige Arbejdere, og overfor dem mener jeg, at Overbærenhed er ilde anvendt. At regne mindre hurtige, men dygtige Arbejdere til de daarlige, er en Modsigelse, der ligger fjærnt fra min Tankegang, og jeg tilføjer, hvad jeg tidligere har fremhævet, at det helt overvejende Flertal af Arbejderne jo heldigvis hører til de gode og hæderlige — jeg ønsker kun ingen af dette Flertal paa Listen over Arbejdsløse, saa længe det daarlige Mindretal strækker til.

P. CHRISTENSEN.

Samtidig skrev Hr. C. i *Ny typ. Tidende*, foruden nogenlunde det samme, tillige følgende:

Efterstaaende korte Svar paa *Typ.-Tid.s* sidste Bemærkninger om denne Sag maa blive det sidste fra min Side, da en Diskussion vilde blive ganske ørkesløs. Ansér *Typ.-Tid.* sine Læsere for saa naive, at de slet ikke selv kan skælne mellem hvad der er Ret og hvad der er Overgreb, og indsér Bladet ikke det urigtige i at love dem en Retsstilling, som er ganske falsk og som ingen Forening formaar at hævde, saa hører al Fornuft op. Skal Tarifen ikke være den Grundlov, der sætter Maal og Grænse for Parternes Pligter og Rettigheder, saa er den i det Hele taget uden Betydning; Tarifen maa efter hele sin Natur være en Gensidighedskontrakt, som man ikke alene fordrer respekteret, men selv respekterer, ellers kommer man ud i Vrøvlet. Og hvor barnagtig er ikke den Snak om Støtte, der skal ydes den, som uden tilstrækkelig Motivering er opsagt fra sin Plads; et saadant Løfte er ganske falsk og kan ikke holdes, naar Tarifen skal være Grundlov. Enhver Sag af denne Art, der indankedes for en Voldgiftsret, vilde straks blive afvist af denne, og vedkommende Arbejder, der havde stolet paa det tomme Løfte, vilde staa skuffet tilbage.

Man vil sikkert indrømme, at det ikke er med Behændighed, Hr. Christensen søger at trække sig ud af en Diskussion, han selv har foranlediget, men man vil ræsonnere, at kan han faa »det højere Lag«, hvortil han nu hører, til at erkende Ordene for Visdom, saa er han mere á jour med Opfattelsens indskrænkede Omraade hos dette »Lag«, end man havde Grund til at antage, thi hans tidligere Kolleger vil uden Tvivl se Aarsagen til — at han lader Kærnepunktet ligge og dækker det til med en Del menneskelige Svagheder — i *en Ængstelighed for at udtale sig*, som er den værste Byrde ved en »heldigvis fri Stilling«. Men de vil tillige — kendt som de er med de uafviselige Følger af for stor Aabenhjærtighed i saadanne Forhold — finde *en Undskyldning* for Hr. Christensen deri; thi *Ørkesløsheden*, som han ser i en fortsat Diskussion for sit Vedkommende, vil de betragte som *en Frygtagtighed* hos ham for at komme i aaben Kamp med Principer, der dikteres af hans nuværende »heldigvis frie Stilling«.

Hr. Christensen spørger, om vi ansér *Typ.-Tid.s* Læsere for saa naive, at de slet ikke selv kan skælne mellem hvad der er Ret og hvad der er Overgreb — og heri kaster han et Streiflys over, at han meget godt er klar over Kærnepunktet i hele Diskussionen, og som ubesvaret fra hans Side og ved den »omgaaende« Bevægelse, han foretager overfor Alt, hvad vi i foregaaende Artikel har henvist til fra Steder og Begivenheder, hvor han har været nærværende, godtgør Berettigelsen af, hvad vi ovenfor har skrevet. Paa det fremsatte Spørgsmaal skal vi svare ham, at selv om vi vil forudsætte, at Naiviteten hos en Del af vore Medlemmer spiller en lignende Rolle som hos Læserne af *Ny typ. Tid.* overfor Ret og Uret, saa er den dog hos begge disse Korporationer af rent forsvindende Betydning overfor Frygtsomheden ved at paatale den lidte Uret, Frygt for, at en Indsigelse skal blive lønnet paa en Maade, som vil vise Vedkommende, at han fremtidig gør rettest i at holde sin »Bøtte«. Og Hr. Christensen faar ikke os til at tro, at han er ukendt med den Art »Belønninger«, som utvivlsomt Enhver, der i givet Tilfælde har krævet sin Ret, har stiftet Bekendtskab med. Men ved denne Besvarelse maa man da ogsaa spørge: Hvad kan det nytte, at Enhver kender, hvad der er Ret og hvad der er Overgreb — naar man ikke tør hævde den første og modsætte sig det sidste? Og det tør saa godt som Ingen, naar han staar ene, og *derfor* er det en Pligt for *Organisationen* at skyde Modet op i Livet paa de Frygtsomme og tilsige dem al den Støtte, som Foreningen raader over, og det er en Retsstilling, som hverken er falsk eller som vi ikke formaar at hævde, det har vi vist før og skal vise fremdeles; det er en Pligt, som uopfyldt, vil gøre faglig Organisation ligesaa meningsløs som Tarifen vil blive uden Betydning.

Yderligere angaaende denne Sag vil vi kun henvise til Hr. Christensens Udtalelse, at »enhver Sag af denne Art, der indankes for en Voldgiftsret, vilde straks blive afvist af denne — og vedkommende Arbejder, der havde stolet paa det tomme Løfte, vilde staa skuffet tilbage«, thi det rummer en saa mærkelig Opfattelse af Tarifen og dens Forhold til Organisationen og dens Medlemmer, at den er Penge værd. En Afvisning af Voldgiftsretten stiller nemlig ikke *den ene Part* frit, men begge; der pointeres gennem Afvisningen kun det, at det er et Forhold, som ingen Tarifbestemmelse udtaler sig om, og derfor Tarifen som Grundlov uvedkommende. Og naar det er Tilfældet, saa kommer Ingen til at stole paa tomme Løfter; thi saa er Organisationen frit stillet og, hvis den er noget værd, skal den nok benytte sig deraf.

Med Hensyn til de menneskelige Svagheder, som Hr. Christensen trækker frem for at bortlede Opmærksomheden fra sin forbigaaende Berøring af Hovedspørgsmaalet, skal vi først og fremmest sige, at han derigennem leverer det bedste Bevis for, hvor mange Opsigelsesgrunde en Principal kan finde at ty til, og stiller klarere, at naar ikke en Gang én af denne Mængde Anker til Undskyldning for Fremfærden kan anføres, saa maa en Arbejder være pletfri overfor den Art Opsigelser, vi mener at burde bekæmpe. Men vi skal dernæst sige, at vi

har ingen Anledning til at tro paa den Art »Godmodighed« hos Arbejdskøberne, hvor slige Forhold er dem bekendte, thi var det saaledes, da maatte deres Godmodighed dikteres af Forhold, som tjente deres Interesser paa anden Maade. Men lige saa lidt som vi vil forsvare saadanne Tilfælde, naar de maatte indtræffe, ligesaa lidt skal man søge at lave rene Automater ud af Arbejderne eller Døvstummeanstalter af Arbejdsstederne, thi det hører virkelig ikke med for, som Hr. Christensen siger, at en Arbejder »kan føle sit Menneskeværd«.

Naar man henviser til *den store Konkurrences Nødvendighed* for Afskedigelse af *daarlige* Arbejdere ligger det ganske nær at antage som Mening, at det er de mindre hurtige og dygtige, der skal bort, og i denne Opfattelse ligger ingen Modsigelse fra vor Side, men — en Misforstaaelse fra Hr. Christensens.

Sluttelig skal vi som Resultat endnu en Gang slaa fast, at Hr. Christensen er gaaet udenom Sagens Kærne — de Overgreb, som en Arbejders Tarifhævdelse møder gennem Opsigelse og Arbejdsløshed, og den Stilling, en Svendeorganisation bør tage hertil.

Og det er ikke den værste Udgang for Hr. Christensen!

Supplerende Bemærkninger.

I en Artikel i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* om *Typografernes Sportsklub* i Anledning af dens forestaaende 10 Aars Jubilæum, findes anført, at denne Klub, i Modsætning til de andre Arbejdersportsklubber, der i 1887 dannedes paa Foranledning af d'Hrr. STAAL og H. TRIER, lykkeligt og vel havde overstaaet Børnesygdommene uden væsentlig at svækkes. Dette er ikke ganske korrekt; thi vor Sportsklub maatte friste samme Skæbne som de andre Klubber, idet Begejstringen efterhaanden lagde sig og Medlemmerne faldt fra, saaledes at der tilsidst ikke var stort flere end Styrelsen tilbage, hvilken imidlertid holdt sammen paa Stumperne og hindrede Klubbens formelle Opløsning.

Da der i Slutningen af 1894 indenfor Trykkernes Kres ytrede sig Ønske om at faa dannet en Gymnastikforening, indvarslede Styrelsen for »Den typ. Trykkerforening« til et Møde for Medlemmer af de 3 herværende faglige Foreninger med Hr. Folkethingsmand HERMAN TRIER som Foredragsholder. Paa dette Møde, der fandt Sted den 7. December i »Thalia«, vedtoges det, at man ikke skulde oprette nogen ny Forening, men derimod søge at genrejse den gamle, hvilket Forslag tiltraadtes af dennes tilstedeværende Styrelse. Efter at de fleste af de ved Mødet nærværende Kolleger havde meldt sig som Medlemmer, afholdtes straks en konstituerende Generalforsamling med Undertegnede som Dirigent. Efter at den gamle Styrelse havde nedlagt sine Mandater, valgtes en ny Styrelse, hvilken tillige konstitueredes som Lovudvalg med Mandat til at revidere Lovene. Endvidere drøftedes Planen for den saaledes restituerede Klubs Virksomhed og Generalforsamlingen sluttedes med et Leve for den *genopstandne* Klub.*)

Da det af os indvarslede Møde ikke har været uden Indflydelse paa Klubbens senere heldige Udvikling, fandt jeg det uheldigt, at en Omtale heraf var udeladt i den historiske Oversigt, og har derfor tilladt mig i Sagens Interesse at fremsætte disse supplerende Oplysninger.

København, den 2. Marts 1897. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenberg-Koret

afholdt Søndag den 21. Februar sin ordinære Generalforsamling. Til Dirigent valgtes A. TRUELSEN. — Formanden, CHR. SCHOUW, mindede om Korets forskellige Udflugter og Koncerter, og udtalte, at naar der var bleven sagt, at Koret havde *sunget* sig ind hos Kollegerne, var disse Ord netop dem, der vilde glæde Koret mest. — Kassereren, CHR. NIELSEN, aflagde derefter Regnskabet, som énstemmig godkendtes. Da den hidtil brugte Metode at opkræve Kontingentet paa havde vist sig uheldig, havde man nu lagt dette Hværv i Forenings-Budet, Hr. Møllers Haand, og Besværlighederne vilde da forhaabenligt være afhjulpne. — Til Formand genvalgtes CHR. SCHOUW énstemmig, ligesom MICHAEL SCHMIDT énstemmig blev valgt til Revisor i Stedet for Rud. Kalberg. — Det besluttedes, at man i den nærmeste Fremtid vilde afholde en selskabelig Sammenkomst med Bal osv. for Korets passive og aktive Medlemmer med Damer. En eventuel Eftermiddags-Koncert til Fordel for Enkekassen overlodes til Styrelsens nærmere Drøftelse. R. K.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt i Søndags aarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes SPARWATH, til Sekretær CHR. CLAUSEN.

FORMANDEN (P. Fasmer) aflagde Beretningen for det forløbne Aar. Foreningen havde arbejdet under rolige Forhold; den første Del af Aaret saa ganske vist noget sørgelig ud med de mange Dødsfald, men til Gengæld havde andet Halvaar været overordenlig heldigt, saa at man havde undgaaet at udskrive Ekstrakontingent. Gutenberg-Koret havde afholdt en Koncert til Foreningens Fordel, men Resultatet af denne forelaa endnu ikke. Styrelsen havde indført faste maanedlige Møder, hvor Regnskabsberetning aflagdes, og Taleren troede, at det havde været til Foreningens Gavn. Til Slutning rettedes en Tak til de hønorable Bidragydere, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig. Beretningen godkendtes. — KASSEREREN (V. Brusen) forelagde derefter Regnskabet. Naar Medlemsindtægten i Aar var noget mindre end i 1895 skyldtes det dette Aars Ekstrakontingent; sammenlignede man derimod det foreliggende Regnskab med Aaret 1894 var der en Merindtægt af 400 Kr. Taleren benyttede Lejligheden til at oplyse, at han ikke modtog Genvalg. — En Forespørgsel af SPARWATH om Udgiften til Annoncer besvaredes af FORMANDEN. — Efter at CHR. ØSTERGAARD paa Revisionens Vegne havde anbefalet Regnskabet, godkendtes dette. — Det vedtoges derefter at bibeholde det hidtidige Honorar til Kassereren.

FORMANDEN fremsatte paa Styrelsens Vegne Forslag om at forandre § 3, 4. Stk. saaledes: »Rejser et Medlem til Udlandet, kan han forblive i Kassen, naar han personlig henvender sig til Kassereren herom samt indsender sit Kontingent kvartalsvis forud.« — Efter en kort Diskussion vedtoges Forslaget.

De derefter følgende Funktionærvalg fik følgende Udfald: Kasserer: A. W. LARSEN; Styrelse: P. FASMER, ANTH. LARSEN og NORDLUNDE; Revisorer: BYNCK og FUCHS.

Under Eventuelt henstillede FORMANDEN om Nedsættelsen af et Lovudvalg. Diskussionen herom gav sig Udtryk i følgende Resolution: »Til Revision af Lovene foreslaas nedsat et Udvalg paa 3 Medlemmer, som under Samarbejde med Styrelsen forelægger et nyt Udkast«; denne vedtoges og Udvalget kom til at bestaa af JOH. LARSEN (Græbe), ANTON ANDERSEN (Aller) og LØVGREN (Kihl).

Efter at der var rettet en Tak til Styrelsen, den afgaaende Kasserer og Revisor for deres Virksomhed i Foreningens Tjeneste, hævede DIRIGENTEN Mødet.

Nær og fjærn.

Den italienske Lønbevægelse. Det italienske Forbunds Centralkomité har tilsendt det internationale Bogtrykkersekretariat følgende Meddelelser: I Majland, Turin og Bologna er Arbejdet genoptaget, men de endnu arbejdsløse Strejkendes Tal i disse Byer er henholdsvis 19, 6 og 3. I Genua og Florenz er Tilstanden uforandret og Strejken fortsættes, da Arbejdskøberne her har stillet Udmældelse af Forbundet som yderligere Betingelse for Forstaaelse. I Genua forsøger Kapitalisternes tjenstvillige Haandlangere, der ligner hinanden alle Vegne, at undertrykke Bevægelsen ved saa voldsomme Midler som Processer og Arrestationer.

Til Støtte for Italienerne har Sekretariatet yderligere modtaget fra det franske Forbund 600 Fr., fra det østrigske 632,48, fra det tyske 620 Fr., hvorved det blev muligt at oversende 2000 Lire til det italienske Forbund.

Alle Kneb gælder. Adskillige af de Typografer, som driver om uden at tilhøre Organisationen, søger ofte at faa Plads ved at fortælle, at de er sendte til vedkommende Bogtrykker fra Anvisningskontoret. Maa vi i den Anledning oplyse, at Kontoret (V. Bergenholz) aldrig henvender sig til Bogtrykkerne med Tilbud om Arbejdskraft uden at dette sker *skriftligt*.

Trykkerforeningens Maskerade havde samlet saa mange Deltagere, at Nødvendigheden af at tage Wittmacks mindre Sal i Brug efter Fællesspisningen var indlysende, og Hr. Witzanskys Musikkorps var vel egnet til at skabe det Liv paa Gulvet, uden hvilket et Bal er Ingenting. Uden særlig Originalitet var der dog en Del ret pæne Dragter, men de berygtede Selskabsfrakker var ogsaa her af for dominerende Virkning. — Et ganske godt Greb var Arrangementet af de ekstraordinære Forlystelser, selv om Jærnvægtsøvelser, hvor »Humbug« er udelukket, ikke just hører til det mest komiske ved en Maskerade. Derimod forsøgte en musikalsk Klown med afgjort Held at servere en Blanding Behændighed og Komik, og Revyen, hvis Bredde skabte Utaalmodighed blandt Terpsichores Døtre, gjorde stor Lykke, da den tilstrækkelige Overbærenhed overfor de Udførendes mindre nøjeregnende Erindring var tilstede. Meget af »det pulserende Liv« indenfor »Vore egne Vinnever« gik ikke Ram forbi, om end Tilhørernes Ører kun var i Stand til at opfatte det færreste. Vi fangede dog et af Versene:

De Bogtrykkermestre i Middelfart sad,
der var de jo stævnet til Møde.
de talte først lidt og saa spiste de Mad, —
det duer ej med aandelig Føde.
De grued' for hver Gang en Ven og Bekendt
blev stemplet som græsselig Smudskonkurrent.
Konkurrent! Konkurrent!
Fy føj, hvor det lyder forbandet —
men hvem af dem kan vel andet,
de æder hinanden her i Landet.
Man hører tidt, de trykker frit
og saa gi'r de endda flere Aars Kredit!
Naa, enig blev man om at splejse,
saa hvert »Lem« ku'e faa en Rejse,
og i Kassen var der lige to Mark og Firskilling,
men hvor langt ku' de rejse paa dem?

*) Jfr. *Typ.-Tid.* for 1894 Nr. 48 og 50.

Ved Bordet talte d'Hrr. CHRISTOFFERSEN, MICHELSEN og LAUR. JENSEN og 3 Sange, alle af L. J., blev her afsungne, deriblandt efter gammel Kutyme en Revyvise over Begivenhedernes Gang udenfor »Vore egne Vinnever«. Fra Hr. Dahlquist, Trykkerforeningens tidligere Formand, sendtes telegrafisk Ønske om god Fornøjelse.

Dødsfald. *Roskilde Tidende* skriver: »En af nærværende Blads Medarbejdere, vel den Yngste, er i Gaar afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom: Brystsyge. Hans Navn var HANS PETER OLSEN. Straks efter sin Konfirmation blev han antagen som Lærling i vort Blads Sætteri; men snart mærkede vi, at der i det unge Menneske var nedlagt en egen, sjælden Begavelse. Han har skrevet et lille Bind Digte, som nu er under Trykken, og flere af disse har været optagne heri Bladet. Det Sprog, han førte i sine Digtninge, maatte Enhver, som ikke kendte ham, absolut tillægge en ældre, modnet og prøvet Mand, og hvad han har beskæftiget sin Tanke med, var altid smukt, højstemt og varmt følt. Hans lille spinkle Person vil være kendt fra Møderne heri Kresen i de sidste Aar. Den ubetydelige, tavse Mand forstod ikke at gøre sig gældende; men det Arbejde, de Referater, han bragte med hjem fra sin Virksomhed som Referent, var af allerbedste Slags. Ofte forbavsede han os ved f. Eks. at gengive næsten udførligt en saa stor Taler, som Hørup, og vi maatte skaffe os Bevis for, at han ikke havde haft Talerens Manuskript til Raadighed før vi troede paa ham. Nu er han, som meddelt, gaaet bort i en ganske ung Alder, 20 Aar; men vi tør paastaa, at der i ham var nedlagt en Rigdom af de Kundskaber, der i vor Tid hurtigt vilde have bragt ham frem som Journalist og Forfatter«.

Olsen havde kun været Medlem af Dansk typ. Forening fra 1. April 1896. Han døde efter 20 Ugers Sygeleje og Roskilde Lokalafdeling sendte en Krans til hans Kiste.

Det britiske Musæums Bibliotek, der er det betydeligste i Verden, tæller nu *1,750,000 Bind*. Hvor hurtigt denne Samling har udviklet sig bevises ved, at det i 1820 kun talte 116,000 Bind, 1838 235,000 Bind og 20 Aar senere 550,000 Bind.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 21. Februar.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden fremlagde Voldgiftsretskendelsen angaaende Paketsats. Da vedkommende Sætter, der havde foranlediget Spørgsmaalet, var bortrejst, og selve Arbejdet, hvorom det drejede sig, var ophørt at eksistere, beroligede man sig ved den faldne Afgørelse. — Den anden Voldgiftsretssags Resultat diskuteredes. — Fra samme livlige Aktieselskabs Virksomhed forelaa oplyst, at man for et sprængt Diegeltryksfundament havde gjort Trykkeren ansvarlig, endskønt Maskinen hovedsagelig benyttedes af Arbejdsstedets Læredrenge, med hvilke Trykkeren intet Opsyn havde. Da Trykkeren havde afvist enhver Tanke om Erstatning og endog ikke vilde modtage et »velvilligt« Tilbud om at afdrage denne ved Arbejde i sin Fritid, havde Forretningslederen fradraget 7 Kr. 20 Øre i Vedkommendes Ugeløn og lovet at fortsætte dermed til Maskinen var betalt. Sagen indankes for Voldgiftsretten. — I Anledning af paatænkte Lønforbedringer i Dagbladet *Tidens Krav*, besluttedes Henvendelse til Ny typ. Forening, hvis Medlemmer Personalet overvejende bestaar af. — Fra Kristelig Forenings Bogtrykkeri forelaa en Del Oplysninger om mindre tarifmæssige Forhold, som besluttedes søgt yderligere fyldestgjorte ved Konference med det nuværende Personale og tidligere dér sysselsatte Arbejdere. — En lignende Beslutning toges overfor en begæret Medlemsoptagelse, der havde mødt Indsigelse. — Firmaet Schow, Slotsgade, havde tilbudt for Typografernes Vedkommende at yde den i Tarifen fastsatte Godtgørelse for det Kvarters Overarbejde, som den almindelige Arbejdstid for Fabrikens øvrige Arbejdere medførte, medens man for enkelte beskæftigede Typografer formente Forholdet ordnet ved den disse givne højere Ugeløn. Styrelsen kunde ikke akceptere Forslaget, men maatte fordre Overarbejdsbetalingen for *Alles* Vedkommende udskilt fra Ugelønnen. — Anmældelse var sket om, at Nørrebros grafiske Institut (Bogtrykker P. E. Petersen) sysselsatte en Typograf STAMMERJOHAN for en ugenlig Gage, der var langt under Minimallønnen. Da de indhentede Oplysninger imidlertid gik ud paa, at Vedkommende var Urtekræmmerkarl og ikke befattede sig med Typografi i dette Ords gængse Forstand, henlagdes Sagen. — Angaaende et Forhold hos Luno, hvor et nyt Foreningsmedlem (CHR. PETERSEN) havde arbejdet under tarifmæssige Betingelser, vilde man opfordre Ny typ. Forening til at indanke Sagen for Voldgiftsretten. — Indløbne Oplysninger fra det Hoffenbergske Etablissement og Svendsens Bogtrykkeri overdroges det Formanden videre at forfølge. — Formanden oplyste, at der endnu henstod nogle uafgjorte Billetter fra — forrige Aars Maskerade. Inddrivelsen af disse besluttedes udsat til det sidst afholdte Karnevalsregnskab forelaa. — Fra Bibliotekaren var fremsendt en Fortegnelse over det tidligere vedtagne og nu iværksatte Indkøb af Bøger. Styrelsen benyttede Lejligheden til at fremsætte Ønske om, at tilkommende ny Bøger indregistreredes gennem *Typograf-Tidende* — Paa en fremsat Forespørgsel angaaende Centralisationens Fremadskriden, oplyste Næstformanden, at Kassereren endnu ikke havde udarbejdet Medlemslisten som Grundlag for Beregningen. Styrelsen vedtog som Udtalelse, at »den anser det for ønskeligt, at Arbejdet fremskrider saa hurtigt som muligt, for at eventuelt Resultatet kan fremsættes samtidig med den skandinaviske Arbejderkongres i Stockholm 1897«.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Tirsdag den 2. Marts. Samtlige Medlemmer tilstede.

1. Meddelelse. Næstved Lokalformand havde fremsendt den i forrige Møde begærede Opgørelse over Indtægter og Udgifter, der var tilfredsstillende. Samtidig forespørger Lokalformanden, hvorvidt det var almindelig at man indsendte en Kassebeholdning, der var »lidt vel voksen« før Kvartalets Slutning. Var besvaret benægtende. Men samtidig advares der mod at tage større Tilskud fra Hovedkassen end højst nødvendig, da dette var et Rentetab for Hovedkassen. — Odense Lokalformand havde fremsendt Lægeerklæring fra det i forrige Møde omtalte Medlem for at være arbejdsudygtig, hvorfor der var bleven udbetalt Sygeunderstøttelse.

2. Kassereren fremsendte Maanedsoversigten. Til Efterretning.

3. Fællesstyrelsen referede nogle Konfliktsspørgsmaal i Fredericia og Kolding, som der toges Stilling til.

De øvrige Sager maatte udgaa af Dagsordenen paa Grund af den fremrykkede Tid. HVIDTFELDT.

Den typografiske Forening.

Ordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 14. Marts Kl. 10

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Foreløbig Dagsorden: 1. Forskellige Meddelelser fra Styrelsen. 2. Opstilling af Kandidater til Funktionærvalgene. 3. Regnskabet. 4. Beslutning ang. et Medlems Optræden i Lokalet. 5. Fastsættelse af Summen til Underst. til Undervisning paa Fagskolen. 6. Eventuelt.

Den typografiske Forening.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling

afholdes

Søndag den 21. Marts Kl. 11

paa **Søfryd.**

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelse af Formandens Løn. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. OLAF NIELSEN. I Morgen: Hr. HANS JESSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Styrelsesmøde Søndag den 7. Marts Kl. 11½ i Foreningslokalet.

FORMANDEN.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter Christen Sørensen (Missionstr.), udlært i Fredericia 1. Januar 80 (tidl. Medlem af Aarhus Understøttelsesforen.). Trykker Vilh. Fred. Nordholm (Truelsen). I Kvindeafdel.: A. A. Andersens Hustru Alvilda Hansine. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1002 (Dsk. t. F.), Niels Stig Bigum (Klemmert) fra Køge. 966 (Dsk. t. F.), Jens Martin Madsen (Svendsen) fra Rejse. 760 (Dsk. t. F.), Joh.s Chr. Hansen (Kihl & Langkjær) fra Nakskov. 1035 (Dsk. t. F.), Hans Peter Hansen (arbl.) fra Nykøbing F.

Bortrejst: 966, Jens Martin Madsen (Svendsen) til Plads i Hillerød.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Januar Maaned 97: 307, Peter Christensen 6 Kr.; 408, Dupont 11; 1159, Carl Chr. Larsen 12; 1172, Viggo Ch.s F. Larsen 21; 1255, P. M. Mikkelsen 8; 1361, Joh. F. Nielsen 3; 1572, Laur. Vilh. Petersen 14; 1773, A. K. Simonsen 21; 1775, Joh. E. Sørensen 19 og 1913, Axel Wandrup 12 — ialt 127 Kr.

I Februar 97: 207, Bruselius 6 Kr.; 988, Viggo Jensen 3; 1926, Østrup 9 — ialt 18 Kr. V. BERGENHOLZ.

Til **de strejkende Havnearbejdere i Aarhus** har jeg modtaget: Hannover (3. B.) Kr. 2.50, Aamodt (3. B.) 0.60, Bording (3. B.) 6.20,

»Tiden« (2. B.) 3.00, Nationaltid. (3. B.) 2.50, Laur. Madsen (2. B.) 1.00 — ialt Kr. 15.80. Med det tidl. indk. Kr. 33.60 ialt Kr. 49.40. Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Aabent **paa Søndag** 10—12.

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

Nakskov: I Stedet for Joh. Hansen er valgt BENDIX BENDIXEN.

Kolding, den 2. Marts 1897. P. HVIDTFELDT.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Februar Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	637.14
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen		11911.29
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	812.13
Modtaget fra Typ. Rejsekasser som udlagt til disse i Oktober Kvartal	-	607.49
Modtaget fra Typ. Reservefonds som udlagt til disse i samme Tidsrum	-	769.91
Typ. Rejsekasser og Reservefonds Administrationsbidrag	-	160.00
	Kr.	19043.11

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne			Kr.	465.84
do. » Typ. Rejsekasser og Reservefonds			-	218.69
Tryksager			-	7.75
Porto (Formanden)			-	7.68
do. (Kassereren)			-	17.71
Reservefonden			-	4145.15
Begravelseskassen	Kr. 10676.98			
Bidrag til do.	- 1594.70			
		- 12271.68		
Et Dødsfald i Randers	Kr. 200.00			
⅕ Andel i Typ.-Tid.	- 146.14			
⅕ i Administration	- 48.00			
		- 394.14		
			-	11877.54
Kassebeholdning den 28. Februar			-	2302.75
			Kr.	19043.11

Kolding, d. 28. Februar 1897. ULRIK PETERSEN.
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Roskilde, C. C. Christiansen, udl. ⅓ 97 i Rosk. Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Aarhus, J. H. J. S. Madsen, udl. 15/2 97 hos Chr. Andersen efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøbing F., 1070, Carl Aug. Svendsen (Stiftstid.) fra Rejse. Randers, 993, Marinus Jepsen (Elmenhoff) fra Rejse, 1143, H. Chr. E. L. Rolin (arbl.) fra Kolding og 711, Friedrich Adolph Moosdorf (Chr. Nielsen) fra Rejse.

Bortrejste: Køge, 1002, Nicolaj Stig Bigum (arbl.) til København. Viborg, 1093, Søren P. Mogensen (arbl.) paa Rejse. Nakskov, 760, Joh.s Chr. Hansen til København.

Udslettet (for Restance): Aalborg, 647, Otto Laur. Larsen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Trykker Carl Larsen (Hohlenberg), udl. hos Sivertsen (tidl. Medlem af Trykkerf.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag den 7. Marts Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.** *Kl. 1 præcis* Foredrag af Hr. Biblioteksassistent H. O. LANGE: *Boghaandværk hos de gamle Ægyptere.* Udstilling: Udvalg af Arbejder fra Fagskolen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften læres »Regentsianeren« og »I Gadedøren«. Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10. STYRELSEN.

Enkekassen.

Nyt Medlem: Niels Chr. Mathiasen (Centraltr.). Indv. med Optagelsen maa indsendes til Styrelsen inden 14 Dage.

Udslettede (med Rest.): Albert Johansen (Nielsen & Lydiche), Chr. Nielsen (Centraltr.) og P. J. Samuelsen (Lützhøft Petersen).

VALD. BRUSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Lyngby, over Fortunen hjem. Start Trianglen Kl. 10. Køref. M. C. Nielsen og Chr. Hansen.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Februar Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2998.09
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	58.30
	Kr.	3056.39

Udgift.

Refunderet Dansk typ. Forening som udlagt i Oktober Kvartal	Kr.	607.49
Overfartspenge til Det foren. Dampskibsselskab i Oktbr. Kvart.	-	169.00
Tryksager	-	8.85
Administration	-	80.00
Kassebeh. 28. Februar	-	2191.05
	Kr.	3056.39

B. Reservefonden.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	12605.96
Bidrag fra Lokalafdelingerne	-	160.89
	Kr.	12766.85

Udgift.

Refunderet Dansk typ. Forening som udlagt i Oktober Kvartal	Kr.	769.91
5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. og 13 (sidste) Bidrag til Italienerne à Kr. 95.17	-	856.53
Administration	-	80.00
Kassebeh. 28. Februar	-	11060.41
	Kr.	12766.85

Kolding, den 1. Marts 1897. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Korrespondance.

Hr. *X.* Desværre for sent til dette Numer.

ANNONCER

Jacobsen & Olsen,
8, Løvstræde 8,
anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske*
Papirsorter
samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.
Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

Efterlysning. Et **Armbaand** er tabt ved Maskeballet i Lørdags. Det bedes afleveret hos Kasserer VALD. STEPHENSEN.

En dygtig Illustrationstrykker
kan faa Plads fra 1. April. Billet med Anbefalinger og øvrige Oplysninger mrkt. »I.« modtager Ekspeditionen.

J. G. A. Eickhoff, København V.

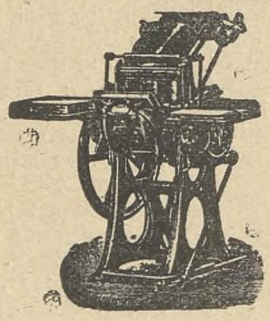

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

En yngre Sætter,
der uden egen Skyld bliver ledig, søger Plads til 1. April i en Provinsby. Billet mrkt. »H. H.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker
søger Plads medio Marts eller 1. April. Billet mrkt. »C. K.« bedes indlagt paa dette Blads Ekspeditionskontor.

En **flink** og **paalidelig**
Typograf
(Sætter-Trykker) søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »37« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 10
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 12. Marts 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening.

Ordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 14. Marts Kl. 10

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Forskellige Meddelelser fra Styrelsen. 2. Opstilling af Kandidater til Funktionærvalgene. 3. Regnskabet. 4. Beslutning ang. et Medlems Optræden i Lokalet. 5. Fastsættelse af Summen til Underst. til Undervisning paa Fagskolen. 6. Eventuelt.

Det internationale Bogtrykkersekretariat.

Den tilsendte Beretning for Tidsrummet fra 1. Oktober til 31. December 1896 lyder:

Den 3. internationale Kongres overdrog Der schweizerische Typographenbund Forvaltningen af Sekretariatet. Centralbestyrelsen for nævnte Forbund valgte i Slutningen af September FRIEDRICH SIEBENMANN til Sekretær. Han tiltraadte 1. November.

I Overensstemmelse med Kongressens Udtalelser og Beslutninger er den hidtidige Ansættelseskontrakt underkastet en Revision; ligeledes er der vedtaget et Reglement for Tilsynskommissionens Virksomhed. Forarbejderne er udførte af Sekretæren og vedtagne i et Møde af denne og Centralbestyrelsen.

Sekretæren har allerede fra første Dag været i travl Virksomhed som Følge af den italienske Strejke og den dermed forbundne vidtløftige Korrespondance.

Cirkulære af 9. November angaaende Tilslutning til den italienske Strejke blev ikke besvaret med den ønskeligste Hurtighed. Som Følge deraf kunde først 21. November Godkendelsen af Strejken konstateres ved de dertil nødvendige to Tredjedele af Forbundene. Enkelte Forbunds Godkendelse indløb først efter denne Tid.

Medens enkelte Forbund regelmæssig indsendte det vedtagne Ekstrakontingent, maa vi desværre konstatere, at der gaves Forbund, som ikke tog det saa nøje med deres Forpligtelser. Ugenlig er der blevet sendt 1000 Frcs., hvilket maa siges kun at være lidt til 400 Strejkende.

Det tyske Forbunds Centralbestyrelse har ytret Ønske om at prøve Spørgsmaalet, om ikke Gensidighedsforholdet mellem Tyskland og Schweiz ogsaa bør udvides til at omfatte Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Overalt har Kollegerne forsøgt at forbedre deres Livsvilkaar, væsenligt gennem Forkortelse af Arbejdstiden.

Det tyske Forbund har af egne Midler understøttet 600 Strejkende og ved Siden heraf sendt de strejkende Havnearbejdere i Hamburg 50,000 Mark.

Sekretariatets Tilsynskommission for 1897 bestaar af: L. SCHRAG, Formand, ED. IMMHOFF, Kasserer, F. THOMET, V. BÖTTICHER og STAUTNER.

Den 3. internationale Bogtrykkerkongres besluttede, at Reglementet for den internationale Reservekasse skulde forelægges de nationale Forbund til Vedtagelse eller Forkastelse.

Reglementet er vedtaget af: Bulgarien, Luxemburg, Ungarn[1], Elsass-Lothringen, Schweiz Typographenbund og Romanske Forbund. 6 Forbund.

[1] Under den Betingelse, at ogsaa Tyskland vedtager Reglementet; Bidragene vil dog kun blive betalt for 1000 Medlemmer.

Forkastet af: Tyskland, Danmark og Rumænien. 3 Forbund.

Officielle Svar mangler fra: Belgien, Frankrig[2], Holland[3], Italien, Norge[3] og Østrig. 6 Forbund.

Den Anskuelse gør sig nu gældende, at under saadanne Omstændigheder er det umuligt at gennemføre Reglementets Bestemmelser fra 1ste Januar 1897, og at overhovedet Reservekassen er udstemt, om ikke ved Flertallet af Forbundene, saa dog ved Flertallet af Medlemmerne, selv om de tilbagestaaende Forbund (Frankrig undtagen) stemmer for den.

Af Hensyn til disse Resultater tror vi foreløbig at handle rigtigt, naar vi fastholder Bestemmelserne i det hidtil gældende Reglement for det internationale Sekretariat. Vi har dog den faste Overbevisning, og vi tror ogsaa, at det store Flertal af Forbundsmedlemmer er enige med os deri, at i Spørgsmaalet om en bedre Organisation af Understøttelse i Strejketilfælde bør tages et bestemmende Skridt. Til dette Formaal tillader vi os at ansøge samtlige Forbundsledelser om deres Meningsytringer. Sekretariatet paa sin Side foreslaar: Dannelsen af en Fond af en bestemt Højde gennem en ensartet Bidragsydelse fra samtlige Medlemmer. Fonden er uangribelig forinden den fastsatte Sum er naaet. Ved indtrædende Anvendelse af Pengene til Understøttelse erstattes samme gennem regelmæssige Bidrag indtil den fastsatte Sums Højde atter er naaet.

Gennem Virkeliggørelse af dette Forslag vil Sekretariatet om et eller to Aar være sat istand til ved Udbrud af en Strejke straks at kunne gribe virksomt ind. Den italienske Strejke har tilstrækkelig overbevist os om, hvor tungt det nuværende Apparat virker og at de indsendte Bidrag er utilstrækkelige ved større Arbejdsnedlæggelser.

Den staaende Stilling og Gangen.

NAAR man staar op, flyder Blodet og Lymfen vanskeligere tilbage fra Benene end ved andre Stillinger, hvilket skyldes Tyngden. Holder man den samme Stilling lang Tid igennem, eller er der Omstændigheder tilstede, som yderligere kan virke hindrende for det frie Kresløb, vil der ofte indtræde en Standsning eller Forsinkelse af Blodet, som nok i Begyndelsen kan holde sig til Benene alene og i disse fremkalde forskellige sygelige Tilstande, men efterhaanden ogsaa kan skade hele Legemet.

At den staaende Stilling indvirker uheldig paa Aarebrok og de bekendte Skinnebenssaar, véd vi Alle, men det er langtfra Alle, som véd eller tænker paa, at denne Stilling ogsaa kan have en uheldig Indflydelse ved at give kolde Fødder, Smærter i Benene eller Fødderne, Forstoppelse, Hæmorroider o. fl. andre ubehagelige Lidelser.

Er man nødt til at staa op længe ad Gangen, f. Eks. ved Arbejdet, kan man imidlertid gøre en Del for ikke at lide derunder ved af og til at skifte Stilling paa forskellig Maade. Man skal løfte Benene op imod Sædet saa ofte som mulig, bøje dem i Knæ- og Hofteled, svinge dem frem og tilbage osv. Gaar man blot et Par Skridt en Gang imellem, vil det straks føles som en behagelig og gavnlig Forandring, ligesom man kan sætte det ene Ben op paa en Stol, »skifte Ben« osv. — ved enhver Stillingsforandring kommer der Liv i Benenes Blodomløb, og Følgerne af det besværede Blodomløb modarbejdes.

[2] Fra 31. December 1896 tilhører Frankrig ikke mere det internationale Sekretariat og vil af denne Grund ikke afgive noget Votum.

[3] Forskellige Forbundsorganer har bragt den Efterretning, at Norge og Holland har vedtaget Reglementet. Sekretariatet har dog ingen Meddelelse modtaget herom.

Staar en Mand i Sne lang Tid igennem, vil han uvilkaarlig stampe med Fødderne for at holde dem varme. Det samme kan han gøre, naar han faar kolde Fødder ved at staa længe op ved sit Arbejde — mærkelig nok ser man saa sjælden Arbejderne gøre dette, endskønt mange af dem klager over kolde Fødder.

Lægerne anbefaler Motion for at modvirke disse Ubehageligheder. Lange Spasereture, Ridning, Cykling osv. bruges meget ofte og gør god Gavn, selv om de først bruges efter Arbejdet; men kræver en lang Arbejdsdag den staaende Stilling, vil selv en god Motion bagefter ikke altid kunne hæve den Skade, som den delvise Standsning eller Langsomhed i Blodomløbet har foraarsaget, og *derfor* maa man sørge for af og til, og ikke for sjældent, at skifte Stilling under Arbejdet og gøre de foranomtalte Evolutioner.

Gangen er meget vigtig for Legemet og har stor Betydning for Helbredet; men nuomstunder synes Folk slet ikke at forstaa den Kunst at gaa.

Man gaar, som om det kun var Benene, der skulde deltage i Bevægelsen. Benene flyttes stift og kraftløs frem, Kroppen og Armene holdes saa ubevægelige som mulig.

Hele Legemet bør deltage i Bevægelsen ved en Bøjning, ligesom Armene skal følge med ved hvert Skridt. Naar enhver af Legemets Muskler trækker sig sammen ved Gangen, og hele Legemet er i Virksomhed, bliver den en fortrinlig Motion, som styrker og gavner i høj Grad.

Det er ikke den travle Mands urolige og uregelmæssige Styrten sig frem, som er den sunde og gode Gang. Det er den rolige, men kraftig regelmæssige Bevægelse, der sætter Blodet i livlig Cirkulation, giver et kraftigt og fuldt Aandedræt, som er den bedste af al Motion.

En Spaseretur én Gang om Dagen kan være meget godt — men det er ikke nok, selv om Turen er nok saa lang. Man skal gaa *flere Gange hver Dag,* selv om hver Tur da kun kan blive kort; herved indvirkes der nemlig i høj Grad stimulerende paa de forskellige Ernærings- og Cirkulationsforhold. (Efter *Hälsovennen.*)

Nær og fjærn.

Typografernes Sportsklub. Som tidligere meddelt afholder Sportsklubben nu paa Søndag en Gymnastikopvisning med paafølgende Bal i Wittmacks Lokaler paa Gl. Holm i Anledning af sin 10-aarige Fødselsdag.

Klubben, der ved sine tidligere Opvisninger og ved en Del af sine Medlemmers tjenstvillige Assistance ved Foreningens forskellige Festligheder har vakt almindelig Beundring, møder op med et Program, der tør siges at imødekomme alle berettigede Krav til et saadant. Foruden Gymnastiken i dens mangeartede interessante Former byder Klubben paa Brydning, der som Specialstudium dyrkes af en Del af dens Medlemmer, ligesom ogsaa Gutenberg-Koret yder sin værdifulde Medvirkning.

Underholdningen, som tager sin Begyndelse Kl. 4½ Eftm., og hvortil Billetterne koster 50 Øre (reserverede 75 Øre), maa kunne gøre absolut sikker Regning paa fuldt Hus.

Endnu et Supplement. Hr. Redaktør! Maa jeg i Anledning af Hr. Laur. Jensens »Supplerende Bemærkninger« i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. tillade mig at oplyse, at Hr. Jensen burde have været bedre underrettet. Sportsklubben var ikke skrumpet ind til kun at omfatte Styrelsen; den talte paa det Tidspunkt, Hr. Jensen omtaler, 12 Medlemmer.

ET GAMMELT MEDLEM.

Ritzau. Bureauet, der sender sine Blad-Meddelelser ud i trykte Leveringer, har for denne Ubetydeligheds Skyld anlagt et kostbart Apparat med Kastenbeinere, Sætterdamer, Maskiner og Skriftkasser samt, som den mandlige Udøver af Kunsten, en Kontorkarl — der nu forlader det verdensberømte Telegrafbureau. I den Anledning fisker Ritzau hele Landet over efter 1 Sætter (*en* Sætter). Han har sine Garn ude i Skanderborg, Kolding, Horsens o. s. v. og alle Vegne fra kommer der Forespørgsel til Foreningen om, hvorvidt det hænger rigtigt sammen med Forholdene hos Hr. Ritzau.

Da denne kun byder en Løn af 60 Kr. maanedlig, men forøvrigt ligger i Underhandling med os om at betale efter Tarifen, vil vi fremdeles sætte Pris paa, at man forhører sig hos den københavnske Organisation før Tilbud om Plads modtages. I et enkelt Tilfælde er det nemlig hændet, at en Kollega er tagen herover fra Jylland i Troen paa, at Pladsen betaltes efter Tarifen — og er bleven bitterlig skuffet efter at have gjort den dyre Rejse til ingen Nytte. Hr. Ritzau har forøvrigt haft en Akvisition, en fhv. Skopudser fra Frelsens Hær, men ogsaa denne forlod ham — dog næppe for Tarifens Skyld.

Forening for Boghaandværk. Ved Mødet i Søndags holdt Hr. Biblioteksassistent H. V. LANGE Foredrag om Boghaandværk hos de gamle Ægyptere; det interessante Foredrag, der af den talrige Tilhørerkreds modtoges med stærkt Bifald, lader sig vanskeligt referere uden Henvisning til de talrige Afbildninger, hvormed Foredraget ledsagedes. Hr. Assistent Lange har imidlertid meddelt os, at Foredraget i udførlig Form vil fremtræde i det først udkommende Hæfte af *Bogvennen*, ledsaget af de nødvendige Tegninger. — Den med Mødet forbundne Udstilling bestod af det aarlige Udvalg af Arbejder fra Fagskolen. Det er os en Glæde at notere det Fremskridt, der Aar efter Aar ved Fremlæggelsen af disse Elevarbejder spores af Skolens Virksomhed; den stadige Forøgelse af Skriftmateriellet muliggør mere komplicerede Opgaver paa Akcidenssætningens Omraade, end tidligere har været Tilfældet, og Skolens Udvikling i det Hele taget ses da ogsaa bedst ved de sidst aflagte Svendeprøver, der staar betydelig højere, end hvad der for nogle Aar siden krævedes ved Aflæggelsen af en saadan Prøve.

Tenakeln, det af Malmö typografiske Forening aarligt udgivne Festblad, er nu udkommet med sit Numer for 1897, der med sin Blanding af Alvor og Skæmt ikke undlader at fange Interessen. Af Artiklerne skal vi fremhæve: »I Gensidighedsspørgsmaalet«, der er bygget paa et til samtlige Redaktører af de nordiske Fagblade rettet Spørgsmaal: »Naar og paa hvilken Maade tror De, at Gensidigheden kan realiseres mellem Sverig, Norge og Danmark?« men kun søgt besvaret af den danske og svenske Typograf-Tidendes Redaktører; »Et Blik tilbage og et fremad«, hvori Hr. L. Chr. Nielsen paa en livlig Maade gør Rede for den energiske og utrættelige Virksomhed, Malmö-Afdelingen under Svenska Typografförbundets 10-aarige Bestaaen har udfoldet; »Rejsehjælp eller Arbejdsløshedsunderstøttelse«, der søger at bekæmpe den ved sidste Forbundsmøde fremkomne Tanke om at forandre Rejsehjælp til Arbejdsløshedsunderstøttelse osv. Desuden findes der smaa Historier, Digte og Blandinger. Prisen for Bladet er 25 Øre.

Aaret 1896 viser sig for den københavnske Forening nu, da Regnskaberne er arriverede, at have været et godt Aar i finansiel Henseende. Hovedkassen har saaledes haft et Overskud af 604 Kr. 54 Øre, Arbejdsløshedskassen, der i sidste Halvaar har et Underskud af 67 Kr. 70 Øre, har ikke desto mindre for hele Aaret forøget sin Kassebeholdning med 1631 Kr. 48 Øre, Rejsekassen har, udover de i Afdelingen udredede Beløb, oversendt til Kolding 2001 Kr. 66 Øre og Reservefonden befordret samme Vej 2643 Kr. 76 Øre. Sygekassens alm. Afdeling har haft et Overskud af 1830 Kr. 66 Øre, Sygekassens forh. Afdeling et Overskud af 473 Kr. 62 Øre, Sygekassens statsanerkendte Afdeling (Kvinder og Lærlinge) et Overskud af 253 Kr. 5 Øre, og kalkulerer yderligere som Forventning et Statstilskud for Aaret af 708 Kr. 96 Øre, og Begravelseskassen et Overskud af 1174 Kr. 28 Øre. Det samlede Overskud for Aaret udgør 10,613 Kr. 5 Øre, og fraregner vi de til Kolding oversendte 4645 Kr. 42 Øre, en Sum af 5968 Kr. 63 Øre.

Fra Ringsted. Ringstedkollegerne fejrer gærne Fastelavnsmandag — paa hvilken Dag de fleste midtsjællandske Blade ikke udgaa — en traditionel Festivitet sammen med gode Venner og Bekendte. Dette aarlige Gilde, som bærer Navn af Typografernes Fastelavnsgilde, samler naturligvis først og fremmest Byens Typografer, men ogsaa Principaler, Redaktører og Redaktionssekretærer var i Aar indbudne og havde tildels efterkommet Indbydelsen. Alt i alt deltog ca. 40 Par. Festiviteten var arrangeret med Bal, Fællesspisning, Fastelavnsløjer, Punschesold etc., og Festudvalget havde i Dagens Anledning udgivet en Festavis[1], indeholdende hele 4 Sange, forfattede i Dagens højtidelige Anledning, foruden andre rare Sager. Endvidere havde en Bogtrykkerstanden venligsindet Bogbinder skænket en prægtig Kotillonsfigur, der præsenterede sig som en ganske naturlig Kakkelovn i fuld Størrelse. Ved en lille Mekanisme undergik den sorte Indretning en Forvandling, saaledes at der fra dens Indre viste sig en Pyramide besat med Buketter og Sløjfer, gennem hvilke tittede frem Byens Blades Titler og en Del — Ænder. Kl. 2 sluttede Festen af med et meget animeret Punschesold, til hvilket af 2 Trykkere var leveret en Sang, trykt som en Skive[2], et Arbejde, der var saare originalt og i typografisk Henseende et helt lille Kunststykke. Visen var paa 18 Vers og hver Kollega fik sig et lille »Hip« i et Vers. Denne Vise blev selvfølgelig sunget under megen Munterhed, mens Skiven gik rundt, og Humøret steg under denne Del af Festen højt.

Festen holdtes i Byens bedste Lokale, der traditionelt bliver overladt Typograferne paa denne Dag af Aaret gratis, og af andre Viderværdigheder skal bemærkes, at Aktieselskabet *Ringsted Folketidende* skænkede 10 Kr. til Punsch. Den hele Stads kostede Deltagerne 4 Kr. pr. Par med Spisning, Punsch og det Hele. X.

Fra Svendborg. Den selskabelige Forening »Gutenberg«s Medlemmer med Damer afholdt Fastelavns Lørdag Aften Fællesspisning og

[1]) Af en af Sangene i Festavisen hidsætter vi:

Og Konkurrencen den skader os slemt,
Nys i vort Fagblad blev den endevendt.
V. P. han førte Krig — mod denne Sag,
Revyforfatteren fik af det glatte Lag.
O Gutenberg, Du smile maa saa smaat;
thi *O. C. O.* vil grulig gærne trykke »blaat«!

[2] Fremlagt i Foreningslokalet.

Bal. Til denne Vinter-Fest var udgaaet Indbydelse til Foreningens tidligere Kasserer, Faktor ANDERSCHOU med Frue, der, som bekendt, i September 1896 forlod Svendborg for at tage til Slagelse, hvor Anderschou nu er Faktor paa *Sorø Amtstidende*. Indbydelsen blev fulgt, og Kl. 8 Lørdag Aften sad vor gamle Ven tilligemed sin Hustru imellem alle de glade »kendte Ansigter« i Svendborg. Ved Bordet herskede den hjærteligste og gemytligste Stemning, en Mængde Taler fremkom og 3 Sange satte Lattermusklerne i Bevægelse. Efter Fællesspisningen gik den »rundt paa Gulvet«, og først henad den aarle Morgenstund skiltes Kolleger og Damer i Bevidstheden om at have tilbragt en storartet Aften og med Ønsket om snart igen at se den gamle energiske Kasserer i Svendborg. F.

Dødsfald. Etatsraad J. C. DREYER, Udgiver af *Fyns Stiftstidende* og Ejer af Fyns Stifts Bogtrykkeri, er i Lørdags afgaaet ved Døden, 65 Aar gammel.

— Justitsraad CARL LUDV. STEINHAUER, der i forrige Uge afgik ved Døden, var oprindelig Typograf og havde lært som Trykker. Hvor han havde lært vides ikke med Sikkerhed, men man antager det enten var hos K. H. Seidelin eller i Fabricius de Tennagels Bogtrykkeri. I 4 Aar (1843—47) arbejdede han som Svend hos Luno, selvfølgelig ved Haandpresse, og var med til dér at gøre den endnu arbejdsdygtige gamle Ole Steffensen til Svend. I Paris, hvor han opholdt sig et Aar, stiftede han imidlertid Bekendtskab med gamle Etatsraad Thomsen, der den Gang var i Færd med at ordne »Oldnordisk Musæum«; Thomsen fik Sympati for den opvakte og begavede unge Mand, antog ham som sin Assistent og derved var hans Lykke gjort. Steinhauer, der senere blev Inspektør for »Etnografisk Musæum«, kom efterhaanden i Besiddelse af 2 danske og 5 fremmede Ordener. Han var født den 18. November 1816 og saaledes noget over 80 Aar ved sin Død.

Italien. I Følge Meddelelse fra det internationale Bogtrykkersekretariat er Stillingen i Italien uforandret. Sekretariatet har tilsendt yderligere Pengemidler. Venedig er lukket for Tilgang af Sættere.

Østrig. Med Undtagelse af Galizien og Sydtyrol, hvor Tilgangen til en Række Trykkerier er afspærret for Foreningsmedlemmer, er 9-Timersdagen fra 1. Januar 1897 indført i alle østrigske Bogtrykkerier.

Tyskland. Skriftstøberne er ved Forelæggelsen af en revideret Tarif indtraadte i en Lønbevægelse. I Offenbach er Tarifen antagen af Principalerne.

Holland. I forskellige Byer er Arbejdet indstillet, fordi Arbejdskøberne vægrede sig ved at erlægge den tarifmæssige Betaling. En i den Anledning stillet Anmodning om Fritagelse for Erlæggelse af det til Italienerne udskrevne Ekstrakontingent er nægtet. Yderligere Meddelelser er ikke indtil 6. Marts tilsendt det internationale Sekretariat.

Hurtig Beregning af »det gyldne Snit«. Som man véd, maa der ved en Kolumme være et vist Forhold mellem Længde og Bredde, hvis den ikke skal faa et altfor afskrækkende Udseende. Skønt det menneskelige Øje er en god Udmaaler heri, saa er det dog ikke altid til at stole paa og der har derfor været opstillet Hjælpetabeller til den Brug. I Scheiblers Lære- og Mønsterbog findes en saadan, men det er ikke sagt, at man altid har den for Haanden. En Indsender i »*Typ. Jahrb.*« fremsætter nu et lille Regnestykke i den Anledning. Man skal blot huske paa Tallene 4 og 7, hvoraf det første tjener som Divisor, det andet som Multiplikator. Forudsættes f. Eks. at man har en Sats paa 20 Ciceros Bredde, saa stiller vi straks op: 4: 20 = 5 + 7 = 35 Cicero, hvilket altsaa bliver Kolummens Længde. Ved at korrespondere med Hjælpetabel, vil man nok se det passer.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. Marts. Alle mødte.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden meddelte, at han havde rettet ny Henvendelse til Ny typ. Forening angaaende de tidligere omtalte Forhold hos Luno, Hoffensberg og i *Tidens Krav* og begæret hurtig Besvarelse, men endnu ikke erholdt saadan. — Bogtrykker Carl Andersen, Grønnegade, havde i Følge Beregning af en hos Firmaet O. C. Olsen tidligere sysselsatte Faktor Petersen betalt nogle Kolumner med 1 Kr. 3 Øre, til Trods for at deres tarifmæssige Værdi var 1 Kr. 18 Øre. Differencen paa Satsen havde Bogtrykker Andersen nu lovet at betale. — Et Forhold i *Kristeligt Dagblad* diskuteredes og toges der Beslutning i. — Formanden gav nogle Meddelelser vedrørende Forholdet i *Tiden*, hvoraf fremgik, at Direktør BACH paany vilde anlægge Sag ved Voldgiftsretten mod Personalet. — Der var indløbet en Skrivelse fra Bogbinderforbundet med Forslag til Oprettelsen af et Gensidighedsforhold mellem Boghaandværkerne. Formanden bemyndigedes til at søge nærmere Underretning om Detailbestemmelserne i Forslaget. — Paa Anmodning besluttedes det at skænke det ny Raadhusbibliotek et Ekspl. af Typografernes Organisationshistorie.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 7. Marts. Alle mødte.

Om den i forrige Møde behandlede Sag ang. et Medlems Paakørsel oplystes det efter Politiets Rapport, at Kusken var uden Skyld og det saaledes ikke førte til noget at foretage videre i den Anledning. — Der bevilgedes et Medlem 8 Kr. til Anskaffelse af et Brokbind. — *Lægespørgsmaalet* var derefter til fornyet Behandling. Der forelaa et Ændringsforslag med 14 Lægekrese. Efter en længere Diskussion vedtog man enstemmig at anbefale Generalforsamlingen Oprettelsen af 3 ny Lægekrese, nemlig: Amager, Valby og Østerbro udenfor Nordre Frihavnsvej, samt at lade de fremkomne Forslag til ny Ordning af Lægekresene trykke, for at Medlemmerne kunne faa Lejlighed til at tage Stilling til dem paa Generalforsamlingen. — Det overlodes til Formanden og Kassereren at ansætte en ny Læge paa Østerbro, da Gram-Hansen har frasagt sig Hværvet fra 1. April. — Generalforsamlingen ansattes til 4. April og Dagsordenen fastsattes.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 8. Marts. Fraværende med anm. Forf.: T. PETERSEN, THUESEN og SCHJERN.

1. Formanden meddelte bl. a., at han paa en Skrivelse fra det »syge« Medlem i Odense havde svaret, at Understøttelsen hørte op i Henhold til Lægeerklæringen og hans Forhold i tidligere Tilfælde, samt at han snarere var hjemfalden til Udelukkelse end til Understøttelse. — Endvidere, at der med Lit. Anstalt i Kolding var opnaaet et Tillæg til tidl. oprettet Overenskomst ang. Arbejdsforholdene m. v., hvori der bl. a. bestemtes, at ny Arbejdskrafts Antagelse kun kunde ske med »Typografia« som Mellemled. Bifaldtes.

2. Fra det internationale Sekretariat forelaa Skrivelse med Meddelelse om, at den internationale Modstandskasse var vedtaget af Flertallet af Forbundene, men forkastet af et Flertal af Medlemmerne, hvorfor det ikke vilde tilraade Dannelsen af en saadan, men forespurgte om Stillingen til et Grundfond indtil en vis Størrelse, saaledes at Sekretariatet var i Stand til straks at træde støttende til under en Lønbevægelse. — Hovedbestyrelsen vedtog at slutte sig til Tanken, og formener, at ca. 1 Fr. pr. Medlem kan anses som passende Størrelse for Grundfonden.

3. Skrivelse fra Bogbinderforbundet i Danmark med Forslag til Samarbejde i Lønspørgsmaal. Det vedtoges at afæske de kontraherende Foreningers Styrelsers Mening om Sagen.

Under Eventuelt behandledes endnu nogle Sager. HVIDTFELDT.

Typografernes Hjælpekasser

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 4. April 1897, Kl. 11 Form.

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet for 1896. 3. Forslag til ny Lægekresinddeling. 4. Opstilling til Valg af Formand, 1 Styrelsesmedlem og 1 Suppleant i Stedet for GUSTAV CLAUSEN, der ikke modtager Genvalg, L. JACOBSEN og VALD. STEPHENSEN samt Vicekasserer og 1 Revisor i Stedet for V. A. CHRISTOPHERSEN og A. W. LARSEN, af hvilke den sidste i Henhold til Lovenes § 30 ikke kan modtage Genvalg. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Typografernes Sportsklub

afholder

Søndag den 14de Marts, Kl. 4½ Eftermiddag,

10 Aars Jubilæumsfest

og

Gymnastikopvisning

med Assistance af

Gutenbergkoret

i Wittmacks samtlige Lokaler.

PROGRAM:

Sang — Gymnastik — Brydning
Sang — Gymnastik

Klubbens Lærere: D'Hrr. P. RASMUSSEN og HANSEN.

Derefter Bal til Kl. 2.

Kl. 9½: Fællesspisning à la carte.

Billetter à *50 Øre* faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Kassereren, VILH. JENSEN (Schultz Bogtr.), Hr. V. E. JØRGENSEN (Hannovers Bogtr., Klareboderne) og hos Budet MØLLER. Et begrænset Antal Billetter til reserverede Pladser à *75 Øre* faas hos Kassereren.

Baltegn à *50 Øre* faas i Salen mod Aflevering af Kupon.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Foreningsmeddelelser.

Den typ. Forening og Typ. Hjælpekasser.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. Chr. Knudsen. I Morgen: Hr. Anton Nielsen.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Sætter Emanuel Larsen (Truelsen), tidl. Medlem af Ny typ. Forening. Sætter Erik Severin Rasmussen (*Tiden*), udl. 27/2 97 hos Keller. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 153 (Dsk. t. F.), Chr. Fred. Ingvorsen (O. C. Olsen) fra Præstø. 991 (Dsk. t. F.), Niels Peter Nielsen (Bagge) fra Nykøb. F. 1128 (Dsk. t. F.), Carl Anton Vett Luckow (Missionstr.) fra Horsens. 910 (Dsk. t. F.), Oluf Fred. Olsen (I. Cohen) fra Lyngby. 1006 (Dsk. t. F.), Vilh. M. A. Vindelin (I. Cohen) fra Skanderborg. 708 (Norsk Centralf.), Johannes E. Boye (I. Cohen) fra Fakse.

Bortrejst: 997 (Dsk. t. F.), Peter Michael Mikkelsen (arbl.) til Aarhus.

Til **de strejkende Havnearbejdere i Aarhus** har jeg modtaget: Nationaltid. (4. B.) 2.25. Med det tidl. indk. Kr. 49.40 ialt Kr. 51.65.
V. Bergenholz.

Arbejdsløse Sættere og Trykkere bedes opgive deres Adresse til

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. Bergenholz.
(Privat: Ahornsg. 17.)

Dansk typografisk Forening.

Ny Medlemmer: Nykøbing F., Sætter Georg Andersen, udl. 1/3 i Nykøbing Dagblads Bogtrykkeri efter 5 Aars Læretid (arb. s. Sted). Ærøskøbing (Svendb. Afd.), Hans Lauritzen Madsen, udl. 1/3 97 i Ærø Folkeblads Trykkeri efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Vejle, Hans Magnus Sørensen, udl. hos Hertz efter 5 Aars Lære. Holbæk, Th. Kaspersen, udl. 1/3 97 i Holbæk Amts Avis efter 5 Aars Læretid. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hillerød, 966, Martin Madsen fra Kbhvn. i Pl. Roskilde, 1093, Søren Peter Mogensen (Rosk. Dagbl.) fra Rejse.

Bortrejste: Esbjerg, 661, N. Høvisch-Hansen (arbl.) til Frederikshavn. Hillerød (Lyngby), 910, Oluf Fred. Olsen (arbl.) til København. Køge, 1002, Nicolaj Stig Bigum (arbl.) til Kbhvn. 708 (Norsk Centralf.), Johannes E. Boye (arbl.) til Kbhvn. Nykøbing F., 991, N. P. Nielsen (arbl.) til Kbhvn. Næstved, 153, C. F. Ingvorsen til Plads i Kbhvn. Svendborg, 1182 (Den t. F.), Carl Vilhelm Larsen (arbl.) paa Rejse. Holbæk, 1123, Sofus V. Jensen (paa Rejse).

Den typografiske Trykkerforening.

Nyt Medlem: Anthon Ostermann, udl. 1/3 97 hos B. Nielsen (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Typografernes Sangforening

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Sangøvelse. Styrelsen.

Enkekassen. *Ny Medlemmer:* Chr. F. Ingvorsen (O. C. Olsen). Kemigraf Verner Robert Busch Larsen (Aller). — Indv. mod Optagelsen maa indsendes til Styrelsen inden 14 Dage. Vald. Brusen.

T. S. *Søndag den 21. Marts, Kl. 12½ Middag* afholdes paa **Søfryd** den *halvaarlige Generalforsamling.* Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Øvelsesplanen. 4. Valg af Styrelse i Stedet for L. Jessen (Form.), Høyer og Herm. Andersen (Styrelsesmedl.) samt en Revisor i Stedet for Jul. Jakobsen (der ikke kan genvælges). 5. Fastsættelse af Kassererens Honorar. 6. Eventuelt.

Førstk. Søndag: **Ingen Gymnastikøvelse**, grundet paa Festen.
Styrelsen.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

Stereotypi etc.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»Typograf-Tidende«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

Grundlagt 1833

Trykker.

En yngre Akcidens-Trykker søger Plads straks eller til April, helst i en Provinsby. Billet mrkt. »38« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

Vinkelhager og Skibe

anbefales,

saavel ordinære som forniklede.

Alle Reparationer

paa Diegeltryks- og Hurtigpresser samt Gasmotorer udføres prompte og solidt.

Cycle-Reparationer udføres.

Ærb. **H. Chr. Nielsen,**
Vesterbrogade 80.

Jacobsen & Olsen,

8, Løvstræde 8,

anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske* **Papirsorter** samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.

Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

Eu særlig flink

Akcidenssætter

ønsker Plads som Faktor eller i Mangel deraf en fast Plads. Udmærkede Anbefalinger. Billet mrkt. »39« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

En yngre Sætter,

der uden egen Skyld bliver ledig, søger Plads til 1. April i en Provinsby. Billet mrkt. »H. H.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Den Typografiske Forening

Stiftet 1869

Med de dertil forenede Hjælpekasser

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

Foruden at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer Bergenholz, Admiralgade 19, 1.

Leonard Pehrsson

Klosterstræde 14, 3.

anbefaler sig med Bogbinderarbejde

og **Blankokort i alle Façons.**

Redaktør: Gustav Clausen, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Carl Olsen, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. Bergenholz, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 11
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 19. Marts 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling

afholdes

Søndag den 21. Marts Kl. 11

paa **Søfryd.**

Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelse af Formandens Løn. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Fra Grunden af.

Vi stunder mod Paaske og de paa begge Sider af denne værende Konfirmationsdage, hvor den tankeløse Ungdom ser saa lyst og fortrøstningsfuld fremad og uden Kendskab til Livet tror at have naaet Endepunktet paa den *værste* Tid, medens Forældrene, der véd bedre Besked, ikke uden Bekymring ser Fremtiden i Møde. I hvert Hjem er Spekulationen over, hvad Sønnen skal være, allerede fremherskende, og Uklarheden over, hvad han bedst egner sig til, almindelig; thi paa »Lysten« kan ikke Alting bygges, og mange Gange giver en saadan sig slet ikke til Kende; derimod spiller Kendskaben til enkelte Fags økonomiske Vilkaar en ikke uvæsenlig Rolle, naar Erhværvet skal fastsættes, idet Forældre i Almindelighed er ukendte med eller blinde for de forskellige Fags Ejendommeligheder og derfor ikke kan tage det mest nødvendige Hensyn, der burde tages, nemlig om Barnets kropslige Konstitution er tilstrækkelig egnet og betrygget ved det valgte Fag. Idéen til at skaffe en »passende« Lære faar Mange først gennem Bladene, naar de ædelmodige Tilbud om at oplære »en vakker og flink Dreng« fremkommer fra den Part af Menneskeheden, hvis Interesser for billig Arbejdskraft er større, end den samvittighedsfulde dygtige Uddannelse af disse unge Mennesker er dem magtpaaliggende.

For Bogtrykfagets Medlemmer er der, dels med Henblik paa det almindelige Ukendskab hos Folk i Almindelighed med de Skavanker, som klæber ved Typografien, dels fordi dette Fags Arbejdskøbere i højere Grad end andre Fags ekscellerer i Lærlingeudbytningen, al god Grund til at arbejde for et større Kendskab hos Forældre og Værger til de Betingelser, der absolut *maa* kræves, hvis Typografien er paatænkt til Levevej, og, naar Kvalifikationerne er tilstede, Anvisninger paa de for Drengens Dygtiggørelse bedst mulige Læresteder. Ad denne Vej kan der sikkert gøres overordenligt meget, som vilde tjene Fagets Interesser; men ogsaa, hvor det personlige Kendskab til Forældrene savnes og Drengen er kommen i Lære, bør Kollegerne nøje undersøge hans Betingelser for en Fremtid som Typograf, og, er disse ikke tilstede, sige baade til ham selv og hans Forældre, hvad der vilde tjene ham bedst. De bør erindre Lærlingelovens § 5, der fastsætter, at de tre første Maaneder af Læretiden skal anses som en Prøvetid, indenfor hvilken uden Angivelse af Grund Kontrakten kan hæves — og derfor særlig i denne Tid holde Øje med Vedkommende. Har Principalen ikke inden Drengens Antagelse henvist ham til grundig Undersøgelse hos en Læge eller er man i Tvivl om, at Undersøgelsen er samvittighedsfuldt udført, bør man forestille Drengen Nødvendigheden af for hans egen Velfærds Skyld at lade sig underkaste en ny Undersøgelse, og for Københavns Vedkommende henvise ham til Foreningens Kasserer, som vil give ham Anvisning paa en af Kassernes Læge, hvilken Undersøgelse selvfølgelig ikke bør koste Lærlingen noget, og det samme vil kunne ske for Provinsernes Vedkommende, naar Hovedbestyrelsen vil bevilge de dertil fornødne Midler, som vi mener den *bør*. Og man burde heller ikke vige tilbage for at iværksætte en lille Eksamination over Lærlingens Skolekundskaber.

Naar Medlemmerne rundt omkring vilde kaste lidt af den sædvanlige Ligegyldighed bort og interessere sig for denne Sag, vilde man inden længe faa Øje paa de gavnlige Følger, som deraf fulgte, idet det virkelig ikke ringe Antal af stakkels enten legemlig eller aandelig forkrøblede Individer efterhaanden vilde forsvinde sammen med den hos Almenheden ikke ualmindelige Anskuelse, at Bogtrykfaget er en pæn og passende Beskæftigelse for deres svageligste Børn.

Det er den Side af Sagen, der omhandler Medlemmernes personlige Forpligtelser. Men de bør ogsaa organisationsmæssigt holde Øje med Læretidens Anvendelse, saaledes at den er i Overensstemmelse med Lærlingelovens § 10, der bestemmer at Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen lærer Faget saa *fuldstændigt som muligt*, d. v. s. at han bliver dygtiggjort i alle Specialiteter, og ikke udelukkende beskæftiges i »skær« Sats eller paa andet énsidigt Omraade; ligeledes paasé, at han ikke som Regel anvendes til andet Arbejde end det, der henhører til Faget, og som saadant maa det betragtes, hvis han — hvad nok ikke er usædvanligt enkelte Steder — benyttes mest til Bygang og Brændehuggeri. De skal i *alle* Tilfælde overbevise sig om, at den paabudte Lærekontrakt er tilstede, og, er dette ikke Tilfældet, anmælde Sagen til Politiet. Efter Læretidens Udløb bør de lade afholde Svendeprøver, der tager Sigte paa Fagets forskellige tekniske Omraader, og viser en saadan Prøve sig mangelfuld, bør de straks anmælde Sagen og i Henhold til nævnte Lovs § 10 faa Mesteren idømt Erstatning ved Voldgiftsretten, hvis Formand er en af de resp. Borgmestre, og til hvilke Anmældelse kan ske skriftlig eller mundtlig og som inden 8 Dage *skal* tilsige Parterne at lade deres Voldgiftsmænd møde.

Vilde Medlemmerne blot for Alvor tage fat paa det her berørte Omraade, udvidedes ogsaa Muligheden for, at Bogtrykkerorganisationen ikke saa brutalt som sidst vilde afvise en Forhandling om Lærlingebestemmelser, der tog Sigte paa de enkelte Bogtrykkeres ensartede Forpligtelser overfor Uddannelsen af Lærlinge, og som kun kan skade den hensynsløse Udbytter, men gavne Standen i sin Helhed, og som vilde være en mere naturlig Regulator for Tilgangen til Faget end just Fastsættelsen af et bestemt Talforhold mellem Lærlinge og Svende kan siges at være.

Vi opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til energisk Arbejde for det af os her fremhævede; det er til Gavn for dem selv og for Faget i sin Helhed, medens derimod Ligegydligheden med faglige Anliggender af denne Art hævner sig.

Christian Westberg.

I Søndags Morges døde vor Kollega, Sætter i *Nationaltidende* CHRISTIAN WESTBERG. I Alder naaede han kun op i Trediverne, og hans Død kom efter kun tre Dages Sygeleje af Lungetuberkulose.

Han var en omgængelig Kollega, en dygtig og paapasselig Arbejder og en Ven af vore Organisationer. Han var Medlem af baade Fagforening, Sygekasse, Stiftelse og Enkekasse, hvilken sidste Forening hans efterladte Hustru og Børn nu vil faa en lille Støtte af.

Westberg kom i 1873 i Lære hos Firmaet Lund & Gandrup i København og viste sig efter faa Ugers Forløb udmærket dygtig i det Fag, han var sat til; med en Intelligens, man desværre sjælden træffer hos de Drenge, der antages af d'Hrr. Bogtrykkeriprincipaler, forbandt han Flid og Akkuratesse. Og hans Intelligens videde sig ud over andet, end hvad der just angik Typer og Sværte.

Den af Louis Pio rejste sociale Bevægelse var i W.s Læretid i sin Begyndelse, og den skal ikke have Ord for at have faaet Ørelyd *først* hos Typografer. Tværtimod forholdt Hovedstadens Typografer sig underlig fornemme overfor den ny Ting — men dér, hvor Westberg lærte, havde Sagen fundet god Jordbund, og hos ham var denne ikke mindre god; med sin Intelligens forstod han hurtig Socialismens Betydning, og de Ord, der daglig veksledes i Sætteriet, fandt Sangbund i ham.

Da vor store typografiske Arbejdskrig i 76 udbrød, stod vor Armés Kærnetropper i *Dagens Nyheder* og i *Folkets Avis*, fortæller vor »Organisationshistorie«. Og det er sandt. Det var raske Folk — saadanne Folk, som man altid maa ønske i Organisationens Rækker, naar det gælder om Kamp paa Liv og Død. Men Ingen aner, at Westberg som sekstenaarig Dreng *ønskede* at være i de Kæmpendes Rækker. Han saa, at Sagen, *vi* kæmpede for, ogsaa var *hans*, og han tilbød Forbundet at *gaa med*, men hans Fif overfor Principalen lykkedes ikke — han maatte blive staaende, men *bidrog med Penge under hele Strejken*, og han hjalp tillige de Strejkende ved som *ene* Lærling i et stort Akcidens- og Bladtrykkeri *(Folkets Avis)* at nægte sin Undervisning til de Klodrianer, der brød Skruen.

Han gjorde mange Ældre til Skamme!

Over hans Minde skal der nu lyses Ære!

Christian Westberg begraves paa Søndag Kl. 2 fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard. Og det er en Selvfølge, at Fanen bringer ham Organisationens Farvel og Tak for hans Trofasthed baade som Dreng og som Mand.

Ny international Priskonkurrence.

UDGIVERNE af *Rathgeber* i Leipzig har udsendt en Konkurrence-Indbydelse ang. Leveringen af et Adresse-Kort, der maa udføres i *to* Arter. For hver af disse Arter er der udsat *4 Præmier*, nemlig:

Hver en	1. Præmie	paa	100 Mk.,	altsaa	tilsammen	200 Mk.
— -	2. —	-	60 —	—	—	120 —
— -	3. —	-	30 —	—	—	60 —
— -	4. —	-	15 —	—	—	30 —

Yderligere vil enhver Præmietager blive tilstillet *et Diplom.*

Betingelserne for Deltagelsen:

1) Deltagelse tillades saavel fra Ind- som Udland.
2) Adressekortets Tekst er følgende: Hermann Friedrich, Vertreter des »Rathgeber für die gesammte Druckindustrie, Buchbinderei und verwandte Gewerbe«. Verlag von E. Herfurth (Inhaber: Edgar Herfurth, Verleger der »Leipziger Neuesten Nachrichten«). Leipzig, Petersstein weg 19. Der »Rathgeber« ist das verbreitetste Fachblatt der graphischen Industrie, erscheint in verbürgter Auflage von 17,000 Exemplaren pro Nummer und sichert daher Inserenten einen durchschlagende Erfolg.
3) Satsen kan udføres i to Arter, enten
   a) kun i Skriftsats *uden* Ornamenter (kun simple Skillestreger er tilladt);
   b) i Skriftsats *med* Ornamenter efter Behag (Anvendelse af Tonplader er ligeledes tilladt).
4) Der maa kun anvendes Skrifter og Ornamenter, der forekommer i Handelen.
5) Det er tilladt at indlevere en Skitse, dog maa Linjefaldet og Karakteren i Skrift og Ornamenter i denne tydelig tilkendegives.
6) De indleverede Arbejder maa være trykte eller tegnede i Format 12 × 17 cm.
7) Arbejdet kan ogsaa være udført i Farver.
8) Der kan indleveres to forskellige Arbejder af hver Art.
9) Arbejderne maa være indleverede *senest inden 15. April d. A.* til »Redaction des »Rathgeber«, Petersstein weg 19, Leipzig.«
10) Konkurrencearbejderne maa være forsynede med et Motto, ligesom der vedlægges en lukket Konvolut, der udenpaa bærer samme Motto og indeni Deltagerens Navn og Adresse. Selve Bidragene maa ikke forsynes med noget Navn.
11) Forlaget forbeholder sig Ret til at udvælge og aftrykke de indsendte Arbejder i »Rathgeber« samt udstille samtlige Arbejder i Leipzig og andre Steder. Efter disse Udstillinger kan de ikke-præmierede Arbejder erholdes tilbage. De præmierede Arbejder gaar over som Forlagets Ejendom.

Enhver maa holde sig ovenstaaende Betingelser nøje efterrettelig, da kun disse kommer i Betragtning ved Præmieuddelingen.

Prisdommerne vil, i Forening med »*Rathgeber*«s Redaktion, bestaa af fremragende Fagmænd, hvis Navne skal blive bekendtgjort senere.

Avis-Manuskripter.

EN schweizisk Dagblads-Redaktør, Dr. WIDMANN, finder sig i Anledning af at have maattet tilbagesende en Del forskellige Indsenderes Produkter, foranlediget til at skrive herom bl. a., at i de paagældende Tilfælde er Grunden ikke altid deres Indhold, men ogsaa Manuskriptets ydre Form, og han fremsætter derfor nogle Vink til Nytte og Fremme for mulige fremtidige Indsendere.

Han skriver:

Ved Siden af Ønsket om ikke selv at fordærve mine Øjne, har jeg en særlig Respekt for Sætterne og deres anstrængende, ja oprivende Arbejde og som Følge deraf sender jeg alle synødelæggende, smaat skrevne Arbejder, ligesom næsten alle ulæselige Haandskrifter tilbage til Afsenderen, selv om de mange Gange stammer fra meget lærde Herrer og indeholder ret sublime Tanker.

De, der kender min Haandskrift, kan maaske indvende, at *den* just heller ikke er af den Slags, der kan tjene som Prøveforskrift, og det er rigtigt. Men de Sættere, der maa sætte mit Manuskript, er for det meste gennem flere Aar vante til min Haandskrift, hvad der naturligvis bringer en væsenlig Lettelse med sig. Desuden tør en Redaktør, der i største Hast maa nedskrive sine Arbejder, i den Henseende være lidt mindre omhyggelig end hine Herrer og Damer, der i al Bekvemmelighed kan udarbejde deres Manuskript, som dog alligevel i Reglen bliver liggende i Redaktionsmappen et Par Uger, og saaledes meget godt kunde have været afleveret et Par Dage senere — og derfor smukkere.

Smukt — ja, der er det. Jeg forlanger smukt Manuskript ogsaa for Aviser. Altsaa: tydelig, klar, ikke for lille Skrift, en betydelig Afstand mellem Linierne, saa at man i hvert Fald over Linien kan anbringe en Tilføjelse, naturligvis maa ogsaa til højre og venstre være en tommebred Rand. Og — en Hovedsag: kun første Side af Manuskriptet maa være beskrevet. Flere Sættere skal maaske samtidig beskæftiges med ét og samme Blad, der da maa skæres i Stykker; men dette er ikke muligt, naar begge Sider af Bladet er beskrevet.

Man bør ogsaa bruge kraftigt Skrivepapir, intet glat eller glinsende Brevpapir. Glat Papir spiller i Øjet med en Glans, som, naar Lyset falder paa det, gør det ulæseligt. Papiret er nu til Dags saa billigt, at man sandelig ikke behøver at spare. Man bør heller ikke benytte noget ufornuftigt stort Format, ikke Folioark, men Kvartblade af Størrelse omtrent som et almindeligt Skolehæfte.

En smuk Ting er ogsaa Renlighed. Jeg maa berøre den, beklageligt nok, hovedsagelig med Henblik paa kvindelige Avtorer. De Manuskripter, jeg modtager fra Mænd, ser gennemgaaende smukkere og anstændigere ud end de fra de fleste Damer. Fra Jomfruer i kanonisk Alder har jeg hyppigt modtaget beskrevne Hæfter, der saa ud, som om Forfatterinden i et Par Uger havde brugt dem til Underlag under — naa — Hovedpuden; undertiden lugter de ogsaa saaledes. Disse rører jeg knapt ved med en Ildtang, men sender dem hurtigst tilbage og vasker mine Hænder. Nederdrægtig er ogsaa den dog nu mere og mere forsvindende Brug af Strøsand, der springer imellem Brilleglassene naar man ved Læsningen vil bortviske det

Ligeledes er det omtrent sikkert Returgods, hvis jeg bemærker ved en eller anden dum Skrivefejl allerede paa første Side, at Forf. ikke en Gang har gjort sig den Ulejlighed at læse sit Arbejde igennem, og han

er ogsaa sikker paa at afskrække mig fra at trænge dybere ind i sin Lekture ved mangelfuld Interpunktion.

Jeg véd fuldt vel, at Mange ved disse Betragtninger vil føle sig afskrækkede fra i Fremtiden at sende mig deres Manuskripter, men jeg forsikrer, at ogsaa dette har ligget en Smule i min Hensigt ved Siden af den almindelige Belæring.

Generalforsamlinger og Møder.

Repræsentantskabet.

Møde Søndag den 14. Marts. Frav. m. a. Forf.: Chr. Andersen, Alb. Hansen, P. Hansen og Wm. Sørensen. Uden a. Forf.: D. A. Jensen og H. Jessen. Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes.

Punkt 1. Meddelelser fra Styrelsen. Foreningens Formand omtalte de sidste Voldgiftretskendelser udførligt og meddelte, at en ny Sag fra Bladet *Tiden* var indanket for Voldgiftretten paa Grund af, at Forretningslederen havde tilbageholdt en Del af en Trykkers Løn, som Erstatning for Skade, denne skulde have foranlediget paa en Maskine i Forretningen. I Bladet *Tidens Krav* havde Personalet henvendt sig ang. Forbedringer af Forholdene: Styrelsen havde taget Standpunkt dertil, men endnu ikke modtaget noget Svar paa en Skrivelse desang. til Ny typ. Forenings Styrelse. I Schouw & Co.s Trykkeri, hvor Arbejdstiden af Hensyn til Fabrikens øvrige Personale, var 1/4 Time længere ligesom der arbejdedes 2 Timer om Søndagen, havde Forretningen tilbudt at betale Overarbejde for de med Minimalløn lønnede Arbejdere, men ikke for de højere lønnede. Styrelsen havde ikke ment at kunne gaa ind herpaa, men der var Haab om, at Forholdene vilde blive tilfredsstillende ordnede dér. Et Tilfælde, hvor en forhv. Urtekræmmerkarl arbejdede ud over tarifmæssig Tid uden Godtgørelse, mente man ikke at burde skride ind imod, da Vedk. ikke var Typograf. Et Forhold hos Hoffensberg, hvor et Medlem af Ny typ. Forening formentlig havde arbejdet om Søndagen uden Godtgørelse, blev, da Forholdet var noget uopklaret, henvist til Ny typ. Forening, hvilket ogsaa var Tilfældet med en Sag fra Luno, hvor et Medlem af samme Forening arbejdede for mindre Timebetaling end den i Tarifen hjemlede Minimalløn.

En Forespørgsel fra et Medlem om, hvorvidt det var tilladt, at Timebetalingen var under 32 Øre, besvaredes af Form. derhen, at Timelønnen med Undtagelse af de i Tarifens § 5 nævnte særlige Tilfælde, ikke maatte være under det i Tarifen fastsatte Minimum af 32 Øre. Efter en længere Diskussion stilledes og vedtoges følgende Resolution *enst.*: »Repræsentantskabet beslutter at forlange Tarifens Bestemmelser ang. Minimallønnen respekteret, saaledes at Timebetalingen, med Undtagelse af de i § 5 nævnte Tilfælde, i intet Tilfælde (undtagen Nyudlærte) maa være under 32 Øre pr. Time. Ligeledes opfordrer Repræsentantskabet Personalet til ved alle lovlige Midler at modvirke, at visse Principaler udleverer det daarligste Arbejde for at trykke Timebetalingen ned til det mindst mulige.«

I kristelig Forenings Bogtrykkeri havde der hersket Forhold, som ikke var tarifmæssige. Styrelsen havde haft Møde med Personalet, og vilde tage Standpunkt dertil senere. Et Tilfælde hos Carl Andersen, hvor Sagen drejede sig om, at Satsprisen paa *Asfaltens* Spalter var nedsat fra 118 Øre — 103 Øre, vilde være at forelægge Voldgiftsretten, saafremt den af den paagældende Sætter opskrevne Løn ikke betaltes.

Forespørgsel fra et Medlem om en Nyudlærts Løn efter en Uges Opsigelse, besvaredes derhen, at denne selvfølgelig var 18 Kr., naar Vedk. havde været opsagt.

Punkt 2. Opstilling af Funktionærer: Formanden meddelte, at han ikke kunde modtage Genvalg, da han var overbebyrdet med Arbejde. Han var ikke træt, men mente dog, at han nu kunde gøre Regning paa Afløsning af en Del af Arbejdet. I Fællesstyrelsen vilde han dog forblive. Laur. Jensen beklagede meget Formandens Beslutning, medens han dog lovede sig meget af, at Formanden blev i Fællesstyrelsen. Han mente, at da V. Petersen havde gjort saa stort et Arbejde for Foreningen, vilde hans Efterfølger lettere kunde skaffes. Han foreslog P. Lauritzen i Politiken. P. Lauritzen bragte en Tak til V. Petersen for hans Arbejde for Foreningen (hvortil Repræsentantskabet sluttede sig ved at rejse sig) og mente, at det vilde falde ham meget vanskeligt at løfte Arven efter ham. Laur. Jensen foreslog Udvalg for at gøre Indstilling til Repræsentantskabets næste Møde om Besættelsen af de ledige Funktionærpladser. Til dette Udvalg valgtes 5 Repræsentanter. Flere af Repræsentantskabets Medlemmer havde derefter Ordet for at søge at formaa V. Petersen til at forblive som Formand under Samstemning i, at Foreningen ikke nu kunde undvære hans organisatoriske Ævner under Hensyn til de store Opgaver som laa for, men V. Petersen erklærede, at han havde valgt dette Tidspunkt, da Forholdene jo nu var temmelig rolige. Han kunde ikke mere paatage sig det store Arbejde, der var forbundet med Posten, og mente ogsaa, at P. Lauritzen som Bladsætter maatte kunne overtage Posten.

Styrelsens kontrollerende Medlem, Chr. Clausen, fremlagde Regnskabet og udtalte, at det til Trods for store Udgifter, dog udviste et et smukt Overskud. Regnskabet godkendtes enst. Angaaende et Medlem Victor Jensens Optræden i Foreningslokalet, hvor han i Vidners Nærværelse havde insulteret Hr. Bergenholtz, vedtoges det efter nogen Diskussion at give Vedk., der i Forvejen har et halvt Aars Karantæne, yderlig et halvt Aars Karantæne og i Tilfælde af Overtrædelse og i Tilfælde af, at Vedk. oftere giver Grund til Klage, da at ekskludere ham.

Et Forhold i Bagges Bogtrykkeri omtaltes.

Et Medlem forespurgte om Omlægning af Arbejdstiden indenfor den fastsatte Arbejdstid, Morgen og Aften, var tilladt. Dette besvaredes i Henhold til en tidligere Vedtagelse bekræftende, hvorimod dette ikke kunde finde Sted *udenfor* den for hver enkelt Forretning fastsatte Arbejdstid.

Nær og fjærn.

I Foreningslokalet vil paa Tirsdag Aften Kl. 9 Hr. THORVALD PETERSEN fremlægge de til Faktor H. Scheiblers Præmieæskning indkomne *Konkurrence-Arbejder i Annoncesats.* Nogle Medlemmer af Gutenberg-Koret vil før og efter assistere med Sang.

Typografernes Sportsklubs Gymnastikopvisning havde samlet godt Hus, hvad der vidner om, at Interessen for Sport er i stadig og glædelig Stigen. Og Interessen vil sikkert hos alle dem, der var mødte, være yderligere fæstet efter den i sin Helhed smukke Præstations Forløb, saa at de kvikke og smidige Fagfæller ved fremtidige Opvisninger kan være forud sikre paa fuldt tegnet Abonnement og et Overskud til Støtte for Virksomheden. Særlig Lykke gjorde Voltigeringen og Smidighedsøvelserne, og en eminent Færdighed karaktiserede Flertallet af Klubbens Medlemmer, selv om man ikke kunde undgaa at lægge Mærke til nogle Enkeltes Force i de vanskeligste Opgaver. Som en interessant Afveksling var etableret en Brydning efter alle Kunstens Regler mellem 4 af Klubbens Medlemmer, og hvor som sig hør og bør Sejrherrerne hilstes med kraftigt Bifald som Paaskønnelse for det overordenlig vanskelige Arbejde, de havde haft ved Overvindelsen af Modstanderne. At Gutenberg-Koret modtoges og behandledes som det kære Barn, det nu en Gang er blevet, er en Selvfølge.

Til Slut fremkaldtes Gymnastikklubbens fortræffelige Lærere, som hilstes med dundrende Bifald.

Ballet, der straks efter Opvisningen tog sin Begyndelse, fandt ogsaa god Tilslutning.

»Det gyldne Snit«. I *Typ.-Tid.* Nr. 10 ser jeg fremsat som brugbart ved hastig Beregning af »det gyldne Snit« at huske paa Tallene 4 og 7. Til mine Beregninger bruger jeg imidlertid altid Tallene 5 og 8, mens Faktor Scheibler i sin Haandbog anbefaler Tallene 3 og 5. Alle 3 Metoder kan selvfølgelig bruges, men Tallene 5 og 8 vil ved Sammenligning af den nøjagtige Udregning vise sig at passe bedst, selv paa meget store Formater.

Her en Prøve paa alle 3 Metoder og med en tænkt Formatbrede af 60 Cicero:

$$3 : 60 = 20 \times 5 = 100,$$
$$4 : 60 = 15 \times 7 = 105,$$
$$5 : 60 = 12 \times 8 = 96.$$

Den nøjagtige Udregning er: 60—97,1. F. P.

Konkurrence-Resultatet af Hr. H. SCHEIBLERS Indbydelse i Annonce-Sætning foreligger nu:

1. Præmie (50 Kr.) tilfaldt OLAF WALLIN, Aktiebogtrykkeriet, Kristiania.
2. Præmie (30 Kr.) tilfaldt A. AMUNDSEN, W. C. Fabritius & Sønners Bogtrykkeri, Kristiania.
3. Præmie (20 Kr.) tilfaldt H. C. JØRGENSEN, Axel Holms Bogtrykkeri, København.
4. Præmie (H. Scheiblers »Lære- og Mønsterbog for Typografer«) tilfaldt SIGURD JACOBSEN, Aktiebogtrykkeriet, Kristiania.
5. Præmie (ogsaa Lære- og Mønsterbogen) tilfaldt EMIL TÖTTERMAN, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets Tryckeri, Helsingfors.

Dommerne var som bekendt d'Hrr. Watzulik, Altenburg, Martius Truelsen, København, Wald. Zachrisson, Gøteborg, Morten Johansen og A. J. Hansen, Kristiania, og i Alt var indsendt 25 Konkurrence-Arbejder. Man staar ved de vedføjede interessante Domspræmisser overfor den gamle Sandhed, at Smag og Behag er forskellig, thi intet af de præmierede Arbejder har været i Stand til at samle nogenlunde Enstemmighed i Indstillingerne. Kun Hr. OLAF WALLINS Annoncer har to af Dommerne signeret med Nr. 1, medens de øvrige Præmietageres Arbejder noteres under en Variation af 1—5 og af en enkelt Dommer ikke en Gang indstilles til Præmie.

Som ovenfor meddelt vil alle Prøverne blive fremlagte paa Tirsdag Aften i Foreningslokalet og være vel egnede til at afvinde Interesse. De er kun fremlagte denne ene Aften, da de i Overensstemmelse med Hr. H. Scheiblers Ønske vil blive tilsendte Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening til videre Cirkulation i de forskellige større Lokalforeninger.

Nordisk Trykkeri-Tidendes Februar-Hæfte indeholder: Fra Udstillingerne, Resultatet af den skand. Annonce-Konkurrence, Værdien af Tegnefærdighed hos Bogbindere, Danske og norske Boghaandværkere osv., Grafisk Kringsjå, Indkommer til Redaktionen og Teknisk Kringsjå samt en Satire over Journalister, Forfattere etc.

— Angaaende det til alle Lokalafdelinger og Trykkerier i København udsendte Prøvenummer henvises til omst. Annonce.

Jubilæum. *Kolding Folkeblads* Redaktør, Hr. ENEVOLD SØRENSEN, fejrede i Tirsdags sit 25-aarige Jubilæum som Redaktør af nævnte Blad. I Dagens Anledning var Kolding By flagsmykket, og henad Middag begyndte Deputationerne at indfinde sig for at bringe Jubilaren Lykønskninger. Gratulanternes Antal var mange, bl. a. nævner vi Byraadet, hvoraf Hr. Sørensen er et virksomt Medlem, fra Vonsild-Kresen, hvis Folketingsmand Jubilaren en kort Tid var, fra Koldingkresen osv. Endvidere Deputationer fra Foreningen af Venstreblade, hvis Formand Hr. E. Sørensen er, fra Afholdsorganisationerne, og endelig mødte Typograferne BERG og HVIDTFELDT henholdsvis fra Socialdem. Forbund og fra Arbejdernes Fællesorganisationer samt for Dansk typ. Forening Hr. Faktor WARBERG. Af Gaver modtog Jubilaren bl. a. fra samtlige i Bladet ansatte Funktionærer et Drikkehorn, og Lærlingene skænkede en lang Pibe. Hele Dagen vedblev Gaver og Lykønskninger at strømme ind baade fra By og Land som et synligt Bevis paa, hvor afholdt Hr. Enevold Sørensen har gjort sig i de 25 Aar, han har virket som Leder af *Kolding Folkeblad*.

Talegalla-Høns. Typograf S. V. F. FABRITIUS har modtaget 300 Kr. af det Reiersenske Fond til en Udenlandsrejse.

Den snart berømte Blokadebryder Niemann, der fornylig søgte Optagelse i Dansk typ. Forening, maatte for nogen Tid siden forlade sin Kødgryde: Litografisk Anstalt, og selvfølgelig havde rette Vedkommende sørget for at faa en Plads til ham. Det var ogsaa lykkedes at skaffe ham Ansættelse hos en Boghandler i Vejle, der selvfølgelig var uvidende om, at han bar »den sorte Kokarde«. De Vejle-Kolleger var imidlertid straks paa Støvlerne, og da Niemann indfandt sig, gav Boghandleren ham at forstaa, at han helst maatte forsvinde hurtigst muligt igen.

England. Typograferne i Leeds, Leicester, Nothingham og flere engelske Byer har ved Overenskomst faaet Arbejdstiden forkortet til 52 Timer ugenlig. Fordringen lød paa 48 Timer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. AUG. PETERSEN. I Morgen: Hr. F. F. E. NIELSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra $7^1/_2$—9.

Ny Medlemmer: I Kvindeafdelingen: Berthelsens Hustru Fanny Sophie Ch., N. C. Nielsens Hustru Johanne, Frederiksens Hustru Dagmar Marie, C. Hansens Hustru Cathrine Vilhelmine, Ingvorsens Hustru Josephine Elisabeth, S. Th. Sørensens Hustru Ane Marie.

Tiltraadte: 779 (Dsk. t. F.), C. Christensen Worm i Pl. fra Randers. 966 (Dsk. t. F.), Jens Martin Madsen (arbl.) fra Hillerød. 855 (Dsk. t. F.), Hans Viggo Reher i Plads fra Køge.

Bortrejste: 966 (Dsk. t. F.), Jens Martin Madsen til Pl. i Hillerød. 1035 (Dsk. t. F.), Hans Peter Hansen (Rigsd.) til Pl. i Næstved.

Død: Sætter Chr. Carl August Emil Westberg (Nationalt.) 37 Aar.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig $12^1/_2$—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Holbæk, Vilhelm Christensen, udlært $^{15}/_3$ 97 efter 5 Aars Lære i Holb. Amts Dagbl. Nakskov, J. Jensen, udl. $^1/_5$ 90 i Aarhus hos Laur. Beck (tidl. Medlem). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hillerød, 966, Jens Martin Madsen fra Kbhvn. i Plads. Næstved, 729, H. P. Købke fra Løgstør, 977, Fritz Baumgarten fra Rejse og Georg Larsen fra Stubbekøbing (alle Næstved Tidende) samt 459, Carl Antonius Søby (fra Rejse) og 1035, Hans Peter Hansen fra Kbhvn. (begge Næstved Avis). Nyborg, 1084, Sætter-Trykker Chr. Sørensen Kjeld (Nyb. Avis). Aarhus, 997, P. M. Mikkelsen (arbl.) fra København.

Bortrejste: Hillerød, 966, Jens Martin Madsen (arbl.) til Kbhvn. Køge, 855, Hans Viggo Reher (arbl.) til Kbhvn. Næstved, 10, Carl Johansen til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 779, Chr. Christensen-Worm (arbl.) til København. Rønne, 459, Carl Antonius Søby til Næstved i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag 20. Marts Kl. 10 indøves Smaasange.

Lørdag 3. April Kl. 11 Aften: Ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: Bemyndigelse til at hæve 200 Kr. af Foreningens Grundfond; Prøvevalg til Kassererposten. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dronninggaard. Start Trianglen Kl. 9,30. Køref. Nielsson og Ystrøm.

Tidligere Medlemmer bedes aflevere Emblemet til Møller.

ANNONCER

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

Jacobsen & Olsen,
8, Løvstræde 8,
anbefaler sig med alle *inden- og udenlandske* **Papirsorter** samt **Kartoner, Brochurepapir** etc.
Agenter i Trykarbejder holdes ikke.

J. G. A. Eickhoff, København V.

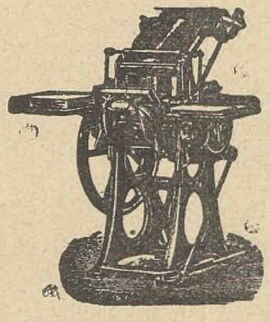

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra $^1/_2$—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Nordisk Trykkeri-Tidende.

Cirkulationen af det til alle Lokalafdelinger i Landet og næsten alle Trykkerier i København udsendte Prøvenumer af *Nordisk Trykkeri-Tidende* bedes fremmet saa hurtigt som muligt til Fordel for en ensartet Ekspedition af de indløbende Bestillinger.

Bladet udgaar med 12 Numre i Aaret og koster kun 2 Kr. (frit tilsendt). Postanvisninger paa nævnte Beløb kan enten sendes til GUST. CLAUSEN, Webersgade 4, Kbhvn. Ø., eller til Udgiveren, AUG. MORTENSEN, Centraltrykkeriet, Kristiania.

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Leonard Pehrsson
Klosterstræde 14, 3.
anbefaler sig med Bogbinderarbejde og **Blankokort i alle Façons.**

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 12
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 26. Marts 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie 26 Gange 33 1/8 % Rabat.

Den typografiske Forening.

Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 28. Marts Kl. 11

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Indstillinger fra Udvalget. 2. Formandens Løn. 3. Lock-out'en i Jærnindustrien. 4. Eventuelt.

I Betragtning af den meget vigtige Dagsorden, bedes samtlige Repræsentanter give Møde. STYRELSEN.

Forfaldsperiode?

Naar man ser hen til den Mængde Tarifbrud, som passerer, og som fra Svendenes Side kun kan bunde i en forsoren Ligegladhed, da genkalder Erindringen de tidligere Perioder, hvor Tarifen var nær sin Opsigelse. Der var de samme Symptomer. Af Tarifens Bestemmelser var det kun Minimallønnen og Tusindbetalingen, som erindredes — og maaske knapt *de* fastholdtes. Nu hører man atter, at den ene Paragraf efter den anden negligeres: dér arbejder man over uden Godtgørelse, her forlanger man ingen tarifhjemlet Godtgørelse for et Arbejde, som berettiger dertil; et Sted arbejder man uden Honorar om Søndagen, et andet Sted finder man sig endog i, at Minimallønnen underskrides, et Sted kan man efter den ordinære Arbejdstids Ophør endnu længe finde travlt beskæftigede Sættere, som ikke kan »faa Tid« til at lægge af om Dagen, ligesom i sin Tid, hvor Søndag Formiddag absolut skulde anvendes dertil, og et andet Sted maa Middagspavsen indskrænkes til samme Brug.

Hvad er nu Grunden dertil? I første Række er det selvfølgelig en sløj og elendig Opfattelse af kollegiale og faglige Forpligtelser, som gør sig gældende, i anden maaske Egenraadighed; thi Ingen skal bilde os ind, at det er fordi man ikke véd, hvad der er ret og rigtigt. Men Grunden til de fleste af disse Tilfælde maa dog utvivlsomt ogsaa søges i de intensive og uafbrudte Forsøg paa at reducere Tarifens Virkninger, som mange Forretningsledere finder en ren Fornøjelse i, først og fremmest for at berige sig selv, men mangen Gang maaske ogsaa af blot og bar Chikane. Det er ikke Alle, der har tilstrækkelig Rygrad til at modsætte sig disse Forsøg; det kan maaske lykkes den første eller anden Gang, de iværksættes, men saa trættes Kollegerne og Modstanden brydes. Det bliver saa irriterende »det evige Vrøvl«, finder man, og saa lader man fem være lige. Og det er ligegyldigt om det er i Bog- eller Bladsætterier. De fire særlige Bestemmelser i Tarifen for Bladsætterier lever man og dør paa. Bliver der forlangt Godtgørelse for Noget og henvist til Tarifens øvrige Paragrafer desangaaende, saa svares der, at det kommer ikke Bladene ved, og forlanger man under Hensyntagen til Tidsspilde en Erstatning, saa knibes den ned under Henvisning til, at »ikke en Gang« Bogsættertarifen fordrer saa meget; kan Principalen saa til syvende og sidst ikke undgaa at betale, saa søger han at hævne sig ved at antage faste Sættere til Fordelsats eller lader det udføre paa Timebetaling og saa ender Indsigelsen i, at Sætterne staar tilbage med »Brokket« og har let ved at ræsonnere over »Fordelen«. Det er ens omtrent allevegne og stikker i det samme: Overklassens Magtfølelse; thi »de trykkede Konkurrenceforhold« er kun Skiltet, der holdes oppe hos de Fleste. Der er Forretninger, som er udenfor al Konkurrence, men hvor Forholdene er mere korrupte end paa Steder, hvor man, i Bestræbelserne for at trykke Arbejdsfortjenesten ned, med Skin af Ret kan gribe til den Udflugt som Undskyldning for enten ikke at holde Tarifen eller ved chikanøs Arbejdsfordeling gøre dens Bestemmelser intetsigende. Intet er i den Retning mere talende end den Nødvendighed, Repræsentantskabet i sit sidste Møde fandt til at opfordre Personalerne til »ved alle lovlige Midler at modvirke, at visse Principaler udleverer det daarligste Arbejde for at trykke Timebetalingen ned til det mindst mulige«.

De store Midler til at gennemføre deres Vilje, som Arbejdskøberne har, vil nu alle Tider gøre sin Virkning paa Arbejderne, enten de iværksættes ved Trakasserier eller Afskedigelser, men denne Virkning kan i betydelig Grad formindskes, naar blot Personalerne holder sammen og staar enige overfor Overgrebene. Savnes derimod denne Betingelse og hver skytter sit, da lider Helheden derunder. Ethvert Personale bør af alle Kræfter bekæmpe de Elementer, der sætter sig ud over Helhedens Interesse, og som kun dyrker egen Egoisme gennem en valen og lunken Overholdelse af den gældende Arbejdsordning, thi Forsømmelsen deraf vil ikke undlade at føre til det rene Anarki. Vi har heldigvis enkelte Personaler, man bør tage Hatten af for, naar Talen er om Enighed og Sammenhold, men desværre er det ikke Flertallet. Og mærkeligt er det, men det synes saa, at jo større Aldershævd et Personale faar i Samarbejdet, desto mere uholdbart bliver Sammenholdet, ligesom det samme kan siges for selve Tarifens Vedkommende, hvor det kan paavises, at jo ældre den bliver, desto daarligere findes den overholdt.

Der er al god Grund til under denne Synsvinkel at overveje, om ikke ved første givne Lejlighed Tarifen bør have sin Afsked. I og for sig har den ikke været mange Syle værd fra Begyndelsen, hvor Hovedfundamentet for en Tarif, nemlig Minimallønnen, forblev uforandret eller snarere reduceredes (overfor Nyudlærte), men naar Tarifen tillige ved Fagfællernes Ligegyldighed og Principalernes Fordelsjagt efterhaanden er bleven tømt for sin Smule Værdi og bleven ligesaa slatten som et Pølseskind, saa er man i alt Fald ingen Epikuræer, naar man føler sig tilfreds ved den. Hvor skadelig den lave Minimalløn har været for en Mængde Kolleger er iøjnefaldende ved den rige Anvendelse, Principalerne har givet den; den er benyttet overfor en Mængde Kolleger, der paa Akkord kunde tjene mere, men af de daarlige Konjunkturer blev tvungne til at tage mod den Art Pladser. Minimallønnen er eller har været paa Nippet til at blive betragtet som Maksimalløn. Og det principale Tarifudvalgs Hensigt med Fastholdelsen af 18 Kr.s Lønnen er dermed illustreret. Den umærkelige Arbejdstids-Forkortning, som ikke var mere end det man antog den for, en Anerkendelse af Fordringens Berettigelse, bør man da heller ikke blive staaende ved, og Bladsætterbestemmelserne bør suppleres paa en saadan Maade, at Arbejderne dèr ikke skal staa og gøre gratis, hvad Bogsætterne faar Godtgørelse faar. Man bør ogsaa tilstræbe at simplificere Tarifen betydeligt, hvorved Fortolkningerne og dermed Splid og Uenighed mellem Parterne indskrænkes, og i den Henseende vil Fastsættelsen af en Minimalløn, der staar i passende Forhold til,

hvad Tilværelsen koster, og hviler paa Fagets samlede Gennemsnitsfortjeneste med en Forhøjelse af Tusindbetalingen for Øje, sikkert være vel egnet.

Overvejelserne herover bør fremtidig blive mere levende; men skal Enighed tilvejebringes om at udskyde Opsigelsesfristen efter den første Forfaldsdag, saa bør Kollegerne rundt om paa Sætterierne ganske anderledes energisk end hidtil arbejde for, at dens Bestemmelser i Et og Alt overholdes, og kraftig tilbagevise ethvert Overgreb, der har Reduktion af deres Fortjeneste til Maal.

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Mandag den 15. Marts 1897 holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN, O. C. OLSEN samt Overretssagfører OSKAR JOHANSEN.

Mødet lededes af NÆSTFORMANDEN.

Retten afsagde følgende

Kendelse i Sag Nr. 4/1897.

I Skrivelse til Voldgiftsretten af 3. Marts d. A. har Formanden for Den typografiske Forening anført, at Hr. Typograf KIRSCHNER, der er Medlem af Den typografiske Forening, hos Hr. Bogtrykker BAGGE, der er Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, havde modtaget Manuskript til en Artikel i et Tidsskrift, hvilken Sats udgjorde 157 Korpuslinier til en Værdi af 2 Kr. 52 Øre i Beregning. Da Hr. Kirschner havde udsat og paany henvendte sig til Faktoren om Arbejde, meddelte denne ham, at han nu kunde hjælpe med paa Petitartikler, hørende til samme Numer af Tidsskriftet, hvorefter Hr. Kirschner satte 131 Petitlinier til en Værdi af 2 Kr. 68 Øre. For dette Arbejde beregnede Hr. Kirschner sig under Henhold til Tarifens § 31 Betaling for det Antal Timer, han havde brugt dertil, hvilken Betaling Hr. Bagge imidlertid vægrede sig ved at gaa ind paa. Som Følge deraf paastaas Hr. Bogtrykker Bagge i den nævnte Skrivelse dømt til at betale det anførte Arbejde efter Tarifens § 31.

I Skrivelse af 6. Marts d. A. til Voldgiftsrettens Formand har Hr. Bogtrykker Bagge nedlagt Paastand paa, at Tarifens § 31 ikke bringes til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde.

Da Voldgifsretten ikke skønner, at den Omstændighed, at det er to forskellige Artikler, der er sat paa, er tilstrækkelig til at betegne det udførte Arbejde som Medhjælp, idet Artiklerne har henhørt til samme Blad og, efter hvad der foreligger for Retten, maa antages at være udleverede umiddelbart efter hinanden, dømmer Retten saaledes i Sagen:

Bogtrykker Bagge frifindes.

V. BERGENHOLZ.

OSCAR JOHANSEN.

Det er ikke nødvendigt for os at kommentere denne Dom, naar vi blot henviser til, at vedkommende Sætter to Gange maa anmode om Manuskript, hver Gang faar en ny Skriftsort, i begge Tilfælde ikke opnaar det fastsatte Udbytte af $3^1/_2$ Kr., samt citerer § 31:

Medhjælpvis Arbejde, hvis Pris ikke overstiger $3^1/_2$ Kr., udføres paa Timebetaling. Denne Bestemmelse gælder fortrinsvis Værksats og kan ikke bringes til Anvendelse paa daglig udkommende Aviser samt smaa Akcidenser.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forenings

ordinære Generalforsamling i Søndags havde kun samlet et ringe Antal Medlemmer. — FORMANDEN aabnede Mødet og foreslog Valg af en Dirigent, hvortil NIELS HANSEN valgtes. Til Sekretær valgtes CAREL HANSEN.

Under Punkt 1 aflagde FORMANDEN Beretningen. Det forløbne Halvaar havde forskellige Skærmydsler mellem Mestrene og Svendene at opvise; men der var dog Haab om, at Forholdene vilde blive anderledes, idet Kollegerne, ogsaa ude i Provinserne, stod saa godt sammensluttede, at de Principaler, med hvem der var Strid, havde vist sig ude af Stand til at erholde blot nogenlunde brugbare Kræfter. Bladet i Aalborg var et Bevis derpaa, og det gav Haab om, at der dog til syvende og sidst maatte komme et Samarbejde i Stand med Principalerne, idet Hovedvægten maatte lægges paa at søge disse — som Organisation betragtet. Tal. omtalte dernæst Forholdene i Bladet *Tiden*, hvor der har været en Del Strid mellem Svendene og Trykkeriets Leder. Forholdet til Udlandet havde stadig været godt. Den projekterede internationale Modstandskasse var jo foreløbig skrinlagt, idet de Forbund, som havde nedstemt den, repræsenterede det største Antal Medlemmer. Et andet Spørgsmaal var det, om det ikke vilde være formaalstjenligst at oprette et Grundfond, som satte Sekretariatet i Stand til at give en mere virksom Støtte ved en Lønbevægelse end nu for Tiden. Under den nuværende italienske Lønbevægelse havde det nemlig vist sig, at Sekretariatet arbejder altfor tungt paa Grund af flere Organisationers Efterladenhed med at indsende Bidragene. Med Centralisationen var det ikke gaaet saa hurtigt som ønskeligt. Det kom vel for en Del af, at Typograferne var delt i saa mange forskellige Afskygninger, som maaske intet andet Fag, og før det lykkedes at samle alle disse maatte der udrettes et Kæmpearbejde. Det var ikke store Begivenheder i det forløbne Halvaar; men iøvrigt galdt det ogsaa for Organisationen om at arbejde roligt og sikkert, saa vilde Fremtiden nok blive lys. — LOUW forespurgte, om Repræsentantskabet havde misbilliget den Optræden, som Personalet paa et herværende Trykkeri havde indtaget ved en given Lejlighed. — LAURITZEN oplyste, at Repræsentantskabet intet havde misbilliget i den forespurgte Retning.

Punkt 2. KASSEREREN fremlagde Halvaarsregnskabet. Status var for Tiden god. Der var regelmæssig afdraget paa Brødr. Bergs Gæld, saa at denne Post snart vilde være ude af Verden, og Festerne havde givet et rigeligt Overskud. Til de samvirkende Fagforeninger var der i Halvaaret givet Kr. 410.70, og i forrige Halvaar Kr. 1378.75, hvilket vilde sige det samme som ca. 5 Øre ugenligt pr. Medlem. Biblioteket havde faaet omtrent 100 Kr., hvilket ganske vist var en Overskridelse af den bevilgede Sum, men det havde dog mindre at betyde. Til Arbejdet for Centralisationen var der ligeledes medgaaet ca. 100 Kr., og dette maatte anses for en temmelig ubetydelig Sum, naar Hensyn toges til det store Arbejde. Til Kolding var sendt noget over 1200 Kr. Tal. beviste dernæst ved en Oversigt, at de sidste 7 Aar havde været særlig fede for Foreningen. Den 1. Jan. 1890 var Kassebeholdningen i Hovedkassen Kr. 1945.44, i Arbejdsløshedskassen Kr. 480.60, medens den den 31. December 1896 var stegen til henholdsvis Kr. 9127.30 og Kr. 3928.99. I 2. Halvaar 1889 havde Hovedkassens Udgift været Kr. 1435.49, Arbejdsløshedskassens Kr. 385.00, i 2. Halvaar 1896 var Udgiften steget til henholdsvis Kr. 3059.74 og Kr. 2274.00. Indtægten havde i 2. Halvaar 1889 været for Hovedkassen Kr. 1778.16, for Arbejdsløshedskassen Kr. 414.91, medens den i 2. Halvaar var steget til Kr. 3563.73 og Kr. 2213.80, saa at vi nu havde en Formue paa omtrent 18,000 Kr. Disse Tal talte tydeligt nok for Udviklingen, og han havde særlig fremdraget dem nu, da Formanden havde erklæret at ville trække sig tilbage; han havde nemlig haft sin særlig store Andel i Fremkomsten af dette smukke Resultat (Hør!) — JESSEN vilde paatale den Ligegyldighed, der var til Stede hos enkelte Medlemmer med Hensyn til Restancerne. 149 Medlemmer resterede nemlig med ialt 558 Uger, og det havde desværre vist sig, at 47 af disse Medlemmer, som alene resterede 374 Uger netop var Folk, som stod i faste Pladser, medens Resten af og til var arbejdsløs, og som man derfor bedre kunde undskylde. Han henstillede til Inkassatorerne at være mere energiske med at inddrive Kontingentet hos disse Medlemmer. Forøvrigt anbefalede han Regnskabet, hvilket derefter godkendtes.

Punkt 3. FORMANDEN vilde, nu da han trak sig tilbage, henstille til Generalforsamlingen at forhøje Formandsgagen. Det vilde nemlig blive vanskeligt for hans Efterfølger at nøjes med 150 Kr. om Aaret, som ikke var noget rimeligt Ækvivalent for det Arbejde og de personlige Udgifter, som var forbunden med Posten. Han vilde anbefale at forhøje Lønnen til 200 Kr. — CHR. CLAUSEN troede ikke, at 200 Kr. var tilstrækkeligt, men vilde iøvrigt anbefale at henvise Sagen til Repræsentantskabet. — GUSTAV CLAUSEN mente, at man burde omregulere hele Forholdet. Den Mand, der overtog Formandsposten, burde gøres selvstændig, saa at han ikke kunde bekriges i økonomisk Henseende. Da han selv agtede at trække sig tilbage fra Redaktionen, vilde han foreslaa, at man forenede Formandsposten, Redaktionen og Ekspeditionen under ét; naar den Mand, der saa overtog disse Poster, tillige kunde sætte Fagbladet, vilde han være gjort uafhængig, og det vilde blive til betydelig Gavn. Repræsentantskabet burde tage denne Tanke under Overvejelse. Sagen henvistes til Repræsentantskabet.

Under Punkt 4 aflagde FORMANDEN Beretning fra Kontrahentmøderne, som enstemmig godkendtes.

OSKAR JOHANSEN vilde bringe Formanden en Tak for det store og betydningsfulde Arbejde, han havde udrettet indenfor Foreningen i de Aar, han havde ledet denne, beklagede hans Bortgang og mente, at kun én Mand, nemlig Gustav Clausen, vilde være i Stand til at samle Medlemmerne (Hør!) Han vilde henstille til denne nøje at overveje Sagen, da han var den, der bedst kunde magte Opgaven. Iøvrigt vilde han endnu en Gang paa Medlemmernes Vegne bringe den afgaaende Formand en varm Tak, hvortil Forsamlingen ydede sin Tilslutning ved at rejse sig.

Generalforsamlingen hævet.

Typografernes Sportsklub

afholdt i Søndags, den 21., sin halvaarlige Generalforsamling paa »Søfryd«. Til Dirigent valgtes C. HANSEN, til Sekretær H. HENRIKSEN.

Formanden, Hr. JESSEN: Gymnastikundervisningen havde været godt besøgt, idet der gemmensnitlig var mødt ca. 20 Medl., hvilket for en

stor Del skyldtes Lærerne d'Hr. RASMUSSEN og HANSEN, og det var derfor Tal. en Glæde at bringe d'Hrr. en Tak for det forløbne Aar. (Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.) Grundet paa Kassererens Sygdom fremlagde Formanden Regnskabet, som viste en god Fremgang i Kassebeholdningen, skønt Tab ved forskellige Budes Upaalidelighed. Flere Medlemmer tilraadede Styrelsen at faa ældre og mere paalidelige Bude, hvortil Jessen svarede, at Styr. havde engageret Møller, som den haabede vilde beholde Inkassatorposten. (Regnskabet godkendtes). — W. JØRGENSEN fandt det uheldigt, at nogle Medl. gik til Øvelse i andre Klubber, naar vi selv skulde forberede os til Opvisning. — STORM meddelte, at dette kun havde medført én Forsømmelse. — Da Jessens Tid var saa optagen, at han hverken kunde komme til Øvelse eller Styrelsesmøder, ønskede han at fratræde sin Stilling som Formand, samtidig med at 2 Styrelsesmedlemmer fratraadte. I disses Sted valgtes: til Formand V. NIELSEN, til Styrelsesmedlemmer BROCKMANN og J. JACOBSEN, til Revisor H. HENRIKSEN. Kassererens Honorar fastsættes til det sædvanlige, 10 Kr. halvaarlig.

Under Eventuelt omtaltes den længe paatænkte Gymnastikfest i Arbejdernes Forsamlingsbygning, og da Medlemmerne syntes stemte for dens Afholdelse, lovede Styrelsen, at underhandle med en herværende Idrætsklub for muligvis at paavirke denne til at deltage. — P. PETERSEN anmodede Styrelsen om at søge Magistratens Tilladelse til Boldspil paa Fælleden, hvorefter DIRIGENTEN rettede en Tak til den afgaaende Formand for hans Arbejde og store Interesse for Klubben, hvortil Fors. sluttede sig.

Nær og fjærn.

Scheiblers Konkurrence. Til den lille Sammenkomst i Tirsdags Aftes i Foreningslokalet, hvor Hr. THORVALD PETERSEN fremlagde de indkomne Konkurrencearbejder, havde der indfundet sig en ret talrig Forsamling, der med Opmærksomhed paahørte Hr. Ps. Udtalelser. Efter først at have givet nogle interessante Oplysninger om, hvorledes man flere Steder i Udlandet ved Oprettelsen af Fagskoler og Læreanstalter ganske anderledes rationelt end herhjemme bestræbte sig for at dygtiggjøre en typografisk Stand, gik Hr. P. over til at omtale selve de indkomne Arbejder. Taleren betonede, hvad man ogsaa straks bemærkede var Størsteparten af Tilhørernes Mening, at Dommerne ved Bedømmelsen ikke strængt havde holdt sig de foreskrevne Regler for Konkurrencen efterrettelige. I Betingelsernes Punkt 2 hed det sig nemlig, at der ved Udførelsen kun maatte anvendes almindeligt Materiel, som forefindes i ethvert Trykkeri, og for flere af de præmierede Arbejders Vedkommende var denne Bestemmelse slet ikke taget i Betragtning. Særlig var dette Tilfældet med de Annoncer, som havde faaet 1. Præmie, thi hvad der her særlig var af Virkning havde Sætteren ladet skære i Træ! Men alt i alt var der ved denne Konkurrence lagt et stort Arbejde og megen Fantasi for Dagen, og der kunde læres ikke saa lidt af de forskellige Arbejder, som Hr. P. derefter lod cirkulere blandt de Tilstedeværende.

Hr. VALD. NIELSEN bragte Hr. Petersen en Tak for hans Foredrag, hvortil Medlemmerne ydede deres Tilslutning ved at rejse sig.

Efter Foredraget underholdt Medlemmer af Gutenberg-Koret de Tilstedeværende med en Række Kor- og Solosange.

Gamle Svende. Den 2. April 1847 blev ikke mindre en 4 (fire) unge Mennesker udlærte i Berlings Bogtrykkeri, nemlig to Sættere ANDR. ANDERSEN, der nu er i Aarhus, og LUDVIG NIELSEN, der arbejder hos Thiele, og to Trykkere CARL NIELSEN og PETER BRUSEN. Hvis de sætter Pris paa det, kan de altsaa paa Fredag holde 50-Aars Jubilæum.

Enkekassen har fra *Gutenberg-Koret* modtaget 10 Kr. som Overskud fra den af Koret i sin Tid afholdte Koncert. Overskudet, der egenligt kun var 2 Kr. 95 Øre, er velvilligt af Koret afrundet til ovennævnte Sum.

Enkekassens Medlemmer gøres opmærksomme paa, at den nyvalgte Kasserer, A. W. LARSEN, fra 1. April overtager Virksomheden, samt at Kassererkontoret fra nævnte Dag er i *Kattesundet 12* (Fjeldsøe), og aabent hver Dag fra 1—2 (Søndagen undtagen).

Begravelse. Vor Kollega Westberg begravedes i Søndags Kl. 2 fra det store Kapel paa Assistents Kirkegaard under overordenlig stor Tilslutning fra Kolleger og Venners Side. Ogsaa hans Principal, Hr. Etatsraad FERSLEW, og dennes administrerende Direktør, Hr. P. LARSEN, fulgte. Kisten var pyntet med en Mængde smukke Kranse, hvoriblandt en særlig prægtig fra Arbejdskameraterne tiltrak sig Opmærksomheden; ligeledes fandtes der én, signeret *Nationaltidende,* og fra flere Trykkerier var sendt samme Symbol paa Sympati og Deltagelse. — Pastor IFVERSEN holdt en Tale, der sikkert vilde have gjort bedre Virkning ved større Kortfattethed.

Bogtrykker Lichtenberg-Madsen, Eksprestrykkeriet i Odense, skal i Følge *Haandværkerbl.* have gjort en ny Opfindelse. Denne gaar ud paa i Hjørnet af Visitkort at fremstille et diskret, men samtidig fikst og sirligt udført Portræt, som ses, naar Kortet holdes op for Lyset, idet Billedet da viser sig i »Vandtryk« i alle sine Detailler og Finheder, ligesom det er uforgængeligt. Hr. Madsen søger Patent.

Græske Aviser — skriver en Korrespondent fra Athen til *Politiken* — er tilgængelige for 8 Millioner Mennesker, men intet i deres tekniske Udstyr lader formode, at de har et saa stort Opland. Trykkerierne er smaa og Maskinerne forældede og Bladene trykkes paa Papir, der er saa tyndt, at man kan læse to Sider paa én Gang. Enkelte Blade har begyndt at bringe Billeder, men de er slet udførte. Saadan er Hovedstadspressen, og endnu slettere er Pressen i Provinserne. Næsten alle Blade købes i løse Numre og flere af dem modtager ikke Abonnement.

Selve Indholdet indledes med et Aftryk af den ortodokse Kirkes Kalender samt en Angivelse af, hvilke Helgener Læserne skal bede til den kommende Dag. Derefter kommer den politiske Artikel, Lederen, hvorpaa Afsætningen af Bladet beror og som i disse kritiske Tider ufravigelig ender med et Opraab til de udødelige Guder og til Heltene fra Thermopylæ om at ekspedere Sultan Abdul Hamid ned til det Sted, hvor en Hotelregning ikke kender Posten »Lys og Varme«. Umiddelbart efter følger Telegrammer fra de evropæiske Bureauer, og dernæst det egenlige Nyhedsstof, som udgør Resten af det redaktionelle Indhold, og da det som Regel indeholder talrige Meddelelser fra Hoffet, Indiskretioner og smaa ondskabsfulde Historier fra Privatlivet, er det den mest læste Afdeling af Bladet.

De mest kendte Blade i Athen er *Akropolis,* som trykkes i et Oplag paa 18,000 Ekspl., *Asty, Efimeris,* Byens ældste Blad, *Estia,* et lille Aftenblad, og *Hea Efimeris,* som er Organ for den fattigere Befolkning, og som særlig ekscellerer i Serveringen af Kærlighedsdramer og Mord. Desuden Vittighedsbladet *Romios.*

Tarif-Underhandlingerne i Stockholm har medført, at *Svensk Typograf-Tidende* advarer mod Tilgang til Byen og retter en indtrængende Opfordring til Forbundets Medlemmer om Støtte for Reservefonden.

Deficit. Norsk Centralforening har ekskluderet sin Kasserer, Johs. A. Bye, men frafaldet retslig Tiltale mod at han betaler i ugenlige Afdrag den Underbalance, han er kommet i til Sygekassen.

— Kassereren for Den typogr. Forening i Posen, W. Zielinski, er for bedragerisk Forhold overfor Foreningen idømt 6 Maaneders Fængsel.

Oprørernes Avis paa Kuba hedder *La Indenpendencia.* Den fremstilles paa den Maade, at Sætteren, som tillige er Redaktør, har en Bogtrykkerkasse af Læder paa en Halmsæk foran sig paa Hesten, og medens han følger Insurgentafdelingerne paa deres Marscher frem og tilbage i Landet redigerer og sætter han fra Tid til anden den i Oktavformat udkommende Avis. Ofte maa han kaste Vinkelhagen og gribe til sin paa Ryggen hængende Bøsse for at holde Spanierne i Skak. Trykningen sker paa en Træpresse, der har Form som en Ost.

Aftonbladets Udgivere har skænket 3000 Kr. til Trykkeriets Syge- og Pensionskasse, hvorved de af Aktieselskabet til samme Øjemed Tid efter anden givne Beløb andrager en Sum af 15,000 Kroner.

Kasseeftersyn.

Ved et af undertegnede Revisorer foretaget Kasseeftersyn hos Kasserer Bergenholz fandtes følgende Beholdninger:

I. Hjælpekasserne:

A. Den alm. Afdeling:	I Obligationer .	Kr. 42,000.00	
	I Sparekassen ..	- 5,000.00	
	I Aktier	- 500.00	
	Kontant	- 125.10	
			Kr. 47,625.10
B. Den kv. Afdeling:	I Sparekassen ..	Kr. 300.00	
	Kontant	- 58.88	
			Kr. 358.88

Den typ. Forening:

I Obligationer.....	Kr. 10,000.00	
I Sparekassen	- 5,000.00	
Kontant	- 631.57	
		Kr. 15,631.57
		Kr. 63,615.55

hvilket var i Overensstemmelse med samtlige Bøger.

Den 18. Marts 1897.

For Hjælpekasserne:
JOHAN MØLLER. A. W. LARSEN.

For Den typ. Forening:
H. JESSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Tirsdag den 23. Marts. Fraværende med anmældt Forf. WARBERG.

1. Meddelelser: V. C. BERG er paa Grund af Bortrejse udtraadt og H. P. RABEN, der er første Suppleant tiltraadt. TH. THUESEN valgtes derpaa til Sekretær. — En Forespørgsel fra Helsingør om, hvorvidt en Kollega, der er overgaaet i anden Livsstilling, skal betale Kontingent, naar han bliver arbejdsløs i sin ny Stilling var besvaret benægtende. Et tidligere Medl., der var overgaaet til Ny typ. Foren.,

men som nu er vendt tilbage til Dansk typ. Foren., havde forespurgt om han skulde betale Indskud. Ja, som udtraadt Medl. — Hovedrevisionen havde udbedt sig Oplysninger om Skive Lokalafd., hvilke var besvarede i Overensstemmelse med de virkelige Forhold.

Et Medlem, der har nydt Arbejdsløshedsunderstøttelse i 8 Uger, hvorefter arbejdet og saa været arbejdsløs i to Maaneder, forespørger om han kan erholde Resten af Understøttelsen nu. Ja.

3. Derefter behandledes et Par Fællesstyrelsessager.

4. Til Medlem af Fællesstyrelsen i Stedet for BERG valgtes THORKILD PETERSEN. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. OLAF NIELSEN. I Morgen: Hr. A. R. ANDERSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

D'Hrr. Inkassatorer

bedes erindre, at **Kvartalet slutter** 31. Marts og at sidste Indbetaling maa ske senest denne Dag. Styrelsen har fastsat Generalforsamlingen til 4. April, for at alle paa Søndag kan faa Lejlighed til at betale. Særlig paamindes **Restanter** om at afgøre deres Gæld.

Alle Sygemældte maa straks meddele, naar de er skrevne raske, og naar de har Udgangstilladelse, bør de selv afhente deres Sygepenge. Det er urigtigt, naar Pengene udbringes, at den Syge ikke træffes hjemme, saaledes at det paagældende Styrelsesmedlem gaar forgæves. Har den Syge i saa Fald forset sig, vil Lovens Bestemmelser blive anvendt mod ham, og han kan risikere at miste sin Sygehjælp.

Lægerne. Dr. **Bille-Top** er flyttet fra Falkoneralléen 55 til Roligheds vej 7, 1. Træffes daglig 9—10. V. BERGENHOLZ.

Tiltraadte: 182 (Dsk. t. F.), Vilhelm C. Berg (Bagge) fra Kolding. 10 (Dsk. t. F.), Carl Oluf Johansen (Nationalt.) fra Næstved. 1182 (Den t. F.), Carl V. Larsen fra Rejse i Plads.

Bortrejste: 199 (D. t. Trykkerf.), Rudolf M. Dam og 1011 (Dsk. t. F.), Sophus Jensen (arbejdsløse) til Kristiania. 713 (Den t. F.). C. A. Gottfredsen til Hillerød i Plads.

Ledige **Sætter-Trykkere** bedes opgive deres Adresse til Kontoret, Admiralgade 19, København, som ikke kan tilfredsstille Efterspørgslen.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Aabent paa Søndag Kl. 10—1.**

V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Dygtige Sætter-Trykkere

kan forvente stadigt Arbejde ved Henvendelse til
Anvisningskontoret »Typografia«, Kolding.

Tiltraadte: Nyborg, 988, Alfred Bredahl. Aarhus, 961, V. E. Drasbæk (i Plads). Næstved, 682, Th. Jørgensen fra Hjørring og 1084, Chr. Sørensen-Kjeld fra Nyborg (begge Næstved Avis).

Bortrejste: Nyborg, 1084, Chr. Sørensen-Kjeld til Næstved i Plads. Kolding, 182, V. C. Berg til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 998, Aage Langmack til Pl. i Kbhvn. Hjørring, 682, Th. Jørgensen til Pl. i Næstved. Odense, 988, Alfred Bredahl til Nyborg i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: V. C. Berg fra Kolding i Plads (Bagge).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 læres »Så lunka vi«. — Næste Lørdag Kl. 11: Ekstraordinær Generalforsamling. STYRELSEN.

Enkekassen. *Nyt Medl.:* Carl Oluf Johansen (Nationaltid.). Indv. mod. Opt. maa indsendes til Styrelsen inden 14 Dage. VALD BRUSEN.

Kassererkontoret er fra 1. April **Kattesundet 12** (Fjeldsøe). Kontortid hver Dag fra 1—2 (Søndag undtagen). A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Klampenborg, over Fortunen og Lyngby hjem. Start Trianglen Kl. 10. Køref. Th. Rasmussen og Sørensen.

Til vor syge Kollega, C. ANDERSEN, har vi haft den Glæde at modtage følgende Beløb:

Køge Lokalforening Kr. 6.34; Viborg 7.32; Hillerød 5.25; Holbæk 3.09; Ringkøbing 4; Aalborg 11.55; Nakskov 6.80; Nykøbing F. 7.25; Nykøbing M. 4.50; Kolding 15.75; Næstved 14; Vejle 13; Ringsted 6.50; Typografer i Aarhus 34; Fredericia 2; Hjørring 7.50; Helsingør 7; Horsens Typografers Privatkasse 5; Nyborg 3; Svendborg 7; Herning 1.50; Esbjerg 8.50; Roskilde 4.62; Randers 10.25; Kallundborg 4.75; 4 Typografer i Skive 2; 2 Typografer i Stege 4; Skanderborg 5 — Ialt Kr. 211.47.

Ovenstaaende Beløb er i Dag udbetalt til Typograf Andersen, og bringer vi herved alle Bidragyderne vor hjærteligste Tak.

SKANDERBORG LOKALFORENING.

For ovenstaaende Beløb, som kom saa uventet, netop den Gang jeg trængte haardest, bringer jeg herved ærede Kolleger, som har bidraget til Indsamlingen, min og Hustrus oprigtige Tak.

Skanderborg, den 22. Marts 1897. CARL ANDERSEN.

Korrespondance.

Oldfux. Tak — men for sent til dette Numer. RED.

ANNONCER

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

En lille god Haandpresse

med Knæbevægelse ønskes tilkøbs. Billet med Pris mrkt. »Haandpresse« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker,

der er godt anbefalet, søger Plads paa et større Trykkeri. Billet mrkt. »40« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Vinkelhager og Skibe

anbefales,

saavel ordinære som forniklede.

Alle Reparationer

paa Diegeltryks- og Hurtigpresser samt Gasmotorer udføres prompte og solidt.

Cycle-Reparationer udføres.

Ærb. **H. Chr. Nielsen,**
Vesterbrogade 80.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 13
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 2. April 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Da Bogtrykker KJELDSEN, Odder, gør Forsøg paa at bryde sin indgaaede Overenskomst med Hensyn til Lærlingeskalaen, frabedes Tilgang til Odder indtil nærmere Meddelelse foreligger.

København og Kolding, 1. April 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Typografernes Hjælpekasser

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 4. April 1897, Kl. 11 Form.

i **Søfryd** ved Fredensbro.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet for 1896. 3. Forslag til ny Lægekresinddeling. 4. Opstilling til Valg af Formand, 1 Styrelsesmedlem og 1 Suppleant i Stedet for GUSTAV CLAUSEN, der ikke modtager Genvalg, L. JACOBSEN og VALD. STEPHENSEN samt Vicekasserer og 1 Revisor i Stedet for V. A. CHRISTOPHERSEN og A. W. LARSEN, af hvilke den sidste i Henhold til Lovenes § 30 ikke kan modtage Genvalg. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Til Valg.

EFTER en Del Aars Forløb staar vi atter foran et Valg, der kan gøre Krav paa at fange Interessen hos Medlemmerne.

Hr. VICTOR PETERSEN nedlægger sin Taktstok som Formand for Den typografiske Forening efter en Virksomhed som saadan, der savner sit Sidestykke i den typografiske Organisationshistorie. Det er store Ord, men ikke for store, og sikkert er der ikke én af hans Forgængere, som vil benægte det. Fra den første Generalforsamling, hvor han opstilledes — og hvor han følte sig fornærmet, fordi man ikke en Gang havde spurgt, om han vilde — og til Dato har han vist sig i Besiddelse af tre gode Egenskaber for en Fagforeningsleder: Maalbevidsthed, Energi og Arbejdsutrættelighed, delvis parret med Ævner, som ikke altid finder det heldigt at benytte samme Udvej til Opnaaelsen af sin Hensigt, men dog aldrig lader Maalet ude af Sigte. Med den konservativ-mistænksomme Modstand i Betragtning, han har mødt, og som indenfor vort Fag er særlig stereotyp, enten den nu viser sig fra aabenlyse Fjender eller mærkes skjult fra lodne Venner, maa Enhver indrømme, at de opnaaede Resultater er store, selv om hans omfattende og energiske Arbejde havde fortjent dem større. Det var en gold Arbejdsmark, han fandt ved sin Tiltrædelse, et sløvt Blik og en søvnig Opfattelse, han mødte fra Begyndelsen, men hans store Ævner og gode Talegaver gjorde Underværker. Hvem mindes ikke Majdemonstrationerne? Lad os nu sidde paa vor Hale og anstille Betragtninger over denne Begivenhed og komme til hvilket Resultat, vi synes bedst om — enhver Uhildet vil beundre det Herkulesarbejde, her udførtes af denne enkelte Mand, ligesom Enhver maa kunne indse, at vi ikke uden vor Deltagelse i denne Demonstration havde naaet den første halve Times Forkortelse af Arbejdstiden. Ogsaa egnet til Anerkendelse er hans Virksomhed paa Kongressen i 1891 og hele den Bevægelse som fulgte før og efter, hans store organisatoriske Arbejde for at skabe en virkelig betydningsfuld skandinavisk Gensidighed, og som blev lagt saa godt til Rette, at kun de tarveligste Midlers Anvendelse og en aabenbar Mangel paa alt moralsk Hensyn maatte til for at umuliggøre den fulde Realisation af Tanken. Det er Hovedpunkter i hans Virksomhed; men ogsaa paa andre Felter har gode Resultater af hans Gærning vist sig, f. Eks. Grundlæggelsen af vort faste Foreningslokale, hvori de Arbejdsløse kan søge Husly, Fælleskasserervirksomheden er startet, ligesom under hans Ægide Arbejdsløshedshjælpen er forhøjet fra 28 til 70 Kr. Der var meget andet, der kunde nævnes i denne Forbindelse, men det er heldigvis ingen Nekrolog, vi skriver; og en stor Del af hans Gærning vedrører nok saa meget de skand. Rejsekasser og Reservefonds.

Med alt dette i Betragtning kan man jo nok blive enig om, at det ingen let Sag vil være at overtage Stillingen efter ham; Medlemmerne har gennem ham lært at stille deres Fordringer højt til en Formand, og der skal mere end Held til, hvis de paa alle Omraader bliver imødekommede fremtidig. Man kan derfor godt forstaa, naar d'Hrr. P. LAURITZEN og F. K. MADSEN ikke uden Betænkeligheder har ladet sig opstille, særlig da de jo ikke i deres Virksomhed vil være saa uafhængig stillede, som ønskeligt var. Imidlertid er det maaske dem begge en Trøst, at de ikke vil komme til at savne Hr. Petersens Erfaring ved deres Side.

Hvem af de to Kolleger, der vil bære Sejren hjem, er ikke godt at sige; begge er de kendte fra deres Virksomhed indenfor Foreningen, begge har de siddet i Styrelsen, Hr. F. K. Madsen er for Tiden Medlem af den, og Hr. Lauritzen er Formand for Repræsentantskabet. De er sikkert lige godt anskrevne hos Medlemmerne, saa der vil sandsynligvis kun blive Tale om en Nuanceforskel i Stemmetallet. Om den til Formandsstillingen nødvendige Foretagelsesaand og Arbejdskraft kan dog deres hidtidige Stillinger ikke afgive noget sandt Spejlbillede; man kan mulig dømme efter Fornemmelsen, men ikke efter Visheden, og Lejlighed til at fremsætte noget Program, der kan belyse de nævnte Egenskaber, har de ikke fundet.

Naar vi derfor ikke udtaler os yderligere om disse to Mænds Kvalifikationer, saa forventer vi at Medlemmerne uden dette vil vide at træffe et Valg, der kan tjene Den typografiske Forening til Ære, og at Resultatet bliver en Formand, der kan bære Titlen med Rette.

Tarifbevægelse i Aarhus.

EFTER Indbydelse af Bestyrelserne for de i Aarhus bestaaende typografiske Organisationer — Typografisk Forbund, Dansk typ. Forening og Typ. Understøttelsesf. — afholdtes i Søndags et Møde for at forhandle Muligheden af dèr i Byen at opnaa regelmæssige Arbejdsvilkaar, saa at Landets næststørste By ikke skulde staa tilbage for selv de mindste Provinsbyer. Mødet, der afholdtes i »Kystpavillonen«, var stærkt besøgt, og den Interesse, hvormed Forhandlingen fulgtes, varslede godt for den kommende Tid. Lad os haabe, det bliver til Gavn og Ære for Standen i sin Helhed og for Kollegerne i Aarhus i Særdeleshed.

Referat.

Lokalformanden for Dansk typ. Forening Hr. O. V. HANSEN aabnede Mødet og foreslog til Dirigent S. JENSEN-SORT og til Sekretær VALDEMAR HANSEN; begge valgtes.

DIRIGENTEN takkede for Valget og gav derefter Ordet til Formanden for Typografisk Forbund, Hr. L. RASMUSSEN, der havde lovet at indlede.

L. RASMUSSEN: For 2 Aar siden, da Dansk typ. Forening havde sin Tarifbevægelse, mente man ikke her i Aarhus at kunne gaa med til en saadan, idet Typograferne jo, som bekendt, var delte i flere Foreninger, og det lykkedes ikke den Gang at naa en Overenskomst. Siden da har Forholdene forandret sig en Del, Typografisk Forbund var bleven dannet og Kollegerne har derigennem erholdt et fælles Tilknytningspunkt, og det var fra dette Initiativet til Mødet i Dag var fremkommen. Taleren oplæste en Statistik, der var udarbejdet paa Grundlag af de Opgivelser, Bestyrelsen for Forbundet havde erholdt. Han oplyste, at der paa 14 Trykkerier beskæftiges 93 Typografer, Gennemsnitslønnen var ca. 24 Kr., den laveste Løn var 14 Kr. og den højeste 40 Kr.; der fandtes 37 Beregningssættere og Beregningen varierede fra 28—35 Øre Fraktur og 29—37 Øre Antikva; med Hensyn til Arbejdstiden var denne fra 8—10 Timer, et enkelt Trykkeri havde 11½ Time, 33 Typografer arbejdede 9½ Time og derunder, hvorimod 40 arbejdede over 9½ Time; endelig fandtes der 44 Lærlinge (deraf 6 Trykkerlærlinge). Bestyrelserne var enige om her paa Mødet at fremsætte følgende Forslag:

1. En Minimalløn af 18 Kr.
2. Arbejdstidens Forkortelse til 9½ Time.
3. En Tusindbetaling af 29 Øre (Fr.) og 31 Øre (Ant.).
4. En Lærlingeskala i Lighed med den af Dansk typ. Forening opstillede.

Der har været anket over, at Fordringerne vare for smaa, men Taleren ansaa det for heldigst at begynde smaat, saa kunde man jo altid gaa videre og ad Aare arbejde den højere op. De tre Foreninger nedsætter et Udvalg, 1 Mand fra hver, dette Udvalg søger Samarbejde med de forsk. Personaler; thi det fornuftigste vil vist nok være at lade Personalerne selv søge Forhandling med Principalerne. De Trykkerier, som ikke for Tiden beskæftiger Typografer, var det jo vanskeligt at komme om ved, men Taleren mente dog, at man ogsaa der burde tage Affære, da Ingen vidste, hvad Fremtiden vilde bringe. Iøvrigt sluttede Taleren med at anbefale Forslaget.

DIRIGENTEN forespurgte, om der skulde være punktvis Behandling og Afstemning.

ARNOLD V. OLSEN mente, at Forslaget burde behandles som Helhed og ikke punktvis, vi maa ikke vedtage noget halvt, men staa og falde med Forslaget; Fordringerne vare beskedne.

L. RASMUSSEN syntes, at punktvis Behandling blev den letteste Maade at behandle Forslaget paa, afstemme over hver Punkt for sig og derpaa gaa over til det næste.

Punktvis Behandling vedtoges.

Under Punkt 1 forespurgte VICTOR JENSEN, om der var noget til Hinder for, at man paa enkelte Trykkerier satte Minimallønnen noget højere op, t. Eks. til 20 Kr.

RASMUSSEN ansaa det for heldigst at henholde sig til Forslaget, saa det blev ens overalt.

Forslaget om en Minimalløn af 18 Kr. vedtoges enstemmig.

Punkt 2 (Arbejdstiden) og 3 (Beregningens Fastsættelse) fremkaldte ikke nogen Diskussion, og disse vedtoges enstemmig.

Punkt 4 (Lærlingespørgsmaalet) fremkaldte derimod en livlig Diskussion, idet Alle erkendte, at det var her Skoen trykkede mest, og at det var herom der eventuelt kunde blive Tale om nogen Kamp.

L. RASMUSSEN oplæste og anbefalede den af Dansk typ. Forening opstillede Lærlingeskala, men hævdede dog, at man ikke burde gaa for strængt til Værks til at begynde med, og anbefalede en Overgangsform, saa der blev en passende Tid mellem Lærlingene. Som Sagen nu stiller sig, er der for Tiden her i Byen 5 Trykkerier, som berøres heraf; disse 5 havde ialt 11 Lærlinge for meget efter Skalaen, og paa et enkelt af dem var der alene 4 for mange.

VICTOR JENSEN vilde varmt anbefale Forslaget; det er en Skam, at Landets næststørste By skal staa tilbage for den mindste Flække. Stem for Bestyrelsens Forslag og det skal nok en Gang bære Frugt.

ARNOLD V. OLSEN: Det er klart, at paa dette Punkt vil Striden komme til at staa haardest; en Masse Lærlinge bliver straks efter endt Læretid kastede paa Landevejen. Foreningernes Regnskab konstaterede dette i en uhyggelig Grad. Paa denne Sag bør der tages alvorligt fat; thi den er Kræftskaden i det typografiske Fag. Taleren anbefalede dog at bruge de mest læmpelige Midler til Sagens Gennemførelse; thi kunde man paa nogen Maade undgaa en Kamp var meget vundet; sluttede med varmt at anbefale Forslaget.

VICTOR JENSEN var glad over at høre Olsens Mening og var fuldt ud enig med ham i, at der bør gaas frem med Læmpe; men han maatte dog hævde, at det samtidig skete paa en bestemt Maade.

ERLANDSEN ønskede at høre de forskellige Kollegers Stilling til de Trykkerier, hvori der beskæftigedes mange Lærlinge.

L. RASMUSSEN: Lærlingeskalaen maatte kunne føres igennem; det er gjort alle andre Steder og maa ogsaa kunne gøres her. Naar de Tilstedeværende var fast bestemte paa at gennemføre, hvad der her blev vedtaget, vilde han fraraade, at der blev diskuteret om noget Trykkeris indre Forhold; dette maatte blive en Sag, der ordnes af det eventuelle Udvalg og vedkommende Personale.

ARNOLD V. OLSEN: Kunde der ikke være Grund til at indgive Forslaget til Principalforeningen til Behandling samtidig med, at man her arbejdede paa at faa Forholdene regulerede; mente ligeledes, at Forarbejderne burde ske gennem Personalerne.

DIRIGENTEN oplyste, at 5 Aarhus-Bogtrykkere vistnok ikke var Medlemmer af Principalforeningen.

VICTOR JENSEN fraraadede af denne Grund Olsens Forslag.

L. RASMUSSEN: Da Dansk typ. Forening havde Konflikt, vilde Principalforeningen ikke forhandle om dette Spørgsmaal, men hævdede, at denne Sag maatte ordnes ved Forhandling mellem vedkommende Bogtrykker og Lokalforeningen. Tal. anbefalede at følge Bestyrelsens Forslag, nemlig: gennem Personalet og det nedsatte 3 Mands Udvalg; ad denne Vej mente Tal. man naaede videst, men skulde det komme til en Kamp, saa maatte vi føre den igennem; Forholdet maa og skal ordnes.

ARNOLD V. OLSEN: Da Næringsloven skal revideres i en nær Fremtid, anbefaler han os at være paa Post for at varetage *vore* Interesser.

L. RASMUSSEN: Lærlingeskalaen er gennemført i alle danske Provinsbyer; her i Aarhus maa vi kunne gøre det samme.

ERLANDSEN og O. V. HANSEN mente alligevel det var heldigst, om man her paa Mødet kunde faa Lejlighed til at høre Udtalelser om denne Sag fra de Personalers Side, som vilde blive berørte heraf.

P. C. CHRISTIANSEN ansaa det for uheldigt, om Nogen her vilde staa op og udtale sin private Mening om Sagens Gennemførlighed, dertil var Personalerne mødte for faatalligt.

KRÜGER vilde anbefale, naar Udvalget var traadt sammen, og naar det samarbejdede med Personalerne, at *der* saa ikke vilde blive holdt noget skjult; *der* var det rigtige Sted man kunde udtale sig, her var det maaske ikke saa ganske heldigt.

ARNOLD V. OLSEN: Vi maa gaa roligt og sagligt frem, søge ad fredelig Vej at faa Principalerne med; først naar alt glipper maa vi udsætte os for en Kamp.

L. RASMUSSEN: Stillingen her kan vel ganske kort udtales saaledes: Vi har stillet saa beskedne Fordringer for at undgaa Kamp, der bør være det sidste Middel; men paa den anden Side bør vi i tvingende Tilfælde ikke vige tilbage derfor.

O. V. HANSEN og KRÜGER udtalte, at man vistnok helst — for alle Eventualiteters Skyld — burde give det nedsatte Udvalg fuldstændig carte blanche.

Punkt 4 (Lærlingeskalaen) vedtoges enstemmigt.

L. RASMUSSEN forespurgte, hvorledes man skulde forholde sig med Hensyn til Overarbejde; men hvis det skulde optages i Forslaget, saa han ikke deri nogen Fare for ikke at kunne naa en Overenskomst.

Om dette Punkt udspandt der sig en lille Diskussion, hvori ARNOLD V. OLSEN fraraadede, medens flere Talere ansaa det for heldigst om det blev medtaget.

Det vedtoges, at en Passus om Overarbejde medtages i den eventuelle Tarif.

Derefter vedtoges det af Foreningerne udarbejdede Forslag i sin Helhed énstemmigt.

Det overlodes Bestyrelserne ud af deres Midte at vælge det ovenfor omtalte 3 Mands Udvalg.

Den sidste Voldgiftsdom.

I Modsætning til Red. mener jeg, at netop denne Voldgiftsdom trænger til at kommenteres, da der vistnok findes mange »arbejdervenlige« Principaler, som nu vil benytte sig af den.

Ingen — hverken Principal eller Arbejder — havde før anet, at Tarifens § 31 af *Fagmænd* kunde fortolkes paa den Maade, at et 14 Dags Blad skal være det samme som »*daglig udkommende Aviser*«.

Den vise »Ret« har tilsyneladende taget meget Hensyn til, 1) at vedkommende Sætter umiddelbart efter Korpus'en fik Petit'en, 2) at Bogtrykker Bagge har tilsendt Retten en Skrivelse. Og saa dømmer man: »*Bogtrykker Bagge frifindes.*« Hvorfor har »Retten« ikke forlangt en Redegørelse af Sætteren om Forholdene paa vedkommende Bogtrykkeri, og saa først dømt.

Jeg har arbejdet i »Bagges Fabrik« for nogle Maaneder siden, og véd, at de Skriftarter, der anvendes til det omtalte Ugeskrift, er i en saa syndig Defekt, at enhver af Sætterne med Gru modtager Ordren at arbejde paa Bladet, og den, hvem Uheldet træffer, siger altid: »Nu er min Uge ødelagt!« — Aflægningen skal ledes op paa store Formbrædder blandt en Dynge Fisk, og da Bladet skal sættes med Korpus, Bourgeois, Petit og Nonpareille skal *Beregningssætteren* først skille disse Skriftsorter ad, før han kan begynde paa Aflægningen af den enkelte Skrift. Endnu mere; han skal rømme Kolumnetitler, Mellemslag og andet Tilbehør op, før han faar en Kasse Skrift, og saa skal han levere Spalterne tilbage som *Paketsats*.

Voldgiftsretten synes at udtale, at det var *en Fordel*, at Sætteren umiddelbart efter Korpusartiklen fik Petitartiklen. Hu ha! Da han var

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skandinaviske Lande.

Regnskabsberetning for 2. Halvaar 1896.

A. Rejsekassen

Lokalafdelingerne	Indtægt: Medlemsbidrag	Indtægt: Andre Indtægter	Indtægt: Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse	Indtægt: Tilsammen Indtægt i Halvaaret	Udgift: Understøttelser: Opholdspenge	Udgift: Understøttelser: à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag	Udgift: Understøttelser: à 1 Kr. pr. Dag	Udgift: Overfartspenge	Udgift: Andre Udgifter	Udgift: Indsendt til Hovedkassen	Udgift: Tilsammen Udgift i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	115 60	» »	» »	115 60	» »	61 30	24 10	» 20	» »	30 »	115 60
Aarhus	135 70	» »	26 25	161 95	» »	86 25	25 »	» »	» »	50 70	161 95
Assens	19 50	» »	58 25	77 75	» »	62 50	12 »	3 25	» »	» »	77 75
Brønderslev	6 30	» »	21 20	27 50	» »	22 50	5 »	» »	» »	» »	27 50
Esbjerg	24 90	» »	15 60	40 50	» »	37 50	3 »	» »	» »	» »	40 50
Faaborg	23 60	» »	27 90	51 50	» »	42 50	9 »	» »	» »	» »	51 50
Fredericia	16 »	» »	140 »	156 »	» »	113 75	37 »	5 25	» »	» »	156 »
Frederikshavn	2 60	» »	112 40	115 »	» »	50 »	17 »	48 »	» »	» »	115 »
Helsingør	40 90	» »	16 20	57 10	» »	35 »	9 »	1 »	» »	12 10	57 10
Hillerød	45 20	» 20	» »	45 40	» »	20 »	8 »	» 90	» »	16 50	45 40
Herning	7 80	» »	44 95	52 75	» »	48 75	4 »	» »	» »	» »	52 75
Hjørring	39 20	» »	87 80	127 »	» »	105 »	22 »	» »	» »	» »	127 »
Holbæk	65 40	» »	» »	65 40	» »	33 75	6 »	» 15	» »	25 50	65 40
Horsens	47 40	» »	17 20	64 60	» »	46 25	15 »	» »	» »	3 35	64 60
Københ. (Den typ. Foren.)	1370 40	» »	» »	1370 40	360 »	103 75	45 »	11 »	33 88	816 77	1370 40
Københ. (Den typ. Trykkerf.)	353 90	» »	» »	353 90	» »	» »	» »	» »	» »	353 90	353 90
Kalundborg	31 20	» »	6 65	37 85	» »	22 50	8 »	» »	» »	7 35	37 85
Køge	28 20	» »	44 5	72 25	» »	58 75	13 »	» »	» 50	» »	72 25
Kolding	100 10	» »	21 20	121 30	» »	67 50	30 »	» »	» »	23 80	121 30
Maribo	10 40	» »	21 85	32 25	» »	26 25	6 »	» »	» »	» »	32 25
Nakskov	22 40	» »	47 10	69 50	» »	27 50	6 »	36 »	» »	» »	69 50
Næstved	79 30	» »	24 70	104 »	» »	72 50	21 »	10 50	» »	» »	104 »
Nyborg	15 20	» »	94 30	109 50	» »	56 25	20 »	33 25	» »	» »	109 50
Nykøbing F.	42 30	» »	15 65	57 95	» »	31 25	20 »	2 10	» »	4 60	57 95
Nykøbing M.	25 70	» »	43 55	69 25	» »	56 25	5 »	8 »	» »	» »	69 25
Odense	192 20	» »	» »	192 20	» »	88 75	37 »	6 »	» »	60 45	192 20
Præstø	7 80	» »	20 45	28 25	» »	21 25	1 »	6 »	» »	» »	28 25
Randers	51 40	» »	80 60	132 »	» »	95 »	37 »	» »	» »	» »	132 »
Ribe	12 70	» »	38 30	51 »	» »	50 »	1 »	» »	» »	» »	51 »
Ringsted	59 10	» »	41 65	100 75	» »	58 75	42 »	» »	» »	» »	100 75
Ringkøbing	21 »	» »	55 25	76 25	» »	71 25	5 »	» »	» »	» »	76 25
Roskilde	31 50	» »	100 »	131 50	» »	82 50	49 »	» »	» »	» »	131 50
Rudkøbing	15 70	» »	41 30	57 »	» »	10 »	2 »	45 »	» »	» »	57 »
Rønne	20 80	» »	» »	20 80	» »	» »	» »	» »	» »	20 80	20 80
Skanderborg	15 60	» »	29 40	45 »	» »	35 »	10 »	» »	» »	» »	45 »
Silkeborg	25 10	» »	39 40	64 50	» »	57 50	7 »	» »	» »	» »	64 50
Skive	» 10	» »	1 15	1 25	» »	1 25	» »	» »	» »	» »	1 25
Slagelse	44 10	» »	129 59	173 69	» »	71 25	39 »	59 50	3 94	» »	173 69
Stubbekøbing	8 60	» »	31 35	39 95	» »	31 25	3 »	5 70	» »	» »	39 95
Svendborg	56 10	» »	14 90	71 »	» »	40 »	18 »	13 »	» »	» »	71 »
Thisted	21 10	» »	49 15	70 25	» »	55 »	13 »	2 25	» »	» »	70 25
Varde	9 10	» »	43 65	52 75	» »	48 75	4 »	» »	» »	» »	52 75
Vejle	43 30	» »	11 30	54 60	» »	37 50	14 »	» »	» »	3 10	54 60
Viborg	13 20	» »	85 5	98 25	» »	83 75	14 »	» 50	» »	» »	98 25
	3317 70	» 20	1699 29	5017 19	360 »	2226 30	666 10	297 55	38 32	1428 92	5017 19

B. Reservefonden

Lokalafdelingerne	Indtægt: Medlemsbidrag	Indtægt: Andre Indtægter	Indtægt: Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse	Indtægt: Tilsammen Indtægt i Halvaaret	Udgift: Understøttelser	Udgift: Andre Udgifter	Udgift: Indsendt til Hovedkassen	Udgift: Tilsammen Udgift i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	115 60	» »	1617 72	1733 32	1513 »	220 32	» »	1733 32
Aarhus	135 70	» »	» »	135 70	» »	6 15	129 55	135 70
Assens	19 50	» »	» »	19 50	» »	» »	19 50	19 50
Brønderslev	6 30	» »	» »	6 30	» »	» »	6 30	6 30
Esbjerg	24 90	» »	» »	24 90	» »	» »	24 90	24 90
Faaborg	23 60	» »	» »	23 60	» »	» »	23 60	23 60
Fredericia	16 »	» »	» »	16 »	» »	» »	16 »	16 »
Frederikshavn	2 60	» »	» »	2 60	» »	» »	2 60	2 60
Helsingør	40 90	» »	» »	40 90	» »	» »	40 90	40 90
Hillerød	45 20	» 20	» »	45 40	» »	» »	45 40	45 40
Herning	7 80	» »	» »	7 80	» »	» »	7 80	7 80
Hjørring	39 20	» »	» »	39 20	» »	» »	39 20	39 20
Holbæk	65 40	» »	» »	65 40	» »	» »	65 40	65 40
Horsens	47 40	» »	» »	47 40	» »	» »	47 40	47 40
Københ. (Den typ. Foren.)	1370 40	» »	» »	1370 40	130 20	13 8	1227 12	1370 40
Københ. (Den typ. Trykkerf.)	353 90	» »	» »	353 90	» »	» »	353 90	353 90
Kalundborg	31 20	» »	» »	31 20	» »	» »	31 20	31 20
Køge	28 20	» »	» »	28 20	» »	1 »	27 20	28 20
Kolding	100 10	» »	» »	100 10	7 »	» »	93 10	100 10
Maribo	10 40	» »	» »	10 40	» »	» »	10 40	10 40
Nakskov	22 40	» »	» »	22 40	» »	» »	22 40	22 40
Næstved	79 30	» »	60 44	139 74	84 »	11 74	44 »	139 74
Nyborg	15 20	» »	» »	15 20	» »	» »	15 20	15 20
Nykøbing F.	42 30	» »	» »	42 30	» »	» »	42 30	42 30
Nykøbing M.	25 70	» »	» »	25 70	» »	» »	25 70	25 70
Odense	192 20	» »	» »	192 20	» »	» »	192 20	192 20
Præstø	7 80	» »	» »	7 80	» »	» »	7 80	7 80
Randers	51 40	» »	» »	51 40	» »	» »	51 40	51 40
Ribe	12 70	» »	» »	12 70	» »	» »	12 70	12 70
Ringsted	59 10	» »	» »	59 10	» »	1 25	57 85	59 10
Ringkøbing	21 »	» »	» »	21 »	» »	» »	21 »	21 »
Roskilde	31 50	» »	» »	31 50	» »	» »	31 50	31 50
Rudkøbing	15 70	» »	» »	15 70	» »	» »	15 70	15 70
Rønne	20 80	» »	» »	20 80	» »	» »	20 80	20 80
Skanderborg	15 60	» »	» »	15 60	» »	» »	15 60	15 60
Silkeborg	25 10	» »	» »	25 10	» »	» »	25 10	25 10
Skive	» 10	» »	531 10	531 20	514 »	17 20	» »	531 20
Slagelse	44 10	» »	265 68	309 78	240 »	69 78	» »	309 78
Stubbekøbing	8 60	» »	» »	8 60	» »	» »	8 60	8 60
Svendborg	56 10	» »	» »	56 10	» »	» »	56 10	56 10
Thisted	21 10	» »	» »	21 10	» »	» »	21 10	21 10
Varde	9 10	» »	» »	9 10	» »	» »	9 10	9 10
Vejle	43 30	» »	» »	43 30	» »	» »	43 30	43 30
Viborg	13 20	» »	» »	13 20	» »	» »	13 20	13 20
	3317 70	» 20	2474 94	5792 84	2488 20	340 52	2964 12	5792 84

Rejsekassens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3123	61
Medlemsbidrag	3317	70
Andre Indtægter	»	20
Dansk typ. Forenings Tilskud for 1. Halvaar 1896	115	55
Den typ. Forenings do. » do. —	106	9
Den typ. Trykkerforen.s do. » do. —	25	54
Norges Bidrag ved Udligningen af Rejseunderstøttelse for 1895	65	23
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 96	52	40
	6806	32

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag	2226	30
do. à 1 Kr. pr. Dag	666	10
Opholdspenge	360	»
Overfartspenge	297	55
do. til »Det forenede Dampskibss.« (April—Oktbr.)	513	25
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	38	32
Tryksager	12	25
Rejseudgifter og Diæter	162	26
Porto, Telegrammer	6	80
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	80	»
Kassebeholdning den 31. December	2374	74
	6806	32

Reservefondens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	10289	5
Medlemsbidrag	3317	70
Andre Indtægter	»	20
Dansk typ. Forenings Restgæld tilbagebetalt	2000	»
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/6 til 11/12 96	159	40
	15766	35

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	2488	20
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	340	52
Bidrag til det internationale Sekretariat for 1895—96	85	95
do. » » — — » 1896—97	95	17
1. Bidrag til Italienerne	95	17
2. do. » —	95	17
3. do. » —	95	17
4. do. » —	95	17
Tryksager	20	25
Rejseudgifter og Diæter	254	51
Ekstraordinære Udgifter ved Strejken i Aalborg	10	»
Porto og Telegrammer	19	54
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	80	»
Kassebeholdning den 31. December	11922	78
	15766	35

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Juli til 31. December 1896.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinær Kontingent: Juli Kvartal		Ordinær Kontingent: Oktober Kvartal		Bidrag til Begravelseskassen		Tilbagebetal Laan		Andre Indtægter		Modtaget fra Hovedkassen		Tilsammen Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	13	5	288	»	290	»	115	60	30	»	2	»	1670	»	2408	65
Aarhus	15	»	297	50	381	»	135	70	37	»	27	51	38	»	931	71
Assens	15	»	55	50	42	»	19	50	10	»	4	»	70	»	216	»
Brønderslev	15	»	19	50	12	»	6	30	»	»	»	»	»	»	52	80
Esbjerg	15	»	67	»	57	50	24	90	6	»	»	»	»	»	170	40
Faaborg	10	64	58	50	59	50	23	60	»	»	»	»	25	»	177	24
Fredericia	15	»	43	60	39	»	17	30	»	»	2	»	115	»	231	90
Frederiksh.	9	42	6	50	6	50	2	60	»	»	»	»	110	»	135	2
Helsingør	15	»	103	»	101	50	40	90	»	»	»	»	»	»	260	40
Hillerød	15	»	110	»	116	»	45	20	»	»	3	20	»	»	289	40
Herning	15	»	19	50	19	50	7	80	»	»	»	»	»	»	61	80
Hjørring	15	»	94	»	102	»	39	20	15	»	4	»	150	»	419	20
Holbæk	15	»	155	50	171	50	65	40	»	»	16	»	35	»	458	40
Horsens	15	»	119	»	118	»	47	40	4	»	22	»	»	»	325	40
Kalundb.	15	»	78	»	78	»	31	20	»	»	»	»	»	»	202	20
Køge	15	»	76	»	65	»	28	20	»	»	2	»	40	»	226	20
Kolding	15	»	239	»	261	50	100	10	»	»	2	»	100	»	717	60
Maribo	11	62	26	»	26	»	10	40	»	»	»	»	»	»	74	2
Nakskov	15	»	53	50	58	50	22	40	»	»	2	»	30	»	181	40
Næstved	15	»	176	50	220	»	79	30	9	»	20	»	120	36	640	16
Nyborg	15	10	34	»	42	»	15	20	»	»	»	»	35	»	141	30
Nykøb. F.	6	77	104	»	107	50	42	30	»	»	2	»	100	»	362	57
Nykøb. M.	10	80	64	50	64	»	25	70	»	»	4	»	25	»	194	»
Odense	11	96	440	»	521	»	192	20	2	»	8	»	200	»	1399	16
Præstø	9	45	20	»	19	»	7	80	»	»	»	»	25	»	81	25
Randers	15	72	123	50	133	50	51	40	5	»	6	40	376	»	711	52
Ribe	15	»	31	50	32	»	12	70	»	»	2	»	45	»	138	20
Ringsted	15	»	145	50	150	»	59	10	6	»	4	»	95	»	474	60
Ringkøb.	15	»	47	»	58	»	21	»	»	»	6	20	»	»	147	20
Roskilde	15	»	72	50	85	»	31	50	»	»	4	»	130	»	338	»
Rudkøbing	15	55	39	50	39	»	15	70	»	»	»	»	60	»	169	75
Rønne	13	10	52	»	52	»	20	80	»	»	»	»	»	»	137	90
Skanderb.	15	»	39	»	39	»	15	60	13	»	»	»	»	»	121	60
Silkeborg	15	»	58	»	67	50	25	10	37	50	2	»	40	»	245	10
Skive	9	91	»	50	»	»	»	10	18	»	2	10	610	84	641	45
Slagelse	14	94	111	50	109	»	44	10	2	»	2	»	395	»	678	54
Stubbekøb.	16	63	23	»	20	»	8	60	»	»	2	»	»	»	70	23
Svendborg	15	»	141	10	141	50	56	10	»	»	5	90	30	»	389	60
Thisted	13	1	51	»	54	50	21	10	»	»	»	»	110	»	249	61
Varde	15	»	25	»	20	50	9	10	»	»	2	»	120	20	191	80
Vejle	15	»	111	»	105	50	43	30	»	»	16	»	»	»	290	80
Viborg	15	»	33	50	32	50	13	20	»	»	»	»	80	«	174	20
	587	67	3853	70	4118	»	1594	70	218	50	175	31	4980	40	15528	28

Udgift.

Lokalforeningerne	Arbejdsløshedsunderstøttelse: Juli Kvartal		Arbejdsløshedsunderstøttelse: Oktbr. Kvartal		Sygeunderstøttelse: Juli Kvartal		Sygeunderstøttelse: Oktbr. Kvartal		Begravelseshjælp		Udlaant		Rejsekassen: Juli Kvartal		Rejsekassen: Oktbr. Kvartal		Reservefonden		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. 31. Decbr	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	12	25	»	»	196	»	91	»	»	»	10	»	52	40	33	20	1722	72	22	66	260	»	2400	23	8	42
Aarhus	25	»	10	»	57	75	292	25	»	»	»	»	85	75	25	50	6	15	29	82	384	49	916	71	15	»
Assens	»	»	»	»	»	»	42	»	»	»	»	»	39	25	38	50	»	»	1	48	79	77	201	»	15	»
Brønderslev	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	75	9	75	»	»	»	72	9	58	37	80	15	»
Esbjerg	»	»	»	»	7	»	12	25	»	»	»	»	25	»	15	50	»	»	3	74	91	91	155	40	15	»
Faaborg	»	»	35	»	»	»	»	»	»	»	»	»	24	75	26	75	»	»	3	40	73	»	162	90	14	34
Fredericia	»	»	17	50	17	50	»	»	»	»	»	»	105	50	50	50	»	»	7	10	18	80	216	90	15	»
Frederiksh.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	81	»	34	»	»	»	»	88	4	14	120	2	15	»
Helsingør	35	»	8	75	»	»	»	»	»	»	»	»	8	50	36	50	»	»	1	50	155	15	245	40	15	»
Hillerød	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	65	18	25	»	»	3	14	242	36	274	40	15	»
Herning	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	22	50	30	25	»	»	»	50	»	»	53	25	8	55
Hjørring	43	75	»	»	7	»	36	75	»	»	4	»	99	»	28	»	»	»	2	20	183	50	404	20	15	»
Holbæk	»	»	78	75	10	50	»	»	»	»	60	»	9	65	30	25	»	»	3	43	250	82	443	40	15	»
Horsens	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»	4	»	41	»	20	25	»	»	2	42	233	98	310	40	15	»
Kalundb.	»	»	»	»	56	»	29	75	»	»	»	»	8	25	22	25	»	»	2	25	68	70	187	20	15	»
Køge	»	»	»	»	19	25	»	»	»	»	3	»	32	75	39	»	»	»	6	76	110	44	211	20	15	»
Kolding	113	75	17	50	45	50	»	»	»	»	»	»	69	»	28	50	7	»	2	»	419	35	702	60	15	»
Maribo	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	15	50	16	75	»	»	»	51	26	26	59	2	15	»
Nakskov	48	75	»	»	»	»	7	»	»	»	»	»	32	50	37	»	»	»	1	57	39	58	166	40	15	»
Næstved	»	»	»	»	61	25	80	50	»	»	»	»	53	25	50	75	95	74	5	57	278	10	625	16	15	»
Nyborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	67	»	42	50	»	»	1	12	15	»	125	62	15	68
Nykøb. F.	»	»	»	»	»	»	143	»	»	»	15	»	36	45	16	90	»	»	4	51	133	1	348	87	13	70
Nykøb. M.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	41	50	27	75	»	»	1	25	110	»	180	50	13	50
Odense	176	75	23	25	49	»	49	»	»	»	56	»	81	25	50	50	»	»	4	95	890	»	1380	70	18	46
Præstø	»	»	»	»	22	75	»	»	»	»	»	»	5	75	22	50	»	»	1	38	28	87	81	25	»	»
Randers	»	»	87	50	73	50	5	25	200	»	»	»	94	50	37	50	»	»	2	27	196	»	696	52	15	»
Ribe	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	23	75	27	25	»	»	1	72	70	48	123	20	15	»
Ringsted	»	»	»	»	»	»	26	25	»	»	»	»	68	50	32	25	»	»	5	47 2*	277	88	459	60	15	»
Ringkøb.	»	»	»	»	21	»	»	»	»	»	»	»	40	»	36	25	»	»	2	15	32	80	132	20	15	»
Roskilde	»	»	»	»	10	50	133	»	»	»	12	»	81	»	50	50	»	»	4	47	31	34	322	81	15	19
Rudkøbing	»	»	67	50	7	»	12	25	»	»	»	»	30	75	26	25	»	»	1	35	»	»	145	10	24	65
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	«	»	»	»	»	»	»	»	»	60	125	»	125	60	12	30
Skanderb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	29	25	15	75	»	»	»	74	60	86	106	60	15	»
Silkeborg	»	»	28	75	»	»	40	25	»	»	8	»	34	25	30	25	»	»	6	7	82	53	230	10	15	»
Skive	»	»	»	»	»	»	25	»	»	»	18	»	1	25	»	»	514	»	18	20	65	»	641	45	»	»
Slagelse	»	»	»	»	106	»	5	25	»	»	5	»	104	75	65	»	309	78	8	90	67	56	672	24	6	30
Stubbekøb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	15	50	24	45	»	»	»	87	12	»	52	82	17	41
Svendborg	»	»	8	75	110	25	8	75	»	»	»	»	39	75	31	25	»	»	1	20	180	»	379	95	9	65
Thisted	»	»	»	»	61	25	61	25	»	»	»	»	29	25	41	»	»	»	»	67	41	19	234	61	15	»
Varde	105	»	17	50	»	»	»	»	»	»	»	»	27	50	25	25	»	»	»	55	1	»	176	80	15	»
Vejle	»	»	»	»	7	»	»	»	»	»	»	»	33	50	18	»	»	»	3	95	213	35	275	80	15	»
Viborg	»	»	»	»	21	»	12	25	»	»	»	»	68	»	30	25	»	»	1	40	20	»	152	90	21	30
	560	25	400	75	975	75	1113	»	200	195	»	»	1787	40	1242	80	2655	39	224	69	5583	80	14938	83	589	45

* Heraf 50 Kr. i Invalideunderstøttelse.

B. Hovedkassen.

Indtægt.

		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		4317	43
Reservefond		4072	»
Begravelseskassen		10499	48
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 96:			
af Hovedkassen	Kr. 34.50		
af Reservefonden	- 73.15		
af Begravelseskassen	- 177.50		
		285	15
Bidrag fra Lokalforeningerne		5583	80
Modtaget fra Typogr. Rejsekasser som udlagt til disse i Juli—Januar 1896		1699	29
Modtaget fra Typogr. Reservefond som udlagt til denne i samme Tidsrum		2474	94
Typografernes Rejsekasser og Reservefonds Administrationsbidrag		160	»
		29092	09

Udgift.

		Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne		4980	40
do. til Typografernes Rejsekasser og Reservefonds		1641	35
Porto, Telegrammer		86	09
Tryksager		25	50
Bogbinderregning		1	15
Bladhold		15	30
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder		10	»
Assurance af Foreningens Arkiv		1	60
Tilskud til Typografernes Rejsekasser for 1. Halvaar 1896		115	55
Foreningens Restgæld til Typografernes Reservefonds tilbagebetalt		2000	»
Rejseudgifter og Diæter		27	10
Gage til Formanden		50	»
do. til Kassereren		62	50
Typ.-Tid. (Nr. 27—53)		733	68
Reservefond		4145	15
Begravelseskassen	Kr. 10676.98		
Bidrag til do.	- 1594.70		
	Kr. 12271.68		
1 Dødsfald i Randers	Kr. 200.00		
1/5 Andel i Typ.-Tid.	- 146.14		
1/5 i Administration	- 48.00		
	- 394.14		
		11877	54
Kassebeholdning 31 December		3319	18
		29092	09

Kolding, den 15. Februar 1897.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At de forskellige Beholdninger ere til Stede bevidner vi med vore Underskrifter.

Kolding, den 22. Februar 1897.

F. GROTH. P. HVIDTFELDT. MARTIN SCHJERN. THORV. THUESEN. WARBERG.

Regnskaberne er gennemgaaede af Undertegnede, og vi finder Anledning til at bemærke, at den Reservefondsunderstøttelse, som er udbetalt til »Hjælpearbejdere« i Aalborg og Skive, ikke har nogen Lovhjemmel, da disse ikke har betalt halv Kontingent, ligesom vi ogsaa skal gøre opmærksom paa, at L. V. Olsen har faaet udbetalt Overfartspenge til Aarhus, uagtet han rejste til Plads i Ringkøbing. I det hele taget var det ønskeligt, om Lokalformændene udbetalte Syge- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen efter Lovens Forskrifter, og ikke, som f. Eks. i Varde, udbetale den en Gang for alle — med en Lap Papir som Kvittering. Denne Anke om mangelfuld Kvittering kan dog ikke alene rettes mod nævnte Bys Lokalformand, da der er flere ærede Lokalformænd, som gør sig skyldig i samme Forseelse.

Ringkjøbing, den 23. Marts 1897.

HANS FREDERIKSEN. RUDOLPH HANSEN.

færdig med Korpusartiklen, skulde han begynde forfra med at finde Petit-Kasse og Petit-Skrift, ny Oprømning, ny Paketsats osv. — alt til en Værdi af 2 Kr. 52 Øre, hvilket er umuligt at gøre færdigt paa en Dag!

Efter at »Rettens« Dom er afsagt, kan man vente, at en Sætter paa det nævnte 14 Dages Tidsskrift baade skal sætte Korpus, Bourgeois, Petit og Nonpareille, der tilsammen kan udgjøre en Værdi af et Par Kroner, men hvortil der udkræves en Arbejdstid af 12 à 14 Timer. — Før blev altid dette dejlige 14 Dages Tidsskrift helt igennem sat paa Timebetaling, men saa »opfandt« Ledelsen, at Beregning og Paketsats var billigere, og nu fordeles *den* »Svinesteg« rundt omkring paa mange Hænder — takket være vor *faglige* Voldgift.

Men endnu har Arbejderen den *Fordel*, at han kan forlade Bagges Fabrik, for skal han i Længden leve af den Fortjeneste, 14 Dags Bladet kan give ham, maa han efter nogle Ugers Forløb hellere mælde sig til Ladegaarden. O. P. T.

Et »nobelt« Tilbud.

Om Hr. Direktør Georg A. Bach, der i denne Tid vækker en vis Opmærksomhed i den typografiske Verden, fortjener følgende lille Historie at kendes i vide Kredse, fordi den indeholder en Karakteristik af Direktørens humane Optræden overfor sine Arbejdere.

For nogen Tid siden antog Hr. Bach en Arbejder, der for *et Par Timers Arbejde* om Morgenen i »*Tiden*«*s* Trykkeri skulde have *6 Kr.* om Ugen. Disse *Par Timer* udviklede sig imidlertid til for den nævnte Sulteløn at blive **7 Nætters Arbejde fra Kl. 2½ om Natten til Kl. 8 à 9 om Morgenen** = ca. **42** *Timer* om Ugen med en Timeløn af ca. **14** *(fjorten) Øre.* At en Arbejder ikke kan være tjent med saadanne Betingelser, siger sig selv, og den Paagældende henvendte sig da ogsaa til Hr. Direktøren med den altfor beskedne Anmodning om at faa **2 (to)** *Kr.* mere om Ugen. Da Hr. B. ikke godt paa staaende Fod kunde træffe Afgørelse om, hvorvidt Aktieselskabet kunde bære denne forøgede Udgift, anmodede han Arbejderen om at komme igen Dagen efter for at høre definitivt Svar. Da Manden atter indfandt sig, modtog han af Hr. Bach følgende »favorable« Tilbud: »Naar De er færdig i *Tiden* om Formiddagen, kan De komme herned (Tordenskjoldsgade 16) og faa Resten af Dagen til Kl. 5 à 6 besat, *uden Middag.* Herfor vil jeg tilbyde Dem en Løn af ialt **48 Kr. om Maaneden!** Da Arbejderen fik sundet sig lidt over disse »mange« Penge og kom paa det Rene med, at Tilbudet betød en Løn af **1 Kr. 60 Øre** *daglig for en Arbejdstid af* **15 à 16 Timer** = **12 Øre** *i Timen*, og derfor meddelte Hr. *B.*, at han ikke saa sig i Stand til at modtage Tilbudet, holdt Direktøren til Afsked følgende Tale: »Som Svar paa Deres Anmodning til os af Gaars Dato, skal jeg herved meddele Dem, *at Døres Plads er Dem opsagt med 14 Dages Varsel*«. Arbejderen har nu forladt Aktieselskabets og Hr. Direktør Bachs »*magre Kødgryde*«, og Hr. B. fik ikke denne Gang Brug for sit »noble« Tilbud.

Yderligere Kommentar er overflødig. Suffleur.

Scheiblers Pris-Konkurrence.

Maa det være Undertegnede tilladt at fremkomme med et Par Bemærkninger i Anledning af Udfaldet af denne Konkurrence i Annoncesætning.

Det vakte almindelig Forundring ved Fremlæggelsen af de forskellige Konkurrencearbejder forleden i Foreningslokalet, at de Arbejder, der vare tildelte 1ste og 2den Præmie, ikke havde fulgt de Regler, som vare opstillede ved Konkurrencen. Det hedder nemlig i Punkt 2: Særegne Fordringer til Satsens Udstyr stilles ikke. Hovedvægten vil blive lagt paa Originalitet og effektfuld Virkning. *Satsen udføres med almindeligt Materiel, som forefindes paa ethvert Trykkeri, og som om den var bestemt til Brug for en almindelig Avis.* Er Reglerne ikke opstillede for at rette sig efter? Hvorledes kan da Arbejder blive præmierede, der fuldstændig negligerer et af de væsenligste Punkter? Meget betegnende er det, at en af Dommerne endog mener om et af de præmierede Arbejder, at det er *trykt i to Gange!* men det har dog vist sig ikke at være Tilfældet. En Udtalelse i Domspræmisserne som: »Særlig maa fremhæves, at den Konkurrerende har holdt sig Punkt 2 strængt efterrettelig«, hører efter min Mening ingen Steder hjemme; da det maa være en Selvfølge, at Reglerne blive overholdte.

At der herved er begaaet en Uret mod de Konkurrerende, der har holdt sig Reglerne efterrettelige, er indlysende, idet disse jo kunde have opnaaet anderledes Resultater, hvis de havde taget Zinkætsninger til Hjælp.

Der maa derfor rettes en *bestemt Indsigelse* herimod.

At »Reglerne« heller ikke paa anden Maade bliver tagne saa nøje, vil ses af følgende. Det hedder nemlig: »Arbejderne . . . . . vil *først og fremmest* blive tilsendte *samtlige Deltagere* i Konkurrencen til Gennemsyn. *Senere*, naar Lejlighed gives, vil de blive tilgængelige for Offenligheden«. Men efter hvad jeg har erfaret, har disse, i hvert Fald her i København, ikke faaet nogen Underretning, undtagen Hr. H. C. Jørgensen, der har faaet Domspræmisserne tilsendt, og jeg blev derfor ikke lidt forundret, da jeg læste Bekendtgørelsen om Fremlæggelsen i Foreningen og sammenholdt den med det ovenfor citerede.

Chr Christensen.

Snobber.

(Scenen er et Trykkeri ved Frokosttid. Alle Maskiner staar stille. I det ene Hjørne hører man Geviterernes Raslen mod Bordet. Et andet Sted sidder en gemytlig Klynge og hører paa, at en af dem »spinder en Ende«. Ved en af Maskinerne ligger en Sætter og retter i Formen. Trykker Mathis sidder ikke langt fra ham paa sin Bænk og spiser. Foran sig har han »*Aftenposten*«, som han læser i, samt en Flaske Mælk).

Sætteren: »Velbekomme, Mathis!«

Mathis: »Tak for det, Kamerat!«

S. (idet han opdager *Aftenposten* og hans Mælkeflaske): »Hva' Fa'en er det? Nu har jeg s'gu set det med. En Snaps, en Flaske Mælk og *Aftenposten*, den er s'gu lidt tyndbenet!«

Mathis: »Ja, hvad skal Fattigfolk sige, de har s'gu ikke Raad til andet end et Stykke Fedtebrød med lidt Margarineost og en Taar Centrifugemælk i disse sløje Tider, og til Middag kan de maaske faa en Spegesild og lidt Kartoffelmos og halvanden Kop Kaffe og et halvt Stykke Franskbrød, og saa afsted igen og tage fat. Næ! jeg har ogsaa tænkt paa at slaa over i en anden Gænge. Nu har jeg hele Tiden troet, at man stod sig ved at være Socialist, men det betaler sig ikke mere, næ, nu vil jeg være Abonnent paa *Kirkeklokken* og *Kristeligt Dagblad.*«

En Stemme: »Og *Indre Missionstidende.*«

Mathis: »Ogsaa det! Saa vil jeg anskaffe mig et gammelt beskidt Flag, forstaar De, og det vil jeg hænge ud af mit Vindue, hver Gang Kejseren af Rusland kommer hertil og den Slags Højtider, forstaar De, for saa kan man da se, at Fattigfolk ogsaa er loyale — for den Slags Ting ska' man være *meget* forsigtig med.«

S: »Jeg troede ikke, at Du befattede Dig med at være Snob; jeg troede, Du hørte til de frie Svende, ligesom vi, der har sat os ud over den Slags Ting.«

M.: »Jo Tak, der skal vi ha' det! Vi — frie Svende, vi Typografer, der hører til de »fine Haandværkere«, hva', hvor det lyder! Skal jeg sige Dig en Ting, min Ven, I Typografer bilder Jer en farlig Portion ind; I er frie Svende helt igennem, gi'r Grossereren med lang Hat og Laksko, hvid Vest og Rose i Knaphullet, I vil være mere end en sølle Haandværker, alt dette Arbejderrak; I kryber paa Maven, naar Jeres Principal er saa nedladende at stikke Jer paa Næven. I kan hverken gø eller gabe, naar I faar en Smule Influenza i Kroppen, men er Faktoren i Farvandet, saa muler I paa som bare Fanden, saa kan I godt staa og fedte ham op og ned ad Ryggen, og naar han saa vender Jer Ryggen, saa rakker I ham ned, saa der ikke bliver for to Øre Ære tilbage paa ham; I er frie Svende, hva', fine Haandværkere, saad'n et Slags Bourgeois, næ, I er saamænd lige saa snobbede som de Kyllingehoveder, der flager, naar der kommer en Prins eller Prinsesse til Verden, og som de selv faar Lov til at betale for, som bukker og skraber, naar de ser en rød Kusk i Farvandet — dem skal man nu tage sig *meget* i Agt for, I kan godt staa her og snakke op ad Døre og ned ad Stolper, og naar I saa kommer hjem til Kællingen — —!«

En Stemme (henne fra Klyngen): »Hva Fa'en, ka' Du nu ikke la' Kællingen være i Fred igen?«

M.: »Ja, ja, Du er ung endnu, min Ven, men der kommer maaske en Tid, hvor Du vil indse, at jeg havde Ret. Gift Dig aldrig, min Ven, ja, ja, hør nu mig. Om Morgenen, naar hun har faaet Stodderen af Sted med sit Fedtebrød under Armen, saa staar hun i Vinduet i Nattrøje — det skal man nu være *meget* forsigtig med — og kysser paa Fingeren, for at Natravne skal sige: »Gud, hvor de Mennesker dog er lykkelige«, næ min Ven, —!«

(I det samme fløjtes der og Maskinerne sætter sig i Bevægelse).

»Saa, nu skal man til det igen!«

En Trykker (idet han gaar forbi): »Velbekomme!«

M.: »Tak for det, Kamerat!« Oldfux.

Generalforsamlinger og Møder.

Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 28. Marts 1897. Fraværende med anm. Forfald: P. Hansen. Frav. uden anm. Forfald: D. A. Jensen, Johan Møller, C. Knudsen, Orlof Nielsen, Mühlendorff.

Punkt 1. Opstilling af Kandidater til Foreningens Tillidsposter. Paa det nedsatte Udvalgs Vegne oplæste og kommenterede Laur. Jensen den af Udvalget udarbejdede Liste, der kun indeholdt Dobbeltopstilling til Formandsposten, fordi denne maatte anses for at være vigtigst, hvilket var i Overensstemmelse med Repræsentantskabets Begæring. Efter nogen Diskussion, hvori der fremsattes Ønske om kun at opstille én Kandidat til Formandsposten, vedtoges Udvalgets Indstilling.

Punkt 2. Formandens Løn. Herunder rettedes Forespørgsel til Udvalget om, hvorvidt dette havde beskæftiget sig med den af Gustav Clausen paa Generalforsamlingen fremsatte Tanke om at gøre Formanden uafhængig, ved at lade ham overtage Redaktør- og Ekspeditør-

posten samt Sætningen af Bladet, hvilken af LAUR. JENSEN besvaredes derhen, at Udvalget havde behandlet Sagen, men paa Grund af manglende Kompetence undladt at tage Standpunkt; iøvrigt ansaa man Sagen for i Øjeblikket uigennemførlig. Efter at denne Betragtning var tiltraadt af flere Talere, der tillige udtalte sig for Nødvendigheden af at forhøje Formandens Løn betydeligt, vedtoges et Forslag om at fastsætte Lønnen til 300 Kr. aarligt *enstemmigt*.

Punkt 3. Lock-out'en i Jærnindustrien indlededes af FORMANDEN (V. Petersen) der udførligt redegjorte for Aarsagerne til Striden, idet han betonede, at da denne Kamp vilde blive den alvorligste her i Landet siden 1885, maatte der gøres Anstrængelser for at tilvejebringe saa store Bidrag som muligt, hvorfor Styrelsen anbefalede at iværksætte en frivillig Indsamling i Forbindelse med den planmæssige Strejkeunderstøttelse, der udredes af Hovedkassen, og som i dette Tilfælde vil blive 25 Øre ugenlig pr. Medlem. Efter at flere Talere havde udtalt Ønsket om, at der udskreves obligatoriske Bidrag, enten vist pr. Uge eller procentvis af den ugentlige Arbejdsfortjeneste, samt udtalt deres udelte Sympati for Smedene i den forestaaende Kamp, vedtoges følgende af et Medlem stillede Resolution:

»Repræsentantskabet, der er paa det Rene med, at den Kamp, der af Fabrikanterne i Jærnindustrien er rejst mod Arbejderne i disse Fag, er det voldsomste Angreb paa de organiserede Arbejderes Foreningsret, som endnu har fundet Sted, beslutter, udover det Beløb, der udredes af Hovedkassen, at opfordre Kollegerne til efter yderste Ævne at bidrage til, at den af de Besiddende rejste Kamp maa kunne ende med Sejr for de Besiddelsesløse. Til Fremme af den rette Forstaaelse af, hvad det er, Kampen gælder, beslutter man at opfordre Styrelsen til at indkalde til et offentligt Møde af Københavns Typografer«.

Desuden vedtoges, at Repræsentantskabet offentliggør et Opraab angaaende den foreliggende Situation.

Punkt 4. Eventuelt. a) Foreningens Formand omtalte Betalingen for et Arbejde paa et herv. Trykkeri, men fraraadede at indanke Sagen for Voldgiftsretten. Formandens Forlag vedtoges. b) Angaaende et Medlems Forhold meddelte Formanden, at Vedkommende, der var sendt i Plads til Kolding som Sætter-Trykker, og havde faaet Understøttelse til Rejsen, desuagtet havde begæret denne godtgjort hos vedkommende Principal, som ogsaa havde udbetalt ham 8 Kr. Den næste Dag udeblev han fra Arbejdet. Da det paagældende Medlems Optræden havde været af særlig graverende Natur, vedtoges det at overgive Sagen til Politiet, saafremt han ikke i Løbet af 8 Dage har tilbagebetalt det paa ulovlig Maade tilvendte Beløb. c) Repræsentantskabets Formand erindrede om den til Forretningsordenen sidst vedtagne Ændring, der bestemmer, at et Medlem, der udebliver 3 Gange fra Møderne uden at Sygdom har været Aarsagen, maa ophøre at være Repræsentant. Som Følge af denne Bestemmelse udtræder nu D. A. JENSEN, og da F. F. NIELSEN ønsker sig fritagen for Hværvet som Repræsentant, vil de to første Suppleanter være at indkalde. Mødet hævet.

Nær og fjærn.

Foreningslokalet havde i Tirsdags Aftes noget nær fuldt Hus i Anledning af Borgerrepræsentantvalgene. Gennem Repræsentantskabet havde nemlig Hr. GRAVESEN ladet bekendtgøre, at »Telegrammerne om Valgresultaterne vil blive opslaaet i Lokalet efterhaanden som de indløber«. Hvert »Opslag« hilstes efter sin Natur med de Følelser, som svarer til Bekymring eller Glæde, men da Enderesultatet bekendtgjordes, herskede almindelig Jubel.

Hr. Bogtrykker Thillerup og Hustru i Odense fejrede Lørdag den 27. Marts deres Sølvbryllup, i hvilken Anledning der fra Typografernes Side vistes Parret en Del Opmærksomhed, idet Sangkoret om Morgenen sang en til Lejligheden forfattet »Morgenhilsen«, ligesom der fra selve Hr. Thillerups Personale om Formiddagen blev overrakt Sølvbrudeparret en smuk og værdifuld Gave. Til om Aftenen havde Hr. Thillerup indbudt sit samlede Personale med Damer til en Fest paa Hotel »Postgaarden«, ved hvilken Lejlighed der ikke var sparet hverken paa Spise- eller Drikkevarer og hvor Lystigheden iøvrigt gik Slag i Slag til Daggry. I Aftenens Løb havde Deltagerne den Glæde at drikke et Glas sammen med Sølvbrudeparret, der modtoges og senere igen fulgtes til Vogns med rungende Hurraraab.

Som et særdeles smukt Træk fortjener at fremhæves, at Hr. Thillerup i den senere Tid af eget Initiativ har forhøjet Fastlønnen for sine ældre Typografer fra 20 til 22 Kroner.

Lønforhøjelse. Aktieselskabet *Vestlollands Avis* har i disse Dage — efter derom sket Henstilling — forhøjet Ugelønnen for 3 ældre Typografer med 1 Kr. til hver, saaledes at Fastlønnen nu er 19 Kr. (undtagen for Nyudlærte).

Dødsfald. Bogtrykker HOHLENBERG døde i Onsdags, 52 Aar gl. Han var som bekendt Udgiver af *Teater-Sæsonen* og *Dit og Dat*.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. JOH. JENSEN. I Morgen: Hr. PETER HANSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Lægerne. Hr. Dr. Gram-Hansen **fratræder** fra 1. April Stillingen som Kassens Læge paa **Østerbro** og i Stedet for tiltræder Hr. Dr. **F. L. Møller**, Østerbrogade 46, 2., træffes Kl. 12—1, Søndag 8½—9. (Specialklinik for ortopædiske Sygdomme). Medlemmerne i Kresen, som bo **udenfor Jagtvejen**, søge vedblivende Dr. Paulin, Strandvej 41, træffes 12—1, Søndag 8—9.

Ny Medlemmer: Sætter Hans Peter Petersen (Trier), tidl. Medlem. Kvindeafdel.: Th. Jensens Hustru Antonie S. Vilhelmine og Punktererske Lilia Rosalia Greiss (Aller). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 998 (Dsk. t. F.), Aage Langmack (Schultz) fra Aarhus. 1022 (Dsk. t. F.), P. C. Studt (arb. i St. Josephs Hosp.) fra Rejse.

Bortrejste: 622, Chr. Fred. Fischer (arbl.) til Pl. i Kolding. 1435, Axel Olsen og 1578, Carsten Petersen (Missionstr.), begge til Avstralien.

Udmældt: Harald J. Schou (overg. til anden Livsstilling).

Død: C. Th. Thomsens Hustru Eleonore Emilie (60 Aar).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Grund af Generalforsamling lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Nyborg* er ALFRED BREDAHL valgt i Stedet for Alfred Thomsen.
Kolding, den 31. Marts 1897. P. HVIDTFELDT.

Tiltraadt: Aarhus, 433, Johan Emil Sørensen.

Bortrejste: Aarhus, 1083, Niels Chr. Petersen (arbl.). Skanderborg, 433, Emil Sørensen til Aarhus (arbl.).

GUTENBERG-KORET.

Lørdag den 10. April, Kl. 8 afholdes *Fællesmaaltid, Aftenunderholdning* & *Bal* paa *Søfryd* for Korets *aktive* og *passive* Medlemmer. Tegning til Fællesmaaltidet (1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert) sker hos Budet Møller samt paa »Søfryd« paa Søndag fra Kl. 11—1.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangøvelse. Kl. 11: *Ekstraordinær Generalforsamling.* Bemyndigelse til at hæve 200 Kr. af Grundfondet; Prøvevalg paa Kasserer i Stedet for Hr. BYNCK. STYRELSEN.

Enkekassen. *Udslettede* (med Rest.): W. L. A. Dahlin (Lützhøft-Petersen). Carsten H. E. Petersen (bortrejst). VALD BRUSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dragør. Start: Lokalet, Ny Halmtorv Kl. 9½. Køref. Michelsen.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

En flink og dygtig **Trykker** kan straks faa fast Plads. Vedkommende maa have Kendskab til Digeltrykspresser. Billet mrkt. »Trykker« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Plads søges.

En Typograf ønsker *fast* Plads som Akcidens- eller Avissætter enten straks eller i en nær Fremtid i København eller Provinserne. Billet mrkt. »Typ.« med Opg. af Løn bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Maskintrykker.

En saadan, der kan paatage sig al Slags Akcidenstrykning, kan faa fast Plads hos Bogtrykker A. RASMUSSEN, Ringkøbing.

Typograf.

En yngre, ædruelig Typograf søger Plads, helst i en Provinsby. Mulige Reflekterende bedes at indsende Billet mrkt. »41« paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 14
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 9. April 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

En Lærlingesag.

Overalt i vort Land staar det kun skralt til med Uddannelsen af Lærlingene i det typografiske Fag. Fra Morgen til Aften slides der mange Steder i Avisen og kun i Ny og Næ stikkes der en Akcidens eller et tabellarisk Arbejde ud til »Eleverne«. Andre Steder benyttes de — idet mindste de første Aar — i Arbejdstiden til alt andet end til at gøre sig bekendt med Faget. Resultatet af denne hensynsløse Udbytning kender vi: Arbejdskræfter, som efter endt Læretid maa friste Livet paa den kummerligste Maade, fordi der ikke i Læretiden er givet dem tilstrækkelig Lejlighed til en omhyggelig Uddannelse i Faget.

Paa Arbejdssteder, hvor den i Provinstarifen indførte Lærlingeskala er holdt i Hævd, er der endda Haab om at Lærlingene kan opnaa *nogen* Uddannelse, idet *Antallet* af Lærlinge er saa begrænset, at Svendene — vel at mærke naar de staar paa fast Løn — kan have noget Tilsyn med de unge Menneskers Uddannelse. Værst er det selvfølgelig paa de Trykkerier, hvor Lærlingenes Antal umuliggør dette.

Et saadant typisk Eksempel findes i Storehedinge. Der udgaar et betrykt Stykke Papir, kaldet *Stevns Avis*, hvis Indehaver Hr. Siegfr. Olsen nærer en saa brændende Kærlighed til sit Kald som Bogtrykker, at han sammen med sine to Sønner paatager sig Ansvaret for Uddannelsen af **fem** Lærlinge.

Bogtrykkeren og Redaktøren, som i sin Avis selvfølgelig optræder som en begejstret Tilhænger af det Bestaaende, har Aar i Træk ærligt og kristeligt — navnlig kristeligt — ernæret sig paa denne Vis, og er for sit Vedkommende ganske paa det Rene med, at det er et skammeligt Indgreb i hans Virksomhed at ville begrænse hans Ret til at tage sig af de Unges Uddannelse og Opdragelse.

Imidlertid skønner ikke alle Hr. Olsens Lærlinge paa denne hans Menneskekærlighed. En af dem forlod sin Lære — væsenligst fordi han, da han en Nat havde været paa Bal og først var kommen hjem om Morgenen, frygtede for at faa samme Konfekt som tidligere, ved hvilken Lejlighed hans Ansigt er blevet slaaet til Blods. Dette var dog kun *Anledningen*, thi i lang Tid havde han, der nu kun har 1 1/2 Aar tilbage af sin Læretid, været paa det Rene med, at han ikke var i Stand til at lære det, som der fordres af en Typograf, som vil vide Besked med sit Fag.

Hr. Olsen havde dog ikke i Sinde at slippe sit Bytte, thi gennem Politiet forlangte han Lærlingen tilbage, men dennes Fader forlangte dog i Henhold til Lærlingelovens § 18 Voldgift nedsat, og samtidigt anmodede han Fællesstyrelsens Formand om at være sin Voldgiftsmand.

Voldgiftens Møde afholdtes saa i Mandags og for Bogtrykker Olsen mødte Distriktslæge Rosen. Denne gjorde paa Hr. Olsens Vegne Fordring paa, at Lærlingen vendte tilbage til Trykkeriet og betalte 20 Kr. til Fattigkassen eller at han betalte ham 400 Kr. mod at Kontrakten hævedes.

Lærlingens Fader stillede som Kontrakrav, at Kontrakten hævedes og fordrede sig tilkendt en Erstatning paa 300 Kr.

Det var i det Hele en højst pudserlig Maade, hvorpaa dette Møde afholdtes. I hvert Fald var Formerne de mest tvangløse, der kan tænkes. Rettens Medlemmer — Borgmesteren, Hr. Klaumann, er i Henhold til Lærlingeloven Opmand — opholdt sig i Retsmødet henne i en Vinduesfordybning, medens Borgmesteren uroligt promenerede op og ned ad Gulvet. Efter hans Mening var hele Sagen ikke megen Passiar værd; Drengen havde forladt sin Lære, han *skulde* tilbage til den igen, eventuelt ved Politiets Hjælp, og forøvrigt havde han ikke Tid til at beskæftige sig ret længe med den Historie. Herimod gjorde Fællesstyrelsens Formand gældende, *at* Lærlingen havde været Genstand for Mishandling, *at* Hr. Olsen overhovedet ikke opfyldte Lærlingelovens Fordringer, idet han ikke havde Betingelserne til at kunne uddanne ham, eftersom Lærlingen kun nu og da beskæftigedes i andet end Avissats, *at* Lærlingen var blevet anvendt til andet Arbejde end det, som henhørte til Faget og *at* han havde arbejdet langt ud over den i § 8 fastsatte Tid Søn- og Helligdage. Efter en lang Forhandling tilbød Fællesstyrelsens Formand, at Lærlingen vendte tilbage, men at han kun forblev 3 Maaneder i Læremesterens Tjeneste.

Heller ikke herom opnaaedes Enighed. I et derpaa følgende Retsmøde afgjordes Sagen ved en saalydende Kendelse:

En opstaaet Divergens mellem Læremester og Lærling samt dennes Fader er Dags Dato ved Voldgift afgjort derhen, at Læretiden afkortes for Lærlingen — der paany tiltræder sin Plads — med 1/2 Aar, saa at han bliver udlært den 1. Maj 1898 og at Læremesteren udtrykkelig forpligter sig til grundig at uddanne Lærlingen til Sætter, ikke blot i de almindelig forekommende Arbejder, men ogsaa i Akcidentsarbejder. I Almindelighed maa Lærlingen ikke anvendes til Paalægning ved Maskinen.

Selv om dette Resultat er magert, er der dog opnaaet et Grundlag, paa hvilket Lærlingen *fremtidig* kan søge sin Ret. Kendelsen har for saa vidt sin Betydning, som ikke alene samtlige Lærlinge paa det paagældende Trykkeri nu kan forlange samme Ret for sig, men det vil forhaabenlig ogsaa andre Steder bevirke, at man paa lignende Maade gør sine Krav gældende.

Vi anmoder derfor Kollegerne Landet over, at tage dette Spørgsmaal op, da dets Løsning kan faa vidtrækkende Betydning.

Tarifbevægelsen i Stockholm.

Saa naaede da vore stockholmske Kolleger til en foreløbig Afslutning af Tarifspørgsmaalet, idet Bogtrykkerne har indrømmet dem Forhøjelse paa selve Satsprisen samt Minimallønnen, hvilken sidste med Lokaltillæget af 10 pCt. nu udgør 22 Kr., indskrænket den ordinære Arbejdstid i de tre Sommermaaneder til 9 Timer, ligesom et Par enkelte andre Goder. Da Bogtrykkerne imidlertid ikke mente at kunne befatte sig med de enkelte Bestemmelser i Tarifforslaget, har de udskudt den endelige Sanktion af disse til det almindelige svenske Bogtrykkermøde, som skal afholdes i Stockholm til Sommer, har udtalt sig desangaaende. Det fortjener tillige at bemærkes, at Resultatet er tilvejebragt efter forholdsvis ganske faa Møder mellem de interesserede Parter.

Sagens Gang er i sine Hovedtræk:

Efter at det almindelige Tarifudvalgs Arbejde for en Forbedring af Lønforholdene var tilendebragt, nedsatte Bogtrykkerne (i Januar) indenfor sin Ramme et Udvalg, der skulde tage Forslaget under nærmere

Overvejelse. Resultatet heraf blev, at Bogtrykkerne var villige til at indgaa paa følgende Hovedpunkter fra 1. April:

30 Øres Beregning,

20 Kroners Minimalløn,

Gratis Formatilægning bortfalder samt

10 Timers Arbejdsdag med Undtagelse af Maanederne Juni, Juli og Avgust, hvor Arbejdstiden skal være 9 Timer pr. Dag.

Derimod afsloges Fordringen om 15 pCt. Lokaltillæg.

Foruden dette meddelte Svaret, at Tarifens øvrige Bestemmelser skulde træde i Kraft, saafremt et almindeligt svensk Bogtrykkermøde, der skal afholdes i Sommer, bifaldt samme. Disse øvrige Bestemmelser medfulgte Svaret og udviste en Reducering i nogle Punkter af de, som Tarifudvalget havde sluttet sig om, men dog ogsaa en Forbedring i andre.

Sammen med disse Forslag udtalte Bogtrykkerne sig for Nedsættelsen af en Voldgiftsret, som skulde bestaa af 3 Medlemmer af Bogtrykkerforeningen og 3 af Typografforbundets Styrelse.

Beslutningen blev diskuteret paa et almindeligt Typografmøde den 25. Marts, og Forbundsstyrelsens Formand udtalte her, at Mødet ikke uden videre burde afvise Bogtrykkernes Forslag, da det var en almindelig Anerkendelse af alle de gamle Punkter og kun udviste Afslag paa Lokaltillægets Forhøjelse fra 10 til 15 pCt. Han fandt tillige, at Svaret indeholdt et bestemt Løfte om at forelægge og virke for Tarifens Godkendelse paa Bogtrykkermødet i Sommer, hvorved de Provinsafdelinger, som nu arbejder paa Tarifens Forbedring, vilde finde en god Støtte.

Ihvorvel Mødet ikke fandt, at Bogtrykkerforeningens Svar var fuldt ud tilfredsstillende og særlig Trykkerne var misfornøjede med et Par dem vedrørende Punkter, besluttede man dog at tiltræde Forslaget, naar nogle nærmere præciserede Ændringer blev imødekommede og 15 pCt. Lokaltillæg anerkendtes. Samtidig med almindelig Afstemning herom skulde Medlemmerne afgøre, hvorvidt Arbejdsnedlæggelse skulde finde Sted i det Tilfælde, at Mæglingsforslaget afvistes af Bogtrykkerne.

Samtidig besluttede Tarifudvalget at tilsende Bogtrykkerforeningens Styrelse en Skrivelse med Opfordring til en Sammenkomst med Styrelsen for Svendene, og hvorved den forskellige Opfattelse om Tarifbestemmelserne muligvis kunde udjævnes. Svaret herpaa fra Bogtrykkerforeningens Styrelse lød:

»Som Svar paa Eders Skrivelse af Gaars Dato faar undertegnede Styrelse herved meddele, at vi, som fungerer for den hele Landet omfattende Bogtrykkerforening, umulig kan antage eller foreslaa vedtaget for en særskilt Plads (nu Stockholm) en Tarif, som i sine Detailler er afvigende for hele Landet og af den Aarsag maa behandles af vor Forenings samtlige Medlemmer. En modsat Fremfærd vilde være fuldstændig stridende med vor Opgave som Styrelse, være en illoyal Optræden mod Flertallet af vor Forenings Medlemmer samt aldeles afgjort ikke være egnet til at fremme Tarifens Godkendelse i Landets øvrige Dele, hvilket De sikkert selv ved nærmere Eftertanke vil indrømme.

Angaaende Lokaltillægets Forhøjelse kan vi meddele, at Stockholms Bogtrykkeres Beslutning angaaende Bibeholdelsen af de 10 pCt. er uforanderlig.

I Anledning af Eders Udtalelse om Ønskeligheden af visse Forbedringer i den af Stockholms Bogtrykkere som Forslag antagne Tarif ser vi gærne, at en Sammenkomst med Forbundsstyrelsen finder Sted for nærmere Formulering af eventuelle Ændringsforslag saa hurtigt, at disse kan foreligge vor Forenings Medlemmer i god Tid før det i Sommer sammentrædende Møde, og skal vi have Fornøjelsen snarest at foreslaa Eder Dagen for en saadan Sammenkomst.«

Tarifudvalget var paany samlet den 30. Marts til Optælling af Stemmesedlerne, Behandling af den indkomne Skrivelse samt for endelig Beslutning i Tarifspørgsmaalet. Udvalget konstaterede, at der var afgivet 1323 Stemmer, men ansaa det for uklogt at bekendtgøre Udfaldet. Med Hensyn til de to sidste Punkter paa Dagsordenen vedtoges enst. at udsende følgende Cirkulære:

»Til Stockholms typografiske Arbejdere!

Det Tarifudvalg, som ved almindelig Afstemning indenfor Forbundets Afdelinger har faaet til Opgave at beslutte i Tarifspørgsmaalet for Stockholms Vedkommende, har i Dag afholdt Møde til endelig Afgørelse af Sagen.

Efter forud gennem Afholdelsen af et offenligt Møde for Stockholms Typografer at have erfaret disses Anskuelse om Tarifspørgsmaalet, gennem Skrivelser og Underhandlinger med Principalerne lært at kende, hvilken Opfattelse Spørgsmaalet hos dem møder, og senest gennem almindelig Afstemning blandt Stockholms Typografer erfaret disses Stilling til kraftigere Midlers Anvendelse for Maalets Opnaaelse, er Udvalget, efter nøje Prøve og Hensyntagen til Parterne, ligesom ogsaa i Betragtning af, hvad der for Organisationen er bedst og for Medlemmerne medfører den største Tryghed, enig om fra 1. April at godkende følgende Forandringer i de nu gældende Lønvilkaar for Stockholm:

at for Sætning med Aflægning af 1000 Bogstaver almindelig svensk Sats betales efter følgende *Grundpris:*

for Petit, Bourgeois og Korpus Kegel	30 Øre	(nu 28)
- Cicero Kegel	32 —	(— 30)
- Halvcicero, Halvmittel og Mittel Kegel	35 —	(— 33)
- Halvkorpus Kegel	45 —	(— 42)
- — — om Bredden overstiger 24 Petit	50 —	(ny)

For Sætningen beregnes $^3/_4$, for Aflægningen $^1/_4$ af Prisen;

at Sætterens Pligt til Formatilægning bortfalder og honoreres saadant Arbejde med 35 Øre for Kvart-Ark, 50 Øre for Oktav-Ark, 65 Øre for Duodez-Ark og 80 Øre for Sedez-Ark. Findes ikke det nødvendige Materiale ved Haanden, betales efter Tid; og

at Minimallønnen forhøjes til 20 Kr. for saavel Sættere som Trykkere (nu 18 Kr.)

Desuden antoges Forslaget om

at 9 Timers Arbejdsdagen indføres for Maanederne Juni, Juli og August mod 10 Timer de øvrige Maaneder.

Endvidere har Tarifudvalget, paa derom indgiven Begæring, hos Principalerne faaet bevilget:

at Delegerede fra Forbundsstyrelsen skal konferere med Allm. Sv. Bogtrykkerforenings Styrelse ang. Tarifens øvrige Punkter, og har Udvalget samtidig givet sine Delegerede til Opgave at behandle og virke for Lokaltillægets Forhøjelse samt for Gennemførelsen af de andre baade for Sættere og Trykkere omtvistede Punkter i Tarifen.

Da Udvalget nu har meddelt sin Beslutning, sker det i Haab om, at Tarifspørgsmaalet vil blive løst til almindelig Gavn og at ethvert Forbundsmedlem vil respektere Beslutningen og indtage den Stilling til samme, som Organisationens Bedste og Fagets Enhed kræver.«

— — —

Sv. Typ.-Tid. skriver: Efter vor Formening har Tarifudvalget fattet den bedste Beslutning, som under nærværende Omstændigheder var muligt. Gennem Beslutningen er nemlig Hovedpunkterne, paa et Spørgsmaal nær, blevne akcepteret under det aller bedste Samarbejde, og saavel den detaillerede Tarif som Procentspørgsmaalet har Muligheden for sig til at blive løst paa samme Vis i den nærmeste Tid.

Men en ganske vigtig Følge af denne Beslutning er ogsaa, at Provinsafdelingerne kan faa denne højere Grundpris indført i Forbindelse med en detailleret Tarif. Allerede nu arbejdes i mange Provinsafdelinger for dette, og kan man faa et saa godt Tag til Fremhjælp heraf, som forhaabenlig Bogtrykkermødets Beslutninger i disse Spørgsmaal vil give, da er meget vundet.

Det staar dog fast, at Stockholms Bogtrykkere ved disse Underhandlinger har vist den største Humanitet, en saadan Hensynsfuldhed, at de endog samme Dag har behandlet og besvaret modtagne Skrivelser, og at de derved har vist større Interesse for deres Arbejdere og deres Organisation end noget andet Arbejdsgiverfag i vort Land.

Bliver Fortsættelsen ligesaa god som Begyndelsen, saa findes der al Anledning for gensidig Hensynsfuldhed.

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Mandag den 22. Marts 1897 holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og C. OLSEN.

Mødet ledede af NÆSTFORMANDEN.

Retten afsagde følgende

Kendelse i Sag Nr. 5/1897.

I Skrivelse af 3. Marts 1897 til Voldgiftsretten har Formanden for Den typogr. Forening bl. a. anført, at Hr. Typograf HANS SIMONSEN, der er Medlem af Den typ. Forening, hos Firmaet J. D. QVIST & CO, hvis Trykkeribestyrer, Hr. CARL LASSEN, er Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, havde modtaget en med Skrivelsen fremsendt »Ekstrakt« i Folioformat til Sætning og paa sin Regning havde opført Ekstrakten som 12 Kolumner, men at Hr. Lassen havde vægret sig ved at betale mere end 11. Som Følge deraf nedlægges der i Skrivelsen Paastand paa, at der i Henhold til Tarifens § 30 tilkendes Hr. Typograf Simonsen Betaling for det anførte Arbejdes Fagkolumne.

Som Svar paa denne Skrivelse har Firmaet J. D. Qvist & Co. i Skrivelse til Voldgiftsretten udtalt, at der formentlig ikke i Tarifens § 30 havde Hjemmel for, at den 12. (blanke) Side af vedkommende »Ekstrakt« skulde betales med Satspris som de andre Kolumner, da det ikke alene ikke havde været nødvendigt at præstere en Fagkolumne for at Formen kunde blive præsentabel til Tryk, men en saadan endogsaa vilde have været overflødig og derved meningsløs, hvorhos det i be-

mældte Skrivelse er oplyst, at »Ekstrakten« er trykt i 6 Forme og i et Oplag af 200 Eksemplarer.

Da det paagældende Arbejde har Karakter af et Akcidensarbejde, og da det ikke fylder 16 Sider, dømmer Retten, i Betragtning af, at der er trykt under 4 Sider ad Gangen, saaledes i Sagen:

Firmaet J. D. Qvist & Co. frifindes.

V. BERGENHOLZ.

OSCAR JOHANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Hjælpekasser

afholdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 4. April paa Søfryd. — FORMANDEN (Gustav Clausen) aabnede Generalforsamlingen, idet han bad om Tilgivelse for, at den blev afholdt udenfor Lovhjemmel, men det skyldtes Regnskabets sene Fremkomst. Han bad Forsamlingen foreslaa en Dirigent. F. K. MADSEN valgtes. Til Sekretær valgtes NIELS HANSEN.

Punkt 1. Halvaarsberetningen. FORMANDEN mindede om de paa sidste Generalforsamling, hvor Sammenslutningsspørgsmaalet var til Behandling, faldne Udtalelser, der var byggede paa Henvendelser til Sygekasseinspektør og Beregner, og for den sidstes Vedkommende gik ud paa intet mindre end at erklære en Sammenslutning for en Umulighed. Den gode Hensigt med at bringe denne Erklæring frem for Generalforsamlingen mislykkedes, thi det Hele løb ud i en meningsløs Resolution, der krævede en Beregning af Begravelseskassen *før* de endelige Love vedtoges, men ikke *før* Afstemningen foretoges. Imidlertid, til Trods for den, som det senere viste sig, fejlagtige Ansættelse af Begravelseshjælpens Størrelse til 500 Kr., hvorpaa Beregnerens afvisende Svar hvilede, gav Udtalelserne dog Genlyd fra anden Side, og som Følge deraf havde Formanden foreslaaet og faaet Styrelsernes Sanktion paa, at Beregningen foretoges før Afstemningen. Det Materiale, som hertil krævedes fra Kassererens Side, havde været under Arbejde i ca. 3 Maaneder, men da det nødvendiggjorde Indhentelse af en Del Oplysninger, kunde det maaske ikke siges at være for meget. Med Hensyn til Hospitalsmoderationen, da var denne gennem de samvirkende Sygekasser søgt erhværvet for de ikke anerkendte Kasser. Hjælpekassernes Styrelse havde jo tidligere privat forsøgt Opnaaelsen heraf, uden at det var lykkedes; men de sidste mere frisindede kommunale Valg derude havde ikke skuffet Haabet om nu at møde mere Imødekommenhed, idet Indrømmelsen var givet fra 1. April. For Hjælpekassernes Vedkommende havde Frisindetheden dog taget det Forbehold, at Moderationen kun vilde blive tilstaaet, hvis man ophævede Lovenes § 3 og dermed Samarbejdet med Fagforeningerne, hvad Kasserne selvfølgelig ikke kunde gaa ind paa. Taleren havde paa Styrelsens Vegne klargjort for Fattigkommissionen Nødvendigheden af og det store Udbytte for Sygekassen ved Tilslutningen, og efter Forlydende var da Fordringen nu bortfaldet; men endelig Afgørelse vilde først ske ved Sagens Forelæggelse i Kommunalbestyrelsen. Taleren berørte derefter nogle af de Smaasager, som vil være kendte gennem Referaterne i *Typ.-Tid.* og rettede sluttelig en Tak til den afgaaende Revisor, Hr. A. W. Larsen, der i Henhold til Lovene ikke kunde genvælges. Forsamlingen ydede ligeledes sin Anerkendelse ved at rejse sig. — TH. PETERSEN spurgte Kassereren, naar Statistiken til Beregneren kunde være færdig. — BERGENHOLZ havde afleveret en Statistik til Dr. Faber i Januar, en Del af denne Statistik fandtes i det trykte Regnskab. Den nye Statistik til Beregner Petersen var vanskelig. Den krævede en Mængde Oplysninger om hvert enkelt Medlem, bl. a. om Hustruernes Alder, selv om disse ikke var Medlemmer. Statistiken blev færdig i denne Uge. Med Hensyn til den fejlagtige Angivelse af de 500 Kr. som Begravelseshjælp, var han tilfreds ved selv at have været den første til at opdage den. — Beretningen godkendtes.

Punkt 2. KASSEREREN aflagde Regnskabet, der, som Tilfældet var i de senere Aar, udviste et Overskud, der i Aar var ganske betydeligt. Medlemsindtægten i 12 Kr. Afdelingen var 8,247 Kr. 30 Øre, i 18 Kr. Afdelingen 3,334 Kr. 65 Øre og i Ligkassen 2,371 Kr. 30 Øre, eller henholdsvis ca. 1200, 400 og 250 Kr. større end i Fjor. De andre Indtægter vare gaaede frem paa lignende Maade. De udestaaende Restancer var — til Revisorernes Tilfredshed — dalede stærkt. Udgifterne viste, sammenlignet med forrige Aar, betydelig Stigning; men Aaret hørte dog, hvad Sygeligheden angik, til de bedste, og dette var overhovedet fremherskende i alle københavnske Sygekasser i 1896. Kapitaliserede man Aarets Overskud ugenligt pr. Medlem, viste det sig, at der i 1896 var opsparet:

	I 12 Kr. Afd.		I 18 Kr. Afd.		I Ligkassen	
	aarligt pr. Medl. Øre	ugenligt pr. Medl. Øre	aarligt pr. Medl. Øre	ugenligt pr. Medl. Øre	aarligt pr Medl. Øre	ugenligt pr. Medl. Øre
1896	326,9	6,8	411,9	8,0	126,0	2,4
4-Aaret 1893—96	—	3,7	—	9,7	—	3,5

Selv for en 4-aarig Periode viste det sig saaledes, at der i Sygekassen kunde være ydet et Kontingent, som var 9 Øre lavere om Ugen end det nuværende, uden at der blev Underskud. I den anden Afdeling godt 3½ og i Ligkassen 2½ Øre. Man maatte dog ikke være for sangvinsk overfor dette Resultat, der de sidste Aar havde en saa eksceptionel ringe Sygeudgift. Taleren mindede saaledes om, at Sygeafdelingerne i 1891 havde et samlet Underskud af 1204 Kr. 45 Øre. Tillige meddelte han Oplysning om, at 5 Medlemmer i Henhold til Fattiglovens § 63 havde nydt udvidet Sygehjælp. Denne Hjælp gaves i lige saa mange Uger, som Kassen havde ydet Hjælp, og regnedes *ikke* for Fattighjælp. De 5 Medlemmer havde paa denne Maade haft en samlet Hjælp af ca. 1000 Kr. Vore Syge kunde saaledes nu uafbrudt nyde Hjælp i 2 × 60 Uger eller 2¼ Aar. Taleren beklagede, at der i den trykte Medlemsfortegnelse var forglemt et Medlem: 1928, Hans Peter Tollesen, samt indløbet enkelte Fejl i Medlemmernes Fornavne. — SØRENSEN spurgte Kassereren, hvorfor der ikke var anført, hvor stor Udgift og Indtægt havde været fra Regnskabets Slutning til Revisionen fandt Sted. — BERGENHOLZ: Dette maa jeg anmode Revisionen om at besvare. — J. MØLLER henviste til Regnskabets Bemærkning om Merudgiften i det paagældende Tidsum. — SØRENSEN: Fejlen var, at Kassereren havde et Kontingent, som han ikke gjorde Regnskab for. — A. W. LARSEN benægtede Sørensens Udtalelse. Kassereren fremlagde sine Bøger, og herpaa afgjorde Revisorerne Beholdningens Størrelse. — L. JENSEN mente, at det var ikke noget at tale om, men han syntes, at Revisionen kunde imødekomme Sørensens Ønske ved at opføre Indtægt og Udgift. — A. W. LARSEN anbefalede Vedtagelsen. Styrelsen og Revisisionen var glad ved Restancenedgangen. Regnskabet godkendtes.

(Fortsættes.)

Nær og fjærn.

Xylograf Hendriksen blev i Tirsdags udnævnt til Ridder af Dbrg.

Nyt Værk. Den produktive og dygtige Fagmand Faktor H. SCHEIBLER møder atter frem med et Arbejde, der kan gøre Regning paa at interessere Fagfolk. Det er, som omstaaende Annonce viser, intet mindre end en »Haandbog i det moderne Reklamevæsen«, særlig med Hensyn til de grafiske Reklametryksager og specielt Annoncevæsnet, og ingen Tvivl er om, at man ogsaa af dette Værk vil kunne tilegne sig en Del til Udvikling af det alt Erhværvede og Nytte for Fremtiden. Subskriptionsindbydelse paa Værket, der vil blive solidt udstyret og udkomme i 6 à 7 Hæfter à 3 Ark til en Pris af 1 Kr. 20 Øre pr. Hæfte, og indholder Prøver paa Tekst og Mønstre, vil i disse Dage blive tilsendt samtlige Lokalforeninger og Bogtrykkerier i Landet.

Det typografiske Samfund. Under dette Navn er der i Roskilde oprettet en typografisk Fagforening, som for Tiden tæller 15 Medlemmer. Formaalet er bl. a. Samarbejde med de øvrige organiserede Arbejdere, og Foreningen er desaarsag indmældt under »De samvirkende Fag- og Arbejderforeninger for Roskilde og Omegn«. S.

Dødsfald. Mandag den 29. Marts døde JENS ANDREAS HANSEN, 27. Aar gl. Afdøde var fra Juli 94 til Juli 96 Lokalf. i Aarhus, og skønt den snigende Lungesygdom allerede den Gang kendelig nedbrød hans Kræfter, røgtede han dog sit Hværv med Interesse og Samvittighedsfuldhed. J. A. Hansen var en dygtig Typograf, en afholdt Kamerat og et godt Menneske. — Begravelsen fandt Sted i Mandags under stor Tilslutning.

— ANDERS SVENDSEN blev 23 Aar. Han kom i Lære hos Firmaet J. D. Qvist & Co., og han blev jo ogsaa udlært; men han har ikke haft mange Ugers Arbejde, siden han blev Svend. Medlemmerne vil kende ham som den, der i Reglen bragte dem Hjælpekassernes Regnskab — ogsaa nu for nylig, da han kendelig var nedbrudt. Han har baaret paa sin Nyresygdom i 1—2 Aar, uden selv at vide det og uden at søge Læge før 4 Dage før sin Død.

Anders Svendsen omgikkes næsten ingen Kolleger. Men det er at haabe, at der alligevel bliver nok til at følge ham til Jorden paa Søndag Kl. 1 fra Vestre Kirkegaards gamle Kapel.

Næste Numer af Typ.-Tid. udkommer paa Onsdag.

Meddelelse.

Det er blevet mig bekendt, at der fra en Del Kolleger gennem Cirkulære er udsendt Opfordring til Medlemmerne af Den typ. Forening om at stemme paa mig som Formand.

Ihvorvel jeg er taknemlig for den stadige Velvilje og Tillid, som derigennem vises mig, beder jeg dog Medlemmerne fritage mig for omtalte Hværv.

Mange Grunde taler derfor, men fornemmeligst den, at jeg kender mine Ævners Begrænsning bedre, end jeg tror mine Kolleger gør det.

Med koll. Hilsen

GUSTAV CLAUSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. C. KNUDSEN. I Morgen: Hr. H. JESSEN.

Det af Repræsentantskabet nedsatte Udvalg bedes give Møde førstk. Søndag den 11. ds., Form. *Kl. 10½ pr.* i Foreningslokalet for at optælle de i Anledning af Valgene afgivne Stemmesedler. L. JENSEN.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10¾ i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Den typ. Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 12¼ i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter Johan Oppenheuser (S. L. Møller), udlært 2/4 97. Sætter Alb. Vald. Jørgensen (Fjeldsøe), udl. 3/4 97. Sætter Paul Westy Beckett (J. Jørg. & Co.), udl. 1/4 97. Sætter William Andersen (Græbe), udl. 1/4 97. I Kvindeafd.: Arentzens Hustru Clara Alma Ch. A. Fuchs Hustru Johanne Mathilde. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1431 (Den t. F.), Louis A. V. Olsen (O. C. Olsen) fra Ringkøbing. 713 (Den t. F.), Chr. Alb. Gottfredsen (Bernsteen) fra Hillerød. 199 (Trykkerf.), Rud. Møller Dam (Ludv. Jørg.) fra Rejse.

Bortrejste: 1382, Ernst Niclasen (arbl.) til Pl. i Hillerød. 991 (Dsk. t. F.), Niels Peter Nielsen (Fjeldsøe) til Roskilde.

Død: 1761, Anders Svendsen (arbl.), 23 Aar gl.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Jannar Kvartalsregnskaber.

3. April: *Nyborg.* 5. April: *Herning.*

Kolding, den 6. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Marts Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2302.75
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen		11877.54
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	230.00
Tilbagebetalt Laan	-	6.00
	Kr.	18561.44

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	385.00
Bidrag til Fagskolen for Boghaandværk	-	100.00
Gage til Formanden (Jan. Kv.)	-	25.00
do. til Kassereren (do.)	-	31.25
Bladhold	-	4.15
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder (Jan. Kv.)	-	5.00
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen Kr. 11877.54		
Et Dødsfald i Aarhus - 300.00		
	-	11577.54
Kassebeholdning den 31. Marts	-	2288.35
	Kr.	18561.44

Kolding, d. 1. April 1897. ULRIK PETERSEN. Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Kolding, H. P. Hansen, udlært 1/1 88 i Faaborg Avis (tidl. Medlem). Nakskov, G. A. Frederiksen, udl. i Nakskov Tid. efter 5 Aars Lære. Vejle, Peter K. A. M. A. Petersen, udl. hos Hertz efter 5 Aars Lære 1/4 97. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 1498 (V. d. Buchdr.), Hermann Delblanc (Højskolebladet) og 898 (Dsk. t. F.), Niels Rasmussen Molgjer (Lit. Anstalt). Hillerød, 1382 (Den t. F.), Ernst Niclasen (i Pl.) fra Kbhvn.

Bortrejste: Vejle, 1054, Just Rasmussen til Amerika. Horsens, 898, N. Rasmussen Molgjer til Pl. i Kolding og 775, A. E. Thiel til Pl. i Silkeborg. Hillerød, 713 (Den t. F.), Chr. Alb. Gottfredsen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 195, Ernst E. Martens til Slagelse i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Tiltraadte: 166, L. V. Olsen fra Ringkøbing i Plads hos O. C. Olsen. 199, R. Møller-Dam fra Norge (Ludv. Jørgensen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Generalprøve paa Sangene til *Festen 2. Paaskedag* Kl. 7½ i Lokalet: Koncert, Maaltid (Lammesteg 1.00) og en lille Dans. Tegning à 25 Øre hos Styrelsen.

Paaskemorgen Kl. 9 fra »Trianglen«: *Skovtur.* Kolleger er velkomne.

Lørdag 24. April: *Generalforsamling.* Regnskabsaflæggelse, Valg af Kasserer i Stedet for C. Bynck. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Festen paa Lørdag begynder **Kl. 9.**

Skærtorsdag: **Fodtur,** Frokost medbringes. Mødested: »Søfryd« Kl. 8 Morgen.

Enkekassen. *Ny Medl.:* Axel Arentzen (O. C. Olsen) og Albert Valdemar Jørgensen (Fjeldsøe). Indv. inden 14 Dage til Styrelsen. — Kassererkontoret, *Kattesund 12,* hver Dag fra 1—2 (Søndag undt.). A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Skodsborg, over Nærum hjem. Start: Trianglen Kl. 9. Køref. Chr. Hansen og M. C. Nielsen.

Generalforsamling afholdes Søndag den 25. April. Forslag, som ønskes behandlede, bedes indgivet til Styrelsen senest 8 Dage før.

Styrelsen og *Køreudvalget* bedes møde Mandag Aften Kl. 9 i Admiralgade 19, 1.

Til vor syge Kollega, CARL ANDERSEN, er senere indkommen: fra Odense Lokalforening 26 Kr. 12 Øre; med det tidligere indkomne 237 Kr. 59 Øre. SKANDERBORG LOKALFORENING.

Ovenstaaende Beløb er mig udbetalt og bringer jeg Odense Lokalforening min hjærteligste Tak. CARL ANDERSEN.

En hjærtelig Tak til mine ærede Kolleger for den udviste Opmærksomhed ved mit 50-aarige Jubilæum.

København, den 3. April 1897. Ærb. P. BRUSEN.

Korrespondance.

Hr. *R. D.* Næste Gang. RED.

ANNONCER

I disse Dage fremsendes til d'Hrr. Lokalforeningsformænd og Inkassatorer til behgl. Cirkulation paa Trykkerierne:

Subskribentsamlere erholder hvert 10de Eksemplar frit

De tilsendte Subskriptionslister bedes i udfyldt Stand tilbagesendt Hovedkommissionæren inden d. 30. April d. A.

Subskriptionsindbydelse paa

Haandbog i det moderne Reklamevæsen

særlig med Hensyn til de grafiske Reklametryksager og specielt

ANNONCEVÆSNET · AF H. SCHEIBLER

AF Indholdet fremhæves: 1. Indledning. 2. Reklamens Historie. 3. Definition af Begrebet „Reklame". 4. Reklamens Betydning for de grafiske Fag og for Handel og Industri. 5. Om Annoncer: a) almindelige Bemærkninger; b) Om Tekstens Affattelse; c) Det typografiske Udstyr, med en stor Samling Mønster-Annoncer; e) Raad og Vink for Averterende. 6. Om Illustrationer i Reklametryksager. 7. Gade-Reklamer: a) Om Plaklater; b) Flyveblade; c) Skilter. 8. Om merkantile Reklametryksager. 9. Forskellige ejendommelige Reklamemidler. 10. Om Aviser. 11. „Amerikansk" Reklame. 12. Humbug i Reklamevæsnet.

Paa Værket, der vil blive solidt udstyret og udkommer i 6 à 7 Hæfter à 3 Ark til en Pris af 1 Kr. 20 Øre Hæftet, tegnes Subskription hos Hovedkommissionæren for Danmark

GUSTAV CLAUSEN, Webersgade Nr. 4. København Ø.

Sætter.

En 25-aarig Typograf i en Provinsby søger Plads eller ønsker ogsaa at bytte Plads med en Kollega i København eller i Aalborg straks eller senere. Billet mrkt »42« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

En dygtig Maskintrykker

kan faa Plads i Th. Thrues Bogtrykkeri i Aarhus.

Trykkeri til Salg.

Et nyt Trykkeri i god Stand og med god Omsætning er til Salg. Trykkeriet ligger i en By paa ca. 2,500 Indb. (ikke Købstad), har ingen Bevilling, men Mand og Hustru, der begge er Typografer, vil kunne danne sig en udmærket Stilling. Ingen Udbetaling, naar solid Kavtion kan stilles. — Billet mrkt. »5000« indsendes til Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 15
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 14. April 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Da Bogtrykker Kjeldsen, Odder, gør Forsøg paa at bryde sin indgaaede Overenskomst med Hensyn til Lærlingeskalaen, frabedes Tilgang til Odder indtil nærmere Meddelelse foreligger.

København og Kolding, 1. April 97. Fællesstyrelsen.

Typografernes Hjælpekasser.

Medlemsmøde.

I Henhold til det af Generalforsamlingen fremsatte Ønske afholdes Møde angaaende Lægekresinddelingen med de Medlemmer, som bor paa Nørrebro *fra Møllegade til Jagtvejen og paa den anden Side denne, Langfredag Formiddag Kl. 11 i »Orpheum«, Nørrebrogade.*

Talrigt Møde udbedes. Styrelsen.

Simplificerede Valg.

Den administrative Meningsløshed, som blomstrer indenfor den typografiske Organisation i en Mængde overflødige Embeder, og som, hvis ikke Valget foregik paa forskellige Aarstider og i forskellige Hold, vilde være mere nervepirrende end egenlig opmuntrende at være med til, er i høj Grad egnet til at samle alle Medlemmer for en Simplificering af Forholdet, som kun kan tjene Administrationen til Lettelse og i mange Tilfælde fjærne Besvær for Medlemmerne.

I den faglige Afdeling af Foreningen har vi lige været til Valg paa 12—13 Embedsmænd og nu staar vi overfor et nyt Valg af 6 Mand til Syge- og Begravelsesafdelingen. Vi har Redaktionsudvalg, vi har Kontrolkomité, vi har Medlemmer til Dit og vi har Medlemmer til Dat, men er man disse Virksomheder paa nærmere Hold, saa staar Betydningsløsheden af Arbejdet i en skærende Kontrast til det store Apparat, der flere Gange aarlig sættes i Bevægelse for Valget af disse Folk og som efter vort Skøn ganske simpelt kunne besættes af de Repræsentanter, som Medlemmernes Tillid bærer ind i Styrelsen.

Disse mange intetsigende Embeder er et Sidestykke til de mange intetsigende Foreninger indenfor vort Fag, og det vilde være en god og smuk Gærning, om Medlemmerne Tid efter anden drejede Halsen om paa disse forskelligartede Tillidsposter og lod Styrelsen besætte dem.

Der vilde intetsomhelst gaa i Stykker derved; man vilde opnaa at spare Medlemmerne for en halv Times Kontorarbejde ved Udfyldningen af Stemmesedlerne, man ulejligede ikke de Folk, man opstillede til disse separate Stillinger, for bagefter at erfare deres Forbavselse over det lidet Besvær, de havde haft med dem, og man afskaffede en Del tomme Titler.

Hvis der var et overvældende Arbejde forbundet med nogen af disse nu udenfor Styrelsen sorterende Arbejder, ja da blev Sagen en ganske anden; men netop det, at i de fleste Tilfælde Tiden mellem de to Valgdage forløber uden at der passerer noget for bemældte forskelligartede Stillinger mærkværdigt eller tidsspildemedførende, maa være tilstrækkeligt egnet til at centralisere hele dette Omsvøbsdepartement.

Naturligvis vil en konservativ Opfattelse altid glæde sig over saa meget Dingeldangel som muligt og med Stolthed se Navnene paa en imponerende Række Embedsmænd, selv om disse i Ny og Næ kan falde over hinandens Ben; men Udviklingen fører dog henimod, at man paa det Omraade bliver mere nøgtern og faar Tilbøjelighed for at spørge, hvad Nytte de er til. Og er man først bleven klar over, at med denne er det lidet bevendt, ja da vil man ganske simpelt afskaffe dem.

Selv om der nu i Lovene for en Del af disse Valg staar noget lignende som for Redaktionsudvalget, at »der vælges til at bistaa« eller lign., saa kan man jo alligevel i god Overensstemmelse dermed vælge de samme Folk, som beklæder Styrelsens mere »lukrative« Embeder. For Redaktionsudvalgets Virksomhed vilde det være uden Betydning; det Medlem, der har Interesse af at støtte Redaktionens besværlige Gærning, han gør det enten han bærer Titlen eller ej, og den, der ingen Interesse har derfor, han gør det ikke selv om han bliver Medlem af Udvalget; og den anden Opgave — afgøre eventuelle Tvistigheder mellem Redaktør og Indsendere — kan Styrelsen, der i Forvejen skal varetage Bladets økonomiske Forhold, ligesaa godt og i mange Tilfælde maaske bedre tage Stilling til.

Naa, disse Tanker om dette Valg kommer jo post festum, og vi kan derfor lade en nærmere Udvikling deraf ligge til næste Omgang. Men vi staar overfor Valget i Hjælpekasserne, som i sig i alt Fald indeholder to Poster, der er ganske meningsløse som »selvstændige«; det er Formandens og Vicekassererens. Alle de, der nærer den fornuftige Betragtning, at de to Afdelinger af Organisationen naturligt hører ligesaa godt sammen her som indenfor alle andre Typograf-Organisationer i Verden, og som gennem Valget af Fælleskasserer har vist sig at være det overvejende Flertal, bør ved en Lejlighed som denne samle sig om at vælge den nye Formand for Den typografiske Forening ogsaa til Leder for Syge- og Begravelseskassen. Vi har gennem Fælleskasserer-Stillingens Oprettelse set, hvilken overordenlig Gavn dette har været for Organisationen, idet den Kontrol, som tidligere savnedes ved de splittede Kassererposter, er opnaaet ved den fælles, og at Resultatet er blevet en stærkere og stærkere Tilslutning af Medlemmer til begge Afdelinger. Og hvad er der ikke sparet for de Rejsende og Arbejdsløse, som i sin Tid skulde have Blanketter hos den ene Kasserer til Paategning hos den anden for at vende tilbage til den første og faa sine Skillinger? Flere Dage gik med inden Forholdet var i Orden. Og hvilken urimelig Besvær for de to Embedsmænd, der hver for sig skulde rode Protokoller igennem for at paategne Blanketten — som nu kan gøres af den ene i Løbet af fem Minuter. Og saadan er det med Formandsstillingerne indenfor de to Afdelinger: Hjælpekassernes Formands Opgave omfatter i de fleste Tilfælde ikke stort mere end at »rykke« Restanter — og da utvivlsomt mangfoldige Gange disse er de samme Personer i begge Foreninger, saa sidder samtidig dermed Formanden for Den typ. Forening beskæftiget med samme Arbejde overfor de samme Folk — og det er mere bedrøveligt end morsomt. Desværre betyder Fælles-Valg af Formand ikke det samme som Sammenslutningens Fuldbyrdelse, men man hindrer derigennem i flere Tilfælde at ulejlige to Personer for den samme Sag. For Kassereren maa det jo ogsaa spare Tid, naar han kun har én Mand at konferere med og modtage Ordre af.

Overfor Vicekasserer-Stillingen er Meningsløsheden ligesaa aabenlys: i det Øjeblik, Kassereren bliver syg eller i anden Henseende faar Forfald, saa træder der to Vicekasserere til — en for den faglige Afdeling og en for Syge- og Begravelsesafdelingen; det Virvar, der vilde opstaa ved at hver Skrivebordsskuffe fik sin Mand til Betjening, kunde blive mere oplivende at se paa end at virke i.

Disse Anskuelser deles sikkert af det overvejende Flertal af Medlemmerne; men lad os da saa for de ovennævnte to Posters Vedkommende gribe denne Lejlighed til at vælge de samme Mænd. Hjælpekassernes Formand genoptog jo kun Mandatet som ganske foreløbigt, kun udstrækkende sig til det Tidspunkt, da Medlemmerne blev à jour med, hvem der fik den samme Stilling i Den typ. Forening, saa for hans Vedkommende — naar man vilde tage mere Hensyn til Personen end Sagen — vil det være en overordenlig tilfredsstillende Ordning, og hos Hjælpekassernes foreslaaede Vicekasserer vil det sikkert heller ikke medføre sure Miner.

Vor Opfordring til Medlemmerne i Hjælpekasserne er derfor: Stem paa Hr. P. LAURITZEN (*Polit.*) til Formand og Hr. F. NIELSEN (*Nationalt.*) til Vicekasserer — vi vil da have simplificeret Ledelsen i Samklang med Fornuften.

Scheiblers Priskonkurrence.

Vi har modtaget følgende:

Som Svar paa en Bemærkning angaaende min Priskonkurrence af Hr. CHR. CHRISTENSEN i Nr. 13 af Deres ærede Tidsskrift om, »at Reglerne heller ikke paa anden Maade bliver tagne saa nøje«, vil jeg herved tillade mig at oplyse, at Cirkulationen af Konkurrence-Bidragene gaar saa smaat, at jeg — i Sagens almene Interesse — foretrak at sende Bidragene »først og fremmest« til samtlige Fagforeninger, Fagaviser osv., for at gøres tilgængelige for en større Fagkres, førend Cirkulationen blev tilendebragt. Jeg har nemlig kun 2 Eksemplarer disponible til Cirkulation blandt Bidragyderne, da de øvrige — til forskellige Øjemed forresten — formelig blev beslaglagte og bortrevne. Men *derved* er da ingen Skade sket.

Kristiania, den 6. April 1897. Med kollegial Hilsen

H. SCHEIBLER.

En Arbejderven.

VED i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* at læse en Artikel, betitlet »Et nobelt Tilbud«, skal jeg, for at bevise at disse desværre ikke er saa sjældne, ikke undlade at omtale følgende:

Da jeg i forrige Uge befandt mig paa Hjemrejse fra Kristiania, anløb vi paa Vejen Laurvig, hvor Damperen laa til i ca. 10 Timer; jeg benyttede her Lejligheden til at aflægge Besøg paa et derværende Trykkeri, Hr. Bogtrykker, Redaktør Olaf Schmidts Officin.

Efter Anvisning traadte jeg ind i Hr. S.s Kontor, denne ønskede nemlig en Trykker, og ved nærmere Samtale erfarer jeg, at han ønsker en 1. Klasses uddannet Mand, kendt med Alt paa Trykkeriets Omraade, saavel Illustrations- som Værktrykning, hurtigt Arbejde og fint Arbejde, Pasning af Hurtigpresse, Digeltrykspresse og Elektrisk Motor; for dette ubetydelige Arbejde tilbød Hr. S. mig 12 Kr. om Ugen, siger og skriver tolv Kroner, paa egen Kost og Logi.

Det fortjener at bemærkes, at denne ærede Arbejderven, som ikke generer sig for at tilbyde faguddannede Folk en saadan Løn, dog mente, at denne efter Aars Forløb kunne stige til 14 og senere 16 Kr. Hr. S. beskæftiger foruden en »Faktor« selvfølgelig kun Jenter, og disse besørger stadigvæk Trykningen af hans 1. Klasses Arbejde.

Jarlsbergs og Laurvigs Amtstidende, et Blad, udgivet, trykt og redigeret af Hr. S., indeholder stadig Annoncer, hvori denne anbefaler sig med »elegant udført Trykarbejde«.

Alle ærede Kolleger, og da særlig de norske, bedes holde et vaagent Øje med Hr. Schmidts Bogtrykkeri, Prinsensgade, Laurvig. R. D.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Hjælpekasser.

(Sluttet.)

Punkt 3. Forslag til en ny Lægekresinddeling. FORMANDEN beklagede, at Styrelsen ikke var enig; den havde delt sig i to Mindretal, medens et samlet Flertal ikke var tilvejebragt. For det ene Mindretal (Clausen og L. Jacobsen) stod det klart, at Forholdet for Tiden var uheldigt for Medlemmerne, at Nødvendigheden af at være nær Læge er et Princip for at holde privat Læge. At Folk fra Lygtekvarteret og Rabarberlandet skulde tvinges til Ravnsborggade efter Lægehjælp var uheldigt, og da en tættere Lægekresinddeling samtidig ikke vilde medføre en større Udgift for Kassen, kunde han ikke forstaa Modviljen imod en saadan Ordning. I Tilfælde, hvor absolut hurtig Hjælp var nødvendig, havde Styrelsen da ogsaa i givet Tilfælde ydet Honorar til fremmed Læge, men disse Udgifter vilde indskrænkes, naar Medlemmerne havde Kassens Læger nærmere. Baade han og Medforslagsstilleren havde ved Forslagets Fremlæggelse indenfor Styrelsen været villige til Forhandling, men nogen egentlig Debat om Forslagets Enkeltheder var ikke fremkommen, thi efter Talerens Skøn havde Styrelsen delt sig efter Anskuelsen om, hvad der tjente Medlemmernes Interesser og hvad der tjente de nuværende Lægers. Taleren anbefalede sit Mindretals Forslag. — O. JOHANSEN havde stillet sit Forslag, da Clausen var for vidtgaaende. Den indre By var ikke saa stor, at den burde deles i 6 eller 7 Kredse. Nørrebro var ikke for stor, naar Lægen boede centralt. Vesterbro var derimod større. Voldkvarteret burde være én Kreds for sig. Hvis Lægen ikke syntes om Inddelingen, kunde han tage sin Afsked, ligesom Kassen kunde afskedige ham. Styrelsen var enig med Taleren i, at Clausens Forslag var for vidtgaaende. — BERGENHOLZ var en Modstander af at dele, naar det ikke var nødvendigt. Man havde Forpligtelse at skaffe hvert Medlem billig Læge. I Valby havde man to Medlemmer, disse burde have en Læge, da Afstanden fra Byen var for stor, men det vilde være vanskeligt at skaffe Læger til 23 Krese. Man havde Medlemmer i Vangede, Hellerup, Malmö og Helsingborg, det sidste Sted 4, og de fortjente en Læge, da de maatte give 2 Kr. for hvert Lægebesøg. Taleren spurgte Styrelsen, om Østerbro skulde deles i 2 eller 3 Krese. Østerbro var nu 2: 1 indenfor Strandvejen og 1 udenfor Strandvejen. Den 3., som Styrelsen foreslog fra Nordre Frihavnsvej til Strandvejen, havde kun 6 Medlemmer, og den nuværende Læge boede paa Trianglen. Man burde føre Kontrol med Lægerne, hvilket var bedre med faa Læger end med flere. Adskillige Medlemmer havde i Aarenes Løb ytret Misfornøjelse, i Reglen dog over Ubetydeligheder, hvorpaa Taleren gav Eksempler. En enkelt alvorlig Klage havde medført Lægens Afgang, men Medlemmerne var ellers ikke til at faa til at staa ved deres Klage, naar denne skulde forebringes Lægen. Selv om man ikke nærede Tillid til Lægen, gjorde Begivenhedernes Gang ofte Tvivlen til Skamme, saa Lægen fik Ret. Styrelsen vilde tage sig af Medlemmernes Sag, og Lægerne ønskede at staa paa en god Fod med Sygekassen. Neumanns Kres var for stor og han havde derfor frivillig taget en Vikar, men Medlemmerne vilde kun benytte Neumann, saa Vikaren maatte gaa. Blev et Medlem farligt syg, maatte det have Ret til at hente en anden Læge paa Kassens Regning; i andre Sygekasser var det saaledes. Medlemmerne burde ligeledes ved Flytning til en anden Kres have Ret til at beholde deres gamle Læge. En Læge med lille Løn vilde gaa sin Vej, hvis der var for megen Konference med Styrelsen; fik han derimod 4 à 800 Kr. betænkte han sig 2 Gange før han gav Afkald paa Kassen. Styrelsen mente for 5 Aar siden, at Medlemmerne skulde kontrolleres, nu stoler man paa Lægerne, og der er kun Kontrol af og til. — DIRIGENTEN bad de følgende Talere fatte sig i Korthed. — L. JENSEN: Mange og smaa Krese gav ikke Garanti for, at man nemt kunde faa fat paa Lægen; blev der mange Krese, blev der megen Flytning; andre store Sygekasser havde ikke mange Læger. Naar en Læge behandlede et Medlem, lærte han Sygdommen at kende, og Medlemmerne brød sig ikke om hvert Aar at faa en ny Læge til at hjælpe paa sig. Taleren var uenig med Clausen; det var uheldigt at faa mange Læger. Forslagene burde gaa til Medlemmernes Afstemning, og man maatte da bøje sig for Flertallet. — CLAUSEN syntes, at Bergenholz støttede hans Forslag. En Læge med en stor Kres havde ikke megen Tid. Der var Læger, som havde stor Indtægt af store Krese, men man maatte se bort fra Lægernes Fordel, naar man vilde se paa Medlemmernes. Blev Bergenholz' Forslag om ekstra Hjælp vedtaget, vilde Kassens Overskud hurtig forsvinde i Lommen paa fremmede Læger. Man burde overlade Afgørelsen til Medlemmerne. O. Johansens Inddeling var umulig i geografisk Henseende, men hans Forslag viste dog, at han havde Interesse for Sagen. Tal. var paa det Rene med, at det vilde koste Kassereren lidt mere Arbejde ved Flyttedagstider, men mente ikke, at Kassererens Magelighed burde være nogen Hindring for en Ordning, der kunde være til Gavn for Medlemmerne; fandt forøvrigt, at denne Kortforandring kunde spares, da Lægerne hvert Kvartal fik tilstillet en Fortegnelse over de Medlemmer, der tilhørte Kresen. Forslaget burde gaa til Medlemmernes Afgørelse. Tal. stillede følgende Resolution:

Generalforsamlingen slutter sig i Lægekresspørgsmaalet til den af Styrelsens Mindretal (Clausen og Jacobsen) foreslaaede Plan, dog saaledes, at det overlades Medlemmerne i hver enkelt Kres skriftligt at afstemme om, hvorvidt de vil have særlig Læge eller beholde en af de ved Kassen nu ansatte og nærmestboende Læger.

SPARWATH vilde takke Bergenholz for hans smukke Ord: Der var ingen Mening i at have mange Læger, naar man kan faa Hjælp, naar det kniber. Det var bedre at holde paa det Gamle og dele Østerbro. Lægerne havde Fagforening og havde før været enige, naar det galdt deres Interesser, og de vilde vel ikke være tilfreds med at faa 50 Kr. for en lille Kres, naar de fik 300 Kr. med de nuværende Krese. — BERGENHOLZ fandt det ikke passende at svare paa Clausens Bemærkning om Kassererens Magelighed og hans venskabelige Opmuntring til Johansen. Han vilde spørge Clausen, om Styrelsen ikke havde vedtaget, at naar Lægen ikke var hjemme skulde Medlemmerne have Udgiften til en anden Læge refunderet. Tal. havde formuleret en Resolution:

Generalforsamlingen paapeger Ønskeligheden af:

1) at Medlemmerne uden personlig Udgift ved pludselig indtrædende og farlig Sygdom kan søge anden Lægehjælp; vedkommende Kreslæge maa i saa Fald erklære sig for Nødvendigheden af den søgte Lægehjæp.

2) at Medlemmerne ved Flytning til en anden Kres saavidt muligt beholder deres gamle Læge.

3) at der forud for Oprettelsen af ny Krese indkaldes til Møde af Medlemmerne i det paagældende Distrikt.

Til Resolutionens første Stykke stillede JOHANSEN følgende Ændring: »naar Kassens Læge ikke er hjemme«.

O. JOHANSEN mente sin Inddeling meget naturlig. Kresen blev ikke for stor. Hans Forslag var en Mægling, men Clausen tog ikke Hensyn dertil. Med Hensyn til Bergenholz' Spørgsmaal om, at øjeblikkelig fremmed Lægehjælp skulde betales, da var det ikke vedtaget som gældende for Fremtiden, men kun vedtaget at betale den i de Tilfælde, der havde foreligget. Da Tal. mente, at hans Forslag var overflødigt, naar Clausen ikke vilde tage Hensyn til det, tog han det tilbage. — L. JENSEN: Styrelsen havde stillet sig velvellig overfor Bergenholz' Forslag om øjeblikkelig Hjælp. Anbefalede at stemme for Bergenholz' Resolution. — LAURITZEN havde en Følelse af, at der var Røg i Køkkenet; der var bleven et stort Numer ud af en lille Sag. Han kunde ikke afgøre om 23 Læger var nødvendig, men Byens Udvidelse krævede maaske flere, end der nu var. Det var heldigt, at man kunde beholde den gamle Læge, naar man havde Tillid til ham. — CLAUSEN: Sparwath truede med en Lægekrig, men man behøvede ikke at frygte derfor; Lægerne vilde gærne tage mod mindre Krese. Det var ikke heldigt, at Forholdet med ekstra Lægeassistance udviklede sig, hvilket skete ved store Krese. Lægestanden som Helhed var samvittighedsfuld. Styrelsen havde ikke vedtaget Bergenholz' Forslag, men kun været enig om at tiltræde Tilfælde, der forelaa fuldt oplyste. Johansens Beklagelse af, at der ikke var taget Hensyn til hans Mæglingsforslag, kunde Taleren ikke indrømme Rigtigheden af; thi Styrelsens Enighed om de offenliggjorte enkelte Kresfordelinger modbeviste det. Han troede det vilde være vanskeligt at samle Medlemmerne til Møder, da man havde set, at større Spørgsmaal end nærværende ikke kunde gøre det. Taleren vilde foreslaa at lade Medlemmerne skriftligt stemme herom, da ethvert Medlem maatte være klar over sin Fordel af at have Lægen i sin Nærhed. — Afslutning begæredes. — JOHAN MØLLER: Havde Clausen spurgt Lægerne, om de vilde beholde Kresen? — CLAUSEN: Af de 7 Læger havde 3 ikke været velvillige, d'Hrr. Neumann, Benzon og Rasch, de andre havde svaret indvilgende, og de fremmede Læger, han havde henvendt sig til, vilde med Fornøjelse paatage sig Hværvet i de af Mindretallet foreslaaede Krese. — BERGENHOLZ: Efter Clausens Forslag blev Nørrebro 5 Krese, ikke to. Kom Medlemmerne ikke til Møde var det næppe værd, at Styrelsen skaffede dem nye Læger. Omkvædet paa Visen var i Dag: Lad os beholde den gamle Læge. — Talernes Række var nu udtømt. Der var indkommen to Resolutioner, som DIRIGENTEN oplæste. — LAURITZEN: Kunde Bestyrelsen ikke samle sig om én Resolution? — DIRIGENTEN: Det var temmelig sent at stille Forslag. — G. Clausens Resolution forkastedes, medens Bergenholz' sattes under Afstemning punktvis og vedtoges. Johansens Ændring til denne sidste forkastedes.

Punkt 4. Opstilling af Formand, 1 Styrelsesmedlem, 1 Suppleant, Vicekasserer og 1 Revisor. Paa Spørgsmaal af L. JENSEN svarede G. CLAUSEN, at han helst vilde være fri for Genvalg. Han foreslog at opstille én Mand til Formandsposten i begge Foreninger. — L. JENSEN fraraadede dette, da Posten blev for stor; stillede Forslag om, at den af de to Kandidater til Formandspladsen i Den typ. Foren., Lauritzen og Madsen, som ikke blev valgt, opstilledes til Formand i Hjælpek. — A. W. LARSEN kunde ikke gaa med til Jensens Forslag. Formanden burde opstilles i Dag. — CLAUSEN mente ikke der var noget til Hinder for at de to Poster kunde forenes, og man fandt vel nok den rette Mand. — DIRIGENTEN haabede, at Clausen vilde vedblive at være Formand; vi sætter megen Pris paa ham. — SPARWATH og L. JENSEN haabede ogsaa, at Clausen vilde blive; men fastholdt denne sin Vægring, kunde de anbefale A. W. Larsen. — LØVGREEN: Tanken om Sammensmæltningen af de to Poster burde have været bekendtgjort i Forvejen; de fraværende Medlemmer anede ikke, at man pønsede paa en Sammensmæltning. — DIRIGENTEN beroligede Løvgreen: der var ikke Tale om nogen Centralisation. — CLAUSEN anbefalede Larsens Opstilling, men Larsen ønskede ikke Valg. — Ved Afstemningen opstilledes G. Clausen paany. Derefter opstilledes Alfred Larsen og L. Jakobsen til Styrelsesmedlem og Vald. Stephensen til Suppleant. Vicekassereren, V. A. Christophersen, opstilledes paany. Til Revisor opstilledes Niels Larsen (Jørgensen & Co.) og til Suppleant-Revisor Bentzen (Græbe).

Punkt 5. Eventuelt. En Forespørgsel af J. MØLLER om Medicinkassen besvaredes af CLAUSEN med, at naar Beregnerens Svar forelaa, skulde Medlemmerne faa Besked. — BERGENHOLZ mente, at hvis vi ønskede Centralisation, kunde vi ikke faa Medicinkassen, da Kontingentet saa maatte forhøjes. — Efter en Forespørgsel af SPARWATH om Anerkendelsen, som besvaredes af Clausen, sluttede DIRIGENTEN Generalforsamlingen, som varede i 3 Timer og var besøgt af omkring 50 Medlemmer.

Typografernes Sangforening

afholdt d. 3. April ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes CARL MADSEN, til Sekretær NIELS HANSEN. Det af Styrelsen stillede Forslag om Bemyndigelse til at hæve 200 Kr. af Grundfonden bevilgedes enstemmig, efter at forskellige Talere havde fremhævet, at Grundfondens Kapital nok kunde angribes lidt efter 50 Aars Festen og den sidste smukke Aarsfest.

Ved Prøvevalget paa Kasserer i Hr. Byncks Sted foresloges Faktor BJERREGAARD og EMIL MØLLER (*Natt.*) til Posten.

Kolding Lokalforening

afholdt i Lørdags Aftes ordinær Generalforsamling. Efterat Regnskabet var godkendt, førtes en kort Diskussion angaaende Svendeprøven fra Ringkøbing. Generalforsamlingen udtalte sin Tilslutning til Svendeprøven, men fremhævede samtidig, at Prøven bl. a. for den skære Sats' Vedkommende havde to Fejl: Mangel paa Interpunktion og to slemme Brydninger. Skemaets Hoved var altfor kolossalt.

Fra H. P. Hansen (Lith. Anstalt) var modtaget ny Indmældelse, der var anmældt i *Typ.-Tid.* Generalforsamlingen vedtog efter en kort Diskussion følgende Resolution:

»Generalforsamlingen nedlægger Indsigelse mod H. P. Hansens Optagelse i Foreningen og udtaler samtidig, at den anser det som en Selvfølge, at denne Sag nu bringes ud af Verden ved en almindelig Afstemning.«

Scheiblers Præmie-Opgave i Annonce-Sætning fremlagdes og studeredes ivrigt. Det vedtoges at gøre Lærlinge bekendt med de fremlagte Bilag for herved at vække Interessen hos de unge Mennesker for denne Gren af Faget.

Nær og fjærn.

Gutenberg-Koret afholdt i Lørdags en lille munter Sammenkomst paa »Søfryd« til fælles Fornøjelse for aktive og passive Medlemmer med Damer. Taler og Sange afløste hinanden ved Bordet og sammen med den gode Mad afsattes der en Stemning, som styrkedes gennem det efterfølgende Bal og den vekslende Underholdning af Korsang og Oplæsning for endelig at kulminere i et vellykket Punschesold. Først Kl. 5 naaede det glade Selskab hjem.

Sangforeningen kalder som sædvanlig Kollegerne til *Fodtur* til Dyrehaven Paaske Morgen Kl. 9 fra Trianglen. Anden Paaskedags Aften bydes Medlemmerne med Damer til det sædvanlige *Foraars-Assemblé* i Foreningens smukke Lokale, hvor der ogsaa bliver en lille Koncert med Korsang og Duetsang af ikke færre end tre Par Duettister, ligesom Paaskelammet slagtes for dem, der ikke nøjes med luftige Glæder.

Typographische Jahrbücher. Det udkomne 3. Hæfte fortsætter Artiklen fra foregaaende Hæfte om Kunststilens Udvikling og indeholder desuden en større Artikel om Nodetryk med Bilag fra Nodetrykkeriet C. G. Röder i Leipzig, nemlig den smukke Gutenberg-Sang i »Es ist ein Berg auf Erden!« 14 Bilag medfølger Hæftet.

Udfaldet af Valgene.

Der afgaves ialt 381 Stemmer. Til Formand valgtes P. LAURITZEN med 166 St., derefter havde G. CLAUSEN 104 og F. K. MADSEN 100 St. Som Styrelsesmedlem valgtes VICTOR PETERSEN med 362 St. Som Suppleant til Styrelsen valgtes F. F. NIELSEN med 344 St. Til Vicekasserer F. NIELSEN med 346 St. Til Revisor FR. LUND med 348 St. og til Revisorsuppleant AUG. PETERSEN med 344 St. Til Redaktionsudvalg valgtes J. F. MØLLER med 358 St., VICTOR PETERSEN med 355, CHR. CLAUSEN med 352 og LAUR. JENSEN med 337 St. Til Kontrahenter valgtes VICTOR PETERSEN med 355 St., F. K. MADSEN med 346 og OSKAR JOHANSEN med 338 St. 5 Stemmer var spredte.

København, den 11. April 1897.

ANTON ANDERSEN. LAUR. JENSEN. ORLOF NIELSEN.
AUG. PETERSEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Tirsdag den 6. Marts. Fraværende med anmeldt Forfald RABEN, uden anmældt Forfald WARBERG.

1. Formanden meddelte bl. a., at Medlem Nr. 37, J. A. Hansen af Aarhus, var afgaaet ved Døden og hans Efterl. havde faaet udbetalt 300 Kr. — At der ved skriftlig Afstemning blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer enstemmigt var bevilget et gift Medlem af Odense Lokalforening et Laan af 50 Kr. til Flytning til Slagelse. At han paa en Forespørgsel fra Holbæk om et Medlem kunde erholde Sygeunderstøttelse, naar Vedkommende underkastede sig en Operation for Lyskebrok, havde svaret ja. — At han havde fastsat Optagelsesbetingelserne for en Nyudlært — der efter Læretidens Udløb straks havde mældt sig til Optagelse i Forenigen, men ikke havde betalt noget til denne og derfor var slettet — i Henhold til § 23 til 2 Kr. i Indskud og Kontingent fra den Dag, han fik udlært, eller ialt ca. 15 Kr. i Indskud. — Billigedes.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten. — Til Efterretning.

3. Hovedrevisionens Antegnelser. Hovedbestyrelsen kan tiltræde Udsættelsen, hvad L. V. Olsen angaar; de ham udbetalte Overfarts-

penge maa tilbagebetales den paagældende Lokalafdeling. — Ligeledes er man enig med Hovedrevisionen i, at Kvittering kun bør ske paa det foreskrevne Skema, som udleveres ved Henvendelse til Formanden. — Med Hensyn til den foretagne Udbetaling af Reservefondsunderstøttelse i Aalborg og Skive til Hjælpearbejdere henvises Spørgsmaalet til Fællesstyrelsen, idet dog Hovedbestyrelsen anser det foretagne Skridt for fuldt berettiget, naar da Blokaden skulde opretholdes og føre til det ønskede Resultat.

4. Forskellige Forslag til et Gensidighedsforslag med Bogbinderne om Fællesoptræden under Konfliktsforhold drøftedes, men overgaves sluttelig til Formanden og Næstformanden til yderligere Bearbejdelse.

5. Under Eventuelt meddeltes, at der kun var meget faa ny Medlemsbøger tilbage. — Det vedtoges at forespørge, hvorvidt den københavnske Forening ikke maatte ligge inde med Materiale til saadanne, eventuelt at lade nogle trykke i Fællesskab. HVIDTFELDT.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 11. April. Alle mødte.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelse om, at et Medlem var nægtet Godtgørelse for blandet Sats, hvortil der toges Standpunkt. — Fra Firmaet Schou & Co. forelaa en Skrivelse om, at der nu dersteds herskede tarifmæssige Tilstande. — En tidligere omtalt Affære hos Bogtrykker K. Andersen, Grønnegade, var bilagt ved, at denne havde betalt Sætteren det tilgodehavende Beløb. — Formanden refererede en Svarskrivelse fra Styrelsen for Ny typ. Forening angaaende de hos Luno, Hoffensberg og i *Tidens Krav* tidligere omtalte Forhold. Hertil toges der Stilling. — Styrelsen vedtog at foreslaa Repræsentantskabet at idømme nogle Medlemmer 1/2 Aars Karantæne, fordi disse flere Gange havde arbejdet ud over den tarifmæssige Tid uden at fordre Godtgørelse. — Fra Foreningens Vært var indløben Klage over et Par Medlemmers Opførsel i Lokalet. Styrelsen enedes om at søge Repræsentantantskabets Sanktion til 1/2 Aars Karantæne for Urostifterne, samt at foreslaa, at man fremtidig ikke blot nøjedes med at idømme Fredsforstyrrere Fortabelse af Adgang til Lokalet, men at denne skulde omfatte samtlige Rettigheder. — Fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger forelaa en Meddelelse om, at der i Anledning af Skræderstrejken vilde være at udskrive et Bidrag af 25 Øre pr. Medlem. — En Skrivelse fra Glarmestersvendenes Fagforening om Støtte i Anledning af den i Faget eksisterende Strejke toges til Efterretning.

Da jeg nu, efter at have virket som Formand i Den typ. Forening i omtrent otte Aar, ophører hermed, bringer jeg saa vel Medlemmerne som den Kres af Typografernes Tillidsmænd, jeg har arbejdet sammen med, min Tak for den Tillid og Velvilje, som er vist mig i de forløbne Aar.

København, den 14. April 1897.

VICTOR PETERSEN.

Valget i Typografernes Hjælpekasser.

Undertegnede Medlemmer af Typografernes Hjælpekasser anbefaler ved det stedfindende Valg at stemme paa

Hr. **P. Lauritzen** som Formand,
» **Ludvig Jacobsen** som Styrer og
» **F. Nielsen** som Vicekasserer.

For den første og sidste Stillings Vedkommende vil der derigennem være sket en stor Lettelse i administrativ Henseende. Naar vi desuden anbefaler Hr. LUDV. JACOBSEN til Genvalg, saa er det fordi han baade som Revisor og som Medlem af den i sin Tid nedsatte Regnskabskommission samt som Sekretær i det nu nedsatte Fællesudvalg og hidtilværende Styrer har vist en stor Interesse for Arbejdet indenfor Kasserne, hvilket der efter vort Skøn ingen Grund er til at give Afkald paa en Fortsættelse af.

CHR. ANDERSEN. CHR. MÖRK-CHRISTENSEN. GUSTAV CLAUSEN.
JOHANNES JENSEN. VILH. E. JØRGENSEN. M. NICOLAYSEN.
VALDEMAR NIELSEN. JULIUS OLSEN. VICTOR PETERSEN.
E. H. RASMUSSEN. MICHAEL SCHMIDT. CARL SØRENSEN.
ELIAS WENDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker fra 15. April til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1 1/2—3.

Nyt Medlem: Trykker Rudolf Møller Dam, udl. 4/12 96 hos Simesen (arb. hos L. A. Jørgensen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 628, Osk. Vald. Friberg (Militær) fra Slagelse. 1131 (Dsk. t. F.), Hans Chr. Petersen (Ludv. Jørg.) fra Køge.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12 1/2—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Søndag 10—12.** *Lukket Paaskehelligdagene.*

V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Til Lokalformændene.

Paa given Anledning gøres d'Hrr. Lokalformænd opmærksom paa, at kun de af Hovedbestyrelsen udfærdigede Blanketter er gyldige Kvitteringer for udbetalte Understøttelser af Lokalkasserne. Blanketter af alle Slags erholdes hos Hovedformanden, Typograf HVIDTFELDT, Kolding.

Endvidere, at det er fuldstændig uberettiget at udbetale Understøttelser, hvortil henregnes Overfartspenge, til Medl., der rejser i Plads.

Kolding, den 6. April 1897. HOVEDBESTYRELSEN.

Nyt Medlem: Silkeborg, Peder Pedersen Gaardsted, udl. 1/4 97 i Kr. Johansens Bogtr. efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Silkeborg, 775, A. Thiel fra Horsens i Pl. Slagelse, 195, Ernst E. Martens fra Odense og 1053, A. Blankholm Hansen fra Næstved (begge til Sorø Amtstid.).

Bortrejste: Silkeborg, 1001, F. Skov til Fredericia (Milit.). Ringkøbing, 166 (D. t. Trykkerf.), L. V. Olsen til Pl. i Københ. Slagelse, 628 (Den t. F.), Oskar Friberg til Københ. (Militær).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. Søndag Morgen Kl. 9: Fodtur fra Trianglen.

Mandag Aften Kl. 7 1/2: Sang og en lille Dans i Lokalet. Besøgende, indførte af et Medlem, kunne deltage. STYRELSEN.

T. S. Paa Grund af Rengøring af Lokalet finder ingen Øvelse Sted før *Torsdag den 22. ds.* STYRELSEN.

T. C. C. *Torsdag* Tur til Dragør. Start: Lokalet (Ny Halmtorv) Kl. 10. Køref. Michelsen og Th. Rasmussen. *Fredag:* Dronninggaard. Start: Trianglen Kl. 10. Køref. Nielsson og Chr. Hansen. *1. Paaskedag:* Klampenborg gennem Ermelunden hjem. Start: Trianglen Kl. 10. Køref. M. C. Nielsen. *2. Paaskedag:* Roskilde. Start: Frederiksberg Runddel Kl. 9 1/2. Køref. Jul. Sørensen og F. Nielsen. Husk Lygten.

Søndag den 25. April *Generalforsamling* i Lokalet (Ny Halmtorv) Kl. 10 Form. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, Kasserer, Styrer og en Revisor. 4. Stiftelsesfesten. 5. Væddeløb. 6. Flidspræmier. 7. Eventuelt.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Marts Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 2191.05	Kassebeh. 31. Marts .	Kr. 2191.05

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning ...	Kr. 11060.41	Rejseudg. og Diæter	Kr. 26.90
		Telegrammer	- 1.30
		Kassebeh. 31. Marts .	- 11032.21
	Kr. 11060.41		Kr. 11060.41

Kolding, den 1. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

ANNONCER

Vort Land og **Edison** faas hos W. MØLLER.

En Sætter-Trykker

(ca. 29 Aar) ønsker fast Plads nu eller senere. Billet mrkt. »S. T. 64« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Leonard Pehrsson

Klosterstræde 14, 3.

anbefaler sig med Bogbinderarbejde

og **Blankokort i alle Façons.**

Sætter.

En 25-aarig Typograf i en Provinsby søger Plads eller ønsker ogsaa at bytte Plads med en Kollega i København eller i Aalborg straks eller senere. Billet mrkt »42« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 16
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 23. April 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Maj-Dagen.

Fortsat vedbliver Arbejderne i alle Lande at fejre d. 1. Maj som Demonstrationsdag for det vigtige Krav om Arbejdstidens Forkortelse. De forskelligartede Forhold i social eller politisk Henseende, det kapitalistiske Tvangsregimentes mere eller mindre udstrakte Virkeomraade og den hos Arbejderne selv mer eller mindre udviklede Indsigt i Nødvendigheden af dens Festligholdelse, kan lægge Hindringer for Benyttelsen af den selv samme Dag i alle Lande; men frakende kan Ingen, at det vil have sin store Betydning for den praktiske Gennemførelse af Idéen, naar Arbejderne i samlet Trop møder op og overfor de andre Klasser peger paa en af de væsenligste Fordringer, som de maa gøre gældende, naar en mere menneskelig Tilværelse skal blive dem til Del og de skal have Udsigt til at faa Ende paa den i sanitær og øknonomisk Henseende trykkende Stilling, som følger med at være Arbejder under de nuværende Forhold.

Demonstrationen *kan* gøre Nytte, dels ved den Magtudfoldelse, som Arbejderstanden igennem den kan give til Kende for Overklassen, men ogsaa gennem den agitatoriske Virksomhed, som kan udfoldes overfor selve Arbejderne ved den Lejlighed. Og med denne dobbelte Foranledning har *enhver* Arbejder al god Grund til at deltage, naar Landets organiserede Fag enes om at festligholde den internationale Maj-Dag. Vi er vel nok nu komne saa vidt, at enhver nogenlunde oplyst Arbejder er paa det Rene med, at en Fastslaaen af 8-Timers Dagen for ham og for hans Familie vil betyde øget Velvære i alle Retninger samtidig med, at det skaffer Flere Erhværvet, at den i Modsætning til den lange Arbejdstid øger det økonomiske Udbytte for den Enkelte som for Standen i sin Helhed, at den mere udvidede Lejlighed til Pleje af Familielivet fremmer den personlige Værdi-Vurdering, som er det bedste Grundlag for Arbejdernes fortsatte Fremskridt.

Indenfor vort Fag er der gjort en Del til Fremme af Tankens Realisation, ja i enkelte Blade er den en fuldbyrdet Kendsgærning; men endnu er der overordenlig meget Arbejde tilbage, før Maalet er naaet for Helheden. Udsigterne for 8-Timers Dagens mere eller mindre hurtige Gennemførelse hviler udelukkende hos Arbejderne selv; er Bevidstheden om dens overordenlige Nytte levende, da vil der være Fart i det praktiske Arbejde for den, da undslipper der ikke den mindste Lejlighed, hvor Propagandaen ikke finder Ordlyd og hos Arbejdskøberne vil være i Stand til at finde Genklang. De vil gøre Modstand — overfor hvilke Krav fra Arbejderne har de ikke gjort det? — men den vil brydes uden store Vanskeligheder, naar de faar Følelsen af, at en solidarisk og fast Vilje staar bag, naar de bliver kloge paa, at *nu* er Arbejderne naaet saa vidt, at de gør deres retmæssige Krav til Livets Goder gældende. Finder de derimod Fordringens Fremsættelse vaklende, ja da kan man for lange Tider skyde en hvid Pind efter Maksimalarbejdsdagen og hvilke andre Krav, man maatte ønske at stille.

I Aar afholder det danske Arbejderparti og de faglige københavnske Foreninger Demonstrationen næste Søndag ved Møde om Eftermiddagen paa Nørrefælled og om Aftenen rundt om i alle Foreningsbygningerne. Lad os deltage deri, og lad os slutte os til den paa saa talrig en Vis, at det kan blive et sandt Udtryk for, at ogsaa Typograferne er sig bevidste, at Opnaaelsen af det store Maal betyder et mægtigt Skridt fremad til Arbejdernes sociale Frigørelse. Vær sikker paa, at Bogtrykkerne, der lever paa Anelser om en nær Tarifrevision, vil finde en Beroligelse i det af dem mest frygtede Krav om Arbejdstidens Forkortelse, naar de den Dag kan faa Øje paa Ligegyldighed i Typografernes Tilslutning.

Lad os deltage, og lad os derigennem forny Impulsen til et energisk og kraftigt Arbejde for 8-Timersdagens praktiske Gennemførelse.

Timebetaling og Minimalløn.

Ny typ. Tidende har i sit sidste Nr. anket over Repræsentantskabsbeslutningen angaaende Minimallønnen. Jeg er ganske enig med nævnte Blad, naar det udtaler: *at mange langsomme Sættere, der ikke ser sig i Stand til at tjene Minimallønnen, er og bliver betragtede som Husets faste Støtter og de Folk, som Huset bedst kan stole paa*«. Den langsomme Sætter er som Regel overordenlig omhyggelig for sit Arbejde; men hvorfor i Alverden paaskønner Arbejdsgiveren det da ikke bedre? Disse Folk staar nemlig nu saa godt som altid med det daarligste Arbejde, og naar deres Løn herved er pint tilstrækkelig langt ned, bliver de satte paa Timebetaling i Arbejder, der er for fede til at gaa ud i Akkord. Herved er det at Paragrafen i Tarifen om Minimallønnen bliver *misligholdt*, og det er dette Misbrug, Repræsentantskabet har villet ramme.

Sætter Arbejdsgiveren virkelig Pris paa sin langsomme, men ordenlige og akkurate Sætter, er det mindste, han kan gøre, at lønne ham saaledes, at han ikke skal arbejde *under* Minimallønnen. Og vi andre, Repræsentanter saavel som Kolleger omkring paa Trykkerierne, har at paase, at *ingen* Fastløn eller Timebetaling (med Undtagelse af de i Tarifens §§ 1 og 5 trufne Bestemmelser, bliver under Minimallønnen, *denne er sandelig lille nok.* L.

Hovedpointet i den divergerende Meningsforskel mellem *Ny typ. Tid.* og vort Repræsentantskabs Beslutning tror vi den ærede Indsender for let er gaaet hen over.

Repræsentantskabets Beslutning hviler nemlig paa den Uskik, som enkelte Principaler har Forkærlighed for, og som gaar ud paa: *gennem Timebetaling at indføre Minimalløn overfor alle Arbejder, hvor vedkommende Sætter paa Beregning kan tjene mere* eller, som Indsenderen siger, »der er for fede til at gaa ud paa Akkord«. Med andre Ord: Repræsentantskabet søger gennem sin Beslutning at stramme Medlemmerne op til Modstand mod den Kapitalismens Fordelsjagt og Pengegriskhed, som ikke kan lade sig nøje med Arbejdets sædvanlige Principalprofit, men yderligere ved Transaktioner mellem Timeløn og Ugeløn paa Bekostning af den langsomme Sætter forøger sin Fordel. Men overfor Folk af den Kaliber vil det kun bære Skuffelse i sig at vente Paaskønnelse for »langsomme, men akkurate Sættere«.

Ny typ. Tid. synes derimod at være fuldstændig blind for Drivfjedren til Beslutningen. Den snakker kun om Korrektur og »tilfældig medhjælpsvis Arbejde«, og det til Trods for, at Foreningens Styrelse og Medlemmer *maa være* paa det Rene med, at de oplyste Tilfælde godtgør, at Timelønnens Forvandling til en stadig og fast Minimalløn skyldes mindst af Alt medhjælpsvis Arbejde eller Korrektur.

Naar *Ny typ. Tid.* vil nøjes med at betragte Timelønnens Fastsættelse efter de sidste 4 Ugers Gennemsnitsfortjeneste som *kun* tilladeligt for Korrekturen, da vil vi aldrig faa Øje for den skandaløse Udbytning og det Brud paa Tarifen, der kan gøre en Minimalløn *under* de fastsatte tarvelige 18 Kr. tilladelig. Red.

Til Overvejelse.

DER findes i Dag* her i Bladet en Indmældelse, som maaske vil vække en Del Uvilje adskillige Steder. Jeg skal dog tillade mig at fremsætte et Par Ord til almindelig Overvejelse. Den Indmældte er H. P. Hansen af Faaborg, der jo som bekendt havde taget Arbejde paa Kolding lit. Anstalt under Blokaden i Fjor.

Jeg kender intet til H. P. Hansens Fortid, men jeg véd, at han ofte har fortrudt sin Udtrædelse af Foreningen, og jeg tror, at naar vi nu atter optog ham i vor Forening, vilde han blive en brav Kollega. Hans Medarbejdere har intet imod ham, men vilde tværtimod hilse hans Optagelse med Glæde. Da Hansen er en meget paalidelig og villig Arbejder, er det naturligt, at man hellere vil beholde ham, end være udsat for ved et Personskifte at faa en mindre paalidelig Mand ind i Trykkeriet. Og hvad vinder saa Foreningen ved at holde H. P. H. udenfor sine Rækker? Det kan dog næppe være med Tilfredsstillelse, at man ser en paalidelig Mand gaa ind i et blokeret Trykkeri, af hvilke der jo desværre næsten altid findes nogle. Som en Grund til at nægte H. P. H. Optagelse, har man fra Hovedbestyrelsens Side anført den Omstændighed, at en vis Niemann, der ogsaa er optraadt som Blokadebryder, vedblivende beskæftigedes i Forretningen. Denne Grund maa vel nu anses for at være fjærnet, idet omtalte Hr. N. skal have begyndt en Forretning paa Øerne.

Endnu kun dette: Det forekommer mig, at en 2 Aars Karantæne i Forbindelse med det, H. P. H. allerede har døjet ved at staa udenfor Organisationen, er en tilstrækkelig stræng Straf, selv for de mest hævngærrige blandt Kollegerne.

Kolding, den 6. April 1897. K. H. SØRENSEN.

Til yderligere Støtte for Ovenstaaende kan vi meddele, at Hr. Faktor K. H. Sørensen selv var blandt de Strejkende paa Kolding lit. Anstalt. RED.-UDV. F. PROV.

En Lock'out.

DEN administrerende Direktør for de Isac Cohenske Bogtrykkerier, Hr. GEORG A. BACH, hvis Virksomhed som »Direktør« og »Arbejdsgiver« vi ret ofte har haft Lejlighed til at omtale og henvise til som noget paa sit Omraade banebrydende, var før Paaskedagene noget melankolsk stemt paa Grund af indtrufne pekuniære Vanskeligheder. Melankolien kvalte ethvert Anstrøg af den for hans Sind ellers opløftende Livsglæde, og forsvandt ikke en Gang, da han, i Betragtning af det venskabelige Forhold, hvori han altid har sørget for at staa i til *Tidens* Personale, i al Fortrolighed gav det 8 Dages Opsigelse, der dog ikke skulde betragtes som alvorlig mente, *hvis* de ovennævnte pekuniære Vanskeligheder, han beklageligvis havde med *Tidens* Udgivere, overvandtes tilfredsstillende.

Personalet, om hvilket man kan sige, at det i enhver fremkommen Situation har bevaret Ligevægten, og heri har haft en stor Fordel fremfor Hr. Bach, tog ligesaa besindig paa Fortroligheden som paa Opsigelsen; man vidste, at Hr. Bach var en ordholdende Mand, som aldrig brød et givet Løfte, naar han var i Stand til at holde det. Da imidlertid den sidste Situation jo ikke absolut kunne siges at vilde komme til at foreligge under saa vanskelige Forhold som nærværende, og den daarlige Udsigt derfor yderligere styrkedes ved, at Hr. Bach sikkert meget imod sin Vilje, men paa Grund af den før Helligdagene herskende Travlhed saa sig tvungen til at bryde et andet Personalet givet Løfte, nemlig *ikke før Voldgiftsrettens Dom gav ham Tilladelse* at lade Bladets Arbejde udføre i Tordenskjoldsgade, hvor hans 12—13 Lærlinge uden særlig Gene for andre »Værker« kunde tage en kraftig Haand med, saa følte Personalet sig for hos *Tidens* Udgivere for at erfare Sikkerheden i de melankolske Udsigter, som Hr. Bach havde udmalet. Samtidig gjorde Personalet Direktøren opmærksom paa — i lignende Fortrolighed, som Direktøren havde vist Personalet — at paa Grund af det givne Løfte og den forhaandenværende Situation vilde det i Tordenskjoldsgade udførte Arbejde ingen Anvendelse kunne finde i *Tidens* Spalter.

Medens *Tidens* Redaktion og Udgivere aldeles ikke kendte noget som helst til de af Hr. Direktøren omtalte pekuniære Vanskeligheder, og ganske naturligt maatte føle sig ilde berørt over slige Paastande, vendte Hr. Direktørens gamle Livsglæde tilbage med fornyet Kraft, da han stod overfor Uanvendeligheden af den med saa megen Møje frembragte Sats i de Isac Cohenske Bogtrykkeriers Afdeling i Tordenskjoldsgade. Gennem en af sine med Fuldmagt forsynede Embedsmænd forlangte Direktøren, at Personalet øjeblikkelig skulde forlade de Isac Cohenske Bogtrykkeriers Afdeling paa Kultorvet, og da denne Opmærksomhed først vistes Personalet efter at Ugelønnen var udbetalt, var der ingen Anledning til at gøre Ophævelser, og hver Mand forlod stille og roligt det Lokale, til hvilket saa mange smukke og kære Minder knyttede sig om en sjælden rolig og fredelig Virksomhed.

Hr. Direktørens Mening var nu, at *Tidens* Udkomme ikke skulde generes af den Bagatel; hans 12—13 Elever havde jo frembragt Sats nok. Men, da den desværre ikke hørte til det aktuelle Stof, betakkede Redaktionen sig for dens Benyttelse — og Resultatet blev, at Bladet ikke udkom Skærtorsdag.

Personalet, som ved sin Afsked med Redaktionen var opfordret til at komme tilstede Fredag Nat Kl. 11½, gik derhen den aftalte Tid og blev nu anmodede om at tage fat paany. Forholdet var ordnet, Lock'outen hævet, Hr. Direktøren sat ud af Spillet og *Tidens* Udgivere havde overtaget Trykkeriet — hvad der jo ikke er det værste Udfald af en Udelukkelse, som strækker sig over to betalte Helligdage.

* Nærværende Artikel kom for sent til Optagelse i sidste Nr.

»Dit og Dat!«

HR. Redaktør! I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* forekommer i Redaktionsartiklen den mærkelige Sætning, at »vi har Medlemmer til Dit og Medlemmer til Dat«, og der foretages et, vistnok velment, Udfald mod de forskellige Tillidsposter, af hvilke en Del ønskes afskaffede. — Simplificering? — Javel! — Men har De, Hr. G. Clausen, ikke selv været Medlem — og vistnok et meget ivrigt Medlem — af de forskellige Lovkommissioner, som har skabt alle disse nu »intetsigende Embeder? — Skeptiker er jeg, og jeg har derfor Lov til at tro, at det er et ret og skært Resultat af »Udfaldet af Valgene« (som findes i samme Nr.), der har medvirket til Feltoget mod de nu saa overflødige Tillidsposter. — Jeg er ingen Tilhænger af Censur, men jeg kan dog paa ingen Maade gaa med til Afskaffelsen af f. Eks. Bladets *Redaktionsudvalg*, thi derved blev Bladets Spalter overgivne i en enkelt Mands Haand, og hvad Følgerne heraf kunde resultere, er ikke godt at vide.

A propos! Jeg bemærkede »Udfaldet af Valgene«; synes De ikke, Hr. Clausen, at der nu — med Henblik paa Resultatet af Hjælpekassernes sidste Generalforsamling, hvor Styrelsens *Virksomhed* i Reformarbejdet udmundede i 2 — to — Mindretal og 1 Flertal — kunde være en passende Anledning til at faa nye Medlemmer ind i Styrelsen — med andre Ord: nyt Blod i Aarerne — thi Hjælpekassernes Tarv fordrer en Styrelse, som baade *kan* og *vil* samarbejde, hvilket i de senere Aar ikke kan siges i synderlig Grad at have været Tilfældet. — Mon ikke Hjælpekassernes Medlemmer vil give mig Ret i, at den afgaaede Revisor — Hr. Alfr. Larsen — hvem De, Hr. G. Clausen, paa Generalforsamlingen gav Karakteren *ug* for hans Virksomhed i Hjælpekassernes Revisionsarbejde — var vel skikket til at komme ind i Styrelsen som den helbredende »Serum«, denne trænger til? S. L.

Hr. S. L.s skeptiske Formodninger om, at Aarsagen til Artiklen om »Simplificerede Valg« er, »et ret og skært« Resultat af Udfaldet af Valgene, kunde trænge til en nærmere Forklaring, da det er mig temmelig gaadefuldt. Forinden Valget var foretaget, fremkom jeg paa Generalforsamlingen med Simplificerings-Tanken. At jeg, fordi jeg har siddet i de sidste Lovkommissioner, skulde være »Skaber« af de »intetsigende« Embeder — af hvilket forøvrigt kun Redaktionsudvalget breder sig i Lovene — kan jeg ikke indrømme, men selv om saa var, kan vel nok en senere erhværvet praktisk Erfaring vise Uholdbarheden i den fortsatte Bestaaen deraf. Den ærede Indsender har ikke læst den Artikel, han »censurerer«, saa nøje igennem, som han burde, thi han vilde da være bekendt med, at Forslaget — om det kan kaldes et saadant — gik ud paa, at Styrelsen, der i Forvejen varetager Bladets økonomiske Forhold, ogsaa burde varetage de »literære« — og saaledes kunde der ikke blive Plads for den forfærdelige Tanke, at man overlod den Mand, der bærer det juridiske Ansvar, ogsaa det moralske.

Den ærede Indsenders Slutningsbemærkning om nyt Blod i Aarerne, er jeg en varm Tilhænger af; men jeg formener dog, at før Blodfornyelsen finder Sted, skal man være paa det Rene med, hvem der sidder inde med det daarlige Fluidum af denne Art. Daarligt Blod indenfor en Styrelse viser sig i konservativ Stagnering paa alle Omraader og paa — at denne Stagnering bliver stereotyp selv overfor Bagateller. Jeg formener, i Samklang med den ærede Indsender, at naar Reform-Virksomheden udmunder i, at et Flertal intet vil gøre trods 2 — to — Mindretals Forsøg derpaa, saa paatrænges Forandring, men denne skal ikke gaa ud over den, der gærne vil arbejde. Realiseres Reformen ikke, kan Grunden være dens mere eller mindre Lødighed, men det kan ogsaa skyldes — for at blive i Billedet — tykt og levret Blod. Bedømmelsen af, om Aarsagen skyldes det sidste, faar man ikke absolut ved ét Tilfælde, men ved at iagttage en stadig og bestandig stærkere Forceren i Modstand mod saa godt som Alt, hvad der fremkommer. Nu tror jeg at have iagttaget denne Udviklingsproces gennem flere Aar, fra Spørgsmaalet om Kontingentfrihed for Arbejdsløse, gennem Pensionskassens Ophævelse, den kvindelige Afdelings Statsanerkendelse, de danske Fagfællers Sammenslutning og indtil Bagatellen om Lægekresfordelingen, og jeg mener derfor at være berettiget til at sige, at Bedringen

skal man ikke søge ved at fjærne *det* friske Blod, som ikke kan løbe sammen med det mindre durable af den Art.

Jeg tvivler intet Øjeblik om, at Hr. ALFR. LARSEN som Styrer vil gøre sig fortjent til samme »Karakter«, som han har tilegnet sig som Revisor, dertil er han sikkert selvstændig nok; men i det foreliggende Tilfælde vil han ikke blive det, Hr. S. L. tilstræber, og derfor formener jeg, at man gør rettest i at stemme paa Hr. L. Jacobsen. Det bliver nok Hr. Larsens Tur!

Dybsindige Studier fængsler, og derfor maa Hr. S. L. tilgive, at jeg har skænket hans Indlæg en saa udtømmende Behandling.

GUSTAV CLAUSEN.

En ny Sættemaskine.

OM den af os tidligere omtalte af Mekanikus C. HANSEN i Nyborg opfundne Sættemaskine skriver *Dansk Bogtrykker-Tidende* følgende Artikel:

Siden vor geniale Landsmand Chr. Sørensen opfandt sin vidunderlig snildt konstruerede, men saa lidet praktisk anvendelige Sættemaskine, har enkelte andre Danske forsøgt, men ikke naaet at udføre Noget i denne Retning. Fremmede Opfindere er ogsaa gaaet udenom Principet Sætning med Aflægning og det dermed sammenhængende Besvær og Ulæmper, og har etableret Sætning og Skriftstøberi i en naturlig Forbindelse. Det er jo nu saaledes i Amerika og England, at intet nogenlunde velsitueret Avistrykkeri savner »Linotypen« eller »Monolinen« — hverken Tiden eller god Økonomi tillader det. Naar imidlertid disse Maskiner ikke allerede er trængte stærkere igennem paa Kontinentet, saa turde Prisspørgsmaalet spille en væsenlig Rolle herved, og der vil vistnok gaa en rum Tid endnu inden Prisen paa disse Maskiner falder og Udviklingen stiger saa meget, at man herhjemme vil anlægge dem. Den lille »Monoline«, der er bleven forevist i København, lader endnu vente paa sig; man siger, fordi der stadig kommer Forbedringer fra Amerika, som den tyske Fabrikant, Fischer & Co. i Berlin, vil have med. Naar den saa endelig viser sig, mælder Tvivlen, Betænkeligheden og Ængstelse for Udgiften sig selv i de større Virksomheder, og de mindre vil slet ikke komme med.

Det turde derfor være af Interesse at erfare, at der findes paa andre Midler, der vel med mindre Virkning, men ogsaa med mange Gange mindre Udgift, byder Lettelse og Fordele, især for Trykkerier, der udfører Bladarbejde, og det gør jo Flertallet af Trykkerierne her i Landet. En lille Sættemaskine af denne Art er nu fremkommen fra Mekaniker C. HANSEN i Nyborg. Denne Maskine overtræffer i Henseende til Pris og Pladsrum alle hidtidige Opfindelser paa dette Omraade. Med en Bundflade af 12 T. × 10 T. og en Højde af ogsaa en halv Snes Tommer lader den sig anbringe foran enhver Sætterkasse. Naar den i sin ydre Skikkelse stærkt ligner en almindelig Symaskine, er dette næppe ganske tilfældigt, idet dens Opfinder nemlig har arbejdet i en af de store amerikanske Symaskinefabriker. Paa samme Sted, hvor Skytten gaar og Stinget gøres paa en Symaskine, er der her anbragt en Tragt, hvori Typerne kastes i vilkaarlig Stilling, forsvinde gennem Vendeapparater og stille sig i Løbet af en Brøkdel Sekund i Række og Geled i en Vinkelhage, hvor en Klokke angiver, at Linien er fuld. Den fyldte Linie skyder sig selv fremefter og giver derved Plads for den følgende ny Linie. Vinkelhagen kan rumme 30—40 Linier og den endelige Udslutning foregaar med Haandkraft, men ganske bekvemt. Sættemaaden er iøvrigt den samme som ved Ingeniør Lagermanns Maskine, men C. Hansens Maskine er enklere i Konstruktionen og arbejder som Følge deraf paalideligere. Ved Brugen af begge Hænder kan den, der betjener Apparatet, præstere 120 Linier af almindelig Spaltebrede i Timen uden videre Øvelse, hvad der let forstaas, naar man betænker, at den ellers ved Haandsætningen uvirksomme venstre Haand her arbejder med, og at Typens Placering i Virkelhagen er rent avtomatisk. Alle Maskinens funktionerende Dele ere udførte af hærdet Staal, hvilket forringer Slittagen uden dog derfor i mindste Maade at beskadige Typerne.

Opfinderen mener at kunne levere Maskinen for en Pris af 500 Kr., og af mekanisk Kraft behøves ikke mere, end en almindelig Symaskine vil kræve. I Sammenligning med f. Eks. Kastenbeins Sættemaskine er denne Hansenske Maskine at foretrække for mindre Virksomheder, fordi den kræver kun ét Menneske til Betjeningen, fordi den er billig, fordi den optager meget mindre Plads end de andre Sættemaskiner, fordi den er nemmere at behandle og fordi den ikke skal have særlig Aflæggemaskine. Man kan næppe tænke sig nogen bekvemmere Maade at udføre det ganske vist simple, men dog i Haandgærningen ganske omstændelige Arbejde, at stable Typer i Linier og Spalter. To Linier i Minuten er det dobbelte af, hvad en flink Sætter gennemgaaende præsterer, og dette er det lille Apparats almindelige Gærning. En Anbefaling for Maskinen er det endvidere, at den ikke kræver særlige Typer — ethvert Trykkeris Tekstskrift kan benyttes —, kun maa Signaturen være ensartet.

Der søges for Øjeblikket Patent paa Maskinen, og naar dette er opnaaet, vil den meget hurtig blive udbudt til Salg.

— — —

Efter denne Forklaring af »Mekanismen« er der saamæn ingen Grund til at blive ængstelig. Svagheden ligger her paa samme Sted som i Lagermanns: Udslutningen. Hvad kan det nytte, at 120 Linjer vil kunne sættes i 1 Time, naar det saa tager et Par Timer om at slutte dem ud, selv om det foregaar »bekvemt«? RED.

Nær og fjærn.

Næstved Lokalforening afholdt Lørdag den 10. ds. ordinær Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes. *Indtægt:* Kassebeholdning Kr. 15.00, ordinært Kontingent 226.50, Bidrag til Begravelseskassen 45.30, andre Indtægter 2.00, modtaget fra Hovedkassen 287.74 — ialt Kr. 576.54. *Udgift:* Arbejdsløshedsunderstøttelse 233.00, Sygeunderstøttelse 59.50, udlaant 10.00, Rejseunderstøttelse 16.90, andre Udgifter (herunder 3 Lægeattester) 7.26, indsendt til Hovedkassen 234.88, Kassebeholdning 15.00 — ialt Kr. 576.54. Arbejdsløshedsunderstøttelsen, Rejseunderstøttelsen samt Størstedelen af Sygeunderstøttelsen maatte udredes i *Begyndelsen* af Kvartalet. — Regnskabet godkendtes.

En Protest mod Blokadebryderen H. P. HANSENS Optagelse vedtoges énstemmigt.

Lægekres-Møderne. Det første af disse afholdtes Langfredag i Orpheum, Nørrebrogade 160, for Medlemmerne i Distriktet fra Møllegade til Jagtvejen og udenfor denne. Af Distriktets 25 Medlemmer var mødt 9, hvoraf de 7 vedtog, at »da der ingen Utilfredshed hersker med den nuværende Ordning af Sygekasseforholdene paa Nørrebro udenfor Møllegade foreslaas det ikke at foretage nogen Forandring«. Skriftlig Afstemning mellem Distrikrets Medlemmer, som et Forslag gik ud paa, forkastedes med 6 af de Mødtes Stemmer.

Bogtrykker Emil Petersen og Hustru fejrer deres Sølvbryllup Søndag den 25. April.

Vejen til Ros og Magt. Atter er en af vore højtærede Revisorer avanceret til Bestyrer. Hr. HANS JESSEN fra Thiele har nemlig i den stille Uge afløst den hidtilværende Bestyrer af Kellers Bogtrykkeri.

Valget i Typografernes Hjælpekasser.

Nogle Medlemmer af Typografernes Hjælpekasser — hvoriblandt findes Hr. G. Clausen — opfordrer i *Typ.-Tid.* til at stemme paa Hr. P. Lauritzen som Formand. Det forundrede vistnok Mange at se Hr. Clausens Navn paa denne Opfordring, eftersom han paa Generalforsamlingen lod sig opstille som Formand og ikke senere har trukket sig tilbage.

Tanken om, at én Mand skulde overtage begge Formandspladser, kan i og for sig være god, men vi finder det kun uheldigt for nærværende Tidspunkt, da der foreligger saa mange uafgjorte Spørgsmaal indenfor Hjælpekasserne.

Vi opfordrer derfor Medlemmerne til at stemme paa Hr. G. CLAUSEN som Formand.

A. ANDERSEN.	FRED. HJORTH.	TH. JENSEN.
ANTON NIELSEN.	A. TRUELSEN.	FR. LUND.
N. CHR. NIELSEN.	O. A. NIELSEN.	O. E. LILLIE.
A. E. JENSEN.	C. VERMUND.	C. LOUW.
N. S. BIGUM.	C. JENSEN.	CHR. SCHOUW.
L. V. HANSEN.	E. STEINHARDT.	CHR. E. HANSEN.
N. JENSEN.	G. JENSEN.	JUL. SAMUELSEN.
V. JENSEN.	TH. BECK.	H. F. FREDERIKSEN.
G. O. PETERSEN.	GEORG NIELSEN.	

Styrelsesmøder.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 12. April. Fraværende med anm. Forf. LAUR. JENSEN.

Der bevilgedes syge Medlemmer Landophold. — Der forelaa en Klage fra et Medlem paa Amager (Hr. D.) over Kassens Læge paa Kristianshavn, Dr. L., gaaende ud paa, at Dr. L. havde undladt at tilse D.s Hustru, endskøndt der var sendt Bud efter ham, saa at D. maatte hente en anden Læge, som han ønskede Dr. L. skulde betale. Det vedtoges, forinden man tog Stilling til Klagen, at lade Dr. L. udtale sig om den. — Kassereren fremlagde en Statistik til Beregneren, som var paabegyndt den 25. Januar. Styrelsen udtalte sin Tilfredshed med det udførte Arbejde, som man i Betragtning af dets Omfang ikke mente kunde være tilendebragt hurtigere. — Kassereren oplyste, at han i Decbr. og Januar havde udarbejdet en Statistik til Professor Faber, som havde lovet at holde et Foredrag for Typografer, og Kassereren

beklagede, at dette endnu ikke var sket, hvortil Styrelsen sluttede sig. — Det vedtoges at afholde Møder med Medlemmerne paa Nørrebro udenfor Møllegade og paa Amager ang. Oprettelse af ny Lægekrese.

Fredag d. 16. April (efter Mødet med Medlemmerne paa Nørrebro udenfor Møllegade). Alle mødte.

Det besluttedes ikke at afholde flere Møder med Medlemmerne ang. ny Lægekrese, før Valgene til Styrelsen var tilendebragt. — Dr. L.s Svar paa Hr. D.s Klage forelaa. Deraf fremgik, at Klagen for saa vidt var ubeføjet, som D.s Hustru havde overtraadt Lægens Forskrifter ved ikke, som han havde sagt til hende, at komme for at blive skrevet rask, men ventet til 4 Dage efter, da hun blev daarligere, med at sende Bud til ham om at tilse hende, og, da Dr. L. ikke kom samme Dag, men først den næste, tilkaldte D. en anden Læge. Som Følge heraf kunde Styrelsen ikke gaa med til D.s Ønske om, at Dr. L. skal udrede Beløbet til den tilkaldte Læge; saafremt D. vedblivende benytter fremmed Læge til sin Hustru, maa Kontrollen desuagtet udøves af Dr. L. Man vedtog at henstille til Dr. L. i lignende Tilfælde, hvor de Syge i Følge hans Ordre ikke kom til ham, da at tilse dem paany for at erkyndige sig om Sygdommen er forværret. Man vedtog endvidere at paalægge Medlemmerne, naar de har faaet Ordre af Lægen at komme til ham en bestemt Dag og de undlader dette, det da er deres Pligt uopholdelig at sende Bud til ham ang. Aarsagen dertil; *Undladelse heraf medfører Tab af Sygepenge.* O. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 15. April. Alle mødte.

Personalet i Dagbladet *Tiden* havde givet Møde for sammen med Styrelsen at tage Standpunkt til en af Direktør Bach paatvungen Lock'out. — Styrelsen konstituerede sig efter Valgene; til Medlem af Fællesstyrelsen valgtes GUSTAV CLAUSEN, til Repræsentant ved de samvirkende Fagforeninger V. PETERSEN, og til regnskabskontrollerende Medlem samt Sekretær CHR. CLAUSEN. — Formanden (P. LAURITZEN) meddelte, at der fra et herværende Trykkeri var fremkommen Besværing over, at et Medlem havde forladt Arbejdsstedet efterladende Gæld (»Surkaal«); Formanden havde allerede sat sig i Forbindelse med Vedkommende.

Et til om Lørdagen ansat nyt Møde i Anledning af Konflikten mellem *Tidens* Bogtrykker og Personale aflystes, da Forholdene i den mellemliggende Tid var ordnede.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. AUG. PETERSEN. I Morgen: Hr. G. LØHR.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Marts Maaned 97: 1167, Vald. Lundstedt 23 Kr.; 1255, P. M. Mikkelsen 5; 1303, Chr. Nielsen 6; 1342, Georg Chr. Nielsen 7 — ialt 41 Kr.

Ny Medlemmer: Sætter Oluf Andreas Jensen, udl. 15/4 97 i Centraltrykkeriet. I Kvindeafd.: J. Jørgensens Hustru Karen Marie. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1083 (Dsk. t. F.), Niels Chr. Petersen (L. A. Jørgensen) fra Aarhus. 1580, Ferd. Cornelius Petersen (arbl.) fra Rejse. 708, Chr. Güth fra Slagelse i Plads; i Kvindeafd.: Chr. Güths Hustru Dagmar Emilie.

Bortrejste: 972 (Dsk. t. F.), Arnold Vecht (Rigsdagen) til Helsingør som Militær. 112 (Dsk. t. F.), Esben Hansen (arbl.) til Ringsted. 1788, Johan Fred. Sørensen (Luno) til Helsingør som Militær. 620, Laur. Fjeldsøe (Schultz) til Ringkøbing i Plads. 1650, Otto Rundberg (arbl.) til Stettin. 777 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen-Worm (arbl.) til Randers.

Militære: 2909, Alb. E. F. Jensen (L. A. Jørgensen) og 1939, Johannes C. Winther (S. L. Møller).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Jannar Kvartalsregnskaber.

9. April: *Helsingør.* 10. April: *Kolding* og *Aalborg.* 13. April: *Næstved, Slagelse* og *Vejle.* 14. April: *Nakskov* og *Viborg.* 17. April: *Køge* og *Frederikshavn.* 19. April: *Horsens* og *Rønne.*

Kolding, den 20. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Køge, Sætter Johannes Georg Christensen, udlært i Køge Avis' Bogtr. 10/4 97 efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Helsingør, 972, Arnold Vecht (Militær) og 1788 (Den t. F.), J. F. Sørensen (Militær), begge fra Københ. Horsens, 727 (V. d. D. B.), Fred. Hinrichsen.

Bortrejste: Næstved, 1053, Andreas Blankholm-Hansen til Plads i Slagelse. Køge, 1131, Hans Chr. Petersen (arbl.) til Kbhvn. Holbæk, 939, Chr. Ryberg (arbl.) til Odense. Silkeborg, 918, Carl Pagh Jensen (paa Rejse).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 9. Maj og Forslag, der ønskes behandlede paa denne maa senest den 30. April indsendes til Formanden. STYRELSEN.

Nyt Medlem: Laur. Hansen, udl. hos Aller (arbl.); har tidl. været Medlem. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½: *Generalforsamling.* Beretning, Regnskabets Godkendelse, Valg af Styrere i Stedet for C. Bynck og Johs. Larsen. STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medlemmer:* Hansen-Maare, tidl. Medl. (Dannebr.). Erik Severin Rasmussen (Tiden). Villiam Thomas Andersen (Græbe). — Indv. indsendes til Styrelsen. Kassererkontoret, Kattesund 12, hver Dag fra 1—2 (Søndag undt.). A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag den 25. April *Generalforsamling* i Lokalet (Ny Halmtorv) Kl. 10 Form. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, Kasserer, Styrer og en Revisor. 4. Stiftelsesfesten. 5. Væddeløb. 6. Flidspræmier. 7. Eventuelt. Efter Generalforsamlingen startes en mindre Udflugt.

ANNONCER

Et stort Lokale,

365 □ Alen, Lys til begge Sider, billig elektrisk Lys og Drivkraft, og som egner sig fortrinlig til Bogtrykker-Virksomhed, er tilleje straks. Stor Moderation for 1. Halvaar.

Anvises af Maskinmester HANSEN, Store Kongensgade 63, eller C. LANDAU, Vognmagergade 1, 3.

Som Trykkerlærling

ønskes en Dreng, nu konfirmeret, anbragt i et større københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »O. A. N.« bedes sendt til *Typ.-Tid.s* Eksp.

Et mindre, godt Trykkeri

er billig til Salgs.

ADOLPH WULFF, Gothersgade 8, anviser.

Subskribentsamlere erholder hvert 10de Eksemplar frit

De tilsendte Subskriptionslister bedes i udfyldt Stand tilbagesendt Hovedkommissionæren inden d. 30. April d. A.

Subskriptionsindbydelse paa

Haandbog i det moderne Reklamevæsen

særlig med Hensyn til de grafiske Reklametryksager og specielt ANNONCEVÆSNET

AF H. SCHEIBLER

Værket vil blive solidt udstyret og udkomme i 6 à 7 Hæfter à 3 Ark til en Pris af 1 Kr. 20 Øre Hæftet og Subskription tegnes hos Hovedkommissionæren for Danmark

GUSTAV CLAUSEN, Webersgade Nr. 4. København Ø.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 17
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 30. April 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Hvad koster Arbejdsløsheden os?

Den store og voksende Byrde, som Arbejdsløsheden er for de organiserede Arbejdere, har Typograferne ubetinget vist den bedste Vilje og de største Ævner til at bøde paa. Det tjener dem til Ære, at *aldrig* har de organiserede Fagfæller beklaget sig over Mangel paa Ævner, naar der var Tale om at strække en hjælpende Haand ud til Lindring for de Arbejdsløse og Trængende; hvad der er givet, er sket med godt Hjærte *for Organisationens Skyld*. Kollegerne har været lige saa klare over, at ethvert af den Art Bidrag styrkede Organisationsbygningen — at den Arbejdsløse paa Grundlag af de rent menneskelige Følelser, han maatte nære mod Hjælperne, udviklede sine Solidaritetsbetingelser — som at de i Virkeligheden overfor Arbejdskøberne havde de *mindste* Forpligtelser i saa Henseende. Men de har set bort fra det sidste; de vidste, at en Anmodning til disse Folk — som ved den kritikløse Lærlingeudbytning bærer den største Skyld i Arbejdsløsheden — om at træde hjælpende til, vilde blive mødt med et haanligt Afslag. Ikke desto mindre var det i sin Tid et godt Greb af Styrelsen netop paa dette Spørgsmaal at søge at faa Principalerne i Tale; thi derved blev den mindste Tvivl om Stillingen bortryddet og Kollegernes egen Offervillighed fremmedes. Aldrig har nemlig et Ord brændt sig dybere ind i en Forsamling af Arbejdere, som med smaa Indtægter har ydet store Bidrag til Arbejdsløshedens Lindring, end de, Hr. Bogtrykker O. C. Olsen paa Mødet i November 91 benyttede, da han udtalte: *Vi har Hjærte nok for de Arbejdsløse, men ikke Ævne!* De illustrerer — maaske uden Hr. Olsens Vilje — den absolut hensynsløse Afvisning af ethvert Haab hos de Arbejdsløse om at vente Støtte fra Arbejdskøbernes Side, men for Solidariteten har de og vil bestandig faa en befrugtende Indflydelse, ligesom de i høj Grad har bidraget til Organisationens Arbejde for Udviklingen af Arbejdsløshedshjælpen.

Og dog er Kollegerne i de fleste Tilfælde ude af Stand til *fuldt ud* at raade blot nogenlunde Bod paa de Ulykker, Arbejdsløsheden anretter. Begrænsningen af Hjælpen og Betingelserne for at naa den, som Nødvendigheden har fremtvunget, er af en saadan Natur, at maaske Halvdelen af Kollegerne den meste Tid af disse uhyggelige Perioder ingen organisatorisk Støtte kan erholde, men maa leve for Lud og koldt Vand. Det var derfor vi med Glæde hilste det i indeværende Rigsdagssamling af Socialdemokratiet indbragte Forslag om, at Staten — i Lighed med sin Stilling overfor Sygekasserne, men paa en noget bredere Basis — skulde træde til; thi et Tilskud af den foreslaaede Størrelse vilde dog kunne tjene til en Udvidelse baade af Betingelserne og Hjælpen.

I vor Omtale af denne Sag mente vi, at Typografernes saa vel som enhver anden Arbejder-Organisation, der har sat Arbejdsløshedsstøtte til Opgave, stadigt burde indgive Andragende til Ministeren og Rigsdag om Bidrag til Arbejdsløshedskassen. Vi forfølger derfor kun den Tanke ved nu at paavise de Ofre, *vi* gennem Aarenes Løb har bragt, samt tillige derigennem klargøre, hvor stadig voksende Hjælpen er bleven.

Vi begynder med 2. Halvaar 1886, det første, i hvilken Arbejdsløshedskassen indenfor Den typografiske Forening fører selvstændigt Regnskab, og vi tager Rejsekassen med fra samme Tidsrum, da det jo ogsaa er Hjælp til Arbejdsløse. Tabellen viser saa Virksomheden i de sidste 10½ Aar. Kassebeholdningen i Arbejdsløshedskassen og Rejsekassen angives 1. Juli 1886 i hver enkelt med samme Sum, nemlig 885 Kr. 70 Øre.

	Arbejdsløshedskassen								Rejsekassen							
	Indtægt			Udgift					Indtægt			Udgift				
Aar	Medlems-bidrag	Forskel-ligt	Ialt	Under-støttelser	Forskel-ligt	Ialt	Ballance		Medlems-bidrag	Forskel-ligt	Ialt	Danske Rejsende	Udenl. Rejsende	Forskel-ligt	Ialt	Ballance
2/1886	290.45	»	290.45	574.00	»	574.00	÷ 283.55		425.75	76.99	502.74	325.00	396.00	»	721.00	÷ 218.26
1887	672.75	»	672.75	707.00	»	707.00	÷ 34.25		1,355.15	75.91	1,431.06	1,021.46	669.00	»	1,680.46	÷ 249.40
1888	830.55	»	830.55	357.00	»	357.00	+ 473.55		1,659.90	360.36	2,020.26	795.00	865.00	»	1,660.00	+ 360.26
1889	843.91	»	843.91	896.00	508.76[1]	1,404.76	÷ 560.85		1,687.79	251.80	1,939.59	868.00	632.00	1,011.79[1]	2,511.79	÷ 572.20
1890	1,285.26	175.11	1,460.37	540.00	39.27	579.27	+ 881.10		2,066.64	361.73	2,428.37	775.36	468.00	14.95	1,258.31	+ 1,170.06
1891	2,084.22	177.96	2,262.18	2,420.00	448.63	2,868.63	÷ 606.45		2,084.22	247.27	2,331.49	834.33	600.00	175.99	1,610.32	+ 721.17
1892	2,382.79	204.59[2]	2,587.32	3,132.00	210.63	3,342.63	÷ 755.25		2,013.93	209.80	2,223.73	272.00 / 305.53	261.00 / 292.25	2,780.14[4]	3,910.92	÷ 1,687.19
1893	2,642.30	58.00	2,700.30	2,512.00	143.05[3]	2,655.05	+ 45.25		2,012.30	17.00	2,029.30	564.45	177.45	»	741.90	+ 1,287.40
1894	3,418.70	44.73	3,463.43	2,417.00	2.16	2,419.16	+ 1,044.27		2,169.60	5.00	2,174.60	787.85	177.60	»	965.45	+ 1,209.15
1895	3,917.32	63.38	3,980.70	2,754.00	18.71	2,772.71	+ 1,207.99		2,443.05	8.50	2,451.55	428.70	140.00	139.75	708.45	+ 1,743.10
1896	4,478.25	24.73	4,502.98	2,853.00	18.50	2,871.50	+ 1,631.48		2,795.70	12.00	2,807.70	523.50	211.00	71.54	806.04	+ 2,001.56
	22,846.50	748.50	23,595.00	19,162.00	1,389.71	20,551.71	+ 3,043.29		20,714.03	1,626.36	22,340.39	7,491.18	4,889.30	4,194.16	16,574.64	+ 5,768.15

[1] Afskrivning af Bergs og Andres Gældsbeviser. [2] Heri et Laan af Hovedkassen paa 55 Kr. 11 Øre, der danner Underskud i Kassen. [3] De laante 55 Kr. 11 Øre tilbagebetales Hovedkassen. [4] Ved Kongreslovenes Ikrafttræden 1. Juli 1892 og Den typ. Forenings Rejsekasses Opgaaen i De skand. Rejsekasser modtog Hovedkassen 2289 Kr. 14 Øre, medens 482 Kr. afsendtes til Kolding som Indskud.

Tabellen anskueliggør de bestandig voksende Omkostninger, Arbejdsløshedskassens Opretholdelse og Udvikling medfører, men ogsaa at Kollegernes Ofre har holdt nogenlunde Skridt dermed. Medens man alt i 1891 udstrakte Hjælpen fra 4 til 10 Ugers Varighed, hvorved den aarlige Sum straks stiger med omtrent det femdobbelte Beløb og i 1892 — hvor Arbejdsløsheden var særlig overhaandtagende — medfører et Underskud af 55 Kr. 11 Øre, følger først med 94 det forhøjede Bidrag af 5 Øre ugenlig pr. Medlem til Kassen. De Forudsætninger, hvorpaa Forslaget om Arbejdsløshedshjælpens Udvidelse hvilede, nemlig at møde Offervillighed hos Kollegerne, bristede selvfølgelig ikke, og siden da har Kassen baaret sig saaledes, at den Udvidelse af Medlemsrettigheder, som Sammenslutningsforslaget tilsigter, vil kunne iværksættes. Den 1. Januar d. A. tilstedeværende Kassebeholdning af 3928 Kr. 99 Øre er udelukkende samlet i de tre sidste Aar, som møder frem med stadig voksende Overskud til Trods for de ligeledes stadig voksende Understøttelses-Summer og illustrerer paa bedste Maade Organisationens Fremvækst i Medlemstilslutningen og den Betydning, som et Fællesarbejde fra alle Landets Kolleger vilde have paa Understøttelsesomraadets fordelagtigste Udvikling. Rejsekassen, der fra 2. Halvaar 1892 centraliseredes over hele Landet, leverer fra den Tid ikke det faktiske Billede af de Udgifter, som paahviler den københavnske Afdeling, men da paa den anden Side Udgifterne ikke afviger i særlig høj Grad fra de hidtil hafte, turde de 10½ Aar maaske alligevel give en ikke utilladelig Tro paa, at »Selvstændighedens« Fortsættelse for Kassen indtil nu kunde have gjort sig til af en Kapital paa 6651 Kr. 45 Øre + de Hovedkassen i 1892 tilskudte 2289 Kr. 14 Øre eller ca. 9000 Kr. ialt. Sammenlignet med Arbejdsløshedskassens Udgifter har Rejsekassens for Københavns Vedkommende efter 1891 været betydelig mindre, og vil ganske naturlig fortsat vedblive dermed, fordi Chancerne for Opnaaelsen af Arbejde er større i København og stadig vil anbefale de Arbejdsløse at vente og »se Tiden an«. De under »Forskelligt« opførte Indtægter i Rejsekassen er som Regel før 1892 Erstatning fra Dansk typ. Forening af Merudlæg til deres Rejsende, ligesom den samme Betegnelse for Udgifterne — med Undtagelse af de Summer, Noterne oplyser andet om — for samme Tidsrum er Den typografiske Forenings Merudlæg til Provinsen. I reelle Understøttelser har Arbejdsløshedskassen saaledes 19,162 Kr., medens Rejsekassen kun noterer 12,380 Kr. 48 Øre, og som vi tidligere har paavist er dette Forhold — for tidligere Aar i alt Fald — det modsatte af, hvad Dansk typografisk Forening kan anføre.

(Fortsættes.)

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Onsdagen den 14. April 1897, Aften Kl. 8, holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og LAUR. MADSEN.

Retten afsagde saalydende

Kendelse i Sag Nr. 6/1897.

I Skrivelse til Voldgiftsretten af 3. Marts 1897 har Formanden for Den typografiske Forening anført, at et Medlem af Den typografiske Forening, Hr. Typograf MARIUS HANSEN, som beskæftiges i Kristelig Bogforenings Trykkeri, og hvem det var overdraget at sætte et med Skrivelsen fremsendt Blad *Søndags-Skolen,* paa sin Regning havde opført Betaling for Bladets Hoved, men at Trykkeriets Forretningsfører havde vægret sig ved at betale herfor. Der nedlægges i Henhold hertil Paastand paa, at der tilkendes Hr. Typograf Marius Hansen den af ham forlangte Betaling.

I Svarskrivelse, dateret 4. Marts 1896 — hvilket skal være 1897 — har Trykkeriets Forretningsfører, Hr. SVEND JOHANSEN, gjort gældende, dels at vedkommende Typograf — som her benævnes Hr. Axel Hansen — forud havde erklæret sig tilfreds med den præsterede Betaling, der var Overensstemmelse med, hvad der tidligere var bleven betalt, idet Titlen altid var bleven betragtet som Sætningen uvedkommende, hvorimod den kom ind under Ombrydning, der betales med 12 Øre pr. Kolumne, dels at han, Forretningsføreren, den Gang det omhandlede Tvivlsspørgsmaal opstod, endnu ikke havde underskrevet Tarifen.

Da det efter de foreliggende Oplysninger maa forudsættes, at det paagældende Arbejde ikke har været udført som Paketsats, dømmer Retten saaledes:

Betalingen for det paa Bladets Hoved anbragte Træsnit tilfalder Sætteren.

LAUR. MADSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Udskrift.

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Onsdagen den 14. April 1897, Aften Kl. 8, holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og LAUR. MADSEN.

Retten afsagde saalydende

Kendelse i Sag Nr. 7/1897.

Ved Skrivelse af 5. Marts 1897 har Den typografiske Trykkerforening anmodet Voldgiftsretten om at afsige Kendelse i en Sag mellem Hr. Maskinmester R. SØRENSEN, som er Medlem af Den typografiske Trykkerforening, og Direktøren for Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier, Hr. Bogtrykker Georg Bach, der er Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere.

Sagens Omstændigheder angives i Skrivelsen at være følgende:

Hr. R. Sørensen, der er beskæftiget i Aktieselskabets Forretning paa Kultorvet, har tillige den Bestilling om Natten at bringe Formen til Bladet *Tidens* Reklameplakat ned i Aktieselskabets Forretning i Tordenskjoldsgade Nr. 16, og der trykke den i en der beroende Digeltryksspresse. Denne Presse betjenes om Dagen af nogle af Firmaets Lærlinge, som har Paalæg om at gøre den i Stand om Aftenen, saa at Sørensen uden Forberedelser om Natten kan trykke Plakaten i den ham tilmaalte knappe Tid. Da Sørensen Natten til den 19. Februar d. A. kom for at trykke Plakaten og havde sat Formen i Pressen, tog han et Aftryk, som han drejede igennem med Haanden, og opdagede saa, at Digelen var sprængt, uden at han havde bemærket nogen voldsom Lyd udover, at Pressen var en Smule mere trang end sædvanlig.

I denne Anledning meddelte Direktør Bach den følgende Dag Hr. Sørensen, at han maatte erstatte Aktieselskabet den foraarsagede Skade, og da Hr. Sørensen ikke vilde gaa ind herpaa, tilbageholdt Direktør Bach ved den paafølgende Betaling af Ugeløn 7 Kr. 20 Øre af Hr. Sørensens Løn og tilkendegav ham, at Resten af Erstatningen til et samlet Beløb af nogle og fyrretyve Kroner vilde blive fradraget de kommende Uger.

Det anføres derhos i Skrivelsen, at Hr. Sørensen gentagne Gange har gjort Direktør Bach opmærksom paa det Farlige i at benytte Pressen til den omhandlede Plakat, idet Pressen var for svag til at trykke svære Forme, og at der ogsaa tidligere flere Gange er sket Brud paa Digelen.

Fremdeles gøres det gældende, at Hr. Sørensen gentagne Gange har anmodet Lærlingene om, naar Digelen havde været indstillet til fransk Højde, ikke at forandre dennes Stilling, men bag Formen lægge 2 Stykker Presse-Pap.

Sluttelig paastaas Direktør Bach kendt uberettiget til at gøre Erstatningskrav gældende overfor Maskinmester Sørensen i det anførte Tilfælde, og tilpligtet at betale Hr. Sørensen, hvad der ved Dommens Afsigelse maatte være tilbageholdt af dennes fortjente Løn.

Som Svar paa denne Skrivelse har Hr. Direktør Bach under 9. Marts 1897 bl. a. anført, at der om Dagen trykkes lettere Forme og om Natten svære paa Maskinen, og at det derfor maatte være Trykkerens Pligt at undersøge, hvorledes Fundamentets Stilling var, men at Hr. Sørensen havde undladt dette og derved fremkaldt Bruddet. Nogle Maaneder i Forvejen var der sket et tilsvarende Brud paa Maskinen, der iøvrigt i ca. 3/4 Aar havde været brugt til at trykke den omhandlede Plakat, og det var da blevet indskærpet Hr. Sørensen at vise Forsigtighed med Tilføjende, at hvis der næste Gang skete Brud ved Uforsigtighed, maatte Trykkeren betale Skaden.

Hr. Sørensens Paastand om med Haanden at have drejet et Eksemplar igennem, benægtes under Paaberaabelse af, at det er umuligt at sprænge et saa svært Jærnfundament med Haandkraft, og overfor Klagens Paastand, at Pressen om Dagen betjenes af nogle Lærlinge, som har Paalæg om at gøre den i Stand om Aftenen, gøres det gældende, at der kun er én Lærling, som under Opsigt af en Svend har med Ma-

skinen at gøre om Dagen, og at det er Hr. Sørensen selv, som uden Hr. Bachs Vidende har beordret denne Lærling til at gøre Maskinen i Stand til Trykningen om Natten, hvorved forstaas, at han har beordret Lærlingen til at rive megen Farve ind, paasætte Digelen Filt til at trykke med og gøre Slutterammen klar. Det udtales derhos, at det først var 2 Dage efter at Bruddet var sket, at Hr. Sørensen paalagde Lærlingen at lægge Karton bag Formen, naar det var fransk Højde, han trykte, og at Hr. Sørensen var vidende om, at saa godt som alle Forme, der blev trykt om Dagen, var paa fransk Højde.

I Henhold hertil paastaas Hr. Sørensen dømt til at erstatte Aktieskabet det forvoldte Tab.

I en med Direktør Bachs Skrivelse til Retten fulgt Erklæring af 9. Marts 1897 har Lærling Henry Kliem bevidnet, ikke at have faaet nogen Meddelelse om at lægge Karton bag Formen, naar han trykte fransk Højde, før 2 Dage efter den sidste Sprængning af Fundamentet var sket.

I en udateret Skrivelse til Voldgiftsretten har Hr. Maskintrykker R. Sørensen erklæret, at han den paagældende Nat kun tog ét Aftryk af Plakaten, hvilket er tilstillet Retten med Skrivelsen, og at han drejede dette Aftryk igennem med Haanden. Fremdeles udtaler Hr. Sørensen i denne Skrivelse, at han altid har fordret af Lærlingene, af hvilket der i det sidste halve Aar har været 3 forskellige ved Maskinen, at de ved Trykning af Forme paa fransk Højde bag Formen skulde lægge Differencen mellem tysk og fransk Højde. I øvrigt bekræfter Hr. Sørensen den i Den typografiske Trykkerforenings Skrivelse givne Fremstilling, særligt ogsaa, at han flere Gange har sagt til Direktør Bach, at Maskinen var for svag til Plakatens Trykning, og udtaler som sin bestemte Overbevisning, at Fundamentet ikke er sprængt ved for stærkt Tryk, hvorimod han ansér det for sandsynligt, at Fundamentet sukcessivt er sprængt ved den svære Forms Trykning, hvilken Opfattelse siges ogsaa at være udtalt af Maskinens Fabrikant, Hr. Eickhoff.

Der er for Retten yderligere fremlagt forskellige Erklæringer, gaaende ud paa, at Hr. Sørensen stadig har lært og forlangt af Lærlingene, at de skulde lægge Karton bag Formen, naar de havde fransk Højde inde i Digeltrykspressen, og at han gentagne Gange har udtalt, at Maskinen var for svag til svære Formes Trykning.

Idet Retten bemærker, at det er oplyst for den, at det er Fundamentet til Maskinen, som ved den omhandlede Lejlighed er sprængt, men at der ikke foreligger noget Bevis for, at Hr. Maskinmester Sørensen har været Skyld i denne Sprængning, dømmer Retten under Henvisning til alt det Anførte og de deraf fremgaaende Oplysninger om Maskinens Beskaffenhed og Benyttelse saaledes i Sagen:

Maskinmester Sørensen frifindes for at erstatte den under Sagen omhandlede Skade, og Direktør Bach vil som Følge deraf have at udbetale det af ham til Dækning af Skaden tilbageholdte Beløb af Indklagedes Løn.

LAUR. MADSEN. OSKAR JOHANSEN.

Valgrøre.

DET kan ikke nægtes, der er noget storslaaet ved en Valgkamp mellem to Partier, hvor Resultatet bliver, at ingen af Kandidaterne vælges, men hvor Vælgerne holder sig til dem, der ikke bryder sig om at blive valgte. Det er noget af en Skuffelse, der paatvinger En Spekulationer over, hvad Aarsagen mon har været. Det, der laa nærmest for Antagelsen, var vel nok, at det er den gamle Adam, der gaar igen, det Overleverede, det én Gang tiltraadte, Konservatismen, som man aldrig med et Slag overvinder, men som aarevis Agitation skal undergrave, og for hvilke de politiske Partikampe danner saa mange levende Billeder. Men det passer ikke for den store Helhed af Typografernes Hjælpekassers Medlemmer; thi de, der paa den Maade vilde komme til at danne den konservative Bestanddel i det foreliggende Tilfælde, erklærer jo det andet Partis Principer for gode — Principet om at samle og ikke dele. Men saa maa vel *det* have slaaet igennem, at »de mange uafgjorte Spørgsmaal« var en Hindring, der umulig lod sig overvinde af nye Kræfter. Ja maaske, men hvorfor skulde nu den Anskuelse, der i Virkeligheden ikke stemmer med det faktiske, da »de mange uafgjorte Spørgsmaal« er henviste til det af Generalforsamlingen nedsatte Fællesudvalg, finde mere Genklang end Sandheden om, at Formands-Arbejdet ikke omfatter stort mere end at »rykke« Restanter? Uden at det hele Udfald skal staa som en Gaade, kunde vi selvfølgelig nok fastslaa den mest akceptable Grund til Resultatet, men da det lige lidt vilde tjene vor Beskedenhed som Medlemmernes Fornuft til Ære undlader vi det, og vi undlader det med saa meget større Sindsro, som selve Valgkampen ikke drejede sig om et absolut Livsspørgsmaal for nogen af Parterne, men alligevel tydeligvis fastslaar, at det overvejende Flertal af Medlemmerne hylder de rene Principer, som i Sammenslutningen finder Fremtidens Løsen.

Efter den første Opfordring her i Bladet til at stemme for simplificerede Valg, fulgte som bekendt i sidste Numer Opfordring fra en Del Medlemmer, der anerkendte Principet for Realisationen af Tanken, men opstillede de »mange uafgjorte Spørgsmaal« som en Hindring for nærværende Tidspunkt. Den første Opfordring tryktes og udsendtes derefter pr. Brevkort til en Snes af de største Trykkerier. Signalet viste sig dermed at være givet til et Valgrøre, som havde fortjent en større Opgave som Motiv. En Del Medlemmer udsendte en Løbeseddel, der vakte almindelig Sensation ved sine aabenbare Tendenser til at modarbejde de ovennævnte Principer, og dannede derved den Opposition, man hidtil havde lyst efter, men som man nu har faaet Lejlighed til at tælle. Opfordringen lød:

Undertegnede Medlemmer opfordrer herved til ved det forestaaende Valg at stemme paa:

F. K. MADSEN, Formand,
A. W. LARSEN, Styrelsesmedlem,
VALD. STEPHENSEN, Styrelsessuppleant,
V. A. CHRISTOFFERSEN, Vicekasserer,
NIELS LARSEN, Revisor og
CHR. BENTZEN, Revisorsuppleant,

som alle er opstillede af Generalforsamlingen, naar undtages F. K. Madsen, som foreslaas i Stedet for Gust. Clausen, der i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* selv opfordrer til at at stemme paa en anden som Formand, uagtet han paa Generalforsamlingen erklærede sig villig til at modtage Valg.

Vi anbefaler Medlemmerne at stemme paa ovennnævnte, som alle har erklæret sig villige til at modtage Valg, og som ikke allerede af Typograferne er overdragne Tillidshverv, der kræver Vedkommendes hele Fritid, hvilket er Tilfældet med den fra anden Side foreslaaede Formand og Vicekasserer. (Navnene)

Det, der vakte mest Forundring, var ikke den tilslørede Sandhed, at »uagtet Clausen havde erklæret sig villig til at modtage Valg paa Generalforsamlingen, opfordrer han selv til at stemme paa en anden«, thi den kunde Enhver, der havde overværet Generalforsamlingen eller læst Referatet, gennemskue, og ikke heller Paastanden om, at den fra anden Side foreslaaede Formands og Vicekasserers hele Fritid var optagen, der særlig for Vicekasserens Vedkommende kun vakte Munterhed, var egnet til særlige Skrupler, men at Hr. F. K. MADSEN var Kandidaten. Ganske vist kan Ræsonnementet »Bedre Lykke næste Gang!« drive en Mand til Fortvivlelse, men gøre ham fuldstændig blind for de Motiver, han skal danne Topfigur for, ligger udenfor Rimelighedens Grænser. Og dog maa dette have været Tilfælde her; thi Hr. F. K. Madsen var jo paa Ringstedmødet en saa varm Ven af Sammenslutningstanken, at det noget nær forbavsede, og i alt Fald gør det aldeles utroligt, at han nu kunde være bleven en svoren Modstander deraf. Naa, Simplificerings-Modstanderne vidste, under alle Omstændigheder, hvad de gjorde, da de opstillede Hr. F. K. Madsen: han vilde være den eneste, der var i Stand til at gøre noget Afbræk som Oppositionskandidat, og derfor kan ingen bebrejde dem, at de greb til, naar Lejligheden bød sig.

Bekendtskabet til denne Løbeseddel medførte straks Udsendelsen af en anden fra »mange Medlemmer«, som lød:

Foranlediget af en i Gaar udsendt Løbeseddel anmoder vi indtrængende Medlemmerne om ikke at splitte Stemmerne, men samle sig om: P. Lauritzen osv., og sluttede med, hvad der i Virkeligheden var Kærnen i hele Valgrøret:

Et modsat Resultat vil lægge Hindringer for de danske Fagfællers Sammenslutning.

Imidlertid, som Resultatet foreligger paa anden Side i Bladet, vil Arbejdet blive fortsat paa samme Basis som hidtil en Tid. Og det er jo saa at haabe, at denne Tid vil blive benyttet af Medlemmerne til alvorlige Overvejelser om, hvad der er Standen mest tjenlig, og dertil vil muligvis det paagaaende Arbejde indenfor Styrelsen bidrage.

Nær og fjærn.

Maj-Demonstrationen. Vi anmoder Medlemmerne om paa Søndag at møde op paa Foreningens sædvanlige Lejrplads Demonstrationsdagen, nemlig Nørrefælled udfor Fredensgade, hvor Banneret vil være rejst Kl. 3½; derfra afmarscheres nogle Minuter over Kl. 4 til de to i Nærheden af St. Vibenshus rejste Talerstole.

Om Aftenen er der Møde i Forsamlingsbygningerne, hvor Programmet er: Taler, Sang, Musik og Dans.

Særlig indtrængende lægger vi Medlemmerne paa Sinde at slutte sig til Foreningens Procession, og ikke — som en stor Del gjorde i Fjor — til andre Organisationer. Lad os ved en større Tilslutning end nogensinde før afgive Maalestok for den voksende Interesse hos Typograferne for en forkortet Arbejdstid.

Typografstævne i Næstved. Lokalforeningen i Næstved agter at indbyde Medlemmer med Damer paa Sjælland og Lolland-Falster samt Medlemmer af gensidige Foreninger til en selskabelig Sammenkomst i Næstved Søndag den 4. Juli. Indbydelser vil i den nærmeste Tid udgaa til de forskellige Byer.

H. P. Raben, der for kort Tid siden tiltraadte Hovedbestyrelsen i Kolding, kan den 1. Maj fejre sit 25-aarige Jubilæum som Typograf, idet han udlærtes 1. Maj 1872 hos Sørensen i Silkeborg. Han har derefter i en halv Snes Aar arbejdet forskellige Steder i Landet og Resten i Kolding.

Wald. Zachrissons Bogtrykkeri-Kalender for Aaret 1897 udkommer om nogle Maaneder, denne Gang i et større Format end tidligere. Hovedkommissionær for Damark er R. HELMER, Absalonsgade 17, der ogsaa modtager Annoncer til denne Bog.

Svendeprøver. Bedømmelsen af Foraarssvendeprøverne fandt Sted i Mandags med følgende Resultat: Sætter N. P. HANSEN (Valentin & Lund) indstilledes til Sølvmedalje; Sætter A. C. JOHANSEN (O. C. Olsen & Co.) og Trykker A. V. N. GRØNTVED (Kihl) indstilledes begge til Broncemedalje; Sætterne H. G. L. ANDREASEN (Carl Aller), K. M. CHRISTENSEN (Hoffensberg) og N. P. O. HELSTED (Ludv. Jørgensen) bestod Prøven med Ros. Samtlige 6 Aspiranter var Elever af Fagskolen.

Sanatorier for Brystsyge afholdt Repræsentantskabsmøde i Tirsdags i Kirurgisk Akademi, hvor Professor Reisz gav forskellige Meddelelser, der konstaterede, at Købet af Fakkegrav ved Vejle var gaaet i Orden, 10,000 Kr. udbetalt og de forberedende Arbejder, hvoriblandt en Del Læbeplantninger, paabegyndte. Det oplystes tillige, at Finansministeriet havde nægtet Udbetaling af den af Rigsdagen bevilgede Sum *før* Bygningernes Opførelse havde medført en Udgift paa 100,000 Kr. Direktør Hagemann oplyste som Kasserer, at der fortsat var skænket en Del Gaver, ligesom ikke faa Aktieejere havde skænket deres Rentekupon-Ark.

Enestaaende Jubilæum. Faktor THISTED i *Berl. Tid.* nedlagde 1. April sit Hværv som *Inkassator* for Typografernes Hjælpekasser — efter 25 Aars uafbrudt Virksomhed.

Statstilskudet til Sygekassens statsanerkendte Afdeling for Kvinder og Lærlinge er nu af Finanshovedkassen udbetalt med de budgetterede *708 Kr. 96 Øre.*

Lidt Statistik. Af det nu færdigtskaffede Materiale til Beregning af Ligkassen for København fremgaar, at der indenfor Hjælpekasserne findes 527 Medlemmer af Den typografiske Forening, 40, der er Medl. baade af Den typografiske Forening og Trykkerforeningen, 52 Medlemmer af Trykkerforeningen, 26 tilhører antagelig Ny typ. Forening, 12 er Medlemmer af Dansk typ. Forening og 95 uden for faglig Organisation.

Af nævnte Ligkasses 752 mandlige Medlemmer var 381 gifte, og af disses Hustruer var 168 Medlemmer af Ligkassen, medens 213 ikke var Medlemmer. Kassen omfatter desuden 40 Enker og 8 Kvinder, som ikke var gifte med et Medlem af Kassen. 125 Medlemmer af Den typografiske Forening er ikke Medlemmer af Ligkassen.

Sportsklubben. Som det af Bekendtgørelsen vil ses, begynder Klubbens Boldspil-Sæson førstk. Søndag Morgen Kl. 8½. Senere, naar Dagene bliver længere, vil der yderligere blive spillet en Søgneaften, ligesom Tiden om Søndagen da vil blive sat noget tidligere. Øvelsespladsen er den gamle, beliggende tæt ved Fælledvejen; Klubbens lille røde Fane vil vise Stedet. Indmældelser modtages. Kontingentet er 10 Øre ugenlig med et Indskud af 50 Øre.

Dødsfald. Tandlæge AXEL W. CARSTENSEN, som væsenlig paa nuværende Professor Fabers Initiativ knyttedes til Typografernes Hjælpekasser i 1893, er Natten mellem Fredag og Lørdag afgaaet ved Døden efter kun 2 Dages Sygeleje. Han var Mediciner og hørte til de Tandlæger, som havde taget lægevidenskabelig Eksamen, og han ofrede oftest en god Del af sin Nattesøvn for at bringe sine Studier videre. Carstensen var overordentlig afholdt af Alle, som søgte ham.

Carstensens Begravelse finder Sted paa Lørdag Middag Kl. 2 fra Holmens Kirkegaards Kapel. Hjælpekassernes Styrelse lader sig repræsentere, ligesom den sender en Krans.

Valget til Hjælpekasserne

har givet følgende Resultat: Der var ialt afgivet 369 Stemmer, hvoraf 1 ugyldig og 6 kasserede som for sent indkomne. Til Formand genvalgtes GUSTAV CLAUSEN med **154** St. Derefter havde P. LAURITZEN 110 og F. K. MADSEN 95 St. Til Styrer genvalgtes L. JACOBSEN med **165** St. Derefter havde A. W. LARSEN 158 St. Til Styrelsessuppleant genvalgtes VALD. STEPHENSEN med **280** St. Derefter havde A. W. LARSEN 22 St. Til Vicekasserer genvalgtes V. A. CHRISTOFFERSEN med **219** St. Derefter havde F. NIELSEN 109 St. Til Revisor valgtes NIELS LARSEN med **310** St. og til Revisorsuppleant CHR. BENTZEN med **304** St. En Del Stemmer spredte.

København, den 27. April 1897.

V. BERGENHOLZ. P. FASMER. LAUR. JENSEN.
JOHAN MØLLER.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. JOH. JENSEN. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

I Anledning af **Tandlæge Carstensens** Død bekendtgøres, at hans Praksis som hidtil besørges i Jærnbanegade 5, 1. Sal, indtil nærmere Meddelelse sker. Aabent 9—5.

Ny Medlemmer: Sætter Niels Peter Hansen (V. & Lund), udlært s. St. 17/4 97. Trykker Constantin M. Christensen (Trier), udl. s. St. 17/4 97. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 433 (Dsk. t. F.), Johan Emil Sørensen fra Aarhus (Milit.). 829 (Dsk. t. F.), Chr. Emil Hansen (Volkersens Enke) fra Horsens. 918 (Dsk. t. F.), Carl Pagh Jensen (Bagge) fra Rejse.

Bortrejste: 1112 (Dsk. t. F.), Chr. M. Andersen (I. Cohen) til Roskilde. 1580, Ferd. C. Petersen (H. E. Jensen) til Holbæk i Plads.

Militær: Trykker Laur. H. Axen (Henningsen).

Udslettede (for Restance): Af begge Foreninger: 1363, Fred. Vilh Nordholm (Lützhöft-Petersen), tillige Medl. af D. t. Trykkerf. Kun af Hjælpek.: Axel Wandrup & Hustru.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

21. April: *Skanderborg, Fredericia, Hillerød* og *Ringkøbing.* 23. April: *København* (Den typ. Forening, Rejsekassen og Reservefonden), *Ringsted* og *Roskilde.* 27. April: *Nykøbing F., Thisted, Maribo, Hjørring, Silkeborg* og *Svendborg.*

Kolding, den 27. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Kalundborg, Christian Andersen, udlært 1/4 97 i Kalundborg Avis' Bogtr. Aarhus, Rasmus Petersen, udl. i Stiftsbogtr. 14/4 97 efter 5 Aars Lære. Køge, Sætter Jens Peter Jensen, udl. 17/4 97 hos Henriksen i Kbhvn. efter 5 Aars Lære (hvoraf 4½ Aar i Lit. Anstalt i Kolding). Odense, R. P. Marius Rasmussen og Niels M. Jørgensen, begge udl. 17/4 97 i Thillerups Bogtr. (arb. s. St.). Ringkøbing, Holger Rasmussen, udl. 1/4 97 hos A. Rasmussen (aflagt Svendeprøve). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Slagelse, 1099, G. J. B. Halberg (Sorø Amtstid.) fra Rejse. Nyborg, 636 (V. d. D. B.), N. O. Jeppesen fra Kolding i Pl. Aarhus, 152, Emil Nielsen fra Odder i Pl. Horsens, 1084, Chr. Sørensen Kjeld (fra Næstved). Nykøbing M., 985, Peter Petersen (Morsø Dagbl.). Ringkøbing, 30 (D. t. Trykkerf.), H. E. Fjeldsøe (A. Rasmussen) fra Kbhvn. Thisted, 1110, Anthon Sørensen fra Nykøb. M. (Amts-Avisen). Rønne, 774, Rasmus Nielsen fra Rudkøbing (Kieffers Bogtr.).

Bortrejste: Kolding, 636 (V. d. D. B.), N. O. Jeppesen til Plads i Nyborg. Slagelse (Korsør), 92, E. G. Melberg til Pl. i Præstø og 197, Chr. Güth til Pl. i Kbhvn. Aarhus, 433, Johan Emil Sørensen til Kbhvn. som Milit. Horsens, 829, Chr. Emil Hansen til Kbhvn. i Pl. Hjørring, 614, Johan Peyrath til Aalborg i Pl. Kolding, 962, M. A. Hansen til Svendborg i Pl. Nykøb. M., 1110, Anton Sørensen til Thisted i Pl. og 877, Peter Laursen til Horsens i Pl. Randers, 724, Niels Henriksen til Aarhus i Pl. og 711, F. A. Moosdorf (arbl.) paa Rejse.

Udmældt: Odense, 396, Paul Søndergaard (Principal).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Ny Medlemmer: Vilh. H. Graby, har tidl. været Medlem (arb. hos Th. Nielsen). Constantin Marius Christensen, udl. 17/4 97 hos Trier (arb. s. Sted). Emil Henriksen, udl. 17/4 hos Henriksen (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 30, S. H. E. Fjeldsøe til Ringkøbing i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften læres et større Kor. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10. STYRELSEN.

T. S. Søndag den 2. Maj Kl. 8½ Morgen og fremdeles hver Søndag *Boldspil* paa Fælleden. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Hillerød. Start Trianglen Kl. 8. Køref. R. Andersen og C. Dreyer.

Styrelsen og Køreudvalget bedes møde i Dag, Fredag Aften Kl. 9½ i Lokalet, Admiralgade 19.

En Sætter-Trykker

(ca. 29 Aar) ønsker fast Plads nu eller senere. Billet mrkt. »S. T. 64« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 18
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 7. Maj 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Da Hr. Bogtr. CHRISTIANSEN i Roskilde har brudt den af ham underskrevne Overenskomst ved at antage en Lærling udover det i Skalaen fastsatte Antal, anmodes Kollegerne om ved Tilbud eller Efterspørgsel om Plads hos Hr. Christiansen **kun** at henvende sig til Lokalformanden i Roskilde.

Tilgangen til *Odder* er fremdeles lukket.

København og Kolding, 6. Maj 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Den typografiske Forening.

Ordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 9. Maj Kl. 11

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Forskellige Meddelelser. 2. Tarifsager. 3. Stiftelsesfesten. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Aflæggelsen af Svendeprøver.

DET gaar kun skralt med denne Sag. Som man vil have sét, havde der nemlig til dette Foraars Svendeprøver kun indstillet sig 5 Sættere og 1 Trykker, medens der ganske sikkert er udlært et betydeligt større Antal.

I og for sig er det jo ikke saa mærkværdigt, at Tilslutningen til Svendeprøvers Aflæggelse foreløbig er saa ringe. Sagen er ny og har endnu ikke haft den fornødne Tid til at erhværve sig Udbredelse. Mestrene er desuden med den i Forvejen ganske forsvindende Interesse for deres Fag og dets Udvikling kun lidet opsat paa at *forlange* Aflæggelsen, og gaar vel ogsaa i en vis ubestemt Frygt for, at der skal kunne gøres Ansvar gældende mod dem, saafremt Lærlingen ikke bestaar Prøven. Lærlingene er paa deres Side lige saa lidt begærlige efter at aflægge Prøven, dels fordi der ikke fra Mestrenes Side ved Antagelsen af Arbejdskraft stilles udtrykkelig Betingelse for, at en Prøve er bestaaet, og dels fordi man heller ikke er ganske sikker paa at kunne gaa uskadt gennem Skærsilden.

Dette er almen menneskelig Svaghed.

At Mestrene ikke interesserer sig for Sagen, er ikke mere end man kunde vente. *Dansk Bogtrykker-Tidende* gør hvad den formaar for at opildne Principalerne til at paavirke Lærlingene til at underkaste sig Svendeprøven, men da dens Indflydelse i Almindelighed er lig Nul, tør man desværre heller ikke i denne Sag vente, at der skulde komme noget nævneværdigt Resultat ud af Bladets Bestræbelser. Principalforeningen havde det i sin Magt at udrette noget paa dette Omraade, *hvis* ogsaa den besad mere Avtoritet end Tilfældet er, men det vil gaa hermed som med alle andre Sager, denne Forening har gjort sig til Talsmand for: at ikke en Gang deres egne Medlemmer retter sig efter dens Beslutninger — langt mindre Fagets Udøvere.

Men Lærlingene. Disse har sikkert under de forhaandenværende Forhold den allerstørste Anledning til at *fordre* Aflæggelsen af en Prøve. Som vi jo allerede tidligere har sagt, kan Lærlingene ved Voldgift fordre sig tilkendt Erstatning for mangelfuld Uddannelse, i Fald Prøven ikke bestaas, og saafremt det konstateres, at »Mesteren har ladet det mangle paa tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse« (jvfr. Lærlingelovens § 10). Dette vil i de fleste Tilfælde kunne lykkes, og alene herved vil der kunne opnaas, at Mestrene tager sig mere af Lærlingenes Uddannelse end tidligere, og der er heller ingen Tvivl om, at man *ad denne Vej* vil kunne indskrænke den hensynsløse Antagelse af Lærlinge i betydelig Grad. Men der fordres selvfølgelig ogsaa paa dette Omraade mere Agitation af Kollegerne end Tilfældet hidtil har været. Man vil næppe kunne opnaa noget, hvis man fuldstændig overlader det til Lærlingene selv. Ligegyldigheden blandet med Frygten for at falde igennem vil i de fleste Tilfælde afskrække dem fra at indstille sig til Prøven, og derfor maa Kollegerne klargøre for dem, hvilken principiel Betydning det har ikke alene for dem selv, men ogsaa for den fremtidige Udvikling af Faget, at saa mange som muligt *forlanger* at aflægge Svendeprøve. Vi tvivler ikke om, at Virkningerne af en saadan Agitation vil spores øjeblikkeligt, hvis man griber Sagen an med den fornødne Energi.

Navnlig for Provinsernes Vedkommende synes det at være besynderligt, at ikke én Lokalforening tager fat paa denne Opgave. Der var saa vist rigelig Anledning dertil. Forhold som de, der fornylig her i Bladet blev skildret at finde Sted i Storeheddinge, hersker uden Tvivl ogsaa i andre Byer. Den i Dansk typografisk Forenings Love opstillede Prøve, som i det mindste nu er ganske antikveret, vil næppe kunne lægges til Grund, hvor der bliver Tale om Erstatning. For at faa Klarhed over, hvorledes de stedlige Avtoriteter stiller sig paa dette Punkt, hvilket man endnu ikke har haft Anledning til at erfare, er det nødvendigt, at en Begyndelse bliver gjort ét Sted. I Lærlingeloven hedder det, at Lærlingen skal lære det Fag, hvori han er antagen til at oplæres, saa fuldstændig som muligt, og at det skal søges bragt dertil, at han ved Udløbet af Læretiden kan aflægge Svendeprøve, *hvor Adgang haves til Aflæggelsen af en saadan.* For at erholde Vished om, hvorledes dette skal forstaas, og for eventuelt at faa Svendeprøvens Afholdelse gennemført i de forskellige Byer, bør man i Lokalforeningerne ved given Lejlighed forhøre sig hos Borgmesteren om, hvorledes Avtoriteterne stiller sig til Svendeprøverne.

Som sagt, at lægge den i Dansk typ. Forenings Love opstillede Prøve til Grund, vilde vi finde uheldigt. Langt snarere burde Hovedbestyrelsen henvende sig til Fagskolen for Boghaandværk med Anmodning om hvert Foraar og Efteraar at opstille bestemte Opgaver, som kunde være gældende ved de resp. Svendeprøver i Provinserne. Naar dette blev gjort, var der for det første en vis Ensartethed, og for det andet stod man med en Avtoritet bag sig, som Borgmestrene ikke saa let kunde negligere. Tilbage var saa Bedømmelseskommissionens Sammensætning. Som rimeligt er, burde man paa dette Punkt søge at opnaa Repræsentationsret ogsaa for Arbejderne. Det er ganske utilbørligt, at det skal overlades til Mestrene alene at udføre dette Hværv, og navnlig vilde det være meget uheldigt, hvis dette skete i Provinsbyerne, hvor det personlige Bekendtskab spiller en saa stor Rolle. Men fornuftigt grebet an, tror vi ogsaa, at man vil kunne opnaa dette de fleste Steder.

Hvad det gælder om er, at der bliver begyndt. Vi er ikke forvænt med at se Udfoldelsen af særlig Energi i Almindelighed fra danske Typografers Side, men vi synes dog, at der her var en Sag at arbejde paa, som kunde bringe Fagfællerne saa store Fordele, at det vel var værd at beskæftige sig med den. Foreløbig henstiller vi til Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening at tage Initiativet til en Forhandling med Fagskoleudvalget, saa at der kan komme Gænge i Sagen, og til Lokalforeningerne at sætte sig i Forbindelse med d'Hrr. Borgmestre for at faa Spørgsmaalet om Muligheden af Svendeprøvers Aflæggelse besvaret, ligesom vi anmoder om at meddele os Resultatet.

Nyt fra Direktøren.

VED den i Nr. 16 af *Typ.-Tid.* meddelte Forandring i »de I. Cohenske Bogtrykkerier«s Afdeling paa Kultorvet ophørte da ogsaa den Forpligtelse, som Bladets Trykker havde til at gaa ned i Trykkeriet i Tordenskjoldsgade hver Nat for at trykke Bladets Reklameplakat, men da denne indtil videre bliver trykt hos Hr. BACH, er en af dennes Lærlinge ansat til at udføre dette Arbejde paa følgende Maade. Drengen, som bor ude ved »Lygten«, maa staa op af sin Seng om Natten Kl. 1 for at kunne være paa Arbejde Kl. 2½ for at trykke Plakaten. Han er nu i Funktion til Kl. 7 Aften, da han heller ikke kan naa at komme hjem til Middag. For det saaledes præsterede Natarbejde erholdt Lærlingen til at begynde med en ekstra Betaling udover sin Løn af *5, fem Kroner om Ugen,* hvilket Beløb dog nu efter gentagen Henvendelse er forhøjet til 8 Kr. Hr. BACH faar ca. **40** Kroner pr. Uge for at trykke Plakaten, og dog erklærede Hr. B., at han selv ikke tjente noget ved Plakatens Trykning, men kun havde paataget sig denne af Interesse for, at den paagældende Lærling skulde tjene noget mere. Dette er dog næppe ganske korrekt, thi regner man Udgifterne til 5 Kr. for Papir, 4 Kr. til Belysning og Slitage og 8 Kr. til Trykning, hvilken Sum dog først bliver betalt nu, *efter* at Drengens Fader har forbudt ham at gøre Arbejdet for de 5 Kr., saa er Hr. B.s Gevinst dog ca. 22 Kr., medens Lærlingens do. efter alle Solemærker at dømme bliver et af Overanstrængelse svækket Helbred. A propos Lærlinge, saa har Hr. Bach nu for at spare en Trykker antaget den 5. Trykkerlærling, og da han har 8 Sætterlærlinge, bliver hans hele Styrke *13,* **tretten** Lærlinge til et lignende Antal Svende. Den ældste Trykkerlærling har kun staaet 4 Aar i Lære, saa der kan jo nok komme et Par Stykker til inden han bliver udlært, hvis da Hr. Bach ikke forinden indser det ufordelagtige ved denne sin udvidede Grønnegade-Praksis. At saa mange Lærlinge virker demoraliserende paa hinanden indbyrdes, turde fremgaa deraf, at 3 af de unge Mennesker en Lørdag Eftermiddag mødte paa Trykkeriet i en saa stærkt beruset Tilstand, at de endog ikke var i Stand til at holde sig oprejste, mens Direktøren tildelte dem en korporlig Revselse, men maatte sidde eller ligge ned under denne alvorlige Del af Festen. Dersom Hr. Bach omsider vilde indskrænke sit Drengesystem noget, vilde det sikkert gavne hans Forretning og glæde mange af hans Beundrere foruden SUFFLEUR.

„Valgrøre".

VOR højtærede Redaktør, Hr. CLAUSEN, har i sidste Numer af *Typ.-Tid.* begaaet en Artikel over det »Valgrøre«, der har været indenfor den typografiske Stand i København. Det synes, som om det løber fuldstændig rundt for Hr. Clausen i Anledning af de stedfundne Valg. Og hvad er det saa, der er sket? Ikke andet end dette, at en Del Kolleger har opstillet mig — *meget imod min Vilje* — til Formand for Hjælpekasserne. Men dette er nok for Hr. Clausen til at fare fuldstændig i Flint og allerede i Aanden se Syner, som slet ikke er tilstede, og da Hr. Clausen ikke kan faa Luft paa anden Maade, søger han i *Typ.-Tid.* at vælte sig ind over mig paa en Maade, som beviser, at vor agtede og skattede Redaktør fuldstændig har tabt Herredømmet over sig selv. Han skriver bl. a.:

»Det, der vakte mest Forundring var — — — at Hr. F. K. Madsen var Kandidaten. Ganske vist kan Ræsonnementet ‚Bedre Lykke næste Gang'! drive en Mand til Fortvivlelse, men gøre ham fuldstændig blind for de Motiver, han skal danne Topfigur for, ligger udenfor Rimelighedens Grænse. Og dog maa dette være Tilfældet her; thi Hr. F. K. Madsen var jo paa Ringstedmødet en saa varm Ven af Sammenslutningstanken, at det noget nær forbavsede, og i alt Fald gør det aldeles utroligt, at han nu kunde være bleven en svoren Modstander deraf.«

Aa, Herregud, Hr. Clausen, slaa koldt Vand i Blodet, der er ingen Ulykke sket. De véd jo ligesaa godt som jeg, at Centralisationen af Hjælpekasserne ikke afhænger af, om De, Lauritzen eller jeg er Formand, men udelukkende kommer an paa Medlemmerne selv, og naar man samtidig véd, at der indenfor Hjælpekasserne findes 527 Medlemmer af Den typ. Forening, saa siger den sunde Fornuft sig selv, og vel sagtens ogsaa Dem, Hr. Clausen, at saa snart Centralisationen af Fagforeningerne er lykkedes, saa er eller bliver Hjælpekasserne ogsaa centraliserede.

Hvad angaar mine Udtalelser paa Ringstedmødet, da kan jeg forsikre Dem om, Hr. Clausen, at min Mening om Centralisationen er den samme nu som den Gang.

Jeg haaber, at disse mine Udtalelser har beroliget Deres ophidsede Fantasi saa meget, at De nu ser mere ædrueligt paa hele det »Valgrøre«, som De selv har foranlediget, ikke mindst ved det lille, elskværdige og beskedne Brevkort, som De sendte Medlemmerne og som senere stod i *Typ.-Tid.*, og hvori De saa smukt fortæller, at De kender Deres Ævners Begrænsning bedre end Kollegerne. Aa ja! Hr. Clausen, det gør De vel sagtens nok; men vi, der i en Aarrække har arbejdet sammen med Dem i Foreningens Ledelse, vi kender jo ogsaa lidt til dem, og jeg vil derfor give Dem et godt Venneraad: søg altid at bevare Deres beskedne Optræden, som De en Gang har paataget Dem, overfor Offenligheden, og lad ikke Hidsigheden løbe af med Dem, for i saa Fald kunde ellers let Kollegerne se Dem i Deres rette Lys.

F. K. MADSEN.

Naar Hr. F. K. MADSEN forsikrer, at han er bleven opstillet som Formandsæmne *meget imod sin Vilje* — hvorefter man jo maa tro, at han ikke en Gang er adspurgt — saa havde denne Oplysning været mere end tilstrækkeligt til at retlede de Anskuelser, som dikterede den skriftligt fremsatte, men af mange Andre af Hr. F. K. Madsens Venner nærede Forundring, særlig da, naar han, som her, samtidig forsikrer, at hans Mening om Sammenslutningen er den samme nu som paa Ringstedmødet. Man vilde da have set gennem Fingre med, at han ikke straks præciserede sin Uvilje mod Opstillingen til Formand ved at udsende en Protest, og man havde erkendt, at hans Paastand om, at til syvende og sidst er det Medlemmerne, der træffer Afgørelsen, kunde have haft ligesaa megen Vægt som at *Forarbejderne* til Afgørelsen ligger i Ledelsens Hænder, selv om man ikke kan se bort fra, at *Afgørelsen* hviler paa den Enighed og særlig *den gode Vilje,* som Forarbejderne bærer Vidne om.

Historien vilde dermed have været ude. Nu fremsætter imidlertid Hr. F. K. Madsen med sin kendte skattede Ædruelighed og Besindighed en Mængde »gode Raad« for det ophidsede Temperament, som han formener skjult i de citerede Linjer, og som kun tjener til at belyse, at Overlegenhed ikke er *hans* stærke Side. Ligeledes minder han mig om egen Bedømmelse af mine Ævners Rækkevidde, men jeg forsikrer ham, at jeg ikke i hans Ubekendtskab til *sine* ser nogen Aarsag til Fortørnelse; naar han derimod lader sit sidste »Venneraad« følge af en forblommet Hentydning om, at hvis jeg ikke følger det, kan ellers let Kollegerne se mig i *mit rette Lys* — saa tiltrænger det en Forklaring, jeg haaber Hr. Madsen møder frem med i næste Numer, thi et ufordelagtigt Skær over min Virksomhed indenfor Foreningen kan jeg ikke være tjent med.

Forøvrigt vil jeg — for ikke at staa tilbage for Hr. F. K. Madsen — give ham det Raad, at naar han vil være Offenlighedens Mand, bør han finde sig i offenlig Kritik. GUSTAV CLAUSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Generalforsamling Lørdag den 24. April i Larsens Lokale. Dirigent CARL MADSEN, Sekretær NIELS HANSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed. Det havde været et jævnt godt Aar uden større Afgang efter Kulminationen ved Halvtredsaarsfesten. Festen for de Arbejdsløse, der holdtes i November af Sangforeningen og Hr. Fasmers Skuespillertrup sammen med de typografiske Foreninger, gav et Udbytte af 515 Kr.; den dertil knyttede Juleindsamling gav den smukke Sum af 1680 Kr., tilsammen ca. 2200 Kr., et Resultat, der var til lige saa stor Ære for vor Stands Godgørenhed som det var til Gavn for de Arbejdsløse. Ved 51-Aarsfesten havde Sangforeningen staaet paa Højde med de bedste københavnske Sangforeninger, men set med Kassererøjne var den jo noget dyr, og Foreningen maatte mulig ved kommende Aarsfester vise sig lidt sparsommeligere. Ved at omtale den hyggelige Sammenkomst 2. Paaskedag bragte Tal. Dirigenten, Hr. Kapelmusikus Guldbrandsen, en Tak for den musikalske Nydelse, han og hans Familie havde beredt Medlemmerne denne Aften. Hele Sangforeningens Kor fik i Vinter ved Cæcilieforeningens Velvilje Lejlighed til at høre Händels Oratorium »Israel i Ægypten«. Beretningen godkendtes.

Punkt 2. KASSERENEN gennemgik udførligt Regnskabet, der var omdelt til Medlemmerne, og beklagede de mange Udslettelser paa Grund af Restance. — BJERREGAARD indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse. Regnskabet godkendtes.

Punkt 3. Valg af en Kasserer og en Bestyrer i Stedet for Bynck og Johs. Larsen. — DIRIGENTEN omtalte Vanskeligheden ved at faa nye Bestyrelsesmedlemmer i Sangforeningen, da de gamte altid vare saa gode og besad Medlemmernes Tillid i fuldt Maal; spurgte Bynck, om det var hans faste Beslutning at fratræde. — BYNCK takkede for Tilliden,

men han havde dog mærket, at den var bristet lidt, og det var derfor bedst, at han trak sig tilbage. Han var desuden træt efter at have været Kasserer i 8 Aar; Medlemmernes Uregelmæssighed saavel med Kontingentet som med at møde gjorde Arbejdet som Bestyrer og Kasserer besværligt. — DIRIGENTEN mente, at Utilfredsheden med den mangeaarige Kasserer kun havde været forbigaaende, og anmodede Bynck om at vedblive. — BJERREGAARD og NIELS HANSEN sluttede sig til Dirigenten; Medlemmerne skattede Bynck som Kasserer og saa ugærne, at han fratraadte. — FORMANDEN var tilfreds ved at arbejde sammen med Bynck og ønskede at beholde sin trofaste Medarbejder. — DIRIGENTEN foreslog, at Bynck fik en Medhjælper, da Arbejdet i Aarenes Løb var vokset en Del; det anbefaledes af flere Medlemmer, hvorefter Bynck paa mange Opfordringer indvilgede i at modtage Valg. — BYNCK genvalgtes med Akklamation. — JOHS. LARSEN ønskede ikke Genvalg som Bibliothekar; hans Tid tillod ham ikke at møde saa flittigt som før, det var derfor bedst at trække sig tilbage. — Efter at Opfordringer fra FORMANDEN, DIRIGENTEN og flere Medlemmer havde vist sig forgæves, blev der foretaget skriftlig Afstemning mellem E. Møller og Arn. Larsen, hvorved ARN. LARSEN valgtes.

Sluttelig omtalte FORMANDEN det foreløbige Program for Sommeren med Ture til Furesø, Hillerød og Søndersø. Taleren takkede Bynck og Arn. Larsen, fordi de havde modtaget Valg, og rettede ligeledes en Tak til Johs. Larsen for den Tid de havde arbejdet sammen.

Typografernes Cykleklub

afholdt Søndagen den 25. April sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes N. HANSEN og til Sekretær C. L. NILSSON. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst, fremlagde O. JOHANSEN i Kassererens Fraværelse Regnskabet, som udviste en Kassebeholdning paa 37 Kr. 13 Øre. Han udtalte, at Regnskabet egentlig burde forkastes, da det var ført paa en Maade, som ikke kunde forsvares. — Efter at FORMANDEN, JUUL SØRENSEN, MICHELSEN og Andre havde udtalt sin Misfornøjelse med Regnskabet, vedtoges det dog at godkende det med følgende Resolution: »Idet Generalforsamlingen lader Regnskabet passere, udtaler den sin bestemte Misbilligelse af den højst skødesløse Regnskabsførelse og Administration af Kassens Anliggender.«

Til Formand gjenvalgtes DREYER, og valgtes til Kasserer C. CHRISTENSEN (Knudtzon), til Styrelsesmedlem FERD. NIELSEN og til Revisor CLASEN. — Det vedtoges i Sommerens Løb at afholde Stiftelsesfest og Væddeløb samt uddele Flidspræmier mellem Deltagerne i Klubbens Udflugter.

Nær og fjærn.

Det sidste Spark? *Dansk Bogtrykker Tidende* er i sit sidste Numer oprørt over, at det tyske Fagblad, *Allg. Anzeiger für Druckereien,* i en Korrespondance omtaler Den typografiske Forenings tidligere Formands Virksomhed. Navnlig er det Ordet »taktfuld«, som er kommet Bladet forkert i Halsen. Dette undrer os ikke, naar man erindrer, at det var Principalforeningens Formand, Hr. O. C. Olsen, som, efter at have udtalt sig til Gunst for en Kollegas Pris paa et Arbejde, selv var kommen for Skade at meddele den Paagældende lavere Pris.

Forøvrigt — Situationens Komik turde være indlysende — ogsaa for Principalerne. *Man nægter officielt at forhandle med Hr. Victor Petersen,* og saa indeholder det samme Numer af *Bogtrykker-Tidende* Referat af ikke mindre end to Sager, i hvilke man *officielt* har siddet og *forhandlet* om de af Den typografiske Forenings tidligere Formand nedlagte Paastande.

Tapperheden varede — fra Høns fløj op til de fløj ned.

Regnskabs-Beretning. Januar Kvartal viser for *Hovedkassens* Vedkommende et Overskud paa 489 Kr. 34 Øre; dette er dog kun rent regnskabsmæssigt set, idet Overskudet fra Karnevalet, der staar opført med 361 Kr. 69 Øre, senere skal deles med Gutenberg-Koret (det angivne Overskud er iøvrigt kun foreløbigt, da der endnu findes nogle udestaaende Fordringer), men Hovedkassens reelle Fremgang i Kvartalet er dog over 300 Kr. Af Udgiftssidens Poster anføres 53 Kr. 45 Øre til Biblioteket (tildels Indbinding), 27 Kr. 11 Øre til Bespisningen (Novbr. og Decbr. Maaneder) samt 177 Kr. 80 Øre til den planmæssige Strejkeunderstøttelse (Spinderne og Raadvad). — *Arbejdsløshedskassen* begyndte Kvartalet med en Beholdning af 3928 Kr. 99 Øre og har i de tre Maaneder til 16 Arbejdsløse udbetalt 180 Kr.; den 31. Marts var Beholdningen 4962 Kr. 97 Øre, hvilket betyder en økonomisk Fremgang af 1033 Kr. 98 Øre. — *Rejsekassen* har haft en Indtægt af 764 Kr. 70 Øre (deraf 5 Kr. Afdrag paa Laan), Udgiften har været 96 Kr. 38 Øre (hvoraf 29 Kr. som Laan), og Overskudet 668 Kr. 32 Øre. — *Reservefonden* viser et endnu gunstigere Resultat, idet Udgiftssiden er blank, og saaledes hele Medlemsindtægten, 759 Kr. 70 Øre, vil være at oversende til Hovedkassen.

Hr. August Mortensen fra Kristiania, Redaktør af *Nordisk Trykkeri-Tidende,* har i Begyndelsen af Ugen opholdt sig en 3—4 Dage i København som Indledning til en Stipendierejse, der skal strække sig over Tyskland, Holland og Belgien samt England, og hvis Hovedhensigt er at stifte Bekendtskab med det Nyeste paa det grafiske Fags Omraade. Rejsen vil antagelig vare et Par Maaneder. Samtidig er Hr. Mortensen Korrespondent til *Morgenposten.*

Sommerferie. Som noget, der fortjener Paaskønnelse, kan anføres, at *Ringsted Folketidende* ved Hr. Faktor H. CHRISTENSEN ogsaa i Aar — hvad forresten har været Tilfældet i en Række Aar — har tilstaaet Personalet, saavel Typografer som Lærlinge, hver en Ferie paa 8 Dage med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien tog sin Begyndelse d. 3. Maj.

Fremad og — opad. Vor ansete Kollega, Hr. MADS HANSEN, som i de sidste 12—13 Aar har arbejdet hos Firmaet Nielsen & Lydiche, afrejste i Søndags til Aarhus for at etablere sig som Bogtrykker. Vore bedste Ønsker følger ham!

Et lyst Hovede. *Nordisk Papir-Tidende,* som vi tidligere har haft Fornøjelsen af at fremdrage, omtaler i sit sidste Numer et i det norske Lagting fremkommet og dèr med 15 Stemmer mod 14 forkastet Forslag til Beskyttelse af Arbejdernes politiske Rettigheder og Foreningsliv, som gik ud paa at idømme Arbejdskøberne Bøder eller Fængsel, naar de søgte at hindre Arbejderne eller paavirke dem i Udøvelsen af deres ovennævnte borgerlige Rettigheder, og det kønne Kapitalistorgan skriver derpaa, hvad der kendetegner Redaktionens lyse Hovede og gode Opfattelsesævne:

»Saafremt ovennævnte Lov virkelig var bleven vedtaget, vilde Norge være kommen et langt Skridt frem paa den socialistiske Bane. Det er hartad utroligt, at man kun med én Stemmes Majoritet har været i Stand til at forebygge, at *en fuldstændig regelret Plyndring af de besiddende Klasser ved Arbejderne blev ordnet ved Lov.*«

Eller skulde det være en Erkendelse af, at hvis den »Frihed« til at tyrannisere Arbejderne, blev fratagen de besiddende Klasser, vilde disse komme til at bøde eller »brumme« Allesammen?

Boldspil og Gymnastik. Det smukke Vejr havde i Søndags Morges draget ikke faa af Sportsklubbens Medlemmer ud til den grønne, indbydende Fælled, og Cricketspillet gik hele Formiddagen med Liv og Lyst. Klubben ejer 2 Sæt Rekvisiter, saa Ingen behøver at holde sig tilbage i den Tro, at de ikke straks kan komme til at deltage. — Med Hensyn til Gymnastiken er det, paa Grund af den stærke Tilslutning, vedtaget at fortsætte denne indtil den 1. Juni. Øvelsestiderne er de sædvanlige.

Typografernes Cykleklub afholder Stiftelsesfest den 23. Maj.

Korrekturlæserne i Sydafrika dø unge. Forleden bukkede en af dem under for Beskrivelsen af en Kamp mellem Unabelinijijionjaju — og Amaswazlwezzipotuzijistammerne. Stakkels Fyr.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 3. Maj. Fraværende THUESEN m. a. F.

1. Meddelelser. Paa en Forespørgsel fra Skanderborg ang. Optagelsen af et Medlem fra Den typ. Forening, som ikke har været Medlem af Hjælpekasserne, var i Lighed med tidligere Afgørelser svaret, at Vedk. maa præstere Lægeattest og bliver først understøttelsesberettiget i Sygdomstilfælde efter 13 Ugers Bidrag. — Paa Andragende om Laan til København var svaret, at der kun ydes Laan til Rejse i Plads indenfor Foreningens Omraade. — Et Medlem havde været i den Tro, at han kunde rejse direkte fra Holbæk til Odense og hæve Understøttelse for de passerede Strækninger efter Rejsetabellerne. Dette kan selvfølgelig ikke lade sig gøre. Der udbetales ikke for længere Tid, end der er brugt til Rejsen, ligesom den Rejsende skal mælde sig i de forskellige Udbetalingssteder, for at have Ret til Understøttelse der. — Paa en Forespørgsel om et Medlem, paa hvis Navn der drives Borgerskab, men som ikke har noget Udbytte af dette, kan erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse, var svaret bekræftende.

2. Fællesstyrelsens Medlemmer gav forskellige Oplysninger.

3. Hovedkassererens Maanedsoversigt. Til Efterretning.

4. Da Brønderslev Lokalafdeling nu kun tæller et Medlem, besluttedes det at ophæve denne som Regnskabsførende fra 1. April og underlægge den Aalborg Lokalafdeling.

5. Sagen om H. P. Hansens Optagelse. Der var indløbet Indsigelse fra Næstved og fra Kolding Lokalafdelinger. En længere Diskussion fandt Sted. Det blev af flere Medlemmer fremhævet, at skønt man ikke vilde stemme for hans Optagelse, kunde der dog være flere Grunde for at optage ham, idet der jo oftere var bleven købt Blokadebrydere under vanskelige Forhold. Hansen var nu fratraadt sin Plads paa Litografisk Anstalt i Henhold til Overenskomsten og skal være tilbudt en Plads paa fem Aar paa et blokeret Sted, uden at have modtaget denne. Det vedtoges at lade foretage alm. Afstemning i Henhold til de paa Kongressen vedtagne Regler, hvorefter der fastsattes to Aars Karantæne, hvis Hansens Optagelse i Foreningen skulle blive vedtaget.

HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. A. R. ANDERSEN. I Morgen: Hr. P. HANSEN.

Biblioteket er aabent *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10 pr. i Foreningslokalet. FORM.

Meddelelse.

Paa given Foranledning meddeles, at naar Patienter efter Tilsigelse af Lægen ikke møder hos denne for at erholde Helbredelsesattest eller — i Tilfælde af Tilbagefald — undlader uopholdeligt at sende Bud til ham desangaaende, vil Tab af Sygehjælp blive Følgen. Ligeledes vil Understøttelsen ophøre, naar Patienter uden Styrelsens Billigelse tager Landophold, selv om de har Lægens Anbefaling for et saadant.

STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Axel Chr. Johansen (O. C. Olsen), udlært s. St. 1/5 97. Sætter Vald. Chr. Nielsen (Schouw & Co.), udl. s. St. 1/10 86. Trykkerimedhjælper Chr. Leander Bradtberg (Politiken). I Afd. f. Kv. & Lærl.: Sætterlærling Charles Vald. Andersen (Bording). Lærling Hermann Niels Gregersen (Fjeldsøe). Alfred Jensens Hustru Anna Christiane Marie. Punktererske Mette Kirstine Frederiksen (Schultz) i Ligkassen. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 779 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen-Worm (L. A. Jørg.) fra Rejse. 446 (Dsk. t. F.), Marinus Emil Toft (A. Holm) fra Thisted. 1047 (Dsk. t. F.), Søren M. Christensen (Militær) fra Aalborg. 1382 (Den t. F.), Ernst Niclasen (arbl.) fra Hillerød.

Bortrejste: 817, Peter Herm. Hansen (arbl.) paa Rejse. 839, Mads Hansen (& Hustru), Nielsen & Lydiche, til Aarhus. 1382, Ernst Niclasen (arbl.) til Pl. i Hillerød.

Militære: 518, Michael Peter Frandsen (Eksprestr.) og 1571, A. S. H. Petersen (Knudtzon).

Udslettet (for Restance): Af begge Foreninger: Carl Edv. Vald. Hansen (arb. udenfor Faget).

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

I **Thisted** er MARIUS JENSEN valgt i Stedet for M. E. Toft, der er bortrejst.

Ophævet Lokalafdeling.

Brønderslev Lokalafdeling er hævet og underlagt Aalborg som Filial. Som Følge deraf udbetales der ikke Rejseunderstøttelse der.

Kolding, den 5. Maj 1897. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

28. April: *Holbæk, Esbjerg, Stubbekøbing, Assens* og *Aarhus.* 29. April: *Rudkøbing* og *Kalundborg.* 3. Maj: *København* (Den typogr. Trykkerforening, Rejsekassen og Reservefonden), *Randers* og *Odense.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb den 29. April.

I Dag mangler: *Faaborg, Ribe, Nykøbing M.* og *Præstø.* Returneret: *Brønderslev.*

Kolding, den 3. Maj 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedkassens Regnskabsberetning for April Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2288.35
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen		11577.54
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	3822.20
	Kr.	21833.24

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	260.46
do. » Typ. Rejsekasser og Reservefonds		-	2183.27
Typ.-Tid. (Nr. 1—12)		-	372.72
Porto (Formanden)		-	8.88
Reservefonden		-	4145.15
Begravelseskassen	Kr. 11577.54		
Bidrag til do.	- 541.90		
		-	12119.44
Kassebeholdning den 30. April		-	2743.32
		Kr.	21833.24

Kolding, d. 1. Maj 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Maribo, Peter Marinius Lindhardtsen, udl. 22/4 97 i Joh. Deins Bogtr. efter 5 Aars Lære. Helsingør, Sigvard Olaf Lundberg, udl. 1/5 97 i Hels. Dagbl. efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Assens, Anders Clemmensen, udl. i Assens Avis efter 5 Aars Lære Nykøbing M., Søren Andersen, udl. i Morsø Folkebl. efter 5 Aars Lære. Aalborg, Hans Jakob Jensen Hansen, udl. 1/5 97 hos Oluf Olufsen efter 5 Aars Lære. Skanderborg, Jens Andersen Mathiesen, udl. i Skanderborg Amts Avis' Bogtrykkeri efter 5 Aars Lære. Næstved, Emanuel Kann, udl. 1. Maj i Næstv. Tid. Kolding, H. C. Christensen, udl. 1/5 paa Kolding Avis efter 5 Aars Lære (har aflagt Svendeprøve). Ringsted, Sætter Hans Chr. Hansen, udl. 1/5 97 i Sjællandspostens Bogtr. (arb. s. St.) og Sætter Christian Christophersen, udl. 1/5 i Folketidendens Bogtr. (aflagt frivillig Svendeprøve, arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 877, Peter Laursen fra Nykøbing M. Hillerød, 1382, Ernst Vilh. Niclasen fra København i Pl. Thisted, 643, Sætter Kristian Frostholm (Thisted Amts Tid.). Nykøbing F., 1080, Sætter Theodor Hansen (Dagbl.) fra Maribo og 1114, Sætter Andreas Marker (Stiftstid.) fra Rønne. Odense, 939, Chr. Ryberg fra Holbæk. Nykøbing M., 955, Anton Larsen (Morsø Folkebl.) og 1123, Sophus Vald. Jensen (Morsø Dagbl.) fra Rejse. Aalborg, 614, Johan Peirath i Plads og 1108, Niord Olsen (Militær). Holbæk, 1580 (Den t. F.), Ferd. Corn. Petersen i Plads. Randers, 1647 (Den t. F.), Chr. V. Rye fra Kolding (Askov). Skanderborg, 711, Friedrich Adolf Moosdorf fra Rejse. Esbjerg (Fanø), 1100, H. F. Hansen fra Vejle. Vejle, 1068, Emil Mebus (Hindenburg) fra Aarhus.

Bortrejste: Vejle, 1100, Herman F. Hansen til Plads paa Fanø. Rudkøbing, 774, R. Nielsen til Plads i Rønne. Maribo, 1080, Theodor Hansen paa Rejse. Hillerød, 1382, Ernst Vilh. Niclasen (arbl.) til Kbhvn. Thisted, 466, Trykker Marinus Emil Toft til Kbhvn. i Plads. Helsingør, 344 (Den t. F.), Einer Christensen til Nyborg i Pl. Rønne, 1114, Andreas Peter Marker til Nykøbing F. i Pl. Aalborg, 1047, Søren M. Christensen til Kbhvn. (Mil.) og 423, Peder Pedersen (rejst). Hillerød, 966, Jens Martin Madsen (paa Rejse). Randers, 643, N. C. Frostholm (arbl.) til Thisted. Skanderborg, 12, V. de Lemos til Aarhus. Odense, 939, Chr. Ryberg til Kalundborg i Pl. Kolding, 1647 (Den t. F.), Chr. Vald. Rye fra Askov til Randers i Pl. og 955, Anton Larsen fra Askov til Nykøbing M. i Pl. Ringsted, 1045, J. P. Jacobsen til København i Pl.

Udmældt: Holbæk, 946, V. Jensen, overg. til anden Livsstilling.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Generalforsamlingen *paa Søndag* begynder *præcis*, hvorfor Medlemmerne anmodes om at møde *Kl.* 10½. STYRELSEN.

Udslettet: 193, F. V. Nordholm (Lützhöft-Petersen) paa Grund af Restance og Gensidigheden med Hjælpekasserne.

T. C. C. Søndag Tur til Frederikssund; over Slangerup hjem. Start Nørrebros Runddel Kl. 7½.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for April Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 2191.05		
Bidrag fra Lokalafdel.	- 942.37	Kassebeh. 30. April	Kr. 3133.42
	Kr. 3133.42		Kr. 3133.42

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 11032.21		
Bidrag fra Lokalafd.	- 1240.90	Kassebeh. 30. April	Kr. 12273.11
	Kr. 12273.11		Kr. 12273.11

Kolding, den 30. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

En Typograf

med lidt Kapital kan straks eller senere, grundet paa en større Forretnings Overtagelse, paa gode Betingelser købe en i god Drift værende *Papirhandel* med et dertil hørende *Akcidens-Trykkeri.* Billet mrkt. »396« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

Maskintrykker.

En dygtig og paalidelig Trykker, militærfri, søger Plads i et herværende Bogtrykkeri. Billet mrkt. »44« bedes indlagt paa dette Blads Ekspeditionskontor.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 19
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 13. Maj 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

KOLLEGER!

Den for Tiden stedfindende Strejke i Skræderfaget har nu varet seks Uger, og foreløbig er der ingen Udsigt til dens Ophør. Den planmæssige Strejkeunderstøttelse hertil kræver et ugenligt Kontingent paa 25 Øre af alle organiserede Arbejdere, og for vort Vedkommende er dette hidtil udredet af vor Hovedkasse, idet vi saa længe som mulig vilde undgaa at paalægge vore Medlemmer den yderligere Byrde, som et Ekstrakontingent i den Anledning vilde være. Imidlertid har vor Hovedkasse saa mange andre Opgaver, at vi efter den nu forløbne Tid ser os nødsagede til at appellere til den hos Størsteparten af vore Kolleger aldrig svigtende Offervillighed. Vi gør det med saa meget større Fortrøstning til et godt Resultat, som vi ikke nærer Tvivl om, at det Krav, som vore Kamerater i Skræderfaget har stillet om Værkstedsplads, staar for vore Kolleger som en saa selvindlysende, retfærdig Fordring, at kun den allerkraftigste Arbejdskøber-Egoisme kan modsætte sig den. Nu truer disse Herrer desuden med, at hvis de sejrer i denne Kamp, skal en almindelig Lønreduktion for nævnte Fags Arbejdere blive Følgen.

KOLLEGER!

Vi hører sammen med de andre Arbejdere til de Smaa, til de Mindste i Samfundet, og vil derfor uden Sammenhold mellem hinanden indbyrdes være prisgivne Arbejdskøbernes Forgodtbefindende. Lad derfor Nødvendigheden af dette Sammenhold sikre vor kraftigste Bistand til Skrædersvendenes Sejr.

Vi beder Eder derfor endnu i Dag iværksætte en frivillig Indsamling og indsende Bidragene til Foreningens Kasserer, Hr. Bergenholz, Admiralgade 19, 1.

Styrelsen for Den typografiske Forening.

Indbydelse
til
den selskabelige Typograf-Sammenkomst
i Næstved
Søndag den 11. Juli 1897.

Næstved Lokalforening indbyder herved Medlemmer af Dansk typografisk Forening og med den gensidige Foreningers Medlemmer med Damer til en Sammenkomst i Næstved ovennævnte Dag.

Foreløbigt Program:

Ved Morgentogenes Ankomst fra Slagelse Kl. 8,20, fra Masnedsund Kl. 8,25 og fra København Kl. 10,17 modtages Gæsterne paa Banegaarden med Musik.

Kl. 10½: Frokost paa Jærnbanehotellet, hvortil Næstved-Kollegerne indbyder de Fremmede.
- 12: Udflugt med Musik til Herlufsholm, hvor Riddersalen, Kirken og Musæet beses.
- 3: Eventuelt Besøg paa Maglemølle Papirfabrik.
- 4½: Middag paa Jærnbanehotellet.
- 7: Bal.
- 8½: Punschesold, efter hvilket Ballet fortsættes til Kl. 1.

Betalingen bliver 4 Kr. for Parret og 2 Kr. 50 Øre for enkelte Deltagere.

Anmældelse om Deltagelse i Sammenkomsten maa ske senest *Torsdag den 24. Juni*, ligesom Indbetaling af Beløbet maa finde Sted senest *Lørdag den 3. Juli* til Festudvalgets Formand, A. M. Kristensen (*Næstved Tidende*), hvorefter Festtegn og endeligt Program vil blive tilsendt Deltagerne.

Haabende, at ærede Kolleger i stort Tal efterkommer vor Indbydelse, tegner med kollegial Hilsen

Festudvalget.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER
FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Da Hr. Bogtr. Christiansen i Roskilde har brudt den af ham underskrevne Overenskomst ved at antage en Lærling udover det i Skalaen fastsatte Antal, anmodes Kollegerne om ved Tilbud eller Efterspørgsel om Plads hos Hr. Christiansen **kun** at henvende sig til Lokalformanden i Roskilde.

Tilgangen til *Odder* er fremdeles lukket.

København og Kolding, 6. Maj 97. Fællesstyrelsen.

Typografernes Hjælpekasser.
Medlemsmøde.

I Henhold til det af Generalforsamlingen fremsatte Ønske afholdes Møde angaaende Lægekresinddelingen med de Medlemmer, som bor paa Amager, Søndag den 16. ds., Kl. 11½ i Stjærnekroen, Tingvejen.

Talrigt Møde forventes. Styrelsen.

Voldgiftsretten.
Udskrift
af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Mandagen den 15. Marts 1897, Aften Kl. 8, holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. Bergenholz, F. K. Madsen, Laur. Jensen, Th. Rasmussen, Egm. Petersen, Vald. Carlsen, Th. Nielsen og O. C. Olsen samt Overretssagfører Oskar Johansen.

Mødet lededes af Næstformanden. — — —

Medlemmer, da der var fremdraget nye Momenter, saa at Sagen i Virkeligheden var en anden Sag end den under Nr. 2/1897 paadømte.

Sagens Dokumenter, bestaaende af Klage af 3. Marts 1897 fra Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier og Svarerklæring af 6. Marts 1897 fra *Tidens* Sætterpersonale, fremlagdes og oplæstes.

Dokumenterne i Sag Nr. 2/1897 var tilstede i Retten.

Hr. O. C. OLSEN bemærkede, at Spørgsmaalet, om der var begaaet Kontraktbrud, ikke vedrørte Voldgiftsretten, og om der var begaaet et Tarifbrud ved Arbejdsnedlæggelse kunde ikke afgøres, da det var bestridt fra Sætternes Side og ikke bevist, at der havde fundet en Arbejdsnedlæggelse Sted.

Hr. LAUR. JENSEN bestred Rigtigheden af denne Opfattelse.

NÆSTFORMANDEN oplyste, at der kun ganske undtagelsesvis benyttedes Lærlinge i Avissætterier og fremlagde til Oplysning i saa Henseende 6 Stkr. Erklæringer. Næstformanden bemærkede derhos, at han formente, at kun Tarifens §§ 40—44 galdt for Avissætterier, hvorfor Sætterne ikke kunde dømmes for Tarifbrud, selv om de havde nedlagt Arbejdet.

Heroverfor hævdede Hr. O. C. OLSEN, at han betragtede som utvivlsomt og selvfølgeligt, at alle almindelige §§ i Tarifen vare ligesaa bindende for Avissættere som for Bogsættere.

Hr. F. K. MADSEN stillede følgende Forslag:

»I Følge de Retten forelagte Oplysninger kan denne ikke skønne, at der fra Sætternes Side er begaaet noget Brud paa Tarifens Bestemmelser eller den mellem Aktieselskabet og Sætterne bestaaende Overenskomst. Da det i Følge nævnte Overenskomst ikke er tilladt Aktieselskabet at lade Sats til Bladet *Tiden* udføre til lavere Betaling, end den i Overenskomsten fastsatte, dømmer Retten saaledes i Sagen:

Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier dømmes uberettiget til at lade Sats til Bladet *Tiden* udføre til lavere Betaling end fastsat i den mellem Aktieselskabet og Sætterne i Dagbladet *Tiden* bestaaende Overenskomst«.

NÆSTFORMANDEN satte dette Forslag under Afstemning.

Det forkastedes med 4 Stemmer mod 4.

Det vedtoges derefter énstemmigt at udsætte Sagen for at tilvejebringe Oplysning om, hvorvidt Arbejdsnedlæggelsen havde fundet Sted, og Næstformanden bemyndigedes til at indkalde til Møde for Retten saavel de i Klagerens Skrivelse nævnte Vidner som Repræsentanter for Sætterne.

— —

V. BERGENHOLZ. EGMONT H. PETERSEN. VALDEMAR CARLSEN.
TH. NIELSEN. O. C. OLSEN. TH. RASMUSSEN.
F. K. MADSEN. LAUR. JENSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Mandag den 22. Marts 1897, Aften Kl. 8, holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og O. C. OLSEN.

Mødet blev ledet af NÆSTFORMANDEN. — — — — — — — —

— —

Derefter foretoges paany Sag Nr. 3/1897.

NÆSTFORMANDEN fremlagde to Erklæringer til Oplysning om, hvorvidt der anvendes Lærlinge til Trykning eller Sætning af henholdsvis *Vort Land* og *Politiken*. Næstformanden oplyste, at han i Henhold til den af Retten i sidste Møde tagne Beslutning havde tilsagt til Møde for Retten: d'Hrr. Direktør BACH, Typograf H. C. NIELSEN, Folketingsmand, Overretssagfører THOMSEN, Faktor HOLMEN PETERSEN, Redaktør DAM, Typograf O. F. HANSEN, Typograf CHR. JANNS og Rentier EILER samt Hr. Bogtrykker VICTOR PETERSEN, men at sidstnævnte havde tilskrevet ham, at han var forhindret i at give Møde. Næstformanden fremlagde dernæst en Skrivelse af 19. Marts 1897 fra Direktør Bach til Hr. O. C. Olsen samt de med denne Skrivelse fulgte Dokumenter, nemlig en Navnefortegnelse og en Afskrift af Klagen i Sagen, forsynet med en Paategning af 18. Marts 1897, underskrevet af d'Hrr. Thomas Thomsen, S. Eiler, Joh. Dam og Holmen Petersen.

Afhøringen af de tilsagte Vidner tog derefter sin Begyndelse og ledede af Næstformanden. Vidnerne tilkaldtes, efterhaanden som de afhørtes, fra et tilstødende Værelse.

For Retten fremtraadte Direktør BACH.

Udspurgt af Næstformanden gav han en Fremstilling af det Passerede i Overensstemmelse med Klagen. Han forklarede bl. a., at efter at der uden Resultat havde været ført Forhandlinger mellem Aktieselskabets Repræsentanter, nemlig foruden ham d'Hrr. Overretssagfører Thomsen og Rentier Eiler samt Redaktør Dam paa den ene Side og to Repræsentanter for Sætterne paa den anden Side, kom Faktor Holmen Petersen op paa Kontoret og meddelte, at Sætterne havde nedlagt Arbejdet. Han (Bach) begav sig da tilligemed de nævnte Herrer ned i Sætteriet, hvor det viste sig, at Sætterne havde nedlagt deres Arbejde, og nogle af dem havde tændt deres Pibe. Han opfordrede dem da til at optage Arbejdet, men dette erklærede de ikke at ville, før han (Bach) forpligtede sig til ikke at lade Arbejde til *Tiden* udføre af Lærlinge. Først da han lovede dette, indtil Voldgiftsrettens Kendelse var falden, blev Arbejdet genoptaget.

Paa Næstformandens Spørgsmaal: hvor længe Strejken varede og om Bladet blev færdigt i rette Tid, svarede Direktør Bach til det første: ca. 1 Time, og til det andet: Ja, men med Overarbejde.

Paa Spørgsmaal af Hr. O. C. Olsen: hvilket Klokkeslet Arbejdsnedlæggelsen fandt Sted og hvornaar Bladet plejer at være udsat, svarede Direktør Bach til det første: vistnok mellem Kl. 7 og 8 om Aftenen, og til det andet: i Reglen Kl. 2 Nat.

Derefter aftraadte Direktør Bach og fremtraadte Faktor HOLMEN PETERSEN, som forklarede, at Sætterne havde sendt ham op til Direktør Bach med den Besked, at indtil det var kommet til en Overenskomst, standsede de Sætningen. Derimod vilde Sætterne ikke erkende, at de nedlagde Arbejdet. Det er ikke konstateret, om Sætterne leverede hvad de skulde den Dag, men der er ingen Tvivl derom, da Bladet kom ud til sædvanlig Tid. Alt gik ganske som sædvanlig undtagen i den Mellemtid, da Arbejdet blev standset, indtil en Overenskomst kom i Stand. Der var intet Overarbejde.

Paa Spørgsmaal af Næstformanden erklærer Vidnet, at han ikke gav Sætterne nogen Ordre til at vedblive at sætte, idet han betragtede dette som unyttigt.

Vidnet forklarer yderligere, at han ikke kan sige, hvor længe Forhandlingerne stod paa, men at der højt regnet hengik 1 Kvarter fra Arbejdet blev standset og til Direktør Bach og Aktieselskabets Bestyrelse kom ned i Sætteriet.

Der er i Reglen sat ud Kl. 9 paa Dagholdet og Kl. 2 paa Natholdet.

Det normerede Antal Linjer for Ugen er bleven leveret.

Aftraadt.

Typograf H. C. NIELSEN fremstod og forklarede i det Væsenlige i Overensstemmelse med den af *Tidens* Sætterpersonale til Retten indgivne Skrivelse. Han fremhævede særligt, at han og hans Kamerater gik ud fra, at Direktør Bach ved at lade Sats til *Tiden* sætte af Lærlinge i Tordenskjoldsgade havde gjort Brud paa sin Forpligtelse efter den bestaaende Arbejdsoverenskomst. Medens Repræsentanter for Personalet forhandlede med Direktør Bach, blev der arbejdet regelmæssigt, og det var først senere under de direkte Forhandlinger med Personalet, at der Intet blev bestilt, men Arbejdet blev ikke nedlagt. Den Tid, i hvilken der ikke blev arbejdet, var kun ca. 1 Kvarter, og der blev Intet forsømt, idet Bladet udkom til sædvanlig Tid uden Overarbejde. Der blev ikke ventet paa Korrektur. Forespurgt, om Sætterne havde givet Faktor Holmen Petersen den af denne omtalte Besked til Direktør Bach, erklærer Vidnet, at han ikke har hørt nogen saadan Besked blive given, og at der i al Fald ikke forelaa nogen Vedtagelse i saa Henseende fra Personalets Side. Han tilføjer, at der blev forelagt Personalet en Erklæring om, at de havde nedlagt Arbejdet, men at de vægrede sig ved at afgive en saadan Erklæring. Endelig udtaler Vidnet paa Forespørgsel af Hr. O. C. Olsen, at Sætterne kun forlangte Sagens Indbringelse til Voldgiftsrettens Afgørelse som Betingelse for at arbejde.

Aftraadt. (Fortsættes.)

Valgbetragtninger.

TIDLIGERE, naar der var Valg til de forskellige Tillidsposter indenfor vort Fag, ankede man over, at Afstemningen kun var en Formsag, idet Kandidaterne var saa godt som valgte samtidig med at de opstilledes. Ved det nu tilendebragte Valg til Hjælpekasserne har der derimod været en lille Valgkamp, men nu er ogsaa det galt. Redaktøren af Fagbladet har jo nemlig i Nr. 17 begaaet en mod Anderledestænkende mindre velsindet Artikel, som jeg ser mig nødsaget til at imødegaa, fordi den synes mig at være et Indgreb i vor Ret til som Medlemmer af en Forening ogsaa at være medbestemmende i Foreningsanliggender, uden at være nødsagede til at lade os foreskrive, hvilket Standpunkt vi skal indtage af de Kolleger, der tiltror sig selv Myndighed nok til at udstede en saadan Parole. Hr. CLAUSEN begynder sin Artikel med at anstille Betragtninger over, hvad der kan have været Grunden til det rejste Valgrøre, skøndt Hr. C. bedre end vi Andre maa vide, at det netop var hans egen Ulyst til at tone rent Flag, der dikterede vor og andre *deres* Holdning. Først lod Hr. C. sig jo nemlig efter en Del Parla-

menteren opstille til Genvalg paa Generalforsamlingen, men til Trods herfor anbefaler han Medlemmerne nogle Dage efter at stemme paa Hr. P. LAURITSEN, skønt denne ikke havde været foreslaaet paa Generalforsamlingen. En Del Medlemmer, der var utilfredse med, at »Sammensmæltningen« mellem »Kasserne« og »Den typ. Foren.« saaledes skulde »listes« igennem, uden at man havde spurgt Medlemmerne om deres Mening, tillod sig at protestere ved at anbefale den af Generalforsamlingen opstillede Liste med Undtagelse af Hr. CLAUSEN, der jo i Følge sin Holdning havde forandret Mening, men skønt Hr. C. selv havde været med at anbefale Hr. LAURITZEN, optog han uden mindste Indsigelse i Bladet en Opfordring fra et Par Personaler om, alligevel at stemme paa Hr. CLAUSEN. Og endelig for at gøre Forvirringen fuldkommen, udsendte Psevdonymet »mange Medlemmer« Lørdag Morgen en Meddelelse om at stemme paa LAURITZEN; Resultatet var et eklatant Nederlag for den saakaldte Fællesliste, idet d'Hrr. P. LAURITZEN og F. NIELSEN af *369* afgivne Stemmer kun erholdt henholdsvis 110 og 109. Naar Hr. C. desuagtet skriver, at det overvejende Flertal af Medlemmerne har stemt for Sammenslutning, saa er denne Beregning *ikke* foretaget paa Basis af *Kramers* Regnebog; thi at *110* Stemmer skulde være et »overvejende Flertal« af *369* Stemmer, vil næppe noget Menneske driste sig til at paastaa.

Iøvrigt vil jeg benytte Lejligheden til at henstille til den ærede Redaktør at være lidt varsom med at benytte sin Stilling til at overfalde sagesløse Kolleger i Bladets Spalter; jeg sigter her til det i Artiklen »Simplificerede Valg« mod Redaktionsudvalget og Andre rettede Angreb samt til det i sidste Nr. mod Hr. F. K. MADSEN rettede ufortjente »Overfald«. Hr. Madsen har jo nemlig ved at lade sig opstille, kun ligesom vi Andre villet protestere mod den ved de to sidste Valg indførte ny Taktik, og har ikke ageret »Topfigur« af Ærgærrighed efter at beklæde Formandsposten. Den Slags Angreb sætter ondt Blod og svækker Sammenholdet, ligesom de skræmmer Folk, der ellers sympatiserer med Sammenslutningstanken, bort fra denne, fordi de føler, at den ny Tingenes Tilstand nemt kan faa et temmeligt stærkt Præg af Despoti.

Mens jeg har »Ordet«, vil jeg sluttelig sige, at jeg i den senere Tid, bl. a. ved de sidste Valg, har lagt Mærke til, at der i visse Krese blandt Sætterne har rejst sig en Misstemning mod Trykkerne, som giver sig Udslag i, at man undlader at stemme paa disse, og jeg er tilbøielig til at tro, at dette skal være en »Straf« for, at »Trykkerforeningen« ikke har villet akceptere Centralisationsforslaget. Personlig set er denne Uvilje mig aldeles ligegyldig, da man jo ikke maa være saa ubeskeden at vente Paaskønnelse for det Arbejde, man udfører for Andre, men dersom denne Misstemning skulde udvikles til Skade for det mellem vore Organisationer gennem en Aarrække førte gode Samarbejde, saa vilde jeg anse dette for at være meget farligt for Standen.

Strejken i 1876 maa have belært os Alle om, at dersom der skal være Mening i en saadan Kamp, saa maa de to Brancher indenfor Faget, der er afhængigt af hinanden, Sættere og Trykkere, arbejde Haand i Haand. Dette indsaa man ikke den Gang. Hr. R. P. JENSEN, Sjælen i Bevægelsen, var mere Sangviniker end man paa en saa ansvarsfuld Post har Lov til at være, naar han med Hensyn til Trykkerne kunde udtale, at det var ligegyldigt enten disse gik med eller ikke; *thi naar der intet blev sat, var der heller ikke noget at trykke.*

Resultatet af denne Betragtning blev da dette, at Sætterne i den sidste Tid før Strejken fik Lov at »stikke paa« saa flittigt, at der, efter hvad jeg fra paalidelig Kilde har erfaret, f. Eks. hos Thiele, den Dag, da Sætterne gik, stod over 100 Forme færdige til Trykning. Denne Omstændighed i Forbindelse med Datidens *Hædersmænds* elskværdige Assistance bevirkede, at Mestrene kunde gnide sig i Hænderne, naar de saa, at »Hjulet gik rundt« og at der kom Penge i *deres* Kasse, mens Arbejdernes Kasse i en Fart blev tømt for sit Indhold.

En saadan Katastrofe maa ikke ske en Gang til, og derfor bør vi ogsaa Alle arbejde hen til, at det opnaaede Sammenhold ikke brydes; thi kan man ikke faa det, man anser for det bedste, nemlig de saakaldte »intetsigende« Foreningers Opgaaen i en højere Enhed, saa maa man nøjes med det næstbedste, nemlig et godt fortsat Samarbejde. Skulde det nemlig engang før eller senere komme til en Kamp, hvad Forsynet og Principalerne maa forbyde, *saa maa der ikke være Mudder i Geledderne,* men vi maa, selv om vi har marscheret *adskilte* dog slaas *samlet;* saadan gjorde den store tyske Feltherre *Moltke* med det Resultat, at han vandt Sejr; men dersom vi ikke gør det samme, vil enhver Kamp kun føre til Nederlag og dette kan da ikke være nogen Kollegas Mening.

LAUR. JENSEN.

1) Der er ikke noget galt i en Valgkamp — tværtimod vil det som Regel skaffe Lys og Luft; men en Valgkamp skal hvile paa *Principer* og ikke paa *Personer*, naar man da ikke kan bebrejde disse noget. Vi antog, at Hr. Jensens Opposition hvilede paa det første, og behandlede den derefter, men nu vil han give det Indtryk af, at den var rent personlig. Men hvor kan den være det, naar Hr. Jensen selv var den første Stiller for Hr. Lauritzen som Formand i Den typografiske Forening?

2) Hvorledes kan en Artikel være et Indgreb i Medlemmernes Ret til at være medbestemmende i Foreningsanliggender, naar den fremkommer *efter* at Medlemsretten er gjort gældende?

3) Hvorledes kan Hr. Jensen fremsætte en saa absurd Paastand, at en aabenlys Opstilling af en anden Kandidat, end den af Generalforsamlingen foreslaaede, er et Forsøg paa at »liste« hans Kandidatur igennem — *uden at man havde spurgt Medlemmerne om deres Mening?* Spørger man ikke Medlemmerne om Meningen ved at anbefale dem en anden Kandidat? Har ethvert Medlem ikke Ret til at foreslaa og stemme paa hvem han vil, uden Hensyn til, hvem en Generalforsamling opstiller? Hvorfor da ellers Stemmesedler?

4) Hr. Jensen er ingen Sandheds-Apostel, naar han vil give det Skin af en særlig Vankelmodighed hos mig, at jeg lod mig opstille til Formand og bagefter anbefalede Hr. Lauritzen; thi han *fortier,* at jeg baade *før* og *efter* Opstillingen paa Generalforsamlingen anbefalede at afvente Valgresultatet i Den typografiske Forening og saa samle Stemmerne om den, der blev valgt. Men Hr. Laur. Jensen, der »ser en Fare, hvor han gaar«, rejste *allerede der* sin Opposition og anbefalede som den praktiske Mand, han er, *netop* at vælge den af de Opstillede, der *ikke* blev valgt til Formand i Den typog. Forening! *Principet,* Hr. Jensen!

5) Hvorfra véd Hr. Jensen, at jeg uden mindste Indsigelse optog her i Bladet Opfordringen om at stemme paa mig? Sandheden er, at man for at trække den tilbage, stillede en Fordring, jeg efter min Opstilling paa Generalforsamlingen ikke kunde akceptere.

6) Naar Hr. Jensen ikke finder mine Bemærkninger om, at Valgresultatet viste et overvejende Flertal for Sammenslutningen, overensstemmende med det Facit, som Kramers Regnebog vilde give, saa maa dette udelukkende hvile paa, at han ikke endnu er kommen saa vidt, at han kan anvende den; havde han ladet sig nøje med at bruge den lille Tabel — og blot havde »lagt sammen« — vilde han være bleven klar over det opgivne rigtige Facit. Man stemte nemlig ikke *mod* Sammenslutningen ved at stemme paa mig!

7) Hr. Jensen »henstiller« til mig som Redaktør at være *varsom* med at benytte min Stiling som saadan til Overfald paa *sagesløse* Personer, og da han er paa det Rene med, at ikke mange i mine Bemærkninger vil have opdaget »Overfald«, forklarer han, at han sigter til det i Artiklen om »Simplificerede Valg« mod Redaktionsudvalget og Andre rettede Angreb som til det imod Hr. F. K. Madsen rettede »ufortjente Overfald«. Hr. F. K. Madsen har selv klaret for sig — saa jeg behøver ikke at dvæle derved. Med Hensyn til Redaktionsudvalget illustrerer Citatet af mine Udtalelser tilstrækkelig Hr. Jensens Opfattelsesævne. Jeg skrev: »at man til Udvalget ligesaa godt kunde vælge Styrelsens Medlemmer, thi — her kommer antagelig »Overfaldet« — »det Medlem, der har Interesse af at støtte Redaktionens besværlige Gærning, han gør det, enten han bærer Titlen eller ej, og den, der ingen Interesse har derfor, han gør det ikke, selv om han bliver Medlem af Udvalget«. — Man maa have en meget øm Samvittighed for at se et »Overfald« i denne Udtalelse.

8) Paa Grund af Paastanden om »den ved de to sidste Valg indførte ny Taktik« — som Hr. Jensen glemmer at redegøre for — formener han, at de under 7) omtalte Angreb »sætter ondt Blod og svækker Sammenholdet, ligesom de skræmmer Folk, der ellers sympatiserer med Sammenslutningstanken, bort fra denne, fordi de føler, at den ny Tingenes Tilstand nemt kan faa et temmeligt stærkt Præg af Despoti«. Det sidste har jeg hørt Hr. Jensen ret ofte fremkomme med, og altid paa Basis af en ligesaa løs Begrundelse; Hr. Jensen lever nemlig paa rent sygelige Forestillinger om Sætternes Domineringslyster overfor Trykkerne, og ser i enhver Modsigelse af hans Anskuelser om »det eneste rette« kun komplette Tyraniseringstilbøjeligheder overfor disse Fagfæller, og dette formener jeg tjener hverken hans gode Forstand om Sagerne eller hans sunde Bedømmelse af de Personer, han i saa mange Aar har samarbejdet med, til Ære. Med Hensyn til ondt Blod og Svækkelse af Sammenholdet, da kan jo altid fremføres sligt om Anskuelser, der er Ens egne diametralt modsatte, men de fremføres kun, naar man er svag i Argumenterne. Den Mand, der »sympatiserer« — hvad jeg i det sidste Aarstid har lært at forstaa ikke er det samme som *ren Kærlighed* — med Sammenslutningstanken, han skræmmes ikke bort ved Kampen *for* denne, men føler sig styrket i dens Berettigelse ved Kampen *mod* den.

9) Hr. Jensens »Henstilling« hviler, efter hvad jeg kan forstaa og her har udviklet, paa den Opfattelse, at et Fagblads Redaktør er betalt for at *tie,* at han skal *kneble* sin personige Mening og være de forskellige ledende Medlemmers *ærbødige* Tjener. Deles denne Anskuelse af Flertallet af Medlemmerne, saa har de ikke valgt den Rette, da de valgte mig til Redaktør at *Typograf-Tidende.* Men jeg forsikrer Hr. Laur. Jensen, at enten jeg besidder den Stilling eller ej, saa skal han aldrig komme til at gaa tabt af min offenligt fremsatte Anskuelse, naar jeg formener, at der kan skaffes frisk Luft mellem Kulisserne.

Til Hr. Jensens øvrige Betragtninger ang. Forholdet mellem Sættere og Trykkere skal jeg komme tilbage i et følgende Numer, thi ogsaa disse hviler efter mit Skøn paa en med Kendsgærningerne stridende Opfattelse.

GUSTAV CLAUSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalforening

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdagen den 1. Maj. FORMANDEN oplæste Regnskabet, der balancerede med 680 Kr. 6 Øre. — Der var anskaffet et Skab til Opbevaring af Foreningens Papirer. Dette Skab var opført som Udgiftspost paa Regnskabet med et Beløb af Kr. 18,50. Regnskabet godkendtes.

Dernæst behandlede Generalforsamlingen en Lærlingesag paa Fyns Stiftsbogtrykkeri. Paa nævnte Sted var bleven antaget en Lærling mere end Lærlinge-Skalaen hjemlede Ret til. Personalet havde nu af Hr. Faktor Dister faaet en skriftlig Erklæring, som gik ud paa, at i Februar næste

Aar vilde Lærlingeantallet være reguleret, og tillige antydedes der, at i Fremtiden vilde endnu færre Lærlinge, end Skalaen gav Ret til, blive antagne. Dette Resultat gav Anledning til nogen Diskussion. Til Slutning vedtoges det med 15 Stemmer mod 14 at akceptere Faktor Disters Skrivelse.

Ligeledes gav Forholdene paa Hr. P. Søndergaards Trykkeri Anledning til nogen Diskussion, idet *der* nemlig var 2 Lærlinge og som Regel ingen Typografer. Det vedtoges at tilstille Søndergaard Tarifforslaget, og tillige valgtes Formanden og Næstformanden til at forhandle angaaende denne Sag. HANS NIELSEN, Sekretær.

Nær og fjærn.

Frokost. Paa Repræsentantskabets Møde i Søndags besluttedes det næste Søndag (den 23. ds.) at afholde en Festfrokost til Ære for Foreningens afgaaede Formand, Hr. VICTOR PETERSEN. Hvor den skal indtages, vil blive bekendtgjort i Bladets næste Numer, idet Udvalget nødvendigvis maa være klar over Deltagelsen. D'Hrr. Kolleger, som ikke har modtaget den i Begyndelsen af Ugen udsendte Indbydelse, bedes betragte nærværende Meddelelse som en saadan, og, saafremt de ønsker at deltage, indsende Underretning herom til Gustav Clausen senest paa Lørdag den 15. ds.

Den typ. Forenings Stiftelsesfest vil blive fejret Søndag den 20. Juni i Wodrofflund.

Grundlovsdagen er, som bekendt, for i Aar suspenderet som Helligdag, da den falder paa Pinselørdag. I den Anledning aflyser Arbejderpartiet den sædvanlige Procession og Folkefest nævnte Dag.

Lægekresene. Som foran bekendtgjort, afholdes paa Søndag Kl. 11½ et Møde med Hjælpekassernes Medlemmer paa Amager i »Stjærnekroen«, Tingvejen.

Typografstævnet i Næstved. Paa Grund af indtrufne Omstændigheder er Dagen for den selskabelige Sammenkomst i Næstved forandret til *Søndag den 11. Juli.* Idet der henvises til foranstaaende foreløbige Program, tilføjes det, at Indbydelser til de respektive Lokalforeninger paa Sjælland og Lolland-Falster vil blive udsendte i indeværende Uge. For Københavns Vedkommende vil Indbydelser blive henlagte i Foreningslokalet.

Hr. P. Fasmer giver med velvillig Assistance af Det fri Teaters Personale en Forestilling paa Wodrofflund Søndag den 25. Juli i Anledning af sit Jubilæum som 25-aarig Dramatiker. Egenlig skulde Forestillingen være givet den 20. Juni, til hvilken Dag Hr. Fasmer havde lejet Forlystelsesstedet, men hans Elskværdighed tillod ham ikke at staa i Vejen for Den typografiske Forenings Stiftelsesfest.

Faktor Scheibler, Forfatter til Lære- og Mønsterbog for Typografer o. fl. a. Fagskrifter, er bleven optagen som Kompagnon i Firmaet W. C. Fabritius & Sønner i Kristiania.

Tapre Soldater. *Dsk. Bogtrykkertid.* fortæller, at ved en Ildebrand for nogen Tid siden paa *Oder Zeitungs* Papirloft antændtes ogsaa Sætteriets Loft, og Vandet drev ned i Lokalet, men ikke desto mindre skyede de uforknytte Sættere hverken Ild eller Vand, men blev roligt staaende ved deres Arbejde og skaffede Bladet færdigt i rette Tid.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 9. Maj. Alle mødt. FORMANDEN refererede forskellige Trykkeriforhold. Fra det i forrige Møde omtalte Medlem, der havde forladt sin Plads i Utide og efterladende Gæld, forelaa en Skrivelse, i hvilken Vedkommende argumenterede, at det nævnte Forhold maatte betragtes som en privat Sag; Styrelsen var ikke enig med ham heri, og vedtog, at nævnte Medlem havde fortabt sin Nyderet indtil Gælden var betalt, samt at Firmaet, hvorfra Klagen var fremkommen, underrettedes om Styrelsens Standpunkt. — Et Medlem, der havde afstedkommet Uro i Lokalet, havde anmodet om personlig at maatte forsvare sin Sag for Repræsentantskabet. Tiltraadtes. — Et Medlem havde uden Opsigelse forladt Arbejdet efter at have modtaget et Laan af sin Principal; da Vedkommende fra tidligere Tid havde forskellige Meriter paa sin Samvittighed, henvistes Sagen til Repræsentantskabet. — Nogle Tarifspørgsmaal diskuteredes. — Nogle Medlemmer i et herværende Dagblad havde nægtet at efterkomme en af Repræsentantskabet truffen Afgørelse med Hensyn til Arbejdstidens Overholdelse; det vedtoges foreløbig at tilstille de nævnte Medlemmer en skriftlig Paamindelse. — Styrelsen besluttede i Anledning af Skræderstrejken at fremkomme med et Opraab til Medlemmerne om ved *frivillige* Bidrag at skaane Hovedkassen, saaledes, at hvad der manglede ved Indsamlingen i den Sum, Foreningen havde at yde, udrededes af Hovedkassen. — I Anledning af Foreningens forestaaende Stiftelsesfest vedtoges det at opfordre Repræsentantskabet til at vælge to Medlemmer til sammen med Gustav Clausen, valgt af Styrelsen, at danne et Festudvalg. — Fra Styrelsen for Enkekassen var fremkommet en fornyet Anmodning om fri Annoncering i *Typ.-Tid.*; det besluttedes at sende Skrivelsen til Hovedbestyrelsens Erklæring.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. C. KNUDSEN. I Morgen: Hr. H. JESSEN.

Biblioteket er aabent Torsdag den 13., Torsdag den 20. og Mandag den 31. Maj kun for Indlevering af Bøger.

Hjælpekassernes Styrelse holder Møde Søndag den 16. ds. i »Stjærnekroen« paa Amager efter Medlemsmødet dersteds. FORM.

Festudvalget bedes møde paa Søndag Kl. 10 paa »Søfryd«. GUSTAV CLAUSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Johannes Petersen (Keller), udlært s. Sted 27/9 91 (fra Ny typ. Forening). Kvindeafd.: Samuelsens Hustru Dagmar Petra Henrika. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 1065 (Dsk. t. F.), Valdemar Larsen (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I Dag er udsendt til samtlige Lokalformænd Stemmesedler ang. H. P. Hansens Optagelse i Foreningen, der maa være tilbagesendte senest *den 16. Maj.*

Kolding, den 9. Maj 1897. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

5. Maj: *Nykøbing M., Ribe* og *Brønderslev.*
I Dag mangler: *Faaborg.*
Kolding, den 11. Maj 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Silkeborg, Johannes Jensen, udlært 1/5 97 i Silkeborg Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Rettelse. I forrige Nr. er under »Ny Medlemmer« fra Ringsted anført: Chr. Christophersen, udl. i Folketid. og H. C. Hansen, udl. i Sjællp. Lærestedet er det omvendte, og den Sidstnævnte har aflagt Svendeprøven.

Tiltraadte: Kalundborg, 939, Chr. Ryberg fra Odense (Kal. Dgbl.). Nyborg, 344, Einar Christensen fra Helsingør (Schønemann).
Bortrejst: Assens, 1170, Anders Clemmensen til Pl. i Odense.
Udslettet: Ringsted, 888, Vald. A. Hansen (Restance).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 præcis fortsættes Indøvelsen af Gades »Viborg Domkirke«, Kor med Orkester. STYRELSEN.

T. S. I Aften (Torsdag) ingen Gymnastik. Boldspil Store Bededags Morgen Kl. 8. — *Ekstraordinær Generalforsamling* afholdes i *Thalia Lørdag Aften d. 22. Maj Kl. 7½.* Dagsorden: 1) Forslag om Tilslutning til Oprettelsen af ét stort Idræts-Forbund for Arbejdere. 2) Sommersportsfesten. 3) Eventuelt. — Alle maa møde. *Styrelsen.*

T. C. C. Store Bededag Tur til Maaløv gennem Haresköven. Start Trianglen Kl. 9. Køref. Chr. Hansen og Juel-Sørensen.

Søndag Tur til Roskilde og Boserup. Start Frederiksberg Runddel Kl. 8. Køref. N. Nielsen og C. Christensen.

Styrelsen bedes møde i Aften (Torsdag) Kl. 9½ i Admiralgade 19.

Korrespondance.

Hr. F. K. MADSEN. Desværre for sent til dette Numer.

Referatet fra Repræsentantskabsmødet og Trykkerforeningens Generalforsamling maa, paa Grund af Pladsmangel, vente til næste Nr.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 20
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 21. Maj 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Fra *Aalborg* Lokalafdeling er der indløbet Meddelelse om, at Blokaden af Bladet *Nordjylland* er hævet, idet samtlige under Strejken Antagne er afskedigede.

Derimod er Tilgangen til *Odder* og *Roskilde* fremdeles lukket.

København og Kolding, 20. Maj 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Arbejdet paa Grundlovsdagen.

Fra et Par ærede Medlemmer har vi — foranlediget af den lille Notits om Arbejderpartiets Indstilling af Grundlovsfesten — modtaget Artikler, der med Held søger at godtgøre, at *Grundlovsdagen ogsaa i Aar er Helligdag fra Kl. 12 Middag*, og at den Undtagelseslov, som Grundlovsdagen ved at falde paa Pinselørdag har foranlediget vedtaget af Rigsdagen, i Virkeligheden kun gælder Handelsstanden.

Vi anfører her den mest udførlige Omtale af denne Sag:

I sidste Nr. af *Typ. Tid.* findes en lille Notits om, at Arbejderpartiet paa Grund af, at »Grundlovsdagen ikke i Aar er Helligdag«, ingen Fest afholder. Denne Meddelelse kunde misforstaas. Da der tillige — efter hvad jeg er bleven fortalt — paa det sidst afholdte Repræsentantmøde er bleven udtalt, »at Grundlovsdagen i Aar er en almindelig Arbejdsdag«, udbeder jeg mig Plads for følgende:

Under 23. April 1897 vedtog Rigsdagen en »Lov om Ændring i Lov af 1. April 1891 om den offenlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt paa Grundlovsdagen.«

Denne Ændring gaar kun ud over § 1 i nævnte Lov, og lyder i sin Helhed saaledes:

»Bestemmelserne i nærværende Lovs (dvs. Loven af 1. April 1891) § 1 og 3 skulle gælde for Grundslovsdagen den 5. Juni fra Kl. 12 Middag, dog at Bestemmelserne i § 1 ikke kommer til Anvendelse, naar Grundlovsdagen falder paa Lørdagen før Pinse.«

Saavidt Ændringen.

§ 1 i Lov af 1. April 1891 lyder saaledes:

»Det i Lov af 7. April 1876 om den offenlige Fred paa Folkekirkens Helligdage § 2 indeholdte Forbud mod Køben og Sælgen saavel paa Gader og andre offenlige Pladser som i de Handlendes og andre Næringsdrivendes Butiker saavel som Bestemmelsen om, at disse skal holdes lukkede, skal for Fremtiden omfatte hele Tiden efter Kl. 9 Morgen. Dette Forbud skal ogsaa omfatte Foreninger, der, selv om Næringsadkomst ikke maatte være nødvendig til Udøvelsen af deres Virksomhed, dog holder Udleveringssted aabent for deres Medlemmer. Dog gælder disse Bestemmelser ikke efter Kl. 4 Eftermiddag paa Søndagen — — — — —«

Som man vil sé, berører den foretagne Ændring aldeles ikke Arbejdet i Fabriker eller paa Værksteder, der først findes omtalt i den citerede Lovs § 3, og *Arbejdet i Fabriker og Værksteder skal derfor — selv om Grundlovsdagen falder paa Pinselørdag — være afsluttet Kl. 12 Middag.* V. R. L.

Ihvorvel vi ikke efter dette nærede ringeste Tvivl om Rigtigheden af Lovens Ordlyd og den korrekte Forstaaelse, som deraf maa flyde, henvendte vi os dog til Hr. Folketingsmand og Overretssagfører C. Th. Zahle, der efter sit Skøn godkendte den her fremsatte Mening.

Som Følge deraf slaar vi fast: *Loven er en Undtagelseslov, som kun gælder Handelsstanden*, der da ogsaa er den eneste, som har andraget om den. *Haandværk og Fabriksdrift berører den ikke.*

Resultatet for vort Fag: **Arbejdets Ophør Kl. 12 Middag og Helligdagsbetaling, hvis Arbejde forlanges efter den Tid.**

Sejr i „Nordjylland".

Efter Meddelelse til os fra Aalborg har Kampen mod Hr. Branners Blad endelig baaret Frugt, idet *Strejkebryderen Will. Christensen og alle hans kvindelige Bundsforvandte er hældte ud i Lørdags* og den tidligere Faktor Carl Christensen med samt de gamle Svende, som ønskede at vende tilbage, har overtaget Virksomheden.

Hr. Branner, der er bleven Protokolfører i Københavns Kriminal- og Politiret, ligger i Underhandlinger om Salg af Bladet, og har formodenlig været paa det Rene med, at Trykkeriets Værdi just ikke vilde stige ved Fremvisningen af den Arbejdsstyrke, han havde erhværvet, og den Ødelæggelse, der var anrettet.

Svendene stillede før Nyantagelsen de gamle Vilkaar op og forlangte, at dersom Bladet ikke overgik til anden Ejer inden 1. Juli, skulde Hr. Branner garantere 1 Aars Arbejde for de gamle Arbejdere samt betale 1000 Kr. i Krigsomkostninger, ligesom selvfølgelig hele Strejkebryderstyrken skulde afskediges øjeblikkeligt.

Hr. Sagfører Rafn, der for Tiden har Bladet i Kommission, gik ind paa Betingelserne, og Bladet udkom i Mandags som Svendesats. Men at det ikke bliver nogen let Sag atter at faa Trykkeriet i Orden, siger sig selv. Det skal være ganske forfærdeligt, som der ser ud. 2 store Kasser »Fisk«, sammenfiltrede Bunker af Typer, under Reolerne »Fisk«, i og ved Siden af Kasserne »Fisk« — kort sagt, »Fisk« alle Vegne! Maskinen skrækkeligt farvet ind over det hele, Valserne ubrugelige, Formene gennemfiltrede af Farve og Petroleum, som om der aldrig havde været anvendt Lud eller de havde været skyllede.

Maatte dog *Nordjyllands* Historie tale højt til de Principaler, der endnu tror paa Hensigtsmæssigheden af billig Arbejdskraft og faa dem til at erkende, at naar Skillingen spares, saa ruller Daleren!

Voldgiftsretten.

(Sluttet.)

Fremtraadte Redaktør Dam, der afgav følgende Forklaring:

Vidnet indfandt sig Kl. ca. 7½ Aften den 1. Marts paa Bladets Kontor, hvor da Direktør Bach og d'Hrr. Eiler og Thomsen var tilstede. Han hørte da, umiddelbart efter at han var kommen, at der blev sendt Bud ned til Sætterne, om de vilde komme op paa Bladets Kontor til Forhandling. Der kom imidlertid herpaa det Svar fra Sætterne, at de ikke godt kunde gaa fra deres Pladser, men om Direktør Bach ikke vilde komme ned i Sætteriet. De gik da alle fire ned i Sætteriet, hvor Arbejdet delvis var standset. Der udspandt sig da en Forhandling, under hvilken Direktør Bach og Overretssagfører Thomsen flere Gange spurgte Sætterne, om de vilde nedlægge Arbejdet eller erklære at ville nedlægge Arbejdet. Herpaa blev der givet højst forskellige Svar, idet

nogle af Sætterne svarede Ja, andre Nej og atter andre forholdt sig tavse. Vidnet, som frygtede, at der ikke skulde komme Noget ud af Forhandlingerne, idet begge Parterne var i en noget ophidset Stemning, og som meget ønskede et Resultat for at Bladet kunde komme ud næste Dag som sædvanligt, tog da Ordet og spurgte Sætterne, om de vare enige i at erklære »ikke at ville genoptage Arbejdet, før Bach er gaaet ind paa ikke at lade Arbejde udføre i Tordenskjoldsgade, indtil Voldgiftsrettens Kendelse er falden«. Vidnet husker tydeligt, at hans Spørgsmaal lød saaledes, og er sikker paa, at dette var Indholdet deraf, men tør dog ikke bestemt indestaa for Ordlyden. Det angivne Spørgsmaal rettede Vidnet to Gange til Sætterne, idet han opfordrede dem til at sige imod, hvis de ikke vare enige deri, og der blev ikke protesteret derimod af Nogen. Derefter blev Navnene paa dem, der gik ind derpaa, nedskrevne efter Opraab, og, saa vidt Vidnet véd, bleve alle de tilstedeværende Sætteres Navne saaledes opskrevne. Direktør Bach erklærede derpaa: Arbejd saa igen, saa skal der ikke blive udført noget Arbejde i Tordenskjoldsgade, før Voldgiftsrettens Kendelse er falden, og Sætterne tog da atter fat paa Sætningen. Det er Vidnets Opfattelse, at Sætterne ikke vilde bestille Noget, før Direktør Bach foreløbig gav dem Ret. Sætterne protesterede stadig imod, at de »nedlagde« Arbejdet, idet de gjorde gældende, at de kun »standsede« det, indtil der blev truffet en Overenskomst, og de sagde, at de blev paa deres Pladser.

Adspurgt, om Sætterne kun har villet tvinge Direktør Bach til at bringe Sagen for Voldgiftsretten, eller om de har villet tvinge ham til ikke at lade Arbejde udføre i Tordenskjoldsgade, svarer Vidnet, at der var Strid om, hvem der skulde indbringe Sagen for Voldgiftsretten. Sætterne forlangte, at al Sats skulde sættes paa Kultorvet, indtil Voldgiftsrettens Kendelse faldt, og vilde ikke gaa ind paa indtil da at lade det gaa som begyndt med noget (nyt tilkommet) Arbejde, der blev sat i Tordenskjoldsgade. Direktør Bach vilde nok paa sin Side gaa ind paa Voldgift, men forlangte, at Sætterne skulde indanke Sagen, naar de vilde have en Forandring i, at nogen Sats blev sat i Tordenskjoldsgade.

Paa Forespørgsel erklærer Vidnet, at den hele Forhandling varede ca. 1 Time, fra ca. Kl. 7½ til ca. Kl. 8¾, men tidligere paa Dagen, ved 6-Tiden, havde der været ført Forhandlinger mellem Direktør Bach og to Repræsentanter for Sætterne. Ved Arbejdsstandsningen blev der for hver Sætters Vedkommende spildt ca. 1 Time, men det var ikke videre føleligt for Redaktionen, da den havde Sats staaende. Der fandt intet Overarbejde Sted. Det var ganske vist Meningen, og Direktør Bach havde sagt til Vidnet, at der jo maatte præsteres Overarbejde, men Vidnet glemte at sige det til Faktoren.

Aftraadt.

Typograf O. F. HANSEN fremstod og forklarede, at der om Formiddagen blev indledet Forhandlinger med Direktør Bach i Anledning af, at han lod Arbejde til *Tiden* udføre i Tordenskjoldsgade af Lærlinge. Disse Forhandlinger blev senere fortsatte, og blev der herunder stadig arbejdet som sædvanlig. Da Bestyrelsen for Aktieselskabet tilligemed Redaktør Dam kom ned i Sætteriet, stod Personalet og talte om, hvor Forhandlingerne skulde finde Sted, oppe paa Kontoret eller nede i Sætteriet, men der var iøvrigt indtil dette Tidspunkt blevet arbejdet som sædvanligt, kun med Smaaafbrydelser og Samtale om Striden med Hr. Bach. Medens der blev forhandlet i Sætteriet, var Arbejdet standset, og var den Tid, i hvilken der ikke blev arbejdet, efter Vidnets Formening ca. 20 Minuter. Vidnet præsterede den Dag sit sædvanlige Arbejde. Vidnet hævder, at der ikke har været taget nogen Beslutning om, hvorvidt Arbejdet skulde standses.

Foreholdt Faktor Holmen Petersens Forklaring erklærer Vidnet, at han ikke har hørt nogen anden Besked blive sendt op end den, at de vilde forhandle nede i Sætteriet.

Nogen Beslutning af det Indhold, som af Faktor Holmen Petersen angivet, har ikke foreligget fra Personalets Side, og Vidnet har for sit Vedkommende ikke deltaget i nogen saadan Beslutning.

Aftraadt.

Fremstod Overretssagfører, Folketingsmand TH. THOMSEN, der forklarede, at han sammen med Redaktør Dam, Rentier Eiler og Direktør Bach ved den omhandlede Lejlighed havde begivet sig ned i Sætteriet, og at han der spurgte Sætterne: »Har De nedlagt Arbejdet?« Hertil svarede de alle paa En nær: »Ja«, men da han derpaa foreholdt dem, at det var i Strid med Tarifen og den bestaaende Arbejdsoverenskomst, erklærede Sætterne, at de ikke nedlagde Arbejdet, men kun standsede det, indtil en Overenskomst blev truffen.

Aftraadt.

Fremstod Rentier EILER og forklarede, at han havde været til Stede ved den omhandlede Lejlighed paa Kontoret og der havde hørt Faktoren komme op og sige, at Sætterne ikke vilde bestille Noget. Vidnet gik da tilligemed d'Hrr. Bach, Thomsen og Dam ned i Sætteriet, og han bemærkede der, at Sætterne havde standset Arbejdet, hvorhos han hørte at de udtalte, at de ikke vilde begynde at arbejde, før Hr. Bach gik ind paa ikke at lade Arbejde udføre i Tordenskjoldsgade af Lærlinge.

Nu fremstod samtidig foruden Rentier EILER d'Hrr. BACH og THOMSEN samt Typograferne NIELSEN, HANSEN, JANNS og LARSEN.

Direktør BACH gennemgik den af *Tidens* Sætterpersonale til Retten sendte Svarskrivelse paa hans Klage og benægtede dens Rigtighed, særligt den deri givne Fremstilling med Hensyn til Arbejdsnedlæggelsen.

Foreholdt Faktor Holmen Petersens Forklaring erklærede de fremmødte Typografer, at Faktoren intet Mandat havde haft fra Personalet.

Direktør BACH og Overretssagfører THOMSEN gjorde gældende, at da de kom ned til Sætterne, bestilte disse Intet, hvortil de mødte Typografer bemærkede, at dette for saa vidt er rigtigt, som de stod og forhandlede, da Direktør Bach og de andre Herrer kom ned i Sætteriet.

Direktør BACH: Jeg opfordrede dem to Gange til at optage Arbejdet, men de vægrede sig derved.

Typograf NIELSEN: Direktør Bach sagde det én Gang, og vi protesterede da imod, at vi skulde have nedlagt Arbejdet.

Derefter blev Redaktør Dams Forklaring om det af ham til Sætterne stillede Spørgsmaal foreholdt de mødte Typografer, og Spørgsmaalets Ordlyd blev flere Gange oplæst for dem. De svarede hertil, at de ikke kunde erkende, at Redaktør Dams Spørgsmaal lød som af ham angivet, men at de iøvrigt ikke havde erklæret sig derom. Foreholdt, at deres Navne efter Opraab vare blevne opskrevne som Udtryk for, at de var enige i Erklæringen, bemærkede de, at de kun havde opfattet Navneopraabet som et Middel til at konstatere, hvem der var tilstede, og at de bestandig havde hævdet ikke at have nedlagt Arbejdet.

Derefter fratraadte d'Hrr. Bach, Eiler og Thomsen, og fremstod sammen med de ovennævnte Typografer Faktor HOLMEN PETERSEN.

Forespurgt, hvilken Besked han havde bragt Direktør Bach, svarer Faktor Holmen Petersen, at den lød saaledes: Sætningen vilde ikke blive paabegyndt, før Hr. Bach havde lovet ikke at lade sætte i Tordenskjoldsgade til lavere Betaling.

Heroverfor bemærker Typograf NIELSEN, at Faktoren ikke havde modtaget nogen Anmodning fra Personalet om at bringe en saadan Besked til Direktør Bach.

Faktor HOLMEN PETERSEN udtaler, at han fik denne Besked meddelt af Typograf Møller, der var den ene af de to Repræsentanter for Sætterne, som havde forhandlet med Direktør Bach, og at han opfattede det, som om det var Alles Standpunkt.

Typograf NIELSEN: Typograf Møller var paa dette Tidspunkt ikke Sætternes Tillidsmand, og han (Nielsen) har iøvrigt ogsaa kun forstaaet Møllers Ord saaledes, at det var Meningen dermed, at det ikke kunde nytte yderligere at høre paa Direktør Bachs Forklaringer.

Foreholdt Redaktør Dams ovenanførte Spørgsmaal til Sætterne, erklærer Faktor Holmen Petersen, at han har hørt dette Spørgsmaal blive fremsat, medens de mødte Typografer erklærer, at de ikke har hørt Spørgsmaalet eller i alt Fald ikke har opfattet det paa den af Redaktør Dam angivne Maade.

Vidneafhøringen blev hermed sluttet, og Sagens yderligere Behandling paa Grund af den fremrykkede Tid udsat til et følgende Møde.

— —

V. BERGENHOLZ. EGMONT H. PETERSEN. VALDEMAR CARLSEN.
TH. NIELSEN. O. C. OLSEN. F. K. MADSEN.
LAUR. JENSEN. TH. RASMUSSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Tirsdag den 6. April 1897 holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, LAUR. JENSEN, TH. RASMUSSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, TH. NIELSEN og O. C. OLSEN.

Mødet lededes af NÆSTFORMANDEN, der, efter at Protokollen fra forrige Møde var oplæst og underskreven, paany satte Sag Nr. 3/1897 under Forhandling.

Hr. O. C. OLSEN bemærkede, at det fremgik af de tilvejebragte Oplysninger, at Arbejdet havde været standset i nogen Tid, og at dette var et utvivlsomt Brud paa Tarifen, i hvilken Henseende han henviste til Tarifens § 5.

Hr. F. K. MADSEN udtalte, at den Tid, i hvilken Arbejdet havde været standset, i alt Fald havde været saa kort, at det ikke kunde kaldes en Arbejdsnedlæggelse.

Hr. LAUR. JENSEN var uenig med Hr. O. C. Olsen i Opfattelsen af Tarifens § 5, idet der ved Udtrykket »forlade sit Arbejde« i næstsidste Punktum af Paragrafen var tænkt paa: at gaa bort i eget Ærinde. Der kunde derfor kun være Tale om Anvendelse af Paragrafens Bestemmelse om Forsømmelse af Arbejdstiden uden gyldig Grund, men en saadan Forsømmelse havde ikke foreligget, hvorfor han formente, at der ikke forelaa noget Tarifbrud.

Hr. O. C. OLSEN fastholdt sin Opfattelse af Tarifens § 5, idet han gjorde gældende, at Sætternes Forhold baade faldt ind under næstsidste Punktum og Bestemmelsen om Forsømmelse af Arbejdstiden.

Hr. TH. NIELSEN betragtede det som afgørende, at Sætterne, i Stedet for at forhandle med Direktør Bach, havde stillet denne et Ultimatum, hvorved de havde tvunget ham til at handle i deres Favør, indtil en Afgørelse af Retten var truffen. Dette var aldeles utilladeligt og tarifstridigt. Han gjorde derhos opmærksom paa, at det i Tordenskjoldsgade ved Lærlinge udførte Arbejde var nyt tilkommet Arbejde i Anledning af Bladets Udvidelse, hvorfor Sætterne, der stadig beskæftigedes i samme Antal og paa samme Vilkaar som tidligere, ikke havde nogen Grund til at beklage sig og endnu mindre nogen Ret til at tvinge Direktør Bach til at give efter for deres Forlangende, saaledes som det var sket.

NÆSTFORMANDEN udtalte, at man ved Bedømmelsen af Sætternes Optræden maatte tage Hensyn til den hele ufordragelige Maade, hvorpaa Direktør Bach optraadte, og hvorved en rolig Forhandling umuliggjordes. Han henviste i saa Henseende til de af de fremlagte Skrivelser fremgaaende Oplysninger og til, at Direktør Bach havde givet Faktoren

Ordre til at nægte Sætterne Tilladelse til at forlade Sætteriet, saaledes at de kunde møde til den fastsatte Tid i Voldgiftsretten i forrige Møde, skønt det kun drejede sig om ½ Time, at Direktør Bach under Afhøringen af Vidnerne, medens han opholdt sig sammen med Sætterne i Forværelset, havde brugt saa stærke Udtryk om disse, at Redaktør Dam havde maattet lægge sig imellem, og at han, straks efter at Faktoren var bleven afhørt, havde i Forværelset spurgt, hvad denne havde forklaret, og, efter at have faaet dette at vide, havde rettet Bebrejdelser til ham for hans Forklaring, saa at Redaktør Dam paany maatte lægge sig imellem. Iøvrigt bemærkede Næstformanden, at det egenlige Stridsspørgsmaal mellem Parterne ikke laa for til Afgørelse, men alene Spørgsmaalet, om der havde været Arbejdsnedlæggelse, og om dette var et Tarifbrud. Man maatte indrømme, at Arbejdet var blevet forsinket, men »forlade Arbejdet« i § 5 i Tarifen betød »forlade Arbejdsstedet«. Han formente iøvrigt, at Tarifens almindelige Bestemmelser ikke var gældende for Bladsætterier.

Hr. CARLSEN fremhævede som efter hans Mening meget karakteriserende og modbevisende Næstformandens Opfattelse, at Sætterne havde vægret sig ved at komme op og forhandle med Direktør Bach paa Kontoret og ligefrem tvunget ham til at indfinde sig i Sætteriet til Forhandling.

Hr. F. K. MADSEN stillede derpaa følgende Forslag:

»Da der ved Vidneafhøringen ikke er fremkommet Beviser for, at Personalet i Dagbladet *Tiden* har nedlagt Arbejdet, dømmer Retten saaledes i Sagen Nr. 3/1897:

Dagbladet *Tidens* Personale frifindes«,

og NÆSTFORMANDEN følgende Forslag:

»Da det i Følge de Retten ved Parternes Indlæg og Vidneforhør af forskellige i Sagen implicerede Personer fremskaffede Oplysninger ikke findes bevist, at *Tidens* Sætterpersonale har brudt Tarifens Bestemmelser eller den mellem Bladet *Tiden* og Personalet bestaaende Overenskomst, dømmer Retten saaledes i Sagen:

Bladet *Tidens* Sætterpersonale frifindes«.

Det af Hr. F. K. Madsen stillede Forslag blev først sat under Afstemning og forkastedes med 4 Stemmer mod 4.

Derefter blev det af Næstformanden stillede Forslag sat under Afstemning og ligeledes forkastet med 4 Stemmer mod 4.

D'Hrr. TH. NIELSEN og CARLSEN stillede derpaa følgende Forslag:

»Da Dagbladet *Tidens* Sættere i Stedet for at henvende sig til Voldgiftsretten med Klage, naar de mente sig brøstholdne ved de Bestemmelser, som Direktør Bach tog med Hensyn til Sætningen af *Tiden*, ved Trusel om Arbejdsstandsning har tvunget Direktør Bach til at rette sig efter deres Opfattelse, forinden Voldgiftsrettens Afgørelse forelaa, skønner Voldgiftsretten, at Sætterne i Dagbladet *Tiden* ved denne deres Arbejdsstandsning har gjort sig skyldige i Tarifbrud og dømmer saaledes:

Sætterpersonalet i Dagbladet *Tiden* har gjort sig skyldigt i Tarifbrud og bør herfor erlægge en Bøde, som dog, da Arbejdsstandsningen ikke medførte noget direkte pekuniært Tab for Arbejdsgiveren, i dette Tilfælde vil kunne ansættes til 10 Kr., som erlægges af En for Alle og Alle for En.«

Dette Forslag blev sat under Afstemning og forkastedes med 4 Stemmer mod 4.

I Henhold til Tarifens § 48 og Forretningsordenens § 8 vil Spørgsmaalet herefter være at afgøre af den af Retten valgte Opmand.

EGMONT H. PETERSEN. VALD. CARLSEN. TH. NIELSEN.
V. BERGENHOLZ. TH. RASMUSSEN. LAUR. JENSEN.
F. K. MADSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Hr. Direktøren.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør GUSTAV CLAUSEN,
Webersgade 4, St.

I Anledning af, at der i det af Dem redigerede Blad *Typograf-Tidende* indeholdes forskellige Artikler, der paa en retsstridig Maade give en fuldstændig urigtig Fremstilling af Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkeriers Forretningsforhold og særlig dets Direktør, Hr. Georg A. Bachs Forretningsførelse, skal jeg som Sagfører for bemældte Selskab og Hr. Bach reservere disses Ret i videste Omfang til at gøre Ansvar gældende mod Bladet for dets hidtidige Retskrænkelse, idet jeg bemærker, at der, saafremt der fra Bladets Side fremkommer Gentagelser af den Art, uopholdelig vil blive indledet retslige Skridt mod Bladet med alle til Raadighed staaende Midler.

København, den 11. Maj 1897.

Ærbødigst
THOMAS THOMSEN.

Hvis overhovedet at offenliggøre Noget er det, som Hr. Bachs Sagfører med saa stor Vægt kalder »retsstridigt« og »Retskrænkelse«, ja da vil vi blive kendt skyldig i vort Forhold overfor Hr. Bach; men er dette ikke Tilfældet, maa Hr. Bach virkelig tilgive os, at vi ikke kan indrømme at have gjort os skyldig i noget *retsstridigt*. Vi har — udover de Sager, Voldsgiftsretten har paadømt — omtalt et Par Tilfælde under Hr. Bachs Arbejdsgivervirksomhed, der var bygget paa Oplysninger, om hvis Sandfærdighed vi ingen Grund havde til at nære Tvivl, i det ene saa meget mindre, som de var fremsatte offenligt i herværende Dagblade, og det kan Hr. Bach — efter vor læge Forstand paa Jurisprudens — ikke hindre. Og hvis der skulde være noget, som er urigtigt eller endog, som paastaas i ovenstaaende Skrivelse, *fuldstændig* urigtigt, da vil Hr. Bach aldrig, lige saa lidt som Andre, finde dette Blad lukket for en Rettelse, der kan tjene Sandheden til Ære. Skulde Hr. B. ikke ville benytte denne mest naturlige Vej, maa vi finde os i at træffe sammen med ham paa det af hans Sagfører bebudede Sted; thi vi hverken vil eller kan dække over Forhold indenfor vort Fag, som Offenliggørelse kan bringe Haab om Bedring i.

Typografernes Cykleklub

afholder *Stiftelsesfest* Torsdag den 27. ds. (Kr. Himmelf.) i **Ballerup Kro.** Billetter til Fællesspisningen à Kr. 1.25 (koldt Bord, Øl og Snaps) faas hos Styrelsen samt hos Kassereren, C. CHRISTENSEN, Adelgade 16, 4. Sal, inden Mandag Aften. Deltagertegn 50 Øre (Punsch og Dans). Børn gratis. Madkurve kan medtages.

Deltagerne i Cykletoget bedes møde ved *Jarmerstaarnet* (Ny Rosenborg) Kl. 9 pr., hvorfra køres over Frederiksdal til Ballerup.

Tog afgaar til Ballerup fra Hovedstationen Kl. 12,25.

Besøgende kan deltage.

Generalforsamlinger og Møder.

Ordinært Repræsentantskabsmøde.

Søndag den 9. Maj 1897. Fraværende med anmældt Forfald: C. A. Christensen, Aug. Petersen, Laur. Jensen, Chr. Sylling. Fraværende uden anmældt Forfald: Chr. Andersen, Joh. Jensen, Chr. Rasmussen.

Punkt 1. Forskellige Meddelelser. a) Paa Grund af en Klage over 2 Medlemmer, der havde opført sig paa en mindre korrekt Maade i Foreningslokalet, vedtoges det at give dem hver ½ Aars Karantæne fra Lokalet. b) Inspektionen i Foreningslokalet diskuteredes.

Punkt 2. Tarifsager. a) Angaaende et Medlem, som paa en ulovlig Maade havde faaet Rejseunderstøttelse udbetalt, men nu havde tilbagebetalt samme, vedtoges det, at Vedkommende skulde have 1 Aars Karantæne fra sine Foreningsrettigheder. b) Et Medlem, som havde forladt sin Plads uden Opsigelse og med »Surkaal«, vedtoges det at fratage Foreningsrettighederne, indtil han havde ordnet Sagen. c) 3 Sættere paa et herværende mindre Trykkeri havde arbejdet 10 Timer om Dagen uden Overarbejds-Godtgørelse. Repræsentantskabet sluttede sig til Styrelsens Forslag: at give de 3 Sættere ½ Aars Karantæne og udtale en Misbilligelse af, at Faktoren, der er Foreningsmedlem, havde tilladt sligt. d) Repræsentantskabet tog derefter Stilling til et Par herværende Blades Forhold.

Punkt 3. Stiftelsesfesten. Styrelsen foreslog at nedsætte et Udvalg, bestaaende af 1 Medlem af Styrelsen og 2 fra Repræsentantskabet. Da Flere blev foreslaaet, valgtes af Repræsentantskabet: Alb. Hansen, Joh. Møller og Will. Sørensen.

Punkt 4. Skræderstrejken. P. LAURITZEN omtalte, at Kassen ikke i Længden kunde vedblive at yde 25 Øre ugenlig pr. Medlem uden at der blev givet noget ekstraordinært Bidrag. Styrelsen foreslaar derfor at støtte Hovedkassen ved en frivillig Indsamling. Efter at forskellige andre Forslag (10 Øre i 4 Uger, 1 pCt. af Arbejdsfortjenesten) var diskuteret, vedtog Repræsentantskabet at slutte sig til Styrelsens Forslag.

Punkt 5. Eventuelt. I Anledning af et Forslag om at yde den afgaaede Formand en Anerkendelse for hans Virksomhed i Foreningens Tjeneste, vedtoges det at lade det nedsatte Festudvalg ordne det Fornødne. b) Under Omtalen af en Forlæggelse af Arbejdstiden, henholdt Repræsentantskabet sig til sine tidligere Udtalelser: at en Forlæggelse af Arbejdstiden indenfor den ordinære kan tillades, men derudover vil der være at betale 50 pCt. efter og 100 pCt. før den ordinære Arbejdstid.

Punkt 6. Valg af Formand for Repræsentantskabet. H. JESSEN valgtes. Mødet hævet.

Nær og fjærn.

Frokost. Den i Anledning af Hr. VICTOR PETERSENS Tilbagetræden som Formand bebudede Frokost afholdes paa *Søndag Kl. 10¾ i »Gimle«, Grundtvigsvej 14,* ved Landbohøjskolen, og tegner til i alle Henseender at skulle blive vellykket, hvortil ikke mindst vil bidrage, at Gutenberg-Koret møder in pleno.

Medlemmer, som maatte ønske at deltage, kan endnu i Dag meddele dette til Gustav Clausen, Webersgade 4. I Morgen absolut for sent.

»Valgrøre«. Hr. F. K. MADSEN har meddelt os, at han ikke med Betegnelsen »rette Lys« har ment noget om Clausens Person ufordelagtigt, men at han kun har sigtet til en Antagelse om, at Clausens efter hans Skøn mindre hensynsfulde Omtale af andre Medlemmer vilde skade Sammenslutningen, og dermed den Position, Clausen som Forslagets Stiller har opnaaet. Da dette bliver en Skønssag, og Clausen gærne vil nære den Tro om sine Medarbejdere i Ledelsen, at de deler sig mere efter Sagerne end efter Personer, vil en yderligere Diskussion herom være ørkesløs og uden særlig Interesse for Andre, end de to Herrer selv. Naar hertil kommer, at Bladet for nærværende Tid savner Plads til den Art Polemik, vil man ikke undre sig over, at begge Parter indstiller den.

Lægekres-Mødet paa Amager havde kun samlet 9 Medlemmer af Kresens 28 — hvad det gode Sommervejr vel havde nogen Skyld i. Af disse 9 stemte 5 for at blive ved det gamle, medens de 4 gærne vilde have en særlig Lægekres.

25 Aars Jubilæum ved *Jyllandsposten* kan Faktor J. LANGMACK fejre paa Fredag, den 21. Maj.

Sommerferie. Den aarlig tilbagevendende 8 Dages Sommerferie, som *Jyllandsposten* giver sit Personale, paabegyndes den 30. ds.

Typografernes Cycleklub. Som det vil ses af omstaaende Annonce, har Klubben udsat sin Stiftelsesfest for ikke at gøre noget Skaar i Fællesspisningen paa Søndag. Festen, som afholdes i Ballerup Kro Kristi Himmelfartsdag, tegner til at blive meget vellykket, idet største Delen af Billetterne allerede er solgt. For Familjers Vedkommende er det ordnet saaledes, at Madkurve kan medtages og nydes i den meget store Have, og hvis Vejret ikke skulde vise sig efter Ønske, staar Kroens hyggelige Lokaler til Afbenyttelse. Tog afgaar fra København Kl. 12.25 Middag. Vi ønsker Deltagerne en lige saa munter Dag som forrige Aar.

En stor Fallit. Under denne Rubrik skriver *Fredericia Dagblad*, at Fabrikant ARNOLD MELCHIOR den 4. ds. har overgivet sit Bo til Konkursbehandling. Passiva skal udgøre 1/4 Million.

Baade Typografer og Bogbindere var, som bekendt, i Konflikt med Hr. Melchior paa Grund af de daarlige Arbejdsforhold, der herskede i hans Fabrik.

Dødsfald. HANS CHR. MATHIAS SONNE var født paa Bornholm den 10/7 1849. Han kom som ung Svend i 70'erne til København, hvor han bl. a. arbejdede hos Sally B. Salomon og Schultz. Han var med i Strejken 1876, og hørte paa den Tid til det glade Kor, der havde mange Venner i Typografernes Selskabsliv. Senere trak han sig, hurtig trættet, tilbage og forsumpede ganske i det Schultz'ske Officin. Hertil bidrog maaske meget den Svaghed, han i mange Aar led af, en asthmastisk Bronchitis, som nu har dræbt ham. Sonne blev kun 47 Aar.

Kasseeftersyn.

Ved et af Undertegnede den 10. Maj foretaget uventet Kasseeftersyn udviste de forskellige Kasser følgende Beholdninger:

Indtægt:

Kassebeholdning ved Regnskabets Afslutning	Kr.	3319.18
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen	-	11877.54
Tilbagebetalte Laan	-	6.00
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	5116.39
Reservefondens Kassebeholdning	-	11922.78
Rejsekassens do.	-	2820.00
Samlet Indtægt	Kr.	39207.04

Udgift.

Bidrag til Lokalafdelingerne (Januar Kvartal)	Kr.	1352.86
do. - do. (April do.)	-	447.46
Udgifter i Hovedkassen	-	813.96
do. af Reservefond	-	890.57
do. - Rejsekassen	-	183.69
Begravelseskassens Beholdning	-	12119.44
Reservefondens Beholdning (Dsk. t. F.)	-	4145.15
Typografernes Reservefonds Beholdning	-	11773.11
do. Rejsekassers do.	-	3578.68
Depositum hos Det foren. Dampskibsselskab	-	500.00
Kassebeholdning i Hovedkassen den 10. Maj	-	3402.02
Samlet Udgift	Kr.	39207.04

At ovennævnte Beholdninger var tilstede, bevidne vi med vore Underskrifter.

Kolding, den 10. Maj 1897.

F. GROTH. H. P. RABEN.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 10. Maj. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Formanden afgav forskellige Meddelelser. Et nyt Medlem, hvis Lungespidser er angrebne, vil ikke kunne erholde Sygeunderstøttelse for Brystsyge. Fire Lokalforeninger havde indsendt Regnskabet efter den lovbefalede Frist. *Faaborg* var endnu ikke kommen, hvorfor det vedtoges at idømme denne Mulkten.

2. Roskilde Lokalafdeling spørger om læmpelige Indtrædelsesvilkaar for et tidligere Medlem. Hvis han intet skylder til Foreningen: 4 Kr.

3. Angaaende en Sygeunderstøttelsessag vedtoges det at indhente nærmere Oplysninger.

4. Det vedtoges at foretage et Kasseeftersyn hos Hovedkassereren.

5. Formanden anmoder om Lov til at anskaffe en Brevvægt. Bevilgedes.

6. Det vedtoges, da Den typ. Forening laa inde med Materiale til Rejsebøger, at benytte dette og supplere det med de separate Skemaer, som vore Medlemsbøger indeholder.

Mandag den 17. Maj. Fraværende med Forfald: THUESEN.

1. Typograf Frederiksen, Ringsted, har mistet sin Hustru og erholdt 100 Kr. i Begravelseshjælp. Et Medlem af Skanderborg Lokalafd. har erholdt Tilladelse til at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse i Aarhus.

2. Fællesstyrelsens Medlemmer meddelte bl. a. den glædelige Nyhed, at *Nordjylland* havde kapituleret, at samtlige Blokadebrydere og Piger var fjærnede og at den gamle Faktor og Personale havde holdt sit Indtog blandt lutter Fiskebunker.

3. Groth og Raben gav Meddelelse om et foretaget Kasseeftersyn. Alt i Orden.

4. Andragende fra Enkekassen i København om gratis Avertering i *Typ.-Tid.* — Hovedbestyrelsen fandt ingen Anledning til at fravige sit tidligere Standpunkt i denne Sag. (Vor Begravelseskasse deltager med 1/5 af Administrationen, herunder Udgifter til *Typ.-Tid.* = 1/10 af Trykningsomkostningerne.)

5. Afstemningen over H. P. Hansens Optagelse. Der var afgivet 449 Stemmesedler, deraf 332 Ja, 103 Nej, 14 »blanke« eller »Stemmer ikke«. Fra Herning, Kalundborg, Roskilde, Svendborg og Varde var ingen Stemmesedler indsendte. — H. P. Hansen er altsaa optaget i Foreningen fra 17. Maj med 2 Aars Karantæne. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. F. F. E. NIELSEN. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

Tandlægen. Som saadan er antagen Cand. med. & kir., prakt. Tandlæge **Angel**, Østergade 61, 2, træffes her fra Kl. 11—4 og desuden fra 9—10½ Fm. og 4—6 Eftm. i afdøde Tandlæge Carstensens Klinik, Jærnbanegade 5, 1. Medlemmerne behandles til de samme moderate Priser, som vare gældende hos Tandlæge Carstensen.

Ny Medlemmer: Trykker Adolf Vilhelm N. Grøntved (Kihl & Langk.) udl. s. St. 19/4 97 og (i Kvindeafd.) Lærling Axel Martin Th. Barckow (Hohlenberg). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udslettet (for Restance): Vald. Kany & Hustru.

Fortegnelse over de frivillige Bidrag til **Skræderstrejken** kommer i næste Numer.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

15. Maj: *Faaborg.*

Hermed ere samtlige Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 18. Maj 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Roskilde, Albert Nielsen, udl. 1/5 97 i Rosk. Avis efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Aarhus, Jens Johan Christensen Lund, udl. hos Kjeldsen i Odder efter 5 Aars Lære (arb. i Aarhus). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 pr. øves »Viborg Domkirke«. STYRELSEN.

Enkekassen. *Nyt Medlem:* Marius Emil Andersen-Toft (A. Holm). Kassererkontoret, Kattesund 12, hver Dag (Sønd. undt.) fra 1—2. A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fredensborg over Humlebæk. Start: Trianglen Kl. 7. Køref. Th. Rasmussen og A. Michelsen.

Tirsdagen den 18. ds. afgik ved Døden min gode Mand, Typograf **Hans Christian Mathias Sonne**, i en Alder af 47 Aar, hvilket herved meddeles Slægt og Venner.

Begravelsen vil foregaa fra Fasankirkegaardens søndre Kapel Søndagen den 23. ds. Kl. 1½.

Paa Familiens og egne Vegne ANNA SONNE.

En flink og paalidelig **Akcidens-Sætter,** der, om fornødent, kan deltage i Trykning, kan faa Plads straks i et større Provins-Trykkeri. Billet mrkt. »22« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Typograf **Magnus Lempcke** fra Korsør bedes opgive sin Adresse til Former ANTHON HANSEN fra Nakskov, nu i Holbæk.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 21
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 28. Maj 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Fremad!

Stilstand er for unge Hjærter Døden — — —

STILSTAND! Uden Tvivl det mest betegnende Udtryk for Foreningslivet i Provinserne i de sidste Aar! Ikke Gnist af Fart i vor Bevægelse! Ingen nye Tanker! Ikke Spor af Tegn til Fremgang!

Vort Organ bærer synlige Spor deraf. Aldrig — meget sjældent i hvert Fald — ser vi noget, hverken fra den ene eller anden Lejr i Provinserne.

Kun Københavnerne fylder Bladet med Stof, og holder i denne Tid Storvask i det Blad, der *burde* være for lille til sligt.

Men hvad — Stof maa Redaktøren jo skaffe, og naar 600 Medlemmer i Provinserne ikke gider røre sig, kan man ikke sige stort til, at vore københavnske Kolleger »gør sig rene« i Spalterne.

— — —

Det er nu et Aar siden nogle festlig-alvorlige Sammenkomster i Provinserne slog til Lyd for *Centralisationen*. Det endte som bekendt med Mødet i Aarhus, hvor samtlige de i Sagen interesserede Parter var tilstede, og skønt man jo nok kunde spore en vis Lunkenhed fra flere Sider, haabede man dog, at Tanken vilde vinde Tilslutning hos det store Flertal af Landets Typografer — *hvis der blev taget fat paa Opgaven med virkelig Lyst og Interesse.*

Men denne Interesse har sikkert manglet i altfor høj Grad hos Flertallet af de Styrende indenfor de forskellige Foreninger, thi ellers er det ufatteligt, at der kan hengaa et helt Aar uden at Sagen synes at være kommen et eneste Skridt længere.

Ved at gennemgaa hele Centralisationshistorien faar man det Indtryk, at denne Bevægelse har haft flere lunkne Venner end egenlige Modstandere, og at netop som Følge heraf er hele Historien endt i en Undersøgelseskommission, hvor samtlige »Undersøgere« har boret Hovedet saa langt ned, at det er umuligt at hale dem op deraf igen.

Men for vor Organisations Skyld er det da paa sin Plads at spørge de vise Mænd:

Hvor er Centralisationsforslaget blevet af?

Lad os dog faa »Undersøgelsesmændene« frem af Posen og endelig en Gang faa ren Besked paa, om »Granskerne« helt har fortæret Forslaget eller om der er levnet en Smule, hvorpaa der kan bygges videre.

Vor Hovedbestyrelse, der udmærker sig ved en ganske storartet Besindighed, burde for en Gangs Skyld stramme sig op og fordre, at *nu* skal det have en Ende.

En saadan Opstrammer var fuldt ud paa sin Plads, saa meget mere, som de lunkne Venner ikke behøver at frygte for, at det Hele skal blive til noget. Vi véd, at Ny typ. Forening og Trykkerforeningen ikke gaar med, og efter den Hurtighed, man har været Vidne til fra vor Ledelses Side, kan man rolig forudsige, at Flertallet af vore Medlemmer er blevet »sløvet« for Tanken — til fuld Tilfredshed for baade Modstandere og »Venner«.

— — —

Dansk typ. Forening har imidlertid ikke Raad til at »sløse« Tiden hen og lade fem være lige. Vi maa arbejde paa at styrke vor Organisation og foretage de Forbedringer, som enhver Organisation maa undergaa, hvis den skal gaa frem.

Her sigter jeg først og fremmest til *et Repræsentantmøde,* som vilde være i Stand til ikke alene at bringe Liv i vor Organisation ved et personligt Samvær om alvorlige Sager, men som ogsaa kunde bringe fuld Klarhed over Stillingen indenfor vor Forening. Og vi kunde paa et saadant Møde ikke alene høste Erfaring over den Tid, der er gaaet, men ogsaa lægge Plan for Fremtidens Arbejde. Vel koster et Repræsentantmøde en Del Penge, men vi bør ikke se paa Skillingen og lade Daleren springe. De tilsyneladende gode Konjunkturer i vort Fag bør vi benytte og se at opnaa noget, medens Tiden er gunstig for os.

Medens alle andre Fag handler, saasnart der er mindste Udsigt til et gunstigt Resultat, saa har vi faaet den Vane ikke en Gang at sige noget, men helt tie stille og lade Tilfældet raade. Netop et Repræsentantmøde er Stedet til at drøfte, *hvorledes den med Principalerne sluttede Overenskomst har virket,* søge at rette her og der, og saa lægge en ny Plan, der kan bringe os videre. Vi maa have Klarhed over, hvorledes Kollegerne har forstaaet at udnytte denne Overenskomst, og gøre det yderligere klart for alle, at der er meget, der endnu skal gøres, forinden vi kan lægge os til Ro.

Vore Love trænger i høj Grad til en Revision for at bringes i Overensstemmelse med de Beslutninger, der senere er taget.

Spørgsmaalet om *Formandens Løn* maa ligeledes tages under Overvejelse. Det er en ren Skandale, at vi ikke yder mere end 100 Kr. aarlig til vor Organisations Leder; thi vi kan jo dog sige os selv, at denne Sum er altfor ringe i Forhold til det Arbejde, der maa udføres. Det giver heller ikke Lyst eller Fart i Arbejdet, naar Lederen af vor Organisation maa nøjes med en Løn, der kun er en Brøkdel af, hvad andre, lignende Organisationer maa yde for dette Arbejde.

Tanken om *Hovedbestyrelsens Flytning eller en forandret Sammensætning af denne* trænger ogsaa til en grundig og snarlig Drøftelse. Det er jo en gammel Historie, at naar Hovedbestyrelsen har haft Sæde en Del Aar i en By, er det vanskeligt at faa Pladserne besatte — de fleste vil jo helst være fri for Arbejdet — og efterhaanden kan det blive en ren Umulighed at faa en Hovedbestyrelse, der med virkelig Dygtighed og Interesse vil varetage Medlemmernes Interesser.

Maaske vilde det derfor være heldigt at faa Hovedbestyrelsens Sammensætning forandret, saa at denne blev sammensat fra forskellige Dele af Landet, der da samledes 1 eller 2 Gange aarlig til Drøftelse af Foreningens Anliggender. Og ud af denne Bestyrelse kunde der vælges et Forretningsudvalg, som ledede det administrative Arbejde.

I korte Træk har jeg her angivet, hvad jeg mener, vi skal beskæftige os med og tage op til Drøftelse i *Typ.-Tid.* Lad os faa de forskellige Meninger at høre — dertil har vi vort Blad. Naar Centralisationen synes »død og magtesløs« — takket være »Venner« og Modstandere — saa er der ingen Grund for Medlemmerne til vedblivende at tage den med Ro og for Resten gruble over Tidens mærkelige Tildragelser. Der er tværtimod al Anledning for Medlemmerne til at vise, at der er en alvorlig Vilje til at gøre et Arbejde for vor Organisation, og at vi derfor ønsker at komme sammen til Drøftelse af

Interesser, der ligger os nær, for ogsaa herved at faa Sløvheden udryddet og Vejen banet for Fremskridt i vort Fag.

Lad den Tanke aldrig faa Rod, at vi overlader Arbejdet til enkelte Mænd. Det sundeste og varigste Organisationsarbejde er det, der øves af Medlemmerne selv. L. V.

Vi finder os foranlediget til at svare den ærede Indsender paa Efterlysningen om Sammenslutningsforslaget, at dette er i god Behold, men at Medlemmernes Afstemning over det, som efter den oprindelige Bestemmelse skulde have fundet Sted i Slutningen af sidste Aar eller Begyndelsen af dette, blev udsat, indtil Berettigelsen af den fra de citerede Venner i sidste Øjeblik rejste Tvivl om Begravelseskassernes Soliditet for det foreslaaede Kontingent er bleven be- eller afkræftet ved sagkyndig Beregning. Denne vil antagelig være tilendebragt i Slutningen af Juni, og ikke længe derefter vil sikkert almindelig Afstemning finde Sted. Sanktioneres herved Forslaget, vil Ledelserne med Kraft tage fat paa Udarbejdelsen af Udkastet til de enklere Lovbestemmelser, som saa et Repræsentantmøde skal beskæftige sig med, ligesom i modsat Tilfælde — bliver Forslaget forkastet — et Repræsentantmødes Afholdelse utvivlsomt vil være nødvendigt for at ordne Dansk typografisk Forenings indre økonomiske Forhold. RED.

Faglig Uddannelse.

NAAR der Tid efter anden fra forskellige Sider lægges saa stor Vægt paa at formaa Lærlingene til at aflægge Svendeprøver, for derigennem paa Basis af Lærlingeloven at tvinge Mestrene til at give deres Lærlinge en forsvarlig Uddannelse, saa er jeg just ikke synderlig begejstret herfor, idet jeg ingenlunde betragter Svendeprøvernes Aflæggelse som et Universalmiddel til at raade Bod paa de skandaløse Lærlingeforhold og derved til at hæve det faglige Niveau.

Det er jo nemlig ikke givet, at en ung Mand, selv om han faar Medaille for Udførelsen af sit Svendestykke, derfor er en god Arbejder; thi denne Kvalifikation kan ikke opnaas ved et enkelt Stykke Arbejde, ved hvis Udførelse Tiden spiller en underordnet Rolle. Nej, dertil kræves praktisk Erfaring, og en saadan opnaas selvfølgelig først gennem længere Tids Arbejde ved Faget. Og naar man desuden véd, at de Fordringer, der fra den vedkommende Borgmesters Side stilles til Svendeprøvernes Kvalitet, er saa ringe, at han, som sket er, kan erklære om en slet udført Svendeprøve, at den er god, ja endog er bedre end meget af det Bogtrykarbejde, der leveres Kommunen, saa kan det ikke bibringe mig Troen paa, at Svendeprøverne vil blive nogen særlig slem »Bussemand« for de Mestre, der er i Besiddelse af den rette Udbyttertrang i en saadan Grad, at de sætter denne meget over deres Forpligtelser til at give deres Lærlinge en god Uddannelse; thi disse vil efter min Formening som Regel kunne lære saa meget, at de vil kunne klare den forlangte Prøve paa en saadan Maade, at Principalen beholder sine Penge og kan skille sig af med den unge Mand, for at antage en anden Spire, som kan begynde, hvor den Anden slap, med at hjælpe Udbytteren i hans Arbejde til Fremme af Smudskonkurrencen indenfor vort Fag.

Samtidig med at jeg indrømmer Nødvendigheden af, at vi benytter os af den Smule Fordel, Lærlingeloven giver med Hensyn til Mesterens Ansvar, tillader jeg mig dog at mene, at der tillige er en anden Vej at gaa, for med Virkning at hæmme den om sig gribende Trang, som visse Principaler har til at udvide deres Lærlingeopdrætningsanstalter. Jeg mener altsaa, at Antallet af Lærlinge skal indskrænkes saaledes, at det staar i et passende Forhold til det Antal Svende, Forretningen beskæftiger, *derfor maa Indførelsen af en Lærlingeskala være et af de Hovedspørgsmaal, hvormed den kommende Tarifkommission vil komme til at beskæftige sig.*

Naar man her i vort Blad har set en forhen bedre Forretning nu ikke generer sig ved at holde 13 Lærlinge til 13 Svende, saa maa alle Svende, og tillige de noble Principaler, der dog heldigvis er det store Flertal, kunne indse, at en saadan Geschæft maa hæmmes med Magt gennem Tarifbestemmelser, da den ikke kan forbedres ad Frivillighedens Vej, fordi dens »Ledelse«, vel sagtens for at holde Skuden paa ret Køl saa længe som muligt og fri den fra at ramle sammen i Smudskonkurrencens Malstrøm, ser sig nødsaget til at arbejde med den »billige« Arbejdskraft i Stedet for at holde voksne Arbejdere og betale denne med en ordenlig Løn for ordenligt Arbejde; men naturligvis fordrer disse jo tillige en ordenlig Behandling, hvad de mindreaarige Lærlinge jo ikke, uden at risikere en Portion »slaaende Argumenter« i modsat Retning, kan gøre Krav paa.

Ogsaa for Provinsernes Vedkommende maa man være paa Vagt for at værne den Smule Tarif, man møjsommeligt har skaffet tilveje; og at dette er nødvendigt, viser den Omstændighed, at den »radikale« Venstreredaktør CHRISTIANSEN i Roskilde, med hvem Organisationerne ogsaa tidligere har haft Strid paa Grund af hans bristende Ævne til at overholde indgaaede Forpligtelser, nu atter har brudt den mellem ham og Organisationen oprettede Overenskomst, i hvilken Lærlingeskalaen er indbefattet. Dette mindre noble Skridt har han gjort for at antage en ny Lærling ud over det i Overenskomsten fastsatte Antal. Forhaabenligt vil det lykkes Organisationen at bibringe Hr. C. Forstaaelsen af, at man ikke godt kan løbe fra sit Ord, fordi det ikke længer passer i Ens Kram at holde det.

Som før bemærket, er en fornuftig Løsning af Lærlingespørgsmaal en Opgave, der maa kunne samle baade Mestre og Svende til en fælles Virksomhed, og der kan vel heller ikke være nogen Tvivl om, at de to Parter i den næste Tarifkommission vil komme til Enighed om at regulere Tilgangen til Faget; thi dette vil formentlig have en hæmmende Indflydelse paa den modbydelige Smudskonkurrense, der nu drives af hensynsløse Egoister, og virke gavnligt for Tilvejebringelsen af sunde og hæderlige Konkurrenceforhold paa Basis af, at der betales Arbejderne en ordenlig Løn for deres Arbejde, saa at det fremtidig ikke alene bliver Arbejdskøberen, der kan føre en menneskeværdig Tilværelse, men at ogsaa Arbejderen i stedse større Grad maa kunne *leve* og ikke som undertiden nu, blot nøjes med at *vegetere*. LAUR. JENSEN.

Konflikten i Odder.

DA Hr. Redaktør Kjeldsen (Odder) vedblivende — trods de gentagne mundtlige Forhandlinger — fastholder sit Standpunkt, i det Hele taget ikke at ville have noget at gøre med typografiske Organisationer, saa er Stillingen derude — i al Fald udadtil — saa temmelig uforandret. Hvorledes det ser ud indadtil hos Hr. K. er jo ikke saa let at sige; men et Par anonyme Annoncer, som afvigte Uge har staaet i *Jyllandsp.* (den ene om en Sætterske, den anden om en »ikke-organiseret« Typograf), og om hvilke vi her i Aarhus har skaffet os Oplysninger, giver os absolut Grund til at tro, at Hr. Redaktøren egenlig ikke er, hvad man saadan kalder glad ved Situationen. Der arbejder for Tiden derude 3 Lærlinge, 2 Kvinder og en Faktor. Det er HANS PETER JENSEN fra Sorø, som har følt sig kvalificeret til at paatage sig sidstnævnte Bestilling. Naa, selvfølgelig er vi her blevne ikke saa lidt bedrøvede paa Chefredaktørens Vegne, idet vi gjorde den Opdagelse, at nævnte unge Hans Peter efter Sigende aldrig har lært Typografiens Mysterier. Naar Hr. Kjeldsen derfor fra en og anden Kunde faar Tryksager sendt Retur som ubrugelige, saa haaber vi, at Manden ikke tager for haardt fat paa den intelligente Faktor — han er jo lovlig undskyldt. A propos — om Lovlighed! Efter de Oplysninger, vi har modtaget om Hr. P. J., har vi paany rettet en skriftlig Henvendelse til Hr. K., som ikke selv er Fagmand, gaaende ud paa at oplyse ham om, at han formentlig staar udenfor Lovens Grund, naar han overlader Uddannelsen af sine Lærlinge til den første den bedste, som udgivet sig for faglig uddannet. I det Hele taget er det jo ikke umuligt, at Manden nu er kommen til Erkendelse af, at det ogsaa økonomisk set alligevel betaler sig bedst at virke under ordnede Forhold. Det er næppe nogen Nytte til at øde Plads med Gengivelse af de mer eller mindre pudsige Situationer, i hvilke Hans Peter er Centrum. Den lille By Odder minder i denne Tid noget om Storstaden under en Strejke, og den glade Ungdom vil sikkert ikke miste »Brøndgraveren« for meget Godt.

Aarhus, den 23. Maj. For Lokalf.: O. V. H.

Paa Gimle.

DEN lille Festivitet i Søndags til Ære for Hr. Victor Petersen var overordenlig vellykket. Det smukt dækkede, med Blomster og Planter pyntede Bord, de for hver Ende af Salen anbragte Bannerduge og Gutenberg-Korets kvikke Velkomstsang, da Festkomitéen, sammen med Hædersgæsten og Den typografiske Forenings nuværende Formand, og fulgt parvis af de øvrige Deltagere, traadte ind, undlod ikke at gøre det gode Første-Indtryk, der i de fleste Tilfælde betinger en Sammenkomsts smukke og afrundede Forløb.

Efter at Deltagerne var bragt til Sæde og var budne Velkommen, afsang man en af den kendte MARTELL forfattet Sang til Ære for Victor Petersen, der slog fortræffeligt an og hvoraf vi hidsætter et af Versene:

Aldrig Du glemte alt hvad Du forpligted',
den Gang Du dig til Foreningen bandt,
aldrig en eneste Time Du svigted',
støt har Du mødt i det Aarspand, der svandt.
Blöt for at finde den heldigste Vending
kæmped' Du ofte og rokkedes ej,
Skuden Du førte trods Braadsø og Brænding,
stor var din Ævne og Villien sejg.

Hr. P. LAURITZEN fik dernæst Ordet og tolkede i en smuk Tale Hovedtrækkene af, hvad Victor Petersen i sin 8-aarige Virksomhed havde udrettet, og paaviste særlig hans klare Maalbevidsthed og uhyre Viljekraft, uden hvilke Egenskaber han paa mange Omraader sikkert vilde have staaet som den ensomme Mand. Fuldtonende, kraftige Hurraraab fulgte af de populære svenske Hib-Hurra'er og saa det lange — underskrev saa tydeligt, som ønskes kunde, Formandens Ord.

Efter at Gutenberg-Koret under stærkt Bifald atter havde diverteret Selskabet med en Sang, fik Hr. VICTOR PETERSEN Ordet. Efter at have takket fór den Opmærksomhed, man havde vist ham, dvælede han i et længere Foredrag over de Begivenheder, der i sin Tid bidrog til at aabne hans Syn for den Uret, som Arbejderstanden led under, og paaviste særlig den befrugtende Indflydelse herpaa, som hans Ophold i Udlandet havde haft. Et vidt Syn og en kraftig Vilje var det, der maatte bære Arbejderne fremad, og han ønskede sluttelig, at Den typografiske Forening maatte være mellem de første Organisationer, som gjorde dette gældende i sit Arbejde. Den typografiske Forening leve! Vældigt Bifald og stærke Hurraraab fulgte denne Skaal.

Da Deltagerne havde pustet lidt, fulgte en af VILMER forfattet Revy-Vise »Fra Observatoriet«, der vakte Latter og Jubel, men hvis Længde anbefaler os at nøjes med et enkelt af de sidste Vers:

Naa, men Tiden løber rask, nu tror jeg næsten,
At jeg passende kan slutte denne Sang,
Dog, en Bøn det har jeg først til Hædersgæsten?
Vent nu lidt med Maden og saa hør en Gang:
Kære Victor! hav Medlidenhed med Ole!
Hvorfor ta'r Du stadig ham saa haardt i Skole?
Herregud, det er en Tjen'ste, Manden viser,
Naar han gærne vil bestemme dine Priser.

Efter Afsyngelsen af denne Sang var Spillet gaaende. Taler og Sange afløste hinanden. Af de første mere officielle nævner vi Hr. P. FASMER, der holdt en humoristisk Tale for Hædersgæsten, Hr. VILH. BERG, der vidste at være i Overensstemmelse med baade nuværende og forhenværende Medlemmer af Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Forening ved at bringe en Hilsen og Tak fra denne, Hr. LAURITZ JENSEN med samme Bud fra Trykkerforeningen, Hr. WILL. SØRENSEN for Gutenberg-Koret, Hr. CHR. SCHOUW for Samarbejdet mellem Koret og Foreningen. Mellem disse Taler faldt Kor- og Solosange, de sidste ved en værdifuld Assistance af d'Hrr. JULIUS ANDERSEN og CHR. SCHOUW; og da Koret paa Opfordring pludselig istemmer Honnørmarschen, rejser samtlige Deltagere sig og defilerer taktfast forbi Hædersgæsten. Et Telegram fra en god Ven i Kolding hilstes med Haandklap og Bifald.

Da Kaffen var serveret, bragtes Bannerne ud i Haven og Deltagerne grupperede sig og blev fotograferede. Men dermed var Festen ikke forbi. Baade i Haven og senere paany i Salen lød Taler og Sange — og Frokosten kunde først ved Femtiden betragtes som tilendebragt.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Søndag den 9. Maj sin halvaarlige Generalforsamling med stor Tilslutning fra Medlemmernes Side. — Til Dirigent valgtes VIGGO HANSEN og til Sekretær V. A. CHRISTOFFERSEN.

1. *Beretning og Regnskabets Godkendelse.* Paa Henstilling af Form. fik Kassereren (V. STEPHENSEN) først Ordet for Fremlæggelsen af Regnskabet; Indtægten havde i det forløbne Halvaar været 2051 Kr. 58 Øre, Udgiften 1617 Kr. 85 Øre, deraf udgivet til Understøttelser 67 Kr., til Arbejdsløshedshjælp 170 Kr., imod 248 Kr. og 243 i to foregaaende Halvaar; Sygehjælpen havde været meget stor, nemlig 218 Kr., imod 84 og 102 Kr. i Halvaaret April—Oktober 94 og Oktober 94—April 95. Til Rejsekassen og Reservefonden var medgaaet henholdsvis 379 Kr. og 353 Kr.; at Udgiften var større til Rejsekassen laa i den forhøjede Rejsehjælp til danske Rejsende; Overskudet fra Maskeballet var, trods de store Udgifter vi i Aar havde til dette, dog 88 Kr. 71 Øre. Omtalte sluttelig de temmelig store Restancer, samt den glædelig Nedgang i de udestaaende Laan. — VIGGO HANSEN anbefalede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse samt henstillede til Styrelsen, at gaa strængere tilværks mod Restanterne, og omtalte særlig et Tilfælde, hvor et Medlem, som stadigt resterede, i Understøttelse havde nydt ca. 80 Kr. i Halvaarets Løb. LAUR. JENSEN lovede paa Styrelsens Vegne at imødekomme Revisionens Ønsker. — Efter nogle Bemærkninger af KASSEREREN godkendtes Regnskabet enstemmig.

Formanden (LAUR. JENSEN) aflagde dernæst Beretning om det forløbne Halvaar, der indledede med fortsatte Forhandlinger om Centralisationsforslaget, idet Aarhus Understøttelsesforening havde stillet Ændringer til dette, hvilke dog af Styrelsen var anset for uakceptable for vort Vedkommende, ikke mindst fordi de gik ud paa, at Hovedbestyrelsens Flertal skulde have Sæde i en Provinsby, hvorved København vilde faa for ringe Indflydelse paa Sagernes Afgørelse. Forud for Generalforsamlingen gik en lille Pennefejde, der resulterede i den af Styrelsen udsendte Redegørelse. Afstemningen over Forslaget var ikke hidtil bleven offenliggjort, fordi man ikke ønskede, at dette skulde paavirke Afgørelsen i de andre Foreninger. Mærkelig nok var der endnu ikke i nogen af disse foretaget Afstemning over Forslaget. Taleren meddelte derpaa Afstemningens Resultat, som det vedtoges foreløbig ikke at publicere og gik derefter over til at omtale forskellige Tarifspørgsmaal, som havde beskæftiget Styrelsen. Den mærkeligste af disse Sager var den, der nylig var afgjort ved Voldgiftsrettens Kendelse i Arbejderens Favør, og hvori en Principal havde fradraget en større Sum for et Fundament til en Diegeltrykspresse, der var sprængt paa Grund af, at Pressen ikke var stærk nok til den Form, der af Principalen, mod Trykkerens Advarsel, begæredes trykt deri. — Angaaende Fællesstyrelsen omtalte Tal. Strejken i Italien, om hvis endelige Forløb Fællesstyrelsens Formand endnu ikke havde erholdt Meddelelse. Danmark havde hertil af Reservefondet udredet 13 Ugers Bidrag à 10 Cent. pr. Medlem. Omtalte dernæst Konflikten i Roskilde, der var udbrudt som Følge af Principalens Brud paa Overenskomsten, ved at antage en Lærling udover det i Lærlingeskalaen fastsatte Antal. — Mindedes sluttelig den i Halvaarets Løb afdøde Kollega, Georg Schmidt, hvem Foreningen havde hædret ved at sende en Krans til hans Kiste og lade Gutenbergbanneret følge ham til Graven. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Beretningen godkendtes enstemmig efter at et Par Forespørgsler fra d'Hrr. TORP og KIEFER var besvarede.

2. *Andragender* fra Enkerne efter Paasche og Samuelsen bevilgedes uden Omtale med de samme Beløb som tidligere.

3. Valg af Formand, to Styrere samt en Revisor. Genvalgt blev LAUR. JENSEN som Formand og A. MICHELSEN som Styrer, medens C. KIEFER og JOHS. TORP valgtes henholdsvis som Styrer og Revisor.

4. *Eventuelt.* Under dette Punkt behandledes og diskuteredes forskellige Sager, bl. a. om Fagskolen, hvilken man ikke fandt Anledning til for Tiden at yde fornyet Tilskud, samt om Ønskeligheden af at faa Tarifen revideret, ligesom det besluttedes at lade Styrelsen foranstalte en Udflugt for Medlemmer med Damer i Løbet af Sommeren samt et Besøg paa Rosenborg.

Nær og fjærn.

Konflikten paa Roskilde Tidende. I Anledning af denne havde de samvirkende Fag- og Arbejderforeninger i Roskilde i Søndags indbudt til offenligt Møde i Hotel »Prinsen«. Her tog Kollegerne L. OLSEN, S. UTKE og M. HANSEN Spørgsmaalet »*Roskilde Tidendes* Redaktør og Arbejderne« under Behandling, og det vellykkede Møde afsluttedes efter en kort Debat med en Resolution, der vedtoges enstemmigt af de ca. 300 Tilhørere. I denne henstilles det til Red. Christjansens politiske Meningsfæller, om de kan være tjent med, at Hr. C. ved sin Optræden overfor Arbejderpartiet gør fremtidigt Samarbejde mellem dette og Venstre ved Valgene i Roskildekresen umuligt.

Hr. C. havde ved Henvendelse til Politimesteren søgt at faa Mødet forbudt, ligesom han ved Strejkens Begyndelse truede med Sagsanlæg for »Forsøg paa at skade ham i hans borgerlige Næring«. C.

Sommerferier. I Slagelse er *Sorø Amtstids.s* Personale atter i Aar blevet tilstaaet Sommerferie. Medens denne tidligere har varet 5 Dage er den i Aar forhøjet til 8 Dage med Udbetaling af 22 Kr. til hver.

— *Kolding Folkeblads* Personale er atter i Aar, uden Anmodning fra Personalets Side, af Ejerinden, Fru M. BERG, tilstaaet 3 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien tager sin Begyndelse i de nærmeste Dage.

— *Politikens* Personale har atter i Aar faaet tilstaaet en 3-Dages Sommerferie uden Afkortning i Ugelønnen. Den begynder 14. Juni.

Kataloget over den danske Bogudstilling i Stockholm foreligger nu. Udstillingen er, som bekendt, ordnet af Forening for Boghaandværk og tæller foruden denne, Fagskolen for Boghaandværk, videnskabelige Selskaber, vore største Forlæggere, vore bedste Kunstnere og 10 Bogtrykkere som Deltagere. Kataloget er trykt i THIELES Bogtrykkeri paa et udmærket karakterfuldt Stykke Papir og fremtræder — uden forøvrigt at være særlig karakteristisk — i et smukt Udstyr. Titelen er tegnet af HANS TEGNER og er fortræffeligt afstemt; kun synes den blegrøde Farve os lidt konditoragtig.

Dødsfald og Jordefærd. Onsdag den 19. Maj afgik ved Døden Typograf N. Chr. HENRIKSEN i Vejle.

Afdøde var født Aar 1869 i den lille Landsby Skovbølling ved Vejle og blev saaledes kun 28 Aar gammel. Han kom i 84 i Lære i Th. Nielsens Bogtrykkeri i Vejle, blev udlært i 88 og har siden da virket i forskellige Trykkerier i denne By. Han var i denne Periode — særlig i Aarene 91, 92 og 93 — stærkt plaget af Sygdom, bl. a. var Gigtfeberen meget slem ved ham, ligesom han led af en Hjærtefejl. Saa syntes det imidlertid, som al Sygdom havde forladt ham, idet han — med Undtagelse af en enkelt Dag — i de sidste tre Aar slet intet har fejlet. Men saa — lige paa en Gang — faldt han sammen. Store Bededags-Aften følte han sig noget mat. Han gik til Sengs. »Jeg vil hvile mig Lørdag og Søndag«, sagde han, »saa er jeg rask igen Mandag«. Mandag kom, men Henriksen var ikke rask. Det blev til Lungebetændelse. Onsdag Eftermiddag forværredes Tilstanden. Gulsot slog sig til, den gamle Hjærtefejl mældte sig, og Kl. 11 om Aftenen havde disse tre Sygdomme i Forening gjort Ende paa hans unge Liv. Han var et sjældent afholdt Menneske, god Kamerat og trofast Kollega.

Henriksen blev begravet i Søndags under stor Deltagelse. Socialdemokratisk Forbunds og Fællesorganisationens Fane, samtlige Kolleger og mange Andre fulgte ham til hans sidste Hvilested, hvor Sangforeningen »Apollo« sang en Afskedshymne og et Musikkorps blæste en Koral. Talrige Kranse — hvoraf skal fremhæves en Palmekrans fra samtlige Kolleger i Byen, en Krans fra Lærlingene paa *Vejle Amts Dagblad* (hans sidste Virkested) og Kranse fra Fællesorganisationen og Socialdemokratisk Forbund — prydede hans Kiste.

Præsten holdt en Tale, Kisten sænkedes i Graven og den kolde, klamme Jord omsluttede en trofast Mand og Fader, som den efterlevende Enke og Barn med Sorg begræder.

Ære være hans Minde! W. J.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 24. Maj. Fraværende med anmældt Forfald: RABEN, THUESEN og WARBERG.

1. Der refereredes en Arbejdsløshedsunderstøttelsessag fra Randers (Filialen Hobro) til Thisted, hvor et Medlem besværede sig over ikke at kunne erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetalt hos nogen af Lokalformændene, skønt han mente at være berettiget til at erholde 4 Ugers Understøttelse. Da han er bleven arbejdsløs i Filialen Hobro, skal Randers Lokalformand tilsende Vedkommende 4 Ugers Understøttelse til Thisted, hvor han nu har Plads. — Da Faaborg-Regnskabet er indkommet den 15. Maj bliver den idømte Mulk altsaa 2 Uger.

2. Fællesstyrelsens Medl. gav Meddelelser fra Aalborg, Rudkøbing og Kolding, i hvilken sidste H. P. Hansen havde faaet Tilladelse til atter at indtræde i Arbejde paa Lith. Anstalt.

3. Chr. Røder, Sorø, andrager om Invalideunderstøttelse. De sædvanlige 50 Kr. bevilgedes.

4. Udskrivelse af Valg til Hovedbestyrelse, Hovedrevisorer og Redaktionsudvalg.

Kolding Lokalafdeling anmoder om at foretage Indstilling af tre Hovedbestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. HVIDTFELDT, TORKILD PETERSEN og WARBERG, der efter Tur fratræder. Tillige paa Formand og Næstformand i Stedet for d'Hrr. HVIDTFELDT og GROTH. (Skønt Formanden som saadan valgtes i Fjor for to Aar, saa udløber hans Mandat som Hovedbestyrelsesmedlem i Aar, og Næstformanden valgtes af og blandt Hovedbestyrelsesmedlemmerne ved Formandsskiftet). Indstillingen er dobbelt.

Køge Lokalafdeling anmodes om at gøre Indstilling til to Hovedrevisorer og en Suppleant.

Slagelse Lokalafdeling paa to Medlemmer til Redaktionsudvalget.

Indstillingerne skal være Hovedbestyrelsen i Hænde senest 31. Maj.

HVIDTFELDT.

Typograf-Sammenkomsten i Næstved

Søndag den 11. Juli 1897.

Tegning til Festen og Betaling for Billetter modtages for Københavns Vedkommende af Undertegnede. Prisen er 4 Kr. for Parret og 2 Kr. 50 Øre for enkelt Deltager (for Frokost, Middag, Bal og Punschesold, foruden Besøg paa Herlufsholm og Maglemølle Papirfabrik). Anmældelse sker senest 24. Juni. V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Biblioteket. Alle udestaaende Bøger skal være indleverede Mandag den 31. Maj. Biblioteket er lukket Juni, Juli og Avgust.

Nyt Medlem: Jakob Johan Wismann, udlært 22/5 97 hos Svendsen **(arbejdsløs)**. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1045 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jacobsen (Missionstr.) fra Ringsted. 791 (Dsk. f. F.), Anders Madsen (Militær) fra Odense.

Bortrejste: 1436, Olaf Joh.s Olsen (arbl.) til Udlandet. 918 (Dsk. t. F.), Carl Pagh Jensen (Bagge) til Norge. Sophus Andersen (arbl.) til Pl. i Flensborg. Rudolf Møller Dam (Schønberg & Hartvig) til Pl. i Svendborg.

Militære: Anthon S. Hagen Petersen og Nikolaj Stig Bigum.

Døde: Hans Chr. Mathias Sonne (Schultz), 47 Aar. Will. Jensens Hustru Fanny Julie Thyra Andrea, 33 Aar.

Udslettede (for Restance): 67, Niels Magnus Åkerfelt (rejst uden Anmældelse). Niels Peter Andersen, J. Jørgensen & Co (da han ikke er tiltraadt Typografernes Hjælpekasser).

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i April Maaned 97: 2831, Peter Vilh. Hansen 13 Kr.; 918, T. V. V. Jensen 23; 2908, V. N. P. Jensen 16; 1247, Vilh. K. Madsen 12 — ialt 64 Kr.

V. BERGENHOLZ.

Til **Skræderstrejken** har jeg indtil Tirsdag d. 25. ds. modtaget: Eksprestrykkeriet Kr. 3.50; Kihl & Langkjærs Trykkere 0.75; Centraltrykkeriet 2.70; I. Cohen 1.60; »Tiden« 4.25; Bording 2.80; Nogle Bladsættere 1.30; Rom 1.00; Qvist 1.50; Adresse-Avisen 2.40; Laur. Madsen 0.35; Græbe (15 Medl.) 4.75; Hannover 6.50; Trier 2.80; Keller 1.00; Schultz 8.00; L. A. Jørgensen 2.10; Centraltr. (2. B.) 3.10; I. Cohen (2. B.) 1.10; Politiken (16 Medl.) 4.00; Nationaltid. (1. og 2. B.) 5.00; Hannover (2. B.) 6.50; Tiden (2. B.) 4.45; Nielsen & Lydiche 1.95; Bording (2. B.) 2.80; Qvist (2. B.) 1.00; O. C. Olsen 3.50; Nogle Bladsættere (2. B.) 1.40; Rom (2. B.) 1.00; Adresse-Avisen (2. B.) 2.40; Eksprestr. 4.00; Luno 4.00; Laur. Madsen (2. B.) 0.35; Trier (2. B.) 2.60; Nationaltr. 1.00; E. H. Petersen 1.20 — ialt Kr. **98.65.** V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Dansk typografisk Forenings Funktionærer.

Lokalformænd:

Aalborg: Typ. Emil Schölin, Priorgade 2.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor Th. Bertelsen.
Faaborg: Bogtr. Carl Frandsen.
Fredericia: Typ. F. O. Leidecker, Dagbladet.
Frederikshavn: Red. N. Heidmann.
Herning: Typ. Marius Jensen.
Helsingør: Typ. Carl Jørgensen, Dagbladet.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen, Amtstidende.
Hjørring: Typ. N. P. Rasch, Vendsyssel Tid.
Holbæk: Bogtr. S. M. Olsen.
Horsens: Typ. Th. Lassen.
Kalundborg: Bogtr. Fr. Holte.
Kolding: Typ. H. O. Christiansen, Folkebladet.
Køge: Typ. F. Louis Jensen.
Maribo: Typ. Henr. Petersen.
Nakskov: Typ. B. Bendixen, Avisen.
Nyborg: Typ. Alfred Bredahl.
Nykøbing F.: Typ. Alb. Hansen, Folkebladet.
Nykøbing M.: Typ. Poul Halse.
Næstved: Typ. C. J. Christensen, Næstved Tid.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Thorsgade 26, 1.
Randers: Typ. Jørgen Petersen.
Ribe: Typ. H. Jørgensen.
Ringkøbing: Fakt. Rudolph Hansen.
Ringsted: Faktor K. Kristiansen.
Roskilde: Typ. L. Berthelsen, Dagbladet.
Rudkøbing: Typ. C. A. Rasmussen.
Rønne: Faktor Fritz Petersen.
Silkeborg: Typ. J. P. Faaborg.
Skanderborg: A. Bernh. Larsen.
Slagelse: Typ. Fr. Vilh. Andersen, Sorø Amtstid.
Stubbekøbing: Typ. Niels Mørup.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Marius Jensen.
Varde: Typ. L. Eickhardt.
Vejle: Typ. Will. Jacobsen, Dagbl.
Viborg: Typ. Th. Iversen, Rosenstræde 15.

Hovedformanden:
Typograf P. Hvidtfeldt, Kolding.

Hovedkassereren:
Faktor Ulrik Petersen, Kolding.

Nyt Medlem: Aarhus, Mozart Arndt, udl. hos Backhausen efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aarhus, 839 (Den t. F.), Mads Hansen (P.) og 724, Niels Henriksen. Kolding, 665 (V. d. D. B.), Trykker E. Stiepert (Lit. Anst.). Odense, 1170, Anders Clemmensen (fra Assens). Silkeborg, 619, A. V. Andersen fra Næstved (Kneippkuranstalten). Aarhus, 962, M. A. Hansen (i Plads). 1371 (Den t. F.), Alfr. Chr. Nielsen (i Plads).

Bortrejste: Nykøbing M., 1126, Hans P. Mehlsen og 162, Peter Petersen (begge fra Rejse), 500, M. C. Bak, til Aalborg i Pl., 1546 (Den t. F.), Niels Peter Petersen (paa Rejse). Næstved, 619, A. V. Andersen til Silkeborg (Kneippkur) og 977, Fritz Baumgarten (paa Rejse). Kolding, 984, J. Andreasen til Pl. i Aalborg. Aarhus, 961, V. E. Drasbæk (til Pl. i Aalborg).

Død: Vejle, 17, N. Chr. Henriksen.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Den af Generalforsamlingen vedtagne Udflugt til »Vilvorde« finder Sted Søndag den 27. Juni. Nærmere Meddelelse følger senere.

STYRELSEN.

Nyt Medlem: Gustav Schmidt (Aamodts Tr.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 10—12 afsluttes Sæsonen med Repetition af nyere Kor samt Gluntar og Solosang. STYRELSEN.

T. S. Med Søndag den 30. Maj slutter Gymnastik-Sæsonen. — Boldspil hver Søndag Morgen og Onsdag Aften.

T. C. C. Søndag Tur til Gurre. Start Trianglen Kl. 7. Køref. Rob. Andersen og Dreyer.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 22
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 4. Juni 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Hvad koster Arbejdsløsheden os?

(Fortsat.)

Dansk typ. Forening, som for Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelser har haft Fælleskasse og for den sidstes Vedkommende endnu har det med Hovedkassen og de andre Understøttelsesgrene, har efter sine Regnskaber i den samme Aarrække haft en Indtægt, beregnet henholdsvis med en Femtedel eller Sjettedel af det samlede Medlemsbidrag, eftersom Kontingentet har været, og en Udgift, der stiller sig saaledes:

Arbejdsløshedskassen				Rejsekassen	
Indtægt		*Udgift*		*Udgift*	
Aar	Medlemsbidrag	Understøttelser	Ballance	Understøttelser	Ballance
2/1886	708.28	175.00	+ 533.28	2,317.89	÷ 1,609.61
1887	1,788.13	483.00	+ 1,305.13	3,386.11	÷ 1,597.98
1888	1,924.14	568.00	+ 1,356.14	3,914.61	÷ 1,990.47
1889	1,997.48	381.00	+ 1,616.48	4,340.00	÷ 2,342.52
1890	2,183.44	738.00	+ 1,445.44	3,059.72	÷ 876.28
1891	2,288.83	1,499.00	+ 789.83	3,289.91	÷ 1,001.08
1892	2,262.94	1,769.25	+ 493.69	3,749.04	÷ 1,486.10
1893	2,278.57	1,699.75	+ 578.82	3,096.11	÷ 817.54
1894	2,453.99	2,615.75	÷ 161.76	4,979.38	÷ 2,525.39
1895	2,430.58	3,451.25	÷ 1,020.67	3,446.05	÷ 1,015.47
1896	2,607.52	1,648.40	+ 959.12	4,678.30	÷ 2,070.78
	22,923.90	15,028.40	+ 7,895.50	40,257.12	÷ 17,333.22

Man vil af dette se, at det samme Medlemsbidrag til *Rejsekassen* i Dansk typ. Forening som i den københavnske Afdeling aldeles ikke forslaar, men at der mindst burde være krævet 18 Øre ugenlig pr. Medlem i de 10½ Aar, hvis Ballance skulde have været tilstede ved Udgangen af 1896, og at *Arbejdsløshedskassen*, der paa det samme Antal Aar og med det samme Kontingent fremviser et Overskud af 7895 Kr. 50 Øre, ikke med dette kan dække Rejsekassens Underskud, men at der, selv om denne Transaktion fandt Sted, alligevel blev en Underballance tilstede af *9437 Kr. 72 Øre* eller nøjagtig 898 Kr. 83 Øre gennemsnitlig pr. Aar.

Da Arbejdsløshedshjælpen og Rejseunderstøttelsen begge affødes af samme Aarsag, og i høj Grad er afhængig af hinanden, vilde det maaske være formaalstjenligst, at de to Afdelinger dannede én Kasse, uden derfor at sammenblande Udgiftssummerne. Man spørger da, hvorledes vilde Forholdet være blevet, hvis dette var sket med den foreliggende Aarrække for Øje. De absolut sikre Tal herfor er imidlertid ikke nemt at opgive, thi for Københavns Vedkommende har Kontingentet til Arbejdsløshedskassen i nævnte Aarrække været varierende mellem 5—10—15 Øre, og Hjælpens Størrelse og Udstrækning højst forskellig. Men forudsætter vi for Arbejdsløshedskassen det samme regelmæssige Medlemsbidrag, som har været for Rejsekassen, hvad der *mindsker* Indtægten med 2132 Kr. 47 Øre, men i saa Fald sikkert vilde træffe Sømmet nogenlunde paa Hovedet, saa havde Facit for hele Aarrækken set saaledes ud:

	Medlemsbidrag	Medlemsudg. i de to Kasser	Ballance
Den t. Foren.:	Kr. 41,428.06	Kr. 31,542.48	+ Kr. 9,885.58
Dsk. t. — : -	45,847.80	- 55,285.52	÷ - 9,437.72
Tilsammen	Kr. 87,275.86	Kr. 86,828.00	+ Kr. 447.86

Altsaa København havde ved de to Kassers Fællesvirksomhed haft et *Over*skud den 1. Januar 1897 af 9885 Kr. 58 Øre, medens Dansk typografisk Forening havde haft et *Under*skud af 9437 Kr. 72 Øre, men havde de danske Fagfæller i de to Organisationer staaet samlede paa den Basis, var Resultatet ikke alene blevet Ballance, men det havde vist et Plus af 447 Kr. 86 Øre. Dette peger tydeligvis hen paa Formaalstjenligheden af fælles Faghusholdning.

I de 10½ Aar har altsaa de to Foreningers Medlemmer udredet en samlet Understøttelse af 86,828 Kr. eller gennemsnitlig 8269 Kr. 34 Øre aarlig til arbejdsløse Kolleger, og det forekommer os, at disse Tal, som Kollegialiteten har skaffet til Veje til Støtte for den enkelte Fagfælle, ikke kan borteskamoteres som uden Betydning for det almene Bedste, men at man tør gaa ud fra, at Stat og Kommune gennem en stor Del af denne Hjælp har været og fremdeles bliver fritagen for en Bekostning, som ellers vilde være dem sikker, og at derfor en Henvisning til disse Summer vil tjene som en Anbefaling for, at Staten træder til og yder en paaskønnelsesværdig Hjælp til Selvhjælp.

Vi kan ikke forlade denne Opgørelse uden at paavise det reelle og for alle Parter tilfredsstillende Resultat, som Centralisationen af Rejsekassen har skabt. Og dette fremvises bedst ved at opsummere Tallene for de tilbagelagte 4½ Aar.

Indtægter					Udgifter			Ballance
Aar	Kont.	For-skelligt	Ialt		Rejsehjælp	For-skelligt	Ialt	
2/1892	2,559.78	62.16	2,621.94		2,534.45	11.50	2,545.95	+ 75.99
1893	5,332.30	17.40	5,349.70		3,828.81	9.20	3,838.01	+ 1,511.69
1894	5,646.70	9.20	5,655.90		5,937.08	8.51	5,945.59	÷ 289.69
1895	5,959.75	9.20	5,968.95		4,778.60	165.45	4,944.05	+ 1,024.90
1896	6,615.90	12.20	6,628.10		6,121.10	197.68	6,318.78	+ 309.32
Ialt	26,114.43	110.16	26,224.59		23,200.04	392.34	23,592.38	+ 2,632.21

Vi har her ikke medregnet de forskellige Hovedkassers Tilskud, men paa den anden Side heller ikke anført Rejsekassens Part i Hovedbestyrelsens Administration. Man vil af dette se, at medens Dansk typografisk Forening gennem egen Virksomhed i denne Aarrække vilde have mødt med Underskud, er Forholdet ved Centralisationen lige omvendt: at Fællesvirksomheden bringer det tilfredsstillende Resultat, hvor den separate og »selvstændige« Stilling bringer Underskud. Og dog har den aarlige Gennemsnitsudgift alene til Rejsende været 5242 Kr. 75 Øre!

Tarifbevægelsen i Aarhus.

DA for et Par Aar siden Lønbevægelsen fandt Sted i saa godt som alle Provinsbyerne, saa Kollegerne her i Landet med skæve Øjne efter Aarhus. Skulde dèr ikke laves noget? Mon man ikke dèr tiltrængte Forbedringer ligesaa haardt, som andre Steder? Men — der blev ikke lavet noget i Aarhus — desværre. Grundene, som jeg ikke her nærmere skal komme ind paa, var mange; men Hovedaarsagen var vistnok den, at Typograferne dèr i Byen stod splittede i to Organisationer, som just ikke betragtede hinanden med de allervelvilligste Øjne. Ingen turde ret begynde paa noget af Frygt for at blive modarbejdet fra anden Side. Den Gang — og for Resten ogsaa senere — havde man tidt og ofte Lejlighed til at høre Udtalelser omtrent saalydende: »Er det ikke sørgeligt, at det her i Aarhus er saa daarligt bevendt med det kollegiale Sammenhold, saa at vi ikke en Gang kan enes om at gennemføre de Forbedringer, som virkelig haardt tiltrænges; men det er jo komplet *umuligt*, som Sagerne stiller sig nu.« Saadanne Udtalelser kunde man jævnlig høre, og dog kunde man maaske ogsaa den Gang, hvis man havde gjort sig Umage og var kommen hinanden mere imøde, have ladet alle de gamle Stridspunkter fare.

Men heldigvis, det *Umulige* er sket! Aarhus er med, Aarhus staar ikke længere tilbage nu; den behøver ikke at kravle i Skammekrogen for selv den allermindste Provinsravnekrog; vi har vist Kollegerne rundt om i Landet, at, selv om vi ogsaa delte os i to Organisationer, er vi blevne enige om at gennemføre de paatænkte Forbedringer, og vi har Grund til at være stolte over, at det er gennemført paa en saa smuk Maade, som sket er.

Fordringerne, der stilledes — og som vil være Kollegerne bekendte fra et foregaaende Nr. af *Typ.-Tid.* — er gennemførte over hele Aarhus paa tre Trykkerier nær; og naar det endnu ikke er sket paa disse, da er Skylden ikke Principalernes — men Typografernes. Det er at haabe, at ogsaa disse Personaler vil slaa Følge med de øvrige Kolleger, saa vi kan komme til et staa som et samlet Hele. De tre Trykkerier, hvor Overenskomsten endnu ikke er forelagt, er: *Aarhus Stiftstidende, Aarhus Amts Folkeblad* og *Jyllandsposten;* for de to førstes Vedkommende er det dog vistnok kun et Tidsspørgsmaal, naar Tingene bliver ordnede; thi det er dèr Ting af mindre Betydning, som for Tiden viser sig som Hindringer for Sagens Gennemførelse; og det er at haabe, at *Jyllandspostens* Personale ret snart vil skifte Mening; thi det Standpunkt, dette har indtaget under de førte Forhandlinger, geraader det virkelig ikke til Ære; men jeg vil ønske, at man ogsaa dèr inden ret længe vil komme til en Forstaaelse og søge at undgaa den Særstilling, det uundgaaeligt vil komme til at indtage.

Da Bevægelsen for et Par Maaneder siden begyndte, var der vel nok dem, der mente, at nu vilde det ordenlig komme til at gaa løs, men intet af den Slags er sket; alt er gaaet roligt og fredeligt af, der har ikke været Spor af Grund til at støde i Krigsluren. At et saadant Resultat er naaet, skyldes vistnok i første Række den rolige og besindige Maade, hvorpaa Forhandlingerne med Principalerne er ført af det Udvalg,*) som nedsattes af Aarhus Typografer; disse, ja for Resten alle Landets Typografer skylder dem en Tak, thi hvad de har udrettet, er et Resultat, som Aarhus Typografer har al Grund til at være fornøjede med.

—N.

Tak for sidst.

SAA er vi altsaa oppe at køre; Herskabet sidder inde i Vognen og Redaktøren paa Bukken. Han smælder lystigt med Pisken paa dem, der er med at trække Læsset, og naar Vognen standser og *det ledende Medlem* stiger ud, staar Redaktøren og bukker med Hatten i Haanden som den ærbødige Tjener, han er. Javist, er det ikke saaledes? Den statelige Topfigur paa *Typograf-Tidendes* Kuskesæde, er selvfølgelig den ærbødige Tjener, ja endnu mere end baade *ærbødig* og *Tjener*, naar bare — Herskabet er saa venlig at lade sig køre, hvorhen *han* ønsker, og stige ind eller ud, naar han vil have det. For vil de »ledende« Medlemmer blot saadan lade *ham* ene og alene have Tøjlerne, saa maa *de* gærne være Herskaber, og saa skal det ominøse »Vi«, som aldrig glemmer sig selv, end ikke i en Artikel med det personlige »Gustav Clausen« under, saa skal »Vi« nok bukke og vise de ledende Medlemmer al mulig Ærbødighed.

For en dejlig Ting saadan en rar og venlig Redaktionskusk! Han kører saa pænt og klarer sig saa net uden om alle Skærvebunker paa Vejen, og det gælder jo altid for en Kusk, at Ingen kan sige, han er kørt fast. Det passer ham ikke, at »Hr. Jensen« i Forening med 29 andre Medlemmer fraraadede at stemme paa Hr. LAURITZEN til Formand i *Hjælpekasserne;* forslagen, som kun en vittig Kusk kan være det, siger han saa: »Har Hr. Jensen ikke været første Stiller for Hr. LAURITZEN i *Den typ. Forening?*« »Hr. Jensen« synes ikke om, at »Sammensmæltningen« skal *listes* igennem; straks laves dette om til, at jeg skulde have fremsat en absurd Paastand om, at man vilde liste Hr. LAURITZENS Kandidatur igennem. Aa, ja; hug bare Pindebrænde, det gælder jo om at klare sig og — køre uden om.

Det med den »ømme« Samvittighed kender det store »Vi« ikke noget til, men en Anden, som støtter »Redaktionens besværlige Gærning« saaledes, at Manuskriptet, fordi der sjælden er Mangel paa Stof udefra, maa vente til der lejlighedsvis kan blive Plads i Bladet, har ondt ved at forstaa den ejendommelige Spas, det maa være for en dannet Mand at knalde med Pisken ad Redaktionsudvalget.

Og hvad er det for en hemmelighedsfuld Fordring, man har stillet Hr. Redaktøren, for at trække hans Kandidatur tilbage? Det skulde da vel ikke være den, at Hr. CLAUSEN som Hr. LAURITZENS **Stiller** skulde afgive en Erklæring om, *at han ikke selv modtog Valg?* Frem med Sproget, Hr. CLAUSEN. De er jo ellers ikke bange for at tage Bladet fra Munden, naar der kan skaffes »Luft mellem Kulisserne«; De holder jo ikke af at *tie* eller lade Dem *kneble!*

Altsaa: *Fordringen;* lad os høre den, og læg blot lige som sidst *ikke* Fingrene imellem, naar De svarer mig. Behandl mig blot saaledes, som De har behandlet Hr. F. K. MADSEN og vælg Deres Ord med den Skønsomhed, der er saa naturlig hos en Mand, der kører for bedre Folk, og som i sin Praksis lærer mangt et *bon mot,* der klinger vel mellem dannede Mennesker og viser dem, hvor *ærbødig* en *Tjener* de har.

LAUR. JENSEN.

Prrr . . .! Vi standser, springer ned fra Bukken, aabner Vogndøren og med Hatten ærbødigt i Haanden lader vi Hr. Jensen passere. Han har naaet Bestemmelsesstedet.

RED.

En Mindetavle
paa Thorvald Nielsens Grav.

Vi har modtaget følgende:

Hver Gang jeg kommer ud paa Vestre Kirkegaard og sér Thorvald Nielsens Grav, falder den Tanke mig altid ind, at det kunde være smukt om der fandtes en lille Tavle, paa hvilken stod hans Navn, Fødsels- og Dødsdag, saaledes at mangen Kollega, som nu gaar hans sidste Hvilested uænset forbi, da vilde skænke ham en venlig Erindring . . .

En saadan lille Tavle (ca. 16 × 20" høj) vil med Inskription og Fodstykke sikkert kunne faas for 25 à 30 Kr., og her er det da min Tanke, at Thorvalds gamle Kamerater og Kolleger, som paaskønnede hans Arbejde for os og holdt af ham som Menneske, hver vilde give sin lille Skærv til en saadan. Det behøver jo ikke at være noget stort Beløb fra hver især, men mange Bække smaa vilde tilsidst løbe op til det nødvendige Beløb, og skulde der imod Forventning blive lidt mere, vil Tavlen jo altid kunne gøres lidt større.

Thorvald Nielsen blev begravet den 30. Juli 1893 og jeg tror, at det vilde glæde hans gamle fattige Moder overmaade meget at se, at hendes Søns tidligere Kamerater endnu ikke har forglemt ham over alt det Nye, som siden da er fremkommet, og den Tak, hun derfor i sit stille Sind vilde lade vederfares Giverne, var sikkert den bedste Paaskønnelse, som disse kunne erholde.

Naar Tavlen paa denne Maade var anskaffet, synes jeg det var smukkest, om den ganske stiltiende blev sat ud paa Graven forinden hans Dødsdag, for at hans Moder, naar hun kommer derud med sit sorgbetyngede Minde om ham, der gik altfor tidlig bort, kan blive behageligt overrasket. Ja, det synes nu *jeg* var smukkest. Skulde der endelig være en Antydning af, at Tavlen var givet, kunde der jo forneden ganske smaat staa: »Fra taknemlige Kolleger« eller lign.

I Erkendelse af den smukke Tanke, som indeholdes heri, og i Forventning om, at den vil finde Genklang hos alle Thorvald Nielsens mange Venner blandt Kollegerne, har Hr. Kasserer Vald. Bergenholz

*) D'Hrr. L. RASMUSSEN, Form. for Typogr. Forbund; O. V. HANSEN, Lokalform. or Aarhus, og ARNOLD V. OLSEN, Form. for Typogr. Understøttelsesf.

erklæret sig villig til at modtage Bidrag, men bedes Bidragene indsendt snarest og senest den 1. Juli.

Til Lettelse for Bidragyderne, tør vi maaske bede d'Hrr. Inkassatorer forestaa Indsamlingen og i den Anledning udsende Cirkulærer paa Arbejdsstederne. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalforening

afholdt Lørdag den 29. Maj en Generalforsamling paa »Alhambra«, hvor følgende Sager behandledes:

1. Sag: Indstilling af 3 Hovedbestyrelsesmedlemmer (i Følge Lovene skal der være dobbelt Indstilling). Indstillede blev som Nr. 1 P. Hvidtfeldt, 2 N. P. Nielsen, 3 Bøjle Hansen, 4 Thorvald Petersen, 5 H. P. Warberg og 6 S. Schmidt.

2. Sag: Indstilling af Hovedbestyrelsesformand. Hvidtfeldt indstilledes som Nr. 1 og H. P. Warberg som Nr. 2.

3. Sag: Indstilling af Næstformand. F. Groth indstilledes som Nr. 1 med 8 St. og H. P. Warberg som Nr. 2 med 7 St. Derefter havde Raben 1 og N. P. Nielsen 1 St.

4. Sag: Valg af Lokalformand. Da Formanden ikke ønskede Genvalg, og der kom en ivrig Diskussion i Gang angaaende den Sag, begrundet paa, at der Ingen vilde modtage denne Post, mente man det var heldigst at afgøre det ved skriftlig Afstemning. Valgt blev CARL CHR. KNUDSEN.

5. Sag: Valg af Næstformand. Efter en Mængde Udtalelser blev L. V. HANSEN valgt.

6. Sag: Valg af 2 Revisorer. N. P. NIELSEN og FR. LOMBORG genvalgtes.

7. Sag: Valg af 2 Sekretærer. Valgte blev BØJLE HANSEN og CHR. PETERSEN.

Under Eventuelt behandledes et Forslag af L. V. Hansen om Fanens Deltagelse i Grundlovsfester. — Ligeledes behandledes et Forslag af Carl Chr. Knudsen angaaende en Sommerudflugt.

CARL CHR. KNUDSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Den typ. Forenings Stiftelsesfest afholdes, som tidligere meddelt, paa Søndag 14 Dage paa Wodrofflund. Ved Aftenunderholdningen vil, foruden de kendte og skattede uundværlige Kræfter ved Sommerfesten, Gutenberg-Koret og Medlemmer af Sportsklubben, tillige medvirke nogle fortræffelige nye Kræfter. En Revy vil som sædvanlig ikke savnes, ligesaa lidt som Børnene vil gaa glip af deres eget Bal og de dertil hørende Lege, arrangerede af en Specialist. Det fortrinlige Musikkorps, som altid gør Effekt ved vore Festligheder, vil medvirke ved det efter Underholdningen følgende Bal.

Desuden har Medlemmerne gratis Adgang til hele den smukke Have og de der stedfindende Forlystelser.

Festen paa »Gimle«. Fotografiet af Deltagerne i Frokosten paa »Gimle« er nu ophængt i Foreningslokalet, hvor enhver Festdeltager kan gøre sig bekendt med det store og enestaaende veltrufne Billede forinden sin Bestilling. Prisen er som bekendt 2 Kr., der i Forhold til Billedets Størrelse og dets Udførelse maa kaldes særdeles billigt. Bestillinger kan indsendes enten til Kassereren eller til Gustav Clausen.

Paa Sportsklubbens ekstraordinære Generalforsamling Lørdag den 22. f. M. vedtoges det enstemmig at støtte Forslaget om Dannelsen af et Idræts-Forbund for Arbejdere. — Ligeledes gav Generalforsamlingen enst. sin Sanktion til Sommersportsfesten, der vil blive afholdt en af de sidste Søndage i denne eller første i næste Maaned. — Under Eventuelt besluttedes det yderligere at øve Boldspil Onsdag Aften fra Juni Maaneds Begyndelse.

Sommerferie. Firmaet ELMENHOFF & SØN har, som de foregaaende Aar, givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Redaktøren og Udgiveren af *Vejle Amts Avis*, Hr. POUL HERTZ, har atter i Aar — ligesom i Fjor — paa Anmodning tilstaaet de i hans Trykkeri beskæftigede Typografer en 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen. Begyndelsen sker straks efter Pinse.

— Personalet hos F. E. BORDING har ligesom sidste Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med Udbetaling af halv Ugeløn.

25-Aars Jubilæum. Forrige Onsdag var A. WESTERMANN af en Del af sine Kolleger hos Elmenhoff & Søn indbudt til en Fællesspisning i Anledning af, at det nu i Foraaret er 25 Aar siden at W. tiltraadte Plads hos nævnte Firma.

Den svenske Voldgiftsret, som efter Ønske af Principalerne blev oprettet umiddelbart efter den foreløbige Tarif-Overenskomsts Oprettelse, og som bestaar af 3 af Bogtrykkerforeningens og 3 af Typografförbundets Styrelse valgte Mænd, der i Fællesskab vælger en syvende Mand, har allerede haft sin første Sag til Afgørelse, som galdt Fastsættelsen af et Par yngre Trykkeres Løn.

Tvivlspørgsmaalet er opstaaet ved, at i Forslaget til Tarif for Lærlinge findes optaget et Punkt, som siger, at Ingen skal kunne anses som udlært Trykker forinden han i 3 Aar har passet Hurtigpresse. Denne Bestemmelse er indført paa Forslag af Trykkerne selv, som derigennem har troet at kunne modvirke Overbefolkning indenfor deres Virksomhed, men siden — da Bogtrykkerne flyttede det over i det detaillerede Tarifforslag, som forøvrigt endnu ikke er vedtaget — vakte Bestemmelsen almindelig Uvilje mellem Trykkerne selv. Centraltrykkeriets Ejer var ikke bedre med, end at Bestemmelsen hørte til de vedtagne Hovedpunkter, og da han havde et Par Trykkere, som ikke havde 3 Aars Kendskab til Hurtigpressen, forhøjede han paa Basis deraf ikke deres Løn til 20 Kr.

Sagen blev paadømt af Voldgiftsretten, og under den nævnte Betragtning, at Forslaget endnu ikke var vedtaget, blev den nævnte Bogtrykker dømt til at betale de 20 Kr. ugenlig.

Hvad Trykkerne jo kan være glade for!

Nordisk Trykkeri-Tidendes Nr. 4 (for April) er udkommen og indeholder bl. a.: Ældre og nyere Reproduktionsmetoder, Et Mesterværk i moderne Bogbinderkunst (med Illustration), Hvorledes Kautschukstempler tilvirkes, Tilretning af Illustrationer osv.

Dansk typ. Forenings
Arbejdsanvisningskontor
anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.
Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Tirsdag den 1. Juni. Fraværende: H. P. RABEN.

1. N. Chr. Henriksen var afgaaet ved Døden og 300 Kr. var anvist.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. Til Efterretning.

3. Andragende fra Typograf J. A. Kloster, Horsens, om at faa en ikke udfyldt Medlemsbog til Brug ved en Ansøgning om Indfødsret. — Bog Nr. 1182 udleveredes ham til dette Brug med fornøden Paategning.

4. Til Hovedbestyrelsesvalget indstillede Kolding Lokalafdeling: HVIDTFELDT, N. P. NIELSEN, BØJLE HANSEN, TORKILD PETERSEN, WARBERG og S. SCHMIDT. Til Formand: HVIDTFELDT og WARBERG. Til Næstformand: F. GROTH og WARBERG. — Til Hovedrevisorer indstiller Køge Lokalafdeling: ADOLF MADSEN og A. P. A. ANDERSEN, til Suppleant CHR. HENRICHSEN. — Til Redaktionsudvalget indstiller Slagelse Lokalafdel.: ERNST E. MARTENS og H. A. HONORÉ. Der udsendes Stemmesedler, der skal være her tilbage den 13. Juni.

5. Forslag til et Gensidighedsforhold med Bogbinderne forelaa til Behandling. Der var fra det nedsatte Udvalg fremkommen to forskellige Forslag samt fra Fællesstyrelsens Medlemmer forskellige Forslag. Da Hovedbestyrelsen ikke kunde tiltræde noget af disse, henlagdes Sagen.

6. Medlemsbøgerne. Fra København havde man modtaget et Eksemplar, som imidlertid udviste betydelige Afvigelser fra vore. Paa Spørgsmaalet om, hvormeget man laa inde med og om man ikke straks skulde skride til ensartede, alle Foreninger tilfredsstillende Bøger, ventedes Svar, hvorfor man endnu en Gang maatte udsætte Sagen.

7. Forslag om Forhøjelse af Funktionærernes Løn. Der foresloges en Formandsløn af 400 Kr. aarlig med et Aars tilbagevirkende Kraft for at sætte Formanden i Stand til at udføre det i Aarenes Løb forsømte Registreringsarbejde og bringe hele Maskineriet i Overensstemmelse med de nu gældende Vedtægter. Kassererens Løn foresloges forhøjet til 300 Kr., under Forudsætning af, at hans Løn ogsaa af Rejsekassen og Reservefonden forhøjes med 100 Kr. Forslaget vedtoges enstemmig, ligesom det vedtoges at sætte Spørgsmaalet til alm. Afstemning sammen med Valget. HVIDTFELDT.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Møde Søndag den 16. Maj. Frav. m. anm. Forf.: P. FASMER.

Et Medlem af den kvindelige Afdeling var den 3. ds. rejst paa Landet uden Styrelsens Samtykke. Sygepengene var derfor tilbageholdte. Det vedtoges at udbetale Sygepenge fra Dato og indtil 4 Uger fra den Dag, da Vedkommende rejste, men kun for saa vidt der skaffes Attest fra en Læge, hvor hun nu opholder sig, for at hun vedblivende er syg. — Der forelaa en Skrivelse fra Frederiksberg Fattigkommission ang. Moderation for Indlæggelse paa Frederiksberg Hospital, hvori fastholdes Nødvendigheden af, at Hjælpekasserne, for at erholde Moderation, forandrer sine Love ang. Udslettelse af Medlemmer. Da Styrelsen vedblivende ikke kunde gaa med hertil, vedtoges det at rette en af Formanden formuleret Skrivelse til Frederiksberg Fattigkommission ang. denne Sag. — Kassereren meddelte, at de samvirkende Sygekassers Forretningsudvalg fraraadede Sygekasserne at indlægge Syge paa Frederiks Hospital, da der næsten altid var Pladsmangel. Styrelsen kunde ikke gaa med hertil, da der ogsaa hyppig var Pladsmangel paa Kommunehospitalet, og man derved kun opnaaede at gøre Forholdene endnu værre. — Ang. Indlæggelse af Patienter paa Kommunehospitalets 4. Afdeling, som de statsanerkendte Kasser ikke betaler for, medens der forlanges, at de kommuneanerkendte skal betale, besluttedes det, at

Formanden retter en Henvendelse til Hospitalsinspektør Gredsted for mulig at undgaa at betale i Fremtiden. — Det vedtoges efter Ansøgning at ansætte Cand. chir. Angel som Kassens Tandlæge, da han efter Overenskomst med afd. Tandlæge Carstensens Enke havde overtaget dennes Praksis. — En Trykkerimedhjælper, der var Medlem af en gensidig Forening, søgte Optagelse. Vedtoges. O. J.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 27. Maj. Fraværende med anmældt Forfald: CHR. CLAUSEN og F. K. MADSEN.

Formanden aflagde Beretning om forskellige Forhold. Et Medlem, der uberettiget havde hævet Arbejdsløshedsunderstøttelse, idømtes 1 Aars Karantæne, med forventet Sanktion af Repræsentantskabet. — Det besluttedes, for at forebygge Misbrug, at give Inkassatorsedlerne følgende Tilføjelse: »*Sidste Arbejdsdag*.....*d*.....9..«, som det paalægges Inkassatorerne at udfylde for ethvert Medlem, der bliver arbejdsløs. — Et Trykkeris temmelig indviklede Forhold drøftedes og toges der Standpunkt til. — Angaaende de forskellige københavnske Dagblades Forhold, med Hensyn til Arbejdstid og Arbejdsmaade, vedtoges det at indhente nøjagtige Oplysninger. — Et Spørgsmaal, om Grundlovsdagen i Aar var at betragte som Helligdag, besvaredes bekræftende. — Et Andragende fra Enkekassen om gratis Avertering i *Typograf-Tidende*. Man sluttede sig til den af Hovedbestyrelsen trufne Afgørelse. — Den 5. skandinaviske Arbejderkongres. Sagen drøftedes og der toges foreløbig Stilling til den. — Beslutning toges overfor en Principal, der havde vist sig utilbøjelig til at underskrive Tarifen. — Fra Kunstudstillingen ved Charlottenborg var indløbet Meddelelse om at Medlemmerne kan erholde Adgangskort til halv Pris (25 Øre). Det vedtoges at træffe de fornødne Foranstaltninger.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet lukkes i Juni til Septbr. **Søn- og Helligdage** Kl. 3 Efterm.

2. Pinsedag er Lokalet lukket hele Dagen.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Billetter til **Kunstudstillingerne** paa **Charlottenborg** faas hos Undertegnede mod kontant Betaling à 25 Øre pr. Stk. Udstillingen lukkes Søndag den 13. Juni og er aaben i Pinsen.

Billetter til **Zoologisk Have** à 35 Øre pr. Stk. faas ligeledes hos Undertegnede mod Kontant. V. BERGENHOLZ.

Ledig Legat. En Portion af Berlings Legat, stor 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledig og kan uddeles til Juni Termin d. A.

Lægerne. Under Dr. NEUMANNS Fraværelse til 29. d. M. besørges hans Praksis af Dr. DOSS, Nørrebrogade 12, træffes 11—12 og Dr. MØLLER, Nørrebrogade 18A, træffes Kl. 8 Morgen samt Søgnedage Kl. 12—1.

Ny Medlemmer: Sætter Niels Peter Olaf Helsted, udl. 28/5 97 hos Ludv. Jørgensen (arb. s. Sted). I Kvindeafdel.: Ludv. Chr. Andersens Hustru Marie Dorothea og Punktererske Marie Helene Constantine Sørensen (Aller). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1173 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jensen (B. Nielsen) fra Køge. 1059 (Dsk. t. F.), Louis Vergmann (Kr. Eriksen) fra Kerteminde. 1546 (Dsk. t. F.), Niels Peter Petersen (arbl.) fra Rejse. I Kvindeafdel.: Vilhelm Bergs Hustru Kirstine.

Bortrejste: 708 (Norsk Centralf.), Joh.s Ed. Boye (I. Cohen) paa Rejse. 1551, A. A. Th. Petersen (arbl.) til Pl. i Hillerød. 1181, Otto Edv. Lilje (arbl.) til Pl. i Næstved. 1132, C. S. Bahnson-Lassen (arbl.) paa Rejse.

Til **Skræderstrejken** har jeg endvidere modtaget:

L. A. Jørgensen Kr. 1.05; Thieles Bogtr. 3.55; Nationaltid. 2.00; Rom 1.00 — ialt Kr. 7.60; med de tidl. indk. Kr. 98.65 ialt Kr. **106.25.**

Hermed sluttes Indsamlingen. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket Pinsedagene.** V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I denne Uge er udsendt Stemmesedler til Valg af Hovedbestyrelsesmedlemmer, Formand og Næstformand samt Hovedrevisorer og Redaktionsudvalg. Endvidere Stemmesedler til Forandring af Lovenes § 5 og 11. Stemmesedlerne maa være Undertegnede i Hænde senest den 13. Juni.

Kolding, den 2. Juni 1897. P. HVIDTFELDT.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Maj Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2743.32
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen		12119.44
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	1159.04
	Kr.	20166.95

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne			Kr.	742.00
do. » Typ. Rejsekasser og Reservefonds			-	844.11
Tilskud til Typ. Rejsekasser for 2. Halvaar 96			-	214.15
Porto (Formanden)			-	4.24
1 Brevvægt do.			-	2.50
100 Postanvisninger			-	0.80
Reservefonden			-	4145.15
Begravelseskassen	Kr. 12119.44			
Bidrag til do.	- 304.60			
		Kr. 12424.04		
1 Dødsfald i Ringsted	Kr. 100.00			
1 do. i Vejle	- 300.00			
		- 400.00		
			-	12024.05
Kassebeholdning den 31. Maj			-	2189.96
			Kr.	20166.95

Kolding, d. 1. Juni 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadte: Aalborg, 984, J. J. Andreasen fra Kolding, 500, M. C. Bak fra Kolding, 990, C. E. Hansen fra Hjørring og 969, V. E. Drasbæk fra Aarhus. Køge, 1080, Theodor Hansen fra Rejse (Østsj. Folkebl.).

Bortrejste: Nykøb. F., 1080, Theodor Hansen paa Rejse. Silkeborg, 1371 (Den t. F.), Alfr. C. Nielsen til Pl. i Aarhus. Kolding, 888, Albert Lund til Pl. i Holbæk. Køge, 1173, Jens Peter Jensen (arbl.) til Kbhvn. Assens, 928, Niels Carl Sørensen til Pl. i Vejle. Odense (Kerteminde), 1059, Louis Vergmann til Pl. i Kbhvn. og 978, H. P. Andersen (paa Rejse).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: J. Kaaber (Centraltr.), tidligere Medlem. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 168, S. Andersen til Flensborg i Plads. 199, R. Møller-Dam til Svendborg i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Næste Lørdag Kl. 9½: Første Sommermøde i »Møens Minde«, Citadelsvej. Tegning til *Hillerødturen* med Damer 27. Juni.

T. C. C. 1. Pinsedag Tur til Farum. Start Nørrebros Runddel Kl. 8. Køref. C. Christensen og N. Nielsen.

2. Pinsedag Tur til Søllerød. Start Trianglen Kl. 8. Køref. Th. Rasmussen og Chr. Hansen.

Køreudvalget og Styrelsen bedes møde paa Onsdag Aften Kl. 9 i Admiralgade 19.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Maj Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	3133.42
Bidrag fra Lokalafdel.	-	365.05
Dansk t. F.s Tilskud for 2. Halvaar 96	-	214.15
Den t. F.s Tilskud for 2. Halvaar 96	-	183.65
Den t. Trykkerf.s Tilskud for 2. Halvaar 96	-	47.46
	Kr.	3943.73

Udgift.

Overfartspenge til Det forenede Dampskibs. for Jan. Kv. 97	Kr.	27.00
Kassebeh. 31. Maj	-	3916.73
	Kr.	3943.73

B. Reservefonden.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	12273.11
Bidrag fra Lokalafd.	-	479.06
	Kr.	12752.17

Udgift.

Rejseudg. og Diæter	Kr.	14.25
Kassebeh. 31. Maj	-	12737.92
	Kr.	12752.17

Kolding, den 30. April 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

En brugt, men god

Korrekturpresse

ønskes til Købs. H. CHRISTENSEN, *Ringsted Folketidende.*

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 23
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 11. Juni 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Indstillingen til Hovedbestyrelsen.

Afstemningen.

I sidste Øjeblik — forinden Afstemningen i Provinserne foregaar — finder jeg Anledning til at give Medlemmerne over hele Landet et lille Indblik i, med hvilken Interesse og Alvor, de gode Kolding-Kolleger omfatter et saadant Valg.

Der maa da først fremhæves den *Ligegyldighed*, Flertallet af Kolding Typografer udviser ved en slig Lejlighed. Ved nævnte Generalforsamling mødte *17* — sytten — Medlemmer, hvoraf 5 Hovedbestyrelsesmedlemmer. Og en Del af de Mødte lod til at betragte det hele som et »grinagtigt« Numer — særlig ved deres Forslag til Kandidater. Thi det er jo dog altid Tilfældet ved enhver nogenlunde parlamentarisk Forsamling, at man foreslaar Folk til Tillidshværv, om hvem man paa Forhaand véd, at de sidder inde med Ævner, der kan tilføre Foreningen virkelig dygtige Kræfter, og som af Fortiden har vist i al Fald nogen Interesse for Foreningssager. Men et saadant Syn paa Sagen har d'Hrr. aabenbart ikke. Af de opstillede *ny* Kandidater har man *aldrig* faaet det Indtryk, at de vilde gøre *et Arbejde* for at bringe os *fremad* — ja, jeg betænker mig ikke paa at sige, at de endog har vist en komplet Ligegyldighed overfor Spørgsmaal af Betydning for Foreningen — det bedste Bevis herpaa turde vel ogsaa være, at to af de opstillede Kandidater slet ikke var til Stede ved Generalforsamlingen, og overhovedet sjælden eller aldrig viser sig ved Møderne. Om de har noget »Program« — ja, det maa Guderne vide. Kollegerne her eller i de øvrige Byer er i hvert Fald uvidende herom!

I Følge Lovene foretages Valget ved Forholdstal. Men da Stemmerne blev opraabte og Flere var paa det Rene med, at de havde misforstaaet denne Valgmaade, blev der fra flere Sider anmodet om at lade Valget kassere og foretage et nyt. Herom vilde d'Hrr. selvfølgelig ikke høre noget, og trods højlydte Protester blev Indstillingen erklæret for at være endelig. D'Hrr. frygtede — og med god Grund — for, at Udfaldet saa skulde gaa til en anden Side.

Resultatet af denne Indstilling blev da, at nogle faa Medlemmer af Kolding Lokalforening — trods Uenighed og trods Protest fra Flere — skal kunne diktere ca. 600 Medlemmer over hele Landet, hvorledes de skal stemme!

Noget mere meningsløst skal man lede længe efter! Her staar ude i Provinserne et saa stort Antal Medlemmer og venter paa, at den Lokalforening, hvem de har skænket deres Tillid, skal foretage Indstillingen under alle de Hensyn, der bør tages overfor de forskellige Afskygninger indenfor Foreningen, og »Tilliden« sættes da saaledes tilside, at ikke blot kun 17 af Lokalforeningens Medlemmer deltager i en saadan Indstilling, men at der endog vises en saadan Hensynsløshed overfor dem, der har misforstaaet Afstemningsmaaden, at man ikke tager Spor af Hensyn til disse!

Ved en saadan Ligegyldighed overfor Foreningens Medlemmer maa Kolding Lokalforening have forspildt sin Ret til i Fremtiden at kunne have det afgørende Ord ved Opstilling til Foreningens øverste Tillidsposter.

Det værdigste Svar, Medlemmerne over hele Landet kunde give d'Hrr. i Kolding, vilde selvfølgelig være: *helt at undlade at stemme!* Men da Foreningen ikke kan være uden Styrelse, tillader jeg mig at **anbefale Medlemmerne at stemme paa alle de Gamle** — om disse véd man da i alle Tilfælde noget mere end intet!

Ved en saadan Afstemning tilkendegiver Medlemmerne tillige, at Valget denne Gang er at betragte som *rent foreløbigt*, og at man ønsker **inden næste Valg at faa Hovedbestyrelsens Sammensætning forandret**.

Som jeg i en tidligere Artikel har fremhævet, trænger vi først og fremmest til **et Repræsentantmøde**, og jeg er ved denne Indstilling bleven styrket i den Anskuelse, at vi maa samles snarest muligt for at drøfte vore Interesser, og da for særlig at finde en Form for Valg af en Hovedbestyrelse, hvorved vi i Fremtiden undgaar, at det bliver — som her og tidligere i Aarhus — en Umulighed at finde Folk med Lyst og virkelig Interesse for Foreningssager. Ved at vælge en Forretningsfører og en Hovedkasserer i én By og sammensætte den øvrige Hovedbestyrelse fra de største Lokalforeninger omkring i Landet, tror jeg, at vi kan naa en Løsning, der vil fri os for mange Ærgrelser og ogsaa ved en saadan Valgmaade anspore Medlemmernes Interesse for Foreningssager.

Men for at et saadant Repræsentantmøde kan blive afholdt hurtigst muligt, **bør Medlemmerne Landet over ogsaa stemme for Hovedbestyrelsens Forslag om forhøjet Lønning til Formanden og Hovedkassereren**.

De Forberedelser, der skal gøres, kræver et stort Arbejde, og Formanden maa derfor for en Tid kunne lægge alt andet Arbejde til Side for udelukkende at sætte Kraft paa Ordningen af Foreningens Love, saa vi umiddelbart derefter kan holde et Repræsentantmøde for at træffe Afgørelse om Foreningens fremtidige Virksomhed og Virkemaade.

Ogsaa af Hensyn til et Repræsentantmødes snarlige Afholdelse tillader jeg mig at anbefale at stemme paa d'Hrr.

Hvidtfeldt,
Warberg,
Torkild Petersen

samt til Formand og Næstformand d'Hrr.

Hvidtfeldt og
Warberg.

Alle Kolleger bør deltage i Afstemningen.

Kolding, i Juni 97. L. V.

Til Fødselsdagsfest.

Den anden af Den typografiske Forenings tvende Aarsfester staar for Døren — Stiftelsesfesten. Som sidste Aar afholdes den i Wodrofflunds hyggelige, skovlignende Anlæg, og for den sædvanlige billige Entré af 35 Øre pro pers. gives samtidig fri Passage for Børnene.

Det er Aarets Friluftsfest, hvor omtrent det Hele beror paa Vejret, men som ogsaa, naar Junisolen straaler over Landskabet, samler en glad og fornøjet Skare af Kolleger, der ikke alene lokkes derhen af det smukke Vejr og det gode Selskab, men som hver især drages som Gratulanter til den gamle Organisation.

Her mødes Unge og Gamle — alle de, som har erfaret Organisationens vægtige Betydning i Forholdet til den person-

lige Fedtegrevetaktik, der finder sig bedst tilrette ved den mindst mulige Berøring med de organiserede Fagfæller. Derfor danner Forstaaelsen og Tilliden til hinanden det hjærteligste Grundlag for Foreningens Fødselsdagsfester og giver dem et Forløb, som i Forbindelse med de festlige Arrangementer Aar for Aar vokser sig fast som noget Uundværligt, Noget, man under ingen Omstændigheder kan staa som udeltagende Tilskuer overfor, men som vilde stille en i slige Tilfælde tilbageholden Natur i en lidt mærkelig Belysning.

Stiftelsesdagen er mere Familiefest end Karnevalet; det ser man nærmest paa den talrige Skare af Børn, som giver Møde sammen med Forældrene. Og dette, at de har deres »eget Bal« gør dem til rene Plageaander for at komme afsted saa tidligt som muligt, hvad der atter medfører, at Stiftelsesfesten er den Lejlighed, hvor Fædrene møder talrigst og mest præcise!

Underholdningen, der bydes paa efter Børneballet, vil i Aar faa nok saa megen Tiltrækning som tidligere, hvad man vil faa Indtryk af ved at studere *Programmet:*

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

AFHOLDER SIN

28-AARIGE STIFTELSESFEST

SØNDAG DEN 20. JUNI 1897

PAA WODROFFLUND

Haven, der aabnes Kl. 4, vil blive smukt dekoreret.

Kl. 5—6½: Dans og Lege for Børn.

Kl. 7—8½: *AFTENUNDERHOLDNING:*

1 a. EDV. GRIEG: Sangerhilsen.
b. LANGE-MÜLLER: Kornmodsglansen.
c. F. ANDERSEN: Naar det er Sommer.
} *Gutenberg-Koret.*

2. Pavse af CHR. SCHOUW.

3. **Gymnastik** *af nogle Medlemmer af Typografernes Sportsklub.*
a. Voltigering (staaende Spring og Balance).
b. Barreøvelser.
c. Smidighedsøvelser.

4. Romancer for Baryton: Hr. JULIUS ANDERSEN.

5. „FAMILIEN SVENDSEN",
Sommerrevy med Tilbehør i to Tableauer af MARTELL.

Personerne:

Svendsen, Rentier, fhv. Bogtrykker.	En Centralisationstanke.
Madam Svendsen, hans Kone.	Et Formandsæmne.
Henriette, deres Datter.	Et Offer.
Peter Topp } deres Logerende.	Medlemmer af Sangforen. »Gevierten«.
Hans Beck }	

1. Tableau foregaar i Svendsens Hjem paa hans Fødselsdag Kl. 6 Morgen.
2. Tableau om Aftenen paa »Gimle«.

6 a. GUNNAR WENNERBERG: Hör oss, Svea.
b. E. DÜRING: Till natten.
c. F. KÜCKEN: Lille Grethe.
} *Gutenberg-Koret.*

Kl. 9—3: *BAL i den store Sal.*

I Aftenens Løb vil der i Haven blive musiceret og fra Altanen afsunget Korsange.

Entré til Haven 35 Øre, Børn gratis.
Balbaand à 50 Øre pro persona.

Det er vore egne Kræfter, som fornemmeligst gaar i Ilden, og derfor er Sukces'en sikret. Og naar den knappe Time er forløben, som Underholdningen omfatter, da vil Sommerballet tage sin Begyndelse til den lokkende Musik, som selv kan faa gamle Fødder til at valse.

Én Ting vil vi dog indtrængende lægge Medlemmerne paa Hjærte, og det er at købe Billetterne forinden Festdagen, da der ikke sælges ved Indgangen, og denne bliver gennem den store, flagsmykkede Hovedport ved Wodroffvej, hvor Havens egen Betjening fører Kontrollen. Først ved den særlige Del af Haven, der er forbeholdt Foreningens Medlemmer, afleveres Billetterne.

Og saa — forventer Festudvalget som sædvanlig at kunne hænge den røde Lygte ud som Bevis paa fuldt Hus og stor Fornøjelse! —r.

Tarifen.

DER er ofte her i Bladet draget til Felts mod Kolleger, der i større eller mindre Grad har tilsidesat Tarifens Bestemmelser, hvilket de naturligvis kun har gjort for at »holde« deres Plads og for muligt at kunne regne med Arbejdsgiverens Bevaagenhed ved eventuelle Vakancer. Ja, man har endog i et Par graverende Tilfælde trukket Synderne frem og stillet dem i Skammekrogen.

Men hvad har det nyttet, og hvad kan det i Fremtiden nytte?

Dette Spørgsmaal tror jeg har sin fulde Berettigelse, naar man hører, at der paa et herværende større Trykkeri findes en eksemplarisk Enighed mellem Sætterne om at reducere Tarifens klare Bestemmelser med Hensyn til Korrekturgodtgørelse, Ombrydningsgodtgørelse, Godtgørelse for mindre Skrifter o. s. v. til det mindst mulige eller rettere sagt intet. Vel kan man ikke bebrejde de ærede Samtidige, at de ikke tager den i Tarifen fastsatte Tusindbetaling, men det gør ikke deres Sag bedre; Bebrejdelsen rammer dem i samme Øjeblik, som de overtræder et eneste Punkt i den gældende Tarif.

Jeg skal tillade mig ved et Eksempel at vise saadanne Kolleger, hvad Konsekvensen bliver, naar en ny Svend antages paa et saadant Trykkeri — og vel at mærke kender Tarifen og overholder den. De første Uger gaar jo nogenlunde upaatalte hen og Forretningen aabner sine Døre for flere ledige Kolleger, hvilket giver den tidligere Antagne Forhaabninger om at sidde saa meget fastere i Sadlen. Men nu er Tiden inde for Faktoren til underhaanden at meddele denne, at han gør rigtigst i at tage sig i Agt med Hensyn til Korrekturbetaling, Ombrydningsgodtgørelse etc., og en 14 Dages Tid efter kommer — Opsigelsen. Paa Forespørgsel motiveres den med Arbejdsmangel, og naar det ikke som Sædvane er gaaet ud over den sidst antagne — er det »fordi Forretningen beholder de Folk, den er bedst tjent med!«

Jeg kan naturligvis godt indse, at Forretningen tjener bedst paa en Arbejder, der snart paa det ene Omraade, snart paa det andet affiler sine Tarifkrav, men om Trykkeriets Arbejdere i Almindelighed og de typografiske Arbejdere i Særdeleshed har Fordel deraf, tillader jeg mig at betvivle.

— — Jeg har troet at handle loyalt ved i *Typ.-Tid.* at rejse Spørgsmaalet om, hvad der er at gøre overfor en »Enighed«, som bærer saa abnorme Frugter. —*n.*

Vi kan ikke undlade at fremsætte vor Tvivl overfor Tilstedeværelsen af en saa gennemsyret Demoralisation, som her er søgt skildret, men har paa den anden Side ikke fundet os beføjet til at nægte Optagelsen, da den forhaabenlig, selv om ingen Stedbetegnelse er benyttet, vil bevirke, at det Personale, som føler sig berørt af Indlæget — og noget maa der vel være deri — vil gribe i sin Barm og ændre en Optræden, som alle fornuftige Fagfæller maa dadle og have en stærk Interesse af at bekæmpe.

Forøvrigt vil vel nok — hvis ikke denne beskedne »Visker« frugter — det fornuftigste være i Fremtiden at anmælde de enkelte Overtrædelser til Styrelsen, som derved vil faa Lejlighed til at undersøge og rette paa slige Forhold. RED.

Ribe Lokalforening,

der, efter mange Aars Forløb først genoprettedes 1896, tæller nu 5 Medlemmer (Redaktøren og 4 Typografer), der alle er beskæftigede i Byens eneste Bogtrykkeri, nemlig *Ribe Stiftstidendes.* Som de fleste Medlemmer bekendt, overdrog i 1894 den daværende Ejer, Hr. STEGEMANN, Trykkeriet med Privilegium til et Aktieselskab, der ansatte vort tidligere Hovedbestyrelsesmedlem fra Kolding ROGATA TERKELSEN som ansvarhavende Redaktør ved Bladet og tillige som teknisk Leder af Trykkeriet. Da Terkelsen overtog Ledelsen den 1. August nævnte Aar bestod Personalet af 4 Typografer, alle gifte, men hvoraf ikke en eneste, mærkværdig nok, var Foreningsmedlem; dog skal det fremhæves, at i lange Tider havde der ingen Lærlinge været antaget, men at de daværende Typografer saa til Gengæld, hvis de vilde have Lokalerne

rengjorte og Ild i Kakkelovnene om Vinteren, selv maatte agere »Fejekoner« og »Fyrbødere«, saaledes at den, der kom først om Morgenen straks maatte gribe Kosten istedetfor Vinkelhagen, hvis der i det Hele taget skulde rengøres. Selvfølgelig blev disse raadne Forhold straks forbedrede ved Bestyrerens Ankomst, ligesom Personalet kort Tid efter blev suppleret med en Mand, der sendtes fra »Typografia«, og atter senere hen med en Sætter-Trykker, saaledes at der blev 3 Forenings-Medlemmer og 4 Ikke-Medlemmer. Disse første hørte indtil 1. Januar 1896 til Kolding Lokalforening, fra hvilken Dag Ribe-Filialen blev »selvstændig«. De fire sidstnævnte Herrer var det ikke muligt at faa indprentet, hvilken Fordel og hvilken Kollegialitet det vilde være, om de sluttede sig til Lokalforeningen, og først langt om længe besluttede den ene sig til at træde ind, men døde uheldigvis ca. 5 Uger efter; den anden, en gammel »Franskmand« paa 68, der vistnok havde været beskæftiget hos Hr. Stegemann i 35 Aar, tog sin Afsked »uden Pension« og den tredje døde i Sommerens Løb, hvorimod den fjerde endnu er i Live, men ikke ønsker at være Medlem. De ny ansatte Folk var selvfølgelig alle Medlemmer som foran nævnt. Bestyrelsen for Aktieselskabet forhøjede kort Tid efter dets Overtagelse af Bladet hver enkelt Mands Løn og i Aar har det tilstaaet Typograferne hver *8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn,* noget, man maa kalde sjældent efter Forholdene, som har eksisteret her i »gamle« Dage.

Ferien tog sin Begyndelse Grundlovsdagen. —*n.*

Vort Fag i Østrig.

For at kunne skildre Løn-, Arbejds- og Livsfornødenhedspriserne i de typografiske Fag i Østrig, førend den der indførte Normaltarif med 1. Januar 1896 skulde træde i Kraft, lod det derværende Forbunds Styrelse under 15. December 1895 en Statistik optage. Da denne Statistik, som nu foreligger trykt, er ført meget udtømmende og giver et udmærket Billede af Forholdene i vort Fag i Østrig, skal vi her give et sammentrængt Uddrag af Indholdet.

Forbundet bestaar af 13 Lande eller Provinser, som hver danner en Forening for sig. Fra disse er der indkommet fyldestgørende Besvarelser fra 11, 1 Forening (Salzburg) har ikke holdt sig Tiden for Statistikens Optagelse efterrettelig, af hvilken Grund dens Oplysninger ikke har kunnet benyttes, og 1 (Triest) har slet ingen Besvarelse indsendt.

Af Statistiken fremgaar det, at der i de 11 Foreningers Virkefelt findes 773 Trykkerier og 27 Skriftstøberier, og af disse har man kun kunnet faa Oplysninger fra 555 af de første og 25 af de sidste.

Med Hensyn til de sanitære Forhold i disse Arbejdsrum ses det, at kun 65,22 % opfylder de hygiejniske Fordringer, medens 34,78 %, eller over en Tredjedel, erklæres som mørke, utilstrækkelig ventilerede og urene. Dog maa man ikke heraf slutte, at de to Tredjedele er fuldstændig tilfredsstillende, thi næsten alle Trykkerierne har en eller anden Skavank, ja, omtrent Halvdelen betegnes endog som støvfulde.

Hvad Arbejdstiden angaar, oplyses det, at 2 Trykkerier har 7 Timers Arbejdstid, 2 8 Timer, 51 9, 235 9½, 238 10, 10 10½, 10 11 og 1 12 Timer. Til Sammenligning kan anføres, at i 1892 fandtes der kun 1 Trykkeri med 8½ Times Arbejdstid, 20 med 9, 203 med 9½, 226 med 10 og 46 med 11 Timers Arbejdstid, altsaa et ganske godt Resultat af Kampen for kortere Arbejdstid i Løbet af 3 Aar.

Antallet af Sættere i de omtalte Landsdele beløber sig til ialt 5339, hvoraf de 3538 har Fastløn, og kun 1801 Beregning. I 1892 fandtes der 2691 Fastlønssættere og 1462 Beregningssættere. Af Sætterlærlinge og Forbundtere findes der 1740, altsaa 24,58 % af hele Sætterpersonalet, medens Forholdet i 1892 var, at Lærlingene udgjorde 28,61 %. Som man ser, er der i Løbet af 3 Aar gjort et godt Fremskridt, saavel med Hensyn til Afskaffelse af Beregning som til Indskrænkning af Lærlingeantallet. Af Trykkere findes der 1195, foruden 513 Lærlinge, hvilke sidste altsaa udgør 30,04 % af Trykkerpersonalet (i 1892 udgjorde de 31,19 %.)

Arbejdslønnen har i Gennemsnit været pr. Uge: For Fastlønssætterne Gylden 11.16, for Beregningssætterne 13.89, og for Trykkerne 13.04. (1 Gylden = Kr. 1.75.)

Statistiken indeholder dernæst en Tabel med Oversigt over Overarbejdstimerne i 1895. Trods det, at Antallet af Overarbejdstimer mange Steder ikke har været til at erfare, er det dog oplyst, at der har været ikke mindre end *302,557 Overarbejdstimer.* Antager man, at samtlige 12,909 i Bogtrykkerierne og Skriftstøberierne beskæftigede Personer deltager heri, saa falder paa hver Person *23½ Time.* Regner man Arbejdsdagen til gennemsnitlig 9½ Time og Arbejdsaaret til 300 Dage, saa ser man, at ikke mindre end *106* Arbejdsløse kunde være anbragte, naar man i Stedet for Overarbejde havde tænkt paa hine mange, som maatte spasere med sulten Mave. Men ogsaa i den Retning vil vel Arbejdernes mægtige Organisation kunne virke forbedrende.

Statistiken udgør 32 store Oktav-Sider foruden 2 Bilag, og leverer mange interessante Tal, saavist som statistiske Tal altid ere gode at faa Forstand af.

Nær og fjærn.

Sommerferie. I Lighed med foregaaende Aar har Kontrolkomitéen for *Demokraten* af eget Initiativ tilstaaet Bladets Personale *en Uges Ferie* med Udbetaling af 25 Kr. Ferien tog sin Begyndelse d. 30. Maj.

— *Vejle Amts Folkeblads* Personale har som sædvanlig erholdt en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Aktieselskabet *Slagelse-Postens* Personale er i Aar — ligesom foregaaende Aar — bleven indrømmet en Sommerferie paa 8 Dage med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Udgiverne af *Berl. Tid.* har i Aar — som et Forsøg — tilstaaet Bladets Personale fire Dages Ferie med en Udbetaling af 5 Kr. pr. Dag.

Til Fest! Nakskov Lokalforening har enstemmig besluttet at efterkomme Næstved-Kollegernes Indbydelse til Sammenkomsten d. 11. Juli, samt at henstille til d'Hrr. Redaktører at indstille Bladene for Mandag den 12., hvilket velvilligst er imødekommet. B.

Januar Kvartal. Regnskabet for nævnte Kvartal, hvis Revision er afsluttet 1. Juni, viser for den almindelige Afdeling af Sygekassen et Deficit af 468 Kr. 38 Øre, for den forhøjede Afdeling en Gevinst af 26 Kr. 93 Øre. Paa selve Medlemsindtægten og Medlemsunderstøttelsen viser det sig imidlertid, at den almindelige Afdeling har et Overskud af 232 Kr. 80 Øre, medens den forhøjede kun kan møde frem med 192 Kr. 84 Øre, men dens forholdsvis store Part i andre Udgifter foraarsager selvfølgelig Merudgiften. Begravelseskassen, der for Kvartalet mælder om 3 Dødsfald, som har foraarsaget en Udgift paa 360 Kr., har lagt 226 Kr. 48 Øre til sin Kassebeholdning, der 1. April udgør 17,558 Kr. 39 Øre.

Den statsanerkendte Afdeling, der har et Underskud af 76 Kr. 9 Øre, mælder om en Medlemsindtægt til Læge og Hospital af ialt 348 Kr. 50 Øre, til Pengehjælp 50 Kr. 92 Øre. Hvorledes Udgiftsforholdet staar til disse to Summer faar man at vide ved at notere: Til Hospital 36 Kr. 64 Øre, til Læger 235 Kr. 50 Øre, Barselhjælp 24 Kr. og Pengehjælp 153 Kr. 60 Øre. Gennemsnitsantallet af Pengehjælpsmedlemmer er efter dette kun 20, medens de, der betaler for Hospital og Lægehjælp er 139, og Ballancen paa den reelle Understøttelse stiller sig for den sidste med et + 52 Kr. 36 Øre, for den første med et ÷ 102 Kr. 68 Øre, hvilket jo kun kan tale til Fordel for obligatoriske Ydelser.

Redaktør Erichsen i Middelfart var i Følge *Haandværkerbl.* til Generalforsamling i Middelfart tekniske Skole, og hans Nærværelse medførte en saadan Ravage mellem Bestyrelse og Medlemmer, at den ulykkelige Skole efter sit første Aars Virksomhed staar uden Ledelse. Hr. Erichsen rettede nemlig ved Regnskabets Fremlæggelse en skarp Kritik, fordi dette viste et Underskud paa 325 Kr., og søgte at paavise forskellige Udgiftsposter, hvor Nedsættelse burde være sket. Bestyrelsens Formand følte sig i høj Grad krænket; Bestyrelsen trængte ikke til Hr. Erichsens Kritik og kunde ikke administrere billigere, end sket var. Han personlig vilde ikke have noget med Skolens Ledelse at gøre, naar den skulde underkastes en saa smaalig Kritik. Efter endnu en Replikveksling nedlagde hele Bestyrelsen, hvorimellem Amtsraadets Medlem, Hværvet og det var ikke muligt at faa Andre til at overtage det. *Regnskabet derimod godkendtes énstemmigt!* Nu skal Industriforeningen, der ejer Skolen, se at faa en Bestyrelse valgt.

Hvorvidt Hr. Erichsens Paastand om »billigere« Administration er mere end Reminiscentser fra hans private Bogtrykkervirksomhed, skal vi ikke kunne sige, men Historien i sin Helhed forekommer os ret betegnende for den Ravnekrog, hvori Hr. Redaktør og Bogtrykker Erichsen danner Centrum.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbundet har i Anledning af den nys afholdte Kongres udgivet en Beretning, som foruden at fremtræde som en Aarsberetning tillige giver en kort Oversigt over de væsenligste Begivenheder i Forbundets Historie fra dets Dannelse i 1888 (som en Frugt af den anden skandinaviske Arbejderkongres i København) til Slutningen af Marts 1895. Oversigten giver et godt Billede af de talrige Konflikter, Forbundet i Aarenes Løb har haft at bestaa, Sejre og Nederlag mellem hinanden, og det er først mod Slutningen af Aaret 1894 at Forbundet maa betegnes som værende ude over Børnesygdommene. De sidste Aar viser stor Fremgang for Forbundet; medens saaledes Medlemsantallet i 1895 beløb sig til ca. 2200, var dette ved 1896's Udgang vokset til ca. 4660 (fordelte paa 53 Afdelinger). I en statistisk Oversigt over samtlige Arbejdssteder her i Landet, hvor Medlemmer af Forbundet er beskæftigede, gøres der Rede for Arbejds- og Lønforholdene samt Lærlingeforholdene, hvis Antal opgives til 2575. Der arbejdes efter disse Oplysninger at dømme under meget forskellige Kaar i Provinserne; Overarbejde betales saaledes dels med alm. Timeløn, dels procentvis (fra 25—100 %) og et enkelt Sted i Form af Nytaarsgratiale!

De samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation holdt Møde Onsdag den 19. Maj. Af den udsendte Beretning fremgaar, at Sygekassenævnet ikke har kunnet tiltræde et udarbejdet Forslag til Sygekasselovens Revision, som gik ud paa at ophæve Statstilskudets Maksimalgrænse og Hospitalsplejens nuværende Omkostninger for Medlemmer og Børn under 15 Aar; ligeledes foreslog man at fastsætte Statstilskudet til 3 Kr. aarligt pr. Medlem samt en Sum svarende til 1/3 af Medlemsbidraget, og yderligere et Ekstratilskud af 2 Kr. aarligt pr. Medlem, naar der ikke findes let Adgang til Sygehus. Endvidere foresloges, at man indgav Andragende til Regering og Rigsdag om at virke hen til, at en Lov om Arbejdernes Sikring mod Ulykkestilfælde gennemførtes hurtigst muligt og om et Rekonvalescentshjems Oprettelse for Medlemmerne af de anerkendte Kasser. Et Andragende om Oprettelsen af et saadant er ogsaa indgivet til Københavns Kommunalbestyrelse. Minimumsgrænsen for Antallet af Medlemmer til Dannelsen af Genforsikring for Begravelseskasserne (10,000) er ikke naaet; kun 7 Kasser med tilsammen 3500 Medlemmer mældte sig og Forslaget er foreløbigt skrinlagt. Man har opnaaet, at fremtidig bliver Fortolkningen af Fattiglovens § 63 ikke længer overladt den enkelte Fattigforstander, men at Sager, som henhører herunder, afgøres af et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren og 3 Kresinspektører. Sluttelig bringer man Sygekasseinspektøren en hjærtelig Tak for hans redebonne Imødekommenhed overfor Sygekasserne.

Et Spørgsmaal.

I Anledning af Skræderstrejken vedtog, som bekendt, Repræsentantskabet at slutte sig til Styrelsens Forslag om en frivillig Indsamling som den Form, hvorunder man bedst kunde faa de Kolleger i Tale, som havde *Ævnen* og Viljen til at støtte i pekuniær Henseende. Nu er Indsamlingen sluttet med et Resultat af 106 Kr. 25 Øre; men ved at se Bidragslisten igennem falder det i Øjnene, at særlig *Bladsætterne* — ogsaa de i Brolæggerstræde — glimrer ved deres Fraværelse. Har de nævnte Kolleger ikke nogen Forbindelse med Styrelsen, med Repræsentantskabet eller læser d'Hrr. ikke *vort* Blad, saa de derigennem kunde være à jour med, hvad der rører sig indenfor Foreningens Ramme? FL.

Som den ærede Indsender selv bemærker, er Indsamlingen frivillig, men vi kan jo derfor godt lade Spørgsmaalet gaa videre. RED.

Foreningsmeddelelser.

Den typ. Forening og Typ. Hjælpekasser.

Foreningslokalet lukkes i Juni til Septbr. **Søn- og Helligdage** Kl. 3 Efterm.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Hjælpekassernes Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 11 i Søfryd ved Fredensbro. FORM.

Festudvalget holder Møde paa Søndag Kl. 1 i Søfryd. G. CLAUSEN.

Lægerne. Under Dr. LENDROPS Bortrejse til 12. Juli besørges hans Praksis af Dr. SPEYER, Kultorvet 5, 1., tr. 1—2, Søndag 9—10.

Til **Zoologisk Have** sælges Billetter à 35 Øre og til Maleriudstillingerne paa **Charlottenborg** à 25 Øre mod kontant Betaling. Den sidste lukkes paa Søndag. V. BERGENHOLZ.

Ny Medlemmer: Sætter Jesper Petersen Hansen (Tidens Krav), udl. 1887 i Hobro Dagblad. I Kvindeafdel: Punktererske Anna Franziska Jensen (Aller) og F. W. Petersens Hustru Lovine Charlotte Margrethe. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 270 (Dsk. t. F.), Rasmus Frandsen (Kristelig Bogforening) fra Rejse og 990 (Dsk. t. F.), Chr. Elbert Hansen (Militær) fra Aalborg.

Bortrejste: 1045 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jacobsen (arbl.) til Pl. i Ringsted og 57 (Den t. F.), Anders Andersen (arbl.) til Aarhus.

Udslettet (for Restance): 622, Chr. Fred. Fischer.

Til **Thorvald Nielsens Mindesten** har jeg modtaget: Tidens Krav Kr. 1.50; M. A. Hannover 4.00; M. A. Hannovers Personale 6.50 — ialt Kr. 12.00. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

Dansk typografisk Forening.

Tiltraadte: Hillerød, 1551 (Dsk. t. F.), Andr. A. Th. Petersen fra Kbhvn. i Plads. Holbæk, 888, Albert Lund fra Kolding i Pl. Vejle, 1058, H. Nielsen (Hertz) fra Silkeborg og 928, Niels Carl Sørensen (Dagbl.) fra Assens.

Bortrejste: Silkeborg, 1058, Henrik Nielsen til Vejle i Plads og 1119, Niels Jepsen til Aarhus i Plads.

Den typografiske Trykkerforening.

Sommer-Udflugten finder Sted *Søndag den 27. ds.* Udførlig Meddelelse findes i næste Nr. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening

Lørdag Aften Kl. 9½: Møde i »Møens Minde«, Citadelsvej. Tegning til *Hillerødturen* med Damer 27. Juni. Pris for Rejse og Middag: Medlemmer 3.00, Damer 3.50. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Frederikssund og Jægerspris. Start: Nørrebros Runddel Kl. 7. Køref. Nielsson og F. Nielsen.

Klubben foranstalter en Tur til Sammenkomsten i Næstved den 11. Juli, hvortil Medlemmerne kan tegne sig hos Styrelsen inden 24. ds.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

J. G. A. Eickhoff, København V.

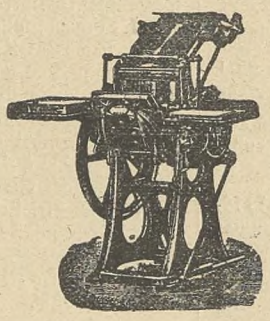

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

En brugt Kalander

med 4 Valser sælges billigt.

Carl Allers Etabl.

For en flink **Sætter-Trykker,** der er kendt med Hurtigpresse og Digeltrykpresse, kan levere godt Arbejde paa disse, og som, naar Maskinerne staar stille, kan deltage i Avissats, er Plads ledig paa Sjælland. Billet mrkt. »45« med Oplysninger om vedkommende Pladssøgende modtager Ekspeditionskontoret.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 24
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 18. Juni 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Før Plads modtages i **Nakskov** maa man henvende sig til Fællesstyrelsen. Tilgangen til **Odder** og **Roskilde** er fremdeles lukket.

København og Kolding, 17. Juni 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 27. Juni Kl. 11

paa **Søfryd** (ved Fredensbro)

Foreløbig Dagsorden: 1. Optagelsen af en Fagfælle. 2. Smede-Lock-out'en. STYRELSEN.

Smede-Lock-out'en

tog sin Begyndelse sidste Uge med 3—4000 Mand. Som det vil være vore Medlemmer bekendt foraarsagedes dette brutale Skridt under Paaskud af, at Svendenes Organisation ikke havde overholdt de Forligsbestemmelser, som blev indgaaede, da Fabrikanterne sidst truede med Lock-out. Dette er uimodsagt bleven benægtet fra Svendenes Side under Henvisning til, at de »Fælles Værkstedsregler«, som forøvrigt samtidig indeholder Lønforholdene, og hvis Overholdelse, Svendene paastaas at have brudt ved at etablere Strejke i Slagelse og Odense, netop var erklærede gældende fra Svendeforbundets Side fra den Dag, det modtog Meddelelse fra Fabrikanterne om, at de ogsaa var godkendte af *dem*; men som Svar herpaa fik Forbundet at vide, at der maatte ske Ændringer i de »Fælles Værkstedsregler«, og at disse skulde godkendes først af en Generalforsamling. Som Følge deraf kunde de fornuftigvis ikke betragtes gældende. Men dertil kommer, at da Truslen om Lock-out fremsattes, tilbød Smede- og Maskinarbejderforbundet at vilde bøje sig for en Voldgiftskendelse, men at dette Forsøg paa Stridens Bilæggelse *straks blev afslaaet.*

Efter dette, og efter de evindelige Trusler om Lock-out, som Fabrikantforeningen har ladet falde, naar en Lønforhøjelse søgtes iværksat selv i en mindre By eller enkelt Arbejdssted, kan der ingen Tvivl herske om den egenlige Hensigt med dette hensynsløse og brutale Middel til Underkastelse, som Fabrikanterne her har søgt iværksat. Det har kun ét Maal, det samme som i 1885, da ogsaa Lock-out iværksattes overfor Smedene, nemlig *at ødelægge og tilintetgøre Forbundet*, idet man véd, at sker dette, har Fabrikanterne — Storkapitalisterne — frie Hænder til at optræde som de Slavefogder, der i gamle Dage havde Haand- og Halsret over deres underordnede Medborgere. Hensynsløsheden ved deres Optræden gives et endnu grellere Spejlbillede ved de Forhandlinger, som nu føres med en fælles Arbejdsgiverforening om at faa lavet lignende Udsultning *i andre Fag.*

Som Følge deraf og for én Gang for alle at betage disse Herrer og lignende Riddere af Pengesækken Lysten til at fremture i den hensynsløse Brutalitet, som en Udsultning af et helt Fags Arbejdere er, bør **enhver** Arbejder, der er oplyst nok til at forstaa, hvilke Følger en gennemført Taktik paa dette Omraade vil faa, af al Kraft støtte Smedene i den dem paatvungne Kamp; thi faar Fabrikantforeningen atter denne Gang sin Vilje, vil de kapitalistiske Arbejdskøbere i andre Fag sikkert faa Blod for Tanden.

De samvirkende Fagforeningers planmæssige Understøttelser, hvori ogsaa vor Forening i dette Tilfælde bliver entreret med det højeste Beløb (25 Øre pr. Medlem), vil ikke paa langt nær strække til det Antal udelukkede Arbejdere, som allerede nu findes og som ganske sikkert vil vokse, og vi opfordrer derfor ethvert af vore Medlemmer, som har Ævne, at yde et frivilligt Bidrag indtil den ovenfor indvarslede Generalforsamling kan faa Lejlighed til at udtale sig om Formaalstjenligheden af en Fortsættelse heraf, eller en obligatorisk Kontingentforhøjelse maa anses nødvendig.

Smedenes Fag er af de, man aldrig forgæves anmoder om Støtte, men ogsaa derfor bør de ikke hos nogetsomhelst andet Fag savne den, naar de selv trænger.

Vi kan hjælpe Smedene til Sejr, **naar vi vil**, lad os derfor i Dag tage fat med Indsamlingerne, og lad dem blive saa vægtige, at vi kan faa Beløbene sideordnede med, hvad vi i tidligere Dage ad Frivillighedens Vej skaffede tilveje.

Smedenes Sejr vil senere spare os og Arbejderne i det Hele taget mange Penge og megen Fortræd.

Derfor — tag fat endnu i Dag, og send Bidragene til Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19.

STYRELREN FOR DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til Medlemmerne af Den typografiske Trykkerforening!

Fabrikanterne i Jærnindustrien har kastet deres Arbejdere paa Gaden for at tvinge dem og deres Organisation til uden Indsigelse at underkaste sig de hensynsløse Bestemmelser, som Storkapitalisterne mener at kunne byde de Folk, der, undertiden for en Sulteløn, slider sig op for at gøre *dem* rige. Dette Skridt fra Fabrikanternes Side er et brutalt Slag i Ansigtet paa alle organiserede Arbejdere, hvorfor disse ogsaa efter bedste Ævne bør støtte Smedene i den dem paatvungne Kamp.

Vi tillade os derfor at bede vore Kolleger om hver Uge at yde et Bidrag til dette Formaal, og enten indbetale Beløbet til Budet, Hr. MØLLER, sammen med Kontingentet eller indsende det direkte til Kassereren, Hr. VALD. STEPHENSEN, i hans Bopæl: Niels Hemmingsensgade 8, 1. S. i Sidebygningen.

15. Juni 1897. Med koll. Hilsen

STYRELSEN.

Indstillingen til Hovedbestyrelsen.

I.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* søger en Hr. L. V. at stille Kolding Lokalforening i Gabestokken og samtidig optræder han som faderlig Vejleder for Kollegerne i Landet, der staar og venter paa den *under Hensyn til de forskellige Afskygninger* foretagne Indstilling af Hovedbestyrelsesmedlemmer. Skøndt Ingen her i Lokalforeningen tillægger Hr. L. V.s Skriverier nogen alvorlig Betydning, har jeg dog fundet Anledning til at ofre hans sidste Produkt en lille Omtale, idet hans Fremstilling foruden at være saarende for saavel Lokalforeningen som dennes enkelte Medlemmer tillige er vildledende i Stedet for »vejledende« for Medlemmerne ude i Landet.

Ved Indstillingen af Medlemmer til Hovedbestyrelsen oplyste Lokalformanden, at Valget foretoges efter Forholdstalsvalgmaaden, hvilken Maade er paabudt i Lovene og har været anvendt her ved alle tidligere Indstillinger. (Hensigten hermed er som bekendt at give Mindretal Lejlighed til ogsaa at opstille Kandidater.) Da Ingen spurgte om, hvordan denne Valgmaade var, var Lokalformanden berettiget til at antage, at

Forsamlingen var kendt dermed, og Valget foregik. Efter at Udfaldet var publiceret, lød der fra L. V.s Side et yderst opbragt Udraab om, at den Valgmaade forstod Medlemmerne ikke og at man burde lade Valget gaa om, hvortil Lokalformanden dog hverken fandt sig forpligtet eller berettiget. Selv Hovedbestyrelsens Formand erklærede, at Valget var foregaaet paa fuldt lovlig Maade. At Hr. L. V. var saa opbragt over Udfaldet allerede paa Generalforsamlingen og senere har ladet sig forlede til sine mindre noble Udgydelser i *Typ.-Tid.*, skyldes vel udelukkende den bitre Skuffelse, han led ved ikke selv at komme paa Listen. Thi at dette har været Grunden til *hans* varme Interesse for Foreningen i den senere Tid, nærer Ingen Tvivl om her i Kolding. Kedelig nok, at Hovedbestyrelsen ikke denne Gang blev forøget med Hr. L. V.s store Indsigt og Visdom; den kunde haardt have trængt til det — nu maa den efter Hr. L. V.s resignerede Raad nøjes med de gamle Medlemmer, *om hvem man da i hvert Fald véd noget mere end intet!!!*

At Deltagelsen ved Indstillingen ikke var større, kan jo forklares af forskellige Grunde og Sammenstød af Omstændigheder, men — Hovedsagen lader sig hverken omstøde eller bortforklare af Nogen, og allermindst af Hr. L. V.s: Kolding Lokalforenings store Flertal var paa det Rene med, at der for Tiden ingen Grund var til at skifte Medlemmer i Hovedbestyrelsen, og at de Gamle atter vilde komme paa Listen. Man havde slet ikke tænkt paa, at Kolding »for Tiden« havde den lille Mand med det store Hjærte i sin Midte. De to ny Medlemmer til Hovedbestyrelsen, som bl. a. ogsaa blev foreslaaet af Hr. Hvidtfeldt, er i enhver Henseende Kolleger, der kan staa ved Hr. L. V.s højre Side, skønt de ikke har den Vane at trænge sig frem alle mulige og umulige Steder, og deres Fortid kan sikkert ogsaa fuldt ud taale at stilles ved Siden af Hr. L. V.s. Hvad L. V.s Kvalifikationer angaar, skal jeg ikke dømme, men kun anføre et ret morsomt Tilfælde, der indtraf her i Byen i det sidste Halvaar. En Skruebrækker søgte Optagelse i Foreningen. Personalet fra vedk. Trykkeri med L. V. som Ordfører *anbefalede* hans Optagelse, der imidlertid nægtedes. Næste Gang Skruebrækkeren søgte Optagelse, stemte Hr. L. V. *imod* hans Optagelse, og da Sagen endelig kom til almindelig Afstemning, stemte Hr. L. V. *for* Optagelsen!!! Naa, det var maaske en Del af det Program, som vi ligegyldige, programløse og grinagtige Kolleger i Kolding ingen Forstand har paa.

Dette er i Korthed en Smule Redegørelse til den anonyme L. V.s Udgydelser; den kunde og burde maaske have været noget fyldigere, men naar jeg samtidig oplyser, at Hr. L. V. er Hr. Ludvig Hansen*, saa er jeg sikker paa, at der behøves ikke mere for at ærede Kolleger Landet over er med.

Kolding, den 13. Juni 1897. H. P. RABEN.

II.

Hr. L. V. eller L. V. Hansen har i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* forsøgt at bibringe Medlemmerne Landet over den Opfattelse, at naar Kolding Lokalforening foretager Indstilling af Hovedbestyrelsesmedlemmer, da sker det paa en saadan Maade, at de Mødte laver »Grin« med det Hele. Dette er imidlertid ikke Tilfældet, og jeg nedlægger en skarp Protest imod en saadan Beskyldning. Naar kun 17 Medlemmer var til Stede, saa var det vel af den Grund, at de øvrige havde Forfald og har tænkt som saa: de Afgaaede er gode, prøvede Mænd, hvoraf de to har siddet i Styrelsen siden den kom til Kolding, og da de alle 3 modtager Genvalg, saa er de sikre paa at blive valgte.

Det er naturligvis heller ikke den ringe Deltagelse, der har pint Hr. L. V. saa haardt, men derimod de »ny« Kandidater, og at han ikke kom blandt dem. At han har gaaet med et Styrelsesæmne i Maven og vilde inderlig gærne ind i Hovedbestyrelsen, det er almindelig kendt blandt Kollegerne her i Byen. Men fordi han ikke kom med paa Listen som »Dumpekandidat« (andet var han selvfølgelig ikke bleven), burde han ikke kaste sig over de »ny« Kandidater, om hvem Hr. L. V. er aldeles uberettiget til at sige, at de ikke vilde gøre et Arbejde for at bringe Foreningen fremad. Vi hører ganske vist ikke til dem, der ved alle mulige Lejligheder snakker med, men er dog kendte som hæderlige og pligtopfyldende Kolleger. Om Hr. L. V. er kendt som saadan, derom skal jeg ikke dømme. Forresten blev 2 af de »ny« ogsaa bragt i Forslag sammen med Hr. L. V. af vor ærede Formand, P. Hvidtfeldt, og ham vil Hr. L. V. vel ikke stemple som den, der vilde lave et »grinagtigt« Numer ved at bringe os i Forslag? Nej, det grinagtige Numer, som Hr. L. V. omtaler, blev først præsteret efter Afstemningen, og af ingen Andre end Hr. L. V. selv. Meget gnaven over Resultatet rejste han sig og bad om Ordet og gav den ærede Lokalformand en Omgang efter alle Kunstens Regler; først fordi Lokalf. (flere Gange) sagde, at det var Forholdstalsvalgmaaden (som Hr. L. V. — efter hvad han selv sagde — ikke i Øjeblikket tænkte paa), der brugtes, og at 2 St. var tilstrækkelig til at sætte en Kandidat igennem. Dernæst fordi han ikke havde forklaret Hr. L. V. og Meningsfæller, hvorledes de skulde bære sig ad med at faa deres Kandidat (Hr. L. V.) valgt. Og selvfølgelig, da Hr. L. V. ikke opnaaede at komme med, saa skulde Valget kasseres (trods det skete i Overensstemmelse med Loven og det var 10. Gang at Lokalforeningen foretog Indstilling paa samme Maade). Men aldrig har man set en foreslaaet Kandidat skabe sig saaledes, som Hr. L. V. gjorde den Aften, fordi han ikke kom med paa Listen og det fandtes meningsløst at kassere Valget for hans Skyld.

Endelig er det »Programmet«, det er galt med. Men jeg vil nok spørge, om der nogensinde er affordret Hovedbestyrelsesmedlemmerne noget Program ved deres Indstilling til Hovedbestyrelsen. Jeg tvivler ikke paa, at Hr. L. V. — hvis han var kommen paa Listen — havde Programmet i Lommen. Men mon det kan nytte noget at have et Program, naar man alligevel ikke magter at opfylde dets Punkter? — Jeg er fuldt ud enig med Hr. L. V. i, at de gamle Medlemmer bør genvælges, og det bliver de sikkert nok.

Dermed er jeg færdig, og haaber jeg i Fremtiden at kunne blive fri for Deres uberettigede Angreb paa mig. Jeg hører til de rolige og tilbageholdne Kolleger, men derfor kan min Interesse for Foreningen være mindst lige saa stor som Deres.

Kolding, den 13. Juni 1897. N. P. NIELSEN.

III.

Naar to af mine Kolleger har taget sig for at give Hr. »L. V.« Hansen »rent paa«, er det unødvendigt for mig som en af de »ny« at svare, og naar Kollegerne ude i Landet véd, at Faderen til den mindre noble Artikel i sidste Numer af Bladet er Ludvig Hansen, ja saa er al videre Kommentar jo til ingen Nytte, thi Manden er jo kendt — maaske *for* godt.

De »nyes« »Ævner« har L. V. ingen Grund til at pege Fingre af, men de giver sig jo ikke til Kende ved til enhver mulig Lejlighed at bruge store Ord, for derefter, som det er sket for L. V., naar man er bleven tagen ved Vingebenet, at hale i Land igen. »Program!« Ja, det har L. V. altid færdig, det er nemlig selv at komme til Fadet, og »Fortiden« — den er det vist bedst at L. V. Hansen tier stille med.

Med disse faa Ord er jeg færdig med L. V. Hansen. Hans Skriverier kan hverken gøre mig bedre eller ringere, ligesaa lidt som jeg tager mindste Hensyn til dem.

Kolding, den 14. Juni 1897. S. SCHMIDT.

* Hr. Hansen har selv vedgaaet at være Forfatteren, saa jeg røber intet.

En upaalidelig Historieskriver.

HOVEDBESTYRELSEN for »Dansk typ. Forening« har det i sin Magt, naar den finder noget paatrængende nødvendigt at faa fremmet lovmæssigt, da ved almindelig Afstemning blandt Foreningens Medlemmer at give dette Lovskraft, saafremt da Flertallet af de afgivne Stemmer er for det.

At der er saadanne paatrængende nødvendige Opgaver, der stadig ligger og venter og venter, det véd vi Alle, men der gøres Intet for at fremme dem.

Derimod dukker der pludselig og aldeles uanet og uventet et paatrængende nødvendigt Forslag frem fra Hovedbestyrelsen, som den søger reformeret hurtigst muligt, nemlig at forhøje Formandens Løn fra 100 til 400 Kr. aarlig og ligeledes Hovedkassererens fra 125 til 300 Kr. aarlig. Alle andre Ting rører man sig ikke for og prøver gjennemført ved almindelig Afstemning. Nej, Lønningerne for disse to Styrelsesmedlemmer — det er det, som i Øjeblikket er det eneste, det haster med at faa gjennemført.

Og saa sender Hovedbestyrelsen som Motivering for sin Handlemaade et lille Stykke Historie ud til Medlemmerne; men desværre er dens Historieskrivning *fuldstændig falsk*. Det hedder i Motiveringen for Hovedbestyrelsens Forslag om Lønningsforhøjelsen:

»Den nuværende ‚Formandsløn' blev fastsat, da Foreningen talte ca. **15** Lokalforeninger med 2 à 300 Medlemmer og **kun omfattede Rejsekassen**. Senere har Foreningen udviklet sig med Syge-, Begravelses- og Arbejdsløshedskasse o. s. v.«

Man har Ret til at fordre af den, der søger at lægge et Ord i Vægtskaalen for en Sag af »paatrængende nødvendig« Beskaffenhed, og som for at fremme denne Sag vil bevise Berettigelsen ved at fremdrage historiske Kendsgærninger — at disse da er fuldt ud paalidelige. Men i nærværende Tilfælde er det citerede Stykke Forenings-Historie *fuldstændig falsk*. Jeg skal her fremsætte det ubestridelig korrekte Forhold, og skulde der være En eller Anden, som ikke er i Besiddelse af de paagældende Aktstykker, og som kunde ønske at gøre sig bekendt med disse, da er de med Fornøjelse til Udlaan.

Altsaa: Fra »Dansk typ. Forening«s Stiftelse den 6. Juni 1880 og indtil Repræsentantmødet i Odense den 1. Juni 1884 var Formanden ulønnet, men blev da tillagt et Honorar af 100 Kr. aarlig, og Foreningen talte paa det Tidspunkt **38** Lokalforeninger med et Medlemsantal af over **400**, ligesom baade **Sygekassen**, **Begravelseskassen** og **Arbejdsløshedskassen** forlængst *var i Virksomhed*. Dette kan ikke bestrides, og det er dog vist heldigst, at »Historieskriverne« lader de Kolleger have Æren, som med Rette tilkommer den. Paa det nævnte Repræsentantmøde i Odense i 1884, hvor man som sagt for første Gang bevilgede Formandsløn, var man allerede saa meget fremme i *Udviklingen* af de nævnte Kassers Virksomhed, at man vedtog at *forhøje* Understøttelserne til Syge og ved Dødsfald.

I det omtalte Stykke »Historieskrivning« har Hovedbestyrelsen fremsat en Del mere, *som er urigtigt;* jeg skal af Hensyn til Bladets knappe Plads indskrænke mine Bemærkninger til det mindst mulige og kun fremdrage endnu et Par Linjer. Det hedder saaledes:

»Af Medlemmernes Tillid kan ingen Kollega leve, *og selv med de foreslaaede Forhøjelser bliver der dog en stor Del af Arbejdet, de paagældende Posters Indehavere maa skrive paa denne Konto.*«

Dette er ikke korrekt. Der *er* ikke saa meget Arbejde forbundet med Posten som Formand for »Dansk typ. Forening«, at det skulde berettige et aarligt Honorar af 400 Kr. Og naar en Del Medlemmer af Kolding Lokalforening har stemt *imod* den begærede Forhøjelse, saa er det selvfølgelig ikke begrundet i, at *vi* ikke vil lønne Formanden for hans Arbejde, tværtimod — vi vil, at han skal have Betaling fuldt ud herfor — intet skal »skrives paa Medlemmernes Tillids Konto« —, men ud over *200 Kr. aarlig* mener vi er uberettiget, og Undertegnede har dog en ikke saa ganske ringe Erfaring i saa Henseende.

Med Hensyn til *Lønforhøjelsen* skal jeg kun sluttelig tilføje, at naar Arbejdet som *korresponderende Medlem for Fællesstyrelsen* ogsaa er tiltaget og nødvendiggør en forhøjet Betaling, da er det *selvfølgelig* i sin Orden, at Lønnen forhøjes *passende* her.

Kolding, den 13. Juni 1897. H. F. RASMUSSEN.

Til Fødselsdagsfest.

Et Brev fra en ung Pige.

NAA, saa er der atter paa Søndag gaaet et Aar for Faders Forening, og den maa nu være 28 Aar. Guderne skal vide, at et Aar gaar hurtigt. Den sidste Fødselsdag staar saa tydeligt for mig med al dens Humør, som ikke et Par enkelte Skyller var i Stand til at formørke. Jeg ser endnu tydeligt Chr. S—, om Forladelse, Hr. Martell, Kl. 7 om Aftenen staa og skrive de sidste versifikatoriske Indlæg til Revyen og et Par Minuter efter aflevere dem fra Theatret, jeg ser endnu Havebetjent Kaspersen rokke omkring i Sommerfryd og mimre sin Forbavselse ud over den Sommers store Brug af Centralisationsøl og jeg glemmer aldrig Julie Knusenbergs oplivende Moment. Jeg erindrer ligeledes mange af Branderne, der var rammende uden at være saarende, og det rullende fortjente Bifald, der fulgte dem, og jeg vil — jeg vilde ikke for Alverden opgive at more mig paa samme Maade denne Gang.

Og at det bliver storartet ogsaa denne Gang, derom er jeg overbevist. Gutenberg-Korets rene, sonore — jeg dyrker selv Musiken — og af udmærket Ledelse prægede Sang er jo velkendt nok, men at vi ogsaa faar Buketten af Sportsklubbens smidige Medlemmer at se — derfor mener jeg Alle skylder dem og Festkomitéen Tak. Jeg har set dem adskillige Gange før foretage deres dristige Præstationer, men for hver Gang er min Beundring stegen, og jeg synes, at Fader og alle Typografer bør være glade over at finde en Ungdom, der paa den interessanteste Maade af Verden hærder sig mod Tuberkulose og andre Onder, som efter Sigende hænger ved Faget. De skal ikke komme til at savne Paaskønnelse, og naar de vil lægge Mærke til, hvor den stærkeste Entusiasme finder sit Udtryk, saa vil de se mig og mine Veninder samlede paa én Plet. Det kan jo dog, mener jeg, have sin Interesse ved Inklinationen til Ballet; thi de er, saa vidt jeg véd, alle ugifte. At Chr. Schouw og Julius Andersen vil underholde os, er jeg ogsaa glad ved, thi Schouw er saa morsom og Andersen saa bedaarende, naar han synger den smukke Sang om »den ene, der gik bort saa bedrøvet«. Alt det, jeg har nævnt, ligger foran »Revyen«, og naar den kommer — naa dada; ja jeg véd Ingenting, men fra tidligere Tid kender jeg, at Folk vil blive ellevilde, og at den vil skabe Stof til Underholdning ved Bordene, naar den medbragte Aftensmad pakkes ud.

Af dette vil man se, hvor glad jeg vil blive ved, hvad Underholdningen byder; men man vil derfor forhaabenlig alligevel forstaa, da jeg er en uforlovet Pige paa 17 Aar, at jeg vil sætte Pris paa, at Ballet begynder præcis. Thi dér er jeg selv blandt de Optrædende, og at *jeg* ogsaa kan præstere Noget, kan da Ingen fortænke mig i jeg har Lyst til at vise! Men da jeg ikke er saa dygtig i Solodans, turde jeg vel som sædvanlig gøre Regning paa, at Herrerne ikke sidder for længe ude i Haven ved Øllet.

Da Fader har sagt, at Redaktøren vist gærne optog disse Par Linjer, har jeg tilladt mig at sende dem; men jeg giver Dem Tilladelse til at lade dem udgaa, hvis De frygter Vrede for Optagelsen eller mener, Nogen kan føle sig krænket ved, at en ung Pige skriver i »Typ.-Tid.«

AGNES.

Det kan vi selvfølgelig ikke tænke os Muligheden af. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringsted Lokalforening

afholdt den 12. ds. en talrigt besøgt Generalforsamling, der sluttede med Opfordring til Lokalformanden om at tilstille *Typ.-Tid.* et Resumé af Forhandlingerne.

Generalforsamlingen var indvarslet efter Anmodning fra flere Medlemmer, der ønskede en Drøftelse af de fra Hovedbestyrelsen udsendte Stemmesedler. En livlig Diskussion udspandt sig, og Kærnen i denne blev:

En enstemmig Billigelse af, at den Løn, der ydes til Formand og Kasserer i Forhold til Arbejdet er for ringe.

En Beklagelse over Hovedbestyrelsens Tendens til i denne som andre vigtige Sager at forlange Afstemning med en saa kort Frist, at der ikke levnes Medlemmerne Lejlighed til en Drøftelse i Foreningens Organ.

En længere Diskussion om Spørgsmaalet »Tilbagevirkende Kraft« for den forhøjede Formandsgage. Alle Talere udtalte sig for at stemme for de foreslaaede Forhøjelser af Gagerne til Formand og Kasserer; men Flertallet kunde ikke tilraade at stemme for den tilbagevirkende Kraft. Flere mindede om det Formandsarbejde, Hr. H. F. Rasmussen i 8 Aar havde udført, og fandt, at det havde været mere naturligt og retfærdigt, om Hovedbestyrelsen i Fjor ved Rasmussens Fratrædelse var fremkommen med sit Forslag om tilbagevirkende Kraft, i Stedet for at Medlemmerne den Gang skulde føle sig opfordrede til ad privat Vej at støtte Rasmussen, i Erkendelse af det Tab, som naturligt maatte blive Konsekvensen af saa lang Tids energisk Arbejde for et saa ringe Vederlag. Man mente ikke at burde gøre en saa stor Indrømmelse til Hr. Hvidtfeldt, naar der var taget saa lidt Hensyn til Hr. Rasmussen. — Fra anden Side gjordes gældende, at *Foreningen* sikkert var bedst tjent med, at der blev sat fuld Kraft paa de Arbejder, der nødvendig trængte til hurtig Fremme. Ved at svare Ja til det Hele fik Medlemmerne større Berettigelse til at stille Krav om et virksommere Foreningsliv, der kunde give sig Udslag i hurtig Fremme af de Sager, Medlemmerne var interesserede i — specielt Sygekassesagen. Modparten svarede hertil, at da Gagen antagelig kunde hæves maaneds- eller kvartalsvis, maatte en Del Arbejde kunne udføres for de 400 Kr., man vilde give sin Stemme for skulde være den fremtidige Aarsløn.

Ønske blev fremsat om, at Hovedbestyrelsen arbejdede hen til, at der skabtes en Situation, der egnede sig til at samle det lovbefalede Antal Stemmer for Afholdelsen af et Repræsentantskabsmøde. Enstemmig lød Udtalelserne for, at et saadant kom i Stand saa hurtigt, Hovedbestyrelsen maatte være parat.

Valget til Hovedbestyrelsen drøftedes. De fleste anbefalede Genvalg af Hvidtfeldt til Formand, og udtalte Haab om, at der snart maatte spørges godt Nyt fra Hovedbestyrelsen.

— Efter denne Diskussion forhandledes kort om Næstved-Sammenkomsten. Det konstateredes, at der vil blive god Tilslutning fra Ringsted. Turen arrangeres til Næstved med Køretøjer pr. Landevej.

LOKALFORMANDEN.

Afstemningen

i Lokalafdelingerne over: Spørgsmaal 1: »Skal § 5, sidste Sætning, for Fremtiden lyde: Formanden lønnes med 400 Kr. aarlig?« Spørgsmaal 2: »Skal fornævnte have tilbagevirkende Kraft for et Aar?« og Spørgsmaal 3: »Skal sidste Sætning i § 11 for Fremtiden lyde: Hovedkassereren lønnes med 300 Kr. aarlig?« fik følgende Resultat:

Lokalforening	Sp. 1			Sp. 2			Sp. 3			Ialt afgivne Stemmer
	Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke	Ja	Nej	St. ikke	
Aalborg	33	»	»	27	1	»	33	»	»	33
Brønderslev	1	»	»	»	6	»	1	»	»	1
Aarhus	16	1	»	12	5	»	16	1	»	17
Assens	6	»	»	3	3	»	6	»	»	6
Esbjerg	5	1	»	4	1	1	5	1	»	6
Faaborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	2	4	»	2	4	»	2	4	»	6
Frederikshavn	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	2	»	1	2	»	1	2	»	1	3
Helsingør	8	»	»	»	4	4	8	»	»	8
Hillerød	7	4	»	5	6	»	8	3	»	11
Hjørring	10	»	»	10	»	»	10	»	»	10
Holbæk	12	»	2	10	1	3	12	»	2	14
Horsens	8	»	»	8	»	»	8	»	»	8
Kalundborg	10	»	»	1	9	»	10	»	»	10
Kolding	22	11	»	19	14	»	21	11	1	33
Køge	8	1	»	4	5	»	8	1	»	9
Maribo	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Nakskov	9	»	»	9	»	»	9	»	»	9
Nyborg	7	1	»	2	6	»	8	»	»	8
Nykøbing F.	14	»	2	6	9	1	14	»	2	16
Nykøbing M.	3	1	»	3	1	»	3	1	»	4
Næstved	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Odense	49	7	1	48	7	2	49	7	1	57
Randers	17	»	»	2	15	»	17	»	»	17
Ribe	5	»	»	5	»	»	5	»	»	5
Ringkøbing	1	4	»	1	4	»	1	4	»	6*
Ringsted	17	»	1	5	12	1	17	»	1	18
Roskilde	13	»	»	10	3	»	13	»	»	13
Rudkøbing	1	5	»	»	6	»	1	5	»	6
Rønne	5	»	»	5	»	»	5	»	»	5
Silkeborg	8	»	»	6	2	»	8	»	»	8
Skanderborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	13	»	»	4	9	»	13	»	»	13
Stubbekøbing	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4
Svendborg	17	1	»	11	6	1	17	1	»	18
Thisted	3	»	»	3	»	»	3	»	»	3
Varde	2	»	»	»	1	1	2	»	»	2
Vejle	10	»	»	8	2	»	10	»	»	10
Viborg	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4
	352	41	7	243	142	15	353	39	8	401

Næstved Lokalforening, hvorfra Stemmesedler først modtoges Dagen efter Optællingen, besvarer Spørgsmaal 1 og 3 med 16 Ja og Spørgsmaal 2 med 14 Ja, 1 Nej og 1 blank.

Nær og fjærn.

Sammenkomsten i Næstved. Ærede Kollegers Opmærksomhed henledes paa, at Fristen for Anmældelsen udløber *Torsdag d. 24. Juni.*

For at undgaa Misforstaaelse gør vi herved opmærksom paa, at Aftentogene fra Næstved til København, Slagelse og Masnedsund afgaar henholdsvis Kl. 6,58, 6,52 og 9,15. Kollegerne bør imidlertid ikke lade sig afskrække af disse ganske vist uheldige Togtider, da der afgaar tidlige Morgentog til København og Slagelse (henh. Kl. 6,29 og 6,52 Fmd.). Nattelogis vil kunne erholdes paa Jærnbanehotellet for modereret Betaling, naar Underretning herom sendes samtidig med Anmældelsen.

Med kollegial Hilsen
UDVALGET.

Norsk Centralforening afholder Landsmøde (Repræsentantmøde) i Dagene 23.—24. Juli d. A. Lovforandringer vil dominere Forhandlingerne.

Den typografiske Forening i Kristiania afholder sit 25-Aars Jubilæum ved en stor Fest den 25. Juli og Udgivelsen af et Festskrift, af hvilket første Hæfte er udkommen, udstyret i den snart kedsommelige tyske »frie« Retning, men med en ganske livlig Tekst. Skriftet, som kan erholdes gennem Kasserer Bergenholz og koster 50 Øre Hæftet, skal vi senere komme tilbage til.

Typografiske Meddelelser, Norsk Centralforenings Organ, er tilsendt os i sin nye udvidede Skikkelse, der skal og ogsaa er velegnet til at tjene som Anbefaling til det forestaaende Landsmøde for Forslaget om dets fremtidige Udseende, idet det gør et ganske anderledes anseligt Indtryk end det hidtil var i Stand til.

Sommerferie. Ejerinden af *Aalborg Stiftstidende*, Fru MARIE RÉE, har i Aar ligesom i Fjor uden Opfordring tilstaaet sit Personale (20 Typografer) 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Arbejderkongressen i Stockholm. Paa de samvirkende Fagforeningers Bestyrelsers Møde Torsdag den 10. ds. vedtoges — da mange mindre Foreninger kun daarligt kunde afse de dermed følgende finansielle Udgifter — at sende 10 Repræsentanter for disse. Der blev valgt 2 Kvinder og 8 Mænd. Af disse sidste blev Bogbindernes Forbund repræsenteret gennem sin Formand.

Udgifterne hertil, som vil beløbe sig til 1500 Kr., ventes dækket af Bladet *Social-Demokraten*.

Den planmæssige Strejkeunderstøttelse. Regnskabet for denne, som vi omtalte i sidste Numer, var til Behandling paa samme Møde, og et af vore Medlemmer benyttede denne Lejlighed til at kritisere de Foreninger, som sløjede af med Indbetalingen, ligesom han foreslog en noget ændret Affattelse af Regnskabet og anbefalede en Statusopgørelse. Udvalgets Formand lovede at gøre sit Bedste for en saadan Ordning, idet han anerkendte Gavnligheden af, at man derigennem fik et klart Overblik over Foreningernes Gæld.

Dødsfald. Mandag den 14. ds. er et af vore og Gutenberg-Korets kendte Medlemmer, FRITZ VIKTOR EMMANUEL BERG, afgaaet ved Døden paa St. Josephs Hospital. En ondartet Ørebetændelse (Polypdannelse), der i flere Aar havde plaget denne livsglade Natur, og som af og til gjorde ham arbejdsudygtig, tvang ham fra Begyndelsen af April til paany at forlade Arbejdet. Han var under Behandling af den bekendte Ørelæge Dr. Schmiegelow, og denne indsaa, da Sygdommen truede med at angribe Hjærnen, at en Operation var nødvendig, om ellers noget skulde hjælpe. Der indtraadte ogsaa en kort Bedring i Patientens Tilstand, men pludselig stødte den frygtede Hjærnebetændelse til og dræbte ham paa nogle faa Dage.

Fritz Berg var født 4. April 1865. Han udlærtes i Oktober 84 her i Byen og har arbejdet paa adskillige Trykkerier baade her og i Provinserne. Overalt vandt han Venner, han var en godhjærtet Kamerat, og selv den irriterende Øresygdom kunde aldrig bringe hans gode Humør rigtig ud af de gamle Folder. Ved hans Baare vil der næppe mangle Følge om vor Fane, der ledsager ham til Graven. Han jordes fra Kapellet paa Holmens Kirkegaard Søndag den 20. ds. Kl. 1½.

Redaktør Erichsen i Middelfart har sendt os følgende:

Idet jeg anerkender Bladets *gode Vilje* til at fremstille min Optræden paa den herværende tekniske Skoles Generalforsamling i et for mig saa uheldigt Lys som muligt, skal jeg blot bemærke, at den ærede Redaktion saavel af *Typ.-Tid.* som af *Haandværkerbl.* ganske savner Forudsætninger for at kunne bedømme denne. At komme ind paa en Forklaring vil føre for vidt, men jeg tør nok uden Ubeskedenhed hævde, at næppe Nogen har været mere virksom end jeg for at faa den tekniske Skole opført, og det er da ganske naturligt, at jeg ogsaa ønsker Ballance i dens Regnskab. Som *Revisor* indstillede jeg Regnskabet til Vedtagelse, saa det er slet ikke saa underligt, det blev *enstemmigt* godkendt; jeg henstillede kun fremtidig at spare paa forskellige Konti, hvad Bestyrelsen snarere burde være erkendtlig for, end af den Grund nedlægge sit Mandat. Imidlertid behøver Ingen at gøre sig Bekymringer for Skolens Fremtid; den vil nok blive ledet i et for Alle gavnligt Spor.

Middelfart, den 15. Juni 1897. P. L. ERICHSEN.

Mere Interesse end disse almene Betragtninger over Hr. Erichsens Fortjenester af Middelfart tekniske Skoles Oprettelse vilde det have haft at høre Ankernes Natur; men da Forklaringen herover vil føre for vidt, som Hr. E. skriver, saa skal vi med *god Vilje* lade Fordringen herom falde. RED.

De samvirkende Fagforeningers planmæssige Strejkeunderstøttelse har udsendt sit Regnskab for Aaret 1896—97; Regnskabets Indtægtsside omfatter 2 Afdelinger: faste Bidrag og frivillige Bidrag. De under Rubriken »faste Bidrag« indkomne Summer ere udskrevne som Følge af Lønbevægelser i Fag, der er indordnede under den planmæssige Strejkeunderstøttelse (nærværende Regnskabsaar omfatter følgende Fag: Drejerne, Slagteriarbejderne, Kvindelig Arbejderforbund — Jacob Holm & Søns Reberbane —, og Arbejderne paa Raadvaddam), hertil har Fagforeningerne ialt indbetalt 10,389 Kr. 50 Ø. I frivillige Bidrag er indsamlet til Konflikten ved Bloustrød Teglværk, Tobaksarbejderne i Sverig samt Havnearbejderne i Hamborg og Aarhus 12,751 Kr. 57 Ø. Den typografiske Forening staar opført med 530 Kr. 10 Ø. i faste Bidrag og 110 Kr. 5 Ø. i frivillige Bidrag, og kommer som Nr. 7 i Foreningernes Række med Hensyn til Summens Størrelse; højst naar Tobaksarbejderforbundet med 1200 Kr. i faste Bidrag. Regnskabet omfatter desuden en Del Indsamlinger til forskellige Konflikter, saaledes at den samlede Sum, der i Aarets Løb gennem Fagforeningerne er udgivet til Lønbevægelser, ialt andrager 23,789 Kr. 44 Ø.; til denne Sum kommer endvidere 500 Kr. som Repræsentationsudgifter ved den internationale Kongres i London, et Laan til Dansk Tekstilarbejderforbund med 500 Kr. samt som Administrationsudgifter 1298 Kr. 26 Ø. Den planmæssige Strejkeunderstøttelse omfatter nu ialt 85 Foreninger, og som man vil se af ovenstaaende er det en ikke ringe Virksomhed, der udfoldes; men det maa beklages, at en Del af Foreningerne er

* 1 ugyldig (stemt for 200 Kr.)

mindre præcise med Indbetalingen af det dem paalignede Beløb. Om Regnskabet for Fremtiden var ledsaget af en vejledende Aarsberetning vilde ikke være til Skade. Som et Kuriosum kan endelig anføres, at en Indsamling til Fagforeningernes Juletræ har indbragt 177 Kr., og at Overskudet fra samme Juletræ staar opført med — 172 Kr. 11 Ø. Den hele Institution er jo imidlertid saa ny endnu, men det er at haabe, at det indviklede Maskineri med Tiden maa komme til at arbejde med den fornødne Præcision, thi at selve Idéen er god, derom er der ingen Tvivl.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

AFHOLDER SIN

28-AARIGE STIFTELSESFEST

SØNDAG DEN 20. JUNI 1897

PAA WODROFFLUND

Haven, der aabnes Kl. 4, vil blive smukt dekoreret.

✶

Kl. 5—6½: Dans og Lege for Børn.

Kl. 7—8½: *AFTENUNDERHOLDNING:*

1 a. EDV. GRIEG: Sangerhilsen.
b. LANGE-MÜLLER: Kornmodsglansen.
c. F. ANDERSEN: Naar det er Sommer.
} *Gutenberg-Koret.*

2. Pavse af CHR. SCHOUW.

3. **Gymnastik** *af nogle Medlemmer af Typografernes Sportsklub.*
a. Voltigering (staaende Spring og Balance).
b. Barreøvelser.
c. Smidighedsøvelser.

4. Romancer for Baryton: Hr. JULIUS ANDERSEN.

5. **„FAMILIEN SVENDSEN“,**
Sommerrevy med Tilbehør i to Tableauer af MARTELL.

Personerne:

Svendsen, Rentier, fhv. Bogtrykker.	En Centralisationstanke.
Madam Svendsen, hans Kone.	Et Formandsæmne.
Henriette, deres Datter.	Et Offer.
Peter Topp, Hans Beck } deres Logerende.	Medlemmer af Sangforen. »Gevierten«.

1. Tableau foregaar i Svendsens Hjem paa hans Fødselsdag Kl. 6 Morgen.
2. Tableau om Aftenen paa »Gimle«.

6 a. GUNNAR WENNERBERG: Hör oss, Svea.
b. E. DÜRING: Till natten.
c. F. KÜCKEN: Lille Grethe.
} *Gutenberg-Koret.*

Kl. 9—3: *BAL i den store Sal.*

✶

I Aftenens Løb vil der i Haven blive musiceret og fra Altanen afsunget Korsange.

✶

Entré til Haven 35 Øre, Børn gratis.
Balbaand à 50 Øre pro persona.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 14. Juni. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Formanden afgav nogle Meddelelser, som toges til Efterretning. Med Hensyn til Medlemsbøgerne oplystes det, at »Den typ. Forening« ligger med Materiale til 500, hvorfor det vedtoges foreløbig at tage de 200.

2. Vejle Lokalafdeling andrager om at anskaffe et Skab til en halv Snes Kroner. Bevilgedes.

3. Skrivelse fra Varde Lokalafd. med Indbydelse til Hovedbestyrelsen til at give Møde ved et Fagmøde, der agtes afholdt samtidig med det store Arbejdermøde førstk. Søndag. — Hovedbestyrelsen kan ikke lade sig repræsentere ved dette og lignende Møder af denne Art.

4. Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund anmoder om pekuniær Støtte i Anledning af Lock-out'en i dette Fag. — Det vedtoges at svare, at Organisationen som saadan ikke kan anvende Midler i nævnte Øjemed; men at Hovedbestyrelsen er villig til at anbefale Medlemmerne at støtte de Udelukkede gennem en frivillig Indsamling.

5. Fællesstyrelsen afgav nogle Meddelelser.

6. Optællingen af Stemmesedler angaaende Formandens og Hovedkassererens Løn samt Hovedbestyrelsesmedlem m. v.

Spørgsmaal 1: Forhøjelse af Formandens Løn til 400 Kr. er *vedtaget* med *352 Ja* mod 41 Nej, 7 »Stemmer ikke«.

Spørgsmaal 2, om hvorvidt Lønforhøjelsen for Formandens Vedkommende skulde have tilbagevirkende Kraft, er *vedtaget* med *243 Ja* mod 141 Nej; 15 »Stemmer ikke«.

Spørgsmaal 3, om Forhøjelse af Hovedkassererens Løn til 300 Kr., er vedtaget med 353 Ja mod 39 Nej; 8 »Stemmer ikke«.

Ialt var der afgivet 401 St., hvoraf 1 ugyldig, da Beløbet var rettet til 200. Fra Faaborg, Frederikshavn, Maribo og Skanderborg er ikke indsendt Stemmesedler. Fra Næstved telegraferes, at Stemmesedlerne følger i Morgen; men hertil kunde der ikke tages Hensyn.

Afstemningen i Lokalafdelingerne findes andet Steds i Bladet.

7. Optællingen af Stemmerne paa Funktionærerne gav følgende Resultat:

Til Hovedbestyrelsesmedlemmer valgtes:
P. HVIDTFELDT *med 354 St.*
H. P. WARBERG — *353* -
TORKILD PETERSEN — *341* -

Derefter havde N. P. Nielsen 48 St., Bøjle Hansen 35 St. og er dermed valgte til Suppleanter. S. Schmidt havde 17 St.

Til Formand valgtes HVIDTFELDT *med 351 St.* Warberg havde 36.

Til Næstformand valgtes WARBERG med 235 St. Groth havde 132.

Til Hovedrevisorer valgtes A. F. C. ANDERSEN med 315 St. og ADOLF MADSEN med 314 St., og til Suppleant CHR. HENRIKSEN med 314 St.

Til Medlemmer af Redaktionsudvalget valgtes H. A. HONORÉ med 301 St. og ERNST E. MARTENS med 288 St.

De paa Valg værende Medlemmer af Kolding Lokalafdeling paa S. Schmidt nær var Hovedbestyrelsen til velvillig Assistance ved Stemmesedlernes Optælling. HVIDTFELDT.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 13. Juni. Fraværende med anm. Forf.: L. JACOBSEN.

FORM. meddelte Resultatet af en Konference med Kommunehospitalets Inspektør ang. Indlæggelse af Patienter til gratis Behandling paa Hospitalets 4. Afdeling, hvortil han havde stillet sig absolut afvisende. Endvidere havde Inspektøren paa Forespørgsel meddelt, at der fra Kommunens Side paatænkes Oprettelsen af et *Sanatorium for ubemidlede Brystsyge,* som han mente kunde være under Tag til Jul, saafremt Borgerrepræsentationen stillede sig velvillig til Sagen, ligesom han havde givet Oplysning om de til Københavns Kommune knyttede Rekonvalescentshjem ude i Landet. — Der forelaa en Skrivelse fra Frederiks Hospital med Fortegnelse over Sygdomme, for hvilke Patienter *ikke* kan optages paa Frederiks Hospital. Det vedtoges at søge Oplysninger hos Kassens Læger om, hvilke Patienter der *kan* indlægges dér. — Dr. Larsen paa Kristianshavn meddeler, at han meget ønsker, at Amager bliver en Lægekres for sig. — Der bevilgedes flere Medlemmer Landophold. — Det vedtoges at bevilge Typograf Andreasen (O. C. Olsen) en Portion af Rolfs Legat for ½ Aar, da ingen Ansøger havde mældt sig, og dernæst atter opslaa Legatet ledig. — Et Medlem, lidende af Sindssyge, ligger hjemme; det vedtoges i Henhold til Lovene kun at udbetale Diætpenge, saafremt Vedkommende indlægges paa Hospital. — Et Medlem af den statsanerkendte Afdeling (Lærling), der har sikret sig Pengehjælp for *Hjemmesygedage,* og henligger paa Blegdamshospitalet, andrager om at faa udbetalt Pengehjælp. Forkastedes med 2 St. mod 2. — Paa Foranledning oplyste FORMANDEN, at Beregneren mente at være færdig med Beregningen af Begravelseskassen inden Udgangen af Juni Maaned og at derefter Forslagene ang. Centralisationen forhaabenlig hurtig vilde komme til endelig Afgørelse blandt Foreningerne Landet over. O. J.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Festen i Næstved.

Medlemmer erindres om, at Anmældelse om Deltagelse maa ske *senest* den 23. Juni til Undertegnede. Prisen er 2 Kr. 50 Øre pr. Deltager eller 4 Kr. pr. Par, hvorfor ydes Frokost og Middag, Musik, Udflugter til Herlufsholm og Maglemølle Papirfabrik, Bal, Punsch og andre Forfriskninger. Egnen hører til vore smukkeste, Næstved er den største Lokalafdeling paa Sjælland. Jærnbanebilletten fra København til Næstved koster Kr. 4.40 Tur og Retur. Ved en Lejlighed som denne bliver der Anledning til at besøge en Del af Landet, hvor Tilfældet ellers sjældent eller aldrig fører Kjøbenhavns Kolleger hen.

V. BERGENHOLZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Kvartalsregnskabets Afslutning.

Alle **Restanter** erindres om at afgøre deres Mellemværende senest 26. Juni, hvilken Dag **Kvartalet slutter.** D'Hrr. Inkassatorer bedes bringe mig Listerne senest den 30. ds. V. BERGENHOLZ.

Lægerne. Under Dr. LENDROPS Bortrejse til 12. Juli besørges hans Praksis af Dr. SPEYER, Kultorvet 5, 1., tr. 1—2, Søndag 9—10.

Nyt Medlem: I Kvindeafdel.: Lærling Carl Peter Marius Achen (H. E. Jensen).

Tiltraadte: 57, Anders Andersen (arbl.) fra Aarhus. 2802, Ch.s Rasm. Hansen (Bagge), sidst Militær. 941 (Dsk. t. F.), Lars Chr. Christensen (Militær) fra Hjørring. 160 (Dsk. t. F.), Sofus Utke (Jærnb. Bogtr.) fra Roskilde.

Bortrejste: 1033 (Dsk. t. F.), Peter Hermann Hansen (sidst Militær) til Storehedinge. 1036 (Dsk. t. F.), Hans Vilh. Rasmussen (sidst Militær) til Maribo. 708 (Dsk. t. F.), Johan C. E. Meyer (sidst Militær) til Korsør.

Død: 209, Fritz Viktor Emanuel Berg (Lützhöft-Petersen), 32 Aar.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Maj Maaned 1897: 408, Dupont 5 Kr.; 2829, Chr. Edv. Hansen 7; 918, Viktor Jensen 21; 2908, V. N. P. Jensen 7; 1345, Anders Nielsen 6; 1407, Vald. Olsen 7; 1551, A. A. Th. Petersen 5; 1565, A. S. H. Petersen 14 — ialt 72 Kr. V. BERGENHOLZ.

Til **Thorvald Nielsens Mindesten** er endvidere indkommet: Carl Hansen, Rigsdagen Kr. 0.25; Centraltrykkeriet 3.90; Torkild Petersen, Kolding 1.00; Chr. Høyer, Vejle 2.00; Aamodts Bogtr. 3.00; Nationaltid. 2.00 — ialt Kr. 12.15. Med det tidl. indk. ialt Kr. 24.15. Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget: Nationaltidende (1. Bidrag) Kr. 2.50. V. BERGENHOLZ.

Billetter til *Zoologisk Have* faas mod Kontant à 35 Øre hos Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Odense, Emil Johannes Scherling (Trykker), udlært 1/6 97 hos Milo (arb. s. St.). Aalborg, Emanuel Petersen, udl. 1/6 97 hos P. Hansen efter 5 Aars Lære. Peder Jensen, udl. 1/6 97 i Aalborg Amtstid. efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringsted, J. P. Jacobsen (arb. i Folketid.). Slagelse, 682, Th. Fr. Jørgensen i Plads (Sorø Amtstid.). Horsens, 580, Erik J. H. Larsen (Horsens Avis). Aarhus, 1060, Niels Jensen, 1119, Niels Jeppesen og 152, Emil Nielsen (alle i Plads). Næstved, 1181, Otto Edv. Lilje fra Kbhvn. og 995, Marius Karlsen Duus fra Ringsted. Vejle, 112, Esben Hansen (Hertz) fra Rejse. Kolding, 580, E. Madsen (arbl.) og 827, J. N. Høgsted (Sjodt & Weiss). Horsens, 1132 (Den t. F.), Bahnson-Lassen (Dgbl.). Maribo, 991, Niels Peter Nielsen.

Bortrejste: Ringsted, M. Karlsen-Duus til Pl. i Næstved og Esben Hansen til Holbæk (paa Rejse). Helsingør, 349, Emil Eskildsen (arbl.). Næstved, 682, Th. Jørgensen til Pl. i Slagelse. Kolding, 580, E. Madsen til Horsens i Pl. Randers, 1003, Andr. Larsen (paa Rejse) og 1647 (Den t. F.), Chr. Vald. Rye (til Udlandet).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Søndag den 27. Juni arrangeres en Udflugt til »Vilvorde Havebrugsskole« for Medlemmer med Damer. Fra Kl. 11 samles man i Ordrup Hotels Have, hvor medbragt Frokost indtages. Kl. 1½ Afmarsch til »Vilvorde«, som beses under Ledelse af Hr. Direktør STEPHAN NYELAND, der event. vil holde et lille populært Foredrag. Derefter Tilbagemarsch til Ordrup Hotel. Fra Kl. 5—7 afholdes et lille *gratis Assemblé* i Balsalen. Kl. 7 *Punschesold.* Derefter fortsættes Dansen til Kl. 10. Talrig Tilslutning forventes. STYRELSEN.

Nyt Medlem: Adolf Vilhelm Grøntved, udlært 19/4 97 hos Kihl & Langkjær (arb. hos Bording). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

GUTENBERG-KORET.

Af Hensyn til Fr. Bergs Begravelse finder Prøven Sted paa *Søndag* **Kl. 10** paa Wodrofflund.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½: Møde paa Sortedamslund. Tegning til *Hillerødturen* 27 Juni Kl. 9,20. Frokost og Middag i Skovpavillonen, Ture til Indelukket og Præstevang. Rejse og Middag for Medlemmer 3,00, Damer 3,50, cyklende Medlemmer 1,25 (for Middagen), besøgende Herrer 4,00. Tegningen sluttes 24. Juni hos STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Kongelunden. Start: Kristiansborg Slots Ridebane Kl. 8. Køref. Th. Rasmussen og A. Michelsen.

Klubben foranstalter en Tur til Sammenkomsten i Næstved den 11. Juli, hvortil Medlemmerne kan tegne sig hos Styrelsen inden 24. ds.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

J. G. A. Eickhoff, København V.

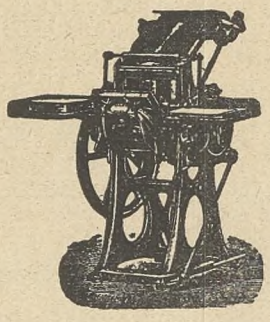

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR

KØBMAGERGADE 50

SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

En brugt Kalander

med 4 Valser sælges billigt.

Carl Allers Etabl.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

STIFTET 1869

MED DE DERTIL FORENEDE HJÆLPEKASSER

bør ingen Kollega staa udenfor

Kontingent 85 Øre ugenlig

FORUDEN at Foreningens Hovedopgave er at fremhjælpe bedre Levevilkaar og sikre Overholdelsen af den gældende Priskurant, erholder ethvert Medlem i

Arbejdsløshedsunderstøttelse: 7 Kr i 10 Uger = 70 Kr.
Rejsehjælp: 1 Kr. 25 Øre daglig overalt her i Landet = 112 Kr. 50 Øre og Understøttelse overalt i Udlandet.
Reservefondsunderstøttelse: 12 Kr i 10 Uger = 120 Kr.
Tillidsmandsunderstøttelse: 20 Kr i 10 Uger = 200 Kr.
Sygehjælp: 12 Kr i 26 Uger = 312 Kr.
Begravelseshjælp efter Alder fra 80—140 Kr.

Desuden modtager ethvert Medlem gratis Foreningens Organ *Typograf-Tidende*, der udgaar hver Fredag og hvis Abonnementspris ellers er 1 Kr. Kvartalet.

Enhver ærekær Kollega bør være Medlem

Indmældelse sker gennem Inkassatorerne paa Trykkerierne samt hos Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 25
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 25. Juni 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/8 % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Før Plads modtages i **Nakskov** maa man henvende sig til Fællesstyrelsen. Tilgangen til **Odder** og **Roskilde** er fremdeles lukket.

København og Kolding, 17. Juni 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 27. Juni Kl. 11

paa **Søfryd** (ved Fredensbro)

Dagsorden: 1. Optagelse af tre Fagfæller. 2. Smede-Lock-out'en. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Kongressen i Stockholm.

STYRELSEN.

Gensidighed og Repræsentation.

Til Generalforsamlingen paa Søndag er der opstillet et Punkt, som vedrører Kongressen i Stockholm, og under hvilket man vil indhente Afgørelsen paa, om Den typografiske Forening i Lighed med, hvad er sket ved tidligere Arbejderkongresser, skal lade sig repræsentere ved den nu forestaaende i Stockholm. Styrelsen, som har haft Spørgsmaalet til Behandling, er af den Anskuelse, at det kun er tilraadeligt at ofre de dermed følgende Udgifter, naar der samtidig er Udsigt til en Forhandling med Svenska Typografförbundets Styrelse, eventuelt med det paa Repræsentantmødet i Göteborg nedsatte Udvalg angaaende Gensidighedsforholdets Retablering.

Vore svenske Kolleger kan den 1. Juli i Aar fejre 5 Aars Jubilæet for Gensidigheds-Ophøret med Evropas øvrige Lande; men ingen Tvivl er om, at den nuværende Ledelse derovre just ikke vil fejre nævnte Tidspunkt som nogen Glædesfest; thi selv om ikke Ledelsens Mænd personlig føler sig generede af en Fortsættelse af denne brøstholdne Tilstand, saa er den dog ikke og kan ikke være blind for, at Stillingen vil blive mere og mere uholdbar og efterhaanden opsummere svenske Kollegers Utaalmodighed til et Resultat, der ikke vil tjene den ellers fornuftige og besindige Ledelse til Ære. Vi skal ikke rippe op i Stridens Aarsag og Forløb, men tør dog maaske sige, at den afværgende Stilling til Københavns-Kongressens Beslutninger ikke mindst har fyldt den svenske Oppositions Sejl med Medbør, og at man derfor tør antage, at man nu mere end hidtil vil finde Aarsag til en Forhandling, der kan bringe et for alle Parter tilfredsstillende Resultat og styrke det Solidaritetens Baand, som mindst bør savnes mellem skandinaviske Fag- og Sprogfæller.

Og Lejligheden dertil er nu saa meget mere skikket, som de skandinaviske Reservefonds- og Rejsekasselove gennem 5-Aarets praktiske Anvendelse har vist, at de trænger til en Revision. Og fremfor Alt er det da Lovene for Reservefonden, som bør ses efter. Som Forholdet er, og som vi paa given Foranledning i Begyndelsen af Aaret gjorde gældende i Malmö Typografernes Festblad *Tenakeln*, viser det sig, at Virkningen af det solidariske Samarbejde paa nævnte Forbindelses Omraade svæver i Luften. Det er kun almindelige over hele Landet paagaaende Lønkampe, der kan høste Nytte af disse Papirbestemmelsers Ikrafttræden, og da saadanne Kampe i de fleste Tilfælde vil være utilraadelige for en omsigtsfuld Ledelse, saa er dermed Bestemmelsernes Værdiløshed konstateret. Man maa altsaa søge at skabe en langt bredere Basis for et gensidigt solidarisk Samarbejde. Dertil kommer, hvad der her har vist sig, at Organisationslivet i dets enklere Dele er saa forskelligartet i de forskellige Lande, at der kun gennem Overvindelse af en Mængde nødvendige Hensyn til særlige Forhold kan tænkes afbenyttet en paa Understøttelsesomraaderne fælles Reformdragt. Som Følge deraf formener vi, at skal Gensidigheden retableres, og alle gode Kræfter bør sættes ind derpaa, saa bør det ske, og har da ogsaa bedst Udsigt til at lykkes, under Forudsætning af den størst mulige Frihed for det enkelte Lands Selvbestemmelse. Hovedopgaven bør kun være, at arbejde hen til, at *Virkningen af det solidariske Samarbejde* bliver indlysende og iøjnefaldende.

Vi fastholder, hvad vi i sin Tid skrev i ovennævnte Blad, men som forøvrigt heller ikke siden er modsagt, at skal en solid og gavnlig Forbindelse mellem de tre skandinaviske Landes Typograforganisationer opnaas, saa bør den kun hvile paa en statutmæssig fastsat *ren pekuniær og moralsk Støtte*, uden andre faste Regler end en Maksimalgrænse for Understøttelsens Højde og en ensartet Norm for Hjælpsomhedens Udstrækning mellem Organisationerne indbyrdes. Da der ikke derved fordres mange Lovbestemmelser, er Holdbarheden af de faa maaske bedst sikret. Hele Forholdet bør hvile paa *Likvideringsprincipet*, saaledes at de tre Landes Organisationer staar solidariske og ensydende overfor alle i Skandinavien forekommende Udgifter paa de Omraader, hvor Enighed om gensidig Støtte tilvejebringes, og Intet er til Hinder for, at Forholdet efterhaanden kan udvikles til alle fælles Organisations-Opgaver.

Hvad der ogsaa tiltrænges, for at skabe et godt og *retfærdigt* Grundlag for Fremtidens Samarbejde de tre Landes Organisationer imellem, er, at man ikke fortsætter Forbindelsen med den hidtidige Isolation af Rejsehjælpen, men udvikler den til ogsaa at omfatte *Arbejdsløshedshjælpen*. Vi har tidligere her i Bladet omtalt det uheldige Forhold, som affødes ved, at Gensidigheden kun har taget Rejsehjælpen til Opgave og ladet Arbejdsløshedshjælpen ligge, og paavist de givne Tilfælde, hvor f. Eks. Danmark overfor Norge har haft en Mindre-Udgift til Rejsende og som Følge deraf har maattet afsende Pengemidler til nævnte Lands Organisation, medens Forholdet paa Arbejdsløshedsomraadet, hvor ingen Gensidighed findes, var lige omvendt, og hvor som Følge deraf Danmark skulde have haft Støtte fra Norge. De to Understøttelsesomraader affødes af samme Aarsag, og derfor er det ikke alene rimeligt og naturligt, men nødvendigt, at Samarbejdet bekæmper Aarsagens samlede Virkning.

Til nærmere Forklaring skal vi i al Korthed præcisere vor Anskuelse om den fremtidige Gensidighed mellem de skandinaviske Fagfæller ved Gentagelse af det Eksempel, vi i sin Tid fremførte i *Tenakeln*. Under Forudsætning af, at Udgifterne ved Aarsopgørelse *likvideres* med 1/4 Øre ugentlig pr. Medlem, for hver i det enkelte Land haft Udgift af 500 Kr.,

og med Medlemsantallet i runde Tal anført som for Sverig 1500, Norge 600 og Danmark 1200, multipliceres Ydeprocenten med Medlemsantallet, dette med Aarets Ugeantal, og man faar da den enkelte Organisations samlede Ydepligt at vide. Efter dette skal Sverig med nævnte Medlemstal yde ialt 195 Kr. for hver 1/4 Øre ugentlig pr. Medlem, naar Talen er om 500 Kr., Norge 78 Kr., og Danmark 156 Kr. Overfor en Udgift af 5000 Kr. gøres Regnestykket med Nemhed saaledes op: Norge 78 × 10 = 780 Kr., Danmark 156 × 10 = 1560 Kr., Sverig 195 × 10 = 1950 Kr. Det Lands Organisation, som har haft Udgiften paa de 5000 Kr., faar den for de andre Lande her anførte Sum. Overfører vi samme Forhold paa Rejse- og Arbejdsløshedskassen og noterer de respektive Landes Udgifter dertil som: Danmark 2500 Kr., Norge 1000 Kr. og Sverig 3000 Kr., saa skal *Danmark* have fra Norge 5 × 78 = 390 Kr., fra Sverig 5 × 195 = 975 Kr.; *Norge* fra Danmark 2 × 156 = 312 Kr., fra Sverig 2 × 195 = 390 Kr.; *Sverig* fra Norge 6 × 78 = 468 Kr., fra Danmark 6 × 156 = 936 Kr. Da efter dette Norge skal betale Danmark 390 Kr., men omvendt fra Danmark modtage 312 Kr., bliver *Norges* Gæld til Danmark *78 Kr.* Paa samme Maade bliver *Sverigs* Gæld til Danmark 39 Kr., og *Norges* til Sverig 78 Kr. Norges Gæld ved Opgørelsen er altsaa 156 Kr. (78 til Danmark og 78 til Sverig), men da Sverig har en Gæld til Danmark af 39 Kr., bliver Hovedresultatet, at Danmark ialt faar 117 Kr. og Sverig 39 Kr. = 156 Kr. Dette er det proportionale Forhold af 3300 Medlemmers ensartede Delagtighed i en Udgift paa 6500 Kr. og bliver ca. *1 Kr. 97 Øre* pr. Medlem.

Dette er Principet, som efter vort Skøn burde forsøges, naar man nærer alvorlige Ønsker om at komme til en Forstaaelse og vende tilbage til det gode kollegiale Samarbejde, som særlig blandt Skandinaviens Fagfæller burde oparbejdes til et lysende Eksempel for andre Fags Organisationer.

Under Forudsætning af, at Svenska Typografförbundet modtager Forhandlingstilbudet, bør Medlemmerne derfor møde paa Søndag og stemme for en Repræsentation til Stockholm.

H. F. Rasmussens historiske Kritik.

I Anledning af den nu tilendebragte Afstemning har Hr. H. F. Rasmussen skrevet et Stykke historisk Kritik, som skal tjene til at bevise, at Hovedbestyrelsen for at faa vedtaget et Par paatrængende nødvendige Forslag har fremsat »*fuldstændig falske*« og »*urigtige*« Paastande. Hans Artikel bestyrker os i, at det var paa høje Tid, at det blev vedtaget, som nu er sket. Hvilket vi ud fra hans egen Paastand skal søge at klargøre. Men først maa vi holde os til »Historieskrivningen«.

Skulde vi her være kommen for Skade, at fremsætte et urigtigt Tidspunkt for den hidtidige Formandsløns Fastsættelse, saa er Skylden ikke vor, men **maa ene og alene tilskrives H. F. Rasmussen, der har tilintetgjort eller tilvendt sig alle historiske Aktstykker**, som tilhørte Dansk typ. Forenings Arkiv. Vi har i vore egne Gemmer kun været i Stand til at finde en Lov for 1884, og heri findes Formandslønnen angivet, hvorfor vi sluttede, at denne senest blev fastsat, da Dansk typ. Forening blev oprettet, hvorfor der da kun kunde haves Erfaring for Arbejdet i Jyllands typ. Foren. Thi selv om vi nu slaar op i *Typ.-Tid.* for 1884 og læser Referatet af Repræsentantmødet i Odense, saa findes der heller ikke her noget om, at Formandslønnen først blev fastsat der. Om Lønnen hedder det i Nr. 13, Side 65: »Der bevilgedes saavel den tidligere som den nuværende Formand som Anerkendelse af deres Virksomhed for Foreningen 100 Kr. hver«. Naar derfor R. i sin Artikel tilbyder Medl. at laane de paagældende Papirer, **saa kræver vi i Foreningens Navn at han tilbageleverer disse Aktstykker**, for hvis Fjærnelse vi selvfølgelig paa det første Repræsentantmøde vil kræve ham til Regnskab.

Til nærmere Forstaaelse heraf skal det oplyses, at ikke alene samtlige Dokumenter og den Korrespondance, som modtoges ved Hovedbestyrelsens Flytning fra Aarhus til Kolding, men tillige de Aktstykker om Dansk typ. Forenings Dannelse, som Hr. J. K. Johansen i sin Tid overleverede Hovedbestyrelsen, hele den her førte Korrespondance og alle andre Aktstykker, til Trods for gentagne Opfordringer ikke er blevne afleverede til den nuværende Formand. Ikke et Blad Papir, med Undtagelse af *Typ.-Tid.* og Lokalregnskaberne.

Derefter paastaar saa H. F. R. at det ikke er korrekt, naar vi har skrevet, »at selv ved Fastsættelsen af de foreslaaede Lønninger vilde der være en stor Del af Arbejdet, de paagældende Parters Indehavere maa skrive paa denne Konto« — og siger at 200 Kr. er passende. Ja, maaske for det Arbejde, H. F. R. har gjort. Men saa er det jo glædeligt, at han for dette Arbejde **har modtaget fuld Erstatning** gennem de Tid til anden foretagne Indsamlinger til ham. Hovedbestyrelsen kræver imidlertid noget mere af Formanden. H. F. R. ledede og besørgede kun det administrative Arbejde. Det vil sige Korrespondancen og Ekspeditionen af Tryksager til Lokalformændene. Det øvrige organisatoriske og repræsentative Arbejde, det vil sige: Udarbejdelsen af Lovforslag, Medlemsbøger, Regnskabsbøger m. v. besørgedes af de øvrige Styrelsesmedlemmer uden Vederlag. Men selv det administrative Arbejde besørgede H. F. R. paa en saadan Maade, at det er af den Grund Hovedstyrelsen maatte foreslaa, at Lønnen skulde have tilbagevirkende Kraft, for at der i det mindste burde bødes noget paa disse Forsømmelser. H. F. R. har saaledes **ikke siden 3. Septbr. 1891 kopieret en eneste Skrivelse**, hvorved vi er gaaet tabt af historiske Aktstykker af betydeligt Værdi. Dette kan der imidlertid ikke bødes paa. Da vi (saavidt vi mindes 89) indrettede de nuværende Medlemsbøger og Regnskabsbøger i Lokalafdelingerne var det med det Hensyn for Øje, at de skulde tjene som statistisk Materiale for senere Beregninger af Foreningens Virksomhed, hvorfor Formanden skulde have ført en Fortegnelse over samtlige Medlemsbøgers Ihændehavere, for saa atter, naar Medlemsbøgerne kom tilbage, at uddrage af disse for hvert enkelt Medlem, hvor meget han havde bidraget til Foreningen og hvor meget han paa de forskellige Omraader havde kostet Foreningen. Derigennem, og kun derigennem, er vi virkelig i Stand til at beregne vore Kasser. **Dette er ikke sket**, og maa nu foretages. At Registreringsarbejdet ikke er foretaget, har tillige medført, at der her ligger to à tre Medlemsbøger for et og samme Medlem uden at disse Bøger er udskrevne, hvad atter forklarer, at trods det, vi det paagældende Aar anskaffede 1200, saa har vi alt nu forbrugt dette Oplag, skønt Medlemsantallet endnu ikke er 700.

Ærede Medlemmer vil af nærværende kunne forstaa — og særlig paa Grund af H. F. R.s Oplysninger om hans Arbejdes Værdi — at vi har Ret, naar vi har skrevet, at en god Del af Arbejdet maa skrives paa Tillidens Regning selv ved den vedtagne Lønning, naar vi maa forlange, at Formanden her skal tage hele det her omhandlede Arbejde og udføre det paa en saadan Maade, at ikke alene Medlemmerne kan være tjent dermed, men tillige at Arbejdet for senere Arvtagere skal kunne lægges saaledes til Rette, at vort »historiske« Værk ikke grundlægges paa enkelt Mands Hukommelse.

Til Ringsted Lokalafdeling skal vi sige, at naar vi ikke ved H. F. R.s Tilbagetræden foreslog en Anerkendelse af hans Arbejde, saa var det for det første af ovennævnte Grunde, og fordi der alt gentagne Gange havde været indsamlet paa Kontoen »stort Arbejde«, og i hvert Fald tredje Gang fra H. F. R.s egen Side var gjort Tilløb til en ny paa samme Konto. Vi fandt det saa meget urigtigere, som Hovedbestyrelsen med den daværende Næstformand i Spidsen havde gjort et langt betydeligere Arbejde uden Vederlag.

Og naar samme Lokalafdeling anker over den korte Tidsfrist for en alm. Afstemning, saa er dette i Henhold til Lovene, i Følge hvilke en saadan skal være tilendebragt i Løbet af 14 Dage. Lang Diskussion om Spørgsmaalene fandt vi overflødig efter de mange Udtalelser om »skandaløse lave Lønninger«, der fra forskellige Sider var fremkomne.

Vi beklager, at H. F. R. har tvunget os til at afsløre Ting, som vi ellers vilde have forbeholdt et kommende Repræsentantmøde, hvilket vi anser for nødvendigt i en ikke altfor fjærn Fremtid.

Kolding, d. 21. Juni 1897. HOVEDBESTYRELSEN.

Konflikten i Nakskov.

Som det vil ses i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* maa der ikke tages Plads i Nakskov førend man henvender sig til Fællesstyrelsen. Jeg skal i Henhold hertil tillade mig at oplyse: I Januar 1897 afskedigede Hr. Bogtrykker Larsen den eneste Typograf, han havde, og antog en Lærling, som havde været ved Faget i nogen Tid og som derfor var en forholdsvis god Hjælp. Han havde nu to Lærlinge og ingen Typograf. Lokalforeningen gjorde straks Forsøg paa at faa Hr. L. i Tale, for om muligt at faa Lærlingen fjærnet eller faa Forholdet ordnet paa anden tilfredsstillende Maade; men det viste sig umulig at træffe Hr. L. hjemme,

trods hans egen Anmodning om at komme til ham. Der blev saa ikke gjort videre ved Sagen indtil for kort Tid siden, da han antog en Typograf, som ikke var kendt med Forholdet paa Trykkeriet; men da Vedkommende blev gjort bekendt dermed, afslog han at modtage Pladsen. Hr. L. paastod nu, at han af Hovedbestyrelsen havde faaet Lov til at holde 2 Lærlinge til 1 Typograf, hvilket blev meddelt Fællesstyrelsens Formand, som anmodede Hr. L. om at bevise sin Paastand, hvad han imidlertid ikke har gjort. Lokalforeningen forsøgte igen at faa Hr. L. i Tale, men han var ikke hjemme. For ikke anden Gang at gaa forgæves, blev en Skrivelse tilstillet Hr. L., hvori han anmodedes om en mundtlig Forhandling paa en bestemt fastsat Tid. Hr. L.s Svar herpaa var afvisende. Som Følge heraf er altsaa Hr. L.s Bogtrykkeri lukket for Tilgang af Foreningsmedlemmer indtil videre.

Nakskov, den 20. Juni 1897. B. BENDIXEN, p. t. Lokalfmd.

Indstillingen til Hovedbestyrelsen.

MIN Kritik af den Maade, hvorpaa Indstillingen til Hovedbestyrelsen foregik her i Byen, og min Omtale af de »ny« Kandidater har fuldstændig revolutioneret Sindene og forstyrret en Del Kolding-Kolleger i deres blide Slummer. Ikke mindre end 3 »Kæmper« paa *Folkebladet* drager i Leding — hvorimellem jeg til min store Forbavselse finder den gamle H. P. RABEN. Han har taget Førerstaven for at lede de »Unge«, at de ej skal fare vild! Men hvad vil R. paa den Galej — han bliver jo dog nødt til at lade en Anden tage »Penneskaftet«, hvis han skal slippe nogenlunde vel ud af Historien. Og virkelig morsomt er det at se »Alvorsmanden« Raben optræde paa Flertallet af Kolding Typografers Vegne og forsøge at indbilde ærede Kolleger ude i Landet, at han er den »Suppleant«-Kraft, der skal frelse os ud over alle Skær! Ja, i saa Fald saa det sørgeligt ud med Kræfterne. Den gamle Mand har foretaget saa mange Svingninger, men altid har han vidst at drive en god »Spækhøkerpolitik« — og den Slags trænger vi ikke haardest til i vor Hovedbestyrelse. Naar R. vil forsøge at sværte mig overfor Kollegerne, finder jeg Anledning til at gøre R. opmærksom paa, at min Fortid er mindst lige saa god som hans. Jeg har aldrig forsøgt at bryde vedtagne Overenskomster. Tværtimod tror jeg at have gjort alt for at holde netop H. P. R. i sin Stilling som »Faktor« ved Lith. Anstalt. Mine Bestræbelser for at hævde Overenskomsten fuldtud, lønnedes med Afsked — men R. rørte ikke en Finger for at tage Affære den Gang. Da han selv senere fik Ordre til »hurtig Udrykning«, fandt han det derimod ganske mærkeligt, at *han* ikke blev tagen under Armene! Senere har H. P. R. opnaaet Ansættelse ved *Folkebladet* — paa en anden Kollegas Bekostning! R. vidste, at dette vilde blive Følgen af hans Antagelse. Men hans Kollegialitet forbød ham vel at tage Hensyn dertil!

Hvad min Omtale af »Grinet« og »Ligegyldigheden« paa nævnte Generalforsamling angaar, vil R. vel dog ikke fragaa, at begge Dele i en overordenlig høj Grad blev lagt for Dagen ved nævnte Lejlighed. Dette har jeg villet fremdrage for Medlemmerne ude i Landet. Jeg betragter disse Løjer ikke blot som uværdige, men i høj Grad beklagelsesværdige for den Lokalforening, som Kollegerne i de øvrige Provinser har beæret med den højeste Tillid. Og kalder R. ikke det for »Grin« overhovedet at foreslaa, endsige stemme paa Søren Schmidt baade som Styrelsesmedlem og som Formand!! Eller at stemme paa N. P. Nielsen til Formand!! Kalder R. virkelig ikke det for Ligegyldighed, at kun 17 — sytten — af Lokalforeningens henved 40 Medlemmer møder for at foretage Indstillingerne? R. siger, at »man« var enig om, at »de gamle« burde genvælges. Men den dobbelte Indstilling foretages jo for at give Medlemmerne Lejlighed til *selv* at bestemme, hvem de vil have i Hovedbestyrelsen. Og selv om »de gamle« genvælges, saa kan de, der derefter har det højeste Stemmetal, jo blive tilkaldt naar som helst. Skulde man derfor benytte et andet Udtryk end Ligegyldighed, burde man kalde det uforsvarligt.

H. P. R. siger, at P. Hvidtfeldt erklærede den foretagne Afstemning for lovlig. Men R. glemmer, at Hvidtfeldt i samme Aandedræt udtalte, at han ansaa det for heldigst at lade Afstemningen gaa om, da der var mange, som havde misforstaaet Afstemningsmaaden. Ved det Bord, jeg sad, var der Stemmer nok til at kunne have sat to andre Kandidater ind.

Min Optræden i den omtalte Skruebrækkersag var i Overensstemmelse med Kongressens Beslutninger og de foreliggende Omstændigheder. Jeg har forklaret min Stilling hertil saa ofte; men mulig har R. været »fraværende«! Det er jo ikke utænkeligt!

— — —

Den »ny« Skribent, N. P. NIELSEN, gentager i sirlige Vendinger akkurat den samme Lektie som R., og dokumenterer derved, at han er en lige saa stor Umulighed som ovennævnte »Suppleant«. At han hører til de »rolige og tilbageholdne« Kolleger, bør Ingen tvivle paa, thi han siger det jo selv! N. er selvfølgelig ogsaa »Alvorsmand«, hvad der har bevæget ham til at nedlægge en »skarp Protest« mod »Grinet«!! At N. har ladet sig forlede til at betegne mine Udtalelser paa Generalforsamlingen som »Skaberi«, er beklageligt for den »tilbageholdne« Mand! Endelig maa jeg gøre N. opmærksom paa, at mit »Program« havde jeg ikke i Lommen. Det staar at læse i *Typ.-Tid.*, og er vel næppe saa »omstyrtende«, at N. ikke kan gaa med til en Del heraf — i en Lønkamp kan det dog maaske være tvivlsomt, om N. og andre af *Folkebladets* Personale kan holde Ballancen.

— — —

Den sidste »Kæmpe« er Søren! Som sædvanlig er hans Produkt en Samling af Ord-»Skvalder« af første Rang. S. er en af de tragikomiske Skabninger, som der heldigvis kun findes faa af. Ogsaa han snakker med baade om »Program«, »Fad« og »Fortid« — uden med et eneste Ord at nævne *Fakta*. Det vogter *han* sig vel for! S. hører til de Individer, som i en »Tourné-Tid« paa offenlige Steder spiller »Friskfyr« og tildænger sine Kolleger efter alle Kunstens Regler — for efter »Tournéen« at krybe i sit Musehul og trolig æde af Fadet! S. vilde forlængst have været en Umulighed i Kolding, hvis ikke »intime« Forbindelser havde udvirket, at han fremdeles faar Lov til at spise »Naadsensbrød«!

— — —

Hermed er jeg færdig med de 3 »Kæmper«. Jeg skal dog til Slutning sige til d'Hrr. og deres Meningsfæller, at jeg fremdeles agter at tage Del i Organisationsarbejdet — uden at lade mig afskrække af d'Hrr.s personlige Udfald. Min Interesse for Foreningen er lige stor derfor — baade før og efter et Valg. Jeg har den Opfattelse, at vi gaar *for langsomt* fremad, og da jeg af Alt ønsker at se Typograferne paa Højde med øvrige Fags Arbejdere, tager jeg aldrig i Betænkning at fremsætte mine Anskuelser, selv om nok saa mange »rolige« og »tilbageholdne« Kolleger gaar ud af deres gode Skind derover.

Kolding, i Juni 1897. L. V.

Typografernes Sportsklub og Arbejdernes Idrætsklub

(under Præsidium af Folketingsm. A. C. MEYER)

afholder

Søndag den 27. Juni, Kl. 5 Eftm.

en stor

Arbejdersportsfest

i Forsamlingsbygningens Have paa Enghavevej.

Program:

Gymnastik — Jærnvægtsøvelser

Køllesving — Boksning — Gymnastik

Billetter faas ved Indgangen à *25 Øre*. Aktionærer, i Besiddelse af Aktie- eller Interimsbevis, *15 Øre*.

De, der ønsker at deltage i *Fællesspisningen*, bestaaende af en varm Ret, Smør og Ost samt Snaps og Øl à 1.25, kan tegne sig paa en Liste, der Fredag Aften er fremlagt i Gymnastiklokalet. Kun et begrænset Antal kan deltage.

Nær og fjærn.

Smede-Lock-outen. De af os i et foregaaende Numer omtalte af Fabrikanterne med andre Arbejdskøber-Organisationer indledede Forhandlinger om en Udvidelse til disse af Udelukkelsen, har nu baaret sin første Frugt, idet Smedemesterforeningen har besluttet at iværksætte Lockout fra den 30. ds., hvorved baade Grov- og Klejnsmedearbejdet ophører. Denne Fortsættelse af Brutaliteten maa hos enhver ærekær Arbejder møde den kraftigsteVilje til Støtte for de Udelukkede og dermed Bekæmpelse af det kapitalistiske Overmod og den depressive Hensynsløshed, som aldrig før er kommen saa langt frem i Dagslyset. Lad Indsamlingerne i Dag rundt paa Trykkerierne bære Vidnesbyrd om den Harme, som har grebet ogsaa Typograferne overfor det voldelige Udslag, Forfølgelserne mod Smedenes Organisation bære Vidnesbyrd om, og lad os mødes paa Søndag til Generalforsamlingen paa Søfryd for nærmere at overveje, hvorledes vor fremtidige kraftigste Støtte bør være. Smede- og Maskinarbejderforbundets Forretningsfører, Hr. H. P. HANSEN, vil komme tilstede og udvikle Kampens Oprindelse og hidtidige Forløb.

— Paa given Foranledning undlader vi ikke at meddele, hvad der efter Styrelsens Opraab i sidste Numer forøvrigt er selvfølgeligt, at de frivillige Bidrag, som ydes, sendes direkte til Smedene og ingen Indflydelse har paa den af Hovedkassen i Henhold til den planmæssige Understøttelse ugenlig udredede Sum.

Giv Agt! Kolleger, som tiltræder Plads i Aarhus, bedes — for saa vidt muligt at forebygge Misforstaaelser — at søge Underretning om den mellem Principaler og Organisationerne indgaaede Tarif-Overenskomst.

Sommerferie. I Lighed med i Fjor har *Horsens Dagblad* — uden Opfordring — tilstaaet Personalet 3 Dages Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Hr. Bogtr. MARTIUS TRUELSEN har — ligesom i tidligere Aar — tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Kancelliraadinde SCHULTZ har i Aar, uden Opfordring fra Personalets Side, tilstaaet en Del af Personalet (Sættere og Trykkere) 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen og et mindre Gratiale. Ligeledes har samtlige Lærlinge erholdt en Uges Ferie.

Endvidere har Kancelliraadinden inviteret det mandlige Personale til en Skovtur pr. Char-à-banc Søndag den 4. Juli.

Idrætsfest paa Enghavevejen. Det er os en Fornøjelse at henlede Opmærksomheden paa omstaaende Annonce ang. den tidligere bebudede Idrætsfest i »Folkets Hus«, hvor vore flinke Medlemmer af Sportsklubben vil komme til at vise deres Behændighed og dygtige Udnytten af given Undervisning. Vi anbefaler Typograferne at gaa derud, thi vi véd, at Ingen vil fortryde det. Foruden Gymnastik er der Kraftkunster, Boksning, Køllesving osv. af Arbejdernes Idrætsklub, samt det nødvendige Tilbehør af Musik. Hr. Folketingsmand A. C. MEYER vil forud for Præstationerne tale om Sporten.

Gimle-Fotografiet. Da den Fortegnelse over Bestillinger af Fotografiet, som erhværvedes ved selve Festen, er gaaet tabt, bedes de, der ikke tidligere har fornyet Bestillingen, at gøre dette ved at sende Gustav Clausen Underretning.

Fyens Venstreblad. Bladets Ejere har ved en ekstraordinær Generalforsamling besluttet at bortforpagte det samt *Middelfart Venstreblad* til nuværende Redaktør af *Stubbekøbing Avis*, Hr. CARL SLENGERIK, fra 1. Oktober. Hr. Slengerik overtager selv Redaktionen, og som Følge deraf fratrædes denne Stilling af Hr. Folkethingsmand GULDBRANDSEN. Bladets politiske Barometer undergaar ikke derved nogen Forandring, ligesom det antagelig ogsaa fortsat vil blive trykt hos Firmaet Carl Tiedje i Odense.

For tidlig udkom de Ferslewske Blade og *Aftenbladet* i Lørdags med en Meddelelse om, at Trykkerforeningens Udflugt til »Vilvorde« skulde finde Sted *i Søndags*. Meddelelsen var en Mystifikation, idet Udflugten som bekendt *først finder Sted nu paa Søndag*.

Dødsfald. Bogtrykker Carl Lunds Enke, JOHANNE FLORENTINE LUND, Ejerinde af *Søndags-Postens* Bogtrykkeri, er i Søndags Morges afgaaet ved Døden. Hun hørte til Hjælpekassernes ældgamle Medlemmer — kunde som saadant have holdt 50 Aars Jubilæum den 1. Oktbr. 1896 — og naaede en Alder af over 79 Aar. Fru Lund var en overordentlig arbejdsom Kvinde. Endnu i sin høje Alder, til en Uge før Døden kom, en let Død ved Apoplexia cerebria, besørgede hun sin Part af *Søndags-Postens* Distribution.

Enkefru Lunds Begravelse finder Sted i Morgen Lørdag Kl. 1½ fra Holmens Kirke. V. B.

Begravelse. Vor Kollega F. V. BERG begravedes i Søndags fra Kapellet paa Holmens Kirkegaard under overordenlig Deltagelse og et Væld af Kranse, hvorimellem særdeles pragtfulde fra GUTENBERG-KORET og *Familie-Journalens* Personale. Pastor RINDOM holdt en Tale, der temmelig vidtsvævende søgte at anvise Vejen til Trøst for de Efterladte. Kisten blev saa baaren til Graven af Venner og Kolleger, og efter Præstens Jordpaakastelse sang Gutenberg-Koret Kuhlaus Farvel.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 21. Juni. Samtlige Medlemmer mødte.

1. Der afgaves bl. a. Meddelelse om, at C. Jensens Hustru i Assens var afgaaet ved Døden og faaet anvist 100 Kr. i Begravelseshjælp.

2. En Svarskrivelse i Anledning af H. F. Rasmussens Artikel vedtoges. Den findes andet Steds i Bladet. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Hvor mange Graders Varme?

Samtidig med, at man bringer mig Juni Maaneds Regnskab, bedes d'Hrr. Inkassatorer oplyse mig om, hvor mange Graders Varme, der hersker i de forskellige Sætteri- og Trykkerilokaler **førstkommende Lørdag den 26. Juni mellem Kl. 12 og 1 Middag.** Det bedes paaagtet, om der benyttes Celcius- eller Réamur-Termometer.

For **Morgenbladenes** Vedkommende bedes Temperaturen tagen **mellem 9 og 10 Aften** samme Lørdag. V. BERGENHOLZ.

Ny Medlemmer: Chr. Sophus Sørensen (I. Cohen), udlært 1/10 94 hos Brd. Bruun (tidl. nægtet Optagelse). I Kvindeafdel: Jens P. Julius Olsens Hustru Anna Augusta. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1040, Leonhard Klein (arbl.) fra Militær. 1551, A. A. Th. Petersen (J. J. & Co.) fra Hillerød.

Bortrejst: 270 (Dsk. t. F.), Rasmus Frandsen (Kristelig Bogf.), til Kalundborg i Plads.

Død: Bogtr. Lunds Enke, Johanne Florentine, 79 Aar gl.

Til **Thorvald Nielsens Mindesten** er endvidere indkommet: Berlingske Tidendes Personale Kr. 4.50; I. Cohens Bogtr. 1.80; Faktor Dahlin 1.00; Truelsens Bogtr. 2.50; Nielsen & Lyd. 2.00; Bording 3.20; Qvist 1.00; O. C. Olsens Sættere og Dannebrog 2.00; F. S. 0.50; Græbes Pers. 2.15 — ialt Kr. 20.65. Med det tidl. indk. Kr. 24.15 ialt Kr. 44.80.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg endv. modtaget: 4 Sættere i København Kr. 1.00; Nogle Bladsættere 8.75; I. Cohens Bogtr. 3.25; N. Cohens Bogtr. 2.35; Tiden 8.40; Centraltrykkeriet 3.50; Hillerød Lokalforening 5.20; Rigsdagen 2.00; Truelsen 1.25; Aamodts Sætterpersonale 1.25; L. A. Jørgensen 1.75; Nielsen & Lydiche 6.15; F. Hendriksen 0.50; Bording (mandlige 4.90, kvindelige 1.05) 5.95; Qvist (7 gamle, 4 nye) 2.55; Nogle Arbejdere hos Thiele (1. Bidrag) 4.75; E. H. Petersen 2.20; Carl Aller 6.75; Axel Holms Sættere 1.00; Adresseavisen 3.65; Hannover 5.25; Trier (med Undtagelse af 1 Mand) 4.50; Nationaltrykkeriet 1.25; Chr. Birch 0.75; Henningsen 0.25; Carl Lund 1.00; Aug. Andersen 0,50; Hoffensberg 6.35; Nationaltidende 5.75; Ludv. Jørgensen 0.50; Laur. Madsen 1.25; Lunos samtlige Sættere 5.00; Eksprestrykkeriet 4.05; Græbe 6.00 — ialt Kr. 114.60. Med de tidl. indk. Kr. 2.50 ialt Kr. 117.10.

Det bemærkes udtrykkeligt, at hvad der indkommer ved den frivillige Indsamling, direkte tilstilles Smedenes Strejkekasse. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Paa Søndag fra 9—1.** Desuden aabent **Onsdag den 30. ds. Aften Kl. 7—8** for Indbetaling af Restancer i Anledning af *Kvartalets Slutning.* V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

(Fra 1. Juli.)

Kolding: KARL KNUDSEN (Sjodt & Weiss) i Stedet for H. Christiansen. *Nakskov:* J. JENSEN i Stedet for B. Bendixen. *Rudkøbing:* MARTIN LUND i Stedet for C. Rasmussen.

Kolding, den 22. Juni 1897. P. HVIDTFELDT.

Nyt Medlem: Randers, Niels Møller Sørensen, udl. 6/6 97 i C. J. Ryes Bogtr. (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøbing F., 1036, Hans P. Rasmussen (Dagbladet). Odense, 708, Joh. Carl Ernst Meyer (arbl.). Nykøbing M., 162, Peter Petersen (arbl.) fra Rejse. Slagelse (Korsør), 1074, Johan P. Petersen. Randers, 997, P. M. Mikkelsen fra Aarhus til Pl. i Hobro.

Bortrejste: Roskilde, 160, Sofus Utke (arbl.) til Kbhvn. i Plads. Aarhus, 1119, Niels Jeppesen (arbl.) til Silkeborg. Hillerød, 1382 (Den t. F.), Ernst Vilh. Niclasen og 1551 (Den t. F.), Andr. A. Th. Petersen (begge arbl. til Kbhvn.). Odense, 924, P. Emil Andersen til Kolding i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Husk Udflugten til »Vilvorde« paa Søndag den 27. *Man samles fra Kl. 11 i Ordrup Hotels Have. Iøvrigt henvises til Programmet i forrige Nr. Talrig Tilslutning forventes.* STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag Morgen Kl. 9,20: Tur til *Hillerød.* Mødested Nordbanestationen Kl. 9. STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medl.:* Lauritz Edv. Vilhelm Priemé (Rom) og Axel Johansen (O. C. Olsen).

Udslettet for Restance: Jens Sørensen (Bagge) og N. P. M. Hellstrøm (bortrejst).

Kassererkontoret, Kattesund 12, daglig aaben fra 1—2 (Søndag undtagen). A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Lejre. Start: Frederiksberg Runddel Kl. 7. Køref. N. Nielsen og Juel-Sørensen.

Pladsbytning!

En Beregningssætter, der staar i fast Plads paa Sjælland, ønsker at bytte med en Kollega i Jylland. Billet mrkt. »Pladsbytning 46« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En ældre, dygtig og paalidelig Mand, der paa egen Haand kan forestaa et Akcidenstrykkeri, kan faa en fast, vellønnet Plads i Jylland. Billet mrkt. »*Sætter 2423*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annonce-Bureau, København K.*

En Sætter-Trykker,

der er kendt med Eickhoffs opretstaaende Gasmotorer, kan faa Plads ved Henvendelse til CARL CHRISTENSEN, *Nordjylland*, Aalborg.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 26
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 2. Juli 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Vor Krig i 76.

I disse Dage, hvor Smedenes Selvstændighed og Organisationsret er truet af overmodige Fabrikanter, kan det maaske have Interesse at dvæle ved de over en Snes Aar gamle Minder om *vor* Arbejderkrig, under hvilken *vore* Principaler havde et ondt Øje til vor Organisation og forsøgte at knuse den. — —

— — Den typografiske Forening blev, som kendt, stiftet i Forsommeren 1869. Den hendrev sine første Leveaar med at understøtte nogle aflægs Typografer og med at samle Medlemmerne Lørdag Aften paa Glacisholm, en gammel Bevværtning med Have og Keglebane ude paa Vesterbro, skraas for Frihedsstøtten. Ved større Anledninger mødte Foreningen i bedre Festlokaler, hvor der saa blev sunget og talt for Konge, Dronning, Principaler, Fædreland og andet en *Arbejder*forening aldeles Uvedkommende.

I 1871 vilde Typografernes store Flertal være noget for sig selv, »staa paa egne Ben«, som det hed hver Gang Spørgsmaalet kom frem om at slutte sig til de socialdemokratiske Fagforeninger. Under den store Murerstrejke i 1872 foranledigede en Del Typografer en ekstraordinær Generalforsamling indkaldt for at faa bevilget 50 Rigsdaler til de trængende strejkende Murer, men Forslaget herom blev knust af et stort Flertal.

Foreningen havde imidlertid i Typograf R. P. Jensen faaet en meget energisk Formand, der ganske vist med Hænder og Fødder strittede imod en Tilslutning til »de frie Fagforeninger«, men dog bragte den et godt Skridt fremad til Løsningen af *Arbejder*opgaver. Han saa i Principalen Arbejderens naturlige Modstander i Forholdet Arbejdssøger og Arbejdskøber, og ledede Foreningen i denne Aand, saavidt Forholdene tillod det. Den 2. Januar 1874 udkom det første Numer af et af ham stiftet Fagblad, den endnu eksisterende *Typograf-Tidende*, og i 1875 foretager han en Agitationsrejse gennem hele Landet og fik derved dannet »Almindelig dansk Typograf-Forbund«.

I Juni 1876 afholdtes i København en Typograf-Kongres, der benævnedes »Den første danske Bogtrykkerdag«. Her var mødt Delegerede fra alle Landets Lokalafdelinger, og man enedes om at søge en *Lønforhøjelse*. Dette var i Grunden hele Udbyttet af Kongressen; man havde ikke Øje for, at den *første* danske Typografkongres burde lægge *Grunden* til en Organisationsbygning, der kunde rejse sig derpaa og modstaa Tidens Storme — man valgte at afgøre, hvad der laa nær ved Haanden (et Par Øre mere for at sætte 1000 Bogstaver!), og gik let hen over saa vigtige Organisationspiller som Arbejdsløshedsunderstøttelse, Rejseunderstøttelse osv.

Lige før Bogtrykkerdagen forsøgte den saakaldte »socialistiske« Opposition at faa Typografernes Banner til Laans til Deltagelse i Arbejdernes Grundlovsfest ved den slesvigske Sten. Andragendet blev afslaaet med den Motivering, at Fanen skulde bruges til Udsmykning af Lokalet, hvor Bogtrykkerdagen holdtes; men Grunden var en anden: man vilde som hidtil »staa paa egne Ben«, ikke have noget med andre Arbejdere at skaffe.

Og *derfor gik man til Strejken* **»paa egne Ben«**!

Bogtrykkerdagens Beslutning om at søge Lønforhøjelse blev af et nedsat Udvalg formet i et bestemt Forslag, men afslaaet af Principalerne. Og den 30. November 1876 udbrød der Strejke paa næsten alle Københavns Bogtrykkerier. *Folkets Avis'* og *Dagens Nyheders* Sættere gik først i Ilden, og inden faa Dages Forløb stod Kampen over hele Linien.

Strejken kom for tidlig, og den var ikke planlagt. Arbejdskonjunkturerne var paa det Tidspunkt meget daarlige i København, og Foreningen ejede kun halvfemte Tusind Kroner — Altsammen noget, der var kendt af Principalerne, som gærne saa Strejken, der efter al Rimelighed vilde have det for dem glædelige Resultat, at Forbundet sprængtes.

Og til denne daarlige Situation kom saa de »egne«, altfor svage Ben. Typografernes fjendtlige Holdning overfor den store almindelige Arbejderbevægelse gav *Social-Demokraten* Anledning til at skrive den 5. November:

»... Vi har Grund til at tie stille om Strejken, da *Typograf-Tidende* forskellige Gange har udtalt sin Afsky for ‚de slemme Socialister', og vi ikke behøver at paatvinge Nogen vor Hjælp.«

Strejken gik sin skæve Gang paa de »egne« Ben. Den lille raske Formand var den første, der tabte Hovedet, og Følgen var, at Forvirring bredte sig i de Kæmpendes Rækker; hver Dag mældtes om Overløbere og om danske og tyske Skruebrækkere (»Schustere« blev de kaldte), og Kampens snarlige Ende med Nederlag for Arbejderne var øjensynlig.

Tirsdag den 6. December holdtes saa det »afsluttende« Møde. Formanden redegør sønderknust for den haabløse Stilling, og med overvældende Majoritet vedtager Forsamlingen at overgive sig paa Naade og Unaade — *Principalerne havde sejret, Forbundet var slaget!*

— Valpladsen saa bedrøvelig ud, fyldt med en Mængde økonomisk Saarede. De indvandrede udenlandske Skruebrækkere fyldte naturligvis op paa det i Forvejen overfyldte Arbejdsmarked, og kun en Del af de Strejkende blev antagne paany, *efter at have maattet underskrive en saakaldt Slaveerklæring.* Almindelig Opløsning herskede, og de ledige Kolleger, der havde været i Kampen, led Nød.

Men heller ikke Principalerne havde undgaaet store Tab ved Strejken; — det blev senere bekendt, at havde Strejken kunnet være holdt nogle Dage endnu, havde Sejren været vis, idet flere større Principalers Ressourcer var udtømte, og de hellere vilde kapitulere end ruineres. Med dette for Øje fatter man Betydningen af, at de typografiske Arbejdere som Helhed ikke vilde have med de andre Arbejdere at gøre. — —

Tyve Aar er rundne. Saarene fra hine mørke Novemberdage er lægte. Paa Ruinerne af det da knuste Forbund fremstod i København en ny Forening, der satte livskraftige Aflæggere over det hele Land. Og den Dag i Dag staar de typografiske Arbejdere med en mønsterværdig Organisation, der er bygget paa solide Grundpiller og til Siderne støtter sig til *samtlige organiserede danske Arbejdere*, og som Rygstød har sluttet sig til *det internationale Typografforbund.*

— — Hvor Kræfter brydes, øges de. *Vi* var maaske ikke naaede saa vidt som vi er, uden et 76; og Smedenes Organisation, som Fabrikanterne nu forsøger at voldtage, havde aldrig staaet saa udmærket rustede, som nu, hvis ikke *den* havde haft et 85. Efter Nederlag opdager man Manglerne, under Prøvelser lutres Opfattelserne, i Kamp hærdes Kræfterne. Er Manglerne bødede, Opfattelserne klare og Kræfterne prøvede — da er Sejr sikker!

En upaalidelig Historieskriver.

II.

Svar paa Hovedbestyrelsens Rabalder.

Faa Dage efter at min Artikel »*En upaalidelig Historieskriver*« havde fundet Optagelse i *Typ.-Tid.*, modtog jeg omtrent et Dusin Breve fra forskellige Lokalforeninger, hvori man 1) beklagede, at mine Oplysninger var fremkomne saa silde (Afstemningen over Hovedbestyrelsens »paatrængende nødvendige« Lovforandringer om Lønningsforhøjelserne var tilendebragt) og 2) fandt man, at »Hovedbestyrelsens« Motivering til Afstemningen saa klart gav Bevis for at være et Produkt dikteret af dens Formand, at man i hver eneste Sætning kunde kende »den lille Mand«, hvorfor jeg med Rette kunde have rettet mine Anker direkte imod ham. Til Brevskriverne skal jeg her sige (de har nemlig intet Svar faaet fra mig), 1) *at* jeg ikke vilde med en eneste Tøddel lægge Hindring i Vejen for Hovedbestyrelsens Lønningsforslag, og 2) *at* jeg kun havde at rette mine Anker mod Hovedbestyrelsen som den, der bærer Ansvaret for den nævnte urigtige Motivering, uagtet det faldt mig lidt underligt, at et Hovedbestyrelsesmedlem, der som Medlem fuldt ud stemte imod Lønningsforslagene, ikke havde fundet det formaalstjenligt overfor Medlemmerne Landet rundt at pointere sin Stilling; men forøvrigt var det ogsaa mig klart, at »den lille Mand« fra Ende til anden var synlig i hele Motiveringen. — Naa, Lønningsforslagene er jo nu vedtagne, og Vedtagelsen har efter Sigende været mere overraskende for selve Hovedbestyrelsen end for Medlemmerne.

— Paa min nævnte Artikel har Hovedbestyrelsen saa i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* givet et Gensvar, hvori man ser Hovedbestyrelsesformanden i sin fulde Højde, et Ordskvalder i ligelydende Sætninger, som jeg ved saa mangfoldige andre Lejligheder har *hørt* af »den lille Mand«, hvor han har forsøgt at trænge sig ind og »gøre sin Betydning gældende«, — men stadig mislykkende for ham, og det vil naturligvis ogsaa fremdeles gaa ham ligedan.

I min Artikel beviste jeg ved at fremdrage Fakta, at Hovedbestyrelsens historiske Motivering til Lønningsforslagene var fuldstændig falsk. Hvad siger Hovedbestyrelsen nu hertil? Ja, den drister sig selvfølgelig ikke til at benægte det af mig fremdragne, men den *søger* at slippe fra det Hele ved at fortælle, at: »*Skulde vi her være kommen for Skade at fremsætte et urigtigt Tidspunkt for den hidtidige Formandsløns Fastsættelse, saa er Skylden ikke vor, men maa ene og alene tilskrives H. F. Rasmussen, der har tilintetgjort eller tilvendt sig alle historiske Aktstykker, der tilhørte »Dansk typ. For.«s Arkiv.*« — Her har »Hovedbestyrelsen« leveret en kolossal Usandhed, hvormed den nu søger at dække sit ynkelige Tilbagetog. »Dansk typ. For.« har nemlig aldrig ejet historiske Aktstykker af anden Art end de, der findes i Hovedbestyrelsens Forhandlingsprotokoller, Lokalregnskaberne og Hovedregnskaberne samt i *Typ.-Tid.s* forskellige Aargange — — *som altsammen er afleveret til Hovedbestyrelsen til rette Tid.* Forretningsgangen har nemlig været denne, som Hovedbestyrelsen jo ogsaa al Tid har været kendt med og ej heller forlangt anderledes, at naar et Halvaarsregnskab havde været til Hovedrevisionen og derefter henligget de 14 Dage, i hvilke der efter Loven kunde rettes Indsigelse imod det, saa blev de forskellige Regnskabsbilag udskilt fra Regnskaberne, de førstnævnte kasseredes som ikke længer af nogensomhelst Værdi, medens de sidstnævnte ordnedes alfabetisk og blev indbundne aarvis. Og med Hensyn til de fra Medlemmer og Lokalformænd i Aarenes Løb modtagne Breve, saa har Reglen været den, at samtidig med Oprydningen og Ordningen af Regnskaberne, er disse forlængst afgjorte Sagers Bilag, som Brevenes Indhold jo var, ryddet til Side; fra det Øjeblik, Sagerne endelig var godkendt, var de mange Begæringer, Forespørgsler, Andragender o. s. v. o. s. v. uden Værdi. Skulde jeg have gemt paa alt det, da havde der været en artig Bunke den 1. Juli 1896 at sende til Papirmøllen. Og dette er jo heller ikke Hovedbestyrelsens Mening, men den er »kommen for Skade«, som den selv siger, at fremsætte noget urigtigt, og saa tænker den som saa: der er ingen anden Udvej end at sige saadan og saadan, som vi jo godt véd er noget skrækkeligt Pjank og umuligt for os at putte i noget fornuftigt Menneske — og saa kører vi ud til vor lille Formands arrangerede Gilde i Anledning af det lykkelig og uventet gennemførte Lønningsforslag. Men da man er naaet saa vidt, er »det besindige, juridiske« Medlem der og begærer tilføjet: »saa kræver vi i Foreningens Navn, at han (H. F. R.) tilbageleverer disse Aktstykker.« *Dette* lettede Hjærtet paa de Hovedbestyrere, som *ikke* havde stemt imod deres eget Forslag — og saa kørte man til Gildet.

I al den Grinagtighed, Hovedbestyrelsen her har lavet, kunde det naturligvis ikke falde mig ind at tale Alvorsord med d'Hrr. I det efterfølgende skal det kun være mit Formaal at gøre Kollegerne bekendt med Forhold, om hvilke maaske en Del har savnet Kendskab.

I den nuværende Hovedbestyrelse sidder for Tiden 5 Medlemmer, som alle i 1884 var med til at behandle og foreslaa, at »Dansk typ. For.«s Formand burde lønnes med 100 Kr., og Kolding Lokalforenings Repræsentant paa Odensemødet, hvor 100 Kr.-Forslaget vedtoges, er ogsaa *nu* Hovedbestyrelsesmedlem; d'Hrr.s Hukommelse er nu saa slet, og *Typ.-Tid.*, hvori det Hele staar, saa vanskelig at komme til i Hovedbestyrelsens Arkiv, »*hvorfor vi sluttede, at denne (Formandslønnen) senest blev fastsat, da Dansk typ. Forening blev oprettet*«. Det sjette af de syv Hovedbestyrelsesmedlemmer var ogsaa et meget virksomt Medlem baade før og efter Odense-Repræsentantmødet.

Min Aflevering af Hovedbestyrelsens Arkiv skete paa den Maade, at jeg den 30. Juni 1896 tilskrev Hr. Hvidtfeldt, at Arkivet var parat til Aflevering, naar som helst *han* ønskede det; Tiden og Maaden bad jeg *ham* bestemme. Hr. Hv. svarede mig, at han saa vilde afhente det den 1. Juli om Middagen Kl. 2. Til nævnte Tid havde jeg Alt forsvarligt og solidt indpakket, hver enkelt Del for sig; men i Stedet for at se Hr. Hv., mødte der hos mig to Arbejdsmænd med Hest og Vogn og bad hilse fra Hr. Hv. om at erholde de paagældende Sager, der, indbefattet Arkivskab og Reol, udgjorde et helt Vognmandslæs. De S. K. Johansenske Breve, som »Hovedbestyrelsen« (alias Hr. P. Hvidtfeldt) særlig nævner, véd jeg med Bestemthed fandtes i den Pakke, hvori bl. a. ogsaa fandtes det Eksemplar af »Typografernes Organisationshistorie«, som jeg havde skænket Foreningen. Er disse Ting nu ikke til Stede, da er Skylden Hr. P. Hvidtfeldts, der udviste en uforsvarlig Ligegyldighed ved den omhandlede Lejlighed.

Alle fra Hovedbestyrelsen udsendte Skrivelser, som havde mere end blot Døgnets Værdi, er i fulde Ordlyd indførte i Hovedbestyrelsens Forhandlingsprotokoller og enkelte endog indførte i *Typ.-Tid.*, hvor de meget let vil kunne findes. Og saa forresten har Kopibogen og do.-Presse i et Par Aar før min Fratrædelse været i Hr. Hvidtfeldts Besiddelse; han angav en Gang Nødvendigheden for ham at have den i Egenskab af korresp. Medlem for Fællesstyrelsen. For mig var den sjælden eller aldrig nødvendig — som nys nævnt —; »de historiske Aktstykker af betydelig Værdi« (!) er derfor ikke gaaet tabt.

»Hovedbestyrelsen« fortæller, efter dog først at have forklaret, hvilken sølle Formand Dansk typ. Forening har haft i H. F. Rasmussen og for hvem derfor 100 Kr. var mere end tilstrækkeligt Honorar for hans Gærning som Formand: »Det øvrige organisatoriske og repræsentative Arbejde, det vil sige Udarbejdelsen af Lovforslag, Medlemsbøger, Regnskabsbøger m. v. besørgedes af de øvrige Styrelsesmedlemmer uden Vederlag.« Hvilken kolossal Usandhed! For blot at tage et Eksempel: Ikke én af de Herrer Hovedbestyrere kan nævne et eneste Lovforslag, som de har udarbejdet.

Fortegnelse over Medlemsbøgernes Ihændehavere fortæller Hovedbestyrerne, at de savner. Saafremt d'Hrr. gider slaa op i *Typ.-Tid.*, vil de hvert Aar i Juli Kvartal finde en saadan. Men det er mig aldeles Nyt at høre, at d'Hrr. vil føre Statistik over hvert enkelt Medlems finansielle Forhold til Foreningen. Ja, jeg betragter dette for saa temmelig umuligt *nøjagtigt* at præstere dette Stykke Arbejde. Dertil er der for mange Hindringer, hvilket uhyre let kan ses af Enhver, *der vil se det.* Men hvortil, og hvad Nytte har »Dansk typ. For.« ud af alt det Hokuspokus, Hr. Hvidtfeldt vil have iscenesat under Navn af »Registreringsarbejde« (!!!)

— Jeg skal saa slutte med en ganske kort Omtale af de sidste to Punkter:

Saa vel i »Hovedbestyrelsens« Motivering til Afstemningen som i »Hovedbestyrelsens« Artikel nu i *Typ.-Tid.* giver den til Kende, at Misundelsen er stærkt til Stede hos den i Anledning af, at »Dansk typ. For.«s Medlemmer har tilsendt mig Gaver. De Herrer Hovedbestyrere skal faa Lov til at beholde Misundelsen, den er der vist Ingen, som vil tage fra dem.

Hvad der har glædet mig i overordenlig høj Grad er, at det *synes*, som om de Herrer Hovedbestyrere nu vil sætte Noget ind paa snarest muligt at faa afholdt et Repræsentantmøde, og at man dér vil forlange min Nærværelse. Jeg har aldrig tilforn haft Grund til at sige de Herrer Tak for Noget, men for dette sidste vil jeg straks gøre det, og jeg vil yderligere tilføje, at først nu i dette Øjeblik gaar det op for mig, hvilke rare og dejlige Mennesker det er, som ligger inde med Værdigheden »Hovedbestyrelsen«! Men — ja, der er et »men« ved det — blot de Herrer saa ikke bagefter bliver lige saa glade for mig, som de var over min Nærværelse ved forrige Sommers Møder i Ringsted o. s. v.!

Kolding, d. 25. Juni 1897. H. F. Rasmussen.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt i Søndags ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes F. K. Madsen, der erklærede Generalforsamlingen for lovlig indvarslet, til Sekretær Chr. Clausen.

1. Optagelse af tre Fagfæller. Den første af disse, J. P. Hansen, havde under Provinsbevægelsen taget Arbejde kos Kjelst i Varde. Vedkommende undskyldte sig med, at han, nylig hjemkommen fra Sydamerika, var ukendt med Forholdene; da Lokalformanden gjorde ham bekendt med, at Trykkeriet var blokeret, havde han opsagt sin Plads med 14 Dages Varsel, en Opsigelsesfrist, han kontraktmæssig var bunden til. Efter en kort Diskussion vedtoges Hansens Optagelse paa de i Lovene fastsatte Betingelser. — Chr. Sørensen havde atter mældt sig til Optagelse. Da han ikke havde givet personligt Møde, vedtog Forsamlingen at udsætte Sagen. — Den tredje var C. A. Kryger. — Formanden meddelte, at Vedkommende ikke var optraadt som Blokadebryder, men at han havde en Ungdomsforvildelse paa sin Samvittighed samt havde gjort sig skyldig i Misligholdelse af Tarifen paa det Trykkeri her i Byen, hvor han havde arbejdet. Kollegerne i Horsens, i hvilken By Kryger havde lært, støttede Optagelsen. Denne vedtoges med et halvt Aars Karantæne.

2. Smede-Lock-out'en. — Dirigenten meddelte, at Hr. Lundby var kommen til Stede som Repræsentant for »Dansk Smede- og Maskin-

arbejder-Forbund«. — Hr. LUNDBY fik derefter Ordet og gjorde i korte Træk Rede for Begivenhederne indenfor Faget siden den store Lock-out i 1885. Trods 4 Maaneders Kamp var det den Gang ikke lykkedes Fabrikanterne at ødelægge Organisationen, men der havde dog fundet en betydelig Nedgang Sted i Medlemsantallet. Der var saa i de følgende Aar rejst en stærk Organisationsbevægelse i Provinserne, der omsider havde Forbundets Dannelse til Følge. Paa Initiativ af Fabrikanterne i København organiserede deres Kolleger i Provinserne sig i en stor Forening, og i 1895 rejstes første Gang det meget omtalte Værksteds-Reglement-Spørgsmaal med et vidtgaaende Mulktsystem. Taleren berørte Affolkningen paa Fabrikerne i Aalborg, den deraf følgende Trusel om Lock-out samt det bekendte Møde med Fabrikanterne i Marts Maaned, paa hvilke Forhandlingerne havde varet fra Kl. 10 Form. til Kl. 4 Morgen, men disse og de følgende Begivenheder var jo i frisk Minde. Taleren hævdede, at Forretningsfører H. P. Hansen ubetinget havde Ret i Striden om Forstaaelsen af Voldgiftsreglerne. Alt tydede paa, at det ene og alene var Fabrikanternes Hensigt at ødelægge Arbejdernes Organisation, hvad den seneste Arbejdsgiver-Sammenslutning og Grovsmedenes Indblanding nok som beviste, ja Fabrikanterne havde endog gennem Breve anmodet deres tyske Kolleger om ikke at tage danske Svende i Arbejde. Arbejderne var dog ved godt Mod; Organisationen talte nu 6000 Mand, og fra Udlandet var allerede kommet store Summer, ja selv fra Sverig, som man ellers ikke kunde regne med, var indløbet større Pengebeløb. (Stærkt Bifald). — DIRIGENTEN bragte paa Forsamlingens Vegne Hr. Lundby en Tak for hans Redegørelse; det store Antal Medlemmer, der i Dag havde givet Møde, var et Bevis paa den Sympati, Typograferne nærede for Maskinarbejderne i Kampen for deres Organisation. — Hr. LUNDBY vilde inden han forlod Mødet takke Forsamlingen for den Opmærksomhed, med hvilken den havde fulgt hans Udvikling. — FORMANDEN opfordrede Forsamlingen til at udtale sig om, hvorledes Hovedkassen bedst kunde holdes skadesløs for sine Forpligtelser; principielt foreslog han at lade Halvdelen af det ved den frivillige Indsamling indkommende Beløb tilflyde Hovedkassen. — C. CHRISTENSEN kritiserede Smedenes Optræden; ved Arbejdsnedlæggelserne i Odense og Slagelse havde de udæsket Fabrikanterne. Smedene havde undladt at tilbagebetale det Laan, vi i 1885 ydede dem. Skulde der nu ydes noget ekstraordinært af Medlemmerne, burde det være obligatorisk. — EMIL MØLLER foreslog Bidragene fastsatte procentvis efter Medlemmernes Indtægt. — FORMANDEN havde mest Sympati for obligatoriske Bidrag, men advarede mod at vedtage noget saadant; Kontingentforhøjelsen af 10 Øre i Anledning af Skomager-Lock-out'en havde været Grund nok for nogle Medlemmer til at udmælde sig. Til Christensen vilde Taleren bemærke, at Smedene i sin Tid ogsaa havde opnaaet Laan i andre Fagforeninger; skulde hele den Gæld været betalt, vilde deres Organisation aldrig have rejst sig igen. — KRETZSCHMER foreslog, at lade Generalforsamlingen udtale, at den ansaa det for en *Pligt* for den typografiske Forenings Medlemmer at yde 50 Øre og 1 Kr., henholdsvis for Bog- og Avissættere. — V. PETERSEN mente, at Christensen var berettiget til at fremkomme med Kritik; han troede, at Arbejderne vilde staa sig ved at tage Lock-out'en nu, da der var fuldt op af Bestillinger, fremfor at vente til Efteraaret, ti Fabrikanterne vilde sagtens finde et Paaskud til at erklære en saadan til enhver Tid. Han var en Modstander af Procent-Systemet, der kun vilde avle Tvistigheder paa Trykkerierne; af samme Grund som Formanden fraraadede Taleren obligatoriske Bidrag. — Efter en lang Diskussion, under hvilken en Række Talere havde Ordet, skredes til Afstemning. Der forelaa ialt 6 Forslag. DIRIGENTEN lod derfor først stemme over, om det ekstraordinære Bidrag i Anledning af Lock-out'en skulde være frivillig eller obligatorisk. Med 47 Stemmer mod 16 vedtoges *obligatorisk Bidrag;* derefter vedtoges med overvældende Majoritet at fastsætte et *ensartet Bidrag.* Paa Grund af disse to Afstemninger bortfaldt Forslagene, der dels anbefalede frivillig Indsamling og dels procentvise Bidrag. Tilbage var et af O. JOHANSEN stillet Forslag med følgende Ordlyd: »Generalforsamlingen vedtager, at der, saa længe Smede-Lock-out'en varer, ydes et fast ugenligt Bidrag af 50 Øre for Bogsættere og 75 Øe for Bladsættere. Af Foreningens planmæssige Bidrag ydes det Halve af Hovedkassen, det Halve af de indkomne Bidrag.« Dette Forslag *vedtoges* med 59 St. mod 7. — DIRIGENTEN meddelte, at Forslaget vilde komme til skriftlig Afstemning, da det var en Kontingentforhøjelse. — NÆSTFORMANDEN (Gust. Clausen) udtalte, at Generalforsamlingen maatte være sig sit Ansvar bevidst ved Vedtagelsen af dette Forslag og søge at paavirke de vaklende blandt Medlemmerne.

Paa Grund af den fremrykkede Tid udgik den næste Sag, Beretning fra Kontrahentmøderne, af Dagsordenen, medens det sidste Punkt, Kongressen i Stockholm sattes under Diskussion. — FORMANDEN mindede om den Arbejderkongres, der i Slutningen af Juli skulde afholdes i Stockholm; om vor Deltagelse ved denne end maatte betragtes som en Honnørsag, henstillede han dog at sende en Repræsentant derop af Hensyn til vore svenske Kolleger. Taleren mindede om, at det var efter Arbejderkongressen i Kristiania, at de to Repræsentanter for vor Forening sammen med norske Kolleger havde lagt Grunden til det store Arbejde, der senere blev virkeliggjort her i København; det var dog et Forsøg værd ved en Lejlighed som denne at faa Svenskerne i Tale; mulig havde den senere Tids Begivenheder indenfor deres egne Rækker forandret Anskuelserne. — V. PETERSEN udtalte, at Svenskerne allerede var villige til Forhandling ved deres nys afholdte Jubilæum, og at det den Gang kun strandede paa Normændenes Uvilje. Taleren havde lige modtaget et Brev fra den svenske Ledelse, hvori meddeltes, at man var villig til Forhandling; selv om de norske Kolleger ogsaa denne Gang vilde sige Nej, var der dog Intet til Hinder for, at de danske optraadte som Mæglere. Fællesstyrelsen var klar over, at Lejligheden burde benyttes, men denne havde ingen Ret til at lade sig repræsentere paa Kongressen. — NORDLUNDE havde ingen Sympati for Arbejderkongressen; vilde Svenskerne forhandle, burde de komme til os. — GUST. CLAUSEN kunde give den sidste Taler Ret i hans *første* Betragtning; hvad den *anden* angik, maatte vi erindre, at vi ved at bringe Svenskerne Ofre gavnede os selv. — Da V. PETERSEN erklærede sig villig til at repræsentere Foreningen ved Kongressen, bevilgede Forsamlingen 150 Kr. til dette Øjemed. Ligeledes vedtoges det at give GUST. CLAUSEN Mandat til at deltage i Kongressen, saafremt Fællesstyrelsens Valg faldt paa ham ved Konferencen med de svenske Typografer.

Mødet hævet.

Nær og fjærn.

Til Medlemmerne! I Forventning om, at de stedfindende Underhandlinger mellem Fabrikanterne og Arbejderne i Jærnindustrien vilde blive bragte til hurtig og gunstig Afslutning, er Udsendelsen af Stemmesedlerne om det paa Generalforsamlingen i Søndags vedtagne Forslag holdt tilbage nogle Dage. Imidlertid er Chancerne for en fredelig Udgang højst ringe, og vi opfordrer derfor indtrængende Medlemmerne til endnu denne Uge at yde et kraftigt, frivilligt Bidrag til de Udelukkede, selv om man ikke paa Forhaand vil underordne sig Generalforsamlingens med stor Majoritet vedtagne Forslag om et Bidrag af 50 Øre for Bogsættere og 75 Øre for Bladsættere.

I næste Numer vil Resultatet af Afstemningen antagelig foreligge.

Typograf-Stævnet i Næstved. Da Sammenkomsten har fundet tilstrækkelig Tilslutning udefra er denne sikret og Tegningen nu sluttet. Billetter, Festtegn og Program vil blive udsendt i Begyndelsen af næste Uge.

Deltagere pr. Jærnbane fra Kjøbenhavn bedes rejse med første Morgentog (Kl. 7,10), da det senere afgaaende Ekspresstog først naar Næstved Kl. ca. 11½. FEST-UDVALGET.

Den typografiske Forenings 28-aarige Stiftelsesfest fejredes i det mest unaadige Regnvejr, denne Sommer har frembragt; ud i én Køre fortsatte det sit humør- og jordbundsudskyllende Arbejde i stive 12 Timer, og omdannede alle ikke-alfalterede Steder til moradslignende Aaløb, hvorigennem man kun paa Taaspids og med højtopskørtede Benklæder eller stærkt opskaftede Skørter var i Stand til at vade. At denne Himlens Vaskedag havde en uheldig Indflydelse paa Besøget, tør ikke benægtes, men alligevel blev dette langt bedre, end der var Formodning til at antage, hvad ubetinget skyldes de kære Børn, der ikke lod Forældrene have Fred, men fik dem til at vove baade Udgift til »Æsker« og Udsigt til vaade Fødder. Resultatet blev da, at den store Festsal alligevel blev smækfuld, og at AGNES' Henstilling til Herrerne om ikke ude i Haven at sidde for længe over Øllet med prisværdig Redebonhed blev tagen til Følge.

De 1½ Timers Dans og Lege for Børnene skabte Illusioner hos disse om et Ophold i den syvende Himmel, og Aftenunderholdningens udmærkede Sammensætning og helt igennem gode Udførelse, virkede, trods sædvanlig Svaghed i Længden, som et udmærket Surrogat for de for Publikum med Tilstedeværelsen hafte Besværligheder; man klappede og lo og kunde ikke finde Dacapo-Numrene tilstrækkelige.

Særligt og overordentligt Bifald blev Gymnastikerne til Del for den Behændighed, hvormed de udførte Programmets enkelte Dele; og af disse tog som altid Smidighedsøvelserne Luven, og Folk faldt i Staver over den knusende Ligegladhed for Liv og Lemmer, her bares til Skue; men ogsaa de andre Assisterende blev heller ikke glemte. Hr. CHR. SCHOUW sang Drachmanns Haandværkersang saa glad og fro, Hr. ANDERSEN heyse'ske Romancer saa følt og smæltende, og GUTENBERG-KORET — saa velkendt og fortrinligt, at den Rapport, hvori Publikum satte sig til Præstatanterne, føltes mere inderlig end blot og bar Honnør kan give.

Revyen »Familien Svendsen« gjorde som sine Forgængere stor Lykke, og det efterfølgende Bal fandt stærk Tilslutning fra Publikums Side.

Sommerferie. *Herning Folkeblads* Udgiver, Redaktør BENDIXEN, har, som de foregaaende Aar, givet sine Typografer 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— *Helsingør Dagblads* Personale (Ejerinde Enkefru SIMONSEN) har som tidligere Aar faaet Ferie paa 4 Dage med fuld Løn.

— Redaktør FUNCH THOMSEN har atter i Aar med sædvanlig Velvillie tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. N.

— *Svendborg Amtstidende,* Redaktør VOGEL-JØRGENSEN, har tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Svendborg Avis,* Redaktør BONDEGAARD, har ligeledes med Udbetaling af Ugeløn givet sit Personale en Uges Ferie.

Typografernes Sangforening havde højt Vejr til sin Frederiksborg Tur i Søndags. Efter Frokosten foretog man Spadsereture til Slottet, hvor nogle Sange lød smukt i den indre Slotsgaard, til Inde-

lukket med Kristian IV's Sten og til Lille Dyrehave med de ældgamle Bøge. Endel af Selskabet besøgte derpaa Slotsmusæet, medens Andre fortsatte Friluftslivet i den nære Skov Præstevang. Kl. 6 samledes alle til Middagen i Slotspavillonen, der var meget vellykket og maaske netop paa Grund af sin solide Realitet oplod Øjnene bedre for den lyse Sommeraftens Poesi under Koncerten ved den hesteskoformede Sø og under det lille Friluftskalas ved Pavillonen, gav Foreningen Ispunch.

Den offenlige Arbejdersportsfest paa Enghavevej havde samlet et overordenligt talrigt Publikum, hvis Udholdenhed ved i stive 1½ Time at staa i en stegende Sol var en værdifuld Grademaaler for den almene Interesse, Sporten indtil Dato har vundet, men ogsaa samtidig en vægtig Kompliment til de unge og dygtige Sportsmænd for den Kunstfærdighed og Smidighed, de har vidst at tilegne sig. Ihvorvel der ikke savnedes dygtige, behændige og udmærkede Kræfter indenfor Arbejdernes Idrætsklub, og de ogsaa høstede stærkt Bifald, saa er dog Jærnvægtsøvelser, Køllesving, ja endog Boksning, ikke i Stand til at samle den samme Interesse, som Gymnastikens livlige og smidige Øvelser, naar disse da, som i Søndags, udføres af saa gennemgaaende Dygtigheder, som Typografernes Sporsklub her havde sendt i Ilden. *Alle* gjorde Sportsklubben og den typografiske Stand Ære. Hr. Folketingsmand A. C. MEYER indledede Festen med et kort Foredrag.

Afskedsfest. I Anledning af, at Typograf C. SONNENBORG skulde afrejse fra Svendborg, afholdt Lokalforeningsmedlemmerne Lørdag den 26. Juni en lille Afskedsfest i »Caroline Amalielund«. Sonnenborg, der er fra Faaborg og — med Undtagelse af nogen Tids Arbejde i Flensborg — i en halv Snes Aar har været beskæftiget paa forskellige Trykkerier i Svendborg, tiltraadte Mandag den 28. Juni en Plads paa Dagbladet *Sydjylland* i Kolding. F. H.

Skandinavisk Bogtrykkermøde i Stockholm. I Følge Indbydelse fra et af *Allmänna Svenska Boktryckarföreningen* i den Anledning nedsat Udvalg, har de danske Bogtrykkere modtaget Indbydelse til at deltage i det den 31. Juli og 1. August 1897 arrangerede skandinaviske Bogtrykkermøde i Stockholm, hvor første Dag vil blive helliget Foredrag og Diskussion, medens Deltagerne den anden er bleven indbudt til festlige Udflugter og Sammenkomster. Fra Malmö til Stockholm er i den Anledning Billetpriserne nedsatte til 37 Kr. 10 Øre for Tur og Retur.

Landsmødet i Norsk Centralforening afholdes i Kristiania den 23. og 24. Juli. Dagen derpaa holder Den typografiske Forening 25-Aars Jubilæum.

Fund. Ved Festen forrige Søndag er fundet et Armbaand og en Haarkam, hvis Ejere kan erholde disse Dele ved Henvendelse til Gustav Clausen.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 28. Juni. Fraværende m. a. F. RABEN og THUESEN.

1. Meddelelser: Den ophævede Brønderslev Lokalafdelings Bøger og den fra sidste Kvartal værende Kassebeholdning ÷ nogle afholdte Portoudgifter var nu modtaget; men da der ikke var affattet noget Regnskab, overlodes det Hovedkassereren at gøre dette.

2. Forskellige Valg. Til Sekretær valgtes THUESEN, til Hovedkasserer ULRIK PETERSEN, til Medl. af Fællesstyrelsen: HVIDTFELDT og TORKILD PETERSEN, til Repræsentanter ved Fagskolen: HVIDTFELDT og WARBERG. Samtlige Valg er Genvalg.

3. Den sædvanlige Medlemsfortegnelse vedtoges det at optage den 1. Juli. Angaaende en udførligere Aarsberetning vedtoges det at bringe denne i Samklang med Fællesstyrelsens og det internationale Sekretariats. Hvorfor en nærmere Undersøgelse og Forhandling derom skulde finde Sted. HVIDTFELDT.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Før Plads modtages i **Nakskov** maa man henvende sig til Fællesstyrelsen. Tilgangen til **Odder** og **Roskilde** er fremdeles lukket.

København og Kolding, 17. Juni 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender sker til P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3., fra 1½—3.

Ny Medlemmer (i Kvindeafdelingen): Carl C. E. Andersens Hustru Emilie V. K., Kretzschmers Hustru Eblon Teresia, Niels Soph. Chr. Nielsens Hustru Axel Marie Sara Johanne.

Tiltraadt: Dsk. typ. F., 1033, Peter Herman Hansen (Sørup) fra Rejse.

Bortrejst: 709, Fred. Edv. Geisler (arbl.) paa Rejse og Gustav Adolf Jensen (Rigsdagen) til Rønne i Plads.

Udslettet for Restance: Chr. Jensen og Hustru (Bagge), Johan W. Nielsen (J. W. Christensen), Hans Jørgen Jørgensen (Nielsen & Lyd.).

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg endv. modtaget: Rasmussen & Olsen (1. B.) 2.20; Nogle Sættere i Niels Juelsgade (1. B.) 8.60; Valentin & Lund (1. B.) 2.00; 5 Sættere i København (2. B.) 1.25; I. Cohens Bogtr. (2. B.) 3.50; Centraltrykkeriet (2. B.) 4.55; Nationaltidende (3. B.) 6.50; Truelsen (2. B.) 1.50; Rigsdagen (2. B.) 2.00; Aamodts Sætterpersonale (2. B.) 1.25; Ferslew & Co. (1. B.) 0.50; L. A. Jørgensen (2. B.) 2.25; Missionstrykkeriet, nogle Sættere og Trykkere (1. B.), 6.50; Nielsen & Lydiche (2. B.) 6.75; Nogle Arbejdere hos Thiele (2. B.) 4.75; Kihl & Langkjær (1. B.) 1.50; Hannover (2. B.) 6.00; Carl Aller (2. B.) 8.00; Vort Land (1. og 2. B.) 6.40; Nogle Bladsættere (2. B.) 8.80; Tiden (2. B.) 9.00; Bording (mandlige 4.65, kvindelige 1.05) 5.70; Nationaltrykkeriet (2. B.) 1.65; Qvist (6 gamle, 4 nye) 2.40; Rom, Trykkere og Sættere (1. og 2.), 2.90; N. Cohens (2. B.), 2.35; Sættere hos O. C. Olsen og Dannebrog (1. B. 3.80 og 2. B. 3.55) 7.35; Henningsen (2. B.) 0.50; Chr. Birch (2. B.) 0.75; Fr. Bagges Pers. (med Undt. af en Trykker, Medl. af D. ny. F.) (1. B.) 6.00; Trier (med Undt. af 1 Mand) 4.50; Axel Holms Sættere (2. B.) 1.00; Adresseavisen (2. B.) 3.40; H. E. Jensen (1. B.) 1.25; E. H. Petersen (2. B.) 2.20; Græbe (2. B.) 6.55; Luno, samtl. Sættere (2. B.) 6.25; Ludv. Jørgensen, 3 gamle og 1 ny (1. B.), 1.00; Hohlenberg (1. B.) 2.00; Politiken (1. og 2. B.) 11.60; Hillerød Lokalforen. (2. B.) 5.20; Rasmussen & Olsen (2. B.) 2.25 — — ialt Kr. 170.60. Med de tidl. indk. Kr. 117.10 ialt Kr. 289.70.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Til **Thorvald Nielsens Mindesten*** er endvidere indkommet: G. C. Kr. 1.00; 5 Sættere 1.25 — ialt Kr. 2.25. Med det tidl. indk. Kr. 44.80 ialt Kr. 47.05.

Hermed sluttes denne Indsamling. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Paa Søndag Kl. 10—12.* V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I denne Uge er til samtlige Lokalformænd udsendt *Skema til Medlemsfortegnelsen*, der optages for den 1. Juli. Man bedes tilbagesende disse i udfyldt Stand inden 6. Juli.

Samtidig retter Hovedbestyrelsen en venlig Anmodning til d'Hrr. Lokalformænd om at fremskynde Indsendelsen af *April-Kvartalsregnskaber.*

Ny Lokalformænd.

Nykøbing F.: FREDERIK NIELSEN i Stedet for Albert Hansen. **Roskilde:** C. CARLSEN, Dagbladet, i St. f. M. Hansen. **Fredericia:** Typ. H. HAMMER, Dagbl., i St. f. F. O. Leidecker. **Skanderborg:** Typ. F. A. MOOSDORF i St. f. A. Berh. Larsen.

Kolding, den 29. Juni 1897. P. HVIDTFELDT.

Tiltraadt: Kolding, 924, Peter Emil Andersen (Højskolebladet) og 67, Cicilus Carl Anton Sonnenberg (Litografisk Anstalt). Silkeborg, 1119, Niels Jepsen (arbl.) fra Aarhus.

Bortrejst: Svendborg, 67, Cilius Carl Anton Sonnenborg (arbl.) til Kolding i Pl. Køge, 1080, Theodor Hansen (arbl.) til Kbhvn.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som første Bidrag modtaget: Aamodt 0.75; Aller 1.25; Bagge 0.25; Bording 0.50; Birch 0.50; Ekspestr. 1.50; Axel Holm 0.75; L. Jørgensen 0.25; Hannover 1.00; Luno 1.55; Laur. Madsen 1.00; Mayland 0.75; Nielsen & Lydiche 3.00; Th. Nielsen 0.25; O. C. Olsen 2.75; Qvist 0.25; Rigsdagen 0.50; Schultz 2.75; Sivertsen (2 B.) 3.50; Thiele 2.20; Truelsen 0.75 — ialt Kr. 26.00.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

Tiltraadt: 199, R. Møller-Dam fra Svendborg (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Møde paa Sortedamslund. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Stevns Klint. Start Frederiksberg Runddel Kl. 6. Køref. R. Andersen og Dreyer.

Deltagerne i Næstvedturen bedes indbetale Beløbet i Aften.

* I forrige Nr. var der forglemt anført, at Trykkerne hos O. C. Olsen ogsaa havde bidraget til det indsamlede Beløb.

Korrespondance.

D'Hrr. H. P. RABEN, N. P. NIELSEN og S. SCHMIDT, Kolding. Med særlig Beklagelse har vi i sidste Øjeblik set os nødsagede til — paa Grund af den indskrænkede Plads, vi raader over — at udskyde Deres Svar paa Hr. L. V.s Indlæg til næste Numer. RED.

En flink Trykker
kan faa fast Plads i S. L. Møllers Bogtrykkeri, Læderstræde 1.

En brugt Haandpresse købes af F. E. Bording.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 27
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 9. Juli 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

RESERVEFONDS OG REJSEKASSER

FOR DE SKANDINAVISKE LANDE

Før Plads modtages i **Nakskov** maa man henvende sig til Fællesstyrelsen. Tilgangen til **Odder** og **Roskilde** er fremdeles lukket.

København og Kolding, 17. Juni 97. FÆLLESSTYRELSEN.

Den typografiske Forening.

Ordinært Repræsentantskabsmøde

Søndag den 11. Juli Kl. 11

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Forskellige Meddelelser. 2. Tarifsager. 3. En Bemyndigelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Smedenes Kamp og vor Stilling dertil.

Saa løb da Forhandlingerne mellem Udvalget for de samvirkende Fagforeninger og Fabrikantforeningen ud i Sandet! Trods fire Dages Forhandlinger naaede man ikke til bedre Resultat end Nedsættelsen af et snævrere Udvalg, og dette, som holdt Møde i Mandags, opløste sig efter 4 Timers Diskussion uden at være kommen et Hanefjed nærmere. Udvalget gik under Forhandlingerne saa langt ned i Indrømmelser, at de var højst usikre om, hvorvidt Smedene vilde have akcepteret det, og de handlede derfor kun efter den Opfattelse at faa skabt en varig Fred paa nogenlunde rimelige Vilkaar. Fabrikanterne derimod kunde ikke finde sig tilfredsstillede med mindre end Underkastelse. Ønsket om at give — som Medlemmer af Fabrikantforeningen skal have udtalt — Fagforeningerne »en saadan Lussing, at de for lange Tider blev Rekonvalescenter«, har været saa brændende, deres Tro paa det heldige Udfald af denne Mission saa sikker, at Udvalgets Medlemmer fik det bestemte Indtryk, at de vilde Kamp for enhver Pris. Bogtrykmaskinfabrikanten, Hr. Eickhoff, har yderligere bekræftet denne Anskuelse ved i et af disse Underhandlingsmøder (29. Juni) at anføre: »Selv de Fabrikanter, der staar paa Fallittens Rand, siger: hellere slaas end taale disse Fagforeningers Fordringer!« Fordringer om at være medbestemmende med Hensyn til Løn, Arbejdstid og Værkstedsregulativer!

Illustrationen til denne Optræden og disse Udtalelser er, at Smedene i Slagelse og Odense har søgt at erhværve omkring 30 Øre i Timen, medens mange af Fabrikant-Aktieselskaberne giver 10 pCt. af deres indskudte Penge i Udbytte og flere af Fabrikanterne er Halv- eller Hel-Millionærer.

Yderligere vil nu Smedemesterforeningen, der omfatter Grov- og Klejnsmede, i Aften iværksætte *deres* længe bebudede Lockout.

I det Hele er omkring 5000 Svende kastede paa Gaden og deres Familier udsat for Nød og Elendighed — uden anden Grund end Hævdelse af det Tyraniserings-Princip, som skal kvæle enhver Meningstilkendegivelse fra Arbejdernes Side om egne Levevilkaar, holde deres Krav nede paa Udsultningsterritoriet og uforholdsmæssig berige de enkelte Personer, som i Følge de i Vuggegave erhværvede Kapitaler efter egen Mening ene og alene repræsenterer det højt priste Samfund.

Den kolossale Brutalitet, som — fordi Arbejdere i et Par enkelte Byer iværksætter Strejke, da de ikke kan opnaa Forbedringer ad fredelig Vej — kaster 5000 Mand paa Gaden i Landets øvrige Byer, er saa hensynsløs og umenneskelig, at Enhver, der har den mindste Smule Æresfølelse og det ringeste Solidaritetsbegreb, gennem Afskyen for denne Optræden maa udvikle en med Smedene samarbejdende intensiv Modstand, der faar disse Fabrikanter og Kapitalister saa vidt tøjlede, at de ikke oftere indlader sig paa disse samfunds- og arbejdsødelæggende Eksperimenter, men lader den Smule Fornuft raade, der absolut frakender dem Ret til at bestemme over deres Medmenneskers Kaar efter eget Forgodtbefindende.

Men fremfor Alle maa og bør *Arbejder*standen staa Last og Brast paa Smedenes Side i denne Kamp! Der bør ofres, og ofres rigeligt! Vel véd Enhver, at Arbejderne gennemgaaende er smaat skaarne i pekuniær Henseende og at det for mange er et slemt Skaar i egne Fornødenheder, naar der kræves særlige Ekstraudskrivninger, men Enhver véd ogsaa — og det er fremhævet saa tidt ogsaa fra Modpartens Side — at ingen Klasse i Samfundet er mere beredt end Arbejdernes til at ofre af egne smaa Indtægter, naar det gælder en Kamp mod Uretfærdighed og Hensynsløshed, et Forsvar for deres Levevilkaar og Medbestemmelsesretten til Fastsættelse af disse. Dette er vist saa tidt og ofte, men ingensinde vil og bør det blive indskrevet med større Træk i Historien end ved denne Lejlighed — thi det maa staa os klart, at lykkes det atter denne Gang at kue det store Fag, Smedene omfatter, vil Forsøget blive gentaget fra andre Sider. Ingensinde bør *Klassebevidstheden* hos Arbejderne faa et fyldigere Udtryk!

Hvor man ser hen til andre Fag er det ganske overordenlige Bidrag, der ydes. Smedene selv, som har Arbejde, yder 3 Kr. ugentlig, de udelukkede Gifte nøjes med en Understøttelse af 10—11 Kr., de Ugifte med 6—7 Kr., i de fleste andre Fag ydes almindeligt 1 Kr. ugentlig pr. Medlem, om det saa er de kvindelige Fag staar de med Bidragene paa samme Højde. Det er Solidaritet, det er Forstaaelse!

Og nu vi? Ja, det er næsten det glædeligste ved denne Kamp, at der er bleven Lejlighed til at lodde Forstaaelsen og Opfattelsen af den Betydning, som en solidarisk Samvirken med de andre Arbejderfag har, og at den har givet et saa glimrende Resultat. Den af Generalforsamlingen vedtagne Beslutning om at yde 50 Øre ugenligt for Bog- og 75 Øre for Bladarbejdere **er vedtaget med 425 Stemmer** af **523**. Det officielle Resultat, som er optalt af Repræsentantskabets Formand og dets Sekretær, lyder:

Nej	89
Stemmer ikke	2
Ja	425
Ugyldige	7
Ialt afgivne Stemmer	523

Nu er der kun at haabe, at Korpsaanden indenfor Den typografiske Forening er stærk nok til at gøre Resten, saa at alle Medlemmer — baade Sættere, Trykkere og Hjælpearbejdere — yder det forhøjede Kontingent, at de Kolleger, der har stemt Nej, føler sig solidarisk forpligtede til at bøje sig for Afstemningen, at de, der har stemt Ja, indfrier deres Til-

sagn uden Betænkeligheder, at Restancer udelukkes, og at de, der har holdt sig tilbage fra Afstemningen, kun har gjort det i Uvished om, hvad der var rigtigst, og nu føler sig trygge ved den overvældende Majoritet, som har besvaret Spørgsmaalet med Ja.

Kan vi, naar Kampen er endt, se tilbage paa den samme samlede Hær som i Dag, saa kan vi bygge paa en Fremtid, der ikke alene lover meget, men vil holde Alt, og da hører Typografernes Fremtid ikke til de mindst lyse.

En nødvendig Rettelse.

Paa Generalforsamlingen Søndag den 27. Juni faldt der fra Hr. C. CHRISTENSENS Side en saalydende Ytring: »Smedene havde undladt at tilbagebetale det Laan, vi i 1885 ydede dem«. Saa vidt jeg kan se af Referatet, har denne Udtalelse faaet Lov til at passere uden at blive tilbagevist, hvorfor jeg anser det for at være min Pligt at oplyse om, at Smede- og Maskinarbejdernes Forbund efter Anmodning fra vor Generalsamling har likvideret Laanet, der lød paa 250 Kr., med en kontant Udbetaling af 150 Kr. — denne Tilbagebetaling er sket i Juni Maaned *1888*. Jeg antager, at Regnskabet for 1. Halvaar 1888 vil udvise dette Faktum og beder Redaktionen om at bevidne dette efter det trykte Regnskab i *Typ.-Tid.* af samme Aargang. RUD. BØHM.

Laanet bevilgedes ved Generalforsamlings-Beslutning af 23. Oktbr. 1885; 26. Maj 1888 vedtog en Generalforsamling i Den typografiske Forening paa Andragende fra Smede- og Maskinarbejdernes Forbund — der paa det Tidspunkt stod med en Gæld af 19,000 Kr. — at eftergive 100 Kr. Restbeløbet, 150 Kr., indbetaltes Maaneden efter og er meget rigtig opført paa Regnskabet for 1. Halvaar 1888. RED.

Indstillingen til Hovedbestyrelsen.

I.

SOM Svar paa Ludvig Hansens sidste noble Produkt nødsages jeg til at fremkomme med endnu en Redegørelse. Den første var holdt i en sømmelig Tone og nøje overensstemmende med Sandheden, dette kan ikke siges om Ludvig Hansens Udgydelse, der uden at rokke ved Fakta indeholder en Række mer eller mindre tilslørede Sigtelser, som nærmest maa synes personlig saarende for mig. Jeg havde ikke troet, at min Udtalelse i forrige Nr. kunde bringe den lille Mand, der gærne vil optræde som en vældig Agitator, til at præstere noget saa forvirret, ondskabsfuldt og usandfærdigt Tøjeri som det, han i sidste Nr. serverer for Danmarks Typografer.

Han er bleven overrasket over, at den gamle Raben »ogsaa« turde skrive i Tidenden osv.; skønt jeg er gammel nok til at kunne mindes den Tid, da Ludvig Hansen fik sine første Lussinger, saa trykker Alderen mig dog endnu ikke mere, end at jeg baade kan og »tør« gaa uden Knippel paa Gader og Veje, ligesom jeg ogsaa trods min høje Alder *selv* skal vide at holde ved Penneskaftet, naar jeg maatte finde Anledning dertil.

Ludvig Hansen siger, at jeg søger at indbilde Kollegerne i Landet Noget, og at sværte ham!!! — Jeg har fremstillet, hvorledes Indstillingen til Hovedbestyrelsen foregik, andet ikke; maaske havde det ligget nærmere for Lokalformanden at gøre Rede derfor, men ethvert Medlem af Kolding Lokalforening havde jo Ret dertil, naar de saa et af Harme og Raseri over fejlslagne Forhaabninger dikteret unøjagtigt Referat offenligt fremsat. At jeg har søgt at sværte Ludvig Hansen, lyder mere end latterligt. Det kunde aldrig falde mig ind at sværte en Sort. Jeg har ikke med et Ord berørt Ludvig Hansens Fortid i min første Redegørelser. Hvad hans Udgydelse om Suppleantkraft og Spækhøkerpolitik angaar, da maa jeg nærmest antage, at dette Afsnit skyldes Begrebsforvirring, i Forbindelse med den stærke Varme. Ludvig Hansen skriver, at han gjorde alt for at holde mig i Stillingen som »Faktor« paa »Lith. Anstalt«, og her maa jeg indrømme, at jeg er bleven noget forbavset; jeg er nemlig ikke rigtig klar over i Øjeblikket, om denne mer end dristige Paastand udelukkende skyldes hans sædvanlige Frækhed eller den tillige er et Udslag af hans umaadelig store Indbildning om, at han her i Kolding allerede er bleven »Noget ved Musiken«. Men da han nu har fremdraget ogsaa dette Sagen aldeles uvedkommende Punkt, maa han ikke blive altfor »forbavset« over, at »den gamle Mand« kommer med en lille Redegørelse. Sandheden er, at Ludvig Hansen allerede fjorten Dage eller højst tre Uger efter sin Pladstiltrædelse paa nævnte Anstalt atter skulde have forladt denne, da Forretningen var utilfreds med ham (af hvad Grund hører ikke herhen). Ved mine indtrængende Forestillinger fandt hans Afskedigelse imidlertid ikke Sted den Gang, men først flere Uger efter — eller kun kort Tid før min egen. At Ludvig Hansen altsaa under saadanne Forhold kunde gøre Noget for at opretholde *min* Stilling, det lyder mer end mærkeligt, det var jo ligesaa umuligt som for en raadden Bjælke at støtte et faldefærdigt Hus.

Ludvig Vilhelm Hansen siger endvidere, at senere søgte »den gamle Mand« at opnaa Ansættelse paa »Folkebladet« — paa en Andens Bekostning. Det lyder jo ret kønt og vidner om *hans store kollegiale* Følelse. Kun Skade, at hans iltre Sind og dybe Harme over fejlslagne Forhaabninger er løben af med ham. Sandheden er: Da jeg maatte forlade »Anstalten«, henvendte Fællesstyrelsen sig til Faktoren paa Folkebladet med Anmodning om at skaffe mig en Plads. Faktoren stillede sig imødekommende hertil, idet han dog gjorde opmærksom paa, at en yngre Kollega saa rimeligvis vilde komme til at rejse. Herimod havde Fællesstyrelsen Intet at erindre, og Sagen gik i Orden. Ved et heldigt Tilfælde fik en æret Kollega paa Folkebladet Plads andet Steds, og der har derfor endnu ikke fundet nogen Afskedigelse Sted for min Skyld. Da Ludvig Hansen er fuldt vidende herom, vil ærede Kolleger Landet over alene af dette ene Punkt forstaa at vurdere hans noble og »kollegiale« Optræden, men — Hensigten helliger Midlet.

Hvad endelig angaar det forfærdelige »Grin«, som har forledet Ludvig Hansen til at fremstille flere af Kolding Typografer som uværdige og uvidende Individer uden »Fortid«, da er han ogsaa her i sin fanatiske Harme over fejlslagne Forhaabninger, foraarsagede ved hans Dumhed eller Tankeløshed, kommen for Skade at prostituere sig. Under en Samtale paa »Kærlighedsstien« har han nemlig i Fortrolighed meddelt netop den Kollega, paa hvis »Bekostning« — som han saa samvittighedsfuldt udtrykker sig — jeg kom til Folkebladet, at han **selv** — — — den udi egen forfængelige Indbildskhed store »Agitator«, der har Lov til paa den mest usømmelige Maade at kritisere Andre, uden at disse maa gøre Gengæld — — — **havde stemt paa Søren Schmidt.** Paa den unge Mands noget forbavsede Spørgsmaal om, hvordan det kunde være, lød Hansens simple Svar: **Aa, det var bare for Grin!!!** — — —

Saaledes har den nævnte Kollega i Vidners Overværelse meddelt mig denne ret betegnende Historie, og jeg har ingen Grund til at tvivle om hans Sanddruhed. I hvert Fald har jeg hidtil ikke kendt noget til »Digter«-Ævner hos ham.

Hvad sluttelig angaar Ludvig Hansens Bemærkninger om »mange Svingninger«, »Spækhøkerpolitik« osv., som Hovedbestyrelsen ikke trænger til, da er jeg fuldt enig med den lille Mand med det store Hjærte — saadanne vedkommer ikke Hovedbestyrelsens rolige og besindige Arbejde. At jeg som eneste Suppleant for Tiden tiltraadte Hovedbestyrelsen ved et Medlems Bortrejse har hverken med Spækhøker- eller anden Politik at gøre. Hvorvidt det derimod vilde være heldigt, for Dansk typ. Foren., om saa iltre og urolige Eksistenser som Ludvig Hansen fik Sæde i dennes Hovedbestyrelse, det betvivler jeg i højeste Grad, og heri tror jeg at have mange Meningsfæller Landet over. Folk, der ikke anderledes forstaar at beherske sig selv, kan absolut ikke være skikkede til et saadant Tillidshverv.

Dette er i Korthed, hvad jeg denne Gang har at sige som Svar paa Ludvig Hansens noble Produkt. Havde vi blot anet i Kolding, at den lille Mand i den Grad var frugtsommelig med et Hovedbestyrelsesæmne, skulde vi gærne, vi programløse og grinagtige Koldingensere, have hjulpet til hans Forløsning ved at tage ham med paa Listen — om Typograferne ude i Landet vilde have stemt paa ham, det er en anden Side af Sagen, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa i Dag. Men vi havde været fri for alt dette Skriveri, naar blot **han** var kommen med.

Altsaa, Farvel Hr. Ludvig Hansen for denne Gang.

Kolding, den 27. Juni 1897. H. P. RABEN.

II.

Jeg skulde ikke oftere have besværet Læserne med mit Skriveri, naar ikke den anonyme Skribent L. V. (Hansen) atter var fremkommen med en ny Sigtelse mod mig og det øvrige Personale paa Folkebladet. At L. V. (Hansen) er en yderst ubehagelig Person, der tillige er meget fræk, det har jeg forlængst mærket, men jeg havde dog troet, der var en Grænse. I en spydig Bemærkning i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* forsøger han at bilde Kollegerne Landet over ind, at det var tvivlsomt, om Folkebladets Personale kunde holde Balancen i en Lønkamp. Det forekommer mig at være lovlig frækt at sigte et Blads Personale for Sligt, saa længe der ikke foreligger et Bevis; men det er af den Slags Sigtelser, som De, L. V. (Hansen), maaske sætter en Ære i at fremkomme med, og paa en Maade, saa De kan undgaa at komme i Klammeri med Loven. Jeg er ingen Ynder af det personlige Skænderi, men »lige for lige, naar Venskab skal holdes«.

Hvem er Skyld i denne Strid? Ingen andre end den anonyme Skribent L. V. (Hansen). Hvorfor kunde han ikke anbefale de »gamle« til Genvalg uden at sparke til de »ny«, der uden mindste Anledning fra deres Side var komne paa Listen? Naar L. V. (Hansen) føler sig berettiget til at fremkomme med den Slags Kritik i Bladet, saa burde han holde sig inden for Sømmelighedens Grænser, men det har han ikke gjort. I Stedet for fremstillede han de »ny« som Kolleger, det var latterligt at stemme paa, og som ikke havde tilstrækkelige Ævner og ingen Fortid — saaledes som L. V. (Hansen)? Naar L. V. til Slutning bl. a. skriver, at Typograferne gaar for langsomt fremad, saa bidrager De, L. V., paa ingen Maade til at det bliver anderledes ved Deres Fremgangsmaade overfor Kollegerne.

Jeg vil som Slutning henstille til Dem, at De sætter Deres Navn under det, De skriver, og vis, at De er en Mand og ingen Kujon.

Kolding, den 27. Juni 1897. N. P. NIELSEN.

III.

Ved at læse Ludvig Hansens Aandsfoster, der skal være et Gensvar til mine faa Linjer i dette Blads forrige Numer, skulde man fristes til at tro, at han, for i det Hele taget at kunne faa noget at skrive om, har rodet op i sit eget Pulterkammer og skrevet sin egen Biografi! thi Straalen passer fuldstændig paa ham selv, og ikke paa mig. Naar han næste Gang trækker i Støvlerne for hos venligsindede Sjæle at søge nye Oplysninger, haaber jeg, at det maa gaa ham bedre. Jeg har jo aldrig gjort ham andet end godt; det eneste, der kan siges, er vel det, at jeg har været for godmodig overfor ham, hvorfor han ogsaa adskillige Gange har pudset mig af. At betale er jo som bekendt ikke hans stærke Side! Naar han som Jerusalems Skomager flere Gange er kommen halsende her til Kolding, har jeg altid taget vel imod ham, og ikke mindst den Gang, han lod sig indlogere paa Svenssons Hotel, men om Morgenen stak af uden at betale, glemmende at sige Farvel baade til Værten og mig, skønt han havde faaet »Hjælp til Nattelogi«.

Naar han nu imidlertid synes at blive ondskabsfuld, vel fordi mine Linjer har bidt for haardt paa ham, og klør efter at komme til Storvask, skal jeg gærne tage ham under Behandling, og haaber at kunne gøre det saa grundig, at han ikke oftere behøver at gaa i Styrmandens Skjorter!

Naar han taler om »Tourné«, da tænker han sikkert paa den Søndag Eftermiddag i Odense, da jeg to Gange reddede ham ud af Politiets Klør for Gadeuorden. Hvorefter jeg sammen med tre andre Kolleger maatte slæbe Skroget hen i en Gæstgivers Seng, hvor han ogsaa stak fra om Morgenen uden at betale. En net Herre!

Jeg skal ærlig tilstaa, at jeg har sagt, at Ludvig Hansen var en lad og simpel Karakter, men det siger mange foruden mig, og det er da heller ikke nogen Bagvaskelse, men kun hvad der er korrekt. Han selv mangler sin Lige i at søle Andre til, og især gaar det ud over Hovedbestyrelsesmedlemmer, der ikke har hans »Tillid« og saa de ulykkelige »Faktorer« eller Principaler, som har kastet ham paa Porten, og det er jo sket de utallige Gange. Efter en saadan Udsmidning spiller han altid »Martyr«, det er altid ham, der er det uskyldige Lam, men kun Faa tror det, thi hans Affærer er omtrent lige saa godt kendte som Randers Hansker.

Saa taler han om »Naadsensbrød«. Her glemmer han, da han tog til Jullerup Station, og i en ynkelig Tone bad om at maatte blive i sin Plads, til *han fik sin Gæld betalt;* dette blev ham nægtet — thi saa kom han aldrig bort — derimod fik han Lov til at blive, mod at Forretningen tilbageholdt 5 Kr. af hans Ugeløn til Gældens Betaling, og dette Umyndighedsdekret gik han glad med til, men her som der, det varede kun en stakket Stund; han kunde ikke holde sig i Skindet, hvorfor han blev tagen i Nakken og sat ud af Døren. Saa opnaaede han endelig »sine Ønskers Maal«, som han udtrykte sig: han blev »Faktor« i Maribo! Han nød med Værdighed sin ny Stilling, indtil det blev ordnet saaledes, at han skulde skaffe Bladet færdig for et vist Beløb om Ugen. Saa afskedigede han en Mand, forbød Drengene at hente Øl og Mad til Svendene og hængte imod Sædvane i fra Morgen til Aften. En net Kollega! Naar Skidt kommer til Ære o. s. v. Ogsaa det varede kun en stakket Stund.

Saa taler han om »intime« Forbindelser. Her skulde han vel ikke mene »familiære«? Men da Døren oppe i Jylland blev smækket i for Næsen af ham og han saa, at her var ikke mere at gøre, ja saa gik »Forbindelsen« til Guldsmeden for 5 Kr.

Nu kan det vel være nok med denne Brøkdel af *Fakta.* Han er nu bleven dyppet i sit eget Fedt — og saa er Hensigten naaet — og hermed tager jeg foreløbig Afsked med denne Skryder.

Jeg skal villig indrømme, at Ovenstaaende er »lige til Stregen«, men der skal jo som bekendt skarp Lud til skurvede Hoveder, og jeg ønsker derfor som den angrebne Part Nærværende optaget, selv om det skal ske for Betaling.

Kolding, den 26. Juni 1897. S. SCHMIDT.

Vi beklager, at Hr. L. V. Hansen i forrige Numer ved en Forglemmelse fik optaget *hele* sit Indlæg, skønt Udvalget var enigt om at udelade forskellige Udtryk deri, da dette har givet Anledning til, at vi ogsaa har maattet optage ovenstaaende Indlæg fra Hr. Schmidt, der lige saa lidt som Hr. L. V. H. har kunnet nøjes med at gaa *til* Stregen, men er gaaet ikke saa lidt over den, hvorfor vi ogsaa har maattet udelade en Del af det værste. — Nu betragter vi imidlertid denne *saglige* Diskussion for endt her i *Typ.-Tid.* RED.-UDV. F. PROV.

Nær og fjærn.

Sommerferie. Aktieselskabet for Udgivelse af *Fyns Tidende* har, efter nu selv at have overtaget Hr. Fr. Thillerups Trykkeri, tilstaaet Sætter- og Trykkerpersonalet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Ligesom de foregaaende Aar har Redaktøren af *Folkebladet* i Svendborg, Hr. HANS R. EGEBJERG, velvilligt tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har allerede taget sin Begyndelse.

— Firmaet O. C. OLSEN & CO. har — ligesom tidligere Aar — tilstaaet Personalet i *Dannebrog* 1 Uges Ferie.

Et smukt Træk af en Principal. Som et Bevis paa det smukke Forhold, der hersker mellem *Illustr. Familie-Journals* Udgiver, Hr. CARL ALLER, og hans Arbejdere, kan anføres, at Hr. Aller i Aar har tilstaaet alle sine Arbejdere og Arbejdersker (ca. 100) hver 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Hr. Aller har alt for lang Tid tilbage tilstaaet sine Arbejdere, saavel mandlige som kvindelige, fastlønnede som Akkord-Arbejdere, Halvdelen af deres Ugeløn i Tilfælde af Sygdom.

Det var at ønske, at mange Arbejdsgivere saavel i som udenfor Faget vilde følge dette smukke Eksempel.

Skanderborg Lokalforening afholdt Mandag den 28. Juni Generalforsamling. Den mangeaarige Lokalformand A. BERNH. LARSEN havde bedt sig fritaget for at beklæde denne Post længere, og i hans Sted valgtes MOOSDORF. Til Revisor i Stedet for Bogtrykker V. DE LEMOS, der er bortrejst, valgtes Typograf C. ANDERSEN. Efter at en Del andre Sager, Lokalforeningen vedrørende, vare drøftede, stiftedes en Privatunderstøttelseskasse med det Formaal, ligesom i de fleste andre Byer, at understøtte de rejsende ikke-understøttelsesberettigede Medlemmer af »Dansk typ. Forening« eller de med denne gensidige Foreninger. Indskudet fastsattes til 50 Øre for hvert Medlem samt et Kontingent af 5 Øre ugenlig. Understøttelsen er 75 Øre pr. Medlem. N.

Stockholms typografiske Forening og den skandinaviske Arbejderkongres. Den typografiske Forening i Stockholm har valgt d'Hrr. L. A. MÅRTENSSON og HJ. BLOMGREN til Repræsentanter paa Kongressen.

Til Stockholm. Da der er en Del Kolleger, som af Kommunen har modtaget Hjælp til en Udstillingsrejse til Sverigs Hovedstad, meddeler vi disse, at de ved Henvendelse til Den typografiske Forenings Kasserer i Stockholm, Hr. JOHN HÖGQUIST, *Aftonbladet,* har Mulighed for under Opholdet dèr at faa et godt og billigt Logi.

Straf. Den tidligere Kasserer for Den typografiske Forening og Bogtrykkernes Sygekasse i Kristiania, Johannes Bye, der, som tidligere meddelt, besveg Kassen, er derfor bleven idømt 25 Dages Vand og Brød.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 5. Juli. Fraværende: RABEN med anm. Forfald.

1. Meddelelser. Et Medlem af Aarhus Lokalafd. havde faaet Tilladelse til at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse i Kalundborg. — Vejle Lokalf. havde efterlyst Centralisationen. Den ligger hos Beregneren. — Der gaves endvidere Meddelelse om Medlemsbøgerne: at man i Øjeblikket ikke kunde tilfredsstille Begæret efter disse. — En Svarskrivelse om Konference med Svenskerne refereredes, hvori overfor Fællesstyrelsens københavnske Medl. var gjort gældende, at skulde der to Repræsentanter, burde den ene være fra Provinserne. Toges til Efterretning. — Ligeledes Hovedkassererens Maanedsoversigt.

2. Fra Næstved Lokalafd. forespørges, hvorvidt det der stedfundne Formandsvalg, hvor der blev foretaget bundet Valg mellem de to Kandidater, der havde de højeste Stemmetal, er gyldig. — Da der ikke i Lovene er foreskrevet nogen Form for Valget, mener Hovedbest., at Generalforsamlingen raader over Valgets Form, og der haves derfor ingen Lovhjemmel for at kassere det paa Hr. H. Chr. Hansen faldne Valg.

3. Helsingør Lokalforening meddeler, at de har gjort Lokalformanden kontingentfri. — Dette maa blive for Afdelingens egen Regning. Derimod bevilges Afd. et Skab.

4. Angaaende Aarsberetning og Statistik meddeltes fra Fællesstyrelsen, at der var vedtaget for dennes Vedk. fem-aarige Beretninger, og at det 1. Juli var 5 Aar siden Fællesskabet begyndte, men man var villig til at indrette denne efter Kalenderaaret.

5. Indstilling til Fællesstyrelsen af Formand, Red. af *Typ.-Tid.* samt Hovedkasserer. København indstiller Victor Petersen og Gust. Clausen til de første Poster, hvilket tiltraadtes. Hovedbest. foreslaar dernæst at genvælge Ulrik Petersen til Hovedkasserer.

6. Angaaende en Konference med Svenskerne formener Hovedbest., at det vil være tilstrækkeligt, at Fællesstyrelsen repræsenteres ved Victor Petersen alene, som i andre Anliggender besøger Stockholm ved den Tid.

7. Det vedtoges at rette en Henvendelse til Medlemmerne om at yde Bidrag til Lock-out'en i Jærnindustrien under Forudsætning af, at man ikke kom til Forstaaelse nu i disse Dage.

8. Fra Hjørring Lokalafd. forelaa en Klage over et Medlem for ukollegial Optræden og Overtrædelse af Løn-Overenskomsten. Vedk. havde uopfordret fra Principalens Side arbejdet hele Søndagen og hver Dag 1 à 2 Timer ydet Overarbejde uden Betaling. — Det vedtoges at sætte Vedk. i Karantæne i 1/2 Aar.

9. Det vedtoges, at der skal udarbejdes et Svar paa Hr. H. F. Rasmussens Artikel i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Til Inkassatorerne!

I Anledning af Kontingentforhøjelsen gøres opmærksom paa, at der paa Listen maa opføres det fulde Beløb, som Medlemmet betaler pr. Uge, altsaa 125 Øre for Blad-

arbejdere, 80 Øre for Trykkere, som tillige er Medlemmer af Trykkerforeningen, og 100 Øre for alle andre Medlemmer.

Et Medlem kan altsaa **ikke** *restere* med Kontingentforhøjelsen alene. Iøvrigt bør der ingen Restancer finde Sted saalænge denne med saa **stor Majoritet** vedtagne Kontingentforhøjelse varer, da der alligevel skal udbetales til Lock-out'en for alle Medlemmer, enten de resterer eller ikke. V. BERGENHOLZ.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 1 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

Ny Medlemmer: Sætterne: Sophus Emil Vald. Thystrup (Tidens Krav), tidl. Medlem af Ny typ. Foren. Carl Christensen (Hoffensberg), udl. s. St. 3/7 97. Johannes Harder (L. Madsen), udl. s. St. 2/7 97. Ejnar Georg Larsen (Birch), udl. s. St. 3/7 97. Viggo Oskar Nielsen (Schultz), udl. s. St. 3/7 97. Harry Georg Lauritz Andreasen (Aller), udl. s. St. 1/7 97. Trykker Axel Will. Edv. Holmquist (Carlsen), udl. s. St. 1/7 97. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 168 (Trykkerf.), Sophus Andersen (arbl.) fra Flensborg.

Bortrejste: 1059 (Dsk. t. F.), Louis Vergmann (Eriksen) og 1145 (Dsk. t. F.), Lorentz D. Juel Hansen (arbl.), begge paa Rejse.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 7/7 97: Keller 1.00; Christtreu 1.50; Hoffensberg (2. B.) 5,85; Carl Lund (2. B.) 0.50; Laur. Madsen (2. B.) 1.25; Valentin & Lund (2. B.) 1.00; 5 Sættere i København (3. B.) 1.25; M. H. Andersen (1. B.) 0,85; I. Cohn (3. B.) 3.90; Hillerød Lokalf. (3. B.) 5.20; Bagge (med Undt. af 1 Ny-Foreningsmedlem) (2. B.) 7.25; Schønberg & Hartvig 1.00; Centraltrykkeriet (3. B.) 4.40; Truelsen (3. B.) 1.50; C. Ferslew & Co. (2. B.) 0.50; Aamodts Sætterpersonale (3. B.) 1.25; Jordans Tr. (1. B.) 2.50; L. A. Jørgensen (3. B.) 1.75; Tiden, inclusive Trykkere (3. B.) 9.25; Bording (mandlige 4.40, kvindelige 1.05) (3. B.) 5.45; Qvist (5 nye 1.60, 7 gamle 3.00) (3. B.) 4.60; Laur. Madsen (3. B.) 2.25; Christtreus Bogtrykkeri (2. B.) 2.00; Kihl & Langkjær (2. B.) 175; Nogle Arbejdere hos Thiele (3. B.) 5.25; Allers Etabl. (3. B.) 8.00; O. C. Olsens Sættere 5.20, Dannebrog 5.50 (3. B.) 10.70; E. H. Petersen (Sættere og Trykkere) (2. B.) 2.20; »Vort Land« (3. B.) 3.70; Fra Fehlhabers Bogtrykkeri (1. B.) 0.50; Nogle Bladsættere (3. B.) 13.00; Nationaltidende (4. B.) 13.50; Axel Holm (3. B.) 1.00; »En Seksogtreds« 2.29; N. C. Rom, Trykkere og Sættere (3. B.) 2.80; Adresseavisen (3. B.) 4.80; Nielsen & Lydiche (3. B.) 6.45; Exprestrykkeriet (2. B.) 3.45; H. E. Jensen (2. B.) 1.25; Rasmussen & Olsen (2. B.) 2.25; V. Carlsen (1. B.) 1.00; Carl Lunds Sættere (3. B.) 1.50; Hoffensberg (10 Sættere) (3. B.) 2.50; Aftenbladet (1. B.) 5.35; N. Cohen (3. B.) 2.50; Græbe (3. B.) 7.10; Luno (samtl. Sættere) (3. B.) 7.50; Ludv. Jørgensen (3 gamle og 1 ny) (3. B.) 1.00; Hannover (3. B.) 7.00; Henningsen (3. B.) 0,50; Chr. Birch (3. B.) 1.50; Trier (med Undt. af 1 Mand) 4.75; Politiken (3. B.) 7.45; Fra Schultz (2. og 3. B. 8.35 + 8.60) = 16.95; Nationaltrykkeriet (2. og 3. B.) 2.85 — ialt Kr. 218.34 Med de tidligere indkomne Kr 287.70 ialt Kr. 506.04.

Bidrag modtages fremdeles.

Rettelse: Ved Trykfejl er i forrige Nr. Sammentællingssummen anført som Kr. 289.70, skal være 287.70., ligesom »Nationaltrykkeriet (2. B.) 1.65« skal rettes til »Nationaltidende 1.65«.

V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1. Sal, aabent daglig 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. *Lukket paa Søndag* V. BERGENHOLZ.
(Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Nyborg: A. FREDERIKSEN i Stedet for A. Bredahl. **Nykøbing M.:** MATHIAS NIELSEN i Stedet for Poul Halse. **Næstved:** H. CHR. HANSEN i Stedet for J. Christensen. **Rønne:** NIELS NIELSEN i Stedet for Fritz Petersen.

Kolding, den 6. Juli 1897. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

1. Juli: *Brønderslev.* 3. Juli: *Rudkøbing.*

Kolding, den 6. Juli 1897. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Helsingør, Chr. Roland Nielsen, udl. 1. Juli 1897 i Helsingør Dagblad efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Roskilde, Rasmus Jørgensen (tidl. Medlem af Den t. F.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Esbjerg (Fanø), 1122, Christian H. Felix Møller (fra Roskilde). Aarhus, 519, Hans Madsen Skou (Jyllandsp.) fra Horsens. Kolding, 888, Alb. Lund (arbl.). Rønne, 2928 (Den t. F.), Gustav Adolph M. Jensen (Kieffer) fra København.

Bortrejste: Horsens, 519, H. Madsen Skou (til Pl. i Aarhus). Aarhus, 811, Henrik Ejnar Andersen til Ærøskøbing. Holbæk, 888, Alb. Lund til Kolding. Kolding, 883, Emil Neudel (paa Rejse). Odense, 1170, A. Clemmensen (arbl.) til Assens.

Udmældt: Kolding, 1020, M. Hennlngsen (overgaar til anden Livsstilling).

Udslettet: Holbæk (Nykøbing Sj.), 1008, J. S. Jensen (rejst uden Anmældelse).

Hovedkassens Regnskabsberetning for Juni Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2189.96
Reservefonden	-	4145.15
Begravelseskassen		12024.04
	Kr.	18359.15

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	275.00
Porto (Formanden)		-	7.68
Bladhold		-	4.15
Formandshonorar for Juli 96 til Juni 97 ifl. Vedtægt ved alm. Afstemning		-	300.00
Gage til Formanden (April Kvartal)		-	25.00
» » Kassereren (» »)		-	31.25
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder		-	5.00
Reservefonden		-	4145.15
Begravelseskassen	Kr. 12024.04		
1 Dødsfald i Assens	- 100.00		
		-	11924.04
Kassebeholdning den 30. Juni		-	1641.88
		Kr.	18359.15

Kolding, d. 30. Juni 1897. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som andet Bidrag modtaget: Aamodt 0.75; Aller 0.50; Bording 0.75; I. Cohen 0.75; Eksprestr. 1.50; Axel Holm 0.75; L. Jørgensen 0.25; Hannover 1.00; Lazarus 0.75; Luno 1.80; Laur. Madsen 1.00; Mayland 0.75; Nielsen & Lydiche 3.00; Th. Nielsen 0.25; O. C. Olsen 2.75; Qvist 0.25; Rigsdagen 0.50; Schultz 3.25; Sivertsen 2.00; Thiele 2.20; Truelsen 1.00 — ialt Kr. 25.75. Med det tidl. indkomne ialt Kr. 51.75.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

Udslettet (med Restance): 33, G. Frederiksen.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Ansøgninger om Fribolig, som ønskes fremlagte paa den forestaaende Generalforsamling, maa være indgivne til Styrelsen inden Udgangen af Juli Maaned. Mand og Hustrus Daabsattest vedlægges.

D'Hrr. Inkassatorer erindres om, at Aarsregnskabet afslutter 17. Juli.

STYRELSEN.

T. C. C. Lørdag Aften Kl. 7½ fra Frederiksberg Runddel til Køge. Samlet Start fra Køge Kl. 7 Søndag Morgen til Næstved.

Korrespondance.

De to modtagne Skrivelser fra V. PETERSEN, Kbhvn., og CARLSEN, Roskilde, er overgivne til Form. for Aarhus Understøttelsesf., Typograf Arn. Olsen, *Amtstid.*, som har lovet at tage sig af Sagen og besvare samme. Her menes at foreligge en Misforstaaelse.

O. V. H., Aarhus.

FESTSKRIFT

I ANLEDNING AF

KRISTIANIA TYPOGRAFISKE FORENINGS

25 AARS JUBILÆUM.

Udkommer i 5 Hefter à 50 Øre. Hver 14. Dag et Hefte (16 Sider). Stort Kvartformat. Flot Udstyrelse.

Faas hos Bud MØLLER og i Admiralg. 19. 1. V. BERGENHOLZ.

En brugt Haandpresse ønskes tilkøbs. Billet mrkt. »H. 29« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En ældre, dygtig og paalidelig Mand, der paa egen Haand kan forestaa et Akcidenstrykkeri, kan faa en fast, vellønnet Plads i Jylland. Billet mrkt. »*Sætter 2423*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annonce-Bureau, København K.*

En Avissætter,

som kan deltage i Akcidens-Arbejde, og som er villig til at deltage i forefaldende Arbejde (20 Aar gl.), ønsker Plads straks. Vedkommende befinder sig endnu i Plads. Billet mrkt. »H« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 28
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 16. Juli 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Til Medlemmerne af Dansk typ. Forening.

LOCK-OUT'EN i Jærnindustrien udvides. Og foreløbig er der ingen Udsigt til, at det kommer til en Forstaaelse mellem de stridende Parter. Det bør derfor være ethvert Medlems Pligt ved frivillig ugenlige Bidrag at støtte de udelukkede Arbejdere i Jærnindustrien, som nu kæmper for at bevare deres Medbestemmelsesret om deres Arbejds- og Lønvilkaar, thi lykkes det her Arbejdsgiverne at blive eneraadige ved Fastsættelsen af disse i dette Fag, da vil det næppe vare længe, inden Andre vil forsøge sig i samme Retning, og et af de første Fag vil sandsynligvis blive vort her ude i Provinserne, fordi netop vort Fag er det sidste, hvor Arbejderne har følt Nødvendigheden af, at de bør være medbestemmende om de Forhold, hvorunder der arbejdes.

Hovedbestyrelsen opfordrer derfor ærede Lokalformænd til at organisere Indsamlingen af ugenlige Bidrag og tilstille det Indkomne til de stedlige Fællesorganisationer eller Afdelinger af Maskinarbejdernes Forbund. Hvor ingen af disse findes, sendes Bidragene til Hr. Kasserer BERGENHOLZ, Admiralgade Nr. 19, København K. Ved Lock-out'ens Slutning kan de modtagne Kvitteringer tilstilles Hovedbestyrelsen og et samlet Regnskab efter disse blive aflagt.

Kolding, den 13. Juli 1897. HOVEDBESTYRELSEN.

Repræsentantmøde?

DANSK TYP. FORENING afholdt sit sidste Repræsentantmøde den 25. og 26. Maj 1890 i Roskilde, og Alle var den Gang saa omtrent enige om, at Foreningen da igennem sine Love fik en grundig Forbedring, som den en rum Tid kunde køre videre paa. De nu forløbne 7 Aar har imidlertid vist os, at der Tid efter anden dukker ny Spørgsmaal op, og Tiden kræver, at de gamle Lovparagrafer faar en Affattelse, der svarer til den ny Tid, med andre Ord, at vi holder Skridt med Tiden.

Nu er der Mange, som spørger: Ja, men faar vi da ikke Repræsentantmøde i Aar? Dette Spørgsmaal fremsættes i en saa tvivlende Form, at man maa antage d'Hrr. tæller paa Knapperne — og saa slaar sig til Ro dermed. Dette er urigtigt. Er Ønsket om at foretage en tidsvarende Forbedring af Dansk typ. Forenings Love af nævneværdig Betydning, da vil sikkert det første Skridt, der i saa Henseende bør foretages, være at foretage en almindelig Afstemning om Ophævelse af Bestemmelsen i § 8 om, at der udfordres ⅔ af de stemmende Medlemmer for at Repræsentantmøde overhovedet kan afholdes; det har jo nemlig hidtil vist sig, at nævnte Lovbestemmelse har været til Hinder for at realisere Tanken om at holde Repræsentantmøde — og *er* det vist endnu. Derfor, lad os først faa § 8 forandret ved alm. Afstemning, saa gaar det øvrige sikkert glat nok.

Der spørges samtidig: Er vor Forening saaledes økonomisk stillet, at den for Tiden kan afholde Udgifterne ved et Repræsentantmøde? Dertil maa Svaret blive til Enhver: Se selv efter! I Fjor tillod jeg mig ved min Fratrædelse af Foreningens Ledelse at give Medlemmerne et finansielt Overblik over Dansk typ. Forenings øjeblikkelige Status, og i det forløbne Aar har Konjunkturerne været særdeles gunstige, hvad der igen har haft til Følge, at Foreningen med et betydeligt Antal arbejdende Medlemmer — alt i alt et gunstigt Foreningsaar — har haft Fremgang i sine Pengesager. Og denne heldige Stilling mener jeg bør udnyttes. Bliver den udnyttet? Det vil vel snart vise sig. Jeg er en Modstander af, at Lokalforeningerne skal staa frem og agere Hovedbestyrelse — nej, denne maa kunne fornemme, at der er et stærkt Ønske tilstede hos Medlemmerne i saa Henseende, og den maa ogsaa erkende, at den har en Pligt til at benytte den gunstige finansielle Status ved igennem Lovgivningsarbejdet at søge fremmet Medlemmernes Interesser.

Kolding, i Juli 1897. H. F. RASMUSSEN.

Et Par Ord til Overvejelse for Styrelsen af Den typ. Trykkerforening.

UNDER den Kamp, som Smedene for Tiden fører, er Undertegnede og med mig vistnok Flere komne i Tanker om det uheldige for vor Forening i at staa udenfor »de samvirkende Fagforeninger«, thi i Tilfælde af en Konflikt, da stod vi som Den typ. Forening i 1876 helt isoleret, og Resultatet vilde da blive, at vi ikke kunde holde ud ret længe. Uagtet vor Forening, økonomisk set, staar temmelig godt, véd vi jo mange Eksempler paa, hvad Forslag der er i Penge under saadanne Omstændigheder; tilmed vil vi jo ikke kunne opnaa den Hjælp, som de Udelukkede nu erhværver, da vi stadig staar uden Forbindelse med de andre Arbejderorganisationer. Derfor mener jeg, at det baader os bedst, at vi snarest mulig kommer ind under de samvirkende Fagforeninger, saa meget mere, som vi jo til næste Aar skal have Tarifen revideret, og hvem véd, hvorledes Situationen saa vil blive; vi maa jo haabe det bedste, men dog ikke undlade at være forberedt paa det værste, thi det er jo ikke udelukket, at d'Hrr. Principaler ogsaa kunde faa Lyst at prøve Kræfter med os, og da stod vi jo net i det; men som vi reder, saa ligger vi. Ganske vist vil dette mit Forslag finde sine Modstandere, som frygter at komme for nær Rømersgade, men naar d'Hrr. tænker paa, at det ikke er længe siden Højre tilbød Socialdemokraterne en Alliance, som heldigvis blev afslaaet, tror jeg dog, at de nok har faaet Øjnene op for, at vor rette Plads maa være blandt Arbejderne, og vor Interesse at understøtte de kæmpende Smede saaledes, at de ikke bukker under, da ellers andre Arbejdsgivere kunne faa Blod paa Tænderne og prøve paa noget Lignende, hvad der kun vil blive saa meget dyrere for den samlede Arbejderstand, og højst sandsynligt ogsaa vilde komme til at ramme os, naar vi tænker paa, hvorledes Provinsprincipalerne for kort Tid siden bar sig ad mod deres Arbejdere.

Ligeledes mener jeg ogsaa, at der bør sættes al Kraft ind paa at naa et heldigt Resultat i Lærlingespørgsmaalet, da vi jo desværre daglig er Vidne til, hvorledes Lærlingene florerer paa mange Trykkerier, saaledes, at dersom der ikke snart kommer en Lærlingeskala, da vil vort Fag tilsidst blive altfor talrigt repræsenteret, hvoraf samtidig vil følge Forsøg fra Principalerne paa Nedsættelse i Lønnen, hvilket jo vilde være meget uheldigt, da Lønningerne i Forvejen ere temmelig sløje. Endnu et Forslag, nemlig, at vi i Lighed med Den typ. Forening forhøjer vort Kontingent til Fordel for de Udelukkede, da Bidragene jo indkommer temmelig sparsomt. Vi kan f. Eks. give 50 Øre, hvilket jeg

ikke kan tro andet end Størsteparten af Medlemmerne vil give, da de jo saaledes støttede en retfærdig Sag paa en Maade, de kunde være bekendt, saa at vi ikke behøvede at krybe i Skjul bag Sætterne og tage en Del af Æren for deres Offervillighed, som jo ogsaa er bleven paaskønnet i en Artikel i *Social-Demokraten*.

Altsaa, aabn Portemonæen, ærede Kolleger, og staa ikke med det halve, ja endda derunder af, hvad Sætterne yder i Bidrag.

I Haabet om at den ærede Bestyrelse vil overveje Ovenstaaende

tegner med kollegial Hilsen

ET MEDLEM AF DEN TYP. TRYKKERF.

Konkurrence i Annoncesætning

for

Typografer i Norge, Sverig, Danmark og Finland.

I et af de sidste Møder i »Den norske Bogtrykkerforening« i Kristiania udsatte Hr. Redaktør A. SCHIBSTED et Beløb af 200 Kroner til Præmier i en ny skandinavisk Annoncesætning, som herved udskrives paa følgende Betingelser:

1. Der udføres 3 forskellige Annoncer efter nedenstaaende Skema:

Aftenposten

(liberalt Højreblad) indbyder til Abonnement. Bladet er ved de gentagne Udvidelser, der i Løbet af de sidste Aar har fundet Sted, bleven Landets største Blad, ligesom den stærke Stigning i Abonnentantallet, der stadig foregaar, har gjort det til det mest udbredte Højreblad. I 1896 udkom »Aftenposten« ialt i 917 Numre og er iaar indtil 25de Juni allerede naaet til 455. »Aftenposten« har Udbredelse inden alle Samfundsklasser, og Bladets Nytte som Avertissementstidende er tilstrækkelig kendt. Dagsudgaven udkommer i Kristiania 2 Gange daglig, — Søndag dog kun om Morgenen og Mandag kun om Aftenen. Prisen er for udenbysboende Kr. 7,00 pr. Halvaar, Kr. 3,50 pr. Kvartal, iberegnet Porto og Ombringelsespenge, for indenbysboende henholdsvis Kr. 5,20 og Kr. 2,60.

Morten Johansen,

Christiania, Grændsen 3.

Bogtrykkeri.

Specialitet:

Finere Aksidenstryk.

Haandbog i det moderne Reklamevæsen

særlig med Hensyn til de grafiske Reklametryksager og specielt Annoncevæsenet af H. Scheibler. Indhold:

1. Indledning. 2. Reklamens Historie. 3. Definition af Begrebet »Reklame«. 4. Reklamens Betydning for de grafiske Fag og for Handel og Industri. 5. Om Annoncer. 6. Om Illustrationer i Reklametryksager. 7. Gade-Reklamen. 8. Om merkantile Reklametryksager. 9. Forskellige ejendommelige Reklametryksager. 10. Om Aviser. 11. Amerikansk Reklame. 12. Humbug i Reklamevæsenet. Faas i alle Landets Boglader.

24 cm. (53½ Cicero)

18 cm. (40 Cicero)

2. Satsen udføres som om den var bestemt for en almindelig Dagsavis.

3. Manuskriptets Ordlyd kan omstilles, men Forkortelser eller Tilføjelser maa ikke foretages.

4. Satsstørrelsen for alle 3 Annoncer tilsammen skal være 18 × 24 cm. og Inddelingen som paa det opsatte Skema. Mindre Afvigelser med Hensyn til Format er tilladt. Trykningen udføres i Sort, og skal der leveres 25 Aftryk paa almindeligt Postpapir.

5. Arbejdet skal paa Bagsiden forsynes med et Motto. En lukket Konvolut skal være mærket med samme Motto og indeholde Konkurrentens Navn og Adresse.

6. Det er tilladt, at en Konkurrent leverer flere Konkurrence-Arbejder; dog skal hvert især indsendes i 25 Expl. og hvert især signeres og sendes i særskilt Konvolut. Konkurrenten kan dog ikke opnaa flere end én Præmie.

7. Der opstilles 5 Præmier:

1. Præmie 75 Kroner,
2. — 50 —
3. — 35 —
4. — 25 —
5. — 15 —

8. Konkurrencens Udfald bekendtgøres i Fagaviserne. Navnene paa de Konkurrenter, som ikke erholder Præmie, publiceres ikke.

9. Bidragene indsendes til en af Dommerne inden 30. Septbr. d. A. Resultatet vil foreligge inden 30. Oktober.

Som Dommere fungerer Dhrr. Faktorerne F. NIELSEN (Aftenposten), A. J. HANSEN (Aktie-Bogtrykkeriet) og LARS THUESEN (Dagbladet), samt Bogtrykkerne MORTEN JOHANSEN og H. SCHEIBLER (W. C. Fabritius & Sønner).

Kritik.

Jyske Landboforeningers Jubilæumsskrift.

FRA TH. THRUES Bogtrykkeri i Aarhus har vi modtaget et Eksemplar af det Festskrift, som »Foreningen af jyske Landboforeninger« har udgivet i Anledning af sit i Sommer stedfindende 25-Aars Jubilæum. Skriftet fremtræder som et rigt illustreret Værk, trykt paa fint hollandsk Papir; Ætsningerne er leverede fra F. Hendriksens Reproduktionsanstalt, og Figurmaler R. Christiansen har ydet den kunstneriske Assistance ved Bogens Illustrering. Medens de til Skriftets forskellige Afsnit komponerede karakterfulde Friser og Cul-de-lamps slutter sig nøje til Teksten, kan det samme ikke siges om den over hver Side paa Kolumnetitelens Plads anbragte Frise. Idéen er festlig nok, men det virker noget stereotypt gennem Bogens ca. 150 Sider bestandig at se de samme 12 tordenskjoldske Soldater marschere op igen, og navnlig, naar t. Eks. Vignet og Tekst har saa lidt med hinanden at gøre som Skovhugst og Fedeskuer.

Det er øjensynlig, at Firmaet har sat Alt ind paa at give Skriftet en saa smuk typografisk Udstyrelse som mulig, og det skal indrømmes, at Trykkeriet har Ære af Arbejdet, baade hvad angaar Sats og Tryk. Til Værket, der er holdt i den moderne Retning, er anvendt en smuk og kraftig virkende Antikva; vi kan dog ikke undlade at bemærke, at naar knebent Spatium skal gennemføres saa konsekvent som i foreliggende Tilfælde, bør Indrykningen være mindre. I det Hele taget kan der jo strides om, hvad der bedst tjener en Bogs typografiske Udstyr: *enten* en stræng gennemført ensartet Udslutning, uden Hensyn til Brydningernes Art, *eller* at lægge Vægten paa saa faa eller i alt Fald saa gode Brydninger som mulig; og det knebne Spatium har for dette Værks Vedkommende haft Anvendelsen af mange Bindetegn til Følge, ja Principet tro er man endog ikke vegen tilbage for Brydninger som: veldrev-ne, Frem-me, skul-de o. Lign.

Nær og fjærn.

Hr. P. Fasmer afholder, som tidligere meddelt, næste Søndag sin 25-aarige Jubilæumsfest som Dramatiker paa Wodrofflund. Vor Anbefaling af denne Fest er i og for sig overflødig, da hans mangeaarige Virksomhed paa de forskelligste Omraader indenfor Den typ. Forening, hans stærkt benyttede Velvillighed ved utallige Lejligheder og hans joviale og bramfri Væsen har skabt ham et Utal af Venner, som ikke paa nogen Maade vil lade denne Lejlighed til at hylde en god Ven og et udmærket Menneske gaa tabt. Vi anfører derfor kun, at ved Festen medvirker, som Programmet lyder, *Gutenberg-Koret*, *Københavns fri Teater*, *Svoger*, *Schouw* m. fl., og at der opføres tre muntre Farcer: *En Vandgang*, *Kærlighed og Vanvid* og *Galehuset;* derefter Bal til Kl. 3. Billetten koster kun 35 Øre, Baltegnet 50 Øre.

Vort Følgeblad. Vi har troet at glæde vore Medlemmer og Læsere ved at tilstille dem medfølgende muntre Prøve paa Kunstens Kuriøsiteter. Den er tegnet og udført af Hr. Typograf SCHNABELRAUCH, Schultz Bogtrykkeri, der ved flere tidligere Lejligheder har glædet vore Medlemmer ved sin fantasirige Tegne- og Malefærdighed.

Sommerferie. De ny Ejere af *Horsens Avis*, d'Hrr. Redaktører C. M. MØLLER og H. BOESGAARD-RASMUSSEN, har, uden Opfordring fra Personalets Side, tilstaaet dette en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Langelands Avis* (Redaktør J. P. C. BRO) har — ligesom sidste Aar — tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. L.

— *Præstø Amts- og Avertissementstid.* samt *Næstved Avis'* Redaktør og Udgiver O. BANG har uden nogen som helst Opfordring givet hele sit Personale (20 Mand) 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Jærnbaneulykken ved Gentofte. Ogsaa en Fagfælle, SENECA LARSEN, er mellem de Skadelidte. Han har faaet venstre Arm brækket paa to Steder. Larsen har opholdt sig 5 Aar i Amerika og var først for fire Dage siden kommen her til Byen, hvor han fremtidig vilde forblive og søge Erhværv. Ved vort Besøg hos ham i Gaar paa Kommunehospitalet var han ret livlig og mente, at naar blot der var Arbejde til ham, naar han kom ud, var det Hele »ikke saa farligt«. Ogsaa Larsens Moder kom betydeligt til Skade.

— En Del af Græbes Personale var ligeledes i det forulykkede Holtetog, men heldigvis i en Vogn, hvor kun Bagklædningen trykkedes ind. Kun et enkelt Medlem modtog nogle mere følelige Skrammer, uden at dog disse nødvendiggjorde Hospitalsophold.

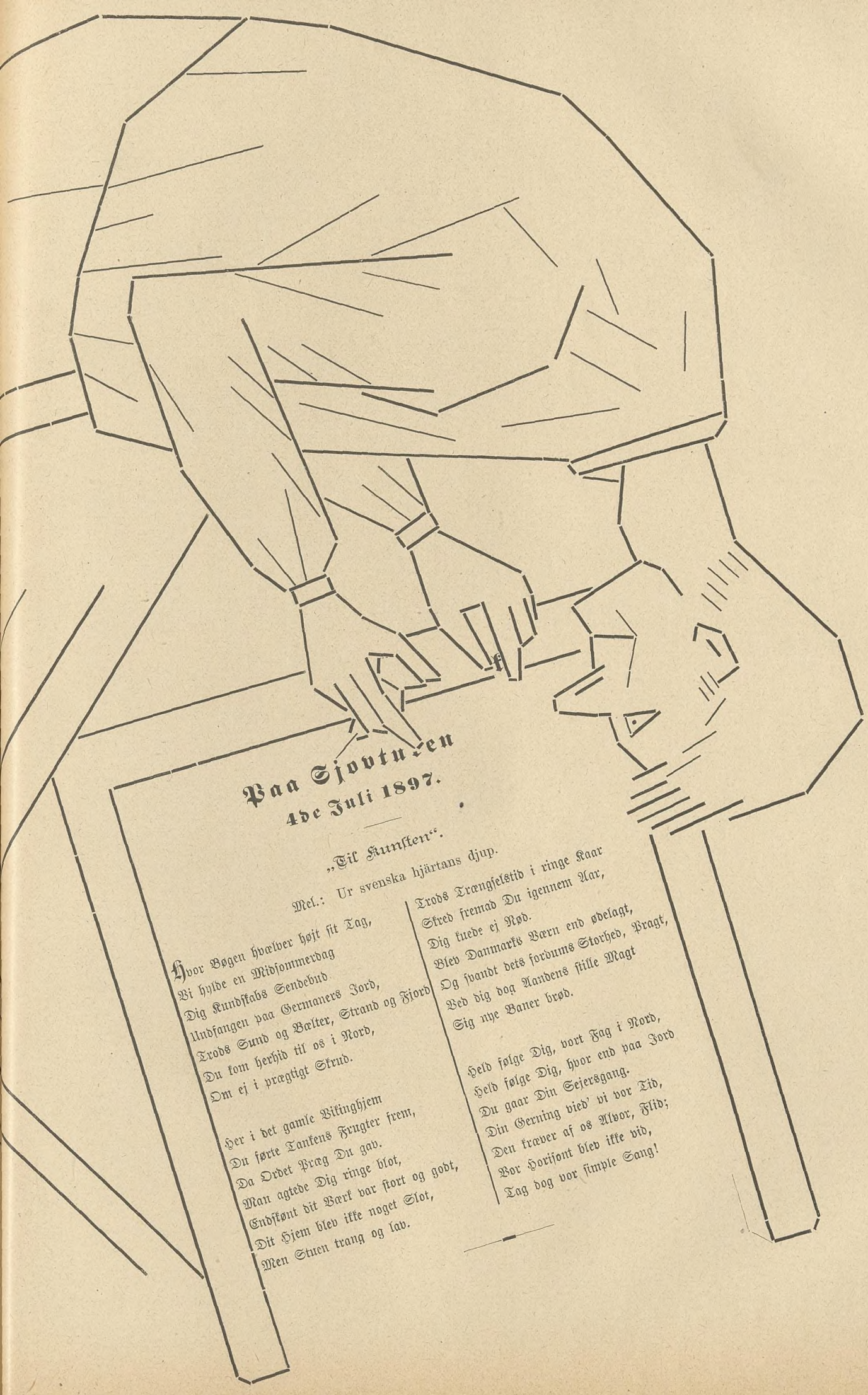

Paa Sjøvturen
4de Juli 1897.

„Til Kunsten".

Mel.: Ur svenska hjärtans djup.

Hvor Bøgen hvælver højt sit Tag,
Vi hylde en Midsommerdag
Dig Kundskabs Sendebud
Undfangen paa Germaners Jord,
Trods Sund og Bælter, Strand og Fjord
Du kom herhid til os i Nord,
Om ej i prægtigt Skrud.

Her i det gamle Vikinghjem
Du førte Tankens Frugter frem,
Da Ordet Præg Du gav.
Man agtede Dig ringe blot,
Endskønt dit Værk var stort og godt,
Dit Hjem blev ikke noget Slot,
Men Stuen trang og lav.

Trods Trængselstid i ringe Kaar
Skred fremad Du igennem Aar,
Dig kuede ej Nød.
Blev Danmarks Børn end ødelagt,
Og svandt dets fordums Storhed, Pragt,
Ved dig dog Aandens stille Magt
Sig nye Baner brød.

Held følge Dig, vort Fag i Nord,
Held følge Dig, hvor end paa Jord
Du gaar Din Sejersgang.
Din Gerning vied' vi vor Tid,
Den kræver af os Alvor, Flid;
Vor Horisont blev ikke vid,
Tag dog vor simple Sang!

Følgeblad til „Typograf-Tidende“.

Kjøbenhavn. — Trykt hos J. H. Schultz.

Sammenkomsten i Næstved i Søndags havde samlet ialt 110 Kolleger, deraf 30 fra København, der i det smukkeste Vejr og med det bedste Humør gjorde Kaal paa alle de Overraskelser og Nydelser, som Programmet bød paa. Frokosten indtoges i Jærnbanehotellet, hvis Festsal var pyntet med Flag, det gamle Gutenberg-Banner og Bogtrykkervaabnet. Her talte A. M. KRISTENSEN, Næstved, MICHELSEN, København og KARL KRISTIANSEN, Ringsted, ligesom der indløb Hilsener fra en Kollega paa Silkeborg Kneipkuranstalt og fra gamle HENRIKSEN i Maribo. Efter Frokosten gik Turen til Maglemølle Papirfabrik, hvor Driftsbestyrer BUHL viste om med stor Elskværdighed; derefter med Musik og Gutenberg-Banneret i Spidsen til Herlufsholm, hvor Musæet, Riddersalen og Kirken toges i Øjesyn, og da dette var besørget og en Forfriskning indtaget, blev Selskabet fotograferet. Man kørte saa tilbage til Jærnbanehotellet, hvor der toges fat paa en animeret Middag med diverse Sange og Taler (bl. a. GUNNARSEN, Nykøbing F. og N. HANSEN, København) og fortsattes med Bal og Punschesold. Først Kl. 2 var den officielle Fest forbi. Der var ialt 5 Sange, af hvilke den ene »for Damerne« var sendt af den galante 70-aarige Henriksen, Maribo; de modtoges alle med stærkt Bifald, men størst Jubel vakte en af et beskedent —n skreven udmærket Revyvise om »Der er no'et, der trykker« og som i korte, klare Træk humoristisk opfriskede Dagens seneste Begivenheder.

Næstved Tidende har utvivlsomt Ret, naar den mener, at Dagen vil mindes længe af Deltagerne; men dens typografiske Bysbørn har Æren derfor!

Klasselotteriets nye Bygning, hvor Lykkens Hjul i disse Dage surrer, er opført paa Wodroffsvej, Hj. af Margrethevej, og bestaar af 3 Etager, hvis mellemste indtages af den med omløbende Balkon forsynede Trækningssal, medens den øverste er forbeholdt Lokalet for Sætteri samt Kontorer, og Trykkeriet er indrettet i Kælderen. I Sætteriet, der ligesom Trykkeriet er noget lavloftet, men udmærket lyst og godt ventileret, er med Kniberi Plads til 30 Mand, og i Trykkeriet skal der kunne opstilles 6 Maskiner. Foreløbig vil dog denne Magtudfoldelse ikke komme til sin Ret, da man vil nøjes med som Begyndelse under Lotteriets egen Kontrol kun at lade Lotterisedler og hvad dermed staar i Forbindelse udføre der, hvorimod selve Trækningsliste-Arbejdet vedblivende foregaar i Nielsen & Lydiches Sætteri i Udstillingsbygningen. Dog formenes en halv Snes Mand at faa Plads i det ny Sætteri.

Nævnte Firma, der selvfølgelig ogsaa har Arbejdet i selve Lotteriets Bygning til Udførelse, har afsluttet Kontrakt herom, som gælder for de første 25 Aar.

Landsmøde i Kristiania. Norsk Centralforening for Bogtrykkeres første Landsmøde, som afholdes 23. og 24. ds., vil udover Lovforandringer beskæftige sig med følgende Spørgsmaal: 1) Bør ikke Foreningen tage Initiativet til at forhindre, at andre end udlærte Typografer kan nedsætte sig som Bogtrykkere? 2) Bør ikke Foreningen arbejde hen til at faa en ensartet Minimumsløn for hele Landet paa de Steder, hvor ikke Lønnen er højere? 3) Hvilke Midler staar til Organisationens Raadighed for at faa indskrænket og endelig afskaffet Nat- og Søndagsarbejde? 4) Bør ikke Haandværksloven indeholde Bestemmelser om tvungen Svendeprøve for Bogtrykkeriarbejdere — saavel kvindelige som mandlige — og hvilke Betingelser bør Organisationen stille for Opnaaelsen af samme? Ligeledes vil man træffe Afgørelse om, hvorvidt Strejkebrydere bør optages i Foreningen eller ej.

Svensk Forhandling. Almänna svenska Boktryckareforenings og Svenska Typografförbundets Styrelser sammentraadte den 31. Maj for at forhandle om det Tarifforslag, hvis mere detaillerede Bestemmelser skal forelægges det forestaaende Bogtrykkermøde.

Svensk Typograf-Tidning skriver efter disse Forhandlinger, at sjældent har Forbundsstyrelsen kunnet konstatere en saadan Hensynsfuldhed, som her blev vist fra Bogtrykkerforeningens Styrelses Side, og udtaler yderligere, at bestod Sverigs Bogtrykkere udelukkende af saadanne Mænd som de, der ved ovennævnte Forhandling repræsenterede dem, var baade de som Principaler og Typograferne som Arbejdere værd at lykønske. Der sporedes under hele Forhandlingen en god Vilje til at lade Enhver vederfares fuld Ret og en Erkendelse af Fagdueligheden, som man ellers sjælden træffer.

Vi faar nu afvente det svenske Bogtrykkermøde og se, hvad Stilling Provinsbogtrykkerne dèr indtager til Tarifforslaget. Men efter Alt at dømme, vil det ingen Sidestykke blive til, hvad *vore* Provinsbogtrykkere leverede i 1895.

Trykkerierne i Berlin. Der skal findes 660 Trykkerier i Berlin, men kun om 228 foreligger der nøjagtige statistiske Oplysninger. I de 228 Trykkerier findes 996 enkelte, 95 Dobbel- og Tofarvemaskiner og 102 Rotationspresser. Ved de 996 enkelte Maskiner arbejder 533, ved de 95 dobbelte 69 og ved de 102 Rotationspresser 60 Maskinmestre. 61 pCt. af disse har en Ugeløn af mindst 30 Mark.

Regnskab over Bespisningen af arbejdsløse Typografer

for Tidsrummet fra 19. April 1896 til 30. Juni 1897.

Bespisningen har i Regnskabsaaret 1896—97 haft en Indtægt af Kr. 449.83 i Gaver (i 1895—96: Kr. 200.66) samt af 245 Stkr. Spisebilletter (i 1895—96: 55 Stkr.). Udgiften har været Kr. 338.00 (i 1895—96: Kr. 159.20) til Middagsmad. Der uddeltes ialt 1090 Spisebilletter (à 2 Retter Mad) imod 398 i 1895—96. Kassebeholdningen, som ved Aarets Begyndelse var Kr. 63.46, sluttede med Kr. 175.29.

For den store Hjælp, som er bleven Bespisningen til Del, bringes herved de ærede Bidragydere en hjærtelig Tak.

Indtægt.	Kr.
Kassebeholdn. 19. April 96	63.46
Foren. af danske Bogtr.s Medlemmer	132.00
Den t. F., 1/2 Øre ugl. pr. Medl. fra 1/11 96—31/3 97	67.49
Den t. Trykkerf. do. do.	14.10
Ny t. F. do. do.	17.85
Hr. Bogtr. Thiele, R.	40.00
Hr. Etatsraad C. Ferslew, R.	40.00
Berlingske Tidendes Udg.	40.00
Hr. Bogtr. Carl Aller	25.00
Hru Kancelliraadinde M. Hostrup-Schultz	40.00
Henningsens Bogtr.s Pers.	1.06
En ved Voldgiftsretten tilkendt Erstatning	21.10
Restbeløb fra Juleuddel. 96	10.45
Rente af Sparekassen	0.78
Hr. Typ. Gravesen, skænket 50 Spisebilletter à 40 Øre	—
Hr. Typ. Th. Thomsen, skænket 195 do. à do.	—
	Kr. 513.29

Udgift.	Kr.
Uddelt Spisebilletter à 40 Ø. i Følge Regning fra Hr. Gravesen:	
I Oktober 1896: 170	68.00
I Novbr. — : 125	50.00
I Decbr. — : 100	40.00
I Januar — : 150	60.00
I Februar — : 100	40.00
I Marts — : 125	50.00
I April — : 50	20.00
I Maj — : 25	10.00
Kassebeholdning 30/6 97	175.29
I November 1896: 50 (skænket af Hr. Gravesen)	—
Fra 13/11 96—30/6 97: 195 (skænket af Hr. Thomsen)	—
Uddelt ialt **1090** Billetter à 40 Øre.	
	Kr. 513.29

Den 30. Juni 97. V. BERGENHOLZ.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret og fundet rigtigt.

Revisionen udtaler som sin Anskuelse, at Bespisningen principielt ikke bør strække sig ud over 1. Oktober—30. April, men erkender det rigtige i den af Hr. Kasserer Bergenholz i den øvrige Tid foretagne Uddeling til særlig Trængende (navnlig Rejsende).

Vi benytter Lejligheden til at udtale vor Paaskønnelse af Hr. Bergenholz' uegennyttige Arbejde i Bespisningens Interesse.

København, den 7. Juli 1897.

C. E. BYNCK. VIGGO HANSEN. H. JESSEN.
LAUR. MADSEN.

Da jeg er bortrejst fra Søndag den 18. ds., bedes man i alle Fællesstyrelsens Anliggender henvende sig til Næstformanden, Hr. LAUR. JENSEN, Mysundegade 15, 2. Sal. København V.

København, 15. Juli 1897. *VICTOR PETERSEN,*
p. t. Formand.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Torsdag den 1. Juli. Udebleven med anm. Forf.: V. PETERSEN.

Missionstrykkeriets Personale var kommen tilstede i Anledning af en i *Typ.-Tid.* Nr. 23 optagen Artikel, betitlet »Tarifen« og undertegnet —n; Artiklens Forfatter havde senere til Forskellige udtalt, at det var ovennævnte Trykkeri, der sigtedes til. En lang Diskussion viste imidlertid, at de mod Personalet rettede Beskyldninger var ugrundede, ligesom Vedkommende maatte erkende selv at have faaet sine tarifmæssige Fordringer opfyldte. — Styrelsen foretog derefter Indstilling til Fællesstyrelsen; det vedtoges at opstille de Afgaaende, nemlig V. PETERSEN til Formand og GUST. CLAUSEN til Redaktør. — Nogle Tarifforhold diskuteredes og toges der Stilling til. — Et Forhold i Lyngby henvistes til Fællesstyrelsen. — Bogtrykker ALEX. JENSEN, Knabrostræde 6, havde nægtet at underskrive Tarifen, hvorfor Trykkeriet fortsat *blokeredes.* — Fra Frederikssunds Fattigvæsen var fremkommen Anmældelse om, at et Medlems Gæld paa et herværende Trykkeri var betalt, hvorfor Karantænen, der i den Anledning var idømt Vedkommende, hævedes. — Formanden for Typografernes Sangforening havde konfereret med de forskellige Styrelser om den aarlige Arbejdsløshedsfest; det var besluttet at afholde Festen den 14. November. — Lærlingeforholdene paa et Par herværende Trykkerier diskuteredes. — Lokalforeningen i Næstved anmodede om at laane Gutenberg-Banneret til sin forestaaende Fest; dette bevilgedes paa Betingelse af den nødvendige Garanti.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 11. Juni. Fraværende med anmældt Forfald LAUR. JENSEN.

Da Dr. Larsen paa Kristianshavn ønsker at blive fritagen for at være Kassernes Læge paa Amager, vedtoges det at oprette en Lægekres dèr og tilbyde Dr. MILO den. — Der forelaa en Skrivelse fra Magistratens

3. Afdeling ang. syge Medlemmers Understøttelse i Henhold til Fattigloven. Toges til Efterretning. — Der bevilgedes et Medlem yderligere 4 Ugers Landophold mod Attest. — Paa fornyet fremsendt Andragende om Diætpengenes Udbetaling til et sindssygt Medlem, som henlaa under privat Pleje, fastholdtes Styrelsens i Henhold til Lovene én Gang vedtagne Beslutning. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Tirsdag den 13. Juli. Fraværende m. anm. F.: TORKILD PETERSEN og THUESEN.

1. Meddelelser. Hr. Emanuel Schølin meddeler, at han, da den der valgte Formand havde nægtet at modtage det paa ham faldende Valg og villet mælde sig ud, atter frivillig havde overtaget Hværvet, for hvilket Hovedbestyrelsen takkede ham. — Et Medlem af Holbæk Lokalafdeling var rejst til Militærtjeneste uden at tilmælde Lokalforeningen dette. Han slettes med 2 Ugers Restance. — Den typografiske Forening i Kristiania havde fremsendt Indbydelse til 25-Aars Jubilæet i Kristiania-Foreningen. Det vedtoges at lykønske.

2. Et Svar til H. F. Rasmussen drøftedes. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

I *København* er Tarifen af 1. Oktober 1892 ikke underskrevet af: HVIID, Aagade 52, ALEXANDER JENSEN, Knabrostræde 6, *Krigsministeriets Bogtrykkeri*, Slotsholmsgade 8 og SUNNERT, Vestergade 2.

I *Provinserne* er Tilgangen lukket til *Odder* og *Roskilde*, medens Henvendelse maa ske til Fællesstyrelsen før Plads modtages i *Nakskov.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 1½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1, er *daglig aabent.* Medlemskort maa forevises.

Biblioteket er, med Undtagelse af Juni, Juli og Avgust, aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—9.

Arbejdsanvisningskontoret, Admiralgade 19, 1. Forretningsfører: VALD. BERGENHOLZ.

Nyt Medlem: Sætter Ferdinand Vilhelm Lund (Sivertsen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1570, Ferd. Cornelius Petersen (arbl.) fra Holbæk.

Udslettede (for Restance): Axel Marius Hansen (Missionstrykkeriet). Rasmus Rasmussen (Jacobsen & Hansen).

D'Hrr. Læger **Neumann** og **Lendrop** ere atter hjemkomne og har overtaget deres Praksis.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 14/7 97: Jærnbanens Trykkeri (1. B.) 5.00, Nationaltidende (5. B.) 1.25, Centraltrykkeriet (2 Ny, 4 Trykkere og 1 Fyrbøder) 1.95, Randers Lokalf. 1.50, Hillerød Lokalf. 4.84, Nielsen & Lydiche 0.80, Bording (mandlige 2.15, kvindelige 1.05, 4. B.) 3.20, Qvist (4 nye Medl.) 1.35, Missionstrykkeriet 7.50, Rom (4. B.) 1.45, Laur. Madsen (4. B.) 0.75, N. Cohen (Soph. J. 0.25, Jul. H. 0.25, Hans Christoffersen 0.25 og Peter 0.25) 1.00, O. C. Olsen 0.60, Soc.-Dem. (51.75 er indbetalt direkte til Smedene) 4.75, Ekspresstrykkeriet 3.70, Græbe (4 B.) 1.25, Luno, 6 Gamle og alle Ny (4. B.), 3.25, Hannover 0.75 — ialt Kr. 44.89, med de tidl. indk. Kr. 506.04 ialt Kr. 550.93.

Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret er **lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ. (Privat: Ahornsg. 17.)

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Formand: P. HVIDTFELDT, *Kolding.* Hovedkasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

Arbejdsanvisningskontoret, Kolding. Forretningsfører: TORKILD PETERSEN. Telegram-Adresse: *Typografia, Kolding.*

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Juli: *Aalborg.* 6. Juli: *Herning.* 7. Juli: *Helsingør.* 8. Juli: *Fredericia.* 11. Juli: *Kolding.* 12. Juli: *Nyborg.* 13 Juli: *Horsens* og *Viborg.*

Kolding, den 13. Juli 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aarhus, Trykker Magnus Frederiksen, udl. hos Laur. Bech efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nykøbing F., 1003, Andreas Larsen (Stiftstid.) fra Rejse. Assens, 1170, A. Clemmensen (arbl.) fra Odense.

Bortrejste: Horsens, 727 (V. d. D. Buchdr.), Frederik Hinrichsen (paa Rejse). Nykøbing F., 992, L. Jørgensen og 1070, Aug. Svendsen. Nyborg, 636 (V. d. D. B.), N. O. Jeppesen til Pl. i Udlandet. Randers (Grenaa), 1081, Laur. Laursen (arbl.) paa Rejse. Odense, 600, Chr. Hansen (arbl.) til Kolding i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som tredje Bidrag modtaget: Aamodt 0.75, Aller 2.00, Bording 0.75, Birch 1.00, I. Cohen 0.75, Ekspresstr. 1.50, Friedlænder 0.50, Hoffensberg (mandlige og kvindelige) 3.25, Axel Holm 0.75, L. Jørgensen 0.25, Hannover 1.00, Luno 1.80, Laur. Madsen 1.00, Mayland (Sætt. og Tr.) 1.50, Nielsen & Lydiche 3.00, Th. Nielsen 0.25, O. C. Olsen 2.75, Qvist 0.25, Schønberg & Hartvig 0.50, Schultz 3.25, Sivertsen 2.00, Thiele 2.20, Truelsen 1.00 — ialt Kr. 32.00.

I sidste Liste var Lazarus opført med 0.50 for meget, hvorfor Totalsummen nu bliver Kr. *83.25.*

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

Obs. De Kolleger, der ikke som *Dobbeltmedlemmer* deltager i Den typ. Forenings *obligatoriske* Kontingentforhøjelse i Anledning af Lockouten, opfordres til af yderste Evne at støtte vor *frivillige* Indsamling. STYRELSEN.

Tiltraadt: 168, S. Andersen (Bagge).

Bortrejste: 185, H. A. Jensen til Aarhus i Plads. 199, R. Møller-Dam til Udlandet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9: Møde paa »St. Thomas« med Damer. STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medlemmer:* Ferd. O. Hansen, Holmen-Petersen og Julius Albrecht (Tiden).

Kassererkontoret, Kattesund 12, dagl. fra 1—2 (Søndag undt.). A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fredensborg. Start Trianglen Kl. 7. Køref. Chr. Hansen og C. Christensen.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Juni Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 3916.73	Gage til Formanden .	Kr. 25.00
		» » korresp. Medl.	- 18.75
		» » Kassereren ..	- 25.00
		Kassebeh. 30. Juni ..	- 3847.98
	Kr. 3916.73		Kr. 3916.73

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning ...	Kr. 12737.92	Gage til Formanden .	Kr. 25.00
		» » korresp. Medl.	- 18.75
		» » Kassereren ..	- 25.00
		Kassebeh. 30. Juni ..	- 12669.17
	Kr. 12737.92		Kr. 12737.92

Kolding, den 30. Juni 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Husk gamle Peter Fasmers Jubilæumsfest
Wodrofflund den 25. Juli 1897.

En dygtig og paalidelig
Trykker,
kendt med *Illustrationsarbejde* samt *Farvetryk*, kan fra *medio Avgust* faa fast Ansættelse. 3 Mdrs. Kontrakt samt god Løn.
Aktieselskabet
I. Cohens Bogtrykkerier,
Tordenskjoldsgade 16.

Sætter-Trykker.
En ældre, dygtig og paalidelig Mand, der paa egen Haand kan forestaa et Akcidenstrykkeri, kan faa en fast, vellønnet Plads i Jylland. Billet mrkt. »*Sætter 2423*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annonce-Bureau, København K.*

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 29
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 23. Juli 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bag Kulisserne.

Sløvhed og Ligegyldighed! Det er det *Udprægede* i Dansk typ. Forening. Og intet Vindpust, ingen Luftning varsler om lysere Tider. Alt er graat i graat. Taage over det ganske Land. Provinsens Typografer sover — men ikke de Retfærdiges Søvn!

Udadtil ser det helt godt ud. Vi forstaar jo at dække os. Og en enkelt Gang *kan* man jo ogsaa være saa heldig i nærværende Organ at læse en lille Bemærkning om, at *atter* er Typograferne gaaet i Spidsen for andre Fag med en eller anden god Idé. Ja, paa Papiret kan det jo tage sig meget godt ud, og der sker maaske ogsaa nu og da et lille Fremskridt, ganske vist i Sneglemarsch, men mig forekommer det desuagtet, at *vi* netop overfor de andre Fag staar saa uendeligt langt tilbage, ikke paa Understøttelsernes Omraade; dér er vel ingen over os eller blot tilnærmelsesvis ved Siden af os; men paa det kollegiale, det rent organisatoriske Omraade. Dér er vor Svaghed. Dette traadte saa klart frem under den første Stormvind, der fór hen over Foreningen: Lønbevægelsen. Hvilket Fag vilde, hvis Tarifen strængt skulde være gennemført overalt, have præsenteret saa mange Skruebrækkere som vort? Intet, absolut intet! Og hvor stod de ikke — mange af de Kolleger Landet rundt, som syntes, at de levede under saa idylliske og patriarkalske Forhold som de vel kunde forlange — og rystede i Bukserne over, at man nu dristede sig til at *fordre*. Det var i deres Øjne næsten Revolution. Og derfor blev Tarifen ogsaa det Misfoster, den er.

Indtil da — med Undtagelse af en enkelt lille Skærmydsel — var der saa rart fredeligt indenfor Foreningen. Ingen talte om Løn eller Arbejdet. Det var en hel Forbrydelse at gøre det. Man betalte sit Kontingent, fik sin Understøttelse, kom en Gang om Aaret til Generalforsamling, og lod for Resten fem være lige. Og — desværre — det gaar endnu mange Steder »paa den gamle Manér«.

Men saa i Fjor kom der en af disse — hos os saa sjældne — Luftninger, der varsler om bedre Tider, liver — om man saa maa sige — op i Landskabet. Det var, da de Ringstedkolleger gav et Stød i Trompeten for Sammenslutning af de typografiske Foreninger. Begejstring var der overalt ved de tre store Møder, der blev afholdt om Sagen. Og det skal indrømmes, at ved Tanken om en enig Typografstand i Danmark *maatte* Begejstringen vaagne hos enhver Organisationsven. Men ak! hvor blev »Gejsten« af! Vi ventede og ventede, Dag efter Dag, Uge efter Uge, Maaned efter Maaned — og jeg tør maaske sige Aar efter Aar — og de skønne Drømme svandt, svandt som Dug for Solen. Dér gik vi og nærede det lønlige, vakre Haab: Snart er Danmarks Typografer én Helhed; men Tiden gik, og dér, hvor det vakre Haab var, drog en nagende Tvivl ind, og Tvivlen blev den dominerende.

Og saa kom Sløvheden atter højt paa Straa. — —

Hvem er Skyld i denne Misère? Ja, først og fremmest Medlemmerne. Men monstro ikke ogsaa vore ledende Mænd kunde have udrettet noget mere, end Tilfældet er? Jeg tror det. De burde have taget kraftigere og mere virksomt fat, lagt et mere energisk Arbejde ind for en saa vigtig Sag.

Naar Medlemmerne saa tydeligt som her har givet deres Mening til Kende, burde Hovedbestyrelsen, selv om *den* ikke mente »Tiden var inde«, eller maaske ansaa det hele for Luftkasteller, have arbejdet for Sagen. Naar den ikke vilde det, burde den have pakket sine Syle sammen og overladt det til andre mere Interesserede at føre Centralisationen igennem.

Det har den ikke gjort, tværtimod ladet sig genvælge, og jeg henstiller derfor til den at vie denne Sag sine store Ævner og ikke, naar En eller Anden forespørger, hvorledes det gaar med Centralisationsforslagene, svare, at »de ligger godt hos Beregneren«. Det er intet Svar.

Ganske vist har d'Hrr. i Kolding for Tiden travlt med deres egne, indre Forhold; men mere travlt havde de dog ikke, end at de kom til at tænke paa, at de i Grunden skulde lønnes langt bedre for deres Arbejde end de hidtil var blevet. Jeg billiger fuldt ud denne Tænkemaade — de fik for lille Løn — men hvorfor lod de ikke Blikket glide videre ud over deres lidende Medmennesker: Lokalformændene. Ikke for min Skyld — Gudbevares! Og hvorfor søgte de ikke samtidig nogle af de mange andre forældede Lovbestemmelser ud til Forbedring. Sligt vidner om Snæversynethed hos vore ledende Mænd, og *de* burde mest af alle være *vidtseende*. Ikke altid tænke paa deres eget kære Jeg.

En anden Ting kunde jeg ogsaa særdeles ønske, om vi havde set Hovedbestyrelsen gaa i Spidsen for: Smede-Lock-out'en. Nu endelig, efter fem Ugers Forløb, har den strammet sig op til at rykke ud med en Opfordring om at yde frivillige Bidrag. Naa, bedre sent end aldrig! Men hvad om den havde ladet foretage en Afstemning blandt Medlemmerne om at yde et ensartet Ugebidrag til denne Lock-out, havde — som Københavnerne — »loddet« Stemningen. Det havde efter min Formening været paa sin Plads.

Men — som jeg skrev i Indledningen — der er Sløvhed. En stor Part af Medlemmerne ligger i Dvale og Hovedbestyrelsen følger Trop, eller maaske jeg burde sige det omvendt.

Men hvorom al Ting er: der bør skabes Luft, Friskhed over de træge Typografer. Skab Liv, skab Røre og skab en Organisation som f. Eks. Bødkernes ud af vor søvnige Forening, og Hovedbestyrelsen vil høste Hæder og Ære, som den ellers forgæves vil komme til at vente paa, og d'Hrr. vil, naar Foreningen efter et utrætteligt Arbejde staar som en Mønsterorganisation, kunne hvile sig paa deres Lavrbær og med Stolthed slaa sig for Brystet og sige: *Dette er vort Værk!*

Hvilken Fremtid for d'Hrr.!

Vejle, 18. Juli 1897. W. Jacobsen.

H. F. Rasmussens historiske Kritik og Lovstatistik.

I sit Indlæg i Nr. 26 paastaar Hr. H. F. Rasmussen at have ført Bevis for, at Hovedbestyrelsens »historiske Motivering af Lønningsforslagene var fuldstændig falsk«. En Paastand, som — efter at Hovedbestyrelsen har fremhævet, at Lønnen findes fastslaaet i en Lov fra 84 — er i den Grad dristig, at man ikke undrer sig over den Frækhed, hvormed han stempler Hovedbestyrelsens Oplysning om, at H. F. R. har tilintetgjort eller tilvendt sig alle historiske Aktstykker eller Beviser, som kunde give de nødvendige Oplysninger om Rigtigheden deraf, som en »kolossal Usandhed«. *Men hvor i Alverden kan H. F. R. i Nr. 24*

tilbyde Medlemmerne at laane de Aktstykker, som han i Nr. 26 rettidig har afleveret?

Hvad imidlertid selve Lønnen angaar, da er det vedtagne lige nødvendig nu, hvad enten den tidligere Formandsløn, der ikke var stort andet end Huslejegodtgørelse for Foreningens Ejendele, blev fastsat 84 eller 81. Derimod er det ikke ligegyldigt, om H. F. R. virkelig nu har faaet de Dokumenter, han i Nr. 24 vil laane Medlemmerne, sendt til den samme Papirmølle, hvorhen han i Nr. 26 oplyser han har sendt andre af Foreningens Papirer. Thi vel har han faaet Hovedbestyrelsens Tilladelse til at tilintetgøre alle Kvitteringer for udbetalte Understøttelser og Anmodninger om Blanketter og Lignende; men Andragender om dette eller hint, Breve om Lokalforeningernes indre Forhold, Forslag fra samme, Breve mellem Styrelserne om Organisationsspørgsmaal, Gensidighedskontrakter, de fra Hovedbestyrelsen og Medlemmerne i Aarenes Løb udsendte Cirkulærer og Lignende har han ingen Sinde faaet Tilladelse til at beholde eller sende til Papirmøllen. Thi netop i disse ligger det »historiske« Bevis, paa Grundlag af hvilket man, i Forbindelse med Hovedbestyrelsens Forhandlingsbog og Kopibog, kan skrive noget historisk Foreningen vedrørende. Men alle den Slags Aktstykker har Foreningen ejet, i hvert Fald til H. F. R. blev Formand, og naar derfor disse ikke nu mere findes, saa har H. F. R. tilintetgjort eller tilvendt sig disse. I Hovedbestyrelsens Forhandlingsbog findes disse ikke indført, men selv om saa var, skulde Originalerne være tilstede. Det er ganske rigtig, at H. F. R. har afleveret Forhandlingsprotokollen og *Typ. Tid.* samt Lokalregnskaberne, men derimod ikke, som han paastaar, **Hovedregnskaberne**. Originalerne til disse er altsaa ogsaa med det øvrige gaaet i H. F. R.s Papirmølle.

Det er ikke nogen »Grinagtighed« Hovedbestyrelsen har lavet; men et sørgeligt Bevis paa, hvorledes en Mand kan misbruge sin Stilling.

Det eneste, som H. F. R. mener har haft Værdi for Foreningen, er Hr. S. K. Johansens Breve.

I hans Fortælling om disse Breves Forsvinden fra Vognmandslæsset i Pakken med Organisationshistorien viser han hele sin store Ævne til at gøre alt til Løgn og smutte uden om de Beskyldninger, der rettes mod ham. Men hans Bebrejdelse mod Hr. Hvidtfeldt for at have udvist uforsvarlig Ligegyldighed ved ikke at møde i H. F. R.s Hjem og modtage »de forsvarlig indpakkede« Sager, vil ethvert tænkende Menneske med dobbelt Vægt rette mod H. F. R., thi det ligger dog i Sagens Natur, at man afleverer ikke paa det Sted, hvor de paagældende Sager findes »forsvarlig« indpakkede, men hvor disse skal flyttes hen, hvorfor det havde været H. F. R.s Pligt at sætte sig op paa »Vognmandslæsset« og køre med ud til Hvidtfeldt, for at det dèr kunde blive konstateret, hvad der var i Pakkerne. Saaledes skete det da i hvert Fald, da H. F. R. modtog Foreningens Ejendele. Da mødte den afgaaede Formand og Hovedkasserer her og afleverede i Overværelse af Hovedbestyrelsen bl. a. en Del af de Papirer, som H. F. R. nu har sendt til Papirmøllen. Men naar de nævnte Breve var i en Pakke med »Typografernes Organisationshistorie«, saa kunde vi vel ikke komme paa Sporet efter disse, naar vi erindrer ham om, at han i sin Tid har falbudt et Eksemplar af »Organisationshistorien« paa *Kolding Folkeblad*. Brevene skulde vel ikke tilfældig være i den samme Pakke og mulig ligge der endnu eller være kommen i den eventuelle Købers Besiddelse?

Naar H. F. R. dernæst paastaar, at alle Skrivelser, der har haft »mere end Døgnets Værdi«, er i fulde Ordlyd indført i Hovedbestyrelsens Forhandlingsbog, saa véd H. F. R., at dette ikke er Tilfældet; thi Hovedbestyrelsen vedtog allerede saa tidligt som 25. Nov. 1888 at anskaffe de nødvendige Kopi-Apparater for at undgaa alt dette Dobbelt-Arbejde. Og efter denne Tid findes ikke noget i Forhandlingsbogen ud over et kort Resumé af de vedtagne Beslutninger i Sagerne, hvortil man saa som Bilag skulde finde Brevene i Original og Svarene i Kopibogen. Hvorledes Hr. H. F. R. har ment at burde efterkomme disse Beslutninger er vel nu tilstrækkelig oplyst. Vi skylder imidlertid Sandheden at bekræfte Rigtigheden af H. F. R.s Paastand om, at Hvidtfeldt i de sidste Aar før H. F. R.s Fratrædelse havde faaet og benyttede Kopibogen; men dette var fordi H. F. R. **ikke vilde** og ikke siden Septbr. 1891 havde benyttet denne.

H. F. R. har jo nu i en Aarrække søgt at bilde Medlemmerne ind, at det alene var ham, der ydede et Arbejde inden for Hovedbestyrelsen, hvorfor det nu synes, som om han selv tror det. Han lader i hvert Fald meget forbavset og udbryder: »Hvilken kolossal Usandhed«, da Hovedbestyrelsen har oplyst Medlemmerne om, at »det øvrige organisatoriske og repræsentative Arbejde, d. v. s. Udarbejdelse af Lovforslag, Medlemsbøger, Regnskabsbøger m. v., besørgedes af de øvrige Styrelsesmedlemmer uden Vederlag«, og føjer dernæst til: »For blot at tage et Eksempel: Ikke én af Dhrr. Hovedbestyrelsesmedlemmer kan nævne et eneste Lovforslag, som de har udarbejdet«. Ja, her vil H. F. R. aabenbart hænge sig i »uden Vederlag« og Ordet »én«, eller ogsaa maa hans Hukommelse være gaaet svært tilbage. Men vi skal saa hjælpe lidt paa den; thi Forhandlingsbogen og *Typ.-Tid.* er vi jo enige om hverken er gaaet i Papirmøllen eller tabt fra Vognmandslæsset. Allerede i 89 udarbejdede saaledes Hvidtfeldt og Warberg »Lovforslaget« om Begravelseskassen og foretog de dermed forbundne Beregninger paa Grundlag af Livsforsikringsselskabernes Tabeller. Dernæst udarbejdede Hvidtfeldt og Weiss Medlemsbøgerne og Regnskabsberetningerne og satte dermed Regnskabsvæsenet m. v. i System. De skrev samtidig en Vejledning, som vi senere skal komme tilbage til. Foran Repræsentantmødet fik samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer hver et større Antal gamle Medlemsbøger med hjem og gjorde deraf forskellige Udtegnelser, paa Grundlag af hvilke Hvidtfeldt samarbejdede den paa Roskildemødet forelagte Statistik, hvorefter han udarbejdede Rejsekassens og Arbejdsløshedskassens Love. Alle de øvrige Afsnit var delte mellem Hovedbestyrelsens øvrige Medlemmer paa Repræsentantmødet; de havde som Følge deraf specielt sat sig ind i de paagældende Lovafsnit og stillet en Del af de derhenunder hørende Ændringer. Men hvad gør nu H. F. R. her. Som sædvanlig forsøgte han at bilde Kollegerne ind, at det var ham, der gjorde Arbejdet, hvorfor han stak en Seddel til Hr. S. Enevold Johansen af Middelfart med Opfordring til ham om at stille Forslag paa Repræsentantmødet om at bevilge Formanden 200 Kr. for det store Arbejde. Forslaget fremkom i Udvalget og blev ændret saaledes, at der bevilgedes Hovedbestyrelsen 100 Kr. for »Statistikens Udarbejdelse«. Hvem og hvormange, der havde gjort Arbejdet, bevises deraf, at Hovedbestyrelsen delte Beløbet saaledes, at de 3 Medlemmer af denne og Formanden erholdt hver 15 Kr. og Hvidtfeldt 40. Men det maa være til dette »Vederlag«; H. F. R. sigter, naar han i denne Forbindelse atter møder med sit yndede Udtryk: »Kolossal Usandhed«, ligesom det, som alt antydet, maa være paa samme Maade, han hænger sig i Ordet »én«. Thi som det gik før Repræsentantmødet, er det senere gaaet. Sagerne har været drøftet i Hovedbestyrelsen og er hyppigt overgivet til et Udvalg paa et Par Medlemmer, der da er fremkommet med udarbejdede Forslag. Men alt dette er sket uden andet Vederlag til Hovedbestyrelsens menige Medlemmer end det her anførte, og Hovedbestyrelsen har aldrig erkendt det af H. F. R. oppebaarne »Vederlag« for tilstrækkeligt for det af ham ydede Arbejde. Men efter hans egne Oplysninger er vi glade for, at Foreningen og Medlemmer ikke staar i noget Gældsforhold til ham. Imidlertid har vi set, hvorledes hans Del af Gerningen er blevet varetaget, hvorfor vi ikke har kunnet forsvare at lade det vedblive at gaa saaledes som hidtil. Derfor de foreslaaede Lønningsforhøjelser.

Thi det er ikke »Hokuspokus, Hr. Hvidtfeldt vil have iscenesat under Navn af ‚Registreringsarbejde'« nu; men kun hvad Hovedbestyrelsen *29. Septbr. 1889* har vedtaget skulde gøres. Det hedder nemlig i den før omtalte Vejledning, som skulde og burde findes i enhver Lokalafd.s Regnskabsbog (Eksempl. mangler selvfølgelig ogsaa i H. F. R.s Arkiv), bl. a.: da Medlemsbogen er beregnet paa i Tidens Løb at skulle tjene som statistisk Materiale, hvorved det er muligt at komme til Klarhed over, hvorledes de forskellige Kasser arbejder, hvor meget det enkelte Medlem yder i Bidrag og hvad det derfor nyder i Understøttelse, gælder det om at føre disse nøjagtigt«, og længere henne i samme: »*Hovedbestyrelsen fører nemlig Bog over alle Medlemmer*«. Det har H. F. R. **ikke gjort**, og det er dette Arbejde, der nu skal gøres, om vi skal have Spor af Nytte af hele det Apparat med Regnskabsberetninger, Regnskabsbøger og Medlemsbøger, som er sat i System med Statistiken for Øje, i Bevidsthed om, at man skal vide og ikke stadig være nødte til at slutte sig til disse Ting. At alt dette har været og fremdeles er for H. F. R.s Øjne som en Slibesten, kan jo ikke hverken han eller vi gøre for. Men Lokalformændene og Medlemmerne er ikke saa særlig begejstrede, naar der snart i det ene, snart i det andet Øjemed forlanges Oplysninger om dette eller hint til Brug ved Beregninger; thi deres Arbejde stiger jo i en betydelig Grad, ligesom det stadig medfører betydelige Omkostninger. At Arbejdet har en væsenlig Betydning, turde dog være hævet over al Tvivl; thi det Offenlige vilde ellers ikke ofre Tusinder af Kroner for paa forskellige Omraader at tage Tallene til Hjælp som den Faktor, der er mest talende af alle. For H. F. R.s Vedkommende bliver det forhaabenlig efter ovenstaaende Citat af Cirkulærer kun gammelt Nyt, han nu hører, »at d'Hrr. vil føre Statistik over hvert enkeit Medlems finansielle Forhold«. Det ligger jo ogsaa i Sagens Natur: Det er kun ved at samle Enkelthederne, man faar et helstøbt Billede.

Hovedbestyrelsen kan naturligvis ikke have noget imod, at Medlemmerne yder en Mand Gaver, der har gjort sig fortjent dertil. Men vi er imod, at en Mand skal benytte sin Stilling som Leder for en Forening til stadig at slaa Kapital af denne sin Stilling. En Styrelse kan og bør selvfølgelig gøre en Del Arbejde i Organisationens Tjeneste af Lyst og Interesse for denne, men Organisationerne er nu saa langt fremskredne, at der bør ydes et saadant Vederlag, at en enkelt Mand helt kan stilles tll Raadighed for Organisationen uden at være afhængig af andet end netop Organisationens Arbejde. At Hovedbestyrelsen tidligere har følt, at Organisationen stod i Gæld til H. F. R., mener man at have godtgjort under H. F. R.s Sygdom; thi da bevilgede Hovedbestyrelsen ham dog 100 Kr. efter at han havde modtaget sin fulde Sygehjælp. Uagtet Good-Templar-Organisationen her i Byen ene for H. F. R. ændrede sine Love saaledes, at der kunde udbetales 26 Ugers Understøttelse i Træk, og uagtet han var Medlem af en 100-Mands Forening, saaledes at han tilsammen selv fik frit Hospitalsophold og Familjen oppebar ca. 21 Kr. om Ugen, saa benyttede H. F. R. atter sin Stilling som »syg Formand« til at forsøge at afklappe de enkelte Medlemmer, som selv i de aller fleste Tilfælde var daarligere stillede i økonomisk Henseende.

H. F. R.s Krønike om de modtagne »Dusin Breve« — ud fra hvilke »den ‚lille Mand' bliver synlig i det Hele« og hvorved H. F. R. faar Lejlighed til at forsøge at fastslaa, at »hvor ‚den lille Mand' har forsøgt at trænge sig ind og gøre sin Betydning gældende, der er den stadig mislykket for ham« — kan *den* tro, som vil. Men dog har H. F. R. i tidligere Tid sat stor Pris paa »den lille Mands Betydning«, uden hvilken han overhovedet aldrig var kommet til at staa i Spidsen

Nykøbing M. (12).
1180 Andersen, Søren.
1014 Boesen, Stephan Chr.
161 Fog, Henrik (P).
880 Halse, Paul Chr. (A).
163 Jensen, Salomon.
1123 — Sophus Vald.
955 Larsen, Anton.
1126 Mehlsen, H. P. (A).
656 *Nielsen, M.
930 Poulsen, Poul Jensen.
985 Petersen, P.
162 — M. P. (A).

Næstved (39).
Filial: Præstø.
239 Andersen, Vilhelm.
482 — Sofus Emil.
729 Andreasen, I. Chr. (Præstø).
596 Christensen, Carl Emil.
667 » Chr. Joh.
533 » I. P.
556 » N. P. (P).
983 » P. M.
863 Dideriksen, Chr. P.
995 Duus, M. K.
1109 Ehbrecht, H. G. R.
240 Hansen, Hans.
1035 — Hans Peter.
678 — H. Chr.
234 — Henrik.
412 — Jens.
243 — N. P. Chr.
155 — P. L. (Præstø).
241 Hermansen, Th. A.
1132 Hohn, Chr. T.
242 Høyer, K.
238 Ihlemann, Vilh.
658 Jensen, N. Th.
1178 Kann, Emanuel (S).
534 Kristensen, A. M.
699 Købke, H. P.
943 Larsen, Chr. A. I.
1050 — H. I. G. N.
886 — L. A.
92 Melberg, E.G. (Præstø)
232 Olsen, L.
231 — Otto.
1079 Petersen, Carl V.
926 — H. L.
228 — Regnar (P).
236 Preuss, E.
896 Rasmussen, I. G.
459 Søby, Carl A.
1154 Wollander, F. C. Chr.

Odense (80).
Filial: Bogense.
718 Andersen, A. J.
165 — Julius.
263 — R. C.
1106 Bahnsen, Poul.
1124 Bondesen, P. A.
200 Christensen, C. J.
482 — H. P.
389 Clausen, C. F. (P).
181 — N.
1170 Clemmensen, Anders.
164 Dister, C. J.
176 Eppler, J. E.
933 Frostholm, J. D.
191 Gjernyx, Hans.
542 Güth, Carl.
849 Gutheil, H. J.
1029 Hansen, H. C. M.
166 — Louis.
963 — M. V.
188 — Peter.
600 — R. C. (A).
958 Henriksen, H. F. V.
1018 Herholdt, S. M.
201 Hildebrandt, R. A.
579 Hviid, J. C. C.
172 Ibsen, H. C. J.
739 Jensen, Hans.
169 — Peter.
171 Jeppesen, H. H.
818 Jespersen, M. V.
215 Jørgensen, Ernst.
175 — Ludv.
1171 — N.
1051 Knudsen, K. (Bogense).
561 Korsbang, H. K.
959 Larsen, C. L. M.
183 — Fr. C. G.
1019 Lohmann, G. A.
720 Madsen, Fr. Chr.
189 — L.
294 Marott, E. (Redaktør).
708 Meyer, J. C. G. (A).
543 Nielsen, Ditlev (P).
198 — Gustav.
203 — Hans.
816 — H. P.
179 — H. P. F.
168 — N. Chr.
210 — N. C.
684 Olsen, J. P.
237 — Marinus.
801 — O.
192 Petersen, Anth.
194 * — Chr.
815 — Chr. E.
170 — H. C.
184 — H. S. M.
547 — Jens.
— P. E.
819 — Victor.
196 — Vilh.
180 Poulsen, Ferd.
193 Prøvensen, J. C. V.
185 Rasmussen, Ferd.
167 — H.
540 — H. A. W.
208 — L. D.
1077 — M.
546 — N. Chr.
1181 Scherling, E. J.
174 Schou, L. P.
717 Schwartz, V. M.
367 Spilcker, J. O.
173 Søfeldt, J. Fr.
207 Sørensen, S. H.
206 Tiedje, Alfr. (P).
738 — Carl (P).
551 Welblund, P. V. A.
719 Vennervald, Th. Chr. Fr.
740 Willemsen, T. L. (Bogense).

Randers (31).
Filialer: Hobro og Grenaa.
632 Abrahamsen, J. L.
1086 Andersen, Anders Kr.
996 — Georg (Hobro).
675 Andreasen, A.
672 — N. V.
1046 Augustenborg, A. J.
1043 Bagger, Andreas Chr.
132 Bang, P. H. L.
146 Dahlgaard, M.
1075 Edelberg, Torvald.
139 Hansen, Hans
1032 — Martinus (Hobro).
142 — M. Leopold.
148 — N. H.
986 Hugger, Aug. Chr.
1042 Jacobsen, Rud. S. V.
1139 Jensen, Ant. (Grenaa).
993, Jepsen, Marinus.
502 Jørgensen, Fl.
1088 Laursen, Lauritz (Grenaa).
997 Mikkelsen, P. M. (Hobro).
1039 Nielsen, Ansgar M.
860 Petersen, Fr. Laur. (A) (Hobro).
131 * — J.
894 Randrup, J. Alfr.
1143 Rolin, H. Chr. E. L. (A).
1041 Røgind, Jens.
1089 Selmer, Emmann (Hobro).
1183 Sørensen, N. Møller.
1120 Thygesen, T. P.
1138 Wreschner, Julius.

Ribe (5).
312 Bech, Hans
897 Baes, Charles von.
38 *Jørgensen, Har.
107 Mortensen, Christian.
692 Terkelsen, Redaktør.

Ringkøbing (11).
Filialer: Holstebro og Struer.
1005 Buch, Martin.
1052 Busch, J. P. (Holstebro)
231 Christensen, Ludvig.
119 Christiansen, Otto H.
30 Fjeldsøe, L. E. H.
348 Frederiksen, H. P.
116 *Hansen, Rudolph.
381 Larsen, S. G.
Rasmussen, Holger A.
522 Stampe, Simon.
Thomsen, N. P. (Struer).

Ringsted (23).
Filial: Sorø.
652 Christiansen, H. L.
Christophersen, Chr.
823 Frederiksen, Fr. C.
767 Güth, Viggo B.
1064 Hansen, Fr. Guldager.
— H. Chr.
1045 Jacobsen, J. P.
824 Jensen, H. P.
1107 — Magnus (Sorø).
111 Johansen, S. K.
220 *Kristiansen K.
79 Lindballe, J.
110 Madsen, Fr.
640 Mathiesen, E.
783 Mortensen, G.
96 Nielsen, L. Aug.
1141 Olsen, L. P.
586 Pedersen, M.
585 Pehrson, N. P.
108 Petersen, Lorentz.
755 Røder, Chr. (Sorø) (A).
106 Sørensen, J. A.
1142 Wandborg, N.

Roskilde (14).
571 Andersen, W.
841 Bertelsen, L. (S).
908 *Carlsen, C. E.
1056 Christensen, P. C.
1156 Christiansen, C. C.
98 Hansen, Marius.
934 — P. Chr.
1093 Mogensen, S. P.
1356 Nielsen, Jul. B.
1172 Nielsen, Albert.
975 Olsen, L. F. G.
99 Petersen, H.
952 — E.
573 — H. Chr. Th.

Rudkøbing (5).
9 Jacobsen, C. E.
523 *Lund, Martin.
1031 Madsen, C. M.
957 Pico, C. P. C.
771 Rasmussen, C. A.
494 Rottwith Petersen, C. E. (S).

Rønne (7).
1116 Hansen, Christian N.
Jensen, Gustav Adolf.
1117 Jørgensen Christian.
1115 Nielsen, Hans Peter.
668 * — Niels.
789 Petersen, Fritz.
Smidt, M. M. (P).

Silkeborg (12).
619 Andersen, A. V. (S).
16 Bentzen, J. F. M.
524 Clausen, August (Laven St).
712 *Fasborg J. P.
1164 Gaardsted, Peder Pedersen.
837 Grove, S. C.
838 Grütter, H.
454 Hansen, H. C. E.
1119 Jepsen, Niels (A).
1175 Jensen, Johannes.
14 Petersen, J. L.
775 Thiel, A. E. J.

Skanderborg (7).
726 Andersen, Carl.
11 Jensen, Rud.
112 — Th. O.
Jørgensen, Oluf (P).
612 Larsen, A. B. (P).
Mathiasen, J.
711 *Moosdorf, F. A.

Slagelse (18).
Filial: Korsør.
82 Abrahamsen, P. Will.
58 Anderschou, H. C.
680 *Andersen, F. Vilh.
905 Grevsen, P. Aug. (Korsør) (S).
1053 Hansen, Blankholm A.
655 — J. Adolph.
377 Honoré, H. A.
1092 Jacobsen, Carl Arn.
1091 Jensen, Harald.
86 Jørgensen, J. Ant.
682 — Thomas F.
195 Martens, Ernst E.
89 Olsen, Carl.
91 — Oluf E. (P).
987 Petersen, Svend Alfr.
1074 — Joh. P. (Korsør).
865 — Niels Peter.
968 Rasmussen, Rasm. Chr.

Stubbekøbing (4).
891 Larsen, Jens.
51 *Mørup, Niels.
55 Petersen, H. J.
1140 Spuhr, Wilh. A.

Svendborg (22).
Filial: Ærø.
77 Andersen (Ærøsk.) (P).
557 — Theodor.
665 Bondegaard, A. C. (P).
72 *Ditlefsen, H. P.
821 Findling, Aug. (P) (Marstal).
63 Hansen, Fedder H. H.
64 — Marius.
61 Høgfeldt, Harald.
970 Jacobsen, Jul. Jensen.
65 Jensen, Carl Fred. Vilh.
70 — Søren.
68 Johansen, J. P.
691 Jørgensen, Rasm. Chr.
53 Kristensen, Karl K. E. (S).
602 Lang, Salomon.
69 Madsen, H. Chr.
1162 — Hans Lauritzen (Ærøskøbing).
1137 Nielsen, Johannes.
462 — Rasmus.
59 Petersen, Johan.
850 Rasmussen, Hans Peter
75 — Joh. Evald.

Thisted (8).
45 Aaberg, A. L. M. (P).
42 Behr, Alb.
643 Fostholm, Niels Chr.
828 *Jensen, Marius.
43 Ludvigsen, Jul. G.
1038 Pedersen, Peder Chr.
1087 Petersen, Carl Johan.
1110 Sørensen, Anthon.

Varde (3).
40 *Eickhardt, L.
Fendrick, F.
35 Fick, F.

Viborg (6).
25 Andersen, M. Chr.
1044 *Iversen, Th.
1037 Jensen, F. C. Chr.
1031 Kragelund, Th.
589 Rasmussen, Johs.
710 Schou, K. P. M.

Vejle (21).
1118 Andersen, Anders.
48 Christensen, A. E.
765 Fangel, Peter.
795 Feltendahl, N. G.
23 Frederiksen, Mads.
112 Hansen, Esben
15 — J. Chr.
112 — Theodor.
540 Høyer, J. Chr.
317 Jacobsen, Chr.
568 * — William.
1068 Mebus, Emil.
1058 Nielsen, Henrik.
1166 Petersen, P. K. A. M. A.
1101 — Viggo.
478 Rafaelsen, H. L.
22 Rasmussen, J. A.
630 — R. C.
1160 Sørensen, H. M.
120 — J. P.
928 — N. C.

Rejsende (1).
1181 Lilje, Otto Edvard.

Udmældte (6).
674 Brendstrup, V. V. A. (Varde).
Carlsen, Redaktør (Hjørring).
1013 Christiansen, Hans Peter (Køge).
1020 Henningsen, M. (Kolding).
946 Jensen, Vald. (Holbæk).
396 Søndergaard, P. C. F. (P) (Odense).

Udslettede (5).
888 Hansen, V. A. (Ringsted).
647 Larsen, O. L. (Aalborg).
Lund, Jens (P) (Esbjerg).
956 Olsen, Alb. Siegfred. (Køge).
— Carl (Kolding).

Døde (4).
37 Hansen, J. A. (Aarhus).
17 Henriksen, W. Chr. (Vejle).
626 Kessler, A. Chr. A. (Randers).
1078 Olsen, H. P. (Roskilde).

Foreningen tæller ialt *39 Lokalafdelinger* (i Fjor 42), idet Brønderslev, Præstø og Skive Lokalafd. er nedlagde og underlagt henholdsvis Aalborg, Næstved og Nykøbing M. Der er i Aarets Løb udmældt 6 (i Fjor 6), udslettet 5 (i Fjor 4) og 4 er afgaaede ved Døden (i Fjor 4).
Medlemsantallet er **677** (i Fjor 656). Af disse er 1 Rejsende, 13 Arbejdsløse, 9 Syge, 13 Militære og 26 Principaler.

Kolding, den 19. Juli 1897.

P. HVIDTFELDT.

Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer den 1. Juli 1897.

Lokalafdelingernes Formænd er betegnede med * foran Navnet, Principalerne er tilføjet (P), Syge (S), Arbejdsløse (A), Militære (M).

Aalborg (55).

1112 Andersen, Chr. M.
702 — Edv.
368 — N. P.
984 Andreasen, J. J.
409 Bang, Aug.
500 Bak, M. C.
404 Burmester, Vilh.
873 Carlsen, Jul.
411 Christensen, Alfred.
315 — Carl H.
410 — N. L.
352 — P.
964 Danielsen, M.
961 Drasbek, V. E.
357 Frandsen, Th.
745 Gerdt, J.
704 Giese, Fritz.
402 Gjerum, L. A.
222 Gundersen, M.
1174 Hansen, H. J. J.
1055 — Janus (M).
403 — J. M.
878 — N. A.
904 Jensen, Ch.
— Peder.
822 — Peter.
420 Jepsen, Chr.
747 Jørgensen, Jul.
361 * — N. P.
405 Larsen, A. C.
246 — A. Joh.
360 — Carl S.
407 — L.
353 Lautherborn, A.
358 Lempke, L.
355 Madsen, Th.
839 Møller, J. C. (Brønderslev).
421 — Jens.
1102 — Joh.
1353 Nielsen, G. L. (P).
346 — Bernh.
1108 Olsen, Niord (M).
369 — O. M.
917 — Rud.
903 — Vilh.
Petersen, Em.
135 — M.
351 — S. P.
362 Schwartz, A. (S).

Aarhus (63).

1135 Aagaard, Mads Chr.
460 Andersen, Chr.
811 — Henrik Ejnar.
453 — Th.
Arndt, Mozart.
1134 Christiansen, Nicolaj.
440 — P.
475 Dahl, Hans.
706 Frandsen, Mich. Peter (A).
446 Hald, J.
839 Hansen, Mads (P).
962 — Martin Alfr.
1149 — O. P.
476 — *O. V.
858 — Søren.
480 — Westy.
452 — Victor Thorv.
724 Henriksen, Niels.
444 Holst, P. J.
1066 Hveisel, Lars.
458 Jakobsen, Jakob.
999 Jensen, Chr. Emil.
754 — Harald (Red.).
467 — Jens P. Chr.
434 — J. P. (Red.).
1030 — P. Th.
974 — Victor.
915 Jørgensen, Theodor.
1133 Kiene, Wilh. Heinr.
673 Krüger, Chr.
449 Langmack, Jul.
1136 Lehmann, Chr. (M).
13 Lemos, Vilhelm de (A).
486 Leth, Niels.
1176 Lund, Jens Joh. Chr.
1157 Madsen, J. H. J. S.
967 Mahs, Johs. Fred.
1067 Mikkelsen, Axel M. (M).
429 Møller, Rud.
1371 Nielsen, Alfr. Christ.
457 — A. M.
152 — Emil.
695 — Jens Chr.
1082 Olsen, H. L. T.
922 Pedersen, Martin.
1012 — Peter.
258 Petersen, C. A. Wedege-
901 — Carl Jul. (M).
438 — Marius.
484 — N. C.
1024 — Ole.
209 — P. M. Koustrup-
1177 — Rasmus.
1007 Povlsen, J.
144 Rasmussen, C. A.
1125 — H. Ernst.
375 — L.
428 Schibye, P.
66 Simonsen, Marius.
699 — Valdm.
519 Skou, Hans Madsen.
1076 Stecker, Emil.
437 Sørensen, O.

Assens (7).

1098 Hansen, L.
788 Holm, P. C. A.
390 *Jensen, C. C. W.
365 Kofoed, P. C.
804 Lauritsen, M. J.
366 Lucas, W. P. A.
869 Løfqvist, J. P.

Esbjerg (12).

1090 *Berthelsen, Th.
649 Christensen, Ch. D.
778 — J. J.
971 Hein, C. C.
1100 Hansen, H. F.
866, Jensen, S. Ch.
1122 Møller, Ch. H. F.
269 Petersen, J.
1153 Rosendahl, K.
39 Stæhr, Chr.
715 Strand, Anton (A).
1929 Ørvad, Chr.

Faaborg (9).

72 *Frandsen, Chr. O. (P).
951 Jensen, Jens J.
1021 Knudsen, Ejnar Henning.
1133 Larsen, L. N.
981 Madsen, Hans Marius.
385 Petersen, F. L. R.
780 Nørgaard, P. H.
386 Rasmussen, J.
383 Sørensen, H. M.

Fredericia (11).
Filial: **Middelfart.**

913 *Hammer, Hans.
376 Hansen, J. H. M.
919 — O. J. Chr. (M).
1130 Jensen, Hans Chr.
776 — N.
392 Jørgensen, Joh. J.
1151 Knudsen, Hans Jørgen (Middelfart).
795 Leidecker, F. O.
1152 Pedersen, Peder (M).
1001 Skou, Frederik (M).
1146 Skovgaard, Carl Fr. Chr.

Frederikshavn (2).

661 Hansen, Nic. Høvisch (A).
325 *Heidmann, N.

Herning (3).

958 *Jensen, Marius.
1057 Madsen, Mads Kamp.
576 Rasmussen, P. J.

Helsingør (19).

400 Bünner, H.
641 Bøttcher, F. V.
1085 Donatzky, G.
339 Ejlersen, P.
383 Hansen, F.
570 Henriksen, G.
953 Herlufsen, J. P.
6 Jensen, Oluf.
853 — Otto.
394 *Jørgensen, Carl.
393 Larsen, Chr.
731 — J. P.
1168 Lundberg, S.
318 Nielsen, Carl.
884 Petersen, Emil (M).
538 Rotheisen, Johs.
521 Sørensen, Anthon.
788 — J. F. (M).
972 Vecht, Arnold (M).

Hillerød (17).

335 Andersen, Joh.s.
916 Berendtsen, H. L.
1028 Berg, S. (P).
339 Hansen, Laur.
340 — N.
670 — H. C.
1009 Hanson, J. C. (P).
944 Hammerlund, G.
893 Jørgensen, N. P.
1129 Jensen, Hans.
342 Lund, H.
1097 Nommesen, J. P.
344 Olsen, Edv. G.
345 Pheiffer, Wilh.
685 Petersen, Chr.
1010 *Petersen, M. Chr.
784 Schmidt, J. U. C.

Hjørring (15).

584 Christensen, Chr. P.
322 Glotz, Carl.
931 Gudum, N. P.
328 Jensen, Chr. S.
932 — Carl.
999 Jørgensen, Hermann.
1144 Munch, Peter Thom.
324 Møller, Jens Chr.
976 — Jensen, Peder.
425 Olsson, Ludvig.
614 Peyrath, Johan.
564 *Rask, N. P.
1062 Sørensen, C. C. M.
1063 Thomsen, J. O.
1016 Verwohlt, Ferdinand.

Holbæk (28).
Filial: **Nykøbing S.**

831 Andersen, A. H. (Nykøbing S.).
320 Bigum, Jul.
830 Christensen, H.
1161 — W.
349 Eskildsen, E. (A).
942 Frederiksen, Ludv.
311 Jacobsen, Chr. M. (Nykøb. S.).
314 — J. P.
1008 Jensen, J. S. (Nykøbing S.).
495 Jepsen, J. N.
1158 Kaspersen, Th.
845 Krebs, J.
1096 Larsen, Fr.
681 — P. Chr.
574 Madsen, M. C.
902 — P.
981 Marhauer, C. S.
920 Mortensen, Jul.
721 Mouritzen, O. W.
876 Olsen, G.
846 * — S. M. (P).
679 — W.
1580 Petersen, F. C.
309 — N. Ludv.
408 Poulsen, O.
313 Rasmussen, Chr.
310 Rolsted, N. P.
565 Sundahl, Jul. Chr.

Horsens (20).

205 Andersen, J. P.
1132 Bahnson-Lassen, C. S.
283 Christensen, O. P.
697 Clausen, J.
285 Daugaard, R. P.
287 Hansen, Andr.
786 — S.
1148 — H. P.
727 Hinrichsen, Fred.
807 Jensen, P. M.
581 Kloster, J. A.
1084 Kjeld, C. Sørensen.
292 Larsen, L. P.
293 *Lassen, Th.
877 Laursen, P.
519 Madsen-Skou, H.
806 Mortensen, M. C.
451 Møller-Olsen, O.
592 Petersen, R. C.
1127 Sonnenborg, Chr.

Kalundborg (15).

1167 Andersen, A. C. F.
949 Christensen, Julius.
270 Frandsen, R.
725 Grausen, Carl.
506 Gullberg, C. A.
618 Hansen, Chr.
819 — Vilh.
276 *Holte, Fr. (P).
278 Jensen, Oluf.
1048 Jessen, Holger.
577 Ostenfeldt, Alf.
864 — A. K.
1025 Nielsen, Vald.
939 Ryberg, Chr.
277 Sørensen, P.

Kolding (42).

924 Andersen, P. E.
497 Christiansen, H.
871 Christensen, L.
1179 — H.
1498 Delblanc, H.
514 Føns, R.
498 Groth, F.
855 Hansen, L. V.
797 — B.
380 — H. P.
505 Hvidtfeldt, P.
827 Høgsted, J. H.
1073 Jensen, J.
503 Jørgensen, K. (P).
615 Korsbang, J.
1026 *Knudsen, C. C.
513 — C. F.
499 Lund, P.
888 — A. (A).
850 Lomborg, Fr.
870 Møller, B. (P).
496 Nielsen, N. P.
833 Nendel, E.
1061 Petersen, C.
506 — Th.
517 — W.
493 Rasmussen, H. F.
227 — L.
1081 — P.
898 — Molgjer N.
512 Raben, H. P.
364 Schmidt, S.
491 Sørensen, E. (P).
868 — K. H.
516 Sjodt, H. (P).
507 Schjern, M.
665 Stieper, E.
67 Sonnenborg, C. C. A.
511 Thuesen, Th.
1000 Thorsen, P.
504 Warberg, H. P.
899 Wonsyld, M.

Køge (11).

262 Andersen, A. P. C.
1165 Christensen, Johannes Georg.
264 Frantzen, Johan Peter.
798 Henriksen, Christian Julius.
1155 Hoppe, Peter Christian Daniel.
265 Jensen, Vald. Friguard.
266 * — Louis F. L.
595 Jørgensen, Hans.
749 Madsen, Carl Adolph.
733 Nielsen, Jens Frederik.
935 Rasmussen, Fritz Rasmus.

Maribo (5).

105 Andersen, Martin (P).
216 Henrichsen, H. P.
1169 Lindhardtsen, M.
991 Nielsen, Niels Peter.
217 *Petersen, Henrik.

Nakskov (9).

875 Bendixen, B.
1163 Frederiksen, G. A.
487 *Jensen, J.
1072 Juhl-Larsen, Axel.
766 Kragh, Ludv.
1071 Lystrup, Chr. Ludv.
248 Rydal, Christian.
1111 Schnoor, Carl.
490 Wartenberg, Vilh.

Nyborg (8).

988 Bredahl, Alfred (S).
1049 Fich, Anton Magnus (M).
225 — Carl Genius.
1 Frederiksen, A. Th.
979 *Hansen, Carl Viggo.
636 Jeppesen, Niels Olesen-
223 Kryger, Carl.
1017 Thomsen, Alfred Thomas Henrik.

Nykøbing F. (19).

1159 Andersen, Georg.
653 Frimand, O. F.
279 Gunnarsen, A. B.
218 Hansen, F. U.
235 — H. C.
635 — H. P.
156 — P. Albrecht.
214 Jensen, H. P.
1150 — Ludvig.
992 Jørgensen, L.
1114 Marker, A. P.
588 *Nielsen, Frederik.
1095 — N. K.
652 Olsen, Carl Chr.
768 Petersen, J. C. Leand.
651 — J. Ove.
936 — P. A.
1036 Rasmussen, H. V.
1070 Svendsen, Aug.

or Foreningen — har hjulpet H. F. R. ud over hans Mandatnedlæggelser, efter at han havde gjort en eller anden Fadæse.

For H. F. R. er maaske det hele »Pjank«, »Ordskvalder«, »Kolossale Usandheder«, »Hokuspokus« og hvilke andre smagfulde Udtryk han har saa store Forraad af; men vi føler det som en sørgelig Kendsgerning, at Dansk typ. Foren. i otte Aar har haft en Formand, der føler det som en Glæde at blive stævnet for Organisationens Domstol, der nemt kan gaa til den civile — for at have misbrugt sin Stilling som Foreningens mest betroede Tillidsmand, og som, efter at denne Anklage er rejst mod ham, ikke undser sig ved (i Nr. 28) at foreslaa et aabenbart Attentat paa de Sikkerhedsbestemmelser, der er nedlagt i Foreningens Love mod overilede Skridt fra Medlemmernes og Hovedledelsens Side, idet han foreslaar Bestemmelsen om en kvalificeret Majoritet af 2/3 St ophævet med simpel Stemmeflerhed. Dette vil den nuværende Hovedbestyrelse selvfølgelig aldrig give sit Minde til. Vi ønsker et Repræsentantmøde afholdt, naar de nødvendige forberedende Arbejder er gjorte, men kan dets Afholdelse ikke vinde 2/3 af Medlemmernes Stemmer, saa vil Hovedbestyrelsen selvfølgelig benytte andre Midler end en knyttet Næve i Ansigtet paa Minoriteten.

Kolding, den 19. Juli 1897. HOVEDBESTYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Ordinært Repræsentantskabsmøde

afholdtes Søndag den 11. Juli.

Punkt 1, hvorunder Lærlingespørgsmaalet drøftedes, gav Anledning til en længere Diskussion; da imidlertid kun faa Repræsentanter var mødte, vedtoges det at udsætte Spørgsmaalets endelige Behandling til næste Møde. — 2. Et Medlem, Vilh. N. P. Jensen (Henr. Jensen), havde ved Pladstiltrædelsen undladt at aflevere Arbejdsløshedskortet til Kassereren og paa denne Maade tilegnet sig Understøttelse; idømtes 1 Aars Karantæne. Et andet Medlem, der i Utide havde forladt sin Plads (hos Hornum) under Foregivende af, at Arbejdet var for tungt, og senere (hos Lützhøft) havde givet Anledning til Klage, fordi han gentagende ferierede uden Principalens Samtykke, vedtoges det ikke oftere at anvise Plads fra Foreningens Anvisningskontor. Et Par andre Tarifsager — Sætteres formentlige Krav paa »Svinesteg« — drøftedes. 3. En Bemyndigelse. Paa Styrelsens Vegne anmodede Næstformanden, Gustav Clausen, Repræsentantskabet om at give sit Samtykke til, at Styrelsen gjorde Skridt til at faa lejet et passende Lokale — om muligt Kasino — til Den typografiske Forenings Maskerade. Med Henblik paa den sidst afholdte Maskerade, der var overgaaet alle Forventninger, og i Haabet om en lige saa værdig Gentagelse af Festen næste Aar, gaves Bemyndigelsen. — 4. Eventuelt. Et tidligere Medlem af Ny typografisk Forening havde mældt sig til Optagelse. Optoges uden Indsigelse. — Mødet hævet Kl. 1 1/2.

Kolding Lokalforening

afholdt Lørdag den 10. Juli sin ordinære Generalforsamling paa »Alhambra«, hvor følgende Sager behandledes:

1. Fremlæggelse af Regnskabet for April Kvartal samt Ekstrakassens Regnskab. Godkendtes enstemmigt.

2. Sommerudflugten. Lokalformanden, CARL KNUDSEN, foreslog i Henhold til den tidligere Generalforsamlings Beslutning Nedsættelse af et Udvalg til at arrangere en Sommerudflugt. Forslaget vedtoges og Udvalget valgtes.

3. L. V. HANSEN fremkom derefter med en længere Udtalelse angaaende de paa sidste Generalforsamling fremkomne Uenigheder med Hensyn til Valg af nye Hovedbestyrelses- og Bestyrelsesmedlemmer, og hvorom *Typ.-Tid.* jo ogsaa bringer en Række Skrivelser. Efter at S. SMIDT, NIELSEN, H. P. RABEN og HVIDTFELDT havde udtalt sig angaaende samme Sag, stillede H. P. Raben følgende Resolution:

»Idet Kolding Lokalforening beklager den i den senere Tid i *Typ.-Tid.* førte Diskussion, men samtidig stærkt misbilliger, at L. V. Hansen ved sine anonyme Skriverier har givet Anledning dertil — gaar Generalforsamlingen over til den næste Sag paa Dagsordenen.«

Med en Underændring af P. Hvidtfeldt vedtoges med 9 St. mod 7 saalydende Resolution:

»Idet Kolding Lokalforening beklager den i den senere Tid i *Typ.-Tid.* førte Diskussion angaaende indre Sager, gaar Forsamlingen over til den næste Sag paa Dagsordenen«.

Mødet hævet. CHR. PETERSEN, Sekretær.

Vejle Lokalforening.

Lørdag den 17. Juli afholdtes den ordinære kvartaarlige Generalforsamling. 14 af 21 Medlemmer var mødt.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen, fremlagde April Kvartals Regnskab, af hvilket gaves et kort Uddrag. Til Syge var udredet 36 Kr. 75 Øre, til Rejsende 11 Kr. 50 Øre og i Begravelseshjælp 300 Kr. I Kontingent var indkommet fra ialt 23 Medl. 149 Kr. 40 Øre. Regnskabet balancerede med 521 Kr. 5 Øre. Efter et kort Gennemsyn underskreves og godkendtes Regnskabet.

Derefter førtes en længere Debat om Aflæggelse af Svendeprøver. Forskellige Talere udtalte sig for tvungne Svendeprøver som Betingelse for Optagelse i Dansk typ. Forening, enten Læretiden var 4 eller 5 Aar. Debatten sluttede med at udtale Ønskeligheden af, at et Forslag om en eventuelt Repræsentantmøde.

Man vedtog dernæst for den herværende private Understøttelseskasses Vedkommende at give de udenlandske Rejsende 25 Øre ekstra, saaledes at deres Understøttelse bliver lig de indenlandske Rejsendes. Herefter erholder enhver rejsende Typograf, understøttelsesberettiget eller ikke-understøttelsesberettiget, 1 Kr. 25 Øre.

Et af M. FREDERIKSEN paa forrige Generalforsamling fremsat Forslag om at gøre Lokalformanden kontingentfri stillede Forslagsstilleren paany, og efter nogen Debat vedtoges Forslaget enstemmigt — at regne fra 1. Juli 1897. Til forannævnte private Rejsekasse og Formandsgage vedtog man at paaligne Medlemmerne 10 Øre ekstra om Ugen, hvoraf Formandsgagen først udredes.

Endelig henstillede M. FREDERIKSEN, om man ikke kunde fastsætte et ensartet Bidrag for alle Lokalforeningens Medlemmer til Smede- og Maskinarbejdernes Lock-out. De fleste Medlemmer var allerede engagerede i nævnte Retning (Typografisk Forbunds Medlemmer yder 25 Øre pr. Uge) og de, der ikke var med endnu, erklærede Formanden sig villig til at modtage Bidrag fra.

Efter en Opfordring fra Formanden til Sekretæren om Offenliggørelse i *Typ.-Tid.* af Ovenstaaende sluttede Generalforsamlingen.

J. CHR. HANSEN, Sekretær.

Typografisk Forbund for Vejle,

der nu tæller 14 Medlemmer, afholdt ligeledes Lørdag den 17. Juli ordinær Generalforsamling. Regnskabet for April Kvartal fremlagdes. Deraf fremgik, at Forbundet i Vejle Bank havde indestaaende 35 Kr., nærmest beregnede til Anskaffelse af en Fane. Regnskabet godkendtes. Derefter vedtoges en Lovforandring, gaaende ud paa, at Styrelsen fremtidig kun skulde bestaa af 3 Medl. Man valgte derefter til Formand W. JACOBSEN, til Næstformand (tillige Sekretær) J. CHR. HANSEN og til Kasserer EMIL MEBUS. Til Revisorer valgtes N. C. SØRENSEN og P. K. A. M. A. PETERSEN i Stedet for de Afgaaende A. E. Christensen og Th. Hansen.

Man drøftede og vedtog sluttelig at tiltræde et fra en Aarhuskollega fremsendt Forslag. SEKRETÆREN.

Den typ. Trykkerforening.

Paa Begæring af 17 Medlemmer indkaldes herved til **en ekstraordinær Generalforsamling**, der afholdes **førstk. Onsdag d. 28. ds., Aften Kl. 8 pr.**, i *»Danas Have«, Nørrebrogade 21.*

Dagsorden: 1. Forslag fra 17 Medlemmer ang. et obligatorisk Bidrag til Lock-out'en af 50 Øre pr. Uge. 2. Forslag fra Styrelsen om af Foreningens Kasse at yde et Beløb af 100 Kr. til de Udelukkede. 3. Eventuelle Sager.

Ethvert Medlem opfordres i Betragtning af den vigtige Dagsorden til at møde.

København, d. 20. Juli 1897. STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Tilgangen til Nykøbing paa Falster er foreløbig lukket. Nærmere Underretning i næste Numer.

Til Fasmer! Vor elskværdige Kollega Fasmer bør ikke forgæves søge et eneste kendt Ansigt paa Festaftenen. Løsenet paa Søndag bør være: *Til Fasmer!*

Sommerferie. *Skive Folkeblads* Udgiver MAR. JENSEN har uden Opfordring fra Personalets Side tilstaaet dette hver 8 Dages Ferie.

— Aktieselskabet *Esbjerg Avis* har i denne Sommer, som Begyndelse her i Esbjerg, tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er allerede begyndt.

— Bogtrykker KR. JOHANSEN, Silkeborg, har efter Opfordring tilstaaet sit Personale (3 Typografer og 3 Lærlinge) 4 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— Hr. Bogtrykker J. HENRIKSEN har tilstaaet sit Personale en halv Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

Mindetavlen over Thorvald Nielsen vil paa Søndag være udsat paa hans Grav.

Det skandinaviske Bogtrykkermøde i Stockholm bliver aflyst i *Dansk Bogtrykker-Tidende.* Indtil Anmældelsesfristens Udløb havde der kun tegnet sig — *fire* Deltagere.

Derimod haaber man til det aarlige Bogtrykkermøde den 14. og 15. Avgust i Fredericia at samle nogle flere Medlemmer.

Fotografier fra Sammenkomsten i Næstved kan nu erholdes ved at man enten samlet eller enkeltvis indsender Bestilling til Fotograf ARNHOLTZ, Næstved. Prisen er Kr. 1.75 pr. Stk. og forsendes mod Postforskud. 2 Prøvebilleder vil i nogle Dage henligge til Eftersyn hos DREJER, Nørrevold 44. Ved Bestillingen bedes bemærket, om man ønsker Fotografiet efter Plade Nr. 1 eller 2.

Typograf F. E. Gejsler og Hustru i København fejrer deres Sølvbryllup den 5. Avgust.

Ingen bør blive borte fra Wodroflund paa Søndag.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Den 19. Juli. Fraværende uden a. F.: RABEN.

1. Der afgaves forskellige Meddelelser, hvoraf det fremgik, at det ikke var ualmindeligt, at der udbetales Rejseunderstøttelse forud, hvilket jo til syvende og sidst kommer til at gaa ud over den Rejsende, hvorfor de paagældende Lokalformænd er underrettede om, at Rejseunderstøttelse kun udbetales bagud og kun for det Antal Dage, som er benyttet, ligesom der gøres opmærksom paa, at er der benyttet længere Tid til en Rejse end Rejsetabellerne hjemler, erholdes der dog derfor ikke Betaling for flere Dage end Tabellen antyder. — Det oplystes, at G. Clausen havde modtaget Beregnerens Betænkning, men sendt denne tilbage til Beregneren igen og afæsket ham yderligere Oplysninger.

Andragende fra Nyborg Lokalafdeling om et Laan af 50 Kr. til et gift Medlem, der rejste i Plads til Horsens, bevilgedes paa sædvanlige Betingelser.

3. Fra det Medlem i Hjørring, der var idømt ½ Aars Karantæne, forelaa en længere Redegørelse med Anmodning om Ændring i den vedtagne Beslutning, hvilken ikke kunde tages til Følge. — Fra samme stilledes følgende Spørgsmaal:

I. »Er det i Følge Tarifen lovligt, at Beregningssættere i Ugens Løb samler Rubriker, Petit og lign. sammen, og Søndag Formiddag gaar paa Trykkeriet og lægger det af uden Ekstrabetaling. — Besvares selvfølgelig med Nej.

II. »Er det tilladt Sættere at spadsere Lørdag Eftermiddag eller Mandag Formiddag og arbejde Søndag Formiddag i Stedet, ligeledes uden Ekstrabetaling«. — Nej.

III. »Kan Medlemmer af Dansk typ. Foren. lade sig binde til en Forretning med en kontraktmæssig Opsigelsesfrist af 3 Maaneder, saa Vedkommende er forhindret i at kunne deltage i eventuelle Strejker indenfor et Tidsrum af 3 Maaneder«. — Det er der Intet til Hinder for, da »Overenskomsten« for mange Byers Vedkommende skal opsiges med 3 Maaneders Varsel.

IV. Er det tilladt et Medlem af Dansk typ. Foren. at anvende Søndagen til at trykke Visitkort ell. lign., naar det er til eget Forbrug? — Det maa Vedkommende afgøre med Principalen.

5. Svaret til H. F. R. vedtoges enstemmigt. Det findes andet Steds i Bladet.

En Typograffest

bliver Festen paa »Wodroflund«, idet Billetterne udelukkende er solgt til Kolleger. Alt Regnskab vedrørende Billetsalget bedes — saa vidt muligt — opgjort senest Søndag Form. paa Wodroflund, Kl. 11—1½, ligesom alle uafsatte reserverede Pladser bedes tilbagesendt *snarest.*

FASMER.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Den af mig i Dag foretagne Optælling af de i Anledning af Fællesstyrelses- og Redaktørvalget afgivne Stemmesedler har givet følgende Resultat:

Til Fællesstyrelsesvalget er afgivet ialt 476 Stemmer; 5 Stemmesedler var blanke. Til Formand er Hr. VICTOR PETERSEN (København) genvalgt med 464 St.; til Hovedkasserer Hr. ULRIK PETERSEN (Kolding) med 468 St. Til Revisorer er valgt d'Hrr. ADOLF MADSEN (Køge) med 453 St. og A. P. C. ANDERSEN (Køge) med 446 St. Til Revisorsuppleant Hr. GHR. HENRIKSEN (Køge) valgt med 445 St.

Til Redaktørvalget er afgivet ialt 469 Stemmesedler; deraf var 11 blanke og 1 ugyldig. Hr. GUSTAV CLAUSEN er genvalgt med 457 St.

København, den 19. Juli 1897.

P. F. V.:
LAUR. JENSEN,
Næstformand.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Under Formandens Fraværelse, fra 25. Juli til 1. Avgust, bedes alle Henvendelser vedrørende Den typ. Forening ske til Næstformanden Hr. Gustav Clausen, træffes i Reglen daglig fra Kl. 12—1½ paa sin Bopæl, Webersgade 4, St. Ø.

Ny Medlemmer: Bogtrykker Frederik Christian Christensen, udlært ⅕ 1868 hos I. Cohen (tidl. Medlem). Trykker Emil Henriksen, udl. 17/4 97 hos Henriksen (arb. s. St.). Trykker Hans Chr. Andersen, udl. 6/1 97 hos Friedlænder (arb. s. St.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Kontoret er **aabent paa Søndag fra 8½—10½.**.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 21. Juni 97: Nogle Arbejdere hos Thiele (4. B.) 3.00, Hohlenbergs Bogtr. (2. B.) 2.00, Schultz (4. og 5. B.) 7.45, Hillerød Lokalf. (5. B.) 5.20, Hohlenbergs Bogtr. (3. B.) 2.00, S. L. Møller 4.00, Soc.-Dem. (2 B.) 5.00, Bording (mandl. 2.15, kvindel. 0.90, 5. B.) 3.05, Qvist (5 Nye, 5. B.) 1.60, J. Jørgensen & Co. (5. B.) 0.75, Nationaltidende (6. B.) 1.25, Rom (5. B.) 1.55, Luno, 8 Gamle, alle Ny (5. B), 3.75, Fra N. Cohens Bogtr. (Jul. H., Peter og H. C.) 1.00, Nogle Arb. hos Thiele (5. B.) 3.75, O. C. Olsen 0.60, A. H. (Carl Lund) 0.50, Laur. Madsen 1.00 — ialt Kr. 47.45, med det tidl. indk. Kr. 550.93, ialt Kr. 598.38.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Ekstra-Kasseeftersyn.

Ved et i Dag hos Hr. Kasserer Bergenholz foretagen Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdning:

I Hjælpekasserne:

Den mandlige Afdeling	47,307	Kr. 72 Øre
Den kvindelige do.	908	» 44 »
	Ialt 48,216	Kr. 16 Øre
I Den typ. Forening	15,852	Kr. 04 Øre

Den 15. Juli 1897.

For Typografernes Hjælpekasser:
NIELS LARSEN. JOHAN MØLLER.

For Den typ. Forening:
H. JESSEN. FR. LUND.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

15. Juil: *Slagelse.* 17. Juli: *Køge.* 19. Juli: *Ringkøbing, Roskilde, Nakskov, Esbjerg, Ærederikshavn* og *Vejle.*

Kolding, den 20. Juli 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aarhus, Charles Nicolai Jensen (udl. efter 5 Aars Lære i Demokr.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som fjerde Bidrag modtaget: Aamodt 0.75, Aller 0.50, Bagge 0.50, Bording 0.75, Birch 0.50, I. Cohen 0.75, Eksprestr. 1.60, Græbe 1.00, Hoffensberg (mandlige og kvindelige) 3.70, Axel Holm 0.50, L. Jørgensen 0.25, Hannover 0.75, Keller 0.50, Lazarus 0.75, Luno 1.50, Laur. Madsen 1.00, Mayland 0.25, Nielsen & Lydiche 2.00, O. C. Olsen 2.25, Qvist 0.25, Rom 1.00, Schønberg & Co. 0.25, Schultz 2.25, Sivertsen 2.00, Thiele 2.60, Trier 1.00, Truelsen 0.75, Valentin & Lund 0.50 — tlls. Kr. 30.40; med det tidl. indkomne Kr. 113.65.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Ansøgninger om Fribolig, som ønskes fremlagte paa den forestaaende Generalforsamling, maa være indgivne til Styrelsen inden Udgangen af Juli Maaned. Mand og Hustrus Daabsattest vedlægges.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Tidsvilde. Start Nørrebros Runddel Kl. 6. Køref. R. Andersen og F. Nielsen. Kl. 9 Tur til Søllerød og Ørholm. Start Trianglen.

Husk unge Peter Fasmers Jubilæumsfest

En Trykker,

fri for Militærtjeneste, som er øvet i saavel Avis- som Akcidenstrykning og godt kendt med Pasning af Gasmotor, søger Plads i Løbet af 14 Dage. Vedkommende kan, om ønskes, deltage i Avissætning. Billet mrkt. »190« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Nogle gode brugte Skrifter

(fransk Højde) samt nogle **Blystege** og **Kvadrater** m. m. (**Skibe** og **Vinkelhager**) ønskes til Købs af Bogbinder JUL. GULDBRANDSEN, *Ordrup pr. Charlottenlund.*

En dygtig og paalidelig Trykker,

kendt med *Illustrationsarbejde* samt *Farvetryk,* kan fra *medio Avgust* faa fast Ansættelse. 3 Mdrs. Kontrakt samt god Løn.

Aktieselskabet
I. Cohens Bogtrykkerier,
Tordenskjoldsgade 16.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 30
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 30. Juli 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sammenslutningen paany.

Læge Beregninger.

Snart vil Resultatet af Beregnerens Arbejde med Hensyn til Begravelseskassen foreligge og samtidig dermed det fra Sygekasseinspektørens Side rejste Tvivlsspørgsmaal angaaende Lægehonoraret være oplyst, og det kan derfor have sin Interesse forinden disse to Avtoriteters Kendelse foreligger — og i Samklang med de af os allerede bragte tabellariske Oplysninger angaaende Arbejdsløsheds- og Rejsekassen — at undersøge dels hvorledes Syge- og Begravelseskassernes Virksomhed indenfor de to Organisationer, hvis Medlemmer forhaabenlig har den klareste Opfattelse af Nytten og Gavnligheden af Samarbejde paa alle Omraader, har været hidtil, og dels, hvorledes Virksomhedens Udfald vil blive med de ved Sammenslutningens Realisation fastsatte Ydelser og Nydelser.

Vi tager Aarene for 1891—96 inkl. og anfører derfor først, hvorledes den finansielle Virksomheds Fluktuation for Syge- og Begravelseskassen i København har været. Regnskabet for disse Aar ser da saaledes ud:

Typografernes Hjælpekasser.

Sygekassen i 1891—96.

Aar	Alm. Afdeling		Forh. Afdeling		Lægehjælp		Andre		Ialt for begge Afdelinger		
	Medlems-Indtægt	Medlems-Udgift	Medlems-Indtægt	Medlems-Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægter	Udgifter	Indtægt	Udgift	Ballance
1891	4,097.45	4,301.45	2.280.00	3,164.00	180.35	451.00	154 00	»	6,711.80	7,916.45	÷ 1,204.65
1892	5,540.99	4,186.43	2,820.70	2,008.16	285.13	1,239.00	165.50	600.00[1]	8,812.32	8,033.59	+ 778.73
1893[2]	5,486.55	4,685.94	2,698.70	2,375.18	465.20	1,615.50	1,141.09[3]	603.12	9,791.54	9,279.74	+ 511.80
1894	6,741.65	5,154.38	2,876.95	1,803.44	558.14	1,985.25	465.08	1,269.06	10,641.82	10,212.13	+ 429.69
1895	7,209.00	3,653.96	2,971.10	1,690.03	63.90	1,901.25	876.13	1,035.71	11,120.13	8,280.95	+ 2,839.18
1896	8,389.30	4,643.00	3,346.65	2,447.23	56.70	1,965.75	635.33	1,067.72	12,427.98	10,123.70	+ 2,304.28
	37,464.94	26,625.16	16,994.10	13,488.04	1,609.42	9,157.75	3,437.13	4,575.61	59,505.59	53,846.56	+ 5,659 03

Begravelseskassen i 1891—96.

Aar	Medlems-Indtægt	Medlems-Udgift	Ballance	Andre		Ballance	Ialt		
				Indtægter	Udgifter		Indtægt	Udgift	Ballance
1891	1,173.05	1,240.00	÷ 66.95	»	»	»	1,173.05	1,240.00	÷ 66.95
1892	1,627.87	1,480.00	+ 147.87	»	»	»	1,627.87	1,480.00	+ 147.87
1893	1,667.43	2,292.27	÷ 624.84	944.83	522.91	+ 421.92	2,612.26	2,815.18	÷ 202.92
1894	1,984.35	960.00	+ 1,024.35	438.87	568.43	÷ 129.56	2,423.22	1,528.43	+ 894.79
1895	2,143.25	680.00	+ 1,463.25	1,430.30	427.79	+ 1,002.51	3,573.55	1,107.79	+ 2,465.76
1896	2,400.80	1,462.00	+ 938.80	614.51	379.03	+ 235.48	3,015.31	1,841.03	+ 1,174.28
	10,996.75	8,114.27	+ 2,882.48	3.428.51	1,898.16	+ 1,530.35	14,425.26	10,012.43	+ 4,412.83

[1] Tilskud til Pensionskassen i Henh. til Lovene. [2] Kasserne begynder dette Aar med selvstændigt Regnskab og den alm. Afdeling med 4,000 Kr., den forh. Afdeling med 1,000 Kr., Begravelseskassen med 13,000 Kr. som Kassebeholdning. [3] Deraf 474 Kr. i honorable Bidrag.

Da Pladsen i Tabellen for Sygekassen ikke har tilladt os at anføre Ballancen i de forskellige Afdelinger, noterer vi her, at i de seks Aar har den almindelige Afdeling haft et Overskud af 10,839 Kr. 78 Øre, den forhøjede Afdeling et Overskud af 3,506 Kr. 6 Øre paa de reelle Medlemsindtægter, og at Lægehjælp og Andre Indtægter og Udgifter ballancerer med et *Underskud* af henholdsvis 7,548 Kr. 33 Øre og 1,138 Kr. 48 Øre.

Trods et Underskud i begge Sygekassens Afdelinger i 1891 viser dog den stadig voksende Medlemsindtægt — der særlig tager Fart, da Sammenslutningens mere intime Karakter mellem den faglige Organisation og Hjælpekasserne afføder Valget af Fælleskasserer, hvorved den nødvendige Kontrol med de nye Medlemmer og derigennem den behørige Overholdelse af Gensidighedsbestemmelserne kan finde Sted — et samlet finansielt Overskud paa de seks Aar af 5,659 Kr. 3 Øre. Og i Begravelseskassen for Medlemsindtægten og -udgiften et Overskud af 2,882 Kr. 48 Øre og, med andre Indtægter og Udgifter medregnet, en samlet Overskuds-Ballance af 4,412 Kr. 83 Øre.

For Dansk typ. Forenings Syge- og Begravelseskasse, overfor hvilke vi ikke kan regne med andre Indtægter og Udgifter, da disse, under den stedfindende Fællesvirksomhed af de forskellige Afdelinger, gaar i én Kasse, og ogsaa er ganske ubetydelige, ser Forholdet saaledes ud:

Dansk typ. Forening.

Syge- og Begravelseskassen 1891—96.

Aar	Sygekassen			Begravelseskassen		
	Medl.-Indtægt	Medl.-Udgift	Ballance	Medl.-Indtægt	Medl.-Udgift	Ballance
1891	2,861,05	3,604.70	÷ 743.65	2,848.90	800.00	+ 2,048.90
1892	2,543.02	3,728.75	÷1,185.73	2,816.75	600.00	+ 2,216.75
1893	2,278.58	3,678.50	÷1,399.92	2,839.70	2,010.00	+ 829.70
1894	2,944.78	4,756.18	÷1,811.40	2,940.20	1,400.00	+ 1,540.20
1895	2,916.67	4,980.71	÷2,064,04	2,918.50	500.00	+ 2,418.50
1896	3,129.02	5,051.40	÷1,922.38	3,130.70	1,200.00	+ 1,930.70
	16,673.12	25,800.24	÷9,127.12	17,494.75	6,510.00	+10,984.75

Man vil af denne Tabel se, at den reelle Medlemsindtægt og -udgift i Sygekassen, som tidligere paa anden Maade paavist i Aarenes Løb har slugt en betydelig Del af det til den nødvendige Ballance paa de andre Formaal fastsatte Kontingent, og at, hvis Begravelseskassen ikke gennem sin særlige Fundering var sikret derimod, næsten hele dennes Overskud vilde gaa med til Dækning af Sygekassens Underskud. Det i Dansk typografisk Forenings Sygekasse paa de 6 Aars Virksomhed opstaaende Underskud (Kr. 9,127.12) staar i Forhold til det til denne Kasse svarede Mindre-Kontingent paa nogenlunde samme Linje som det i Københavns Typografers Sygekasse i samme Aarrække tilvejebragte Overskud paa Medlemsindtægten og -Udgiften (Kr. 14,345.84), hvoraf man kan udlede, at de to Kasser vilde have svaret sig med omtrent samme Kontingent.

Efter dette Billede af den hidtil eksisterende partielle Virksomhed paa Sygekasseomraadet, der kan danne Pendant til det af os tidligere besvarede Spørgsmaal: »Hvad koster Arbejdsløsheden os?«, idet det til Syge-Understøttelser og Lægehjælp viser paa nævnte Aarrække en samlet Udgift af *75,071 Kr. 19 Øre* og en Begravelseshjælp af *14,624 Kr. 27 Øre*, vil det være formaalstjenligt at se, hvorledes en Sammenslutning tager sig ud, tænkt realiseret og trædende i Kraft 1. Januar for seks Aar siden og med de stedfundne Udgifter suppleret med de forøgede Byrder, som Erhværvelsen af Statsanerkendelsen for Sygekassens Vedkommende og det for København fordoblede Kontingent til Begravelseskassen vil medføre.

Man forudsætter ligeledes disse Kasser funderet med en Kassebeholdning, som den, der ved en eventuel nu stedfindende Sammenslutning sikkert vil blive dem legeret, nemlig til Sygekassen 15,000 Kr. og til Begravelseskassen 30,000 Kr., idet Sygekassen i København allerede 1. Januar d. A. raader over en Sum af over 11,000 Kr. og Begravelseskassen af 17,331 Kr. 91 Øre, medens Dansk typ. Forenings Begravelseskasses samme Tidspunkt noterer som Beholdning 11,877 Kr. 54 Øre. Foreningens Part til Sygekassebeholdningen skal udredes af den for de nu samlede Kasser tilstedeværende Fællesbeholdning.

Altsaa, med 20 Øres Kontingent, Statstilskud, Kapital-Renter og med en paaregnet Medlems-Merudgift af $^1/_7$ af den stedfundne samt et i Forhold til Lægeomkostningerne i København fordoblet Honorar, vil en saadan Oversigt for hvert af de forløbne Aar og beregnet med det Gennemsnits-Medlemsantal, som Foreningerne har haft, se saaledes ud:

Fælles Sygekasse.

Aar	Gennemsn. Medlems-Antal	Medlems-Indtægt	Statstilskud 2 Kr. pr. Medl.	Statstilskud $^1/_5$ af Medlems-Indt.	Renter	Ialt	Medlems-Udgift	Paaregnet Merudgift $^1/_7$	Lægehonorar	Administration	Ialt	Ballance
1891	960	9,984.00	1,920.00	1,996.80	525.00	14,425.80	10,015.48	1,430.78	902.00	1,000.00	13,348.26	+ 1,077.54
1892	1025	10,660.00	2,050.00	2,132.00	525.00	15,367.00	9,033.95	1,290.56	2,478.00	1,000.00	13,802.51	+ 1,564.49
1893	964	10,025.60	1,928.00	2,005.12	525.00	14,483.72	9,947.90	1,421.13	3,231.00	1,000.00	15,600.03	÷ 1,116.31
1894	1195	12,428.00	2,390.00	2,485.60	525.00	17,828.60	11,112.85	1,587.55	3,970.50	1,000.00	17,670.90	+ 1,157.70
1895	1230	12,792.00	2,460.00	2,558.40	525.00	18,335.40	9,761.36	1,394.48	3.802.50	1,000.00	15,958.34	+ 2,377.06
1896	1376	14,310.40	2,752.00	2,862.08	525.00	20,449.48	11,325.89	1,617.98	3,931.50	1,000.00	17,875.37	+ 2,574.11
	6750	70,200.00	13,500.00	14,040.00	3,150.00	100,890.00	61,197.43	8,742.48	18,315.50	6,000.00	94,255.41	+ 6,634.59

Fælles Begravelseskasse.

Aar	Medlems-Indtægt	Renter	Ialt	Medlems-Udgift	Paaregnet Merudgift $^1/_2$	Administration	Ialt	Ballance
1891	4,992.00	1,050.00	6,042.00	2,040.00	1,020.00	500.00	3,560.00	+ 2,482.00
1892	5,325.00	1,050.00	6,375.00	2,080.00	1,040.00	500.00	3,620.00	+ 2,755.00
1893	5,012.80	1,050.00	6,062.80	4,302.27	2,151.14	500.00	6,953.41	÷ 890.61
1894	6,214.00	1,050.00	7.264.00	2,360.00	1,180.00	500.00	4,040.00	+ 3,224.00
1895	6,396.00	1,050.00	7,446.00	1,380.00	690.00	500.00	2,570.00	+ 4,876.00
1896	7,155.20	1,050.00	8,205.20	2,662.00	1,331.00	500.00	4,493.00	+ 3,712.20
	35,095.00	6,300.00	41,395.00	14,824.27	7,412.14	3,000.00	25,236.41	+ 16,158.59

Man vil af dette se, at selv med det Faatal af Medlemmer, som de første Aar maa regne med og den i Forhold hertil ekstraordinære Sygeunderstøttelse, som Kassen maa udbetale i 1893 og 94, og med en stereotyp Bibeholdelse gennem Aarrækken af den samme Renteindtægt, viser dog Fællesvirksomheden for de seks Aar et reelt Overskud af *6,634 Kr. 59 Øre*, idet Underskudet for 1893 kun udgør 1,116 Kr. 31 Øre mod et Overskud i de fem andre Aar af tilsammen 7,750 Kr. 90 Øre. Begravelseskassen vilde paa samme Maade ved en samlet Virksomhed have henlagt — trods det ogsaa for denne Kasse særlig uheldige 1893 — et samlet Overskud af *16,158 Kr. 59 Øre*, hvad der atter vil sige, at var den nu foreslaaede Sammenslutning mellem de to Organisationer traadt i Kraft 1891 med den her stipulerede Kassebeholdning, vilde Sygekassen kunne notere en Kassebeholdning af *21,634 Kr. 59 Øre* og Begravelseskassen som saadan *46,158 Kr. 59 Øre.*

Betryggelsen og Fordelen ved en Sammenslutning er iøjnefaldende for Enhver, der *vil* se, men det er da af den Grund heller ikke fra *nogen* Side med Alvor modsagt. Og ovenstaaende Tabel tror vi danner et saa sikkert Fundament for al menneskelig Beregning, denne Sag vedrørende, at der antagelig ikke vil kunne sættes en Finger, hvor noget Usolidt kan forrykke Tiltroen paa Formaalstjenligheden af Sammenslutning.

Vort Organ!

Ved at læse de sidste Numre af *Typ.-Tid.* er jeg uvilkaarligt kommen til at tænke paa, om det kan passe, at Bladet er »Organ for de typografiske Arbejderes Interesser«. Det forekommer mig, at man af et Fagblad kunde fordre, at det indeholdt oplysende Artikler, Meddelelser fra Udlandet om Arbejdsforholdene og iøvrigt alt, hvad der kunde have Interesse for Faget; men gør vort Blad det? Jeg synes det ikke og tror, at der er mange Kolleger Landet over der har samme Mening. Mon det ligger i Typografernes Interesser at se Kolleger »holde Storvask« i Fagbladet og slaa om sig med Udtryk som »Frækhed«, »Ordskvalder« og lignende Smagløsheder? Jeg tror det ikke, og jeg tror heller ikke at det vil vare længe inden Medlemmerne i Provinserne vil fordre, at *Typ.-Tid.* bliver behandlet paa en bedre Maade.

Hvad har vi et Redaktionsudvalg til? Ja, jeg mener det maa være til for at Bladet kan blive skaanet for altfor voldsomme Udtryk og for at være Scenen for private Opgør. Man skulde ogsaa synes, at der var Grænser for, hvad Udvalget turde byde Medlemmerne, men efter de sidste Kolding-Artikler mener jeg, at man kan vente alt, hvad grovt og usømmeligt er, i vort Blad.

I sidste Numer af *Typ.-Tid.* finder jeg en Meddelelse om, at *Skive Folkeblads* Personale har faaet tilstaaet Ferie. Det kan jo være meget rart, men hvad vedkommer det os, at Folk, der har modarbejdet vore Fællesinteresser (hele Personalet, der staar der nu, svigtede nemlig da Overenskomsten blev forelagt i 1895) bliver belønnet med Ferie. Jeg synes det var bedst at vi holdt os paa Afstand fra disse Folk og ikke lod dem benytte vort Blad.

Skulde disse Linjer kunne hjælpe til, at *Typ.-Tid.* i Fremtiden tog sig mere af det Faglige og lod det Personlige blive ude, er jeg vis paa, at det vilde glæde Mange og ikke mindst Undertegnede.

Horsens, den 25. Juli 1897. P. L.

Da vi er saa temmelig enige med den ærede Indsender i hans Betragtninger, er det os en kær Pligt at bede vore hidtilværende og fremtidige Medarbejdere at tage hans Henstilling under alvorlig Overvejelse.

RED.-UDV. F. PROV.

Mindetavlen over Thorvald Nielsen

blev i Søndags — 4-Aarsdagen efter hans Død — udsat paa hans Grav. Tavlen, der er af snehvid Marmor, hviler paa en blaalig Marmorsokkel, og en sort Ramme omslutter følgende Inskription:

TYPOGRAF

THORVALD NIELSEN

* 31. JULI 1859, † 31. JULI 1893.

Kær som Menneske,
trofast som Kamerat.

Erkendtlige Kolleger satte dette Minde.

Over Inskriptionen bøjer sig en Gren af Vedbendblade og foroven paa Tavlen sidder en Due. Tavlen gør Hr. Stenhugger S. P. NIELSEN, Østerbrogade 2, der har udført den, al Ære ved sit simple og dog smukke Udseende, som passer saa godt til vor afdøde Kollegas egen noble Karakter, saa at sikkert alle Bidragyderne med Tilfredshed vil kunne overdrage Mindetavlen til hans gamle Moder, fra hvem de uden Tvivl vil faa mangen en stille, men ikke derfor mindre velment Tak. Alt i Alt gør denne lille Opmærksomhed imod en afdød Kamerat Giverne Ære og viser dog i hvert Fald i dette Tilfælde, at det gamle Ord ikke altid passer, som siger: »Ude af Øje, ude af Sind«.

Til Rettesnor for de Kolleger, der vil besøge Graven og ikke véd, hvor den er, meddeles, at den ligger lidt Syd for det *gamle* Kapel, paa *Afdeling V, Litra 15* og har *Nr. 8*, men forøvrigt vil Kirkegaardsbetjenten kunne vise Enhver Graven, naar ovenstaaende Mærker opgives ham.

— — —

Vi har modtaget følgende fra Thorvald Nielsens Paarørende:

Tillad mig gennem den ærede *Typ.-Tid.* at rette en hjærtelig Tak til min kære afdøde Svoger Thorvald Nielsens Kolleger paa hans dybtrørte gamle Moders, Søsters, Broders og egne Vegne for det smukke Minde, vi i Gaar fandt paa hans Grav, og som det skal være os en kær Pligt at værne om.

De hjærtelige Ord, der medfulgte Gaven, saa vel som den Venlighed, der stadig vises vor gamle Moder af *hans* Kamerater, er hende til stor Trøst i hendes Sorg og Savn, og da det ikke er os muligt at bringe vor Tak til hver Enkelt, som har haft den smukke Tanke og ved deres Bidrag har beredt os den store Glæde, beder vi dem Alle herigennem modtage vor inderligste Tak.

Hjærtelig Tak Allesammen!

København, den 26. Juli 1897. Med Højagtelse
C. KNUDSEN.

Kontrakter.

Jeg læste forleden i vort Blad en Annonce, indeholdende et Tilbud om fast Plads for en dygtig Trykker; der fremhævedes særlig, at Pladsen var baseret paa en tre Maaneders Kontrakt. Det kan selvfølgelig ved første Øjekast synes meget rart med en saadan Plads, hvis Varighed kontraktmæssig garanteres, men dersom de paagældende Kolleger tænkte over, i hvor høj Grad de ved et saadant Arrangement skader sig selv og deres Kolleger, vilde de sandsynligvis foretrække den faste Plads uden Kontrakt og nøjes med den almindelige tarifmæssige Opsigelsesfrist.

Naar en Kollega har modtaget en saadan Plads, maa han, selv om han senere bliver misfornøjet, alligevel beholde den; thi da han har de tre Maaneders Opsigelse, kan han ikke modtage Tilbud om anden Plads, selv om denne maatte tilbyde nok saa store Fordele for ham, da vedkommende Firma næppe vil kunne vente i tre Maaneder med at besætte en Plads, der paa en eller anden Maade bliver ledig. Den »fordelagtige« Kontrakt bliver da en Klods om Benet paa den Arbejder, der har været uklog nok til ikke at indse det farlige ved at binde sig længere end højst nødvendigt.

Ulige mere skadeligt bliver Kontraktforholdet dog i Tilfælde af en Konflikt mellem Arbejdskøbere og Arbejdere; thi i et saadant Tilfælde bliver den ved Kontrakten stavnsbundne Arbejder et viljeløst Redskab i Principalens Haand og han bliver ude af Stand til at gøre fælles Sag med sine Kamerater, ja kommer tværtimod til at modarbejde deres og dermed ogsaa sine egne Interesser. Eller lad os sætte, at der foretages en Lock-out af Arbejdskøberne af samme Art som den, Fabrikanterne i Jærnindustrien har iværksat, saa nødsages en saadan Arbejder til at blive sin Principals lydige Haandlanger ved at skulle arbejde sammen med det Bundfald, der ved enhver Kamp svømmer ovenpaa og optræder paa Arenaen som de foragtelige »Hædersmænd«, de er.

Derfor siger jeg: *bort med Kontrakterne;* thi kun derved kan vi til enhver Tid selv bestemme, til hvilken Pris og til hvem vi vil sælge vor Arbejdskraft. SUFFLEUR.

Nær og fjærn.

Tilgangen til Nykøbing, Falster, er atter aabnet, idet den forrige Torsdag der pludseligt udbrudte Konflikt, som efter Meddelelse til os hvilede paa et af Redaktøren af *Nykøbing Dagblad* anstillet Forsøg paa Indførelsen af et Arbejdsreglement, atter ophørte efter et Forløb af 2—3 Timer. Svendene optog Arbejdet, da Aktieselskabets Formand og Redaktør havde underskrevet følgende af Personalet stillede Fordringer:

1) Intet Arbejdsreglement.

2) 2 Kr.s Lønforhøjelse.

3) Faktoren antager og afskediger Folk (hvad Redaktøren hidtil havde besørget).

4) Forsvarlig Istandsættelse af Lokalet.

Lønforhøjelsen skal dog først træde i Kraft fra Oktober.

Den typ. Trykkerforening vedtog i Onsdags Aftes ved en talrigt besøgt ekstraordinær Generalforsamling *enstemmig* nedenstaaende af Styrelsen stillede Resolution:

Generalforsamlingen beslutter

at opfordre ethvert Medlem, der ikke som Dobbeltmedlem yder til Lock-out'en gennem Den typ. Forening, til frivilligt at yde et Beløb af 50 Øre ugenlig til de Udelukkede,

at yde et Beløb af Foreningens Kasse, stort 100 Kr., til de Udelukkede samt

at opfordre Styrelsen til at undersøge Betingelserne for samt arbejde hen til Den typ. Trykkerforenings Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger.

Referat følger i næste Numer.

Den femte skandinaviske Arbejderkongres, til hvilken Den typ. Forening havde delegeret VICTOR PETERSEN, afholdtes i Stockholm i Dagene fra den 19.—21. Juli inklusive. Kongressen var overordenlig talrigt besøgt, idet ikke mindre end 174 Delegerede var valgt, heraf repræsenterede 101 Delegerede svenske Foreninger. Efter at Kongressen havde konstitueret sig, godkendtes samtlige Mandater. Derpaa aflagdes Rapporter fra de tre Lande og man gik derefter over til at vælge Udvalg til at behandle de forskellige Spørgsmaal og foreslaa Resolutioner, førend de behandledes in plenum. Kongressen sluttede sine Møder Onsdag den 21. Juli, efter at have vedtaget, at den næste Kongres skal afholdes i København i 1900.

I et følgende Nummer vil der blive aflagt udførlig Beretning.

Gensidighedskonferencen mellem den svenske Forbundsstyrelse og Fællesstyrelsens Repræsentant, VICTOR PETERSEN, fandt Sted Torsdag Aften den 22. Juli. Efter en meget lang og indgaaende Forhand-

ling stilledes en Resolution, som anbefaler Gensidighed for Reservefondens Vedkommende og som tillige udtaler en eventuel Realisation af Forslag for Rejsekassens Vedkommende, som kan tilfredsstille Danmark og Norge.

Resolutionen vil nu blive forelagt Danmarks og Norges Styrelser.

Sommerferie. Bogtrykker TH. THRUE i Aarhus har som sædvanlig tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Aktieselskabet *Fredericia Dagblad* har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Redaktøren og Udgiveren af *Faaborg Avis* (N. J. PETERSEN) har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— *Hobro Avis'* Personale er af Redaktøren, Hr. GREIBE, *uden Opfordring* tilstaaet 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

Hr. P. Fasmers Jubilæumsfest i Søndags forløb paa den fornøjeligste Maade; det blev virkelig en »Typograf-Fest«, som *Typ.-Tid.* profeterede, og Programmets Løfte om, at »en morsom Dag garanteres«, blev i fuldt Maal opfyldt. Da Hr. Fasmer viste sig for at fremsige Prologen, modtoges han med stærkt Bifald og Tilkastning af Blomster; i jævne Ord mindede Prologen om Jubilarens dramatiske Virksomhed — havde han end ikke naaet frem i Kunstens første Rækker, var det dog lykkedes ham at samle *sit eget Publikum;* men størst Glæde havde han haft ved sin Samvirken med Arbejdernes fri Teater. Fornyet Bifald, og nu traadte Trykkerforeningens Formand, Hr. LAUR. JENSEN, frem for paa nævnte Forenings samt Hjælpekassernes og Den typ. Forenings Vegne at overrække Hr. Fasmer en Punschebolle, fyldt med Blomster og dekoreret med røde og hvide Baand; med faa Ord motiverede Hr. Jensen et Leve for Jubilaren, der efterfulgtes af Hurraraab og Fanfare. Om Aftenens lange — maaske temmelig lange — Program skal vi nøjes med at notere, at Medlemmer af det fri Teater forstod at holde Publikum i Aande fra først til sidst, at Gutenberg-Koret mødte frem med sine bedste Numre og at Hr. CHR. SCHOUW »tog Kegler« ved Foredraget af en splinterny Vise til Jubilarens Hyldest. Til Slut fremkaldtes Hr. Fasmer, som med hjærtelige Ord takkede for den Deltagelse, der i Dagens Anledning var vist ham. Saa ryddedes Salen og et muntert Bal sluttede Festen.

Trykker Hans Chr. Vilh. Nielsens Begravelse foregaar paa Søndag d. 1. August Kl. 1½ fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Spørgsmaal og Svar.

Hvorledes tilberedes Klister til Brug for Stereotypi? TH.

Svar: Til Koldstereotypi forfærdiges almindeligvis Klistret af 1 Del Kridt, 1 Del Bonus og 2 Dele Rugmel; til Varmestereotypi paa sædvanlig Maade.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Paa Grund af en i Luzern udbrudt Strejke udbetales der foreløbig ingen Rejseunderstøttelse af det schweiziske Forbund. Tilgangen til det tyske Schweiz er derfor lukket.

Da Fællesstyrelsens Formand er hjemkommen, sker Henvendelser i alle Fællesstyrelsens Anliggender til Victor Petersen, Nybrogade 12.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Ny Medlemmer: Sætter Anton Heinrich Thinn (Nielsen & Lyd.), udl. 10/11 96 i Trondhjem. I Afdelingen for Kv. & Lærl.: Einar Elof Malmsjö (Oluf Olsen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 709, Fred. Edv. Geisler (Carl Andersen) fra Rejse. 1641, Lars Peter Rasmussen (arbl.), sidst Militær. 1033 (Dsk. t. F.), Peter Hermann Hansen (Sørup) fra Storehedinge.

Bortrejste: 2925, Johan Vald. Jørgensen (J. W. Christensen) til Pl. i Oesterwick. 1580, Ferd. Cornelius Petersen (arbl.) og 779 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen-Worm (arbl.) paa Rejse. 1033 (Dsk. t. F.), Peter Hermann Hansen (arbl.) til Storehedinge.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Juni Maaned 1897: 2829, Edv. Chr. Hansen 6 Kr.; 918, Viktor Jensen 26; 966, Soph. Jørgensen 14; 1250, N. P. Mortensen 7; 1262, Fred. Madsen 9; 1407, Vald. Olsen 6 — ialt 68 Kr. V. BERGENHOLZ.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 28. Juni 97: L. A. Jørgensen (2 Trykkere, 4 Sættere) 3.55, Centraltrykkeriet (2 Nye, 4 Trykkere og 1 Fyrbøder) (5. og 6. Bidrag) 3.70, Hillerød Lokalforening (6. B.) 5.20, Ringsted Lokalf. (1. B.) 6.35, Soc.-Dem. (3. B.) 5.00, Missionstrykkeriet (3. B.) 2.00, nogle Arbejdere hos Thiele (6. B.) 1.75, J. A. Petersen 1.50, X 0,15, Nationaltidende (7. B.) 1.25, Bording (6. B.) (mandl. 2.15, kvindel. 0.90, et Balbaand 0,50) 3,55, Qvist (5 Nye 1.60, N. og P. C. 1,35, 6. B.) 2,95, Rom (6. B.) 1.55, Schultz 6. B.) 3.35, Laur. Madsen (6. B.) 1.00, Y 1.00, Krist-Forening 3.00 — ialt Kr. 46.85, med det tidl. indk. Kr. 598.38, ialt Kr.645.23.

Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret er **aabent paa Søndag fra 12½—2.**

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Formand: P. HVIDTFELDT, *Kolding.* Hovedkasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

Arbejdsanvisningskontoret, Kolding. Forretningsfører: TORKILD PETERSEN. Telegram-Adresse: *Typografia, Kolding.*

Rettelser og Tilføjelser til Medlemslisten i forrige Nr.

Under **Aalborg** er glemt:

422 Schølin, Carl.
424 * — Em.
1104 Staudt, Frands.
406 Sørensen, Chr.
419 Tobiesen, C.
1040 Westphall.

(Medlemsantallet er rigtig angivet til 55.)

Under **Horsens** er strøget 580 MADSEN, ERIK J. H. LARSEN, i Stedet for Hans Madsen Skou, der er opført tillige under Aarhus. (Medlemslisten er ogsaa her rigtig med den her foretagne Rettelse.)

Under **Kolding** kaldes vor Hovedkasserer ULRIK PETERSEN for W. Petersen.

Kundgørelse.

Den 26. Juli er til samtlige Lokalformænd udsendt ny Rejsetabeller, der er i Overensstemmelse med de Regler, hvorefter der nu udbetales.

Ny Lokalformænd.

Nyborg: CARL V. HANSEN i Stedet for A. Th. Frederiksen, der er bortrejst.

Silkeborg: S. CHR. GROVE i Stedet for J. P. Faaborg.

Viborg: TH. KRAGELUND (træffes *kun* i sit Hjem, Lille St. Pederstræde 27 fra 12—1 Middag og fra 7—8 Aften) i Stedet for Th. Iversen.

Mærk. Ved Formandsskifte i Afdelingerne maa den afgaaede Formand meddele dette til Undertegnede.

Kolding, den 27. Juli 1897. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

22. Juli: *Rønne.* 23. Juli: *Næstved.* 24. Juli: *Skanderborg.* 26. Juli: *Aarhus, Thisted* og *Nykøbing F.* 27. Juli: *Silkeborg, Ringsted, Svendborg, Hjørring* og *Hillerød.*

Kolding, den 27. Juli 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadte: Aalborg, 985, P. Petersen fra Nykøbing M. (i Plads) og 1088, L. Laursen fra Grenaa (i Plads). Aarhus, 185 (Den t. F.), H. A. Jensen (fra Kbhvn.) i Plads og 827, Jens N. Høgsted (arbl.). Esbjerg, 152, E. Nielsen (fra Aarhus). Kolding, 600, Rasmus Chr. Hansen (Folkebl.). Ringsted (Sorø), 995, M. Karlsen Duus.

Bortrejste: Aalborg, 961, V. E. Drasbæk paa Rejse. Kolding, 827, Jens N. Høgsted (arbl.) til Aarhus. Nykøbing M., 162, Peter Petersen (arbl.) til Aalborg i Pl. Silkeborg, 1119, Niels Jepsen (paa Rejse). Slagelse (Korsør), 1074, Johan P. Petersen (paa Rejse). Køge, 1165, Johannes G. Christensen (arbl.) til København.

Udmældt: Viborg, 710, K. M. Schou (forandret Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som femte Bidrag modtaget: Aamodt 0.75, Aller 0.75, Bording 1.00, Birch 0.50, N. Cohen 0.25, I. Cohen 0.75, Eksprestr. 3.00, Friedlænder 0.50, Græbe 1.00, Hoffensberg (mandlige og kvindelige) 3.60, Axel Holm 1.00, L. Jørgensen 0.25, Hannover 0.75, Mayland 0.25, Nielsen & Lydiche 2.00, O. C. Olsen 2.50, Qvist 0.25, Rom (2 Medl.) 1.00, Trier 1.00, Schultz 2.00, Sivertsen 1.50, Thiele 2.50, Truelsen 0.75 — tils. Kr. 30.30; med det tidl. indkomne Kr. 143.95.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

Nyt Medlem: Viggo Alfred Bentzen, udl. 16/7 hos Nielsen & Lyd. (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 31. Juli Kl. 9½ Møde paa Sortedamslund.

STYRELSEN.

Hjærtelig Tak for al udvist Opmærksomhed. P. FASMER.

En Digeltrykpresse,

kun meget lidt brugt, Rammens indv. Maal 9¼" × 6¼" samt 1 Kasse **Cicero Antikva**, nogle **Titelskrifter** og en **Reol** er meget billigt til Salg. Billet mrkt. »47« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 31
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 6. Avgust 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/8 % Rabat.

Sammenslutningen paany.

Officielle Beregninger.

Beregnerkontoret i Statsanstalten for Livsforsikring.

Hr. Typograf GUSTAV CLAUSEN,
Formand for Typografernes Hjælpekasser.

I Anledning af de i Deres Skrivelser af 1. og 21. Maj d. A. fremsatte Forespørgsler angaaende Typografernes Begravelseskasse og Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse samt vedrørende en eventuel Sammenslutning af disse to Kasser skal jeg fremkomme med nedenstaaende Bemærkninger.

De stillede Spørgsmaal gaa i det væsenlige ud paa følgende:

1. Kan Typografernes Begravelseskasse med sin nuværende Formue og mod et fremtidigt Kontingent af 10 Øre ugenlig give alle sine nuværende og fremtidige Medlemmer en Begravelseshjælp af henholdsvis 100, 200 eller 300 Kr., eftersom Vedkommende ved sin Død har været Medlem af Kassen i 1—2 Aar, 2—5 Aar eller 5 Aar og derover?

Saafremt dette ikke er Tilfældet, ønskes oplyst, om Kassen mod det nævnte Kontingent kan yde den angivne Begravelseshjælp
enten til Mændene alene
eller kun til de Mænd, der er Medlemmer af Den typografiske Forening eller af Den typografiske Trykkerforening,
eller endelig kun til de Mænd, der er Medlemmer af Den typografiske Forening,
idet det i hvert af disse Tilfælde forudsættes, at der for de øvrige Medlemmer ikke foretages nogen Forandring i de nugældende Betingelser for Begravelseshjælpens og Kontingentets Størrelse.

2. Naar der for de mandlige Medlemmers Vedkommende foretages den ovenfor angivne Forandring af Betingelserne for Begravelseshjælp og Kontingent, ønskes Oplysning om, hvorvidt det kan anbefales, at Typografernes Begravelseskasse i Lighed med Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse uden noget Tillæg til Kontingentet ved et Medlems Hustrus Død udbetaler et Forskud paa Begravelseshjælpen paa henholdsvis 50, 75 eller 100 Kr., eftersom vedkommende Medlem ved Hustruens Død har været Medlem af Kassen i 1—2 Aar, 2—5 Aar eller 5 Aar og derover, idet dette Forskud afkortes i den Begravelseshjælp, der vil være at udrede ved Mandens Død. Det forudsættes, at de Hustruer, der nu er Medlemmer af Begravelseskassen, i saa Tilfælde fremtidig fritages for Kontingent, og at den Begravelseshjælp, der efter de nu gældende Bestemmelser vil være at udbetale ved deres Død, bortfalder. Derimod antages de nu gældende Bestemmelser angaaende Begravelseshjælp og Kontingent at forblive uforandrede for de ugifte Kvinders og Enkernes Vedkommende. Dersom Forandringen kun kan anbefales for en Del af Kassens mandlige Medlemmer, antages ligeledes de nugældende Bestemmelser at opretholdes for de øvrige Medlemmer og deres Hustruer.

3. Da Medlemmerne af Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse i Tilfælde af Arbejdsløshed er fritagne for Kontingent, vil det, med en eventuel Sammenslutning af de to Kasser for Øje, være ønskeligt at vide, hvorvidt man kan gøre Regning paa, at Typografernes Begravelseskasse i de forskellige ovennævnte Tilfælde kan yde sine Medlemmer en lignende Begunstigelse, idet det i bekræftende Fald ønskes oplyst, hvor mange pCt. af det samlede Medlemstal, der aarlig kan fritages for Kontingent.

4. Hvorvidt maa Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse med de for den gældende Bestemmelser og med sin nuværende Formue anses for tilstrækkelig sikret til vedblivende at kunne opfylde sine Forpligtelser mod Medlemmerne?

5. Saafremt Typografernes Begravelseskasse helt eller delvis kan ændres som anført under 2, ønskes oplyst, om det vil have nogen gavnlig Følge i økonomisk Henseende, at der foretages en Sammenslutning mellem denne Kasse og Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse.

6. Under Forudsætning af en Sammenslutning mellem Typografernes Hjælpekasser og Dansk typografisk Forening forespørges, om det maa anses for heldigt, at der til Bestridelse af Administrationsudgifterne dannes et Administrationsfond, hvortil hver Underafdeling af Hovedforeningen bidrager et bestemt ugenligt Beløb pr. Medlem, idet der i saa Tilfælde ønskes Oplysning om, hvor stor en Del af det ugenlige Kontingent til Begravelseskassen der rettest vil være at overføre til et saadant Fond.

De til Besvarelsen af disse Spørgsmaal fornødne Beregninger er udførte paa Grundlag af de i Statsanstalten for Livsforsikring gjorte Dødelighedserfaringer og under Forudsætning af, at de tilstedeværende Beholdninger og de efterhaanden indkommende Kapitaler stedse kunne anbringes til en aarlig Rente af 3 1/2 pCt., samt endelig i Henhold til de mig meddelte Oplysninger om de to Foreninger, Medlemmernes og deres Hustruers Aldre og Medlemstid m. m.

Besvarelsen vil dernæst for en Del afhænge af, hvormeget der af det fremtidige Kontingent maa tænkes at medgaa til Kassens Administration. Efter de i Deres Skrivelse af 21. Maj meddelte Oplysninger vil dette Beløb formentlig udgøre mellem 5 og 10 pCt. af det ugenlige Kontingent. Da det vil være af stor Betydning for Realisationen af de ønskede Fordringer, at Bidraget til Administrationen bliver saa lille som muligt, har jeg foretaget alle Beregningerne saavel under Forudsætning af, at der af Kontingentet vil medgaa 5 pCt. til Administrationsudgifter, som at disse ville udgøre 10 pCt., og endvidere for Oversigtens Skyld tilføjet Resultaterne for det Tilfælde, at Begravelseskassen intet Bidrag yder til Administrationen, men at Kontingentet helt anvendes til Udredelse af Begravelseshjælpen; man vil da ved Hjælp af de angivne Resultater kunne danne sig et Skøn om, hvorledes Forholdene ville stille sig, dersom man mener at kunne gaa ud fra en anden Størrelse for Udgifterne til Administrationen.

Med Hensyn til de enkelte Spørgsmaal skal jeg derefter meddele følgende Oplysninger:

ad 1. Nedenstaaende Tavle angiver, hvor stor den Formue bør være, som Typografernes Begravelseskasse efter Beregningen maa eje, for at de under 1. angivne Forandringer med Hensyn til Begravelseshjælpens og Kontingentets Størrelse kunne foretages for de nuværende Medlemmer. Denne »fornødne Formue« er i hvert af de under 1. nævnte Tilfælde angivet under de ovenfor omtalte 3 Forudsætninger om Admini-

strationsbidragets Størrelse. Det bemærkes endvidere, at der ikke er forudsat nogen Kontingentfrihed under Arbejdsløshed, men at alle de nuværende Medlemmer antages at betale Kontingent, uafbrudt saa længe de lever.

Dersom Begravelseshjælp og Kontingentet forhøjes som under 1. anført:	Fornøden Formue for Typografernes Begravelseskasse		
	Saafremt Kontingentet udelukkende anvendes til Udredelse af Begravelseshjælp	Saafremt 5 pCt. af Kontingentet anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp	Saafremt 10 pCt. af Kontingentet anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp
a. for alle Kassens nuværende Medlemmer	ca. 23,000 Kr.	ca. 27,500 Kr.	ca. 32,000 Kr.
b. for Mændene alene	ca. 16,000 Kr.	ca. 20,000 Kr.	ca. 24,000 Kr.
c. kun for de Mænd, der er Medlemmer af Den typ. Forening eller af Trykkerforen.	ca. 9000 Kr.	ca. 12,500 Kr.	ca. 16,000 Kr.
d. kun for de Mænd, der er Medlemmer af Den typ. Forening.	ca. 8000 Kr.	ca. 11,500 Kr.	ca. 15,000 Kr.

Det maa dog bemærkes, at de anførte Beløb kun angiver Størrelsen af den Formue, Kassen i hvert enkelt Tilfælde bør eje, for saa vidt de ved Beregningerne gjorte Forudsætninger angaaende Dødeligheden blandt de nuværende Medlemmer og angaaende Rentefoden ville vise sig overensstemmende med de i Fremtiden virkelig stedfindende Forhold. At dette vil være Tilfældet kan man imidlertid ikke betragte som givet; navnlig maa det anses for overvejende sandsynligt, at den fremtidige Dødelighed blandt Medlemmerne vil vise sig større end den, der er lagt til Grund for Beregningerne, hvilket vil medføre, at den beregnede »fornødne Formue« ikke vil slaa til. For at man med tilstrækkelig Sikkerhed tør gaa ud fra, at Kassen til enhver Tid vil kunne opfylde sine Forpligtelser mod de nuværende Medlemmer, maa derfor den Formue, Kassen i hvert enkelt Tilfælde bør eje, være større end det i Tavlen angivne Beløb, saaledes at der fremkommer et Reservefond, der kan anvendes, saafremt Erfaringerne skulde afvige fra de skete Forudsætninger i en for Kassen ugunstig Retning. Hvor stort dette Reservefond bør være, afhænger af det anvendte Beregningsgrundlag og beror til Dels paa et Skøn; i det foreliggende Tilfælde maa et Beløb af mellem 5000 og 10,000 Kr. ansés for at yde en nogenlunde tilfredsstillende Sikkerhed.

Da Begravelseskassens virkelige Formue for Tiden udgør noget over 17,000 Kr., vil det af omstaaende Tavle i Forbindelse med de ovenfor gjorde Bemærkninger fremgaa, at der under ingen Omstændigheder kan være Tale om at foretage den omtalte Forandring for de under a og b nævnte Tilfælde. Derimod vil det, om end med nogen Betænkelighed, kunne forsvares at foretage Forandringen for Medlemmerne af Den typografiske Forening og af Trykkerforeningen paa Betingelse af, at den Del af det fremtidige Kontingent, der anvendes til Kassens Administration, ikke overstiger 5 pCt. af Kontingentet. I dette Tilfælde vil nemlig den beregnede fornødne Formue udgøre ca. 12,500 Kr., saaledes at der vil findes et Reservefond paa henimod 5000 Kr., hvilket, som ovenfor nævnt, maa betragtes som nogenlunde fyldestgørende.

Til Sammenligning skal anføres, hvorledes Kassens Status for Tiden vil være, saafremt der ikke foretages nogen Forandring med de nugældende Bestemmelser angaaende Begravelseshjælp og Kontingent; i saa Tilfælde vil den beregnede fornødne Formue for de nuværende Medlemmer udgøre ca. 8000 Kr., under Forudsætning af at de fremtidige Administrationsudgifter beløber sig til ca. 10 pCt. af Kontingentet, saaledes at Kassen altsaa vil være i Besiddelse af et Reservefond paa ca. 9000 Kr., hvilket under de givne Forhold maa siges at frembyde en særdeles god Sikkerhed for Medlemmerne.

Med Hensyn til Kassens fremtidige Medlemmer vil det være af afgørende Betydning for Spørgsmaalets Besvarelse, i hvilke Aldre disses Indtrædelse vil finde Sted. Dersom denne fremtidig kan antages at ske i Aldre under 25 Aar, vil der ikke være noget til Hinder for at foretage Forandringen for de fremtidige Medlemmers Vedkommende.

ad 2. Naar Typografernes Begravelseskasse helt eller delvis forandres som angivet under 2., vil den beregnede fornødne Formue for de nuværende Medlemmer i de anførte Tilfælde udgøre de i følgende Tavle angivne Beløb, forsaavidt der ikke under noget Forhold (altsaa heller ikke under Arbejdsløshed) tilstaas Medlemmerne Kontingentfrihed.

Dersom den under 2. angivne Forandring foretages.	Fornøden Formue for Typografernes Begravelseskasse:		
	Saafremt Kontingentet udelukkende anvendes til Udredelse af Begravelseshjælp	Saafremt 5 pCt. af Kontingentet anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp	Saafremt 10 pCt. af Kontingentet anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp
a. for alle Kassens nuværende Medlemmer	ca. 22,000 Kr.	ca. 25,500 Kr.	ca. 29,000 Kr.
b. kun for dem, der er Medlemmer af Den typ. Forening eller Trykkerforeningen.	ca. 15,000 Kr.	ca. 18,000 Kr.	ca. 21,500 Kr.
c. kun for dem, der er Medlemmer af Den typ. Forening	ca. 13,500 Kr.	ca. 17,000 Kr.	ca. 20,000 Kr.

Da den Formue, Kassen i Virkeligheden bør eje, for at den kan frembyde fornøden Sikkerhed, i hvert enkelt Tilfælde maa være større end de i denne Tavle angivne Summer, idet disse maa forøges med et Beløb af lignende Størrelse som anført under 1., vil man let sé, at det med den nuværende Formue ikke vil kunne tilraades at foretage den her omhandlede Forandring for de nuværende Medlemmer, saafremt Kassen vedblivende skal bestaa selvstændig. Med Hensyn til, hvorledes Forholdet vil stille sig ved en eventuel Sammenslutning med Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse, henvises til de nedenfor under 5. meddelte Oplysninger.

For Kassens fremtidige Medlemmer vil der derimod ikke være nogen Betænkelighed ved at tilraade Forandringen, saafremt Indtrædelserne tør antages at ske i Aldre under 25 Aar, og paa Betingelse af, at der af Kontingentet ikke anvendes

over 5 pCt. til Administrationsudgifter, og at der ikke tilstaas Medlemmerne Kontingentfrihed under Arbejdsløshed.

ad 3. Som det allerede vil fremgaa af det foran meddelte, vil Kassen, saafremt en af de under 1. og 2. omtalte Forandringer foretages, ikke under nogen Omstændighed kunne bære, at Medlemmerne fritages for at yde Kontingent under Arbejdsløshed. Til Oplysning om, hvilken Indflydelse en eventuel Bestemmelse om en saadan Begunstigelse for Medlemmerne vil have paa den fornødne Formues Størrelse, skal jeg meddele, at denne, under Forudsætning af at Forandringen under 2 foretages, i saa Tilfælde maa forøges med et Beløb af ca. 5000 Kr., saafremt det antages, at Antallet af Arbejdsløse aarlig udgør 7 à 8 pCt. af det samlede Medlemsantal.

ad 4. En Statusopgørelse for Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse har givet til Resultat, at dersom der ogsaa betales Kontingent under Medlemmernes eventuelle Arbejdsløshed, vil den Formue, Kassen efter Beregningen for Tiden bør eje for at kunne opfylde sine Forpligtelser mod de nuværende Medlemmer, udgøre:

ca. 5000 Kr., saafremt Kontingentet fremtidig udelukkende anvendes til Udredelse af Begravelseshjælp,

ca. 8000 Kr., saafremt 5 pCt. af det ugenlige Kontingent fremtidig anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp, og

ca. 11,500 Kr., saafremt 10 pCt. af det ugenlige Kontingent fremtidig anvendes til Administrationsudgifter og Resten til Udredelse af Begravelseshjælp.

Saafremt Medlemmerne skulle være fritagne for Kontingentydelse under Arbejdsløshed, maa disse Summer forøges med et Beløb, hvis Størrelse vil afhænge af, hvilke Forudsætninger man kan gøre angaaende det fremtidige Antal af Arbejdsløse; dersom disse fremtidig kan antages aarlig at udgøre 7 à 8 pCt. af det samlede Medlemsantal, vil Forøgelsen andrage ca. 5000 Kr., og den beregnede fornødne Formue vil da i saa Tilfælde beløbe sig til henholdsvis ca. 10,000 Kr., ca. 13,000 Kr. eller ca. 16,500 Kr.

Da der nu endvidere til Dannelse af et Reservefond maa tillægges et passende Beløb, hvis Størrelse, for at der kan opnaas en tilfredsstillende Sikkerhed, mindst maa sættes til ca. 5000 Kr., vil man se, at Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse med sin nuværende Formue, der udgør ca. 12,000 Kr., ikke frembyder tilstrækkelig Sikkerhed for, at den vil kunne opfylde sine Forpligtelser mod de nuværende Medlemmer, saafremt den nugældende Bestemmelse om Kontingentfrihed under Arbejdsløshed skal bibeholdes. Dersom derimod denne Bestemmelse bortfalder, og saafremt den fremtidige aarlige Administrationsudgift ikke overstiger 5 pCt. af den aarlige Kontingentindtægt, maa Kassen med sin nuværende Formue anses for at yde sine Medlemmer en nogenlunde betryggende Sikkerhed, idet den i saa Tilfælde vil eje et Reservefond paa ca. 4000 Kr. til Anvendelse for det Tilfælde, at Dødelighed og Rentefod skulde afvige fra de ved Beregningen af den fornødne Formue gjorte Forudsætninger i en for Kassen ugunstig Retning.

Ogsaa for nye tiltrædende Medlemmer vil Kassen paa disse Betingelser frembyde fornøden Sikkerhed, saafremt Indtrædelserne sker i Aldre under 25 Aar.

ad 5. En Sammenslutning af to ensartede Begravelseskasser, der i økonomik Henseende ere lige stillede, maa i Almindelighed betragtes som en heldig Foranstaltning, dels fordi Administrationen vil kunne ske forholdsvis billigere for den sammensluttede Kasse end for hver enkelt, og dels fordi det større Medlemsantal vil medføre større Sikkerhed i økonomisk Henseende, saaledes at der vil fordres et forholdsvis mindre Reservefond.

Saafremt man beslutter sig til helt eller delvis at forandre de for Typografernes Begravelseskasse gældende Bestemmelser saaledes, at de blive i Overensstemmelse med de for Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse gældende, vil en Sammenslutning mellem de to Kasser for Tiden upaatvivlelig være til Fordel for Førstnævnte. Medens det nemlig, som ovenfor udtalt, under alle Omstændigheder maa fraraades at foretage den nævnte Forandring for Typografernes Begravelseskasse, saa længe den holdes som en selvstændig Kasse, vil man i Tilfælde af en Sammenslutning med Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse bedre kunne forsvare Ændringen, dog kun for de Medlemmers Vedkommende, der ere Medlemmer af Den typografiske Forening og Trykkerforeningen, samt kun paa Betingelse af, at intet Medlem af de sammensluttede Kasser fritages for Kontingentydelse under Arbejdsløshed; tillige maa det i saa Tilfælde fastsættes, at der af det til Begravelseskassen ydede Kontingent ikke maa bidrages mere end 5 pCt. til Afholdelse af Kassens Administration.

Dersom Sammenslutningen sker paa disse Betingelser, vil den beregnede fornødne Formue for den samlede Kasse udgøre (se under 2 b og 4) 18,000 + 8000 = ca. 26,000 Kr., medens den samlede virkelig tilstedeværende Formue beløber sig til 17,000 + 12,000 = ca. 29,000 Kr., saaledes at der vil findes et Reservefond paa ca. 3000 Kr. Skønt et Reservefond af en saadan Størrelse ikke kan anses for tilstrækkeligt, mener jeg dog, af Hensyn til de gavnlige Følger en Sammenslutning af de to Organisationer i andre Henseender menes at ville faa, ikke at burde fraraade denne, saa meget mere som der kan næres Haab om, at Reservefondet i Tidens Løb vil kunne forøges ved Indtrædelsen af nye Medlemmer, saafremt denne, saaledes som det har været Tilfældet i de senere Aar, sker i meget unge Aldre.

ad 6. Den under 6 omtalte Ordning af de samlede Kassers Administration og den foreslaaede Oprettelse af et Administrationsfond maa efter min Overbevisning anses for særdeles anbefalelsesværdig. Som allerede ovenfor nævnt bør den Del af det ugenlige Kontingent til Begravelseskassen, der vil være at overføre til et saadant Administrationsfond, ikke overstige 5 pCt. af Kontingentet og altsaa højst udgøre henholdsvis 1/2 Øre eller 1/4 Øre ugenlig for hvert Medlem, eftersom Kontingentet er 10 Øre eller 5 Øre om Ugen.

Som Resultat af de foretagne Undersøgelser og Beregninger skal jeg sluttelig udtale følgende:

Typografernes Begravelseskasse frembyder med sine nugældende Betingelser for Begravelseshjælpens og Kontingentets Størrelse en særdeles god Sikkerhed for sine Medlemmer, og det vil for saa vidt ikke kunne anbefales at foretage nogen af de ønskede Forandringer i disse, hvorimod der om nogle Aar sandsynligvis vil være Anledning til at tage en Forhøjelse af den stipulerede Begravelseshjælp under Overvejelse.

Da imidlertid en Sammenslutning mellem Typografernes Hjælpekasser og Dansk typografisk Forening i det Hele menes at ville have gavnlige Følger for de to Organisationer, mener jeg ikke at burde fraraade en saadan for Begravelseskassens Vedkommende, saafremt Sammenslutningen sker paa følgende Betingelser:

For de Medlemmer af Typografernes Begravelseskasser, der ikke er Medlemmer af Den typografiske Forening eller af Trykkerforeningen, sker der ikke nogen Forandring i de nugældende Regler for Begravelseshjælpens og Kontingentets Størrelse; disse bibeholdes altsaa for de Medlemmer, der staar udenfor de faglige Organisationer samt for de ugifte Kvinder og Enkerne.

De for Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse gældende Bestemmelser angaaende Begravelseshjælp og Kontingent blive forøvrigt de for den samlede Kasse gældende, dog med den Undtagelse, at Bestemmelsen om, at Arbejdsløshed og Indkaldelse til Militærtjeneste fritager for Kontingent, bortfalder for Begravelseskassens Vedkommende.

Af det ugenlige Kontingent overføres til Administrationsfondet henholdsvis 1/2 eller 1/4 Øre for hvert Medlem, eftersom Kontingentet er 10 eller 5 Øre.

Saafremt man vil fastholde Bestemmelsen om Kontingentfrihed til Begravelseskassen for Arbejdsløse, kan dette kun

ske enten ved at forhøje Kontingentet med 1 Øre ugenlig eller ved under Arbejdsløshed at lade Arbejdsløshedskassen betale Kontingentet.

København, den 14. Juli 1897. Ærbødigst
A. C. V. PETERSEN.

Efter Modtagelsen af ovenstaaende Betænkning tillod jeg mig at tilstille Beregneren følgende Forespørgsler, idet det ved Offenliggørelsen forekom mig heldigst, at Sagen kom til at foreligge saa klart oplyst, at ingen Tvivl om Meningen kunde faa Raaderum:

Under Besvarelsen af Punkt 1 siges: »Derimod vil det, om end med *nogen* Betænkelighed, kunne forsvares at foretage Forandringen for Medlemmerne af Den typografiske Forening og af Trykkerforeningen paa Betingelse af, at Administrationen ikke vil overstige 5 pCt. af Kontingentet«.

Jeg spurgte: *Vil den fremsatte Betænkelighed forsvinde, naar Forandringen kun sker for Den typografiske Forenings Medlemmer?* Hvorpaa Hr. Beregneren svarer, at i saa Tilfælde vil Betænkeligheden *være meget ringe.* I Følge den meddelte Tabel vil nemlig i saa Tilfælde den Formue, Begravelseskassen efter Beregningen maa eje for at kunne opfylde sine Forpligtelser mod de nuværende Medlemmer, udgøre ca. 11,500 Kr., og der vil altsaa forefindes et Reservefond paa henimod 6000 Kr., hvilket maa anses for temmelig fyldestgørende.

Under Besvarelsen af samme Punkt (Slutningen) siges: »Dersom denne (Tilgangen under 25 Aar) fremtidig kan antages at ske, vil der ikke være noget til Hinder for at foretage Forandringen for de fremtidige Medlemmers Vedkommende«.

Jeg spurgte: *Kan ikke alle nuværende Medlemmer, der ikke har naaet 25-Aars Alderen, gaa i Rang med fremtidige Medlemmer?* Og Besvarelsen lød: Den nævnte Forandring af Begravelseskassen vil *uden nogen Betænkelighed kunne foretages for alle de nuværende Medlemmer, der ikke har naaet det 25. Aar.*

Under Punkt 5 siges: Medens det nemlig, som ovenfor udtalt, under alle Omstændigheder maa fraraades at foretage den nævnte Forandring for Typografernes Begravelseskasse (i Overensstemmelse med Dansk typ. Forenings Begravelseskasse), saa længe den holdes som en *selvstændig* Kasse, vil man osv.

Jeg ønskede konstateret, at *denne Bemærkning kun drejede sig om Utilraadeligheden af at yde Forskud ved Hustruens Død, altsaa at disse bliver kontingentfri,* hvorpaa svaredes: Bemærkningen vil være at forstaa saaledes, at det, saafremt der ikke sker nogen Sammenslutning mellem de to Organisationer, vil være utilraadeligt at foretage den under 2 nævnte Forandring, altsaa at forhøje Begravelseshjælpen for Mændene, *naar der tillige* skal udbetales Forkud paa denne ved Hustruens Død, samtidig med at disse sidste bliver kontingentfri, selv om en saadan Forandring kun sker for en Del af Medlemmernes Vedkommende, f. Eks. Den typografiske Forenings Medlemmer, og selv om Administrationsudgifterne kun antages at udgøre 5 pCt. af Kontingentet. *Deres Opfattelse af Bemærkningen er altsaa formentlig rigtig.*

Sluttelig udbad jeg mig Gennemsnitsalderen for Medlemmerne af de forskellige Foreninger og modtog følgende Tabel:

Typografernes Begravelseskasse:	Antal Medlemmer	Gennemsnitsalder
Mænd: Medlemmer af Den typ. Forening	567	ca. 29½ Aar
— — - Trykkerforeningen	52	- 33¾ -
— — - Dansk typ. Foren.	12	- 29 -
— — udenfor disse Foren.	121	- 52¼ -
Kvinder: Gifte.....	168	- 37½ -
— Ugifte og Enker	48	- 53 -
Dansk typografisk Forenings Begravelseskasse:	665	- 28¼ -

Med Hensyn til Sygekassen erindres om Sygekasseinspektørens tidligere afgivne Erklæring, som gik ud paa, at:

Dersom man tør gaa ud fra, at de udenfor København boende Medlemmer af den eventuelt anerkendte Sygekasse kan erholde Lægehjælp for den i Spørgsmaal 3 nævnte aarlige Betaling (3 Kr. og 6 Kr.) og dersom man tør gaa ud fra, at fremtidig stadig Tilgang af unge Medlemmer vil vedblivende holde det aarlige Antal Sygedage nede paa omkring 5 pr. Medlem, ligesom det sidste Aar, vil der formentlig ikke være nogen Fare for en Kasse med de tidligere omtalte Ydelser og Kontingent.

Da Tilgangen af unge Medlemmer, og dermed efter Inspektørens Skøn den bedste Basis for, at Sygedagenes Antal pr. Medlem ikke overskred 5 er utvivlsom sikker (sidste Aar er der i de to Organisationer indmældte ca. 200 saadanne), er der paa dette Omraade ingen Anledning til Betænkeligheder, men det, som tiltrængtes oplyst og fastslaaet, var om den en Gang anførte Lægetakst udenfor København, som var opgivet paa Grundlag af en Henvendelse til en enkelt Lægekres, var korrekt. Som Følge deraf er den første Del af Halvaaret gaaet med en fra min Side ført livlig Korrespondance med Provinsernes Lægekresforeningsformænd, hvoraf der forefindes 17, og hvis endelige Resultat foreligger i følgende Tabel, hvortil er knyttet Kresenes sidst opgivne Medlemsantal og nogle enkelte orienterende Bemærkninger.

Medlemsantal	Lægekresene	Fast Læge: Enkelte Medlemmer	Fast Læge: Familie uden Børn	Fast Læge: Familie med Børn	Frit Lægevalg i Sygdomstilfælde (% af Taksten)
36	Nordsjælland [1]	3	6	6	25 %
43	Nordvestsjælland ...	3	6	6	25 %
14	Roskilde og Omegn .	4	8	8	—
41	Sydvestsjælland	3	5	5	1 Kr. pr. Besøg
50	Næstved og Omegn. .	2	6	6	33⅓ %
7	Bornholm [2]	3	6	6	—
37	Lolland-Falster [3] ...	3	6	6	25 %
131	Fyns Stift [4]	3	6	6	25 %
55	Aalborg Amt [5]	5	5	5	25 %
17	Hjørring Amt [6]	4	6	indtil 8	25 %
26	Viborg og Thisted . .	3	6	6	20 %
31	Randers og Omegn [7].	4	8	8	—
113	Vejle og Skanderborg	3	5	7	3 Kr. ugl., 1 Kr. pr. Konsultat.
63	Aarhus og Omegn [8]. .	4	8	8	—
—	Djursland [9]	4	6	indtil 8	—
20	Ribe Amt.....	3	6	- 8	25 %
14	Ringkjøbing Amt [10]. .	»	»	»	20 %

[1] Ikke-anerkendte Kasser betaler i fast Honorar 2, 3 og 4 Kr. [2] Medlemsantallet 25—30. Da det ikke har været muligt at faa Lægerne til at ændre dette, har Foreningens Medlemmer dér erklæret sig tilfredse med at faa Lægehonoraret udbetalt. [3] Hvor Sygekassen ikke yder fri Medicin og den og Lægen kommer overens derom, kan Honoraret nedsættes til 2½ *Kr.* pr. enkelt Medlem og 5 *Kr.* pr. Familie. [4] Medlemsantallet overlades til hver enkelt Læge. [5] En Forandring i den faste Takst har Kresforeningens Møde i Maj ikke kunnet tiltræde. [6] Ligesaa. [7] Da »Randers Arbejderes Sygekasse« (1100 Medl.) betaler dette Honorar, kan Nedsættelse ikke tiltrædes. [8] Disse Takster kan ikke ventes forandrede. [9] Man ytrer Villighed til at forandre Takst, hvis Aarhus og Randers tiltræder. Dette har disse imidlertid ikke. [10] Svar i Juni: Over hele Landet forgrenede Fag-Sygekasser ønsker Kresens Læger ikke at støtte; men fornyet Overvejelse vil dog Spørgsmaalet faa paa Lægernes Efteraarsmøde.

Man vil af Ovenstaaende se, at den en Gang opgivne Takst 3—6 Kr. eller *derunder* forlanges overfor det store Flertal af Medlemmerne, nemlig *484*, medens *20* kommer ind under en Betaling af 3—6, indtil 8 Kr., *55* under 5 Kr. baade for Gifte og Ugifte, *17* under 4—6, indtil 8 Kr. og *108* under en Takst af 4—8 Kr. Denne Uregelmæssighed, som der ingen Haab er om at faa forandret i en nær Fremtid, vil forøge Udgiften med knap 1 Øre ugenlig pr. Medlem; ikke desto mindre forrykkes ikke derved det en Gang foreslaaede Kontingent, idet Beregningen ser saaledes ud:

Medlemsbidraget pr. Aar	Kr. 10.40	Sygedage pr. Medlem .	Kr. 10.00
Statstilsk. (2 Kr. pr. Medl.)	- 2.00	Lægehjælp	- 3.50
do. (⅕ af Medlemsindt.)	- 2.08	Sygehus.....	- 0.50
Renter af Kapitalen	- 0.33	Administration	- 0.75
	Kr. 14.81		Kr. 14.75

Efter den i forrige Numer opstillede Tabel for en Fællessygekasse vilde Udgiften pr. Medlem i de for den fremtidige

Beregning paalideligste tre sidste Aar være gennemsnitlig 9 Kr. 75 Øre, hvilket er ca. 4,8 Sygedage, medens der for den selvstændige Københavns Sygekasse for 1895, som tidligere meddelt, *alene* var 4,6 og for Provinsernes i Femaaret 1891—95 3,6 Dage, men her er sat til 5 Dage; Forøgelsen i Lægehjælpen vil variere fra 26 til 50 Øre og Administrationen beløb sig efter samme Beregning til 73 Øre for 1896.

Den forøgede Lægeudgifts Rigtighed attesteres af Sygekasseinspektøren ved følgende:

Sygekasseinspektoratet.

Hr. Typograf Clausen!

Efter Deres Ønske meddeles Dem herved, at Lægeudgiften pr. Medlem kan forventes at ville blive ca. 3½ Kr. aarlig, forudsat at Lægerne udenfor København ville behandle Medlemmerne udenfor København for de i de forskellige Kredslægeforeningers Takster nævnte Beløb, saaledes som disse foreligge i den mig foreviste Oversigt.

København, den 29. Juli 1897. Med Agtelse Deres

TH. SØRENSEN.

Svendeprøvernes Afholdelse.

INDTEGNINGEN til disse Prøver finder Sted i København den **16., 17. og 18. September** fra Kl. 12—2 i Magistratens Forværelse. Lærlingen maa medbringe sin Fødselsattest samt Erklæring fra den eller de Mestre, hos hvilke han har staaet i Lære, om sin Læretid og Uddannelse hos disse. Fra den Mester, hos hvilken han paa Anmældelsestiden arbejder, skal han tillige have Erklæring om, hvorvidt han tidligere har forsøgt at aflægge Svendeprøve her eller andetsteds. Ved Anmældelsen betales 3 Kr.

Vi har tidligere henledet Opmærksomheden paa Svendeprøverne og indtrængende lagt Kollegerne baade i København og i Provinserne paa Sinde at anspore de unge Mennesker til at **forlange** at aflægge en Prøve. Vel véd vi, at Fordringerne fra Kommissionens Side snarere sænkes end højnes, at Prøverne som Følge deraf mister væsenlig i Betydning, men selv om det Minimum, som fordres, er mere end tarveligt, er det dog bedre end slet intet, og ved stadig at minde herom, vil det kunne lykkes at faa Fordringerne sat op. Vi er ligeledes paa det Rene med, at der drives en Uskik med at uddele »Sølv- og andre Medaljer« en gros, men selv om denne »Skydebaneskik« har bragt Institutionen i Miskredit og nærmest kaster et vist komisk Skær over den, finder vi dog ikke, at Lærlingene af den Grund skal undlade at indstille sig til Prøven. Det er nemlig foreløbig den eneste Maade, hvorpaa man kan komme hensynsløse Udbyttere af den unge Arbejdskraft til Livs. Ved Hjælp af Lærlingeloven kan den paagældende Arbejdskøber idømmes Erstatning, og selv om denne kun faar overmaade ringe Betydning, er den dog for det første at betragte som en Advarsel, og vil samtidigt virke ligeoverfor de Forældre, som paatænker at sætte deres Børn i Lære. Men selv om den Brug, der kan gøres af Lærlingelovens Bestemmelser, skulde vise sig ikke at være i Arbejdernes Favør, er der dog opnaaet at slaa fast, at Lærlingeloven i sin nuværende Form ikke duer. Og det er dog sluttelig kun ved at fremdrage en Lovs uheldige Virkning i Praksis, at man kan gennemføre Ændringer i den.

Man bør, som sagt, i vid Udstrækning ikke alene i København, men ogsaa ude i Landet agitere for, at Lærlingene indstiller sig til Prøven. Selv om ikke Udlæringstidspunktet skulde falde sammen med de Dage, i hvilke Prøverne afholdes, bør dette ikke afskrække Nogen. Man kan nemlig, selv om man er udlært eller selv om man har nogen Tid endnu tilbage af Læretiden, meget godt forlange at aflægge Svendeprøve. Denne afholdes kun hvert Foraar og hvert Efteraar, og da det vel sagtens kun er forholdsvis sjældent, at disse Tidspunkter falder sammen med Læretidens Udstaaen i Bogtrykfaget, vil der intet være til Hinder for, at saadanne Lærlinge begærer Ret til at indstille sig ved den forestaaende Svendeprøve. Selv om disse endnu ikke er etablerede som fast Institution i Landets forskellige Kommuner, skal dette dog ikke afholde Lærlingene ude i Landet fra at stille bestemt Forlangende om at maatte aflægge Svendeprøve. Borgmestrene i de forskellige Byer er i Følge Loven pligtige til at foranstalte Afholdelsen, og det er baade i Lærlingenes og i Organisationernes Interesse, at en Bevægelse i denne Retning tager Fart. Overalt, hvor Lejlighed dertil gives, er det derfor en Pligt at gøre, hvad man kan, for at dette skér, og saafremt man er i Tvivl om Fremgangsmaaden, vil man ved Henvendelse til Fællesstyrelsens Formand kunne faa fornøden Underretning.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typ. Trykkerforening

afholdt under stor Tilslutning ekstraordinær Generalforsamling den 28. Juli i »Danas Have«. Til Dirigent valgtes VIGGO HANSEN og til Sekretær V. A. CHRISTOFFERSEN. Protokollen fra den sidste ordinære Generalforsamling oplæstes og godkendtes.

Punkt 1. Forslag fra 17 Medlemmer om at yde et obligatorisk Bidrag af 50 Øre pr. Uge til de Udelukkede i Smede- og Maskinfaget. JENS LARSEN indledede og anbefalede paa de »Syttens« Vegne Forslaget samt motiverede det, og bad sluttelig Medlemmerne om at udtale sig om det foreliggende Forslag. — Form. LAUR JENSEN foreslog paa Styrelsens Vegne at diskutere de tre Punkter paa Dagsordenen under ét, hvilket enst. vedtoges, hvorpaa Form. i et udførligt Foredrag motiverede Styrelsens Stilling til Forslagene. Taleren takkede de 17 Medlemmer fordi de gennem deres Forslag havde vist den samme Sympati for de Udelukkede, som Styrelsen nærede for disse; naar Styrelsen desuagtet ikke kunde anbefale Forslaget, var det først og fremmest fordi det ikke havde Lovhjemmel og dernæst fordi man maatte tage et vist Hensyn til Dobbeltmedlemmerne. Det vilde desuden være meget uheldig, om et saadant Forslag mulig blev forkastet og Styrelsen vilde derfor hellere ønske, at man vedtog en Opfordring til Medlemmerne om frivillig at yde 50 Øre ugenlig og saa hellere sætte alt ind paa at bringe Kollegerne til at forstaa Nødvendigheden af, at vor Forening kom til at staa solidarisk med de andre Fags Arbejdere, da vi i en kommende Konflikt umulig vilde kunne klare os, om vi vedblivende skulde staa isolerede. Styrelsen havde længe næret Ønske om at kunne gennemføre denne Tanke, men det var den store Lock-out der havde bragt den til at indsé, at nu var det rette Tidspunkt kommet til at bringe Spørgsmaalet frem. Da Realisationen af Forslaget kræver ⅔ Del af samtlige Medlemmers Stemmer, agtede Styrelsen ikke at lade Forslaget gaa til Afstemning før man var sikker paa, at Medlemmerne var enig med Styrelsen om at indsé Forslagets Nytte og Nødvendighed. Forslaget om de 100 Kr. havde Styrelsen stillet dels for at hjælpe paa Indsamlingen og dels for at vise, at vor Sympati for de Udelukkede var noget andet end tomme Ord. Sluttelig stillede Taleren paa Styrelsens Vegne følgende Resolution, som han varmt anbefalede Medlemmerne at vedtage:

at opfordre ethvert Medlem, der ikke som Dobbeltmedlem yder til Lock-out'en gennem Den typ. Forening, til frivilligt at yde et Beløb af 50 Øre ugenlig til de Udelukkede,

at yde et Beløb at Foreningens Kasse, stort 100 Kr., til de Udelukkede samt

at opfordre Styrelsen til at undersøge Betingelserne for samt arbejde hen til Den typ. Trykkerforenings Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger.

JENS LARSEN kunde paa samtlige Forslagsstilleres Vegne slutte sig til det af Form. fremførte og mente sig i Overensstemmelse med sine Kolleger, naar han akcepterede Styrelsens videregaaende Forslag, for hvilket han takkede, hvorpaa de »sytten« Medlemmers Forslag toges tilbage. Efter at flere Talere havde haft Ordet for at anbefale Styrelsens Resolution, vedtoges denne enstemmigt.

FORMANDEN mindedes sluttelig den nys afdøde Kollega, H. C. V. NIELSEN, 73 Aar gl., som havde været Medlem af Foreningen lige fra dens Stiftelse. Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. Derefter vedtoges at sende en Krans til hans Kiste samt lade Gutenberg-Banneret følge ham til Graven.

Odense Lokalforening

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 29. Juli. FORMANDEN oplæste Regnskabet for April Kvartal; dette godkendtes. Blandt andre Punkter paa Dagsordenen var ogsaa et Punkt angaaende Betimeligheden af et Repræsentantmøde. FORMANDEN anbefalede et saadant, da vore Love trængte til en grundig Revision. Flere Talere udtalte sig i Tilslutning til Formanden.

Det vedtoges at opfordre Hovedbestyrelsen til snarest muligt at gøre de fornødne Skridt til et saadant Mødes Afholdelse. HANS NIELSEN, Sekretær.

Nær og fjærn.

Mødet for Styrelserne for de kontraherende Foreninger i København, som var indvarslet til Søndag, **aflyses herved**, da Fællesstyrelsens Medlemmer i Kolding har fremsat Ønske om at overvære samme. Som Følge heraf indvarsles Mødet til Søndag den 22. August Kl. 11 i Foreningslokalet.

Humoristisk. Som bekendt opgav Foreningen af danske Bogtrykkere at deltage i det skandinaviske Bogtrykkermøde, da der kun mældte sig **4** Deltagere. Standen har dog ikke manglet Repræsentation, idet Hr. Bogtrykker MARTIUS TRUELSEN sés at have optraadt paa Mødet med en Redegørelse om de danske Bogtrykker-Foreninger.

Principalforeningen, som i sin Tid satte Hr. Truelsen paa »den sorte Tavle« paa Grund af ufin Konkurrence, maa saaledes se paa, at dens Førerstilling ogsaa paa dette Omraade overlades til Kolleger **udenfor** dens Ramme.

Det gaar tilbage, Hakon!

Sommerferie. I Lighed med sidste Aar har Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Aktieselskabet *Hjørring Amtstidende* har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien er allerede begyndt.

— Redakt. af *Silkeborg Avis* har efter Opfordring tilstaaet sine 7 Typografer 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

Erklæring.

Paa given Foranledning erklærer undertegnede Medlemmer af Hjørring Lokalforening,* at det ikke er nogen af os, der i Referatet fra Hovedbestyrelsesmødet af 5. Juli i *Typ.-Tid.* Nr. 27 sigtes for *ukollegial Optræden og Overtrædelse af Løn-Overenskomsten*, og som Følge deraf idømtes et halvt Aars Karantæne.

Hjørring, den 26. Juli 1897.

Ch. P. Christensen. Carl Glotz. Niels Gudum. Carl Jensen.
Chr. S. Jensen. P. Møller Jensen. Hermann Jørgensen.
Peter Th. Munck. J. C. Møller. Ludv. Olsson. N. P. Rask.
Julius O. Thomsen. Ferd. Verwohlt.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

I *København* er Tarifen af 1. Oktober 1892 ikke underskrevet af: HVIID, Aagade 52, ALEXANDER JENSEN, Knabrostræde 6, *Krigsministeriets Bogtrykkeri*, Slotsholmsgade 8 og SUNNERT, Vestergade 2.

I *Provinserne* er Tilgangen lukket til *Odder* og *Roskilde*, medens Henvendelse maa ske til Fællesstyrelsen før Plads modtages i *Nakskov.*

Tilgangen til det **tyske Schweiz** er lukket paa Grund af en i Luzern udbrudt Strejke, ligesom der ikke udbetales Rejseunderstøttelse til Rejsende i dette Land.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 1½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 11 i »**Søfryd**«. FORMANDEN.

Lægerne. Under Dr. ERIK LARSENS Bortrejse til 18. Avgust vikarierer d'Hrr. Dr. LANGE, Lille Torvegade 1 (tr. 1—2) og Dr. LASSEN, Lille Torvegade 19 (tr. 1—2).

Under Dr. F. L. MØLLERS Bortrejse til 1. Septbr. passes hans Praksis af Dr. KOEFOED, Østerbrog. 21, 1. (tr. 12—1 og Sønd. 9—10).

Ny Medlemmer: Trykkerne Frederik Carl Ludvigsen (O. C. Olsen), udl. 1883 og Viggo Alfred Bentzen (Nielsen & Lyd.), udl. 16/7 97 s. Sted. I Kvindeafdel.: Lærling Louis Frederik Møller (Nielsen & Lyd.). Lærling Vald. Christoffersen (Schultz) og V. A. Christoffersens Hustru Helene Vilhelmine. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 199, Rudolf Møller Dam (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: 803 (Dsk. t. F.), Jens Ludv. Hansen (arbl.) til Plads i Hillerød. 1022 (Dsk. t. F.), P. Chr. Studt (arbl.) paa Rejse.

Udmældte: Sætter Anthon Severin Olsen & Hustru og Sætter Louis J. C. J. Jørgensen (begge i Berl. Tid.). Faktor Th. Mortensen (A. Holm).

Død: Trykker Hans Chr. Vilh. Nielsen (Hoffensberg) 72 Aar.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 4. Avgust: A. H. (Carl Lund, 2. B.) Kr. 0.50, O. C. Olsen (6. og 7. B.) 1.20, Græbe (5. B.) 0.75, Luno (6 gl., alle ny, 6. B.) 3.00, do. (3 gl., alle ny, 7. B.) 2.75, Frantz B. 0.50, Hillerød Lokalforening (7. B.) 5.20, Ringsted Lokalf. (2. B.) 3.85, Rønne (Typografer og Sættersker, 1. B.) 7.90, Centraltrykkeriet (2 Nye, 4 Trykkere og 1 Fyrbøder, 7. B.) 2.20, Soc.-Dem. (4. B.) 5.00, Bording (mandl. 2.15, kvindel. 1.20, 7. B.) 3.35, Qvist (5 Nye, 7. B.) 1.50, Laur. Madsen (7. B.) 1.00, J. Jørgensen & Co. (2. B.) 1.00, Nogle Arbejdere hos Thiele (7. B.) 1.75, Joh. A. Petersen (2. B.) 0.75, Nationaltidende (8. B.) 1.25, Rom (7. B.) 1.55, Fra Schultz (7. B.) 3.35 — ialt Kr. 48.35, med det tidl. indk. Kr. 645.23 ialt Kr. 693.58.

Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret er **lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

* C. C. M. Sørensen er bortrejst efter Medlemslistens Affattelse og før denne Erklæring cirkulerede til Underskrift.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

28. Juli: *København* (Den typ. Forening, Rejsekassen og Reservefonden), *Holbæk, Ribe* og *Assens.* 29. Juli: *Maribo* og *Kalundborg.* 30. Juli: *København* (Den typ. Trykkerforening, Rejsekassen og Reservefonden). 2. Avgust: *Randers* og *Faaborg.* 3. Avgust: *Stubbekøbing.*

Den lovbefalede Indleveringsfrist udløb 29. Juli.

I Dag mangler: *Nykøbing M.* og *Varde.*

Kolding, den 3. Avgust 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Aarhus, Søren Peter Jensen, udl. 31/7 97 i A. Jensens Bogtr. efter 5 Aars Lære. Vejle, Søren Johansen Mikarlsen Schmidt, udl. 1/8 97 i Vejle Amts Dagblads Trykkeri efter 5 Aars Læretid. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aalborg (Brønderslev), N. Høvisch-Hansen fra Frederikshavn. Hillerød, 803, Jens Ludv. Hansen (Nordlunde) fra København. Horsens, 1, A. Frederiksen (F. Schur & Co.). Roskilde, 1122, Chr. Møller (arbl.) fra Esbjerg og 1145, Jul. Hansen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: Aarhus, 1176, J. J. C. Lund til Horsens i Pl. Nyborg, 1, A. Th. Frederiksen til Horsens i Pl. Silkeborg, 619, A. V. Andersen til Næstved i Plads.

Arbejdsanvisningskontoret, Kolding. Forretningsfører: TORKILD PETERSEN. Telegram-Adresse: *Typografia, Kolding.*

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som sjette Bidrag modtaget: Aamodt 0.75, Aller 0.75, Bording 1.00, Birch 0.50, N. Cohen 0.50, I. Cohen 0.50, Eksprestr. 3.00, Hoffensberg (mandl. og kvindel.) 3.70, Axel Holm 1.00, L. Jørgensen 0.25, Hannover 0.75, Lazarus 0.50, Luno 3.45, Laur. Madsen 1.00, Nielsen & Lydiche 3.50, O. C. Olsen 2.75, Qvist 0.25, Rom (2 Medl.) 1.00, Trier 0.50, Schultz 2.50, Sivertsen 1.50, Thiele 3.00, Truelsen 0.75, Claudius Jensen (Helsingborg) 4.00, N. Johansen 0.50, bevilget af Generalforsamlingen 100.00 — tils. Kr. 137.90; ialt med det tidl. indkomne Kr. 281.85.

I sidste Liste var glemt Laur. Madsen med 1 Kr.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

Nyt Medlem: Richard Graumann, udl. 12/10 87 hos Chr. Møller (arb. hos Aamodt). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 199, R. Møller-Dam fra Tyskland (arbl.).

GUTENBERG-KORET.

Søndag den 15. Avgust: **Sommerudflugt** med Damer til Lyngby og Ørholm o. s. v. Frokost medbringes. *Afrejse fra Nordbanestationen Kl.* 7,30. Stor Tilslutning af passive Medl. forventes.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag den 15. Avgust Kl. 12,25 fra Hovedstationen: *Familietur* til Maalev (Billetter à 40 Øre). Tur til Søndersø og Hejrehøj. Maaltid og event. en lille Dans i Kroen. STYRELSEN.

Enkekassen. *Ny Medl.:* H. G. L. Andreasen (Aller). V. C. Berg (Bagge). *Udmældt:* Chr. Møller. *Udslettet f. Restance:* V. E. Didrichsen. — Kassererkontoret, Kattesund 12, dagl. aabent fra 1—2 (Sønd. undt.). A. W. LARSEN.

T. S. Førstk. *Søndag den 9. ds., Form. Kl. 10* afholdes paa Blegdamsfælleden Kricket-Kamp med Skomagernes Sportsklub. Deltagerne bedes møde Kl. 9½.

T. C. C. Søndag Tur til Sjælsø over Rungsted og Hørsholm. Start Trianglen Kl. 8. Køref. Th. Rasmussen og Michelsen.

Styrelsen og Køreudvalget bedes møde Mandag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

Korrespondance.

Hr. H. F. RASMUSSEN, Kolding. Næste Gang! RED.

Bogtrykker-Associé.

En driftig Mand (Typograf), 34 Aar, med en disponibel Kapital af 3000 Kr., ønsker sig optaget som *Kompagnon* i en i god Drift værende Bogtrykkervirksomhed. I Mangel deraf søges Plads som *Typograf*, dog helst i en større Provins. Billet mrkt. »C. G.« bedes snarest sendt til Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

fri for Militærtjeneste, som er øvet i saavel Avis- som Akcidenstrykning og godt kendt med Pasning af Gasmotor, søger Plads i Løbet af 14 Dage. Vedkommende kan, om ønskes, deltage i Avissætning. Billet mrkt. »190« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 32
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 13. August 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sammenslutningen paany.

Supplement.

Som Supplement til vore tidligere Beregninger over de økonomiske Udsigter for en eventuel Sammenslutnings Soliditet, og som for Sygekassen godtgjorde, at vi i Aarrækken 1891—96 vilde have forøget dens Beholdning med *6,634 Kr. 59 Øre* — selv om vi lod alle Medlemmer faa Part i de tilstræbte Forandringer — og for Begravelseskassen en Formuefremgang af *16,158 Kr. 59 Øre*, og dette uden at regne med en selvfølgelig stigende Kapitalrente eller Indskud, ønsker vi i Dag at vise det samme Forhold for Arbejdsløsheds- og Rejsekassens Vedkommende, og dette stiller sig da, med Beregningen baseret ene og alene paa Kontingent og Understøttelser og holdende os til det en Gang opgivne Medlemsantal for Aarrækken, saaledes:

Aar	Ensartet Forhold for begge Kasser		Arbejdsløshedskassen			Rejsekassen		
	Gennemsn. Medlemsantal	Medlemsindtægt Kont. à 15 Ø.	Medlemsudgiften	Samme + 33⅓ % Merudgift	Ballance	Medlemsudgiften	Samme + 25 % Merudgift	Ballance
1891	960	7,488.00	3,919.00	5,225.33	+ 2,262.67	4,724.24	5,905.30	+ 1,582.70
1892	1025	8,595.00	4,901.25	6,535.00	+ 2,060.00	4,879.82	6,099.78	+ 2,495.22
1893	964	7,519.20	4,211.75	5,615.67	+ 1,903.53	3,828.81	4,786.01	+ 2,733.19
1894	1195	9,321.00	5,032.75	6,710.33	+ 2,610.67	5,937.08	7,421.35	+ 1,899.65
1895	1230	9,594.00	6,205.25	8,273.67	+ 1,320.33	4,778.60	5,973.25	+ 3,620.75
1896	1376	10,732.80	4,501.40	6,001.87	+ 4,730.93	6,121.10	7,651.38	+ 3,081.42
	6750	53,250.00	28,771.40	38,361.87	+ 14,888.13	39,269.65	37,837.07	+ 15,412.93

Altsaa ogsaa her Overskud: for Arbejdsløshedskassen *14,888 Kr. 13 Øre*, for Rejsekassen *15,412 Kr. 93 Øre*. Ligesom vi ikke her har berørt Indskud og Renter, har vi heller ikke medtaget Administration, som efter et tidligere Overslag vilde udgøre 750 Kr. aarlig for hver Kasse. Og med god Grund. Som bekendt er Hovedbestyrelsen stemt for saa vidt mulig at lade Hovedkassen udrede al Administration, og da denne Anskuelse er tiltraadt som heldig af Hr. Beregner Petersen for Begravelseskassens Vedkommende, vil den nødvendige Kapital hertil være at tilvejebringe gennem en Reduktion af det til hver enkelt Afdeling foreslaaede og beregnede Kontingent; Sygekassen dog herfra undtagen, da den fuldt ud skal administreres selvstændig. Det gælder derfor at udfinde, hvad hver enkelt Afdelingskasse kan undvære til dette Øjemed, og det ses med Lethed for disse 10 Kassers Vedkommende, at der særdeles godt kan undværes en Femtedel af Kontingentet eller 3 Øre ugenlig pr. Medlem. Kontingentindtægten vilde i saa Tilfælde for de seks Aar blive 42,600 Kr. mod en Udgift af henholdsvis 38,361 Kr. 87 Øre og 37,837 Kr. 07 Øre eller alligevel et Kapitaloverskud paa 4 à 5000 Kr. for hver Kasse. Disse 6 Øre lagt til Hovedkassens Kontingent à 10 Øre og et yderligere Bidrag til Administration fra Reservefonden af 2 Øre giver 18 Øre pr. Medlem ugenlig til Lønninger og Administration. Dette Kontingent viser for samme Aarrække og for samme Medlemsantal som i tidligere Tabeller en aarlig Gennemsnitsindtægt af *10,530 Kr.* Da den tidligere Gennemsnitsudgift til Administration osv. aarlig har været *3,241 Kr. 10 Øre* og til *Typograf-Tidende 2,853 Kr. 45 Øre* eller tilsammen *6,094 Kr. 55 Øre*, og i den første Sum endda forekommer Udgifter, som ikke vil vise sig under en sammensluttet Organisation (Strejkehjælp til de samv. Fagforeninger 2,298 Kr. 14 Øre, forhøjet Rejsehjælp omkring 1,000 Kr.), saa viser det sig, at der i et aarligt Gennemsnitsoverskud af *4,435 Kr. 45 Øre* maa være tilstrækkeligt Albuerum for t. Eks. at yde de Arbejdsløse Kontingentfrihed i Syge- og Begravelseskasse, idet for denne Sum over 240 Medlemmer kan være kontingentfri i alle Foreningens Afdelinger *hele Aaret* rundt.

— — —

Forudsætningerne for en Sammenslutning mellem *alle* danske Typografer er bortfaldne — og det er beklageligt nok, selv om det paa Syge- og Begravelseskassevæsnet kun kan betyde Fordel i økonomisk Henseende (se Hr. Beregner Petersens Betænkning) — men for de Organisationer, hvis Medlemmer ikke alene har Blikket aabent for de økonomiske Fordele, en Sammenslutning mellem Den typografiske Forening og Dansk typografisk Forening byder, men for hvilke ogsaa Meningsløsheden i at have forskellige Foreninger for énsartede Formaal staar klart, vil Arbejdet absolut gaa ud paa at samle det, der kan samles. Tanken er fra sin første Færd ikke mødt med den Sympati fra *alle* Ledelsernes Sider, som man kunde ønske, og Modstanden mod Realisationen har sikkert ikke affyret sit sidste Skud Krudt; men vi beder Medlemmerne nøje overveje pro & contra, hvad der i denne Sag er fremkommet og yderligere vil fremkomme og tage Stilling derefter.

Vi har gennem Talrækker paavist den hidtidige Stilling til Sammenligning med den fremtidige og tror derigennem at have godtgjort, at det eneste solide er, at Danmarks to Hovedorganisationer snarest fuldender det Værk, som indledede gennem Rejsekasser og Reservefond. Om dette vil ske nu beror paa Medlemmerne; den ⅔ Majoritet, som Forslagets

Vedtagelse kræver, vil nødvendiggøre en Forstaaelse og Varme for Sagen, som vi trods Enstemmigheden ved de store Møder i Provinserne og Generalforsamlingerne i København ikke tør garantere er tilstede hos Medlemmernes store Helhed; men vort Haab er dog, at Afgørelsen i alle Tilfælde maa blive af en saadan Natur, at det vil være en udtalt Dødsdom over al Separation mellem danske organiserede Fagfæller og betyde, at Eksekutionen kun for en kort Stund er udsat.

Saa har vort Arbejde ikke været spildt!

Til den sidste Tids Polemik.

HR. Redaktør! Tillad mig Optagelsen af Nedenstaaende: Jeg havde i Grunden ventet, at det nu var forbi med Skriverierne fra Kolding, men til min store Forbavselse ser jeg i sidste Numer af *Typ.-Tid.* under Rubriken »Korrespondance«, at Hr. H. F. Rasmussen agter at fortsætte. Det har altsaa slet ikke frugtet, at Hr. P. L. i Horsens i forrige Numer har bedt Redaktionsudvalget for Provinserne om at skaane Medlemmerne for den Slags Udgydelser, som den sidste Tid har været saa rig paa i *Typ.-Tid.* Det generer ikke i mindste Maade d'Hrr. i Kolding — H. F. Rasmussen begynder igen, og Modparten faar vel saa Ordet i det næste Numer.

Med hvilken Ret tillader d'Hrr. sig at optræde paa denne Maade? Thi det er virkelig langt fra morsomt for Medlemmerne at læse om alt den Raadenskab, som der her kommer frem for Dagens Lys, og *Typ.-Tid.* burde absolut ikke optage det. — Vil de stridende Parter endelig have det bekendtgjort blandt Medlemmerne, *kan de jo lade det trykke og omdele for egen Regning;* — jeg tvivler ikke om, at de saa holdt op.

En Ting har jeg at henstille til Medlemmerne af Dansk typ. Forening: Virk for, at et Repræsentantmødes Afholdelse bliver vedtaget, og optag der en alvorlig Forhandling om *Hovedbestyrelsens Flytning fra Kolding;* thi Kolding Lokalforening er efter denne Affære ikke værdig til Medlemmernes Tillid. JUST PETERSEN.

Til Beroligelse for Hr. Just Petersen skal vi oplyse, at Udv. allerede i forrige Uge har besluttet at standse ogsaa den *nu* fra Kolding førte Diskussion, men maa vi dog reservere os med Hensyn til et *kort* og *sagligt* Svar fra Hovedbestyrelsen til Hr. H. F. Rasmussens Artikel i dette Numer. RED.-UDV. F. PROV.

En upaalidelig Historieskriver.

III.

Hovedbestyrelsens Postillon har igen haft Ordet.

Løgne er som Sneboldte;
jo længere de trilles,
desto større blive de.

MIN Artikel II i *Typ.-Tid.* for den *2. Juli* har gjort den lille Formand rent tummelumsk, og i Mødet med Hovedbestyrerne den *5. Juli* fik han vedtaget, *»at der skal udarbejdes et Svar paa Hr. H. F. Rasmussens Artikel i Typ.-Tid.s sidste Nr.«*. I Mødet med Hovedbestyrerne den *13. Juli* hedder det: *»Et Svar til H. F. Rasmussen drøftedes«*. Og endelig i Mødet med Hovedbestyrerne den *19. Juli: »Svaret til H. F. R. vedtoges enstemmigt«*. (I Møderne den 5. og 19. ds. anføres Hr. RABEN som fraværende; *han* var ogsaa fraværende i Mødet den 11. Juni, hvor den Sag, som har givet Anledning til nærværende Fejde, nemlig de 400 Kr. aarlig Formandsløn, behandledes og vedtoges sat under alm. Afstemning samtidig med Hovedbestyrelsesvalget, og *han* afgav som Medlem af Foreningen sin Stemme *imod* denne Lønningsforhøjelse.) I Nr. 29 af *Typ.-Tid.* foreligger saa endelig dette *»udarbejdede«* og *»drøftede«* Svar. Den lille Formand har fulgt alle store Skraalhalses Eksempel: længe forud at reklamere for, hvad der *vilde* komme! Men han har ikke kunnet hamle op med disse, thi hans Foster Nr. 2 er omtrent bleven som Nr. 1: de 90 pCt. er en Gentagelse af, hvad han en Gang har skrevet; og jeg kan saa godt forstaa den Flovhed, der var til Stede hos Hovedbestyrerne i Mødet den 19. Juli, da de skulde give deres Samtykke til, at dette Produkt maatte undertegnes: »Hovedbestyrelsen«. Naa, der var forøvrigt ingen af de andre Hovedbestyrere, der kunde gøre det bedre — snarere ringere, men allersandsynligst *slet ikke;* jeg kender Konsortiet! Den sidste Artikel fra den lille Formand er nem for mig at besvare, idet jeg jo selvfølgelig ikke vil misbruge *Typ.-Tid.s* Plads og gentage min foregaaende Artikel, men kun holde mig til den Smule Nyt, der *nu* er fremkommet. Som det mest vigtige Nyt fremkommer den lille Formand saa med, at det ikke var tilstrækkeligt, at Afleveringen af Hovedbestyrelsens Arkiv fandt Sted paa den Maade, som *han* paa hans Magtfuldkommenheds første Dag ønskede, men *nu* vil han, at jeg skulde have sat mig op paa Vognmandslæsset og kørt afsted med det. Aa, ja saamænd; men saa er mit Ønske, at den lille Formand gaar *foran* Vognen og Hr. Warberg med samt de andre Hovedbestyrere *bag;* saa er Situationen fuldstændig, og saa har den lille Formand sikkert opnaaet, hvad han ivrig stræber efter — — — — — Efter at Hv. i sin Artikel Nr. 1 har hævdet, at en Formandsløn af 100 Kr. aarlig var fuldt Vederlag for mig, kommer han i Artikel Nr. 2 og fortæller, at »den tidligere Formandsløn ikke var stort andet end Huslejegodtgørelse for Foreningens Ejendele!« Har Hv. været normal, da han skrev sine Artikler? — Dernæst paastaar han, at *Hovedregnskaberne* ikke findes. Dersom Hv. vil gøre sig den Ulejlighed at slaa op i *Typ.-Tid.*, vil han i *hver Aargang* kunne finde saadanne Regnskaber *2 Gange;* men selvfølgelig er Manuskriptet til disse Regnskaber ikke opbevaret længere end til den lovlige Godkendelse af vedkommende Regnskab havde fundet Sted; og forresten har jeg aldrig tidligere faaet Regnskabs-Manuskriptet tilbagesendt, dette er først sket under Hr. Gustav Clausens Redaktørvirksomhed — men aldeles unyttigt. — Hv. fortæller saa videre, at jeg i sin Tid har *falbudt* et Eksemplar af Typografernes Organisationshistorie; Hv. kunde have været fuldt sandfærdig, naar han havde skrevet, at jeg i sin Tid *forærede* en Lærling paa *Folkebladet* et Eksempl. af nævnte Bog. Kan det interessere Hv., da kan jeg lade ham vide, at jeg ogsaa i sin Tid forærede *Folkebladets* Redaktør et Eksempl. af samme til hans Privatbogsamling. Og altsammen retmæssigt og redeligt Gods, som de Paagældende sikkert baade har Interesse af at opbevare og vil opbevare. — At Hv. er svag paa *Hukommelse* m. m., har tidt været baade generende og tidsspildende for mig, men at det nu ogsaa er galt fat med hans *Syn, er* beklageligt, men jeg kan ikke give ham bedre Raad, end at han maa anstrænge sig (selv om »Registreringsarbejdet« lider derunder) og se efter i Forhandlingsprotokollerne, saa vil han finde de nævnte Skrivelser i fulde Ordlyd. — Med Hensyn til Hovedbestyrernes *Udfærdigelse af Lovforslag* fortæller Hv. nu, at *han* og WARBERG har udfærdiget Lovforslaget om *Begravelseskassen;* og endvidere fortæller han, at *han* har udarbejdet *Rejsekassens* og *Arbejdsløshedskassens Love.* Enhver, der blot har mere Hukommelse end Hv. og hans Hovedbestyrere — og dertil udfordres der kun uhyre lidt — véd jo imidlertid, at det *sandfærdige* Forhold er dette, at da det var besluttet ved alm. Afstemning, at Dansk typ. Forening skulde have Repræsentantmøde i 1890, saa udsendtes de dagældende Love til Medlemmerne overalt i Lokalforeningerne med Anmodning om at stille Ændringer, og da dette var sket tvende Gange og Hovedbestyrelsen ligeledes havde stillet sine Ændringer, forelagdes det saaledes tilvejebragte Materiale for Repræsentantmødet; men udover, at den samlede Hovedbestyrelse diskuterede de fra Lokalforeningerne fremsendte Ændringer til Love, har hverken Hv. eller Warberg udrettet andet Lovgivningsarbejde end gennem den mundtlige Forhandling at give deres Mening tilkende, og som Resultat af den mundtlige Hovedbestyrelsesforhandling fremkom saa de faa Ændringer til Paragraferne, — — men denne Gærning, som var fælles for den hele daværende Hovedbestyrelse, gaar det virkelig ikke an at hverken Hv. eller Warberg nu vil have for deres egen Mund og saa i Storagtighed kalde for »Udarbejdelse af Lovforslag«!!! — Hvad jeg derimod ikke skal formene Hv. Æren af, er, at han har foretaget det voldsomme Arbejde med paa et Ark Papir at strege nogle Linjer af som Manuskript til de Lokalregnskaber, han selv skulde sætte!!! — Ligeledes er det mig en Fornøjelse at bevidne, at Hovedbestyrelsens daværende fem Medlemmer *ligelig* optalte de gamle Medlemsbøgers Udgiftsposter, og at Hv., som skulde redegøre for denne Sag paa Repræsentantmødet, selvfølgelig *sammentalte* de paagældende Summer og herfor erholdt de $^2/_3$ af det for nævnte Arbejde bevilgede Beløb; jeg kan dog ikke undlade at tilføje, at lettere Penge har jeg aldrig tjent end disse 15 Kr.; thi den Historie varede kun et Par Timer — men derfor tør jeg naturligvis paa ingen Maade sige, at Hv. paa dette Omraade har arbejdet ligesaa hurtig; nej, han forstaar at vende og dreje sig for at give det Udseende af noget helt forfærdeligt og besværligt. Men om end Hv.s og hans Hovedbestyreres Dristighed er stor, saa vil næppe nogen af dem bestride Rigtigheden af, at det betydelige Arbejde med at iscenesætte Repræsentantmødet i 1890, sammenarbejde de over halvandet Hundrede Ændringer, der indkom fra Lokalforeningerne m. m., udelukkende udførtes af mig; ingen Anden rørte en Finger dertil, og det var jo dog et Arbejde, der i det meste af et Par Maaneder hver Aften optog min Tid — saa det var dog vist ikke uberettiget, om der herfor var ydet Vederlag; alle var jo dog den Gang enige om, at det var et betydeligt Arbejde, jeg havde præsteret alene — men Muldvarpearbejdet paa Repræsentantmødet i 1890 fra Hv. og Warberg staar mig endnu i frisk Erindring.

Hermed har jeg forfulgt Hv.s sidste Produkt! Det er selvfølgelig Medlemmerne aldeles ligegyldigt at vide, at jeg i 1894 var Medlem af en Goodtemplarsygekasse o. s. v., men det er ikke ligegyldigt, at Hv. med fri Forsæt nævner et større Beløb, end jeg egenlig fik af Dansk typ. Forening til mit Hospitalsophold; han véd nemlig meget godt, at det af ham nævnte Beløb var $^1/_5$ mindre.

Hv. har gemt det bedste til sidst. 1) Han fortæller med den ham egne Dristighed, at *han* »ved flere Lejligheder har hjulpet H. F. R. ud over hans Mandatnedlæggelser, efter at han havde gjort en eller anden Fadæse«. Her maa jeg minde Hv. om Mottoet over nærværende Artikel. Naa, der er jo Folk, hvis Specialitet det er at sige vitterlig Usandhed, og er Hv. ukendt heri? Det er vist ikke endnu gaaet Medlemmerne af Glemme, at jeg i 1890 efter Anmodning fra en afdød Kollegas Enke anbefalede hende til Medlemmernes Velvilje for at hun kunde blive sat i Stand til at danne sig en Livsstilling, og ej heller er

det gaaet Medlemmerne af Glemme, at Hv. vilde formene mig Retten til som Privatmand at foretage et saadant Skridt, men det er heller ikke gaaet Medlemmerne af Glemme, at jeg selvfølgelig blæste Hv. et Stykke og tilendebragte Indsamlingen for nævnte Enke, som hjalp hende til den Stilling, hun ønskede sig. Og denne »Fadæse«, som Hv. **nu** kalder det, hvorledes endte den? Ja, lad mig referere efter *Typ.-Tid.*, hvor det hedder: 4. Eventuelle Sager. I Anledning af et udsendt Cirkulære om at yde Bidrag til Faktor Iversens Enke stillede HVIDTFELDT følgende Resolution: »Hovedbestyrelsen misbilliger, at Formanden har ladet sig forlede til at udsende Cirkulære med Opfordring til Dansk typ. Forenings Medlemmer om at yde Bidrag til et afdød Medlems Enke, der alt har erholdt højeste Begravelseshjælp, thi der aabnes herved atter frit Spillerum for Cirkulæreuvæsnet, hvad i høj Grad maa beklages, da Foreningen har gjort alt for at blive dette kvit«. Efter nogen Diskussion om denne Sag, hvorunder FORMANDEN hævdede, at det omtalte Cirkulære fra Faktor Iversens Enke var anbefalet af »H. F. RASMUSSEN« og ikke af »Formanden« vedtoges Resolutionen enst. med 4 St. (Hvidtfeldt, Warberg, Weiss og Torkild Petersen). FORMANDEN forlangte efter denne Afstemning tilført Protokollen, at han fra Nytaar 1891 nedlagde sit Mandat. HVIDTFELDT ønskede denne Protokoltilførsel udsat til næste Møde for at nærmere Overvejelse kunde finde Sted. FORMANDEN fastholdt sin Begæring og Protokoltilførslen fandt derpaa Sted. Efter at Mødet var hævet og Protokollen underskrevet, tilførte ovennævnte fire Medlemmer Protokollen følgende: »*Hovedbestyrelsen betragter ikke den vedtagne Resolution som et Mistillidsvotum til Formanden for hans Ledelse af Foreningen*«. Og i det næste Møde refererer *Typ.-Tid.*: »FORMANDEN (H. F. R.) var ikke tilstede; NÆSTFORMANDEN (Hvidtfeldt) ledede Mødet. 1. Beslutning i Anledning af Formandens Mandatnedlæggelse. Følgende Resolution vedtoges enst.: »*Da den i forrige Hovedbestyrelsesmøde vedtagne Resolution ikke udtaler nogen Mistillid til Formanden i Anledning af hans Ledelse af selve Foreningens Anliggender, kan Hovedbestyrelsen ikke tillade ham at fratræde*«. Hovedbestyrelsens Protokol, hvoraf Referatet er Udskrift, er ført af — — HVIDTFELDT! Nu, 6 Aar efter, har han faaet lavet dette til en Fadæse. Naa, i Sammenhæng hermed er det morsomt for mig at fremhæve, at det *næste* Cirkulære, jeg paa lignende Maade underskrev, ikke var til Fordel for Enken efter en afdød Kollega, men til Fordel for en spillevende ditto. Hr. V. C. BERG kom nemlig i 1894 med et Cirkulære og anmodede om min Underskrift, hvad jeg selvfølgelig ogsaa gjorde; Cirkulæret, som alt var tiltraadt af flere af de Herrer Hovedbestyrelsesmedlemmer, som havde været imod Faktor Iversens Enkes Andragende, var til Fordel for — — — Hr. P. HVIDTFELDT, i Betragtning af, at han var sygelig og havde tre Børn (dette var den korte Motivering!). Senere hørte jeg slet intet til den Sag. *Nu* er den vel en Fadæse?

2) Fortæller Hv., at det er en sørgelig Kendsgærning, at jeg føler det som en Glæde at blive stævnet for Organisationens Domstol, der nemt kan gaa til den civile!!! Uha, nu maa jeg ærligt tilstaa, at jeg er ved at blive bange!!!

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

3) Og saa sluttelig den kostelige Mundfuld, at jeg vil et Attentat mod Foreningens Sikkerhedsbestemmelser, idet jeg i min Artikel »*Repræsentantmøde?*« i Nr. 28 har foreslaaet at lade foretage alm. Afstemning om at ophæve Bestemmelsen i § 8 om den kvalificerede Majoritet af $^2/_3$ for Repræsentantmødes Afholdelse. Har Hv. da glemt, at den nævnte Bestemmelse *er* gjort til Lov ved alm. Afstemning og simpel Majoritet? Og *er* den kommen *ind* i Lovene paa den Maade, saa maa den ogsaa kunne komme *ud* paa samme Maade.

— Og saa er jeg færdig med Hv. — helt og holdent, om han saa fylder *Typ.-Tid.* Resten af Aaret med sine — — Arrangementer under Navn af »Registreringsarbejder« o. s. v., vil Svaret, han faar, næppe blive andet end det, han kan læse paa de to første Spalter i *Typ.-Tid.* Nr. 29 for Fredag den 23. Juli 1897.

Kolding, den 25. Juli 1897. H. F. RASMUSSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Fagforening i Holbæk,

som alt har bestaaet i ca. 1 Aar, men som kun tæller Halvdelen af Holbæks 24 Typografer, afholdt Lørdag den 24. Juli Diskussionsmøde i »Svendehjemmet«, hvortil var indbudt Redaktør GUSTAV CLAUSEN og de udenfor Fagforeningen staaende Kolleger i Byen, som næsten alle havde givet Møde. Efter at Formanden, N. L. PETERSEN, havde budt Velkommen, fik CLAUSEN Ordet for at indlede en Diskussion om Organisation. Efter en Beklagelse af, at den nødvendige Tid havde manglet for en udtømmende Behandling af Æmnet, søgte han i korte Træk at skildre Organisationslivet før og nu og den Forskel deri, som var tilvejebragt ved den voksende Interesse for det økonomiske Forsvar, som den kapitalistiske Udvikling skærpede Opfattelsen for. Han formente imidlertid, at Typograferne som Helhed betragtet var længst tilbage i Forstaaelsen af, hvor denne Udvikling stilede hen, og saa et godt Bevis derfor i de mange Organisationer for samme Maal, som Danmarks Typografer ejede, og hvis Opretholdelse skyldes en Paaberaabelse af »Selvstændighed«, som i Virkeligheden efter hans Skøn kun vilde avle »Afhængighed«. Han udtalte sluttelig Ønsket om, at det maatte blive anderledes i en nær Fremtid.

I den paafølgende Diskussion, som nærmest kom til at dreje sig om den eventuelle Sammenslutning, udtalte Faktor BIGUM som sin Mening, at hvis Centralisationen kun kom til at omfatte Den typografiske Forening og Dansk typografisk Forening, vilde sidstnævnte Forening være daarlig tjent med en saadan Ordning, da en Kontingentforhøjelse af 20 Øre jo vilde blive Følgen, hvorimod han ikke øjnede de tilsvarende Fordele. — CLAUSEN imødegik Bigum og hævdede, at hvis Den typografiske Forenings Medlemmer havde haft samme Opfattelse, da Sammenslutningen af Rejsekassen laa for, vilde denne ikke være sket; thi Fakta er, at den Tilslutning og Støtte, som Dansk typografisk Forening derigennem fik, er en væsenlig Aarsag til, at Medlemmerne ikke har faaet den Kontingentforhøjelse, som Sammenslutningen nødvendiggør og som de i alle Tilfælde vil faa, enten denne bliver til noget eller ej. Det forekom ham, at Fordelene ogsaa for Dansk typografisk Forening var iøjnefaldende, baade paa Sygekasseomraadet, hvor man fik noget højere Understøttelse og denne var af en dobbelt saa lang Varighed som hidtil, og paa Begravelsesomraadet, hvor Udsigten for at gaa tabt af sin en Gang sikrede Hjælp var udelukket. Hovedresultatet var dog det, at der ved Sammenslutningen skabtes en ensartet, fast økonomisk Basis for danske Typografers Organisationsliv, og at denne vilde berede store Vanskeligheder for de smaa Foreningers Eksistens. — BIGUM ønskede ikke, at Clausen skulde tage med sig hjem Indtrykket af, at Taleren var en Modstander af Centralisationen, det var han ikke; men han saa i Kontingentforhøjelsen en Fare for Sammenslutningens Realisation og var af den Anskuelse, at man skulde være forsigtig, naar eventuelt derved de nu store Foreninger kunne blive mindre. — Efter at FORMANDEN havde sluttet sig til Clausen og udtalt Ønsket om, at *alle* Holbæks Typografer vilde indmælde sig i Fagforeningen, havde yderligere P. CHR. LARSEN, JACOBSEN o. Fl. Ordet, hvorefter Diskussionen sluttedes og man samledes om et Par Boller Punsch, hvorunder Taler og Sang vekslede til langt ud paa Natten.

CLAUSEN udnævntes til Fagforeningens Æresmedlem, og man bad ham bringe Hr. Fasmer en Hilsen i Anledning af Jubilæet.

Da man sluttelig skiltes, havde sikkert Alle Følelsen af at have tilbragt en interessant og fornøjelig Aften. P.

Typografisk Forbund i Horsens

afholdt Fagmøde Søndag den 1. Avg. i Anledning af Distrikts-Arbejderfesten. Der var mødt Kolleger fra Vejle, Skanderborg og Aarhus. Efter at Formanden, P. ANDERSEN, havde budt Velkommen og var valgt til Dirigent, udspandt der sig en Diskussion mellem Faktor HØYER (Vejle) og WALD. HANSEN (Aarhus). Førstnævnte hævdede, at den nærmeste Tids Arbejde maatte gaa ud paa at faa Centralisationen af de typografiske Organisationer gennemført, og dernæst — hvis dette skete — at agitere for Sammenslutningen med de øvrige Fag blandt Kollegerne, saaledes at disse tilsidst tvang Hovedbestyrelsen til at sætte sig i virksom Bevægelse desangaaende, ligesom i sin Tid var sket i København. — W. HANSEN formente, at det var den solideste Vej at søge oprettet saa mange Forbund med Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger som muligt, dernæst at faa disse Forbund centraliserede, saa at de i givet Tilfælde kunde optræde med større Kraft; derved vilde vi tillige skaane den understøttende Forening for et Tab af Medlemmerne. — I Løbet af Diskussionen nærmede de to Talere sig efterhaanden hinanden i høj Grad, og til Slutning foreslog HØYER — uden dog at ville fravige sit Standpunkt, men i Erkendelse af, at Maalet var Hovedsagen, Midlerne det underordnede — følgende Resolution, der vedtoges enst.:

»Typografisk Fagmøde i Horsens den 1. Avgust 1897 vedtager at opfordre de forsamlede Kolleger til i saa stort Antal som muligt, at slutte sig til de alt bestaaende Forbund samt hver i sin Kres at virke for, at der oprettes Forbund med Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger i de Lokalafdelinger, hvor intet saadant findes.«

Derpaa holdt BAHNSON-LASSEN et Foredrag om Tuberkulosen, der modtoges med de mest forskelligartede Følelser — hvorpaa Dirigenten hævede Mødet med en Tak til de Tilstedekomne og et Leve for Centralisation og Sammenslutning.

Det vedtoges at lade et kort Referat tilflyde *Typ.-Tid.*

DIRIGENTEN.

Nær og fjærn.

De to danske Bogtrykkerforeninger holder, som tidligere meddelt, deres Generalforsamling paa Lørdag og Søndag i Fredericia. Foruden de rent administrative Punkter indeholder Dagsordenen for den københavnske Forenings Vedkommende følgende Punkt: »Formanden forelægger Spørgsmaal om Foreningens Stilling til eventuel Opsigelse af Tarifen«, og Provinsbogtrykkerforeningen følgende: »Sagen angaaende billigt Indkøb af Skrift og andre Materialier«, ligesom Bogtrykker E. KJELDSEN, Odder, indleder en Diskussion om, »hvilke Midler der rettelig bør anvendes overfor Lærlinge over 18 Aar, som foretager Arbejdsnedlæggelser eller forlader deres Plads«. Og begge Foreninger diskuterer eventuelt i Fællesskab et af Hr. N. G. CALBERG stillet Forslag: »Sammenslutning af alle i Bogtrykkerfaget Beskæftigede (Principaler, Sættere og Trykkere) i én Association, der har til Formaal ‚Fremme af Fagets Vilkaar' og som navnlig *kan* tage Bestemmelse om Lønningsspørgsmaal og Lærlingeforhold ved Voldgift, som dannes af et lige stort Antal Principaler og Typografer samt en Opmand. — Associationens Medlemmer forpligter sig til gensidig kun at give og udføre Arbejde til og for Associationens Medlemmer.«

En sjælden interessant Dagsorden, som vi, saa snart Referatet af Mødet foreligger, skal vende tilbage til.

Sommerferie. Aktieselskabet *Vejle Amts Dagblad* har ydet Personalet 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Udgiveren af *Assens Amts Avis*, Folketingsmand Kl. Berntsen, har efter Opfordring tilstaaet sine 4 Typografer 4 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

Sportsklubben. Ved Kricket-Matchen i Søndags havde der samlet sig en talrig Tilskuerkres, der med Opmærksomhed fulgte Kampen. Da Typograferne hvert Aar har tabt, kan man ikke noksom paaskønne den Ihærdighed, hvormed Klubben er gaaet til Kampen og som for første Gang bragte den Sejren hjem. Typografernes Sporsklub vandt med 1 Halvleg 64 Points; Skomagernes Sportsklub opnaaede 27—32 P. (i Fjor sejrede disse med 90 P.). Typografernes Markspil stod langt over Modstandernes.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Onsdag den 4. Avgust. Frav. m. a. F.: THUESEN.

1. Der forelaa Beretning om Konferencen i Stockholm.

2. Centralisationsspørgsmaalet drøftedes. Der gaves Meddelelse om, at der skulde afholdes et Møde med Beregneren paa Søndag i København og endvidere fremhævedes, at de Beregninger, der forelaa af Red. i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* — for Dansk typ. Forenings Vedkommende — hvilede paa fejlagtige Synspunkter, hvorfor de var fuldstændig fejlagtige. Hovedbestyrelsen ønskede det omhandlede Møde udsat, for om mulig at kunne deltage deri, ligesom man ønskede det aarlige Fællesmøde afholdt forinden Centralisationsforslagene fremlagdes for Medlemmerne for at de forskellige Styrelser kunde enes om en fælles Arbejdsplan.

3. Der gaves Meddelelse om forskellige Fællesstyrelsessager.

HVIDTFELDT.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Juli Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 3847.98	Kassebeh. 31. Juli ...	- 5102.85
Bidrag fra Lokalafdel.	- 1208.07		
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 96-11/6 97	- 46.80		
	Kr. 5102.85		Kr. 5102.85

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning....	Kr. 12669.17	Rejseudg. og Diæter	Kr. 7.60
Bidrag fra Lokalafdel.	- 1572.10		
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 96-11/6 97	- 195.75	Kassebeh. 31. Juli ..	- 14429.42
	Kr. 14437.02		Kr. 14437.02

Kolding, den 1. Avgust 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Tilgangen til det **tyske Schweiz** er lukket paa Grund af en i Luzern udbrudt Strejke, ligesom der ikke udbetales Rejseunderstøttelse til Rejsende i dette Land.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Lægerne. Under Dr. med. RASCH's Bortrejse til 15. Septbr. besørges hans Praksis af Dr. IVAR PETERSEN, som træffes dels paa Amagertorv 10, 1. (1—2½) og dels paa sin Bopæl: Dronning Louises Børnehospital, Østerfarimagsgade.

Nyt Medlem: Sætter Osvald Paul Martin Langner (arbl.), udl. 14/8 94 hos Stammerjohan. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 973 (Dsk. t. F.), Vilh. N. P. Jensen (arbl.) paa Rejse. 1128 (Dsk. t. F.), Carl W. Luckow (arbl.) paa Rejse. 874 (Dsk. t. F.), Robert C. Nielsen (arbl.) paa Rejse. 862 (Dsk. t. F.), L. P. Rasmussen (arbl.) paa Rejse.

Død: Bogtr. Wilhelm Victor Røhr, 72 Aar gl.

Udslettet for Restance: Sætter Carl Møller Smith (Nationaltid.).

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 11. Avgust: Frantz B. (2. B.) 0.50, Hillerød Lokalforening (8. B.) 5.24, Ringsted Lokalf. (3. B.) 4.25, Hannovers Bogtr. (3. B.) 0,75, L. A. Jørgensen 3.50, Soc.-Dem. (5. B.) 5.75, Qvist & Co. (5 Nye 1.50, N. & P. C. 1.50, 8. B.) 3.00, Bording (mandl. 1.65, kvindel. 0.75, 8. B.) 2.40, Missionstrykkeriet (4. B.) 1.75, Laur. Madsen (8. B.) 1.00, Nationaltidende (9. B.) 1.25, Rom (8. B.) 1.55, Nogle Arbejdere hos Thiele (8. B.) 1.75, E. Stapf (2. B.) 2.00, Joh. A. Petersen (4. B.) 0.75, O. C. Olsen (8. B.) 0.60, Luno (4 gl., alle ny, 8. B.) 2.75 — ialt Kr. 38.79 med de tidl. indk. Kr. 693.58 ialt Kr. 732.37.

Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret er **lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

April Kvartalsregnskab.

Nykøbing M. og *Varde* mangler fremdeles.

Kolding, den 10. Avgust 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Juli Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning		Kr. 1641.88
Reservefonden		- 4145.15
Begravelseskassen		11924.04
Renter i fl. Sparekassebøger fra 11/12 96—11/6 97:		
af Hovedkassen	Kr. 25.00	
- Reservefonden	- 74.45	
- Begravelseskassen	- 210.65	
		- 310.10
Bidrag fra Lokalforeningerne		- 5222.41
		Kr. 23243.58

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr. 462.44
do. - Typ. Rejsekasser og Reservefonds		- 2780.17
Typ.-Tid. (Nr. 13—25)		- 401.95
Tryksager		- 6.15
Assurance af Foreningens Arkiv		- 0.70
Porto (Formanden)		- 7.68
do. (Kassereren)		- 7.68
Telegram (Formanden)		- 2.00
Reservefonden		- 4219.60
Begravelseskassen	Kr. 12134.69	
Bidrag til do.	- 656.70	
		- 12791.39
Kassebeholdning den 31. Juli		- 2563.02
		Kr. 23243.58

Kolding, d. 1. Avgust 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aalborg, Niels Peter Andersen, udl. 1/10 94 i Aalborg Amtstidende (tidl. Medlem). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 16. Avgust Kl. 11 Form. paa Sortedamslund. Dagsordenen findes meddelt i den omsendte Aarsberetning. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½: Møde paa Sortedamslund.

Søndag Kl. 12,25 fra Hovedstationen: *Familietur til Maalev* (Billetter à 40 Øre). Tur gennem Jonstrup Vang til Søndersø. Maaltid i Krohaven. Mød Kl. 12¼. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Sommerudflugten er **udsat** til *Søndag den 22. Avgust.* Start: Nordbanegaarden **Kl. 9.30.** Turen gaar over Holte, Søllerød, Ørholm og Lyngby. Talrig Tilslutning af passive Medlemmer forventes.

T. C. C. Søndag Tur til Maaløv over Frederiksdal, gennem Hareskoven. Start Trianglen Kl. 9.

Væddeløbet (6 Mil) afholdes Søndag den 12. Septbr. Anmældelse modtages hos Kassereren, Adelgade 16, 4. til den 5. Septbr.

Bogtrykker-Associé.

En driftig Mand (Typograf), 34 Aar, med en disponibel Kapital af 3000 Kr., ønsker sig optaget som *Kompagnon* i en i god Drift værende Bogtrykkervirksomhed. I Mangel deraf søges Plads som *Typograf*, dog helst i en større Provins. Billet mrkt. »C. G.« bedes snarest sendt til Ekspeditionskontoret.

1 Eksempl. af Emil Sørensens Haandbog ønskes. Billet mrkt. »49« med Pris.

En god Cykle er til Salgs for 100 Kroner. Billet mrkt. »48« modtoges i Ekspeditionen.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 33
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 20. Avgust 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening.

Endskønt Resultatet af de Anstrængelser, der for et Par Aar siden gjordes fra Aarhus Lokalforening for at faa afholdt Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening, ikke frister til at gentage Forsøget, blev det dog paa en Generalforsamling i Lørdags Aftes i Aarhus besluttet endnu en Gang herfra at gøre et Forsøg paa at faa tilvejebragt de 50 Underskrifter, der i Følge Lovene udkræves for at forlange Spørgsmaalet om et Repræsentantmødes Afholdelse sat under almindelig Afstemning.

Helst havde vi sét Initiativet var bleven taget fra en anden By, men medens man i denne Tid ikke kan faa et eneste Nr. af *Typ.-Tid.* i Haanden uden at der fra de mest forskellige Sider udtales Ønsker om et Repræsentantmøde, synes der ingen Steder at blive gjort noget positivt i Retning af at faa Mødet afholdt.

Saa forsøger vi da herfra igen.

Naar der ikke denne Gang, som sidst, udgaar Opfordring til samtlige Lokalforeninger om at tiltræde Begæringen til Hovedbestyrelsen, skyldes dette, at vi gærne saa hurtigt som muligt vil have Spørgsmaalet sat under almindelig Afstemning, og vi haaber ved at henvende os til de nærmeste Lokalforeninger, allerede at kunne have det fornødne Antal Underskrifter og disse tilstillede Hovedbestyrelsen endnu inden nærv. Numer af *Typ.-Tid.* kommer Medlemmerne i Hænde.

Hvis vi skal have Repræsentantmødet afholdt endnu i indeværende Efteraar, er der nemlig ingen Tid at spilde. Først skal der afstemmes, og, hvis Forslaget vedtages, skal der indkaldes Forslag og Ændringsforslag til Love; disse skal samles, trykkes og atter udsendes til Medlemmerne, og først da kan Mødet afholdes, saaledes, at selv om vi ikke ødsler med Tiden, kan det ikke blive før hen i Oktober Maaned, Mødet holdes, og længere kan det heller ikke vente, hvis det da skal holdes i Aar.

Udførlig at begrunde, hvorfor vi ønsker Repræsentantmødet afholdt, er formentlig unødvendig. Medens andre Fags Organisationer holder Kongres mindst hvert andet Aar, har vi nu siden Repræsentantmødet i 1890 levet paa alm. Afstemnings-Resultater og Hovedbestyrelses-Beslutninger, saaledes, at der maaske næppe findes et Medlem udenfor Hovedbestyrelsen der tilfulde er klar over, hvad der er Lov i vor Forening.

Og medens vi i det ene Nr. af *Typ.-Tid.* efter det andet faar Tabeller og Beregninger saa lange som et ondt Aar og saa spækkede af Tal, at man bliver svimmel bare ved at se paa dem, og man samtidig fra anden »velunderrettet« Side faar at vide, at Tabellerne er »misvisende«, saa bliver Medlemmerne paa Grundlag af alle disse »Oplysninger« mere og mere »uvidende«, og Interessen for vor Organisation synes under alt dette at tabe sig i Stedet for at vokse.

Naar saa hertil kommer den uappetitlige Storvask fra Hovedbestyrelsens By, haaber vi Kollegerne Landet over vil samstemme med os i, at et Repræsentantmøde er ønskeligt og nødvendigt, dels for at faa et ordnet og samlet Hele ud af de indviklede og spredte Love og Vedtægter, vi nu har, og dels for at faa Ro i Lejren.

Sidste Gang lød Spørgsmaalet, da Talen var om Afholdelse af Repræsentantmøde: »Har vi Raad dertil?« Denne Gang maa Spørgsmaalet lyde: »Har vi Raad til at vente længere?«

Aarhus, den 15. Avgust 1897. K. & R.

Med Hensyn til en enkelt Bemærkning i ovenstaaende Artikel finder vi os beføjede til at meddele, at vi ikke fra Hr. Hvidtfeldt har modtaget nogensomhelst Meddelelse til Forklaring af, hvori Misvisningen stikker, og ligesaa lidt en Paavisning af, at de af Dansk typografisk Forenings Regnskaber uddragne Tal er *fuldstændig fejlagtige*, hvorfor vi, indtil Paastanden bevises, maa bede Medlemmerne betragte vore Tal som tilforladelige. Red.

Kristiania typografiske Forening.

Som meddelt fejrede Kristiania typografiske Forening sit 25aars Jubilæum den 25. Juli. Ligesom her hjemme var der vel forinden Foreningens Tilblivelse anstillet famlende Forsøg paa at danne en Organisation, men Rækkeviden af disse begrænsedes enten udelukkende til selskabelige Opgaver eller til Selvhjælpsinstitutioner. Først i 1872 nævnes to Navne, Ernst Jensen og H. Jacobsen, som havde et videre og korrektere Syn paa en faglig Forenings Opgave, og som klargørende dette fremlagde Forslag til Dannelsen af »Den typografiske Forening«. Alt skal have en Aarsag, og saaledes ogsaa her: Bogtrykkerne forsøgte at trække nogle indledede Forhandlinger om en ny Tarif i Langdrag, og for at modarbejde dette, dannedes saa Foreningen. Den modtog ingen Ilddaab den Gang; alene dens Oprettelse var tilstrækkelig til, at Bogtrykkerne indvilgede i en ny Tarif, der forøvrigt saa var gældende til 1889. Under Dannelsen og Udviklingen af de Hjælpeinstitutioner, der nu er knyttede til den, forglemtes aldrig Organisationens Grundprincip: Erhværvelsen af Medlemmernes bedre Livsvilkaar i pekuniær og sanitær Henseende, og hævdedes altid den Betragtning, at disse Hjælpeinstitutioner kun var Midlerne til Opnaaelsen af dette Maal.

Der, som allevegne, viser den tilbagelagte Aarrække, og da i særlig Grad i sin Begyndelse, en stor Mangel paa Forstaaelse af Nødvendigheden af at holde sammen, selv om man tilsyneladende for Øjeblikket har opnaaet det tilsigtede. Saa snart Tarifen i 1873 var bevilget og gunstigere Arbejdsforhold forøvrigt indtraadte, kom Foreningen i stærkt Forfald, og kun senere hen indtrædende daarligere Konjunkturer var i Stand til at raade Bod herpaa, og i 1879, hvor Arbejdsløshedskassen oprettedes, var Tilslutningen særlig stærk, og har holdt sig nogenlunde jævnt siden. Foreningen udvikledes stadig og mange Provinsbyer tog den til Mønster, saaledes at Centralforeningens Afdelinger kan siges at være Børn af Kristiania typografiske Forening.

Strejken i 1889, og meget mere maaske den rene Arbejderpolitiks Hævdelse indenfor Rammen, faldt ikke paa et Tidspunkt, hvor Opfattelserne var klare nok til at give Bevis paa Organisationens Styrke, hvad der jo ogsaa falder noget sammen med Forholdet hos os; men siden hen er Erkendelsen af den gode Hensigt dog gaaet mere og mere op for vore norske Kolleger, og udenfor de en Gang fallerede Eksistenser omfatter Foreningen nu næsten alle Hovedstadens Typografer.

Ved sin Grundlæggelse havde den 77 Medlemmer, nu tæller den 400, og medens Indtægterne det første Aar var 814 Kr. 23 Øre, var de i 1896 17,402 Kr. 90 Øre, ligesom Udgifterne var henholdsvis 98 Kr. 10 Øre og 14,588 Kr. 88 Øre. I 1872 var Kontingentet 20 Øre ugenligt, nu er det 1 Kr. foruden de ekstraordinære Bidrag, som Medlemmerne maa svare til De samvirkende Fagforeninger og til Det internationale Typografforbund.

Den Fest, som dannede Mærkepælen for det Fjerdedels Aarhundrede, som er forløben, var efter baade private og officielle Referater særdeles storartet, hvad et glimrende Vejr ikke bidrog mindst til. Gratulanter var mødte fra næsten alle Lokalafdelinger, og Bergens Kollegerne havde sendt en nydelig udstyret versificeret Hilsen, hvori det bl. a. hed:

At bryde ned de første Skranker,
det er i Grunden størst,
om han end sjælden Lavrbær sanker,
den Helt, som strider først. —
I har i Dødvandshavet
med Held bragt ind
en Strøm af Retfærds-Kravet,
en Viljens Vind!

Der var Udflugt til Søs og Procession i Gaderne med fem Faner og fuld Musik, der var Fest-Avis og der var Festmaaltid med tilhørende Sange og Taler, og Alt dannede Rammen om en Begejstring og Feststemning Dagen igennem, som bedre kan tænkes end tolkes. Lykønskningstelegrammer indløb fra Kollegerne i Sofia, Triest, Lemberg, København og Kolding foruden fra indenlandske Afdelinger.

— — Nu er Festen forbi, og man lægger ud paany til fortsat alvorligt Arbejde for Kollegernes Velfærd. Vi tror derfor, det vil have sin Interesse for vore Læsere at se Billedet af den Mand, i hvis Hænder Ledelsen af Kristiania typografiske Foreninger er lagt; saa meget mere, som han for mange Danske, og da særlig for Deltagerne i Københavns-Kongressen i 1891, vil være en gammel Kending.

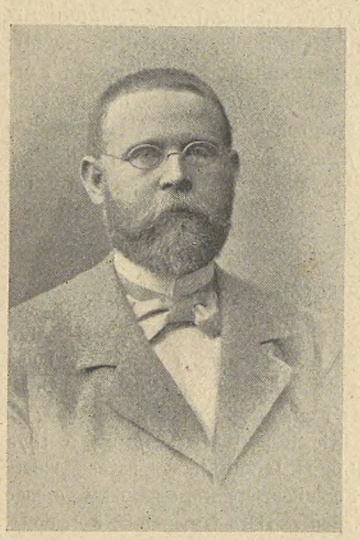

NIELS SCHIBSTAD, Kristianiaforeningens nuværende Formand, er født i Kristiania den 12. Januar 1861 og fik udlært paa *Dagbladets* Trykkeri den 31. December 1880. Allerede som Lærling, skriver Jubilæums-Avisen *Gutenberg*, drev han paa med Politik, og var en skattet Agitator i Kristiania Arbejdersamfund. Det er da ikke at undres over, at den unge Mand snart henledede sine Kollegers Opmærksomhed paa sig, og allerede i 1883 valgtes ind i Bestyrelsen, som gjorde ham til sin Viceformand. Saa snart hans Funktionstid her var udløben, valgtes han i April 85 ind i Hovedbestyrelsen for den da stiftede Norsk Centralforening for Bogtrykkere, hvis Viceformand han blev, og i December samme Aar i Redaktionen af *Typografiske Meddelelser*, hvilke Stillinger han beholdt til Avgust 87. I 1889 overtog han Formandshværvet i Foreningen, deltog som saadan i den skandinaviske Typograf-Kongres i København. Fra 1892 til 94 holdt SCHIBSTAD sig fjærnt fra Foreningens Ledelse, og først i Aar overtog han paany Formandshværvet. Han har været sin Forenings Repræsentant i adskillige Komitéer indenfor Arbejderpartiet, og ligeledes som saadan deltaget i det norske Arbejderpartis Landsmøder, og indledede bl. a. i Fjor det af ham selv fremsatte Spørgsmaal om, hvorvidt Statens Stipendieuddeling burde foregaa paa en anden Maade end hidtil, hvilket fik den tilfredsstillende Løsning, at baade Det norske Arbejderparti og De forenede Arbejdersamfund nu har Indflydelse paa Indstillingerne. Kristiania Arbejdersamfund valgte ham i 1895 ind i sin Bestyrelse.

Schibstad er en beregnende Politiker, der ikke lader sine Følelser løbe af med sig, og hans Veltalenhed og Slagfærdighed er anerkendt. Vi slutter os derfor til det Ønske, som norske Fagfæller nærer, at han endnu længe vil holde ud paa den Plads, hvor han nu staar, til Held for Kristiania typografiske Forening.

Den femte skandinaviske Arbejderkongres i Stockholm.

KONGRESSENS Dagsorden var meget righoldig, og det var da navnlig svenske og norske Organisationer, som havde indsendt Spørgsmaal. Dette var forstaaeligt, fordi man i disse to Lande utvivlsomt ikke er naaet saa langt i Udvikling som i Danmark. Det var, som om det praktiske Organisationslivs Erfaringer fik et koncist Udtryk hver Gang ledende Mænd fra Danmark tog Ordet, og navnlig bør dette siges om de samvirkende Fagforeningers Formand i København, som fangede Opmærksomhed ved sin omfangsrige og nøgterne Tale. Just dette gjorde Forhandlingen om den faglige Bevægelse værdifuld, hvilket man ikke i lige Grad kan sige om den politiske, i hvilken man hyppigst svævede i de agitatoriske og deklamatoriske Luftlag, som paa Forhaand skulde være banlyste fra de Kongresser, hvor det gælder om at udrette praktisk Arbejde.

Kongressen aabnedes af HJALMAR BRANTING. Han er det svenske Partis første Mand, har et sindigt og stot Sæt at udtrykke sig paa, er fri for al Deklameren, holder sig strængt sagligt i Diskussionen og virker velgørende ved den Ro og Klarhed, hvormed han udvikler sine Anskuelser samtidig med at dette sker i et formfuldendt Sprog, som paa den anden Side ikke savner Kraft og Djærvhed. I sin Rapport over den Udvikling, Partiet har haft i Sverig, peger han paa, at man, efter at have overstaaet nogle anarkistiske Børnesygdomme, i 1894 samlede Partiet over hele Landet med en Centralstyrelse i Stockholm med noget over 7000 Medlemmer, medens man i Henhold til den sidst udgivne Partiberetning nu raadede over 20,000 Medlemmer. Foruden Dagbladene *Social-Demokraten* i Stockholm og *Arbetet* i Malmø udgiver Partiet Ugebladet *Ny Tid* i Göteborg og *Folkebladet*, som fra Stockholm spredes over hele Landet.

Fra Norge aflægger C. JEPPESEN Rapport. Ogsaa han er en Taler af Rang. Han forstaar den Kunst at *holde* en Tale. I korte Sætningsbygninger falder Ordene, understøttet af en melodisk Stemme, som veksler i Spil og Farver. Ogsaa han kan paa det norske Partis Vegne tale om Fremgang. Det tæller nu 12,000 Medlemmer i 70 Foreninger og kan i denne Maaned fejre sit 10-Aars Jubilæum, idet Partiet stiftedes i Arendal i 1887. Den Gang havde det en lille socialdemokratisk Forening i Kristiania, 6 Fagforeninger i samme By og desuden 2 Foreninger fra Provinserne. Der udgives nu 2 Dagblade, et i Kristiania og et i Bergen.

I Danmark er Bevægelsen stærkest. J. JENSEN refererer i et af sine sædvanlige fortrinligt underbyggede Foredrag hvorledes den danske Bevægelse i Fjor for 25 Aar siden fødtes og hvorledes Partiet efter trange Aar har arbejdet sig op til nu at tælle 25,000 Medlemmer i sine politiske og 63,000 i sine faglige Organisationer, og det vækker Beundring, at de under de samvirkende Fagforeninger staaende Fagorganisationer kan mønstre en Udgiftskonto paa over 600,000 Kroner, og at der i Danmark findes 30 Fagforbund, som tæller 802 Afdelinger, medens 53 Fagforeninger i København ikke er indordnet under Fagforbund — væsenligst fordi deres Fag kun udøves i Hovedstaden. Ogsaa Partipressens Omfang og Abonnentantal samt Partiets Repræsentation i Kommune og Rigsdag vækker interesseret Opmærksomhed.

Man gik derefter over til at diskutere selve Dagsordenen efter at samtlige Mandater var godkendte. Denne var delt i tre Hovedgrupper: 1) *Den moderne Arbejderbevægelses Maal*, 2) *Den moderne Arbejderbevægelses Midler* og 3) *Eventuelle Spørgsmaal*. Efter at P. KNUDSEN havde indledet Punkt 1 foretog hvert Lands Delegation Valg af Udvalg til at udarbejde Resolutionerne til de forskellige Spørgsmaal førend Debatten fandt Sted in plenum. Denne Fremgangsmaade viste sig at være meget praktisk; den henviste en indgaaende Diskussion til Udvalgene og sparede saaledes megen Tid, idet kun Hovedsynspunkterne i hvert enkelt Spørgsmaal gjordes gældende under Debatten i Salen. Kongressen tonede rent Flag ved til Dagsordenens Punkt 1 at vedtage følgende Resolution:

»Arbejdernes faglige og politiske Organisationer har den fælles Opgave at samle Arbejderne til Kamp for den fuldstændige Erkendelse af deres Menneskerettigheder, saa at de opnaar de bedst mulige økonomiske Levevilkaar og den størst mulige politiske Frihed under de nu bestaaende kapitalistiske Forhold, samt at oplyse Arbejderne om Samfundsudviklingen og dens Virkninger.

For i størst mulig Grad at opnaa betryggende Forbedringer i Arbejdernes økonomiske Vilkaar skal de faglige og politiske Organisationer søge at øve Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet ved at virke for, at Folkerepræsentationen behandler Arbejdernes økonomiske Stilling og vedtager Love, som betrygger Arbejderne imod hensynsløs Udbytning fra Kapitalisternes Side.

Organisationerne bør derfor i alle Tilfælde behandle de Spørgsmaal, som i Følge sin Natur har Betydning for Arbejderne, enten de saa er af økonomisk eller politisk Karakter.

Arbejdernes faglige Kamp er under de kapitalistiske Samfundsforhold uundgaaelig nødvendig for at indskrænke Kapitalens Overmagt og derved forbedre Arbejdernes Stilling. Uden Fagforeningerne lykkes det ikke at aftvinge Kapitalen en anstændig Løn eller en forkortet Arbejdstid. Gennem denne Kamp bliver Arbejdernes Udbytning dog kun mildnet, og ikke afskaffet. Udbytningen ophører først, naar Samfundet selv tager Produktions-Fordelings- og Samfærdselsmidlerne i sin Besiddelse.

Kongressen vedtager derfor, at Arbejderne i Overensstemmelse med de internationale socialistiske Kongressers Beslutninger stræber at opnaa den politiske Magt i Samfundet for derved at opnaa dettes Socialisering og Produktionens Ordning under Samfundets demokratiske Kontrol, hvorved Arbejderklassen befris for Kapitalens Herredømme.«

Dagsordenens Punkt 2 delte sig i to Undergrupper: *Faglige Midler* og *Politiske Midler*. Til den anden Undergruppe knyttede der sig en speciel svensk Interesse, idet Spørgsmaalet om *den almindelige Stemmeret* og *almindelig Strejke* i særlig Grad havde Forholdene i Sverig for Øje. Som bekendt findes der ikke Spor af almindelig Valgret i Sverig, og den Bevægelse, man fra Liberalismens Side sammen med det svenske Socialdemokrati har søgt at vække, synes at skulle løbe ud i Sandet, eftersom de Liberale viger tilbage for at benytte det skarpeste Vaaben, som hidindtil alene har vist sig i Stand til at kunne indgyde de herskende Klasser Respekt for Arbejdernes Fordring om almindelig Valgret: Generalstrejken. Det bliver da ganske naturligt Arbejderklassen, som maa føre denne Kamp tilende og Kongressen viste sin Solidaritet ved at erklære sig beredt til at støtte de svenske Arbejdere saavel moralsk som pekuniært, *hvis* man paa et givet Tidspunkt blev tvunget til at gribe til dette sidste Middel. Resolutionen lød:

»Kongressen fastholder det internationale Socialdemokratis Anskuelse, at Arbejdernes Frigørelse ad fredelig Vej kun kan ske, naar Arbejderne gennem den almindelige Stemmeret erobrer den politiske Magt i Samfundet. Vi kræver derfor den almindelige Stemmeret fuldt ud gennemført ved politiske og kommunale Valg, og anbefaler en kraftig Agitation for at naa dette Maal.

Kongressen erkender, at de nuværende politiske Forhold i Sverig indeholder en stærk Opfordring til de svenske Arbejdere om at gøre sig fortrolig med den Tanke, at en omfattende Arbejdsnedlæggelse vilde være et godt Middel til at tiltvinge sig den almindelige Stemmeret. Den opfordrer derfor Norges og Danmarks Arbejdere til, hvis det skulde komme til en saadan Yderlighed i Sverig, da at støtte det svenske Arbejderparti baade moralsk og materielt i dets Bestræbelser for at tilkæmpe sig medborgerlige Rettigheder.« (Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt i Søndags sin aarlige Generalforsamling med LINDAHL som Dirigent og CHR. CLAUSEN som Sekretær.

1. FORMANDEN (Alb. Christensen) fremlagde Regnskabet. Som man vilde have set af den udsendte Beretning, viste Aaret en økonomisk Fremgang af ca. 1000 Kr. Medlemsantallet var kun steget med 4, men Aaret havde ogsaa haft forholdsvis mange Udmældelser. Taleren bad Enhver i sin Kreds at virke for en større Tilgang. — A. W. LARSEN indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse. Han beklagede, at Medlemskontingentet viste en Nedgang paa ca. 12 Kr. Der var i Revisionsbemærkningen indløbet et Par Smaafejl, hvilke han rettede. — KASSEREREN (R. Jacobsen) tog Skylden paa sig med Hensyn til de paapegede Fejl; han havde overset dem ved Korrekturlæsningen. — G. CLAUSEN henstillede til Overvejelse at søge strøget Lovbestemmelsen om, at tidligere Medlemstid medregnedes, da han troede denne Paragraf havde væsenlig Skyld i Restancerne og Udslettelserne. — FORMANDEN troede ikke, at Clausens Henstilling overfor tidligere Medlemmers Genoptagen var heldig. — Regnskabet godkendtes.

2. Forslag fra Styrelsen: Regnskabsaarets Afslutning forlægges fra 30. Juni til 30. September. I Lovenes § 21 forandres »Avgust« til »November«. — R. JACOBSEN bemærkede, at Forslaget var 2. Gang fremsat, og kunde kun gentage hvad han udtalte ved Forslagets Fremkomst i Fjor. Han troede, at Forslaget vilde blive til Gavn baade for Foreningen og Medlemmerne, og det vilde ikke fremkalde anden Forstyrrelse end den, at det følgende Regnskabsaar mødte med 5 Kvartaler i Stedet for 4. — Vedtoges.

3. FORMANDEN fremlagde de indkomne Ansøgninger om en nyoprettet Fribolig; de to Ansøgere var Engelstrups Enke og Nestler. Da Nestler i Henhold til Lovene havde Fortrinsret uden Afstemning og der ikke fra Generalforsamlingen fremkom nogen Indsigelse, fik Nestler Friboligen.

4. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at fordele mellem Fribeboerne et Beløb af indtil 1537 Kr. — Efter en kort Formulering af R. JACOBSEN vedtoges Forslaget.

Derefter foretoges Prøvevalg paa 2 Styrelsesmedlemmer og en Kasserer samt paa 2 Revisorer; det vedtoges at genopstille de efter Tur Fratrædende, nemlig d'Hrr. G. CLAUSEN, K. JAKOBSEN, R. JACOBSEN, VALD. AUENER og A. W. LARSEN, hvorefter DIRIGENTEN hævede den kun svagt besøgte Generalforsamling.

Typografernes Fagforening i Kolding

afholdt i Lørdags Aftes ordinær Generalforsamling. Fagforeningen tæller 20 af Lokalforeningens ca. 40 Medlemmer. Formanden L. V. HANSEN ledede Generalforsamlingen, og efter at Forhandlingsprotokollen og Regnskabet var oplæst og godkendt, gav Formanden nogle Meddelelser om Lock-out'en i Jærnindustrien og om et paatænkt Ugeblad, der fra 1. Oktober skal udgives af Arbejderpartiet i Kolding. — Derefter foretoges Valg af Næstformand og en Revisor i Stedet for de bortrejste Kolleger. Til Næstformand valgtes LOMBORG og til Revisor SONNENBORG. Et af Formanden stillet Forslag om at forhøje det ugenlige Bidrag til de Udelukkede i Jærnindustrien fra 35 til 50 Øre, vedtoges efter en kort Diskussion med alle Stemmer mod 1.

Nær og fjærn.

Mødet for Styrelserne for de kontraherende Foreninger, som aflystes 8. Avgust, afholdes nu *paa Søndag* **Kl. 2** *i Foreningslokalet.* Beregner i Livsforsikringsanstalten, Hr. A. C. V. PETERSEN kommer tilstede.

Bogtrykkermødet i Fredericia i Søndags og Mandags beskæftigede sig da, som bebudet, i Fællesforsamlingen af de to Foreningers Medlemmer med det epokegørende Forslag om en Sammenslutning af alle i Bogtrykkerfaget Beskæftigede i en Association med Formaalet: Fremme af Fagets Vilkaar. *Haandværkerbl.* meddeler, at Forslaget medførte en længere Debat, men at, medens man fra enkelte Sider stærkt fremhævede Ønskeligheden af en Sammenslutning mellem de *to* Foreninger (!), bekæmpedes dette fra anden Side med den Motivering, at Provinsbogtrykkerne ikke i alle Tilfælde havde samme Interesser som de københavnske. *Man kunde godt holde sit aarlige Møde i Fællesskab og først hver for sig drøfte sine Særinteresser, og dernæst i et Fællesmøde drøfte hele Standens Interesser.*«

Og herved blev man staaende. Man vil altsaa se, at Forslaget var ligesaa storslaaet, som Debat og Resultat var tarveligt.

Næste Aarsmøde skal afholdes i København.

Solgte Bogtrykkerier. M. & Jenny Lazarus' Bogtrykkeri er fornylig solgt til Faktor Nielsen fra Viborg (Backhausen) for en Købesum af 30,000 Kr. Overtagelsen skete den 15. ds.

— I Følge Dagbl. er *Kolding Avis* med tilhørende Bogtrykkeri i disse Dage solgt til et Interessentskab for 126,000 Kr. Overtagelsen finder Sted i Januar 1898. Bladets hidtilværende Udgiver, Hr. B. MØLLER, bliver Medejer og leder fremdeles Redaktionen.

Sommerferie. Redaktøren af *Kallundborg Avis* har, i Lighed med forrige Aar, tilstaaet sine Typografer 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Dødsfald. Bogtrykker og Grosserer C. O. MAYLAND afgik i Lørdags ved Døden i en Alder af 69 Aar. Afdøde havde i de senere Aar lidt af en Hjærtesygdom, der nu efter kun et Par Dages Sygeleje gjorde Ende paa hans Liv. Han var en særdeles human Arbejdsgiver og et godt Menneske, afholdt og skattet af Enhver, der kom i Berøring med ham. Forretningen fortsættes uforandret som hidtil. Begravelsen finder Sted i Dag, Fredag Kl. 1 fra det store Kapel paa Assistents Kirkegaard.

Udflugt. Aktieselskabet Bruuns Fabr.s Trykkerier i Kolding havde forrige Lørdag Efterm. paa Foranledning af Driftsdirektøren, Hr. Ad. Hartmann, foranstaltet en Udflugt pr. Dampbaad til Fænø, hvilken foregik under »Blitz und Donner«, som dog ved Ankomsten til »Fyens Perle« afløstes af det prægtigste Vejr. Her drak man saa Kaffe, baade hele og halve, hvorefter Øen besaas, indtil man efter 2 Timers Forløb i den gemytligste Stemning og et straalende Solskin med laber Kuling foretog Hjemsejladsen syd om Fænø.

Efter ved Hjemkomsten foretagen Toilette samledes man Kl. 8 til Fællesspisning paa Etabl. »Alhambra«, hvor der vekslede med Taler og Sange for Forretningen, Direktøren, Personalet og Samarbejdet, hvorefter Dagen sluttedes med en munter Svingom til Kl. 12.

Alt i alt en glad og fornøjelig Dag, der geraader Giverne og Foranstalteren til megen Ære. E.—N.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 16. Avgust. Frav. m. a. F.: WARBERG.

1. Meddelelser. Paa en Forespørgsel om, hvad der skulde gøres ved et Medlem, der i længere Tid havde opholdt sig paa Landet hos sine Forældre uden at aflevere Bog, var svaret, at denne skulde afleveres, og hvis han arbejdede for Betaling, skulde han betale Kontingent. — Fra en Typograf, der var udlært i 1893 uden tidligere at have været Medlem, var forespurgt, hvad han skulde betale i Indskud. 20 Kr. — Om Optagelsesvilkaarene for et tidligere Medlem, der Intet skyldte til Foreningen. 4 Kr. i Indskud og Lægeattest. — Paa Forespørgsel om en Nyudlært, der straks var bleven ledig, kunde nyde Rejsehjælp, var svaret nej. Og paa en Forespørgsel, hvad der skulde foretages ved en Lærling, som havde aflagt Svendeprøve, men som var forkastet af Lokalafdelingen, at der var intet andet for den unge Mand at gøre end søge en Forbundterplads eller eventuelt et Kursus paa Fagskolen og derefter atter aflægge Svendeprøve, men at der i det Hele taget ikke var megen Mening i at kassere Svendeprøver, som ikke havde til Formaal at søge Erstatning for mangelfuld Uddannelse, hvorfor saadanne Prøver rettest burde ske ved de almindelig afholdte offentlige, frivillige Svendeprøver. — Et Medlem, der havde forladt en Lokalafdeling uden at have afviklet sit Mellemværende til denne og senere opholdt sig i en anden Lokalafdeling i en Maaned i Jærnbanens Tjeneste, havde nu mældt sig og ønskede at bevare sit Forhold til Foreningen, eventuelt at betale halv Kontingent. Vedkommende maa betale alt det Kontingent, han er

skyldig, og skal for Fremtiden svare fuld Kontingent. (Halv Kontingent indrømmes kun til saadanne, der paa Grund af Invaliditet overgaar i anden Livsstilling.) Bifaldtes.

2. Det meddeltes at Varde og Nykøbing M. Lokalafdelinger endnu ikke havde indsendt April Kvartals Regnskab. Det vedtoges at idømme dem Mulkten samt at tilskrive dem, at saafremt Regnskabet ikke var indsendt til Hovedkassereren senest førstkommende Lørdag, blev man nødsaget til at udelukke Afdelingen paa Grund af Restance.

3. Et Medlem af »Den typ. Forening«, der havde arbejdet i Aarhus i 28 Uger, beklager sig over, at Lokalfmd. havde nægtet ham en formentlig tilkommende Arbejdsløshedsunderstøttelse af 14 Dage, hvorpaa var svaret, at dette skete, fordi der ikke kunde opnaas Gensidighed paa Arbejdsløshedshjælpens Omraade med Den t. Foren. som for de øvrige Kassers Vedkommende. Der forelaa derefter fra Den typ. Forenings Kasserer Andragende om at bevilge dette Beløb, hvad man ikke kunde i Henhold til tidligere Afvisninger fra København. Man var dog villig til at søge Spørgsmaalet løst ved Fællesmødet Lørdag og Søndag, for saa vidt noget lignende kunde opnaas for vore Medlemmer, der tiltraadte København.

4. Et Medlem af Odense Lokalafd. andrager om et Laan paa 50 Kr. til Rejse i Plads til Hjørring. Beløbet bevilgedes under Forudsætning af Lokalafdelingens Billigelse.

5. Centralisationsforslaget og Fællesstyrelsens Dagsorden udgik til et nyt Møde.

6. H. F. Rasmussens sidste Artikel anmodede Formanden om Tilladelse til privat at besvare. Da Hovedbestyrelsen fandt, at nævnte Artikel særlig var baseret paa at komme Formanden personlig til Livs, tillodes dette, da Hovedbestyrelsen ellers ikke fandt Anledning til at besvare nævnte Produkt.

Tirsdag den 17. Avgust. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Centralisationen og Fællesstyrelsens Dagsorden drøftedes i Forbindelse med et Forslag fra Odense om Afstemning over et Repræsentantmødes Afholdelse. — Det fremgaar af tidligere Tilkendegivelser, at Hovedbestyrelsen ønsker et saadant, men at man først maa have Centralisationsforslagene under alm. Afstemning. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Ny Medlemmer: Sætterske Emma Camilla Søborg, udl. i Frederikshavn (B. Nielsen). Sætter Svend Edel Johan Magnussen, udl. ⅛ 97 hos Knudtzon (arb. s. Sted). Sætter Carl Møller Smith (Natt.), tidl. Medlem. I Kvindeafdel.: Landgreens Hustru Augusta Caroline og Punktererske Anna Laurine Theodora Hansen (Kihl & Langkjær). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 999, Chr. Emil Jensen (arbl.) fra Aarhus og 803 (Dsk. t. F.), Jens Ludvig Hansen (arbl.) fra Hillerød.

Bortrejst: 1167, Vald. G. A. Lundstedt (I. Cohen) til Norge.

Udslettet for Restance: Faktor Jens Sørensen (Bagge).

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 18. Avgust: Fra Schultz (8. B.) 3.35, Hillerød Lokalforening (9. B.) 5.51, Rønne Lokalf. (2. B.) 7.90, Centraltrykkeriet (2 ny, 3 Trykkere, 1 Fyrbøder, 8.—9. B.) 3.50, L. A. Jørgensen 3.50, Bording (mandl. 5.40, kvindel. 0.90, 9. B.) 6.30, Qvist & Co. (5 Nye, 8. B.) 1.75, Laur. Madsen 1.00, Hannover (9. B.) 0,75, Nogle Arbejdere hos Thiele 2.00, Nationaltid. 1.50, Rom 1.55, »En Pilsner paa Sortedamslund« 3.00, Græbe (6. B.) 1.00, Luno (9. B.) 2.25, Joh. A. Petersen 0.75, Soc.-Dem. 6.25, Fra Schultz (9. B.) 3.40 — ialt Kr. 55.26, med de tidl. indk. Kr. 732.37 ialt Kr. 787.63.

Bidrag modtages fremdeles.

Kontoret er **lukket paa Søndag**. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Herning, Rasmus Bertelsen, udl. i Herning Folkebl.s Trykkeri den 1. Avgust 1897 efter 5 Aars Læretid. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 1176, Jens Joh. Chr. Sund (Dgbl.). Næstved, 619, Albert V. Andersen (Næstv. Tid.) fra Silkeborg. Esbjerg, 1119, Niels Jeppesen (Frøkjærs Missionstrykkeri) fra Silkeborg. Nyborg, 1, A. Th. Frederiksen (Schønemann) fra Horsens. Kolding, 580, Erik J. H. Larsen (Madsen) arbl., fra Horsens og 1037, Fr. Carl Chr. Jensen (Sjodt & Weiss). Viborg, 1162, Hans Lauritz Madsen fra Rejse i Plads. Horsens, 1070, Carl Aug. Svendsen (Schur & Co.).

Bortrejste: Horsens, 580, Erik J. H. Larsen (Madsen) arbl. (til Kolding). Nykøbing F., 1003, Andreas Larsen. Viborg, 1037, Fred. Carl Chr. Jensen (arbl.) til Silkeborg. Hillerød (Vallerød), 916, Hans L. Bendtzen paa Rejse. Aarhus, 999 (Den t. F.), Chr. Emil Jensen (arbl.) til Kbhvn. og 915, Th. Jørgensen paa Rejse. Næstved, 982, Sofus E. Andersen (paa Rejse) og 1050, Hans J. G. N. Larsen (paa Rejse). Aalborg, 873, Jul. Carlsen (paa Rejse) og 1088, L. Laursen (paa Rejse). Hillerød, 803, Jens Ludv. Hansen (arbl.) til Kbhvn. Holbæk, 349, E. Eskildsen (arbl.) Vejle, 112, Esben Hansen (arbl.) til Ringsted. Horsens, 1132, C. S. Bahnson-Lassen (paa Rejse).

Dansk typografisk Forenings Funktionærer.

Lokalformænd:

Aalborg: Typ. Emil Schölin, Priorgade 2.
Aarhus: Typ. O. V. Hansen, Demokraten.
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Esbjerg: Faktor Th. Bertelsen.
Faaborg: Bogtr. Carl Frandsen.
Fredericia: Typ. H. Hammer, Dagbladet.
Frederikshavn: Red. N. Heidmann.
Herning: Typ. Marius Jensen.
Helsingør: Typ. Carl Jørgensen, Dagbladet.
Hillerød: Typ. M. Chr. Petersen, Amtstidende.
Hjørring: Typ. N. P. Rasch, Vendsyssel Tid.
Holbæk: Bogtr. S. M. Olsen.
Horsens: Typ. Th. Lassen.
Kalundborg: Bogtr. Fr. Holte.
Kolding: Typ. Karl Knudsen, Sjodt & Weiss.
Køge: Typ. Louis Jensen.
Maribo: Typ. Henr. Petersen.
Nakskov: Typ. J. B. Jensen, Avisen.
Nyborg: Typ. Carl V. Hansen.
Nykøbing F.: Typ. Fred. Nielsen.
Nykøbing M.: Typ. Mathias Nielsen.
Næstved: Typ. H. Chr. Hansen.
Odense: Typ. Chr. Petersen, Thorsgade 26, 1.
Randers: Typ. Jørgen Petersen.
Ribe: Typ. H. Jørgensen.
Ringkøbing: Fakt. Rudolph Hansen.
Ringsted: Faktor K. Kristiansen.
Roskilde: Typ. C. Carlsen, Dagbl.
Rudkøbing: Typ. Martin Lund.
Rønne: Typ. Niels Nielsen.
Silkeborg: Typ. S. Chr. Grove.
Skanderborg: Typ. F. A. Moosdorf.
Slagelse: Typ. Fr. Vilh. Andersen, Sorø Amtstid.
Stubbekøbing: Typ. Niels Mørup.
Svendborg: Faktor Ditlevsen.
Thisted: Typ. Marius Jensen.
Varde: Typ. L. Eickhardt.
Vejle: Typ. Will. Jacobsen.
Viborg: Typ. Th. Kragelund, Lille Pederstræde 27.

Hovedformanden:
Typograf P. Hvidtfeldt, Kolding.

Hovedkassereren:
Faktor Ulrik Petersen, Kolding.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som 7. og 8. Bidrag modtaget: Aamodt 1.50, Aller 2.00, Bagge 0.50, Bording 2.00, Birch 1.00, N. Cohen 1.00, I. Cohen 1.25, Centraltr. 1.00, Ekspestr. 6.00, Græbe 1.00, Hoffensberg (mandl. og kvindel.) 5.95, Hohlenberg 2.00, Holm 1.50, L. Jørgensen 1.00, Hannover 1.50, Knudtzon 1.50, Lazarus 1.00, Luno 4.50, Laur. Madsen 2.00, Missionstr. 1.00, Nielsen & Lydiche 8.25, O. C. Olsen 8.00, Qvist 1.00, Rom (2 Medl.) 2.00, Trier 1.00, Schønberg & Hartvig 0.50, Schultz 8.75, Sivertsen 2.00, Thiele 6.50, Truelsen 1.75, Valentin & Lund 1.00, Christoffersen 1.00 — tils. Kr. 80.95; ialt med det tidl. indkomne Kr. 362.80.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

GUTENBERG-KORET.

Sommerudflugten er **udsat** til *Søndag den 22. Avgust.* Start: Nordbanegaarden **Kl. 9.30.** Turen gaar over Holte, Søllerød, Ørholm og Lyngby. Talrig Tilslutning af passive Medlemmer forventes.

Søndag den 29. Septbr. Kl. 12: Generalforsamling paa »Søfryd«.

Enkekassen. D'Hrr. Inkassatorer bedes godhedsfuldt om — samtidig med Opkrævningen af Avgust-Kontingentet — at medgive Budet en Liste over Medlemmerne, deres fulde Navn, Fødselsdag og Fødselsaar. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Køge og Omegn. Start Frederiksberg Runddel Kl. 7½. Køreform. Chr. Hansen og Christensen.

Anmældelse til Væddeløbet modtages hos Kassereren til 5. Septbr.

Korrespondance.

Hr. P. HVIDTFELDT: Næste Gang. RED. F. PROV.

Bogtrykkeri.

Et mindre, men godt Trykkeri ønskes til Købs. Billet mrkt. »Trykkeri« modtager *Emil Triers* Annonce-Bureau, Walkendorfsgade 20.

Kompagnon.

En yngre Typograf ønsker sig optaget som Kompagnon i et fuldtud leveringsdygtigt Bog- og Akcidenstrykkeri. Disponibel Kapital 10 à 15,000 Kr. Billet mrkt. »Kompagnon« modtager *Emil Triers* Annonce-Bureau, Walkendorfsgade 20.

CARL MARIUS MIKKELSEN SCHMIDT i *Nationaltidende* ønskes til Lykke i Anledning af den 21. ds. *Gamle Venner.*

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 34
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 27. Avgust 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening.

Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde

afholdes paa Søndag den 29. Avgust Kl. 11

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Funktionærvalgene. 3. Tarifen. 4. En Fagfælles Optagelse. 5. Eventuelt.

Fællesstyrelsens Forhandlinger paa dens ordinære aarlige Møde i København.

Lørdag den 21. Avgust 1897.

DAGSORDENEN var: 1. Centralisationen. 2. Organisationsspørgsmaal i Almindelighed: a) Udgivelse af Aarsberetning og Statistik, b) Forstaaelsen af Reservefondens § 9, c) Et Arbejdsløshedsunderstøttelsesspørgsmaal, d) Afholdelsen af en Landskongres i Forbindelse med Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening, e) Optagelsesbetingelser for Kvinder, f) Forholdene i Skanderborg, g) Hovedkassererens Løn, h) Eventuelt. 3. Beretningen fra det internationale Sekretariat og Forslaget om Modstandskassen. 4. Konferencen med den svenske Forbundsstyrelse. 5. Regnskabet. 6. Valg af Næstformand, korresponderende Medlem og Vicekasserer. 7. Eventuelt.

Til Stede var samtlige Fællesstyrelsesmedlemmer. Til at overvære og deltage i Forhandlingen om Dagsordenens Punkt 1, var Formanden og Kassereren for en af de københavnske Afdelinger indbudt, for derved at lette det forberedende Arbejde, som var at foretage til samtlige kontraherende Foreningers Fællesmøde den næste Dag.

1. Centralisationen.

FORMANDEN indledede og pegede paa Forslagets organisatoriske og finansielle Sider. Af Diskussionen fremgik det, at Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelses Repræsentanter ikke mente, at Tiden var inde til at foretage Sammenslutningen af samtlige Kasser. Dette galdt navnlig for Sygekassen. Dennes Statsanerkendelse gavnede ikke Provinsmedlemmerne, idet der maatte betales det mere i Kontingent, som Fordelene andrager. Hospitalsmoderationen, som t. Eks. havdes i Kolding, naar man blot var Medlem af en Sygekasse, selv om denne ikke var anerkendt, vilde saaledes *ikke* komme Medlemmerne til Gode, da Medlemmernes store Flertal foretrak at lade sig behandle i Hjemmet fremfor paa Sygehuset, for hvilket man havde en sand Rædsel. Lægehjælpen, som nu bestredes af Medlemmerne privat, vilde blive dyrere, idet der skulde betales for denne, hvad enten man benyttede den eller ej, og man tillige var pligtig til at benytte en bestemt Læge. Begravelseskassen kunde i Provinserne ganske sikkert klare sig, hvad jo ogsaa oplystes gennem Beregnerens Betænkning, medens dette ikke var Tilfælde for den københavnske. Der gjordes dog gældende, at dette Forhold ikke vilde afholde Hovedbestyrelsen fra at anbefale Medlemmerne at foretage Sammenslutningen, naar Tidspunktet dertil syntes den passende, men man frygtede for, at den store Kontingentforhøjelse, som Forslaget vilde medføre, og som for de gifte Medlemmer, der skulde sygeforsikre deres Koner og Børn for 10 Øre androg 30 Øre pr. Uge, vilde bevirke Frafald fra Organisationen, *saa længe* de andre bestaaende Organisationer ikke sluttede sig til Forslaget, og Hovedbestyrelsen var derfor af den Mening, at det havde været bedre, at Fællesstyrelsens Beslutning i sin Tid om Arbejdsløshedshjælpens Centralisation var blevet respekteret, i Stedet for at Tiden nu var gaaet med Diskussionen af et Forslag, som Øjeblikket ganske sikkert ikke var inde til at realisere, lige som man gik ud fra, at det nu, da det var blevet konstateret, at mindst to Foreninger havde nægtet at gaa med til Centralisationen, gjaldt om uopholdeligt at centralisere Arbejdsløshedshjælpen og at udjævne Uoverensstemmelserne paa de andre Understøttelsesomraader, medens Københavnerne eventuelt kunde forsøge med Sygekassens Statsanerkendelse. — GUSTAV CLAUSEN maatte hævde, at alle Parter vilde kunne staa sig ved Centralisationen; var man i Provinsen imod Sygehuset, kunde han fremhæve, at Flere efter Ringsted-Mødet havde henvendt sig til ham og ydet deres Tilslutning baade for Formaalstjenligheden heraf og for Forsikringer for Kvinder og Børn. Endvidere opretholdt han sine Beregningers Rigtighed og forlangte, at Modbeviset skete ved Tal. Vanskeligheden ved at gennemføre Sygekassens Sammenslutning for Provinsernes Vedkommende, saa han ikke saa meget i det af Hovedbestyrelsens Repræsentanter fremsatte som i den Omstændighed, at Statsanerkendelsen kom for sent, idet mange nu havde sikret sig andet Steds. Naar der var rejst Bebrejdelse mod ham for at have arbejdet for denne Sag og været alene om den, saa kunde det muligvis redresseres som en Forsømmelse fra Hovedbestyrelsens Side, hvis Pligt det var at arbejde for, hvad Møderne i Provinserne havde besluttet. — BERGENHOLZ fandt ikke, at de mange Kontingenter, som Forslaget indeholdt, kunde siges at være ensbetydende med Centralisation, som netop maatte fordre ét Kontingent. Angaaende Sygekassen maatte han stadig hævde, at Kontingentet var for lavt sat. Den københavnske Sygekasse kunde ikke regne med en Sygeprocent paa 5 Dage, ti tidligere Aars Regnskaber viste en langt større Sygeprocent og i Halvaaret 97 var den endog over 10 Dage pr. Medlem. Sygekassen stod sig ikke økonomisk ved de ganske unge Medlemmer, hos hvem megen Sygdom kunde konstateres; det var Alderen fra 30—50 Aar, som i finansiel Henseende absolut var den heldigste. Ang. Begravelseskassen maatte han foretrække ensartet Kontingent ogsaa for de udenfor Organisationen staaende, hvem der saa maatte tilstaas en dem i Henhold til deres Aldre tilkommende Begravelseshjælp. Om Spørgsmaalet i sin Helhed vilde han kun sige, at det for ham ikke galdt saa meget det solidariske, som han fandt havde tilstrækkelig Fodfæste i den nuværende Organisationsform, men i Spørgsmaalet til Provinsernes Repræsentanter, om de vil være bekendt i Længden at nøjes med et mindre Kontingent end Københavnerne. — LAUR. JENSEN var, efter at have hørt Diskussionen, ikke ked af, at Trykkerforeningen havde forkastet Forslaget, ti Uoverensstemmelserne vare store. Forøvrigt tvivlede han paa, at Trykkerforeningen kunde realisere Arbejdsløshedshjælpens Centralisation af finansielle Hensyn. — P. LAURITZEN fandt ikke, at der var saa uoverkommelige Vanskeligheder ved at realisere Centralisationen. Det han havde hørt fremsat i Dag fandt han nærmest var Smaabagateller, som en god Villie kunde skaffe af Vejen. — GUSTAV CLAUSEN kunde ikke respektere Bergenholz' Sygeprocent, som var for Aar, der ikke kendte den nuværende Udvikling. At et enkelt Aar kunde vise Underskud, vilde han ikke benægte, men de øvrige vilde være i Stand til at dække det. — FORMANDEN fandt, at man kun havde haft ringe Anledning til at lære Medlemmernes Mening at kende. Efter Provinsmøderne at dømme, var der jo stor Sympati for Centralisationen; naar man i en ellers saa konservativ By som Odense kunde udtale sig saa bestemt som Tilfældet var, skulde man tro, at den Afstemning, som nu skulde finde Sted, vilde berede mange en Overraskelse. Efter det statistiske Materiale, var det jo højst usikkert, at Sygeprocenten for Københavns Vedkommende kunde gaa ned til 5 Dage; naar Provinserne paa dette Omraade kom med, vilde det dog maaske kunne lade sig gøre, men at fastsætte noget bestemt i den ene eller den anden Retning kunde der ikke være Tale om. Foreslog, at der udarbejdedes en Udtalelse fra Fællesstyrelsen, som objektivt belyste hele Forholdet og som kunde være en Vejledning for Medlemmerne ved Afstemningen.

Efter en Pavse forelaa der følgende Fællesudtalelse:

»Der er ikke fra nogen Side rejst Indvending mod Ballancen for andre Kassers Vedkommende end Sygekassen, om hvilken der, hvis Sygedagenes Procentantal overstiger fem pr. Medlem, kan rejses berettiget Tvivl om, hvorvidt Kassen kan bære sig. Derimod har Dansk typogr. Forenings Hovedbestyrelses Repræsentanter i høj Grad kritiseret den foreslaaede Ordning af Sygehjælpen, som værende stridende mod Medlemmernes Interesser, hvad Udredelsen af Lægehonorar og Indlæggelse paa Sygehus angaar, ligesom man af Hensyn til det obligatoriske Bidrag paa 10 Øre ugenlig for Kvinder og Børn, har ment, at det ugenlige Kontingent, som derved for gifte Medlemmer andrager 90 Øre, vilde blive saa højt, at man ikke kunde se Fordelene ved en Sammenslutning i Øjeblikket paa Sygekassens Omraade. Ikke desto mindre ansér Styrelserne det at være formaalstjenligt, at erfare Medlemmernes Mening, idet man gaar ud fra, at man i Hovedsagen er enig om det Maal, til hvilket der bør arbejdes, og af hvilken Grund man i den nærmeste Tid væsenligst bør tage Sigte paa at udjævne de Uoverensstemmelser, som findes paa de forskellige Understøttelsesomraader.

Under Forudsætning af, at Dansk typ. Forenings Medlemmers Mening gaar i den af Hovedbestyrelsen antagne Retning, og Forslaget af den Grund forkastes, har vi ment det at være korrekt, at Medlemmerne

faar Anledning til at udtale deres Mening om den nærmest foreliggende Opgave: *en Centralisation af Arbejdsløshedskassen*, og vi opfordrer derfor Medlemmerne til at afgive deres Votum om, hvorvidt de ønsker en Sammenslutning af samtlige Virksomhedsgrene, eller om de foretrækker i Øjeblikket kun at inddrage Arbejdsløshedsunderstøttelsen under den fælles Organisation.

Medlemsbidraget til den centraliserede Arbejdsløshedskasse vil andrage 15 Øre ugenlig.«

Fællesudtalelsen vedtoges med 4 St. 1 stemte ikke.

Eftermiddagsmødet Kl. 5.

2. Organisationsspørgsmaal i Almindelighed.

a) *Udgivelse af Aarsberetning og Statistik.*

FORMANDEN meddelte, at man fra Hovedbestyrelsen havde ønsket, at Aarsberetningen skete pr. Kalenderaar; det havde jo i sin Tid været Meningen, at Virksomheden skulde belyses i Femaaret 1. Juli 92—1. Juli 97; men skulde det ske pr. Kalenderaar, var det jo rigtigst, at det skete pr. 1. Januar 1897, og uafhængig af Statistiken, som maatte optages i den nærmeste Tid. Efter nogen Drøftelse af Indretningen af de statistiske Skemaer, i hvilken Opmærksomheden navnlig henvendtes paa Antallet af Overarbejdstimer, som det vilde være vanskeligt at faa fastslaaet ved denne Statistik, men som Kollegerne straks burde føre nøjagtigt Regnskab med fremtidigt, besluttedes det 1) *at affatte Aarsberetningen pr. 1. Januar 1897*, 2) *at optage en Statistik over hele Landet om Lønforhold, Arbejdstid, Overarbejde — kort sagt alle Forhold, som hørte under Bogtrykfaget.*

b) *Forstaaelsen af Reservefondens § 9, L. 4—10.*

FORMANDEN refererede Sagen, som var kommet paa Dagsordenen, begrundet i et Tilfælde, hvor en Kollega, efter at have faaet Understøttelse i en Provinsby, var skaffet Plads i København, derefter var bleven arbejdsløs og paany havde faaet Reservefondsunderstøttelse, igen faaet Plads og atter var blevet arbejdsløs og nu gjorde Krav paa Understøttelse, da de to Pladser tilsammen havde varet 6½ Uger, medens Reservefondens Love efter hans Mening burde forstaas saaledes, at Pladsen burde være *uafbrudt* i 6 Uger, for at Understøttelse *ikke* kunde opnaas. — HVIDTFELDT kunde ikke indse andet, end at Paragrafen maatte forstaas saaledes som af den paagældende Kollega hævdet; i modsat Fald maatte man jo betale Rejseunderstøttelse til dem, man skaffede Plads. Af Diskussionen fremgik det, at Meningerne var delt; ved Afstemning vedtoges det med 3 St. mod 2 St., at der ikke kunde gives fortsat Reservefondsunderstøttelse for Fremtiden til Kolleger, som havde staaet 6 Uger i Plads, selv om denne havde været afbrudt t. Eks. i 2 og 4 Uger paa to forskellige Steder. Rejseunderstøttelse vilde derimod eventuelt være at udbetale til saadanne Kolleger, som opnaaede Plads i en anden By.

c) *Et Arbejdsløshedsunderstøttelsesspørgsmaal.*

Den paagældende Kollega var Medlem af Den typ. Forening, tiltraadte Aarhus Lokalafdeling, arbejdede dér i 28 Uger, blev saa arbejdsløs, og nægtedes nu Arbejdsløshedsunderstøttelse, fordi han ikke havde været Medlem af Dansk typ. Forening i et Aar. Fra Den typ. Forening henvistes til, at Dansk typ. Forenings Loves § 45 udtrykkelig giver Medlemmet Ret, idet han har betalt i 26 Uger og været Medlem i 52 Uger af en gensidig Forening, som Paragrafen paabyder; fra Hovedbestyrelsen argumenteres paa Grundlag af, at der ingen Gensidighed er paa Arbejdsløshedsunderstøttelsens Omraade og at Karenstiden i København er 52 Uger. Hvis Den typ. Forening vil forandre sin Karenstid for Provinsmedlemmer, saa at Forholdene kunde blive éns, var Hovedbestyrelsen villig til at udbetale de 14 Dages Understøttelse. Den typ. Forenings Repræsentant kunde ikke indlade sig herpaa, da der ikke kunde være én Ret for gensidige og en anden for Foreningens egne Medlemmer. Fandt, at Hovedbestyrelsens Standpunkt smagte af Fortolkningskunst. Samtlige Talere var enige om, at her var et Tilfælde, som viste, hvor nødvendigt det var, at Arbejdsløshedshjælpen centraliseredes.

d) *Afholdelsen af en Landskongres i Forbindelse med Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening.*

HVIDTFELDT fremhævede, at det var nødvendigt at faa afholdt Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening, og da der var adskillige Sager indenfor Rejsekasser og Reservefonds, som trængte til Forandring, kunde en Landskongres afholdes samtidigt. — FORMANDEN henviste til, at der ikke var Mening i at afholde nogen Kongres førend en Forhandling mellem Ledelserne i de tre Lande havde fundet Sted ang. en Rekonstruktion af Gensidighedsforholdet; viste det sig, at denne ikke førte til noget, kunde Kongressen først afholdes med Udbytte. — LAUR. JENSEN mente ikke, at en eventuel Kongres kunde beskæftige sig med andet, end hvad der angik Rejsekasser og Reservefonds; uden for disse to Grene kunde ingen for de deltagende Organisationer bindende Beslutninger fattes.

Det vedtoges at afholde en Landskongres i Foraaret 1898; i Forbindelse hermed kan eventuelt Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening indvarsles.

e) *Optagelsesbetingelser for Kvinder.*

Hovedbestyrelsen for Dansk typ. Foren. ønskede at kende Fællesstyrelsens Stilling til dette Spørgsmaal, da man agtede at søge dette løst. Som bekendt optager Den typ. Foren. allerede nu kvindelige Sættere, som arbejder paa tarifmæssige Betingelser i Organisationen, og Spørgsmaalet besvaredes da ogsaa derhen, at Optagelsen anbefaledes, naar de paagældende Kvinder arbejder til Betingelser, som er billigede af Organisationen, og de er fyldt 18 Aar. Rettigheder og Pligter som for de mandlige Medlemmer.

f) *Forholdene i Skanderborg.*

Da nogle af det korresponderende Medlem ønskede Oplysninger endnu ikke var ankomne, udskødes Sagen til skriftlig Meningsudveksling.

g) *Hovedkassererens Løn.*

HVIDTFELDT fremhævede, at Hovedkassererens Arbejde var tiltaget, og at den i Dansk typ. Foren. vedtagne Forhøjelse af Hovedkassererens Løn var indskrænket til den foreslaaede Sum af Hensyn til en eventuel Forhøjelse indenfor Rejsekasser og Reservefonds. Stillede derfor Forslag om Forhøjelse til 200 Kr., saa at Hovedkassererens Løn ialt blev 400 Kr.

Af Diskussionen fremgik det, at Fællesstyrelsens Medlemmer først ønskede at afvente Afgørelsen af Sammenslutningsspørgsmaalet og Centralisationen af Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Forslaget toges derfor tilbage.

h) *Eventuelt* udgik af Dagsordenen.

Mødet hævet Kl. 8.

Søndagen den 21. August 1897, Kl. 11.

Til Stede samtlige Medlemmer.

3. Beretningen fra det internationale Sekretariat og Forslaget om Modstandskassen.

Beretningen forelaa. FORMANDEN oplæste det fra Sekretariatet tilsendte Udkast til Reglement for Modstandskassen, hvoraf det fremgik, at Formaalet var til Stadighed at have en Fond paa 30,000 Frcs. disponibel til Understøttelse af Strejker. Dette Fond skulde skabes ved, at hvert deltagende Forbund indbetalte én Gang for alle 70 cts. pr. Medlem, og saa snart Beholdningen var tømt, skulde denne erstattes med et nyt lignende Tilskud. Desuden kunde Sekretariatet paaligne et Ekstrakontingent paa hvert af de deltagende Forbund indtil en Maksimalhøjde af 50 cts. pr. Medlem pr. Uge, naar store omfattende Strejker, Lockout's etc. udbrød. Det i Strejke værende Forbund skulde dog kunne dokumentere overfor Sekretariatet, at det af egne Midler kunde holde en Kamp gaaende i 14 Dage. Almindelige Lønbevægelser skulde forud anerkendes af mindst ⅔ af de deltagende Forbund. Det var Formanden bekendt, at Forslaget havde været debatteret af en i Tyskland afholdt Distriktsforstanderkonference, paa hvilken den internationale Sekretær, SIEBENMANN, havde været tilstede, og at det her var vedtaget yderligere at diskutere Forslaget i Tysklands forskellige Distrikter, eventuelt paa den næste Forbundsgeneralforsamling. Da det tyske Forbund talte ca. 22,000 betalende Medlemmer, og Forslagets yderligere Skæbne saaledes i høj Grad afhang af den Stilling, som det tyske Forbund indtog dertil, besluttedes det at afvente denne Afgørelse, førend Fællesstyrelsen indlod sig paa en Diskussion af de enkelte Paragrafer.

4. Konferencen med den svenske Forbundsstyrelse.

FORMANDEN gjorde udførlig Rede for den Forhandling, som var ført med den svenske Forbundsstyrelse under hans Ophold i Stockholm, og hvoraf det fremgik, at den svenske Forbundsstyrelse var villig til at søge opnaaet en Overenskomst om fælles Optræden i Lønspørgsmaal med Gensidighed paa Reservefondens Omraade; dog saaledes, at hvert enkelt Land beholdt sin Selvstændighed, og at den Paragraf i Gensidighedskontrakterne, som hindrede Sverigs Tilslutning til det internationale Forbund, udgik. Formanden havde ved Konferencen hævdet, at dette afhang af, om der for Rejsekassens Vedkommende kunde træffes en saadan Overenskomst, at saa vel Norges og Danmarks som Udlandets tilrejsende Kolleger var sikrede en tilstrækkelig Understøttelse. Det vedtoges paa Basis heraf at søge indledet en Forhandling med Norge og Sverig, saa at en Løsning af dette Spørgsmaal kunde foreligge til den eventuelle Landskongres.

5. Regnskabet.

HVIDTFELDT og TORKILD PETERSEN havde den 19. August foretaget et ekstraordinært Kasseeftersyn, hvorefter Beholdningerne pr. ovennævnte Datum stillede sig saaledes: i Rejsekassen 5102 Kr. 85 Øre, i Reservefonden 14,429 Kr. 42 Øre, hvilke Beholdninger stemmede med Regnskabet.

6. Valg af Næstformand, korresponderende Medlem og Vicekasserer.

Til Næstformand genvalgtes LAUR. JENSEN, til korresponderende Medlem HVIDTFELDT, til Vicekasserer valgtes TORKILD PETERSEN.

7. Eventuelt.

Den typ. Forenings Kasserer forespørger a) hvad han skal gøre med en Del Medlemsbøger af Dansk typ. Forening, hvis Indehavere ere udgaaede eller døde? — Oversendes til Kolding. b) Hvilken Rabat der kan ydes Averterende i *Typ. Tid*? 1. Annonce-Agenter? — 25 % for 26 Gange; derover 33⅓ %. 2. Private, som avertere flere Numre igennem? — 25 %. 3. Om der skal gøres Forskel paa inden- og udenlandske Annoncerende? — Nej. c) Om Trykkerforeningen skal betale Inserat angaaende indkomne Bidrag til Lock-out'en og angaaende Referat af Generalforsamlingen i Nr. 29? — Nej.

Dogsordenen var hermed udtømt. Mødet hævet.

Mødet mellem Fællesstyrelsen, Den typ. Forenings, Den typ. Trykkerforenings og Hjælpekassernes Styrelse Kl. 2½.

Til Stede: Samtlige Medlemmer fra Fællesstyrelsen. Fra den typ. Forening: P. LAURITZEN, F. K. MADSEN; fra Den typ. Trykkerforening: CHRISTOFFERSEN, KIEFER; fra Typ. Hjælpekasser: V. BERGENHOLZ, P. FASMER, L. JACOBSEN. Endvidere Hr. Beregner A. PETERSEN.

GUSTAV CLAUSEN aabnede Mødet, bød specielt Hr. Beregner Petersen velkommen, gjorde Rede for Situationen og anmodede dem, som ønskede at rette Forespørgsler til Beregneren, om at fremkomme med disse. — V. BERGENHOLZ havde to Spørgsmaal at gøre Beregneren 1) om alle Ligkassens nuværende Medlemmer havde lige Part i Kassens gode økonomiske Stilling og altsaa lige Ret til Forbedring, og 2) om hvilken forholdsvis Forhøjelse i Begravelseshjælpen Kassen var i Stand til at udrede for Medlemmerne udenfor Den typografiske Forening, naar Kontingentet forhøjedes til 10 Øre ogsaa for disse. — — Beregner PETERSEN: Det første Spørgsmaal var ikke let at besvare, da Svaret vilde afhænge af det Standpunkt, man vilde stille sig paa. Det var ikke ualmindeligt, at et Overskud, fremkommen i en Begravelseskasse, hvor Kontingentet var det samme for alle Medlemmer, fordeltes ligeligt mellem disse uden Hensyn til Alder eller Medlemstid; men man vilde ogsaa i mange Tilfælde med Føje kunne gøre gældende, at de Medlemmer, der i længst Tid havde bidraget til Kassen, havde Krav paa en større Del af Overskudet end de øvrige. Dersom man vilde forsøge en nogenlunde retfærdig Fordeling af et eventuelt Overskud, maatte man imidlertid undersøge, hvorledes dette Overskud var fremkommet, og hvilke Medlemmer det væsentligst skyldtes. I det foreliggende Tilfælde var Forholdet nu det, at Begravelseskassens nuværende gunstige Stilling særlig havde sin Grund i de senere Aars store Tilgang af *unge* Medlemmer, idet disses Kontingentydelse maatte siges at være temmelig høj i Forhold til den Begravelseshjælp, der ydedes, og der kunde derfor ikke være Tale om Uretfærdighed overfor de ældre Medlemmer, naar blot disse erholdt den Begravelseshjælp, der oprindelig var stipuleret. Ved den sidst foretagne Undersøgelse af Hjælpekasserne og den i Henhold dertil foretagne Regulering af Begravelseskassen var der tillagt denne en saa stor Formue, at den i Forbindelse med *de daværende Medlemmers* fremtidige Kontingent vilde være tilstrækkelig til at sikre disse de fastsatte Summer til Begravelseshjælp, og disse Medlemmer ville derfor utvivlsomt ikke kunne have *Krav* paa mere. Det andet af Hr. Bergenholz stillede Spørgsmaal gik formentlig ud paa at faa oplyst, om man, naar Kontingentet forhøjedes til 10 Øre for alle Medlemmer, kunde forhøje Begravelseshjælpen til 300 Kr. for de Medlemmer udenfor den typografiske Forening, der vare under 25 Aar, og tilsige de øvrige af disse Medlemmer en Forhøjelse, der vilde være at fastsætte i Forhold til deres nuværende Alder. En saadan Ordning vilde meget vel kunne anbefales, da den ikke paa nogen Maade vilde have Indflydelse paa den Sikkerhed, Kassen byder sine Medlemmer, saafremt Forhøjelsen af Begravelseshjælpen for Medlemmerne over 25 Aar ansættes paa rette Maade. En Skala til Bestemmelsen af den forhøjede Begravelseshjælp kunde udarbejdes paa kort Tid og skulde en af de nærmeste Dage blive tilstillet Styrelsen.*

En Forespørgsel af HVIDTFELDT, om man ikke kunde lade de nuværende Medlemmer genforsikre i Statsanstalten, besvaredes med, at Statsanstalten ikke forsikrede foreningsvis, ligesom der forlangtes Lægeattest, hvad der vilde bevirke, at Foreningen blev nødt til at beholde dem, som Statsanstalten ikke vilde have; det maatte heller ikke overses, at ogsaa Statsanstalten beregnede sig Administrationsomkostninger.

Fællesstyrelsens FORMAND gjorde dernæst Rede for Forhandlingerne i Gaarsmødet, fremhævende, at man fra alle Sider var enige om Formaalstjenligheden af en Sammenslutning, men at man derimod nærede delte Meninger om sammes Realisation i Øjeblikket. Betonede Hovedbestyrelsens Indvendinger mod Sygeunderstøttelsens Ordning samt meddelte, at der var Flertal indenfor Fællesstyrelsen for øjeblikkelig at realisere en Centralisation af Arbejdsløshedshjælpen, saafremt Sammenslutningen mellem samtlige Understøttelsesgrene forkastedes.

I den derpaa følgende Debat fremhævedes det fra Trykkerforeningen, at man vilde have store finansielle Vanskeligheder ved i Øjeblikket at slutte sig til Centralisationen af Arbejdsløshedshjælpen, medens man fra Dansk typ. Forening gjorde udførlig Rede for Modstanden mod en Sammenslutning af Sygekassen. — Fra Den typ. Forenings FORMAND og fra F. K. MADSEN rettedes der Anker dels mod Dansk typ. Forenings Repræsentanter, fordi de mindre Vanskeligheder, som Sygekassens Ordning frembød, skulde forhindre Forslagets Realisation, og dels mod Trykkerforeningens ledende Mænds hele Syn paa Centralisationsspørgsmaalet, medens HVIDTFELDT gjorde opmærksom paa, at man heller ikke i København kunde siges at hylde Centralisationsprincipet, eftersom man end ikke havde kunnet enes om en fælles Formand for Sygekassen og Fagforeningen, og KIEFER pointerede, at Den typ. Trykkerforening ikke kunde opgive sin Selvstændighed, men derfor godt kunde staa sammen med de øvrige Brancher indenfor det typografiske Fag saa vel om Lønspørgsmaalet som om de understøttende Formaal. P. FASMER fremhævede det ejendommelige i, at alle sværmede for Centralisation, men naar det kom til Stykket alligevel ikke mente at kunne realisere Tanken. I sin Slutningsbemærkning fremhævede Fællesstyrelsens FORMAND, at det galdt om, at alle Ledelserne arbejdede paa det fælles Maal, og søgte ved Samarbejde at naa et Resultat, som i Øjeblikket kunde tilfredsstille. Som et saadant mente han, at den vedtagne Fællesudtalelse kunde tjene, da den aldeles objektivt refererede de forskellige Styrelsers Repræsentanters Opfattelser af de faktiske Forhold. Efter at have oplæst denne, sattes den under Afstemning og vedtoges.

2. *Tarifrevisionen.*

Fællesstyrelsens FORMAND henledede Opmærksomheden paa, at den i København gældende Tarif kunde opsiges den 1. Oktober til Ophør den 1. April 1898. Man var enig om, at Tarifen burde revideres, og henstiller til Mødet at tage Beslutning desang., idet man burde henvende sig til Ny typ. Forenings Styrelse for at anmode den om i Fællesskab med de kontraherende Foreningers Styrelser at forlange en Tarifrevision. Efter samstemmende Udtalelser vedtoges det énstemmigt at henvende sig til Ny typ. Forenings Styrelse med en Opfordring i denne Retning.

Et Forslag fra Aarhus Lokalforening gaaende ud paa, at sætte under almindelig Afstemning blandt Medlemmerne om af Reservefonden at yde en Understøttelse paa 1000 Kr. ugenlig i 5 Uger til Smede-Lockout'en, *afvistes*, da Forslaget var i Modstrid med Lovene.

Mødet hævet. VICTOR PETERSEN.

* Den af Hr. Petersen lovede Skala tilsendtes Gustav Clausen i Gaar og lyder:

Efter Løfte sender jeg Dem hermed en Tabel, der angiver med hvilke Beløb man kan forhøje Begravelseshjælpen for de Medlemmer udenfor den typografiske Forening, der ere over 25 Aar gamle, naar Kontingentet for disse ogsaa forhøjes med 5 Øre ugenlig.

Nuværende Alder	Begravelseshjælp for et Kontingent af 5 Øre ugenlig
Mellem 25 og 35 Aar	130 Kr.
— 35 - 45 —	90 —
— 45 - 55 —	55 —
— 55 - 65 —	35 —
— 65 - 75 —	20 —
Over 75 Aar	10 —

En Svendeprøve.

I Anledning af Hovedbestyrelsens temmelig horrible Udtalelse i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* angaaende en Svendeprøves Aflæggelse, der fornylig har fundet Sted i Aarhus, skal det i den Anledning nedsatte Udvalg oplyse, at *Loven* er bleven fulgt. En Generalforsamling, der afholdtes i Dag, vedtog at lade Udvalget svare, at Hovedbestyrelsens Udtalelse maatte opfattes som et Udslag af Sommervarmen og den »saglige« Diskussion, den for Tiden fører, hvorfor Udtalelsen ikke kunde tages alvorligt.

Aarhus, den 22. August 1897.

P. C. CHRISTIANSEN. H. MADSEN-SKOV.
C. A. WEDEGE-PETERSEN.

H. F. Rasmussen.

MED H. F. Rasmussen hører al Polemik og Samkvem til syvende og sidst af sig selv op. — — — — — Enhver, der i kortere eller længere Tid har haft Lejlighed til at samarbejde med ham — og, som jeg, ved aabent og ærligt Samarbejde med ham har troet at kunne bringe noget godt ud af selve Sagen — maa dog omsider vende sig fra ham — — — — —

Skøndt Hovedbestyrelsen i sine tidligere Artikler klart har bevist, at han har misbrugt sin Stilling som Dansk typ. Forenings Formand, saa spiller han endnu den forfulgte og overlegne store Aand, for hvem saadanne Smaating er Bagateller. Med al Agtelse for hans Durkdrevenhed til i en Polemik at føre en Sag over paa den uvedkommende Omraader, tager han sig dog ikke i Agt for at indvikle sig i et Væv af Selvmodsigelser. Jeg skal saaledes blot fremhæve: I hans første Artikel tilbyder han Medlemmerne at laane, hvad han i den næste har sendt til Papirmøllen, i den anden har han til rette Tid afleveret Hovedregnskaberne, som han i den sidste som overflødigt Manuskript har tilintetgjort. I sin anden Artikel har han sendt et Eksemplar af Organisationshistorien med S. K. Johansens Breve med Vognmandslæsset til Hvidtfeldt, i den sidste Artikel har han baade foræret en Lærling og Redaktøren af *Kolding Folkeblad* et Eksemplar.

Men at strides med *ham*, om det er ham eller os, der har gjort det *organisatoriske* Arbejde, ligger under vor Værdighed. Har han nogen Fornøjelse af at tilvende sig Æren, skal vi med den største Glæde lade ham beholde denne; Lønnen har han jo erklæret sig tilfreds med, hvorfor jeg ikke tror, det nytter ham i hans Misundelse at klemme den Citron mere.

Muldvarpearbejde! Er der Nogen, der kender den Historie — Warberg og jeg ikke. Men, Kolleger! tag Eders hengemte Breve for den sidste halve Snes Aar fra H. F. R. frem, og De vil finde en nydelig Samling Minegange, som skulde have sprængt hans »Venner« og Medarbejdere i Luften, om det var lykkedes ham.

At han i sin »Opblæsthed« forledes til at referere Anledningen til en af hans Mandatnedlæggelser, beviser bedst hans indskrænkede Syn paa den *organisatoriske* Understøttelse, naar han skal staa paa egne Ben. Men at han just ikke den Gang følte, at han handlede som H. F. Rasmussen alene, men tillige som Formand, kunde jeg maaske dokumentere ved at fremhæve et Par Linjer fra H. F. R., som han sendte som Svar

paa en Forespørgsel, om ikke Vedtagelsen af den af ham i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* omtalte Resolution kunde klare den Mandatnedlæggelse. Han skriver nemlig bl. a. efter at have fortalt, at han føler sig slet ikke generet af Resolutionen: »men jeg (H. F.) ser desværre en Kløft blandt Medlemmerne, saa snart forrige Mødes Referat fremkommer;* man vil paa Grundlag af dette tvivle om Hovedbestyrelsens Avtoritet og undlade at faa Lokalafdelingernes Sager ind for Hovedbestyrelsen (!!!). Og en saadan Situation, som jeg er fuldt forvisset om vil indtræde, kan jeg med min bedste Villie ikke overleve som Formand.« (!!!) Den Situation overlevede han dog, saavel som den, da Vejle Lokalafdeling ikke vilde sende alle Afdelingens Medlemsbøger til ham, da han laa paa Hospitalet i København. — Hvis han imidlertid paa den Historie tror at have slaaet »hele Bataillonen«, saa smutter Kuglen absolut, da han i det paafølgende forsøger at ramme Hvidtfeldt alene ved at fortælle, at han ogsaa har underskrevet Cirkulære til Fordel for mig, thi ligesaa lidt som H. F. R. saa mere til det, er der andre, der har set det, fordi Hvidtfeldt — trods det, at han stadig den Gang hele Aaret rundt hver Uge var syg flere Dage uden at oppebære Sygeunderstøttelse — forhindrede H. F. R. i at spille godgørende for Andres Penge, idet Hvidtfeldt blev sit Standpunkt tro: Bort med Cirkulærerne! — Men H. F. R. lavede ved sin Offenliggørelse heraf en ny Fadæse!

Som Resultat af denne Polemik maa fastslaas:

1. at H. F R. *maaske* har Ret i sin Paastand om — hvad *han* imidlertid ikke har bevist Rigtigheden af — at den hidtidige Formandsløn er vedtaget 84 og ikke som anført 81;
2. at Hovedbestyrelsen har bevist, at H. F. R. har misbrugt sin Stilling som Dansk typ. Forenings Formand, idet han
3. har tilintetgjort eller tilvendt sig hele Foreningens Korrespondance samt siden 91 undladt at kopiere de af Hovedbestyrelsen gennem ham udsendte Skrivelser;
4. at han har tilintetgjort eller tilvendt sig alle Foreningens Gensidighedskontrakter, Cirkulærer, Aarsberetninger fra gensidige Foreninger og lignende;
5. at han har tilintetgjort de originale Hovedregnskaber som overflødigt Manuskript;
6. at han ikke har udført det Registreringsarbejde, han selv har været med til at vedtage skulde finde Sted;
7. at han selv har afsløret, at han har benyttet sin Formandsstilling til at arbejde i stik modsat Retning af den af Foreningen vedtagne organiserede Form for Understøttelsen.

Kommer hertil, at H. F. R. i hele sin »raske« Fremfærd — Aarhus Understøttelsesforening — og »blæsen« Alt og Alle et Stykke har saa mange Synder paa sin »Samvittighed« — — — — — saa vil ærede Medlemmer kunne forstaa, at jeg vilde kunne afklæde ham fra Kasketten til Sokkerne; men af Hensyn til *Typ.-Tid.s* knappe Plads, Redaktions-Udvalgets skarpe Øje og Medlemmernes nu vaagnede Kritik, skal jeg slutte med et til ham velmeent:

Fred med din Sjæl!

Kolding, den 16. August 1897. P. HVIDTFELDT.

Hermed er denne Diskussion sluttet i *Typ.-Tid.*

RED.-UDV. F. PROV.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 12. Septbr. i »Søfryd« (ved Fredensbro)

umiddelbart efter Hjælpekassernes Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Fastsættelse af Formandens Løn. 4. Fastsættelse af Kassererens Løn. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Valg af et Udvalg til Opstilling af Repræsentanter. 7. Eventuelt.

Nær og fjærn.

Sommerferie. *Bornholms Tidendes* Personale har i Lighed med de sidste Aar faaet 3 Dages Ferie.

Valgresultat. Optællingen af Stemmesedlerne til Valget i Typografernes Stiftelser gav til Resultat, at de fem afgaaende Funktionærer (GUSTAV CLAUSEN, KR. JACOBSEN og R. JACOBSEN samt Revisorerne V. AUENER og ALFR. LARSEN) enstemmig gjenvalgtes med 117 St.

Sportsklubben. Som det af Annoncen i Bladet vil ses, tager Gymnastiken sin Begyndelse førstkommende Torsdag Aften Kl. 7½ paa det sædvanlige Sted. Vi opfordrer til livlig Deltagelse, og til dem, som tror, de er for gamle, eller er bange for, at det gaar for tvungent til, siger vi: kom ud og se paa Øvelserne, og I vil snart blive smittede af den Munterhed og Fart, der hersker dér, og I vil indrømme, at de 20 Øre for 3 Timers ugenlig Øvelse er vel anvendte.

* Det havde han nemlig tilbageholdt, da det selvfølgelig ikke var hans Mening at forsvinde.

Styrelsesmøder.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 8. Avgust. Alle mødte.

Ang. den i to foregaaende Møder behandlede Sag om et sindssygt Medlems Indlæggelse paa Hospital, forelaa følgende Erklæring fra Dr. Chr. Neumann af 2. Avgust: »Efter Opfordring bevidnes herved, at Typograf N. N., som stadig er under mit Tilsyn, hos sin Søster lever under fuldt saa gode Plejeforhold som i en Sindssygeanstalt.« I Henhold hertil vedtoges det at udbetale Diætpenge, dog kun for saa vidt Søsteren afgiver Erklæring om, at hun vil pleje ham i det mindste saa længe Sygekassen yder Understøttelse.

I Anledning af, at Antallet af Medlemmer, der i Sommer har faaet bevilget Landophold, er meget stort (18), vedtoges det at rette en Henvendelse til Kassens Læger om at være varsomme med at udstede Attester for Landophold, og kun gøre det, hvor det er paatrængende nødvendigt; endvidere vedtoges, at Styrelsen til Efteraaret afholder et Møde med Lægerne for at drøfte forskellige Forhold, Lægespørgsmaalet vedrørende.

Et Medlems Hustru (i den statsanerkendte Afdeling) ønskede Landophold for en Sygdom (Abort), fremkaldt ved Jærnbaneulykken; da den anbefalende Attest var udstedt af en Læge udenfor Kassen, vedtoges det, forinden Landopholdet bevilgedes, at anmode Kassens Læge om at udstede en Attest for, at Landophold er nødvendig samt Sygdommens Art.

Et Medlem var nægtet Optagelse paa Kommunehospitalets 4. Afdeling og henvist til Hospitalets Klinik; da dette formentlig er i Strid med Loven om veneriske Sygdommes Behandling, henvistes Spørgsmaalet til de samvirkende Sygekasser.

Der refunderedes et Medlem 1 Kr. for fremmed Lægehjælp.

Kassereren oplyste, at Regnskabet for første Halvaar udviste følgende: Den alm. Afdeling havde haft et *Underskud* af 1385 Kr. 59 Øre, den forhøjede Afdeling et *Underskud* af 177 Kr. 45 Øre og Ligkassen et *Overskud* af 389 Kr. 87 Øre. O. J.

Spørgsmaal og Svar.

Hvorledes kan man rense en Form for meget fed Olie (efter Stereotypering)? Almindelig Sodalud hjælper ikke. A. T.

Svar: Benzin. Er Farven tyndere, kan man anvende Benzinolie, der er billigere.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Forskellige Foreningsmeddelelser (deriblandt Bidragene til Smedene) er af Pladsmangel udeladte.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Typografernes Hjælpekassers Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. FORM.

Tiltraadt: Dsk. t. F., 882, Joh. Chr. Døhr (Militær) fra Flensborg.

Bortrejste: Dsk. t. F., 1105, Theodor Bech (Bagge), 1055, Chr. Albert Krüger (arbl.), 2922, Jul. Chr. Th. Jørgensen (arbl.), Dsk. t. F., 817, Johannes Nielsen (arbl.) og 1826, Hans Thorv. Thomsen (arbl.), alle paa Rejse.

Flinke og paalidelige Typografer anvises fra Kontoret, Admiralg. 19. **Aabent paa Søndag fra 10—12** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

18. Avgust: Nykøbing M. *23. Avgust:* Varde.

Hermed er samtlige April Kvartalsregnskaberne modtagne.

Kolding, den 24. Avgust 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½: Møde i *»Søpavillonen«*, 1. Etage, nordre Pavillon. Næste Lørdag begynder *52. Sangsæson* i Larsens Lokale. Tilgang bedes anmældt. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling paa Søndag d. 29. Avg. Kl. 12 paa »Søfryd«.

T. C. C. Søndag Tur til Gilleleje. Start Trianglen Kl. 6. Køref. N. Nielsen og Sørensen. Kl. 10 Tur til Dronninggaard.

Anmældelse til Væddeløbet modtages hos Kassereren til 5. Septbr.

T. S. *Gymnastiken begynder Torsdag den 2. Septbr., Kl. 7½ Aften,* i Gymnastikhuset, Sølvgadens Kaserne.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 35
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 3. September 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Typografernes Hjælpekasser

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 12. September 1897 Kl. 11 Form.

i »Søfryd« (ved Fredensbro).

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. En Lovændring. 4. Opstilling af Funktionærer. 5. Eventuelt.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 12. Septbr. i »Søfryd« (ved Fredensbro)

umiddelbart efter Hjælpekassernes Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Fastsættelse af Formandens Løn. 4. Fastsættelse af Kassererens Løn. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Valg af et Udvalg til Opstilling af Repræsentanter. 7. Eventuelt.

Sammenslutningen.

Aabent Brev til Hr. P. Hvidtfeldt.

GODE Kollega! De har i sin Tid meddelt mig, at Hovedbestyrelsen i sin nuværende Sammensætning var sig sit Ansvar bevidst og at Ingen ønskede mere end Hovedbestyrelsen at føre Foreningen fremad for Sagens Skyld og af Interesse for Kollegernes Velfærd, og ved en anden Lejlighed har De betroet mig, at De ansaa det for naturligst, om vi kunde naa dertil, at vor Forening paa Understøttelsernes Omraade kunde byde sine Medlemmer saadanne Betingelser, at det ikke skulde være nødvendigt for disse at sikre sig i en Del andre Foreninger.

Disse Udtalelser vidnede om en saa god Vilje hos Dem og Hovedbestyrelsen til at føre Foreningen fremad, at jeg ved sidste Valg med stor Fornøjelse gav Dem min Stemme, ligesom jeg ogsaa hørte til de Faa i Ringsted, der arbejdede for Formandslønnens Forhøjelse med tilbagevirkende Kraft, og det alene med den Motivering: Der er et stort Arbejde at udføre, og der bør Intet spares for at faa det *godt* udført. Se dog til, hvad der sker, mine Herrer — sagde jeg til Kollegerne —, Hovedbestyrelsen sender os jo Skemaer til Udfyldning, Gustav Clausen slider i sit Ansigts Sved og Beregner Petersen regner og regner og regner om igen — en skøn Dag, naar vi mindst aner det, vil det Hele ligge tilrette, saaledes at vi kun har tilbage at vælge vore Repræsentanter for at disse kan slaa Hovedet paa Sømmet ved et Repræsentantmøde. — — D'Hrr. Kolleger være min naive Sjæl naadig!

Med stor Omhu har jeg studeret Fællesstyrelsens Forhandlinger den 21. ds., og paa Grundlag af disse Forhandlinger er det, at jeg skriver Dem til og gør det offenligt. Jeg kan nemlig ikke tro andet, end at de af Dem rejste Indvendinger ved dette Møde er saa stik modsat i hvert Fald *mange* Medlemmers Opfattelse, at vi ikke kan slaa os til Ro med den Fællesudtalelse, der blev Mødets Resultat, saa lidt som Deres Udtalelser kan faa Lov til at gælde for den overvejende almindelige Mening blandt Dansk typ. Forenings Medlemmer — det vil jeg i hvert Fald se, før jeg tror det. En anden Side af Sagen er, om den nu skulde være vendt og drejet saa behændigt, at Medlemmerne løber rundt i det Hele.

De siger i Følge Referatet, at en Statsanerkendelse af Sygekassen ikke vil gavne Provinsmedlemmerne og at Hovedbestyrelsen frygter for, at den store Kontingentforhøjelse for gifte Medlemmer, der skulde sygeforsikre deres Hustruer og Børn, vilde bevirke Frafald fra Organisationen.

Med al Ære og Respekt for de Bestræbelser, der gaar ud paa at holde Medlemmerne sammen, og indrømmet, at Kontingentforhøjelser som Regel ikke bidrager hertil, vil jeg dog tillade mig at mene, at en Kontingentforhøjelse fra 10 til 30 Øre ugenlig til Sygekassen for de gifte Medlemmer i de fleste Tilfælde saa langt fra vil betyde en Forhøjelse som det snarere vil være ensbetydende med en *Lettelse*, eftersom de fleste Medlemmer med Familie alt for længe har maattet føle Uholdbarheden ved kun at være Medlem af Dansk typ. Forenings Sygekasse og derfor har sikret sig i andre Kasser. Her i Ringsted t. Eks. er saa godt som alle de gifte Kolleger indtraadt i Byens statsanerkendte Sygekasse, og de maa til denne svare 24 Kr. aarlig for at faa fri Læge, halv Medicin og en 50 Øre i Dagpenge. Selvfølgelig er det en stor Betryggelse at have Familien forsikret mod ublu Læge- og Apotekerregninger, og om dette kunde ske gennem den Forening, man føler sig nærmest knyttet til, vilde selvfølgelig de Fleste give Afkald paa Kontingentet til de andre Kasser og gærne ofre det til vor egen uden at betragte det som en Forhøjelse, hvad det jo ogsaa i Realiteten saa langt fra er. Faren for Frafald turde maaske mere ligge i, om der *ikke* gøres noget i den her antydede Retning.

Min kære Hvidtfeldt! Maa jeg rette et Par Forespørgsler til Dem og maa jeg i Sagens Interesse bede om at faa disse besvarede klart og tydeligt, helst uden for mange Omsvøb. Der spørges:

1. Om nu vi Medlemmer, trods Hovedbestyrelsens Uvilje imod en Sammenslutning af samtlige Virksomhedsgrene for Tiden, alligevel stemmer for fortsat hurtigt Arbejde herfor — hvad vil der da fra Hovedbestyrelsens Side ske?

2. Anser De en Sammenslutning mellem Den typ. Foren., København, og Dansk typ. Forening for særlig uheldig eller vanskelig at opnaa?

3. Er alle Forhandlinger med Aarhus Understøttelsesforening opgivne? Hvad er der foretaget overfor denne Forening siden Aarhusmødet i Fjor?

4. Om alle Sammenslutningsforsøg med andre Foreninger maa anses for uopnaaelige indenfor en uoverskuelig Fremtid, anser De det da for at være uheldigt at søge Statsanerkendelse for Dansk typ. Forenings Sygekasse alene? I bekræftende Fald: hvilke Grunde har De da herfor?

Naar jeg henvender mig til Dem personlig, er det ikke fordi jeg tillægger Dem større Ansvar end Hovedbestyrelsen i sin Helhed, men fordi De som Formand repræsenterer Hovedbestyrelsen og har været dens Ordfører ved Fællesmødet.

Med venlig Hilsen forbliver jeg

Deres forb.

Ringsted, den 29. August 1897.

K. KRISTIANSEN.

Forener Eder!

Hovedbestyrelsen: Vi ved Fadet blive vil,
ingen Andre kommer til.
Medlemmerne: Slumrer sødt i Kolding Stad,
kvæd dog snart Jert Afskedskvad.

Ved i sidste Numer at læse Referatet af Fællesstyrelsens Forhandlinger slog det mig atter: Hvad vor Hovedbestyrelse dog i Grunden er for en mærkelig Indretning. Der har nu dens Repræsentanter siddet inde i København og »ment«, at »Tiden ikke var inde« til at centralisere.

Hvor har d'Hrr. nu i Grunden *den* Mening fra?

Medlemmerne har forlængst paa tre store Møder udtalt som *deres* Mening, at »Tiden *var* inde« eller at man i alt Fald maatte arbejde for Tankens Realisation, og paalagt Hovedbestyrelsen at virke herfor.

Men hvad gør og har Hovedbestyrelsen hidtil gjort?

Intet — *udover at modarbejde Medlemmernes bestemt udtalte Ønske!*

Det kalder *d'Hrr.* maaske at arbejde for Sagen, men *Medlemmerne gør det ikke.*

Gang efter Gang har vi set Hovedbestyrelsen smøge udenom, forlange Udsættelser og gøre Indsigelser og Ophævelser i en Uendelighed, saa om det ene og saa om det andet.

Og hvorfor?

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Men skal den naturlige Udvikling af al Organisation — i dette Tilfælde Sammenslutning af ensartet virkende Foreninger — lade sig hindre af nogle enkelte Mænd?

Hertil maa svares Nej, Nej og atter Nej! Og bliver Centralisationen — i alt Fald af de tre Foreninger — ikke til Virkelighed, *skal Skylden herfor udelukkende lægges paa Hovedbestyrelsen;* thi denne har ved sin illoyale Optræden, ved at fremstille Sagen saa ugunstigt som muligt, fuldstændig forkvaklet denne og derigennem *modarbejdet Medlemmernes Interesser.*

Og hvilke smaalige Grunde har den ikke fremført for sin Stilling i denne Sag?

Som nu t. Eks. Sygekassen. Fordi der i Kolding er Moderation paa Hospitalet for Medlemmer af ikke-anerkendte Sygekasser, saa kan man »navnlig« ikke anbefale Sammenslutning — og derigennem Statsanerkendelse — for denne Kasse for Provinsens Vedkommende. Gudbevares — hvilken Snæversynethed!

Saa er der Kontingentforhøjelsen. »Man frygter for, at denne vil bevirke Frafald fra Organisationen«. Hvilket Nonsens! Som om vi ikke skulde have Kontingentforhøjelse alligevel. Og som om nogen Familieforsørger vilde mælde sig fra for yderligere at skulle yde 10 Øre ugenlig for at have Hustru og Børn sygeforsikret.

Ædle Herrer! Frygter ikke! Intet af dette vil vederfares Organisationen.

Og nu kommer jeg til »Fællesudtalelsen«. (Saadan en »Fællesudtalelse« er en dejlig Ting — — — — — —).

»Hovedbestyrelsens Repræsentanter har i høj Grad kritiseret den foreslaaede Ordning af Sygehjælpen som værende stridende mod Medlemmernes Interesser«, staar der bl. a.

Ja, det manglede jo blot, at der ikke skulde være en Knage, hvorpaa d'Hrr. kunde hænge Hatten, selvfølgelig af »Interesse for Medlemmerne«.

Jeg tror nu ikke, der er ret mange Medlemmer, der bliver Hovedbestyrelsen Tak skyldig for *den* »Interesse«. Men naar Hovedbestyrelsen alligevel sammen med de øvrige Styrelser anser det for formaalstjenligt at høre Medlemmernes Mening — hvilken Nedladenhed! — »da man i Hovedsagen er enige« — o, skønne Enighed! — saa maa vi jo være d'Hrr. uendelig forbundne, at de dog vil gaa med til *dette* Skridt.

I næste Aandedræt »forudsætter« d'Hrr. imidlertid, at Medlemmerne skulde følge dem i Tykt og Tyndt og forkaste Forslaget om Sammenslutning. Heri haaber jeg rigtignok, at d'Hrr. har forregnet sig ganske betydeligt. Thi skulde det sørgelige Faktum ske, vil der sikkert ikke i overskuelige Tider igen blive Tale om Centralisation, idet de Mænd, som virkelig *har* arbejdet herfor, jo saa temmelig sikkert vil trække sig tilbage.

Og jeg vil derfor til Slut tillade mig at anmode Medlemmerne af samtlige Organisationer om — tilsidesættende alle personlige, egoistiske og smaalige Hensyn — naar Forslagene *en Gang* foreligger til *deres* Afgørelse, da alle som én at virke og stemme *for* deres Vedtagelse, ihukommende Carl Marx's Ord: Arbejdere i alle Lande forener Eder!

Vejle, den 29. August 1897. W. Jacobsen.

Det svenske Bogtrykkermøde og Tarifen.

Det almindelige svenske Bogtrykkermøde, som afholdtes 30. Juli, havde paa sin Dagsorden, som bekendt, Behandlingen af det Tarifforslag, som var udarbejdet af et Udvalg af Stockholms Bogtrykkere og Forbundsstyrelsen. Om Udfaldet af Debatten meddeler *Sv. T.-T.*:

Tarifudkastet gennemgik adskillige Ændringer, hvoraf de væsenligste blev:

Satsens Grundpris bestemtes til 30 Øre i Stockholm og Byer nord for Stockholm, 28 Øre for det øvrige Sverig. Minimallønnen bestemtes med samme geografiske Begrænsning til henholdsvis 20 og 18 Kr.

Bestemmelsen om, at Afdrag i fast Ugeløn ikke kan ske for ekstraordinære Helligdage — blev strøget, da det »maa betragtes som en Retfærdighed mod Beregningssætterne, der heller ikke faar betalt for Helligdage.« (!)

Bestemmelsen om 9-Timers Arbejdsdag i de tre Sommermaaneder — strøges, da »en eller et Par Ugers Ferie var mere velgørende for Arbejderne — og det er umuligt for Bogtrykkerne baade at give Ferie og den kortere Arbejdsdag i de tre Sommermaaneder.«

Paragrafen om, at Overarbejde skal betales med 50 % Tillæg strøges for Helligdage og ændredes til: »Overarbejde, hvor saadant nødvendiggøres indtil Kl. 12 Nat samt paa Søndage indtil Kl. 5 Eftm. betales med 50 %, efter nævnte Tid med 100 %. Efter Overarbejdets Slutning beregnes 7 Timers Fritid. Uden gyldig Aarsag forsømte Arbejdstimer berettiger Principalen til *Afdrag i Ugelønnen* eller til at *stille Fordring om lige saa lang Tids Overarbejde uden særskilt Godtgørelse.*

Endskønt denne Reduktion i det egenlige Tarifudkast maa have en ganske overordenlig Betydning, synes *Sv. T.-T.* just ikke at være særlig utilfreds. Bladet siger nemlig: Hvad der forundrer os noget, er, at det foreliggende Tarifforslag kunde blive vedtaget uden altfor store Ændringer, thi der savnedes vist ikke et stærkt konservativt smaaborgerligt Element paa Mødet, men der gik dog en Understrøm af god Vilje gennem Forhandlingerne. Ogsaa Principalerne begynder at indse, at det Forældede ikke kan blive bestandigt, selv om det jo ikke er underligt, at de mere Forsigtige saa længe som muligt vil lappe med gamle Klude — set fra Deres Standpunkt.

Bladet finder, at gennem Beslutningen om den forskelligartede Pris' geografiske Begrænsning har Mødet udtalt sig for Tarifens Forhøjelse i Grundprisen, men paa samme Tid begaaet et Misgreb, da Beslutningen blev saa kategorisk, thi Lønvilkaarene maa naturligvis rette sig efter de enkelte Byers uensartede Leveomkostninger, og med Hensyn hertil, er den besluttede Grænse »vist ikke lykkelig«, til Bevis for hvilket der henvises til Malmö, hvor Husleje og Livsfornødenhederne staar i en ganske respektabel Pris. »Og kender vi Malmö-Typograferne ret«, tilføjer Bladet, »vil de for deres Del ikke akceptere den Beslutning, Mødet har fattet.« Sluttelig haabes, at Bogtrykkerforeningens Bestyrelse skal kunne indse Nødvendigheden af en Ændring og være tilbøjelige til at vise større Retfærdighed.

Til Bestemmelsen om Afdrag i Ugelønnen for Helligdage siges: Det er den fast aflønnede Arbejder, Slaget her rammer. Det kan jo være rigtignok, at »den, som ikke arbejder, skal heller ikke have Føde«, men Samfundet synes dog her at være af en anden Mening, thi vi kan intet Sted finde, at fastlønnede Personer i Statens eller Kommunens Tjeneste bliver beskaarne i Lønnen for Helligdage, og da Principet ikke er almindeligt, tror vi det er et »magert Korn«, Mødet i sin reformatoriske Iver har fundet. Helligdagene er ikke bestemte af Arbejderne og disse bør derfor heller ikke lide noget Tab ved disse. Forøvrigt er det jo kun for at kunne nyde større pekuniær Gevinst af Arbejderen, at han stilles paa fast Ugeløn, og den Ko, man vil malke, skal man ikke sulte. Findes der virkelig Nogen, som vil gaa saa langt i forfejlet Ædelmodighed, at han gør Helligdags-Afdrag, saa erholder han sikkert ingen Gevinst derpaa, thi den ene Smaalighed afføder den anden.

Beslutningen om at stryge den ene Times Forkortelse i Arbejdstiden for de tre Sommermaaneder, vil sikkert flere end Typograferne anse som Udtryk for vel langt dreven Gærrighed. Forslaget, som forelaa modificeret, idet Fordringen om en ni Timers Arbejdsdag oprindelig galdt *hele Aaret,* var netop tiltraadt, fordi man derigennem troede at have en god Grund til at haabe paa dette Humanitetsspørgsmaals lykkelige Løsning. Nu fremstillede visselig den afgørende Taler i dette Spørgsmaal, at en eller et Par Ugers Ferie maatte være mere velgørende for Arbejderne — en Udtalelse, hvorpaa Spørgsmaalet synes at være fældet — og er det saaledes, at Bogtrykkerne vil indføre obligatorisk Ferie, da kan de naturligvis have *nogen* Grund til Afslaget. Men herpaa tvivler vi, indtil vi overbevises. Imidlertid er Spørgsmaalet om 9-Timers Arbejdsdagen ikke hermed bragt ud af Verden, men vil bestandig vende tilbage, og i sin Tid faa en saa fremskudt Betydning, at den bliver det vigtigste Programspørgsmaal, der skal løses, hvad det end vil koste.

Mødets Beslutning i Spørgsmaalet om Betaling for Helligdagsarbejde, vil Bladet ikke udtale sig om før man ser Paragrafens Ordlyd i Tarifen, og med Hensyn til den strøgne Bestemmelse om, at en Trykker ikke skal passe mere end én Maskine, er det ikke mere, end hvad Bladet havde ventet. Imidlertid haaber det, at dette Punkt vil blive respekteret i Hovedstaden — hvor Bogtrykkerne ydede det sin Tilslutning — og hvad de øvrige Købstæder angaar eventuel Beslutning til Formaalets Løsning vedtages i hver enkelt By.

Tarifen skal træde i Kraft 1. Januar 1898, og Opsigelsen kan kun ske af Bogtrykkerforeningen og Typografforbundet, i hvilken sidste Bestemmelse *Sv. T. T.* finder en Anerkendelse af Arbejdernes Organisation som underhandlende Part, som Bogtrykkermødet har al Ære af, ligesom det finder denne Anerkendelse fornyet gennem Beslutningen om Voldgiftsrettens Oprettelse og Valget af Medlemmer til denne.

Som man ser, har den for vore Øjne grovkornede Reduktion i Tarifudkastet, ikke medført nogen kendelig Grad af Utaknemlighed hos vort Broderorgan; men muligvis er den lemfældige Politik ret klog for Øjeblikket, hvor Organisationen tvivlsomt kan gennemføre noget bedre ad anden Vej og hvor de mødte Skuffelser maaske ingen Udsigt har til at bundfælde kraftig Modstand.

Hvor glider vi hen?

MEDLEMMERNE af Dansk typografisk Forening har sikkert ikke følt sig hyggelig tilmode ved den i *Typ.-Tid.* i de sidste Maaneder førte Diskussion dels af enkelte af Kolding Lokalforenings Medlemmer og dels af Hovedbestyrelsen og H. F. Rasmussen. Disse Diskussioner har antaget et Præg, som heldigvis er enestaaende i de danske Typografers Historie. Den har truet med at kvæle al god og sund Diskussion i vort Fagblad og har skabt en stedse stigende Uvilje imod Kolding Lokalforening og mod Hovedbestyrelsen. Medlemmerne har sikkert staaet med en flov Smag i Munden, naar de ser, at de har betroet Foreningens Velfærd i Hænderne paa Mænd, der bagefter finder det passende at bruge de groveste Ord til at sjofle hinanden med. Heldigvis er disse Diskussioner nu afsluttede, men de har sikkert bidraget deres til, at Tonen i vort Fagblad nu truer med at gaa ned under det Anstændige. Toppunktet maa dog sikkert være naaet ved den i sidste *Typ.-Tid.* af tre Herrer i Aarhus indrykkede Erklæring. Man tænke sig den Hovedbestyrelse, som vi har valgt til at varetage Foreningens Interesser, og som skulde bestaa af Foreningens ypperste Medlemmer, faar til Behandling et Spørgsmaal af rent faglig Natur, den afgiver sin Erklæring, og faar i næste Nr. af Fagbladet af Aarhus Lokalforening Attest for at være blød paa Pæren. Sligt kan sikkert ikke tænkes muligt i noget andet Fag end netop Typografernes. Og vi skulde endda høre til de mest oplyste og dannede blandt Arbejderne. Men som sagt, Hovedbestyrelsen har givet et daarligt Eksempel, den maa derfor ogsaa bære en Del af Skylden. Jeg maa dog ogsaa lægge en Del af Skylden paa det ærede Redaktionsudvalg. Ganske vist vil jeg nødig gjøre Redaktionsudvalget til Prügelknabe, men jeg mener dog, at de i højere Grad end sket burde benytte deres Myndighed og bremse de skrivende Medlemmer, *inden* de har udtømt sig for Sprogets værste Udtryk.

— — —

Repræsentantmøde raaber nu Alle paa, og jeg har adskillige Gange i de senere Aar arbejdet for et saadant, men naar vi ikke har faaet det, er det Hovedbestyrelsens Skyld, idet den ikke har lagt sig i Selen for at faa det, og det var jo ogsaa Hvidtfeldt, der i sin Tid foreslog at lade Punchegilderne træde i Stedet for. Holbæk Typografer fik jo det Raad at gaa i Dragerup Skov med Kone, Børn og Madkurv, og der drøfte Foreningens Sager. Det kan jo være meget godt, men enhver Ting til sin Tid. Vi maa have et Repræsentantmøde, og vi maa have det hurtigt.

Jeg mener, at vi paa dette maa tage Spørgsmaalet op om Hovedbestyrelsens Flytning. Vi maa se at faa Foreningens Ledelse lagt i Hænderne paa alvorlige Mænd, der med kraftig Haand vil tage fat og hvis Virksomhed kan efterlade sig Spor og sætte Respekt

Jeg kunde ogsaa have Lyst til at skrive et Par Ord om den ulyksalige Sygekasse-Sammensmæltning, som jeg troede var død og begravet, men maa udsætte det til en anden Gang.

Nykøbing F., den 27. August 1897. FREDERIK NIELSEN.

Den femte skandinaviske Arbejderkongres i Stockholm.

(Fortsat.)

I Spørgsmaalet om Fagforeningerne bør slutte sig til et politisk Parti henvistes til Vanskeligheden ved at fatte nogen Beslutning, bindende for Organisationerne i de forskellige skandinaviske Lande, hvad Organisationens Form angaar. I den stillede og vedtagne Resolution udtaltes det dog, at Fagforeningerne som saadanne ikke burde være rent politiske Foreninger, men burde kunne optage alle Arbejdere uden Hensyn til deres politiske og religiøse Overbevisning.

1. Maj som Demonstrationsdag for 8-Timers-Dagen gav Anledning til en Diskussion, idet flere Talere ankede over, at Udvalget i den foreslaaede Resolution havde henstillet, at man i de Overenskomster, som man afsluttede med Arbejdskøberne, fordrede denne Dag som Fridag. Ret ubegribeligt, da Opnaaelsen heraf netop betyder en Fastslaaen af den Magt, som Organisationerne, hvis de kan gennemføre dette, raader over. Udvalgets Forslag turde netop være et *praktisk* Forsøg paa at løse Spørgsmaalet om 1. Maj som Fridag. Resolutionen, som vedtoges, lød:

»Som Middel til at opnaa, at 1ste Maj bliver almindelig Fridag for at demonstrere for 8-Timersdagen, anbefaler Kongressen Fagforeningerne, at de dels i deres Overenskomster med Arbejdskøberne tager Hensyn til dette Spørgsmaal, og dels at de mere end hidtil retter Agitationen paa, at Arbejderne mere end hidtil tager fri denne Dag.«

Om »*De faglige Kampmidler*« stod der ikke nogen lang Diskussion. Den foreslaaede Resolution angav i alle Enkeltheder den Vej, som Organisationerne burde følge for at opnaa det mest mulige, og havde følgende Affattelse:

»Kongressen beslutter, at Grundformen for den faglige Organisation i den størst mulige Grad skal være ét hele Landet omfattende Fagforbund, idet man samtidig henleder Opmærksomheden paa den industrielle Udvikling og Storindustriens Fremgang, som efterhaanden vil nødvendiggøre Dannelsen af store Industriforbund, omfattende alle Arbejdere i den samme industrielle Virksomhed, saaledes som det allerede nu praktiseres i Udlandet og som det allerede nu er begyndt at forme sig i Tekstilindustrien, Jærn- og Metalindustrien samt Træindustrien i de skandinaviske Lande.

Samtlige Forbund i hvert Land samt de Fagforeninger, der ikke ejer noget Forbund, slutter sig sammen til et stort Forbund med et fælles Sekretariat for hvert Land.

De i Landsorganisationen sammensluttede Fagorganisationer forpligter sig i deres Statuter til at understøtte hinanden med bestemte ugenlige Bidrag, saasnart en Strid antager et saadant Omfang, at den overstiger den enkelte Organisations Kræfter.

Dette kan ske enten gennem et fast Kontingent til en fælles Reservekasse eller ved hver Uge at paaligne Organisationens Medlemmer et Bidrag saa længe Striden staar paa eller paa begge disse Maader i Forening.

Det bør søges at give de bestaaende lokale Sammenslutninger af Arbejder i de forskellige Fag, som »De samvirkende Fagforeninger«, »Arbejder-Kommuner« og lignende, en Plads i Organisationssystemet med den Opgave at lede den lokale Agitation samt at optræde som Repræsentanter for de Fagforeninger, der ikke har dannet Forbund.

De tre Landsorganisationer er forpligtede til at understøtte hverandre, naar saa store Lønstridigheder opstaar, at det vedkommende Lands samlede Organisationer ikke formaar at bære Udgifterne derved.

Kongressen anbefaler at ordne denne Understøttelse saaledes, at om Nødvendigheden kræver det, maa hvert Lands Sekretariat kunne paaligne hvert Medlem et fast ugenligt Bidrag.

Hvert Land bestrider selv Udgifterne til Administrationen for sit Sekretariat.

Skulde det findes formaalstjenligt at udgive et fælles Organ for Meddelelser til Medlemmerne i de tre Landsorganisationer, bæres Omkostninger hertil i Forhold til Medlemstallet.

Det paalægges de enkelte Fagforbund i de tre Lande at indgaa Overenskomster om Ret til Indtrædelse og Overflyttelse af hinandens Medlemmer med Hensyn til Rejsehjælp, Arbejdsløshedsunderstøttelse og andre for Fagene specielle Omraader.

Kongressen vælger en Komité paa 3 Personer fra hvert Land, som inden 3 Maaneder skal have udarbejdet Statuter for de forskellige Landssekretariaters indbyrdes Virksomhed. Disse Komitéer gør senere Tjeneste som de forskellige Landes Sekretariater, indtil et saadant kan vælges af vedkommende Landsorganisation.«

Dette er i sine Hovedtræk den Organisationsform, som for Øjeblikket findes i Danmark; kun med den Forskel, at vi endnu ikke har naaet til at samle Provinsernes og Hovedstadens Arbejdere i en Centralisation. Forhaabenlig vil dette dog ske i en nær Fremtid, og den Omstændighed, at der straks paa Kongressen valgtes tre Medlemmer fra hvert Land, som inden 3 Maaneder skal have udarbejdet Love for de forskellige Landes Sekretariaters indbyrdes Virksomhed, er en Borgen for, at der endelig vil blive taget alvorligt fat paa at søge udvirket, at der ogsaa foretages et positivt Arbejde i denne Retning.

Endnu skal kun ganske kort omtales, at der vedtoges Resolutioner ang. *Arbejdsbøger*, i *Freds- og Unionsspørgsmaalet*, ang. *Arbejderbeskyttelsen* og *Protektionismen* samt i Spørgsmaalet om *Akkord eller Timeløn*. Endelig toges der Standpunkt til *Udgivelsen af et videnskabeligt Tidsskrift*.

Det vedtoges at afholde den næste Kongres i *København* i 1900.

— — —

Hvis de af Kongressen fattede Resolutioner særlig om den faglige Virksomhed føres ud i Livet — hvilket der ingen Grund er til at betvivle — betyder Kongressens Resultat et utvivlsomt Fremskridt i den »evige Strid«, som Arbejderklassen fører og maa føre. Det maa staa klart for Enhver, at Arbejdskøberne baade herhjemme og ude i stedse stigende Grad samler sig til Angreb mod Arbejdernes faglige Organisation; de gør det ikke alene fordi det ligger i Overklassens Natur og Væsen, men ogsaa fordi Arbejderklassens voksende Indflydelse og Magt tvinger dem dertil. Faktisk er det, at de Fordele, som Arbejdernes Organisationer i de sidste Aar har aftvunget Arbejdskøberne, har vækket dem af den Letargi, i hvilken de har været, og der kræves derfor hele den organiserede skandinaviske Arbejderstands Energi og Offerberedvillighed for at modstaa de Angreb, som ganske sikkert vil komme. Det er derfor paa høje Tid, at der tages fat paa Arbejdet at *samle* Skandinaviens Organisationer til et maalbevidst og kampberedt Parti.

V. P.

Kritik.

H. SCHEIBLER: **»Haandbog i det moderne Reklamevæsen**, særlig med Hensyn til merkantile Reklametryksager og specielt Annoncevæsenet.«

Første Hæfte af ovennævnte Værk, hvortil Subskription udgik i Foraaret, er nu udkommet. I Modsætning til Forfatterens tidligere Arbejder henvender han sig i dette Værk ikke udelukkende til den typografiske Stand, men til Enhver, som har Brug for Reklamen. I en Indledning henviser Forfatteren til Reklamens Betydning i det moderne Forretningsliv, og gaar dernæst over til at definere Begrebet »*Reklame*«, om hvilket Forfatteren selv indrømmer, at han har været i Tvivl om, hvorvidt denne Betegnelse passede for det foreliggende Arbejde, men er kommet til det Resultat, at Betegnelsen næppe kan erstattes med et andet Udtryk. Det følgende Afsnit skildrer i hurtige og interessante Træk Reklamens Historie; og at den Kunst, at reklamere for sine Varer, ikke er et Nutidens Barn, viser følgende Avertissement, skrevet paa Pergament, som en ægyptisk Elfenbenshandler Aar 3220 før Kristi Fødsel lod en Slave bære paa Ryggen gennem hele Memphis:

»Billig — billig er i dette Aar det ædle Horn fra Kæmperne i Urskovene i Dalene fra Jekehto. Kom til mig, Indbyggere fra Memphis, se, forundres og køb«.

Gennem de følgende Hæfter vil Forfatteren behandle de forskellige Arter af Reklametryksager, og kommer Resten af Bogen — hvad der ingen Grund er til at tvivle om — paa Højde med det foreliggende Hæfte, vil det hele Værk blive af megen Interesse og ved sin Mangfoldighed af Prøver danne en stor Mønstersamling.

Vi kan dog ikke undlade at bemærke, at en saadan Haandbog rummer den Fare, at en Forretningsmand — en Ikke-Fagmand — ved at forlange Tryksager udførte efter Modeller fra Sætter-Konkurrencer eller Cirkulærer fra Skriftstøberfirmaer — Arbejder, der er et Resultat af megen Overvejelse og altsaa megen *Tid* — vilde blive ubehagelig overrasket ved at erfare, hvad denne Tid betyder omsat — i *Penge*.

Værket, der vil omfatte 6 à 7 Hefter à 1 Kr. 20 Øre, er smukt udstyret. — Hovedkommissionæren for Danmark er Hr. GUSTAV CLAUSEN.

Lidt fra Holland.

(I. P. BROCKMANN.)

Da det muligt kan interessere adskillige Kolleger i Danmark at faa at vide lidt om Rejseforholdene i Holland, skal jeg tillade mig at skrive et Par Ord derom.

Understøttelsen her i Landet er vistnok i en vis Forstand den største, der overhovedet ydes noget Steds; den Rejsende faar nemlig, hvad Banebilletten koster fra det ene Udbetalingssted til det andet, desuden 50 Cents til Fortæring og 40 Cents til Nattelogi (1 Cent = 1½ Øre).

Men har man Lyst, kan man selvfølgelig gaa fra By til By, og da bliver jo Billetpengene »Spæk«. Hvor mange Udbetalingssteder her er, véd jeg ikke, men paa en fjorten Dages Tid kan man vist tage dem alle med. Da Levemaaden her ikke er dyr, saa klarer man sig under almindelige Forhold med Understøttelsen.

Foreningsvæsnet her er — saavidt jeg har forstaaet de forskellige Kasserere — temmelig broget. Der findes desværre mange Organisationer, som ikke samvirker synderligt med hverandre.

Katolikerne har — i alt Fald i Amsterdam — sin egen Forening, og da jeg spurgte den derværende Forretningsfører, hvad Religionen havde med Fagforeningen at gjøre, saa svarede han smilende:

»Ja, — det ved jeg ikke! Men de Folk maa vel have en anden Slags Mave end vi andre«.

Kassereren vilde vel med dette sige, at Katolikernes Trang til en ordenlig Levemaade ikke var saa stærk som andre ugudelige Folks.

Forbundet tæller omkring en Femtedel af Hollands Typografer, og Kontingentet er 12—15 Cents om Ugen. Med denne Ydelse lader der sig selvfølgelig ikke udrette synderligt; men en Forhøjelse kan vanskelig lade sig gennemføre, »for saa løber de deres Vej — i al Fald mange af dem«.

Lønforholdene er temmelig tarvelige. I Amsterdam er den almindelige Løn saaledes 12 Gulden (18 Kr.), og i mange af de andre Byer mindre, 9—11 Gulden. Arbejdstiden er 10 Timer.

Levemaaden er vist lidt billigere end i Norge og Danmark, men alligevel bliver herværende Typografers Lod sikkert i al Tarvelighed.

— — —

Hollandske Sættere rejser kun sjældent ud i Verden, dertil holder de for meget af det flade, frugtbare Land; men, skøndt de altsaa ikke af Erfaring kjender Rejselivets Ubehageligheder, er de dog yderst venlige mod rejsende Kolleger.

Bogtrykkerne derimod ser vist mere skeptisk paa tilrejsende Fremmede; ialfald nægter de i en temmelig bestemt Tone den Rejsende Adgang til Sætteriet. Jeg har kun været i ét Sætteri her i Landet, og der fandt jeg rent tilfældigt Adgangen uden at spørge Nogen.

Typografernes Sangforening.

Ved det ny Sangaars Begyndelse tillader vi os efter Sædvane at opfordre ærede Kolleger med Interesse for Sang til at indtræde i Foreningen og eventuelt slutte sig til Koret, der begynder sine Øvelser Lørdag d. 4. Septbr. Kl. 9½ i Kunstnerforeningens hyggelige Lokaler, St. Annæ Plads 13, 1. Sal.

Festen for Juleuddelingen afholdes i Aar Søndag den 21. November i Larsens Lokale, hvor Koret foruden nye Sange vil udføre de bedste Repriser fra sidste Aarsfest, og den fordelagtigt kendte dramatiske Trup vil udføre morsomme Smaastykker.

Til *Aarsfesten* d. 30. Januar vil Koret forventelig synge N. W. Gades store Tonestykke »Viborg Domkirke«. Da dette Arbejde kræver Akkompagnement af 12 Messingblæsere, ønskes Koret noget forstærket, hvorfor Dirigenten, Hr. kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, vil paaskønne Tilgang saavel af ældre som yngre Sangkræfter. Til denne Fest samt Ballet tilstilles der alle Medlemmer Damebillet foruden Medlemsbilletten.

Af mindre Festligheder i Sæsonens Løb kan nævnes den hævdvundne, lystige *Valbytur* den 25. Septbr. og det lille *Foraars-Assemblé*.

Vi indbyder herved Kollegerne til et Besøg i vore smukke Lokaler, hvor Dagblade og Ugens illustrerede Blade er fremlagte, ligesom Skak-, Dam- og Dominospil til Underholdning. Nye syngende Medlemmer maa helst møde Sæsonens første Lørdage til Prøve Kl. 9½. Maanedskontingentet er 50 Øre.

STYRELSEN.

Nær og fjærn.

Lokalforeningen i Nykjøbing F. omordnede i Juni Maaned sin Fagforening, saaledes at den omfatter forskellige understøttende Virksomheder. Den udbetaler Understøttelse til de rejsende ikke nydelsesberettigede Medlemmer af de gensidige Foreninger; udbetaler 1 Kr. 30 Øre pr. Medlem til Juleuddelingen og eventuelt lønner Lokalformanden. Den er indmældt under de samvirkende Fagforeninger. Kontingentet er 40 Øre mdl. Foreningens Medlemmer har siden Smede-Lockout'ens Begyndelse bidraget til denne med 3 pCt. af den ugentlige Indtægt, hvilket giver et Gennemsnitsbidrag af 64—65 Øre pr. Medlem.

F. N.

Jubilæum. Den 9. September er det 50 Aar siden F. E. Bording etablerede sig som Bogtrykker. 1884 overtog den nuværende Ejer, Hr. VICTOR PETERSEN, Trykkeriet.

En i Skanderborg udbrudt Konflikt er bilagt ved Hr. Hvidtfeldts Mellemkomst.

Fagskolen for Boghaandværk begyndte efter endt Ferie atter sin Virksomhed i Onsdags.

Svendeprøvernes Afholdelse.

Indtegningen til disse Prøver finder Sted i København den **16., 17. og 18. September** fra Kl. 12—2 i Magistratens Forværelse. Lærlingen maa medbringe sin Fødselsattest samt Erklæring fra den eller de Mestre, hos hvilke han har staaet i Lære, om sin Læretid og Uddannelse hos disse. Fra den Mester, hos hvilken han paa Anmældelsestiden arbejder, skal han tillige have Erklæring om, hvorvidt han tidligere har forsøgt at aflægge Svendeprøve her eller andetsteds. Ved Anmældelsen betales 3 Kr.

Styrelsesmøder.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 29. Avgust. Fraværende med anm. Forfald: FASMER og L. JACOBSEN.

Et Medlem, som havde lidt af venerisk Sygdom, men undladt at lade sig indlægge paa Hospital, ønskede Diætpenge. Forkastedes i Henhold til Lovene.

Det vedtoges paa Foranledning af Formanden at nedsætte et Udvalg til at tage under Overvejelse og fremkomme med Forslag til Oprettelse af en Medicinalkasse. Hertil valgtes LAUR. JENSEN og O. JOHANSEN.

Kassereren foreslog at forhøje Barselshjælpen fra 6 til 10 Kr. Det vedtoges desangaaende at nedsætte et Udvalg bestaaende af Formanden og Kassereren.

Samme Udvalg fik til Opgave at beskæftige sig med en fremtidig Ordning af den statsanerkendte Pengehjælpsafdeling.

Det vedtoges at foreslaa paa Generalforsamlingen, at Ordene »*for Hjemmesygedage*« i den anerkendte Afdelings Love, Paragraf 5 d, *udgaar*.

Der forelaa den i forrige Møde begærede Erklæring fra et sindssygt Medlems Søster, hvori hun paatager sig hans Pleje. O. J.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 30. Avgust. Fraværende med anm. Forfald: THUESEN og WARBERG.

1. Meddelelser. Regnskaberne fra Nykøbing M. og Varde var nu indkomne; de paagældende Afdelingers Mulkt blev tre Uger. — Fra norsk-dansk Forening i Chicago var forespurgt, om Aarhus Understøttelsesforening var en Skruebrækkerforening, hvorpaa var svaret benægtende, og at de maatte behandle denne Forenings Medlemmer som gode Unionsmedlemmer. — I Anledning af et Brev fra Lokalformanden for Aarhus med Henvisning til en af et derværende Svendeprøveudvalg affattet »nobel« Erklæring i *Typ.-Tid.s* sidste Nr., var tilskrevet Lokalformanden, at Hovedbestyrelsen ikke havde behandlet eller tilraadet Lokalafdelingen at gaa uden om Loven, men kun i al Almindelighed anvist Medlemmerne de Veje og Midler, der stod til Raadighed for disse i Kampen mod Lærlingeudbyttere. — Formanden og Torkild Petersen havde den 26. foretaget et uventet Kasseeftersyn hos Hovedkassereren, hvor de fandt alt i Orden og en tilstedeværende Beholdning i samtlige Kasser af 38923 Kr. 75 Øre.

2. Et Medlem fik Tilladelse til at nyde Resten af sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i Hillerød.

3. Meddelelse fra Fællesmødet i København og Begæring fra 58 Medlemmer af Aarhus, Randers og Vejle Lokalafd. om alm. Afstemning om Afholdelse af et Repræsentantmøde. — Afstemning om Centralisation samt Afholdelde af Repræsentantmøde vil blive sat under Afstemning. Og paa Forespørgsel om Afstemningsmaaden i de forskellige Foreninger, svares, at man ønsker denne foretaget samtidig i alle Foreninger.

4. Fællesstyrelsens Medlemmer gav Meddelelse om, at Overenskomsten var underskrevet af Fanø Aktieselskabs Trykkeri, som den, der er gældende for Esbjerg. Endvidere at Arbejdet var nedlagt i Skanderborg, hvorfra dog savnedes udførlige Oplysninger. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Tilgangen til det **tyske Schweiz** er lukket paa Grund af en i Luzern udbrudt Strejke, ligesom der ikke udbetales Rejseunderstøttelse til Rejsende i dette Land.

I *København* er Tarifen af 1. Oktober 1892 ikke underskrevet af: HVIID, Aagade 52, ALEXANDER JENSEN, Knabrostræde 6, *Krigsministeriets Bogtrykkeri*, Slotsholmsgade 8 og SUNNERT, Vestergade 2.

I *Provinserne* er Tilgangen lukket til *Odder* og *Roskilde*, medens Henvendelse maa ske til Fællesstyrelsen før Plads modtages i *Nakskov*.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Nyt Medlem: I Hjælpekasserne: Hans Peter Hansen (Bagge). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1045 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jacobsen (Missionstr.) fra Ringsted.

Bortrejste: 1429, Jul. A. V. Olsen (arbl.), 1173 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jensen (arbl.) og 1259, Julius Max Müller (V. Jensen), alle paa Rejse.

Udmældt: 244, C. S. Broen (N. Cohen) paa Grund af forandret Livsstilling.

Udslettet for Restance: 1944, Trykker L. H. Vils (Qvist).

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Juli Maaned 97: 45, Ludv. Chr. Andersen 6.00, 245, Frantz Bruun 7.00, 834, L. N. B. Hartwick 14.00, 2820, J. P. C. Hansen 5.00, 2830, Jens Ludv. Hansen 28.00, 1157, Carl E. O. Lundberg 14.00, 1176, Jens M. Lund 7.00, 1230, Jens Olsen Madsen 3.00, 1245, Jacob Michaelsen 3.00, 1562, Chr. Emil Pedersen 9.00, 1651, Ole Rasmussen 7.00, Oskar Østrup 20.00, ialt 123 Kr.

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 1. Septbr.: Ringsted Lokalf. (4. og 5. B.) 8.60, Frantz B. (3. B.) 0.50, Hillerød Lokalf. (10. B.) 5.11, Soc.-Dem. 6.25, L. A. Jørgensen (3 Sættere og 2 Tr.) 1.75, O. C. Olsen 1.20, Bording (mandl. 7.15, kvindel. 0.90, 10 B.) 8.05, Qvist (5 Nye 1.50, N. og Pl. 2.35, 9. B.) 3.85, Missionstrykkeriet 1.50, Nogle Arbejdere hos Thiele (10. B.) 2.00, Hannover (10. B.) 0,75, Stapf (3. og 4. B.) 2.00, J. A. Petersen 0.75, Nationaltidende 1.50, Rom 1.55, Laur. Madsen 1.00, Luno (10. B.) 2.75, Fra Schultz (10. B.) 3.85, Carl Lund 0.50, Rønne Lokalafd. (3. B.) 7.90, Bording (mandl. 5.50, kvindel. 0.90, 11. B.) 6.40, Hillerød Lokalf. (11. B.) 5.11, Ringsted do. (6. B.) 4.35, Hannovers Bogtr. (11. B.) 0.75, L. A. Jørgensen (3 Sættere, 2 Trykkere) 1.75, Soc.-Dem. 5.75, Qvist (5 Nye, 10. B.) 1.50, Laur. Madsen 1.00, Nogle Arb. hos Thiele (11. B.) 2.34, O. C. Olsen (10 B.) 0.60, Nationaltid. (12. B.) 1.50, Rom 1.55, Luno (11. B.) 2.50, Græbe (7. B.) 1.00, Fra Schultz (11. B.) 3.60 — ialt Kr. 101.06, hvori fragaar Kr. 3.00 som fejlagtig indbetalt fra Kristelig Bogforenings Bogtr. (se Typ.-Tid. Nr. 30), Rest Kr. 98.06, som med det i Følge Typ.-Tid. Nr. 33 indkomne, Kr. 787.63, ialt udgør Kr. 885.69.

Bidrag modtages fremdeles.

Flinke og paalidelige Typografer anvises fra Kontoret, Admiralg. 19. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Aarhus, 997, P. M. Mikkelsen (arbl.) og 976, P. Møller-Jensen. Kolding, 827, J. N. Høgsted (Folkebl.). Viborg, 775, Alb. E. J. Thiel (Backhausen). Ringsted, 112, Esben Hansen (arbl.) fra Vejle, og 774, R. Nielsen (ansat ved Banen). Hørsholm (Usserød), 916, Hans L. Bendtsen (arbl.) fra Rejse. Hjørring, 201, R. A. Hildebrandt fra Odense i Pl. Odense, 817, Johannes Nielsen (arbl.) fra Københ. Fredericia, 1037, Fr. Carl Chr. Jensen fra Kolding. Vejle, 1100, Hermann Fred. Hansen (arbl.) fra Fanø. Holbæk, 1826 (Den t. F.), Hans Th. Thomsen fra Rejse.

Bortrejste: Aarhus, 827, J. N. Høgsted til Pl. i Koldlng. Hjørring, 976, Peder Møller-Jensen til Pl. Aarhus. Kolding, 1037, Fr. Carl Chr. Jensen (paa Rejse). Nykøbing F., 1036, H. V. Rasmussen. Viborg, 1162, Hans L. Madsen (paa Rejse). Silkeborg, 775, Alb. E. J. Thiel til Pl. i Viborg. Randers, 997, P. M. Mikkelsen (arbl.) til Aarhus. Ringsted, 1045, J. P. Jacobsen til Pl. i Kbhvn. Køge, 1155, P. Chr. D. Hoppe (arbl.) til Kbhvn. Odense, 708, Joh. Meyer (arbl.) og 201, R. Hildebrandt til Hjørring i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som 9. og 10. Bidr. modtaget: Aamodt 1.50, Aller 2.00, Bording 2.00, Birch 1.00, N. Cohen 1.00, I. Cohen 0.75, Centraltr. 2.00, Eksprestr. 7.00, Hoffensberg (mandl. og kvindel.) 5.00, Holm 1.50, L. Jørgensen 1.00, Hannover 1.50, Knudtzon 3.00, Lazarus 1.00, Luno 3.50, Laur. Madsen 2.00, Mayland 1.25, Missionstr. 1.00, Nielsen & Lydiche 10.00, O. C. Olsen 9.00, Qvist 1.00, Rom (2 Medl.) 2.00, Schønberg & Hartvig 1.00, Schultz 8,20. Sivertsen 2.00, Thiele 7.00, Truelsen 1.00, Valentin & Lund 0.50, 4 Punktererser 1.00 — tils. Kr. 80.70, ialt med det tidl. indkomne Kr. 443.50.

Bidrag modtages fremdeles. V. STEPHENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 4. Septbr. Kl. 9½ begynder *Sangsæsonen*. Ny Medlemmer sættes paa Stemme i Larsens Lokale forinden Øvelsen.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Køge og Omegn. Start Frederiksberg Runddel Kl. 8. Køref. Chr. Hansen og Christensen.

Styrelsen og Køreudvalget bedes møde Mandag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet.

Anmældelse til Væddeløbet sker senest Mandag. Distance 6 Mil. Indskud 1 Kr.

Arbejdsanvisnings-Kontoret, Kolding. Forretningsfører: TORKILD PETERSEN. Telegram-Adresse: »Typografia«.

En dygtig og paalidelig Sætter-Trykker

i 30-Aars Alderen, udmærket anbefalet, godt kendt med Cylinder- og Digeltrykspresser samt Gasmotor og Falseapparat, søger Plads — helst som Faktor — straks eller senere. Vedkommende kan paatage sig Annonce- og Cliché-Stereotypering. Billet mrkt. »16« modtager *Typ.-Tid.s* Ekspedition.

En Typograf,

som kan trykke, kan fra den 12. Septbr. faa midlertidig Beskæftigelse hos C. PAGH i Bogense.

En dygtig, yngre Faktor

kan fra 1. Oktober faa Plads ved et **Højreblad** i en Provinsby, hvortil tillige er knyttet Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »49« indlægges paa dette Blads Kontor i Løbet af 8 Dage.

Den typ. Forenings Regnskab for Hoved- og Arbejdsløshedskassen for 1. Halvaar 1897.

Indtægt.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Beholdning 1. Januar 97	9127	30
Medlemsbidrag	2341	65
Do. af Trykkerforeningsmedlemmer	151	35
Indskud	24	»
Brødr. Bergs Gæld	25	71
Laan-Afdrag	7	14
Dsk. t. F.s Part i Typ.-Tid.s Udg.: Jan. Kv. 372.72, Okt. Kv. 96: 306.35	679	07
Rente pr. Juni Termin 1897	254	97
Den frivillige Indsamling i Anledn. af Skræderstrejken	106	25
Overskud af Maskeraden 1896 (Rest)	4	20
Do. - do. 1897	443	19
Kr.	13164	83
Arbejdsløshedskassen.		
Beholdning 1. Januar 97	3928	99
Medlemsbidrag	2341	65
Do. af Trykkerforeningsmedlemmer	151	35
Brødr. Bergs Gæld	10	29
Laan-Afdrag	2	86
Kr.	6435	14

Udgift.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Fast Understøttelse til 2 Enker	24	»
Planmæssige Bidrag til Strejker i De samv. Fagforeninger:		
A. Spinderiarbejdernes (1. B.) Kr. 58.90		
B. Raadvaddams Arbejdere (2. B.) - 118.90		
C. Skrædernes (1.–8. B.) - 1327.00		
D. Lock-out'en i Smedefagene (1.—2. B.) - 324.00		
	1828	80
Til Uddannelse paa Fagskolen	9	»
Den typ. Forenings Tilskud til Rejsende for 2. Halvaar 1896	183	65
Gutenberg-Korets Andel i Overskudet fra Maskeraden (for Jan. Kv.)	182	95
Midlertidigt Udlæg ved Stiftelsesfesten 20. Juni 1897	72	75
Typ.-Tid.s Merudgift (Jan. Kv. 745.44, April Kv. 803.91)	1549	35
Husleje (April—Oktbr. Flyttedag 97)	100	»
Tilskud til Bespisningen for Arbejdsløse	67	49
Biblioteket (ny Bøger 9.00, Indbinding 46.45)	55	45
Tryksager (Bidragslister 22.00, Cirkulærer 6.00, Stemmesedler 7.50, diverse Konvolutter, Meddelelser etc. 20.75)	56	25
Indbinding	4	25
Porto	21	06
Formandshonorar	75	»
Kassererhonorar	250	»
Budløn (inkl. Fanens Udbringelse etc. 11.00)	203	»
Bladhold	12	44
Ved Foreningens Sammenkomster	19	17
Protokoller, Papir, Blæk etc.	33	19
Diverse (Inventar, Assurance, en Vejviser, Nytaarsgratiale etc.)	27	60
Beholdning 30. Juni 97	8389	43
Kr.	13164	83
Arbejdsløshedskassen.		
Understøttelse til 16 Medlemmer i Januar Kvartal	186	»
Do. - 13 do. i April do.	204	»
Kontrol af Arbejdsløse	3	»
Beholdning 30. Juni 97	6042	14
Kr.	6435	14

Status den 30. Juni 1897.

Aktiver.

Beholdning 30. Juni 1897:			
Obligationer	Kr. 10000.00		
Sparekasse-Indskud	- 5500.00		
Kontant	- 434.24		
		Kr. 15934.24	
12 Andele i Social-Demokraten	Kr. 144.00		
Biblioteket	- 1150.00		
Inventarium etc.	- 1850.00		
			- 3144.00
Diverse Debitorer:			
Dansk typ. Foren. til Typ.-Tid.s Udg. i April Kvartal 97	Kr. 401.95		
Typ.-Tid.s Formue pr. 30/6 97 (Halvdelen)	- 22.77		
Restancer: Medlemsbidrag à 50 Øre	- 377.50		
do. do. à 30	- 4.50		
Indskud	- 14.00		
Almindelige Laantagere	- 57.99		
Brødr. Berg	- 901.00		
			- 1779.71
			Kr. 20857.95

Passiver.

Rejsekassens Beholdning pr. 30/6 1897	Kr. 701.27	
Reservefondens do. pr. do.	- 801.40	
		Kr. 1502.67
Formue 30. Juni 97		- 19355.28
		Kr. 20857.95

Medlemsantallet var den 30. Juni 1897: **720**, hvoraf 16 Militære.

København, den 30. Juli 1897. V. BERGENHOLZ.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab er af os undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtigt.

Hovedkassen har paa Grund af de store Strejke- og Lock-out-Bidrag haft et Underskud af 737 Kr. 87 Øre, Arbejdsløshedskassen et Overskud af 2113 Kr. 15 Øre, Rejsekassen et Overskud af 1369 Kr. 59 Øre og Reservefonden et Overskud af 1561 Kr. 10 Øre. Den samlede Formuefremgang i samtlige Afdelinger har altsaa været 4305 Kr. 97 Øre. I Halvaarets Løb er oversendt til Kolding (til Rejsekassen og Reservefonden) 2663 Kr. 24 Øre.

Ved Kassebeholdningens Optælling den 16. Avgust 1897 fandtes en Beholdning af 14904 Kr. 03 Øre.

Da der fra 1. Juli til Dato har været en Merudgift af . . . 1030 - 21 -

skulde Kassebeholdningen den 30. Juni 1897 være . . . 15934 Kr. 24 Øre, hvilket stemmer med ovenstaaende Regnskab og samtlige Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

Den 16. Avgust 1897. H. JESSEN. FR. LUND.

Typograf-Tidendes Regnskab for 1. Halvaar 1897.

Indtægt.	Kr.	Øre
Annoncer	157	93
Abonnement	230	39
Underskud i Halvaaret	1549	35
Kr.	1937	67

Udgift.	Kr.	Øre
Tryk af Bladet Nr. 1—25	1449	61
Udenbys Distribution	48	84
Indenbys do.	136	47
Porto & Fragt (2.14)	25	30
Bogbind	11	45
Redaktionshonorar for 1. Halvaar	150	»
Ekspeditionshonorar - 1. do.	100	»
Budløn	16	»
Kr.	1937	67

Status den 30. Juni 1897.

Aktiver.

Diverse Debitorer:		
Annoncerende	Kr. 26.55	
Abonnenter	- 19.00	
		Kr. 45.55

Passiver.

Formue den 30. Juni 97	Kr. 45.55

Den 20. Juli 1897. V. BERGENHOLZ.

Revideret og befundet rigtigt.

Den 26. Juli 1897. H. JESSEN. FR. LUND.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 36
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 10. September 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sammenslutningen.

Svar paa det aabne Brev.

Kolding, den 6. Septbr. 1897.

Kære K. Kristiansen,
Ringsted.

Endnu — og netop mere end tidligere — »føler Hovedbestyrelsen sit Ansvar og er sig dette bevidst«, ligesom den fremdeles ønsker »at føre Foreningen fremad for Sagens Skyld og af Interesse for Medlemmernes Velfærd«. Men netop derfor løber Hovedbestyrelsen ikke efter ethvert Fata-Morgana, eller hopper paa den første den bedste Limpind, man stikker ud.

Vi vil derfor have Kortene paa Bordet og spille ærligt Spil. Saaledes at Medlemmerne kan se, hvad Spillet drejer sig om, hvem der bliver den Tabende og hvem den Vindende. Om det trækker kortere eller længere ud, inden vi naar Enden, er vi ikke Herrer over, og vi lader os ikke afskrække fra at føre vort Spil tilende, selv om der ogsaa fra enkelte Sider raabes nok saa meget paa Afslutning eller Langsomhed, thi vi føler, at hvis dette Spil tabes — for os eller vore Medspillende, lige meget — da vil Ansvaret hvile dobbelt tungt paa os, der i Øjeblikket har ført Spillet.

Nu er vi imidlertid klare over Situationen og kan gaa til en Afslutning for vort Vedkommende ved at fremsætte vor Mening for Medlemmerne.

Som De erindrer, fremsatte jeg paa Ringstedmødet den Indvending, at jeg troede ikke Tiden var inde nu til at gaa til Centralisation over hele Linjen og at de københavnske Kasser ikke kunde bære sig med de af G. Clausen foreslaaede Kontingenter. Enhver, som har fulgt Begivenhedernes Gang, vil have set, at dette har fuldstændig bekræftet sig. Resolutionerne fra Ringsted, Odense og Aarhus gik jo udtrykkelig ud paa kun at anbefale Centralisationen, hvis **alle Foreninger gik med** og der i Virkeligheden kunde opnaas **noget ensartet** og bedre for vore Organisationer. **Den første Forudsætning er jo allerede bristet** og dermed vor Udtalelse bekræftet, at Tiden ikke var inde endnu, idet baade Ny typ. Forening og Trykkerforeningen har forkastet Centralisationsforslagene.

Men dernæst hvilede vor Tvivl »om Tiden, der ikke var kommen endnu«, paa den Antagelse, at den Kontingentforhøjelse, der vilde flyde af Centralisationen, i Forbindelse med en absolut Uvilje hos en Del af vore Medlemmer til nu fuldstændig at give en Part af de københavnske Kolleger Hovedledelsen af vore Anliggender saavel paa det understøttende Omraade som i Lønspørgsmaalet, paa den Sandsynlighed, at disse i større eller mindre Tal vilde mælde sig ud og sammen med Ny typ. Forening og den Del af Aarhus Understøttelsesforenings Medlemmer, der har samme Opfattelse, danne en over hele Landet spændende Organisation, der med sit lavere Kontingent vilde være langt farligere for vore Fremskridtsbestræbelser, end om man stod i *en* Provinsforening samarbejdende med de københavnske Foreninger, som ikke stod tilbage for fuldtud at tage Del i Understøttelsen til vore Arbejdsløse. Og det kan jo ikke nægtes, at vor Forening tæller Medlemmer med højst forskellige Livsanskuelser, ogsaa repræsenterende dem, der er raadende indenfor Ny typ. Forening og Trykkerforeningen. Uden at ville nære disses Interesser eller erkende disses Berettigelse, saa anser jeg det dog for klogt, at vi, der staar med en anden Opfattelse i social og organisatorisk Henseende, tager Hensyn dertil, og ikke ved en for tidlig og rask tagen Beslutning skyder disse Medlemmer fra os, men gennem en støt og rolig Udvikling lader Tiden og Arbejdet overbevise disse Medlemmer om, hvad der er til deres eget og hele Standens Gavn. Maa jeg blot i denne Forbindelse minde om, hvad der skete i 84 i København: Dannelsen af Ny typ. Forening, fordi man der løste et Spørgsmaal, som i Tidens Løb *skulde* løses og ogsaa var blevet løst uden Sprængning, naar man blot havde givet Tid, men som blev gennemtrumfet af de mest Fremskredne. Men er det ikke netop den da tagne Beslutning, som mere end noget andet har lagt Hindringer i Vejen for Fremskridtet, og som ogsaa endnu — i hvert Fald for mig — staar som en Fare for enhver Bevægelse, der medfører en Kontingentforhøjelse for os?

Læg Mærke til, hvad der siden i Aarenes Løb er sket. For at de københavnske Kolleger kunde gennemføre deres Tarifrevision, maatte vi og den københavnske Forening i 90 afslutte Gensidighed med Ny typ. Forening efter at vi siden 84 paa det hæftigste havde bekæmpet denne Organisation. Det galdt om tillige at bane Vejen for Gennemførelsen af Tarifen i København og Vedtagelsen af Kongresforslagene og dermed Lønspørgsmaalets Optagelse i vor Forening. De københavnske Kolleger fik Tarifen, vi vore tidligere Medlemmer. Men da man allerede Aaret efter vilde et Skridt videre og yderligere rodfæste og gøre den opnaaede Gensidighed fastere ved Dannelsen af det skandinaviske Forbund, da bristede det Hele atter. Og hvis man paa det daværende Tidspunkt havde set, at vore Organisationer ikke arbejdede under lige Forhold, men havde nøjedes med at arbejde for at udjævne Uoverensstemmelserne, da havde der maaske den Dag i Dag intet været til Hinder for at danne et virkeligt føderativt Forbund mellem Kollegerne i Skandinavien. Men Tiden er gaaet med Skænderi om det store Maal, som *skal* og *vil* blive naaet, uden at vi er komne et Hanefjed længere i Arbejdet paa at udviske de Uoverensstemmelser, som er tilstede i de forskellige Organisationer, og som maa udjævnes før der kan blive et virkelig solidt Grundlag at bygge Sammenslutningen eller den tilsigtede Bygning paa.

Saaledes er det ogsaa gaaet med vor Centralisation. Trods det, at Forudsætningerne er bristede, har man dog ikke Mod til at lægge det Hele til Side; men vedbliver med Talen om Snæversyn og Særinteresser, uden at ville tage Hensyn til, at det er netop disse to Ting, der dog i nogen Grad skal fjærnes, forinden Tiden er moden til Løsning af Hovedspørgsmaalet. Og at man derfor i Stedet for at fortsætte Talen herom, resolut arbejdede paa en gradvis Løsning af Spørgsmaalet.

At jeg fra den første Dag, jeg fik overdraget Lederhværv iblandt danske Typografer, har rettet hele min Opmærksomhed paa at faa udjævnet alle disse Uoverensstemmelser mellem de forskellige Foreninger, mener jeg tydeligt at have nedlagt i mine Udtalelser allerede i 88 ved Frokosten paa »Sommerlyst« i København ved Ønsket om snarlig Sammenslutning af alle Kolleger, senere ved Kongressen, hvor jeg paapegede Arbejdsløshedskassens Centralisation samtidig med Rejsekassen, fordi disse havde fælles Oprindelse og Rod, samt Deltagelse i Løn-

spørgsmaalets Løsning herude i Provinserne, behøver jeg ikke at pege paa, for at fralægge mig Beskyldningen for at være Modstander af Centralisation og Tilhænger af en Mængde spredte sig selv i indbyrdes Kævl opædende Foreninger. Mine Betænkninger og Indvendinger nu, er udelukkende dikteret af Hensyn til at faa Alle med og ikke etablere et Forhold, der baade er dyrere og skyder uden om Maalet.

For den første Del af vore Betænkeligheders Vedkommende har jeg alt nu oplyst om, at Ny typ. Forening og Trykkerforeningen ikke gaar med. Om en Del af Medlemmerne vil foretage de andre af os formente Skridt, vil kun Tiden vise. Gør de disse Antagelser til Skamme, vil det kun glæde mig.

Tilbage staar saa, hvorvidt en Sammenslutning af Dansk typ. Forening og Den typ. Forening samt Hjælpekasserne paa det nu givne Grundlag vil være attraaværdig i økonomisk Henseende og nødvendig nu i organisatorisk Henseende.

Man vil da have lagt Mærke til, at alle de af G. Clausen fremsatte Beregninger er byggede paa Sandsynligheder uden nogen Forstaaelse med **en eneste** af Organisationernes Ledere. Hvorimod baade Ny typ. Forenings Styrelse har bestridt Rigtigheden af de foretagne Beregninger, hvad jeg dog ikke lægger saa stor Vægt paa i denne Forbindelse; men derimod paa Trykkerforeningens Formands, og Hjælpekassernes og Den typ. Forenings Kasserers, der i alt væsenlig falder sammen med vore, og bekræfter vor tidligere udtalte Paastand, at Kasserne med et Kontingent af 80 + 10 Øre for Gifte = 90 Øre ikke vil kunne bære sig. Alle er derfor enige om, at 90 Øre om Ugen vil være for lidt til at bære Centralisationsforslagene for Dansk typ. Forening og Den typ. Forening alene.

Naar jeg har udtalt, at de Beregninger, der af G. Clausen var fremsat i Nr. 30, hvilede paa gale Forudsætninger, saa har jeg paa Fællesmødet fremsat disse og oplyst om, at Dansk typ. Forening hidtil altid havde beregnet *15 Øre* som Kontingent til sin Sygekasse, medens G. Clausen kun har beregnet *10 Øre*, hvormed han jo faar alle sine ÷ for vor Kasses Vedkommende. Han er gaaet ud fra den urigtige Forudsætning, at vi, der afholder Udgifter til Syge og Arbejdsløse, og Udgifter til *Typ.-Tid.* osv. af en Kasse, kun havde 10 Øre til hver. Men dette er dog en urigtig Forudsætning. Thi med en 5 Øre mere er vi i Stand til at kunne klare Forpligtelsen saaledes som vi har det nu til alle tre Formaal. Men efter Clausens Sandsynlighedsberegninger, saa har vi for lidt til hver enkelt. Et andet Tal i hans Beregninger, jeg har bestridt, er Lægehonoraret. Dette har han faaet ud til Kr. 8,315.50 for Dansk typ Forening og Hjælpekasserne for de seks Aar 1891—96. Alene vort Medlemstal for de seks Aar udgør tilsammen 3624. Han oplyser at Udgiften til Læge bliver 350 pr. Medlem. Dette vilde alene for vor Forening blive Kr. 12,684.00. At her er noget galt, er dog selvindlysende. Men vi slipper ikke hermed, thi for at klare Lægehonoraret er yderligere beregnet 10 Øre om Ugen eller 5.20 aarlig pr. gift Medlem. Men dette sidste Kontingent er helt udeladt i hans Ballancer. For imidlertid ikke offenlig at komme til at ligge og skændes om disse Tal, hvis Enkeltheder Ingen gider sætte sig ind i, har man udeladt at fremhæve disse i Referatet. Og overladt Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse at fremsætte sine Betænkeligheder for Medlemmerne.

Derimod maa jeg omtale Centralisationen i Forbindelse med en anerkendt Sygekasse. Til den projekterede anerkendte Sygekasse foreslaas et Kontingent af 20 + 10 Øre for Gifte. At Sygekassen ikke kan bære sig med dette Kontingent er anerkendt af Alle. G. Clausen har taget to gode Sygekasseaar for Hjælpekasserne, nemlig de to sidste, hvor den fik en Tilvækst af ca. 200 Medlemmer; og da disse straks ydede uden at kunne nyde, medførte dette, at der for det ene Aars Vedkommende viste sig en Sygelighed af lidt over 5 Dage og for det andet af lidt under 5 Dage, altsaa det Antal, der er lagt til Grund for Ballancen. Men at dette er uholdbart, er selvindlysende, naar det oplyses, at Sygeligheden for de sidste 10 Aar er gennemsnitlig ca. 7 Dage pr. Medlem, hvilket vil sige saa meget som en Trediedel højere. Kommer dertil, at der skal betales Kontingent for 10 % Arbejdsløse, saa vil Kontingentet ikke kunne sættes under 30 + 10 Øre for Gifte eller 40 Øre til Sygekassen.

For vort Vedkommende erholder vi nu for 15 Øre om Ugen Kr. 12.25 i to Gange 13 Uger af et Aar. Naar vi betaler 25 Øre mere, vil man erholde Kr. 1.75 mere pr. Uge i Sygeunderstøttelse og fri Læge til sig og Familje (ikke Medicin) samt Adgang til Hospitalsmoderation i 26 sammenlagte Uger. Vi skal derefter have samme Læge og betale Læge for alle Medlemmerne, hvad enten disse benyttes eller ikke, rundt omkring i alle Lokalafdelingerne. I de seks Aar har vi saaledes udbetalt Kr. 25.800 i Sygehjælp og vi skulde, om der var arbejdet med Lægehjælp i Følge Forslaget, have betalt disse Kr. 12,684 + for 283 Gifte i Lægehonorar Kr. 8,829.60 eller ialt Kr. 21,513.60 eller omtrent ligesaa meget som vi har ydet i Sygeunderstøttelse. Under de nuværende Forhold betaler man dog ikke hele sin Sygeunderstøttelse eller blot Halvdelen deraf i Lægehonorar. Følgen af Anerkendelsen vilde altsaa blive, at vi fik lige saa store Udgifter til Lægerne som vi har til de Syge og til Gengæld blev afskaaret fra at benytte den Læge, man havde mest Tillid til. At dette Lægetillidsforhold i Provinserne under de snævrere Forhold spiller en meget stor Rolle, ja saa stor, at endog hele Sygdommens hurtige og heldige Forløb hyppig beror paa dette Tillidsforhold, er vel hævet over enhver Tvivl fra Provinskollegernes Side. Paa samme Maade forholder det sig med Hospitalerne. Er det ikke saa, at Hustruer og Mødre har en sand Skræk for at faa deres Forsørger eller Børn paa Sygehusene? Dette er naturligvis dumt, thi disse frembyder jo langt bedre Betingelser baade i den ene og den anden Retning for at Patienterne kan blive bedre behandlet netop som Sygdommens Art og Omfang kræver. Men Antipatien er tilstede, og det er det, vi har fremhævet.

Endvidere har vi fremhævet, at vore Medlemmer sandsynlig for den Kontingentforhøjelse, som Sygekassen krævede, fordrede en langt anderledes virksom direkte Pengehjælp til sig og Familie i Sygdomstilfælde og saa helst vilde administrere Understøttelsen selv.

Med Begravelseskassen stiller Sagen sig saaledes, at vor Forening kan bære sig med 10 Øre. Men Beregneren forlanger dog, at enten maa der ikke afholdes nogen Administration af Kassen eller ogsaa maa der betales Kontingent for vore Arbejdsløse. For Københavns Vedkommende stiller det sig saaledes, at der kan Kassen ikke bære sig med 10 Øre. Og begge i Forening kun paa den Betingelse, at der betales Kontingent for de Arbejdsløse.

Men selv om vi nu kom ud over alle disse Vanskeligheder, saa vilde Centralisationen frembyde det Syn, at der i den københavnske Afdeling stod Folk, **som ikke bidrog til andet end Sygekassen og Begravelseskassen** og som endda til den sidste **betalte et lavere Kontingent** og **fik en lavere Understøttelse**. Medens de enten betalte deres øvrige Bidrag til en anden Organisation eller slet intet ydede til de Arbejdsløse og til Lønspørgsmaalet!!!

Vor anden Hovedpaastand, at det opstillede Kontingent var for lavt, har saaledes ogsaa bekræftet sig.

Jeg skal nu gaa over til at besvare Deres Spørgsmaal:

1. Om nu vi Medlemmer, trods Hovedbestyrelsens Uvilje imod en Sammenslutning af samtlige Virksomhedsgrene for Tiden, alligevel stemmer for fortsat hurtig Arbejde herfor — hvad vil der da fra Hovedbestyrelsens Side ske?

Svar: Hvis Medlemmerne nu paa det her givne Grundlag vedtager Centralisationen, da vil Hovedbestyrelsen simpelt hen forberede alt til et Repræsentantmøde, som vi haaber Medlemmerne nu vil vedtage, søge at komme til Forstaaelse om Lovenes Enkeltheder, og navnlig ogsaa Magtfordelingen mellem København og Provinserne, udsende disse Lovforslag til Medlemmerne og modtage deres Ændringer.

2. Anser De en Sammenslutning mellem Den typ. Foren., København, og Dansk typ. Forening for særlig uheldig eller vanskelig at opnaa?

Svar: Nej. Dette anser jeg for meget let opnaaelig; hvilket ogsaa vil blive forsøgt realiseret, hvis Centralisationsforslaget bliver forkastet. En Sammenslutning med Den typ. Forening fuldbyrdes ved Arbejdsløshedskassens Centralisation. Disse to Foreninger har jo alt Reservefonden og Rejsekassen samt *Typ.-Tid.* fælles. Og endskønt Trykkerforeningen har forkastet hele Centralisationsforslaget, tror jeg dog, at denne ogsaa vil gaa med til denne Kasses Centralisation, hvorved alt, hvad der hidrører fra Arbejdsløsheden og det, der kan hidføre denne (Lønkampene), vil være fælles for hele Danmark. (Hjælpekasserne, der omfatter Sygekassen og Begravelseskassen, staar i Øjeblikket kun i en Art Gensidighedsforhold til og har fælles Kasserer med Den typ. Forening. Den tæller Medlemmer af alle tre københavnske Foreninger og nogle udenfor alle, og kunde ikke opnaa ved sidste Formandsvalg at faa fælles Formand med Den typ. Forening. Derfor maa vi regne med Hjælpekasserne som en selvstændig Forening, ihvorvel alle nytiltrædende Medlemmer i Den typ. Forening tillige er pligtig at indtræde i Hjælpekasserne).

3. Er alle Forhandlinger med Aarhus Understøttelsesforening opgivne? Hvad er der foretaget overfor denne Forening siden Aarhusmødet i Fjor?

Svar: Alle Forhandlinger med nævnte Forening er ikke opgivne; ogsaa denne Organisation vil faa Centralisationsforslaget til Afstemning nu. Ud over, at enkelte Medlemmer og en enkelt Lokalafdeling af denne har forespurgt om Optagelsesbetingelserne hos os, som er besvaret derhen, at man fandt det rigtigst, at de blev indenfor deres egen Forening og virkede for Sammenslutning enten i den ene eller anden Retning, er siden i Fjor fra vor Side Intet foretaget.

4. Om alle Sammenslutningsforsøg med andre Foreninger maa anses for uopnaaelig indenfor en overskuelig Fremtid, anser De det da for at være uheldigt at søge Statsanerkendelse for Dansk typ. Forenings Sygekasse alene? I bekræftende Fald hvorfor?

Svar: Statsanerkendelsen anser jeg i begge Tilfælde for uheldig for os her ude i Provinserne, fordi de Forpligtelser dette medfører, ikke svarer til de Goder, vi vil opnaa. Vi skal jo for det første administrere Statens Tilskud til Lægerne foruden at vi selv skal yde et ganske antagelig Tilskud dertil, hvorved vi tillige udskyder det Kravs Realisation om fri Læge og Medicin fra Statens Side, der fra saa mange Tusinde af Landets Borgere lød til Lovgivningsmagten for nogle Aar siden og som besvaredes derfra med Tilskudet af 2 Kr. pr. Medlem samt $^1/_5$ af Kontingentet til Sygekassemedlemmerne. Medens alle Andre, som endnu ikke havde Raad til Sygeforsikring, Intet fik. Men tillige fordi vi enten skal forlange Kontingent af vore Arbejdsløse eller ogsaa berøve dem Retten til Sygeunderstøttelse i den Tid, de er arbejdsløse, hvad i andre Henseender kan komme til at virke højst skadelig. Endvidere fordi vi bliver nødt til at beholde f. Eks. Skruebrækkerne i denne Afdeling, hvorved vi kommer bort fra det Obligatoriske ved hele vor Organisation. I de to sidste Tilfælde vil vi komme til at arbejde med uensartet Kontingent. Ydermere kan man kun sygeforsikre sig begrænset.

Hvis Centralisationsforslaget forkastes, mener jeg, at vi foruden Arbejdsløshedskassens Centralisation skal se at forhøje vor Sygeunderstøttelse i Lighed med Hjælpekassernes til 2 Kr. om Dagen og at der endvidere oprettes en Pengehjælpskasse for Kvinderne. Dermed er de værste Uoverensstemmelser afhjulpne.

— — — —

Hovedbestyrelsen er naturligvis glad ved ethvert Bidrag fra Medlemmernes Side til Forstaaelse af Situationen og kan godt indsé, at Medlemmerne ønsker at komme ind i rolige og ordnede Tilstande samt til Løsning af et Spørgsmaal, som nu maa være modent til Afgørelse. Klarhed over dette har der ikke hidtil været, og saalænge dette ikke er Tilfældet, vilde det være meningsløst for en Styrelse at tale. Men naar der er enkelte Medlemmer, der tror at kunne fremme Sagen ved i Vers og Prosa at udskælde Hovedledelsen uden at fremsætte en eneste alvorlig Tanke, kun gaaende ud paa at vække Opsigt for deres Personer, saa opnaar disse kun at forkludre Sagen og lave det saaledes, at de faar ligesaa vanskeligt ved at finde en Hovedbestyrelse, som de nu rundt omkring har ved at faa fat i Lokalformænd, fordi disse idelig er udsat for meningsløse Drillerier og Angreb. Hverken jeg eller de øvrige Medlemmer af Hovedbestyrelsen er slikne for at beholde denne Værdighed. Den har kun paaført os en hel Del Umage og Udgifter, hvorfor vi med største Fornøjelse vil overlade »Fadet« til andre, som mener at kunne udrette noget mere.

Med venlig Hilsen Deres

P. HVIDTFELDT.

Betænkeligheder.

Fællesstyrelsens Fællesudtalelse i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* ang. Centralisationen af samtlige Kasser og Statsanerkendelse af Sygekassen har ogsaa paadraget sig min særlige Opmærksomhed ligesom de i sidste Nr. faldne Udtalelser fra Ringsted og Vejle.

Det kan se ud til, at Sygekassespørgsmaalet skal blive den værste Knude at løse indenfor vor Forening, og jeg tror ogsaa, at det er den mest omdisputable og alvorligste Sag blandt det Hele, som ligger for i Øjeblikket.

I Modsætning til d'Hrr. K. Kristiansen, Ringsted, og W. Jacobsen, Vejle — der jo ligefrem giver vor om jeg saa maa sige uheldige Hovedbestyrelse et Mistillidsvotum paa Grund af dennes mindre klare Stilling særlig i Sygekassespørgsmaalet, tror jeg, at der desuagtet kan være noget berettiget i den Tvivl, denne nærer med Hensyn til Centralisationen og Statsanerkendelsen af Sygekassen.

I de allerfleste Provinser findes ganske sikkert Svende- eller andre Sygeforeninger, nogle med bundne, andre med frie Hænder, og som yder større eller mindre Understøttelser, alt eftersom de har større eller mindre Tilslutning og Virkeomraade.

Saaledes er det f. Eks. Tilfældet her i Slagelse. Vi har her en efter Forholdene betydelig Svendeforening med Syge- og Begravelseskasse, og som yder en betydelig Hjælp for et aarligt Kontingent af 15 Kr. 60 Øre. Af denne er flere gifte Kolleger Medlemmer og har været det i mangfoldige Aar, og derved opnaaet betydelige Fordele fremfor de yngre tiltraadte Medlemmer. Denne Forening yder 10 Kr. pr. Uge i Pengehjælp, fri Læge til hele Familien og Begravelseshjælp. Da Foreningen yderligere ejer 3 store Ejendomme heri Byen afgiver den et betydeligt Antal Friboliger til afdøde ældre Medlemmers Enker og Børn samt Lejligheder til en meget moderat Betaling for daarlige økonomisk stillede Medlemmer.

— — — — —

Man vil heraf se, at der hos Kolleger, der er Medlemmer af en Sygekasse som denne, let kan blive Tvivl om, hvor de skal gaa hen. Det er jo dog uheldigt, naar man efter mange Aars Deltagelse i en saadan Forening har opnaaet at kunne komme til at nyde de største Fordele af denne, da at være nødsaget til at give Afkald paa disse — der jo paa en Maade er større end de, der kan opnaas i Kollegernes Kres.

At en Sygekasse, der kan bære sig uden at ty til Statens Hjælp, men desuagtet antager denne, faar en Klods om Benet, er der vist Ingen der vil benægte; thi den vil uden Tvivl komme til at betale højere Lægehonorar, Hospitals do. samt afskære sine Medlemmer fra at søge den Læge, som de maaske netop har mest Tiltro til; og yderligere afskærer den sine Medlemmer fra at være Medlem af en anden Sygekasse.

Dette er de uheldige Forhold, Statanerkendelse medfører, og jeg tror de maa tages med i Betragtning, særlig nu, da en Reformering indenfor vor Kasse er forestaaende.

Selv om Understøttelsen ved Statsanerkendelsen af de centraliserede Sygekasser med et tilsvarende forhøjet Kontingent bliver betydelig større, da kan dette ikke opveje den samlede Understøttelse, der under de *nuværende* Forhold faas ved at være Medlem af to Kasser som her nævnt.

At medtage vore Hustruer og Børn i Sygekassen er et stort Fremskridt og meget ønskeligt, men for at kunne gøre dette, behøver vi ikke at bejle til Statens »Godgørenhed«; det lader sig meget nemt realisere uden denne »Hjælp«. — Vi kan jo blot yde et tilsvarende Kontingent og Kassen skal nok klare sig ved sin egen Hjælp — saa har vi frie Hænder tillige.

Jeg skal ikke tilsidesætte den organisatoriske Side af Sagen, men jeg tror, at for Tiden er »Fordelene« ved en Sammenslutning *for Sygekassens Vedkommende* temmelig tvivlsomme. Skulde imidlertid den *største* Del af Dansk typ. Forenings Medlemmer kunne faa Gavn af Statsanerkendelsen — ja, da skal min Stemme med Glæde falde i den Retning — *for* det samlede Hele — men endnu betvivler jeg det, indtil der *foreligger* gyldigere Grunde for en Sammenslutning.

Med Hensyn til Arbejdsløshedskassen, da formener jeg ikke, der er noget at betænke sig paa m. H. t. Sammenslutning i Øjeblikket — det forhøjede Kontingent for begge Kasser, tror jeg vil komme til at spille en underordnet Rolle og ikke bevirke Frafald; thi Fordelene staa jo temmelig klare, hvad Retning der end følges.

Slagelse, den 6. September 1897. F. VILH. ANDERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Repræsentantskabsmøde

Søndag den 29. Avgust 1897.

1. Regnskabet. Den typ. Forenings Halvaarsregnskab fremlagdes af Hr. CHR. CLAUSEN — og godkendtes efter at forskellige Forespørgsler m. H. t. dette var besvarede. — 2. Funktionærvalg. Til Opstilling af Kandidater til de forestaaende Valg til Styrelsen og Voldgiftsretten nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer. — 3. Tarifen. Som en Følge af, at den nuværende Tarif dette Aars 1. Oktober har været i Kraft ialt 5 Aar, og da man i det forløbne Tidsrum har haft tilstrækkelig Lejlighed til at lære ikke alene dens Fordele, men tillige Manglerne ved samme at kende, udtaltes Ønskeligheden af det formaalstjenlige i ved en eventuel Tarif-Revision at fjærne Manglerne, og overdrages det i den Anledning Styrelsen at træffe de fornødne Foranstaltninger til om muligt sammen med den typografiske Trykkerforening og Ny typografisk Forening at indlede et Samarbejde i dette Øjemed med Foreningen af danske Bogtrykkere. — 4. En Optagelse. Et tidligere Medlem ønskede sig optaget uden Navns Nævnelse i Den typografiske Forening. Da Grundene for en saadan Optagelse ikke fandtes at være tilstede — Vedk. var i sin Tid bleven slettet for Restance — afsloges Begæringen og henvistes Andrageren til at gaa den for alle andre i saadant Tilfælde eneste rette Vej: Indmældelse hos Kassereren og derpaa følgende Offenliggørelse af Navn i *Typ.-Tid.* — Eventuelt. Inspektionen i Foreningslokalet. Til foreløbig at føre Tilsyn i Foreningslokalet mældte sig frivillig 6 Repræsentanter, og enedes man om at lade det bero herved indtil nyt Repræsentantvalg havde fundet Sted. JOHAN MØLLER.

Nær og fjærn.

Opmærksomheden henledes paa, at Typografernes Hjælpekasser og Den typografiske Forening afholder deres Generalforsamlinger paa Søndag i Søfryd. Mødetid Kl. 11.

Smede-Lock-outen er ved Forhandlinger mellem Udvalget for de samvirkende Fagforeninger og Arbejdsgiverforeningen afsluttet og Svendene paabegynder Arbejdet paa Mandag. Som Følge deraf betales det ekstraordinære Kontingent for sidste Gang i denne Uge.

Rettelse. I mit Brev til Hr. Hvidtfeldt, optaget i forrige Nr., er, foranlediget ved en Misforstaaelse fra min Side, Kontingentet til den anerkendte Sygekasse i Ringsted angivet til 24 Kr. aarlig for Mand og og Hustru i Stedet for til 12 Kr. Skønt der ikke i Skrivelsen er tillagt dette Tals Størrelse synderlig Betydning, og de 12 Kr. tilmed er nok som Bevis for min Paastands Rigtighed, undlader jeg dog ikke at rette Fejlen. K. KRISTIANSEN.

Dementi. Hr. Bogtrykker V. Petersen dementerer Meddelelsen i sidste Numer om F. E. Bordings Bogtrykkeris Jubilæum.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 6. Septbr. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Meddelelser. Et Par Medlemmer var nægtet Tilladelse til at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse i København. Et Medlem havde erholdt Tilladelse til at nyde sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i en anden Afdeling end den, han var blevet arbejdsløs i. — Et Laan til at rejse i Plads til København for, var afslaaet, da der kun ydes Laan indenfor Foreningens Grænse og Bestemmelsen om Laan ikke findes i den centraliserede Rejsekasse. — Overfartsbeløbet over Store Bælt bliver 1 Kr., hvilket var meddelt Slagelse og Nyborg. Bifaldtes.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. Til Efterretning.

3. Afstemning over Centralisationsforslagene, event. Arbejdsløshedskassens Centralisation og Repræsentantmøde. Fra V. Petersen, København, forelaa Forslag om kun at sætte det første Punkt under Afstemning, af Hensyn til, at Afstemningen i de to Foreninger kun berørte dette Punkt. — Da man paa Fællesmødet var enig om, at de to første skulde under Afstemning samtidig og da man i sidste Møde havde vedtaget at Afstemning om Repræsentantmøde for vor Forening ligeledes godt kunde foregaa samtidig, fandt man ingen Anledning til at ændre den tagne Beslutning, da der jo ikke var noget til Hinder for at man i de forskellige Foreninger, selv om Afstemningen foregik samtidig, stemte over de Spørgsmaal, der vedrørte de forskellige Foreninger.

4. Fællesstyrelsens Medlemmer gav Meddelelse om Arbejdsnedlæggelsen i Skanderborg og de i Forbindelse med denne opnaaede Forbedringer. — Hovedbestyrelsen kunde ikke anbefale, at der ydes Reservefondsunderstøttelse, da Arbejdsnedlæggelsen ikke havde varet mere end 2½ Dag og Arbejdsnedlæggelsen i Forvejen ikke var anerkendt af Fællesstyrelsen.

5. Under Eventuelt forelaa Spørgsmaal om, hvorledes man skulde forholde sig overfor en Lærling fra et herv. Trykkeri, der afvigte Søndag havde arbejdet i et nyt Trykkeri her i Byen. — Hovedbestyrelsen finder det uforsvarligt, at en Bogtrykker benytter et andet Trykkeris Lærlinge til Ekstraarbejde, men mener forøvrigt at det paagældende Trykkeris Ledelse har Midler nok til at forhindre sligt. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. P. HANSEN. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

Biblioteket aabnes Torsdag den 16. Septbr. og er derefter aaben hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Lægerne: Under Dr. BILLE-TOPS Bortrejse fra 7/9—9/10 besørges hans Praksis af Dr. ØRBÆK, træffes Rolighedsvej 7, 1. fra 9—10.

Hjælpekassernes Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10 i »Søfryd«.

Nye Medlemmer: Sætter Carl Emanuel (arbl.), udl. 1/5 81 i Stege (tidl. Medlem af Dsk. t. F.). Sætter Julius Chr. Hansen (arbl.), udlært 1/2 74 i Hjørring (tidl. Medl. af Dsk. t. F.). I Kvindeafdelingen: Chr. Janns Hustru, Sofie Helga. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Flinke og paalidelige Typografer anvises fra Kontoret, Admiralg. 19. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Chr. Svendsen, tidl. Medl. (Schultz). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Enkekassen. *Nyt Medl.:* L. J. C. Jørgensen (Berl. Tid.) — *Udel. for Restance:* J. V. V. Jensen.

Kassererk. hver Dag fra 1—2 (Sønd. undt.) A. W. LARSEN.

T. S. Den ordinære Halvaars-Generalforsamling afholdes *Lørdag den 18. Septbr., Kl. 8 Aften,* i Lokalet *Skindergade 9.*

En dygtig og paalidelig Sætter-Trykker

i 30-Aars Alderen, udmærket anbefalet, godt kendt med Cylinder- og Digeltrykspresser samt Gasmotor og Falseapparat, søger Plads — helst som Faktor — straks eller senere. Vedkommende kan paatage sig Annonce- og Cliché-Stereotypering. Billet mrkt. »16« modtager *Typ.-Tid.s* Ekspedition.

En dygtig, yngre Faktor

kan fra 1. Oktober faa Plads ved et **Højreblad** i en Provinsby, hvortil tillige er knyttet Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »49« indlægges paa dette Blads Kontor i Løbet af 8 Dage.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 37
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 17. September 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sammenslutningen.

Det sidste Skud.

Enhver, der har fulgt Sammenslutningens Historie fra den Dag, det store Møde i Ringsted knæsatte Tanken, og til Dato, vil give mig Ret i, at sjældent har en større Sag mødt en tarveligere Modstand med Hensyn til Bevismateriale. Ikke fordi, at dette skal være en Bebrejdelse mod de Herrer, som har modarbejdet, thi selvfølgelig er jeg paa det Rene med, at de har gjort deres Bedste, men selve Tankens solide Grund og Tallenes Logik har afskaaret dem fra at bringe andet til Torvs.

Det, jeg derimod mener med Rette at kunne bebrejde d'Hrr. Modstandere — om Forladelse »Venner« — er kun, at de ved hver Afgørelse, der skulde foregaa, er faldet mig i Ryggen med Paastande, som den knappe Tid skulde hjælpe dem til at faa ubesvarede, og det er ikke — *ærligt* Spil. Intet var naturligere, end at de — som »Venner« af Sammenslutningen, og det *vil* de jo have Ord for at være — hver Gang, de mente at have opdaget en Fejl i mine Beregninger eller en derpaa bygget fejlagtig Følgeslutning, var mødt frem med deres Modbeviser i Stedet for at sidde med Hænderne i Skødet og lade Medlemmerne være uvidende om, hvad »Spillet drejer sig om, hvem der bliver den Tabende og hvem den Vindende«, som Hr. Hvidtfeldt har faaet Forretningstalent nok til at udtrykke sig.

Naa, men heldigvis har Forholdene hver Gang ordnet det saa, at »Taktiken« røg i Lyset. Og denne Gang er jeg særlig Hr. K. Kristiansen i Ringsted Tak skyldig derfor.

Beregningerne.

Hr. Hvidtfeldt siger, at alle de af mig fremsatte Beregninger er byggede uden nogen Forstaaelse med *en eneste* af Organisationens Ledere. Dette er sandt; men jeg har bygget mine Beregninger paa Regnskaber, som ikke nødvendiggør nogen Forstaaelse, da en saadan ikke kan rokke dem, eftersom de baade er reviderede og godkendte af Generalforsamlinger; og paa Basis af disse har jeg givet en tabellarisk Oversigt over, hvorledes Virksomheden vilde have set ud, hvis Sammenslutningen var traadt i Kraft den 1. Januar 1891, som *ethvert Medlem selv kan kontrollere Rigtigheden af og faa »Forstaaelse« af.*

Og paa dette Bevis er fastslaaet, at det Triumvirat — som Trykkerforeningens Formand, Den typografiske Forenings og Hjælpekassernes Kasserer samt Dansk typografisk Forenings Formand danner — **ikke har kunnet bestride Rigtigheden af mine Beregninger** uden ved et ensartet **Tros**refrain, der ikke har noget med Tal at gøre, men bunder i et latterligt Smaatteri om »Selvstændighed« og »Magtfordeling«, og hvor de hver haler i sin Ende af *Magt*fordelingen.

Det er derfor kun en Paastand — uden at være Bevis — at Sammenslutningen *ikke* kan bære sig. Jeg har derimod bevist med Tal, at den **kan** bære sig, og jeg har bevist det ved det én Gang for hver Afdeling foreslaaede Kontingent, til Trods for, at dette, naar d'Hrr. er saa gyselig betænkelige for en enkelt Afdelings Ballance, jo godt kan ændres, da kun den samlede Sum, Kontingentet andrager, er fastsat i Aarhus-Konferencens Udkast. Og det er jo kun en enkelt Afdeling, nemlig Sygekassen, man er bange for, thi Begravelseskassen, som man i sin Tid satte sine store Forhaabninger til skulde bevise »Fata-Morganaets« Natur, har Beregneren jo ynkeligt afklædt, og det til Trods for, at hans Tal er baseret paa den mest minutiøse Sikkerhed, der kan tænkes, og som Hr. Hvidtfeldt har været enig med mig i uden Samvittighedsskrupler godt kunde forrykkes noget i Favør af friere Forhold indenfor Kassen og overfor Medlemmerne.

Det er derfor en *flot* Paastand af Hr. Hvidtfeldt, at *Alle* er enige om, at 80 + 10 Øre er for lidt Kontingent, thi *Alle*, som har gjort sig mere Ulejlighed end at se paa »Spillet«, vil være paa det Rene med, at **det er nok.** Det morsomme er, at det ligesom har været noget Nyt for Hr. Hvidtfeldt, at der skulde betales 10 Øre for Gifte til Sikring af Familien, og at han ikke tager sig i Agt for, at i samme Øjeblik han tager Kontingentforhøjelses-Forskrækkelsen til Indtægt for Modstanden, slaar han Haanden af den usikre Ballance! Thi det maa han dog være klar over, at denne yderligere Sikring af Familien **forhøjer Statstilskudet til Sygekassen ganske betydeligt,** og ikke lade det ude af Betragtning med samme Flothed som hvad Indskud og voksende Renter kan andrage; thi paa disse to Satser har mine Beregninger et Reservefond, som yderligere vil styrke den økonomiske Sikkerhed, som jeg har paavist er tilstede **alene paa Kontingentet og Statstilskudet.**

Hr. Hvidtfeldt søger at paavise de gale Forudsætninger i mine Beregninger ved at oplyse om, at Dansk typ. Forening altid har »beregnet« *15 Øre* som Kontingent til sin Sygekasse. Men hvad Rolle spiller denne Beregning, naar Fakta er, at Lovene Intet har derom, men kun fastsætter *30 Øre* til Hovedkasse, Arbejdsløshedskasse og Sygekasse, og naar kun Hovedkassen for Tiden kan give Overskud med 10 Øre pr. Medlem. Havde jeg holdt mig til 15 Øre i Sygekassen, saa vilde det *mindre Underskud* i denne have tilvejebragt et *mindre Overskud* i Hovedkassen, og Resultatet — er Hip som Hap! Det er da heller intet Bevis paa Hr. Hvidtfeldts Sandhedskærlighed, at mine Uddrag af Regnskaberne paa Basis af 10 Øres Kontingent viser Underskud for hver enkelt Afdeling, thi Resultatet af mine Uddrag for de sidste *10½ Aar* viser et Overskud i Arbejdsløshedskassen af ca. 8000 Kr., selv om baade 94 og 95 har et Underskud af ca. 1200 Kr. Men hvorledes har man ikke makket for at gøre Underskudet saa lidet iøjnefaldende som muligt? Den ulykkelige Begravelseskasse kan tale med.

At Hr. Hvidtfeldt ikke vil akklimatisere *Ny typ. Tid.s* forrykte Tal, kan man kun undres over, thi han generer sig jo iøvrigt ikke i den Retning. Naar han saaledes siger, at jeg kun har bygget mine Beregninger angaaende Sygeligheden paa de to sidste Aar — er dette jo ganske *ukorrekt.* Jeg har kun sagt, at de tidligere Aar ikke kan danne Basis for Sygedageantallet, *da Sygekassen stagnerede ved Mangel paa Tilgang af unge Mennesker, og dette har jeg bevist ved Uddrag af Regnskaberne;* men ikke desto mindre **har jeg i mine »Sandsynlighedsberegninger« anført den i Regnskaberne noterede Sygeudgift for disse Aar og tillagt den en Syvendedel,** som 2 Kr. mere i Sygehjælp vilde have medført, **og vist, at selv om det blev saa galt, kunde Sygekassen give Overskud.**

Et andet Tal, Hr. Hvidtfeldt bestrider, berører

Lægevæsen og Hospital.

Honoraret til Læger har jeg faaet til 18,315 Kr. 50 Øre* ved at fordoble det for København i Aarrækken 1891—96 betalte, hvilket jeg mente kom Sandheden nærmest, da København talte 3543 og Dansk typ. Forening kun 3207 betalende Medlemmer og da 3 Kr. *gennemsnitligt* pr. Medlem til Læge ikke heller passer, hvilket bedst ses af, at havde jeg t. Eks. holdt mig til *den* Beregning for de tre sidste Aar, hvor Lægehonoraret har været 3 Kr. pr: Medlem, saa havde jeg for Hjælpekassernes Vedk. faaet en samlet Udgift til Læger af 7216 Kr., medens denne faktisk kun udgør 5852 Kr. eller opført **1364 Kr. mere end den har kostet.** Dette viser, at Gennemsnitsmedlemsantallet ikke retfærdigt *kan* lægges til Grund.

Men hvad, naar nu Modstanderne absolut *vilde* have det beregnet paa den Maade, saa havde jeg føjet dem, og hvad var saa blevet Resultatet? Ganske simpelt et Bevis for, at selv i det Tilfælde **forrykkes ikke den gode Ballance,** som mine Beregninger **alene paa Medlemskontingentet** forudsætter. Vi havde faaet et mindre Overskud selvfølgeligt, men paa de 6 Aar 1891—96 **var der dog bleven halvfjerde Tusinde Kroner tilovers.** Har Hr. Hvidtfeldt virkelig ofret en halv Time paa en nøjagtig Undersøgelse heraf, saa er han sig dette bevidst, **men dette fortier han.** Han gør det saa galt, som han paa nogen Maade ævner, ved at ville betale et aarligt Lægehonorar for et Antal Medlemmer, han paa et vist givet Tidspunkt finder angivet paa Regnskabet, til Trods for, at **han véd, at jeg har regnet med det hele Aaret igennem betalende Medlemsantal** og — som jeg nu har paavist — dette er endda for højt som Grundlag for Lægehonoraret. Havde jeg med samme Lethed taget disse Medlemmer til Indtægt, saa havde mit Regnskab været skrupgalt, men jeg havde da haft et Overskud i hver Afdeling, som Hvidtfeldt var besvimet ved.

Men vi slipper ikke hermed, thi — siger Hr. Hvidtfeldt — »for at klare Lægehonoraret er yderligere beregnet 10 Øre om Ugen eller 5 Kr. 20 Øre aarlig pr. gift Medlem. Men dette sidste Kontingent er helt udeladt i hans (mine) Ballancer.« Hr. Hvidtfeldt kan takke sin Gud og Skaber for, at jeg har gjort det, thi det vilde jo, som sagt, yderligere være i Disfavør af hans Forskrækkelse for Ballancen. Underligt nok, at han ikke kan se det, men maaske ligger det skjult i hans syndige Respekt for ikke »at komme til at ligge og skændes om disse Tal.« En Indtægt af 5 Kr. 20 Øre til en Udgift af 3 Kr. 50 Øre giver nemlig et Overskud pr. Medlem af 1 Kr. 70 Øre og da Statstilskudet for denne 10 Øre pr. Medlem giver 1 Kr. 33 Øre aarlig, saa er 3 Kr. 3 Øre tilovers, og da »Hustruer og Mødre har en sand Skræk for Hospital« er der ingen Udgift hertil! Men skulde denne Skræk ikke vise sig saa stærk, som det antages, saa bliver Udgiften hertil dog ikke over 50 Øre pr. Medlem aarlig og i saa Fald bliver Overskudet 2 Kr. 53 Øre pr. Medlem, der kan anvendes, som i København, til Lettelse af Fødselsudgifter osv.

Det var Hr. Hvidtfeldts Beregninger! Hans almindelige Betragtninger over Lægevæsnets Ordning i et fast Forhold, og som ikke et eneste Medlem paa Møderne har været Talerør for, viser kun ét, at han har forsømt at gribe ind i rette Tid. Thi var der en saadan Skræk for at faa en Læge — som Medlemmerne i hver By ved almindelig Afstemning selv kan vælge — saa kunde en Bestemmelse om en saadan Ordning være indflettet i Aarhnsudkastet. Imidlertid — er der ikke andet i Vejen og Medlemmerne hellere vil betale 2—3 Kr. pr. Lægebesøg end slippe med 3.50 om Aaret — saa vil der antagelig Intet være i Vejen for at give Medlemmerne de 3 Kr. 50 Øre og lade dem have frit Lægevalg, thi Sygekasselovens § 19, 2. Stykke, siger:

* Det er en Korrekturfejl, naar det i Hr. Hvidtfeldts Artikel er ansat til 8315 Kr. 50 Øre.

Saafremt det ikke viser sig muligt ved en Sygekasse at sikre sig Lægehjælp paa passende Vilkaar, kan Indenrigsministeriet, midlertidigt for 1 Aar ad Gangen, fritage den for at yde fri Lægehjælp mod en tilsvarende Forhøjelse af den af Kassen ydede Pengehjælp til Medlemmerne.

Og nu Hospital for Mændene. Er Skrækken for dette lige saa stor hos disse som hos Kvinderne, da kan de jo blive derfra. De kan kun tvinges dertil i særlige Tilfælde, overfor smitsomme Sygdomme f. Eks., men den Tvang er de underkastede, enten de har sikret sig Moderation gennem deres Forening eller ej. Men der er den Forskel, at naar det sker i sidstnævnte Tilfælde og Sygdommen er alvorlig, vil den større Udgift for dem bringe en hurtigere Opløsning af Hjemmet, medens i førstnævnte Tilfælde den halve Hospitalsudgift vil sikre dem imod, at dette sker, i alt Fald i en overskuelig Fremtid.

Følgen af Anerkendelsen er altsaa ingen Tvangsophold paa Hospitalet, men kun, at **Medlemmerne i givet Tilfælde sparer Halvdelen af Udgiften hertil,** og at *Kassen* nok faar store Udgifter til Lægerne, men at denne i Virkeligheden **kun er en Brøkdel af, hvad Medlemmerne i Sygdomstilfælde privat maa betale hertil.** Følgen er tillige, at der indgaar **aarlig i Kassen over fem Tusind Kroner.**

Nej, det som muligvis vil blive en Hindring for Vedtagelsen, har jeg selv opgivet, og det er, at det maaske allerede nu er for sent at søge Sygekassen statsanerkendt, *fordi mange Medlemmer allerede har sikret sig i statsanerkendte Kasser,* og, som Hr. Andersen i Slagelse skriver, let kan komme i Tvivl om, hvor de skal gaa hen. Men man tør alligevel forudsætte, at ligesom man paa alle andre understøttende Omraader føler sig mest knyttet til det, der gavner den kollegiale Helhed, saaledes vil dette Ræsonnement alligevel faa en dominerende Indflydelse i Sygekasseforholdet og Afstemningen, saa meget mere, som de jo indenfor Rammen kan sikre sig en Gennemsnits-Sygehjælp af 20 Kr. ugl., og ikke i den statsanerkendte Sygekasse, de nu maatte være i, med Tilslutning af den yderligere Hjælp, Dansk typ. Forening byder, *lovligt* kan sikre sig *mere,* uden i ganske enkelte Tilfælde.

Noget mere tungnemt end af dette at kunne konkludere, at de erhværvede Goder ikke svarer til Forpligtelserne med »for det første at administrere Statens Tilskud til Lægerne foruden at vi selv skal yde et antageligt Tilskud dertil« — skal man lede efter. Hvis Kassen *uden Anerkendelsen* skulde yde de Goder, den *ved den* kan byde Medlemmerne, vilde Medlemmerne nok faa Kærligheden at føle. Og det er en Indbildning, at vi 14—1500 Mennesker skulle kunne fremme det Kravs Realisation, som gaar ud paa fri Læge og Medicin fra Statens Side, ved at nægte at modtage Statsanerkendelse, *naar denne er erhværvet af alle Landets øvrige Arbejdere og* — **vore egne Medlemmer har sikret sig i saadanne!** Nej, det fremmer man kun ved at kunne henvise til, at selv den billigste Sygeforsikring er Mange udelukkede fra at erhværve sig, og ved at paavise, at Statens Overtagelse af Læge- og Apotekervæsnet rent samfundsmæssigt er det fornuftigste og solideste for Landets Borgere.

Jeg har paavist, at der ved Sammenslutning vil blive saa meget Overskud, *at over 200 Medlemmer kan være kontingentfri i alle Foreningens Afdelinger* **hele Aaret rundt,** uden at vi har nødig at røre det Overskud, som Sygekassen og Begravelseskassen afgiver. Men vi kan muligvis for begge disse Kasser yderligere fastsætte, at Kapitalrenten kan anvendes til Dækning af Arbejdsløses Bidrag. For Sygekassens Vedkommende er en lignende Ordning sket i andre Foreninger. Man maa altsaa være meget nervøs, naar man vil hænge sig i Usikkerheden her.

Saa taler Hr. Hvidtfeldt om *Skruebrækkerne,* for hvis Skyld vi skulde give Afkald paa et Statstilskud af 5000 Kr., skønt Hr. Hvidtfeldt som Organisator véd, hvordan man under vanskelige Forhold maa *købe* dem — ved Pengehjælp og ved at genoptage dem i Organisationen, efter at de én eller maaske flere Gange er udstødte, skønt han véd, at Medlemmerne langt

kraftigere kan gøre disse Folks økonomiske Eksistens usikker gennem den moralske Foragt, de nærer mod dem, skønt han véd, at næsten alle andre Fag har søgt Statsanerkendelse uden at lade sig afficere af at være underkastede samme Forhold, skønt han véd, at vi kan faa saa meget »officielt« Baand paa dette Punkt, at det yderligere gør Nægtelsen af at modtage Statstilskudet utilraadeligt for sund Logik og skønt han maa vide, at man ad administrativ Vej har Midler nok til at blive Skruebrækkerne kvit.

Vi behøver derfor ikke at male Fanden paa Væggen her. Vi skal derimod lægge alle Kræfter ind paa at give Solidariteten Vækst, *ikke* ved at fremhæve, at der indenfor Hjælpekasserne findes et lille Faatal af gamle Medlemmer, der grundet paa ældgamle Forhold ikke kan tvinges ind i en centraliseret Organisation, og som, selv om det kunde ske, det ringeste Gran af økonomisk Sans maatte **fra***raade* skete, men ved at søge at bøde paa saadanne Forhold, som f. Eks. giver sig til Kende inden for Dansk typ. Forening, hvor *alle* Medlemmer **tvinges til at betale** til Sygekassen, men naar de har et svageligt Helbred ved Optagelsen **nægtes Hjælpen!**

Hensynet til det Obligatoriske bør ikke kvæle Retfærdighedshensyn, og Talen om en regnskabsmæssig Ulæmpe heri hæver sig ikke over det Niveau, der i sin Tid vilde gøre gældende, at den københavnske Afdeling ved en Sammenslutning med det øvrige Land — *vilde hindres i at holde Generalforsamling!*

Begravelseskassen.

Her forklarer Hr. Hvidtfeldt Sagen korrekt for Dansk typ. Forenings Vedkommende, nemlig at Begravelseskassen kan bære sig, *naar den enten vil stryge Fritagelsen for Kontingenterlæggelsen i Arbejdsløshedstilfælde eller hele sit Administrationsbidrag;* men Begravelseskassen i København, anfører Hr. Hvidtfeldt, kan *ikke* bære sig. Det er Sandhed med Modifikation. Under samme Forudsætninger som Dansk typogr. Forenings Begravelseskasse **kan** den bære sig, naar den vil undlade at udbetale *Forskud* ved Hustruens Dødsfald, hvad den jo hidtil heller ikke har gjort; men **en Sammenslutning af de to Begravelseskasser nødvendiggør Gennemførelsen af denne Bestemmelse og vil være i Stand til at realisere den.**

Og naar nu »Forretningsaanden« hviler over Vandene, saa bør man *i dette Forhold* ikke glemme, at Københavns Begravelseskasse møder med en **6000 Kroners** større Kassebeholdning, selv om man vil glemme, at *Den typ. Forenings Medlemmer i 1892 stemte for en Sammenslutning af Rejsekasserne uden at gøre nogen »Forretning« af, at Dansk typografisk Forening i de forudgaaende 5½ Aar til disse Understøttelser* **havde brugt over 12,000 Kroner mere end Den typ. Forening** *og uden at lægge Vægt paa, at Reservefondsdannelsen i første Række, hvad Fakta har bevist,* **vilde komme Dansk typ. Forening til Gode.** Vi talte ikke om det, thi **vi holdt det under vor solidariske Værdighed og saa kun paa Helhedens Interesse!**

Men enten man nu vil lave en Sammenslutning af Organisationerne til en *Geschäft* eller ej, saa maa og vil **Enhver anerkende den simple Sandhed**, som ogsaa Beregneren citerer, at **en Sammenslutning absolut gennem det større Medlemsantal styrker den økonomiske Ballance.**

Andre Bemærkninger.

Denne økonomiske Overbevisning kan give Ret til at beklage, at Ny typ. Forening og Trykkerforeningen har mældt sig fra, og at derfor ikke, som Hensigten var, **alle** *Foreninger gaar med,* men en Sammenslutning af de tilbageværende og største Organisationer kan ikke gøre blind for den deraf følgende Virkning: at **den derved opstaaede Helhed kan byde sine Medlemmer større Goder end de tilbageblivende Klubber vil være i Stand til at yde for samme Kontingent**, og at vi derfor **ved at vedtage Sammenslutningen gør disses økonomiske Levefod usikker og derigennem kommer et stort Skridt videre til den endelige Realisation af én typografisk Organisation i Landet.**

Som et Guds Ord fra Landet har det fra den første til den sidste Dag af Sammenslutningsforslagets Løbebane lydt til Folket: *Tiden er ikke inde!* Men kan vi ikke blive enige om, at det er at fremmane Spøgelser ved højlys Dag. Lønbevægelsen havde været en bedre Tumleplads for disse Fantasier; men hvor mange Kolleger faldt fra? De er saamæn til at tælle! Afstemningen om Reservefonden, der vedtoges med *3* Stemmers Majoritet, var ogsaa langt bedre egnet til Frygt i den Henseende. Men hvad skete? Intet! Og *nu* — **nu** skulde en Kontingentforhøjelse, der ikke medfører et større ugenligt Bidrag end nogen anden typografisk Organisation indkasserer for de samme Nydelser, være nok til at ødelægge det Hele — en Kontingentforhøjelse, **der skaffer større økonomisk Betryggelse og betydeligt højner Hjælpen til Medlemmerne, deres Hustruer og Børn, som ikke udsætter dem for at miste Halvdelen af deres Begravelseshjælp og hele deres Arbejdsløshedsunderstøttelse,** naar de faar Plads i København.

Man tror naturligvis heller ikke selv herpaa; man véd jo, at Medlemmerne *vil komme af med disse Penge* enten de stemmer for Sammenslutningen eller ej, selv om det ikke sker med det fulde Beløb straks, og at man **staaende ene ikke vil kunne byde Medlemmerne de samme Goder;** men da man altsaa kan tænke sig, at »Forretningsaanden« ikke slaar til, saa søger man at kaste *Mistænksomhedens Aand* over Hovedstadens Kolleger, hvoraf Halvdelen bestaar af indvandrede Provinsianere, ved at fortælle, at »der hos en Del af vore Medlemmer er en absolut Uvilje til nu fuldstændig at give en Part af de københavnske Kolleger Hovedledelsen« — skønt man véd, at **Ledelsens Flertal efter Forslaget netop findes i Provinserne,** som afgiver 7 Medlemmer til Bestyrelsen, medens København kun vælger 4, og skønt man véd, at **Trykkerforeningens Frafald i høj Grad skyldes dette Forhold!**

Og endnu mere: Skønt Forslaget kræver *to Tredjedeles Majoritet* af de afgivne Stemmer for at være vedtaget, nærer man dog Frygt for, at den eventuelle tilbageblivende Tredjedel vil lave en lignende Historie som en Del af Københavns Typografer besørgede, da Tilslutningen til de samvirkende Fagforeninger vedtoges *ved almindelig Majoritet* i 1884! I samme Aandedræt, som man raaber paa at lade Tiden raade og haaber derved at Alt bliver godt, naar man bare sidder stille og »ser paa Spillet« — i samme Aandedræt henviser man til, at de 13 — tretten — Aars Forløb ingen Indflydelse har haft paa Udviklingen af den solidariske Opfattelse! Taler dette ikke for sig selv? Taler det ikke ogsaa for Modstandens Bonitet, at man vil søge at hindre **en Sammenslutning af Fagfæller** i 1897 ved netop at henvise til 1884, hvor Spørgsmaalet galdt **Tilslutning til andre Fags Arbejdere?** Eller at man vil henvise til, at Hjælpekasserne og de øvrige Afdelinger ikke i Foraaret kunde blive enige om at vælge en fælles Formand, naar samme et Par Aar forinden valgte fælles Kasserer, og førstnævnte Forhold udelukkende beroede paa *rene Personforhold?*

Maalet *skal* og *vil* blive naaet, siger Hr. Hvidtfeldt; men vi skal først udviske de Uoverensstemmelser, som er tilstede i de forskellige Organisationer. Hvorfor skal vi det, naar Forholdet er, at **i samme Øjeblik Sammenslutningen vedtages, bliver Uoverensstemmelserne ophævede i deres store Helhed!**

— — —

Men lad den mærkelige Modstand ligge!

Jeg siger kun: **Tiden er inde,** og henviser til, at den danske Arbejderstand i dette Øjeblik har afgivet det mest glimrende Bevis paa, hvad **samlede Kræfter** formaar, og til, at Kollegerne her mere end nogensinde tidligere har været

blandt de første, der viste klar Forstaaelse af, hvad **Sammenslutning** betyder i den økonomiske Kamp? Skulde da denne Forstaaelse kun gælde Strejker og Lock-outer? Skulde man være blind for, at dette gælder **alle Omraader**? Skulde den kun gælde Tilslutningen til **andre** Fags Arbejdere og vedblivende føle sig uberørt af **egne Fagfællers Sammenslutning**?

Nej, — det vil jeg se, før jeg tror det!

Lad Afstemningen kun foregaa, thi Sagen **maa** være klar. Enhver Kollega, som er vaagen, **vil** deltage i den. Men for at man ogsaa skal være klar over selve Afstemningen, og da man i Dansk typ. Forening paa én Gang skal stemme baade over Sammenslutningen og Arbejdsløshedskassens Centralisation, er jeg sikkert i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsen, naar jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at **Enhver, der stemmer for Sammenslutningen i sin Helhed, skal ogsaa stemme for Arbejdsløshedskassens Centralisation.**

Klar over Sagen og sikker i Afstemningen vil Resultatet maaske overraske Mange; men mest forbløffende vilde det dog virke, om Dansk typ. Forening forkastede og Aarhus Understøttelsesforening vedtog! GUSTAV CLAUSEN.

Valg!

HR. Redaktør! Da vi nu staar foran nye Valg i »Den typ. Forening« — denne Gang er det jo Kassereren og Repræsentantskabet der skal vælges — udbeder jeg mig Plads for et Par Linjer i *Typ.-Tid.*

Jeg har aldrig følt mig tiltrukken af den Valgmaade, vi Typografer benytter — den er for gammeldags! I Søndags valgte vi et Udvalg paa 5 Mand, der har til Opgave at finde de Kolleger, der *skal* vælges, og det gaar naturligvis dette Udvalg i Aar som det er gaaet de tidligere Udvalg: *der bliver opstillet akkurat det Antal, som der skal vælges!* Men hvor bliver saa *Valget* af? *Interesse* ved et saadant Valg kan der ikke være, for man véd jo paa Forhaand, at alle de Opstillede bliver valgte selv med det allermindste Stemmetal, thi der er ikke foreslaaet flere, end der skal være.

Jeg mener, vi bør gøre, som de fleste andre store Fag gør, naar de gaar til Valg indenfor deres respektive Organisationer; *de opstiller til alle Poster* — Formand, Kasserer o. s. v. — *dobbelt saa mange som der skal vælges,* og saa bliver det Medlemmernes Sag at vælge og vrage.

Vi saa jo ved sidste Formandsvalg, at der var forskellige Meninger oppe med Hensyn til, hvem vi skulde vælge til Formand, og samtidig blev der *Interesse ved Valget.* Nu skal vi vælge *Kasserer* og *Repræsentanter.* — Lad os da ogsaa faa Interesse ved dette Valg — men den faar vi først, naar der bliver gjort *dobbelt Opstilling paa alle Poster.*

Hvem vil forlange, at et 5-Mands Udvalg skal kunne finde Mænd, der er Alle tilpas? — Men ved kun at opstille lige det brugbare Antal, vi *skal* have, paalægger Udvalget sig et *Ansvar*; men det, mener jeg, vi skal komme bort fra, thi *Ansvaret skal være hos Medlemmerne,* og ved *dobbelt Opstilling* tages Ansvaret fra Udvalget og lægges paa den rette Plads.

Det kan under de nugældende Regler maaske have sine Vanskeligheder for et Udvalg at opstille to Mænd — lad os tage det, der ligger nærmest for — til *Kassererpladsen,* men det bør heller ikke udelukkende overlades til Udvalget at *finde* disse Mænd — nej, det bør være de Medlemmers Pligt, der ønsker en anden Kasserer, at underrette Udvalget om, at de eventuelt har en Mand, de ønsker opstillet, og saa mener jeg, det atter er Udvalgets Pligt at opstille ham ved Siden af den afgaaende Kasserer.

Derved opnaar man ogsaa det, at hvis der skulde findes Opposition imod den Mand, der har fungeret, saa kan man ved et Valg konstatere denne Opposition og samtidig se, hvor stor den er. — Dette vil være til Gavn for den, der bliver valgt.

Med Glæde hørte jeg paa Generalforsamlingen i Søndags, at nu skulde vi endelig bort fra den latterlige Valgmaade, at der er *valgt* »Suppleant-Repræsentanter«. Der stemmes naturligvis paa A B og C D, og det er da soleklart, at de, der har det højeste Stemmeantal, er valgte til Repræsentanter indtil det nødvendige Antal, og de 10 derefter til Suppleanter.

Denne Valgmaade har alt i Aar og Dag været benyttet i omtrent i alle andre Foreninger — ja, der bruger man ogsaa *hemmelig Afstemning,* men der vil løbe meget Vand i Havet, før Typograferne bliver *saa* fremskredne?! —

Skulde min Henstilling angaaende en *dobbelt Opstilling* blive taget ad notam af det ærede Udvalg, tror jeg, der vil blive mere Interesse ved vore Valg, end der nu er, og da er Hensigten opnaaet.

Med Tak for Optagelsen, forbliver jeg, Hr. Clausen,

Deres Kollega

JOHN.

Et umotiveret Angreb paa „Social-Demokraten"s Sættere.

HR. Redaktør! Foranlediget ved, at der i det sidste Nr. af *Ny typ. Tid.* findes et Par Linier, som gaar ud paa, at *Social-Demokratens* Personale skulde have inddraget sin Fridag for at spare en Mand, anmodes De om at optage følgende Kommentar til denne Meddelelse:

Det er ganske rigtig, at vi har inddraget vor Fridag; men Redaktøren af *Ny typ. Tid.* burde have søgt Oplysning om Grundene, hvorfor denne Fridag er inddraget, førend han begyndte at kaste et uheldigt Lys over et Personale, som ikke er sig nogen Brøde bevidst.

Sagen forholder sig saaledes, at skønt vi kun har 5 Timers Sættetid om Dagen, saa blev vi dog i sin Tid enige om, at én Mand skulde holde fri daglig, for at ikke nogen af Personalet skulde afskediges, da vi var for meget Mandskab. Dette gik meget godt indtil i Foraaret, da Personalet, i Lighed med andre Personaler, ønskede en Uges Ferie — vel at mærke en Ferie, som Personalet selv betalte. Personalet enedes saa om, at to Mand ad Gangen ferierede, og i disses Sted blev der antaget to Reservesættere. Da Ferien var forbi og det gamle Mandskab havde indtaget sine Pladser, var der selvfølgelig ikke mere at gøre for Reservesætterne, men desuagtet nøjedes Huset med at afskedige den ene. Følgen var, at der blev Ventetid, og til Stadighed Manuskriptmangel, saa tilsidst Redaktionen klagede over, at vi var for stort Mandskab. Og da Bladet ikke var blevet større og vi allerede havde vist, at vi, ved at holde Fridag, ønskede at holde saa stort et Personale i Arbejde som muligt, saa fandt vi, at en yderligere Forøgelse hverken kunde eller vilde vi finde os i, hvorfor vi tillod os at trække den Fridag ind, som vi selv betaler. Til Slut kun dette. Efter at Reservesætteren har indtaget sin Plads igen i Bogsætteriet, har det vist sig, at vi er *for stort et Personale,* saaledes at det gamle Forhold med Fridage vil indtræde, saasnart Huset tillader det; men for Øjeblikket har man nægtet os dette.

Resultatet af denne Ferie, som Personalet selv har bekostet sig, og hvorved der for en Del af Sommeren blev skaffet Arbejde til to Kolleger, er dette, at man fra anden Side har søgt at kaste et falsk Lys over Personalet, som dette ikke har fortjent.

Arbejdsordningen i *Social-Demokratens* Sætteri kan staa for enhver Kritik, og Personalet har med Hensyn til Antallet af Beskæftigede strakt sig saa vidt, som det med Billighed kan forlanges. Vi kan, som omtalt, anføre, at vor ordinære Sættetid, som efter Tarifen kan være 7 Timer, i de sidste 5 Aar kun har været 5 Timer, hvad vi har gjort for at undgaa Afskedigelse, og hvorved vi skaffer Beskæftigelse til mindst 3 Mand mere, end vi tarifmæssig og kollegialt er forpligtede til.

Samtidig med, at denne Berigtigelse fremkommer, kan vi ikke tilbageholde en Beklagelse af, at vi ved flere Lejligheder synes at blive taget for god Skive til spydig Kritik. I hvert Fald var det ønskeligt, om ærede Kolleger vilde søge Underretning, inden de taler og skriver om os; det er dog noget, der Mand og Mand imellem almindelig er *fair* — og man kan vel forlange mindst det samme af *Kolleger.*

Personalet i Social-Demokraten.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Hjælpekasser

afholdt Søndag den 12. September halvaarlig Generalforsamling paa »Søfryd«. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær NIELS HANSEN.

Punkt 1. Formanden aflagde Halvaarsberetningen. Han omtalte Frederiksbergs Kommunes Stilling til Hospitalsmoderationen og Fordringen om, at vi skulde forandre § 3 og ophæve Forbindelsen med Den typ. Forening, hvad vi selvfølgelig ikke kunde gaa med til, da denne var en Livsbetingelse for Hjælpekasserne. Sagen var endnu ikke afgjort, men da Fattigudvalget i Modsætning til tidligere nu havde sluttet sig til Andragendet, maatte man antagelig kunne nære Haab om, at det gik i Orden. — Sidste Generalforsamlings Beslutning om Lægekresmøder var foreløbig henlagt, da der kun havde vist sig ringe Interesse for Sagen ved det Par Møder, som var afholdte. — Angaaende

Betalingen for veneriske Sygdomme, vilde den mellem Kommunen og Sygekasserne divergerende Anskuelse herom blive afgjort ved Retssag fra de samvirkende Sygekassers Side, hvortil vi havde henvist Spørgsmaalet. — Da Bestyrelsen — foranlediget ved Halvaarets Underskud — nærer Betænkeligheder ved den tilstaaede udstrakte Anvendelse af Rekonvalescentsophold paa Landet, havde man rettet Henvendelse til Lægerne om skærpet Kontrol paa dette Omraade, og det af Generalforsamlingen tidligere rettede Spørgsmaal ang. Oprettelsen af en Medicinalkasse samt en eventuel Forhøjelse af Barselhjælp, var underkastet Udvalgs-Undersøgelse, saaledes at disse Sager kunde foreligge klart belyste, naar Fællesudvalget traadte sammen. — Afgørelsen af Sammenslutningen skulde nu lægges i Medlemmernes Hænder, og han haabede, at det atter denne Gang som tidligere vilde vise sig, at den solidariske Opfattelse ikke havde mistet Raaderum blandt Københavns Typografer. — Beretningen godkendtes.

Kassereren fremlagde Regnskabet for 1. Halvaar 1897, som i Modsætning til tidligere Aar viste stort Underskud i Sygeafdelingerne, nemlig 1563 Kr. 4 Øre, medens der i 1. Halvaar 96 var et Overskud paa 1160 Kr. 3 Øre. Ligkassen havde derimod haft et Overskud af 389 Kr. 87 Øre. Den samlede Formuetilbagegang var saaledes ca. 1200 Kr. Medlemsbidraget viste Stigninger paa 400 og 100 Kr. i Sygekassen I og Ligkassen, medens den forhøjede Afdeling kun havde ringe Stigning i Kontingentet, hvilket passede med Tilgangen af nye Medlemmer. De fra forrige Aar udestaaende Restancer var indkomne paa ca. 30 Kr. nær. Renteindtægten var 35 Kr. mere end i første Halvaar 96. — Paa Udgiftssiden var Beløbene overalt højere end i første Halvaar 96 (Administration, Tryksager). Lægerne havde kostet mere, men det var særlig Sygehjælpen, der havde medført Underskud. Der var i Sygepenge udbetalt i Afdeling I 4777 Kr. 5 Øre mod 2351 Kr. 60 Øre i første Halvaar 96, altsaa mere end det Dobbelte, og i den forhøjede Afdeling 1597 Kr. 5 Øre eller 461 Kr. mere end i Fjor. Antallet af Syge havde ikke blot været stort, men der havde været mange langvarige Sygetilfælde. Af en Sygestatistik fremgik det, at der havde været 172 Syge med 3922 Sygedage, heraf led 20 af Sygdomme i Arme og Ben (385 Dage), 18 af Fordøjelsessygdomme (404 Dage), 25 af Influenza (227 Dage); af disse Tilfælde var 24 i Januar og 1 i April. Det var dog særlig Bryst- og Lungesygdomme, som dominerede med 39 Syge og 1514 Dage og med en Andel i Udgiften paa 2576 Kr. 84 Øre. Den samlede Sygeudgift var 6374 Kr. 10 Øre, og Brystpatienterne tog saaledes $^2/_5$ af hele Udgiften og af Sygedagene. Paa denne Svøbe var det naturligt at Styrelsen søgte at raade Bod ved at sende disse Syge paa Landet. Kassen laa i Strid med Magistraten, da Hjælpen til Landophold var for lille, men det var dog glædeligt, at man fik nogen Hjælp. Landophold var i Halvaarets Løb givet 12 Patienter i over 62 Uger og havde kostet Kassen 860 Kr. Flere Syge havde faaet Hjælp i 26 Uger og blev nu understøttede i Følge den bekendte § 63. Halvaaret viste 10 Sygedage pr. Medlem mod 5 i Fjor. Kassereren opfordrede sluttelig indtrængende Personalerne paa Trykkerierne til at sørge for, at der af Principalerne anbragtes vandfyldte *Spyttebakker*, som daglig maatte renses. Den danske Lægeforening havde nemlig nylig udgivet en Pjese om Tuberkulose, hvori fremhævedes, at en af de værste Aarsager til Smitte ligger i, at Brystsyges Opspyt kastes paa Gulve, Gange og Trapper, hvor det tørres, saa Bacillerne hvirvles op i Luften og føres tilbage i Lungerne. Pjesen raadede ligeledes til at drikke kogt Mælk. — JOHAN MØLLER indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse; han gjorde opmærksom paa, at et Rygte, der var udspredt angaaende Kassererens Arbejdsmaade og Overholdelse af Kontortid, savnede al Grund; Revisionen havde bestandig fundet alt i Orden. — Regnskabet godkendtes.

Punkt 3. Forslag fra Styrelsen: § 5 d i Lovene for Sygeafdelingen for Kvinder og Lærlinge forandres saaledes, at Ordene »for Hjemmesygedage« bortfalder. — FORMANDEN anbefalede Forslaget. Som Forholdet var, betalte Medlemmerne Hospital gennem de 10 Øre, der ydedes herfor og til Læge, og Retfærdighed bød, at der ikke yderligere burde betales gennem den sikrede Pengehjælp. — Forslaget vedtoges.

Punkt 4. Opstilling til Valg af Næstformand, 2 Styrere og 1 Suppleant til Styrelsen samt Kasserer, 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant. L. JENSEN, FASMER, O. JOHANSEN, DAHLQUIST og BERGENHOLZ opstilledes paany. Til Revisor opstilledes CHR. BENTZEN og NIELS HANSEN. Til Revisorsuppleant CHR. BENTZEN og SCHRØDER.

Gutenbergkoret

afholdt Søndag den 29. Avgust ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes MICHAEL SCHMIDT, der gav Ordet til FORMANDEN, som derpaa aflagde Beretning. Han mindede om de forskellige Fester, som havde været afholdt i det forløbne Halvaar, saaledes Maskeraden, der jo som bekendt havde været en stor Sukces, Festen paa »Søfryd« for Korets passive og aktive Medlemmer, Paasketuren o. fl. Tilslut dvælede han ved F. BERGS Død; Koret var her bleven berøvet en god Kamerat og et trofast Medlem. Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig. — KASSEREREN aflagde herefter Regnskabet, som, efter at MICHAEL SCHMIDT som Revisor havde takket for den gode Maade, paa hvilken dette var affattet, enstemmig godkendtes. — Dernæst foretoges Valg af en Kasserer og et Bestyrelsesmedlem. Enstemmig genvalgtes de afgaaende, henholdsvis CHRISTIAN NIELSEN og JULIUS BENZIN. — Til den ved F. Bergs Død ledigblevne Plads i Koret havde mældt sig 5 Basser. Afgørelsen udsattes. R. K.

Nær og fjærn.

Sidste Dag i Morgen er det for Indtegningen til Aflæggelse af Svendeprøver. Henvendelse sker fra 12—2 i Københavns Magistrats Forværelse.

Hvidtfeldts Retssag. Der er nu ved Varde Bytingsret afsagt Dom i den Sag, som »Bogtrykker« Hugo Høgsted i April 1895 anlagde mod P. Hvidtfeldt for nogle Udtalelser af denne ved et offentligt Møde i Varde, der var sammenkaldt af Arbejdernes Fællesorganisation paa Foranledning af Dansk typ. Forenings derværende Afdeling, til Belysning af Typografernes Lønbevægelse og Forholdene hos Kjelst, hvorved Hvidtfeldt som Foreningens Repræsentant var til Stede og bl. a. udtalte, »at der var kun faa Typografer, der stod uden for Typografernes Organisationer; disse modarbejdede os nu, men det var saadanne Individer, der *hovedsagelig* var slettet paa Grund af bedragerisk Forhold til Foreningen.« Han tilføjede, at »der hos Kjelst i Varde arbejdede to, hvoraf den ene, Hugo Høgsted, var slettet, fordi han uberettiget havde oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse, medens han indrettede sit Trykkeri paa Ærø«. — Hvidtfeldt er idømt en Bøde af 60 Kr. eller simpelt Fængsel i 8 Dage samt Sagens Omkostninger og Udtalelserne kendte døde og magtesløse, skønt der under Sagen er fremlagt formentlige Beviser for, at Høgsted er udslettet paa Grund af nævnte Forhold.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse har i Mandags forkastet det af Sytrelsen for Typografernes Hjælpekasser indgivne og af Frederiksberg Fattigudvalg tiltraadte Andragende om Moderation for Kassernes Medlemmer. — Vi skal komme tilbage til denne Sag i et følgende Numer.

Ringsted Folketidendes Bogtrykkeri, der i over tyve Aar har haft Lokaler i Kælderen i fhv. Folketingsmand, Pastor ZAHLES Ejendom i Knudsgade i Ringsted, er i disse Dage flyttet til den af Aktieselskabet opførte nye Ejendom i Søgade, hvor der er indrettet gode og tidsvarende Lokaler saavel til Kontorer som til Sætteri og Trykkeri. Arbejdslokalerne er i en Sidebygning, hvor alle Vinduerne vender mod Syd — Trykkeriet i Kælderen og Sætteriet i Stuen. Navnlig Sætteriet er fortrinligt, da det bestaar af en meget lang Sal, der baade er rummelig og luftig og hvor der er godt lyst, idet Dagslyset har Adgang baade fra Vinduer og fra Lyskasser i Taget. Lokalerne vil blive opvarmede ved et Centralvarmeapparat og Belysningen bliver — naar alt er i Orden — *elektrisk*. Der er taget meget Hensyn til Arbejdernes Sundhed og Bekvemmelighed — Badeværelse savnes f. Eks. ikke.

Det fortjener i Sammenhæng at nævnes, at Forretningen ved Faktor H. CHRISTENSEN for nogen Tid siden — uden Opfordring — har forhøjet Ugelønnen for hver gift Typografs Vedk. med 1 Kr. X.

Dagbladene. *Kristeligt Dagblad*, som hidtil er trykt i Missionstrykkeriet, vil fra 1. Oktober blive leveret fra O. C. Olsen & Co.s Bogtrykkeri. Det tidligere Personale flytter for Størstedelen med.

Paa samme Tid opstaar det nye Dagblad, som Agrarforeningen vil udgive og som skal redigeres af den tidligere Redaktør af *Skanderborg Amts Avis*. Det trykkes hos Ludvig Jørgensen, Amagertorv, og vil foreløbig komme til at sysselsætte en halv Snes Mand, der allerede er antagne.

Stor Sangerfest. Gutenberg-Korets afholdte Dirigent, Hr. TH. JACOBSEN, arrangerer Søndag den 26. September en stor Sangerfest i Larsens Lokale, Sct. Annaplads 13, med velvillig Assistance af Hr. Skuespiller M. BERGGREEN, Hr. Koncertsanger STITZ og en unævnt Operasanger. Hr. Jacobsen møder desuden op til Præsentation med alle de Kor, hvis Dirigent han er, og som tæller *80 Sangere*.

Vi anbefaler Festen paa det bedste til alle de, der har lært at paaskønne Gutenberg-Korets Sang og som véd, i hvor fortrinlig Grad Anerkendelsen heraf er Dirigentens Fortjeneste.

Kun 1 Krone for baade Koncert og Bal.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 29. Avgust. Fraværende med anmældt Forfald: F. K. MADSEN.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En Skrivelse fra et Medlem toges til Efterretning. — Der toges Standpunkt til et af Formanden refereret Forhold paa et herværende Trykkeri, hvor en Voldgiftskendelse var nægtet anerkendt. — Nogle Bevillingssager bifaldtes. — To Afskedigelser diskuteredes; man sluttede sig til de respektive Personalers Afstemning. — Et tidligere Medlem ønskede Genoptagelse uden Navns Nævnelse; Styrelsen fandt ingen Anledning til at imødekomme Anmodningen, men overlod Repræsentantskabet at afgøre Sagen. — Til Udvalget til den fælles Arbejdsløshedsfest valgtes FORMANDEN og CHR. CLAUSEN. — NÆSTFORMANDEN refererede sine Forhandlinger om Lokaleleje til det forestaaende Karneval, hvilke dog endnu ikke var afsluttede. — Det overdroges Formanden at ordne et Forhold med en Forbundter, der var kommen her til Byen under Provinsbevægelsen. — Den af Fællesstyrelsen foreslaaede Skala for *Typ.-Tid.s* Annonce-Priser diskuteredes. — Forskellige andre Sager toges der Stilling til.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 13. Septbr. Fraværende TORKILD PETERSEN.

1. Formanden meddelte, at der nu var faldet Dom i den Sag, som var anlagt mod ham af Høgsted, og forespurgte, om han kunde vente

Foreningens Støtte til Dækning af den ham overgaaede Dom. — Hovedbestyrelsen henviste Sagen til Fællesbestyrelsen, idet den udtaler, at den finder det naturligt, at samtlige de Formanden i denne Sag paaførte Udgifter afholdes af Reservefonden.

2. Hovedkassereren fremlagde Halvaarsregnskabet, der udviser en betydelig Fremgang for alle Kasser og viser, at vi har arbejdet under gode Betingelser det sidste halve Aar. Halvaaret slutter med en Beholdning af Kr. 3578.42 (forrige Halvaar sluttede med 3319.18). Dansk typ. Forenings Reservefond Kr. 4219,60 (4145.15). Begravelseskassen Kr. 12,781.16 (10,499.48). Lokalkassernes Beholdning udgør Kr. 552.95 (589.45). Herefter ejer Dansk typ. Forening Kr. 21,132.13 (19,931.32). Hertil kommer Andel i Rejsekassen Kr. 4930.17 (2273.74) og Reservefonden Kr. 14,394.44 (11,922.78). Den samlede Beholdning hos Hovedkassereren er Kr. 40,442.74 (34,127.84). Hovedbestyrelsen underskrev derefter Regnskaberne, hvorved den attesterede, at Beholdningerne var til Stede.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. CHR. KNUDSEN. I Morgen: Hr. WILL. SØRENSEN.

Lægerne. Fra 1. Oktober d. A. ophører ERIK LARSEN at være Læge for **Amager**, men beholder vedblivende Kristianshavn. I hans Sted er antaget Læge MILO, Amagerbrogade 44, 1. Sal (tr. 10—11½, Lørdag 12—1).

Ny Medlemmer: Sætter Hans Vilh. Jul. Høyer (tidl. Medlem) arbl. I Kvindeafdel.: Lærling Georg Flygenring (Rasm. & Olsen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 779 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen-Worm (arbl.) fra Rejse. 1059 (Dsk. t. F.), Louis T. Wergmann (arbl.) fra Rejse. 987 (Dsk. t. F.), Svend Alfred Petersen (Ludv. Jørgensen) fra Rejse. 779 (Dsk. t. F.), Christensen-Worm (Missionstr.), fra Rejse. 926 (Dsk. t. F.), Hans Ludvig Petersen (Militær) fra Ringsted.

Bortrejste: 1781, E. O. Samuelsen (arbl.) paa Rejse. 2848, H. C. R. V. Hansen (arbl.) paa Rejse. 64, Malling Andreasen (arbl.) til Pl. i Hillerød. 707, Alfred Gjørling (Aller) til Pl. i Kristiania.

Udslettede for Restance: Stereotypisterne 1252, Chr. Madsen og 24. A. Fr. Andersen (begge i Politiken).

Til **Lock-out'en** i Smedefaget har jeg modtaget indtil 14. Septbr.: Hillerød Lokalf. (12. B.) Kr. 5.11, Centraltrykkeriet (10.—12. B.) 4.75, Soc.-Demokraten 7.75, L. A. Jørgensen (3 Sættere og 2 Trykkere) 1.75, Bording (mandl. 6.65, kvindel. 0.90, 12. B.) 7.55, Qvist (3 gl. 0.75, 3 ny 1.60, 11. B.) 2.35, Nogle Arb. hos Thiele (12. B.) 2.00, Hannover (12. B.) 0.75, O. C. Olsen (11. B.) 1.60, Nationaltid. (13. B.) 1.50, Rom 3.00, Luno (12. B.) 2.50, Laur. Madsen 1.00, Stapf (5.—6. B.) 2.00, Fra Schultz (12.—13. B.) 6.70, Missionstr. (6. B.) 1.50, Rønne Lokalf. (4. B.) 7.90, Ringsted Lokalf. (7. B.) 7.75 — ialt Kr. 67.46, med de tidl. indk. Kr. 885.69 tils. Kr. 953.15.

Hermed sluttes Indsamlingen. V. BERGENHOLZ.

Dygtige og paalidelige Sættere i alle Brancher anvises til d'Hrr. Principaler. **Da der for Tiden er Mangel paa ledige Trykkere og Sætter-Trykkere** opfordres saadanne til at mælde sig til Kontoret, Admiralgade 19. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Dansk typ. Forenings pladssøgende Typografer indskærpes Punkt 4 i Reglerne for Arbejdsanvisningskontorets Virken i Lovene, der lyder: *Har man erholdt Arbejde uden Kontorets Medvirkning efter at have mældt sig til dette, maa man straks meddele saadant til Kontoret for at spare* **unødvendige Udgifter** *og* **bringe Forstyrrelse** *i Kontorets Virksomhed.*

Ny Lokalformand.

Skanderborg: J. MATHIASEN i Stedet for F. A. Moosdorf, der er bortrejst.

Kolding, den 14. Septbr. 1897. P. HVIDTFELDT.

Tiltraadte: Horsens, 761 (V. d. D. B.), Andreas Carstensen (Schur & Co.). Aarhus, Anton Jensen fra Grenaa (i Plads). Rudkøbing, 1151, Hans Jørgen Knudsen fra Middelfart. Helsingør, 670, H. C. Hansen fra Hillerød (Militær). Vejle, 580, Erik Jensen Hansen Larsen Madsen fra Kolding. Nyborg, 873, Julius Carlsen fra Rejse (Nyb. Avis). Viborg, 1037, Fr. Chr. Jensen (arbl.). Aalborg, 1088, Lauritz Laursen, 874, Robert Nielsen fra Rejse (i Plads), 1184, Mozart Arndt fra Aarhus (i Plads), 1011, Sofus Jensen, 423, Peder Pedersen fra Rejse (arbejdsløse). Odense, 344 (Den t. F.), Carl Einer Christensen, 708, Joh. Meyer, 1022, Peter Chr. Studt (syg) og 988, Alfred Bredahl (arbl.). Skanderborg, 13, V. de Lemos. Hjørring, 1174, H. J. J. Hansen fra Rejse. Køge, 1155, P. Chr. D. Hoppe (Folkebl.) fra Rejse. Randers, 1070, Carl August Svendsen (Hobro Avis) fra Rejse. Silkeborg, 992, Lars Jørgensen.

Bortrejste: Horsens, 761 (V. d. D. B.), Andreas Carstensen. Randers (Grenaa), 1139, Anton Jensen til Pl. i Aarhus. Skanderborg, 102, Th. O. Jensen til Helsingør (Militær) og 711, F. A. Moosdorf til København (Militær). Slagelse, 1091, Harald Jensen (Sorø Amtstid.) paa Rejse og 987, Svend Alfr. Petersen paa Rejse. Næstved, 926, H. L. Petersen til Kbhvn. (Militær). Horsens, 1070, Carl Aug. Svendsen (paa Rejse). Holbæk, 1826 (Den t. F.), Hans Thorv. Thomsen (paa Rejse). Esbjerg, 1100, Herman Fr. Hansen (arbl.) til Vejle og 1119, Niels Jepsen (arbl.) til Silkeborg. Fredericia, 1151, Hans Jørgen Knudsen (Middelfart) til Rudkøbing i Plads. Rudkøbing, 9, C. E. Jacobsen og 771, C. A. Rasmussen (begge til Nyborg som Militære). Hillerød, 670, K. C. Hansen som Militær til Helsingør. Aarhus, 724, Niels Henriksen til Randers og 1184, Mozardt Arndt til Aalborg (i Plads).

Hovedkassens Regnskabsberetning for Avgust Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning		Kr. 2563.02
Reservefonden		- 4219.60
Begravelseskassen		12791.39
Bidrag fra Lokalforeningerne		- 291.06
		Kr. 19865.07

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr. 565.00
do. - Typ. Rejsekasser og Reservefonds		- 312.90
Reservefonden		- 4219.60
Begravelseskassen	Kr. 12791.39	
Bidrag til do.	- 196.70	
		- 12988.09
Kassebeholdning den 31. Avgust		- 1779.48
		Kr. 19865.07

Kolding, d. 1. September 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Til de udelukkede Smede har jeg som 11. og 12. Bidr. modtaget: Aamodt 1.50, Aller 2.00, Bording 2.00, Birch 1.00, N. Cohen 1.00, I. Cohen 0.75, Centraltr. 2.00, Eksprestr. 6.50, Hoffensberg (mandl. og kvindel.) 5.35, Holm 1.50, L. Jørgensen 1.00, Hannover 1.50, Knutzon 1.50, Lazarus 0.50, Luno 3.00, Laur. Madsen 2.00, Mayland 1.00, Missionstr. 1.00, Nielsen & Lydiche 10.00, O. C. Olsen 3.75, Qvist 1.00, Rom (2 Medl.) 2.00, Schønberg & Hartvig 0.50, Schultz 4.25, Sivertsen 2.00, Thiele 6.25, Truelsen 2.00, Valentin & Lund 1.00, 4 Punktererske 2.00 — tils. Kr. 69.85, ialt med det tidl. indkomne Kr. 513.35.

Hermed slutter Indsamlingen. V. STEPHENSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Hver Lørdag Aften: Sangøvelse. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 9½. — Søndag 26. Septbr.: *Valbytur* med Sang, Punsch og en lille Dans. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Fedtekroen. Start Frederiksberg Runddel Kl. 10. Køref.: Th. Rasmussen og Sørensen.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Avgust Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 5102.85	Tryksager	Kr. 36.50
Bidrag fra Lokalafdel.	- 116.20	Kassebeh. 31. Avgust	- 5182.55
	Kr. 5219.05		Kr. 5219.05

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 14429.42		
Bidrag fra Lokalafdel.	- 196.70	Kassebeh. 31. Avgust	- 14626.12
	Kr. 14626.12		Kr. 14626.12

Kolding, den 1. September 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

3 à 4 flinke Sættere

kan i Slutningen af denne Maaned faa Arbejde i MADS HANSENS *(Agrardagbladets)* Bogtrykkeri i Aarhus.

En dygtig, yngre Faktor

kan fra 1. Oktober faa Plads ved et **Højreblad** i en Provinsby, hvortil tillige er knyttet Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »49« indlægges paa dette Blads Kontor i Løbet af 8 Dage.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Webersgade 4, St. Ø.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 38
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 24. September 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Meddelelse.

I den sidste Uge af Smede-Lock-out'ens Varighed viste det sig, at den af Arbejderpartiet førte solidariske Kamp for at bevare Smedenes Organisationsret og sikre dem Medbestemmelse overfor Fagets Lønforhold var mødt af alle andre organiserede Arbejdere med en saa stærk og stigende Sympati og Offervillighed, at Smedene kunne renoncere paa de tvende sidste Ugers Bidrag.

Som Følge deraf meddeles, at det ekstraordinære Kontingent, som paa den Maade er indbetalt, og som for Bogsætterne udgør 1 Kr., for Bladsætterne 1 Kr. 50 Øre, vil blive tilbagebetalt Medlemmerne ved trykkerivis Henvendelse gennem Inkassatorerne til Foreningens Kasserer.

Saafremt Refusionskrav ikke er gjort gældende inden 10. Oktober, vil Beløbet tilfalde Hovedkassen.

Samtidig undlader vi ikke at bringe Medlemmerne en varm Tak for den kraftige Støtte, Smedene har modtaget, og som mere end nogensinde før har præciseret Typografernes fremskredne Opfattelse af den sociale Kamp og Nødvendigheden af i denne at staa i sluttede Rækker.

Styrelsen for Den typografiske Forening.

Norge og det skandinaviske Forbund.

Paa det i Norges Hovedstad afholdte Landsmøde, af hvilket Referat først nu foreligger, har et af Hr. Schulze stillet Forslag om en Inddeling af Landet i tre Agitationsdistrikter medført en Række Udtalelser mod Forbindelsen med Danmark, nærmest affødt af Vilderede med, hvorfra Midlerne til nævnte Agitation skulde tages. Man vedtog sluttelig en Resolution, der bemyndigede Hovedbestyrelsen »til at indlede Underhandlinger med Fællesstyrelsen for Danmarks Typografforganisationer angaaende Opløsning af det skandinaviske Typografforbund, for senere med Betænkning og eventuelle Lovforslag at udsende Sagen til almindelig Afstemning«.

Ihvorvel Angivelsen af Aarsagen til en saadan Opløsning nærmest hviler paa den Overflødighed, Startningen af det internationale Sekretariat formenes at have dannet for et skandinavisk Forbund, kan man dog ikke undgaa at lægge Mærke til, at foruden den Kontingentbesparelse, som Forbundets Opløsning for Norges Vedkommende vilde medføre, idet en nødvendig Forhøjelse af Medlemsbidraget til det internationale Sekretariat derved bortfaldt, ogsaa nogen Misstemning overfor Danmarks Fællesstyrelse har gjort sig gældende. Noget sikkert i den Henseende eller Klarhed over, i hvilken Retning Ankerne er gaaet, faar man desværre ikke gennem de respektive Talere nogen særlig Kundskab om, men at der er faldet saadanne karakteriseres gennem Hr. Schulze, der siger, »at naar der var fremkommet Anker med Hensyn til det skandinaviske Forbund, saa maatte han give de Herrer, der har paatalt forskellige Misligheder, Ret i, at man nede i Danmark ikke altid havde handlet som man burde«.

Uden at have faaet bestemt Besked om, hvori disse Handlinger stikker, tror vi ikke at gisne særlig usikkert, naar vi antager, at det er de Bestræbelser, som Tid efter anden fra dansk Side er rettet paa at faa Sverig med i Forbundet, der har vakt Anstød; thi som bekendt er de venskabelige Følelser overfor dette Land ikke meget udprægede hos Nordmændene, og man tør desværre ikke forudsætte, at Arbejderne staar uberørte af det almindelig gældende »nationale« Aandstemperament.

Hovedbestyrelsens Formand, Hr. Samuelsen, udtalte da ogsaa paa Mødet, at han ikke »likte«, at »vore danske Kolleger omgikkes med Planer om at styrke og reorganisere det skandinaviske Forbund, eftersom der fra dansk Side i den senere Tid blev arbejdet noksaa ihærdigt for at faa ogsaa Svenskerne med i Forbundet«.

Uden at vi skal gaa i Rette med selve Resolutionens Hensigt, hvilken vi ikke — som Hr. Samuelsen — antager vil kræve særlig langvarige Forhandlinger for at bringes i Orden, tror vi dog, at den Strømkæntring, som Resolutionens Vedtagelse kendetegner for Norges Vedkommende, ikke bør vise sig med altfor overvældende Magt for Hovedledelsens Handlefrihed. Den stærke Tro, man synes at nære til den internationale organiske Forbindelse, og som man nu, i Modsætning til tidligere skete Vedtagelser, synes at ville anvise Sverig, har ingenlunde staaet en Prøve, som kan afføde nogen Berettigelse af denne Tro. Hvor ønskeligt det end var, om den ikke blev gjort til Skamme, saa vil dog endnu i en uoverskuelig Tid de respektive Landes forskellige og i flere Tilfælde mangelfulde organisatoriske Forhold lægge Hindringer for, at den tilsigtede fulde Nytte kan drages. Og før en Kendsgærning herom tilraader Opløsningen af et tidligere Forhold, skal man ikke skride hertil, men netop styrke og udbedre det, man har.

Vor Mening herom har vi tidt nok fremsat, og hvis ikke Nordmændene er altfor »norske« vil de indrømme, at et mere naturligt Grundlag for en Konsolidering af de solidariske Midler end det, et skandinavisk Forbund kan danne, overhovedet ikke findes. At det ikke *er*, som det burde være, kan vi nemt blive enige om, men det *kan udbedres* til at afgive en overordenlig gensidig Støtte i faglige Sprogfællers Kamp for en Tilværelse, som de mest ophidsede »nationale« Trosdogmer aldrig vil kunne skaffe Tilfredsstillelse i eller Sejr for.

Vi tror da heller ikke, at den norske Hovedledelse vil handle uoverlagt, thi ved nærmere Overvejelse af Sagen vil den komme til Erkendelse af, at netop Norge kun har haft pekuniær Fordel af Forbindelsen. Ganske vist maatte det i sidste Omgang betale os 65 Kroner, men et saa stærkt Indtryk bør dette ikke gøre, naar det erindres, at det tidligere herfra har modtaget 840 Kroner. Og mere end dette bør de nu paa Veje værende Forhandlinger med Sverig tage Nordmændenes Besindighed fangen, thi reorganiseret og udviklet vil den gavnlige Nytte af et skandinavisk Forbund ikke lægge Hindringer for den frie Benyttelse af egne Midler til hvilke Agitationer, de maatte finde for godt — lige saa lidt forøvrigt som der sikkert fra dansk Side vilde lægges Hindringer derfor under de nuværende Forhold.

Lad blot Besindigheden være Grydelaag for de boblende »nationale« Følelser!

Et Besøg i Stockholm.

NAAR man et langt Aar igennem har arbejdet i et Trykkerilokale, hvor der findes lidt af frisk Luft, men til Gengæld Snavset breder sig i en uhyggelig Grad omkring En — højst en eller to Gange om Aaret bliver saadant et Lokale renset og vasket —, hvor Pladsen er saa lille, at »Gesponerne« knapt kan røre sig, hvor Loftet hænger ned over Hovederne paa Sætterne — og desværre saaledes ser de allerfleste københavnske Trykkerier ud —, da føler man et vist Velvære ved for en Tid, selv om den kun er kort, at kunne rive sig løs fra disse uhyggelige Omgivelser og komme ud i den fri Natur, ud at faa frisk Luft i Lungerne, saaledes at man kan have Noget at tære paa i den lange mørke Vintertid, hvor sjældent en Lysstraale trænger ind af de smaa matte Ruder i de sorte Baggaarde.

Min Ferietur gik til Stockholm, op at bese den nordiske Udstilling, som i de fleste af vore hjemlige Blade er omtalt paa den fordelagtigste Maade; men hvad jeg fandt nok saa interessant, var Rejsen gennem Sverig. Naar man fra Malmö kører gennem Skaanes kornrige Marker, der paa det nærmeste ligner Sjællands, kommer man ind i Smaaland. Her faar Landet et helt andet Udseende, Smaasten, Søer og Skov ligger i et Vildnis og kun hist og her ser man en lille Plet opdyrket Jord mellem Stenene. Efterhaanden som man kommer opad mod Stockholm bliver disse Stenmasser til store Klippeformationer, og oven paa disse vokser Granen som om det kunde være i det blødeste Jordsmon. Desværre tillader Pladsen i vort Fagblad ikke at gaa ind paa en nærmere Omtale af dette Lands storslaaede Naturskønheder, og jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale det, der ligger os nærmest, nemlig de stockholmske Trykkerier.

Straks man træder ud fra Stockholms Centralbanestation bliver man opmærksom paa en stor rød Bygning, som ligger paa den aabne Plads ligeoverfor Banegaarden og paa hvis Façade staar malet »Centraltrykkeriet«. Det er det største Trykkeri, der findes i Stockholm. I Sætterilokalet, som er paa 1. Sal ud til den aabne Plads, beskæftiges ca. 80 Sættere, og ved at bese dette Etablissement og ved at tale med Kollegerne fik man Indtryk af, at der her arbejdes under de bedste hygiejniske Forhold. At det er et stort Trykkeri, gør man sig et Begreb om, naar jeg fortæller, at midt igennem det store Sætterilokale er lagt et smalt Skinnespor til at køre Formene fra og til Elevatoren, saaledes at Sætterne aldrig behøver selv at transportere disse.

Efter at have beset Centraltrykkeriet aflagde jeg et Besøg i det Idunske Trykkeri, der er beliggende tæt ved Centraltrykkeriet og har sine Lokaler vendende ud til Clarakirkens aabne Plads (Clarakirken er bekendt ved, at her ligger Bellman begravet). I disse høje og luftige Lokaler beskæftigedes 40 mandlige og 3 kvindelige Sættere, og det var mere som om Arbejderne i disse prægtige Omgivelser stod og arbejdede midt i en løvrig Skov end inde i en tæt befolket Bydel.

Det sidste Trykkeri, jeg besaa, var Nordstedt & Söners eller saakaldte »kongelige Trykkeri«. Den, der en Gang har set dette storslaaede Etablissement, vil absolut betragte det som Perlen blandt Trykkerier. Firmaet, der selv har Forlagsforretning, beskæftiger sig næsten udelukkende med sit eget Arbejde. Naar man kommer fra Vasagatan og passerer en af de mange Broer, der fører over Mälaren, ligger Trykkeriet tilhøjre paa Riddarholmen i en fritliggende Bygning, der nærmest ligner et prægtigt Slot. Paa 1. Sal ud mod Mälaren findes Kontorerne og Sætterilokalet. Ved at henvende mig paa Kontoret blev jeg modtaget med den yderste Elskværdighed og under Ledsagelse af Faktoren blev hele Forretningen, indtil de mindste Enkeltheder, forevist mig. Straks man træder ind i Sætterilokalet, som maaler sine 6—7 Alen til Loftet og hvor det fulde Dagslys igennem mægtige Ruder paa begge Sider af Lokalet strømmer ind over hele Sætteriet, saaledes at der ikke findes en eneste mørk Plads, forbavses man over den gennemførte Properhed, der overalt er raadende. Til Eks. er hele Sætterilokalet belagt med Linoleumstæpper, for at der ikke skal samle sig Støv i Gulvbrædderne. Fra Sætteriet føres man med Elevatoren ned i Maskinstuen. Her findes en Masse Hurtigpresser paa hver Side af Midtergangen, og i et Lokale ved Siden af den store Maskinhal har Firmaet en stor Viktoriapresse staaende, som ogsaa benyttes til at trykke Illustrationer paa. Til Forretningen hører desuden Stentrykkeri, Skriftstøberi og Maskinværksted, saaledes at de selv er i Stand til at fabrikere Skibe, Vinkelhager, Rammer og forskellige Maskindele. Til Personalets Bekvemmeligheder var der indrettet fortrinlig Garderobe og Toiletværelse; desuden fandtes en stor Spisesal, hvor de kunde opholde sig under Maaltiderne. Ja, saa godt var dette indrettet, at der fandtes et stort Køkken, hvor der var ansat en Restavratør, og her kunde ugifte Mennesker faa af Spisevarer, hvad de ønskede for en rimelig Betaling.

Ved Synet af alt dette, hvor Alt i hygiejnisk Henseende var indrettet saa fortræffeligt for Arbejderne, tænkte jeg paa vore egne snavsede »Kunstanstalter«. Ikke et eneste Sted i hele København, skønt denne By er en halv Gang større end Stockholm, kan man henvise til, at Typograferne har blot saa meget som et lille Rum, hvor de kan opholde sig saa længe Maaltidet staar paa; men alle Steder er man henvist til selve Sætteriet og mange Gange maa nøjes med som Stol og Bord at trække en Kasse ud af en Reol og lægge sin Mad ned i alt det Blystøv, der alle Tider findes i Kasserne, det Støv, der indeholder Spiren til Typografernes værste Fjende: **Lungesvindsoten!**

At vore Principaler selv skulle falde paa at forandre dette Forhold, kan ikke tænkes. Dette sker først, naar Typograferne vaagner op til Forstaaelsen af, at de har en Pligt overfor sig selv og deres Familie til at søge Sundheden bevaret. F. K.

En forbedret Sættekasse med Reol.

PAA Udstillingen i *Stockholm* er i den russiske Afdeling udstillet *en forbedret Sættekasse,* der formentlig tilfredsstiller Hygiejnens Fordringer. Udstilleren er en Russer, NIKOLAJ SERGEJEVITSCH WANIN, fra Byen Graiworon i Guvernementet Kursk.

Kassens Bund bestaar af *et Næt af Messingtraad,* gennem hvilket Blystøvet falder ned i en Zinkkasse, *fyldt med Vand,* der kan ombyttes saa ofte man anser det nødvendigt. Udstilleren mener, at det farlige Blystøv paa denne Maade uskadeliggøres.

Reolens Fodstykke er forsynet med Hjul, saa at den ved Rengøring let kan flyttes. Ogsaa Kassen hviler paa Ruller, saa at man uden videre Anstrængelse kan trække den ud. En Mekanisme, der er anbragt i Kassen, forhindrer, at den ved for hurtig Udtrækning falder ned paa Gulvet.

Naar der ikke arbejdes, kan den Kasse, der staar fremme paa Reolen, tildækkes med en tynd Træplade, hvorved den beskyttes mod Støv.

Konstruktøren fik ved Udstillingen i Warschau Broncemedaille for dette første Forsøg paa at fremstille hygiejnisk forbedrede Sættekasser og Reoler.

Kritik.

Frem, Ugeskrift for underholdende Belæring.

Det af det nordiske Forlag (Bogforlaget Ernst Bojesen) udgivne nye Ugeskrift, som begynder sin Løbebane med Oktober, har allerede nu indvundet det ganske Danmarks Diskussion og Beundring ved de udsendte Prøvenumre. Selv om den talentfulde Forretningsmands eminente Reklamedygtighed kan tilegne sig den største Del af Fortjenesten herfor, kan man ikke frakende, at Skriftet i sig selv gør Krav paa stor Opmærksomhed, ikke blot ved det mangesidige og belærende Indhold, det vil byde, men ogsaa ved det tiltalende Udstyr det fremtræder i og ikke mindst ved den særlig billige Pris af 10 Øre pr. Hæfte.

Af Dagbladene, som jo uden Undtagelse har hilst Skriftet med Begejstring, vil man kende det paatænkte Indhold og vide, at det vil holde sig sin givne Parole som underholdende Belæring efterrettelig, idet allerede Planen fremsætter Indholdsfortegnelsen for et Abonnement langt ud i Fremtiden.

Som Sindbillede paa Tekstens Indhold og illustrerende selve Værkets Idé fremtræder Omslaget, fremstillende en mandlig Figur med Fakkel i Haand brydende frem gennem et stiliseret Buskads. Det er tegnet af KNUD LARSEN og trykt i en blaagraa og rødbrun Farve, og virker ved sin poesirige Idé og umiddelbare Kraft. Medens Prøvehæftet baade med Hensyn til Tekst og Illustrationer, som naturligt er, kun giver en Mundsmag af Alt, hvad man i Tidens Løb kan imødese mere udviklet og suppleret, indeholder 1. Hæfte den egentlige Indledning til de fire første Værker, som man ved Abonnement paa *Frem* kan sikre sit private Bibliotek, hver forsynede med til Sujettet afpassede Friser. Selve Teksten er sat med Gensch & Heyses franske Antikva, og trykt — forøvrigt lidt nonchalent — paa et i Forhold til Prisen sig godt præsenterende Stykke Papir. De første Hæfte ledsagende Farvetryk er holdt i alt for grelle Farver — muligvis af populære Hensyn.

Forlaget har henvendt sig til Organisationen med Anmodning om at virke for Ugeskriftets Udbredelse, og vi kan, hvis Fortsættelsen svarer til Begyndelsen, kun anbefale at abonnere paa det i størst mulig Udstrækning. Samtidig anmoder vi Kollegerne om at indsende Tegning af Abonnement til Hr. Vald. Bergenholz, Admiralgade 19, idet de nemlig derved gavner Foreningens Bibliotek i ikke uvæsentlig Grad. For hver

10 Abonnenter, som Organisationen tegner, bydes der den nemlig Lejlighed til at forøge Biblioteket med et ikke uvæsenligt Antal nye Bøger, foruden at den opnaar et Andelsbevis i en Fordeling ved Lodtrækning af 50 Bogpræmier til en samlet Værdi af 2000 Kr.

Vi beder derfor indtrængende Kollegerne om at gribe denne Anledning til at gavne vort Bibliotek — saa meget mere som det skér uden ringeste Offer fra deres Side.

Skriftprøvebog fra Emil Gursch, Berlin.

I et broget Flitterudstyr præsenterer Firmaet en Hoben Brød- og Titelskrifter, som vi har sét mange Gange bedre før; det meste er forøvrigt brugt af andre Støberier og kun forholdsvis lidt originalt. Der er ofret ikke saa lidt paa Titelbladenes Udstyr — kun Skade for de mange Penge!

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

holdt Søndag den 12. Septbr. sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa »Søfryd«. Dirigent F. K. MADSEN, Sekretær NIELS HANSEN.

Efter at Dirigenten havde konstateret Generalforsamlingens lovlige Indvarsling, aflagde

FORMANDEN (P. Lauritzen) Halvaarsberetningen. Det forløbne Halvaar har haft en overvejende rolig Karakter, nogle Smaarivninger og Misforstaaelser mellem Svende og Principaler er blevne bilagte, uden at det har været nødvendig at ty til Voldgift eller lignende Midler. Naar man saa tilbage paa de Voldgiftsdomme, der faldt først paa Aaret, skulde Lysten just heller ikke skærpes til at gaa den Vej. Det, der giver Halvaaret sit Præg, er Skræderstrejken og Smede-Lock-out'en. Aldrig før er den typografiske Forenings Medlemmers Offervillighed blevet sat paa saa haard en Prøve og aldrig før er den bestaaet saa godt. Man havde ikke været rigtig dristig ved Generalforsamlingens Beslutning om at forhøje Kontingentet, men det viste sig nu ved Lock-out'ens lykkelige Slutning, at det Medlemstab, vi havde lidt, var saa forsvindende, at vi kun kunde lykønske os selv til Resultatet af denne Prøve paa Forstaaelsen af Solidaritet til de andre Fag. Hvad Centralisationen angik var det kun gaaet smaat, dog stod vi nu overfor den endelige Afstemning; hvad den vilde bringe var umulig at sige, Modstanden var stærk fra enkelte Sider, særlig i Dansk typ. Forening, men et var der Haab om at naa, nemlig Arbejdsløshedskassens Centralisation, det var dog et Skridt fremad. Angaaende Tarifen havde Styrelsen, i Forening med »Den typ. Trykkerforening« og »Ny typ. Forening«, indledet Forhandlinger med Principalforeningen om en Revision af Tarifen. Svar forelaa ikke endnu, men det var at haabe det vilde være imødekommende, saa vi ad Forhandlingens Vej kunde faa forbedret den Tarif, som jo paa mange Punkter var højst uheldig. — F. F. NIELSEN ønskede Tarifen sagt op, da Forhandlingerne vilde tage for lang Tid. En Konflikt i April var ikke værre end om Efteraaret. — BERGENHOLZ havde faaet det Indtryk, at Principalerne ventede Opsigelse. Paa Bogtrykkermødet i Fredericia havde de vedtaget ikke at sige den op. — Da ingen yderligere ønskede Ordet til Beretningen satte Dirigenten den under Afstemning; den godkendtes.

Punkt 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. KASSEREREN fremhævede, at Halvaaret havde givet Overskud, og at det finansielle Billede var ligesaa lyst for Foreningen som det var mørkt for Sygekassen. Vel havde Hovedkassen et Underskud paa over 700 Kr., men den havde ogsaa indbetalt over 1800 Kr. i Strejkebidrag til de samvirkende Fagforeninger. Arbejdsløshedskassens Overskud i Halvaaret havde været 2113 Kr. 15 Øre (mod 1699 Kr. 18 Øre i Fjor) og Rejsekassen og Reservefondsafdelingen havde opsamlet 2930 Kr. 69 Øre, som var oversendt til Kolding. Til Skræderstrejken havde Hovedkassen betalt 1327 Kr., ved frivillig Indsamling var der kun bidraget 106 Kr. 25 Øre til denne Sum, hvad der tydeligt viste, at Stemningen var for det faste Bidrag. Maskeraden havde indbragt over 200 Kr. til Foreningens Kasse og ligesaa meget til Gutenberg-Koret. Stiftelsesfesten i Aar havde paa Regnskabet medført en Merudgift, som vilde blive dækket ved Billetsalget, for hvilket Regnskab endnu ikke var opgjort. Til Smede-Lock-out'en var kun opført 2 Bidrag med 324 Kr. Den typ. Forening havde i planmæssige og frivillige Bidrag hidtil ydet 4,916 Kr. 69 Øre. Der var nu saa mange Penge i Lock-out-Kassen, at Fagforeningernes Hovedkasserer den foregaaende Aften havde nægtet at modtage Foreningens Ugebidrag paa 464 Kr. Arbejdsløshedskassen havde en Udgift af 394 (i Fjor 579 Kr.). 196 Medlemmer havde været ledige i 2905 Dage (i Fjor 367 Medlemmer i 5692 Dage). Det samlede Antal Arbejdsløse var: Januar 72, Februar 43, Marts 32, April 27, Maj 41 og Juni 33. Det laveste Antal i de samme Maaneder var: 16, 10, 6, 5 og (i Juni) 12. En grafisk Fremstilling af Arbejdsløsheden var ophængt i Lokalet. Den omfattede den første Halvdel af Aarene 1892—97, og viste tydeligt og anskueligt, hvor godt sidste Halvaar havde været i Sammenligning med de foregaaende, særlig 1895, der havde det største Antal Arbejdsløse i den 6-aarige Periode. *Anvisningskontoret* havde havt meget at bestille i det forløbne travle Halvaar. I ni af ti Tilfælde fik de Arbejdsløse Plads fra Kontoret. Taleren troede, at saavel Principaler som de Arbejdsløse havde faaet Tillid til Kontorets Virksomhed, trods den Vanskelighed som var forbunden med at gøre Alle tilpas. — GUSTAV CLAUSEN formente det heldigst, om Status havde indeholdt Oplysning om, hvor meget Stiftelsesfestens paaregnede Indtægt beløb sig til. — BERGENHOLZ fandt Clausens Ønske rimeligt og skulde gærne fremtidigt opføre det omtalte Beløb i Status, hvis han kunde faa Opgørelsen af Budet i rette Tid. — Paa Opfordring af den typografiske Forenings Revisor, Fr. Lund, gentog JOHAN MØLLER de ved Hjælpekassernes Generalforsamling meddelte verserende upaalidelige Rygter om Kassereren, hvorefter FR. LUND som Revisor indstillede Regnskabet til Vedtagelse. — L. JENSEN spurgte om Regnskabet paa Jubilæumsskriftet. — BERG omtalte, at der var Misstemning mod Anvisningskontoret; der var endog sket Klage til Bestyrelsen fra et Medlem. — V. PETERSEN: Klagen var kommen saa sent, at den ikke var bleven behandlet i Styrelsen. Naar Jubilæumsskriftets Regnskab endnu ikke var fremkommen, var Aarsagen den, at et saadant vilde vise Underskud, medens en i nær Fremtid paatænkt ny Subskription muligvis vilde dække dette. — A. W. LARSEN sluttede sig til Clausen med Hensyn til Statusopgørelsen fra Festerne. Det var en Skam, at Medlemmerne ikke betalte Billetterne straks. Inkassatorerne burde overgive Sagen til Foreningen, hvis Betalingsfristen overskred 8 Dage. — CARL CHRISTENSEN kritiserede forskellige Poster paa Regnskabet, men den derom førte Diskussion henvistes til Eventuelt. — DIRIGENTEN stillede Regnskabet til Godkendelse, hvilket skete enstemmigt. (Fortsættes.)

Biblioteket.

Et den 13. September af undertegnede Revisorer foretaget Eftersyn af Foreningens Bibliotek udviste, at dette for Tiden ejer 611 Bind. Heraf var dog 74 Bind forskellige Fagblade og Tidsskrifter, af 13 Bind havdes 2 Ekspl., 6 var uafsluttede Subskriptionsværker og 4 var enduu — trods Bibliotekarens gentagne Anmodninger — ikke afleverede af forrige Sæsons Laanere.

Biblioteket har i Vinteren 1896—97 kun været benyttet af 81 af Foreningens ca. 700 Medlemmer, men disse har til Gengæld været flittige Læsere, idet det samlede Antal Udlaan har været 883 Bind. Det højeste Antal Bytninger paa en Aften har været 30, det laveste Antal 7. Salg af Kataloger har indbragt Kr. 2.40 og Mulkter Kr. 3.75.

FR. LUND. H. JESSEN.

Nær og fjærn.

Tankesprog. I sin Beretning paa Bogtrykkermødet refererer *D. B.-T.* Hr. O. C. OLSENS Slutningsudtalelser om Voldgiftsretten saaledes: »— det er Voldgiftsrettens Ulykke i mange Tilfælde, at ikke Retten, men Rethaveriet *fra den ene Side* hæmmer dens ellers gode Virksomhed.«

— Og i en Omtale af Bladets Polemik med Hr. Victor Petersen: »Man undskylde Bitterheden, men beklage ikke *Resultatet.*«

Desuden skriver Bladet om Tarifrevisionsbegæringen:

»Det vilde ikke forbavse os, om der *fra et enkelt Led* i de typografiske Associationer fremkom Ønske om en Tarifrevision; men denne supernervøse Præcision i Begæret overrasker os — —«

Nyt Blad i Kolding. Fra 1. Oktober udgiver Arbejderpartiet i Kolding et socialdemokratisk Ugeblad.

Samtidig faar *Kristelig Dagblad* en Aflægger, som skal trykkes i Bruns Fabrikers Trykkerier. Det nødvendige Personale er alt antaget.

Enkekassen. Med velvillig Assistance af Typografernes Sangforening, d'Hrr. Schouw og Alf. Winkelmann m. fl. gives Søndag den 10. Oktbr. paa »Søfryd« en Aftenunderholdning og Bal til Indtægt for Enkekassen. Entréen bliver 25 Øre. Nærmere af Programmet.

Udstilling i Kolding. En Landbrugs- og Industriudstilling afholdes i disse Dage i Kolding. Af Bogtrykkere udstiller Hr. Konrad Jørgensen (Højskolebladet) og Bruns Fabrikers Trykkerier. Førstnævnte er tilkjendt Sølvmedaille, sidstnævnte Broncemedaille. Desuden findes en Del litografisk Arbejde og Bogbinderarbejde.

Sygekasseinspektoratet har under 18. ds. sanktioneret den paa Hjælpekassernes Generalforsamling den 12. Septbr. vedtagne Ændring i den statsanerkendte Afdelings Loves § 5, hvorved Ordene »for Hjemmesygedage« bortfalder.

Bidrag til Lock-out'en. Typografisk Forbunds Medlemmer i *Kolding* har til Lock-outen i Jærnindustrien ydet i obligatorisk Bidrag 88 Kr. 40 Øre. Af Kolleger udenfor Fagforeningen er ydet i frivillige Bidrag 25 Kr. 65 Øre. Ialt Kr. 114.05.

Akademisk Boghandel (P. G. Philipsens Eftfl.), Højbroplads 5, har sendt os Meddelelse om, at det efter Ejendommens karakteristiske Ombygning og i Smag dermed har aabnet sin Boglade paany, ligesom der samtidig indenfor denne er oprettet en akademisk Læsestue.

»Den store Sangerfest« paa Søndag afholdes i Larsens Lokaler, St. Annæplads, *Kl. 5.*

Firmaet Breitkopf & Härtel, Leipzig, har tilsendt os nogle Trykprøver paa dets moderne Initialer og Ornamenter i »Schwarzweiss-Stil«, hvis Anvendelse vil bringe ethvert Trykkeri »med paa Tiden«, men i adskillige Tilfælde vil yde mere Bevis for Dristighed end for Smag, selv om disse »Flächendekorationen«, som Firmaet siger, har til Opgave sammen med Skriften at danne et »velgørende« Fyld paa Siden.

Valgresultat.

Optællingen af Stemmesedlerne til Styrelsesvalget i Den typografiske Forening har givet følgende Resultat: Ialt var afgivet 316 St., hvoraf 2 var spredte og 1 ugyldig.

Næstformand: GUST. CLAUSEN 302 St., Styrelsesmedlemmer: CHR. CLAUSEN 290 og F. K. MADSEN 289, Styrelsessuppleant: N. P. LARSEN 277, Kasserer: V. BERGENHOLZ 294, Revisor: JOH. MØLLER 288, Revisorsuppleant: AUG. PETERSEN 272 St.

ANTON ANDERSEN. J. C. CHRISTIANSEN. CHRISTOPH HANSEN. M. MYHLENDORFF. ANTON NIELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 12. September. Alle mødte.

Arbejdsforholdene i to Bladsætterier diskuteredes. — Formanden meddelte, at det i sidste Møde behandlede Forhold med en Forbundter nu var ordnet. — Det besluttedes at sætte Sammenslutningsforslaget under Afstemning i den kommende Uge. — Fra et Personale var fremkommen Klage over Ledelsen af Anvisningskontoret, og Formanden oplyste, at Kassereren delvis havde bekræftet Rigtigheden af Klagens Indhold. Styrelsen var enig om, at det paaklagede Forhold var uheldigt og at Gentagelse ikke burde finde Sted. — Et Fællesmøde besluttedes afholdt paafølgende Søndag med Ny typ. Foren.s og Trykkerforeningens Styrelser angaaende den forestaaende Tarifrevision.

Søndag den 19. September. Alle mødte.

Et paa et herværende Trykkeri arbejdende Medlem havde ved en Fejltagelse lagt nogle Kolumner Sats af. Huset paastod, at Fejltagelsen udelukkende skyldtes vedkommende Sætter, hvorfor Beløbet var fradraget i dennes Ugeregning. Da nævnte Medlem ikke saa sig i Stand til at bevise sin Ret overfor en eventuel Afgørelse ved Voldgiftsretten, afvistes Sagen. — Revisoren, H. Jessen, meddelte i en Skrivelse ang. Biblioteket, at det nu var lykkedes at skaffe 8 Bind tilveje af de i sin Tid borteblevne Bøger, hvis Laanere ikke kunde konstateres, da Udlaansprotokollen var bortkommen; der manglede endnu 36 Bind, og det vedtoges at opfordre den tidligere Bibliotekar at forsøge gennem en Bekendtgørelse i *Typ.-Tid.* at faa Resten af Bøgerne. — Da Kassereren for de samv. Fagforeninger havde nægtet at modtage de to sidste Ugers Strejkebidrag og der indenfor Styrelsen var Meningsforskel om, hvorvidt Hovedkassen havde Ret til disse Penge, vedtoges det at bekendtgøre i Bladet, at de Medlemmer, der ønskede det, kunde faa de to Ugers Ekstrakontingent tilbagebetalt ved Henvendelse til Foreningens Kasserer. — Det nordiske Bogforlag tilbød Fagforeningerne 8 Bøger for hver 10 Subskribenter paa det ny Tidsskrift »Frem«. Det vedtoges at optage en Notits herom i *Typ.-Tid.* — Formanden refererede sine Forhandlinger om Arbejdsforholdene i et Bladsætteri.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 12. September. Alle mødte.

Et Medlem ønskede Hjælp til Bestridelse af Udgifter til Bade og Massage. Det vedtoges at betale Udgifterne, som Vekommende senere refunderer til Kassen.

Et Medlem paa Amager havde ladet sin Hustru indlægge paa St. Josephs Hospital, da der ingen Plads var paa Amtssygehuset, og Kommunehospitalet og Frederiks Hospital ikke optager Patienter fra Amager. Lægen havde erklæret, at Indlæggelse paa Hospital var nødvendig straks. Herved bliver Kassens Udgift til Hospital 50 Øre mere om Dagen end sædvanligt. Indlæggelsen sanktioneredes.

En Typograf søger Optagelse; han har været hos Lægen, som intet havde at erindre mod hans Optagelse; men da han en lang Tid har været syg af en Benlidelse, hvad han ikke har omtalt til Lægen, besluttedes det, at han skal lade sig underkaste fornyet Lægeundersøgelse.

Der gaves forskellige Meddelelser, som toges til Efterretning.

O. J.

Spørgsmaal og Svar.

Hvorvidt er Bladsætterne forpligtede til uden Ekstrabetaling at vente paa Korrekturen ud over den fastsatte Tid? S. L.

Naar den i Tarifens særlige Bestemmelser for Bladsætterier (§ 43) eller i eventuelle Specialtariffer fastsatte kortere Korrekturventetid overskrides, har Sætterne kun én Forpligtelse, nemlig at skrive Ventetiden op og forlange den betalt. RED.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Redaktionens Adresse er fra 28. Septbr. **Sct. Hansgade 16, 2. Sal, Bb., Kbhvn. N.**

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra $7^1/_2$—9.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. FR. LUND. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

Lægerne. Fra 1. Oktober d. A. ophører ERIK LARSEN at være Læge for **Amager**, men beholder vedblivende Kristianshavn. I hans Sted er antaget Læge MILO, Amagerbrogade 44, 1. Sal (tr. 10—$11^1/_2$, Lørdag 12—1).

Kvartalsregnskabets Afslutning, som finder Sted med indeværende Uges Udgang, nødvendiggør Indbetaling af alle **Restancer**; paa Styrelsens Forlangende vil der blive tilstillet denne en **Liste over de Resterende.**

Ny Medlemmer: Sætter Viggo Evald Theobald Andersen, udl. $^{25}/_9$ 97 hos Aller (arb. s. Sted). Lars A. Nielsen & Hustru (Emil Petersen), tidl. Medlem. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 771 (Dsk. t. F.), F. Ad. Moosdorf (Mil.) fra Skanderborg. 1022 (Dsk. t. F.), P. C. Studt (Trier) fra Rejse.

Bortrejste: 433 (Dsk. t. F.), Joh. Emil Sørensen (arbl.) til Aarhus. 843 (Dsk. t. F.), Jens E. Skaarup (arbl.) til Pl. i Nakskov.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i Avgust Maaned 97: 245, Frantz Bruun 28 Kr.; 254, Chr. Joh. Bruun 21; 319, Chr. Andr. Christensen 28; 343, Oluf V. Christiansen 7; 712, J. V. Green 28; 823, O. Hammann 3; 834, Hartwick 28; 2829, Chr. Ed. Hansen 20; 2830, Jens Ludv. Hansen 13; 905, H. C. Jacobsen 35; 999, Chr. Emil Jensen 18; 1152, Emil Larsen 14; 1157, C. Lundberg 13; 1172, Viggo C. F. Larsen 10; 1518, P. Th. Jul. Petersen 7; 1551, A. A. Th. Petersen 7; 1618, C. C. L. Rasmussen 5; 1631, Ole Rasmussen 26; 1639, N. P. O. Rasmussen 7; 1926, Østrup 29 — ialt 347 Kr.

Dygtige og paalidelige Typografer i alle Brancher anvises til d'Hrr. Principaler fra Kontoret, Admiralgade 19. **Aabent paa Søndag 9—1.**

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Næstved, 1167, A. Chr. Fr. Andersen (fra Kalundborg). 1429 (Den t. F.), Jul. A. V. Olsen (fra Rejse). 1050, H. J. G. N. Larsen (fra Rejse). Kolding, 833, Emil Neudel og 1037, Fred. C. C. Jensen (begge i Pl.). Holbæk, 1580 (Den t. F.), Ferd. Corn. Petersen (Amts-Avisen). Nykøbing M., 991, Niels P. Nielsen fra Rejse (Morsø Dagblad). Faaborg, 724 (Dsk. t. F.), Niels Henriksen (Bogtr. Frandsen) fra Randers.

Bortrejste: Viborg, 1037, Fr. C. Jensen til Pl. i Kolding. Kolding, 580, Erik Madsen til Plads i Vejle.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Stemmesedlerne ang. Tilslutningen til de samvirkende Fagforeninger bedes *uopholdelig* tilstillet Formanden eller Kassereren.

Ny Medlemmer: Viggo E. Th. Andersen, udl. hos Aller $^{25}/_9$ 97 (arb. s. Sted). E. Toft (arb. hos Axel Holm). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udslettet med Restance: Bogtrykker Johan Lassen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. $9^1/_2$: Sangøvelse. Søndag Kl. 5: Samling i Valby Kro.

Lørdag d. 9. Oktober: *Halvaarlig Generalforsamling.* Beretning, Valg af Formand og Revisorer. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Dragør. Start Kristiansborg Kl. 10. Køref. R. Andersen.

Søndag den 3. Oktober Dans og Punsch.

En ung, dygtig Typograf

(Sønderjyde) søger Plads til 1. Oktober eller ogsaa senere. Billet mrkt. »P. P.« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage. NB. Samme er tillige det *tyske Sprog* fuldkommen mægtig.

Kompagnon.

En yngre Typograf ønsker sig optaget som Kompagnon i et i København værende leveringsdygtigt Bogtrykkeri eller i Mangel heraf at indtræde som passiv Kompagnon mod at arbejde enten som Faktor eller ved Kontorarbejde og derfor oppebære en passende Gage samt en nærmere fastsat Andel af det aarlige Udbytte. Disponibel Kapital 7000 Kr. Billet mrkt. »Kompagnon« bedes sendt til *Emil Triers Annonce-Bureau, Walkendorffsgade 20,* i Løbet af 8 Dage.

De i sidste Numer averterede Pladser hos Bogtr. Mads Hansen, Aarhus, er besatte.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 39
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 1. Oktober 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Norge og det skandinaviske Forbund.

Hr. Redaktør! Til Deres Artikel med ovenstaaende Overskrift tillader jeg mig herved at bemærke, at Beslutningen om Opløsningen af det skandinaviske Forbund hverken skyldes de 65 Kroner, som Norge ved sidste Opgør maatte betale til Danmark, eller de »nationale« Følelser.

Hvad man er forarget over, er, at Danmark Gang paa Gang understøtter udenlandske Strejker af *Reservefonden* — som vi her i Norge betragter som en Slags Fællesejendom (se ogsaa § 8 for Reservefonden) — *i Stedet for at bestride disse Udgifter, som i Norge, ved Ekstrakontingent.* Om Danmarks Praksis i saa Henseende blev der klaget allerede i min Funktionstid, og Formanden for Danmarks Fællesstyrelse, Hr. Victor Petersen, lovede da, at dette ikke skulde gentage sig. Men dette er, ifølge Hr. Samuelsen, siden alligevel sket flere Gange.

Ligeledes synes man det ikke er rigtig, at Danskerne bestrider Administrationsudgifter, Rejser etc. af Reservefonden, medens man i Norge har en egen Administrationskasse, hvortil Reservefondet yder et Tilskud af kun 100 Kroner aarlig. (Dette ogsaa først i de sidste Aar, da Danmark ikke forandrede sin Praksis). I Norge bruges Reservefonden *udelukkende* til at bestride Udgifterne ved Lønbevægelser.

Som De heraf vil se, er Normændene netop af den Anskuelse at konsolidere vor Stilling saa meget som mulig, og Opløsningen af det skandinaviske Forbund skal ogsaa — efter Udtalelsen paa Landsmødet — først foretages, naar det internationale Forbund kan betragtes som betryggende i saa Henseende.

At man ikke vil have nye Underhandlinger med Sverig skyldes heller ikke »nationale« Følelser, men Mistilliden til Sverigs Ledelse. Man har ikke Lyst til en ny Komedie, hvor Beslutninger vedtages og siden Svenskerne — »gør svensk af sig«. Heroppe tror man, at det er bedst at give Svenskerne fri Adgang til det internationale Forbund, idet man er overbevist om, *at de alligevel ikke indmælder sig.* Men Oppositionen i Sverig vilde derved faa Vaaben i Hænderne til at kunne slaa et kraftigt Slag for vor fælles Sag.

Da De formodenlig snart fra en anden Kant vil faa et Tilsvar, vil jeg ikke optage mere af Deres ærede Blads Spalter.

Med kollegial Hilsen
F. P. Schulze.

Det beror paa en Fejltagelse, naar Hr. Schulze ovenfor skriver, at Fællesstyrelsens Formand har lovet, at det ikke skulde gentage sig, at Danmark ikke oftere vilde understøtte udenlandske Strejker *af Reservefonden*, men i Stedet herfor — som i Norge — *bestride disse Udgifter ved et Ekstrakontingent.* Tværtimod forelagdes der ved Afstemningen over Danmarks Tilslutning til det internationale Forbund udtrykkelig den norske Hovedbestyrelse det Spørgsmaal, om den havde noget imod, *at alle Administrationsudgifter til det internationale Sekretariat samt udskrevne Strejkebidrag indtil 10 Øre pr. Medlem pr. Uge* udrededes af Reservefonden, og Hr. Schulze svarede i Brev af 9. Decbr. 1894 ordret herpaa: »*Angaaende Deres Forslag om at udrede Administrationsbidrag til det internationale Sekretariat af Reservefonden, var man énstemmig enig deri, ligesaa om at tage indtil 10 Øre pr. Uge fra Reservefonden ved Udskrivning af Ekstrakontingent fra den internationale Sekretær.*« I Henhold hertil har Danmark bidraget til den italienske Strejke og derudover 100 Kr. til ungarske Kolleger.

Med Hensyn til Administrationsudgifterne, da er det dog til Slut ligegyldigt af hvilken Kasse de tages. Udredes *skal* de dog. Og forøvrigt er det dog ganske naturligt, at Reservefonden udreder de Udgifter, som er en direkte Følge af dens Virksomhed.

Hr. Schulze sér stadig med Mistillid paa den svenske Ledelse. Vore Bestræbelser gaar imidlertid ud paa at *glemme* Fortiden og kun arbejde for Fremtiden. Paa anden Maade naar vi ikke fremad. Hr. Schulze véd saa godt som vi, at Svenskerne ikke har Anledning til at tiltræde det internationale Forbund saa længe vore Gensidighedskontrakter med de udenlandske Forbund forhindrer dem i at opnaa fuld Gensidighed med disse. Derfor skulde man søge at opnaa et Grundlag, hvorpaa *Alle* kunde samles, og det er kun beklageligt, at man endnu ikke har kunnet formaa de ledende Mænd i Norge til at medvirke til Opnaaelsen af et praktisk Resultat.

Forhaabenlig vil de Forhandlinger, som nu er indledede, krones med et saadant.

Lønkampe i Udlandet.

Serbien.

I Cirkulære af 17. Maj meddelte det internationale Bogtrykkersekretariat, at den serbiske Typografforening havde erklæret sig villig til at tiltræde det internationale Bogtrykkerforbund. Da imidlertid de serbiske Typografers prekære Arbejdsforhold delvis var Sekretariatet bekendt, foranledigedes dette til ved de opstaaende Underhandlinger delvis at revidere Tiltrædelsesbetingelserne, og blev bl. a. den Klavsul opstillet og senere tiltraadt af den serbiske Typografforening, at Understøttelsesberettigelsen i Strejketilfælde først efter étaarig Medlemsskab og punktlig Overholdelse af de i Regulativets Punkter 1—3 indeholdte Betingelser traadte i Kraft.

Ligeledes henledede Sekretariatet Foreningens Opmærksomhed paa Reglementets Artikler 10—22 og bad den under alle Omstændigheder tilstræbe en fredelig Underhandling til Kollegernes økonomiske Bedrestilling, naar en saadan tiltrængtes. Dette iværksatte ogsaa Foreningen, men desværre førte de fredelige Forsøg ikke til noget. Formanden for de serbiske Kolleger meddelte under 11. Maj Sekretariatet, at de forsøgte fredelige Underhandlinger var strandede paa Belgrad-Bogtrykkernes Utilgængelighed for Imødekommenhed.

Hovedaarsagen til Lønbevægelsen, det, som gav Beslutningen Vinger, og hvorfor Serberne vedtog at føre den til det Yderste, var, at Statstrykkeriet i Belgrad indstillede den hidtil praktiserede »Løn efter Regning« (Akkord) og indførte en fast Løn efter eget Forgodtbefindende. Og hvad mere var, Udførelsen af denne Beslutning skete som en Sætten Kronen paa Værket, idet Ledelsen fra Aarets Begyndelse havde søgt at chikanere Arbejderne ved at trykke Priserne ned paa alle Betalingsomraader og forlænge Arbejdstiden, hvad Arbejderne gennem de indtrædende Forhold havde følt sig tvungne til at tage imod som det Uundgaaelige, til Trods for, at disse Kalamiteter medførte Arbejdsløshed for en Snes gode Arbejdere.

Den af Statstrykkeriet fastsatte sikre Løn spotter enhver Kritik, og betød gennemgaaende en Reduktion af mindst Halvdelen af den sædvanlige Fortjeneste for hver Arbejder.

I samme Skrivelse, hvori dette meddeltes, anførtes ikke desto mindre, at man dog ikke havde grebet Offensiven, men kun vedtaget, at »hvis ikke den kompetente Minister inden en Maaned havde taget Arbejdernes Begæring om ændrede Lønforhold til Følge, vilde Statstrykkeriets Arbejdere og ligeledes Kollegerne paa Privattrykkerierne, hvor Forholdene var ligesaa korumperede, strejke for Opnaaelsen af en Lønforhøjelse og en Formindskelse af Arbejdstiden fra 10 til 9 Timer.«

Imidlertid bad man Sekretariatet om moralsk og pekuniær Støtte og oplyste, at den nuværende Arbejdstid var fra 10 til 14 Timer for en *maanedlig* Gage af 50—60 Dinars (fra 36 Kr. til 43 Kr. 20 Øre), og at Forholdene var af den Natur, at fik man ikke Hjælp udefra, maatte Kollegerne — til Trods for at kun 70 Mand paaregnedes at komme i Ilden — betragte Strejken som tabt, da deres egne Midler paa Grund af de elendige Lønforhold vare særdeles smaa.

Det internationale Bogtrykkersekretariats Tilsynskommission i Forbindelse med Sekretæren, Hr. FRIEDRICH SIEBENMANN, afholdt umiddelbart efter et Møde, hvor man under Betragtning af, at Kampen maatte betragtes som et Forsvar for tidligere erhværvede Rettigheder, besluttede at udtale Ønskeligheden af, at de kontraherende Forbund frivilligt vilde støtte Serberne og hindre Tilgangen og derigennem hjælpe dem til Sejr.

Under 28. Maj modtog saa Sekretariatet følgende Telegram:

Internationale Bogtrykkersekretariat, Bern. Kultusministeren har paa vore Forestillinger erklæret sig beredt til at undersøge vore Fordringer og tilsende os Svaret senest 1. Juni. I Fald Svaret ikke indløber eller det lyder ugunstigt, vil vi paabegynde Kampen 2. Juni, hvorom De straks vil blive underrettet. STOJANOVITZ.

Det efterfulgtes 3. Juni af dette Telegram:

Internationale Bogtrykkersekretariat, Bern. Kollegerne har gennem Underskrifter forpligtet sig til at indstille Arbejdet, og denne har i Gaar tagen sin Begyndelse. Vi beder om Deres Hjælp. Nærmere skriftlig. De bedes tilsende Forbund og Foreninger Meddelelsen.

STOJANOVITZ.

Sekretariatet sluttede sine Meddelelser med Opfordring om at tilsende Bidrag. 14. Juni indløb et nyt Cirkulære, der oplyste, at foruden Statstrykkeriets Arbejdere, der udgør 47 Svende og 6 Lærlinge, strejkede desuden 70 Mand fra de private Trykkerier, hvor Forholdene, som omtalt, var nok saa elendige.

Under 24. Juni atter følgende: Lønbevægelsen i Serbien har udvidet sit Omfang mellem de i private Trykkerier Beskæftigede, idet ringe Løn og uregelmæssige Betalinger staar paa Dagsordenen. Trods alle Politiforholdsregler, som der og allevegne udmunder i Arrestationer og Fængslinger, nærer Kollegerne grundet Haab om Sejr. Hvor stærke Forfølgelserne fra Politiets Side er, turde bevises ved, at 35 Kolleger er arresterede og baade Formanden og Næstformanden er bleven tildelt 10 Dages Fængsel. Dette har dog kun bevirket at skabe en voksende og stærk Sympati for de Strejkende mellem den serbiske Befolkning, og særlig da i Arbejderstanden, og det anses for givet, at Typografernes Lønbevægelse vil danne Gennembrudet for en almindelig serbisk Arbejderorganisering.

Den 17. Juli udsendte Sekretariatet igen et Cirkulære med nye Beretninger fra Serbien. Bevægelsen havde da antaget et Omfang af 130 Mand. Efter at Formanden Stojanovitz havde udsonet sine 10 Dages Straf, blev han igen anholdt og paany dømt til 15 Dages Arrest; desuden blev 12 andre Kolleger arresterede. Efter Ansøgning af Statstrykkeriets Direktion blev de i den serbiske Hær tjenende Typografer af Krigsministeren kommanderet til Arbejde i Statstrykkeriet. Disse har imidlertid for saa vidt forholdt sig passive, som de, for ikke at falde deres Kolleger i Ryggen, har indskrænket deres Arbejde til at være lig Nul. Endvidere meddeltes, at Kultusministeren havde underskrevet en Statut tilligemed en Tarif for de serbiske Privattrykkerier, hvorefter Tusindprisen i Fremtiden udgør 40 Para (1 Dinar à 100 Para = 70 Øre); Arbejdstiden fastsattes til 10 Timer. For 3 Svende maa 1 Lærling antages, som skal være 17 Aar gammel og som maa have gennemgaaet et Gymnasium. Enhver Typograf uden Undtagelse maa være Medlem af Typografforeningen. Denne sidste Bestemmelse faar ogsaa Anvendelse paa Svendene i Statstrykkeriet.

Da den serbiske Skupschtina (Rigsdag) i Juli Maaned traadte sammen, gjorde Kollegerne sig Haab om Sejr, da tilmed flere Deputerede offenlig tog Parti for dem. Dette Haab gik imidlertid ikke i Opfyldelse. Politiet rasede stadig og foretog Arrestationer paa Arrestationer. Endog Deputerede, med hvilke Kollegerne underhandlede, blev sammen med disse satte fast, men dog efter faa Timers Forløb atter frigivne. Paa gentagen Opfordring af flere Deputerede saa Kultusministeren sig endelig den 26. Juli foranlediget til at indlede nye Forhandlinger og samtidig frigive de Arresterede. Paa telegrafisk Forespørgsel anbefalede Sekretariatet Genoptagelsen af Arbejdet under Forudsætning af, at de gjorte Tilbud vare antagelige.

Svendenes Haab om Afslutning paa Kampen skulde imidlertid heller ikke denne Gang gaa i Opfyldelse, idet Kultusministeren blev syg og Forhandlingerne saaledes ikke blev ført til Ende. Paa Grund heraf fortsattes Strejken og Sekretariatet saa sig foranlediget til at optage et Laan for derved at bidrage til at sikre de serbiske Kolleger Sejren.

Endelig den 13. Avgust blev Freden for saa vidt sluttet, som Svendenes Fordringer dels direkte akcepteredes, og dels videre Underhandling om deres almindelige Gennemføring tilbødes og modtoges. Samtlige Kolleger er paany indtraadte i deres Pladser, med Undtagelse af Formanden og 10 yngre Kolleger, som ikke mere vil blive antagne. Forhaabenlig vil det dog snart lykkes dem at fortjene deres Brød andet Steds.

Sekretariatet har til denne Kamp i frivillige Bidrag modtaget Fr. 3022.40 og har afsendt 4500 Fr., foruden et Laan af 1500 Fr., som Serberne har forpligtet sig til at tilbagebetale inden Aarsfrist.

Schweiz.

Samtidig med, at den ovenomtalte Strid udkæmpedes i Serbien, mældte Sekretariatet om, at det ogsaa ulmede i Luzern. I Aaret 1882 var der imellem Luzerner-Principalerne og deres Svende vedtaget en Tarif, som galdt indtil 1889, da der igen foretoges gensidige Forhandlinger for at bringe den i Samklang med de bestaaende Forhold. Den da udbrudte almindelige Bogtrykker-Strejke gav Principalerne Lejlighed til ikke alene at ophøre med alle Forhandlinger, men ogsaa til samtidig at sætte den gamle Tarif ud af Kraft. Nu indtraadte der en fuldstændig tarifløs Tid, hvor Arbejdstiden og Lønningen i de enkelte Trykkerier baade var forskellig og undergiven Principalernes eget Forgodtbefindende. For at faa en Ende paa denne Tilstand traadte Svendene i Aaret 1895 i nye Underhandlinger med Principalerne — dog uden Resultat.

I Aaret 1896 blev der fra Svendenes Side igen forelagt Principalerne en ny Tarif, som fastsatte en Arbejdstid af 9½ Time og en Minimalløn af 32 Fr. Principalerne foreslog en Arbejdstid fra 8—11 Timer; om en Minimalløn vilde de slet ikke høre Tale. Atter blev Forhandlingerne resultatløse!

I indeværende Aars Maj Maaned forsøgte man igen Underhandling paa Basis af Fordringen om en 9-Timers Arbejdstid og 32 Fr. Minimum. Svendene var denne Gang besluttet paa ved en fast Optræden at gøre en Ende paa disse uudholdelige Tilstande, og man anmodede derfor Forbundets Centralkomité om Assistance. Efter at ogsaa Forhandlingerne med denne var strandet, vedtog man at nedlægge Arbejdet d. 31. Maj. Som Følge af denne Beslutning tilbød imidlertid to Firmaer at indføre 9-Timers Arbejdsdagen fra 1. Juni, at betale en Minimalløn af 32 Fr. og at forhøje Satsprisen for Beregningssætterne med 5 %, medens to Firmaer *skriftlig* forpligtede sig til fra 1. Juli prøvevis at indføre 9-Timers Arbejdsdagen, saa vel som ved Tarifunderhandlingerne at virke hen til, at en efter Byens Forhold passende Minimalløn kunde fastsættes.

Efter at en Overenskomst om Hovedpunkterne fra Principalernes Side nu var tilsikret, troede Svendene, at de ved Forhandling om de øvrige Punkter kunde opnaa en fredelig Løsning. Men i Stedet for at indløse deres skriftlig givne Ord erklærede Principalerne pludselig, at de ansaa sig for løste fra de anmældte Tilbud, og i Begyndelsen af Juli forelagde de Svendene en ensidig udarbejdet Tarif med den Bemærkning, at den traadte i Kraft den 5. Juli. Denne Tarif indeholdt en Arbejdstid af fra 8½—10½ Time; om en Minimalløn vilde de Intet vide. Svendene ansøgte Byraadets Præsident, Dr. Heller, om at være dem behjælpelig med at opnaa en fredelig Løsning af Konflikten, hvilket Hværv han ogsaa beredvillig paatog sig. De indtil den 8. Juli foretagne Underhandlinger strandede imidlertid paa Principalernes Modstand, idet de pludselig erklærede, at det ikke handlede sig om et Lønspørgsmaal, men om et Magtspørgsmaal, og det til Trods for, at Svendene tilbød vidtgaaende Indrømmelser. Der var intet andet for Svendene at gøre end nedlægge Arbejdet, hvilket skete den 8. Juli. De Strejkendes Antal beløb sig da til omtrent 60 Mand.

Kampen er fortsat siden uden væsenlig Ændring i Udsigterne for Sejr, trods energiske Anstrængelser fra Arbejdskøbernes Side for at skaffe fremmed Arbejdskraft og Benyttelsen af ret underfundige Midler til dette Formaals Fremme. Saaledes lod de gennem alle de større schweiziske Blade kolportere i Slutningen af Avgust, at Strejken i Luzern var endt med, at de Ugifte havde forladt Byen og de Gifte stod

i Begreb med at stifte et Aktiebogtrykkeri, hvilken Meddelelse Sekretariatet maatte dementere som Usandhed.

Iøvrigt gaar Rygtet, at Bogtrykkerne hele Landet over har i Sinde at iværksætte en Lock-out mod alle Forbundsmedlemmer, og dette Rygte finder yderligere Tiltro ved, at en Bogtrykker Jean Frey i Zürich har indledet denne Æra overfor sit Personale, som atter har besvaret hans Optræden med en Boykotning af et Ugeblad, han udgiver.

Den i Løbet af Strejken paa begge Sider opsamlede Forbitrelse giver ikke synderlig Udsigt til Luzern-Stridens snarlige Bilæggelse.

Forsigtighed er —

Hr. Redaktør! I en lille Krog af *Typ.-Tid.* beder jeg om Plads for at udtrykke min Glæde over, at Enkekassens Styrelse har besluttet at foranstalte en Aftenunderholdning til Fordel for Kassen, der vel nok kan trænge til en Forstærkning efter de mange Dødsfald i Aar. Efter Forlydende bliver hele Arrangementet vistnok uden Udgift for Kassen. Imidlertid forundrer det vist flere end mig, at Styrelsen, første Gang den byder til Fest, lader denne afholde i et saa beskedent Lokale som Søfryd. Ja, undskyld, men man skulde næsten tro, at Styrelsen ikke ventede Publikum'er og mener »Forsigtighed er Borgmesterdyd«.

Lad os derfor lære vor forsigtige og beskedne Styrelse, naar den næste Gang stævner til Fest, at den da — ligesom Den typ. Forening og Gutenberg-Koret — maa leje *Koncertpalæet.* Køb derfor *alle som én Billetter à 25 Øre* og lad os næste Søndag myldre ud paa Søfryd og fryde os over Sangforeningen, Schouw og Winkelmann samt en lille Svingom. Sangforeningen og Gutenberg-Koret har jo før bragt Enkekassen henholdsvis ca. 75 Kr. og 100 Kr. som Overskud fra Fester, saa vi maa kunne præstere noget lignende.

Da jeg undertiden har Mani for at fordybe mig i Regnskaber, kan jeg ved min Opmærksomhed paa Posterne: »Udbetaling til Efterladte«, meddele, at Enkekassen fra 1891—96 har udbetalt 11,700 Kr., et smukt Resultat for vor ugenlige 10 Øre.

Vi sés altsaa Søndag den 10. ds.

Med Tak for Velvilje, Hr. Redaktør,

Deres

VEN AF ENKEKASSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

(Fortsat.)

Punkt 3. Formandens Løn. GUSTAV CLAUSEN anbefalede en Forhøjelse af Formandens Løn og bad Generalforsamlingen yde sin Tilslutning til de af Repræsentantskabet vedtagne 300 Kr. under Henvisning til det store Arbejde, som her paahvilede den enkelte Mand, og hvis samvittighedsfulde Udførelse man derigennem kunde gøre større Krav gældende overfor. Efter en kort Diskussion vedtoges Forslaget. — FORMANDEN betragtede Lønnen nærmest som Vederlag for de Udgifter, som altid fulgte med Posten som Formand; men forøvrigt havde Summens Størrelse ingen Indflydelse paa hans Interesse for Foreningen.

Punkt 4. Fastsættelsen af Kassererens Løn. Denne vedtoges uforandret.

Punkt 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. V. PETERSEN fremlagde det sidste Halvaarsregnskab og supplerede dette med Oplysninger angaaende Socialdemokratiets Presse, af hvilke særlig de jyske og fynske Partiblade kendetegnede stærk Fremgang. — VILH. JØRGENSEN fandt det glædeligt, at Provinspressen stod saa godt, men langt mindre tilfredsstillende forekom det ham, hvis daarlige Betalingsforhold var Skyld i, at *Social-Demokratens* Sættere havde inddraget deres Fridag. — DIRIGENTEN oplæste til Forklaring af dette særlige Forhold den i foregaaende Numer af *Typ.-Tid.* optagne Artikel om et umotiveret Angreb paa Bladets Sættere.

Punkt 6. Valg af Udvalg til Opstilling af Repræsentanter. Efter at Formanden havde anbefalet at lade Stemmetallet afgøre, hvem der skulde være Repræsentanter og hvem Suppleanter, valgtes til Udvalget CARL CHRISTENSEN, V. JØRGENSEN, SOPHUS LØVGREEN, JOHAN LARSEN og BROCKMANN.

Under Eventuelt fremsatte CARL CHRISTENSEN en Kritik over Udgifterne til Tryksager, som han fandt altfor høje, ligesom han formente det ganske uberettiget, hvis Foreningens Midler var anvendte til de i sin Tid trykte Skatteansættelses-Opraab, som han fandt nærmest henhørte under Vælgerforeningernes Opgaver. Ogsaa *Typograf-Tidende* ankede Taleren over, idet han fandt, at Bladets Indhold bl. a. af private Skændeartikler fra Kolding, ikke kunde karakterisere det som et Organ for Typografernes Interesser. Han beklagede sig desuden over Afvisningen af en af ham forfattet og indsendt Artikel angaaende Lock-out'en, ligesom han fandt Tilskudet til Biblioteket overflødigt, da der intet læseværdigt fandtes og der var saa let Adgang til de større og langt bedre kommunale Biblioteker. — V. PETERSEN imødegik Christensen. Hvad Tryksagerne angik henviste han ham til at undersøge de specificerede Regninger. Tilskudet til Biblioteket var sket i Følge en Generalforsamlings Beslutning; hvis Christensen havde vidst, hvad han talte om, vilde han ikke have kunnet sagt, at der ingen ny Bøger var anskaffet, thi der var netop anskaffet megen ny Literatur. Deltagelsen i de kommunale Valg havde en stor Betydning for Fagforeningerne; bl. a. var Sygekassesagen meget vigtig for disse, og det var derfor fuldt forsvarligt, at der agiteredes for at faa Folk ind i Borgerrepræsentationen, som Arbejderne kunde stole paa. Ang. Lock-out'en i Smede- og Maskinfaget vilde det have været uforsvarligt at give Modstanderne Indtryk af, at der herskede Uoverensstemmelser indenfor Fagforeningerne. Det var ikke paa den Maade, at man besejrede Arbejdskøberne; en Kritik af Taktiken havde sin Ramme *indenfor* Fagforeningens Ramme og ikke for Offenligheden. — GUSTAV CLAUSEN oplyste ang. den af C. beberørte Artikel, at denne fremkom efter at Afstemningen om Kontingentforhøjelsen i Anledning af Smede-Lock-out'en var vedtaget, og indeholdt et saa grovt og uberettiget Angreb baade paa Flertalsbeslutningen og paa de udelukkede Smede, at den utvivlsomt vilde have medført Christensens Eksklusion af Foreningen. Redaktionsudvalget havde da ogsaa énstemmigt afvist den. — LAUR. JENSEN rettede et stærkt Angreb paa Christensens hele Opfattelse af Smedenes Kamp, og fandt, at den nævnte Artikel kun havde været egnet til Optagelse i et Fabrikantorgan. — BERGENHOLZ bragte Revisorerne en Tak. — VALD. NIELSEN og VILH. JØRGENSEN formente det urigtigt, at Tarifen ikke var bleven opsagt. Hvis der ikke kom Resultat til April — hvad saa? Naar den ikke blev opsagt, var den da gældende? Dens mange svage Punkter, og særlig Minimallønnen, maatte være nok til at faa den ud af Verden. — VICTOR PETERSEN: Hvis Tarifen ikke opsagdes, var den gældende efter 1. April. At den ikke var opsagt endnu, var sket efter Forhandling med Trykkerforeningens Styrelse og Fællesstyrelsen. Saafremt Principalerne vilde indgaa paa Forhandling, var der ikke Anledning til at opsige den; anderledes stillede Sagen sig, hvis man skulde nægte at forhandle. Principalerne havde lovet Svar den 15. September, og man maatte først se, hvad dette gik ud paa, førend man tog Beslutning om yderlig gaaende Skridt. — LAUR. JENSEN klargjorde Trykkernes Stilling. — VALD. NIELSEN formente, at Styrelsen var altfor forsigtig og var ikke bleven tilfredsstillet ved de faldne Udtalelser. — FASMER henledede Opmærksomheden paa en Fest den 10. Oktober til Fordel for Enkekassen.

Typografernes Sportsklub

afholdt Generalforsamling Lørdag den 18. September i Skindergade 9. Til Dirigent valgtes F. MEYER og til Sekretær C. ARLETH.

1) FORMANDEN aflagde Beretningen. Halvaaret var forløbet livligt. Foruden den aarlige Fest i Wittmacks Lokaler havde Klubben sammen med Arbejdernes Idrætsklub arrangeret en større Sportsfest paa Enghavevej, ligesom den i en Kricket-Matsch med Skomagernes Sportsklub for første Gang havde sejret over denne. Beretningen godkendtes. — 2) KASSERENEN oplæste Regnskabet, der til Trods for adskillige uforudsete Udgifter udviste Formue-Fremgang. Medlemsantallet var ca. 80. Bifaldtes. — 3) Begrundet paa den store Tilslutning til Gymnastiken vedtoges det fra Oktober at antage en Lærer til. — 4) Valg til Styrelse. Til Næstformand og Styrelsesmedlem valgtes F. MEYER og BORUP i Stedet for d'Hrr. V. E. Jørgensen og O. Cato, der ikke ønskede Genvalg; til Revisor SØRENSEN i Stedet for J. Carstensen, der ikke kunde genvælges; til Styrelsessuppleant valgtes E. LARSEN. — 5) Under Eventuelt drøftedes Forskelligt, bl. a. om hvorvidt Klubben skulde deltage i den til næste Sommer stedfindende store Sportsfest; Forhøjelse af Kassererens Løn, etc.

Nær og fjærn.

Illustreret Familie-Journal vil — skriver *Typ. Medd.* — fra Oktober Kvartal udgaa som særligt »norsk Blad paa norsk Sprog« og med Trykkeri, Ekspedition og Udgivelsessted i Kristiania.

Tysklands Organisationsforhold. Den i sin Tid her i Bladet omtalte og endnu ulmende Strid angaaende det opnaaede Tarif-Resultat, og hvori særlig som Oppositions-Leder deltog *Correspondents* tidligere Redaktør, Hr. GASCH, har foranlediget Hovedbestyrelsen for det tyske Forbund til at iværksætte en almindelig Afstemning, som skulde tjene til Besvarelse af, dels hvorvidt den af Oppositionen udviklede Virksomhed maatte anses for skadelig for Forbundets Interesser og dels hvorvidt man ønskede, at Hovedbestyrelsen skulde skride ind og i givet Tilfælde udelukke de oppositionelle Elementer af Forbundet. Afstemningen har givet til Resultat, at begge Spørgsmaalene er besvaret bekræftende med henholdsvis 13,759 St. mod 4601 St. og 13,251 St. mod 5164. Ialt afgaves 18,425 gyldige Stemmer, medens ca. 4000 undlod at stemme. *Correspondent* forsikrer dog, at nogen Masseudelukkelse ikke vil finde Sted, naar Oppositionen blot vil bøje sig for de en Gang fattede Beslutninger.

Det franske Bogtrykkerforbund talte ved Udgangen af Juni d. A. fordelt i 15 Sektioner 7439 Medlemmer, deraf 3524 i Paris. Den samlede Formue beløb sig til 100,435 Fr.

Det engelske Parlament. Til Medlem af dette er valgt Sætteren MADDISON for Sheffields Valgkres. Maddison har taget levende Del i Fagforenings-Arbejdet, ligesom han ogsaa var en af Førerne under Dokarbejderstrejken i Hull for 5 Aar siden. Valgets Udfald hviler paa en Kombination af liberale og Arbejderstemmer.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 27. Septbr. Fravær. med Forf.: TORKILD PETERSEN og THUESEN.

1. *Meddelelser.* En tidligere Lokalformand, der havde forglemt at opføre en af ham afholdt Udgift paa April Kvartals Regnskab, havde faaet Tilladelse til at opføre den paa Juli Kvartal. — Et Medlem, der for nogen Tid siden var forsvunden fra sin Lokalafdel. med Restance og Laan, vedtoges det at efterlyse. — Fra Næstved var forespurgt, om et Medlem af Den typ. Forening, der ikke har kunnet optages i Hjælpekasserne, nu efter at være tiltraadt Dansk typ. Forening kan fritages for at svare Kontingent til Sygekassen. Herpaa var svaret, at Vedk. indtræder i Sygekassen efter at have præsteret Lægeattest, men erholder ikke Understøttelse for det kroniske Tilfælde. — Samme Svar var afgivet til Slagelse for en Nyudlærts Vedkommende. — Et Medlem, der var bleven arbejdsløs og var berettiget til Arbejdsløshedsunderstøttelse, var rejst til København uden at modtage Rejsehjælp. Han forespørger, om han kan rejse tilbage og nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse. Ja.

2. Det vedtoges at opfordre til Indsendelse af Fortegnelse over ydede Bidrag af Dsk typ. Foren.s Medl. til Lock-out'en i Jærnindustrien.

3. Afstemningen over Centralisationsforslagene til Afstemning forelaa tilsendt fra København. Med nogle Ændringer i Stemmesedlens Tekst og Forslagets Indledning, og iøvrigt henvisende til Formandens Artikler i *Typ.-Tid.* Nr. 36 og 39, var Hovedbestyrelsen færdig til Afstemning, der imidlertid skal foretages samtidig i samtlige Foreninger.

HVIDTFELDT.

Valgresultat.

Typografernes Hjælpekasser.

Der var afgivet 280 Stemmer, hvoraf 2 kasseredes. Valgt blev:

Til Næstformand L. JENSEN med 263 St.; til Styrelsesmedlemmer P. FASMER med 276 St. og O. JOHANSEN med 271 St.; til Styrelsessuppleant DAHLQUIST med 263 St.; til Kasserer V. BERGENHOLZ med 276 St.; til Revisor CHR. BENTZEN med 124 St.; til Revisorsuppleant SCHRØDER med 106 St.

Niels Hansen havde som Revisor 86 St. og som Revisorsuppleant 13 St. Chr. Bentzen havde som Revisorsuppleant 64 St.

Den 29. September 1897.

L. JACOBSEN. JOHAN MØLLER.

Ekstra-Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer hos Hr. Kasserer V. Bergenholz foretaget Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Den typografiske Forening	Kr. 15,397.77
Typografernes Hjælpekasser:	
Den mandl. Afdeling	Kr. 46,516.28
Den kvindel. do.	- 911.75
	Kr. 47.428.03

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

Den 23. September 1897.

For Den typ. Forening:
H. JESSEN. FR. LUND.
For Typografernes Hjælpekasser:
NIELS LARSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. P. HANSEN. I Morgen: Hr CHR. KNUDSEN.

Ny Medlemmer: Stereotypisterne Carl Lund, Niels Madsen, Georg Olsen, Carl Paulsen, Peter Paulsen og Andreas Sørensen (alle i Nationaltid.). Trykker Ludvig Vilhelm Schulian (arbl.), udlært 17/9 97 hos S. L. Møller. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1933, Ch.s Wincentzen (arbl.), sidst Militær. 1045, Chr. Alfred Krüger (Kristelig Bogforening) fra Rejse. 490 (Dsk. t. F.), Bertel V. P. Wartenberg (Agrardgbl.) fra Nakskov.

Bortrejst: 1734, Herman Schou (arbl.) paa Rejse.

Udmældt (Kvindeafdel.): Punktererske Amalie Laurine Hansen (Kihl & Langkjær).

Udslettet for Restance: Sætter Henry Will. Reitzel jun. (Berl. Tid.).

Kontoret, Admiralgade 19, **aabent paa Søndag 10—12.**

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd.

Nakskov: Typ. LUDV. KROGH (Nakskov Tid.) i Stedet for Bilde Jensen, der er bortrejst. **Rønne**: Faktor FRITS PETERSEN i Stedet for Niels Nielsen, der er bortrejst.

Efterlysning.

Oplysning om Typograf **A. P. Markers** Opholdssted bedes tilsendt Undertegnede.

Lock-out'en i Jærnindustrien.

D'Hrr., der indenfor vor Forening har forestaaet Indsamling af Bidrag til Lock-out'en i Jærnindustrien, bedes indsende de modtagne Kvitteringer for ydede Bidrag eller et af Bidragyderne godkendt Regnskab derover, for at der kan erholdes en samlet Oversigt. Man bedes adskille det obligatoriske og det frivillige Bidrag.

Kolding, den 27. Septbr. 1897. P. HVIDTFELDT.

Nyt Medlem: Slagelse, Hans Henrik Bødtker, udl. 1/9 97 i Slagelse-Posten. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Rudkøbing, 987 (Norsk Centralf.), Gustav Vilh. Brandt (fra Rejse). Nykøbing F., 995, Marius Carlsen Duus fra Ringsted (Dgbl.). Odense (Bogense), 1181 (Den t. F.), Otto Edvard Lilje fra Kbhvn. og 939, Chr. Ryberg (arbl.) fra Rejse. Randers (Grenaa), 1139, Anton Jensen (syg). Aarhus, 433, Joh. E. Sørensen i Plads (sidst Militær). Nyborg, 9, Carl Erasmi Jacobsen fra Rudkøbing og 771, Carl Anton Rasmussen fra Rudkøbing (begge som Militære).

Bortrejste: Odense, 1019, Georg Anton Lohmann til Pl. i Nakskov. Ringsted, M. Karlsen Duus til Nykøbing F. i Plads. Aarhus, 976, Peter M. Jensen (arbl.) til Kbhvn., 519, H. Madsen-Skou til Kbhvn. i Plads og 480, Westy Hansen til Aalborg i Plads. Roskilde, 98, Marius Hansen til Pl. i Aarhus og 1056, P. C. Christensen til Pl. i Odense.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 10. Oktober*, Form. Kl. 10½ i *Danas Have*, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Forslag fra Styrelsen ang. en Tilføjelse til Lovenes § 4, fjerde Stykke. 3. Eventuelt.

København, den 26. September 1897. STYRELSEN.

Tilslutningen til de samvirkende Fagforeninger er *vedtaget* med **142** Stemmer mod **2**. Over 5/6 af *samtlige* Medlemmer har saaledes stemt for Forslaget. Tiltrædelsen sker fra 1. Oktober at regne.

Nyt Medlem: Ludvig Vilhelm Schulian, udl. 17/9 97 hos Møller & Thomsen. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 153, A. Gjørling til Kristiania i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangøvelse. Næste Lørdag: Halvaarlig Generalforsamling. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Gentofte. Punsch og Dans. Start Trianglen Kl. 3 Efterm. Besøgende kan deltage.

Korrespondance.

Hr. P. HVIDTFELDT. For sent til dette Numer. RED.

En yngre, flink Typograf

kan i Løbet af 14 Dage faa Plads ved Henvendelse til G. LOHMANN, *Vestlollands Avis*, Nakskov.

Maskintrykker.

En yngre Trykker søger Plads straks eller senere. Vedkommende er godt kendt med Hurtig- og Digeltrykpresse, har gode Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »50« bedes indlagt snarest paa dette Blads Ekspeditionskontor.

I Forbundt

ønsker et ungt Menneske, der i 4 Aar har staaet i Lære paa et Bladsætteri, sig antaget snarest muligt. Billet mrkt. »51« modtager dette Blads Ekspedition.

Bogtrykkeri til Salg.

Et nyt, fuldstændigt og fortrinligt Trykkeri, bestaaende af Hurtigpresse af Eickhoffs Patent — Satsstørrelse 43—60 Centimeter — Skrifter, Materiel m. v., **tilhørende et Konkursbo**, er at faa **billigt** til Købs ved Henvendelse til Boets Kuratorer, **Sagførerne Smith og Svantemann i Holbæk.**

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 40
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 8. Oktober 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Tarifens Revision.

De 5½ Aar, som er forløbne siden den nuværende københavnske Tarif traadte i Kraft, har belært Kollegerne om, at den paa mange Omraader er forældet og langt fra svarer til de Krav, som Nutiden maa stille til en saadan. Medens de tilsyneladende Goder og formentlig regelrette Bestemmelser, den indeholdt ved sin Ikrafttræden i Oktober 1892, var tilstrækkelige til paa det daværende Tidspunkt at se bort fra dens iøjnefaldende Svagheder, som særlig Minimallønnen, den ringe Indskrænkning af Arbejdstiden og Trykkerafsnittets afstumpede Bestemmelser rummede, saa har Aarene vist, at den besværlig lange Tid, som gik forud dens Fødsel, alligevel ikke formaaede at hindre Udviklingen ogsaa af andre store Lidelser.

Vi skal blot nævne, hvilken Begrænsning i Fortjenesten den nu kotumemæssige Timeløn har voldet og hvilke Forskelligartetheder, Manglen af fyldigere Bladsætterbestemmelser har afstedkommet, for ikke at tale om de Meningsløsheder, der paa dette Omraade holder sig til Bogsættertarifens Tusindbetaling uden at ville anerkende dens andre Godtgørelsesparagrafer som gyldige, hvorved Forholdet er blevet, at den ordinære Fortjeneste i Bladene som Regel er langt lavere end i Bogsætterierne og kun er i Stand til at holde Ballance gennem den Forlængelse af Arbejdstiden, som Overarbejdet skaffer.

Hertil kommer, at den forløbne Aarrække har skabt en dyrere Levefod for Arbejderne, som gør en højere Tusindbetaling absolut nødvendig, og at den skandaløse lave Minimalløn mere og mere har fundet Anvendelse og Udbredelse, fordi den i sin Tid ikke blev Genstand for en med Tusindbetalingen tilsvarende Forhøjelse. Resultatet er derfor, at der findes Købstæder, som staar med en højere Løn paa dette Omraade, og at det uden Vanskelighed kan bevises, at Minimallønnen selv med den dér opnaaede Forhøjelse er for lav.

Vi har imidlertid den Tro, at disse nødvendige Forbedringer bør tilstræbes opnaaet ad fredelig Vej ved en Forhandling med Bogtrykkerne, da dette bedst tjener begge Parters Interesser, og det hidtilværende fordragelige Forhandlingssæt mellem Parterne ingen Umulighed viser for at komme til en Forstaaelse. Vi er jo i det heldige Tilfælde, at det overvejende Flertal af Københavns Bogtrykkere er faglærte Folk, der ikke savner ethvert Begreb om, hvad de typografiske Arbejdere med Billighed kan forlange som Grundlag for deres økonomiske Kaar.

Naar derfor de tre i Tarifens Forbedring interesserede Foreninger saa enige har sluttet sig til Begæringen om Tarifens Revision, saa er det samtidig med at være et klart Bevis for Nødvendigheden heraf, tillige et Fingerpeg for Bogtrykkerne om, at Fordringerne ikke bliver større, end at alle Afskygningerne i Opfattelsen kan samles derom, og Forhandlingerne derfor indledes paa det Rimelighedens Grundlag, som altid vil føre til det bedste Resultat.

Men netop fordi dette Grundlag foreligger, er der ingen Aarsag til at skride til en Tarif-Opsigelse; thi den eneste Anbefaling herfor kan kun være en eventuel Fremskyndelse af Forhandlingernes Tilendebringelse om en anden og bedre, og denne Frugt er der ingen Anledning til at plukke, saa længe man ingen Bevis har for, at den ved at hænge bliver overmoden. Derfor forekommer det os, at Styrelsernes hidtidige Optræden fortjener mere Paaskønnelse, end det tilsyneladende ser ud til, at Organisationernes Medlemmer vil yde.

Om de til Dato foreliggende indledende Forhandlinger henviser vi til nedenstaaende officielle Skrivelser mellem Parterne, som i Erindringen om, at Begyndelsen er den sværeste, ikke ved deres Mangfoldighed bør afskrække.

København, den 3. Septbr. 1897.

Hr. Bogtrykker O. C. Olsen,
Form. for Foren. af danske Bogtrykkere.

Da den nuværende Tarif lider af flere, ret følelige Mangler, anser undertegnede Foreningers Styrelser det for i høj Grad ønskeligt, om disse kan blive afhjulpne ved Hjælp af en Revision. Dersom den ærede Styrelse deler vort Synspunkt, at en Tarifrevision er paatrængende nødvendig, anmodes den om at vælge et Udvalg til at træde sammen med os. Størrelsen af Udvalget overlader vi selvfølgelig til Dem at bestemme, men vi har tænkt os 6 fra Deres Forening og 2 fra hver af undertegnede.

Imødeseende Deres ærede Svar, der saa vidt muligt bedes tilstillet Den typ. Forening inden 15. September.

P. Lauritzen, Den typ. Forening. — Laur. Jensen, Den typ. Trykkerforening. — Anthon Larsen, Ny typ. Forening.

København, den 13. Septbr. 1897.

I Gensvar paa ærede Foreningers Skrivelse af 3. ds. skal jeg paa Styrelsens Vegne meddele Følgende: Endskønt ogsaa vi maa erkende, at der for Principalerne kunde være Grund til at søge enkelte af Tarifens Bestemmelser ændrede noget, finder vi ikke, efter den forholdsvis korte Tid, hvori den har været gældende, en fuldstændig Revision paatrængende nødvendig. Forinden derfor videre fra vor Side foretages, anmoder vi de kontraherende typografiske Foreninger om i korte Træk at angive for os, hvad man mener at ville have ændret.

P. S. V.
O. C. Olsen,
Form. for Foren. af danske Bogtrykkere.

København, den 15. Septbr. 1897.

I Gensvar paa Deres ærede Skrivelse af 13. ds. tillader vi os at anføre, at Tanken om en »fuldstændig« Revision af Tarifen aldeles ikke foreligger, og at det, selv i korte Træk, vil være temmelig vanskelig i skriftlig Form at klargøre de Ændringer, vi kunne ønske foretagne. Derimod anmoder vi den ærede Styrelse om at komme tilstede ved et Møde Søndag den 19. Septbr. paa Søfryd Kl. 12, da vi anser en mundtlig Forhandling mellem de forskellige Styrelser for en langt heldigere Form til, at de forskellige Ønsker kan komme frem. Den ærede Styrelse bedes om ved samme Lejlighed at præcisere sit Standpunkt til en Revision af Tarifen.

(Underskrifter.)

København, den 18. Septbr. 1897.

Behag at meddele de andre Herrer Formænd, at jeg ikke har været i Stand til at ordne vor Deltagelse i det paatænkte Møde i Morgen. D'Hrr. faar give mig lidt mere Tid dertil. Imidlertid opgiver jeg ikke gærne Deres Ønskers Fremsættelse i skriftlig Form, men skal en mundtlig foreløbig Forhandling indlede Spørgsmaalet, saa lad det ske f. Eks. mellem d'Hrr. og mig en Aftenstund, muligvis paa mit Kontor.

(Underskrift.)

København, den 19. Septbr. 1897.

Som Svar paa Deres ærede Skrivelse af 18. ds. skal vi herved imødekomme Deres Ønske angaaende en Meddelelse af Hovedpunkterne af, hvad vi ønsker ændret i den gældende Tarif, idet vi fremsætter følgende:

For Sætternes og Trykkernes Vedkommende en Forhøjelse af Minimallønnen og en Forkortelse af Arbejdstiden.

For Sætterne alene bl. a. en Forhøjelse af Tusindbetalingen og en Forandring af Timebetalingsarbejdet.

For Trykkerne alene bl. a. en Forandring af § 45.

Iøvrigt Bladsætterforholdet bedre ordnet end i nuværende Tarif.

Vi ønsker fremdeles, som berørt i vor Skrivelse af 3. Septbr., en mundtlig Forhandling, da vi anser denne for bedst egnet til at føre til

et godt og hurtigt Resultat; vi beder Dem i den Anledning meddele os endeligt Svar angaaende Deres Standpunkt senest Lørdag den 25. Septbr. Eventuelt indbydes d'Hrr. til at komme tilstede ved en mundtlig Forhandling Søndag den 26. Septbr. Form. Kl. 10 i Søpavillonen.

(Underskrifterne.)

København, den 23. Septbr. 1897.

De tre Herrer Formænds Skrivelse af 19. ds. fremsætter Ønsker om Forandringer i den gældende Tarif af saa omfattende Natur, at Styrelsen for »Foreningen af danske Bogtrykkere« ikke finder sig berettiget til at indlede Forhandling herom før en Generalforsamling har givet sin Billigelse dertil. Naar dette er sket, skal d'Hrr. faa nærmere Meddelelse.

(Underskrift.)

København, den 26. Septbr. 1897.

I Henhold til Deres ærede Skrivelse af 23. ds. udbeder vi os Deres bestemte Svar, eventuelt Deres Generalforsamlings Beslutning om en Revision af den nuværende Tarif, inden Lørdag den 2. Oktober.

(Underskrifterne.)

København, den 29. Septbr. 1897.

I Anledning af æret Skrivelse af 26. ds. fra d'Hrr. Formænd kan jeg kun, henholdende mig til mit sidste af 23. ds., meddele, at bestemt Svar først kan ventes efter Beslutning paa en Generalforsamling i vor Forening.

(Underskrift.)

Sammenslutningen.

Ryganfald.

Man kan kun forbavses over den Ihærdighed, hvormed G. Clausen arbejder for en Opgave han har sat sig i Hovedet at ville løse; men samtidig maa man i høj Grad forbavses over hans Dristighed i Valget af Midler, han anvender dertil. Og et af disse Midler, som er bleven fuldstændig uundværlig for ham under denne »Sammenslutnings-Farce« er hans Paastand om Ryganfald paa ham »hver Gang der skulde foregaa en Afgørelse.« Ikke skal jeg nægte, at det vilde være højst heldig for hans Forslag, om han kunde faa dem kørt igennem uden Belysning; thi som hele Fostret er avlet i Mørke, taaler dets enkelte Dele heller ikke Dagens Lys, endsige de Røntgenske Straaler, thi disse vilde vise, at Sygdommen netop sidder i Knoklerne. Jeg skal ikke blande mig i, hvorledes han behandlede »Ryganfaldet« af de forskellige Mænd, der i de københavnske Foreninger fandt Sted paa ham, men kun notere, at vi ikke fik Lov til at beskue »Ryganfaldet« offentlig. Nu staar vi i Dansk typ. Foren. overfor en Afgørelse. **Ogsaa vi** skulde formenes Retten til at fremsætte vore Anker og Betænkninger over Ting, som angaar vore egne Sager. Det er dog virkeligt et temmelig stift Stykke, og godtgør mere end alt Andet, at Gustav Clausen i hvert Fald ikke selv er moden til at være Leder af en Centralforening. Trods hans Forsikringer om at have lært noget af 76 og den følgende Tid, saa har han i hvert Fald ikke lært **at tage Hensyn til sine Medstyreres Anskuelser, handle i Forstaaelse med dem** og **rette sig efter deres Vedtagelser**, uden hvilket man ikke kan bortrydde de Vanskeligheder, der altid vil være til Stede ved en Sags Realisation.

Sammenslutningens Historie begynder nemlig ikke med Ringsted-Mødet, men med Sommeren 95, hvor der foregik Forhandlinger mellem Dansk typ. Foren. og Den typ. Foren. Styrelser, der førte til det Resultat, at Alle — **ogsaa G. Clausen** — som deltog i Fællesmødet i København Oktober 95 var enig om, »at Tiden ikke var inde til at søge videregaaende Reformer end Arbejdsløshedskassens Centralisation og Udjævning af Uoverensstemmelsen i Syge- og Begravelseshjælpens Størrelse.« Men selv dette mødte bestemt Modstand fra enkelt Side. Efter Fællesmødet **faldt Clausen saa samtlige Styrelser i Ryggen** med sit videregaaende Forslag. Resultatet er to Aar efter ingen af Delene. Dette hører med til »Historien«.

Og jeg skal da sige Clausen og Andre, at netop denne Fremgangsmaade har yderligere skærpet vore Betænkeligheder; thi det hører til den Slags Ting, der giver »Københavneriet« Vind i Sejlene og udvikler Frygten for, at Provinserne skal blive taget ved Næsen og ignorerede ved enhver Lejlighed, som nu Clausen vil forsøge at gøre ved os »her ude paa Landet«.

Beregningerne.

Om disse maa jeg kun pointere, at Clausen selv i Nr. 37 maa indrømme at de er sket »uden nogen Forstaaelse med *en eneste* af Organisationens Ledere.« Thi selv om de er foretagne paa Grundlag af Foreningernes Regnskaber, saa er de dog lavede ved at læse paa samme Maade som Fanden læser Bibelen. Rigtigheden af Beregningerne er da ogsaa, trods Clausens Betragtninger, bestridt af Trykkerforeningens Formand paa Aarhus-Mødet, hvor han blandt andet reducerer Clausens Overskud af 2,119 Kr. 75 Øre i Arbejdsløshedskassen til et Underskud af 173.66. For Sygekassens Vedkommende oplyser han samme Sted, at Cl. kun har anført Hjælpekassernes og Den typ. Foren. Ballance til 10,257 Kr., medens det i Virkeligheden var 11,412.60, hvilket giver en Merudgift af 1,154. Aaret forud havde 1,600 Kr. større Udgift. Rigtigheden heraf blev ikke bestridt fra Cl.s Side med andet end »Ryganfald«. Men dengang var da ogsaa hele G. Cl.s Overskud tilvejebragt paa Basis af Merindtægten fra Ny typ. Foren. og Aarhus Understøttelsesforening, som ikke havde nogen Udgift i Rejsekassen og Arbejdsløshedskassen af nogen Betydning. Hjælpekassernes Kasserer fremsætter paa denne Forenings Generalforsamling en Del Anker, hvoraf ikke andet end »Ryganfald« er kommen til Offentlighedens Kundskab. Og Sygekasseinspektøren faar da Ordet. Han havde oplyst Hr. Bergenholz om, at efter de Sygedage pr. Medl., der havde været i de sidste Aar skulde Kontingentet være 32 Øre pr. Uge, efter yderligere at have modtaget Oplysninger fra Hr. Cl., reducerede han dette til 27 Øre; men da Cl. saa oplyser Sygekasseinspektøren om, at de to sidste Aar kun kan opvise 5 Sygedage pr. Medlem og vil have ham til yderligere at nedsætte Kontingentet, svarer Sygekasseinspektøren,

»at *dersom* man tør gaa ud fra, »at de udenfor København boende Medlemmer af den eventuelt anerkendte Sygekasse kan erholde Lægehjælp for den i Spørgsmaal 3 nævnte aarlige Betaling (*3 Kr.* pr. enkelt Medlem, 5 Kr. for gifte uden Børn og syv Kr. for gifte med Børn), og *dersom* man tør gaa ud fra, at fremtidig stadig Tilgang af unge Medlemmer vil vedblive at holde det aarlige Antal Sygedage nede paa omkring 5 pr. Medlem (som de sidste Aar) vilde der formentlig ikke være nogen Fare for en Kasse med de tidligere omtalte Ydelser og Kontingent« (*Typ.-Tid.* S. 51, 96).

Man vil her lægge Mærke til Sygekasseinspektørens Fastsættelse af Kontingentet til 27 Øre, som forudsætter, at der ydes Kontingent af alle Arbejdsløse. Men i Stedet for, at Clausen burde have holdt sig til dette Kontingent som Grundlag for sine Beregninger, saa henholder han sig til Sygekasseinspektørens Erklæring om **dersom** — **dersom** og **hvis man tør gaa ud fra**, hvormed Sygekasseinspektøren med andre Ord vil have sagt: Bliv mig fra Livet med alle dine Spørgsmaal; vil du selv tage Ansvaret ved at lægge de heldigste Aar til Grund for en Gennemsnitsberegning, saa for mig gærne; der staar jo altid den Udvej aaben at forhøje Kontingentet.

Det er derfor korrekt, at Clausen har lavet sine Sandsynlighedsberegninger paa de to sidste Aar. Thi selv om det er sandt, at Hjælpekasserne har stagneret paa Grund af Mangel paa Tilgang af unge Medlemmer saa maa han beregne, at netop blandt de unge Medlemmer — og særlig de yngste —, er der den største Sygelighed, og at han derfor i hvert Fald for de første følgende Aars Vedk. maatte regne med en betydelig højere Sygeprocent. Dette godtgør det forløbne Halvaar jo ogsaa, idet den viser 10 %, medens Gennemsnittet for Tiaaret kun er 7. At han har tillagt den i Regnskaberne noterede Sygeudgift 1/7, takker jeg ham ikke for, thi Sygeunderstøttelsen skulde jo netop have været 2 Kr. højere pr. Uge, om vi havde arbejdet med Anerkendelsen i det Seksaar, Clausen har foretaget sine Beregninger for.

Og nu Udgiften til Lægerne. Den vedbliver han at regne med 3 Kr., skønt Sygekasseinspektøren attesterer, at det vil blive 3 Kr. 50 Øre pr. Medlem, foruden det Lægehonorar, der udredes gennem 10-Øres-Kontingentet for gifte Medlemmer. Naar Hr. Clausen vil beregne Lægehonorarets Størrelse efter Medlemsbidraget, saa bliver dette meget for lille. Thi Medlemsbidraget er ikke et Udtryk for, hvor stort et Antal Medlemmer der skal betales Lægehonorar for. Der maa dertil lægges 10 % for Arbejdsløse, som ikke har betalt Bidrag, men for hvilke der ligefuldt skulde have været betalt Lægehonorar. Endvidere vilde vi her ude komme til at betale dobbelt Lægehonorar for ikke faa Medlemmer, som opholder sig i forskellige Lokalafdelinger i samme Kvartal eller Aar. **Derfor er hans Beregninger »skrupgale«**, for at benytte hans eget Udtryk.

Jeg er ikke blind for, at der optaarner sig flere og flere Vanskeligheder for den københavnske Sygekasse, naar den ikke modtager Anerkendelsen, og da Medlemmerne er samlede paa et enkelt Sted, er Betænkelighederne ved at modtage Anerkendelse derfor heller ikke saa store; men at vi derfor her ude skulde binde os for et Merkontingent af 15 + 10 Øre finder jeg dog virkelig ikke Anledning til at være begejstret for, naar man derved paafører Foreningen en hel Del Udgifter, som den kunde gøre nyttebringende paa en bedre Maade. Vi har jo f. Eks. aarlig en halv Snes Lokalforeninger, hvori der ikke findes nogen Syge. Under den anerkendte Kasse skulde vi alligevel betale Læge i alle disse Byer. For Københavns Vedkommende frembyder de faste Læger jo allerede den Ulæmpe, at naar Medlemmerne skal behandles af *Specialister*, saa maa de *selv betale dette*. Og det bliver jo Tilfældet i stedse højere og højere Grad. Hvor er saa Lægeforretningen og Værnet mod »opskruede Lægeregninger« henne?

»Indenrigsministeren kan for et Aar ad Gangen fritage for at yde fri Lægehjælp, hvis man ikke kan sikre sig Lægehjælp paa passende Vilkaar.« Vel. Men jeg tror nemlig ikke paa, at Ministeriet vil anse den Betaling, Lægerne forlanger, for passende. Og det bliver dog antagelig det, som vil betinge Tilladelsen. Men saa at erholde en Merhjælp af 1.75 pr. Uge + 3,50 om Aaret for et Kontingent af 15 Øre. — Det er just ikke meget tillokkende.

Naar Clausen skriver, at vi i Dansk typ. Forening forlanger Kontingent af Folk med svagelig Helbred og nægter dem Understøttelse, saa er det fuldstændig greben ud af Luften. Nej, netop her arbejder vor Sygekasse ud fra et kolligialt Synspunkt, idet vi optager Alle, selv Folk der lider af en inkurabel eller kronisk Sygdom. Men de erholder blot ingen Hjælp for *det kroniske eller inkurable Tilfælde*. Man kan med andre Ord meget godt lide f. Eks. af Centralisationsfeber ved Optagelsen; dette bliver da indført i Medlemmets Bog og han erholder ingen Sygeunderstøttelse derfor, naar denne Sygdom viser sig; men skulde samme Mand gaa hen og faa en Nervesvækkelse deraf, saa er der ikke

det mindste i Vejen for at han kan faa en Kur paa Silkeborg Kneipkuranstalt, hvortil Kassen udbetaler 12 Kr. 25 Øre om Ugen. Dette lader sig ikke gøre i Hjælpekasserne og vil heller ikke lade sig gøre i den anerkendte centraliserede Kasse. Der udelukker man ubarmhjertig Alle, der lider af en eller anden Skavank, der maaske først om mange Aar vil forvolde Kassen nogen Udgift. Det er ikke længere end nogle Dage siden, at et af Den typ. Foren. Medl. tiltraadte Næstved. Vedk. kunde ikke komme i Hjælpekasserne. Han gaar nu ind hos os, men kan ikke nyde Understøttelse for det kroniske Tilfælde, hvoraf han fremtidig lider; derimod nok for alle andre Sygdomstilfælde. I Slagelse gaar der en Mand ind i disse Dage med en Hjærtefejl. Den Sygdom erholder han ikke Understøttelse for; men for alle andre. I den anerkendte Kasse lader dette sig ikke gøre. Et saadant Medlem er saa godt som afskaaret fra at nyde Sygeforsikring; derfor skal Fagorganisationerne ud fra det kollegiale Synspunkt tage dem, og i *saadanne Tilfælde* gælder det, ikke at se paa, hvad der er ydet for det, Vedkommende kommer til at nyde. Men vi maa dog vel endnu, saalænge vi staar som selvstændig Forening, have Lov til at drøfte, hvad vi i det store og hele faar for Pengene, naar der skal etableres »en mere betryggende økonomisk Konsolidering«.

Begravelseskassen.

Ved denne finder jeg ikke Anledning til at opholde mig; thi der har jo Beregneren klart og tydelig slaaet fast, hvad der kan bæres og hvilke Kasser, der skal afballancere »Konsolideringen«. Men da Hr. Clausen herunder berører den store Heltegærning, Københavnerne begik ved i 92 at stemme for Rejsekassens Centralisation, og nævner, »at Dansk typ. Forening udgav over 12000 Kr. mere i de forudgaaende 5½ Aar end Den typ. Forening«, kan jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at Dansk typ. Foren. selv betalte den Understøttelse dens Medlemmer modtog i København og desuden udelukkende havde Byrderne ved de udenlandske Rejsende, trods det, at Den typ. Forenings Medlemmer til Gengæld for de 4 Kr., et udenlandsk Medlem erholdt, kunde hæve Understøttelse i Udlandet i Hundredvis. Derfor tror jeg gærne man undgik at tale derom.

Andre Bemærkninger.

Herunder fremhæver Hr. Cl., at Ledelsen skal bestaa af 7 fra Provinserne og 4 fra København, hvorfor al Tale om Mistænksomhed maatte bortfalde. Hr. Cl. véd jo meget godt, at jeg ikke nærer nogen Betænkeligheder ved at samarbejde med de kønbenhavnske Kolleger; thi hvis jeg havde det, skulde jeg efter Clausens Fremgangsmaade have afbrudt al Forbindelse med dem allerede for to Aar siden; thi det nytter hverken vi er syv eller to Mand, naar en enkelt Mand er tilstrækkelig til at sætte sig ud over det Hele. Men jeg har fortsat Samarbejdet, fordi jeg véd, at trods det, at der i Hovedstaden findes Enkelte, der gærne vil ride den store Hest over for Provinserne, saa findes der dog blandt det store Flertal af dem, jeg har haft Lejlighed til at samarbejde med, en ærlig Vilje til at tage Hensyn til os, der lever »her ude paa Landet« under de snævrere og mere beskedne Forhold.

Kolding, den 27. September 1897. P. HVIDTFELDT.

Hr. Hvidtfeldt giver tabt!

Sandheden af, hvad jeg i min sidste Artikel fastslog, at **Hr. Hvidtfeldt ikke overfor Sammenslutningsforslaget har gjort sig den Ulejlighed at lægge to Tal sammen** faar sin yderligere Sanktion gennem ovenstaaende Indlæg; thi **Intet har han fra sig selv, Alt tager han fra Andre.** Han **modbeviser ikke** et eneste af mine Tal, han **modsiger ikke** et eneste af mine Argumenter! Han kører **kun** omkring med sin **Mistænkeliggørelse** mellem de Kolleger, der arbejder i Hovedstaden, og de, der arbejder i Landets andre Byer, og citerer **kun**, hvad Andre har bragt til Torvs af rent taabeligt Indhold. Intet er ham for tarveligt, Intet føler han sig hævet over!

Og dog kunde jeg forstaa dette lave Niveau, hvis han kunde henvise til, at *en eneste anden Mand paa et eneste af de store Møder i Provinserne* eller *med en eneste Linje i nærværende Blad* havde været Talsmand for denne Krinolinetidens Mistænkeliggørelse. Men nej — Hr. Hvidtfeldt har Æren! Eller hvis hans Citater af Andres Tal *var fremsatte her i Bladet og ikke modbeviste.* Men nej, Hr. Hvidtfeldt holder sig til Tal, fremsatte paa et Møde, hvor Kontrol er umuligt og Tallenes Fastholden vanskelig, og derfor **Forsamlingen ignorerede dem**, og han meddeler **usandfærdigt**, at mit Overskud var tilvejebragt paa Basis af Merindtægten fra Ny typ. Foren. og Aarhus Understøttelsesforening, *til Trods for* at jeg netop udtalte (se *Typ.-Tid.* 19/6 96), at *jeg havde været ude af Stand til at tage de nævnte Foreninger med i mine Beregninger.*

Hr. Hvidtfeldts gennemgaaende Benyttelse af denne Art Diskussionsmidler viser kun, paa hvilke svage Fødder hans logiske Ræsonnementer i hele det store Spørgsmaal hviler.

Med de her af ham fremdragne Tal skal jeg ikke yderligere trætte Medlemmerne; de modsiger sig selv ved den Taskenspillerkunst, som han kan faa et Overskud paa 2000 Kr. til at blive et Underskud paa 100 Kr., men kun henvise til, at den samme Tid, Beregningen galdt, baade før og siden af de samme, som agerer Hr. Hvidtfeldts Klassikere, er omtalt som særlig gode Aar, hvor jeg sagtens kunde faa Overskud! Værs'artig, de Herrer! Aar, der giver Underskud, er særlig gode Aar, som man sagtens kan faa Overskud af! Nej, sagde de samme Herrer, tag Aarene i Forvejen — det er bedre! Jeg tog Aarene i Forvejen og Resultatet foreligger i min tabellariske Oversigt over, hvorledes Virksomheden vilde have set ud, hvis Sammenslutningen var traadt i Kraft i 1891 og fortsat siden. *Og til dette Resultat har hverken Hr. Hvidtfeldt eller nogen Anden haft den ringeste Indvending at fremføre,* ganske simpelt fordi de har *maattet give tabt.* Det var Noget, Enhver kunde følge med i, og som derfor ingen lyssky Trafik var i Stand til at forrykke. Enhver henviser jeg til dér selv at se, og deri er beregnet ikke alene 5 Sygedage pr. Medlem aarlig, men baade 7, 10 eller hvor mange, man kan faa i Sinde at udregne dem til, og de gør derfor *Hr. Hvidtfeldts Citat* af Sygekasseinspektørens »dersom — dersom — hvis man tør gaa ud fra« *ganske intetsigende,* thi Sygekasseinspektørens mindre bestemte Form er kun Udtryk for en embedsmæssig Forsigtighed overfor et — efter hans Mening — ganske enestaaende Forhold, hvor Medlemmer af samme Organisations Ledelse trækker hver i sin Ende af Tavet. Og det er nemlig Knuden, at **den Opgave**, som Møderne i Ringsted, Odense og Aarhus gav Ledelserne at arbejde for — **er bleven modarbejdet af enkelte af disses Medlemmer.**

Men hvor lyssky Modstanden har været, er Medlemmerne dog nu klare over, **hvem** den skyldes og **hvem** de har at takke for, hvis danske Typografer fortsat skal arbejde under de forkvaklede Forhold, som eksisterer.

Hr. Hvidtfeldts øvrige Genopkog af Lægehonorar osv. føler jeg mig ikke forpligtet til at beskæftige mig med, men skal kun henvise til mit en Gang givne Svar i Nr. 37 af *Typ.-Tid.*, som tilstrækkelig belyser hans Fejltagelser, og hans Konklusion af, at mine Beregninger er skrupgale, er kun betegnende for, hvor langt ned en Mand kan bringes, der taler om **Noget, han ingen Kendskab har til.** Derimod vil jeg yde min Anerkendelse af, at Dansk typ. Forenings Sygekasse **nu** optræder paa **samme Maade** som Hjælpekasserne overfor sine svagelige Medlemmer, og kun retlede — som paa saa mange andre Omraader — Hr. Hvidtfeldt derhen, at **Anerkendelsen ikke vil forandre dette Forhold** (Lovenes § 6), saaledes som han paastaar.

Hvilken mærkelig Argumentation, Hr. Hvidtfeldt benytter i en Diskussion, fremgaar tydeligt af de Par Linjer om »Begravelseskassen«, der omhandler Den typografiske Forenings Forhold til udenlandske Rejsende; men den forringer — desværre for Hr. Hvidtfeldt — ikke Værdien af den Kræmmernatur, som han mener danske Kolleger i Forholdet til hinanden skal være besjælede af.

Alt det Personlige skænker jeg Hr. Hvidtfeldt. Han vil ikke — trods sin Ævne til at stille Alt paa Hovedet og agere Godtkøbs-Humorist — være i Stand til at reducere mit personlige Arbejde for Sagen eller lægge egoistiske Bevæggrunde ind deri; thi jeg har handlet i den sikreste Overbevisning om, at en Sammenslutning vil tjene danske Fagfællers dybeste Interesser og kun rettet mig efter det Paalæg til at arbejde **for** Sagen, som *Medlemmerne af Dansk typ. Forening* paa de store Møder har givet mig saavelsom Hr. Hvidtfeldt. Forekommer det Hr. Hvidtfeldt, at det har været en »Farce«, saa skyldes det kun den humoristiske Rolle, han selv har spillet, og har jeg lidt af »Centralisationsfeber«, saa har jeg i alt Fald ingen Understøttelse nydt under den, saaledes som Hr. Hvidtfeldt opnaaede, da han led af Gageforhøjelsesdito. Mine »Mørkets Gærninger« har været fremlagte i fuld Belysning i *Typ.-Tid.s* to sidste Aargange — medens Hvidtfeldt har siddet og »spundet« i Kolding — og mine »Ryganfald« er hilst med Glæde, sanktionerede og billigede af mine Medbestyrere, hvad noksom deres tilsluttende Holdning paa Møderne har bevist. Naar Hr. Hvidtfeldt derfor paastaar, at jeg har sat mig ud over »det Hele«, saa er det atter en flot Betegnelse af sin egen Person, thi det er kun den hidtil negative Modstand mod Sammenslutningen, han fra den første Dag, Tanken kom frem, har været besjælet af, som jeg har sat mig ud over — og dertil følte jeg mig forpligtet efter de Beslutninger, som *netop Medlemmerne af Dansk typ. Forening havde taget.*

Jeg skal ikke beklage mig over det Uvenskab med enkelte Kolleger, Sammenslutnings-Arbejdet har skaffet mig, og heller ikke over de af den Aarsag modtagne Prædikater for Umodenhed, egoistisk Vilje, Ævne til at putte Medlemmerne Blaar i Øjnene, Formandsgalskab osv., thi jeg véd, at alt Nyt fanger Modstand og Forholdet altid vil være, at

Den Arv, vi Danske fra Fædrene fik
med Studespandet at fare,
den holder ganske mærkværdig Stik
i Alt, hvad vi tager vare.
Som paa Christoffer af Bayerns Tid
man gjorde i Danas Lande,
saa gør man endnu med samme Flid
og — akkurat li'esaadanne!

GUSTAV CLAUSEN.

Nær og fjærn.

Sammenslutningsforslaget er nu gaaet ud til Medlemmernes Afgørelse og inden 17. Oktober vil man saaledes have faaet konstateret, hvorvidt de mange, mange kønne Ord om Enhed og Samdrægtighed paa *alle* Omraader, som kollegiale Sammenkomster — ligefra Frokosten paa Sommerlyst i 1888 — har budt paa, er mere end det Mundvejr, som en løftet Stemning frembringer. Den Lejlighed, Medlemmerne her faar til at sige deres Mening, maa **Enhver** benytte; thi lige saa meget, vi haaber at kunne konstatere Forslagets Vedtagelse, lige saa lidt ønsker vi, at Afgørelsen skal træffes uden den Tilslutning, som Sagens Vigtighed kræver. **Alle** maa være klare over, at det er en betydningsfuld Afgørelse og **Enhver** føle det som et Ansvar, hvis han ikke deltager i

den. Ligeledes gør vi gentagende opmærksom paa, at *de, der stemmer* **for** *Sammenslutningen i sin Helhed, skal ogsaa stemme* **for** *Arbejdsløshedskassens Centralisation.*

— Da Hjælpekassernes Kasserer trods Styrelsens Beslutning har udsendt Stemmesedlerne forinden Afstemningen i Den typ. Forening er tilendebragt, og dette muligvis kan bidrage til Forvirring ved Afgørelsen, gør vi opmærksom paa, at ethvert Medlem af Den typografiske Forening *og Hjælpekasserne* **skal udfylde begge Stemmesedlerne og ikke**, som antaget fra forskellig Side, **kan lade sig nøje med at stemme paa den ene.**

Enkekassens Underholdning og Bal finder som tidligere meddelt Sted paa Søndag Kl. 7 paa Søfryd. Vi anbefaler den paa det bedste.

Vagt i Gevær! Under denne Overskrift henstiller *Nord. Boghdlrtid.* til Bogtrykkerne at søge en Forstaaelse med Boghandlerne forinden de helt eller delvis gaar ind paa Sætternes Forlangende om Tarifrevision, thi — skriver Bladet — det er jo nemlig saaledes, at *Forlæggerne er Arbejdsgiverne* og derfor ikke uden videre kan slaa sig til Taals med, hvad Trykkeriejerne bestemmer paa deres Vegne!

Det vil være interessant at høre, hvad Bogtrykkerne siger til dette Medarbejderskab.

Erkendtlighedsbevis. Vor Kollega, Hr. MARIUS HANSEN, som forlod Roskilde i Fredags for at tage fremtidigt Ophold i Aarhus, modtog forinden sin Afrejse af Medlemmerne i de samvirkende Fag- og Arbejderforeninger, for hvilke han har været en særlig aktiv og nidkær Partifælle, en Erindringsgave bestaaende af et Skrivebord med tilhørende Stol.

Dødsfald. MARINUS JENSEN, født 17. Septbr. 1873, død 2. Oktbr. 1897. Blev udlært St. Hans Aften 1893 hos Schultz. Netop den Dag, han blev Svend, fik han det første Anfald af Blodspytning. Ingen i hans Familie har lidt af Lungetuberkulosen. Smitten er da aabenbart paaført. Under sin lange Sygdom — de sidste 1½ Aar tilbragte han saa godt som udelukkende i Sengen — led han ikke blot legemligt, men ogsaa aandeligt, da kun yderst faa Bekendte ved Besøg hos ham lyste op i hans Ensomhed. Økonomisk havde han det bedre, da han baade fra Sygekassen og Arbedsstedet fik den fornødne Hjælp. — Hans Begravelse finder Sted i Dag Kl. 12½ fra det store Kapel paa Assistents Kirkegaard.

Valgresultat.

Repræsentantskabet.

Optællingen af Stemmesedlerne har givet følgende Resultat: Ialt var afgivet 212 St., hvoraf 15 var ugyldige.

Repræsentanter: Hans Jessen (Thiele) 166 St., Johan Møller (Nielsen & Lyd.) 165, P. Chr. Andersen (Berl. Tid.) 162, Chr. Nielsen (Expresstrykkeriet) 151, Emil Møller (Natt.) 150, F. F. Nielsen (Dannebr.) 147, Carl Langsted (Vort Land) 140, Anton Nielsen (Bording) 139, Chr. Nielsen (Rom) 137, Will. Sørensen (Adresseav.) 136, H. Møller (Trier) 135, Aug. Petersen (Schultz) 135, M. Sørensen (Rasm. & Olsen) 132, J. C. Christiansen (Centraltr.) 131, Laur. Jensen (Mayland) 131, Chr. Knudsen (I. Cohen) 131, Winkelmann (Pol.) 130, J. H. Nielsen (Tidens Krav) 129, Rob. Andersen (Soc.-Dem.) 127, N. Berg (Aamodt) 125, Charles Winter (O. C. Olsen) 125, Anton Andersen (Aller) 123, Alb. Hansen (Qvist) 121, Niels Hansen (Missionstr.) 120, Fr. Lund (Jørgensen & Co.) 117.

Suppleanter: Th. Bertelsen (Tiden) 115, A. S. Møller (Tiden) 114, E. Petersen (Kihl) 112, Christoph Hansen (Græbe) 110, Ferd. Meyer (Jørgensen & Co.) 110, H. C. Jørgensen (Axel Holm) 109, Marius Nielsen (Jordan) 109, A. P. Andersen (Kbhvn.) 104, O. Hammann (Aftenbl.) 104, Chr. P. Jensen (Trier) 101.

Derefter havde de øvrige Kandidater fra 64—99 St.

CARL CHRISTENSEN. V. JØRGENSEN. JOH. LARSEN. JOH. MØLLER. ANTON NIELSEN. M. NICOLAYSEN. A. SCHRØDER.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 4. Oktober. Fravær. med anm. Forf.: THUESEN og WARBERG.

1. Formanden meddelte, at han endnu ikke havde modtaget Stemmesedlerne med Centralisationsforslagene fra København og at Stemmesedlerne om Repræsentantmødet laa færdige med Indkaldelsesdag til 16. Oktbr. som tidligere fastsat. Trods det, at Formandens Artikel ikke var kommen med i sidste Nr. vedtoges det at anmode om Fremskynding af Forslagenes Trykning og Bibeholdelse af Tilbagekaldelsesdagens Fastsættelse til 16. Oktober. — En Forespørgsel ang. Optagelse af et Medlem var besvaret. — Lokalformanden i Rønne oplyser, at A. P. Marker opholdt sig der som arbejdsløs.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt samt Fortegnelse over udestaaende Laan. Det vedtoges ikke at offenliggøre disse sidste før Juli Kvartals Regnskab var indkommen.

3. Et gift Medlem af Odense Lokalafdeling bevilgedes 50 Kr. til Laan til Flytning.

4. Et Par Fællesstyrelsessager forelaa. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. FR. LUND. I Morgen: Hr WILL. SØRENSEN.

Ny Medlemmer: Sætter Axel Marius Chr. Philip Hansen (O. C. Olsen), udl. 1/10 96 i Kristel. Bogf.s Trykkeri (tidl. Medlem). I Kvindeafdelingen: Dänhardts Hustru. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1111 (Dsk t. F.), Carl J. Chr. V. Schnoor, 487 (Dsk. t. F.), Jens Jensen, 248 (Dsk. t. F.), Chr. Rydahl og 519 (Dsk. t. F.), H. M. Skou, alle i Agrardagbl., fra Nakskov. 1734, Hermann Schou (arbl.) fra Rejse. 1449, J. A. V. Olsen (arbl.) fra Næstved. 1122 (Dsk. t. F.), C. H. F. Møller (S. L. Møller) fra Roskilde. 1163 (Dsk. t. F.), Georg Antonius Frederiksen (Bagge) fra Nakskov.

Bortrejste: 1151, Paul Larsen (arbl.) til Plads i Aarhus og 1953, Sofus Utke (arbl.) til Plads i Esbjerg.

Død: 985, Sætter Marinus Jensen (Schultz), 24 Aar.

Udelukket: Lærling Richard Mogensen (Eksprestrykkeriet).

Kontoret, Admiralgade 19, **aabent i Dag, Fredag Middag, fra 1½—3.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

I Dag er til samtlige Lokalformænd udsendt Stemmesedler angaaende Centralisationsforslagene, event. Arbejdsløshedskassens Centralisation samt Afholdelse af Repræsentantmøde i Dansk typ. Forening. Stemmesedlerne maa være Undertegnede i Hænde senest 16. Oktober.

Kolding, den 5. Oktober 1897. P. HVIDTFELDT.

Ny Medlemmer: Vejle, Hans Henrik Hansen, udl. 1/10 97 paa Vejle Amts Dagblad efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Odense, Sætter Hans Laur. Petersen, udl. 1/10 97 efter 5 Aars Lære i A. Tiedjes Bogtr. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nakskov, 1019, G. A. Lohmann (fra Odense) og 1128, W. Luckow (fra Horsens). Rønne, 788, Peter Chr. Andreas Holm (fra Assens), Bornh. Tidende. Nakskov, 1150, L. Jensen fra Nykøb. F., 1147, J. Kleiner fra Rejse og 843, Jens E. Skaarup fra Kbhvn. Odense, 1056, Paul Chr. Christensen fra Roskilde.

Bortrejste: Rønne, 1115, Hans Peter Nielsen og 668, Niels Nielsen, begge til Pl. i Kolding. Assens, 788, P. C. A. Holm til Pl. i Rønne. Vejle, 580, Erik Jens Hansen Larsen Madsen (arbl.) til Kolding. Nykøbing M., 991, Niels P. Nielsen paa Rejse. Nakskov, 490, Vilh. Wartenberg, 248, Chr. Rydahl, 487, Bilde Jensen, 1111, C. Schnoor og 1163, G. A. Frederiksen, alle til Pl. i Kbhvn.

Udmældte: Skanderborg, Redaktør Oluf H. Jørgensen. Fredericia, 392, Joh. J. Jørgensen.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes paa *Søndag den 10. Oktober*, Form. Kl. **11** i *Danas Have*, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Forslag fra Styrelsen ang. en Tilføjelse til Lovenes § 4, fjerde og femte Stykke. 3. Stiftelsesfesten. 4. Eventuelt.

Talrig Tilslutning forventes. STYRELSEN.

Styrelsen bedes møde *Kl. 10 pr.* FORMANDEN.

Udmældt: 97, C. C. Sand, Faktor (L. A. Jørgensen).

Udslettet for Restance: 96, Vilh. Rossing (Christensens Tr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9¼: Delegeretmøde ang. Arbejdsløshedsfesten den 21. Novbr. — Kl. 10: Generalprøve paa Enkekassekoncerten. — Kl. 11: *Generalforsamling.* Beretning, Valg af Formand og Revisorer.

STYRELSEN.

Enkekassen. *Nyt Medlem:* V. E. Th. Andersen (Aller). *Udsl. f. Restance:* P. V. Hansen (Bording).

Billetter til Festen paa Søndag faas foruden hos Inkassatorerne tillige hos Hr. V. Bergenholz og hos A. W. Larsen.

T. C. C. Søndag Tur til Søllerød. Start Trianglen Kl. 10. Køref. F. Nielsen og Nielsson.

En yngre, flink Typograf

kan i Løbet af 14 Dage faa Plads ved Henvendelse til G. LOHMANN, *Vestlollands Avis*, Nakskov.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 41
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 15. Oktober 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Arbejdsmarkedet.

Den 1. Oktober d. A. havde Den typografiske Forening 16 Arbejdsløse. Samme Dag i Aarene 1892, 93 o. s. v. til 1896 var Antallet henholdsvis 74, 32, 47, 52 og 41. I Aar er vi saaledes lige ved at have Alt udsolgt; Militæret hjempermitterede vel for nogle Dage siden en Snes ledige Hænder, men omtrent samtidig vil Rigsdagstrykkeriet være nødt til at indkalde sit gamle Mandskab. Arbejdsmarkedet — til hvilket der er sket en meget stærk Tilførsel af Arbejdskraft fra Provinserne — stiller sig særdeles gunstigt.

Den nuværende Situation danner en fuldstændig Modsætning til tidligere Aars Sløjhed. Den er Fortsættelsen af en — kun ved en kort Sommerhvile afbrudt — Travlhedstilstand, som Faget har befundet sig i siden Nytaar og som kulminerede i April og Maj, hvor der ikke var en Mand ledig. Alt varsler om gyldne Tider igen, naar vi atter har Januar og Aarets gode Tid begynder.

Ellers plejer Eftersommeren at fylde Faget med Arbejdsløshed. I indeværende Decennium er det Aarenes sidste Halvdel, som fremviser den største Arbejdsløshed. Denne naar sit Højdepunkt i September og henimod Jul. Vi skal helt tilbage til 80'erne for at iagttage, hvorledes »Juleliteraturen« tager »alle Hænder« i Brug.

Den traditionelle Fagvisdom er til de seneste Dage gaaet ud paa, at Perioden fra Feriens Slutning til Jul er Bogtrykkernes bedste Tid. Den Forandring, som er foregaaet med Arbejdsmarkedet, er mærkelig nok kun bleven aabenbar for Arbejderne, hvem Statistiken har sagt Sandheden. Bogtrykkerne og især Boghandlerne — som i deres naive Stormagtsdrømme endnu den Dag i Dag tror, at de brødføder største Delen af Mestre og Svende indenfor Bogtrykkervirksomheden — lever i den Forestilling, at naar først Julen er naaet, saa er ogsaa Flæsket spist. Dette er en Vildfarelse. Det omvendte er Tilfældet, og det faktiske Forhold faar sin særlige Betydning derved, at det for d'Hrr. Boghandlere aabenbarer en meget ubehagelig Virkelighed, nemlig denne: *Boghandelen er ikke Hovedkunden paa Bogtrykmarkedet*, over hvilket den for længe siden har mistet sin dominerende Indflydelse.

Hvem er det da, som Bogtrykkerne producerer sine Varer til? Dette Spørgsmaal kan bedst besvares saaledes:

Tidligere forbrugtes alt Bogtrykarbejde næsten udelukkende af velhavende Folk. Naar undtages Skolebogslekture fandt ingen Literatur, end ikke Avislæsestof, i nævneværdig Grad Vej til Smaakaarsfolk. Nu skal hver Arbejder have mindst et Dagblad, et Søndagsblad og Abonnement paa et Hæfteskrift. Hver Sypige, Fabrikarbejderske og Læredreng køber Skillingsbladet med hjem. Hos Barberen, paa Værtshuset, i Konsultationsstuen og andre offenlige Steder vrimler det med Aviser og Brochurer. En Produktion af billige illustrerede Blade er vokset op som Paddehatte. Romanark udgives i Hundredtusindvis. Alle mulige Foreninger, Aktieselskaber og Foretagender fra Gud véd hvad udsender Tidsskrifter, Aarsberetninger, Regnskaber og deslige. Handelen benytter en uhyre Bunke Reklametryksager i Konkurrencens Tjeneste. Det Offenlige tager sin mægtige Part af Produktionen. Ikke blot i København, men ogsaa ude i Provinserne hører Bogtrykvirksomheden til de Industrier, der vinder stærkest Terræn i Publikum. Ude i Provinserne — ak, om Bogtrykkerne der skulde leve af Boghandelens Bestillinger!

Den egenlige Literatur holder vel nok periodisk en 6—7 københavnske Trykkerier gaaende. Men Hovedstaden har 120 Bogtrykkere!

De Lag af Befolkningen, hvori Literatur og andre Bogtrykprodukter skaffer sig et nyt Opland, er Arbejdere og andre Smaakaarsfolk. Dette begynder ogsaa Boghandlerne at forstaa. Man lægge blot Mærke til, hvad der i disse Dage passerer med Det nordiske Forlags »Frem« eller med Gyldendals »Hver 8. Dag«. Hvem vilde have tænkt sig Muligheden af, at dette store, gamle Firma saaledes kunde bryde med alle den strænge Boghandlerforenings Principer! Hvad der her foregaar er ikke enestaaende, men kun de mest udprægede Tegn paa, fra hvad Kant Vinden blæser, og hvor man søger sig Marked for det færdige Bogprodukt.

Den Tanke ligger snublende nær, at det vilde være klogt af Arbejderne selv at drage Fordel af den stigende Forbrugsævne overfor Bogtrykkets færdige Produkt. Nu er Konjunkturerne gode. Før det er for sent bør der begyndes. Den glubende Avance, Boghandel afkaster, og den Levedygtighed, som ethvert nok saa ubetydeligt Bogtrykkeri i vore Dage besidder, maa friste stærkt til at starte en Virksomhed, som vel vil kræve betydelig Kapital og Forretningsdygtighed, naar den skal faa en vis Indflydelse paa Markedet, men som langt fra vil behøve at mangle Støtte til at gøre sig gældende. Det synes, efter hvad der bringes for Dagen fra Bogtrykkernes og Boghandlernes Lejr, som om Arbejderne ikke behøver at genere sig. Organisationen er færdig; man kan begynde paa Associationen.

V. Bergenholz.

Tarifens Revision.

af John.

Endelig kom vi da over den 1. Oktober 97! — I 5 lange Aar har vi været bundne til den Vedtagelse, at Intet kunde forandres ved Tarifen; den har været Haandjærn, Lænke og Mundkurv, naar man vilde røre sig; søgte man at gøre en Forandring ved Arbejdet, der muligvis kom til at koste Principalen et Par Øre — straks er Bogen med det blaa Omslag og 50 Paragrafer holdt En for Øjnene: »Tarifen bestemmer osv.«, og man maatte stiltiende bøje sin Nakke, kysse Riset og arbejde videre efter Tarifen.

Tarifen har været Pulsaaren i Ens hele Virksomhed og Levemaade; Tarifen indeholder saadanne Bestemmelser, der gør En til et levende Arbejdsredskab i Principalens Tjeneste; er han en hensynsløs Herre — og dem har vi flere af — kan han efter Tarifen tyrannisere En med alle Slags Chikanerier, der forringer Fortjenesten betydelig.

Tarifen giver Principalen Haand- og Halsret over sine Arbejdere; han kan bestemme Arbejdstid, Spisetid, om man maa tale, ryge, modtage Besøg og meget mere — ja han kan jo bestemme, om han ved given Lejlighed ønsker En gjort brødløs — med eller uden Opsigelse.

Det er givet, der skal være Orden i Arbejdsmaaden, det gavner alle Parter — men, naar man kun mærker Pligter og Pligter og kun enkeltvis Rettigheder, saa bliver Arbejdet en Forbandelse, skønt det burde være en Velsignelse!

Nu er Tiden kommen, da man bør sige sin Mening. Enhver, der har noget paa Hjærtet angaaende Tarifen, maa komme frem med det nu. Jeg bebrejder Styrelsen for Den typ. Forening, at den ikke *før* 1. Ok-

tober lod sammenkalde til Møde og lod Tarifen diskutere, thi det var Medlemmerne, der gennem den skriftlige Afstemning vedtog Tarifen, og det er jo ogsaa Medlemmerne, der skal bestemme, om den skal siges op eller ej. Skulde Principalerne være saa »naadige« at gaa med til en Tarifrevision, maa *vi* da først give *vore* Mænd Besked paa, hvori Revisionen skal bestaa.

Min personlige Overbevisning er nu denne, at Tarifen over det Hele er saa slet og daarlig, at den uden nogen Pardon burde være sagt op den 1. Oktober, thi da den gælder til April 98, var et halvt Aar tilstrækkeligt til at revidere den i. At vi skal være tvungne til at arbejde under den nuværende Tarif efter April, det kan og bør der slet ikke være Tale om. Vil Principalerne ikke bøje sig og gaa ind paa vore nødvendige Fordringer og Forbedringer, men ønsker Kamp — nuvel saa er vor Organisation saa stærk og staar saa solidarisk med alle andre Arbejdere, at Bogtrykkerne skal og maa bide i Græsset. Typograferne har det rette Syn, naar de i Forhold til Standens Størrelse staar blandt de Arbejdere, der ofrer *mest* til andre Arbejdere, der enten gennem Strejker eller Lock-out maa kæmpe for bedre økonomiske Kaar, og skulde vi selv komme i Krig med Kapitalmagten, saa vil vi faa det Ydede tilbage med Renter af vore arbejdende Brødre i andre Fag. Derfor mener jeg, der er ingen Grund til at vente med Tarifens Opsigelse; de 5 Aar, vi har trællet under dens Aag, bør have Ende til til April!

Maa jeg lægge Beslag paa *Typ.-Tid.*s Spalter og i korte Træk gøre Rede for min Anskuelse angaaende Tarifens Paragrafer.

§ 1 fastsætter *Minimum af fast Løn for Sættere og Trykkere til 18 Kr. ugenlig.*

Det kan være, at man i 1892, da Tarifen blev vedtaget, fandt 18 Kr. om Ugen tilstrækkeligt at leve af, men nu, 5 Aar efter, er 18 Kr. *Sulteløn!* Tiderne har forandret sig meget, thi der er ikke den Ting, der skal bruges til Livets Ophold, uden det er steget i Pris. Tag blot Huslejen til Eksempel, den er steget med 1/4 i Løbet af 5 Aar. Man kan uden Overdrivelse sige, at naar 18 Kr. var Minimum i 92, bør mindst *21 Kr.* være det i 98.

§ 2. *Udbetaling af Arbejdsløn sker . . . efter den sædvanlige Arbejdstids Ophør.*

Nogle Steder faar Arbejderne Lønnen Fredag Middag, andre Steder bliver den udbetalt inden Fyraften, men de fleste Steder maa Arbejderne vente, som Tarifen foreskriver, til »efter Arbeidstidens Ophør«, og mange Gange sker det, at Ordet »umiddelbart« glemmes, saa 1/2 eller 3/4 Time er gaaet, før Lønnen falder, og naar Arbejderne derefter skal klare deres Kontingent og anden Gæld til de respektive Inkassatorer, løber let en Times Tid. De fleste gifte Typografer med Familie kender vist ogsaa godt, at netop Fredagen er sløj paa Kost i Madskabet, at Mutter mange Gange først kan købe ind til Aftensmaden, naar Fatter kommer hjem med Lønnen, og derfor var der Anledning til, at man netop om Fredagen skulde hjem saa hurtigt som muligt. Derfor mener jeg, at § 2 skal paabyde, at Lønnen skal udbetales *senest 1/2 Time før Arbejdstidens Ophør.*

§ 3. *Arbejdstiden er 9 1/2 Time daglig indenfor Tidsrummet fra 7 Morgen til 9 Aften . . . Gennemgaaende Arbejdstid er ligeledes 9 1/2 Time.*

Der er noget Ejendommeligt i dette, at der ikke indenfor samtlige Bogsætterier er ens Arbejdstid. Da der ikke arbejdes med lige stort Mandskab hele Aaret, bliver der saa her, saa der, opsagt Sættere, naar der er Arbejdsmangel, og de Arbejdsløse maa da søge Beskæftigelse andre Steder, og som oftest er det Hele kun en bytten Pladser. Saa sker det, at man nogle Steder arbejder fra Kl. 7—7, andre Steder fra 7—8, atter andre fra 8—8, saa fra 7 1/2—6, et Sted har man 2 Timer Middag, andre Steder 1 eller 1 1/2 Time, og hvor den gennemgaaende Arbejdstid findes, er der jo saa godt som ingen Middag, thi den 1/2 Time, der er levnet Arbejderne til *Hvile- og Middagstid,* forslaar jo kun til at gnave paa nogle fra om Morgenen medbragte tørre Stykker Smørrebrød. At sidstnævnte Arbejdstid er skadelig for Sundheden, behøves ikke megen Videnskab til at regne ud, thi er der noget Fag, hvor *hyppig* frisk Luft skal gøre Lungerne godt, er det vort. Det lader til, at flere og flere Bogtrykkere kommer ind paa den gennemgaaende Arbejdstid, saa det varer vel ikke længe, før vi i den Retning har en ensartet Arbejdstid; — at den er skadelig for Typograferne, kommer naturligvis ikke Principalerne ved, thi der er jo Arbejdere nok! Men hvad der kommer os ved, er, om vi vil vedblive at arbejde i 9 1/2 Time. Det eventuelle Tarifrevisionsudvalg maa lægge al Kraft ind paa, at Arbejdstiden forkortes! Aar for Aar har Typograferne den 1. Maj været med til at forlange en Arbejdstid paa 8 Timer, og næste Aars 1. Maj — en Maaned efter den nugældende Tarifs Ophør — demonstrerer vi atter for 8 Timer. Hvad om vi en Maaned før Demonstrationen kunde meddele Verden, at vi havde naaet Maalet! Dette bør vi absolut holde fast paa, hvis der skal være Alvor og Mening i vort Samarbejde med andre Fag paa dette Omraade.

§ 5 er vistnok af en saadan Natur, at det nu maa betragtes som en Skam for saavel Sættere som Principaler, at den staar i Tarifen.

Vistnok ingen Steder bliver *Mulktsystemet* anvendt, thi Principalerne har lært at respektere Arbejderne, der næsten Alle har den rigtige Opfattelse, at naar vi vil have Rettigheder, maa vi ogsaa have Pligter, og naar vi vil leve, maa vi ogsaa arbejde. § 5, sidste Stykke, er tildels forsvundet af sig selv, og nu er der kun tilbage helt at slette Mulktsystemet ud af Tarifen.

(Fortsættes.)

Før Afstemningen.

Jeg tror, at det Landet over er gaaet mange Kolleger, som det gik Aalborg-Kollegerne i Dag, da de mødte til Generalforsamling for at drøfte Centralisationen: man var ikke klar over Spørgsmaalet.

Straks da Centralisationstanken blev fremsat paa Ringstedmødet, tog Lokalforeningen Stilling til Spørgsmaalet, og sendte 2 Repræsentanter til Aarhusmødet med Paalæg om at støtte Tanken, naar Sammenslutning kunde komme i Stand med de fleste Foreninger. Og trods det, at Ny typografisk Forening og Trykkerforeningen er faldet fra, stod Lokalforeningen fast paa Centralisationen. Men Forudsætningen var dog stadig den, at skete yderligere Frafald, var Tanken skrinlagt.

Saa kom Stemmesedlerne med Motivering, men disse skulde virkelig ikke bidrage til at klare Begreberne. I Forslaget staar, at Sammenslutningen sker paa Basis af Den typogr. Forening, Hjælpekasserne, Dansk typogr. Forening og Aarhus Understøttelsesforening; men paa selve Stemmesedlen er sidstnævnte Forening udeladt. Da det er det sidste, man sætter sit Navn under, har man Grund til at antage, at det ogsaa er dette, der bliver det gældende, og at Sammenslutningen altsaa kunde komme i Stand, selv om Aarhusforeningen falder fra. Men en saadan Sammenslutning vil Aalborg Lokalforening ikke, thi Resultatet kunde let blive, at Dansk typogr. Forening flyttede til Kjøbenhavn og Den typogr. Forening til Aarhus, og dette var dog ikke Meningen med Centralisationen. Derfor vil i Morgen 50 Typografer i Aalborg stemme Nej!

Aalborg, den 10. Oktober 1897. K.

Hvis den ærede Indsender virkelig her staar som Tolk for den ellers fremskredne Aalborg Lokalafdelings 50 Medlemmer, da virker den til Sammenslutningen indtagne Stilling besynderlig, og man har vanskeligt ved at finde det logiske Ræsonnement, som paa Basis af, at Aarhus Understøttelsesforening muligvis ikke slutter sig til Sammenslutningen, faar til Resultat, at »Dansk typografisk Forening flytter til København og Den typografiske Forening til Aarhus«. Oprigtig talt, vi forstaar det ikke, og vi tror det gaar de Allerfleste paa samme Maade. Det, som er klart i Indsenderens Artikel og i Lokalafdelingens Resolution, er selve Stillingen til Afstemningen. Man ser ingen Fordel ved at 1400 Fagfæller slutter sig sammen, naar ikke Tallet bliver 1550. I denne Opfattelse ser man imidlertid ikke Sagen fra en økonomisk Side, men, saa vidt man skønne af »Flytningen«, i bange Forventninger om Noget, som antagelig nærmest kan udtrykkes saaledes, at naar Dansk typografisk Forening faar en Lokalafdeling i København paa 700 Medlemmer, saa er Chancerne større for, at den danner en Filial i Aarhus, end naar Den typografiske Forening fortsat bestaar som selvstændig Forening. Eller hvad? Hvis Hr. K.'s Indlæg skal danne Nøglen til Resolutionens Gaade — har han været særdeles uheldig.

Men, hvad det besynderlige Ræsonnement end har været, saa giver den paa dette byggede Handling, at stemme **Nej** til Sammenslutningen, ikke det Uklare noget efter; thi *hvis* Understøttelsesforeningen, som den, der har haft en væsenlig Indflydelse paa Forslagets Indhold, stemmer **for** Sammenslutningen, saa vil jo Aalborgafdelingen ved at stemme »Nej« **netop kunne hindre** Understøttelsesforeningen i at blive Part i den Sammenslutning, som Aalborgafdelingen ikke kan tænke sig realiseret uden at Understøttelsesforeningen er med! Hovedbestyrelsen maa som Følge deraf ved sin Stemmeoptælling betragte Aalborgafdelingens »Nej« som betingelsesvist, idet disse Nej'er, hvis Understøttelsesforeningen har vedtaget Forslaget, bliver Ja'er! Var det ikke fornuftigere, naar, som Indsenderen siger, man ikke er klar over Spørgsmaalet, at man rent undlod at stemme?

Saa gør man hverken Ondt eller Godt! RED.

Lærlinge-Skalaen.

MED Beklagelse har vistnok Mange med mig hørt og set i vort Fagblad, at Tarif-Kommissionen ikke agter at fremføre ovenstaaende som et af Hovedspørgsmaalene, maaske ikke Gang som et mindre vigtigt Spørgsmaal i den kommende Tarifrevision, endskønt det, som det synes, har betydelig Interesse for Faget i sin Helhed.

Var det mon ikke paa Tide, at den Hensynsløshed, som mange af d'Hrr. Principaler udviser mod Faget ved Masseantagelse af Lærlinge, fik en utvetydig Paamindelse om, at det aldeles ikke paa nogen Maade gavner Faget, hverken i den ene eller den anden Retning, at antage Lærlinge, saa de i Antal staar paa Højde med Svendene i de saakaldte »bedre« Trykkerier. Løfter fra Principalernes Side, angaaende en Dekadence i Lærlingeantagelsen — kan man ikke altid lide paa — og unge Mennesker, som kommer til Faget, faar ikke Øjnene op for, hvad de er traadte ind i, førend det i de fleste Tilfælde er for sent.

Enkelte Artikler i *Typ.-Tid.* i de sidste Aar, angaaende denne Sag, beviser, at der dog er en Del, som har Øjne og Øren for denne Sags Tilsynekomst, saa vist som det stadig er Samtaleæmnet mellem de typografiske Kolleger, naar de drøfter alvorligere Ting udenfor Fagets Ramme. Men tilbage til Kærnen — et Stykke som en bekendt og agtet Kollega har fremhævet i sin Artikel, *Typ-Tid.* Nr. 21 for 1897, nemlig dette — — — *derfor maa Indførelse af en Lærlingeskala være et af de Hovedspørgsmaal, hvormed den kommende Tarifkommission vil komme til at beskæftige sig.* — Gid dette ikke maa blive en Fejltagelse.

Endnu kun dette: Dansk typografisk Forening har Æren af at være gaaet foran i saa Henseende; vilde det da være for meget at gøre dette efter nu, selv om det koster en Del Arbejde, end at lade det blive skudt ud i Tiden — saa langt ud — at vor Forening maaske har naaet det dobbelte Antal Medlemmer, men ogsaa over det dobbelte Antal Arbejdsløse end der findes nu for Tiden. *L.*

Den ærede Indsender tager ganske sikkert Fejl, naar han tror, at Svendenes Ledelser ikke har i Sinde at forhandle med Principalerne ang. Lærlingespørgsmaalet. Dette vil naturligvis blive sat frem i Forbindelse med andre Spørgsmaal, og naar det ikke er blevet nævnt i Henvendelsen, er det formodenlig skét, fordi man først og fremmest har villet præcisere Svendenes Krav i *økonomisk* Henseende, da dette dog spiller den største Rolle for Bogtrykkeriernes hele Drift. Man har jo allerede i Fagskolen for Boghaandværk et Middel, hvorved man er i Stand til at højne den faglige Uddannelse, og en Forhandling med Principalerne om at fastsætte bestemte Regler for denne saa vel som for Udlæringen, vil næppe finde Modstand. Om selve Lærlingeskalaen skal vi ikke udtale os, men blot betone, at man i Tilfælde af Kamp bør opstille den som Fordring. RED.

Nær og fjærn.

Sammenslutningsforslaget. Vi henleder Opmærksomheden paa, at **Stemmesedlerne skal være afleverede senest i Morgen Aften for Dansk og Den typografiske Forenings Vedkommende**, medens Hjælpekassernes først skal afleveres næste Lørdag.

Ingen bør undlade at stemme!

Voldgiftsretten. I de udsendte Stemmesedler angaaende Valg til denne, er forglemt anført som Repræsentant for Den typ. Forening Hr. CHR. ØSTERGAARD. Medlemmerne bedes, inden de stemmer, tage dette i Betragtning.

Tarifrevisionen. Bogtrykkerforeningens ekstraordinære Generalforsamling, som skal behandle den forestaaende Tarifrevision, er indkaldt til den 25. Oktober i Haandværkerforeningens Lokale.

Bogtrykkerne og Boghandlerne. I Anledning af det i sidste Numer omtalte »Vagt i Gevær!«, som *Boghandler-Tidende* indeholdt, skriver *Dansk Bogtrykker-Tidende* bl. a., at »Indsenderen af nævnte Stykke er noget i Vilderede med Forholdet, naar han betegner sig og sine Kolleger som Arbejdsgivere og tror, at Bogtrykkerne gør fælles Sag med Arbejderne i Lønningsspørgsmaalet. Han glemmer Konkurrencen, der ikke virker mindre stærkt indenfor vor Kres end i alle andre Fag, og hvad han mener med, at vi skal søge en Forstaaelse med de »skikkelige« Boghandlere i Spørgsmaal af den Art, »forinden vi helt eller delvis gaar ind paa Sætternes Forlangende«, *er os en Gaade. Hvor er i lignende Forhold Sligt passeret og hvad er Meningen?*

Bladet finder forøvrigt, at der »dog nu er Anledning nok for Bogtrykkerne her i Staden til at tænke lidt alvorligt over Situationen«.

Paa Delegeretmødet ang. Juleuddelingsfesten Søndag den 21. November vedtoges det i Lørdags at fastholde Ordningen fra forrige Aar. Ved Festen, der holdes i Larsens Lokale, udføres Korsange under kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSENS Ledelse, Komedier af den FASMERSKE Trup, og desuden har den dygtige Oplæser Hr. Fuldmægtig ULSTRUP velvillig tilbudt at assistere ved Festen. — Det anbefaledes at indsamle ugentlige Smaabidrag paa alle Landets Trykkerier fra Midten af November til 18. December for at kunne hjælpe alle arbejdsløse og trængende Kolleger i Landets Typograf-Foreninger til en forholdsvis glad Jul.

En Oplysning. Vi har modtaget følgende: I Anledning af en i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. indrykket Notits tillader jeg mig at oplyse, **at** jeg **Tirsdag den 5. ds.** modtog Stemmesedler til *Typografernes Hjælpekasser* ang. Sammenslutningsforslaget, hvilke jeg øjeblikkelig udsendte til Medlemmerne ved Bud, **at** jeg **Onsdag den 6. ds.** modtog en Del Stemmesedler til *Den typografiske Forening*, **at** der ingen mundtlig eller skriftlig Besked medfulgte, og **at** jeg, der godt erindrede den fornuftige Aftale om, at Afstemningen i de to Foreninger ikke burde ske til samme Tid — selvfølgelig ikke kunde antage andet, end at der skulde stemmes først i den Forening, hvis Stemmesedler jeg fik tilsendt først og derfor straks udsendte uden at være indviet i det besynderlige Arrangement.

V. BERGENHOLZ.

»Det besynderlige Arrangement«, oplyser Trykkeriet, bestaar i, at det, *som Reglen er*, medgav Budet, Hr. Møller, Den typografiske Forenings Stemmesedler til direkte Omdeling; medens Hr. B. fik tilsendt Hjælpekassernes. Resultatet var da ogsaa, at de første var omdelt forinden Hjælpekassernes udsendtes. Det Hele kunde være undgaaet, hvis Kassereren, da han var kendt med »den fornuftige Aftale«, havde forhørt sig om denne var ændret. Stemmesedlens Afleveringsdato nødvendiggjorde jo ingen øjeblikkelig Udsendelse. RED.

Socialdemokratisk Ugeblad for Kolding og Omegn. I passende Størrelse paa firespaltet Format, sat med Antiqua og trykt i Konrad Jørgensens Bogtrykkeri ved H. P. Warberg har det nye Ugeblad faaet et Udstyr, som i Forbindelse med et aktuelt og interessevækkende Indhold virker højst tiltalende og sikkert vil blive en værdifuld Støtte i Bestræbelserne for at oplyse og orientere Arbejderbefolkningen om de Maal, som Socialdemokratiet har sat sig. Vor Kollega Hr. L. V. HANSEN er Redaktør.

Smede-Lock-outen. Den 2. Oktober afholdt »Typografisk Fagforening i Nykøbing p. F.« Generalforsamling, hvor Regnskabet for Understøttelsen til Smedene fremlagdes. Ved Lock-outens Begyndelse besluttedes det, at hvert Medlem skulde yde 3 pCt. af sin ugenlige Fortjeneste. Den samlede Sum, der indkom, udgjorde 107 Kr. 85 Øre. — Der er betalt Bidrag fra ialt 18 Medlemmer; deraf har 1 Medlem betalt i 9 Uger, 2 i hver 3 og 1 i 2 Uger. — Det højeste Bidrag for 1 Medlem var 9 Kr. 45 Øre (ca. 79 Øre pr. Uge), det laveste 5 Kr. 76 Øre (48 Øre pr. Uge). Gennemsnitsbidraget var ca. 59 Øre ugenlig pr. Medlem. *J.*

Enkekassens Underholdning i Søndags havde samlet fuldt Hus og baade Sangforeningen og de øvrige Assisterende hilstes med stærkt Bifald. Ballet savnede heller ikke Tilslutning, men Trængsel var der ikke.

Generalforsamlinger og Møder.

Esbjerg Lokalforening

afholdt Generalforsamling Lørdag den 9. Oktober, hvor bl. a. Centralisationsforslaget blev behandlet. Det vedtoges enstemmig at slutte sig til dette, og følgende Resolution vedtoges ligeledes énstemmig:

»Generalforsamlingen udtaler herved sin fulde Tilslutning til en Centralisation af Den typ. Forening og Hjælpekasserne samt Dansk typ. Forening og Aarhus Understøttelsesforening.

Generalforsamlingen kunde dog ønske adskillige Ændringer i det foreliggende Udkast til Love, men da der jo senere vil blive givet Medlemmerne Lejlighed til at fremkomme med Ændringsforslag, skal vi her nøjes med at give Forslaget vor fulde Tilslutning.

Det maa beklages, at Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse har stillet sig som Hindring for Forslagets Gennemførelse, og det er at haabe, at dens Anstrængelser i den Retning maa blive frugtesløse.

Hovedbestyrelsens Forlangende om kvalificeret Majoritet finder vi i høj Grad konservativt. Et Flertal bør være bestemmende og afgørende.«

— Umiddelbart efter afholdt *Typografernes Fagforening* sin halvaarlige Generalforsamling, hvor der blandt andet foretoges Valg af Bestyrelse. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, J. CHRISTENSEN (Formand) og CHH. ØRVAD (Sekretær), genvalgtes. Det oplystes, at Foreningen nu ejer Aktier til et Beløb af 140 Kr. i »Arbejdernes Forsamlingsbygning« i Esbjerg. C. Ø.

Aalborg Lokalforening

afholdt Søndag den 10. Oktober ordinær Generalforsamling, hvor der bl. a. førtes nogen Diskussion om Centralisationen, under hvilken det fremgik, at Stemmesedlerne var saa uklart affattede, at man ikke kunde finde Rede i det, hvorfor det af Generalforsamlingen henstilledes at stemme »Nej«. Generalforsamlingen vedtog endvidere at sende følgende Resolution til *Typ.-Tid.*:

»Da Aarhus Understøttelsesforening er medtaget i Forslaget, men udeladt paa Stemmesedlen, og da Lokalforeningens Afstemning er afhængig af, at ovennævnte Forening er medtaget, vedtog Lokalforeningen at stemme »Nej«.

Valgresultat.

Repræsentantskabet.

Den i forrige Numer offenliggjorte Liste over Valget annulleres herved, da 48 Stemmesedler ikke var afleverede til Udvalget. Resultatet bliver herefter saaledes:

Ialt var afgivet 260 St., hvoraf 15 var ugyldige.

Repræsentanter: Hans Jessen (Thiele) 214 St., P. Chr. Andersen (Berl. Tid.) 200, Johan Møller (Nielsen & Lyd.) 194, F. F. Nielsen (Dannebr.) 189, Chr. Nielsen (Exprestr.) 188, Emil Møller (Natt.) 183, Will. Sørensen (Adresseav.) 178, Chr. Nielsen (Rom) 177, Carl Langsted (Vort Land) 176, Anton Nielsen (Bording) 175, M. Sørensen (Rasm. & Olsen) 175, Aug. Petersen (Schultz) 173, Chr. Knudsen (I. Cohen) 168, Winkelmann (Pol.) 167, Laur. Jensen (Mayland) 167, J. H. Nielsen (Tidens Krav) 165, J. C. Christiansen (Centraltr.) 163, N. Berg (Aamodt) 160, H. Møller (Trier) 159, Fr. Lund (Jørgensen & Co.) 157, Charles Winter (O. C. Olsen) 156, Anton Andersen (Aller) 154, Rob. Andersen (Soc.-Dem.) 153, Niels Hansen (Missionstr.) 149, Th. Bertelsen (Tiden) 148.

Suppleanter: A. S. Møller (Tiden) 143, Christoph Hansen (Græbe) 142, Alb. Hansen (Qvist) 140, Marius Nielsen (Jordan) 140, Ferd. Meyer (Jørgensen & Co.) 138, Valdemar Nielsen (Bording) 134, H. C. Jørgensen (Axel Holm) 132, A. P. Andersen (Kbhvn.) 130, Chr. P. Jensen (Trier) 130, O. Hammann (Aftenbl.) 129.

Derefter havde de øvrige Kandidater fra 78—121 St.

CARL CHRISTENSEN. V. JØRGENSEN. JOH. LARSEN.
ANTON NIELSEN. M. NICOLAYSEN. A. SCHRØDER.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

I Følge modtaget Telegram fra Hovedbestyrelsen for Norsk Centralforening er Tilgangen til Kristiania foreløbig lukket paa Grund af en eventuel Konflikt. FÆLLESSTYRELSEN.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. P. HANSEN. I Morgen: Hr. ANTON NIELSEN.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet. FORM.

Læge **A. Angels Tandklinik** er flyttet til Købmagergade 5, 2. S. Konsultation Søgnedage 9—5, Helligdage 9—11.

Ny Medlemmer: Sætter Jacob Jacobsen, udl. 9/10 97 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Luffe Mogensen, udl. 1/11 91 i Slagelse, tidl. Medlem (arbl.). Sætter Hans Peter Petersen, udl. 26/5 87 hos Schjellerup, arbl. (tidl. Medlem). Sætter Chr. Jensen, udl. 1/4 82 i Viborg (tidl. Medl.), arb. hos Bagge. I Kvindeafdel.: Georg Køhns Hustru Emma Elise. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 412 (Dsk. t. F.), Jens Hansen (S. L. Møller) fra Næstved. 1168 (Dsk. t. F.), Sigvard O. Lundberg (Nationalt.) fra Helsingør. 416 (Dsk. t. F.), Jens Peter Brockmann (Bagge) fra Rejse. 628 (Den t. F.), Oskar V. Friberg (arbl.), sidst Militær. 2909 (Den t. F.), A. E. F. Jensen (arbl.), sidst Militær. 972 (Dsk. t. F.), Arnold Vecht (Rigsdagen) fra Helsingør. 1781 (Den t. F.), E. O. Samuelsen (arbl.) fra Rejse. 2846 (Den t. F.), H. C. R. V. Hansen (arbl.) fra Rejse. 1025 (Dsk. t. F.), Valdemar Nielsen (Militær) fra Kalundborg. 1939 (Den t. F.), Joh.s Chr. Winther (S. L. Møller), sidst Militær.

Bortrejste: 926 (Dsk. t. F.), Hans Ludv. Petersen (sidst Milit.) til Ringsted. 779 (Dsk. t. F.), Chr. Christensen-Worm (arbl.) til Holbæk. 814 (Dsk. t. F.), Carl Vald. Johansen (Kristel. Bogf.) til Pl. i Horsens. 1045 (Den t. F.), Chr. Alfr. Kryger (arbl.) til Pl. i Svendborg.

Udmældt: 1828, Emil S. V. Thystrup (Tidens Krav).

Udslettet for Restance: 1954, Jacob Johan Wissmann (udenf. Faget).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., er **lukket** paa Søndag.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Bidraget til Lock-out'en

mangler jeg fra en Del Lokalformænd endnu Oplysning om, hvorfor jeg endnu en Gang anmoder om at faa meddelt en Oversigt over det til Lock-out'en ydede Bidrag fra vore Medlemmer. P. HVIDTFELDT.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

4. Oktober: *Nykøbing F.* og *Fredericia.* 5. Oktober: *Hillerød.* 6. Oktober: *Helsingør.* 10. Oktober: *Nyborg.* 12. Oktober: *Aalborg.*

Kolding, den 12. Oktober 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Vejle, Karl Ehlert Marius Jensen Kampmann, udl. 1/9 97 i Vejle Amts Folkebl. efter 5 Aars Lære. Aarhus, Anton Martin Nielsen, udl. hos M. Gjertsen efter 5 Aars Lære. Helsingør, Ejler Herlufsen (tidl. Medlem). Køge, Sætter Carl Vilhelm Frederiksen, udl. 8/10 97 efter 5 Aars Lære i Køge Avis (arb. s. St.). Horsens, Johannes Nielsen, udl. 9/10 97 i Foghs Bogtr. efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Esbjerg, 160, Sofus Utke fra Kbhvn. i Pl. Nakskov, 1070, Carl Aug. Svendsen fra Hobro og 1105, Theodor Beck fra Varde. Aarhus, 976, P. Møller Jensen (i Pl.), 98, Hans Marius Hansen (i Pl.), 152, Emil Nielsen (i Pl.) og 1151 (Den t. F.), Paul Larsen (i Pl.). Helsingør, 982, Sofus E. Andersen fra Næstved (Nordsjælland). Kolding, 580, Erik Madsen, 668, Niels Nielsen og 1115, Hans Peter Nielsen (begge Lit. Anst.). Hillerød, 670, H. C. Hansen i Pl. Faaborg, 1050, Hans J. Georg N. Larsen fra Næstved.

Bortrejste: Roskilde, 1122, Chr. Møller til Pl. i Kbhvn. Nyborg, 873, Julius Carlsen til Pl. i Aalborg, 771, Carl Anton Rasmussen (Milit.) og Carl Erasmus Jacobsen (Milit.), begge til Rudkøbing i Plads. Esbjerg, 152, E. Nielsen (arbl.) til Odder og 649, Ch.s D. Christensen (arbl.) til Kbhvn. Vejle, 928, N. C. Sørensen (arbl.) til Assens. Randers, 1089, Emann Selmer til Pl. i Aalborg, 1070, Carl Aug. Svendsen til Pl. i Nakskov. Helsingør, 972, A. Vecht (til Pl. i Kbhvn.), 349, Emil Eskildsen (til Pl. i Kolding), 1085, Georg Donatzsky, 1168, S. Lundberg (til Pl. i Kbhvn.), 670, H. C. Hansen (til Pl. i Hillerød). Fredericia, 1152, Peder Nielsen Pedersen (Militær) til Pl. i Varde og 1001, Frederik Skov (Milit.) til Kolding (arbl.). Hillerød, 64, Malling Andresen (arbl.) til Kbhvn. Holbæk, 1096, N. Fr. Larsen til Pl. i Aalborg. Odense, 344 (Den t. F.), Carl Einar Christensen (paa Rejse) og 818, M. V. Jespersen til Kbhvn. (Militær).

Hovedkassens Regnskabsberetning for Septbr. Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	1779.48
Reservefonden	-	4219.60
Begravelseskassen		12988.09
Modt. fra Typogr.s Rejsek. som udl. til disse i Jan.-Juli	-	190.20
— - — Reservefonds — denne —	-	155.00
Typogr.s Rejsekasser og Reservefonds Administrationsb.	-	193.36
	Kr.	19525.73

Udgift.

Bidrag til Lokalafdelingerne		Kr.	165.00
Gage til Formanden, Juli Kvartal		-	100.00
— - Kassereren, —		-	75.00
Bladhold		-	4.15
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder, Juli Kvartal		-	5.00
Porto, Formanden		-	8.88
— Kassereren		-	0.75
Reservefonden		-	4219.60
Begravelseskassen	Kr. 12988.09		
1/5 Andel i *Typ.-Tid.*	Kr. 154.93		
Administration	- 52.00		
	- 206.93		
		-	12781.16
Kassebeholdning den 30. September		-	2166.19
		Kr.	19525.73

Kolding, d. 30. September 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Stiftelsesfesten afholdes paa Grund af Lokaleforhold først *Lørdag d. 30. Oktober.* Nærmere Meddelelse følger i næste Nr. Tegning modtages af Budet Hr. *Møller.* STYRELSEN.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Søndag d. 8 November. Forslag, der ønskes behandlet paa denne, maa indsendes til Formanden, Laur. Jensen, Mysundegade 15, 3, senest Lørdag d. 23. ds.

Tiltraadt: 162, Albert Jensen, sidst Militær.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 9½ læres »Regentsianeren« og nye Sange til Aarsfesten. Tilgang til Koret modtages før Øvelsen. — Liste til Fællesmaaltid paa Dirigentens Jubilæumsdag 1. Novbr. er fremlagt.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Tur til Stevns. Start Frederiksberg Runddel Kl. 9. Køref. Chr. Hansen og Dreyer.

Korrespondance.

Flere Indsendere. Næste Gang. RED.

Ca. 500 Pd. Corpus Antikva,

brugt, men god Skrift, sælges billigt. **Kihls Bogtrykkeri,** Købmagergade 42, København K.

En 23aarig Typograf,

som uden egen Skyld er ledig, godt anbefalet, søger Plads straks eller senere. Adresse: *Christensen,* Skibbrogade 262, Kalundborg.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 42
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 22. Oktober 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Norge og det skandinaviske Forbund.

Hr. Redaktør! Det er ikke nogen Fejltagelse af mig, naar jeg skrev, at Fællesstyrelsens Formand havde lovet, at udenlandske Strejker ikke mere skulde understøttes af Reservefonden, men ved Ekstrakontingent. Løftet blev givet i et tidligere Brev end det, jeg besvarede 9. December 1894. Ved at gaa med paa, at Administrationsudgifter til det internationale Forbund og 10 Øre pr. Uge til Ekstrakontingent skulde kunne tages af Reservefonden, troede man her, at mere Lighed i dette Forhold vilde blive Følgen. Men dette var jo kun et Forslag, der skulde forelægges til Afstemning blandt Danmarks Medlemmer — saaledes har jeg i alt Fald opfattet det — og Resultatet af Afstemningen er ikke bleven meddelt den norske Styrelse. Sagen er siden ved Bestyrelsesskifte bleven glemt. Derfor er der fremdeles blevet opkrævet Ekstrakontingent i Norge.

Angaaende Administrationsudgifterne skal jeg tillade mig at citere lidt af min Skrivelse af 9. December 1894, idet jeg tror, at mit Standpunkt deraf fremgaar tilstrækkeligt tydelig: »At Danskerne paaføre Reservefonden større Administrationsudgifter end vi, fastholder jeg fremdeles. Det ligger jo simpelthen i de danske Forhold. Hvis Dansk typ. Forening opkrævede og bestyrede Reservefonden og Rejsekassen, vilde Administrationsudgifterne naturligvis bestrides af dens Hovedkasse, som dette er Tilfældet i Norge. Men det Hele var ikke ment paa anden Maade fra min Side, end at Danskerne, naar deres Forhold ikke er anderledes ordnet, end at de maa paaføre Reservefonden disse Udgifter, ikke burde være saa flotte med at bevilge Penge af dette Fond til udenfor Loven liggende Formaal.«

At jeg stadig ser med Mistillid paa den svenske Ledelse, kan vel ikke forundre Nogen, al den Stund denne ikke en eneste Gang har gjort Forsøg paa at komme til en Forstaaelse med Nabolandene, men har modarbejdet Bestræbelser, der gik ud derpaa, i *Svensk Typograf-Tidning* og »formodenlig« ogsaa paa anden Maade. I denne Forbindelse vil jeg blot tillade mig at spørge: »Hvad blev der af den Komité, som valgtes paa det svenske Forbundsmøde i Göteborg?« Havde den svenske Ledelse haft lidt Sympati for Sagen, saa maatte den vel have kunnet faa Komiteen til at arbejde lidt hurtigere. Og man ser jo den Dag i Dag, at det svenske Blad ikke er villig til at indtage en anden Stilling. — Disse stadige Gentagelser af Tilbud om Samarbejde fra Skandinavisk Forbunds Side maa jo faa Svenskerne til at tro, at vi er i en saa elendig Stilling, at vi absolut trænger til deres Støtte, at de er uundværlige.

Lad Svenskerne nu først gøre os et alvorligt Tilbud, saa er Tiden kommen til Forhandling, og da vil Normændene som én Mand give Haanden til Forsoning.

Med kollegial Hilsen
F. P. Schulze.

Vi forstaar ikke Hr. Schulzes Argumentation. I sin første Artikel skrev han, at man i Norge var forarget over, at Danmark understøttede udenlandske Strejker af Reservefonden i Stedet for, som i Norge, at bestride disse Udgifter ved Ektrakontingent. Vi svarede dertil, at Danmarks Tilslutning til det internationale Forbund i sin Tid skete paa Grundlag af, at alle Strejkeudgifter indtil 10 Øre ugenlig pr. Medlem udrededes af Reservefonden, og at Hovedbestyrelsen i Norge havde sanktioneret dette. Dette imødegaar Hr. Schulze med, at hvis Fællesstyrelsens Formand vil se efter i sin Korrespondance, vil han i et *tidligere* Brev finde, at det omtalte Løfte blev givet. Hr. Schulze maa undskylde, at vi nærmest synes, at Logiken er bristet; ti naar man mener, at et Forhold er ordnet ved en af den anden Part sanktioneret Overenskomst, nytter det dog ikke at henvise til *forud* passerede Ting. Det er ikke *vor* Skyld, at man ved Bestyrelsesskifter i Norge *glemmer* tidligere Vedtagelser.

Rent forretningsmæssigt set er man ogsaa bedst tjent med denne Ordning. Det vilde nemlig saa ikke hænde, at adskillige Forbund *resterede* saa meget som Tilfældet er. Norge kan i den Henseende synge et Vers med — baade med Hensyn til det aarlige Administrationsbidrag og til udskrevne Strejkekontingenter.

Hr. Schulze kører stadig i Ring med sin Mistillid til den svenske Ledelse og med sine Paastande om, at vore Bestræbelser for at samle Skandinaviens Typografer til enig Forsvar og Angreb maa faa Svenskerne til at tro, at vi er i en saa elendig Stilling, at vi absolut trænger til deres Støtte. Vi indser ikke, hvad der berettiger Hr. Schulze til at stille slige Paastande op. Norges og Danmarks Forbund er nu over fem Aar gammelt. Beholdningerne i de Kasser, som dette omfatter, er i stadig Vækst, vi har baade i det ene og i det andet Land ikke alene klaret Forpligtelserne til Rejsekassen, men ogsaa forhøjet Rejsehjælpen baade til inden- og udenlandske Rejsende, og vi har gennemført væsenlige Forbedringer i Kollegernes økonomiske Forhold — alt uden Sverigs Hjælp. Den svenske Forbundsledelse véd saa godt som nogen, at det ikke er, fordi vi behøver Hjælp, at vi arbejder for en Forstaaelse, men at det ganske simpelt sker, fordi det er i **Alles** vel forstaaede Interesse at opnaa en saadan. Man ser i Sverig i organisatorisk Henseende anderledes paa Forholdene, end vi gør i Norge og Danmark, men hvorfor i al Verden skulde det forhindre os i at søge opnaaet gensidig Forstaaelse om de Spørgsmaal, som det er i fælles Interesse at løse. Organisationsformen maa altid rette sig efter de faktiske Forhold og efter det Trin i Udviklingen, Organisationen er naaet til. Ved fornuftig Hensyntagen til dette, er der stor Sandsynlighed for, at et praktisk Resultat kan naas, og vi finder det for vor gode Sags Skyld ganske unyttigt at spilde Tiden med at diskutere om den ene eller den anden Part skal stille Forslag, naar man paa Forhaand er klar over, at Typografernes Organisationer i Skandinavien kan have Nytte af fælles Optræden i bestemte Spørgsmaal.

Tarifens Revision.

af John.

(Sluttet.)

§ 10. *Prisen for Sats og Aflægning er for Fraktur 31 Øre, for Antikva 33 pr. 1000 Bogstaver . . .*

Mine Bemærkninger til § 10 kan falde sammen med Udtalelserne om § 1: Minimum af fast Løn 18 Kr.; thi det er en Selvfølge, at Satsprisen maa gaa op til *mindst 35 Øre* pr. 1000 Bogstaver. En anden ældgammel Bestemmelse maa vi komme bort fra. Hvorfor skal der

være Forskel paa Tusindbetalingen paa Fraktur og Antikva? Jeg har endnu ikke hørt en fornuftig Motivering af denne Forskel, og Aflægning, Sætning, Korrektur, Udskydning osv. af Fraktur tager da ogsaa lige saa lang Tid som om det var Antikva. Det er naturligvis ogsaa kun noget, Principalerne hænger ved og som *de* direkte har Fortjeneste af, ligesom i hine gamle Dage, da vi fik 2 Øre mindre for trykt Manuskript. Ja, i endog *daglig* udkommende Blade, f. Eks. det ny Venstre-Agrarblad, der sættes med Fraktur, mener Bogtrykkeren det tilstrækkeligt at byde Sætteren 31 Øre pr. Tusend! En Sætter burde oven i Købet have Godtgørelse, naar han skal gaa over fra Antikva-Systemet til Fraktur-do., da denne Forandring volder en Del Tidsspilde.

Aflægning maa absolut beregnes til 1/3 af den samlede Sats- og Aflægningspris, thi som oftest sker det, naar man lægger af paa Beregning, at man uden nogen Godtgørelse maa »rafle« enkelte Fag ud for at faa Plads til mere Skrift i Kassen, og hyppigt sker det, at man maa lægge af i flere Kasser.

I §§ 15, 16, 21 og fl. forekommer Ordet »*Overenskomst*«. Er der noget, som giver Anledning til Rivninger mellem Principal — eller rettere — mellem Faktoren og Sætterne, saa er det Bestemmelsen: »Overenskomst«. Aldrig faar Sætterne det betalt, som han forlanger; Overenskomstparagraferne taler netop om Arbejde, der kræver mest Tid, f. Eks. Tabelsats. »Overenskomst« maa stryges helt af Tarifen og fast Løn eller Timebetaling maa træde i Stedet.

Naar § 21 i Slutningen bestemmer, at »for Tabeller, i hvilke Streger ikke anvendes, men med flere end én Udslutning, betales en Godtgørelse af 50 Cpt.«, saa gør denne Paragraf i de allerfleste Tilfælde en himmelraabende Uret imod Sætterne. Det vilde mange Gange i en saadan Opstillingstabel være langt lettere at sætte en Streg end Udslutninger. En »Opstillingstabel« bør ligesom andre Tabeller betales med 100 pCt. Herre Gud, om der en Gang skulde komme en Svinestegstabel, saa har Sætteren vist god Brug for den.

Jeg tror ikke, Danmarks Riges Grundlov har gennemgaaet saa mange Fortolkninger, som Typografernes Tarif. De enkelte Ord bliver drejet, endevendt og fortolket — alt naturligvis til Fordel for »Huset«, dette altopslugende »Hus« — men med Tab for Arbejderne. Saaledes siger § 30 med rene, klare Ord, at »Betalingen for Titler o. s. v. fradrages ikke Sætteren. Dog tilfalder Betalingen for Hovedtitlen Huset, naar denne sættes af dette«. Vi har et »Hus« — ja vistnok flere »Huse« — her i Hovedstaden, som med Samtykke fra »højere Vedkommende« finder det i Overensstemmelse med Ordlyden i § 30, at *alle Titler* skal sættes af Huset — det er lige meget om Titlerne er Svinesteg eller ej, Sætteren har ikke Ret til at forlange det Arbejde! — —

Lidt Komik indeholder alligevel vor Tarif, idet § 32 siger, at Sats med usystematisk Materiale »*berettiger*« Sætteren til at »*forlange*« Arbejdet udført paa Timebetaling. Hvornaar faar en Bogsætter det, han forlanger? I 100 Tilfælde ikke to Gange! Hvorfor staar der ikke, at Arbejdet *skal* udføres paa Timebetaling?

§ 33 fastsætter Regler og Lønnen for *Ombrydning*. Som Motto over denne Paragraf burde staa: »*Den er for tyk!*« Betalingen for Ombrydning er, for at bruge et mildt Udtryk — *slet!* Man tænke sig — som jo daglig sker paa vore Bogtrykker-Fabriker — at 6—8 Mand staar i et Værk. Tidt og ofte er Værkerne spækkede med Masser af Noter; — saa faar man Ombrydning — flere Timer, ja ofte en halv Dag kan gaa hen med at bryde et saadant Ark om, idet Noterne jo skal passes meget omhyggeligt af, og hvad faar man saa for det Stykke Arbejde? **40 Øre!** Har man ved Siden heraf haft en Korrektur, Udskydning eller Revision, ja saa kan man være stolt af den Dags Fortjeneste! — Det naturligste var, at »Huset« selv foretog Ombrydningen, naar der var flere end 2 Sættere i et Værk. »Huset« er jo altid saa villigt til at bryde et Værk om, naar der forekommer et lille Billede hist og her, hvorfor da ikke gøre det i alle Værker? Ja, det er let nok at forstaa, hvorfor det ikke bliver gjort — men lad os haabe, at med Udgangen af denne Tarif skal vi ikke bryde et Ark om for — *40 Øre og derunder!*

Saa kommer vi til *Manuskriptet* (§ 35) og *Korrektur* (§ 36). For ikke længe siden beklagede Boghandlerne (Forlæggerne) sig over, at Korrekturen var for dyr, og nu hører vi jo igen fra dem i samme Anledning. Vor Styrelse burde ogsaa forhandle med d'Hrr. Forlæggere, thi det er jo dog dem, der afleverer Manuskriptet til Sætteriet. Og hvad er det saa for Manuskript? I de allerfleste Tilfælde noget ulæseligt Tøjeri, som ingen menneskelig Sjæl kan finde Rede i; og dog forlanger Forlæggerne, at Sætterne skal levere god Korrektur. Man kan være overbevist om, at Forlæggerne ikke gør sig den Ulejlighed at læse Forfatterens Manuskript igennem, før Sætterne faar det; men det skulde de gøre, saa fik de et andet Syn paa Sagen! — Det er en kendt Sag, at vore største Videnskabsmænd — særlig Lægerne— leverer saadanne Kragetær til Manuskript, at jeg tror, Forlæggeren vilde blive ganske konfus, hvis han skulde læse det rigtig igennem. Sætteren gør sig en Ære af at levere saa god Korrektur som mulig, og han finder det som en Skam at spørge Faktoren til Raads; først naar en halv Snes Kamerater har sinket Tiden med at studere det utydelige Manuskript og heller ikke har kunnet tyde de ulæselige Runer, maa Faktoren til det; men han er ligesaa uduelig i det Kapitel som vi andre, og saa faar Sætteren Tilladelse til at blokere det ulæselige Sted. Naar saadanne Tilfælde forekommer flere Gange i et Ark, hænder det ogsaa, den ærede Forfatter som Randbemærkning paa 1. Korrektur titulerer vedkommende Sætter med usømmelige Betegnelser. Et morsomt, men træffende Tilfælde indtraf for nogen Tid siden. Sætteren og Faktoren stirrede Øjnene ud af Hovedet for at tyde noget ulæseligt Doktorlatin; i det samme kom Forfatteren ind paa Sætteriet, og, som naturligt var, henvendte Faktoren sig til ham for at faa Besked. *Men Forfatteren kunde ikke selv læse sit eget Manuskript!* Det samme skete en Gang med afdøde Dr. C. Ploug i Rigsdagen.

Mit Forslag er, at *daarligt, ulæseligt Manuskript burde Sætteriet nægte at modtage.* Naar Forlæggerne klager over den høje Korrekturgodtgørelse, skulde de antage Folk, som kunde *renskrive* Manuskriptet, før Sætteren fik det; thi det ligger soleklart for, at naar Sætterne faar godt, læseligt Manuskript, bliver Korrekturen mere fejlfri. Meget Vrøvl, megen Tidsspilde vilde derved undgaas, — for Korrekturgodtgørelser er nu en Gang Principalernes svage Side!

I en selvstændig Artikel skal jeg tillade mig at omtale Voldgiftsretten og dens mærkelige Domme. Kun endnu maa jeg beklage § 49 i Tarifen, der foreskriver »Bestemmelser om *Husordenen*«. Denne Paragraf giver ikke med et Ord *Arbejderne* Ret til at tage Bestemmelse om Arbejdstidens og Spisetidernes Ordning, men overlader Alt til Principalernes Hensynsløshed. Tarifrevisionen maa fastslaa, at der skal være 1) tilstrækkeligt Lys i et Arbejdslokale og 2) at Lokalerne maa være ventilerede og tilstrækkeligt opvarmede om Vinteren. Naar en Principal forlanger godt Arbejde af sin Sætter, kan det ikke forsvares, at han samtidig har Ret til at byde Sætteren et Lokale, der er saa mørkt og fugtigt, at der maa arbejdes ved Lampelys hele Dagen, samt at man maa benytte Kapsko eller Sivsko for at holde Fødderne nogenlunde varme. Vi har jo store Sætterier, hvor Principalerne ikke skammer sig for de mørke Vinterdage at byde Arbejderne Lamper at se ved, der bedst kan sammenlignes med ældgamle Tranlamper, og som ikke lyser bedre end en Skillingspraas. Endvidere er de samme Principaler saa sparsommelige, naar det gælder Varme i Sætterierne, at den halve Formiddag gaar tabt, før der kan bestilles noget — og under saadanne Forhold *skal* Arbejderne bøje sig i Følge Husordnings-Paragrafen. Men vi burde ikke gøre det mere, thi det er vor Sundhed, vort Syn og vore Arbejdskræfter, det gaar ud over, og vi maa selv tale med om, hvorledes det skal være.

Naar § 50 fastsætter Tarifens *Gyldighed* til 5½ Aar, saa bør den ny Tarif slet ikke gælde længer end højst **2** *Aar*. Naar Principalerne som Undskyldning for en Tarif-Revision siger, at 5½ Aar ikke har været længe nok for dem til at kende Tarifens Indflydelse paa Arbejdet, saa er det kun en Udflugt fra deres Side og et Paaskud til at fortsætte med den for dem rigtig gode Tarif; men paa den anden Side siger Principalernes Svar, *at de ikke i 5 Aar har beskæftiget sig meget med deres Arbejdere og deres Arbejdsvilkaar*, thi Typografernе har i de svundne 5 Aar sandelig mere end nok lært at kende, at Tiden har udviklet sig saaledes for deres Vedkommende, at Tarifen skulde være revideret for mindst 3 Aar siden. Og saaledes vil det ogsaa blive i de kommende Tider. Derfor maa en Betalingsbestemmelse, som Tarifen jo særlig er baseret paa, slet ikke gælde mer end i 2 *Aar!*

— — —

Saaledes som jeg i mine foregaaende Bemærkninger ser paa Tarifens enkelte Paragrafer, saaledes ser Mange. Maatte det da kunne forstaas, at en Revision af Tarifen nu bør være fuldstændig, og at det vil skabe altfor meget ondt Blod, hvis der laves noget halvt. Lad os haabe, at den ny Tarif maa blive »*et sandt Udtryk for, hvad der maa fastholdes som ret og billigt for begge Parters Rettigheder og Forpligtelser!*«

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt Søndag den 10. Oktober ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes VIGGO HANSEN, til Sekretær V. A. CHRISTOFFERSEN.

Punkt 1, Tarifen, indledede af FORMANDEN (Laur. Jensen), der refererede, hvad der fra de forskellige Foreningers Styrelser var foretaget

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skandinaviske Lande.

Regnskabsberetning for 1. Halvaar 1897.

Lokal-afdelingerne	A. Rejsekassen																				B. Reservefonden											
	Indtægt								Udgift												Indtægt								Udgift			
	Medlemsbidrag		Andre Indtægter		Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse		Tilsammen Indtægt i Halvaaret		Understøttelser: Opholdspenge		Understøttelser: à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag		Understøttelser: à 1 Kr. pr. Dag		Overfartspenge		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Medlemsbidrag		Andre Indtægter		Modtaget fra Dsk. t. Foren.s Hovedkasse		Tilsammen Indtægt i Halvaaret		Understøttelser		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	124	50	»	»	»	»	124	50	»	»	23	75	8	»	»	5	»	»	92	70	124	50	124	50	»	»	»	45	124	95	10	»	51	15	63	80	124	95
Aarhus	140	70	»	»	»	»	140	70	»	»	33	75	5	»	»	»	»	»	101	95	140	70	140	70	»	»	45	52	186	22	92	»	30	36	63	86	186	22
Assens	19	40	»	»	12	35	31	75	»	»	26	25	5	»	»	50	»	»	»	»	31	75	19	40	»	»	»	»	19	40	»	»	»	»	19	40	19	40
Brønderslev	2	80	»	»	»	»	2	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	80	2	80	2	80	»	»	»	»	2	80	»	»	»	»	2	80	2	80
Esbjerg	24	»	»	»	3	60	27	60	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	7	60	27	60	24	»	»	»	»	»	24	»	»	»	»	»	24	»	24	»
Faaborg	23	40	»	»	»	80	24	20	»	»	16	25	2	»	»	»	»	»	5	95	24	20	23	40	»	»	»	»	23	40	»	»	»	»	23	40	23	40
Fredericia	20	90	»	»	19	60	40	50	»	»	30	»	8	»	2	50	»	»	»	»	40	50	20	90	»	»	»	»	20	90	»	»	»	»	20	90	20	90
Frederikshavn	2	60	»	»	15	40	18	»	»	»	10	»	»	»	8	»	»	»	»	»	18	»	2	60	»	»	»	»	2	60	»	»	»	»	2	60	2	60
Helsingør	43	30	»	»	»	»	43	30	»	»	16	25	»	»	»	»	»	»	27	5	43	30	43	30	»	»	»	»	43	30	»	»	»	»	43	30	43	30
Hillerød	47	80	»	»	»	»	47	80	»	»	20	»	»	»	»	60	»	»	27	20	47	80	47	80	»	»	»	»	47	80	»	»	»	»	47	80	47	80
Herning	7	80	»	»	3	60	11	40	»	»	7	50	»	»	»	»	»	»	3	90	11	40	7	80	»	»	»	»	7	80	»	»	»	»	7	80	7	80
Hjørring	39	30	»	»	»	»	39	30	»	»	12	50	4	»	»	»	»	»	22	80	39	30	39	30	»	»	»	»	39	30	»	»	»	»	39	30	39	30
Holbæk	68	80	»	»	»	»	68	80	»	»	33	75	»	»	»	»	»	»	35	5	68	80	68	80	»	»	»	»	68	80	»	»	»	»	68	80	68	80
Horsens	50	»	»	»	»	»	50	»	»	»	16	50	10	»	»	»	»	»	23	50	50	»	50	»	»	»	»	»	50	»	»	»	»	»	50	»	50	»
København. (Den typ. Foren.)	1561	10	23	»	»	»	1584	10	100	»	56	25	13	»	3	50	41	76	1369	59	1584	10	1561	10	»	»	»	»	1561	10	»	»	»	»	1561	10	1561	10
København. (Den typ. Trykkerf.)	385	30	»	»	»	»	385	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	385	30	385	30	385	30	»	»	»	»	385	30	»	»	»	»	385	30	385	30
Kalundborg	34	»	»	»	»	»	34	»	»	»	18	50	1	»	»	»	»	»	14	50	34	»	34	»	»	»	»	»	34	»	»	»	»	»	34	»	34	»
Køge	30	60	»	»	»	»	30	60	»	»	18	75	»	»	»	»	»	»	11	85	30	60	30	60	»	»	»	»	30	60	»	»	»	»	30	60	30	60
Kolding	105	90	»	»	»	»	105	90	»	»	26	25	19	»	»	»	»	»	60	65	105	90	105	90	»	»	»	»	105	90	»	»	»	»	105	90	105	90
Maribo	11	70	»	»	3	55	15	25	»	»	13	75	»	»	»	»	»	»	1	50	15	25	11	70	»	»	»	»	11	70	»	»	»	»	11	70	11	70
Nakskov	22	10	»	»	6	85	28	95	»	»	15	»	»	»	7	25	»	»	6	70	28	95	22	10	»	»	»	»	22	10	»	»	»	»	22	10	22	10
Næstved	97	90	»	»	»	»	97	90	»	»	30	»	»	»	5	40	»	»	62	50	97	90	97	90	»	»	»	»	97	90	»	»	»	»	97	90	97	90
Nyborg	16	40	»	»	19	60	36	»	»	»	20	»	2	»	14	»	»	»	»	»	36	»	16	40	»	»	»	»	16	40	»	»	»	»	16	40	16	40
Nykøbing F.	44	20	»	»	»	»	44	20	»	»	25	»	»	»	»	»	»	»	19	20	44	20	44	20	»	»	»	»	44	20	»	»	»	»	44	20	44	20
Nykøbing M.	26	10	»	»	9	65	35	75	»	»	25	»	3	»	3	25	»	»	4	50	35	75	26	10	»	»	»	»	26	10	»	»	»	»	26	10	26	10
Odense	207	20	»	»	»	»	207	20	»	»	30	»	4	»	1	»	»	»	172	20	207	20	207	20	»	»	»	»	207	20	»	»	»	»	207	20	207	20
Randers	74	80	»	»	»	»	74	80	»	»	28	75	6	»	»	»	»	»	40	5	74	80	74	80	»	»	»	»	74	80	»	»	»	»	74	80	74	80
Ribe	13	50	»	»	12	»	25	50	»	»	22	50	3	»	»	»	»	»	»	»	25	50	13	50	»	»	»	»	13	50	»	»	»	»	13	50	13	50
Ringsted	56	»	»	»	»	»	56	»	»	»	22	50	2	»	»	»	»	»	31	50	56	»	56	»	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	56	»	56	»
Ringkøbing	25	80	»	»	12	95	38	75	»	»	38	75	»	»	»	»	»	»	»	»	38	75	25	80	»	»	»	»	25	80	»	»	»	»	25	80	25	80
Roskilde	37	80	4	»	»	»	41	80	»	»	36	25	2	»	»	»	»	»	3	55	41	80	37	80	»	»	109	3	146	83	115	»	14	3	17	80	146	83
Rudkøbing	15	90	»	»	15	35	31	25	»	»	10	»	»	»	21	25	»	»	»	»	31	25	15	90	»	»	»	»	15	90	»	»	»	»	15	90	15	90
Rønne	18	50	»	»	»	»	18	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	18	50	18	50	18	50	»	»	»	»	18	50	»	»	»	»	18	50	18	50
Skanderborg	17	90	»	»	3	5	20	95	»	»	16	25	3	»	»	»	»	»	1	70	20	95	17	90	»	»	»	»	17	90	»	»	»	»	17	90	17	90
Silkeborg	30	20	»	»	»	»	30	20	»	»	15	»	2	»	»	»	»	»	13	20	30	20	30	20	»	»	»	»	30	20	»	»	»	»	30	20	30	20
Slagelse	43	60	»	»	5	25	48	85	»	»	28	75	1	»	8	75	»	»	10	35	48	85	43	60	»	»	»	»	43	60	»	»	»	»	43	60	43	60
Stubbekøbing	9	40	»	»	20	10	29	50	»	»	22	50	»	»	7	»	»	»	»	»	29	50	9	40	»	»	»	»	9	40	»	»	»	»	9	40	9	40
Svendborg	56	70	»	»	»	»	56	70	»	»	20	»	1	»	9	»	»	»	26	70	56	70	56	70	»	»	»	»	56	70	»	»	»	»	56	70	56	70
Thisted	19	20	»	»	8	30	27	50	»	»	26	25	»	»	1	25	»	»	»	»	27	50	19	20	»	»	»	»	19	20	»	»	»	»	19	20	19	20
Varde	8	10	»	»	11	90	20	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	8	10	»	»	»	»	8	10	»	»	»	»	8	10	8	10
Vejle	47	90	»	»	»	»	47	90	»	»	18	75	4	»	»	»	»	»	25	15	47	90	47	90	»	»	»	»	47	90	»	»	»	»	47	90	47	90
Viborg	13	20	»	»	6	30	19	50	»	»	17	50	2	»	»	»	»	»	»	»	19	50	13	20	»	»	»	»	13	20	»	»	»	»	13	20	13	20
	3646	30	27	»	190	20	3863	50	100	»	888	75	110	»	93	30	41	76	2629	69	3863	50	3646	30	»	»	155	»	3801	30	217	»	95	54	3488	76	3801	30

Rejsekassens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	2374	74
Dansk typ. Forenings Tilskud for 2. Halvaar 1896	214	15
Den typ. Forenings do. » do. —	183	65
Den typ. Trykkerforen.s do. » do. —	47	46
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 96 til 11/6 97	46	80
Medlemsbidrag	3646	30
Andre Indtægter	27	»
	6540	10

Udgift	Kr.	Øre
Rejseunderstøttelser à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag	888	75
do. à 1 Kr. pr. Dag	110	»
Opholdspenge	100	»
Overfartspenge	93	30
do. til »Det forenede Dampskibss.« (Oktbr.—April)	196	»
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	41	76
Tryksager	8	85
Porto	5	84
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	96	68
Kassebeholdning den 30. Juni	4930	17
	6540	10

Reservefondens Balance.

Indtægt	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	11922	78
Renter ifl. Sparekassebog fra 11/12 96 til 11/6 97	195	75
Medlemsbidrag	3646	30
	15764	83

Udgift	Kr.	Øre
Understøttelser	217	»
Andre Udgifter i Lokalafdelingerne	95	54
5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. og 13. Bidrag til Italienerne	856	53
Porto og Telegrammer	7	14
Rejseudgifter og Diæter	48	75
Gage til Formanden	25	»
do. til korresp. Medlem	18	75
do. til Kassereren	25	»
Administration	96	68
Kassebeholdning den 30. Juni	14374	44
	15764	83

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Januar til 30. Juni 1897.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Ordinær Kontingent Januar Kvartal		Ordinær Kontingent April Kvartal		Bidrag til Begravelseskassen		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Modtaget fra Hovedkassen		Tilsammen Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	8	42	303	50	319	»	124	50	22	25	6	»	80	»	863	67
Aarhus	15	»	363	50	340	»	140	70	5	»	60	20	625	»	1549	40
Assens	15	»	49	»	48	»	19	40	»	»	»	»	100	»	231	40
Brønderslev	15	»	14	»	»	»	2	80	»	»	»	»	»	»	31	80
Esbjerg	15	»	57	»	63	90	24	»	»	»	»	»	»	»	159	90
Faaborg	14	34	58	50	58	50	23	40	»	»	»	»	»	»	154	74
Fredericia	15	»	51	50	53	»	20	90	»	»	4	»	68	35	212	75
Frederiksh.	15	»	6	50	6	50	2	60	»	»	»	»	»	»	30	60
Helsingør	15	»	111	50	105	»	43	30	»	»	22	»	»	»	296	80
Hillerød	15	»	118	50	120	50	47	80	5	»	»	»	»	»	306	80
Herning	8	55	19	50	19	50	7	80	»	»	»	»	»	»	55	35
Hjørring	15	»	101	50	95	»	39	30	»	»	»	»	100	»	350	80
Holbæk	15	»	172	50	171	50	68	80	»	»	19	60	25	»	472	40
Horsens	15	»	127	»	123	»	50	»	»	»	2	»	»	»	317	»
Kalundb.	15	»	84	50	85	50	34	»	»	»	2	»	»	»	221	»
Køge	15	»	78	»	75	»	30	60	5	»	6	»	80	»	289	60
Kolding	15	»	264	»	265	50	105	90	5	»	26	»	»	»	681	40
Maribo	15	»	26	»	27	50	11	70	»	»	2	»	20	»	102	20
Nakskov	15	»	52	»	58	50	22	10	»	»	6	»	»	»	153	60
Næstved	15	»	226	50	263	»	97	90	5	»	18	60	287	74	913	74
Nyborg	15	68	39	»	43	»	16	40	15	»	»	»	»	»	129	8
Nykøb. F.	13	70	106	»	114	»	44	20	»	»	4	»	»	»	281	90
Nykøb. M.	13	50	65	»	65	50	26	10	»	»	2	»	20	»	192	10
Odense	18	46	525	50	510	50	207	20	31	»	8	»	50	»	1350	66
Randers	15	»	187	50	186	50	74	80	20	»	2	»	207	»	692	80
Ribe	15	»	35	»	32	50	13	50	12	»	»	»	20	»	128	»
Ringsted	15	»	137	50	142	50	56	»	»	»	4	»	145	»	500	»
Ringkøb.	15	»	65	»	64	»	25	80	»	»	17	50	»	»	187	30
Roskilde	15	19	89	»	100	»	37	80	»	»	6	»	180	81	428	80
Rudkøbing	24	65	40	50	39	»	15	90	»	»	»	»	»	»	120	5
Rønne	12	30	51	»	41	50	18	50	»	»	»	»	»	»	123	30
Skanderb.	15	»	46	»	43	50	17	90	»	»	2	»	90	77	215	17
Silkeborg	15	»	72	»	79	»	30	20	»	»	4	»	100	»	300	20
Slagelse	6	30	110	50	107	50	43	60	8	»	»	»	25	»	300	90
Stubbekøb.	17	41	22	50	24	50	9	40	»	»	»	»	»	»	73	81
Svendborg	9	65	144	40	146	90	56	70	5	»	2	»	»	»	364	65
Thisted	15	»	46	»	50	»	19	20	»	»	»	»	»	»	130	20
Varde	15	»	20	50	20	»	8	10	»	»	2	»	50	»	115	60
Vejle	15	»	115	»	124	50	47	90	»	»	4	»	354	65	661	5
Viborg	21	30	33	50	32	50	13	20	»	»	»	»	»	»	100	50
	589	45	4236	40	4265	80	1699	90	138	25	231	90	2629	32	13791	2

Udgift.

Lokalforeningerne	Arbejdsløshedsunderstøttelse Januar Kvartal		Arbejdsløshedsunderstøttelse April Kvartal		Sygeunderstøttelse Januar Kvartal		Sygeunderstøttelse April Kvartal		Begravelseshjælp	Invalideunderstøttelse	Udlaant		Rejsekassen Januar Kvartal		Rejsekassen April Kvartal		Reservefonden		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn.
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr	Kr.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.
Aalborg	75	25	66	50	66	50	180	25	»	»	5	»	12	50	19	30	61	15	13	44	360	»	859	89	3
Aarhus	81	25	150	50	432	25	19	25	300	»	17	»	16	25	22	50	100	84	41	43	353	13	1534	40	15
Assens	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»	6	»	21	50	10	25	»	»	1	44	77	21	216	40	15
Brønderslev	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	14	30	66	31	80	»
Esbjerg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	15	»	5	»	»	»	3	»	121	90	144	90	15
Faaborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	12	50	5	75	»	»	1	4	121	»	140	29	14
Fredericia	70	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	13	50	27	»	»	»	3	5	84	20	197	75	15
Frederiksh.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	14	25	3	75	»	»	»	56	»	»	18	56	12
Helsingør	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	5	»	11	25	»	»	2	»	253	55	281	80	15
Hillerød	»	»	»	»	19	25	»	»	»	»	»	»	10	15	10	45	»	»	4	5	247	90	291	80	15
Herning	»	»	»	»	17	50	»	»	»	»	»	»	7	50	»	»	»	»	»	80	23	»	48	80	6
Hjørring	40	25	35	»	»	»	10	50	»	»	11	50	10	»	6	50	»	»	2	26	219	79	335	80	15
Holbæk	»	»	»	»	22	75	71	75	»	»	»	»	16	25	17	50	»	»	2	47	326	68	457	40	15
Horsens	»	»	»	»	8	75	15	75	»	»	15	»	12	50	14	»	»	»	1	37	234	63	302	»	15
Kalundb.	»	»	»	»	»	»	24	50	»	»	»	»	11	»	8	50	»	»	6	25	155	75	206	»	15
Køge	»	»	»	»	131	25	5	25	»	»	»	»	7	50	11	25	»	»	2	41	116	94	274	60	15
Kolding	66	50	8	75	17	50	38	50	»	»	5	»	8	75	36	50	»	»	3	79	481	11	666	40	15
Maribo	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	8	75	5	»	»	»	»	80	52	65	87	20	15
Nakskov	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	25	5	»	»	»	1	94	114	41	138	60	15
Næstved	233	»	»	»	59	50	56	»	»	»	10	»	16	90	18	50	»	»	10	68	494	16	898	74	15
Nyborg	»	»	»	»	»	»	49	»	»	»	»	»	20	»	16	»	»	»	1	82	30	»	116	82	12
Nykøb. F.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	17	50	7	50	»	»	2	55	240	35	267	90	14
Nykøb. M.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	8	50	22	75	»	»	3	»	137	85	177	10	15
Odense	26	25	38	75	248	50	19	25	»	»	60	»	11	75	23	25	»	»	23	54	880	»	1331	29	19
Randers	»	»	35	»	52	50	155	75	»	»	»	»	18	75	16	»	»	»	2	29	397	»	677	29	15
Ribe	»	»	»	»	5	25	»	»	»	»	»	»	14	25	11	25	»	»	1	20	81	5	113	»	15
Ringsted	»	»	»	»	26	25	66	50	100	50	»	»	11	25	13	25	»	»	3	58	214	17	485	»	15
Ringkøb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	18	75	»	»	4	24	129	31	172	30	15
Roskilde	»	»	»	»	57	75	133	»	»	»	»	»	20	»	18	25	115	»	21	55	48	25	413	80	15
Rudkøbing	8	75	11	25	47	25	12	25	»	»	»	»	16	25	15	»	»	»	1	25	»	»	112	»	8
Rønne	»	»	»	»	»	»	12	25	»	»	30	»	»	»	»	»	»	»	»	88	66	»	109	13	14
Skanderb.	»	»	»	»	122	50	»	»	»	»	10	»	7	50	11	75	»	»	1	40	47	2	200	17	15
Silkeborg	»	»	»	»	98	»	84	»	»	»	4	»	12	50	4	50	»	»	2	33	79	87	285	20	15
Slagelse	»	»	»	»	105	»	38	50	»	»	»	»	11	75	26	75	»	»	8	95	94	95	285	90	15
Stubbekøb.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	18	»	11	50	»	»	»	72	25	»	55	22	18
Svendborg	»	»	43	75	»	»	»	»	»	»	10	»	12	75	17	25	»	»	1	42	270	»	355	17	9
Thisted	»	»	»	»	5	25	»	»	»	»	»	»	9	50	18	»	»	»	»	80	81	95	115	50	14
Varde	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	12	»	11	25	8	75	»	»	1	4	67	56	100	60	15
Vejle	»	»	»	»	70	»	36	75	300	»	»	»	11	25	11	50	»	»	17	10	199	45	646	5	15
Viborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8	75	10	75	»	»	1	3	64	97	85	50	15
	601	25	389	50	1613	50	1029	»	800	50	230	50	498	55	520	75	276	99	204	61	7023	42	13238	7	5529

B. Hovedkassen.

Indtægt.

		Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar		3319	18
Reservefond		4145	15
Begravelseskassen		11877	54
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 96 til 11/6 97:			
af Hovedkassen	Kr. 25.00		
af Reservefonden	- 74.45		
af Begravelseskassen	- 210.65		
		310	10
Bidrag fra Lokalforeningerne		7023	42
Modtaget fra Typogr. Rejsekasser som udlagt til disse i Januar—Juli		190	20
Modtaget fra Typogr. Reservefond som udlagt til denne i samme Tidsrum		155	»
Typografernes Rejsekasser og Reservefonds Administrationsbidrag		193	36
Tilbagebetalt Laan		6.	»
		27219	95

Udgift.

		Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne		2629	32
do. til Typografernes Rejsekasser og Reservefonds		2419	16
Porto, Telegrammer		55	4
Tryksager		13	25
Bladhold		8	30
Bidrag til Fagskolen for Boghaandværk		100	»
Assurance af Foreningens Arkiv		»	70
Tilskud til Typografernes Rejsekasser for 2. Halvaar 1896		214	15
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder		10	»
1 Brevvægt		2	50
100 Postanvisninger		»	80
Typ.-Tid. (Nr. 1—25)		774	67
Formandshonorar fra Juli 96 til Juni 97 ifl. Vedtægt ved alm. Afstemn.		300	»
Gage til Formanden		50	»
do. til Kassereren		62	50
Begravelseskassen	Kr. 12088.19		
Bidrag til do.	- 1699.90		
	Kr. 13788.09		
Udbetalte Dødsfald	Kr. 800.00		
1/5 Andel i Typ.-Tid.	- 154.93		
1/5 i Administration	- 52.00		
	- 1006.93		
		12781	16
Reservefond		4219	60
Kassebeholdning 30. Juni		3578	42
		27219	95

Kolding, den 1. September 1897.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

At de forskellige Beholdninger ifølge foranstaaende Regnskab er til Stede bevidner vi med vore Underskrifter.

Kolding, den 13. September 1897.

F. GROTH. P. HVIDTFELDT. H. P. RABEN. MARTIN SCHJERN. THORV. THUESEN. WARBERG.

Til nærværende Regnskaber, som er reviderede af Undertegnede, finder vi Anledning til at gøre følgende Bemærkninger: 1) Medlem H. J. G. N. Larsen har erhold Rejseunderstøttelse 2 Gange i et Kvartal i Fredericia, nemlig første Gang den 9. Januar, kommende fra Odense, og anden Gang den 20. Februar, kommende fra Vejle, hvilket stride mod Lovene. 2) Ved Revision af sidste Halvaarsregnskab oplyste vi, at der i Aalborg og Skive var udbetalt Reservefondsunderstøttelse til Ikke-Medlemmer; dette er ulovligt. D dette har gentaget sig i Roskilde maa vi atter paatale dette Forhold. 3) Naar Regnskaberne først fremkommer nu, da ligger Skylden derfor hos Lokalformændene i Nykøbing p. M og Varde, som har indsendt deres Regnskaber længe efter den lovbefalede Frist. Denne Sendrægtighed er saa meget mere utilgivelig, som de to Lokalforeninger hører til de mindst i Landet. Det vilde være heldigt for Administrationen, om de nævnte Lokalforeninger valgte mere præcise Formænd.

Ringkøbing, den 17. Oktober 1897.

HANS FREDERIKSEN.
Revisor.

RUDOLPH HANSEN.
Revisor.

for at faa Tarifen ændret. Det var dog endnu ikke lykkedes at erholde noget positivt Svar fra Bogtrykkerforeningen, og først naar dette forelaa, vilde der blive truffet Afgørelse om, hvad der fra Arbejdernes Side skal foretages i Sagen. Taleren omtalte de forskellige Mangler ved Tarifen og fremhævede særlig § 45, der faktisk blev omgaaet fra flere Principalers Side. Det var meget godt at have en Tarif med Minimalløn, men naar denne paa sine Steder af Principalerne betragtedes som Maksimalløn, gjorde den mere Skade end Gavn. Selvfølgelig maatte man dog søge at bevare tarifmæssige Tilstande, ligesom man haabede, at det ad den fredelige Forhandlings Vej maatte lykkes at faa Principalerne til at gaa med til Indførelsen af saadanne Forbedringer, at vi saavel med Hensyn til Lønforholdet som til Arbejdstid kunde opnaa bedre Livsvilkaar end de nuværende. — Efter at DAHLQUIST, KIEFER m. fl. havde udtalt sig om forskellige Specialbestemmelser for Trykkere, som burde tilføjes Tarifen, toges Styrelsens Meddelelse til Efterretning.

Punkt 2. a) Tilføjelse til Lovenes § 4, 4. Stykke. FORMANDEN fremlagde paa Styrelsens Vegne følgende Forslag: »Naar en Strejke eller Lock-out, der er anerkendt af De samvirkende Fagforeninger, har et saadant Omfang, at det dertil udskrevne planmæssige Bidrag ikke kan udredes af Hovedkassen alene, paahviler det Styrelsen at udskrive et obligatorisk Ekstrakontingent, der efter Omstændighederne kan variere fra 5—25 Øre ugenlig, saalænge den paagældende Strejke eller Lock-out vedvarer«. FORMANDEN anbefalede dette Forslag under Henvisning til sine Udtalelser paa Personalemøderne. Det fremkom, for at Styrelsen i givet Tilfælde kunde undgaa at ulejlige Medlemmerne med Generalforsamlinger og Afstemninger i hver enkelt Konflikt. — Forslaget vedtoges uden Diskussion énstemmig ved en Prøveafstemning, da det lovbefalede Antal Medlemmer ikke var mødt; den endelige Afgørelse udsattes til den ordinære Generalforsamling.

Punkt 2. b) Tilføjelse til § 4, 5. Stykke forelagdes af FORMANDEN, der meddelte, at dette Forslag vilde blive forelagt i alle tre Arbejderforeninger, da man ønskede at hindre, at Medlemmerne bandt sig ved Kontrakt udover den i Tarifen fastsatte Opsigelsesfrist. — Paa Forslag af ALB. SØRENSEN ændredes Forslaget af Formanden, saa at det fik følgende Ordlyd: »Saafremt et Medlem paa sit Arbejdssted indgaar kontraktmæssigt Forhold, maa dette kun ske paa den Betingelse, at Kontraktforholdet *straks* ophører i Tilfælde af Strejke eller Lock-out. Herfra undtages dog saadanne Tilfælde, hvor Vedkommende beklæder Pladsen som Faktor eller Forretningsleder; i hvert Tilfælde kan Forholdet kun ske med Organisationens Billigelse«. — Efter at forskellige Talere havde anbefalet det saaledes ændrede Forslag, vedtoges dette enstemmig, men gaar ligesom ovenstaaende Forslag til anden Behandling.

Punkt 3. Stiftelsesfesten. Det vedtoges at afholde denne d. 23. ds. samt at overlade Styrelsen at arrangere det Fornødne.

Punkt 4. Eventuelt. Under dette Punkt udbragte Dirigenten, VIGGO HANSEN, et Leve for Formanden som Tak for det ihærdige Arbejde, han i Forbindelse med den øvrige Del af Styrelsen havde maattet udføre for at naa det gode Resultat, som den nys afsluttede skriftlige Afstemning over Tilslutningen til De samvirkende Fagforeninger udviste, hvorfor Formanden paa Styrelsens og egne Vegne kvitterede ved at udbringe et Leve for Trykkerforeningens Medlemmer fordi de i saa sluttet Trop havde stemt for Tilslutningen. — A. DAHLQUIST takkede Medlemmerne for den solidariske Følelse, som havde besjælet dem under den nysafsluttede Smede-Lock-out, idet Bidragene til den frivillige Indsamling var voksede med hver Uge, Konflikten varede; hertil havde væsenlig Kassereren Stephensen ved sit forøgede Arbejde bidraget meget, hvorfor Forsamlingen paa Forslag af Taleren udbragte et Leve for denne, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 9. Oktober halvaarlig Generalforsamling. Dirigent: CARL MADSEN, Sekretær NIELS HANSEN. — FORMANDEN aflagde Halvaarsberetningen og undskyldte Generalforsamlingens sene Afholdelse; Bestyrelsen havde paa Grund af Manøvrerne osv. været forhindret i at møde fuldtallig i September. Det forløbne Halvaar havde som Sommersæson kun været viet til Fornøjelse, og de forskellige Udflugter havde været vellykkede, især Hovedturen til Hillerød, der var begunstiget af det smukkeste Vejr. Uheldigvis havde en enkelt Stemme paa de sidste Ture været saa slet repræsenteret, at det havde vanskeliggjort Sangen; men de i September afholdte Sangprøver lovede dog godt for den kommende Sæson, hvori Koret jo ogsaa havde et saa stort Nummer paa Programmet som »Viborg Domkirke«. Typografernes Enkekasse havde anmodet Koret om at assistere den ved en Koncert paa Søfryd den 10. Oktober. Fra »Brage og »Odeon« havde Foreningen modtaget Anmodning om at deltage i et Fællesmaaltid den 1. November Kl. 9 Aften, Kapelmusikus Guldbrandsens Jubilæumsdag; Medlemmernes Opmærksomhed henlededes paa den fremlagte Liste. Taleren sluttede med at opfordre Sangerne til at møde flittig ved Prøverne til Arbejdsløshedskoncerten. — Beretningen godkendtes. — Formanden og de fratrædende Revisorer genvalgtes med Akklamation.

Efter Generalforsamlingen fandt en lille, munter Sammenkomst Sted, hvor Taler og Sange en Times Tid afløste hinanden.

Kolding Lokalforening

afholdt Lørdag den 16. ds. sin ordinære Generalforsamlig, paa hvilken kun to Sager var til Behandling, nemlig: 1. Kvartalsregnskabet og Ekstrakassens do. og 2. Nedsættelse af et Svendeprøveudvalg til Sjodt & Weiss. — Kvartalsregnskabet og Ekstrakassens Regnskab godkendtes enstemmig. — Til Svendeprøveudvalget valgtes: DELBLANC, KNUDSEN og LOMBORG.

Derefter oplæste Lokalform. Udfaldet af den her i Byen stedfundne Stemmeafgivning ang. Centralisationen, Repræsentantmødet og Arbejdsløshedskassernes Sammenslutning, men da Tallene ikke nøjagtigt kunde opfattes fra Referentlogen, maa vi desværre udelade disse.

Lokalform. forespurgte samtidig, om Karantænemedlemmer havde Ret til at afgive Stemme i Foreningsanliggender. Efter en Del Diskussion mellem HVIDTFELDT, THUESEN, M. WONSYLD, N. NIELSEN o. fl., væsenligst benægtende Udtalelser, vedtoges følgende Resolution:

»Paa given Foranledning udtaler Generalforsamlingen som sin Opfattelse, at Medlemmer, der er idømte Karantæne, ikke under denne kan udøve Stemmeret. Iøvrigt henstiller Generalforsamlingen Spørgsmaalet til Hovedbestyrelsens Afgørelse.«

Hermed var Generalforsamlingen til Ende. De Ældre forlod saa Forsamlingen, medens de Unge forblev samlede, fordrivende Tiden med Sang og Klang, prisende Fader Bacchus. B. HANSEN,
Sekretær.

Nær og fjærn.

Sammenslutningsforslaget. Afstemningen tilendebringes med Hjælpekassernes Afgørelse i Morgen. Vi opfordrer derfor indtrængende Medlemmerne til at gøre deres Pligt, thi det **bør** konstateres, at den store Majoritet af Hovedstadens Fagfæller ogsaa her rækker Haanden til Dannelsen af en Enhed, hvis Nødvendighed og gavnlige Virkning ingen tilslørede Motiver er i Stand til at reducere. Hjælpekasserne tæller indenfor sin Ramme forskelligartede faglige Organisationsopfattelser, som aabner Udsigt for Modstandere af Sammenslutningen til at kunne hindre en ren og uomtvistelig Vedtagelse af Forslaget, **hvis** Ligegyldighed spores hos det store Flertal, og dette maa være tilstrækkeligt til **i Dag at afgive sin Stemme.** Det bør slaas uigendrivelig fast, at »Københavneriet« er et aldeles ukendt Begreb for Hovedstadens Typografer selv, og at disse kun arbejder for de Maal, som burde karakterisere **alle** Udøvere af Faget: Enhed, Solidaritet og Fremskridt!

Da ved Afstemningen i Den typografiske Forening ikke Faa afleverede deres Stemmer efter Tidsfristens Udløb og derved ugyldiggjorde deres Meningstilkendegivelse, opfordrer vi Medlemmerne til **at udfylde og aflevere Stemmesedlen i Dag.** I Morgen er det under alle Omstændigheder sidste Frist.

De samlede Afstemningsresultater vil fremkomme i næste Nummer.

Fr. E. Knudtzons Trykkeri har tilsendt os det af Aktieselskabet Dansk Arbejderbank udgivne Festskrift i Anledning af Bankens 25 Aars Jubilæum. Der er sikkert ofret en Del paa Udstyrelsen. Papiret er svært, ser ud til at være rent i Massen, Trykket tofarvet, men holdt i en lidt for spinkel Farveføring for den sorte Farves Vedkommende, men hermed er ogsaa Alt sagt. Trykkeriet kunde i det mindste have undgaaet den lidet prydefulde Blomsterramme om Tekstkolumnerne — Arbejdet havde kun vundet derved. Hæftningen er nærmest utilladelig.

Haandbog i det moderne Reklamevæsen. Det af Fagbladene fordelagtigt omtalte Hæfteskrift har allerede nu mødt en saa stærk Tilslutning, at Forfatteren har grebet det fortjenstfulde Initiativ at lade *Lærlinge* erholde Bogen for halv Pris (60 Øre pr. Hæfte). Idet vi henleder Opmærksomheden herpaa og anbefaler Lærlinge at benytte Lejligheden til at erhværve det lærerige Værk, gør vi tillige kendt med, at Hæfterne vil udkomme med ca. 2 Maaneders Mellemrum. Lokalformænd og Inkassatorer samt Enhver, som skaffer fem Subskribenter, erholder ligeledes eget Ekspl. for halv Pris, og ganske gratis tilstilles dette, naar Subskribentantallet udgør 10. Disse gunstige Betingelser vil ganske sikkert paa sin Vis bidrage til Bogens Popularitet, men dens mange faglig-nyttige Vink og rent belærende Indhold vil dog i første Række anbefale den som en Pryd paa enhver Typografs Bogreol.

Bestillinger modtages af GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, N. samt specielt for Kbhvns Vedkommende af Foreningsbudet Hr. MØLLER.

Sølvbryllup. Onsdag den 13. Oktober holdt Faktor P. J. RASMUSSEN og Hustru i Herning deres Sølvbryllup, i hvilken Anledning der blev vist dem forskellige Opmærksomheder. Personalet ved *Herning Folkeblad* skænkede dem saaledes en smuk Gave, bestaaende af 3 indrammede Fotogravurer, ligesom der fra forskellige Kolleger Landet over sendtes Lykønskningstelegrammer. De herningensiske Borgere viste deres Agtelse overfor Sølvbrudeparret ved almindelig Flagning. Om 4 Aar kan Hr. Rasmussen fejre sit 25 Aars Jubilæum som Borger i Herning og Faktor ved *Herning Folkeblad.*

I Anledning af Sølvbryllupet samledes de herningensiske Sættere Aftenen efter i Sølvbrudeparrets Hjem til et lille Gilde, hvor der naturligvis herskede en hjærtelig Stemning.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 18. Oktober. Fravær. m. a. Forf.: THUESEN.

1. *Meddelelser.* Ved Cirkulæreafstemningen blandt Hovedstyrelsens Medlemmer var et Medlem af Faaborg Lokalafdeling bevilget 40 Kr. til Flytning i Plads til Kolding. — Paa Forespørgsel fra Hillerød og

Holbæk, om der skulde udbetales Overfartspenge her i Landet til tyske Rejsende, var svaret, at indenfor Danmarks Grænse skal der betales Overfartspenge til *alle* understøttelsesberettigede Rejsende. — Forespørgsel om Optagelsesbetingelser for et for Restance udslettet Medlem. Indtil 10 Kr., forfalden Kontingent, Restance samt 4 Kr. i Indskud. — En hjemvendt Militær havde faaet sin Arbejdsløshedsunderstøttelse flyttet fra Fredericia til Kolding. — Forespørgsel angaaende Optagelse af en Nyudlært, der af Uvidenhed havde forsømt at mælde sig straks, var besvaret derhen, at Vedkommende maa betale Kontingent fra sin Udlærelse, men betragtes først som Medlem fra den Dag, han blev opslaaet i *Typ. Tid.* — Nogle Forespørgsler angaaende Afstemningen var besvaret. — Hjørring Lokalafdeling havde forespurgt om en Udlærling, der har skiftet Plads, men senere atter var traadt i Plads paa Lærestedet, det første Aar skulde have 16 Kr. eller 18 Kr. 18 Kr. var Svaret. — Stubbekøbing Lokalafdeling havde opnaaet 1 Kr. mere i Minimumsløn og fik nu 18 Kr.

2. Aalborg Lokalafdeling anbefaler Andragendet fra A. Schwartz om yderligere Sygehjælp i 4 Uger, hvilket bevilgedes.

3. Forespørgsel fra Vejle om et arbejdsløs Medlem maa tage Arbejde for en enkelt Dag uden derfor at miste Retten til at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse — Ja, men han faar selvfølgelig ingen Understøttelse for Arbejdsdagen.

4. Chr. Røder, Sorø, var afgaaet ved Døden, og der bevilges hans Enke Kr. 12,50 fjerdingaarlig i 6 Aar.

5. Forskellige Fællesstyrelsessager behandledes.

6. Optælling af Stemmesedler. Da Afstemningsresultatet angaaende Sammenslutningen for Hjælpekassernes Vedkommende først kan foreligge Søndag, tilbageholdes Udfaldet i de andre Organisationer. Repræsentantmødets Afholdelse er vedtaget med 451 St. af 487 afgivne St. 34 stemte Nej, en blank og 1 kasseret. Oversigtstabellen næste Uge.

Valgresultat.

Voldgiftsretten.

Der var i Alt afgivet 402 Stemmer. Heraf havde V. Bergenholz 315 St., O. Johansen 281 St., Hans Jessen 278 St., Vilh. Jørgensen 212 St., Joh. Møller 179 St., F. F. Nielsen 91 St., A. W. Larsen 82 St., Chr. Østergaard 27 St., Laur. Jensen 312 St., Dahlquist 200 St., Christophersen 134 St., Kiefer 64 St., Th. Rasmussen 332 St., N. Jacobsen 207 St., P. Hansen 87 St., A. P. Jensen 63 St.

Valgt er saaledes til den faste Ret: For den typografiske Forening: V. Bergenholz og O. Johansen; for Den typografiske Trykkerforening: Laur. Jensen; for Ny typografisk Forening: Th. Rasmussen.

Til Suppleanter er valgt for Den typografiske Forening: Hans Jessen og Vilh. Jørgensen; for Den typografiske Trykkerforening: Dahlquist; for Ny typografisk Forening: N. Jacobsen.

København, den 17. Oktober 1897.

For Den typ Forening:	For Den typ. Trykkerforening:	For Ny typ. Forening:
P. Lauritzen.	Laur. Jensen.	Anthon Larsen.

Foreningsmeddelelser.

Den typ. Forening og Typ. Hjælpekasser.

Under Formandens Sygdom bedes alle Henvendelser i Den typografiske Forenings Anliggender ske til Gustav Clausen, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. Chr. Knudsen. I Morgen: Hr. Will. Sørensen.

Hjælpekassernes Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. Form.

Lægerne. Dr. **Chr. Neumann** er flyttet til **Nørrebrogade 26, 2. Sal** (Hj. af Fælledvejen).

Ny Medlemmer: Sætter Torkil Knudsen (Truelsen), udl. 1/8 97 (tidl. Medlem af Ny typ. Foren.). Sætter Carl Fred. Kofoed, udl. 15/10 97 hos I. Cohen (arb. s. Sted). Sætter Johan Vilhelm Nielsen (J. W. Christensen (tidl. Medl.). Sætter Chr. Daniel Holm, udl. 15/3 90 hos Sørup (arb. s. Sted). I Kvindeafdel.: Thomas Larsens Hustru Emma Caroline. H. Madsen-Skous Hustru Henriette Therese. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 64, Malling Andresen (arbl.) fra Hillerød. 1788, Johan Frederik Sørensen (Luno) fra Helsingør. 791 (Dsk. t. F.), Anders Madsen (N. & Lyd.), sidst Militær. 811 (Dsk. t. F.), Henrik Ejner Andersen (Rigsd.) fra Ærøskøbing. ? (Dsk. t. F.), Gustav A. Hammerlund (Rigsd.) fra Hørsholm. 2928 (Den t. F.), Gustav A. M. Jensen (Rigsd.) fra Rønne.

Bortrejst: 713, Chr. Alb. Gottfredsen (Bernsteen) til Pl. i Svendborg.

Udslettet for Restance: 2859, Roas Vald. Hørringsen (B. Nielsen).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., er **lukket** paa Søndag.

Dansk typografisk Forening.

Ny Medlemmer: Viborg, Peter Schmidt, udlært 1/10 97 i Viborg Stiftstidende. Aalborg, Jens Johan Chr. Schmidt, udl. 1/10 97 efter 5 Aars Lære hos Leander Nielsen. Helsingør, Frederik Ferdinand Strudts, udl. 16/10 97 efter 5 Aars Lære i Helsingør Dagbl. (arb. s. Sted). Svendborg, Erik Johannes Hansen, udl. 16/10 97 i Jens Assams Bogtr. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aalborg, 211, M. P. Cramer, 1089, E. Selmer, 873, Jul. Carlsen og 682, Th. Jørgensen (alle i Plads). Varde, 1152, C. N. Pedersen fra Fredericia (i Pl.). Assens, 928, N. C. Sørensen (arbl.) fra Vejle. Horsens, 814, Carl Vald. Johansen (Knudsens Bogtr.). Rudkøbing, 771, C. A. Rasmussen og 9, C. E. Jacobsen. Kolding, 1001, Fr. Skov (arbl.), sidst Militær, 349, Emil Eskildsen (Lit. Anstalt), 2151 (V. d. D. B.), Josef Weitzel (Lit. Anst.) og Peter Nørgaard fra Faaborg (Lit. Anst.). Nakskov, 1085, Georg Donatzky fra Helsingør. Svendborg, 1045 (Den t. F.), Chr. Alfred Kryger (Assams Tr.) og 713 (Den t. F.), Chr. Albert Gottfredsen (Litograf Meyer).

Bortrejste: Svendborg (Ærøskøbing), 811, Henrik Ejnar Andersen til København i Plads. Aalborg, 1108, Niord Olsen paa Rejse. Varde, 1105, Th. Beck til Pl. i Nakskov. Køge, 102, Th. V. Jensen til Pl. i Københ. Assens, 1170, A. Clemmensen (arbl.) til Københ. Rudkøbing, 1151, Hans Jørgen Knudsen og 987, Gustav Vilh. Brandt (begge paa Rejse). Hjørring, 999, Herman Jørgensen paa Rejse og 932, Carl Jensen til Aarhus som Militær. Roskilde, 1187, R. Jørgensen til Pl. i Løgumkloster (Sønderjylland).

Den typografiske Trykkerforening.

Stiftelsesfesten afholdes næste Lørdag den 30. Oktober, Aften Kl. 8½ i Hr. Andersens ny, hyggelige Lokaler i Kvægtorvsrestavrationen. Der serveres med Gaasesteg, Smør og Ost, Snaps og Øl å Kr. 1.65 pro persona. Tegningen, der er bindende, sker hos Budet Hr. Møller eller hos Kassereren Hr. Stephensen *senest den 27. ds.*

Talrig Tilslutning forventes.

Prøvevalg afholdes førstk. Tirsdag den 26. Oktober, Aften Kl. 8 i Admiralgade 19, 1. Styrelsen.

Ny Medlemmer: E. E. Hansen, udl. 1/10 97 hos Th. Nielsen (arb. s. Sted). R. J. Herdahl, udl. 7/4 97 hos Herdahl (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optag. maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 149, E. Kjølby og 150, Will. Sørensen (sidst Milit.). P. C. Studt, sidst paa Rejse.

Typografernes Sangforening

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangprøve. Styrelsen.

T. C. C. Søndag Tur til Rungsted. Start Trianglen Kl. 9. Køref. Christensen.

Bestyrelsen og Køreudvalget bedes møde Mandag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for September Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 5182.55	Rejseudg. og Diæter.	Kr. 39.00
		Overfartspenge til Det foren. Dampskibsselsk. (Juli Kvartal)	- 107.00
		Dsk. typ. F.s Udlæg i Jan.-Juli	- 190.20
		Administration	- 96.68
		Kassebeh. 30. Septbr..	- 4749.67
	Kr. 5182.55		Kr. 5182.55

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning....	Kr. 14626.12	Rejseudg. og Diæter	Kr. 58.70
		Telegrammer	- 4.37
		Dsk. typ. F.s Udlæg i Jan.-Juli.....	- 155.00
		Administration	- 96.68
		Kassebeh. 30. Septbr.	- 14311.37
	Kr. 14626.12		Kr. 14626.12

Kolding, den 30. September 1897.

Ulrik Petersen,
Hovedkasserer.

En i en større Søkøbstad beliggende **Papirforretning med tilhørende Akcidenstrykkeri** er til Salg straks paa gode Betingelser. Huslejen er billig og Ejendommen kan erholdes til Købs af en Mand, der er i Besiddelse af nogle Tusinde Kroner. Billet mrkt. »Levevej« modtager *Typ.-Tid.*

Redaktør: Gustav Clausen, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Carl Olsen, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. Bergenholz, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 43
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 29. Oktober 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Afstemningens Resultat.

Sammenslutningsforslaget blev, som ventelig var efter den Stilling, Hovedbestyrelsen med Hr. P. Hvidtfeldt i Spidsen indtog, ikke til Noget denne Gang. Men Udfaldet blev dog, at det store Flertal af Fagfæller Landet over utvetydigt tilkendegav Ønsket om, at Arbejdet derfor ikke tabes af Sigte, ligesom det slog en tyk Streg over den Linje i det sidste Salmevers, der lød, at Resultatet vilde blive, at hverken det Ene eller det Andet blev vedtaget. Thi Arbejdsløshedskassens Centralisation er vedtagen med Glans.

Afgørelsen paa Sammenslutningsforslagets Afstemning ser saaledes ud:

Den typografiske Forening .	347 Ja	30 Nej
Hjælpekasserne	307 -	72 -
Dansk typografisk Forening.	254 -	194 -
Understøttelsesforeningen . .	41 -	28 -
Tilsammen	**949 Ja**	**324 Nej**

Med absolut ren Vedtagelse i Den typografiske Forening og Hjælpekasserne, med et respektabelt Flertal baade i Dansk typografisk Forening og Understøttelsesforeningen, med en samlet Majoritet af **625 St.** har danske Typografer tilkendegivet deres Vilje til at samles under én Fane, og tilstillet lunkne og modvillige Ledelser en alvorlig Advarsel om ikke oftere at lægge sig i Vejen for Opnaaelsen af et Maal, som Medlemmerne selv er bedst klare over er det mest tilstræbelsesværdige under de nuværende Forhold.

Vi kan kun være tilfredse, saa vist som det absolute Flertal er paa vor Side, og derved borger for, at der indenfor hver enkelt Organisation er en god Vilje tilstede for at nedbryde de Skranker, der nu »officielt« skiller Kolleger med *samme* Opfattelser. Ingensinde har vi faaet en tydeligere Tilkendegivelse fra Medlemmernes Side af deres Mening om Nødvendigheden af et fast og ubrødeligt Samarbejde disse forskellige Organisationer imellem og ingensinde har vi med mere Ret kunnet nære Haab om, at Hensynsfuldheden Fagfællerne imellem vil slaa Rod, og lade vokse den Kollegialitetens Aand, der betinger Enhed, Solidaritet og Fremskridt for Danmarks samlede Typografer.

Dansk Provinsbogtrykkerforening og Sammenslutning.

Bestyrelsen for Dansk Provinsbogtrykkerforening har fornylig i Lighed med tidligere udsendt en »fortrolig« Skrivelse til de af Landets Bogtrykkere, som ikke er Medlemmer af Organisationen. Kun under Forudsætning af kordial Meningsbetegnelse kan man forstaa »Fortroligheden«, thi som »Hemmelighedsfuldhed« er der ingen Grund til at opfatte et Arbejde, der har en saa prisværdig Hensigt som at agitere for Tilgang til en Forening, der trods intet i den Retning ubetydeligt Arbejde kun tæller en Brøkdel af Danmarks Provinsbogtrykkere, og hvis Maal man er paa det Rene med kun kan løses tilfredsstillende, naar Foreningen tæller saa godt som *alle* Bogtrykkere.

Mest Interesse for os har det at se, at Agitationen for Medlemstilgang til Dansk Provinsbogtrykkerforening fornemmeligst virker ved dels at opstille Svendenes Organisation som Mønster, dels, ved Gisninger om *dennes Hensigt*, at skræmme Bogtrykkerne til at ofre de 10 Kroner om Aaret, som Medlemsskabet koster, og vi tager derfor ikke i Betænkning at citere, hvad Bestyrelsen derom mener. Skrivelsen siger:

»Tidens Udvikling gaar jo i Retning af Sammenslutning og Organisation. I den Retning har Arbejdsgiverne meget at lære af Arbejderne. Der gives vel næppe nogen Typograf her i Landet, som ikke er Medlem af den ene eller den anden typografiske Organisation, og derved er det, at disse faar deres store Betydning og med Kraft kan fremsætte deres Krav. Den Lønbevægelse, som i Foraaret 1895 gik hen over Landet, er vel kun at betragte som rent foreløbig; naar en gunstig Lejlighed tilbyder sig — og den lader maaske ikke vente ret længe — saa maa man være parat til at møde nye Fordringer. Hvis Bogtrykkerne da, ligesom sidst, staar enkeltvis i Kampen og uden nogensomhelst Krav paa Støtte af en Organisation, vil det være let for Typograferne at gennemføre enhver Fordring, selv om den fra Bogtrykkernes Side kan være nok saa vanskelig at imødekomme; men staar man samlet i én Organisation kan man henvise til denne og gøre fælles Sag, og det vil da næppe blive saa vanskeligt at tilbagevise uberettigede Fordringer.

At Kravet om Lønforhøjelse vil mælde sig, er sikkert nok; det er da uklogt ikke at være rustet til at kunne møde det. I andre Fag ser man, hvad Sammenholdet kan udrette, hvorfor skal da vi staa tilbage? Men det eneste Middel til at værne om vore Interesser er vor Forening. Derfor betragter Bestyrelsen det som sin fornemste Opgave at søge at formaa alle Bogtrykkere til at være Medlemmer; kan dette naas, da vil man ogsaa med større Tryghed kunne se fremtidige Lønkampe i Møde med Udsigt til taalelige Vilkaar for Principalerne.«

Man vil lægge Mærke til, at som den røde Traad gennem det Hele gaar Frygten for fornyede og yderligere Krav om forbedrede Lønforhold og at man betragter Lønbevægelsen i 1895 kun som rent foreløbig. Denne Anskuelse kan, da der ikke siden da er gjort det ringeste Tilløb fra Organisationens Side til en Forandring af Lønforholdene, kun være dikteret af Principalernes Erkendelse af, at det, Svendene den Gang opnaaede, paa langt nær kan kaldes tilfredsstillende for disse, og er denne Opfattelse rigtig, hvad der ingen Grund er til at tvivle om, er den nærmeste Fornuftslutning deraf den, at man *nu* foretrækker Lønforholdene ordnede ved en mindelig Overenskomst fremfor som i 95 at lade indtræde Kamp om dem. Og dette hilser vi med Glæde, saa vist som **vi** altid har stræbt at tilvejebringe ordnede Forhold ad fredelig Forhandlingsvej og hidtil kun er *tvungne* af Bogtrykkerne til at tage os selv til Rette, fordi disse stillede sig absolut afvisende overfor vore Fordringer. Ganske vist er Principalernes Opfattelse af berettigede og uberettigede Fordringer et højst vagt Begreb, men Klarhed over Grænserne mellem disse faar man dog bedst ved en Forhandling. Og bygger man paa det, vi altid har hævdet burde staa d'Hrr. klart, at Principalerne i lige saa høj Grad som Svendene har Interesse af, at Konkurrencen begrænses ved ensartede Arbejdsforhold, da vil man vel i Forhandlingen derom nok naa videre end til, som sidst, at vælge et Udvalg og gentage en Sprængning af Bogtrykkerforeningen.

Intet Tidspunkt til at indlede en saadan Forhandling er maaske heldigere end nu, hvor en Reparation af den københavnske Tarif stunder for, og under alle Omstændigheder finder vi det nødvendigt at anstille et Forsøg, thi som bekendt agter Styrelsen for Dansk Provinsbogtrykkerforening, efter den 7. og 8. ds. at have deltaget i et af Fællesrepræsentationen for

Industri og Haandværk sammenkaldt Møde angaaende en Sammenslutning af Mesterorganisationerne, at rette en Henvendelse til Bestyrelserne for Dansk typografisk Forening og Aarhus Understøttelsesforening om Medarbejderskab i Regler for en Forligs- og Voldgiftsret, som selvfølgelig disse Foreningers Ledelser ikke godt kan tiltræde før Enighed er tilvejebragt om faste Arbejdsforhold, paa hvilke alene en Voldgiftsret bør bygges.

Idet vi altsaa, baade paa Grundlag af den her refererede Skrivelse og paa den skete Henvendelse angaaende en Voldgiftsretsdannelse, opfordrer Ledelserne for Svendeorganisationerne til at benytte Lejligheden og søge opnaaet en Forhandling om ordnede Lønforhold, saa turde Bogtrykkernes Tilslutning til de øvrige Mesterorganisationer og den Vægt, de lægger og fornuftigvis maa lægge paa Typografernes Sammenslutningsbestræbelser, endnu en Gang tjene som en lysende Lanterne for, **hvad** de danske Fagfæller har at gøre, og **hvorledes** de skal tilegne sig den absolut nødvendige Udbedring af det Ligevægtsforhold, man ved den tilendebragte Afstemning mere end nogensinde før har vist sin Vilje til at naa paa alle Omraader.

I én Forening for hele Landet, økonomisk konsolideret ved Samarbejde med den øvrige Arbejderverden, rummes de Betingelser, der kan holde Ryggen rank og vil udelukke enhver Nødvendighed af at gaa paa Akkord med Uretten.

Lidt fra Belgien og Frankrig.

(J. P. BROCKMANN.)

FRA det hyggelige lille Holland drog jeg ind i det endnu mindre Belgien ad Ruten Rotterdam-Antwerpen. Rejseunderstøttelsen er her 5 Centimes pr. Kilometer, der udbetales forud. Denne Ydelse er ikke saa god som den hollandske, men hvis man er tilstrækkelig langbenet og energisk, gaar det vel an at »tjene« sit Underhold i Belgien. Jeg var nu doven paa dette Tidspunkt af Rejsen, og en uhyggelig smeltende Varme drev mig snart ind i en Jernbanekupé ad Brüssel til. Her i Belgiens Hovedstad tjener en Sætter 55—60 Centimes (36—43 Øre) i Timen; Arbejdstiden er 9—10 Timer, hvilke Betingelser nu ikke lyder saa særlig glimrende. Iøvrigt var jeg kun i Belgien faa Dage og kan derfor kun udtale mig om Rejselivet med alt Forbehold, men jeg har Indtrykket af, at Logisforholdene er vanskelige. Jeg døjede i alt Fald meget med at faa Logis det Par Dage, jeg var der.

Fra Belgien gik Turen til det berømmelige *Frankrig*, og jeg maa desværre straks bemærke, at et uslere Land for en rejsende Typograf gives vist ikke i den civiliserede Verden. Rejseunderstøttelsen er ligefrem sørgelig lille, hvilket mærkes dobbelt, naar man ser hen til de dyre Livsfornødenheder. Der er endvidere den lille Hage ved Rejselivet i Frankrig, at mange Logisværter og Handlende vistnok betragter det som en moralsk Forpligtelse at snyde Enhver, der ikke er Herre over Sproget og ellers er ukendt med Forholdene. Understøttelsen er Frcs. 1.50, naar der er 40 Kilometer eller derunder mellem to Udbetalingssteder; men overstiger Vejlængden 40 Kilometer, da faar han kun 50 Centimes for hver 20 Kilometer, der er over de 40. Hvis der f. Eks. er 80 Kilometer mellem to Udbetalingssteder, da er Understøttelsen kun Frcs. 2.50 = Kr. 1.82. For den samme Vejlængde betales i Tyskland 4 Mark og i Danmark—Norge 4 Kroner. Denne Understøttelse er ikke en Gang gennemsnitlig til Nattelogis. Ekstraydelser, som i Tyskland og Norden, kendes absolut ikke. I Paris bruges et mærkværdigt Princip med Udbetalingen. Den Rejsende faar her, naar han afleverer sin Bog, en Kvittering for denne, men ingen Penge. »De kan komme igen om otte Dage, min Herre,« sagde Kassereren til mig, og da jeg saa efter en Uges Ophold atter indfandt mig, fik jeg udbetalt Frcs. 2.50 til det næste Udbetalingssted. Verdensbyen Paris giver ikke en Opholdsdag til den rejsende Typograf, ikke en Sous ud over det fattige Ordinære. Dette Forhold falder en Dansker noget mærkeligt, men naar man hører, at Kontingentet i Paris kun er 1 Fr. om Maaneden — 18 Øre om Ugen, da forklares jo let Understøttelsens Lidenhed. — *Fortjenesten* kjender jeg desværre ikke, men jeg har hørt Flere sige, at den er daarlig, hvilket jeg gærne vil tro. Sætterne her ræsonnerer formodenlig saaledes: Vi har ikke Raad til at betale højere Kontingent, fordi vi ikke tjener mere, medens derimod Tyskerne og de nordiske Typografer tænker omvendt. Vi vil ikke nøjes med det lille Kontingent, thi da synker Lønnen. — I Provinserne er Kontingentet endnu mindre, i Arras (Departementet Nord) 8 Sous om Maaneden, 7 Øre om Ugen, efter hvad Kasseren dér fortalte mig og forresten ligeledes skrev, da jeg saa noget mistænksom ud. Efter 2—3 Ugers Ophold i Frankrig rystede jeg Støvet af mine Fødder i en Fart og drog over Grænsen ad Ruten Nancy-Strassbourg. — Jeg vil absolut fraraade enhver Sætter, der ikke har en passende velspækket Portemonnæ og i hvert Fald et Minimum af Sprogkundskaber, at rejse til Frankrig. Den ordinære Levemaade er dyr, snydt og bedraget bliver man af Mange, og Rejseunderstøttelsen er ussel.

Afstemningsresultater.

Den typografiske Forening.

Der var afgivet i Alt 377 St. *For Sammenslutningen* stemte **347** Medlemmer, *imod* **30**. *For Arbejdsløshedskassens Centralisation* **327** Medlemmer, *imod* **37** St. Begge Forslag er saaledes vedtagne.

STYRELSEN.

Dansk typografisk Forening.

a) *Sammenslutningen* opnaaede ikke to Tredjedele af de afgivne Stemmer og forkastedes altsaa. Af Foreningens 700 Medlemmer havde 473 afgivet St., deraf **254** Ja, **194** Nej, 24 afgav blank St. og 1 Stemmeseddel kasseredes som afgivet af et Medlem, der staar i Karantæne. b) For Spørgsmaalet om *Arbejdsløshedskassens Centralisation* afgaves ligeledes 473 St., deraf var **321** Ja og **115** Nej, medens 36 »St. ikke.« Der var saaledes over $^2/_3$ Flertal for dette Forslag, der altsaa er vedtaget. c) Ligeledes vedtoges *Repræsentantmødets Afholdelse* med **451** af 487 afgivne St. **34** stemte Nej, 1 blank og 1 kasseret.

Kun 13 Lokalafdelinger vedtog Centralisationsforslaget med kvalificeret Majoritet; i 5 var der et Flertal af de Stemmegivende for Centralisationen, hvorimod 17 Lokalafdelinger forkastede det. 4 Lokalafdelinger har enstemmigt vedtaget Forslaget, 5 enstemmigt forkastet det. — Faaborg, Frederikshavn og Skanderborg har ikke indsendt Stemmesedler.

Afstemningen i Lokalafdelingerne faldt saaledes:

By	Medlems-Antal 1. Juli	Centralisationen			Arbejdsløshedskassen			Ialt afgivne Stemmer	Repræsentantmøde			
		Ja	Nej	Blank St. ikke	Ja	Nej	Blank St. ikke		Ja	Nej	Blank St. ikke	Ialt afg. St.
Aalborg	55	3	26	4	4	24	5	33	36	1	»	37
Aarhus	63	17	12	»	12	7	10	29	29	»	»	29
Assens	7	1	4	»	1	4	»	5	5	»	»	5
Esbjerg	12	10	»	»	9	1	»	10	10	»	»	10
Faaborg	9	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fredericia	11	»	4	»	»	4	»	4	5	»	»	5
Frederikshavn	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Herning	3	1	2	1	3	»	1	4	3	1	»	4
Helsingør	19	7	3	»	10	»	»	10	8	1	»	9
Hillerød	17	12	1	»	13	»	»	13	12	1	»	13
Hjørring	15	9	1	»	6	2	2	10	9	1	»	10
Holbæk	28	3	5	»	»	7	1	8	10	2	»	12
Horsens	20	14	4	1	19	»	»	19	19	»	»	19
Kalundborg	15	3	7	»	3	7	»	10	10	»	»	10
Kolding	*42	20	21	*3	31	9	4	*45	42	2	»	*45
Køge	11	6	2	1	8	»	1	9	7	»	»	7
Maribo	5	»	3	»	»	3	»	3	3	»	»	3
Nakskov	9	3	»	2	5	»	»	5	5	»	»	5
Nyborg	8	»	6	»	»	6	»	6	7	»	»	7
Nykøbing F.	19	6	9	»	12	3	»	15	15	»	»	15
Nykøbing M.	12	4	1	»	3	»	2	5	5	»	»	5
Næstved	39	14	10	1	15	7	3	25	21	7	»	28
Odense	80	33	25	2	57	3	»	60	53	7	1	61
Randers	31	21	1	»	21	1	»	22	20	2	»	22
Ribe	5	5	»	»	4	»	1	5	5	»	»	5
Ringkøbing	11	1	7	1	8	1	»	9	10	»	»	10
Ringsted	23	15	»	1	16	»	»	16	18	»	»	18
Roskilde	14	13	»	»	12	1	»	13	13	»	»	13
Rudkøbing	5	»	5	»	»	5	»	5	5	»	»	5
Rønne	7	»	2	1	1	2	»	3	3	»	»	3
Silkeborg	12	7	2	»	8	»	1	9	9	»	»	9
Skanderborg	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Slagelse	18	1	5	3	9	»	»	9	9	»	»	9
Stubbekøbing	4	»	4	»	»	4	»	4	4	»	»	4
Svendborg	22	10	5	3	12	3	3	18	16	3	»	19
Thisted	8	»	7	»	»	7	»	7	3	4	»	7
Varde	3	2	»	»	»	1	1	2	2	»	»	2
Viborg	6	2	2	»	2	2	»	4	4	»	»	4
Vejle	21	11	8	»	17	1	1	19	16	2	»	18
	698	254	194	24	321	115	36	473	451	34	1	487

HOVEDBESTYRELSEN.

* Af disse 1 kasseret.

Typografernes Hjælpekasser.

Der var ialt afgivet 380 St. *For Sammenslutningen* stemte **307** Medlemmer, *imod* **72**. I »Stemmer ikke«. Forslaget er saaledes vedtaget. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelsesforening.

Der var i Alt afgivet 69 St. *For Sammenslutningen* stemte **41** Medlemmer, *imod* **28**.

Da der for Vedtagelse udfordres ²/₃ Majoritet er Forslaget saaledes forkastet.

Fra de forskellige Lokalforeninger stiller Afstemningen sig saaledes:

Aarhus	10 Nej	28 Ja	38
Randers	8 -	6 -	14
Horsens	6 -	3 -	9
Middelfart	4 -	» -	4
Vejle	» -	4 -	4
	28 Nej	41 Ja	69

En Del Medlemmer har undladt at stemme. STYRELSEN.

Til d'Hrr. Boglaanere!

Det er med dyb Beklagelse, jeg igennem Styrelsen har erfaret, at der trods Bibliotekarens gentagne Opfordringer endnu mangler ikke faa Bøger, som ikke er afleverede af de respektive Laanere.

Undertegnede tillader sig derfor, som den, der har udlaant en Del af Bøgerne (ca. 25) i 1896, og derfor maa indestaa for dem, at anmode Laanerne paa det indstændigste om at gøre sig den Ulejlighed at efterse deres Bøger, maaske da En eller Anden vil snuble over en af de savnede Bøger, thi desværre eksisterer Udlaansprotokollen ikke, da jeg ved et meget beklageligt Uheld i Juni 1896 har mistet den, ellers vilde d'Herrer alt for længe siden være blevne paamindede.

Jeg beder derfor paa det mest indtrængende d'Herrer foretage et Eftersyn, f. Eks. paa Søndag, og finder de da en af nedennævnte Bøger, som har forputtet sig hos Dem, undse Dem da ikke for at aflevere den; det kan jo ske pr. Post uden Navns Angivelse; *Hovedsagen er kun, at Bøgerne kommer tilbage til Biblioteket*, og d'Herrer vil derved gøre mig en meget stor Tjeneste, som jeg haaber at have fortjent, da det er den eneste, jeg beder om for de seks Aars Arbejde, jeg har haft; indkommer Bøgerne ikke ad denne Vej, vil det blive mig, der i sidste Instans maa holde for, og *det* synes jeg dog er en mindre god Tak.

HENRIK SUNDSTRØM.

De ikke afleverede Bøger er:

4, Aftenlæsning, I. Bind — 85, Snedronningen med flere Fortællinger — 49, Bjørnson, Kongen, Mellem Slagene — 58, Blicher, Noveller, IV. Bind — 75, E. Bøgh, Billeder paa Vers og Prosa — 78, Einar Christiansen, Folkesnak — 79, do., Letizia — 93, Drachmann, Lars Kruse — 96, do., Der var en Gang — 99, do., Tarvis, — 101, Fru Elisabeth, Som man gifter sig — 106, Elmgaard, Under Straatag — 110 Esmann, I København — 121, Evald, Den skotske Kvinde paa Tjele — 154, Knut Hamsun, Mysterier — 182, Hostrup, Soldaterløjer — 270, Jonas Lie, Fortæll. fra Norge — 42, Betzonich, Peter Jensen — 272, Lie, Livsslaven — 301, Carl Møller, Nordtyskland — 325—26, Paludan-Müller, Adam Homo — 451, Topelius, Fra Karl X.s Tid — 460, do., Fra det høje Nord, V. Del — 519, Bourget, Kærlighedsbrøde — 521, Bret Harte, Fra Kaliforniens Fortid — 901, Alph. Daudet, Fortæll. — 904, G. Eliot, Fortæll. — 574. Flygare-Carlén, Rosen paa Tidseløen — 606, Hackländer, Forbuden Frugt — 609, Rider Haggard, Oberst Quaritck — 617, Henié, 6 Sonetter — 625, Hutcheson, Den sorte Kok — 913, Fortæll. af Lamartine o. fl. — 664, Maupassant, En Dydsdragon — 756, Jules Verne, Det sorte Indien — 838, Rørdam, Studenternes Deltagelse i Københavns Forsvar 1658 — 884, Ribbing, Den sexuelle Hygiejne.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalforening

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 23. Oktober. 11 af 23 Medlemmer var mødt.

Formanden fremlagde Juli Kvartals Regnskab, der godkendtes og underskreves. I det forløbne Kvartal var der udredet usædvanlig mange Understøttelser, bl. a. til 32 Rejsende og 4 Syge. Kontingentindtægten havde i samme Tidsrum været 166 Kr. 20 Øre fra 24 Medlemmer (det højeste endnu indkomne) Regnskabet balancerede med 183 Kr. 20 Øre. Overskudet beløb sig til kun 19 Kr. 95 Øre.

Den paa forrige Generalforsamling oprettede Privatkasse havde haft en Indtægt af 21 Kr. (indkommet fra 24 Medlemmer i 210 Uger à 10 Øre). Udgifterne var: Formandens Løn 7 Kr. 80 Øre, Understøttelse til 12 Rejsende (Udlændinge) à 25 Øre og 9 do. (ikke understøttelsesberettigede) à 1 Kr. 25 Øre = 14 Kr. 25 Øre, ialt Udgift 22 Kr. 05 Øre. Der var saaledes et lille Underskud paa 1 Kr. 5 Øre, der forventes dækket i indeværende Kvartal.

Sluttelig oplæste Formanden Forhandlingsprotokollen fra forrige Generalforsamling, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

J. CHR. HANSEN.

Typografisk Forbund for Vejle

afholdt Lørdag den 23. Oktober ordinær kvartaarlig Generalforsamling. Regnskabet for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Forbundet har indestaaende i Vejle Bank 56 Kr. (ved en Trykfejl stod der fejlagtig i sidste Meddelelse 35 Kr.).

Formanden oplyste, at der til Lock-out'en i Smede- og Maskinarbejderfaget af 20 Kolleger i kortere og længere Tidsrum var ydet 51 Kr. 75 Øre.

Derefter drøftedes et Forslag om at tage Aktier for 50 Kr. i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Vejle — i Stedet for at anskaffe en Fane. Efter forskellige Udtalelser, alle anbefalende Forslaget, vedtoges dette enstemmigt.

Til Revisor i Stedet for N. C. Sørensen, der er bortrejst, valgtes HENRIK HANSEN.

Efter Oplæsning af Forhandlingsprotokollen sluttedes Generalforsamlingen, hvorefter man »festede« til den lyse Morgen.

SEKRETÆREN.

KOMEDIE OG KONCERT

Søndag den 21. November Kl. 7

i Larsens Lokale, Sct. Annæ Plads 13,

til Fordel for

arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid.

ENDSKØNT Arbejdsmarkedet i nogen Tid har vist Bedring, er der dog Rimelighed for, at vort Fag til Jul staar med over 100 Arbejdsløse Landet over ligesom forrige Aar. Den store Hjælp, der blev ydet dels ved Arbejdsløshedsfestens Overskud og dels ved Indsamlingen i Fjor, lader formode, at de arbejdende Kolleger ogsaa i Aar vil mildne de Savn, som Arbejdsmangel og Vinterkulde ellers vil berede mange af vore Arbejdsfæller i Julen. Derfor indbyder vi til denne Fest.

PROGRAM:

P. HEISE: Jylland.
CONRADI: Solnedgang.
A. LANGE: Segeltur på Mälaren.
} *Typografernes Sangforening.*

FOLKESNAK.

Dramatisk Bagatel i 2 Akter af Einar Christiansen.

Personerne:

Carl Hansen. | Mette.
Caroline Petersen.

Handlingen foregaar paa en Villa i Taarbæk.

Oplæsning af Hr. E. E. ULSTRUP.

BELLMAN: Korpral Bomans begrafniug.
BERNER: Regentsianeren.
E. GRIEG: Bjørneskytten.
F. REISSIGER: Aften paa Sæteren.
} *Typografernes Sangforening.*

MIN KONES TJENER.

Farce i 1 Akt efter det Franske.

Personerne:

Brienne. | Peer, hendes Tjener.
Constance, hans Kone. | Anthon, Tjener hos Brienne.
Baronesse Oxholm, hendes Tante. | August, Opvarter.

Handlingen foregaar i Kjøbenhavn.

Derefter Assemblé til Kl. 3.

Billetter à 75 Øre til de 10 numererede Rækker faas kun hos Hovedkassereren, C. BYNCK, og hos Hr. V. BERGENHOLZ. Billetter à 50 Øre faas fra 1. November hos Inkassatorer og Sangere samt hos Hr. Møller. Intet Billetsalg ved Indgangen, der aabnes Kl. 6½.

Baltegn à 50 Øre faas i Salen med Aflevering af Bal-Kupon.

For Den typ. Forening: P. LAURITZEN. CHR. CLAUSEN.
For Ny typ. Forening: ANTHON LARSEN. N. JACOBSEN.
For Den typ. Trykkerforening: V. CRISTOFFERSEN. A. MICHELSEN.
For Typografernes Sangforening: ALB. AUNER. C. C. BYNCK. ARNOLD LARSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 17. Oktober. Alle mødt.

Fra de samvirkende Fagforeninger forelaa en Skrivelse angaaende Trykkerforeningens Optagelse i disse; Optagelsen anbefaledes. Foreningens Forhold til Fagforeningerne og et eventuelt Delegeretmøde førstkommende Januar diskuteredes. — Fra den tidligere Bibliotekar, Hr. SUNDSTRØM, var fremkommen en Skrivelse angaaende de bortkomne Bøger; det vedtoges at offenliggøre Skrivelsen i *Typ. Tid.* — Bibliotekaren, Hr. WULFF, forespurgte 1) om det var tilladt, at Medlemmer, der som Syge var indlagt paa Hospital, laante Bøger fra Biblioteket? og 2) om der ikke kunde vedtages en Straffebestemmelse for Medlemmer, der undlod at aflevere laante Bøger. Angaaende det første Punkt overdroges det NÆSTFORMANDEN at undersøge Sagen; Undladelsen af at aflevere laante Bøger vil være at betragte som Forenings-

gæld. — Det overdroges Bibliotekaren at foreslaa de Bøger, Foreningen kunde gøre Fordring paa ved Fællessubskriptionen paa »Frem«. — FORMANDEN refererede et Forhold paa et herværende Trykkeri angaaende Afviklingen af »Surkaal« ved et Værks Afslutning. Klagen forelaa formuleret i en Skrivelse, der ønskedes optaget i *Typ. Tid.*; de her fremsatte Anker var af en saa selvfølgelig Natur, at Styrelsen fandt Offenliggørelsen af Skrivelsen unødvendig. — En Sag angaaende tre Medlemmer, der havde pantsat deres Medlemsbøger, overdroges det FORMANDEN at faa nærmere oplyst. — To tidligere Medlemmer ønskede Genoptagelse; Optagelsen blev betinget af, at de vedkommende betalte deres Restancer og at deres Gæld til Foreningen afdroges med 50 Øre pr. Uge; Undladelse heraf vilde øjeblikkelig have en ny Udelukkelse til Følge. — NÆSTFORMANDEN ønskede, at Kassereren skulde give Arbejdsløshedskortet en Paategning, hvis Ihændehaveren stod med Gæld til Foreningen. — Det vedtoges at opfordre Repræsentantskabet til at nedsætte et Udvalg til Arrangering af Underholdninger i Lokalet i Vintersæsonen. — I en Skrivelse forespurgte Kassereren om Styrelsens Stilling til Bespisningen i den kommende Vinter. Det vedtoges at bibeholde Ordningen fra i Fjor med ½ Øre ugenlig pr. Medlem i Maanederne Oktober—Februar samt at lade et Restbeløb fra den frivillige Indsamling til Smedene paa 67 Kr. 46 Øre tilfalde Bespisningens Kassebeholdning. — Kassereren ankede i en Skrivelse over den Kritik, det af ham ledede Anvisningskontor havde været Genstand for i Referatet fra Styrelsesmødet i *Typ. Tid.* Nr. 38, og forsvarede sin hidtil anvendte Fremgangsmaade ved Besættelsen af ledige Pladser. En Svarskrivelse formuleredes og vedtoges. — FORMANDEN refererede Forholdene i et herværende Bladsætteri. — Det besluttedes i en nær Fremtid at foranstalte en ny Udgivelse af »Danske Typografers Organisationshistorie.«

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 24. Oktober. Frav. med anm. Forf.: L. JACOBSEN og LAUR. JENSEN.

Stemmesedlerne ang. Centralisationen optaltes. Der var afgivet 380 St., deraf 307 Ja, 72 Nej og én: stemmer ikke.

FORMANDEN meddelte, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse havde forkastet Andragendet om Moderation for Indlæggelse paa Hospital; endvidere meddeltes, at Sygekasseinspektøren havde sanktioneret den paa forrige Generalforsamling vedtagne Lovændring. — Angaaende et Tilfælde, hvor et Medlem, som tidligere refereret, var bleven afvist fra Kommunehospitalets 4. Afdeling, havde en Overretssagfører afgivet et Responsum, hvoraf det fremgik, at Hospitalet i det omhandlede Tilfælde havde været berettiget til at afvise Vedkommende, da Indlæggelse ikke kunde anses at have været absolut nødvendig af Hensyn til Sygdommens Art (Gonorrhe). — En Typograf, overgaaet fra en gensidig Forening, ønsker at optages; da han lider af begyndende Tuberkulose, kan Optagelsen kun ske mod at han giver Afkald paa Hjælp for denne Sygdom. — Et Medlem af den statsanerkendte Afdeling (Enke) var bleven indlagt paa St. Josefs Hospital, hvorfra hun udskreves efter 6 Dages Forløb; da Hospitalsplejen dér var dobbelt saa dyr (120 Ø. om Dagen) som paa Frederiksberg Hospital, vedtoges det, at Halvdelen af Beløbet skal refunderes. O. J.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Det af Hjælpekasserne, Den typ. Forening og Trykkerforeningen nedsatte Fællesudvalg holder Møde næste Søndag, 7. Novbr., Kl. 12 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Trykkerne Hans Oskar Broge (P. Petersen), tidl. Medl. af Ny typ. Foren., og Thorkild Saurbrey (P. Petersen), udl. 25/4 81 hos Hoffensberg. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 185, Hugo Alex. Jensen (Bagge) fra Aarhus. 818 (Dsk. t. F.), Mads V. Jespersen (Militær) fra Odense. 102 (Dsk. t. F.), Oskar Thorvald Johansen (Ludv. Jørgensen) fra Helsingør. 711 (Dsk. t. F.), Adolf Moosdorf (Ludv. Jørgensen), sidst Militær. 1055 (Norsk Centrf.), Kristian K. Lye (Ludv. Jørgensen) fra Rejse. 1170 (Dsk. t. F.), A. Clemmensen (Rom) fra Rejse.

Bortrejst: Johan Vilh. Nielsen (J. W. Christensen) til Slagelse i Pl.

NB. Indmældelsen af Chr. Jensen (arb. hos Bagge) i dette Blads Nr. 41 tages herved tilbage.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i September Maaned 1897: 28, Sophus Andersen 20 Kr.; 53, C. V. Arleth 6; 249, N. C. Brockmann 21; 254, C. J. Bruun 4; 319, Chr. Andr. Christensen 25; 343, Oluf V. Christiansen 14; 712, J. V. Green 14; 804, Larsen Holst 24; 834, Hartwick 12; 845, Henr. Hansen 19; 2829, Chr. Edv. Hansen 23; 2830, Jens L. Hansen 6; 2842, Georg S. Hansen 6; 905, H. C. Jacobsen 28; 926, Oscar Johansen 9; 1151, Poul Larsen 19; 1152, Emil Larsen 29; 1245, Jacob P. Michaelsen 4; 1262, Frd. Madsen 32; 1418, Viktor Olsen 21; 1426, Oluf Fr. Olsen 21; 1548, P. Th. Jul. Petersen 21; 1551, A. A. Th. Petersen 7; 1570, N. Pfeiffer 14; 1618, C. C. L. Rasmussen 6; 1631, Ole Rasmussen 6; 1639, N. P. O. Rasmussen 8; 1781, E. O. Samuelsen 3; 1926, Østrup 12; ialt 434 Kr.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., er aabent **paa Søndag 10—12.**
V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Dansk typ. Forenings pladssøgende Typografer indskærpes Punkt 4 i Reglerne for Arbejdsanvisningskontorets Virken i Lovene, der lyder: *Har man erholdt Arbejde uden Kontorets Medvirkning efter at have mældt sig til dette, maa man straks meddele saadant til Kontoret for at spare* **unødvendige Udgifter** *og* **bringe Forstyrrelse** *i Kontorets Virksomhed.*

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

14. Oktober: *Thisted.* 16. Oktober: *Rudkøbing, Køge, Horsens* og *Viborg.* 18. Oktober: *Esbjerg* og *Silkeborg.* 20. Oktober: *Kolding, Rønne* og *Nykøbing M.* 23. Oktober: *Slagelse* og *Ringkøbing.* 25. Oktober: *Herning, Roskilde, Frederikshavn, Vejle* og *Ringsted.* 26. Oktober: *Næstved* og *Hjørring.*

Kolding, den 26. Oktober 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Slagelse, Peter Sørensen, udl. 1/10 97 i Korsør Av. efter 5 Aars Lære. Kolding, Trykker Jens Chr. William Riis, udl. 12/10 96 efter 5 Aars Lære hos Sjodt & Weiss. Aarhus, Trykker Jacob Lauritz Jacobsen, 23 Aar, ikke tidl. Medlem. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Aalborg, 1096, N. F. Larsen fra Holbæk i Plads. Kolding, 991, Niels Peter Nielsen (Lit. Anstalt). Aarhus, 1119, Niels Jeppesen i Pl. Hillerød, 1165, Georg Christensen i Pl. (Amtstid.). Viborg, 1113, O. P. Berg i Pl. Roskilde, 875, Bendix Bendixen fra Nakskov i Pl. Odense, 978, Hans Peter Andersen (arbl.).

Bortrejste: Slagelse, 682, Th. Jørgensen til Pl. i Aalborg. Hillerød (Hørsholm), 944, Gustav Hammerlund til Kbhvn. i Pl. Kolding, 1061, Chr. Petersen (paa Rejse) og 668, Niels Nielsen (arbl.) til København. Nakskov, 875, Bendix Bendixen til Roskilde i Pl. Fredericia, 919, O. J. Chr. Hansen til Kolding i Pl. og 1146, Carl Fr. Chr. Skovgaard til Herning i Pl. Roskilde, 1356, Jul. B. Nielsen (arbl.) til Københ. Silkeborg, 992, Lars Jørgensen (paa Rejse). Odense, 939, Chr. Ryberg til Pl. i Kolding.

Udmældt: Aalborg, 702, Edv. Andersen (overg. til anden Livsstilling).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Den ordinære Generalforsamling er *udsat* til Søndag d. *14. November. Husk Stiftelsesfesten* i Morgen, Lørdag Aften Kl. 8½ i Kvægtorvsrestavrationen paa det ny Halmtorv.

Tiltraadt: 185, H. A. Jensen fra Rejse (Bagge).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 10 indøves Tenorer, senere Basser. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Start Trianglen Kl. 10. Køref. F. Nielsen og Nielsson.

Søndag den 14. Novbr. *Generalforsamling.* Dagsorden i næste Nr.

En i en større Søkøbstad beliggende **Papirforretning med tilhørende Akcidenstrykkeri** er til Salg straks paa gode Betingelser. Huslejen er billig og Ejendommen kan erholdes til Købs af en Mand, der er i Besiddelse af nogle Tusinde Kroner. Billet mrkt. »Levevej« modtager *Typ.-Tid.*

En Avis- & Akcidens-

Sætter (militærfri) søger Plads straks. Vedkommende er kendt med Trykning. Billet mrkt. »344« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Et komplet Trykkeri

med Maskiner og Typer, hvoraf en meget betydelig Del er købt fra de bedste Skriftstøberier i Løbet af de sidste Aar, staar til Salg i Skive. Trykkeriet sælges helst samlet, men i modsat Fald stykkevis. Man henvende sig enten til Sagfører JACOBSEN, Skive, eller til Protokolfører BRANNER, Livjægergade 15, 3. Sal, København Ø.

Typograf.

En flink yngre Sætter kan faa Plads i *Morsø Folkeblads* Trykkeri.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 44
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 5. November 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie
26 Gange 33⅓ % Rabat.

Arbejdsløse og Trængende.

Atter nærmer vi os den Tid, hvor Naturen og de uregelmæssige Produktionsforhold sammensværger sig for at lægge det størst mulige Tryk paa de mindst modstandsdygtige Fagfæller. I Aar gentages, hvad de senere Aar har baaret Vidne om, at Efteraaret og første Del af Vinteren med mere og mere Ret kan betegnes som den golde Tid, hvor de fleste Hænder maa holdes ørkesløse. Og det er i Virkeligheden kun en fattig Trøst, at der har været en Tid af Aaret, hvor der var godt med Arbejde, det vil sige, hvor *næsten* Alle nogle faa Maaneder fik Lejlighed til at tjene Noget, thi den Fortjeneste, Erhværvet giver, yder kun — og endda sparsomme — Eksistensbetingelser for den Tid, det varer, der bliver Intet at dække gammel Gæld med, Intet at lægge hen til øde Tider. Heldigvis er dette Noget, Enhver véd og føler, selv om han er *saa* heldigt stillet, at han kun kender Arbejdsløsheden af Navn; han erfarer nemlig selv stadig Vanskeligheden ved at faa Ugelønnen til at slaa til, naar Enhver skal svares sit, naar Huslejen skal betales og Klæder skal paa Kroppen. Adspredelser, som Ingen mere end Arbejderne trænger til, maa han under alle Omstændigheder se bort fra, naar ikke økonomisk Ebbe skal mærkes føleligt eller det daglige Underhold beskæres. Men netop *dette* aabner hans Øjne for, hvor forfærdeligt det er ikke en Gang at være i Stand til at forsyne sig med det Nødvendigste til Livets Ophold, og medfører en Beredvillighed til at yde sine uheldigt stillede Kolleger Bistand, som særlig ved Juletiden sætter sig det smukkeste Vidnesbyrd. I Medfør af Traditionen kan man ikke tænke sig disse Helligdage uden Lys, Hygge og Velvære for sig selv og sine Nærmeste og føler det derfor som en Forpligtelse at bidrage sit til, at ingen anden Kollegas Hjem skal savne Juleglæden; det øger ligesom Festdagenes Glans, naar man yder sit Lod til, at Alle faar Part i den.

Tilslutningen til at støtte de uheldigt stillede Kolleger har Aar efter Aar taget til i Vækst, og de store Summer, som næsten udelukkende er indsamlede mellem de organiserede Fagfæller selv, vidner noksom om, at den iøjnefaldende Ligegyldighed for nogensomhelst Forpligtelse, som Principalerne paa *dette* Omraade lægger for Dagen, i ingen Henseende virker svækkende. Og Ræsonnementet over, hvem der i Grunden er nærmest til at yde Støtten, ligger dog lige saa nær, som Resultatet deraf staar klart. Men man véd, at hvad man taber paa den ene Side, det indvindes paa den anden, at Manglen paa Støtte fra den Side fremmer det indbyrdes Sammenhold, som Bevidstheden om kun i ethvert Tilfælde at have sine Egne at takke for Noget, i ikke ringe Grad øger.

Lad os da ogsaa i Aar gribe Lejligheden til efter Ævne at berede vore arbejdsløse Fagfæller en glad Jul — lad os vise, at vi endnu kan magte Opgaven alene, og yde en Sum, der, større end nogensinde, kan holde de økonomiske Sorger ude baade i Julen og de nærmeste Dage. Lad Festen paa Søndag 14 Dage være Indledningen til de ugenlige Indsamlinger, hvis Resultat i Aar som tidligere vil være i Stand til at vække Beundring hos enhver Udenforstaaende for den Solidaritet mellem Typograferne, de er byggede paa.

Selve Festen, der atter i Aar afholdes i Larsens Lokaler, trænger ikke til nogen Anbefaling. De Kræfter, der medvirker, Sangforeningen og den Fasmerske Skuespillerstyrke, er saa velkendte og ansete, at blot Navnene knyttet til Formaalet vil fylde Huset, og naar man denne Gang yderligere har suppleret sig med den fortræffelige Oplæser, Hr. Fuldmægtig Ulstrup, saa er Sukces'en til Overflod sikret.

Ernst Bojesen.

I Morgen holder Ernst Bojesen fem og tyve Aars Jubilæum som Boghandler. Den 6. November 1872 aabnede han i Skindergade en lille Boghandel under Firma Bojesen & Thomsen. I fem Aar dreves Forretningen her. Saa opløstes Firmaet og Bojesen flyttede nu ned i en lille Kælder i Vimmelskaftet, hvorfra mangt et behændigt Arrangement, beregnet paa at live op i Bourgeoisiets døde Kres ved selskabelige Lejligheder, dirigeredes.

Ved utrættelig Arbejdsomhed og Jærnflid lykkedes det Bojesen efter fem Aars Forløb at »udvide Forretningen« ɔ: han drog ind i den bekendte Butik i Nygade, hvor der etableredes en broget Samling af »Kunstgenstande«, Billeder, alskens Nips i det uendelige. Samtidig dreves der paa med Arrangements ved det forlystelsessyge Københavns Fester.

Folk i Almindelighed troede, at det var Bojesens Formaal saaledes at være og at vedblive med at være det velhavende og glade Københavns maître de plaisir. Selv om der maaske nok er gaaet en Splint heraf over i Blodet, er det dog utvivlsomt et Led af den Kæde af Midler, som Bojesen har brugt til at skabe sig et Navn for derigennem at bane sig Vejen til den Virksomhed, som har været og er hans fornemste: Forlæggerens. Man kan mene om Midlerne, hvad man vil; indrømme maa man, at der har været System i dem.

Han overvældede den københavnske Smaaborgerlighed med sin Holberg-Udgave, illustreret af Hans Tegner. Saa stort og rigt anlagt havde man endnu ikke set noget Værk. Der var noget af en grand seigneur i hele Tilsynekomsten. Og med Datidens Udvikling paa Boghaandværkets Omraade for Øje maa man erkende, at Udstyr og Anlæg var fortjenstfuldt gjort.

Et af Bojesens Karaktermærker er den forretningsmæssige Dristighed. Ikke saadan at forstaa, at han uden at veje *alle* Chancer kaster sig ind i æventyrlige Foretagender, men saaledes, at han binder an med Foretagender, som vilde faa de besindige og forsigtige i Borgerskabet til at ryste betænkeligt paa Hovedet, og at han, naar Ideen er undfanget, lader staa til med fuld Kraft. Med selve Dommedagens Basuner blæser han Smaaborgerligheden ud af Dynerne. Kun Skade, at han er født i et saa lille Samfund som det danske. Opgaverne bliver ganske naturligt mindre, og naar den store Garde kommanderes ud og den trækker op med fuld Musik, føler man uvilkaarligt, at Masseudfoldelsen staar i omvendt Forhold til det, der slaas for. Men dette er jo ikke Bojesens Skyld, og han har jo desuden i de aller sidste Dage ved sin nye Udgave af Holbergs Komedier bevist, at han kan vove Trøjen for Opgaver, som i et *lille* Samfund ikke hører til de mindst hæderfulde. Og han har Fremtiden for sig — ung som han er.

Mange ere de Foretagender, som Bojesen har sat noget ind paa. Vi behøver blot at nævne Troldtøj, Landmandsbogen og Danmarks Riges Historie — hvilken sidste han tog i Arv efter det gamle Philipsenske Forlag — for at vise, hvormange Strenge han har paa sin Bue. At han har taget Reklamen i sin Tjeneste ved Udførelsen af sine Ideer, kan ingen bebrejde ham — naturligvis Konkurrenterne undtagen.

Karakteristisk for det smaatskaarne Syn, der besjæler den danske Boghandlerforening som saadan, er, at man i sin Tid ikke accepterede

hans Optagelse i Foreningen. Hvor bornert og dumt handlede man ikke! Ganske sikkert vilde der ved den Lejlighed være tilført Foreningen nyt Blod, som man i høj Grad kunde trænge til.

Ernst Bojesen er, trods alle de Smaaprik og Chikanerier, der er tilføjet ham, en lykkelig Mand. Der er en Gaa-paa Natur i ham, som ikke fornægter sig. Selv i de vanskeligste Situationer finder han paa Udvej, og naar det gaar hedest til midt i den opslidende Travlhed, som en Forlæggervirksomhed medfører, er han den mest joviale og uforstyrrelige Spasmager, man kan ønske sig. Dertil er han trofast mod dem, han arbejder sammen med, og som arbejder for ham. De samme Boghaandværkere, som ved hans Forretnings Begyndelse hang i sammen med ham, arbejder endnu den Dag i Dag for ham.

Det danske Boghaandværks Tak skal han have paa sin Jubilæumsdag, fordi han som faa har forstaaet at indvinde nyt Land for dets Udøvere til at udvikle og udbrede deres Kunst.

Det internationale Bogtrykkersekretariat

har udgivet sin 3. Aarsberetning for 1896, hvoraf vi giver et kortfattet Uddrag:

Sekretariatet har i det forløbne Aar gennemgaaet forskellige Forandringer, uden dog at kunne komme ud af den blot konsulterende og raadgivende Stilling, det indtager. Navnlig er de Forventninger, man havde stillet til den 3. internationale Bogtrykkerkongres i Genf med Hensyn til at indrømme Sekretariatet mere Kompetence, ikke gaaet i Opfyldelse. Sekretariatet betragter det nu som sin Opgave ved dertil egnede Forslag og ved personlig Indgriben at fremme Sammenslutningen af de enkelte Forbund og at udjævne de forskellige Interessesfærer; dette er dog kun muligt, naar samtlige Forbund medvirker, og Sekretariatet appellerer derfor til Kollegerne i alle Lande, navnlig til de ledende Personligheder.

Ved Forretningsaarets Slutning deltog følgende Forbund og Foreninger i Sekretariatet: De to Forbund i det tyske og det franske Schweiz, det tyske Bogtrykkerforbund, Forbundet af Bogtrykkere, Skriftstøbere og beslægtede Fag i Østrig, Bogtrykker-Forbundet i Elsass-Lothringen, Bogtrykker- og Skriftstøber-Forbundet i Ungarn, Fransk Bogarbejderforbund, Italiensk Bogarbejderforbund, Dansk typ. Forening, Den typ. Forening, Norsk Centralforening, Almindelig hollandsk Typografforbund, Luxemburger Bogtrykkerforening, Bulgarske Typografforening, Belgiske Bogtrykkerforbund, Bogarbejder-Understøttelsesforeningen »Gutenberg« i Rumænien.

I Aaret 1896 gjordes der intet Forsøg paa at faa andre Forbund til at tiltræde Sekretariatet. Grunden hertil ligger væsenlig i, at man i nogen Tid var i Uvished om, hvorvidt Sekretariatet skulde vedblive at bestaa eller ikke. Imidlertid forsømte man ikke at tilsende de Forbund, som staar uden for Sekretariatet, dettes Meddelelser og Beretninger, for i det mindste paa denne Maade at komme i Forbindelse med dem. Dette er ogsaa delvis lykkedes, idet det spanske Forbund, saavel som begge de amerikanske Forbund, International Typographical Union og Deutsch-amerikanische Typographia, beredvilligt har stillet deres Foreningsorganer til Disposition. Denne Imødekommen har man ikke fundet hverken hos det engelske Forbund eller hos den svenske og de russiske Foreninger.

Derimod kan der mældes om Udtrædelse af to Forbund. Den spanske Forening erklærede allerede i Maj 1895, at den var nødsaget til at træde tilbage, da den ikke kunde opfylde de finansielle Fordringer. Det franske Forbund havde paa sin Kongres i Marseille fra 7. til 15. September 1895 besluttet at fortsætte Deltagelsen i Sekretariatet, men ved den paafølgende almindelige Afstemning forkastedes denne Beslutning med 2687 mod 2649 Stemmer. Imidlertid beskæftiger Forbundets Centralkomité sig stadig med Spørgsmaalet om Genindtrædelse i Sekretariatet.

De gjorte Erfaringer med Hensyn til Beskaffenheden af Understøttelser ved Strejker og Lønbevægelser foranledigede Sekretariatets Kontrolkomité til paa Genfer-Kongressen at forelægge et Forslag til Stiftelsen af en international Modstandskasse. Dette Forslags Skæbne er bekendt, og det vilde nu være ørkesløst at indlade sig paa en Kritik af de enkelte Forbunds Stilling til dette Spørgsmaal. Sekretariatet har imidlertid gjort Forsøg paa i det mindste at fastholde den principielle Side af denne Sag, og det vil i Løbet af indeværende Aar forelægge et nyt Forslag for de enkelte Forbund, for om muligt derved at give Sekretariatet mere Handlekraft.

Af Strejker, hvor Sekretariatet har været i Virksomhed, var Lønbevægelsen i Italien den første i Forretningsaaret. Den udbrød den 24. November og er endnu ikke afsluttet i alle Byer. Imidlertid er der i en stor Del af de Byer, der deltog i Strejken opnaaet væsentlige Forbedringer, og man nærer Haab om en gunstig Udgang af Striden ogsaa i de andre Byer.

Tyskland har som bekendt ligeledes haft sin store Tarifbevægelse. Da denne tidligere har været omtalt her i Bladet, skal vi indskrænke os til at nævne de opnaaede Resultater. Satsprisen pr. 1000 Bogstaver er nu: Perle: Fraktur 50 Pfennig, Antikva 52, Nonpareille: 40, 42, Kolonel: 37, 39, Petit, Bourgeois og Korpus: 34, 36, Cicero: 36, 38, Mittel: 38, 40, For fremmnde Sprog indtræder en Godtgørelse af fra 16⅔ til 50 pCt. Minimum i Fastløn er for Sættere og Trykkere 21 Mark ugenlig. Desuden tillægges et saakaldet Lokaltillæg, som retter sig efter de forskellige Byers Størrelse, og som varierer fra 2½ pCt. til 25 pCt. i Byer som Hamborg og Berlin. Lærlingeskalaen byder: indtil 3 Svende 1 Lærling, indtil 7 Svende 2 Lærlinge, 12 Svende 3, 18 Svende 4, 24 Svende 5, 30 Svende 6, og for hver yderligere 8 Svende 1 Lærling mere. Arbejdstiden er 9 Timer daglig indenfor Tidsrummet fra Kl. 6 om Morgenen til 9 Aften. Frokost og Vesperkost udgør tilsammen en halv Time og desuden maa Middagstiden mindst udgøre 1 Time.

Det østrigske Forbund havde allerede i 1895 ved frivillig Overenskomst opnaaet Indførelsen af 9 Timers Arbejdsdagen, og samme Fordel opnaaede Forbundet i Elsass-Lothringen i Foraaret 1896, samtidig med at Lønnen blev hævet med fra 5—7½ pCt.

Regnskabet for det internationale Bogtrykkersekretariat balancerer med 8447 Fr. 41 Centimes. Danmark figurerer med et Bidrag af 117 Fr. 74 Cts. Kassebeholdningen udgør Fr. 429.88. I Sparekassen indestaar Fr. 2513.05.

Den internationale Sekretær, Kollega FRIEDRICH SIEBENMANN i Bern, har haft forskellige Vanskeligheder ved at udarbejde Aarsberetningen, da han først tiltraadte Posten den 1. November 1896, og saaledes ikke har kunnet tale af egen Erfaring, men har maattet holde sig til det i Sekretariatet forhaandenværende Materiale. Imidlertid slutter han med at udtale, at han i denne korte Tid er kommen til den Overbevisning, at Sekretariatet ved roligt Arbejde og under Medvirkning af samtlige Kolleger virkelig vil kunne blive et Centralpunkt for de organiserede Kolleger.

Hvorledes Hr. Gustav Clausen laver sine »solide Ballancer«.

AFSTEMNINGEN over Centralisationsforslagene er tilendebragt og Resultatet blev, som jeg alt før Ringstedmødet havde udtalt blandt de kontraherende Styrelser og senere paa selve Ringstedmødet: Ny typ. Forening og Trykkerforeningen forkastede Forslagene, i Aarhus Understøttelsesforening og vor Forening vilde der maaske blandt de Stemmegivende fremkomme et Flertal for Centralisationen. Endvidere tilføjede jeg, at den ene Halvdel af dem i vor Forening, der stemte imod, vilde maaske finde sig i Forholdet, medens den anden Halvdel vilde mælde sig ud og sammen med de konservative Elementer i Aarhus Understøttelsesforening og Ny typ. Forening danne en over hele Landet spændende Forening, der vilde virke langt mere hæmmende for Fremskridt paa alle Omraader, end om der fandt et godt Samarbejde Sted mellem vor Forening og vore nuværende kontraherende Foreninger i København.

Dette har til Dato til de mindste Enkeltheder holdt Stik, trods alle de mere eller mindre vellykkede forvrængede Fremstillinger af de virkelige Forhold, der er fremsatte af »Centralisationens Mand« = Gustav Clausen — med eller mod sin egen Vilje.

Og disse Forvrængninger fortsættes. Men heldigvis sker dette paa en saadan Maade, at Kollegerne *selv kan se* med hvilke Midler det er, at Hr. G. Cl. kommer til sine »solide Ballancer«.

Hr. Cl. samler i Spidsen af *Typ.-Tid.* Nr. 43 Afstemningens Resultat paa den Maade, at han sammen med Dansk typ. Forening og Aarhus Understøttelsesforening opfører Den typ. Forening og Hjælpekasserne, *der for den overvejende Del er samme Personer*, under hinanden, og *tæller derved ca. 350 Medlemmer dobbelt.* Han udelader dernæst Afstemningsresultatet i Ny typ. Forening og Trykkerforeningen, der begge har forkastet Forslagene.

Paa den Maade kommer Hr. G. Clausen til sine »solide Ballancer«.

Kolding, den 1. November 1897. P. HVIDTFELDT.

Skuffede Forventninger gør bitter; derfor bør man undskylde Hr. Hvidtfeldt. Han har drukket en Del af sit Nederlags Bæger; jeg skal ikke komme Malurt i Resten! GUSTAV CLAUSEN.

Frederiksberg Kommune og Moderationen.

I Begyndelsen af Oktbr. modtog Hjælpekassernes Styrelse følgende Skrivelse fra Frederiksberg Fattigkommission:

I Skrivelse af 16. Maj d. A. har Styrelsen anmodet om, at Frederiksberg Kommune vil frafalde den tidligere stillede Fordring om, at § 3 i Hjælpekassernes Love forandres, forinden der ydes den ansøgte Moderation i Betalingen for Medlemmernes Kur paa Kommunens Hospitaler.

I denne Anledning undlader man ikke herved at meddele, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse under 18. ds. har tilskrevet Fattigkommissionen, at Kommunalbestyrelsen ikke finder Anledning til at frafalde fornævnte Fordring.

2 Bilag remitteres.

P. K. V.
ANKER HEEGAARD jun.

J. LYNGBYE.

Denne Sag har sin Interesse. Ikke fordi Lettelsen i Sygekassens Udgifter, som derved kunde opnaas, er af særlig stor Betydning, men fordi det maa vække Forundring, at en Kommunalbestyrelse, som ved sidste Valg fik et frisindet Skær over sig ved at de opstillede Venstremænd og Socialdemokrater valgtes og blev Flertal, har stillet sig paa et mere reaktionært Stade end Københavns Kommune i denne Sag. Man maatte dog kunne forudsætte, at disse Folk havde et videre Syn paa en Organisationsbestemmelse, som netop i det givne Forhold i første Række kommer Kommunen selv til Gode, end det var at vente fra en Forsamling, som af den samme Opposition er betegnet for Modstandere af Alt, hvad der kan gavne Arbejderne.

Historien i sin Helhed er denne: I Lighed med tidligere til Kjøbenhavns Kommune rettet og imødekommet Ansøgning androg det udenfor Statsanerkendelse staaende Mindretal af Sygekasser i Slutningen af forrige Aar om samme Imødekommen paa Frederiksberg, og i Begyndelsen af Februar d. A. modtog da ogsaa *alle* Tilsagnet derom, men Hjælpekasserne med den vedføjede Betingelse, at Lovenes § 3 først maatte *ophæves*, hvad der vilde sige det samme som, at vi atter skulde vende tilbage til den Stagnationsperiode i Sygekassens Tilværelse, hvor Lyst og Forgodtbefindende raadede for Indmældelserne. Det kunde Styrelsen selvfølgelig ikke gaa med til og rettede under 17. Februar en oplysende Skrivelse til Kommunalbestyrelsen, hvori man fremhævede det omtalte uheldige Forhold, som før denne Paragrafs Vedtagelse havde været raadende indenfor Sygekassen. Man anførte Beviset herfor ved at citere Indtægterne i Kassen *før* Paragrafens Tilblivelse og *efter* at den var traadt i Virksomhed og henviste til, at medens Overskudet i 1883 var 217 Kr. var det i 1895 2,402 Kr. og at Tilgangen af nye Medlemmer siden Paragrafens Vedtagelse havde været stadig voksende og alene i 1895 androg 128, ligesom man fremførte som sin Formening, at Paragrafens Forbliven kun kunde være af gavnlig Betydning for selve Kommunen, som derigennem var sikret Betaling i Tilfælde, hvor ellers Fattigvæsnet muligvis maatte træde til.

Som Svar herpaa modtog Styrelsen under 30. April en ny Skrivelse, hvori man tjenstligst meddelte, »at Frederiksberg Kommunalbestyrelse har vedtaget at *imødekomme* Andragendet, dog paa Betingelse af, at der tilføjes Lovenes § 3 følgende Bestemmelse: at de Medlemmer, der er optagne før *1. Januar 1894*, kunne vedblive at være Medlemmer af Kasserne, selv om de ikke længere er Medlemmer af Den typografiske Forening eller Den typografiske Trykkerforening.«

Denne mærkelige Imødekommen savnede Styrelsen de nødvendige Forudsætninger til at vurdere, og sendte under 16. Maj en aaben Erkendelse herom til Kommunalbestyrelsen samtidig med en Anmodning om at tage Andragendet under fornyet velvillig Overvejelse, og til Lettelse ved Affattelsen af det forventede Svar fremsendtes de opnaaede Betingelser hos Københavns Kommune og paa Frederiks Hospital. Desuden gjorde man Tilbud om at *garantere* for enhver Forpligtelses Opfyldelse, saalænge Medlemmerne henlaa til modereret Betaling paa Frederiksbergs Hospital, og hvorved enhver Frygt for, at Lovbestemmelsen kunde faa Indflydelse paa Betalingsforholdet udelukkedes, ligesom man oplyste, at den kvindelige Afdeling var statsanerkendt og som Følge deraf den ansøgte Moderation kun galdt Mændene.

Resultatet af denne sidste Henvendelse var, at Fattigkommissionen, til hvis Prøvelse Andragenderne henviser, *vedtog at imødekomme Hjælpekasserne fuldt ud*, medens Kommunalbestyrelsen, som ovenfor meddelt, har *afvist* det.

Ved mundtlig Konference med enkelte Medlemmer af Kommunalbestyrelsen havde Hjælpekassernes Formand faaet Følelsen af, at Sagens Udfald i særlig Grad vilde bero paa et enkelt Medlems Stilling til den, idet Vedkommende som Formand for en større anerkendt Sygekasse betragtedes som særlig Sagkyndig. Der skete Henvendelse til denne Mand, der var valgt til Kommunalbestyrelsen som særlig Repræsentant for Socialdemokratiet, og da det under Diskussionen med ham fremgik, at hans tidligere Holdning overfor Sagen hvilede paa den Misforstaaelse, at ikke alene Medlemmet selv, men ogsaa hans Familie i givet Tilfælde kunde ekskluderes af Sygekassen, og Urigtigheden heraf blev foreholdt, var den Anskuelse jo temmelig nærliggende, at han i Henhold til det nu oplyste vilde ændre sin Stilling, selv om, som han udtrykte sig, »det var vanskeligt nu at tale for, hvad han tidligere havde talt imod«. Vedkommende Medlem har imidlertid fundet »Vanskeligheden« saa stor, at han baade har *stemt* og *talt* imod, at Hjælpekasserne fik Moderation uden Lovændringen.

Vi har fremdraget dette, fordi det har sin Interesse at se en *Socialdemokrats* Forsøg paa ad kommunal Vej at ophæve faglig-organisatoriske Forhold, som Arbejderne ved at underkaste sig har erkendt tjener deres Interesser. Forhaabenlig er han dog en Sjældenhed indenfor Partiet.

Frederiksberg Kommunes Stilling paafører vel Sygekassen et fortsat pekuniært Tab, men det er dog ikke større, end at dens Medlemmer sætter mere Pris paa at være enebestemmende om sine indre organisatoriske Forhold ved at modtage Moderation og kommunal Medbestyrelse. Og denne Stilling vil under alle Omstændigheder være holdbar, saa længe Sygekassen giver Afkald paa Statstilskud og anden Støtte for at hævde den.

Fra følgende Lokalafdelinger

har jeg ikke modtaget nogen Meddelelse om det af de derværende Kolleger ydede Bidrag til Lock-outen: *Assens, Faaborg, Frederikshavn, Herning, Kalundborg, Køge, Maribo, Nakskov, Nyborg, Ribe, Skanderborg, Slagelse, Stubbekøbing, Thisted, Viborg* og *Varde*. — D'Hrr. Kolleger, der i disse Byer har forestaaet Indsamlingen, bedes behgl. omg. tilsende mig en Fortegnelse over de af Kollegerne dèr ydede Bidrag.

P. HVIDTFELDT.

Nær og fjærn.

Tarifrevisionen og Bogtrykkerforeningen. Den 28. Oktober modtog vi følgende Skrivelse fra Bogtrykkerforeningen:

Ved Bogtrykkerforeningens Generalforsamling sidstledne Tirsdag Aften vedtoges det at forhandle med de typografiske Foreninger om Revision af den nugældende Tarif. Om Valg af Medlemmer hertil skal der senere blive givet Meddelelse.

Ærbødigst
O. C. Olsen.

Naar ikke Valget paa Medlemmer til Tarifrevisionen samtidig er foretaget, skyldes det efter sikkert Forlydende opstaaede Vanskeligheder fra de Folks Side, man havde tiltænkt Hværvet. Imidlertid har ovennævnte Generalforsamling søgt at komme ud over Vanskelighederne ved at lægge Valget i Styrelsens Hænder, og forhaabenlig vil man i Løbet af 8—14 Dage faa Kundskab om, at Alt er i Orden.

Lønregulering. *Agrardagbladets* Personale har ved Forhandling med Hr. Bogtrykker Aage Jørgensen opnaaet 9 Timers Arbejdsdag og en Fastløn af 27 Kr. ugenlig.

— *Kristelig Dagblads* Personale har ved nogen Omlægning af Arbejdstiden opnaaet 30 Kr. i fast Ugeløn.

Stiftelsesfesten i Den typ. Trykkerforening var som sædvanlig meget vellykket. Maden var udmærket og Stemningen høj, særlig ved Punschesoldet, hvor vor Kollega, Hr. JACOB JENSEN, gjorde stormende Lykke ved sine kvikke Sange. Tre Viser af L. J. modtoges med stærkt Bifald og »Leve« for Forfatteren. Sange og Taler vekslede til man skiltes ved Morgenkaffen efter at have tilbragt en fornøjelig Nat sammen.

Festlighed. I Anledning af *Vestlollands Avis'* 11. Aargang og særlig fordi Bladet den 1. Oktober havde opnaaet 1800 betalende Abonnenter, indbød Redaktør OVESEN Personalet til en lille Festlighed i Torsdags Aftes, hvor der herskede en udmærket Stemning og hvor man først skiltes hen paa Morgenstunden efter at have tømt adskillige Bægere paa *Vestlollands Avis'* fremtidige Fremgang. L.

Udfaldet af Konkurrencen i Annoncesats. Den af Aftenpostens Redaktør, Hr. SCHIBSTED, foranstaltede 2. skandinaviske Konkurrence i Annoncesætning har haft stor Tilslutning, idet ikke mindre end 39 Konkurrenter deltog. Præmievindere er følgende:

1. Pr.: A. AMUNDSEN (Fakritius & Sønner) Kristiania.
2. » OLOF WALLIN (Aktiebogtrykkeriet) Kristiania.
3. » OLAF OLSEN (Centraltrykkeriet) Kristiania.
4. » E. JAHN (Fabritius & Sønner) Kristiania.
5. » ARTHUR NIELSEN (Fabritius & Sønner) Kristiania.

Samtlige Præmier (200 Kroner) forblev altsaa i Norge.

Da der imidlertid var leveret flere udmærkede Arbejder, fandt Dommerkomitèen, som bestod af d'Hrr. Bogtrykkere M. Johansen og A. Scheibler samt Faktorerne F. Nielsen, A. J. Hanssen og Lars Thuesen, at endvidere følgende Konkurrenter burde erholde anerkendende Omtale:

1. H. C. JØRGENSEN, København.
2. SIGURD JACOBSEN, Kristiania.
3. MAX KIRSTE, Kristiania.
4. O. WÆRNESS, Kristiania.

»Fremad« er atter et nyt Blad. Foreløbigt med tvangfrit Udkomme er Hensigten senere hen, naar Tilslutningen er sikret, at lade det udgaa som Ugeblad. Maalet for dets Indhold og Udseende holder sig ikke ganske ved Jorden, thi det vil søge at komme paa Højde »med større og mere kostbare Blade«, men dette Maal giver det derfor ogsaa Noget at stræbe efter, og med god Vilje vil det maaske senere blive suppleret af Ævnerne. Det koster kun 5 Øre og vil adskille sig fra

»sine ældre Kolleger« ved at bringe god og sund Læsning, og vi tør ikke frakende, at Indholdet lover en Del i saa Henseende. Udgiver er Hr. C. NIELSEN, Redaktør Hr. RUD. DAM og det trykkes hos A. J. Simesen.

Fra Amerika. »Tysk-amerikansk Typographia«, der er en Gren af »International Typographical Union«, har udgivet sin Beretning for Aaret fra 1. Juli 1896 til 30. Juni 1897, hvoraf vi uddrager nogle Tal. Foreningen tæller 1083 Medlemmer, fordelt paa 25 Lokalforeninger. Indtægten har i Aarets Løb været $ 26,514.72 og Udgiften $ 25,262.74, hvilket giver et Overskud af $ 1251.98 og en Kassebeholdning af $ 9748.06, som repræsenterer en Sum af $ 9.00 pr. Medlem. Til Understøttelsesformaal blev der udgivet en samlet Sum af $ 18,401.36, nemlig: til Arbejdsløse $ 8485.00, til Syge $ 4681.25, til Strejkende $ 364.96, til Rejsende 279.50 og i Begravelseshjælp 4572.65. Kontingentet beløb sig i det forløbne Aar til $ 23.80 pr. Medlem, foruden det lokale Tillæg, som overalt er forskelligt. Beretningen slutter saaledes: Har vi i Foranstaaende vist, at den tysk-amerikanske Typographia er en fremadskridende, kampvant Forening, som véd at bevare sit gode Navn og som staar i Forgrunden saavel med Hensyn til Offervillighed som Slagfærdighed i den økonomiske Kamp, saa kan vi dog ikke slutte denne Beretning uden alvorligt at formane vore Medlemmer til af al Kraft at stræbe hen til, at de tyske Typografer her i Landet staar i første Række i den politiske Bevægelse paa samme Maade som i den økonomiske. Den økonomiske Kamp bliver med hver Dag sværere; den kan og skal vel være et Middel til Fremme af Formaalet, men den alene kan ikke befri os for vore Lænker; dette formaar kun en samtidig og samlet Fremgang ad økonomisk og politisk Vej. Eneretten, og det den underdanige Riddervæsen her i Landet, optræder stadig brutalere og hensynsløsere. Embedsmændene viser vedblivende ufortrødent, at deres Opgave ikke er at tale Rettens Sag, men derimod at undertrykke det arbejdende Folk og publicere Befalinger, som selv en Czar af Rusland ikke turde vove at tænke paa. Er det da ikke vor helligste Pligt af al Kraft at virke hen til, at den politiske Magt bliver revet ud af den udbyttende Klasses Hænder og lagt i det arbejdende Folks, Skaberne af alle Værdier! Men det kan ikke ske ved, at Arbejderne paa Valgdagen stemmer for det demokratiske, det republikanske eller nogetsomhelst andet Parti, som arbejder for Opretholdelsen af de nuværende vanvittige sociale Tilstande; men derimod ved at de afgiver deres Stemme for det Parti, som stræber at styrte det nuværende Klasseherredømme. Kolleger, gør derfor ogsaa i politisk Henseende Eders fulde Skyldighed!

Et Rekonvalescents-Hjem for Typografer paatænker Bogtrykkerne i St. Petersborg at oprette, og har i den Anledning købt en Grund i Hovedstadens Nærhed. Hjemmet skal kunne optage dels sygelige Typografer, dels saadanne, som efterat have forladt Sygehuset endnu ikke har genvundet det tilstrækkelige Helbred for at kunne arbejde. *Nov. Wremja* glæder sig ved Tanken om denne Plans Realisation, og skriver, sandt nok, at Typografernes slemme Fagsygdomme — Lungesyge, Anemi, Nervesvækkelse og Rheumatisme — kræver aarlig altfor mange Ofre, hovedsagelig blot paa Grund af de sanitære slette Forhold i Trykkerierne.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Styrelsen for Den typ. Forening holder Møde paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet. NÆSTFORM.

Fællesudvalget holder Møde paa Søndag Kl. 12 i Foreningslokalet. Alle bedes møde. FORM.

Repræsentantskabet

holder sit første Møde efter Nyvalget *Søndag den 14. Novbr. Kl. 11*

i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Konstituering. 2. Forretningsordenen. 3. Meddelelser. 4. Tarifen. 5. En Indmældelse. 6. Valg af Inspektionshavende. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Legater. 1 Portion af *Berlings* Legat og 1 Portion af *Rolfs* Legat, hver paa 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledige og kan søges af Medlemmer af Typografernes Hjælpekasser. Ansøgning indleveres inden 15. Novbr. d. A.

Ny Medlemmer: Sætter Eduard Carl Klüge (Thiele), udl. s. Sted 29/10 97 (overgaar fra Afd. f. Kv. & Lærl.). Trykker Robert Johannes Herdahl, udl. 7/4 97 hos Herdahl (arb. s. Sted). Edvard Emanuel Hansen, udl. 1/10 97 hos Truelsen (arb. s. Sted). Carl Viggo Albert Petersen, udl. 1879 hos Schultz (tidl. Medl.), arb. hos Nielsen & Lyd. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1430, Olaf Joh.s Olsen (O. C. Olsen) fra Rejse. 1181, O. E. Lilje (arbl.) fra Bogense. 2906, Will. Jensen (arbl.), sidst Milit. L. H. Axen (arbl.), sidst Militær.

Bortrejste: 2916, Vald. E. Jens Jensen (arbl.) paa Rejse. 1047 (Dsk. t. F.), Søren M. Christensen (sidst Militær) til Aalborg.

Et begrænset Antal **reserverede Billetter** til Arbejdsløshedsfesten faas paa Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent **Søndag 10—12.**

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

27. Oktober: *Stubbekøbing.* 28.: *Kalundborg, Holbæk, Maribo, Nakskov, Assens og København* (Den typ. Forening, Rejsekassen og Reservefonden). 29.: *Ribe.* 1. November: *Aarhus, Odense* og *Randers.*

Den lovbefalede Indleveringstid udløb den 29. Oktober.

I Dag mangler: *Faaborg, Svendborg* og *København* (Den typ. Trykkerforening, Rejsekassen og Reservefonden). Returnerede: *Skanderborg* og *Varde.*

Kolding, den 2. November 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer

Ny Medlemmer: Aalborg, Lorentz F. Jensen, udl. 17/10 97 i Aalborg Amstidende efter 5 Aars Lære. Odense, Holger Busch, udl. 17/4 97 paa Fyns Stiftsbogtrykkeri; har fra den Dato aftjent sin Værnepligt. Ringkøbing, Sætter J. M. Albert Andersen, udl. i Amtsbogtr. efter 5 Aars Lære (til Nykøbing M.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Slagelse, 1065, Vald. Larsen (fra Rejse). Aarhus, 344, C. E. Christensen (i Plads) og 999, Hermann Jørgensen (i Pl.). Randers, 779, Chr. Worm fra Københ. (Ryes Bogtr.) og 1003, Andreas Larsen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: Aalborg, 358, L. Lempke til Københ. og 661, N. H. Hansen til Frederikshavn. Odense (Bogense), 1181 (Den t. F.), E. O. Lilje (arbl.) til Københ. Aarhus, 1194, Søren Peter Jensen (arbl.). Vejle, 478, Hans Laur. Rafaelsen til Kolding (Askov).

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Rettelse. I Nr. 42 anførtes fejlagtig E. E. Hansen som udlært hos Th. Nielsen; skal være Truelsen.

Ny Medlemmer: Peter Christiansen, udl. 1/4 95 hos Rom (arb. hos Egm. H. Petersen). Sophus Backhausen, udl. i Aarhus hos Backhausen 1/5 96 (arb. hos Rasmussen & Olsen). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag den 7. Novbr. Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.**

Udstilling: Kartonerne fra den danske Bogafdeling i Stockholm samt en Del nye Bogbind, ligeledes hjemkommen fra Udstillingen i Stockholm.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Paa Lørdag Aften øves først samtlige Basser. STYRELSEN.

Enkekassen. *Nyt Medlem:* C. C. V. Hammer (Hoffensberg). *Udsl. for Restance:* Th. Rose.

Kassererkontoret, Kattesundet 12, hver Dag fra 1—2. Søndag undt.

A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Start Trianglen Kl. 10. Køref. Chr. Hansen og Sørensen.

Søndag den 14. Novbr. Kl. 10 afholdes Klubbens *ordinære Generalforsamling* i Foreningslokalet, Admiralgade. Dagsorden: 1) Protokollen. 2) Regnskab. 3) Valg. 4) Kontingentnedsættelse. 5) Køreudvalg. 6) Fest. 7) Eventuelt.

Et komplet Trykkeri

med Maskiner og Typer, hvoraf en meget betydelig Del er købt fra de bedste Skriftstøberier i Løbet af de sidste Aar, staar til Salg i Skive. Trykkeriet sælges helst samlet, men i modsat Fald stykkevis. Man henvende sig enten til Sagfører JACOBSEN, Skive, eller til Protokolfører BRANNER, Livjægergade 15, 3. Sal, København Ø.

En Avis- & Akcidens-

Sætter (militærfri) søger Plads straks. Vedkommende er kendt med Trykning. Billet mrkt. »344« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 45
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 12. November 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Vi nærmer os Julen. Alle, der har Udkommet, glæder sig til den, men enhver Kollega, der er arbejdsløs eller har Udsigt til snart at blive det, ser Vinterens Fest imøde med Vemod. Dette maa ikke være saaledes. De Mange *kan* hjælpe de Faa. Og at de ogsaa *vil* det, har vi set smukke Beviser paa de senere Aar, i hvilke Juleuddelingsfestens Overskud og Typografernes Indsamling Landet over har kunnet strække til at byde alle arbejdsløse, trængende Fagfæller i Organisationerne en god Hjælp til Julen.

Derfor beder vi ogsaa i Aar Kollegerne i Landets Bogtrykkerier organisere en lille ugenlig Indsamling til Formaalet fra Midten af November til 18. December og derpaa straks indsende Pengene enten til Juleindsamlingens Hovedkasserer, C. Bynck, Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri, Industribygningen, V., eller til undertegnede Foreningers Kasserere, der nogle Dage før Jul fordeler til Foreningerne Festens Overskud og det Indsamlede med et forholdsmæssigt Beløb efter Tallet af Arbejdsløse.

Alb. Auener,
Form. for Typografernes Sangforening.

P. Hvidtfeldt,
Form. for Dansk typografisk Forening.

Laur. Jensen,
Form. for Den typografiske Trykkerforening.

Anthon Larsen,
Form. for Ny typografisk Forening.

P. Lauritzen,
Form. for Den typografiske Forening.

Arnold Olsen,
Form. for Typografernes Understøttelsesforening.

Repræsentantskabet
holder sit første Møde efter Nyvalget paa *Søndag Kl.* **10½**
i Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Konstituering. 2. Forretningsordenen. 3. Valg af Inspektionshavende. 4. Meddelelser. 5. Tarifen. 6. Bevilling til Fagskoleundervisning. 7. En Lovændring. 8. En Indmældelse. 9. Eventuelt.

Styrelsen.

Tarif-Revisionen.

Lidt om Arbejdstiden.

Ved den forestaaende Tarif-Revision bør Arbejdstidens Forkortelse sikkert sættes i allerforreste Række som et af de Punkter, hvor vi absolut maa kræve gennemført en Reform, der kan være af virkelig Betydning for os, og — fastholde Kravet. Herom er vel Alle enige. Men maaske har ikke Alle gjort sig klart, hvorledes den fremtidige Arbejdstid derefter bør indrettes for at bringe det bedst mulige Udbytte for Arbejderne og virke mindst generende for Produktionen.

Vort Maal maa efter min Formening være at faa Arbejdstiden indrettet saaledes, at det bliver os muligt at flytte ud i Byens Udkanter, det eneste Sted, hvor vi nu med den stadig stigende Husleje kan faa en nogenlunde rummelig og hyggelig Lejlighed for en for os overkommelig Pris. Dette er umuligt med vor nuværende Arbejdstid, og det vil vedblive at være umuligt med en tvedelt Arbejdsdag. Selv om man vilde forlænge den nuværende Middagspavse med ½ Time, er dette ikke tilstrækkeligt for til Fods at tilbagelægge de ret betydelige Afstande frem og tilbage samt spise og faa den højst fornødne Hvile; Middagspavsen bliver da snarere en forøget Anstrængelse end en Rekreation, og Arbejdsudbyttet vil lide derunder. Kun ved en sammenhængende Arbejdsdag, hvor man blot behøver at gaa Vejen Morgen og Aften, er en saadan Bortflytning fra Byen mulig. Men en sammenhængende Arbejdsdag tør i vort Fag ikke overstige 8 Arbejdstimer; den vilde ellers gøre mere Skade end Gavn.

Men vil det være muligt paa én Gang at opnaa en saa stor Afkortning af den nuværende Arbejdstid? Ja, jeg kan tænke mig en saadan Mulighed. Det er jo nemlig givet, at den kommende Tarif, for at blive godkendt af Arbejderne, maa indeholde en Afkortning af de nuværende 9½ Timer. Hvor lidt eller hvor meget, maa der forhandles om. Men en halv Time som forrige Gang vil næppe denne Gang blive sanktioneret. En halv Time vil jo med vor nuværende Arbejdsinddeling betyde saare lidt, hvad enten man skærer den fra Morgen, Middag eller Aften; den vilde ikke i fjærneste Maade hjælpe os til billigere og sundere Beboelsesforhold, og dette er for os saa vigtigt, at vi *maa* sætte Alt ind paa at opnaa noget i den Retning. Men er vi først enige om, at vi ikke *kan* nøjes med en halv Times Afkortning, saa er der jo egenlig ingen anden Løsning end at gaa til den sammenhængende 8 Timers Dag; thi at afdrage en hel Time og indrette en tvedelt Arbejdsdag paa 8½ Time er saa yderlig upraktisk, at jeg ikke kan tænke mig Nogen vilde foreslaa dette. Thi det vilde jo dog — i det mindste for Vinterhalvaarets Vedkommende — næsten være komisk at staa den tidlige Formiddag og stirre sig halvblind ved en mer eller mindre søvnig Lampe, og saa, naar der endelig midt paa Dagen kommer nogle faa Timers Dagslys, benytte denne for Produktionen kostbare Tid til at holde Middagspavse for at komme tilbage og tage fat paany naar det atter er Tændetid. Denne Inddeling af Dagen er nødvendig under den 9½ Timers Arbejdsdag og vil være det under en 9 Timers, men den vil være absolut meningsløs under en 8½ Timers, da man saa ved at gaa over til 8 Timers sammenhængende Arbejde i Dagens lyseste Tid sikkert vil kunne præstere mere og bedre Arbejde end i 8½ Time fordelt paa Dagens to mørke Ender; ja, jeg er nær ved at tro, at Produktionen i de 8 Timer midt paa Dagen vil kunne maale sig med 9 Timers Arbejde efter den gamle Metode; thi man maa jo vel erindre, at Middagspavsen bringer langt større Afbrydelse i Arbejdets Gang end de 2 Timer, den varer; selv om man gaar præcis og kommer præcis — hvad der jo i Praksis ikke lader sig gøre aldeles nøje — er man som Regel ikke i Stand til øjeblikkelig at tage fat med fuld Kraft, i Særdeleshed ikke naar man er anstrængt af den hurtige Gang, som har været nødvendig for at naa Arbejdsstedet i rette Tid.

Naar jeg har den Tro, at Principalerne ikke vil stille sig helt afvisende overfor den sammenhængende 8 Timers Arbejds-

dag, er det fordi jeg mener, at de selv vil have Fordel af denne Ordning fremfor en væsenlig Afkortning af den nuværende Arbejdsdag. For det første vil der opnaas dette, at alle Tvistigheder om Arbejdstiden for lange Tider ville ophøre, da vistnok Ingen har tænkt paa i nogen nær Fremtid at ville gaa videre end til de 8 Timer. Og dernæst — hvad vil det ikke betyde for Bogtrykkerierne hele Vinteren igennem at spare Belysningen i 2 fulde Timer daglig, oven i Købet med forøget Arbejdsudbytte i denne Tid. Paa denne Post alene vil der maaske vindes mere end hele Reformen vil koste.

Jeg kan derfor ikke tro andet, end at 8 Timers Dagen er opnaaelig allerede nu, og vil anbefale det kommende Tarifudvalg at tage sig af Sagen med den fornødne Varme og Energi. Den fortjener, at der om fornødent bringes Ofre for den, thi den er saa betydningsfuld for os, som vel nogen Sag kan være. F—N.

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgiftsret.

Onsdag den 27. Oktober 1897, Aften Kl. 8 holdt Retten Møde.

Tilstede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, O. JOHANSEN, TH. RASMUSSEN, LAUR. JENSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, C. LASSEN og LAUR. MADSEN samt Overretssagfører OSKAR JOHANSEN.

— —

Retten afsagde saalydende

Kendelse i Sag Nr. 1 1897—98.

Ved Skrivelse af 25. Juni 1897 har Formanden for Ny typ. Forening, Hr. ANTHON LARSEN, anmodet om Rettens Kendelse i følgende Anledning:

Medlem af Ny typ. Forening, Sætter OSCAR LARSEN, der Lørdag den 20. Marts 1897 tiltraadte Plads hos Hr. Bogtrykker LAZARUS for en fast Ugeløn af 22 Kr., blev — efter den nævnte Skrivelse — den 9. April s. A. opsagt. Ved Fratrædelse fra Pladsen fik han kun Løn udbetalt til den 15. April, denne Dag iberegnet, hvorimod Hr. Lazarus nægtede at udbetale ham Løn for Fredagen den 16. April. Da denne Vægring formenes uberettiget, paastaas Hr. Lazarus dømt til at betale Hr. Larsen den resterende Ugeløn for Ugen 9.—16. April med 3 Kr.

Som Svar herpaa har Hr. Bogtrykker Lazarus i Skrivelse af 19 Juli d. A. gjort gældende, dels at Tarifens § 2 udtrykkeligt bestemmer, at Ugen regnes fra Fredag til Torsdag inklusive, dels at vedkommende Typograf ikke blev opsagt den 9., men den 2. April for Fastlønspladsens Vedkommende til Fratrædelse ved næstkommende Uges Udløb.

Da Bestemmelsen i Tarifens § 2: at Ugen regnes fra Fredag til Torsdag inklusive, kun har Hensyn til Regnskabsugen, og da Tarifens § 7 fastsætter, at den gensidige Opsigelsesfrist er mindst 8 Dage, og at Opsigelsen kun kan ske en Fredag eller, hvis denne er en Helligdag, da den nærmest foregaaende Arbejdsdag, anser Retten Hr. Lazarus, der har betalt Hr. Typograf Larsen indtil Torsdagen den 15. April, denne Dag, der var Skærtorsdag, inklusive, for pligtig til yderligere at betale for Fredagen den 16. April.

Retten dømmer derfor saaledes i Sagen:

Hr. Bogtrykker Lazarus bør til Hr. Typograf Oscar Larsen betale de paastaaede 3 Kr.

LAUR. MADSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Ræsonnementer.

Ærgærrighed.

HVAD er Ærgærrighed? Er det Tilfredsstillelse af sin Forfængelighed? Ydre Hyldest af Folket? Tusind Hatte, som flyver af? — eller er det en særegen Individualitet, der fremfor Alt maa føle sit eget Jeg og trods Alt afpasse sine Omgivelser herefter — ikke omvendt! —? En Følelse, hvori Lykken bor. Jeg tror begge Dele kan gaa under Navnet. Men den første Art er de smaa Personligheder, som, naar de tilfældigvis har Modstandere af den anden Slags, straks underlægger disse Modstandere deres egne smaalige Motiver. Det er som en stor Hund, der rolig hører paa en Mindres Gøen; jo mere rolig den store er, desto mere rasende bliver den lille.

For den første Kategori gælder det blot om at tilfredsstille Forfængelighed og Vindelyst: Komme til Fadet og — *blive derved.* I *Sagen* altid kun at se *Midlet,* hvor den Anden ser *Maalet.* Med andre Ord: Det er de to Magter, som, hvor der kæmpes, stedse kæmper imod hinanden: Egoismen og den ideale Menneskelighed. I Nutidens politiske Liv: Konservatismen og — Socialismen. I vor typografiske Bevægelse: Negativiteten og Positiviteten, Smaatteriet og Overlegenheden.

Vi har i *Typ.-Tid.* set dem optræde. Vi har set, hvorledes »Centralisationens Mænd« Skridt for Skridt er blevne fulgte med Mistænkeliggørelse og smaalige Angreb af en »*ufejlbarlig*« *Bestyrelse,* der ikke har Ret til at være andet end en *Administration.* Vi har set dem med præstelig Iver forsøge at paaoktrojere os deres Meninger, hvor de kun havde Ret til at fremsætte personlige Anskuelser. Ja vi har set de samme Herrer i Bladet med uforlignelig »Frihed« servere os Skiddenbøtter over en tidligere Formand, hvis Ævner, Intelligens og Arbejdsdygtighed, Ingen kan bestride. Vi har tillige set, hvorledes hvert Medlem, der i Spørgsmaalet har taget Ordet til Gunst for Enheden, er bleven betegnet som Kludrehas og Fusentast og stemplet som Folk, der ikke havde en eneste alvorlig Tanke. Endvidere har vi hørt den nuværende Formand kun have det at berømme sig af, at han ved en Frokost for mange Aar siden har talt *for* det, han nu har modarbejdet.

Men det skal Hr. Hvidtfeldt dog vide, at aldrig har hans Argumentation virket saa slaaende som Tilfældet er — vistnok ufrivillig — i hans Indlæg: »Hvorledes Hr. Gustav Clausen laver sine solide Balancer«. Der lyser en saadan »Kløgt« frem af disse Linjer, at man næsten kan tvivle paa sine Sanser. Det fremgaar heraf, at Hr. Hvidtfeldt tror at kunne byde os *Alt,* bilde os *Alt* paa Peltsen — selv den mest gennemskuelige og plumpe Forvrængning skal i hans Mund være os »Gemene« — et Bibelord.

Det er vel for Resten hvad man kunde vente, idet det kun er Konsekvensen af hin pessimistiske Aand, der tidligere affattede følgende uforlignelige Kendelse i Spørgsmaalet om Hovedbestyrelsens Flytning:

»Vi anser *ikke* en saadan Flytning for *heldig* —« Bom! Skal vi tilføje: »— Fordi der vel neppe i nogen anden Lokalafdeling Landet over vilde kunne findes Kræfter, som ævnede at tage vort Arbejde op!«

Gud bedre *os!* PER TORNAM.

Store Mænd.

Det er pudsigt nok, saa store Mænd undertiden kan berede En Skuffelser. Der gaar man og glor paa disse store Aander, beundrer deres Handlinger, som altid er dikterede af et aabent Hjærte og ægte Mandsmod, og man takker sin Gud for, at han sendte os saadanne Mænd til at lede og styre alt det andet jævne, almindelige Smaakravl.

Man tager den store Mand til Forbillede. Ser op til ham og finder, at hans hele Maade at være paa er som skrevet for Ens egen Sjæl. Vil man en Dag gøre sig bemærket og sige Noget, der er Hold i, saa behøver man blot at gentage noget af, hvad saadan en stor Mand en Gang har sagt.

Men alligevel — en skønne Dag kommer Skuffelsen. Og den styrter ned over Hovedet paa En, naar man mindst venter det, akkurat ligesom en Istap fra en Tagrende.

Thi en skønne Dag finder den store Mand pludselig paa at vende op og ned paa sit eget Jeg. Fra Dato kan han ikke mere tænke og tale som hidtil. Med faa Ord, han er paa én Gang som forvandlet.

Men lad mig sige det straks, netop en saadan Skuffelse er overgaaet mig. Og lad mig tilstaa, den store Mand, der skuffede mig saa bittert, er Peter Hvidtfeldt. Jeg havde hidtil set paa ham med samme Ærbødighed, som man ser paa en Mand, der ganske uegennyttigt ofrer sig for Andres Ve og Vel. H. stod for mig som den Haabets Yngling, der med Faklen i Haand søger at lyse op i alle Mørkets hemmelighedsfulde Kroge. Og saadan blev han ved at staa for mig, indtil han pludselig fandt paa at vende Bøtten. Ved samme Lejlighed fik jeg konstateret, at jo større en Mand er, jo mere svimlende kan han paa en Gang vende Bunden i Vejret paa sin egen Fortid. — Det var *Centralisationen,* der fik Hvidtfeldt til at dingle paa Traaden, og da han havde dinglet en Stund — tabte han Ballancen.

Centralisationen er fostret af en demokratisk Tanke. Demokratisk, fordi den — sagt i store Træk — kun tilsigter at samle Alle under et Tag. Og Hvidtfeldt, der ligeledes er født Demokrat, burde derfor straks have arbejdet for Sagens Realisation. Det gjorde han ikke. Tværtimod spændte han Ben saa godt han havde lært. Hvad der drev ham dertil er ikke let at blive klog paa. I hvert Fald kan man ikke ud af hans ødsle Skriveri finde Løsningen. Et Rygte siger, at H. af Frygt for at glide ned i Forglemmelsens Dyb, handlede som han gjorde. Der blev jo nemlig kun Brug for én Ledelse under Sammenslutningen. Og selvfølgelig kan man tro, hvad man vil, saalænge H. ikke selv ærligt siger, hvad der ligger ham paa Hjærtebunden.

Til at begynde med sagde han, at *Tiden* ikke var inde. Nu er det jo ganske vist en temmelig anvendt Grund at kaste Skylden over paa Tiden, hvis Ulykke synes at være, at den er født med saa brede Skuldre. Man har før set, at der skal bunkes godt op, før det knager. Men H. havde naturligvis sit Bevis. Og Beviset var, at saalænge vi stod saa splittede, som vi gjorde, kunde det ikke hjælpe at centralisere. Og han føjede til, at saalænge han havde indtaget Lederstilling, var hans Bestræbelser netop gaaede ud paa at samle det Hele sammen til Et. Da han sagde det, da dinglede han første Gang. Thi selv om Samlemanien er det mest fremherskende hos H., saa maa han ikke glemme, at vi næppe nogensinde har staaet saa splittede, som siden han har begyndt at »samle«. Og han bør særlig mindes, at Aarhus Understøttelsesforening er født og vokset til, mens han har indtaget Lederstilling. Uden at sige dette til Forklejnelse for H., saa har man dog en Smule Grund til

at synes, at Erfaringerne burde have lært ham, at det at *samle*, er noget utaknemligt noget, og at vi i den Retning næppe naar stort videre under de *nuværende* Forhold.

Mærkelig nok sagde H. samtidig, at Centralisation var noget, vi *maa* og *skal* naa til. Men naar det er det, saa maa det jo være gale Tilstande, vi for Tiden lever paa. Og hvorfor saa først søge at samle den splittede Flok paa det *gale* Grundlag, i Stedet for først at søge det rette Grundlag, som vi *maa* og *skal* naa, og saa begynde at samle?

I sidste Nr. af Bladet skriver H. bl. a., at alt, hvad han hidtil har tænkt sig, der vilde følge af Centralisationen — bl. a. at Ny Forening og Aarhus Understøttelsesforening samt Halvdelen af Modstanderne af Forslaget vilde danne en over hele Landet spændende Forening o. s. v. — — indtil de mindste Enkeltheder er gaaet i Opfyldelse! Det er en Pokkers stor Mundfuld, han der tager. Hvis virkelig de nævnte Folk kun ventede paa en Lejlighed til at falde os Andre i Ryggen, saa havde de nok fundet den for længe siden. Men rent bortset herfra, saa var det rart at vide, hvorledes H. kan faa sine bestandige Bestræbelser efter at *samle* de forskellige Grupper til at stemme overens med en saa snigmorderisk Beskyldning mod de omtalte Foreninger!

Men selv ovenpaa alt dette, er H. ikke løbet tør endnu.

Da der bliver trængt en Smule paa ham, for at faa et virkeligt Svar ud af ham, saa ved han intet andet at svare, end *Kjøbenhavneri!* Ganske vist pakker han Ordet forsigtigt ind i Vat og Bomuld, men Meningen er god nok. Han vil søge at skræmme de mere Forsigtige bort fra Sagen. Og selv om Virkningen beredte ham en Skuffelse, har han dog nok faaet Enkelte til at hænge ved denne Limpind.

Da i sin Tid københavnske Sagførere og Embedsmænd søgte at erobre alle Landets Valgkrese, saa var der en forsigtig Bonde, der raabte *Københavneri*. Og det kunde der være noget i, thi hvad Forstand havde vel disse Folk paa det betrængte Landbrug. Men naar Kolleger af samme Fag taler fornuftigt med hinanden om en Sag, »der *maa* og *skal* gennemføres«, saa bør man ikke, selv om man er løbet læns for fornuftige Argumenter kaste falsk Mistanke efter sin Modstander.

Men nok om det. Hvidtfeldt er rendt Panden mod sin egen Overbevisning. Lad ham plaffe løs med sin Muskedonner saa meget han vil. Det ender sikkert med et Vaadeskud. CLAUS JYDE.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Fagforening i Kolding

afholdt Tirsdag den 2. November sin ordinære Generalforsamling med Dagsorden: 1) Forhandlingsprotokollen. 2) Regnskabet. 3) Forslag fra en Del Medlemmer ang. en Revision af Overenskomsten.

Punkt 1 og 2 godkendtes uden Diskussion. Ang. Forslaget fra en Del Medlemmer om en Revision af Overenskomsten førter der en længere Diskussion. Alle Talere var dog enige om at søge Sagen fremmet hurtigst, ligesom man ogsaa troede, at Kravet om en Lønforhøjelse vilde blive imødekommet fra Principalernes Side. Generalforsamlingen vedtog enst. følgende Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til, at der søges opnaaet Enighed blandt Byens Typografer for en Revision af den gældende Overenskomst, og formener, at der ved en Revision i første Række bør stilles Krav om at faa Minimallønnen forhøjet fra 18 til 20 Kr. ugenlig samt Tusindbetalingen forhøjet med 2 Øre.

Generalforsamlingen opfordrer til Indkaldelse af en ekstra Generalforsamling i Lokalforeningen for at søge nedsat et Udvalg til at forhandle med Principalerne paa ovenanførte Grundlag«.

Efter at nogle mindre Sager var behandlede, sluttedes Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 25 Medlemmer.

Kolding Lokalforening

afholdt den 6. November et ekstraordinært Møde, der var forlangt indvarslet af det i Lovene foreskrevne Antal Medlemmer, for at tage et af »Typografernes Fagforening i Kolding« fremsat Forslag om en Revision af den i 95 indgaaede Overenskomst under Overvejelse. Samtidig behandledes følgende af Lokalformanden fremsatte Dagsorden: 1. Protokollens Oplæsning. 2. Godkendelse af en Svendeprøve fra Sjodt & Weis og 3. Valg af en Sekretær i Stedet for den bortrejste Chr. Pedersen.

Punkt 1 godkendtes enst. og Punkt 2 ligeledes efter en af Svendeprøveudvalget fremsendt anbefalende Skrivelse. Til Sekretær valgtes M. RASMUSSEN enst.

Efter at Lokalformanden havde oplæst den ham tilstillede og af Fagforeningen vedt. Resolution, rejste der sig en livlig Diskussion om Udsigterne for og den bedste Maade at gribe Spørgsmaalet an paa, og efter at flere Kolleger havde udtalt sig og *Alle* tilkendegivet deres Billigelse af, at man skulde arbejde for en højere Minimalløns Indførelse, vedtoges det, at hvert Trykkeri skulde vælge 1 eller 2 Repræsentanter, efter det tilstedeværende Personales Størrelse, hvilke da træder sammen i Udvalg for samlede at forhandle med Principalerne.

N. RASMUSSEN, B. HANSEN,
Sekretærer.

Forening for Boghaandværk

genoptog i Søndags Rækken af sine Vintermøder. Saare naturlig var det Foreningens Repræsentation for dansk Boghaandværk paa Stockholmerudstillingen, der var Mødets Program. Paa Væggene langs det Industriforeningens store Forevisningssal omløbende Galleri var ophængt Kartonerne fra den danske Bogafdeling. Blandt de københavnske Forlæggere indtog »Det nordiske Bogforlag« en imponerende Plads; af Bogtrykkere vakte — uden at forklejne de andre Udstillere af samme Fag — navnlig Mart. Truelsens og Thieles Udstilling Opmærksomhed; den første ved sine Akcidensarbejder, den sidste ved de viste Prøver af typografisk Farvetryk. Af megen Interesse var en større Samling Originaltegninger af danske Kunstnere, hidrørende fra de senere Aars illustrerede Værker, ligesom en Karton med ældre Litografier fra Kittendorf betragtedes med skyldig Veneration. Alt i Alt var der saaledes Øjenlyst nok, men noget fyldig Billede af dansk Boghaandværks Udstilling i Stockholm fik man rigtignok ikke — snarere syntes Udstillingen at tjene som en Slags Ramme om den nede i Salen arrangerede Udstilling fra Københavns Kommune, og som saadan betragtet var den sikkert til lige Fornøjelse saavel for Medlemmer af Industriforeningen som for Forening for Boghaandværk.

Nær og fjærn.

Arbejdsløshedsfesten. Da Oplæseren, Hr. ULSTRUP, har været nødt til at sende Afbud, har Hr. CHR. SCHOUW med stor Velvilje tilsagt sin Assistance til Festen. Allerede i Lørdags var de reserverede Billetter revne bort, og det er ikke umuligt, at de almindelige Billetter lider samme Skæbne til denne Lørdag. Da Billetterne kun maa sælges i Medlemmernes Kres, bedes disse vise Agtpaagivenhed ved Salget. Det er, som sædvanligt hos os, paa det strængeste forbudt at sælge Billetter ved Indgangen, og Baltegn faas kun mod Forevisning af Kuponen. Der vil blive Fællesspisning à la carte Kl. 11½.

Lønregulering. *Københavns* Personale har ved Forhandling med Hr. Forretningsfører WITZANSKY opnaaet 1 Øres Forhøjelse pr. 1000 Bogst. samt en Timeløn af 55 Øre.

Notabel Rejsende. I Søndags passeredes København af den bekendte Eksam. jur., forhenværende Bogtrykker og senere Assistent for Bogtrykkerne i Sorø og Korsør, VILH. SCHØRRING, der var paa Vejen til Bornholm for som 2. Fuldmægtig i en Jurisdiktion at søge tilvejebragt lidt solidere Betingelser for sine Ævner, end Bogtrykkerkunsten nogensinde har kunnet anvise ham.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 7. November. Alle mødt. I Formandens Sygdomsfald lededes Forhandlingerne af NÆSTFORMANDEN.

I et herværende Trykkeri var opstaaet Uenighed om Nonpareillegodtgørelsen ved et større Værk; da de hidtil førte Underhandlinger med Principalen desangaaende havde været resultatløse, besluttede Styrelsen at henvise Sagen til Voldgiftsretten. — En længere Skrivelse fra et Personale oplæstes; de heri fremsatte Anker om Forholdene paa vedkommende Arbejdssted — bl. a. utilstrækkelig Oprømning og deraf følgende Mangel af Materiale samt uheldige hygiejniske Lokaleforhold — drøftedes. — Næstformanden gav Meddelelse om Forholdene i *Agrardagbladet*. — I et herværende Dagblad formentes den faste Løn at være for lav i Forhold til Arbejdstidens Længde; da de Kolleger, Talen her var om, tilhørte Ny typ. Forening, var Sagen oversendt til denne. — En Anmodning om Optagelse i Foreningen uden Navns Nævnelse henvistes til Repræsentantskabet. — Styrelsen tog Stilling til de i forrige Møde omtalte 3 Medlemmer, som havde pantsat deres Medlemsbøger og undladt at mælde sig til Kassereren. — Det vedtoges at nægte et Medlem Udleveringen af hans Bog forinden han havde betalt sin Restance til Foreningen. — Tarifrevisions-Spørgsmaalet diskuteredes; man besluttede at afæske Repræsentantskabets Mening herom. — Fra et Arbejdssted anmodedes Styrelsen om at være behjælpelig ved Kravet om en Lønforhøjelse. — Yderligere behandledes nogle administrative Sager.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 8. Novbr. Frav. med Forf.: GROTH.

1. *Meddelelser.* Formanden havde paa Hovedbestyrelsens Vegne bragt Hovedrevisorerne i Ringkøbing en Tak for det udførte Arbejde samtidig med at kvittere for det modtagne Regnskab. — En Kollega, der ikke havde mældt sig straks efter at være udlært, og som nu har aftjent sin Værnepligt, forespørger, hvor meget han skal betale i Indskud. Svar: Kontingent for den Tid, han har arbejdet ved Faget, 4 Uger, og 2 Kr. i Indskud. — En Lokalformand klager over, at et Medlem, der kom fra Udlandet, ikke havde modtaget Rejselegitimation i Grænsebyerne, hvor han ikke var understøttelsesberettiget. En saadan var udfærdiget og tilstillet paagældende Lokalformand med Tilføjende, at enhver Rejsende skal have et saadant Bevis, uanset om han er understøttelsesberettiget. — Lokalformanden i R. forespørger, om et Medlem, der har arbejdet to Maaneder i København og var tiltraadt de kontrah. Foreninger der, nu, da han var bleven syg i København, kan hæve Sygeunderstøttelse i Ringsted. Svar: Ja, saafremt Hjælpekasserne ikke havde noget derimod og mod Refusion fra disse. — Et Medlem havde betalt Kontingent for de 5 Uger, han havde deltaget i Kantonnementsøvelserne. Svar: Kan tilbagebetales paa den Maade, at de tilsvarende Uger ikke indføres i Oktbr. Kvartal og med behørig Anmærkning i Lokalafdelingens Regnskabsbog for det paag. Medlem. — Et Andragende fra Lokalform. i Varde om Fritagelse for den ham idømte Mulkt for forsilde Indsendelse

af Regnskabet, var forkastet ved Cirkulæreafstemning blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer.

2. Hovedkassererens Maanedsoversigt. Til Efterretning.

3. Opraabet til Juleuddelingen underskreves. Samtidig udtaler Hovedbestyrelsen, at den ikke har noget imod, at Aarhus Understøttelsesforening tiltræder Opraabet.

4. Et gift Medlem i Holbæk andrager om en Flyttehjælp til Kolding paa 50 Kr. Bevilges paa de sædvanlige Betingelser.

5. Et Medlem, som, da han for et halvt Aar siden blev arbejdsløs og var understøttelsesberettiget, ikke hævede Understøttelse i den Tid, han derefter gik ledig, forespørger, om han, der siden har haft Arbejde og nu atter er bleven ledig, kan nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse. Besvaredes bekræftende. Han fik Tilladelse til at nyde den i Frederikshavn.

6. Forespørgsel om Optagelsesbetingelserne for et tidl. Medlem, der var over Aldersgrænsen. Der indhentes nærmere Oplysninger.

7. Fællesstyrelsen gav Meddelelser om Forholdene i forskellige Lokalafdelinger.

8. Forberedelserne til Repræsentantmødet drøftedes.

HVIDTFELDT.

Spørgsmaal og Svar.

1. *Hvor* ofte skal Farvekassen paa en Trykmaskine *tømmes og renses*, naar Farven, der benyttes, er en mellemgod til f. Eks. 35 Øre pr. Pd?

2. Hvor ofte skal Valserne vaskes, baade Kød- og Jærnvalser?

Spørgsmaalene fremkommer i Anledning af en lille Tvist mellem en Maskinfabrikant og EN BOGTRYKKER.

Svar ad 1. Er Farven meget hurtigtørrende, maa det ske saa ofte, Trykkeren stiller den om fra stort til smaat Format eller omvendt. Har Farven den modsatte Egenskab, kan Farvekassen staa halve Aar uden at renses.

Svar ad. 2. Alle Metalvalser bør vaskes hver Aften. Kødvalserne ligeledes, forsaavidt Farven tørrer hurtig, Valserne er gamle eller blevne mætte af Papirstøv, hvilket let kan ses. Tørrer derimod Farven ikke hurtig, Valsen er ny og frisk og saaledes kaster Snavset fra sig, kan man trykke Maaneder og Dage med den uden at vaske den. I det Hele taget maa man ikke vaske sine gode, friske Valser uden det er højst nødvendig, da de lider meget derved. Man bevarer »Trækket« i Valsen bedst ved ikke at lade den staa uden Farve, og skal den vaskes, maa det derfor helst ske kort før man skal bruge den; den vaskes med Petroleum og stryges derefter med en ikke drivvaad, men kun fugtig, blød Klud.

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Alle Henvendelser i Den typ. Forenings Anliggender stiles atter til Formanden, P. Lauritzen, Schønbergsgade 19, 3. S., tr. fra 1½—3.

De resp. Foreningers Styrelser holder Tarifmøde paa Søndag Kl. 1 i Foreningslokalet, Admiralgade 19. P. LAURITZEN.

Legater. 1 Portion af *Berlings* Legat og 1 Portion af *Rolfs* Legat, hver paa 17 Kr. 50 Øre halvaarlig, er ledige og kan søges af Medlemmer af Typografernes Hjælpekasser. Ansøgning indleveres inden 15. Novbr. d. A.

Ny Medlemmer: Retucheur Anders Chr. Andersen (Xyl. Hendriksen), tidl. Medlem. Sætter Lauritz Peter Christensen (Eriksen), udl. s. St. 1/11 97. Trykker Sophus Marius Backhausen (Rasm. & Olsen), udlært 1/5 96 hos Backhausen, Aarhus. I Kvindeafd.: Holmen Petersens Hustru Pauline, Rydahls Hustru Elisabeth og H. P. Petersens Hustru Kamilla Marie. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1650, Otto S. Rundberg (I. Cohen) fra Rejse.

Bortrejste: 1359, Georg Vilhelm Nielsen og 412 (Dsk. t. F.), Jens Hansen (begge arbl., paa Rejse).

Udmældt: Trykker Albert Otto Sørensen (N. Cohen). Af Kvindeafd.: Lærling Viggo H. A. Christensen (Nielsen & Lydiche).

Udslettet for Restance: Carl Th. Bruzelius (Birch). Alb. Tverskou & Hustru (Nielsen & Lydiche).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8 er **lukket** paa Søndag. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisnings-Kontoret, Kolding. Forretningsfører: TORKILD PETERSEN. Telegram-Adresse: »Typografia«.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

4. Novbr.: *Skanderborg* og *Svendborg.* 5. Novbr.: *Faaborg.* 8. Novbr.: *København* (Den typ. Trykkerforening, Rejsek. og Reservef.).

I Dag mangler: *Varde.*

Kolding, den 9. November 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer

Hovedkassens Regnskabsberetning for Oktober Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2166.19
Reservefonden	-	4219.60
Begravelseskassen		12781.16
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	2716.74
	Kr.	21883.69

Udgift.

Bidrag til Lokalafdelingerne			Kr.	339.95
do. til Typ. Rejsekasser og Reservefonds			-	576.70
Porto (Formanden)			-	11.92
Telegramporto (Kassereren)			-	0.66
Typ.-Tid. (Nr. 26 til 39)			-	507.81
Tryksager			-	7.00
Reservefonden			-	4219.60
Begravelseskassen	Kr.	12781.16		
Bidrag til do.	-	586.10		
			-	13367.26
Kassebeholdning den 31. Oktober			-	2852.79
			Kr.	21883.69

Kolding, d. 1. November 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer:* Skanderborg, Chr. Kielberg, udl. 1/11 97 i Skanderborg Amts Avis efter 4 Aars Læretid (har aflagt Svendeprøve) og Holger Rasmussen, udl. s. St. 1/11 97 efter 5 Aars Lære (arb. begge s. Sted). Hjørring, Jens Rasmus Bindslev, udl. 1/2 97 i Vends. Tid. (arb. s. St.). Aarhus, Jens Peter Jensen (5 Aars Læretid) og Jens Ludv. Jensen (4½ Aars Læretid, Svendeprøve godkendt af Udvalg og Generalfors.), begge udl. hos Mammen. Hillerød (Lyngby), Niels Peter Frederik Christiansen, udl. 1/6 93 hos Herdahl efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). Thisted, Sætter Viggo Blom, udl. 1/10 97 i Thisted Amts Tid. efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Herning, 1146, Carl Fr. Chr. Skovgaard fra Fredericia i Plads. Hillerød (Lyngby), 1608 (Den t. F.), Chr. Jul. Rasmussen (Lyngby Avis). Horsens, 1194, S. P. Jensen (Dagbl.). Rønne, 668, Niels Nielsen (Bornh. Tid.) fra Københ. Nykøbing M., 1210, J. M. Albert Andersen (Folkebl.) fra Ringkøbing. Aalborg, 1151, H. J. Knudsen og 1047, S. M. Christensen. Kolding, 939, Chr. Ryberg (Sjodt & Weiss) og 1108, Niord Olsen (Ekspresstrykkeriet) samt 1196, Rasmus Berthelsen, 955, Anton Larsen, 478, H. L. Rafaelsen og 1081, P. Rasmussen (alle 4 Askov Højskole).

Bortrejste: Herning, 1196, Rasmus Berthelsen (til Askov Højskole). Viborg, 1113, O. P. Berg (paa Rejse). Aarhus, 344 (Den t. F.), Carl Einer Christensen (arbl.) til Københ. Nakskov, 1171, Ludvig Lystrup (paa Rejse). Nykøbing M., 955, Anton Larsen til Askov Højskole. Kolding, 919, O. J. Chr. Hansen til Fredericia i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Husk Generalforsamlingen paa Søndag Formiddag Kl. 10½ i »Danas Have«. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: Edmund Gylcke, udl. hos Bernsteen 1/11 96 (arb. hos Bording). Valdemar Jørgensen, udl. 8/11 97 hos Bording (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 158, H. Axen, sidst Militær (arbl.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Hele Koret. STYRELSEN.

T. C. C. Husk *Generalforsamlingen* Søndag Kl. 10 i Foreningslokalet, Admiralgade. Mød præcis.

Avissætter.

En yngre Typograf ønsker Plads som saadan i et Provinstrykkeri. Billet mrkt. »Avissætter« modtager Ekspeditionskontoret i en Maaned.

Trykkerplads

ledig straks hos RASMUSSEN, Ringkøbing.

* I Nr. 43 stod fejlagtig, at William Riis, Kolding, var udlært i 1896, skal være *1897.*

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 46
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 19. November 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 21. Novbr., Kl. 11 pr.

paa „Sortedamslund".

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Valg af Tarifkommission. 3. En Lovændring. 4. a) Tilslutning til »De samvirkende Fagforbund i Danmark«, b) Valg af Delegerede til Fagforbundets Delegeretmøde den 3., 4. og 5. Januar. 5. Eventuelt.

Dagsordenens Vigtighed maa opfordre ethvert Medlem til at komme tilstede, og, da Lokalets Erhværvelse er betinget af en begrænset Tid, beder vi Medlemmerne møde præcise. STYRELSEN.

Skandinavisk og Internationalt.

UNDER denne Overskrift stod der i det norske Forbundsorgans Nr. 44 en Redaktionsartikel, som giver os Anledning til at dvæle ved hele vor Stilling dels til det skandinaviske, dels til det internationale Forbund og endelig til den nuværende Situation i vort *nationale* Forbund.

Det norske Organ hævder, at Svenskerne først og fremmest maa slutte sig til det internationale Forbund. Derved mener man, at Svenskerne ogsaa kommer i Gensidighed med Norge og Danmark. Dette forholder sig jo imidlertid langt fra saaledes. Er det norske Organ uvidende om, at den norske Hovedbestyrelse har underskrevet Gensidighedskontrakter med de udenlandske Forbund, hvori der udtrykkelig staar, at disse kun kan afslutte Gensidighed med de Forbund i Skandinavien, som har sluttet sig til det skandinaviske Forbund? Hvis dette er Tilfælde, turde der være Anledning til at minde herom; thi indlysende er det dog, at det svenske Forbund ikke har Grund til at tiltræde det internationale Forbund uden at faa Ligestillelse med Norge og Danmark for Rejseunderstøttelsens Vedkommende, hvilket det ikke kan faa uden at Gensidighedskontrakterne forandres. Derfor havde den svenske Forbundsstyrelses Formand, Hr. L. AUG. MÅRTENSSON, fuldkommen Ret, da han paa Konferencen med Undertegnede i Sommer stillede det Spørgsmaal, om hin Passus i de danske og norske Gensidighedskontrakter kunde forandres, hvis der opnaaedes et Resultat mellem de skandinaviske Organisationers Ledelser om en fremtidig Forstaaelse.

Vi er i Danmark absolute Tilhængere af en international Sammenslutning; vi har bevist det i Gærning og vi vil forhaabenlig fremdeles bevise det. Men herfra og saa til at godkende Alt, hvad der fremkommer fra det internationale Forbunds Ledelse, er der et Spring. Vi ønsker, at de Forslag, som agtes realiserede, er vel gennemtænkte og vel forberedte, og vi rækker ikke blindt vore Hænder i Vejret for Ting, som ikke kan siges at være dette, *alene* fordi de bærer Prædikatet *internationalt*. Den internationale Reservekasse var hverken gennemtænkt eller forberedt; man havde fra Ledelsens Side glemt det meget væsenlige Moment: at de Forbund, som skulde slutte sig til den, havde naaet et ensartet Udviklingstrin eller i hvert Fald havde sørget for, at der indenfor egen Ramme var dannet en *selvstændig* Modstandskasse. Det nytter ikke at bilde Organisationerne ind, at de ved en international Sammenslutning kan klare alle de Skær, som den nuværende økonomiske Samfundsorden bereder dem, naar de ikke i Forvejen er i Besiddelse af den Kraft, som den *nationale* Sammenslutning naturnødvendig skal give dem; ti uden denne Kraft er en international Reservekasse kun en Sæbebobbel, som brister den første Gang, den udsættes for et Vindpust. At *skabe* denne Kraft er Organisationens Alpha og Omega, men det naas ikke ved at forlade sig paa den internationale Solidaritet i de afgørende Øjeblikke.

Det norske Organ dvæler ved den tyske og danske Repræsentants Stemmeafgivning i Spørgsmaalet om den internationale Reservekasse. Det antyder, at den tyske Repræsentants Afstemning har været begrundet af økonomiske Grunde, iblandet med Egoisme og Sneversyn. Om Egoisme er det vel bedst at tale saa sagte, al den Stund det norske Organs Argumentatton for den internationale Reservekasse netop er baseret herpaa. Det skriver jo selv:

»Fordi vi altsaa har været fremsynte nok til at indse, at en fastere Sammenslutning mellem de forskellige Landes Typograforganisationer er nødvendig, før vi kan tænke paa at gennemføre noget Helt, stiller vi os her i Norge afgjort sympatetisk overfor Tanken om en international Reservekasse. I denne saa vi en Redningsplanke for de mindre Foreninger. Reservekassen var for os et Livsspørgsmaal.«

At man i Norge ikke har kunnet forstaa min Afstemning, forundrer mig ikke saa meget som Paastanden om, at *de* smaa Lande, som opfylder de Forpligtelser, en international Reservekasse ufejlbarligt vilde paalægge dem, vilde kunne staa sig ved at oprette et saadant Fond, som i Forvejen manglede Halvdelen af det bidragydende Medlemsantal. Og saaledes var jo nemlig Forholdet. Jeg var vidende om, at det franske Forbund *havde* udmældt sig fra 1. Januar 1897; jeg vidste, at det tyske Forbund *ikke* vilde deltage — jeg spørger enhver forstandigt Tænkende, om der under disse Omstændigheder var Fornuft i at stemme for et Fonds Oprettelse, som i bedste Tilfælde ingen Betydning vilde faa og som i uheldigste Fald kunde skille de pligtopfyldende Lande af med ikke uvæsenlige Summer.

Det danske Forbund var ved Afstemningen Tungen paa Vægtskaalen, og jeg fortryder ikke den Stilling, jeg tog. Arbejderorganisationerne skal efter min Mening ikke indlade sig paa en abstrakt Eksperimentalpolitik for en Idés Skyld, men i første Række drive praktisk Realpolitik.

Det norske Organ skriver endvidere:

»Hvad vi imidlertid finder helt naturligt er, at man fra dansk Side arbejder for at faa et Sær-Forbund i Stand mellem de tre skandinaviske Lande. Et saadant Forbund vilde paa en Maade være et Plaster paa det Saar, som ogsaa blev tilføjet Danmark ved den beklagelige Afslutning paa Reservekassen. Men vi føler ingen som helst Lyst til at yde Danmark speciel Haandlanger-Tjeneste her. Vi ønsker fremdeles at bevare og udvikle det venskabelige Forhold til de danske Kolleger og deres Organisation og i alle Tilfælde at staa solidariske med dem; men vi maa ogsaa samtidig tænke paa os selv og vore egne Interesser. Dette sker ved at styrke vor egen Reservekasse og samtidig søge at faa en fast og tilstrækkelig betryggende Overenskomst vedrørende Arbejdsnedlæggelser med de øvrige Landsorganisationer, altsaa gennem det internationale Sekretariat.«

Man er her fuldstændig paa Vildspor. Det er mærkeligt nok, at man til Trods for »Fremsynet« i Norge ikke er klar over, hvad vi i Danmark tilsigter med at styrke det skandinaviske Forbund. Hele vort Organisationsarbejde er dog foregaaet ved højlys Dag. Først og fremmest søger vi at udvikle vor nationale Organisation saa meget som muligt. Dernæst arbejder vi Haand i Haand med de samvirkende Fagforeninger, og i Provinserne har de fleste Lokalafdelinger ved Dannelsen af særlige Foreninger sluttet sig til de derværende samvirkende Fagforeninger. Vi er i Hovedstaden i Øjeblikket saaledes stillede, at en Kamp her *ikke* kan tabes paa Grund af Mangel paa Penge. Gennem de samvirkende Fagforeninger vil der blive ydet os en Understøttelse, som i Forbindelse med vort eget Reservefond sætter os i Stand til at holde Stillingen i lang Tid. Dette Forhold vil rimeligvis i en nær Fremtid blive søgt overført til Provinserne. De samvirkende Fagforeningers Udvalg i København har nemlig i disse Dage udsendt Indbydelse til Afholdelse af et Delegeretmøde, som har til Hensigt at udvide Fagforeningssammenslutningen over hele Landet. *Denne Sammenslutning kan for Fremtiden kun ske gennem* **Fagforbundene,** og jeg haaber derfor, at vore danske Provinskolleger nu er saa vidt fremskredne, at de vil svinge over i de Rækker, som Københavnerne har marscheret i, og ikke være en Hindring for, at Lokalafdelingen i København **ikke** kan være Medlem af de samvirkende Fagforbund i Danmark, hvilket i modsat Fald vil ske. Det vil med andre Ord sige, **at Typografernes Reservefonds og Rejsekasser slutter sig til denne planlagte, hele Landet omspændende Fællesorganisation.** Ti ved denne Organisationsform vil Typograferne opnaa en Styrke, som hverken det skandinaviske eller det internationale Forbund kan give.

Man vil forhaabenlig nu kunne forstaa, hvor uberettiget det norske Organs Tale om »Plaster paa et Saar« er. Vi har aldrig tænkt os det skandinaviske Forbund som vort Hovedvaaben i »den evige Strid« med Arbejdskøberne, men vi har ment ad denne Vej at kunne skabe et *supplerende* Led i vor Kamp.

Saafremt Norges og Sverigs Organisationer vilde gaa frem paa lignende Vis, vilde dette ogsaa kunne naas, og vi kom da ind paa den eneste rigtige Organisationsform, som bestaar deri, at de nationale Rammer blev den Magt, som førte de mindre og større Kampe, medens de skandinaviske og internationale først traadte hjælpende til, naar det enkelte Lands samlede Arbejderorganisationer ikke formaaede at rejse de nødvendige Summer i de store Slag.

Dette forstaar vi i Danmark ved praktisk Realpolitik, og det er denne Organisationsform, vi ønsker at slaa til Lyd for skandinavisk og internationalt.

VICTOR PETERSEN.

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgifsret.

Onsdag den 27. Oktober 1897, Aften Kl. 8 holdt Retten Møde.

Til Stede var d'Hrr. V. BERGENHOLZ, O. JOHANSEN, Th. RASMUSSEN, LAUR. JENSEN, EGM. PETERSEN, VALD. CARLSEN, C. LASSEN og LAUR. MADSEN samt Overretssagfører OSKAR JOHANSEN.

— —

FORMANDEN satte derpaa Sag Nr. 2 1897—98 under Forhandling.

Sagens Dokumenter oplæstes.

Hr. LASSEN udtalte, at et Prøvenumer til et Blad, der først begyndte at udkomme regelmæssigt længere Tid efter Prøvenumerets Sætning og Trykning, ikke kunde henregnes til Bladarbejde og derfor ikke burde betales efter den særlige Bladsætter-Tarif, hvorfor han formente, at Indklagede burde frifindes.

Hr. BERGENHOLZ oplyste, at den ordinære Arbejdstid paa vedkommende Trykkeri begyndte Kl. 7 Morgen og sluttede Kl. 5½, og at der derefter havde fundet Overarbejde Sted til Kl. 2 om Natten. Han fremhævede, at det omhandlede Arbejde delvis var udført udenfor den ordinære Arbejdstid, og idet han hævdede, at det Afgørende, som ogsaa af Retten tidligere statueret, ikke var Stedet, hvor det var udført, men Arbejdets Natur, i hvilken Henseende han betragtede det som en Selvfølge, at Prøvenumeret til et Blad var Bladarbejde, formente han, at Klagen burde tages til Følge, dog at Beregningen af de Paagældendes Tilgodehavende næppe var rigtig.

Overretssagfører JOHANSEN udtalte, at dette Sidste behøvede man ikke at komme ind paa, da der ikke var rejst nogen Indsigelse i saa Henseende fra Indklagedes Side. Man kunde indskrænke sig til at dømme Indklagede til at betale for det omhandlede Arbejde efter Bladsætter-Tarifen.

Hr. LAUR. JENSEN sluttede sig til Hr. Bergenholz' Opfattelse, idet han navnlig lagde Vægt paa, at Arbejdet var udført udenfor den sædvanlige Arbejdstid, hvilket viste, at det havde Hastværk dermed. Arbejdets Art maatte være afgørende.

Hr. EGMONT PETERSEN hævdede heroverfor, at sædvanligt Bogtrykarbejde jo ligesaa vel kunde udføres som Overarbejde, og at Sætning af et Prøvenumer af et Blad umuligt kunde forlanges betalt som Bladarbejde, idet Prøvenumeret netop ikke hørte med til Bladet. Bladsætter-Tarifen kom i det Hele kun til Anvendelse paa dagligt udkommende Blade, og den højere Arbejdsløn var begrundet i et saadant Arbejdes særegne Karakter, men et Prøvenummer til et Blad havde en helt anden Beskaffenhed og maatte sammenstilles med periodiske Blade, der jo ikke betaltes efter Bladsætter-Tarifen.

Hr. BERGENHOLZ bemærkede hertil, at der i Tarifen intet Steds stod, at periodiske Blade ikke skulde betales efter Bladsætter-Tarifen, og dette muligt kunde forlanges, omend han ganske vist indrømmede, at der hidtil for periodiske Blade kun var blevet betalt efter de almindelige Tarifbestemmelser. Han betragtede det iøvrigt som afgørende, at, da Prøvenummeret blev sat, havde Indklagede faaet Bladet til Arbejde i det Hele, og Arbejdere dertil var antagne.

Hr. CARLSEN udtalte, at ved Bladsætterier eller, som de ogsaa kaldes i Tarifen, Avissætterier, havde Alle hidtil været enige om, kun at forstaa saadanne Sætterier, i hvilke der blev trykt dagligt udkommende Blade. Men et Prøvenummer var ikke et dagligt udkommende Blad, og der kunde derfor ikke være Tvivl om, at det ikke skulde betales efter de særlige Regler for Bladsætterier.

Hr. JOHANSEN betragtede Bladets Udseende, Form og Indhold som afgørende. Og Prøvenumeret var i disse Henseender ganske som det senere udkommende Blad, der ogsaa trykkes hos Indklagede. Særligt var der ogsaa i Prøvenumeret optaget Smaa-Meddelelser og Nyheder fra samme Dag, det blev trykt. Som Følge deraf havde 7 Mand arbejdet paa Bladet efter Kl. 9 Aften aldeles som paa et Blad, der gaar, og hvor det gælder om at gøre det saa aktuelt som muligt. Arbejdets Beskaffenhed maatte være det afgørende, og der var i saa Henseende ingen Forskel paa Prøvenumeret og et dagligt udkommende Blad. Det aktuelle Stof var i Alt flere Hundrede Linjer.

Hr. RASMUSSEN gjorde gældende, at de smaa Leveringer af Stoffet betegnede Arbejdets Art som Bladsætteri.

FORMANDEN bemærkede hertil, at den Omstændighed, at der blev optaget nogle enkelte Smaanyheder og lidt Theaternyt af aktuel Karakter, ikke kunde gøre et Prøvenummer til et Dagblad. Saadant kunde ogsaa forekomme ved et Ugeblad, uden at Nogen dog derfor vilde paastaa,

at Sætning af et Ugeblad skulde henregnes til Bladsætterarbejde. Der var iøvrigt blevet arbejdet i 2 Dage paa Bladet, og efter Arbejdets hele Beskaffenhed kunde der ikke være Tale om at henføre det til Bladsætter-Arbejde. Han formente derfor, at Indklagede maatte frifindes.

Formanden satte derefter under Afstemning, hvorvidt det omhandlede Arbejde skulde betales efter Bladsætter-Tarifen.

Ved Afstemningen afgaves 4 Stemmer for og 4 imod.

I Medfør af Tarifens § 48 og Forretningsordenens § 8 vil Sagen herefter være at afgøre af den af Retten valgte Opmand.

LAUR. MADSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt i Søndags, d. 14. Novbr., sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Danas Have. Dagsordenen var: 1. Formandens Beretning og Halvaarsregnskabet. 2. Andragende fra Enkerne Paasche og Samuelsen. 3. Valg af Næstformand, Styrer, Styrelsessuppleant, Kasserer og Revisor. 4. Forslag angaaende Tilføjelser til Lovenes § 4, fjerde og femte Stykke. 5. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes LARSEN, til Sekretær BERG.

FORMANDENS Beretning drejede sig væsenlig om Foreningens Stilling overfor de øvrige typografiske Organisationer i Ind- og Udlandet og om det betydningsfulde Skridt, Trykkerforeningen i det forløbne Halvaar har taget ved sin Tilslutning til de samvirkende Fagforeninger. Han fremhævede endelig, at Sætterne ikke har kunnet enes om Centralisationen, idet den ikke er bleven vedtaget af Dansk typ. Forening og Aarhusforeningen, ligesom Ny typ. Forening jo alt for længe siden har nægtet at tiltræde en Centralisation paa det foreliggende Grundlag. Vi har ved vort Bidrag til Smedene og ved Tilslutningen til Fagforeningerne vist, at det ikke er Mangel paa Forstaaelse af Arbejderspørgsmaalet, der har dikteret vor Afvisning af Centralisationen, men vi er nødte til, som selvstændigt Fag at hævde vor selvstændige Organisation, og det var der ingen Plads til indenfor den foreslaaede Centralisations snævre Ramme. — Efter en kort Ordveksling mellem FORMANDEN og BERG om Muligheden af Tilslutning til den centraliserede Arbejdsløshedskasse, godkendtes Beretningen énstemmig.

Samme Skæbne led *Regnskabet*, som Kasserer VALD. STEFFENSEN forelagde, idet han udførligt kommenterede de enkelte Poster og konkluderede derhen, at tiltrods for det relativt lille Overskud var Halvaaret finansielt set ret godt. Særlig fremhævede han — i Anledning af Ordskiftet under Beretningen — at Arbejdsløshedskassen i Halvaaret langt fra havde slugt 15 Øre pr. Medlem og Uge, men kun ca. 1/8 af dette Beløb, som forøvrigt aldrig endnu var bleven naaet i Trykkerforeningen.

Punkt 2. De to Andragerinder bevilges uden Omtale samme Beløb som foregaaende Aar.

Efter at man under Punkt 3 havde valgt et Udvalg til Optælling af Stemmesedlerne og samlet disse sammen, gik man over til

Punkt 4. Den første Tilføjelse til Lovene fremkaldte nogen Meningsforskel, men efter at Forslaget havde modtaget en mindre Ændring vedtoges det enstemmig i følgende Ordlyd: »Saafremt et Medlem paa sit Arbejdssted indgaar kontraktmæssigt Forhold, maa dette kun ske paa den Betingelse, at Kontraktsforholdet *straks* ophører i Tilfælde af Strejke eller Lock-out. Herfra undtages dog saadanne Tilfælde, hvor Vedkommende beklæder Pladsen som Faktor eller Forretningsleder uden Forpligtelse til at passe nogen Maskine. I hvert Tilfælde kan Forholdet kun indgaas med Organisationens Billigelse.« — Den anden Ændring til Lovene vedtoges énstemmig uden Diskussion, efter at Formanden havde motiveret den som en nødvendig Følge af Tilslutningen til de samvirkende Fagforeninger; den lyder saaledes: »Naar en Strejke eller Lock out, der er anerkendt af de samvirkende Fagforeninger, har et saadant Omfang, at det dertil udskrevne, planmæssige Bidrag ikke kan udredes af Hovedkassen, paahviler det Styrelsen at udskrive et obligatorisk Ekstrakontingent, der efter Omstændighederne kan variere fra 5—25 Øre ugenlig saalænge den paagældende Strejke eller Lock-out vedvarer.«

Nu blev Resultatet af Stemmegivningen bekendtgjort; valgt vare følgende: Til Næstformand CHRISTOFFERSEN med 55 St., til Styrer V. JENSEN med 29 St. (GUNDERSEN havde 17), til Styrelsessuppleant C. HANSEN med 52 St., til Kasserer VALD. STEFFENSEN med 55 St. og til Revisor VIGGO HANSEN med 55 St. — De Valgte takkede, og FORMANDEN rettede en Tak til det afgaaede Styrelsesmedlem, Hr. MARTINSEN, for hans Virksomhed som Styrer, og Medlemmerne sluttede sig hertil.

Under Eventuelt vedtoges det enst. at bevilge Budet, Hr. MØLLER, et Ekstragratiale paa 10 Kr. for hans Arbejde ved Opkrævningen af Bidraget til Smedene under Lock-out'en. — Derefter førtes en meget interessant Diskussion om den forestaaende Tarifrevision, som det dog, paa Grund af det rent foreløbige Stadium, Tarifrevisionen endnu befinder sig paa, vedtoges ikke at referere.

Klokken var 2, da Dirigenten sluttede den vellykkede Generalforsamling. V. C. BERG.

Repræsentantskabet

afholdt Søndag den 14. ds. sit første Møde efter Nyvalget. Samtlige Medlemmer mødte med Undtagelse af LAUR. JENSEN og H. MØLLER med anmædt og ROB. ANDERSEN unden anmældt Forfald.

1. Konstituering. Til Formand for Repræsentantskabet valgtes NIELS HANSEN og til Sekretær EMIL MØLLER. — 2. Forretningsordenen. Udsattes til næste Møde. — 3. Valg af Inspektionshavende. Man enedes om at hele Repræsentantskabet overtager Inspektionen i Foreningslokalet Fredag og Lørdag Aften, saaledes at der disse Aftener stadig møder et Medlem. — 4. Meddelelser. Foreningens Formand gav en Række Oplysninger om Beslutninger, Styrelsen havde taget til forskellige Sager, der havde været forelagt denne, hvortil Repræsentantskabet sluttede sig. — 5. Tarifen. Fra Styrelsen forelaa et Udkast til en ny Tarif. Efter grundigt at have drøftet Hovedpunkterne i det foreliggende Udkast og efter at have ændret et af disse, vedtoges det at forelægge Generalforsamlingen samme. Til at indtræde i et eventuelt Tarifudvalg foreslaar Repræsentantskabet at vælge Foreningens Formand og V. JØRGENSEN (Hannover). — 6. Bevilling til Fagskoleundervisning. I Lighed med forrige Aar bevilgedes 50 Kr. — 7. En Lovændring. Styrelsen foreslog at indsætte følgende Bestemmelse i Lovene: »Saafremt et Medlem paa sit Arbejdssted indgaar kontraktmæssigt Forhold, kan han ikke længere være Medlem af Foreningen. Herfra undtages dog, naar Vedkommende beklæder Stillingen som Faktor eller Forretningens Leder og Kontraktforholdet er afsluttet med Organisationens Billigelse«. Med Repræsentantskabets Anbefaling henvistes dette Forslag ligeledes til Generalforsamlingen. — 8. To Indmældelser. Til Optagelse i Foreningen uden Navns Nævnelse i *Typ.-Tid.* havde mældt sig to tidligere Medlemmer. Da Vedkommendes Frygt for at blive nævnt i vort Fagblad ansaas for at være grundet og der ellers ikke var noget til Hinder for deres Optagelse, besluttedes det at optage dem i Foreningen. — 9. Eventuelt. Styrelsen anbefalede et fra de samvirkende Fagforeningers Udvalg fremkommet Forslag om en Udvidelse af Rammen for disse, saaledes at den nævnte Organisation i særlig Grad kun omfattede Fagforbund. Forslaget vandt Repræsentantskabets Tilslutning. Til at repræsentere vor Forening ved et i den Anledning forestaaende Møde af Delegerede fra samtlige Foreninger, der skal afholdes her i Byen, valgtes F. K. MADSEN. — Til at arrangere selskabelige Sammenkomster i Foreningslokalet i Lighed med forrige Sæson valgtes TH. BERTHELSEN, CHR. NIELSEN og WINKELMANN.

EMIL MØLLER.

Nær og fjærn.

Ekstraordinær Generalforsamling. Som foranstaaende bekendtgjort afholder Den typ. Forening en ekstraordinær Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 pr. paa Sortedamslund, hvor særlig den brændende Tarifrevision og Valget af Medlemmer dertil kan gøre Krav paa fuldt Hus. Men ogsaa de andre Punkter er af en saa stor Rækkevidde, at Medlemmernes Nærværelse maa være forud givet, saa meget mere som den vigtigste Betingelse for gode og tidsvarende Forholds Opnaaelse er Medlemmernes levende Interesse derfor.

Svendestykke. Der havde indstillet sig 4 Trykkere og 4 Sættere til den officielle Svendeprøve. Resultatet blev:

Sølvmedaille: Sætter THORKILD KNUDSEN og Trykker EDVARD HANSEN, begge hos Truelsen, samt Trykker VALD. JØRGENSEN, Bording.

Broncemedaille: Sætterne JOHAN MAGNUSSEN, Knudtzon, GEORG ANDERSEN, Aller, og PETER CHRISTENSEN, Kr. Eriksen.

Ros: Trykkerne S. BACKHAUSEN, Nielsen & Lydiche, og OLAF THOMSEN, J. Jørgensen & Co.

Førstepræmien er falden paa 2 Lærlinge, som *ikke* har deltaget i Fagskolens Undervisning, hvorved, skriver *D. B.-T.*, er fastslaaet, at Arbejdet ikke, hvad der er sagt, bedømmes efter Skolens særlige Smag, men kun efter Dygtighed i Udførelsen.

Understøttelsesforeningen og Juleindsamlingen. I Referatet fra Hovedbestyrelsens sidste Møde staar, at man *ikke havde noget imod* at Understøttelsesforeningen kom med til Juleindsamlingen. Jeg skal oplyse: 1) at man har forespurgt os, om Understøttelsesforeningen vilde være med, og 2) at vi ikke har Arbejdsløse for Tiden. Det ser ud, som om vi har været paatrængende for at komme med til denne Indsamling, hvilket man dog ikke kan sige om den, der bliver anmodet og forespurgt.

ARNOLD V. OLSEN.

Folkets Avis er Navnet paa det nye Dagblad, som Forfatteren og tidligere Redaktør af *Aftenbladet*, Hr. EMIL REX, vil udgive fra 1. Decbr. Efter Forlydende skal Hr. O. C. OLSEN ogsaa trykke dette Blad.

Haandbog i det moderne Reklamevæsen. 2. Hæfte er udkommet og slutter den interessante Skildring af Reklamens Betydning or det moderne Forretningsliv og paabegynder Bogens 5. og største Afsnit om Annoncering, som paa Grundlag af det af ingen mindre end GLADSTONE givne Votum, at det er Kunst at annoncere, deler sig i følgende Udviklingsfaser: a) Almindelige Bemærkninger; b) Om Affattelsen af Annoncer; c) Stikordet i Annoncer; d) Det typografiske Udstyr, med en Samling af Mønster-Annoncer; e) Raad og Vink for Averterende, hvoraf dog kun de to første Afsnit naar frem i det foreliggende Hæfte, som suppleres af en Del interessante Prøver.

Typografernes Cykleklub har lejet »Sommerlyst« til Aftenunderholdning og Bal 1. Juledag.

Paa Afveje. Oppositionen indenfor det tyske Bogtrykkerforbund har nu udskilt sig og dannet en ny Organisation, som Medlemmerne af det gamle Forbund opfordres til at tiltræde. Om dette vil ske i nogen væsenlig Grad er dog tvivlsomt, men selv dette fraset, har Oppositionen med Hr. Redaktør GASCH i Spidsen ved denne Handling tabt enhver Ret til Hensyntagen, og man fristes til at tro, at det er langt lavere Interesser, end før antaget, som har dikteret den hidtidige Opposition. I Betragtning af, at det ikke her, som Sædvane sker, er en konservativ Bestanddel, der tager Udgangsbilletten, men Yderligheds-Radikale, som dog skulde have et større og videre Syn paa en Organisation, fortjener den nævnte Handling alle organiserede Fagfællers Fordømmelsesdom, saa vist som det her ligesom altid kun er smaatskaarne Personligheders Snæversyn og Intrigetilbøjeligheder, der er den største Hindring for Fagfællernes Bedste.

Strejkebrydere. Det af det norske Landsmøde vedtagne Amnestiforslag for Strejkebrydere fra 1889 har haft til Følge, at en halv Snes af disse Størrelser har mældt sig til Optagelse. Af de Ansøgninger om Optagelse, som *Typ. Medd.* aftrykker som Vejledning ved Afstemningen, fremgaar, at de nu vender tilbage som angrende Synder, der aldrig vil gøre det mere. Som Anbefaling for sin Optagelse fremhæver En, at han er en ivrig Ven af Foreninger, en Anden formener, at han ikke har gjort saa stor Skade ved sin Handling, en Tredje, en Kvinde, at hun har Mand og to Børn at forsørge osv. Det væsenligste Motiv for vore norske Fagfæller at stemme efter, bliver dog nok det af en af Strejkebryderne nævnte Citat, at det er menneskeligt at fejle, men guddommeligt at tilgive.

Nordisk Trykkeri-Tidende. Nr. 9 er udkommen og indeholder: Paa grafiske Felter, Taltegnenes Oprindelse, Ældre og nyere Reproduktionsmetoder, Avispapirets Holdbarhed osv.

Paa Søndag Kl. 7 Aften i Larsens Lokale:

Koncert, Komedie og Assemblé

til Fordel for arbejdsløse og trængende Typografer ved Juletid.

Efterat d'Hrr. Inkassatorer have indsendt uafsatte Billetter til Hr. C. BYNCK Torsdag, vil Resten kunne faas i de typografiske Foreningers Lokaler Fredag og Lørdag Aften Kl. 9—10 og mulig i Larsens Lokale Søndag Kl. 12.

Delegeretmøde af Repræsentanter for Foreningerne Søndag Kl. 12 i Larsens Lokale. KOMITEEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 14. Novbr. Fraværende med anm. Forf.: G. CLAUSEN og V. PETERSEN.

For et Medlems Forhold paa hans Arbejdssted vedtoges det at foreslaa Repræsentantskabet at idømme Vedkommende ½ Aars Karantæne. — Den i forrige Møde fremkomne Anmodning fra et Arbejdssted om at være behjælpelig ved en Lønforbedring drøftedes yderligere. — Der var atter sket Henvendelse om Optagelse i Foreningen uden Navns Nævnelse. Styrelsen formente at burde være noget varsom med at anbefale slige Optagelser, men henviste denne sammen med den i forrige Møde behandlede Anmodning til Repræsentantskabets Afgørelse. — Det vedtoges officielt at underrette Udvalget for de samvirkende Fagforeninger om, at vor Forening havde indledet Underhandlinger ang. Forbedring af Arbejdsvilkaarene. — Forholdene paa et herv. Trykkeri drøftedes. — Foreningens Repræsentation ved Fagforenings-Delegeretmødet førstk. Januar diskuteredes. — Det vedtoges at afholde en ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 21. ds., og Dagsordenen til denne fastsattes. — Nogle administrative Sager behandledes.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Fællesstyrelsens Formand: VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, *København K.* Telegram-Adresse: *Febording.* Kasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2., Bb. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. P. ANDERSEN. I Morgen: Hr. ROB. ANDERSEN.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Sætter Otto Rudolf Ferdinand Schäffer (Missionstr.), udl. i Assens 1870, tidl. Medl. af Ny typ. Foren. Sætter Seneca Thomas Larsen (arbl.), udl. ½ 91 i Frederikssund, tidl. Medl. Fotograf Thorvald Thomsen (Aller). Sætter Jul. Ch. Th. Jørgensen (Tidens Krav), tidl. Medl. Sætter Georg Ejner Andersen (Aller), udl. 6/11 97 (overg. fra Afd. f. Kv. & Lærl.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 1356, Jul. Brøndahl Nielsen (arbl.) fra Rejse. 358 (Dsk. t. F.), L. E. V. Lempke (Græbe) fra Aalborg. 30 (D. t. Trf.), Emil Fjeldsøe (P. Petersen) fra Ringkøbing.

Bortrejste: 987 (Dsk. t. F.), Svend Alfr. Petersen (arbl.) paa Rejse. 895 (Norsk Centralf.), H. H. Christensen (arbl.) paa Rejse. 1123, Paul Lüder (arbl.) paa Rejse.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8, er **lukket** paa Søndag. V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

Skanderborg: CARL ANDERSEN i Stedet for J. Mathiassen, der er bortrejst.

Ny Medlemmer: Kalundborg, Sofus Andersen, udl. 1/11 97 efter 5 Aars Læretid i Kalundb. Dagbl.s Bogtr. Aarhus, Alfred Jensen, udl. i Aarh. Amtstid. efter 5 Aars Læretid og Oscar Julius Nielsen, udl. hos L. Bech. Nykøbing M., Lars Reinhold Christian Malmstrøm, udl. i Skive Folkebl. 1/11 97 efter 5 Aars Lære (arb. s. St.). Næstved (Præstø), Axel Petersen, udl. 1/11 97 i Folkebladet. Ringkøbing (Holstebro), Sætter L. Chr. Petersen, udl. hos Welsch efter 5 Aars Læretid (arb. s. Sted). Hillerød (Lyngby), Niels Jensen, udl. 15/2 75 i Berl. Tid., tidl. Medl., arb. i Lyngby Avis. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste: Ringkøbing, 30, Trykker L. E. H. Fjeldsøe til Plads i Kbhvn. Nykøbing M., 1123, Sofus Valdemar Jensen (paa Rejse). Næstved, 1036, Hans V. Rasmussen (paa Rejse). Hjørring, 1174, H. J. J. Hansen (arbl.) til Aalborg. Vejle, 1100, Herman Frederik Hansen til Pl. i Kolding. Skanderborg, 1221, Jens Mathiassen til Nykøbing M. i Plads.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Oluf Vald. Christiansen, udl. ¼ 96 hos Kihl & Langkjær (P. Petersens Tr.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 145, L. Olsen, sidst Militær (Nielsen & Lydiche).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Generalprøve. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Start Kristiansborg Kl. 10. Køref. Christensen og Michelsen.

De Kolleger, som har sendt mig Lykønskninger i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum den 1. ds., bedes herigennem modtage min hjærteligste Tak. ARNOLD V. OLSEN.

Avissætter.

En yngre Typograf ønsker Plads som saadan i et Provinstrykkeri. Billet mrkt. »Avissætter« modtager Ekspeditionskontoret i en Maaned.

En yngre Trykker,

der i 4 Aar har arbejdet i Udlandet, søger fast Plads fra Nytaar, gærne i en Provinsby. Vedk. er kendt med saavel Gas- og Petroleums- som Elektromotor. Billet mrkt. »Trykker« modtager Ekspeditionskontoret i Løbet af 14 Dage.

Trykkere.

En à to flinke Trykkere, som er øvede i Illustrations- og Farvetryk, kan faa fast Plads i *P. Petersens Bogtrykkeri.*

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 47
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 26. November 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/8 % Rabat.

Den typografiske Trykkerforening
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
førstk. Søndag d. 28. ds., Form. Kl. 10½,
i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Valg af Medlemmer til Tarifkommissionen. 2. Et Forslag fra Udv. for de samvirk. Fagforeninger ang. Afholdelse af en Kongres. 3. Eventuelt Valg af en Delegeret til Kongressen. 4. Forslag fra et Medlem ang. en Ændring til Lovenes § 4. 5. Eventuelle Sager.

23. November 1897. STYRELSEN.

Tarifens Revision.

Generalforsamlingen i Søndags.

Den ekstraordinære Generalforsamling i Søndags tilvejebragte endnu en Gang Beviset paa den stadig voksende Interesse, som vi med Glæde noterer er tilstede hos Medlemmerne for de Opgaver, Foreningen stiller sig. Ganske vist var vel Dagsordenen ogsaa i særlig Grad egnet til at samle Hus, men Tilslutningen aabenbarede alligevel mere, end ventet var, idet Sortedamslunds Balkonsal med tilstødende Serverings-Salon var fyldt til sidste Plads. Men mere end dette var dog den Alvor i Forhandlingerne og Interesseretheden i at følge dem samt den bevidste enige Tilslutning til Forslagene en Borgen for, at Tiden er inde, da Typografernes Villen ikke flagrer hjælpeløst omkring, men at der bag den staar en Opfattelse, der ogsaa vil *kunne* gennemføre Noget, naar saadant maatte paakræves. Her var ikke Tale om den ved saa mange Møder kendte opblussende Talestrøm, der som oftest er slukket, naar Forsamlingen skilles, her hørtes ingen Anklager mod den Sendrægtighed, Bogtrykkerforeningen ikke uden Grund kan lastes for overfor Svende-Organisationernes Henvendelse om en Tarif-Revision; Bevidstheden om, at Alt kun beror paa os selv, paa vor egen Vilje, at alle Hjælpemidler staar os aabne, naar blot vor egen Solidaritet er solid, gav et Billede af den Sikkerhed, som med Ro imødeser enhver Eventualitet.

Hvad der vel ogsaa i høj Grad bidrog hertil var Formandens Meddelelse om, at alle tre Svendeorganisationer stod enige om de af ham formulerede Krav, at baade Ny typ. Forening og Trykkerforeningen stod sammen med os i Erhværvelsen af de økonomiske Forbedringer, at Fordringerne hvilede paa den Enhed i Opfattelsen, som ene og alene sikrer deres Opnaaelse.

Selve Diskussionen var udtømmende og omfattende, og ikke mange Paragrafer i den nugældende Tarif forblev uberørte. Vigtigheden af de opstillede sanitære Fordringer gjordes indlysende ved adskillige ret drastiske Oplysninger fra herværende Arbejdssteder, hvor Renlighedssansen ikke var stort større end Konens Skiften Særk Juleaften. Særlig Vægt blev der lagt paa Opnaaelsen af ændrede Betalingsvilkaar for Ugeblade, Tidsskrifter osv., og særlig henvistes under dette til Rigsdagssætteriet, hvor smaa Leveringer havde en højst uheldig Indflydelse paa Sætternes daglige Fortjeneste. Voldgiftsretten fik ogsaa en temmelig ublid Behandling, men mente man at kunne bedre dette Forhold og skaffe større Respekt for dens Domme ved Indførelsen af Parternes mundtlige Forhør. Hvorvidt dette vil slaa til, turde naturligvis være et Spørgsmaal; men under alle Omstændigheder vil offenlige Referater af Voldgiftsrettens Diskussioner kunne virke belærende og beroligende for Bedømmelsen af Retfærdighedens rette Varetagelse. *Nu* bruges det, som bekendt, kun hvor Opmandskendelse paakaldes, men langt mere Interesse vilde det dog have, naar man lærer Motiverne til Enigheden at kende, som erhværves *uden* Opmands-Assistance. Afskaffelsen af Akkordsystemet, som flere Talere mente denne Gang burde tilstræbes, fandt, som ventelig var, ikke ringe Tilslutning; men man undervurderede dog ikke den Modstand herimod, som Bogtrykkerne vil rejse, naar de ikke som hidtil paa Grundlag af lave Minimalbestemmelser kan sikre sig selv Fordel derved.

Nogen Meningsforskel kom der til Orde overfor Uensartetheden i Tusindprisen og den faste Ugeløns Minimalstørrelse — et Bevis paa Vanens Magt. Vel har man i saa mange Aar været plaget med en Minimalløn for fast Engagement, som baseredes paa den allerlaveste Satspræstation og som paa Grund deraf var en ligesaa tiltalende Lønmetode for Bogtrykkerne som den var afskrækkende for Typograferne, men man har vanskeligt ved at tænke sig, at den kan baseres paa *anden* Maade. Og dog er der intet naturligere end at fastsætte den mindste ugenlige Fastløn til en Sum, der nogenlunde svarer til den *Gennemsnitsfortjeneste*, som af Fagets Udøvere kan erhværves paa Grundlag af den foreslaaede Tarifs Akkordpriser, saa meget mere som disse faste Engagementer kun findes tiltalende overfor Arbejder, som vilde give Typograferne betydeligt mere i Skæppen, naar de frembragtes i Akkord. Noget andet er, at man ikke som hidtil vil kunne fordre, at den enkelte Timeløn — som forøvrigt i Forslaget faar og skal have sin Begrænsning — paa ingen Maade kan være under den faste ugenlige Minimalløns Timefordeling; thi den vil efter Ævnerne rette sig efter Gennemsnitsfortjenesten i Akkord og finde sin Begrænsning nedad i den fastsatte Minimal*præstations* Timeværdi.

Vi henviser iøvrigt til følgende

Referat.

Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN, der erklærede Generalforsamlingen lovlig indvarslet; til Sekretær CHR. CLAUSEN.

1. Tarifen. FORMANDEN henviste til den førte Korrespondance mellem de tre Arbejderforeninger og Foreningen af danske Bogtrykkere, man vilde heraf se, at det ikke var vor Skyld, naar vi i Øjeblikket ikke var komne videre. Principalerne havde søgt at trække Tiden ud, men havde dog ikke rentud sagt Nej til at indlede Underhandlinger; paa deres Generalforsamling i Oktober var det besluttet at nedsætte et Udvalg, men man var ikke der naaet til Enighed om Udvalgets Sammensætning. Imidlertid var en ny Generalforsamling ansat til den 29. Novbr. og forhaabenlig vilde det saa ikke vare længe, inden Kommissionen kunde begynde sit Arbejde. Taleren henviste til de Opfordringer, der fra forskellige Medlemmers Side var fremkomne om at opsige Tarifen, en Optræden som Styrelsen fandt hasarderet saalænge Udsigten til en fredelig Forhandling ikke var udelukket, og han troede, at Principalerne var blevne forundrede ved de tre Arbejderforeningers samlede Optræden. Taleren oplæste derefter paa Styrelsens og Repræsentantskabets Vegne Udkastet til en ny Tarif. Man havde denne Gang opstillet Fordringen om en 8-Timers Arbejdsdag, og saafremt der ikke kunde opnaas Enighed om en gennemgaaende Arbejdstid vilde man holde paa, at Middagstiden blev mindst 2 Timer. Minimalløn var sat til 24 Kroner og Tusindbetalingen til 40 Øre saavel for Fraktur som Antikva. Avisarbejdet var foreslaaet delt i to Afdelinger, henholdsvis for Morgen- og Aftenblade med en bestemt Lønskala, eftersom Arbejdstiden blev fastsat fra Bogtrykkerens eller Udgiverens Side. I den ny Tarif var endvidere indsat nogle Paragrafer sigtende til Forbedring af de hygiejniske Forhold paa Arbejdsstedet, og endelig var Lærlingeforholdet denne Gang taget med; det

var meningsløst, at en Principal havde uindskrænket Raaderum over Antallet af Lærlinge. Ved at tage denne Sag, op vilde man ogsaa til Gavn for Bogtrykkernes Helhed ramme Smudskonkurrencen. Taleren anmodede til Slutning Forsamlingen om at udtale sig, hvis der var noget, den ønskede Oplysning om. (Stærkt Bifald.) — En lang Række af Talere havde nu Ordet; vi anfører: JOH. JENSEN henstillede ved gennemgaaende Arbejdstid kun at holde 1/2 Times Spisetid for at gøre Opholdet paa Trykkeriet saa kort som muligt. — VILH. JØRGENSEN ankede over, at Bladarbejde, d. v. s. Ugeblade, i Bogsætterierne blev beregnet som Værksats, hvad der med de mange Gange smaa Leveringer og hyppig Skiften Kasse var uretfærdig; han stillede Forslag om, at saadant Arbejde i Fremtiden udførtes paa fast Løn eller Timebetalng. — BROCKMANN mente, man fremfor alt burde holde fast paa 8-Timers Arbejdsdagen. Han ankede over den daarlige Belysning paa mange Arbejdssteder. Kunde der ikke træffes Forholdsregler imod, at adskillige Principaler lod det daarlige Arbejde sætte paa Beregning og det gode paa Timebetaling? Skulde Tarifen ikke siges op nu? — BERG opfordrede til at slaa et Slag for Afskaffelsen af Akkordarbejdet. — LOUW kritiserede den nugældende Tarifs Bestemmelser med Hensyn til Tabeller uden Streger, Sætning af Titler, Fastsættelsen af Timebetalingen o. a. m.; den ny Tarifs Paragrafer burde være tydeligt og klart affattede, saa at Fortolkninger udelukkedes. Taleren ønskede mundtlig Afhøring indført i Voldgiftsretten; et Arbejde, der var under Bedømmelse i Retten, burde indtil Dommen var falden sættes paa Timebetaling. De foreslaaede hygiejniske Forholdsregler og Bestemmelser om Lærlingeforholdet vandt hans Bifald. Den ny Tarif burde kun have Gyldighed i 2 Aar. — AUG. PETERSEN fandt Fastsættelsen af Tusindbetalingen og den faste Løn uoverensstemmende. Vi burde i Dag vedtage noget bestemt, hvorunder vi ikke vilde gaa. — BERGENHOLZ spurgte, om det Forslag, der var fremsat, var forelagt de to andre Foreninger. — FORMANDEN advarede mod at binde Tarifkommissionen til bestemte Forslag. Formanden for Ny typ. Forening havde sanktioneret dette Udkast, og Trykkerforeningens Styrelse havde erklæret, at de vilde støtte ethvert Forslag, der fremkom fra Sætternes Side. Selvfølgelig vilde man søge saa meget som muligt at komme over paa fast Løn; men det skulde dog ikke være som hidtil, at Fastløn kun blev Fordel for Bogtrykkerne. At den nuværende Voldgiftsret havde sine Mangler, maatte indrømmes, men ved enkelte Lejligheder var der ogsaa bleven tilkaldt Vidner. Taleren besvarede de fremsatte Forespørgsler og gjorde opmærksom paa, at i Forslaget var alt udover Brødskriften beregnet som blandet Sats. — LØHR og BERG fandt ligeledes Lønsatserne for Akkord og fast Løn uoverensstemmende. — O. JOHANSEN foreslog i Henhold hertil helt at stryge Bestemmelsen om den ugenlige Præstationsmængde. — BEREND ønskede Paragrafen om Paketsats bedre affattet end i den nugældende Tarif. — FORMANDEN formente, at en kortere Arbejdstid vilde forøge Arbejdets Intensitet. Paketsats var foreslaaet beregnet fra Streg til Streg. — BERGENHOLZ udtalte, at den faste Løn burde sættes saa højt som muligt; derved vilde vi ramme de smaa Bogtrykkere, der hidtil havde benyttet sig af den nuværende Minimalløn paa 18 Kr. Det glædede Taleren at høre Ny typ. Forenings Stilling, og han ønskede Styrelsen til Lykke med de kommende Tarifforhandlinger. Han sammenlignede de nuværende Forhold med Tilstanden, da vi sidst skulde begynde Arbejdet. Principalerne havde følt, at der nu var en Stemning oppe blandt Arbejderne, som man ikke kunde gaa imod. Mødet i Dag blev imødeset med Spænding. — BEREND opfordrede til ikke at slaa af paa de opstillede Fordringer. — DIRIGENTEN bemærkede hertil, at Kommissionen vilde forelægge en Generalforsamling de opnaaede Resultater. — EMIL MØLLER: Skal vi vedblive at arbejde under den nuværende Tarif, hvis Forhandlingerne strander? — DIRIGENTEN: Det vil Medlemmerne have at tage Bestemmelse om paa en Generalforsamling; dette Spørgsmaal ligger ikke for i Dag. — Det fremsatte Udkast sammen med V. JØRGENSENS ovennævnte Forslag sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med alle Stemmer mod én. — Efter Afstemningen oplæste DIRIGENTEN en Henstilling om ikke paa nogen Betingelse at frafalde Kravet om en Minimalløn af 24 Kr.

2. Valg af Tarifkommission. DIRIGENTEN meddelte, at Repræsentantskabet havde forslaaet at opstille Formanden, P. LAURITZEN, og VILH. JØRGENSEN. — Fra forskellige Medlemmer ankedes over, at to Repræsentanter var for lidt i Forhold til Foreningens Størrelse. — Saavel FORMANDEN som DIRIGENTEN oplyste, at det var en indgaaet Overenskomst med de to andre Foreninger, og advarede Medlemmerne mod at drive en Kile ind i Sammenholdet ved at stille Forslag om forøget Repræsentation for Den typografiske Forenings Vedkommende. — De to foreslaaede Herrer valgtes derefter med alle Stemmer mod én. — Til eventuelle Suppleanter valgtes H. JESSEN og AUG. PETERSEN.

3. En Lovændring. FORMANDEN fremsatte paa Styrelsens og Repræsentantskabets Vegne Forslag til følgende Tilføjelse til Lovene: »Saafremt et Medlem paa sit Arbejdssted indgaar kontraktmæssigt Forhold, kan han ikke længere være Medlem af Foreningen. Herfra undtages dog, naar Vedkommende beklæder Stillingen som Faktor eller Forretningsleder og Kontraktforholdet er oprettet med Organisationens Billigelse.« Dette Forslags Fremkomst skyldtes den Misstemning, det havde vakt hos flere Medlemmer, at der averteredes Pladser med Kontrakts Indgaaelse, og faktisk var der i den senere Tid mere end forhen indgaaet flere Forhold af den Natur; det kunde være — Taleren vilde ikke paastaa det —, at Principalerne ikke forbandt nogen bestemt Hensigt dermed; men under visse Omstændigheder var saadanne Forhold uheldige, og han anbefalede derfor det foreliggende Forslags Vedtagelse. — Forslaget vedtoges derefter enstemmig uden Diskussion.

4. Tilslutning til »De samvirkende Fagforbund i Danmark«. FORMANDEN henviste til den senere Tids Sammenslutning indenfor Arbejdsgivernes Kres; man kunde sige, at Udviklingen førte det med sig, men saa maatte Arbejderne ogsaa tage samme Vaaben op. Et Delegeretmøde skulde afholdes 3., 4. og 5. Januar, og Tanken var at gaa fra Fagforeninger over til Fagforbund; vi formente at kunne tiltræde Fagforbundet gennem Reservefonden. — Tilslutningen vedtoges enstemmig, og til Delegeret for Den typografiske Forening valgtes GUST. CLAUSEN, ligesom der bevilgedes 30 Kr. i Diæter.

Udenfor Dagsordenen diskuteredes Foreningens Stilling overfor haardnakkede Restanter, hvorefter Mødet hævedes med kraftige Hurraraab for et godt Resultat af Tarifforhandlingerne.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

FORENINGENS Styrelse, der som tidligere meddelt efter Indbydelse deltog i et den 7. Oktober af Fællesrepræsentationen afholdt Møde angaaende en samlet Mesterorganisation for hele Landet, har efter Referatet i *Dansk Bogtr.-Tid.* udtalt sin Sympati med Tanken, men forbeholdt sig at tage Bestemmelse, indtil der foreligger nærmere Forslag om, hvorledes en saadan Organisation skal ordnes.

I et Møde, man privat afholdt Dagen derpaa, drøftede Styrelsen derimod adskillige Ting, som har Interesse. Foruden den tidligere omtalte Beslutning angaaende en Henvendelse til Styrelserne for Dansk typ. Forening og Understøttelsesforeningen om Valg af Udvalg til Bilæggelse af Konflikter og som fra nævnte Styrelses Side besattes med d'Hrr. P. HANSEN, Aalborg, og P. L. ERICHSEN, Middelfart, tog man det fornuftige Skridt i et andet og senere Punkt at bemyndige denne eventuelle Voldgiftskommission til at tage under Overvejelse og fremkomme med Forslag til at opnaa ensartede Arbejdsforhold i Trykkerierne og Indførelsen af »Dag- eller Timebetaling«.

Foruden dette vedtog man:

1) en Henvendelse til Forening for Boghaandværk og ærede Kolleger baade i København og Provinserne om at skænke Foreningen Eksemplarer af smukt og stilfuldt Bogtrykkerarbejde til Cirkulation mellem Medlemmerne og som Prøver til Vejledning for Lærlinge og unge Typografer, der ønsker at aflægge Svendeprøver;
2) at rette en skriftlig Henvendelse til den ældre Bogtrykkerforening med Forespørgsel om, under hvilke Former, man ansaa en eventuel Sammenslutning for mulig;
3) at arbejde hen til Dannelsen af en Understøttelsesfond for gamle, trængende Medlemmer;
4) at yde Fagskolen for Boghaandværk et aarligt Bidrag af 20 Kr. fra 1. Januar 1898, og give mere, naar man fik Raad til det;
5) at søge opnaaet Rabat paa Statens Normalpapir;
6) at afvente Forslag fra den ældre Bogtrykkerforening ang. Dannelsen af en Fællesorganisation for Mestre og Svende i Faget;
7) at søge konstateret, hvorvidt Bogtrykkerne har Ret til at beholde Clichéer, Tryksager etc. som Sikkerhed for Betaling af Tryksager etc.;
8) at søge stadig skaffet Foreningen saa mange Medlemmer som muligt, da der saa først rigtigt kan virkes til Gavn for Bogtrykkerstanden (jfr. »fortrolige« Skrivelser);
9) at arbejde hen til, at Svendeprøver blev bedømte af Styrelsen for Foreningen for Boghaandværk eller en Kommission af Bogtrykkere;
10) at arbejde videre paa Sagen om Rabat paa Typer, Farve etc.;
11) at sende en Krans til afdøde Medlemmers Kiste;
12) at forelægge næste Generalforsamling en Minimumsprisliste for Tryksager;
13) at fremkomme paa samme Sted med en Forandring til Lovenes § 8, saaledes at der kunde blive en Besparelse i Udgifterne til Rejser, som foretages i Foreningsanliggender;
14) at overdrage Formanden at arrangere den kommende Generalforsamling og Møde i København, saa at dette kan blive saa interessant og lærerigt som muligt.

Efter dette vil man se, at Dansk Provinsbogtrykkerforening har mange Jærn i Ilden.

Nær og fjærn.

Lønregulering. *Aftenbladets* Personale har ved Forhandling med Bladets Udgiver opnaaet følgende Fordele: En Sættetid af 5 1/2 Time, i Tidsrummet mellem Kl. 7 Morgen og 6 Aften, en Satspris af 40 Øre pr. Tusind, Satsberegning kompres i Højden, fast Løn efter Gennem-

snitsfortjeneste, men ikke under 28 Kr. ugl., Ventetid 65 Øre Timen, en Sommerferie paa 8 Dage med Udbetaling af Ugeløn efter Gennemsnitsfortjenesten for det foregaaende Halvaar, samt Fastsættelsen af en Del sanitære Bestemmelser.

Vi lykønsker Personalet til Opnaaelsen af disse betydelige Forbedringer paa samme Gang som Indrømmelserne tjener *Aftenbladets* Udgiver, Hr. KORSGAARD, til Ære ved at være et praktisk Udslag af den teoretiske Arbejdervenlighed, som saa ofte doceres, men saa sjældent virkeliggøres.

Den aarlige Fest til Fordel for Fagets Arbejdsløse og Trængende forløb under en Tilslutning, som ikke gav de foregaaende Noget efter. Sangforeningen, der som sædvanlig lagde for under Ledelse af Hr. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, skilte sig smukt fra Hværvet, og særlig lød Reissigers kønne Sæter-Aften fortræffeligt, ligesom den uopnaalige Bellmans Koporal Boman fik en baade tiltalende og fin Begravelse. Af de to Smaastykker var Hr. Einar Christiansens dramatiske Bagatel *Folkesnak* ligesaa frisk og tiltalende, som den groteske Farce *Min Kones Tjener* var overgemt og afskrækkende; men dette berører ikke de fortræffelige Dilettanter, som udførte Rollerne med en Rutine og Dygtighed, der skulde synes at aabne Adgang for Scenens videregaaende Ærgærrigheds-Drømme. Folkesnakkens Hovedroller fik i Særdeleshed en Udførelse, der uden Spor af Risiko kan sammenlignes med den bedste, de officielle Teatre kan fremvise. Hr. CHR. SCHOUW, der optraadte som Stedfortræder for Hr. Ulstrup, gjorde fortjent Lykke med sine flotte sarkastiske Viser, ligesom han fremkaldtes atter og atter under stormende Ovationer.

Salen var under Bal som Forestilling lige overfyldt.

Typografernes Cykleklub afholdt ordenlig Generalforsamling Søndag den 14. November. Til Dirigent valgtes JUUL SØRENSEN og til Sekretær C. L. NILSSON. — Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og JUUL SØRENSEN havde givet en kort Oversigt over Klubbens Historie fremlagde Kassereren Regnskabet, som efter Anbefaling af OSCAR JOHANSEN enstemmig godkendtes. Derefter valgtes til Næstformand JUUL SØRENSEN, til Bestyrelsesmedlem MICHELSEN, til Revisorer H. C. NIELSEN og NIELS HANSEN, samt til Køreudvalget CHR. HANSEN, H. C. NIELSEN, C. L. NILSSON, ROB. ANDERSEN og YSTRØM. Det vedtoges fra 1. Januar at nedsætte Kontingentet til 50 Øre Kvartalet samt 1. Juledag at afholde en lille Fest med Aftenunderholdning og Bal, hvortil Medlemmerne har gratis Adgang.

Juleindsamlingen til arbejdsløse Typografer har i Horsens indbragt den nette Sum af 75 Kr.

Danmarks Afholdsforening har tilsendt os sin Beretning om Virksomheden i sit 17. Virksomhedsaar, som i Modsætning til de fleste andre Foreningers Tryksager fremtræder med et tiltalende Udseende, idet baade Satsen og Trykket er upaaklageligt udført i P. Hansens Bogtrykkeri i Aalborg. Selve Beretningen (5 Ark) er ikke uden Interesse, bygget som den er paa Foreningens smukke Løsen: »Med Gud for Hjem og Fædreland«, og indledet med en Prædiken af Provst TH. SØRENSEN i Skanderborg om Bøn og Faste. Det væsenligste Indhold er Indledningsforedragene paa Foreningens sidste Aarsmøde i Nakskov, hvor Skolens Arbejde for Ædrueligheden, Afholdssagens Forhold til andre humane Spørgsmaal, Hjælpemidlerne for Afholdssagen og Forslaget til Beværterlovgivning foruden mange andre Sager debatteredes. At Bevægelsen ikke skrider upaaagtet frem, turde fremgaa af, at Forbundet mælder om en Fremgang i sidste Aar paa ca. 7000 Medlemmer og ialt tæller henved et halvt Hundrede Tusinde saadanne samt har dannet 28 Sygekasser og 66 Spareforeninger. 351 Skolelærere er Medlemmer, men — mærkeligt nok! — kun 22 Præster.

Ved Festen i Søndags er fundet 1 sort Jersey-Handske og 1 Tegnebog. Afhentes paa Kontoret, Admiralgade 19, 1.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 22. Novbr. Samtlige Medlemmer tilstede.

1. Meddelelser. I Odense Lokalafdeling var gamle Prøvensens Hustru død, og i Aalborg var Medl. Nr. 246, Anton Joh. Lassen, afgaaet ved Døden. Der var anvist henholdsvis 100 og 300 Kr. — Regnskabet fra Varde foreligger nu i den ønskede Orden med den idømte Mulkt opført. Skønt der atter var hengaaet for lang Tid inden Indsendelsen af det returnerede Regnskab, vedtoges det dog ikke at foretage noget Skridt mod Lokalfmd. — En Klage over, at et Medlem havde forladt sin Plads, var afvist, da man ikke havde nogen Overenskomst med det paagældende Trykkeri.

2. Optagelsesvilkaarene for en Kollega i Lyngby, der var over Aldersgrænsen, fastsattes efter Anbefaling af Hillerød Lokalafd. til 30 Kr.

3. Et Par Medlemmer, der i Vinter opholder sig paa Askov Højskole, andrager om at blive fritagne for Kontingent i den Tid. Det tillodes, at Rettigheder og Pligter hviler saalænge de er paa Skolen.

4. Fra Fagskolen forelaa Meddelelse om, at det aarlige Repræsentantmøde afholdes i København d. 4. Decbr. Det vedtoges ikke at lade sig repræsentere ved Mødet.

5. Forholdet til *Typograf-Tidende.* Formanden meddelte, at denne Sag var sat paa Dagsordenen som Følge af den Maade, hvorpaa nævnte Blad i længere Tid er optraadt, dels gennem personlige Artikler mod ham og Hovedbestyrelsen og dels overfor Dsk. typ. Foren.s Medlemmer. Der udspandt sig et Ordskifte om dette Forhold, og alle var enige om at beklage og i højeste Grad misbillige den Maade, hvorpaa *Typ.-Tid.* i den senere Tid er optraadt overfor vor Forening og dens Tillidsmænd, og særlig var man misfornøjet med, at nogle smudsige, anonyme Angreb paa Hovedbestyrelsen og dens Formand havde fundet Optagelse uden at være passeret Redaktions-Udvalget for Provinserne. Det vedtoges sluttelig at henvende sig til vor Medkontrahent, Den typ. Foren.s Styrelse, med bestemt Fordring om, at Artikler, der vedrører Dansk typ. Forening, *skal* passere Red.-Udv. f. Prov., selv om disse hidrører fra Redaktøren, og at anmode nævnte Styrelse om at give Redaktøren Paalæg om at rette sig derefter.

6. Fællesstyrelsens Formand havde fra Udvalget for de samv. Fagforeninger i København modtaget »Forslag til Lov for de samvirkende Fagforbund i Danmark« og forespørger, om man havde noget imod, at disse tilstilledes Lokalafdelingerne. Formanden udtalte, at Stemningen blandt Medlemmerne for en Tilslutning til de samv. Fagf. vel nærmest var den samme som for Centralisationen, at han havde haabet, at de i de forskellige Byer dannede Fagforeninger skulde have løst denne Opgave. Men da han absolut maatte holde paa, at den københavnske Forening ikke kunde eller burde udtræde af dette Forhold af rent finansielle Grunde, idet vi ingen Udsigt havde til uden dette at kunne klare en almindelig Lønkonflikt i København endsige en Lock-out over hele Landet, kunde man nu, da Forholdene nødvendiggjorde en Reorganisation af de samvirkede Fagforeninger, ikke længere afvise Spørgsmaalet, hvorfor det blev nødvendigt, at underkaste Sagen en alvorlig Overvejelse forinden Repræsentantmødet og der afgøre, hvorvidt Reservefonden som saadan skal slutte sig til de samv. Fagforbund i Danmark, hvis dette vandt almindelig Tilslutning blandt de øvrige Fag. Han meddelte endvidere, at noget lignende maatte kunne gennemføres for Norge og Sverigs Vedkommende, og at disse Landes samlede Organisationer da vilde kunne træde i gensidige Forbindelser under større Konflikter. Det foreliggende Forslag trængte dog til forskellige Ændringer. Anbefalede, at Forslaget tilstilledes Afdelingerne, hvilket efter en kort Diskussion vedtoges.

7. Der forelaa en Oversigt over de i Dansk typ. Foren. Lokalafdelinger indsamlede Bidrag til Lock-outen i Jærnindustrien. I **24** Lokalafdelinger var ydet **1871 Kr. 44 Øre**; fra 15 Afdelinger, hvoraf der sikkert i nogle var ydet Bidrag, var ikke indkommet nogen Meddelelse.

8. Fællesstyrelsens Medlemmer meddelte, at der fra flere Lokalafdelinger foreligger Anmodning om Tilladelse til at gøre Skridt til Forelæggelse af Ændringer i »Overenskomsterne« i Forbindelse med en Forkortelse af Arbejdstiden. Til Efterretning. HVIDTFELDT.

En Henstilling til de typografiske Fagforeninger i Provinserne.

Da »Typografisk Forbund« i Aarhus meget ønsker at træde i Forbindelse med de øvrige typografiske Fagforeninger i Provinserne, bedes Formændene for disse venligst om i Løbet af den kommende Uge at opgive deres Adresser til Typograf MARIUS HANSEN, *Demokraten,* Aarhus. *Bestyrelsen for Typografisk Forbund i Aarhus.*

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Lokalformændenes Opmærksomhed

henledes paa, at danske Rejsende, der har arbejdet i Udlandet (undtagen Norge) i 50 Uger, selv om de rejser paa dansk Bog, skal have udenlandsk Rejselegitimation (rød) og understøttes med 1 Kr. pr. Dag. Særlig Lokalformændene i Grænsebyerne bedes give Agt paa dette Forhold. — Ligeledes skal enhver Rejsende have en Rejselegitimation, der angiver, hvor meget han hidtil har modtaget i Understøttelse, uden Hensyn til om han er understøttelsesberettiget eller ej.

Kolding og København, 22. Novbr. 1897. FÆLLESSTYRELSEN.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. N. BERG. I Morgen: Hr. ANTHON ANDERSEN.

Hjælpekassernes Styrelse holder Møde i »Søfryd« paa Søndag Kl. 2.

D'Hrr. Inkassatorer gøres paa Foranledning opmærksom paa, at indeværende Regnskabsaar slutter Lørdag den 25. Decbr. **med Udgangen af 52. Uge.**

Nyt Medlem: Sætter Albert Thorvald Jensen, udl. 15/11 97 hos H. E. Jensen (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maaske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 1429, J. A. V. Olsen (arbl.) til Pl. i Roskilde.

Til **Juleuddelingen** for arbejdsløse og trængende Typografer har jeg modtaget: A. D. Kr. 2.00; E. H. Petersen (1. og 2. Bidrag) 7.10; Herdahl 3.00; Thieles Sættere (1. B.) 6.50; Aller (1. og 2. B.) 13.00; S. L. Møller 4.50; Rom: én Gang for alle (2 Kr., 1 Kr. og 50 Øre) 3.50, ugenlig: 1.95; Adresseavisen (1. B.) 3.00; Trier (1. B.) 5.00; I. Cohen (1. B.) 4.00; Politiken (1. og 2. B.) 12.00 — ialt Kr. 65.55. Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8 og paa **Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

22. November: *Varde.*

Hermed er samtlige Juli Kvartalsregnskaber modtagne.

Kolding, den 23. November 1897. ULRIK PETERSEN.

Nyt Medlem: Fredericia, Sætter Niels Julius Clausen, udl. 1/11 97 i Fredericia Dagblad efter 5 Aars Læretid (arb. s. St.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalf.

Tiltraadte: Aarhus, 1192, Holger A. Rasmussen (har arbejdet i længere Tid uden at tilmælde sig), sidst Militær, 661, Nicolai Høvisch Hansen (fra Aalborg) og 1113, Oskar P. Berg (fra Rejse) — alle i Plads. Holbæk, 569 (V. d. D. B.), A. Johannsen Ira Rejse. Kolding, 919, Otto J. Chr. Hansen, 1100, Herman Frederik Hansen, 309, N. L. Petersen (alle i Lit. Anst.). Vejle, 412, Jens Hansen (fra Rejse). Odense, 1045 (Den t. F.), Chr. Alfr. Kryger fra Svendborg i Pl. Aalborg, 1801 (Den t. F.), Anton Thomsen (i Plads) og 1174, Hans Hansen (arbl.). Kalundborg, 949 (Norsk Centralf.), C. J. Jul. Christensen (Kalundb. Av.).

Bortrejste: Holbæk, 309, N. L. Petersen til Pl. i Kolding. Kolding, Niord Olsen (paa Rejse). Nakskov, 1085, Georg Donatzky til Pl. i Helsingør Odense, 1181, Emil J. Scherling til Pl. i Ringkøbing.

Død: Aalborg, 246, Anton Joh. Larsen.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Tiltraadt: 30, L. H. E. Fjeldsøe (P. Petersen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 indøves »I Gadedøren« og »Viborg Domkirke«. Før Øvelsen prøves nye Sangere, der vil synge med til Aarsfesten 29. Januar. STYRELSEN.

Enkekassen. Søndag den 12. Decbr. Kl. 11 *ekstraordinær Generalforsamling* i Lille Kannikestræde 3, 1. Sal. Dagsorden: Behandling af de nye Love. STYRELSEN.

Ny Medlemmer: A. A. Th. Petersen (Truelsen). V. G. Olsen (Vort Land). Niels Peter Nielsen (Tiden). B. V. P. Wartenberg (Ludv. Jørgensen). Georg Andersen (Aller).

Restancer *maa indbetales snarest* for de Medlemmers Vedkommende, som resterer udover den i Lovene fastsatte Tid. Undladelse heraf medfører Udslettelse. — Kassererkontoret, Kattesundet 12, hver Dag fra 1—2, Søndag undtagen. A. W. LARSEN.

T. C. C. Søndag Frokosttur. Start Kristiansborg Kl. 10. Køref. R. Andersen og Dreyer.

Juleuddelingen. Indtil den 23. ds. har jeg modtaget følgende Bidrag:

Lunos Trykkeri (1. og 2. Bidrag) Kr. 8.00; Missionstrykkeriets Personale 70.00; Nielsen & Lydiches Sætteri (1. B.) 11.00; Horsens: (Horsens Avis 6.00, Horsens Folkeblad 6.00, Horsens Dagblad 5.00, Schur & Co. 2.00, A. Knudsen 2.00, A. Backhausen 1.50, 20 Medl. af Dansk typ. Foren. 44.00, 8 Medl. af Aarhus U.-Foren. 7.50, Ikke-Foreningsmedlem 1.00) 75.00 — ialt Kr. 164.00.

Bidrag modtages fremdeles under Adresse Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri eller Ahornsgade 6 B, 3. N. C. E. BYNCK.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for Oktober Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 4747.67	Rejseudg. og Diæter.	Kr. 42.26
Bidrag fra Lokalafdel.	- 9.10	Tryksager.....	- 104.87
		Porto, Telegrammer .	- 8.45
		Kassebeh. 30. Oktbr. .	- 4601.19
	Kr. 4756.77		Kr. 4756.77

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning....	Kr. 14311.37	Rejseudg. og Diæter	Kr. 42.27
Bidrag fra Lokalafdel.	- 567.60	Porto, Telegr. m. m.	- 8.90
		Tryksager	- 5.38
		P. Hvidtfeldts Domsbøde og Sagsomkostninger.....	- 140.53
		Kassebeh. 31. Oktbr.	- 14681.89
	Kr. 14878.97		Kr. 14878.97

Kolding, den 1. November 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

ANNONCER

Avissætter.

En yngre Typograf ønsker Plads som saadan i et Provinstrykkeri. Billet mrkt. »Avissætter« modtager Ekspeditionskontoret i en Maaned.

En brugt
Papirskæremaskine
ønskes til Købs. Snitlængde ca. 24 Tommer. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionen.

En Typograf,
fuldt fortrolig med **Stereotypering** og eventuelt kendt med **Zinkætsning**, kan faa *fast Plads.* Billet mrkt. »E. T.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Bestillinger modtages af A. M. W. MØLLER paa *Danmark, Blæksprutten, Juleroser, Folkets Almanak* og *Kalendere.*

Faktor eller Ombryder.
En Sætter, som i flere Aar har arbejdet i Udlandet, søger Plads som Faktor eller Ombryder til 1. Januar 1898. Gode Anbefalinger. Svar-Billet med Oplysning om Løn, Arbejdstid o. lign. mrkt. »F. eller O.« modtager Ekspeditionskontoret.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

ADOLPH WULFF
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler
Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld
Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 39

ROCHSTROH & SCHNEIDER NACHF., DRESDEN
Digeltrykpressen „VIKTORIA"
erholdt paa den Sachsisk-Thüringske Industriudstilling i Leipzig
Staden Leipzigs Guldmedaille
(Firmaet besidder i Forvejen Kongeriget Sachsens Stats-Medaille)
Denne Presse findes bl. a. i København hos **Græbe, Martius Truelsen, Egmont Petersen, Ludvig Jørgensen, Ekspresstrykkeriet.**

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 48
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 3. December 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ingen udenfor!

Staaende overfor en Tarifrevision, hvis Udbytte i lige Grad vil komme *Alle* til Gode, bør Medlemmernes Interesse i højeste Grad være knyttet til, at ogsaa *Alle* slutter sig til de Organisationer, som tager Arbejdet for den økonomiske Velfærd op.

Man skulde tro, at selv den tarveligste Samvittighed vilde føle sig foruroliget ved at staa som udeltagende Tilskuer overfor en Bevægelse, der har bedre økonomiske Levevilkaar paa Programmet ogsaa for ham, og at Skamfølelsen vilde beherske en saadan Fagfælle i Tanken om, at han kun kan takke sine Kameraters Solidaritet og Offervillighed for de Forbedringer, det Tid efter anden falder i hans Lod at høste. Men tilsyneladende er det ikke saaledes. Thi hvorledes skal man ellers opfatte et saadant Menneskes mærkelige Mangel paa Pligtfølelse, hans ligeglade Uforstaaenhed overfor det Eneste, der kan betrygge hans Eksistens, naar han ikke vil leve paa Naadsensbrød?

Vel er det heldigvis ikke mange, denne Tale gælder overfor, men der burde ikke være en eneste, paa hvem den passede.

Og dog er Forholdet det, at der enkelte Steder findes Kolleger, som har lukket Øjnene for en saa simpel Forpligtelse som at være Medlemmer af Organisationen, som ugenert lader deres andre Arbejdsfæller tage alle nødvendige Opgaver op og tilsyneladende savner ethvert Begreb om Organisationens Nytte.

Skulde det være umuligt at rive disse Mennesker ud af Døsen og gøre dem klare over, at ogsaa *de* har Forpligtelser? Er det uopnaaeligt at faa dem til at indse den uretmæssige Nyderet, de tager sig, naar de hæver en Løn, som uden Organisation og deres Kollegers Sammenhold vilde være betydeligt ringere? Vi antager det ikke. Vi tror, at Medlemmerne har det i deres Magt at udrydde enhver Tvivl i saa Henseende hos disse Folk, naar de blot *vil*. Og denne Vilje er der ingen bedre Lejlighed til at vise end netop nu, hvor den stærkeste Tilslutning til Foreningerne betinger det heldigste Udfald af Tarifudvalgets Arbejde.

Tag derfor fat og lad Parolen være: Ikke én Mand udenfor Rækkerne! Skærp deres Begreber og udæsk deres Æresfølelse, og vi tvivler ikke om, at Resultatet vil svare til Anstrængelserne og at der ogsaa af disse Efternølere kan skabes bevidste Arbejdere og gode Kamerater. Netop fordi de er saa Faa, maa det være en Æressag at faa dem med. Og den Dag, vi kan slaa fast, at der ikke eksisterer en eneste Typograf, som ikke er Medlem af Organisationen, vil den fulde Kraft kunne sættes ind paa Realiseringen af de Fordringer, som en nogenlunde menneskeværdig Eksistens nødvendiggør for os.

Tag fat og lad dem mærke Alvor i Bevægelsen, lad dem forstaa, at de overhovedet ingen Ret har til Betegnelsen Kolleger, naar de ikke slutter op i de Geledder, som Kameraterne danner, thi mange Gange er et for de organiserede Fagfæller uværdigt Kamerateri med disse Folk den væsenligste Hindring for deres bedre Opfattelse og Forstaaelse. De gør da den Betragtning gældende, at de er lige gode, enten de er Medlemmer eller ej, og Demoraliseringen heraf er let at spore.

Vi har tidligere appelleret til vore Kollegers Agitationsævne i saa Henseende, og altid har det baaret Frugt, stadig Flere og Flere har mældt sig under Fanerne. Lad da ogsaa denne Henvendelse blive tagen op og — være den sidste.

Foreningsliv.

Det norske Festskrift i Anledning af Kristiania typografiske Forenings 25-aarige Jubilæum har nu naaet sit 8. Hæfte, og man er saaledes mere end ved det første Hæftes Fremkomst i Stand til at afgive en Dom over Indholdet. Maaske holdt i noget vel spredt Fægtning afgiver Teksten dog paa næsten alle Omraader et særdeles livligt Billede af Foreningens 25-aarige Tilværelse, som tilsyneladende gennemgaaende har haft ikke saa lidt mere Indolents at kæmpe med end vor.

Fra en Del famlende og mislykkede Forsøg paa at faa dannet en Organisation, medførte den opgaaende Forretningstid i 70-Aarene, at der endelig begyndte at røre sig alvorlige Bestræbelser ogsaa hos Typograferne for i Samling at varetage Interesserne. Og Impulsen hertil føltes ligesaa meget i Nødvendigheden af forbedrede Lønforhold som i Nødvendigheden af gennem ordnede Forhold at skabe bevidste Arbejdere af en tankeløs Hob, hvis Bestanddele, som en Kollega skildrede dem, mest bestod af »selvraadige Bondegutter, lyriske Vestlændinger og kæphøje Vikagutter, som krøb eller var storsnudede, alt efter Omstændighederne, men for hvem Regelmæssighed og Korrekthed var en utaalelig Tvangstrøje. En uensartet Hob af uregerlige Krabater, som med Hensyn til Arbejdet helst vilde komme og gaa efter Behag, som brovtede forsvarligt og skrev store Regninger, men om det kneb lod sig nøje med det Halve«. I 1871 indledes Æraen ved Udsendelsen af et Opraab, som medførte Nedsættelsen af en Komité med Opgave at indlede Forhandlinger med Principalerne om en ny Tarif. Men uden at Svendene stod organiserede brød disse sig naturligvis en god Dag om at imødekomme Andragender i saa Henseende. I det paafølgende Aar forsøgte man sig paany, men med samme Resultat. Den egenlige Anstifter af Fordringerne, som iøvrigt kun gik ud paa at faa en Forhøjelse af Tusindprisen, blev afskediget og samtidig meddelte Arbejdskøberne, at man helst ønskede »at have Arbejdere i sit Brød, som man selv bestemte Vilkaarene for«. Dette fik Bægeret til at flyde over. Den 23. Juli dannedes saa Foreningen med 112 Medlemmer til at begynde med. Det første Skridt, Foreningen foretog sig, var en ny Henvendelse, men Arbejdskøberne vurderede dens tomme Kasse og mente fortsat at kunne afvise Fordringen. Resultatet blev da, at man vedtog i Septbr., at alle Akkordsættere fra 1. Oktbr. skulde beregne sig 11 Skilling pr. 1000 n. Samtidig tilsendtes Principalerne et udarbejdet Tarifudkast til Underskrift, og den 1. Marts 1873 forelaa den endelig underskrevet af samtlige Bogtrykkere og gennemførtes altsaa uden Sværdslag.

Man søgte imidlertid efter Ævne at udbedre Organisationen. Et haandskrevet Blad »Gutenberg«, forsynet med geniale Silhouettegninger af en Dansker Ernst Jensen, tjente som Meddelelsesmiddel og Bindeled, men i 1876 blev det afløst af det nuværende *Typografiske Meddelelser*, der begyndte som 14-Dagsblad, med en kort Afbrydelse var Maanedsblad, men fra 1. Januar 1885 blev og siden har været Ugeblad. I 1873 oprettedes en Hjælpekasse for rejsende Typografer, til hvilken svaredes et Kontingent af 4 Øre ugl. Trods de smaa Midler, man raadede over, var de store nok til at friste Kassereren. I 1877 opdagedes Kassemangel; men da det viste sig, at han ganske gemytligt havde udlaant en Del af Pengene til Medlemmerne, blev han kun dømt til at betale Beløbet med 2 Kr. ugenlig, hvilket han indlod sig paa, hvis det »stemte med hans Regnskab og han kunde faa de udlaante Penge ind«. Baade det ene og det andet maa dog være sket, thi han naaede inden sin Død at faa tilbagebetalt de 164 Kr., det drejede sig om. Kassen var begyndt under selvstændig Styrelse, men sluttedes i 77 sammen med Den typogr. Forening og gik i 80'erne op som Afdeling i Centralrejsekassen.

Havde man tidligere været ligegyldig for Foreningslivet, saa udartede det saa meget mere senere, og der dannedes Sangforening,

Gymnastikforening, Turistklub og Afholdsforening. Ingen af dem, med Undtagelse af Turistklubben, som eksisterer endnu, havde imidlertid Levedygtighed. Afholdsforeningen levede t. Eks. ikke udover Stiftelsesdagen, thi af Glæde over dens Startning drak Medlemmerne saa tæt, at ethvert Krav paa at kaldes Afholdsmænd var udelukket. (Forts.)

Hovedbestyrelsen og Ytringsfriheden.

HR. Redaktør! Da jeg formoder, at den af Hovedbestyrelsen foreslaaede »russiske« Censur overfor *vort* — ikke Hovedbestyrelsens — Organ, endnu ikke er traadt ud i Livet og heller ikke kan gøre dette Skridt uden Medlemmernes Samtykke, tør jeg som Medlem Nr. 1549 maaske lægge Beslag paa nogle faa Linjer af Bladets Plads til et Par Bemærkninger angaaende hin indirekte Sigtelse, der, paaklædt med de pæne Ord: »smudsige og anonyme Angreb«, indeholdes i et Referat i Bladets sidste Numer og hvor man med en vis fair Noblesse og udpræget »Medarbejder-Solidaritet« tillægger Dem, Hr. Redaktør, Forfatterskabet til nogle deri optagne Udtalelser:

Indtagende et offenligt Tillidshværv maa d'Hrr. Medlemmer af Hovedbestyrelsen være belavet paa Kritik af Foreningens Medlemmer; den Ret vil disse dog næppe give fra sig. Vi stræber jo ikke mod Diktatur, men mod Selvstyre. Hovedbestyrelsen staar ikke over, men ved Siden af Medlemmerne. Den har sædvanligt kun at raadgive og foreslaa — om man vil: *retlede* — derimod ikke at befale eller *gennemtrumfe*. Og de Herrer kan være overbeviste om, at naar de kritiseres, er dette kun en Art Recule: som de har saaet, vil de ogsaa høste. Redaktøren har kun vist sig upartisk og fortjener sandelig ikke noget Mistillidsvotum, tværtimod. Hovedbestyrelsen burde hellere end at forfatte Sligt, have Opmærksomheden henvendt paa egen Skrøbelighed — kun Paven er jo ufejlbarlig; thi Medlemmerne som Helhed paaskønner sikkert Redaktørens Frisind og ønsker ikke deres »Diskussionssal« forvandlet til en forgyldt Ramme om Hovedbestyrelsens store og gode Gærninger. Bladet maa være rummeligt nok til at lade alle Anskuelser komme til Orde, uanset om de passer i den Ene eller den Andens Kram — vi skal ikke have opstillet nogen lovbundet Rettroenhed. Og Medlemmerne er store nok til at kunne bestemme i deres egne Sager. Redaktøren har for saa vidt kun at affile Sproget i Indlægene, saa vidt dette er nødvendigt, men ikke at undertrykke nogen Meningstilkendegivelse.

Jeg beklager, at Hr. Redaktøren i min lille Opsats har afstumpet adskillige Udtryk, som var mere koncist præciserede i Manuskriptet og jeg skal oplyse, at jeg kun skrev under Mærke, fordi jeg ikke ønsker min Person belyst i Stedet for Sagen, og jeg troede, at Redaktøren tillige var Redaktør for at konstatere event. Indlægs Ægthed; men naar saa Hovedbestyrelsen nedlader sig til at rette Smed for Bager turde det være min Pligt at klæde denne Mistænkeliggørelse af i al sin skønne Nøgenhed.

At min Kritik var berettiget, turde alene fremgaa af, at en Styrelse for en »Arbejderforening« overhovedet tør stile hen til en Slags »Undtagelseslov« à la Bismarck for samme Forenings Blad.

Kamerater! Er en saadan »Lov« Udtryk for Eders Mening? Hvis ikke, er Hovedbestyrelsen igen ude paa *den* glatte Is, hvor den let kan falde og slaa sig meget alvorligt. THORV. PETERSEN.

(Per Tornam.)

Om Rejseforholdene i Tyskland.

(J. P. BROCHMANN.)

TYSKLAND er den rejsende Haandværkssvends gamle Mønsterland. Allerede i Middelalderen — da Haandværket havde en »gylden Grund« — drog Lavssvendene »med Randselen paa Nakken og Staven i Haand« viden om i de udstrakte tysktalende Lande. Dog — i hine fjærne Tider var det ikke Typograferne, der befolkede Landevejene og Herbergerne, medens vi derimod desværre nu danner en meget væsenlig Del af de rejsende Svende.

Man hører ofte det Spørgsmaal fremsat: »*Hvorledes er egenlig Rejseforholdene i Tyskland?*« Det er efter mit Skøn meget vanskeligt at svare herpaa, thi er der Noget, som er en Smagssag, da er det sikkert Haandværkssvendens Rejseliv. Svaret afhænger af den Rejsendes Karakter og hele Syn paa Livet. Den selskabelige, livsglade Svend med et let Sind og et lyst Blik paa Tilværelsen synes vist ikke, det er saa ilde at marschere gennem smukke, interessante Strækninger en Sommers Tid, medens derimod mere reserverede, forfinede Naturer — som man træffer en Del af mellem danske Sættere — der har vanskeligt ved at gøre sig til Kamerat med Alle og Enhver, og vanskeligt finder sig i Rejselivets Ydmygelser, sikkert i al Stilhed gennemgaar meget paa de tyske Landeveje.

Understøttelsen er 1 Mark — 89 Øre — om Dagen, hvilken Sum imidlertid er lovlig lille selv til et tarveligt Livsophold. De arbejdende Kolleger bøder da ogsaa adskillige Steder herpaa ved lidt Ekstraunderstøttelse, og en Del Mestre, særlig i de mindre Byer, giver ligeledes den Rejsende en lille Skærv, naar man gaar ind og afleverer den gamle Lavs-Hilsen: »Gott grüsst die Kunst!«

Der gives endnu en Udvej for den Rejsende til at forsøde Tilværelsen lidt — jeg tænker paa den saakaldte »*Forplejning*« (»*Verpflegung*), som Kommunerne og Private i Fællesskab yder »fattige, trængende Vandrere«. Paa Forplejningsstationerne faar den Rejsende f. Eks. Aftensmad, Logi og Frokost eller ogsaa Middagsmad; men de fleste Steder i Prøjsen skal man arbejde for Traktementet ved Brændeskæring, Gadefejning, Stenslagning osv. flere Timer i Træk; efter mit Skøn bliver »Forplejningen« under disse Forhold af højst problematisk Værd for den rejsende Typograf. Maden og Logiet er nemlig i Reglen ligefrem usselt, Ens Tøj bliver snart slemt medtaget af det meget haarde Arbejde, og endelig er Tonen paa Forplejningsstationerne som oftest meget brutal overfor de Rejsende. I Sydtyskland er Forplejningen vist gennemgaaende bedre end i Prøjsen, men der er Øvrigheden til Gengæld strængere med de Betingelser, den Rejsende skal opfylde for at faa Del i Godgørenheden. I Bajern faar man saaledes vanskelig Forplejning efter en længere Arbejdsløshed end 6 Uger; thi efter saa lang Vandretid er man nemlig »Landstryger«, og ifølge den humane »Vagabondlov« hjemfalden til Indespærring 1—2 Uger — selv om man aldrig saa flittigt har søgt Arbejde.

En Behagelighed ved Rejselivet i Tyskland er de lette *Logiforhold* i Modsætning til, hvad man træffer i adskillige andre Lande. Herberger findes næsten overalt, og Logiet i Kroerne er i Reglen billigt. De tyske Herberger deles i to Slags: »Herberger zur Heimath« og Fagforenings-Herbergerne. I de første er Tonen meget kristelig, der bedes og synges Morgen og Aften, medens derimod en mere syndefuld Aand holder til Huse i Fagforeningernes Herberger. Om det er derfor, at Forholdene paa disse er mindre gode, baade med Hensyn til Renlighed og Mad, skal vi lade usagt, men selv i store Byer som Hamborg, Berlin, Dresden og Strassburg, hvor Værterne dog tjener gode Penge ved de mange tilrejsende Typografer, er Herbergerne utilfredsstillende, selv sét fra et tarveligt Standpunkt.

De større Steders Herberger er et livligt Samlingssted for Arbejdsløse, hvor man kan faa sin Viden om tyske Trykkeriforhold tilfredsstillet ret grundigt. *Lønnen*, som naturligvis er et staaende Æmne, svinger en Del i de forskellige Landsdele; men Storbyerne staar gennemgaaende en Del bedre end København. Minimum i Hamborg, Berlin og Leipzig er saaledes 23—24 Kroner i danske Penge; i Strassburg 23 Kr., i Lahr (10,000 Indbyggere) 20 Kr. Altsaa i en lille tysk Provinsby 2 Kr.s højere Minimum end i Danmarks Hovedstad, hvor Livsfornødenhederne dog er betydelig dyrere.

Kontingentet i de store Byer skal alt i alt løbe op til den nette Sum af c. 2 Mark ugenlig. De tyske Kolleger foregaar i den Retning som i adskillige andre hele Verden med et stort Eksempel.

Paragrafvis eller en bloc?

HERR Redaktør! Tillad mig i Anledning af Referatet fra Generalforsamlingen forrige Søndag at fremkomme med følgende nærmere Motivering af mine Udtalelser, der lød saaledes:

»Jeg vil gærne tillade mig at forespørge den ærede Bestyrelse, om vi faar en Generalforsamling »*før*« Tarifens endelige Vedtagelse eller Forkastelse en bloc, hvis *ikke*, var det maaske heldigt, om Forsamlingen i Dag udtalte sin Mening om, hvor *lavt* der i Hovedpunkterne maa gaas«.

Hensigten hermed var, at Tarifkommissionen — hvis der ikke blev afholdt en ny Generalforsamling *før* Tarifens endelige Vedtagelse, og den under de kommende Forhandlinger for at *opnaa* Hovedpunkternes Vedtagelse blev nødsaget til at slaa *noget* af paa andre — skulde sikre sig imod, at den ved en kommende Generalforsamling fik *hele* Tarifen forkastet og dermed Arbejdet spildt.

Til mine ovennævnte Udtalelser svarede Dirigenten imidlertid: »At Tarifkommissionens Resultater nok skulle blive forelagte en Generalforsamling og vedtagne punktvis«, og hermed var jeg tilfreds, idet jeg opfattede det saaledes, at der inden Tarifens *endelige* Vedtagelse vilde blive afholdt en Generalforsamling, paa hvilken der kunde stilles Ændringer til denne, og derfor mente jeg, at det maaske ikke var heldigt paa Sagens nuværende Standpunkt at komme nærmere ind paa Konsekvenserne af ovennævnte Forhold. Nu er jeg imidlertid, da det ikke er nævnt i Referatet, i Tvivl om, hvorvidt min Opfattelse af Dirigentens ovennævnte Udtalelser er rigtig, og jeg tillader mig derfor at spørge herom.

Med Tak for Optagelsen. Ærbødigst

P. BERENDT.

Vi har ikke hørt Dirigenten udtale sig, som af Hr. Berendt anført, og antager heller ikke Forretningsgangen bliver som angivet. I Lighed med tidligere Priskuranter vil Afgørelsen sikkert kun komme til at hvile paa et Enten-Eller. Det ser muligvis brutalt ud, men afskærer paa den anden Side Udvalgets Alderdomsforsørgelse som Tarifkommission.

RED

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt i Søndags en ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes JACOB JENSEN, til Sekretær K. KIEFER.

Punkt 1. Valg af to Medlemmer til Tarifkommissionen. VIGGO HANSEN og LAUR. JENSEN valgtes enstemmig.

Punkt 2. Forslag fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger. FORMANDEN oplæste og kommenterede et fra Udvalget fremsendt Forslag angaaende Udvidelse af Rammen for de samvirkende Fagforeninger, saaledes at disse ogsaa kom til at omfatte Provinserne. Det var Meningen at Typograferne gennem Reservefonden skulde tiltræde den ændrede Organisationsform. Iøvrigt omtalte Taleren forskellige Uoverensstemmelser, som fandtes i Lovene, men disse vilde jo nok blive ændrede ved den kommende Kongres. — Forslaget toges til Efterretning.

Punkt 3. Valg af en Delegeret til Kongressen. Hertil foresloges FORMANDEN, som imidlertid bad sig fritaget for Valget, samtidig med at han foreslog KIFFER, som derpaa valgtes. Det vedtoges dernæst at anvise de fornødne Diæter for den Delegerede til Udbetaling hos Kassereren.

Punkt 4. Ændring til Lovenes § 4. Forslagstilleren VIGGO HANSEN anbefalede atter at stryge den i Lovene indsatte Pasus om at Faktorer og Forretningsledere havde lovhjemlet Ret til at arbejde under en Konflikt, idet en Trykkerfaktor kunde gjøre megen Skade ved at blive staaende. Der var heller ikke nogen Mening i, at Organisationen under en Kamp skulde anvise Principalerne Arbejdskraft og derved svække sig selv. Dersom denne Passus blev staaende i Lovene, kunde der nemt før en Konflikt blive udnævnt saa mange Faktorer, at vi Arbejdere paa Forhaand kunde betragte et Nederlag som sikkert. Der staar ganske vist, at Faktoren ikke maa passe nogen Maskine, men derfor er hans Nærværelse paa Arbejdsstedet alligevel til Skade, idet han kan undervise Lærlingene og hjælpe dem saaledes, at Forretningen kan holdes gaaende. Vi har begaaet en Fejl ved at vedtage denne Passus, men naar saa er, gør vi bedst i snarest at rette Fejlen, og Taleren skulde derfor slutte med at anbefale, at den omhandlede Passus atter udgik af Lovene. — FORMANDEN skulde paa Styrelsens Vegne støtte det foreliggende Forslag. Der var sidst, som Følge af den knappe Tid, ikke Lejlighed til at kritisere Forslaget i saa høj Grad som ønskeligt var, derfor var Fejltagelsen begaaet, og det var derfor kun vor simple Pligt at søge den rettet. — Efter at flere Talere havde sluttet sig hertil, vedtoges det ved en Prøveafstemning enstemmig at lade følgende Passus udgaa: »Herfra undtages dog saadanne Tilfælde, hvor Vedkommende beklæder Pladsen som Faktor eller Forretningsleder uden Forpligtelse til at passe nogen Maskine. I hvert Tilfælde kan Forholdet kun indgaas med Organisationens Billigelse.« — Forslaget gaar til anden Behandl.

Punkt 5. Eventuelt. Herunder drøftedes forskellige Spørgsmaal angaaende Tarifen.

Generalforsamlingen hævet.

Nær og fjærn.

Aftenunderholdning i Foreningslokalet. I Lighed med tidligere Sæsoner vil der ogsaa i indeværende Vinterhalvaar blive afholdt nogle selskabelige Sammenkomster, hvor baade Medlemmer og disses Damer er velkomne. Endskønt Lokalet ved slige Lejligheder lider under sit diminutive Omfang, har dog Sammenkomsterne altid tjent som smuk Illustration af det gamle Ord, at Hjærterum giver Husrum, og det vil sikkert ogsaa slaa til i Aar.

Den første af disse Aftenunderholdninger vil finde Sted paa *Tirsdag Aften Kl.* 9 og Programmet godtgør, at det af Repræsentantskabet til Øjemedet nedsatte Udvalg har det rette Greb paa Tingene. De assisterende Kræfter bestaar nemlig af *Gutenberg-Koret*, der vil indlede og afslutte, og Skuespillerparret THORVALD og JULIE FREDERIKSEN, som med elskværdig Redebonhed har stillet sig til Udvalgets Disposition. De Assisterendes fortræffelige Kvalifikationer borger for en interessant og morsom Aften, og særlig vil vi opfordre Medlemmernes Damer til at komme talrigt til Stede; thi kun disses Nærværelse kan gøre Underholdningerne til det, der tilstræbes: hyggelige Familje-Soiréer.

Enkekassen afholder, som annonceret, næste Søndag en ekstraordinær Generalforsamling i *Lille Kannikestræde 5* med Dagsorden: Behandling af de nye Love, til hvilke Udkast er tilsendt Medlemmerne.

Gutenberg-Koret afholder med fortrinlig Assistance sin aarlige Koncert i Wittmacks Lokale Søndag den 12. Decbr.

Typografisk Forbund i Aarhus har vedtaget at sende en Repræsentant til Fagforeningskongressen i København i Begyndelsen af næste Aar. I den Anledning er der fra Forbundet udgaaet et Cirkulære til de typografiske Fagforeninger i Provinserne. For saa vidt der findes Foreninger, som ikke har modtaget Cirkulæret, bedes disse snarest opgive Adresse til M. HANSEN, *Demokraten*, Aarhus.

Konkurrencen stiger! *Folkets Avis* udkom saa i Onsdags i et Udstyr, der hverken er værre eller bedre end de andre 2-Øres-Blade, men med et Program, der ved sin løfterige Form gør Krav paa Opmærksomhed. Bladet vil nemlig intet mindre end dele Udbyttet, som maatte komme, med dem, der trænger og lider Nød, og har allerede, uden at kende Overskudet, fastsat foreløbig for i Aar at ville yde:

Brændselshjælp til 50 Fattige,
Mad til 2000 Personer gennem Samaritanerne,
Bøger (300 Bind) til Arbejdernes Læseselskab,
Ferierejse til 100 Børn,
Rekreationshjælp for gamle og svagelige Arbejdere (300 Kr.)

Desuden yder Bladet Enhver, som henvender sig paa dets Expeditionskontor og har Brug derfor, gratis Blæk, Brevpapir og Konvoluter, ligesom der findes Telefon, Vejviser og andre Haandbøger til behagelig gratis Disposition.

Regnskabsberetning. Regnskabet for Juli Kvartal bærer for *Hovedkassens* Vedkommende Præget af den i disse Maaneder staaende Kamp i Smedefaget; vel ingensinde tidligere har Medlemskontingentet staaet opført med saa højt et Beløb — over 4700 Kr.; af denne Sum er til Lock-out'en udredet 3707 Kr. (planmæssigt Bidrag 1543 Kr., frivillige Bidrag 2164 Kr.). Naturligvis slutter Kvartalet for denne Kasses Vedkommende med et Underskud, idet Beholdningen, som den 1. Juli viste 8389 Kr. 43 Øre, den 30. Septbr. er gaaet ned til 7787 Kr. 60 Øre, saaledes at Underskudet bliver 601 Kr. 83 Øre; men hertil maa rigtignok ogsaa bemærkes, at den Henstilling, Styrelsen rettede til Medlemmerne i September Maaned om at de kunde faa tilbagebetalt de 2 sidste Uger af det forhøjede Kontingent, er bleven fulgt af det overvejende Antal, idet der er tilbagebetalt 575 Kroner 75 Øre. — *Arbejdsløshedskassen* har til 39 Medlemmer betalt 904 Kr.; Overskudet er 290 Kr. 54 Øre og Beholdningen ved Kvartalets Slutning 6332 Kr. 68 Øre. — *Rejsekassen* og *Reservefonden* vise begge Overskud; den første 274 Kr. 42 Øre, den sidste 605 Kr. 82 Øre. Dette er dog rent regnskabsmæssigt set — i Virkeligheden er de to Kassers Overskud større, idet de af Fællesstyrelsens Udgifter, der ere honorerede her i København, er fradragne ovennævnte Summer; disse Udgifter, der omfatter Diæter, Porto, Telegrammer og Tryksager (under sidste Post findes bl. a. opført 90 Kr. til Trykning af Rejsetabeller) andrager ialt 212 Kr. 13 Øre, saa at Kvartalets reelle Overskud, der her fra København oversendes til Kolding, for Rejsekassen bliver 430 Kr. og for Reservefonden 662 Kr. 37 Øre. — Det forhøjede Kontingent med dets to Skalaer, Fordelingen af planmæssigt og frivilligt Strejkebidrag samt endelig Tilbagebetalingen til Medlemmerne af de to Ugers Ekstrabidrag har selvfølgelig givet saavel Kasserer som Revisorer noget mere at bestille, og vi benytter her Lejligheden til at bringe dem Medlemmernes Tak for deres hafte Ulejlighed.

Stentrykkerne. I et af Stentrykkeriejerne i Provinserne afholdt Møde i Aarhus den 7. Novbr. dannedes en Forening, hvis Medlemmer vedtog at være solidariske med hverandre i »paakommende Tilfælde«. 20 af Provinsernes 21 Stentrykkere indmældte sig, og til midlertidig Styrelse valgtes d'Hrr. BACKHAUSEN, Aarhus, AD. HOLST, Aalborg og CHR. MØLLER, Direktør for Hagen & Sivertsens Fabrik, Odense.

Svensk Typografförbund skrider atter til Valg af Forbundsstyrelse, Ombudsmand og Redaktør. Interessen vil i særlig Grad knytte sig til det sidste. Stockholms Lokalafdeling, som har Indstillingsretten, har ved en afholdt Generalforsamling strøget den tidligere Redaktør, Hr. AUG. MÅRTENSSON, af Listen og opstillet d'Hrr. OTTO LINDSTRÖM og FR. NILSSON; men derfor er Hr. Mårtensson ikke udelukket fra at blive valgt. Besynderligt nok valgte Generalforsamlingen uden Opposition Hr. Mårtensson til Repræsentant i Arbejdernes Trykkeri.

— *Det srenske Typografförbund* har, efter Beslutning paa Forbundsmødet i 1895, udsendt en Medlemsfortegnelse i alfabetisk og numerisk Orden, men som dog kun omfatter Medlemmer, der er indmældte før 1. Januar 1897. Efter denne Fortegnelse havde Forbundet til den Dato ialt 2402 Medlemmer, som deler sig i følgende Klasser: Sættere 1475, Trykkere 320, Sætterlærlinge 251, Trykkerlærlinge og Paalæggersker 113, Faktorer 92, Sættersker og kvindelige Sætterlærlinge 82, Hjælpearbejdere 19, Skriftstøbere 17, Stereotypører 11, Ombrydere 8, Bogtrykkere 6, Korrekturlæsere 6 og Galvanisører 2. Med Hensyn til Alder stiller Forholdet sig saaledes: 283 mellem 16—20 Aar, 595 mellem 20—25, 487 mellem 25—30, 425 mellem 30—35, 284 mellem 35—40, 143 mellem 40—45, 77 mellem 45—50, 63 mellem 50—55, 24 mellem 55—60 og 21 over 60 Aar. Gennemsnitsalder ca. 29 Aar.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 21. Novbr. (efter Generalforsamlingens Slutning). Fraværende med anm. Forfald: F. K. MADSEN.

Fra et Personale var forespurgt, om det var forpligtet at sætte paa et Værk, som var under Voldgiftsrettens Bedømmelse. Styrelsen ansaa det for rettest, at nævnte Arbejde blev udført paa Timebetaling indtil Rettens Dom var faldet. — Fra samme Arbejdssted forespurgtes, om Timebetalingen maatte gaa ned under 32 Øre pr. Time. Forespørgslen besvaredes benægtende, idet der henvistes til Tarifens § 5, 2. Mbr. 4. Punktum. — Nogle Sager behandledes for lukkede Døre.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSERS STYRELSE.

Søndag den 28. Novbr. Frav. med anm. Forfald: LAUR. JENSEN og KASSEREREN.

Formanden gav forskellige Meddelelser, som toges til Efterretning. — Et Medlems Hustru ønskede Optagelse; lider af kronisk Mavekatahr samt Blodmangel. Optagelsen nægtedes. — Et Medlems Hustru har

faaet Tvillinger; andrager om dobbelt Barselhjælp (12 Kr.). Forkastedes — Til de 2 ledige Legater var indkommet 5 Ansøgninger. Berlings Legat bortgaves til H. C. W. Nielsens Enke; Sophus Løvgren fik Rolfs Legat for ét Aar. O. J.

Oversigt

over de i Dansk typ. Forening indsamlede Bidrag til Lock-out'en i Jærnindustrien.

Aalborg	Kr. 259.15	Overført	Kr. 1309.12
Aarhus	- 393.90	Nykøbing M.	- 25.50
Esbjerg	- 41.50	Næstved	- 88.15
Fredericia	- 7.25	Odense	- 154.92
Helsingør	- 40.37	Randers	- 69.25
Hillerød	- 63.20	Ringkøbing	- 23.00
Hjørring	- 38.30	Ringsted	- 35.15
Holbæk	- 139.50	Rønne	- 31.60
Horsens	- 33.55	Silkeborg	- 24.00
Kolding	- 114.05	Slagelse	- 26.50
Maribo	- 12.00	Svendborg	- 32.50
Nakskov	- 58.50	Vejle	- 51.75
Nykøbing F.	- 107.85		
At overføre	Kr. 1309.12	Ialt	Kr. 1871.44

Fra Assens, Faaborg, Frederikshavn, Herning, Kalundborg, Køge, Nyborg, Ribe, Roskilde, Rudkøbing, Skanderborg, Stubbekøbing, Thisted, Varde og Viborg er ikke modtaget nogen Meddelelse.

Det er ikke lykkedes at faa Oplysning om, hvad der er ydet i obligatoriske (i Forvejen forpligtede) Bidrag; dog skønnes det, at dette Forhold kun finder Sted for meget faa Byers Vedk. For den overvejende Dels Vedk. hidrører Bidragene fra de saakaldte Fagforeningers Medl. I Aarhus og Horsens har nogle af Understøttelsesforeningens Medl. yder Bidrag. I Maribo og Rønne har Ikke-Medl. deltaget i Bidragydelsen, for den sidste Bys Vedk. 3 Sættersker og en kvindelig Lærling. I Aalborg har Forbundets Kasse ydet 25 Kr. af den anførte Sum og i Randers er Kr. 14.75 ikke indbetalt til Lock-out'en, da de var indkomne efter dennes Slutning.

Kolding, den 22. Novbr. 1897. P. HVIDTFELDT.

Spørgsmaal og Svar.

Hr. J. J., Silkeborg.

1. Undervisningen paa Fagskolen koster 9 Kr. fjerdingaarlig og andrager ca. 12 Timer ugenlig. For en sikker Uddannelse maa den anses gavnlig.

2. Efter den større Lyst, De nærer, og den videre Udvikling, De som Trykker har været underkastet, vil De vistnok have mest Fordel af en yderligere Uddannelse i denne Brance, ligesom De antagelig ogsaa lettere vil opnaa den.

3. Af Hr. Emil Sørensens Haandbog kan der ved Henvendelse til Hr. Kasserer R. Helmer, Absalonsgade 17, 4. vistnok endnu erholdes nogle Eksemplarer. Prisen er 5 Kr., med Tillæg af Grundregler for Nodesatsens Teknik 5 Kr. 50 Øre.

4. En Vejledning for Trykkere eksisterer os bekendt ikke.

5. Ved at tilsende Hr. Redaktør Aug. Mortensen, Centraltrykkeriet, Kristiania, 2 Kr. erholder De *Nordisk Trykkeri-Tidende* for hele næste Aar (12 Hæfter).

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Forinden Plads modtages i Roskilde bedes man henvende sig til Lokalformanden.

Kolding og København, 2. Decbr. 1897. FÆLLESSTYRELSEN.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. TH. BERTHELSEN. I Morgen: Hr. J. C. CHRISTIANSEN.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet.

Lægerne. Dr. RASCH træffes fra 1. December ikke længere paa Kommunehospitalet.

Ny Medlemmer: Stereotypisterne Th. Petersen (Social-Demokr.) og Christoffersen og Harald Jensen (begge i Aftenbladet). I Kvindeafd.: Wartenbergs Hustru Anna. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 891, Lauritz R. Hansen (Bagge) fra London. 817, Peter Herm. Hansen (arbl.) fra Rejse. 1188 (Dsk. t. F.), N. C. Roland Nielsen (Folkets Avis) fra Helsingør. 943 (Dsk. t. F.), Chr. A. Jacob Larsen (Folkets Avis) fra Præstø. 1091 (Dsk. t. F.), Harald Jensen (Politiken) fra Svendborg.

Bortrejste: 1033 (Dsk. t. F.), Peter Hermann Hansen (arbl.) paa Rejse. 1163 (Dsk. t. F.), Georg A. Frederiksen (arbl.) til Nakskov.

Udmældt: Johannes Larsen (Missionstr.).

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i November Maaned 1897: 236, O. R. Brandt 7 Kr.; 249, N. C. Brockmann 13; 336, Henrik Carlsen 9; 510, Eltong 8; 610, Jul. Fetterlein 7; 877, H. P. Hansen 21; 2813, Viggo Hansen 23; 2830, Jens L. Hansen 3; 905, H. C. Jacobsen 7; 2909, A. E. F. Jensen 13; 1152, Emil Larsen 21; 1176, Jens M. Lund 10; 1418, Viktor Olsen 12; 1420, Jens Olsen 5; 1570, Niels Pfeiffer 42; 1622, P. V. C. Th. Rasmussen 28; 1639, N. P. O. Rasmussen 6; 1755, Emil Sørensen 3; 1756, Hans H. Stahl 14.00; 1781, E. O. Samuelsen 18; 1937, Weiergang 21 — ialt Kr. 291.00.

V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** for arbejdsløse og trængende Typografer har jeg indtil 1/12 modtaget: Thieles Bogtr. Kr. 2.55; Laur. Madsens samlede Personale (1.—2. B.) 3.00; Aamodt (1., 2. og 3. B.) 2.60; F. Hendriksen (1. B.) 3.00; Bording (1. og 2. B.) 13.50; Thieles Sættere (2. og 3. B.) 8.50; Rom: én Gang for alle 0.50, ugenlig 1.95 (2. B.) 2.45; Adresseavisen (2. B.) 3.00; Trier (2. B.) 5.00; Aller (3. B.) 7.25; Politiken (3. B.) 6.00; Schultz' Sættere (1. B.) 10.15; Centraltrykkeriet (1. B.) 7.75 — ialt Kr. 74.75; med det tidl. indk. 65.55 ialt Kr. 140.30.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8 og paa **Søndag 10—12.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Rudkøbing, Carl Johan Frithiof Aaredsen, udl. 14/11 97 i Ølandenes Dagblad efter 5 Aars Lære (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Roskilde, 1429 (Den t. F.), Jul. A. V. Olsen fra Kbhvn. i Plads.

Bortrejste: Assens, 928, N. Sørensen til Plads i Kolding. Næstved, 943, Chr. A. J. Larsen til Kbhvn. i Pl. og 896, J. G. Rasmussen paa Rejse.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ læres »I Gadedøren«. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORETS

aarlige **Koncert og Bal** afholdes *Søndag den 12. December* i Wittmacks Lokaler, Gammelholm. Billetter à 50 Øre faas hos Korets Medlemmer. **Se det trykte Program!**

Enkekassen. Søndag den 12. Decbr. Kl. 11 *ekstraordinær Generalforsamling* i Lille Kannikestræde 5, 1. Sal. Dagsorden: Behandling af de nye Love. STYRELSEN.

D'Hrr. Medlemmer, som ikke har modtaget Forslag til Love, bedes afhente dette hos *Kassereren.*

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag den 5. Decbr. Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne Trykarbejder, især amerikanske og engelske, samt Svendeprøver i de typografiske Fag.

Juleuddelingen. Indtil den 29. Novbr. har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

X Kr. 050; Qvist & Co. 16.00; Nielsen & Lydiches Trykkere (1. B.) 4.25; Nielsen & Lydiches Sættere (2. B.) 8.75; C. C. (Overbetaling for Bill.) 1.50 — ialt Kr. 31.00; med det tidligere anmældte tilsammen Kr. 195.00.

Bidrag modtages fremdeles under Adresse Ahornsgade 6 B, 3. N. og for Postforsendelser tillige Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri, Industribygningen. V. C. E. BYNCK.

En Typograf,

fuldt fortrolig med **Stereotypering** og eventuelt kendt med **Zinkætsning**, kan faa *fast Plads.* Billet mrkt. »E. T.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker

(saavel Avis- som Akcidenssætter) ønsker Plads helst i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »M.« modtager Ekspeditionen.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 49
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 10. December 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kundgørelse.

Forinden eventuel Pladstilbud modtages hos Firmaet Keilgaard & Sørup, bedes man henvende sig til undertegnede Formand for Den typ. Forening.

P. LAURITSEN,
Schønbergsgade 19³.

Staa fast!

DET, som under alle Livets Forhold betrygger Tilværelsens sikreste økonomiske Udbytte, er Pligtfølelsen. Pligtfølelsen og Pligtopfyldelsen fremmer Selvstændigheden og hæver den menneskelige Selvvurdering, der ikke føler nogen Nødvendighed i at bøje sig for et Diktatur, selv om dette skulde komme fra den, der tilsyneladende har det stærkeste økonomiske Tvangsmiddel i sin Haand og ikke vil vige tilbage for Benyttelsen deraf. Hvor den Pligtforsømmende, kendt med sine Svagheder og uden Kræfter til at modarbejde disse, bliver stillet overfor et despotisk Regimente, vil han finde en Undskyldning for sin eventuelle Kryben til Korset i Erkendelsen af de Vanskeligheder for sin Modstand, som hans svage Karakter afføder. Hvor Talen er om Organisationen, har denne derfor en levende Interesse i Pligtforsømmelsens Reduktion og i Pligtopfyldelsens Fremme, idet den første svækker ligesaa meget som den sidste styrker. Men ligsom en Enkelts Modstand vokser ved den Tilslutning, der ydes den fra Andre, ligesaa sikkert forringes den og dens Værdi, naar Ensomheden ved at hævde den føles. Selv om Pligtforsømmelsen ikke kan bevises at være uden Smitte, standses den dog sikkert i sin Udvikling og indskrænkes i sit Omraade, naar den har Pligtopfyldelsen til Genbo. Man kan i det praktiske Liv og paa mange forskellige Omraader illustrere dette ved Eksempler; men det nødvendiggøres ikke her, da Enhver vil være kendt dermed. I mangfoldige af Livets Forhold og paa Udviklingens Føser vil man have lagt Mærke til, hvilken Styrke blot en Enkelts klare og rene Pligtopfattelse kan have paa Omgivelserne og hvilke Ændringer, der gennem hans Præcisering deraf og Eksempel deri kan medføres for enkelte Dele og Lag. Og paa den Maade breder Pligtopfyldelsen sig paa Forsømmelsens Bekostning og vil sluttelig gennemsyre de paa det økonomiske Omraade Afhængige og faa Opfattelserne klarede om, hvad der i Virkeligheden tjener Helhedens Interesser og betinger de bedste økonomiske Forholds Erhværvelse og Bevarelse. Ved tillige at vække Interessen for sociale, økonomiske og intellektuelle Opgaver vil Pligtforsømmelsen — enten det gælder det ene eller det andet Omraade — efterhaanden forsvinde.

Paa denne Opfattelse hviler da ogsaa hele Organisationen; det er Sammenslutningen i alle de faglige Forhold, som bærer de bedste økonomiske Betingelser frem og yder den største Sikkerhed for Bevarelsen af det Erhværvede, det er Kræfternes Supplering af og Opgaaen i hinanden, som betinger Sejr for de Maal, man sætter sig, som medfører den nødvendige Disciplin mellem Kamerater, hvor der rykkes frem i Samling og hvor Sprængning er utænkelig. Paa Grundlag af denne Opfattelse og i Sikkerheden om dens Magt kan Organisationen udstede Paroler, om hvis fornuftige Anerkendelse og Underordning Alle vil samles og Alle vil følge, og paa hvis Gennemførelse Enhver vil sætte sine Kræfter ind og hvor mødende Modstand for Realisationen vil blive brudt ved det kameratlige Sammenhold.

Pligtfølelsen har saaledes en overordenlig Indflydelse paa Opnaaelsen af økonomiske Forbedringer og i særlig Grad under Perioder, hvor der *forhandles* om saadanne, og den er derfor mest af Alt paa sin Plads, naar Organisationen **selv** kræver den af sine Medlemmer; thi Overhørigheden deraf skader ikke alene den Enkelte, som praktiserer den, men ødelægger den nødvendige Respekt, som en Organisation maa gøre Fordring paa at have hos sine Medlemmer, naar den med behørig Vægt skal fremsætte disses Krav overfor Arbejdskøberne og begribeliggøre for disse, at den faste Vilje er tilstede, som Gennemførelsen kræver.

Vi har fundet Lejlighed til at dvæle herved og udraabe vort »**Pas paa!**«, fordi Generalforsamlingerne i de respektive Foreninger har vedtaget den Beslutning, **at et Medlem ikke maa indgaa kontraktmæssig Forhold med sin Principal.** Vedtagelsen er Følgen af en sporet Tilbøjelighed hos vore Bogtrykkere til under de nuværende Tarifforhandlings-Forhold at indføre denne ny Æra, for eventuelt derigennem at kunne vinde nogen Fordel, hvis en fredelig Udgang af Forhandlingerne skulde vise sig illusorisk, og maaske ogsaa for derigennem at paavirke selve Forhandlingernes Gang. Naar Organisationerne derfor har grebet til den Udvej at forbyde Indgaaelsen af Kontrakter, er dette — rent bortset fra at saadanne under alle Omstændigheder er forkastelige — kun et Selvforsvar; men netop fordi det er et saadant, er det **en ubetinget Pligt for ethvert Medlem at bekæmpe dem og ikke paa nogensomhelst Betingelse at modtage Arbejde paa kontraktmæssige Vilkaar.**

Vi har fremhævet dette, fordi der hos enkelte Bogtrykkere, ogsaa efter Foreningernes Vedtagelse, er gjort Forsøg paa at faa dette Kontraktsforhold gennemført. Saaledes har Hr. O. C. OLSEN fundet sig foranlediget til at gøre dette overfor enkelte af de i *Folkets Avis* engagerede Sættere; og disse har — antagelig af Ukendskab med Faren derved og Foreningens Stilling dertil — straks underskrevet; imidlertid vil de nu søge dette Forhold ophævet og saaledes ikke faa andre end de tarifmæssige Baand paa sig. Ligeledes har Hr. AAGE JØRGENSEN forsøgt sig i samme Branche, men med et mindre heldigt Udfald. Det var hans Hensigt enkeltvis at kalde sit Personale ned til Underskrift paa en Formular, der gik ud paa intet mindre, end at Vedkommende under Strejke eller Lock-out skulde forpligte sig til en 3-Maaneders Opsigelse. Efter at den første — ogsaa paa Grund af Ukendskab — havde besørget denne lille Tjeneste og meddelt dette til sine Kolleger, blev han gjort bekendt med Utilladeligheden i dette Forhold og han gik derefter tilbage og forlangte sin Underskrift strøget. Hr. Jørgensen vilde dog nødig gaa ind herpaa, men da han ikke kunde faa Andres Underskrifter og vedkommende Kontraktunderskriver straks vilde indlevere sin Opsigelse, hvis ikke hans Underskrift blev strøget, tog han det fornuftige Parti at sønderrive Dokumentet.

Disse Eksempler viser, at der er en ganske god Vilje til at prøve Sammenholdet og Pligtfølelsens Styrke Medlemmerne og Organisationen imellem; men forhaabenlig vil det alle Steder,

som hos Hr. Jørgensen, faa et Udfald, der tjener selvstændige og selvbevidste Arbejdere til Ære og giver Bogtrykkerne det rette Begreb om Organisationens Kræfter. Og nu — da Ingen mere kan skyde sig ind under Ukendskab til Foreningens Stilling paa dette Omraade og Faren for dem og Helheden derved — vil det være givet, at enhver hæderlig Mand afviser eventuelle fremtidige lignende Forsøg med Foragt.

Vort Ansvar er at sikre Forhandlingerne om Tarifforbedringerne et Udfald, der ikke er affødt af Tvivl om vor egen Styrke, vor Solidaritet og vor Pligtfølelse.

Voldgiftsretten.

Opmandskendelse i Sag Nr. 2/1897–98 for Bogtrykfagets Voldgiftsret.

DEN 11. September d. A. udsendtes fra Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri her i Byen et saakaldt Prøvenumer af *Agrardagbladet*, af hvilket Blad herefter Nr. 1 den 1. Oktober d. A. udgik fra samme Bogtrykkeri, der siden fremdeles har besørget Trykningen af det nævnte Dagblad.

Ved Trykningen af Prøvenumret var 7 Sættere i Arbejde i omtrent 2 Dage med Overarbejde 2 Aftener til Kl. 2 Nat. For Overarbejdet er der ydet Betaling efter almindelig Satspris.

Under Henvisning til, at Trykningen af det omhandlede Prøvenumer formentlig bør henføres under de i Tarifens Afsnit III indeholdte særlige Bestemmelser for Bladsætterier, har ved Skrivelse til Voldgiftsretten af 7. Oktober d. A. Formændene for Den typografiske Forening og for Ny typografisk Forening paa de paagældende Sætteres Vegne paastaaet Firma Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri tilpligtet at udrede Betaling for det præsterede Overarbejde efter Reglerne i Tarifens § 41.

Indklagede har paastaaet sig frifunden under Paaberaabelse af, at Tarifens Afsnit III og særlig § 41 kun angaar daglig udkommende Blade, medens et enkelt Prøvenumer af et Dagblad, hvis regelmæssige Udgivelse først tager sin Begyndelse længere Tid efter Prøvenumrets Fremkomst, formenes at maatte sættes i Klasse med periodiske Blade, i hvilken Henseende det særlig fremhæves, at det omhandlede Prøvenumer kun indeholdt ialt 94 Linjer saakaldt aktuelt Stof.

Ved Voldgiftsrettens Votering den 27. Oktober d. A. stod Stemmerne lige, hvorefter Sagen er forelagt undertegnede Opmand til Afgørelse.

Da det af Voteringen i Voldgiftsretten fremgaar, at de særlige Bestemmelser i Tarifens Afsnit III § 41 efter en hidtil fra alle Sider uanfægtet fast Praksis ikke anvendes ved periodiske Blade, men kun ved daglig udkommende Aviser, jfr. Tarifens § 31, og da et under de oplyste Omstændigheder trykt enkelt Prøvenumer findes i den under Sagen omhandlede Henseende nærmest at maatte jævnstilles med et periodisk Blad, afsiges i Sagen følgende

Opmandskendelse:

Indklagede, Firma Ludvig Jørgensens Bogtrykkeri, frifindes for Klagerens Paastand.

Den 1. December 1897. L. ZEUTHEN.

Nær og fjærn.

Valgkuponer. I Lighed med hvad der er sket foran tidligere Valg, er der nu af Arbejderpartiet udstedt Valgkuponbøger, indeholdende 100 Kvitteringsmærker à 2 Øre. Disse Kuponbøger, hvis Salgs-Indtægt tilfalder Valgfondet, kan for vor Forenings Vedkommende af interesserede Medlemmer erholdes hos Hr. Kasserer Vald. Bergenholz, Admiralgade 19.

Da der i 1898 skal foregaa Valg baade til *Folketing*, *Borgerrepræsentation* og *Landsting*, vil man forstaa, at der er god Anvendelse for et solidt Valgfond, og da ogsaa den store Flerhed af Københavns Typografer er klare over den overordenlig Betydning, som en stærk Repræsentation indenfor de politiske og kommunale Myndigheder vil have for deres økonomiske Vel, er en omfattende Agitation for at skaffe Midlerne hertil ogsaa at vente.

Tarifkommissionen er nu i Orden efter at Foreningen af danske Bogtrykkere under 9. ds. har tilsendt Navnene paa sine Medlemmer; den bestaar af:

Den typ. Forening: P. LAURITZEN og WILH. JØRGENSEN.
Ny typ. Forening: TH. RASMUSSEN og P. HANSEN.
Trykkerforeningen: LAUR. JENSEN og VIGGO HANSEN.
Bogtrykkerforeningen: CARLSEN, GRÆBE, A. C. OLSEN, O. C. OLSEN, EGM. PETERSEN og THOMSEN.

Tarifkommissionen holder sit konstituerende Møde paa Mandag.

Firmaet Keilgaard & Sørup (Indehaver Hr. Sørup) har under Forhandlinger med Foreningens Formand angaaende stedfundne tarifstridige Opsigelser, fundet sig foranlediget til at meddele, at han ikke mere vil anerkende den af hans tidligere Kompagnon underskrevne Tarif. Som Følge deraf kan ingen Kollega tage Arbejde der, for Hr. Sørup kommer paa bedre Tanker og anerkender sine Forpligtelser overfor Organisationen. Vi henviser iøvrigt til foranstaaende Kundgørelse.

Gutenberg-Koret. Som tidligere meddelt afholder Koret sin aarlige Koncert paa Søndag Kl. 7½ i Wittmacks Lokale. Foruden Korets egen Præstation, som indeholder udelukkende nye Sager, vil Operasangerinde Frk. VALBORG ANDERSEN og Hr. Skuespiller M. BERGGREEN assistere.

Til Trods for at Korets Koncert uden forudgaaende Reklamationer dukker op, hvad der i særlig Grad skyldes Hensynsfuldhed overfor Arbejdsløshedsfesten, og til Trods for Juletidens Nærhed, vil sikkert Tilslutningen blive Bevis paa den Anerkendelse, Korets gode Sang kan gøre Regning paa, og den Paaskønnelse, som særlig Den typografiske Forenings Medlemmer har al Grund til at vise de tjenstvillige Sangere.

Billetter til Koncerten koster 50 Øre, til Ballet 60 Øre for en Herre, 40 Øre for en Dame.

En ekstraordinær Voldgiftsdom. I Anledning af, at *Ny typ. Tid.* i sit Nr. for 5. Novbr. bragte en Meddelelse om Rettens Konstituering og refererede Resultatet af en i dens første Møde den 27. Oktbr. falden Dom i Sagen Typograf O. Larsen kontra Bogtrykker Lazarus samt meddelte det foreløbige Udfald af Sagen angaaende Overarbejdsbetalingen ved *Agrardagbladets* Prøvenumer, har Hr. ANTON LARSEN modtaget en i Rettens sidste Møde vedtagen Reprimande-Kendelse, som paa Grundlag af Bestemmelsen i Tarifens § 48 om, at »Voldgiftsrettens Domme med Præmisser offenliggøres i de typografiske Fagblade«, mener at kunne afskære Fagbladene Ret til at meddele Resultater, som gennem Voldgiftsrettens egne Medlemmer bliver bragt til Redaktionernes Kendskab forinden det officielle Referat foreligger.

Samtidig med at henvise til Kuriositeten ved den Forretningsgang, som uden at paalægge Rettens Medlemmer Tavshedspligt, vil fremtvinge en saadan for Bladene, vil vi — da Kendelsen foreligger i officiel Form og forsynet med Formandens Underskrift gør Krav paa at tages alvorligt — bestemt protestere mod denne Rettens tiltagne Overmyndighed over Fagbladenes redaktionelle Virksomhed, og haaber vi, at Retten fremtidig kun vil beskæftige sig med de Sager, som af de respektive Foreninger indankes for dens Forum, og som er det eneste, den har at befatte sig med. Desuden kan vi forsikre om, at Rettens Værdighed forspildes i ganske antagelig Grad, naar den, som i dette Tilfælde optræder med Trusler om, at hvis Redaktionerne ikke bøjer sig for Kendelsen, vil Retten i Gentagelsestilfælde tage alvorligere fat — thi Rettens Anseelse formindskes ganske naturlig, naar Latterligheden kommer i Dommersædet.

En Dommens Oversidder. Det meddeles os, at Hr. Bogtrykker M. LAZARUS ikke har villet bøje sig for Voldgiftsrettens Kendelse i Sagen angaaende den tarifstridige Opsigelse og hvorved han tilpligtedes at betale Typograf O. Larsen 3 Kr. Vi har ingen Anledning til at tvivle om Meddelelsens Korrekthed, hvor utrolig den end lyder.

Lyngby Avis (Udgiver Hr. Herdahl) har nu langt om længe faaet en Overenskomst med sine Arbejdere; ganske vist saa lav, som den kan taale at være, men dog et betydeligt Fremskridt mod Hr. Herdahls Forgodtbefindende og hans Kost- og Logisystem. Aarsagen til, at det har trukket saa længe ud med at faa Forholdet ordnet, er den ganske simple, at de der arbejdende Kolleger ikke tidligere var Medlemmer af Organisationen og at denne derfor ingen særlig Interesse havde i en Forbedring af deres Forhold. Imidlertid blev Sagen en anden, da Medlemmer af Foreningen fik Foden indenfor Døren, og de der tidligere beskæftigede Arbejdere indmældte sig. Overenskomsten lyder paa 16 Kr. fast Ugeløn for 9½ Time dagligt Arbejde.

Som en Illustration til det tidligere Kostsystem fremsætter en Indsender i *Soc.-Dem.* følgende Spiseseddel for Ugen før Overenskomstens Underskrift:

Mandag: Resten af Ærter og Flæskekage.
Tirsdag: Rismelsgrød og 2 Frikadeller.
Onsdag: Øllegrød og stegt Flæsk (raat).
Torsdag: ½ Pot Mælk og 2 Frikadeller.
Fredag: Stegt »Skruppe«.
Lørdag: Ubekendt (skulde vist være Lobescowes).

Frokost og Aften bestod af 5 Stk. med Margarine og om Aftenen 1 Stk. Franskbrød med Smør, alt uden Spor af Drikkevarer og for 9 Kr. beregnet.

Ogsaa angaaende Logiet meddeler han, at det findes 2 Alen under Jorden og er meget fugtigt.

De samvirkende Sygekassers Bestyrelser holdt i Fredags i Larsens Lokale et større Møde, hvortil var indbudt Sygekasseinspektøren og Kassernes Læger. Efter at Sygekasseinspektøren havde indledet og i sit Foredrag gjort opmærksom paa den Forskel, som Sygedageantallet havde i Land- og Byarbejdernes Sygekasser og som udgjorde 3.6, og for ½ pCt. Vedkommende forekom ham at maatte skyldes Luftens Forskelligartethed, og ligeledes dvælet ved den ikke ringe Forskel paa samme Omraade, som fandtes mellem Københavns

blandede og faglige Sygekasser, idet de første havde over 9, de sidste under 6 Sygedage, udspandt der sig en Diskussion dels om dette Forhold, dels om en mere stringent Opfattelse af Lægens Forhold overfor Sygekasserne og den kontrollerende Indflydelse, som dette mentes at maatte medføre.

Det første Spørgsmaal var man enig om at besvare ved Henvisning til mange uheldige Forhold, som karakteriserede den københavnske Arbejders Tilværelse; vi anføre bl. a.: De indskrænkede Boliger, det forcerede Arbejde, lang Arbejdstid og ringe Udbytte samt Forskellen i Levemaaden, Københavns Sygekassers Ydelse af Hjælp for 3 Dage, medens Landsygekasserne kun ydede den for 7, den i Byerne lettere Adgang til Læge og »Civilisationens« formentlig større Indflydelse paa Bybefolkningens Nervesystem, ligesom ogsaa Ulykkestilfældene ved det fabrikmæssigt drevne Arbejde i Byerne med Rette tillagdes en væsenlig Andel. I Spørgsmaalet overfor Lægernes kontrollerende Indflydelse, tegnede det straks til at skulle blive Uvejr ved Lægekresforeningens Formands Optræden, idet denne erklærede, at dette kunde Lægerne ikke befatte sig med, men efter nogle velrettede Angreb paa Doktrinen, — og Dissonanser mellem Lægerne indbyrdes, endte det dog i al Fredelighed med udtalt Haab fra begge Sider om godt Samarbejde, og blev man saa nogenlunde enige om, at formodede Simulanter burde puttes i Seng eller indlægges paa Hospital.

Aftenunderholdningen i Tirsdags skaffede fuldt Hus i Foreningens Lokaler, navnlig Medlemmernes Damer havde efterkommet Indbydelsen. De Assisterende — Fru og Hr. FREDERIKSEN samt *Gutenberg-Koret* — gjorde det mest mulige ud af Aftenens Program. Trods den sene Begyndelse og endnu senere Afslutning takkede man for en rigtig behagelig Aften.

Det historisk-biografiske Arbejde over det typografiske Fag og dets Udøvere, som Hr. L. CHR. NIELSEN agter at udgive, skrider nu rask frem, idet over 1000 Biografier alt er færdige. Udgivelsen tænkes derfor paabegyndt i Begyndelsen af 1898.

Værket vil blive delt i to Afdelinger, hvoraf den første vil blive en efter de nyeste og bedste Kilder udarbejdet Historie over Bogtrykkerkunsten og dens Udvikling, den anden et typografisk-biografisk Leksikon.

Biografier m. m. kan fremdeles indsendes til Hr. Typograf L. Chr. Nielsen, Folkets Hus. Malmø.

Aktiebogtrykkeriet i Kristiania er sidste Fredag Aften ødelagt ved en Brand. Mange værdifulde Værker og Manuskripter er gaaet tabt. Skaden anslaas til 400,000 Kr.

Trykkerforeningens gamle Vært, Hr. R. JENSEN fra Kirkestræde, anmoder os om at henlede Opmærksomheden paa omstaaende Annonce.

Dansk typ. Forenings
Arbejdsanvisningskontor
anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.
Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 5. Decbr. Alle mødt. Protokollen godkendtes.

Forholdene i et herværende Avissætteri drøftedes. — Hos Firmaet KEILGAARD & SØRUP var to Medlemmer blevne opsagte paa tarifstridig Maade. Under Forhandlingerne om denne Sag havde Firmaets nuværende Indehaver, Hr. Sørup, erklæret, at han ikke fandt sig bunden til sin tidligere Kompagnon, Hr. Keilgaards Underskrift paa Tarifen, og selv nægtede han at underskrive denne. Det vedtoges, saafremt Hr. Sørup ikke skulde forandre Anskuelse, at henvise Arbejdssøgende, som maatte faa Tilbud om Plads i nævnte Trykkeri, til Formanden. — Fra »Socialdemokratisk Forbund« havde Formanden modtaget nogle Kuponbøger til Valgfonden. Toges til Efterretning. — En Fagfælle, der havde lært i Hviids Trykkeri, søgte Optagelse; da Vedkommende imidlertid efter udstaaet Læretid havde arbejdet samme Sted for en fast Løn af *10 Kr.*, henvistes Sagen til Repræsentantskabet, idet Styrelsen formente, at Optagelsen burde ske med 1 Aars Karantæne. — Formanden fremlagde en Skrivelse fra Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse, hvori bl. a. anførtes, at alt Stof til *Typ.-Tid.*, der vedrører nævnte Forening, skal passere Redaktionsudvalget for Provinserne, hvad enten det hidrører fra København eller ikke. Der udspandt sig en længere Diskussion, dels om forskellige Artikler, *Typ.-Tid.* i den senere Tid havde indeholdt, dels om Ordlyden af den mellem de to Organisationer oprettede Kontrakt. Paa Grund af den fremskredne Tid standsede Formanden Diskussionen og Sagens Afgørelse udsattes til et senere Møde.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 6. Decer. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Meddelelse. Et Par Medlemmer, der opholder sig paa Askov Højskole, er efter tidligere vedtagen Beslutning blevne fritagne for at betale Kontingent i den Tid, de opholder sig paa Skolen. (Der er ialt nu 4 Medlemmer.) — Et tidligere Medlem, der opholder sig i København, ønsker atter at indtræde. Der er svaret, at Vedkommende kan optages som nyt Medlem, naar han betaler Restancen og mælder sig til Den typ. Foren. — En Lokalformand forespørger om Hovedbestyrelsen kan have noget imod, at Afdelingen lader sig repræsentere ved Kongressen til Dannelsen af de samvirkende Fagforbund. Der var svaret Nej, naar det skete for egen Regning. — Fællesstyrelsens Medlemmer afgav nogle Meddelelser.

2. Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigt. Til Efterretning.

3. Forespørgsel fra Horsens om Optagelsesbetingelser for et tidl. Medlem af den københavnske Forening, der var udtraadt af denne, da han overgik til anden Livsstilling. I Henhold til § 25 4 Kr. og Lægeattest.

4. Forespørgsel om et Medlem, der hjælper Forældrene med Vognmandskørsel og ikke erholder andet Vederlag end Kost og Logi, kan fritages for Kontingent. Betragtes som Medlem med forandret Livsstilling og maa betale fuldt Kontingent.

5. En Laanebegæring fra et Medlem af Den typ. Foren., der nu er tiltraadt Dsk. typ. Foren., afsloges.

6. Det vedtoges at anmode Lokalformændene om at sende Meddelelse om de Arbejdsløse, der ønsker at nyde godt af Juleuddelingen, til den 17. Decbr.

7. Meddelelser gaves om Lønbevægelsen i Vejle og Kolding samt om, at Venstreredaktørforeningen indvarsler sine Medlemmer til Møde i København den 8. Decbr. i den Anledning. HVIDTFELDT.

Komitéen for Juleuddelingsfesten

bedes møde *førstk. Lørdag Aften Kl.* 9½ til Regnskabs-Revision i Sangforeningens Lokale, *St. Annæ Plads 13, 1. Sal.*

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Forinden Plads modtages i Roskilde bedes man henvende sig til Lokalformanden.

Kolding og København, 2. Decbr. 1897. FÆLLESSTYRELSEN.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2., Bb. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. LAUR. JENSEN. I Morgen: Hr. NIELS HANSEN.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde paa Søndag i Lille Kannikestræde Nr. 5, umiddelbart efter Enkekassens Generalforsamling. FORMANDEN.

Inkassatorerne bedes erindre, at de sidste 6 Dage af indeværende Aar gaar over til næste Aars Regnskab. **1897** bliver saaledes **52 Uger.**

Ny Medlemmer: Sætterne Lauritz Thorvald Nielsen, udl. 1/11 97 hos Thomasen, Kristenbernikovstræde 6 (arb. s. St.), Lars Peter Rasmussen og Emil Magnus Jens Wetterstein (begge arbejdsløse og begge tidl. Medl.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: 155 (Dsk. t. F.), Sætter-Trykker Peter Lauritz Hansen (Folkets Avis) fra Præstø og 1071 (Dsk. t. F.), Ludv. Ch. Lystrup (arbl.) fra Rejse.

Bortrejst: 416 (Dsk. t. F.), Jens Peter Brockmann (Bagge) til Pl. i Aalborg.

Udbetalt Arbejdsløshedshjælp i November Maaned 1897: 236, Olaf Rye Brandt 28 Kr.; 413, Anton M. Danielsen 14; 631, Hans Fr. Frederiksen 7; 712, J. V. Green 9; 877, Hans P. Hansen 18; 891, Laur. R. Hansen 13; 2825, Hans Carl Hansen 14; 2906, Will. Jensen 3; 2909, A. E. F. Jensen 7; 1108, Niels Larsen 5; 1152, Emil Larsen 6; 1245, J. P. Michaelsen 5; 1342, Georg Chr. Nielsen 12; 1570, Niels Pfeiffer 13; 1622, P. V. C. Th. Rasmussen 4; 1825, Chr. L. Thorsen 18 — ialt 176 Kr.

I Overskriften over den sidst offenliggjorte Liste over udbetalt Arbejdsløshedshjælp staar fejltagtig November, skal være: Oktober Maaned 1897. V. BERGENHOLZ.

Til **Juleuddelingen** for arbejdsløse og trængende Typografer har jeg indtil d. 8. Decbr. modtaget: Kellers Bogtr. (1. B.) 0.75; I. Cohen (2. B.) 3.75; Kihl & Langkjær (1. B.) 3.50; Thieles Trykkere (2. B.) 3.55; Aamodts Trykkere 1.00; Laur. Madsens samlede Personale (3. B.) 1.50; Rigsdagen (Medl. af gl. F. og Trykkerf., 1. og 2. B.) 6.00; Nationaltidendes Sætteri 30.00; Aamodt (4. B.) 0.80; Ferslew & Co. 0.50; F. Hendriksen (2. B.) 0.50; Bording (3. B.) 6.75; Thieles Sættere (4. B.) 4.75; E. H. Petersen (3. og 4. B.) 8.50; Aller (4. B.) 7.25; N. C. Rom (3. B.) 1.20; S. L. Møller (2. og 3. B.) 8.25; Trier (3. B.) 4.75; Adr.-Av. (3. B.) 3.00; Politiken (4. B.) 6.00; Schultz' Sættere 10.15;

I. Cohens Bogtr. (3. B.) 3.50; Thieles Trykkere 3.30; Helsingør Lokalforening 19.00 — ialt Kr. 138.25; med det tidl. indk. Kr. 140.30 tilsammen Kr. 278.55.

Bidrag modtages fremdeles. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedkassens Regnskabsberetning for Novbr. Maaned 97.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	2852.79
Reservefonden	-	4219.60
Begravelseskassen		13367.26
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	1438.65
	Kr.	21878.30

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	875.30
do. til Typ. Rejsekasser og Reservefonds		-	1761.32
Tilskud til Rejsekassen for 1. Halvaar 97		-	84.80
Boghandlerregning		-	12.40
Porto (Kassereren)		-	7.68
Reservefonden		-	4219.60
Begravelseskassen	Kr. 13367.26		
Bidrag til do.	- 255.00		
	Kr. 13622.26		
Udbetalte Dødsfald	- 400.00		
		-	13222.26
Kassebeholdning den 30. November		-	1694.94
		Kr.	21878.30

Kolding, d. 1. December 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadte: Helsingør, 978, Hans Peter Andersen (Dagbl.) fra Odense. Ringkøbing, 1181, Trykker Emil Joh. Schorling (A. Rasmussen). Holbæk, 1834 (V. d. D. B.), Chr. Schmidt fra Rejse. Aarhus, 160, Sofus Utke i Plads.

Bortrejste: Esbjerg, 160, Sofus Utke til Pl. i Aarhus. Helsingør, 1188, N. Chr. R. Nielsen til København i Pl. Odense, 978, Hans Peter Hansen til Helsingør i Pl.

Udmældt: Slagelse, 58, Heinr. C. Anderschou.

Juleuddelingen.

Lokalformændene bedes *inden den 17. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdeling værende Arbejdsløse, som ønsker at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive, hvorvidt de erholder Arbejdsløshedsunderstøttelse, er gifte eller ugifte og andre Oplysninger, der kan være vejledende ved Uddelingen.

De Rejsende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, bedes ligeledes inden den 17. ds. til Undertegnede opgive deres Opholdssted den 24. Decbr., ledsaget af de ovenfor begærede Oplysninger. De vil da af den paagældende Lokalformand erholde deres Part udbetalt.

Kolding, den 7. Decbr. 1897. P. HVIDTFELDT.

Ny Lokalformand.

Fredericia: N. JENSEN, Danmarksgade 64, i Stedet for H. Hammer, der er bortrejst. P. HVIDTFELDT.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 læres ny Sange. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORETS

aarlige **Koncert og Bal** afholdes *Søndag den 12. December* i Wittmacks Lokaler, Gammelholm. Billetter à 50 Øre faas hos Korets Medlemmer. **Se det trykte Program!**

Enkekassen. Søndag den 12. Decbr. Kl. 11 *ekstraordinær Generalforsamling* i Lille Kannikestræde 5, 1. Sal. Dagsorden: Behandling af de nye Love. STYRELSEN.

T. S. Bestyrelsen bedes møde i Gymnastiklokalet førstk. Søndag.

T. C. C. Søndag Start Kl. 10 fra Trianglen.

Juleuddelingen. Indtil den 7. December har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Nielsen & Lydiches Trykkere (3. B.) 4.25; Nielsen & Lydiches Sættere (3. B.) 11.25; Luno (3.—4. B.) 8.00; M. Truelsens Trykkeri 6.50 — ialt Kr. 30.00; med det tidligere indkomne ialt Kr. 225.00.

Bidrag modtages fremdeles under Adresse Ahornsgade 6 B, 3. N. og for Postforsendelser tillige Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri, Industribygningen. V. C. E. BYNCK.

ANNONCER

ADOLPH WULFF
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler

Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 39

J. G. A. Eickhoff, København V.

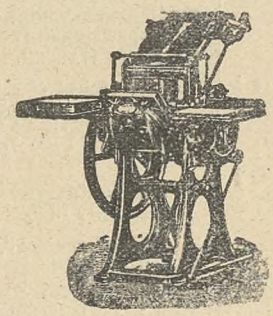

Maskiner til Bogtryk Stentryk Bogbinderi
Otto's ny **Gasmotorer** staaende og liggende fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

2 Billarder,
det ene Karambol, **Holmens Kanal 34, Stuen**, ligefor *Holmens Kirke.*
R. Jensen
(forhen Kirkestræde).

En yngre, velanbefalet
Sætter-Trykker,
22 Aar, *søger Plads.* Billet mrkt. »Sætter-Trykker« modtager Ekspeditionen.

En Sætter-Trykker
(saavel Avis- som Akcidenssætter) ønsker Plads helst i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »M.« modtager Ekspeditionen.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En flink Jomfru
til Diegeltrykpresse kan straks faa Plads. Uden særlig Dygtighed nytter det ikke at mælde sig.
Axel Holm,
Studiestræde 24³.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 50
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 17. December 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

En Bladudgiverforening.

En saadan dannedes i Mandags den 13. ds. i Fredericia og Begivenheden telegraferedes selvfølgelig straks ud over hele Landet. Foreningen omfatter Bladene i Provinserne og til Formand valgtes Redaktør Regnar Petersen, Næstved, til Bestyrelse Red. Ovesen, Nakskov, Red. Vogel-Jørgensen, Svendborg, Folketingsmand Claus Berntsen, Assens, Red. Jensen, Fredericia og Red. Paul Hertz, Vejle. Endvidere kaaredes d'Hrr. Red. Christensen, Fredericia og Sigurd Berg, Hillerød, til Revisorer. Og endelig tilføjer *Ritzau* lakonisk: »Foreningen er straks traadt i Virksomhed.«

Hvori denne »Virksomhed« skal bestaa, vil maaske den nærmeste Tid give os Svaret paa. Foreløbig synes Indbyderne ikke at have nægtet sig noget i Retning af at opskræmme d'Hrr. Bladudgivere, hvilket vil fremgaa af følgende Citat i Indbydelsen til Mødet:

Vi meddeler, at det ved Mødet i Dag oplystes, at der i en Række af Byer er stillet Krav om Lønforhøjelse og kortere Arbejdstid, og det er Meningen, at denne Bevægelse inden Nytaar skal have naaet samtlige Provinstrykkerier. De mindste Fordringer, som i Øjeblikket er stillet, gaar ud paa følgende: 30 Øre pr. 1000 Alfabet Fraktur, 2 Kroners Paalæg til alle faste Arbejdere, samt 9 Timers Arbejdstid. De højeste Fordringer gaar ud paa 33 Øre pr. 1000 Alfabet Fraktur (Hillerød) og 8½ Timers Arbejdstid (Roskilde).

Et Udkast til Love for en paatænkt Bladudgiverorganisation, udarbejdet af de i Dag mødte ca. 20 Bladudgivere, skal hurtigst muligt følge i trykt Stand.

p. t. København, den 8. December 1897.

Sigurd Berg, Hillerød. Joh.s Jensen, Fredericia. Holger Ovesen, Nakskov.
Regnar Petersen, Næstved. E. A. Sander, Roskilde.

Sandheden er den, at man i Kolding, Vejle, Hillerød og Roskilde agter at stille og har stillet Krav om Lønforhøjelse og Forkortelse af Arbejdstiden. Usandhed er det derimod, at »*det er Meningen, at denne Bevægelse inden Nytaar skal have naaet samtlige Provinstrykkerier*«. Hverken Typograferne eller deres Ledelse har indtil nu tænkt herpaa. Maaske d'Hrr.s Meddelelse kan bidrage til, at Typograferne forsøger det endnu flere Steder end skét er.

Hvilken Myndighed og Indflydelse den nydannede Forening vil faa lige over for Bladudgiverne, er i Øjeblikket ikke godt at spaa. At den vil betyde mere end Provinsbogtrykkerforeningen, ansér vi for givet, uden at dette just vil sige synderligt meget. Men, som sagt, den nærmeste Tid vil sikkert give os Svaret paa, hvorledes man vil stille sig lige over for de allerede fremkomne Fordringer, og har man i Sinde at samarbejde med Svendenes Organisation, vil der selvfølgelig intet være denne kærere end at faa en Forhandling i Gang mellem de to Organisationer, for saaledes at kunne opnaa *ensartede* Forhold over hele Landet. Vil man derimod mod Forventning afvise Forhandling og stille sig hindrende for fremtidige Krav, ja, da er vi sikre paa, at Provinstypograferne nok skal vide at tage saadanne Forholdsregler, at man i Bladudgiverforeningen snart vil komme til Erkendelse om, at man staar sig ved at leve i Fred med Typografernes Organisation. Men dertil haaber vi ikke, at det skal komme.

Under alle Omstændigheder maa den ny Forenings Dannelse være en yderligere Spore for Arbejderne til at slutte sig stærkere og stærkere sammen. Vi kan i den aller nærmeste Tid komme til at staa over for vigtige Afgørelser, Sættemaskinerne nærmer sig med hurtigere og hurtigere Fjed, og derfor maa **alle** Kollegerne være paa deres Post — saa vist som det gælder deres **egen** og deres **Familiers** Eksistens. En Styrkelse af Provinstypografernes Organisation er nødvendigere nu end nogensinde før, og dette *kan* ske, hvis de selv *vil*, naar der i den nærmeste Tid bliver Tale om **at slutte sig til den planlagte Sammenslutning af samtlige samvirkende Fagforbund i Danmark.**

Efter at Ovenstaaende var skrevet, modtog vi følgende Telegram:

Bladudgiverorganisationen idag tilskrevet om Hovedbestyrelsen er villig til Forhandling Voldgiftsret. Haaber godt Forhold de to Foreninger imellem. Hvidtfeldt.

Den ny Organisation har herved tydelig tilkendegivet, at den ønsker at gaa frem ad Forhandlingens Vej. Vi hilser dette med Glæde og haaber, at man ogsaa *uden* Voldgift skal kunne opnaa et for begge Parter tilfredsstillende Resultat.

V. P.

Voldgiftsretten.

Udskrift

af Forhandlingsprotokollen for den af Foreningen af danske Bogtrykkere og de typografiske Foreninger nedsatte Voldgifsret.

Onsdag den 1. December 1897 holdt Retten Møde.

Til Stede var d'Hrr. O. Johansen, Th. Rasmussen, Laur. Jensen, Vilh. Emil Jørgensen, Egm. Petersen, V. Carlsen, Th. Nielsen og Laur. Madsen.

— —

Retten afsagde saalydende

Kendelse i Sag Nr. 3/1897–98.

I Skrivelse af 11. November d. A. har Formanden for Den typografiske Forening, Hr. P. Lauritzen, anført, at der hos Hr. Bogtrykker Bagge, som er Medlem af Foreningen af danske Bogtrykkere, udføres et Arbejde paa et med Skrivelsen fremsendt Eksemplar af »det nye Testamente« af 4 Medlemmer af Den typografiske Forening. Det oplyses derhos, at der for dette Arbejde er forlangt en Godtgørelse af 10 pCt. for den i Værket indeholdte Nonpareille under Kapitlerne og 64 pCt. for den øvrige i Værket forekommende Mængde af samme Skriftart (Tal og Abbreviationer), men at Hr. Bagge ikke har villet yde denne Godtgørelse, hvilken han derfor ved Dom af Voldgiftsretten paastaas tilpligtet at betale.

Som Svar herpaa har Hr. Bogtrykker Bagge i Skrivelse af 17. November d. A. anført, at den i det nævnte Værk forekommende mindre Skriftart (Nonpareille) formentlig kun burde beregnes under Et til en Pris af 35 Øre pr. 1000 Bogstaver, hvorefter der vilde være at tillægge Godtgørelse for Talsats procentvis (Tarifens § 18) samt for Abbreviationer, Navne o. l. (Tarifens § 16), men at Hr. Bagge for at simplificere Beregningen havde tilbudt at betale Godtgørelsen for Abbreviationer m. m. samt Tal under Et som Talsats, hvorefter Godtgørelsen — da denne Sats efter en Opmaaling, foretagen paa et vilkaarlig valgt Ark, udgør ca. Halvdelen af den samlede Nonpareille-Mængde — vilde udgøre 32 pCt.

Da Størrelsen af den Godtgørelse, der vilde være at yde for det omhandlede Arbejde, maa bero paa et Skøn, og da den Sats, for hvilken der skal ydes Godtgørelse, antagelig udgør over Halvdelen af den samlede Nonpareille-Mængde — ved Maalinger, foretagne af 2 af Rettens

Medlemmer paa flere forskellige og vilkaarlig valgte Ark, har denne Sats været $^2/_3$ af den samlede Nonpareille-Mængde — formener Retten, at den nævnte Godtgørelse bør sættes til 40 pCt.

Der dømmes derfor saaledes i Sagen:

Hr. Bogtrykker Bagge bør for det i Klagen anførte Arbejde yde en Godtgørelse af 40 pCt.

LAUR. MADSEN.

OSKAR JOHANSEN.

Teori og Praksis.

Første Maal, hvorhen Jer Kraft maa stile,
er den 8 Timers Arbejdsdag. *A. C. M.*

SIDEN 1. Oktbr. d. A. er *Nordjyllands Arbejderblad* udgaaet som selvstændigt Dagblad, og dertil kan der jo ikke indvendes noget — tværtimod maa man jo ønske den social-demokr. Presse den størst mulige Udbredelse. Hvad der derimod kan indvendes noget imod er, at Det danske Arbejderparti, der er Udgiver af Bladet, ved den trufne Ordning har *forlænget* Arbejdstiden med **1 Time.**

Tidligere var »Arbejderbladet« et delvis Aftryksblad og blev trykt i Arbejderpartiets Bogtrykkerier; nu trykkes Bladet i LEANDER NIELSENS Bogtrykkeri. Her er Arbejdstiden $9^1/_2$ Time, medens den paa det tidligere Trykkeri var $8^1/_2$. Lønnen er som Følge heraf betydelig reduceret (regnet efter Timebetaling). Laveste Fastløn var tidligere 22 Kr., nu 18 Kr.

Hvorfor har nu Det danske Arbejderparti truffet en saadan Ordning? Ja, Indviede fortæller, at man har villet lægge en Hæmsko paa Typografernes Lyst til at hæve Lønnen!! — — — Hvis dette har været Meningen, ja saa har man været særdeles heldig i Valget. At nævnte Bogtrykker ikke paa sit Trykkeri har indført de Arbejdsforhold, han tidligere saa radikalt har kæmpet for, undrer vel Ingen. Der er vel næppe Mange, der har taget ham alvorlig.

Her var et Felt, hvor Det danske Arbejderparti i Praksis kunde have indført 8 Timers Dagen, men man har været fiffige nok til at knibe udenom dette Spørgsmaal ved at engagere sig med en »Aucheffer«, hvis største Opgave er at udbytte Arbejderne. Hvorfor tog man ikke det Tilbud, der — om end i sidste Øjeblik — blev indgivet og som indeholdt højere Beregning og kortere Arbejdstid??

I *Nordjyllands Arbejderblad* for 1. Decbr. d. A. findes i en Artikel, betitlet »Det gamle System« følgende:

»Hvad kan man fremføre til Forsvar for et System, som skaber og opretholder den rige Lediggænger, som lever uden at udføre et Gran af nyttigt Arbejde, paa samme Tid som den holder Lønslaverne i uafbrudt Slid for et Liv, der ikke fortjener Navn af menneskelig Tilværelse og avler den dybeste Fattigdom ved Siden af den hæsligste Forbrydelse; et System, der uundgaaeligt medfører en *tredobbelt Uærlighedens Kappestrid mellem Producenten, Mellemmanden og Forbrugeren?* — — — Intet!«

— — — Men det er jo dette System, der er indført paa Bladets Trykkeri!

I en Omtale af Konflikten paa *Lyngby Avis* skriver »Arbejdsbladet«:

— — — »Der er aldeles ingen Mening i, at et Højreblad paa Sjælland skal have sin Arbejdskraft en Tredjedel billigere end der betales i Aalborg.« — — —

Meget rigtigt! Men der er heller ingen Mening i, at *Nordjyllands Arbejderblad* skal have sin Arbejdskraft billigere end f. Eks. *Demokraten* eller *Social-Demokraten!!*

Typograferne paa »Arbejdsbladet« har ønsket en Del Forbedringer af Arbejds- og Lønforholdene, og i den Anledning tilstillet Bogtrykker NIELSEN en Skrivelse. Svar har man faaet paa denne — — — men ingen Indrømmelser! Jo — det er sandt, man fik et pjattet Tilsagn om, at naar de Forbedringer, der ønskedes, først var indført paa Byens øvrige Trykkerier, ja, saa blev de ogsaa indført paa »Arbejderbladet« (Arbejdernes *eget* Blad!!) Svaret er næppe i Overensstemmelse med Flertallet af organiserede Arbejdere, men derimod Udslaget af en vis »følt« Værdighed.

Kan Det danske Arbejderparti være bekendt, at Forholdene paa *Nordjyllands Arbejderblad* nu er ringere end tidligere? ARGUS.

Foreningsliv.

(Sluttet.)

MORSOM at læse er ogsaa Stridighederne om en af en Bogtrykker skænket Fane, hvis Varetagelse var betroet ligesaa mange Bogtrykkere som Svende. Og Ophavsmanden til disse Stridigheder var ingen mindre end BJØRNSTJERNE BJØRNSON. Denne havde netop holdt sit berømte Flagmøde, der bragte hans Navn paa Alles Tunge. Man vilde deltage i en Ovation for ham, men Bestyrelsen satte sig derimod, som »ikke gavnligt, da der var *stramme Højremænd* mellem Medlemmerne«; trods Indvendingen, at det ikke drejede sig om Politik, men kun om at hædre Norges største Digter, forandrede Fane-Styrelsen ikke Anskuelser. Da dette rygtedes, blev der Staahej. Et af Medlemmerne raabte: »Hva'! kan vi ikke faa Fanen? Jeg ska' Fa'n skære mig vise dem, vi ska' faa Fanen, jeg!« Han udsendte Cirkulære om at møde om Aftenen, og paa det fastsatte Klokkeslet mødte da ogsaa over Hundrede Mand, som under Tilslutning af flere Hundrede Nysgærrige gik op hos den Bogtrykker, der opbevarede den, og forlangte den udleveret. De fik den ogsaa, og Ovationen fandt Sted, som Bjørnson takkede for, idet han udtalte sin Glæde over at se, at »der dog var Nogle, som ikke var fejge«. Man drog saa tilbage og afleverede Fanen, men Dagen efter modtog Foreningens Styrelse fra Opbevareren en Skrivelse, hvori han meddelte, at han ikke fremtidig vilde have nogen »Befatning« med den. Og nu gik det Slag i Slag med Cirkulærer og Skrivelser og endte med, at Svendene besluttede at skaffe sig en anden Fane.

Ogsaa *dens* Historie er interessant. Baade Inskription og Udseende gav Anledning til Diskussioner af mere omfattende end egenlig dybsindig Art. Det dreves saa vidt, at man henvendte sig til en Professor ved Universitetet og afæskede hans Kendelse i Sagen. Der udsendtes gentagne Gange Bidragslister, og ikke faa Summer tegnedes — men Indbetalingen udeblev. Langt om længe tog man dog for Alvor fat, og Resultatet blev en Fane til 1400 Kr., hvoraf alene Guldduskene kostede 150 Kr. Ogsaa Emblemer følte man sig tiltrukket af, og man ofrede gladelig 75 Øre for en Slipsnaal som Enhedsmærke. Faghuer lader det derimod ikke til har været forsøgt.

For alt det Postyr glemte man dog ikke de alvorligere Opgaver. 10. Januar 1880 oprettedes Arbejdsløshedskassen, som med et Kontingent af 20 Øre ydede 10 Kr. ugenlig i Understøttelse i et Tidsrum af 10 Uger, og til Støtte for denne og de andre Opgaver inden Foreningen iværksattes en Basar i Oktober 1885, som varede en Maaned, men ogsaa indbragte et Overskud af ca. 5000 Kr., af hvilket den egenlige Forening fik 2000 Kr., Arbejdsløshedskassen 1000 Kr., Norsk Centralforening 1000 Kr. og Resten gik til Beklædning af afdøde Typografers Børn.

Samtidig diskuteredes og toges Beslutninger ang. ensartede Arbejdsforhold, Normalarbejdsdag, Tilslutningen til Arbejderpartiet, og førtes Fejde med hensynsløse Udbyttere og daarligere Betalere, og mange interessante Episoder i sidstnævnte Retning fremdrages i Festskriftet. Saaledes er der et betegnende Træk om en Bogtrykker Bentzen, som man ikke kunde faa til at betale tarifmæssig og som nøjedes med at betale Afdrag paa den skyldige Ugeløn til Arbejderne. F. Eks. var det ikke usædvanligt, at de fik 50 Øre »til Middagsmad i Morgen« i Stedet for Ugeløn, og Resultatet blev, at Arbejderne til Slut fik op imod 00 Kr. hver tilgode. Endelig nedlagde de Arbejdet og Trykkeriet blokeredes; men den nævnte Bogtrykker vilde alligevel ikke betale, og da Svendene stadig fremførte Kravet paa de tilgodehavende Lønninger, afvistes de sluttelig med at Bogtrykkeren anklagede dem for Haandværksretten. Men nu udtog Svendene Kontraklage og Resultatet blev, at Firmaet dømtes og oven i Købet fik Mulkt for sit Forhold. Arbejderne maatte dog skride til Eksekusion for at faa deres Tilgodehavende, men i det samme Forretningen var afholdt — afleverede Firmaet sit Bo til Skifteretten! Først anklagede det Arbejderne for at slippe for at betale dem Lønningerne, og da det ikke lykkedes, gjorde de Konkurs for at undgaa det! Udgiften under alt dette for Foreningen var — 800 Kr. Rettens Vej er ikke alene lang og trang, men ogsaa dyr!

Ogsaa paa de indre Administrationsforhold ofredes meget Arbejde. Og da man indenfor Sygekassen, hvis Bestyrelse hidtil havde bestaaet af 3 Principaler og 3 Svende, vedtog en Bestemmelse, hvorefter dette Princip bortfaldt, rejste flere af Kristianias Dagblade en Storm mod Foreningen og dens Ledelse. Ligesom i sin Tid her mente man, at Svendenes Hensigt med Bestyrelsen af Sygekassen kun kunde være at »redde« dens Kapital. Og da den ejede 32,000 Kr., var Angrebenes Art i Forhold hertil. »Socialister«, »Døgenigter« og »halvstuderte Røvere« regnede ned over Typograferne, som dog ikke tabte Vejret af Forskrækkelse, men gennem *Typografiske Meddelelser* gav Svar paa Tiltale.

— — —

Vi har givet det lille Uddrag af Indholdet for at vække Interessen for et Arbejde, som ogsaa fra dansk Side maa kunne gøre Regning paa Tilslutning. Da vor danske Organisationshistorie udgaves, var Afsætningen af den i Norge ikke ringe, og set ogsaa fra den Side bør Danskerne føle lidt mere Interesse end hidtil vist for vore norske Fagfæller

Værk, der, som sagt, baade er interessant og indeholder mange morsomme Træk af Livet mellem de norske »Typer«. Skildringen af den store Strejke i 1889, som 7. og 8. Hæfte indleder, lover meget, og med den livlige Skildring af mindre Begivenheder for Øje vil det sikkert blive holdt.

Subskription kan tegnes hos Hr. Kasserer VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19.

Nær og fjærn.

Kolding Lokalafdeling afholdt i Søndags extraordinært Møde, der var besøgt af alle Byens Typografer — en Selvfølge — og som var forlangt indvarslet af det til at søge en Lønningsforhøjelse opnaaet nedsatte Udvalg i Anledning af, at de herværende Trykkeriejere, med Undtagelse af Bruuns Fabr. Tr., — der havde tilstillet Udvalget en Skrivelse med Forslag til en Lønregulering, hvilken, paa enkelte Punkter nær, var i Overensstemmelse med det af forrige Generalforsamling vedtagne og af Udvalget fremsendte Løntarifforslag — havde svaret, at da der for Tiden var under Dannelse en Forening af Danmarks Bladudgivere og Trykkeriejere, kunde man ikke for Tiden tænke paa en Regulering, men maatte udsætte denne til senere.

Størsteparten af Generalforsamlingens Medlemmer havde Ordet, og *alle* fremhævede, at da det kun var Kolding her var Tale om, vedrørte Ovenanførte ikke det Forlangte, og vedtog med Akklamation et Forslag om at give Udvalget Bemyndigelse i enhver Henseende, hvorefter Udvalget, da Generalforsamlingen hævedes, straks traadte sammen til Udfærdigelsen af en Svarskrivelse til Principalerne med Opfordring til en Sammenkomst og Forhandling Tirsdag Aften Kl. 8.

H. RASMUSSEN. B. HANSEN.
Sekretærer.

Tarifkommissionen konstituerede sig ved sit Møde i Mandags og valgte Hr. O. C. OLSEN til Formand og Hr. P. HANSEN til Sekretær. Næste Møde fastsattes til Mandag den 2. Januar, inden hvilken Tid Tarifforslaget trykkes og tilsendes Kommissionens Medlemmer.

Den typografiske Forenings og Gutenberg-Korets Karneval afholdes ogsaa denne Gang i Koncertpalæet og finder Sted d. 12. Marts. Planen for den storslaaede Festaften er under Udarbejdelse og vil blive af en Natur, som endog vil overstraale den sidste i betydelig Grad.

Enkekassens Generalforsamling i Søndags var paa Grund af det regnfulde Vejr og sjaskede Føre ikke særlig talrigt besøgt, men savnede ikke den Livlighed, som modstridende Anskuelser medfører. Lovudvalget havde bl. a. stillet Forslag om, at Kassen skulde aabnes fra 1. Jan. til 31. Decbr. 1898 for Fagfæller mellem 30 og 40 Aar mod at disse kun erholdt 200 Kr. ved Dødsfald, hvilket Forslag Styrelsen ønskede Aarsfristen strøget for, saaledes at det blev bestandig gældende; Forsamlingen forkastede begge Dele. Ligeledes havde Udvalget stillet Forslag om, at Udmældelse af de faglige Organisationer medførte Udslettelse af Kassen, hvilket vedtoges. Iøvrigt stilledes og vedtoges forskellige mindre Ændringer, derimellem, at hvor den ved Kassens eventuelle Ophævelse tilstedeværende Kapital skal gaa hen, overlades det Foreningens Medlemmer til den givne Tid at bestemme med $^2/_3$ Majoritet. Udvalgets Forslag og de tidligere Love fastsatte som Arvtager Typografernes Stiftelser. Generalforsamlingen varede over 3 Timer. — Referat i næste Numer.

Nyt Dagblad. I Følge Meddelelse fra Ritz. Bur. til Dagbladene er Oprettelsen af et Landbo-Dagblad for Ribe Amt vedtaget paa en Generalforsamling i Bramminge. 700 Aktionærer bærer Foretagendet; det udgaar fra Bramminge og udsender Prøvenumre inden Jul.

Jubilæum. Hr. Kancelliraad F. DREYER kan 1. Januar fejre 25-Aarsdagen for Overtagelsen af Bianco Lunos Hofbogtrykkeri og 50-Aarsdagen for sin Ansættelse i Forretningen. Hr. Dreyer har i den Anledning indbudt hele sit Personale med Damer til Festmiddag paa Skydebanen.

Arbejdskraft. I *National-Tidendes* Tillægsblad læstes forleden:

»*D'Hrr. Bogtrykkere!*

En meget hurtig og velanbefalet, dygtig Sætter (*ikke Foreningsmedlem*) ønsker Plads snarest. Vedkommende er en i enhver Henseende dygtig Sætter, baade til Avis-, Akcidens- eller tabellarisk Sætning, og har tidligere været Ombrækker i $^3/_4$ Aar ved et Provinsblad. Kunde det ønskes, da vil Vedkommendes Hustru være villig til at lære Sætning og deltage i Trykning paa Digeltrykpresse, hvad hun har været ved i ca. 1 Aar. Nærmere ved Billet, mrkt. Fordel 5326, modtager dette Blads Kontor.«

Intet er fuldkomment — thi havde der været Børn i det Ægteskab, havde Tilbudet været nok saa lokkende, hvis ogsaa disse kunde have taget fat. Eller hvis Konen havde været Sætterske og tilbudt Manden som Læredreng, saa havde der været Chance for at faa følgende gennem *Politiken* tilbudte Plads:

»En dygtig *Sætterske* kan straks eller senere faa Plads i et jysk Avistrykkeri, hvor i Forvejen kvindelig Medhjælp haves. God Løn. Billet mrkt. 7057 inden 8 Dage.«

Hr. Adolph Wulff, Gothersgade 8, er i Følge os tilstillet Meddelelse bleven General-Repræsentant for KOENIG & BAUERS Maskinfabrik, Kloster Oberzell ved Würzburg, Bayern.

Gutenberg-Koret havde, naar henses til den nær forestaaende Julefest, samlet godt Hus til sin aarlige Koncert i Søndags. Det flinke Kor var mødt frem med et helt nyt Program, og de forskellige Numre modtoges med ublandet Bifald, hvorfor Sangerne kvitterede med at møde frem med deres ældre Repertoires Glansnumre. Vi vil dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at Programmets Hovedbestanddel forekom os at bevæge sig for meget i den elegiske Art, og hvor smukt og afrundet til Eks. Abts »Aftonen« end blev ført frem, tror vi dog, at Programmet i sin Helhed vilde have vundet ved nogle Numre af fornøjeligere Natur — Koret har ved tidligere Lejlighed vist, at det besidder tilstrækkelig Humør til ogsaa at give sig i Kast med den Slags Opgaver. Assistancen var fortrinlig; Hr. Skuespiller BERGGREEN forstod at sætte Tilhørernes Lattermuskler i den rette Bevægelse, og ganske vist havde Frk. Valborg Andersen mældt Forfald, men Publikum fik fuld Erstatning i Hr. Operasanger CORNELIUS PETERSEN, hvis prægtige Stemme aftvang Tilhørerne et Bifald, der næsten fik et ovationsmæssigt Præg. Efter Koncerten ryddedes Salen og et muntert Bal tog sin Begyndelse.

Aktiebogtrykkeriets Brand. I Følge os tilstillet nærmere Meddelelse opstod Ilden ved, at en af Pigerne i Trykkeriet, som er paa 1. Sal, væltede en Parafinlampe, saa at den faldt ned i en ved en Beskæremaskine staaende Papirkasse. Ilden forplantede sig straks med rasende Hurtighed til det under Loftet hængende Oplag af Nordpolsfarer Johansens Værk, fløj op gennem Bagtrappen til et større Bogbinderi i fjerde Etage og greb her saa hurtigt om sig, at Arbejderne med Nød og næppe reddede sig. Om de nærmere Detailler ved Ulykken har Dagbladene jo alt indeholdt nærmere.

Aktiebogtrykkeriet, der var et af Kristianias største, er det tidligere Mallingske, som blev grundlagt 5. Juli 1842. I 1875 overgik det til det nuværende Aktieselskab og flyttede samtidig fra en Kælder ind i egen Gaard i Øvre Slotsgade 18 & 20, som altsaa nu er brændt.

I Bogtrykkeriet var beskæftiget 72 Arbejdere og i Bogbinderiet, der tilhører Halvor Hansson, 49.

Efter Forlydende vil Trykkeriet sælge den brandlidte Gaard og paa et andet, centralt beliggende Sted opføre en ny tidsmæssig Bygning, men foreløbig har man indstalleret sig i Byens forskellige Trykkerier for at faa udført det mest presserende Arbejde. Her vil Arbejdet nu gaa for sig baade Dag og Nat.

Det kommer! Trykkerne i Paris, som hidtil har holdt sig noget fjærnt fra Sætterne, har nu forenet sig med disse og tiltraadt det franske Bogarbejderforbund.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 12. Decbr. (efter Enkekassens Generalfors.). Alle mødt.

Fra Voldgiftsrettens Formand, Hr. Bogtrykker LAUR. MADSEN, var fremkommen en Skrivelse, hvori udbades Adresserne paa de i *Agrar-Dagbladet* beskæftigede Sættere i Anledning af en af nævnte Dagblads Bogtrykker, Hr. AAGE JØRGENSEN, indanket Sag. Skrivelsen var ledsaget af 2 Bilag, af hvilke det ene indeholdt en Redegørelse over den indankede Sag, hvoraf fremgik, at Klageren paastod, at en mellem ham og Personalet i ovennævnte Dagblad oprettet Overenskomst angaaende Arbejdsvilkaarene var paatvunget ham. Han forlangte, at Voldgiftsretten skulde ophæve denne Overenskomst samt idømme Bladets Arbejdere, eventuelt Den typ. Forening, en nærmere fastsat Erstatningssum. Det andet Bilag var en Genpart af den nævnte Overenskomst. Styrelsen betragtede denne Sag som sig uvedkommende, da den oftnævnte Overenskomst var indgaaet af Hr. Jørgensen og hans Personale uden Organisationens Bistand, hvorhos man fandt det rettest, at Klageren selv tilvejebragte de ommældte Sætteres Adresser. — En Skrivelse fra Fagforeningerne angaaende de aarlige Julefester toges til Efterretning. — Nogle Personaleforhold drøftedes. — En Del Sagers Afgørelse udsattes til næste Møde.

Dansk typ. Forenings

Arbejdsanvisningskontor

anviser **flinke** og **paalidelige** Typografer til d'Hrr. Bogtrykkere i Provinserne.

Brev- og Telegramadresse: *Typografia, Kolding.*

Foreningsmeddelelser.

TYPOGRAFERNES RESERVEFONDS OG REJSEKASSER.

Forinden Plads modtages i Roskilde bedes man henvende sig til Lokalformanden.

Kolding og København, 2. Decbr. 1897 FÆLLESSTYRELSEN.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typ. Forenings Formand: P. LAURITZEN, Schønbergsgade 19, 3., tr. 1½—3. Typ. Hjælpekassers Formand: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2., Bb. Fælleskasserer: VALD. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. K., tr. daglig 12½—2, Torsdag og Fredag 7—8 Aften samt første og sidste Søndag i Maaneden, Form. 10—12.

Foreningslokalet, Admiralgade 19, 1. Sal, er daglig aabent. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: I Aften: Hr. HANS JESSEN. I Morgen: Hr. CHR. KNUDSEN.

Biblioteket *er lukket Torsdagene den 23. og 30. Decbr.*
BIBLIOTEKAREN.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde Tirsdag Aften Kl. 9 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Typografernes Tarifkommission holder Møde paa Søndag Kl. 11 i Foreningslokalet, Admiralgade 19.

Ekstraordinært Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kassereren, Hr. V. Bergenholx, foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn fandtes følgende Beholdninger:

Den typografiske Forening	Kr. 16,507.30
Typografernes Hjælpekasser:	
Den mandl. Afd.	- 47,823.00
Den kvindel. Afd.	- 772.45
	Kr. 48,595.45

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

Samtidig er Regnskaberne for *Bespisningen* og *Juleuddelingen* revi-derede og Beholdningerne fundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Den 15. December 1897.

For Den typ. Forening:
FR. LUND. JOH. MØLLER.
For Typografernes Hjælpekasser:
CHR. BENTZEN. NIELS LARSEN.

Juleuddelingen.

Alle Bidrag til Indsamlingen bedes indsendt **senest** Mandag den 20. December.

Begæringer om Understøttelse af Juleuddelingen modtages ligeledes senest Mandag den 20. December.

Alle Ansøgere, som **ikke** har modtaget skriftlig Besked, bedes hente deres Andel Torsdag den 23. Decbr., Kl. 8—10 Form. i Lokalet, Admiralgade 19, 1. V. BERGENHOLZ.

Inkassatorerne bedes erindre, at de sidste 6 Dage af indeværende Aar gaar over til næste Aars Regnskab. **1897** bliver saaledes **52 Uger.**

Ny Medlemmer: Sætterne Vidar Emanuel Bruun, udl. 14/11 97 hos Hviid (arbl.) og Otto Andr. Chr. Lillie Gornitzka, udl. 1/11 97 i Nexø (Nielsen & Lydiche). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 1382, Ernst Vilh. Niclasen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejst: 817, Peter Herman Hansen (arbl.) paa Rejse.

Til **Juleuddelingen** for arbejdsløse og trængende Typografer har jeg indtil d. 15. Decbr. modtaget: L. A. Jørgensens Pers. 10.75; Thieles Trykkere 3.30; Folkets Avis 7.00; Tidens Pers. 21.00; Københavns Pers. 14.40; Laur. Madsens samtl. Pers. 3.50; Ferslew & Co. (2. B.) 0.50; Bording (4. B.) 8.00; Thieles Sættere (5. B.) 4.25; S. L. Møller 6.25; Ludv. Jørgensen (1. B.) 5.00; Agrardagbladet (1. B.) 11.00; Trier (4. B.) 5.00; Chr. Birch (1. B.) 4.00; Adr.-Avisen (4. B.) 3.00; I. Cohen (4. B.) 4.00; Schultz' Sættere (3. B.) 9.90; Politiken (5. B.) 6.00; A. Holm (Trykkere) 2.00; N. C. Rom (4. B.) 1.45; Næstved (Lokalf. 29.00, C. V. Petersens Sønner 4.00, Red. Bang 5.00, Redaktionssekretær C. Petersen 1.00, Andersen 2.00, S. Jensen 2.00, L. P. Nielsen 1.00, Neerup 0.50, Faktor Boesen 1.50, Maskinm. Schoubye 1.00) ialt 47.00; Esbjerg Lokalf. 6.50; Nyborg Lokalf. 15.00; Nakskov Lokalf. 9.00 — ialt Kr. 207.80; med det tidl. indk. Kr. 278.55 tilsammen Kr. 486.35. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket paa Søndag. Aabent for Juleuddeling Torsdag den 23. ds. fra 8—10 Form.** V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Formand: P. HVIDTFELDT, *Kolding.* Hovedkasserer: ULRIK PETERSEN, *Kolding.*

Dansk typ. Forenings pladssøgende Typografer indskærpes Punkt 4 i Reglerne for Arbejdsanvisningskontorets Virken i Lovene, der lyder:

Har man erholdt Arbejde uden Kontorets Medvirkning efter at have meldt sig til dette, maa man straks meddele saadant til Kontoret for at spare **unødvendige Udgifter** *og* **bringe Forstyrrelse** *i Kontorets Virksomhed.*

Nyt Medlem: Roskilde, Sofus Børresen, udl. 1/10 97 (Roskilde Tid.). Har aflagt Svendeprøve. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nakskov, 1163, G. A. Frederiksen fra Københ. (Vestlollands Avis). Nyborg, 344 (Den t. F.), Einar Christensen (Schønemann) fra Rejse.

Udmældt: Hjørring, 322, Carl Glotz.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Styrelsesmøde paa Søndag Kl. 10 pr. i Foreningslokalet.
FORMANDEN.

Foreningskupons, der giver Adgang til »Skandinavisk Panoptikon« for halv Pris, faas hos Formanden og Kassereren.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften Kl. 10 Prøve. Alle Sangere bedes møde. Næste Lørdag ingen Øvelse. STYRELSEN.

Regnskab over Juleuddelingsfesten

den 21. November 1897.

Indtægt.		*Udgift.*	
Salg af Nr.-Billetter..	Kr. 143.50	Konvol., Porto, Naale	Kr. 3.20
— alm. do. ..	- 375.50	Musik	- 45.—
— Baltegn	- 175.25	Lokale	- 60.—
Renter	- 1.—	Bord m. m. til Assist..	- 30.60
		Leje af Kostumer, Roller m. m.	- 18.75
		Møller: Provision af Billetsalg..	- 6.20
		— Kontrol	- 5.—
Indtægt ..	Kr. 695.25		
Udgift ...	- 168.75		
Overskud.	Kr. 526.50	Udgift ...	Kr. 168.75

Programmer og Billetter ere leverede gratis af FR. G. KNUDTZENS Bogtrykkeri og Baltegn ligeledes gratis af Hr. V. PETERSEN.

Den 11. December 1897.

ALBERT AUENER. C. E. BYNCK. N. JACOBSEN.
CHR. CLAUSEN. A. LARSEN.

Typografernes Rejsekasser og Reservefonds for de skand. Lande.

Regnskabsberetning for November Maaned.

A. Rejsekassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	Kr. 4601.19	Overfartspenge til Det foren. Dampskibsselskab f. Juli Kvart. 97	Kr. 376.30
Dsk. typ. Foren.s Tilskud for 1. Halvaar 97	- 84.80	Kassebeh. 30. Novbr. .	- 5062.54
Den typ. Foren.s Tilskud for 1. Halvaar 97	- 74.00		
Den typ. Trykkerf. Tilskud for 1. Halvaar 97	- 19.20		
Bidrag fra Lokalafdel.	- 659.65		
	Kr. 5438.84		Kr. 5062.84

B. Reservefonden.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning....	Kr. 14681.89		
Bidrag fra Lokalafdel.	- 1101.67	Kassebeh. 30. Novbr.	Kr. 15784.56
	Kr. 15783.56		Kr. 15783.56

Kolding, den 1. December 1897. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Juleuddelingen. Indtil den 13. December har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Nielsen & Lydiches Trykkere (3. B.) 4.00; Nielsen & Lydiches Sætteri (4. B.) 10.00; Typ. H. 1.00; Faktor A. 3.50; N. A. 1.00; En Folkegave 0.14; Overskud fra Festen 21. Novbr. 526.50 — ialt Kr. 546.14; med det tidligere indkomne ialt Kr. 771.14.

Alle Bidrag til Juleuddelingen bedes indsendt *senest* Mandag den 20. December. C. E. BYNCK.

2 Billarder,

det ene Karambol, **Holmens Kanal 34, Stuen,** ligefor *Holmens Kirke.* **R. Jensen** (forhen Kirkestræde).

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 51
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 24. December 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lungetuberkulosen.

Fortvivlede Kampe.

Med Tallenes Alen har vi udmaalt, hvilken Højde Brystsygdommene naaer blandt Typograferne: En Trediedel af al Sygdom i Hjælpekasserne skyldtes i Følge sidste Regnskab denne Sot alene. Vi har sét, at den overvejende vælger sig de Yngste til Ofre; hvor ofte har vi ikke begravet en ung Kamerat, som just nu var bleven en fattig Moders Støtte eller som fulgtes til Jorden af en ung Hustru med sit lille Barn ved Haanden — og som var død af denne Sygdom, der er bleven saa almindelig og saa gammel i Gaarde hos os, at man hver Gang som af Vane blot spørger: Hvem bliver nu den næste? Bliver det monstro mig? Aa — nej, selvfølgelig ikke? Men en Anden bliver det — *det* er der ingen Tvivl om! En *Anden* naturligvis! Jeg selv er heldigvis sund og stærk!

Med denne Tanke slaar man sig rolig til Taals. De Syge faar deres Understøttelse, man sender dem endog paa Landet, tillader dem at suge frisk, dejlig, ren Luft med deres stakkels syge Lunger et Sted ude paa en venlig Bondegaard. En hel Snes hvert Aar, som koster Kassen mange Penge — ja lad os bare passe paa, at de ikke bliver favoriserede! Dèr ligger de en Maaned eller to eller tre, alene i den landlige Ensomhed og Kedsomhed, hver Dag langt fra alle dem, som de har kære. Men de føler, at de drager Vejret lettere, med Fryd lægger de Mærke til, at de bliver *federe*, de tror selv, at de snart skal blive raske igen og kommer med brune Kinder hen paa Høsten ind til Byen for at mælde sig til Arbejdet igen, til Sygekassen og til Lægen.

Og Lægen lægger sit Øre til deres Bryst og Ryg, og naar han har gjort sine Iagttagelser, saa giver han dem det Raad at gaa lidt endnu herinde, før de — begynder. Og de gaar lidt. De gaar til Sygekassens Hjælp er opbrugt, Rub og Stub, de kæmper sig frem igennem Dagene, mens Haabet viger, til Humøret er borte, og de sér, hvorledes det ene Stykke efter det andet forsvinder fra deres lille Hjem, fordi der er sultne Munde, som skal mættes. Og saa er det altsaa Slut med Hjælpen. Den sidste, seksogtyvende Uge er forbi. Hvad nu?

Ja, saa er det, at

Den barmhjærtige Samaritan

træder til. Han kommer i en Distriktsforstanders Skikkelse med Fattiglovens skønne Blomst, § 63, i Haanden. Denne siger, at nu *kan* den Syge faa akkurat ligesaa meget af Kommunen i Hjælp, som han har faaet af Sygekassen — og det skal *ikke* regnes som Fattighjælp. Distriktsforstanderen undersøger først den Syge paa Retten og Vrangen, Attesterne skal være i Orden, og de er mange, og efter at Formaliteterne langt om længe er overstaaede, tilstaas ham en Hjælp. Denne er imidlertid sjælden eller aldrig saa stor som den *kan* være. Siden Januar 1895, da vi »opdagede« § 63, har Hjælpekasserne ialt indsendt *13* Ansøgninger for Medlemmer, som hver har været syg i 26 Uger. Disse 13 Begæringer omfatter dog kun 9 Medlemmer, idet 1 har nydt Hjælp af § 63 tre — 3 — Gange (han har altsaa været syg uafbrudt i 3 Aar) og 2 har nydt den 2 Gange hver. Den samlede Understøttelse, Hjælpekasserne i disse 13 Tilfælde har udgivet, andrager *4258 Kr. 80 Øre*, men Hjælpen, som der bliver dem til Del efter § 63, andrager kun ca. *2300 Kr.* Der er knebet paa hver Enkelts Konto. Et Medlem, som af Kassen trak 468 Kr., maatte af Kommunen nøjes med — 94 Kr. Den barmhjærtige Samaritan er ikke længer saa opofrende som i sin Tid, da der ingen Distriktsforstandere gaves. Disse Folks Opgave synes det at være at spare saa meget som muligt. 7 Kr. hver Uge er Maksimum til en ugift Mand. Er denne brystsyg og skal have en god Forplejning for at komme sig, vil Fattigforstanderen let ved sin Karrighed paadrage sig det store Ansvar at forhale Patientens Helbredelse eller fremskynde hans Død.

Lad det siges til Distriktsforstanderens Undskyldning, at hans hele Klientel af Fattige er stærkt blandet, og at alle de forfaldne Individer, som findes i Distriktet, ere hans faste Kunder, at han udsættes for meget Misbrug og derfor maa være yderst kritisk. Alligevel: *Kan* han ikke skelne mellem Subjekter og hæderlige Folk, som kun Sygdom har bragt i Nød, saa er han ikke Manden paa den rette Plads. I alle Fald maa vi om i en anden Gade med denne § 63. Fra andre Sygekasser foreligger end mere graverende Eksempler paa Fortolkningen af denne Bestemmelse og Forretningsudvalget for De samv. Sygekasser, som længe har beskæftiget sig med denne Sag, finder nu Tiden inde for et Angreb paa den hele Praksis.

Denne § 63 har sin særlige Betydning for vore Ptsisikere, thi af alle 13 Ansøgere var de **8** — de otte — Brystsyge.

Desværre kan vi ikke slaa os for Brystet og sige, at vi gør, hvad vi kan, for at bekæmpe denne Sygdom. Med en mærkelig Mangel paa Sans for at komme Ondet til Livs i sin Rod, ser vi ligegyldige paa de sanitære Forhold i Trykkerierne. Men udefra kommer der nu en Hjælp af stor Betydning til os. I Følge den nylig vedtagne Tuberkulose-Lov sender *Den almindelige danske Lægeforening* med Statsunderstøttelse store Plakater ud i Tusindvis, deriblandt til alle Bogtrykkerier. For ca. 3 Uger siden skulde der paa hvert Trykkerilokale være ophængt en saadan Plakat. Er det sket? Den handler om *Forholdsregler til Forebyggelse af Tuberkulosen.* Og af de mange korte, klare Raad, som den giver, fremhæves følgende over alle: **Smitstoffet indføres i de allerfleste Tilfælde i Legemet som Støv med den indaandede Luft.**

Derfor skal der alle Vegne, hvor mange Mennesker samles eller færdes, f. Eks. i Fabrikslokaler, Forsamlingssale, Værksteder og paa Trappegange anbringes

Spyttekummer,

fyldte med Vand, som daglig skal renses og skoldes ud før de benyttes igen. Disse burde forlængst være indført blandt Typograferne, som mere end Andre lider under Tuberkulosens Svøbe. Desuagtet mangler de i næsten alle Bogtrykkerier. Der spyttes paa Gulvet, en Fod træder skyndsomst den ækle Østers ihjel, den tørrer hurtigt og hvirvles op under Gangen for med Aandedrættet at indsuges og føres ned i de Sundes — eller tilbage i de Syges Lunger. Denne Malproperhed forklarer maaske, at Brystsygen optræder trykkerivis* eller

* Det Isak Cohenske Bogtrykkeri paa Gammelholm, hvor der i Følge Løn-Statistiken af 1891 »kun vaskes Gulv hvert **8.** Aar«, har afgivet talrige Brystsygdomstilfælde. **For Tiden** lider **5** Typografer derfra af Brystsyge.

gruppevis*. En stor Del af Skylden for Smittens Udbredelse har Typograferne selv, som kan gøre noget mere til at bekæmpe Sygdommen. Jeg har siddet ved tuberkuløse Syge, som har været for afkræftede til at hoste Spyttet fra sig, og som derfor har tørret det bort fra Mund og Skæg med den bare Haand. Denne Haand har de afgnedet i det Lagen, som dækkede deres Seng, og skønt de blev gjort opmærksomme paa, hvilken Fare de derved beredte deres smaa Børn, som ofte krøb op paa Sengen til deres syge Fader, har de ikke turdet se Sandheden i Øjnene: De Brystsyge er jo som bekendt selv de sidste til at tro, at det er galt fat med dem. Dette er en stor Lykke for dem selv — men det maa ikke gaa ud over Andre.

Det vilde være Uret at sige, at Typograferne ikke har benyttet Lejligheden til at støde i Trompeten eller gribe til Vaaben mod den frygtelige Gæst. Foruden hvad Sygekassen har virket, genkalder man sig let i Erindringen Tilstedeværelsen af det truende Uhyre, hver Gang der har været Tale om Landophold, Ferie eller Indskrænkning af Arbejdstiden. Rent ubegribeligt bliver det imidlertid, at en saa ringe Forholdsregel som Indførelse af Spyttekummer ikke kan iværksættes. Den af den danske Lægeforening udstedte Opfordring til at anbringe disse Kummer i ethvert Værksted o. s. v. fremtræder som en Opfordring til Arbejdsgiverne. Vil disse ikke, maa vi selv. Hjælpekasserne, som i sin Tuberkulose-Frygt har haft Raad til at købe for 500 Kr. rentefri Aktier i et Sanatorium, burde hellere have købt for 500 Kr. Spyttebakker og fordelt disse paa Trykkerierne. De vilde have gavnet Typograferne mere derved og muligvis friet nogle af os fra Smitten. Men mon Hjælpekasserne gør det? I Foreningslokalet, hvor næsten daglig Brystsyge indfinder sig, og hvor til Tider Manglen paa Ventilation synes at være fuldkommen, er Sansen for de vandfyldte Spyttekummer næppe større end paa de københavnske Trykkerier. Er det virkelig nødvendigt, at vi ogsaa selv faar tilsendt den aktuelle Plakat? V. BERGENHOLZ.

Lønbevægelsen i Roskilde.

FOR over en Maaned siden henvendte Roskilde Lokalforening sig til *Roskilde Avis'* og *Roskilde Dagblads* Udgivere med Forslag om følgende Forandringer i den gældende Overenskomst: Minimalløn 19 Kr. (nu 17), Tusindbetaling 29 og 31 (nu 27 og 29), Arbejdstid 8½ Time (nu 9½). Det lykkedes først Lørdag den 18. December at komme til Forhandling med Arbejdsgiverne om disse Spørgsmaal. Man gav stadig undvigende Svar, og det viste sig siden, at det var Fredericiamødet med Dannelsen af den nye Bladudgiverforening, der afventedes. I Forhandlingsmødet deltog et Udvalg paa 4 Mand (2 fra hvert Trykkeri) og de respektive Principaler (E. A. Sander og H. A. Jensen) — og disse sidstes Svar gik ud paa, at man fandt Fordringerne for høje. Dog vilde man under Forudsætning af Bladudgiverforeningens Sanktion indrømme en Minimalløn af 18 Kr., 28 og 30 Øre for Akkord og (naar det kunde ske uden Forøgelse af Arbejdskraften) en Arbejdsdag paa 9 Timer. Lokalforeningens Medlemmer, der samtidig var samlede, vedtog imidlertid at fastholde de oprindelige Krav med Hensyn til Lønnen (dog vilde man event. gaa med til 18 Kr. for Nyudlærte det første Aar) — og da Principalerne bestemt erklærede ikke at kunne gaa ind paa disse, vedtoges det foreløbig at stille Spørgsmaalet i Bero. Forøvrigt udtaltes der fra Arbejdsgivernes Side, at man ønskede at leve i Fred og god Forstaaelse med Typograferne, og at man til enhver Tid var villig til at forhandle om saadanne Spørgsmaal.

Naar vi her i Roskilde *foreløbig* lader vore Lønkrav hvile, da er det fordi vi haaber i en nær Fremtid sammen med Kollegerne Landet over at komme til at arbejde for en Tarif for de danske Provinsbogtrykkerier. For det skulde da vel ikke være sandt, hvad Skumlere paastaar, at Vankelmodigheden endnu er saa stor og Sammenholdet endnu saa mangelfuldt indenfor Dansk typografisk Forening, at saadant er umuligt. Vi tror det ikke. Men, lad os da paa dette Spørgsmaal prøve, hvad den nye Bladudgiverorganisation duer til. C.

* Man erindre den Mærkelighed, at i Sommeren 1894 blev **samtidig** 4 syngende Medlemmer (saavidt vides alle 2. Basser) af Typografernes Sangforening syge af Tuberkulose; 3 af dem døde.

Teori og Praksis.

HR. GUSTAV CLAUSEN! Som De vil kunne forstaa, kan jeg ikke lade den i sidste Numer af *Typ.-Tid.* optagne Artikel: »Teori og Praksis« passere ubesvaret fra min Side. Da jeg imidlertid ikke ønsker i vort Fagblad at polemisere med ARGUS, men alligevel ønsker Oprejsning, beder jeg Dem som Redaktør af Bladet at undersøge de i Artiklen berørte Forhold mig vedrørende. Som Medlem af den typografiske Organisation ønsker jeg nemlig dens Beskyttelse mod de Intriger og Trakasserier, der af Misundere i en lille Bys faglige Verden væves mod mig, og mod Offenliggørelse af Artikler, som er blottet for det mindste Gran af Sandhed.

Jeg foretrækker en personlig Undersøgelse, og jeg tilbyder, saafremt De ved Selvsyn finder, at der er mindste Føje til de i Artiklen værende personlige Uforskammetheder mod mig, at betale alle de ved Deres Rejse hertil forbundne Udgifter, ligesom jeg selvfølgelig forpligter mig til at underkaste mig de Fordringer, som De i Organisationens Navn vil stille til mig.

De og Andre, der kender mig, skal ikke have Grund til at tro, at jeg har svigtet Idealerne, fordi jeg er kommen »paa den grønne Gren«. Derfor ønsker jeg, at De efter Selvsyn udtaler Deres Mening om mine Trykkerilokaler, om Renligheden og Lyset i dem, om Arbejdskøberens humane Tone, om Tarifens Overholdelse — om alt det, jeg tidligere saa radikalt har kæmpet for.

Lad dog for en Gang den forbandede Mistænkeliggørelse af hverandre i *Typ.-Tid.* faa et Dødsstød!

— — —

Lutter Løgn er det naturligvis, naar der i Artiklen staar, at man som Svar paa Anmodningen om Lønforbedring fik et *pjattet** Tilsagn om, at naar de Forbedringer, der ønskedes, **først*** var indførte paa Byens øvrige Trykkerier, blev de ogsaa indførte hos mig.

De »beskedne« Ønsker til mig lyder i Uddrag saaledes:

»Minimumsugelønnen er 24 Kr. (saavel for Sættere som Trykkere). Alt Akkordarbejde bortfalder.

De Lønninger, der er over den fastsatte Minimalugeløn, tillægges 1 Krone.

Overarbejde betales med 50 pCt. til Kl. 10; derefter med 100 pCt. Tillæg.

Søn- og Helligdagsarbejde betales med 100 pCt. Tillæg.

Den ordinære Arbejdstid er 8½ Time.«

Mit efter ARGUS' Mening pjattede Svar derpaa var:

»Som Svar paa ærede Skrivelse meddeles, at jeg indgaar paa de deri stillede Fordringer om Løn- og Arbejdsforholdene i mit Trykkeri — dog træder de først i Kraft, naar de øvrige her i Byen værende Bogtrykkere akcepterer dem for deres resp. Trykkerier.«

Det vilde være en daarlig Tak til os enkelte Bogtrykkere, der bliver staaende i Svendeforeningen, at forlange os til at betale over 33 pCt. mere i Arbejdsløn end de Folk, der staar i Mesterforeningen.

Noget lignende kendes vist heller intet Sidestykke til udenfor mit Trykkeri.

Og hvorledes skal vi kunne leve i Konkurrencen?

Minimallønnen her i Byen er 20 Kr. (for ny udlærte 18 Kr.), og jeg betaler en Mand 25 Kr., en 23 Kr., en 20 Kr. (har været Svend ca. 1 Aar), en 18 Kr. (har været Svend 2½ Maaned), Resten af mit Personale har Akkord og tjener fra 22—26 Kr. — uden Overarbejde og med 9½ Times Arbejde. Endelig har jeg én Dreng i Sætterlære og én i Trykkerlære.

Herefter forstaar De nok, Hr. Clausen, min grænseløse Udbytning af Arbejderne.

— — —

Hvad angaar Arbejderpartiets Ordning af Partipressen, mener jeg, det Spørgsmaal hører hjemme til Diskussion indenfor Kontrolkomiteen eller Bladets Repræsentantskaber og ikke i *Typ.-Tid.* Partiets Opgave maa være — saaledes synes det mig — at faa saa mange selvstændige Blade som muligt for at bringe Idéerne ud i videst mulige Omfang og ikke udtømme sin pekuniære Kraft ved at gøre de faa Blade til Malkekøer for nogle enkelte Folk, — thi hvad Mening er der i, at en Socialdemokrat skal betale 33 pCt. mere i Arbejdsløn end en Højre- eller Venstremand?

— — —

Min Hensigt er imidlertid ikke nogen Diskussion om disse Spørgsmaal. Jeg ønsker — som før bemærket — at De, Hr. Victor Petersen, eller en hvilken som helst Anden, Fællesstyrelsen vil sende, kommer hertil for at se paa Tingene, og jeg lover endnu en Gang at indgaa paa Alt, hvad Organisationen vil kræve af mig.

Aalborg, den 18. Debr. 1897. LEANDER NIELSEN.

Ovenstaaende Indlæg, som sammen med en Redaktions-Artikel har været optaget i *Nordjyllands Arbejderblad*, har vi fundet os foranlediget til at besvare gennem nævnte Blad saaledes:

En gemen Slyngelstreg.

Under denne lidt vel stærke Rubrik har *Nordjyllands Arbejderblad* indeholdt Indlæg dels fra Redaktionen og dels fra Bladets Bogtrykker i Anledning af en i *Typ.-Tid.* optagen Artikel, som berørte Arbejdsfor-

* Fremhævet af mig. L. N.

holdene i Hr. Nielsens Trykkeri og som særlig tog Sigte paa, at de af Arbejderpartiet hævdede Bestræbelser for en forkortet Arbejdsdag og højere Løn i første Række burde søges praktiseret af Partiet selv paa egne Arbejdssteder eller de, hvorpaa det havde Indflydelse. Maa det være mig tilladt som den, Hr. Bogtrykker Nielsen officielt har henvendt sig til, at sige, at det forekommer mig, at Vreden over den indsendte Artikel fordyber sig i langt mere og Alvorligere, end Angrebet berettiger til, og at Hr. Nielsen efter mit Skøn ikke benægter nogetsomhelst af, hvad der i Artiklen fremføres, hvilket dog ikke burde falde vanskeligt, naar den, som Hr. Nielsen siger, er »blottet for ethvert Gran af Sandhed.«

Det, Indsenderen i *Typ.-Tid.* gør gældende og som bliver Hovedsagen i Indlæget, er, at Partiet ikke for *Nordjyllands Arbejderblads* Vedkommende som for dets Organer i Aarhus og København har indført 8-Timersdagen — og det benægtes ikke hverken af Redaktionen eller Bogtrykkeren.

Dernæst, at Lønningerne — i Forhold til Arbejdstidens Længde — er mindre end i de samme nævnte Blade, hvilket jo heller ikke modsiges.

Og endelig, at Typografernes Anmodning om Forbedringer i disse Forhold af Bogtrykker Nielsen er bleven afvist med, at naar de var gennemførte paa Byens øvrige Trykkerier, saa skulde de ogsaa være gældende for Arbejderbladet — hvilket jo ogsaa forholder sig rigtigt, thi den praktiske Betydning af en Indrømmelse til stillede Fordringer er jo illusorisk, naar den ikke træder i Kraft før alle Andre har akcepteret den.

Efter at altsaa Pointets Sandhed i Artiklen er godtgjort, er der ingen Anledning for mig til at komme til Aalborg og undersøge den nærmere. Derimod tillades det mig maaske at dvæle lidt yderligere ved Sagen.

Hr. Nielsen hævder, at Spørgsmaalet vedrørende Arbejderpartiets Ordning af Partipressen hører hjemme indenfor Kontrolkomitéen eller Bladets Repræsentantskab og ikke i *Typograf-Tidende.* Det forekommer mig, at denne Paastand kan virke vildledende, thi selvfølgelig har Hr. Nielsen Ret i, at *Diskussionen* om Bladets Formaal hører hjemme indenfor nævnte Institutioner, men *Diskussionens Resultat* angaaende Arbejdsforholdene hører absolut hjemme i det Organ, der repræsenterer de vedkommende Sted sysselsatte Arbejdere.

De Fordringer, som Bladets Personale har stillet, og som jeg forøvrigt først gennem *Nordjyllands Arbejderblad* bliver kendt med, forekommer det iøvrigt ikke mig er saa ublue, at Partiet ikke som saadant burde imødekomme dem, selv om det ikke vil lade det ske ubeset; men selvfølgelig er jeg klar over, at Hr. Bogtrykker Nielsen ikke af sin Lomme med Rette kan fordres til Betaling af denne Forhøjelse, og derfor er Indsenderens Artikel i *Typ.-Tid.* ved særlig at fremhæve ham som Syndebuk ikke ganske berettiget. Paa den anden Side mener jeg dog, at ogsaa Hr. Nielsen kunde have taget Sagen paa en for ham heldigere Maade ved at lade Bladets Kontrolkomité eller Repræsentantskab afgøre Andragendet. Jeg antager nemlig, at derved vilde Sagen være gaaet i Orden, thi Partiet vil sikkert til enhver Tid søge at realisere Principspørgsmaalene indenfor sit Omraade i Overensstemmelse med den Lære, det hævder og ønsker gennemført for Arbejderstanden i sin Helhed.

Hr. Nielsens Trykkerilokalers sanitære Forhold og hans Stilling til den almindelige for Aalborg gældende Priskurant har ikke været paaklaget i Artiklen, saa der er ingen Anledning til at beskæftige sig dermed. Ingen, der kender ham og hans Fortid, vil forøvrigt være i Tvivl om hans samvittighedsfulde Opfyldelse af indgaaede Forpligtelser, og som Følge deraf kan Partiet fortsat være stolt af at have ham som Bogtrykker.

København, 20. Decbr. 1897. GUSTAV CLAUSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 10. Decbr. Til Forhandling var en Indbydelse til Deltagelse i Arbejder-Kongressen i København den 3., 4. og 5. Januar 1898.

L. RASMUSSEN, der først havde Ordet i denne Sag, udtalte, at det var noget, der vedrørte alle Arbejderorganisationer. Taleren vilde meget anbefale, at Odense Lokalforening sendte en Repræsentant derover. Hvorledes kan vi forsvare at skyde denne Sag fra os, naar vi hører, hvorledes Bladudgiverne arbejder for at danne en Organisation som en Modvægt mod Typografernes. Vi kan deraf se, at Principalerne venter, at Typograferne i en ikke fjærn Fremtid vil stille Fordringer om forbedrede Lønforhold. Lad os sørge for at komme til at staa samlede med de øvrige organiserede Arbejdere og lad os ikke holde os fornemt tilbage, som vi hidtil har gjort. Lad os huske, at vi staar splittede i flere Lejre. Lad os sende en Repræsentant til København, for at han kan bidrage sit til, at Typograferne kan faa Indflydelse paa disse Love og Vedtægter, som vi dog enten før eller senere kommer til at slutte os til.

C. J. CHRISTENSEN kunde saa godt være enig med Rasmussen i, at vi enten før eller senere maatte slutte os til de øvrige organiserede Arbejdere, dog kunde han ikke indse, hvilken Nytte Odense Lokalforening kunde faa af at sende en Repræsentant. Vi er uden Beslutningsdygtighed og noget positivt Udbytte fik vi heller ikke ud deraf.

RASMUSSEN havde ikke hørt en eneste Udtalelse om, hvorfor vi skulde skyde dette vigtige Spørgsmaal fra os. Det var dog bedre at staa samlede end at staa ganske alene under en eventuel Lønkonflikt. Taleren kunde ikke forstaa, at Nogen kunde stemme imod, naar han var klar over Betydningen af denne Sag.

Ved Afstemningen forkastedes det at lade sig repræsentere med 2 Stemmers Majoritet. HANS NIELSEN, Sekretær.

Nær og fjærn.

Fagforeningskongressen afholdes 3., 4. og 5. Januar i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Der er anmældt ca. 450 Delegerede.

Fællesstyrelsen holder ekstraordinært Møde i København Dagene før og efter Arbejderkongressen.

Samtlige Typografer i Ribe afholdt i Søndags et Møde, paa hvilket det enstemmigt vedtoges at danne et Forbund med Tilslutning til Fællesorganisationen. Typograf H. BECH blev valgt til Formand. Forbundet traadte i Virksomhed den 1. ds.

Den socialdemokratiske Presse. Fra Nytaar opretter Partiet eget Trykkeri i Horsens, i hvilket 3dje Side af *Østjyllands Social-Demokrat* bliver trykt. Samtidig overtager vor Kollega, Hr. L. RASMUSSEN i Aarhus, Redaktionen.

Styrelsesmøder.

DANSK TYP. FORENINGS HOVEDBESTYRELSE.

Mandag den 13. Decbr. Alle mødte.

1. Meddelelser. R. Jacobsens Hustru i Randers er død. Der var anvist 75 Kr. i Begravelseshjælp. — Paa en Forespørgsel fra Næstved ang. Opsigelsesfrist, idet et Medlem paa et Arbejdssted, hvor der fra Principalens Side altid gaves de faste Arbejdere 14 Dages Opsigelse, havde ønsket at forlade sin Plads med Dags Varsel, hvilket blev ham forment af Principalen — var svaret, at man fandt det smaaligt, at en Principal vilde forhindre en Mand i at modtage en bedre Plads. Men endskønt vore Overenskomster ikke indeholdt noget om Opsigelsesfrist, saa er det dog ikke klogt *at undlade* at give d'Hrr. en saadan, hvor det har været Skik og Brug hidtil, men det maa dog hævdes, at Organisationen som saadan ikke har givet nogen Forpligtelse i saa Henseende. Samme Dag havde Formanden haft en Samtale med den paagældende Principal og der givet det samme Svar. — Der forelaa forskellige Skrivelser om Situationen i flere Byer samt endvidere Meddelelse om, at der paatænktes dannet en Bladudgiverforening ved et Møde, som afholdtes i Dag i Fredericia.

2. Skrivelse fra Provinsbogtrykkerforeningen om Oprettelse af en fast Enigheds- og Voldgiftsret mellem nævnte Forening, Dansk typ. Forening og Aarhus Understøttelsesforening. Det vedtoges at henvende sig til Understøttelsesforeningen for om muligt at enes om et fælles Svar, gaaende ud paa, at man var villig til et saadant Skridt, men at man maatte anse det for nødvendigt at have et Grundlag for en Voldgiftsret, et Udtryk for Parternes Forpligtelser og Rettigheder — en Tarif.

Mandag den 20. Decbr. Fraværende THUESEN (syg).

1. Meddelelser om forskellige Forhold i forskellige Lokalafdelinger gaves. — Der havde mældt sig ca. tyve til Juleuddelingen; da det tegnede til, at der ikke var mange Arbejdsløse, vedtoges det at henstille til de københavnske Foreninger, at der fastsattes et Minimumsbeløb pr. Arbejdsløs og at det eventuelle overskydende Beløb henlagdes til Afbenyttelse ved senere Juleuddelinger, hvor Forholdene mulig var daarligere.

2. Andragende om Henstand med Tilbagebetaling af Laan gik til Lokalafdelingens Erklæring.

3. Skrivelse fra Provinsbogtrykkerforeningen og Bladudgivernes Organisation om Nedsættelse af Voldgiftsret. En Svarskrivelse forelaa, der gik ud paa at billige Voldgiftsretten mellem Organisationerne, men at man savnede et Grundlag for en saadan, hvorfor man ønskede en Tarif og bad Bogtrykkerforeningen udvide deres alt valgte to Repræsentanters Mandater til ogsaa at gælde Forhandling om en Tarif for Provinserne og opfordrede Bladudgivernes Organisation til at vælge Repræsentanter i samme Øjemed.

5. Det meddeltes, at Fællesstyrelsen afholdt Møde i København umiddelbart før og efter Fagforeningskongressen, hvor Flertallet af dennes Medlemmer kom til Stede som Repræsentanter i andet Øjemed. Fællesstyrelsen lod sig repræsentere paa Kongressen ved Torkild Petersen. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde 2. Juledag Kl. 10 paa »Søfryd«. FORMANDEN.

Tiltraadte: 1608, Chr. Jul. Rasmussen (arbl.) fra Lyngby. 2916, Vald. E. J. Jensen (arbl.) fra Rejse. 1132, Bahnson-Lassen (arbl.) fra Rejse.

Bortrejste: 1382, Luffe Mogensen (arbl.) til Roskilde i Plads. Laur. Axen (Trykkerf.) til Hillerød i Plads. 1045 (Dsk. t. F.), Jens Peter Jacobsen (arbl.) til Ringsted.

Død: Enke Christiane Magdalene Strøm (53 Aar).

Inkassatorerne bedes alle bringe mig Regnskab i den kommende Uge og særlig anmodes **Restanter** om at berigtige deres Mellemværende i Anledning af Aarsregnskabets Afslutning.

Til **Juleuddelingen** for arbejdsløse og trængende Typografer har jeg indtil d. 21. Decbr. inklus. modtaget: M. A. Hannover Kr. 10.00; Hannovers Pers. 20.00; Gl. Medl. i Tidens Krav 13.75; Køge (11 Typ. og 1 kvind. Sætter 12.50, Svarre 5.00, Opffer 3.00, Folkebl.s Kontorpersonale 3.00) 23.50; J. M. Lund 1.00; Viborg Lokalf. (Principaler & Typ.) 14.50; Hjørring Lokalf. 25.50; Ribe Lokalf. 5.00; Roskilde Lokalf. 13.50; Keller (2.—3. B.) 1.50; Weiss 5.00; Centraltrykkeriet (2. B.) 11.75; Aftenbladet 50.00; Emil Petersen 5.50; Bagge 18.50; Et rent Haandklæde 0.50; Carl Lund (3 Sætt. & 1 Trykk.) 4.00; Qvist (2 gl. Sætt.) 3.00; Rigsdagen (gl. Foren. & Trykkerf.) 7.00; Soc.-Dem. 30.75; Nykøbing M. Lokalafd. 7.75; Berl. Tid. 68.00; O. C. Olsen 50.00; Vort Land 11.00; Schouw 5.00; Schultz' Sættere (4. B.) 10.90; Eksprestrykkeriet 6.00; Schultz' Trykkere 11.00; Rest fra et Sølvbryllup 1.35; Rom (5. B.) 1.20; Fjeldsøe 8.25; Aarhus Understøttelsesf. 111.00; Svendborg Lokalf. 35.00; Aalborg do. 59.00; Silkeborg do. (2 Princip. & 9 Typ.) 16.00; Kalundborg do. 6.00; Græbes Bogtr. (Principal & Arbejdere) 40.00; Bogtr. Axel Holm 5.00; Faktor Mortensen 5.00; Ringsted Lokalf. (19 Medl., Faktor Christensen 2.00, Red. Glud 1.00) 22.00; Eksprestrykkeriet (Trykkere) 4.50; Hillerød Lokalforening 24.00; Odense do. 110.00; Kolding do. 53.00; Slagelse do. 20.00; Nykøbing F. do. 19.50 — ialt Kr. 974.70; med det tidl. indk. Kr. 486.35 tilsammen Kr. 1461.05.

Hermed er Juleindsamlingen sluttet. V. BERGENHOLZ.

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. **Lukket i Julehelligdagene.**

V. BERGENHOLZ.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Kolding, Driftsbestyrer Ad. Hartmann (Lit. Anst.). Helsingør, Anders Christian Jensen, udl. 14/11 97 paa Helsingør Avis efter 5 Aars Lære. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 913, H. Hammer, 309, N. L. Petersen og 928, N. C. Sørensen (alle Lit. Anstalt). Slagelse, 1380, Joh. V. Nielsen. Odense, 1036, Hans Vilh. Rasmussen fra Maribo i Plads. Ringsted, 1045, Jens Peter Jacobsen (arbl.) fra Københ. Herning, 1130, Hans Chr. Jensen fra Fredericia (i Plads).

Bortrejste: Herning, 1146, Joh. Chr. Fred. Skovgaard til Fredericia (i Plads). Hillerød (Lyngby), 1608 (Den t. F.), Chr. Jul. Rasmussen paa Rejse. Slagelse, 1065, Valdemar Larsen. Vejle, 412, Jens Hansen (paa Rejse). Fredericia, 760, Peder Petersen paa Rejse og 913, H. Hammer til Pl. i Kolding.

T. S. I Anledning af Rengøring i Gymnastiklokalet udsættes Øvelserne til Søndag den 2. Januar, Kl. 10½ Form.

T. C. C. 1. og 2. Juledag Start. Start Trianglen Kl. 10.

Juleuddelingen. Endvidere har jeg modtaget følgende Bidrag: Vejle Lokalforening (8 Medl. à 2.00, 14 à 1.00, 1 Medl. 0.75), Kr. 30.75; Holbæk Lokalf. 21.00; Nielsen & Lydiches Trykkere (4. B.) 4.00; Ludv. Petersen (Jærnbanen) 2.00; Luno (5.—6. B.) 13.45; M. Truelsen (2.—3. B.) 13.00; Nielsen & Lydiches Sætteri (5. B.) 12.75; Randers (22 Medl. af Dansk typ. Foren. 38.00, Randers Venstreblad 6.00, Red. C. J. Rye 4.00, Bogtr. Elmenhoff 10,00, Bogtr. Chr. Nielsen 2.00, 11 Medl. af Aarhus U.-Foren. 12.00) 72 00 — ialt Kr. 168.95, med det tidligere indkomne ialt Kr. 940.09. Med de hos Bergenholz og Helmer indkomne Beløb tilsammen Kr. 2437.84.

C. E. BYNCK.

Korrespondance.

E. S., Aalborg. Vi kan ikke beskæftige os med Anmældelser af den Art almindelige Arbejder. Derimod kan de fremlægges i Foreningslokalet. RED.

ANNONCER

ADOLPH WULFF
GOTHERSGADE 8
Største Lager af Bog- og Stentrykartikler

Repræsentant for følgende Fabriker:
Koenig & Bauer, Kloster Oberzell
Hurtigpresser
Schriftgiesserei Flinsch, Frankfurt a/M.
Typer og Messinglinier
Rockstroh & Schneider Nachf., Dresden
Digeltryk- og Prægepressen „Victoria"
Maschinenfabrik Kempewerk, Nürnberg
Apparater for Stereotypi, Galvanoplastik og Zinkætsning
Christian Hostmann, Celle
Sorte og kulørte Farver
Mander Brothers, London
Kulørte Farver. Hjælpefarver for Bog- og Stentryk
L. M. Hiemer, Hartbruch
Litografiske Sten-Brud
Jul. Schopflocher, Frankfurt a/M.
Broncer. Bladguld

Digeltrykpresser og Skæremaskiner findes altid paa Lager.
Telefon 39

Husk

Cykleklubbens **Aftenunderholdning og Bal** 1. Juledag paa »Sommerlyst«.

Billetter á 50 Øre til det Hele faas hos Styrelsens Medlemmer samt *Sølvgade 6, 2. S.* og *Nørrevoldgade 44, Stuen.*

J. G. A. Eickhoff, København V.

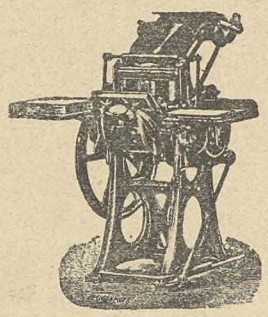

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK
Transmissioner
Farve, Valsemasse
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
KØBMAGERGADE 50
SKRIFTSTØBERI · GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER · XYLOGRAFI

En flink **Sætter-Trykker**, 30 Aar, gift, vant til alt forefaldende Arbejde, søger *fast* Plads. Billet mrkt. »U.« bedes indlagt paa Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg mod at **levere Tryksager** for Beløbet. Billet mrkt. »24« modtager Ekspeditionskontoret.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En Typograf
der er i Besiddelse af lidt Kapital, kan paa særdeles gode Betingelser straks overtage en i god Drift værende *Papirforretning* og *Akcidenstrykkeri*, naar Billet mrkt. »*Handel*« indlægges paa dette Blads Ekspedition i Løbet af 8 Dage.

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 52
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1 Kr. pr. Kv.

København, den 31. December 1897

XXIV. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ved Aarskiftet.

1897 har været Sammenslutningens Aar — for saa vidt som dette Spørgsmaal indenfor Rammen har haft den største Rækkevidde og været i Stand til at sætte Sind og Tanker hos alle Interesserede i den livligste Bevægelse — en Bevægelse, der for den største Del af Landets organiserede Fagfæller har været mere aabenlys end forklarlig. Sagen syntes jo Enhver saa ligefrem, at Modstanden maatte blive uforstaaelig for Flertallet; Erfaring, Tal og Beregninger slog det Formaalstjenlige i Carl Marx' Ord fast, og Forsøgene paa at modbevise disses Korrekthed var derfor ogsaa af den Letlivets Natur, der aldrig kan tage Alvor fangen. Allig vel skabtes der Forvirring mellem Medlemmerne ved de frygtagtige Billeder af eventuel Sprængning og Splittelse, som oprulledes, og hvis skrækslagne Indhold aldrig tidligere havde staaet saa klart for Malerne selv som nu. Dannelsen af en centraliseret Krigskasse og en hele Landet omfattende Lønbevægelse, hvor tilsyneladende den pessimistiske Malerkunst havde været mere berettiget, maatte saaledes betragtes som rene Sinker mod den Begivenhed, at Fagfællerne sluttede sig sammen om en økonomisk Sikring af de resterende Omraader, som endnu ikke var inddragne herunder. Diskussionen herom er imidlertid saa frisk, at der ingen Aarsag er til at dvæle herved nu, saa meget mindre, som Slagordene har brændt sig ind og — enten de søgte at karakterisere Fortidens Handlinger i Broderorganisationen som Dumheder eller dele Opfattelserne i Sagen efter kommunale Grænser — har fundet kærkommen Jordbund i en Presse, man ikke hidtil har ønsket at tilstille Stof.

Det, der er realiseret, er, at Arbejdsløshedskassen er bleven et tilføjet Led i Typografernes Rejsekasser og Reservefond, og at Selvstændighedens Omraade er bleven indskrænket til en Syge- og Begravelseskasse. Som vi sidste Aar i vor Nytaarsartikel gættede paa, er Fagfællernes Afstemning bleven et saadant Fingerpeg for Ledelserne, at Ophør af Arbejde for Sagen vil hævne sig, og derfor er der ingen Anledning til at være særlig mistrøstig over, at den fulde Enhed ikke gennemførtes i Aar; vi hører jo en Gang til den Klasse Mennesker, der aldrig kan faa Lærepenge nok. Det Arbejde, der *er* gjort for Sagen, er ikke spildt — det vil til enhver Tid gøre sin Nytte, og de Forhandlinger, det har medført, har aabnet Blikket for, at der mellem Fagfællerne Landet over er en levende Bevidsthed om Nytten og Nødvendigheden af paa alle Omraader at staa samlede — et Syn, vi maaske hurtigere faar bekræftet end Nogen aner.

Aaret har, udover dette Hovedspørgsmaals foreløbige Afgørelse, kendetegnet overordenlig Livlighed paa alle Omraader — indenfor og udenfor vort Fags afstukne Grænser. I finansiel Henseende et særdeles godt Aar, med en Arbejdsløshed ringere end sædvanlig, har Kasserne gennemgaaende baaret økonomisk Velstand med sig, som for Den typografiske Forening drejer sig om en Formueforøgelse af 3—4000 Kroner, for Rejsekassen noget lignende, for Reservefonden 5000 Kr. og for Dansk typografisk Forening ca. 3500 Kr. Der har været Lønbevægelser rundt om — og næsten alle Steder er der opnaaet Forbedringer; den fra 1896 overgaaede Konflikt i Bladet *Nordjylland* er endt med Sejr for Arbejderne og Strejkebryderne er hældte ud. Den senere Tid har bragt adskillige københavnske Dagbladspersonaler Lønreguleringer til Fordel baade paa det økonomiske og sanitære Omraade, Tarifkommissionen har lagt sit Arbejde til Rette for i det nye Aar forhaabenlig at kunne bringe et godt Resultat for Hovedstadens Fagfæller, og baade Dansk Provinsbogtrykkerforening og den nydannede Bladudgiverforening har erklæret sig villige til Forhandling om Indførelsen af tidsvarende Forhold i Provinserne. Og det bedste, som alt dette har afspejlet, er den voksende Bevidsthed om vor egen Styrke, den udvidede Solidaritet og Offervillighed og den stadig større Klarhed over de sociale Forhold og den Stilling, Medlemmerne vil tage dertil.

Og dette er da Udbyttet af 1897, at vi indenfor vort Fag baade i finansiel og solidarisk Henseende er voksede stærkere end sædvanlig, at Organisationen er fuldkommengjort saa vidt, at vi ikke behøver at skænke Ængstelsen om, hvad det nye Aar vil bringe, noget særligt Raaderum. Der er Kræfter i Helheden, som Fortiden har staaet uden Sidestykke til og uden Anelse om, og som, underkastet en dygtig og modig Ledelse, kan bringe gode Resultater for den økonomiske Tilværelse. Dannelsen af et Fagforbund over hele Landet, som det nye Aars første Dage vil beslutte, turde betegne Kronen paa Forarbejderne til Arbejderstandens økonomiske Bedrestillen og tjene til yderligere Spore for Sammenslutningstankens Realisation indenfor vort eget Fag, ligesom muligvis det paatænkte Landsmøde til Foraaret vil træffe Beslutninger, som kan faa vidtrækkende Betydning paa vort enkelte Fags Omraade.

Naar vi da nu tager Afsked med det gamle Aar, saa kan vi gøre det i Bevidstheden om, at det mere end noget foregaaende Aar har givet os Kendskab til vor egen Styrke, har vist os, at »Tiden« udvikler Opfattelserne og Viljerne i langt højere Grad, end Ledelserne synes at have Tilbøjelighed til at tro, og derved giver os Ret til at se Fremtiden i Møde med den Ro og Tillidsfuldhed, som har saa stor Værdi i alle Livets Forhold, men særlig, naar det gælder mødende Tider, hvis Dunkelhed Ingen kan afsløre, men hvis Haardhed man ikke kan frigøre sig for at ane.

Tryg og sikker i Stillingen til Fremtiden ønsker vi alle organiserede Fagfæller

Et glædeligt Nytaar!

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 12. Decbr. med Dagsorden: Forslag til Love.

Til Dirigent valgtes GUSTAV CLAUSEN, til Sekretær SUNDSTRØM.

Efter at FORMANDEN (Hr. P. Fasmer) i Henhold til Lovene havde erklæret Generalforsamlingen lovlig indvarslet og dens eventuelle Beslutninger derfor gyldige, fik Lovudvalgets Ordfører, Hr. S. LØVGREEN, Ordet og gjorde i et længere Foredrag Rede for de enkelte Bestemmelser under § 1. Udvalget havde — for ikke at hindre fortsat Medlemsskab i Kassen ved Fraflytning fra Byen — strøget Titlens Stedbetegnelse »København«, det foreslog med et Aars Begrænsning at aabne Adgang til Kassen for Fagfæller i Alderen 30—40 Aar mod at Forsikringen reduceredes til 200 Kr. og der var truffet mere koncise Bestemmelser angaaende Summernes Udbetalingsforhold. Under Henvisning til eventuelt ligegyldige Arvtagere, havde Udvalget vedføjet

Ordet »standsmæssig« som Betegnelse for, at Begravelsen skulde ske anstændigt, og under epidemiske Sygdomme fastsat Understøttelsens Nedsættelse til 100 Kr. for saa vidt Kassens Midler tillader det. For Retsgyldighedens Skyld var Passus'en om bortkomne Policers Efterlysning i *Berl. Tid.* anført. — FORMANDEN beklagede sig over, at Udvalget ikke havde kunnet arbejde i Overensstemmelse med Styrelsen, thi som Følge deraf maatte Styrelsen her fremkomme med Ændringer. De 5 Dages Udbetalingsfrist for Forsikringssummen ønskede han saaledes udstrakt til de 3 Uger, som de gamle Love fastsatte, og at man ingen Tidsbegrænsning for Indmældelsen i Alderen 30—40 Aar fastsatte, men lod det gælde for bestandig med de to foreslaaede Understøttelsesskalaer, ligesom Styrelsen var imod den reducerede Sums Fastsættelse under Epidemi. — GUSTAV CLAUSEN syntes at Udvalgets Forslag i sproglig Henseende var knudret og uklart og nær beslægtet med Kancellistil. Han var Modstander af enhver Klassificering af Medlemmer efter Alder, der medførte Reduktion i Understøttelsen. Mente man, at der var saa mange Udenforstaaende i 30—40 Aars Alderen og Kassen vilde have Fordel af at faa dem ind, kunde man jo periodevis aabne Adgangen for disse. — Han fremsatte iøvrigt et mere simplificeret Forslag til § 1. — ANTHON LARSEN dvælede især ved Styrelsens Stilling til Udvalgets Arbejde. Han vilde anbefale de to Understøttelsessatser og kunde ikke slutte sig til Clausens Tanke om periodevis Aabning af Kassen for ældre Fagfæller, det vilde kun medføre yderligere Ligegyldighed. — BYNCK og SUNDSTRØM ankede begge over Uklarheden i Udvalgets Forslag og fremsatte Eksempler derpaa. Forslaget om Paategning i Regnskabsprotokollen fandt man heldig. — F. K. MADSEN fandt ikke, man skyldte de Folk Hensyn, som ikke inden deres 30 Aar havde indmældt sig i Kassen, og vilde derfor holde paa den gamle Bestemmelse. Han fraraadede ligeledes den fastsatte Sum for Dødsfald under Epidemier; det maatte Generalforsamlingen bestemme. — LØVGREEN forsvarede Udvalgets Forslag, medens A. W. LARSEN anbefalede Clausens, i hvilket han dog vilde fraraade Paategningen i Regnskabsprotokollen. — A. R. ANDERSEN syntes, at de forskellige Anker var ubegrundede; paa den Maade var det jo et ganske unyttigt Arbejde, Udvalget havde gjort, og det var dog et virkelig stort Arbejde, her forelaa, og der var baade skrevet og vraget meget, før man var naaet saa vidt. — CLAUSEN nærede ingen Tvivl herom, thi det bar Forslaget Vidnesbyrd om. Da han ingen Væsensforskel kunde se paa sit Forslag om, hvem der skulde henregnes til Efterladte, og de gamle Loves Indhold herom og Styrelsen af Hensyn til Policerne ønskede de sidste bibeholdte, ændrede han sit Forslag derhen. — Efter at Udvalgets og Styrelsens forskelligartede Forslag om Optagelsesret for 30—40 Aars Alderen var forkastede og Udvalgets Forslag om bortkomne Policers Efterlysning i *Berl. Tid.* var vedtaget, sattes Clausens Forslag til § 1 under Afstemning og vedtoges. Det lyder:

§ 1. Kassens Formaal er ved Dødsfald at udbetale en Sum af 300 Kr. til Medlemmernes Efterladte. Reduktion i Summens Størrelse kan kun ske, naar Dødsfaldet skyldes en epidemisk Sygdom, som er tagen under det Offenliges Behandling, og en Generalforsamling beslutter det.

Til Efterladte henregnes:

1) den efterlevende Enke,
2) hvor ingen Enke er, de efterlevende Børn,
3) hvor den Afdøde har været Forsørger for Forældre eller Søskende, da disse, eller
4) de, som efter den Afdødes sidste vidnefaste Vilje overtager Begravelsen.

I sidstnævnte Artikel skal 2 Vitterlighedsvidner attestere, at Vedkommende er den rette Arvtager.

Er et Medlem under det Offenliges Forsorg besørger Foreningen Begravelsen, og det eventuelle Overskud tilfalder Reservefonden.

Senest 3 Uger efter at Dødsattesten eller Begravelsesvæsenets Protokoludskrift er forevist og Medlemsbeviset afleveret til Kassereren skal Summen udbetales. Naar Fordring paa denne ikke indgives inden Aarsdagen efter Dødsfaldet tilfalder Beløbet Kassens Reservefond.

Lovudvalgets Ordfører omtalte derefter § 2 og henledede særlig Opmærksomheden paa Udvalgets Forslag om, at Udtrædelse af de faglige Organisationer medførte Udslettelse af Enkekassen.

ANTON LARSEN og SUNDSTRØM var ikke stemte for denne Bestemmelse, medens NORDLUNDE, BERGENHOLZ og F. K. MADSEN anbefalede den; særlig den sidste talte varmt for den og beklagede kun, at den ikke havde tilbagevirkende Kraft.

Ved Afstemningen vedtoges hele § 2, som Udvalget havde foreslaaet den.

Til § 3 stillede CLAUSEN Forslag om at stryge Indskudet for Nyudlærte, hvilket vedtoges; A. W. LARSEN stillede Forslag om, at Udslettede »uanset Alder« kan genindtræde i Kassen inden et Aars Forløb, naar de betaler Restancer samt nyt Indskud, hvilket ogsaa vedtoges. Samme Skæbne ramte et Par redaktionelle Ændringer. Hele § 3 vedtoges derpaa.

I § 4 blev Udvalgets Forslag om Kontingentfrihed for Styrelsen forkastet efter Styrelsens Anbefaling. Ændringen om, at Revisorerne ikke kan genvælges og at Kassererens Løn fastsættes af Generalforsamlingen vedtoges.

En til § 5 af CLAUSEN stillet Ændring om, at den for ordinære Generalforsamlinger fastsatte Indkaldelsesfrist ikke skal være gældende ved Indkaldelsen af ekstraordinære, toges tilbage, da Bestemmelsen i Lovudkastet mentes betryggende nok i saa Henseende, hvorimod en anden af ham stillet Ændring om, at kun Flertallet af de paa Generalforsamlinger Mødte kan vedtage Iværksættelsen af skriftlig Afstemning mellem *alle* Medlemmer, samt nogle redaktionelle Ændringer vedtoges.

§ 6 vedtoges med en af CLAUSEN stillet Ændring om, at den ved Kassens Ophævelse tilstedeværende Kapital skænkes til det Øjemed, som $^2/_3$ af Foreningens Medlemmer stemmer for. Den tidligere Bestemmelse gik ud paa, at den tilfaldt »Typografernes Stiftelser«.

Bestemmelsen om Fortolkning af Lovene og disses Ikrafttræden 1. Januar 1898 vedtoges énstemmigt. Endelig hele Lovudkastet med de vedtagne Ændringer.

Nær og fjærn.

Støbe- og Sættemaskinen »Typograph«, der efter Sigende skal være et ufejlbarligt Lægemiddel mod de uudholdelige Lidelser, som Typografernes »storkroede« Fordringer til Livet medfører for »smaatsiddende« Bogtrykkere, er nu arriverede til København og i tvende Eksemplarer opstillede hos den unge Agrar-Bogtrykker AAGE JØRGENSEN, der ved Hjælp af to feminine Fagfæller agerer og eksperimenterer med dem.

Organisationerne har naturligvis straks grebet Initiativet til at fastsætte Minimalløn, Arbejdstid og andre Bestemmelser, som kan sikre de organiserede Fagfæller et Udbytte, der staar i nogenlunde Forhold til det af Hr. Jørgensen for egen Pung forventede, og Forhandlinger herom er indledet med Bogtrykkerforeningen, af hvilken Hr. Jørgensen er Medlem.

Det første Møde afholdes paa Mandag Aften Kl. 8.

Indtil det endelige Resultat foreligger, har Hr. Jørgensen maattet forpligte sig til ikke at eksperimentere paa Maskinen med Stof til *Agrardagbladet*, og vil selvfølgelig ethvert Brud herpaa give Foreningerne frie Hænder.

Afskedsfester. Som man vil have set i sidste Numer af *Typ.-Tid.* forlader Typograf L. RASMUSSEN Aarhus for at overtage Posten som Medredaktør af *Østjyllands Socialdemokrat*, der har Hovedkontor i Horsens. I Anledning af Bortrejsen har forskellige Foreninger hædret Hr. Rasmussen. Forrige Lørdag lagde *Demokratens* Personale for med et vellykket Festmaaltid med efterfølgende Dans, der varede til langt ud paa Morgenstunden. I Festen deltog saavel Redaktion som Ekspedition og Personalet, og der var i Dagens Anledning »begaaet« en Fest-Avis. Om Søndagen havde »Typografisk Forbund« inviteret R. til et lille Sold. Ved dette overraktes der ham fra Forbundets Medlemmer en elegant Sølvbordopsats og to dekorative »Platter«. Ogsaa her tolkede Kolleger i varme Ord deres Taknemlighed for den Bortdragne, der navnlig for Typ. Forbund har været en stor Støtte. Tirsdag Aften havde som Slutning Fællesorganisationen inviteret Medlemmerne til Fællesspisning. Ved denne overraktes der R. en stor, elegant Lysekrone. At der navnlig her herskede en god og udmærket Stemning, er selvfølgeligt, thi R. har i adskillige Aar været Formand for denne.

Aarhus-Kolleger mister i Hr. R. en trofast Kamerat og paalidelig Raadgiver, der i stort som i smaat havde det klare Overblik, der nu en Gang hører til og fordres af den, hvem man betror det Bedste, nemlig Ledelsen af Organisationerne. En Trøst er det dog at vide, at han i Horsens sikkert vil udfylde et »længe dybtfølt Savn«. —n.

Sjældent Jubilæum. Punktererske MATHILDE EISEN, som i 25 Aar uafbrudt har arbejdet i F. E. Bordings Bogtrykkeri, kan den 6. Jan. 1898 fejre sit Jubilæum.

Regnskab over Indsamlingen til arbejdsløse og trængende Typografer ved Julen 1897:

Indsamlet indtil 21. Decbr. 1897:

Ved Bynck	Kr.	413.59
- Bergenholz	-	1461.05
- Helmer	-	36.70
Overskud fra Festen $^{21}/_{11}$ 97.	-	526.50
Ialt	Kr.	2437 84

Indsamlingen er revideret af Undertegnede, Pengene er fordelte til Foreningerne i Forhold til disses Arbejdsløse og Trængende. Hvad der maatte indkomme senere, foreslaas at tilfalde Bespisningen for arbejdsløse Typografer.

For det smukke Resultat af Indsamlingen maa det være os tilladt at bringe samtlige Bidragydere en hjærtelig Tak.

V. BERGENHOLZ. HELMER.
VALD. STEPHENSEN. C. BYNCK.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYP. FORENING OG TYP. HJÆLPEKASSER.

Den typografiske Forenings Styrelse holder Møde førstk. Søndag Kl. $2^1/_2$ i *Søpavillonen*. FORMANDEN.

I Anledning af **Aarsregnskabets Afslutning** bedes *alle Restanter* berigtige deres Forhold **senest Nytaarsdag.** V. BERGENHOLZ.

Biblioteket er aabent hver *Mandag* og *Torsdag* fra 7½—9.

Ny Medlemmer: Sætter Jens P. C. Hansen, udl. hos Herdahl 21/9 83 (Keller). Sætter O. F. Kielsen (Berl. Tid.), tidl. Medlem. Sætter Olaf Hilding Hansen, udl. hos Enevoldsen og Andersen 1/1 98 og Sætter Carl Wilh. Larsen, udl. 1/1 85 i Lyngby (arb. begge hos Enevoldsen & Andersen). I Kvindeafd.: Sætterlærling Chr. Vilh. Hansen (Hoffensberg). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udmældt: Bogtr. Oluf Olsen & Hustru (af Den typ. Forening og Sygekassen; forbliver begge i Ligkassen).

Kontoret, Admiralgade 19, 1., aabent dagl. 12½—2, Torsdag og Fredag Aften 7—8. Nytaarsaftens Dag 12½—5. Nytaarsdag 10—12. Paa Søndag 10—12. V. BERGENHOLZ.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING.

Nyt Medlem: Olaf Thomsen, udl. hos Hannover 31/12 97 (arb. s. Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Formandens Adresse er: LAUR. JENSEN, Mysundegade 15, 3. V.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag Kl. 1½ møder 2. Tenorer, Kl. 1¾ hele Koret til Prøve paa »Viborg Domkirke«. STYRELSEN.

I Anledning af Aarskiftet bringer vi Enhver, der i det forløbne Aar har støttet Bladet, vor bedste Tak og Ønsket om et godt og glædeligt Nytaar! *Typ.-Tid.s Redaktion.*

Indhold for 1897.

Aaret 1896 . . . 38
Aflæggelsen af Svendeprøver . . . 69
Afskedsfester . . . 106, 218
Afstemningsresultater . . . 96, 181, 182
Aftenunderholdning i Foreningslokalet 31, 203, 207
Aftonbladets Udgivere . . . 47
Akademisk Boghandel . . . 161
Aktiebogtrykkeriet i Kristiania . . . 207, 211
Alle Kneb gælder . . . 34
Anvendelse af gamle Aviser . . . 23
Arbejderkongressen i Stockholm . . . 96
Arbejdet paa Grundlovsdagen. Af V. L. R. 77
Arbejdskraft . . . 211
Arbejdsløse og Trængende . . . 185
Arbejdsløshedsfesten . . . 191
Arbejdsmarkedet. Af V. Bergenholz . . 171
Arbejdsmændenes Fagblad . . . 11
Bag Kulisserne. Af W. Jacobsen . . . 115
Begravelser . . . 47, 102, 124
Bevægelse . . . 27
Biblioteket. Af Fr. Lund og H. Jessen . 161
Bidrag til Lock-out'en . . . 161
Bogtrykker Emil Petersen . . . 63
Bogtrykker Lichtenberg-Madsen . . . 47
Bogtrykkermøde i Fredericia . . . 137
Bogtrykkerne og Boghandlerne . . . 173
Boldspil og Gymnastik . . . 71
Byraadsvalget i Kolding . . . 3
Dagbladene . . . 157
Danmarks Afholdsforening . . . 199
Dansk Bogtrykker-Tidende . . . 15
Dansk Provinsbogtrykkerforening . . . 198
Do. og Sammenslutning . . . 181
Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund 91
Dansk typ. Forenings Funktionærer 84, 138
Deficit . . . 47
De gode Tider . . . 31
Dementi . . . 152
Den aarlige Fest for Fagets Arbejdsløse og Trængende . . . 199
Den første ungarske Nodestikker . . . 23
Den italienske Lønbevægelse . . . 23, 34
Den offenlige Arbejdersportsfest . . . 106
Den planmæssige Strejkeunderstøttelse . 96
Den sidste Voldgiftsretsdom. Af V. P. T. 50
Den skandinaviske Arbejderkongres 123, 136, 145
Den snart berømte Blokadebryder . . . 44
Den socialdemokratiske Presse . . . 215
Den staaende Stilling og Gangen . . . 37
Den svenske Forbundsstyrelse . . . 7
Den typ. Forenings Stiftelsesfest 76, 97, 105
Den typ. Forening i Kristiania . . . 96
Den typ. Trykkerforening . . . 123
De samv. Sygekassers Fællesrepræsentation 92, 206
Det britiske Musæums Bibliotek . . . 35
Det engelske Parlament . . . 165
Det franske Bogtrykkerforbund . . . 165
Det franske Nationaltrykkeri . . . 2
Det gyldne Snit. Af F. P. . . . 43
Det historisk biografiske Arbejde . . . 207
Det internation. Bogtrykkersekretariat 37, 186
Det kommer! . . . 211
Det sidste Spark? . . . 71
Det stockholmske Tarifspørgsmaal . . . 7
Det største Karneval . . . 6
Det svenske Bogtrykkermøde og Tarifen 144
De to danske Bogtrykkerforeninger . . . 133
Det typografiske Samfund . . . 55
»Dit og Dat«. Af S. L. . . . 62
Dødsfald 27, 35, 39, 52, 55, 68, 80, 83, 96, 102, 137, 170
Edisons nyeste . . . 15
Ekstraordinær Generalforsamling . . . 195
En Arbejderven. Af R. D. . . . 58
En Bladudgiverforening. Af V. P. . . . 209
En Dommens Oversidder . . . 206
Endnu et Supplement . . . 38
En ekstraordinær Voldgiftsdom . . . 206
En Erklæring (fra Hjørring) . . . 130
Enestaaende Jubilæum . . . 68
En forbedret Sættekasse med Reol . . . 160
En Forklaring . . . 33
England . . . 44
En Lock-out . . . 62
En Lærlingesag . . . 53
En Misbilligelse. Af Gustav Clausen . . 30
En ny Sættemaskine . . . 63
En nødvendig Rettelse. Af Rud. Bøhm . 108
En Oplysning. Af V. Bergenholz . . . 173
En stor Fallit . . . 80
En Svendeprøve (fra Aarhus) . . . 141
En Sættemaskine . . . 27
En upaalidelig Historieskriver. Af H. F. Rasmussen . . . 94, 104, 132
Erkendtlighedsbevis . . . 170
Ernst Bojesen . . . 185
Et Besøg i Stockholm. Af F. K. . . . 160
Et lyst Hovede . . . 71
Et nobelt Tilbud. Af Suffleur . . . 51
Et Par Ord til Overvejelse for Styrelsen af Den typ. Trykkerforen. Af Et Medlem 112
Et Pragtværk . . . 23
Et Rekonvalescentshjem . . . 188
Et smukt Træk af en Principal . . . 109
Et Spørgsmaal . . . 92
Et umotiveret Angreb paa Social-Demokratens Sættere. Af Personalet . . . 156
Et vigtigt Lovforslag . . . 21
Fagforeningskongressen . . . 215
Faglig Uddannelse. Af Laur. Jensen . . 82
Fagliteratur . . . 21
Fagskolen for Boghaandværk . . . 31, 147
Faktor Scheibler . . . 76
Falske Rygter . . . 7
Festlighed . . . 187
Firmaet Breitkopf & Härtel . . . 161
Firmaet Keilgaard & Sørup . . . 206
Folkets Avis . . . 195
Forener Eder! Af W. Jacobsen . . . 144
Forening for Boghaandværk . . . 38
Foreningsliv . . . 201, 210
Forfaldsperiode? . . . 45
Forsigtighed er —. Af En Ven af Enkekassen . . . 165
Fortegnelse over Dansk typ. Forenings Medlemmer . . . 117
For tidlig . . . 102
For Trykkere . . . 11
Fotografier . . . 119
Fra Amerika . . . 11, 188
Fra Grunden af . . . 41
Fra Ringsted . . . 38
Fra Svendborg . . . 38
Fra Transvaal . . . 11
Frederiksberg Kommunalbestyrelse . . . 157
Frederiksberg Kommune og Moderationen 187
Fr. E. Knudtzons Bogtrykkeri . . . 179
»Fremad« . . . 187
Fremad! Af L. V. . . . 81
Fremad og — opad . . . 71
Frokost . . . 76, 79
Fund . . . 106
Fyns Stiftstidende . . . 3
Fyns Venstreblad . . . 102
Fællesstyrelsen . . . 215
Fællesstyrelsens Forhandlinger . . . 139
Før Afstemningen. Af K. . . . 172
Gamle Svende . . . 47
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalforening . . . 173
Den typ. Forening 46, 104, 161, 165, 197
Den typ. Trykkerfor. 83, 129, 176, 195, 203
Esbjerg Lokalforening . . . 173
Forening for Boghaandværk . . . 191
Gutenberg-Koret . . . 34, 157
Kolding Lokalforening 59, 119, 179, 191, 211
Odense Lokalforening . . . 75, 129, 215
Repræsentantskabet 43, 51, 79, 119, 152, 195
Ringsted Lokalforening . . . 95
Typografernes Cykleklub . . . 71, 199
Typografernes Fagforening i Holbæk . 133
Typografernes Fagforen. i Kolding 137, 191
Typografernes Hjælpekasser . . 55, 58, 156
Typografernes Sangforening . . 59, 70, 179
Typografernes Sportsklub . . . 46, 165
Typografernes Stiftelser . . . 137
Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte . . . 34, 217
Typografisk Forbund for Vejle . . 119, 183
Typografisk Forbund i Horsens . . . 133
Vejle Lokalforening . . . 119, 183
Gensidighedskonferencen . . . 123
Gensidighed og Repræsentation . . . 99
Gimle-Fotografiet . . . 102
Giv Agt! . . . 101
Grundlovsdagen . . . 76
Græske Aviser . . . 47
Gutenberg. Med Billeder . . . 26
Gutenberg-Koret . . . 59, 203, 206, 211
Haandbog i det moderne Reklamevæsen 179, 195
Havnearbejderne i Aarhus . . . 23
H. F. Rasmussen. Af P. Hvidtfeldt . . . 141
H. F. Rasmussens historiske Kritik. Af Hovedbestyrelsen . . . 100, 115
Holland . . . 39
Horsens Avis . . . 20
Hovedbestyrelsen og Ytringsfriheden . . 202
H. P. Raben . . . 68
Hr. Adolph Wulff . . . 211
Hr. August Mortensen . . . 71
Hr. Bogtrykker Thillerup . . . 52
Hr. Direktøren . . . 77
Hr. P. Fasmer . . . 76, 112, 124
Humoristisk . . . 129
Hurtig Beregning af »det gyldne Snit« . 39
Hvad koster Arbejdsløsheden os? . . . 65
Hvidtfeldts Retssag . . . 157
Hvor glider vi hen? Af Frederik Nielsen 145
Hvorledes Hr. Gustav Clausen laver sine solide Ballancer. Af P. Hvidtfeldt . . 186
Idrætsfest . . . 102
I Foreningslokalet . . . 27, 43, 52
Ikke synes om . . . 25
I Kolding . . . 19
Illustreret Familie-Journal . . . 165
I Nakskov . . . 27
Indbydelse til den selsk. Typograf-Sammenkomst i Næstved . . . 73

Indstillingen til Hovedbestyrelsen. Af L. V. 89, 101
do. Af H. P. Raben, N. P. Nielsen og S. Schmidt 93, 108
Ingen udenfor 201
I St. Petersborg 8
Italien 39
Jubilæum 44, 80, 146, 211, 218
Juleindsamlingen 199
Juleuddelingsbidragene 3
Jærnbaneulykken ved Gentofte 112
Karnevalet 19
Karneval. Proverbe af Per Tornam . . 14
do. 211
Kasseeftersyn 47, 80, 120, 166 212
Kataloget over den danske Bogudstilling i Stockholm 83
Klasselotteriets nye Bygning 113
Kolding Lokalforening. Af L. V. . . 9, 23
Kolding Typografer 11
Komedie og Koncert. Program 183
Konflikten i Nakskov. Af B. Bendixen . 100
Konflikten i Odder. Af O. H. V. . . . 82
Konflikten i Roskilde Tidende 83
Konflikten i Skanderborg 147
Konkurrence i Annoncesætning 112
Konkurrencen stiger 203
Konkurrence-Resultat 43
Kontrakter. Af Suffleur 123
Korrekturlæsere i Sydafrika 71
Korrekturspørgsmaalet 13
Kristiania typografiske Forening. Med Portræt af N. Schibstad 135
Kritik 2, 112, 146 160
Landsmødet i Norsk Centralforening 106, 113
Lidt fra Belgien og Frankrig. Af J. P. Brockmann 182
Lidt fra Holland. Af J. P. Brockmann . 146
Lidt Statistik 68
Lokalforeningen i Nykøb. F. Af F. N. . 146
Lungetuberkulosen. Af V. Bergenholz . 213
Lyngby Avis 206
Lægekresmøderne 63, 76, 80
Lærlingeskalaen. Af L. 173
Lønbevægelsen i Roskilde 214
Lønforhøjelse 52
Lønkampe i Udlandet 163
Lønregulering 187, 191, 198
Maj-Dagen 61
Maj-Demonstrationen 67
Meddelelse fra Gustav Clausen 55
do. fra Styrelsen for Den typ. Foren. 159
Mindetavlen over Thorvald Nielsen 119, 123
Mødet for Styrelserne 129, 137
Nogle af Aarets Mærkedage 3
Nordisk Trykkeri-Tidende 43, 196
Norsk Centralforening 96
Norge og det skand. Forbund 159, 163, 175
Notabel Rejsende 191
Ny international Priskurrence 42
Ny Opfindelse 15
Nyt Blad i Kolding 161
Nyt Dagblad 211
Nyt fra Direktøren. Af Suffleur 70
Nyt tysk Pragtværk 15
Nyt Værk 55
Næstved Lokalforening 15, 63
Odense Lokalforening 3, 18
Om Rejseforholdene i Tyskland. Af J. P. Brockmann 202
Opmærksomheden henledes 152
Opraab 73, 93, 112, 189
Oprørernes Avis paa Kuba 47
Opsigelse 17
Paa Afveje 196
Paa Delegeretmødet ang. Juleuddelingsfesten 173
Paa Gimle 82
Paa Glatis 33
Paa Tæerne 7
Paragrafvis eller en bloc? Af P. Berendt 202
Randers Lokalforening 18
Redaktør Erichsen i Middelfart . . 91, 96
Regnskaber:
Bespisningen af arbejdsløse Typografer 113
Dansk typ. Forening: 2. Halvaar 1896 50
do. 1. — 1897 177
Den typ. Forening: 2. Halvaar 1896 32
do. 1. — 1897 148
Juleindsamlingen 218
Juleuddelingsfesten 212
Lock-out'en, de i Dansk typ. Forening indsamlede Bidrag til 204
Rejsek. og Reservef.: 2. Halvaar 1896 51
do. 1. — 1897 178
Regnskabsberetninger 71, 91, 203
Repræsentantmøde? Af H. F. Rasmussen 111
do. Af K. & R. 135
Rettelse. Af K. Kristiansen 152
Ribe Lokalforening 90
Ringsted Folketidendes Bogtrykkeri . . 157
Ritzau 38
Ræsonnementer. Ærgærrighed. Af Per Tornam. Store Mænd. Af Claus Jyde 190
Sammenkomsten i Næstved . . . 96, 97, 113
Sammenslutningen. Aabent Brev til Hr. P. Hvidtfeldt. Af K. Kristiansen. . . 143
do. Betænkeligheder. Af F. Vilh. Andersen 151
do. Det sidste Skud. Af Gust. Clausen 153
do. Hr. Hvidtfeldt giver tabt. Af Gust. Clausen 169
do. Ryganfald. Af P. Hvidtfeldt . . . 168
do. Svar paa det aabne Brev. Af P. Hvidtfeldt 149
Sammenslutningen paany. Læge Beregninger 121
do. Officielle Beregninger 125
do. Supplement 131
Sammenslutningsforslaget . . . 169, 173 179
Samtlige Typografer i Ribe 215
Sanatorier for Brystsyge 68
Sangforeningen 59
Sangforeningens Aarsfest 19, 23
Scheiblers Priskonkurrence . 27, 47, 51, 58
Sejr i Nordjylland 77
Sidste Dag i Morgen 157
Simplificerede Valg 57
Skanderborg Lokalforening 109
Skandin. Bogtrykkermøde i Stockholm 106, 119
Skandinavisk og Internationalt 193
Smede-Lock-out'en 101, 152, 173
Smedenes Kamp og vor Stilling dertil . 107
Snobber. Af Oldfux 51
Socialdemokratens Redaktion 11
Socialdemokratisk Ugeblad 173
Solgte Bogtrykkerier 137
Sommerferie 71, 80, 83, 91, 96, 101, 105, 109, 112, 119, 124, 130, 134, 137, 142
Sportsklubben 68, 134, 142
Spørgsmaal og Svar 124, 142, 162, 192, 204
Staa fast! 205
Statstilskudet 68
Stiftelsesfesten i Den typ. Trykkerforening 187
Stockholms typ. Forening og den skandinaviske Arbejderkongres 109
Stor Sangerfest 157, 161
Stort Legat 15
Straf 109
Stentrykkere 203
Strejkebrydere 196
Styrelsesmøder:
Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse 3, 8, 20, 28, 31, 35, 39, 47, 59, 71, 80, 84, 97, 102, 106, 109, 114, 120, 134, 137, 147, 152, 157, 166, 170, 179, 191, 199, 207, 215
Den typ. Forenings Styrelse 23, 35, 39, 60, 63, 76, 113, 157, 162, 183, 191, 196, 203, 207, 211
Typografernes Hjælpekassers Styrelse 28, 39, 63, 97, 113, 142, 147, 162, 184, 203
Støbe- og Sættemaskinen »Typograph« . 218
Supplerende Bemærkninger 34
Svendestykke 195
Svendeprøver 68
Svendeprøvers Afholdelse 129, 147
Svenska Typografförbundet 5, 203
Svensk Forhandling 113
Sygekasseinspektoratet 161
Sygekassens Læger 5
Sølvbryllup 179
Talegalla-Høns 44
Tankesprog 161
Tapre Soldater 76
Tarifbevægelse i Aarhus 49
Tarifen 90
Tarifens Revision 167, 173, 197
do. Af F. N. 189
do. Af John 171, 175
Tarifkommissionen 206, 211
Tarifrevisionen og Bogtrykkerforeningen 187
Tarifunderhandlingerne i Stockholm 47, 53
Tenakeln 38
Teori og Praksis. Af Argus 210
do. Af Leander Nielsen 214
»Tiden« 27
Til Fasmer 119
Til den sidste Tids Polemik. Af Just Petersen 132
Til d'Hrr. Boglaanere. Af H. Sundstrøm 183
Til Fest 9, 91
Til Fødselsdagsfest 89, 95
Tilgangen til Nykøbing F. 119, 123
Til Medlemmerne! 105
Til Overvejelse. Af K. H. Sørensen . . 62
Til Stockholm 109
Til Valg 49
Timebetaling og Minimalløn. Af L. . . 61
Trykkerforeningens Maskerade 34
Trykkerierne i Berlin 113
Trykkeriet »Propaganda Fide« 15
Typografernes Cykleklub . . 71, 79, 80 196
Typografernes Sangforening . . 15, 105, 146
Typografernes Sportsklub . . . 30, 38, 43
Typografern. Understøttelsesk. for Enker og Efterladte 31, 47, 161, 170, 173, 203, 211
Typograf Geisler 119
Typografien i Japan 18
Typografisk Forbund i Aarhus 203
Typografstævne i Næstved . 67, 76, 84, 105
Typographische Jahrbücher 23, 59
Tyskland 39
Tysklands Organisationsforhold 165
Udenfor Grænserne 1
Udfaldet af Konkurrencen i Annoncesats. 187
Udflugt 137
Udskrivning af en Titelblads-Konkurrence 6
Udstilling i Kolding 161
Understøttelsesforeningen og Juleindsamlingen. Af Arnold V. Olsen 195
Vagt i Gevær! 170
Valg. Af John 156
Valgbetragtninger. Af Laur. Jensen . . 74
Valget i Typografernes Hjælpekasser. Opraab 60, 63
Valgkuponer 206
Wald. Zachrissons Bogtrykkeri-Kalender 68
Valgresultater:
Den typografiske Forening . . . 59, 162
Hjælpekasserne 68, 166
Repræsentantskabet 170, 174
Typografernes Stiftelser 142
Voldgiftsretten 180
Valgprøve 67, 70, 79
Ved Aarskiftet 217
Ved elektrisk Lys 10
Ved Festen i Søndags 199
Vejen til Ros og Magt 63
Westberg, Christian 42
Voldgiftsretten 29, 46, 54, 66, 73, 77, 173, 190, 194, 206, 209
Vor Krig i 76 103
Vort Fag i Østrig 39, 91
Vort Følgeblad 112
Vort Havebrug 11
Vort Organ. Af P. L. 123
Xylograf Hendriksen 55

Redaktør: GUSTAV CLAUSEN, Sct. Hansgade 16, 2. S., Bb. N.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, »Reform«, Slagelse. Ekspeditør: V. BERGENHOLZ, Admiralgade 19, 1. S. K.

Trykt hos F. E. BORDING (V.-PETERSEN). København.